

مفتاح

بوکتاب بر مقدمه واوچ فن و بر خاتمه اوزره ترتیب اولم شد	مقدمه الکتاب هیئت اسلامی درت فصل ایله یلدیر ۳	فصل اول اجمال ترتیب خلقت عالمی وعرش اعظمی اللی نوع ایله یلدیر ۳	نوع اول خلایق جهانک عالمده اولان بدایع صنایع تفکره بادی اولان ایاتی یلدیر ۳
نوع ثانی اجمال ترتیب خلقت عالمی یلدیر ۵	نوع ثالث کیفیت عرش اعظمی وحملہ محترمی یلدیر ۶	نوع رابع عرش اعظمک حولده اولان انهاری وملائکته یلدیر ۶	نوع خامس کریم ولوح وقلی وسدره وطوبی وصدوری یلدیر ۸
نوع سادس ملائکه سدره بی ودیک عرشی و تسبیحی یلدیر ۸	فصل ثانی اوصاف جنائی و حور و غلمان درت نوع ایله یلدیر ۹	نوع اول اسماء واوصاف جنائی وانده اولان انهار واشجار ونبیاتی یلدیر ۹	نوع ثانی نعیم جنائی و حور و غلمان و دولت اقا و رحمانی یلدیر ۱۰
نوع ثالث خلاصه نعیم جنائی و اول دولته نائل اولانی یلدیر ۱۱	نوع رابع لوا حمد و اوصاف و بیت معموری واحوالی یلدیر ۱۱	فصل ثالث حج و بحار و خزائن و سموات و شمس و قمر و فجر درت نوع ایله یلدیر ۱۲	نوع اول حج ملائکه بی و بحار و سموات و ملکات واشکال و تسبیحاتی یلدیر ۱۲
نوع ثانی شمس و قمر و نجومک در دن دریا ده طلوع و غروب یلدیر ۱۲	نوع ثالث لیل و نهار و نجوم شمسی و کسوف و خسوف یلدیر ۱۳	نوع رابع بعض احوال کائنات و جویهای یلدیر ۱۴	فصل رابع بحار و جبال قاف و طبقات ارضین و نیرانی و اشراط ساعت و محشری یلدیر ۱۵
نوع اول بحار سبعه بی و جبال قاف ثانی بی و اجمال ارضین و جهنمی یلدیر ۱۵	نوع ثانی اراضین سبعه بی و طبقات جهنمی و هر برینک ساکنین یلدیر ۱۶	نوع ثالث حضرت آدمک ظهوری و جنته صعود و هبوطی و حبیب اکرمی و بقای شربتی یلدیر ۱۷	نوع رابع اشراط ساعتی و نفخ صوری و زلزله بی و شراب سموات یلدیر ۱۹
نوع خامس نفخه ثانی و محشر اجساد و دفتر و میزان و صراط و اعراق یلدیر ۲۰	فن اول ماهیت جواهر و اعراضی و هیئت و تبدل عناصری اوچ باب ایله یلدیر ۲۴	باب اول ترتیب خلقت اکوانی و کیفیت جواهر و اعراضی درت فصل ایله یلدیر ۲۴	فصل اول اثبات واجب الوجودی و جواهر و اعراضی اوچ نوع ایله یلدیر ۲۴

نوع اول حضرت واجب الوجودک اثباتی برهان ایله یلدیر ۲۴	نوع ثانی ممکن الوجود اولان اقسام جواهری اجمالا یلدیر ۲۴	نوع ثالث ممکن الوجود اولان اقسام تسعة اعراضی اجمالا یلدیر ۲۶	فصل ثانی ترتیب ظهور عقول و نفوس و افلاکی و تبدل ارکانی و تولد موالیدی درت نوع ایله یلدیر ۲۶
نوع اول ترتیب ظهور عقول و نفوس و افلاکی و عناصر اربعة دن صدور ایدن کیفیات یلدیر ۲۶	نوع ثانی عناصر اربعة نک مراتب و طبایعی و بری برشته انقلابی یلدیر ۲۷	نوع ثالث دلائل استحاله عناصری و تولد معدن و نبات و حیوان و انسانی و بینزلنده متوسطی یلدیر ۲۷	نوع رابع مبدء و معاد ارواحی و کیفیت دور وجود اشباحی یلدیر ۲۸
فصل ثالث علم حسابک اهم اولان قواعدی اهورن و چوه اوزره اون نوع ایله یلدیر ۳۰	نوع اول عددک تعریفی و صحیحی و کسوری و منطقی واصافی و نامی و ناقصی یلدیر ۳۰	نوع ثانی اصول و فروع مراتب عددی و تعریفات جمعی و تفریقی و تضعیفی و ضری و تصنیفی و قسمتی یلدیر ۳۱	نوع ثالث جمعک طریق اهورن بیان ایدر ۳۱
نوع رابع تفریق اعدادک طریق اهورن بیان ایدر ۳۲	نوع خامس تضعیف اعدادک طریق اهورن بیان ایدر ۳۲	نوع سادس تصنیف اعدادک طریق اهورن بیان ایدر ۳۲	نوع سابع انواع ضربک طریق اهورن بیان ایدر ۳۳
نوع ثامن قسمت اعدادک طریق اهورن بیان ایدر ۳۴	نوع تاسع جذر و کسوری استخراجک طریق اهورن بیان ایدر ۳۵	نوع عاشر مجهولات عددی بی استخراجک طریق اهورن بیان ایدر ۳۷	فصل رابع علم هندسه نک الزم اولان اشکالک درت نوع ایله یلدیر ۳۸
نوع اول نقطه و خط و سطح و جسمک تعریفک و خط و سطحک اقسام یلدیر ۳۸	نوع ثانی مثلثات و مربعات و زوایای و دایره و مرکز و محیطی و قطر و قوسنی یلدیر ۳۹	نوع ثالث اشکال مجموعه دن مکعبی و اسطواناتی و مخروطی و کره بی و اجزاسنی یلدیر ۴۰	نوع رابع اشکال مسطحه نک مساحه لرن و جسمه نک مقدار وارتفاع لرن یلدیر ۴۱
باب ثانی اثبات کربت هیئت عالمی و تفصیل احوال افلاکی ارن فصله یلدیر ۴۵	فصل اول کربت عالمی و دوایر عظامی و طبقات افلاک و عناصری و فلک اعظمی الی نوع ایله یلدیر ۴۵	نوع اول ادله کربت افلاک و عناصری و کربته متعلق اولان مسائل عجیبه بی یلدیر ۴۵	نوع ثانی کربت عالمی اثبات ایدن ادله عقلیه بی بیان ایدر ۴۵

فصل ثالث قاعده استداده به مبنی اولان مسائل عجیبه بی ییلدیر ۴۶	فصل اول فلک ثانی ییلدیر ۵۱	فصل ثالث هیئت بروجی وطیایع مثلثات بروجی و منازل قری درت نوع الیه ییلدیر ۵۱	فصل اول فلک ثانی ییلدیر ۵۱	فصل ثالث هیئت سماء سابعی و آند اولان کوکب زحلی القی نوع الیه ییلدیر ۵۸	فصل اول کوکب زحلک استقامت واقا متن و شمس الیه ارتباط و احتراق سن ییلدیر ۶۰	فصل رابع هیئت سادسی و آند اولان مشتربک اوصافن بش نوع الیه ییلدیر ۶۱	فصل رابع کوکب مشتربک اقامت واستقامتن و شمس الیه اولان ارتباط و احتراق ییلدیر ۶۲	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۶۳	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۶۴	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۶۵	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۶۶
فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۶۷	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۶۸	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۶۹	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۰	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۱	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۲	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۳	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۴	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۵	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۶	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۷	فصل رابع کوکب مشتربک اوج و حضیض و جوزهرن و اوصافن و بعد و جرمین ییلدیر ۷۸

فصل سادس هیئت سماء رابعی و آندہ سلطان اولان شمس اوصاف دورت نوع ایلہ بیان ایدر ۶۶	نوع اول نیر اعظمک خواص بجملی و فلک مثنی و حرکت ییلدیر ۶۶	نوع ثانی شمس منیرک فلک خارج المרכזی هیئت و حرکت ییلدیر ۶۷	نوع ثالث شمس منیرک اوج و حضیض اعتدال و نقطہ لرن و بطور سرعت ییلدیر ۶۷
نوع رابع شمس منیرک طبیعت و صفات و منافع و تأثیرات و بعد عظمت ییلدیر ۶۸	فصل سابع هیئت سماء ثانی و آندہ اولان کوکب زهره نلک اوصاف بش نوع ایلہ بیان ایدر ۶۹	نوع اول زهره زهرانک فلک مثنی هیئت و مقدار حرکت طبیعیہ سن ییلدیر ۶۹	نوع ثانی کوکب زهره نلک اوج و حضیض المרכזی شکلین و حرکت طبیعیہ سن ییلدیر ۶۹
نوع ثالث کوکب زهره نلک فلک تدویری هیئت و مقدار و حرکت ییلدیر ۷۰	نوع ربع کوکب زهره نلک استقامت و افاقین و شمس ایلہ اولان ارتباط و احتراق ییلدیر ۷۰	نوع خامس کوکب زهره نلک اوج و حضیض و جوزهر و اوصاف و بعد و جرم ییلدیر ۷۱	فصل ثامن هیئت سماء ثانی بی و آندہ اولان کوکب عطاردک احوال بش نوع ایلہ بیان ایدر ۷۱
نوع اول کوکب عطاردک فلک مثنی هیئت و کیفیتین و حرکت طبیعیہ سن ییلدیر ۷۱	نوع ثانی کوکب عطاردک فلک مددیری و فلک حاصلی هیئت و حرکت ییلدیر ۷۲	نوع ثالث کوکب عطاردک فلک تدویری هیئت و مقدار حرکت ییلدیر ۷۳	نوع رابع کوکب عطاردک سرعت و استقامت و شمس ایلہ اولان حالات ییلدیر ۷۳
نوع خامس کوکب عطاردک اولکی اوج و حضیض و جوزهری مواضع و اوصاف ییلدیر ۷۴	فصل تاسع هیئت سماء دنیایی و آندہ اولان قرزیایی و احوال و اوصاف الی نوع ایلہ ییلدیر ۷۴	نوع اول قمرک فلک جوزهری و فلک مائانی هیئت و حرکت ییلدیر ۷۴	نوع ثانی قمری بیکرک فلک حاصلی هیئت و حرکت ییلدیر ۷۵
نوع ثالث کوکب قمرک فلک تدویری هیئت و کیفیت حرکت ییلدیر ۷۵	نوع رابع نیر اعظمه نسبتہ نیر قمره عارض اولان احوالی ییلدیر ۷۶	نوع خامس نیر اعظمه نیر اصغرله اولان کسوفی و غمره کان خسوفی ییلدیر ۷۷	نوع سادس نیر اصغرک طبیعت و اوصاف و مسافت بعدن و مقدار جرم ییلدیر ۷۸
فصل عاشم نیر اصغرک تأثیر و اختیارات و سایر سیارات و افلاک احوال بش نوع ایلہ ییلدیر ۷۸	نوع اول کوکب قمرک قدرت باریلہ مشاهده اولان تأثیرات ییلدیر ۷۸	نوع ثانی کوکب قمرک بروج اعتباریلہ اولان خواص و اختیارات ییلدیر ۷۹	نوع ثالث سبعة سیاره نلک تشبیحات و افاق اعتباریلہ تأثیرات ساعات ییلدیر ۸۱

نوع اول بوهیت جدیده نك مشهور اولوب اعتبار بولدیغن ییلدیرر ۱۴۴	نوع ثانی هیئت جدیده نك قواعدی اسان ومضبوط اولدیغن ییلدیرر ۱۴۴	نوع ثالث آفتابك حولنده ارضك کیفیت جلولان ودورانن ییلدیرر ۱۴۵	نوع رابع كره ارضك محوری دائرة مستویه سكن محوری عالمه مسوازی اولدیغن ییلدیرر ۱۴۵
نوع خامس هیئت جدیده نك قواعدی روخ بولوب معتبر اولدیغن ییلدیرر ۱۴۶	نوع سادس هیئت جدیده به نسبتله خسه مضبوره نك بطور واقامنن ییلدیرر ۱۴۷	نوع سابع بوهیت جدیده اهلنه توجه ایدن اسوله راجوبه بی ییلدیرر ۱۴۸	نوع ثامن بوهیت جدیده اهلنه اعتاد قواعد طبیعیات ایله معارضاتی ییلدیرر ۱۴۹
نوع ناسع بوهیت جدیده به کوره افلاک طبایع واعدا دی ییلدیرر ۱۵۰	فصل عاشر کیفیت تكون کائنات مرکباتی اعنی نامه بییدی نوعله بیان ایدر ۱۵۳	نوع اول طبیعیاتندن بولنان جمیع کائنات مرکباتك اصول وموادنی ییلدیرر ۱۵۳	نوع ثانی سوا لید ثلاثه نك اولی اولان معدنیاتك احوالی وبعض انواعنی ییلدیرر ۱۵۳
نوع ثالث معدنیاتندن اجسام غلذاتك تكونات و طبایع واوصافن ییلدیرر ۱۵۴	نوع رابع معدنیاتندن اجزائك تكونات وتلونانن ییلدیرر ۱۵۵	نوع خامس موالید ثلاثه نك ثانینی اولان نباتاتك احوالی ییلدیرر ۱۵۵	نوع سادس موالید ثلاثه نك ثالثی اولان حیواناتك احوالی ییلدیرر ۱۵۶
نوع سابع جنس حیوانك اشرف انواعی بولنان افراد انسانك ماهیتن ییلدیرر ۱۵۷	فن ثانی مرآت ابدان اولان علم تشریح وتشریح جسم وجانی بش باب ایله حکیمانه ییلدیرر ۱۵۹	باب اول فوائد علم تشریح ابدانی ومبدأ ومعاد جسم وجانی وطبایع اعضائی افرج فصله ییلدیرر ۱۵۹	فصل اول فوائد علم تشریح ابدانی وبهوض احوال جسم وجانی السی نوع ایله بیان ایدر ۱۵۹
نوع اول فوائد علم تشریحی ومنافع فن تشریحی ییلدیرر ۱۵۹	نوع ثانی بدن انسانده اولان بعض غرائب ومنایع یزدا فی ییلدیرر ۱۵۹	نوع ثالث مبدأ ومعاد بدن انسانی حکیمانه تفصیلا بیان ایدر ۱۶۰	نوع رابع کیفیت نزول وصعود جسم وجانی وتغیر بدن وبشای روح روانی ییلدیرر ۱۶۱
نوع خامس کیفیت تغیر ابدانی وبقای روح روانی مشالیه بیان ایدر ۱۶۲	نوع سادس بوجهان بری والدة مشقه کبی تربیه ایدر بکن بیان ایدر ۱۶۳	فصل ثانی کیفیت ترکب ابدانی وماهیت طبایع اعضائی بش نوع ایله بیان ایدر ۱۶۳	نوع اول کیفیت ترکب ابدانی وماهیت امتزاج ارکانی بیان ایدر ۱۶۳

نوع ثانی ماهیت طبایع اعضائی وبدن انسانی بیان ایدر ۱۶۴	نوع ثالث کیفیت امزجة اسنان انسانی علامتیه بیان ایدر ۱۶۴	نوع رابع کیفیت تولد اخلط اربعة ابدان انسانی بیان ایدر ۱۶۵	نوع خامس اسباب تولد اخلاطی وبخار آمدن حاصل اولان روح طبیعی بی ییلدیرر ۱۶۵
فصل ثالث کیفیت وماهیت ومنافع اعضائی درت نوع ایله بیان ایدر ۱۶۶	نوع اول کیفیت وماهیت اعضائی انسانی بیان ایدر ۱۶۶	نوع ثانی اسماء وقوای اعضائی انسانی بیان ایدر ۱۶۷	نوع ثالث کیفیت تكون اعضائی جنینی بیان ایدر ۱۶۷
نوع رابع خواص وفوائد اعضائی بدن انسانی بیان ایدر ۱۶۸	باب ثانی کیفیت ترکب عظام بدن انسانی اوج فصله بیان ایدر ۱۶۸	فصل اول کیفیت ترکب عظام رأسی واسما وخواصنی اللی نوعله بیان ایدر ۱۶۹	نوع اول اجال فوائد عظام اعضائی بدن انسانی بیان ایدر ۱۶۹
نوع ثانی کیفیت ترکب عظام الخف رأس انسانی بیان ایدر ۱۶۹	نوع ثالث رأس انسانك قاعده وحیطاتی اولان عظام خسه بی بیان ایدر ۱۷۰	نوع رابع فك اعلانك کیفیت تركب عظامن بیان ایدر ۱۷۰	نوع خامس منافع انفی وتركب عظامنی وفك اسفلی بیان ایدر ۱۷۱
نوع سادس کیفیت اسنان انسانی واسما واشكالن بیان ایدر ۱۷۱	فصل ثانی کیفیت ترکب عظام صلبی وعظام عنقی واضلاع وترقونی بش نوعله ییلدیرر ۱۷۲	نوع اول کیفیت تركب عظام صلب انسانی بیان ایدر ۱۷۲	نوع ثانی عظام عنقی نظام وانتظامیه بیان وعیان ایدر ۱۷۳
نوع ثالث مقدار صدورك کیفیت تركب نظامن بیان ایدر ۱۷۴	نوع رابع عظام اضلاعی انواع نظامیه بیان ایدر ۱۷۴	نوع خامس عظام ترقونك نظام وانتظامن بیان وعیان ایدر ۱۷۵	فصل ثالث کیفیت ترکب عظام بدنی ورجلینی واسما وخواصنی بدی نوعله بیان ایدر ۱۷۵
نوع اول عظام عضدنی نظام وانتظامیه بیان وعیان ایدر ۱۷۵	نوع ثانی عظام ساعدینی نظام وانتظامیه بیان وعیان ایدر ۱۷۶	نوع ثالث عظام رسغ بدنی نظام وانتظامیه بیان وعیان ایدر ۱۷۶	نوع رابع عظام اصابع بدنی نظام وانتظامیه بیان وعیان ایدر ۱۷۷

نوع خامس عظام عانه و نخاعی انتظامیه بیان و عیان ایدر ۱۷۸	نوع سادس عظام ساقینی و مفصل رکتینی بیان ایدر ۱۷۸	نوع سابع عظام قدیمی و نظام اصابع بیان ایدر ۱۷۹	باب ثالث کیفیت حرکات اعضایی وماهیت عضلات واجزاسنی اوج فصله یلدر ۱۸۰
فصل اول کیفیت تألف عضلاتی و رأس ورقه ده اولان حرکاتی یدی نوعه بیان ایدر ۱۸۰	نوع اول تألف عضلاتی واندرله حاصل اولان حرکاتی بیان ایدر ۱۸۰	نوع ثانی بعض عضلات وجهی و اندرله حاصل اولان حرکاتی بیان ایدر ۱۸۰	نوع ثالث حرکات خدی و شفته و ارنجینه وسيله اولان عضلاتی یلدر ۱۸۱
نوع رابع فک اسفلت حرکتی و فوائدی و عضلاتی یلدر ۱۸۱	نوع خامس رأس ورقه نك حرکات و عضلاتی بیان ایدر ۱۸۲	نوع سادس محل صوت اولان خجـره نك غضاريف و عضلات و حرکاتی یلدر ۱۸۲	نوع سابع حلق و من وعظم لامینک عضلات و حرکاتی یلدر ۱۸۳
فصل ثانی کیفیت عضلات صدري و کتفین ویدین و اصابعی و حرکاتی التي نوعه یلدر ۱۸۴	نوع اول صدري قبض و بسط ایدن عضلاتی بیان ایدر ۱۸۴	نوع ثانی مفصل کتفی عضله تحریرک ایدن عضلاتی یلدر ۱۸۴	نوع ثالث عضلات ساعدی و حرکاتی بیان و عیان ایدر ۱۸۵
نوع رابع عضلات رسی و حرکاتی تفصیل و بیان ایدر ۱۸۶	نوع خامس عضلات اصابعی و حرکاتی تفصیل و بیان ایدر ۱۸۶	نوع سادس عضلات کتفی و فوائدی تفصیل و بیان ایدر ۱۸۷	فصل ثالث کیفیت عضلات صلبی و بطنی و رجلین و حرکات و منافعی یدی نوع ایله یلدر ۱۸۷
نوع اول عضلات صلبی و حرکات و منافعی بیان و عیان ایدر ۱۸۷	نوع ثانی عضلات بطنی و حرکات و منافعی بیان ایدر ۱۸۷	نوع ثالث عضلات انتشیی و حرکات و منافعی بیان ایدر ۱۸۸	نوع رابع عضلات نخاعی و حرکات و منافعی بیان ایدر ۱۸۸
نوع خامس عضلات مفصل رکتی و حرکاتی بیان ایدر ۱۸۹	نوع سادس مفصل قدیمی تحریرک ایدن عضلاتی بیان ایدر ۱۹۰	نوع سابع عضلات اصابع قدیمی و حرکات و منافعی یلدر ۱۹۰	باب رابع کیفیت اعصاب و عروق و قوای و قیاسات اعضایی بش فصله یلدر ۱۹۱

فصل اول منابت و منافع اعصاب ابدانی بش نوعه بیان ایدر ۱۹۱	نوع اول حکمت اشکال اعضا و رأس انسانی و فوائدی بیان ایدر ۱۹۱	نوع ثانی دماغ و نشأت ایدن اعصاب مقلمتی بیان ایدر ۱۹۲	نوع ثالث دماغ و نشأت ایدن اعصاب ازواج خمسة باقیه سن یلدر ۱۹۲
نوع رابع فقرات رقبه نخاع و نشأت ایدن اعضایی بیان ایدر ۱۹۳	نوع خامس صدر و صلب فقراتی نخاع و نشأت ایدن اعضایی یلدر ۱۹۴	فصل ثانی منابت عروق ضاربیه و فوائدی بش نوعه بیان ایدر ۱۹۵	نوع اول پور کردن نشأت ایدن شریان و ریدی بیان ایدر ۱۹۵
نوع ثانی پور کردن نشأت ایدن شریان کبیر کتف و ریدی و صعودی یلدر ۱۹۵	نوع ثالث اعضا و رأسه صعود ایدن شریانی بیان ایدر ۱۹۵	نوع رابع پور کردن اقله نزول ایدن قسم اعظم شریانی بیان ایدر ۱۹۶	نوع خامس نخاعین و ساقین و قدیمی و سترینه نزول ایدن شریانی یلدر ۱۹۷
فصل ثالث منابت عروق ساعده و منافعی التي نوعه بیان ایدر ۱۹۷	نوع اول کبد و نشأت ایدن عروق پایک فروع و منافعی یلدر ۱۹۷	نوع ثانی کبد و نشأت ایدن عروق اجوفک بعض فروع و منافعی یلدر ۱۹۸	نوع ثالث کبد و نشأت ایدن عروق اجوفک صدر و کتفین ورقه و رأسه صعودی یلدر ۱۹۹
نوع رابع کبد و نشأت ایدن عروق اجوفک ساعد و ریدی کان فروعی یلدر ۲۰۰	نوع خامس عروق اجوفک کبد و اسفل بدنه این قسم اعظمک فروعی یلدر ۲۰۱	نوع سادس عروق اجوفک قسم نازلند نخاعین اسفل کبد فروعی و منافعی یلدر ۲۰۱	فصل رابع کبد و نشأت انواع قوای و مبداء افعال اعضایی و نفوس اربعه التي نوعه یلدر ۲۰۲
نوع اول بدن انسانده اولان انواع قوای و مبدائی افعال اعضایی بیان و عیان ایدر ۲۰۲	نوع ثانی بدن انسانده اولان نفس طبیعی ایل نفس نباتیه و خادملری بولان قوای یلدر ۲۰۳	نوع ثالث بدن انسانده اولان نفس حیوانیه و حواس خمسة ظاهری بیان ایدر ۲۰۴	نوع رابع نفس حیوانیه نك بدنده اولان خدا مندن حواس خسة باطنیه بیان ایدر ۲۰۴
نوع خامس نفس حیوانیه نك بدنده اولان خدا مندن قوت غضبیه و قوت شهوتیه یلدر ۲۰۶	نوع سادس بدن انسانده متصرف بولان نفوس رابعه انسانیه خدا میده یلدر ۲۰۶	فصل خامس حکمت اشکال اعضایی و اختلاف قیاسات و احکام اختلاجاتی سکر نوعه بیان ایدر ۲۰۸	نوع اول حکمت اوضاع و اشکال اعضایی بیان ایدر ۲۰۸

فصل ثانی حکمت اشکال اعضاء سائر جسم انسانی و منافعی بیدار ۲۰۹	فصل ثالث قیافت اعضای انسانه فراست نظرک منافعی بیدار ۲۱۰	فصل رابع قیافت رأس و عتقی اقتضایی اولان احکامیه بیدار ۲۱۱	فصل خامس قیافت اعضاء باقیه بدنی احکامیه بیدار ۲۱۲
فصل سادس علامات جسمال نسوانی و دلائل رسوم حسن وانی بیان ایدر ۲۱۳	فصل سابع قیافت اعضایک تعدیل دلائل اضدادنی و نفوس احکامیه بیدار ۲۱۴	فصل ثامن بدن انسانه عروق ایچیده اولان اختلاج اعضایی احکامیه بیدار ۲۱۵	فصل خامس ادبی عالمه تطبیق و انفعالی افاقه توفیقی و صحت بدنی و مونی درت فصلا بیدار ۲۱۶
فصل اول بدن انسانک از مننه و امکانیه مشایق سکر نوعله بیان ایدر ۲۱۶	فصل اول عالم ادم ایچون خلق اولندیغن و جمیع اشیا مثاله ماده بولندیغن بیدار ۲۱۶	فصل ثانی عالم انسانی عالم کبیره تطبیق و بعض اعضاسن ارضه توفیقی ایتمه نک طریق بیدار ۲۱۷	فصل ثالث عالم انسانک عالم افلا که مشایق بیدار ۲۱۷
فصل رابع بدن انسانک زمان و مکان و شهر ستانه وانده روحن سلطانه تشبیه و تمیلات بیدار ۲۱۸	فصل خامس انسانک قلبنده بولسان اخلاق ذمجه نک حیواناته مشایق و ورقات تغییراتی بیدار ۲۱۸	فصل ثامن بدن انسانک قلبنده بولسان اخلاق ذمجه نک حیواناته مشایق و ورقات تغییراتی بیدار ۲۱۸	فصل سابع انسانک باطن و ظاهری جهانک باطن و ظاهریه مطابقی اولدیغن بیدار ۲۲۰
فصل ثامن عالم انسانک عالم آخرت و جوه ایل مشایق و مشاکلت بیان ایدر ۲۲۱	فصل ثانی انسان کندی وجودندن خالقنک وجودن و کندی صفاتدن انک صفاتن الی نوعله بیدار ۲۲۲	فصل اول انسان کندی وجودندن خالقنک وجودن و کندی صفاتدن انک صفاتن الی نوعله بیدار ۲۲۲	فصل ثانی صفات روح انسانک صفات ذات رحمانه مشایق ادر اکان طریق بیدار ۲۲۳
فصل ثالث انسان کندی بدننه تصرفندن خدایک عالمده تصرفی ادر اکن بیدار ۲۲۴	فصل رابع انسان کندی نفسی تربیتدن ربی تذرعینک ادر اک طریق بیدار ۲۲۵	فصل خامس تنزیه روح انسانی و فنانی جسم و بقای حکیمانه بیدار ۲۲۶	فصل سادس عالمک لب لبابی انسان کامل اولدیغن و عبودیتله رضایی بولدیغن بیدار ۲۲۸
فصل ثالث لازم الحافظه بولان اعضای مرکبه جانی و صحت بدن انسانی اون بر نوعله بیان ایدر ۲۲۹	فصل اول محافظه می لازم اولان اعضای مرکبه روحنک ماهیات مواضع و منافعن بیدار ۲۲۹	فصل ثانی صحت بدن انسانک حفظ و حراستی ارکاتدن اولان امر جمعی بیان ایدر ۲۳۰	فصل ثالث صحت بدن انسانک حفظی ارکاتدن اولان اسباب سنه ضروریه بی بیدار ۲۳۲

فصل رابع اسباب سنه ضروریه دن اوج سببک تعدیلاتن بیان ایدر ۲۳۳	فصل خامس اسباب سنه ضروریه دن ثلاثه باقیه نک تعدیلاتن بیدار ۲۳۴	فصل سادس حالت صحتده معتاد اولان مستغنائدن جماع و حاکمک تعدیلاتن بیدار ۲۳۶	فصل سابع کثیر الاستعمال اولان ادویه و اغذیه نک منافعن ایچید هوز حطی ایل بیدار ۲۳۸
فصل ثامن کثیر الاستعمال اولان ادویه و اغذیه نک امما و احکامی قرشت سقفص حروفیه بیدار ۲۴۰	فصل ناسع کثیر الاستعمال اولان ادویه و اغذیه نک امما و احکامی قرشت تخذ ضغط حروفیه بیدار ۲۴۲	فصل عاشر صحت وجوده عواید اولان اکل و شربک اذاب و قواعدنی و بعض اطعمه نک فواتدن بیدار ۲۴۴	فصل حادی عشر اذاب دین مبین اوزره نیمیایی تخصیص ایتمه نک رسم و آیین بیدار ۲۴۵
فصل رابع موتک فضیلت و حقیقتن و نزاع حالتن و نشوة ثانیه ده کیفیتن یدی نوعله حکیمانه بیدار ۲۴۶	فصل اول موتک فضائل و فواتدن ایات و احادیث ایله بیان و عیان ایدر ۲۴۶	فصل ثانی موتک حقیقتنی بیدار ۲۴۸	فصل ثالث موت انسانک کنه و ماهیتن تفصیلا بیان ایدر ۲۴۹
فصل رابع پیرلاک ردالتنی و موتک کرامتنی و روحن سلامتنی بیان ایدر ۲۵۱	فصل خامس موتک کیفیتنی و روحن بدنن مفازقتنی بیان ایدر ۲۵۲	فصل سادس مبدأ و معاد روح انسانی بی حکیمانه بیان ایدر ۲۵۴	فصل سابع بعد الموت ارواحک اخلاقی اقتضای سنجه اولان احوالن بیدار ۲۵۵
فصل ثالث مرآت القلوب اولوب تحیح اعتقاد و ایمانی و عرفان بر ذاتی بش باب ایل بیدار ۲۵۷	باب اول کتاب و سننه اقتدایی و ترک حب دنیایی و حقیقت دل و جانی درت فصلا بیدار ۲۵۷	فصل اول کتاب و سننه و تحیح اعتقادی و صلواتی ادایی بش نوع ایل بیان ایدر ۲۵۷	فصل اول انسان جهل و غفلتله حیوانه شامل و معرفتله انسان کامل اولدیغن بیدار ۲۵۷
فصل ثانی کتاب کریم ایل اهتدایی ایات و احادیث شریفه ایل بیان ایدر ۲۵۹	فصل ثالث حضرت پیغمبر اقتدایی و بدعتلردن ایایی ایات و احادیث ایل بیدار ۲۶۰	فصل رابع اعتقاد قلبی تحیح و اهل سنت و جماعت مذهبنه تطبیقی بیدار ۲۶۳	فصل خامس آداب فرائض طهاراتی و کیفیت اداء صلواتی امام اعظم مذهبی اوزره بیان ایدر ۲۶۶
فصل ثانی کنه و ماهیت دنیایی و اتدن مذموم اولان اشیایی سکر نوعله بیدار ۲۶۹	فصل اول دنیایک فانی و مرغوب ادائی اولدیغن ایات و احادیث قدسیه ایل بیدار ۲۶۹	فصل ثانی دنیا دار بلا و جفا و آخرت عالم ذوق و صفا اولدیغن احادیث مصطفی ایل بیدار ۲۷۰	فصل ثالث دنیایک کیفیتن و اکامیل ایدنک شقاوتن و اتی ترک ایدنک سعادت بیدار ۲۷۲

نوع رابع دنیا نك حد وحقیقت راجح قسمه قسمت و تعیین قسم آخر تن یلدر ۲۷۴	نوع خامس مذموم اولان دنیا غدار و ساحر اولدیغن و اهل سعادت قناعتله سلامت بولدیغن یلدر ۲۷۵	نوع سادس حب دنیا مانع حضور مولی اولدیغن و اتدن زهد ایل کوکل خلاص بولدیغن یلدر ۲۷۷	نوع سابع دنیا اهل دنیا و نفس و هوا و منته اعداد و مانع طاعت خدا اولدیغن یلدر ۲۷۸
نوع ثامن دنیا دن و اعلمدن اعراض و ایا ایتمه بی و نفسی قویوب کوکلدن مولایه کتمه بی یلدر ۲۸۰	فصل ثالث محل فیوض عرفان درون دل و جان انسان اولدیغن بدی نوعله بیان ایدر ۲۸۳	نوع اول موضع فیوض عرفان درون دل قلب انسان اولدیغن ایات بیانات ایلده ایدر ۲۸۳	نوع ثانی محل عرفان قلب انسان اولدیغن و قلبندن ایچری کیدن حضوری بولدیغن احادیث قدسیه ایلده یلدر ۲۸۳
نوع ثالث محل معرفت یزدان درون دل انسان اولدیغن احادیث شریفه ایل یلدر ۲۸۵	نوع رابع محل معرفه الله اولان قلب انسانك که و ماهیتن یلدر ۲۸۶	نوع خامس مکان عرفان اولان قلب انسانك احوال و خاصیتن بیان ایدر ۲۸۷	نوع سادس جوهر قلب انسان اولان عقل معادك حد و حقیقتن بیان ایدر ۲۸۸
نوع سابع متنا عقل انسان اولان عقل كل عظمت شان و جلایه لطف و احسان یلدر ۲۸۹	فصل رابع معرفت حقیقت دل و جان شرط را و یزدان اولدیغن اون درت نوعله یلدر ۲۹۱	نوع اول قلب انسانك اتقلا بانی مقلب القلوبك تصرفاتله اولدیغن یلدر ۲۹۱	نوع ثانی قلب انسانك حقیقت معنسان و سر استواسن یلدر ۲۹۲
نوع ثالث قلب انسانك عظمت و وسعت و مقبلنه قرینتی نسبتن بیان ایدر ۲۹۳	نوع رابع قلب انسانك فضل و کمال و شرف حالتن یلدر ۲۹۴	نوع خامس قلب انسانك اطوار سبعه سی احوالن بیان و عیان ایدر ۲۹۵	نوع سادس قلب انسان نائل عرفان اولده تصدق قلب بعده فارغ اولدیغن یلدر ۲۹۵
نوع سابع قلب انسانك کندی عالمندن خواب و موت و الهام ایل عزت ولدت جان بولدیغن یلدر ۲۹۷	نوع ثامن قلب انسان کندی عالمن نسیان و تذکره یلدیغن یلدر ۲۹۷	نوع ناسع قلب انسان کندی عالمنه ریاضتله روان اولدیغن و عقل کدن حکمت آلدیغن یلدر ۲۹۸	نوع عاشق قلب انسان معرفت یزدان ایل عزت و لذت جان بولدیغن یلدر ۲۹۹
نوع حادی عشر قلب انسانك کندی عالمنه ترجیحی جلدن الزم اولدیغن یلدر ۳۰۰	نوع ثانی عشر روح انسان نیجه عالمردن سفر قلوب بنده کمال بولدیغن یلدر ۳۰۱	نوع ثالث عشر روح انسانك عالم ابدانده نیجه نقصان و کمال بولدیغن یلدر ۳۰۲	نوع رابع عشر روح انسانك تزلزلاتی احوالن و ترقیات و کمال یلدر ۳۰۳

باب ثانی ارکان طریق عرفانی فصول سته ایلده تفصیل ایدر ۳۰۴	فصل اول ارکان سته راه عرفانك اولکی رکنی اولان تقلیل طعامك فوائد و خواصنی سکز نوع ایلده بیان ایدر ۳۰۴	نوع اول فضائل جوی برایه کرمه و نیجه احادیث شریفه ایل یلدر ۳۰۴	نوع ثانی افات شبعی و کرامات جوی بیان ایدر ۳۰۵
نوع ثالث رذائل شبعی و فضائل جوی بیان ایدر ۳۰۶	نوع رابع تقلیل طعامك کیفیت و مقدارن و فوائد و امیرارن یلدر ۳۰۷	نوع خامس ملامات شبعی و کرامات جوی بیان ایدر ۳۰۸	نوع سادس افات شبعی و منافع جوی و فوائد صومی بیان ایدر ۳۰۸
نوع سابع کثرت اکلاک افات عشره من وقت اکلاک کرامات و اسبابن بیان ایدر ۳۰۹	نوع ثامن جوعن اقسامن و حال و مقامن بیان ایدر ۳۱۱	فصل ثانی ارکان سته راه عرفانك ایچن رکنی اولان تقلیل منامك منافعن اون نوعله یلدر ۳۱۲	نوع اول تقلیل منامی ایات قرآنی و احادیث قدسیه ایل یلدر ۳۱۲
نوع ثانی فضائل قیام لیل احادیث شریفه ایل بیان ایدر ۳۱۲	نوع ثالث تقلیل منامی و کیمه قیامی و نوم کرای و غفلت عوای بیان ایدر ۳۱۳	نوع رابع موجب تقلیل منام اولان قیام ایلان فوائدن بیان ایدر ۳۱۳	نوع خامس تقلیل منام خصات کرام اولدیغن بیان ایدر ۳۱۴
نوع سادس نوم مذموم و کثرتی شوم اولدیغن بیان ایدر ۳۱۴	نوع سابع تقلیل منام جلاء قلوب انام و کل بصیرت کرام اولدیغن بیان ایدر ۳۱۵	نوع ثامن نوم انسانك اسرار و فوائدن بیان ایدر ۳۱۵	نوع تاسع حقیقت منامنه اولدیغن و نفوس عوام برزخده قالدیغن بیان ایدر ۳۱۶
نوع عاشق سرمل اقسامن و حال و مقامن بیان ایدر ۳۱۷	فصل ثالث ارکان سته راه عرفانك اوچن رکنی اولان تقلیل کلامك فوائدن الی نوعله یلدر ۳۱۸	نوع اول تقلیل کلامی ایات قرآنی و احادیث نبویه ایلده بیان ایدر ۳۱۸	نوع ثانی تقلیل کلام موجب اجتناب انام و موثر عز و احترام اولدیغن یلدر ۳۱۹
نوع ثالث حفظ اسانده حفظ اعضا و حفظ اوقات و استمرار اولدیغن یلدر ۳۲۰	نوع رابع تقلیل مقال موثر عز و اقبال و منج یل کمال اولدیغن یلدر ۳۲۱	نوع خامس صحت اسان حفظ احوال دل و جان اولدیغن و طالب عرفان ترکجهان اولدیغن یلدر ۳۲۲	نوع سادس صحت افسادی و حال و مقامی نه اولدیغن و اهل عرفان احوال قلبی رموز ایل اشارت قیددیغن یلدر ۳۲۴

فصل رابع ارکان سته راه عرفانك در دینی ركنی اولان عزت انامك منافعن اون نوعه یلدیر ۳۲۵	فصل اول عزت نامی آیات قرآنیه واحادیث قدسیه ایلدیر ۳۲۵	نوع اول عزت انام موجب عز واحترام اولدیغن احادیث شریفه ایلدیر ۳۲۶	نوع ثانی عزت انام موجب عز واحترام اولدیغن احادیث شریفه ایلدیر ۳۲۶	نوع ثالث عزت انام سبب قریت رب الانام ومورث انس مدام اولدیغن یلدیر ۳۲۶
نوع رابع عزت انام شیت کرام ولذت مدام وحضور تام اولدیغن یلدیر ۳۲۷	نوع خامس عزت انام موجب طاعت رب الانام ومورث حضور تام اولدیغن یلدیر ۳۲۸	نوع سادس عزت انام عادت کرام وموجب حضور تام ومورث نیل مرام اولدیغن یلدیر ۳۲۸	نوع سابع عزت انام موجب فکر تمام ومعین توجه تام اولدیغن یلدیر ۳۲۹	نوع ثانی عزت انام موجب فکر تمام ومعین توجه تام اولدیغن یلدیر ۳۲۹
نوع ثامن عزت نام ایدن عارفانکی صنف اولدیغن یلدیر ۳۳۰	نوع ناسع عزت انام اقسام و حالن بیان وعیان ایدر ۳۳۲	نوع عاشر نهایت عزت اولان خلوت دخیولت شروط وارکان واصولت یلدیر ۳۳۲	فصل خامس ارکان سته راه عرفانك بشیخی ركنی اولان ذکر مدامك فوائدن طقوز نوعه یلدیر ۳۳۵	فصل خامس ارکان سته راه عرفانك بشیخی ركنی اولان ذکر مدامك فوائدن طقوز نوعه یلدیر ۳۳۵
نوع اول ذکر مدامی آیات قرآنیه واحادیث قدسیه ایلدیر ۳۳۵	نوع ثانی ذکر مدام سبب انس رب الانام اولدیغن احادیث شریفه ایلدیر ۳۳۶	نوع ثالث ذکر مدامك فضائل وفوائدن بیان وعیان ایدر ۳۳۷	نوع رابع ذکر مدامك خواص و تائیرات بیان وعیان ایدر ۳۳۸	نوع رابع ذکر مدامك خواص و تائیرات بیان وعیان ایدر ۳۳۸
نوع خامس ذکر مدامك تنایع واستغرافاتن وحالات و کراماتن بیان ایدر ۳۴۰	نوع سادس ذکر مدامك مراتب ذلله سن بیان ایدر ۳۴۱	نوع سابع ذکر مدامك نهایی علاماتن بیان ایدر ۳۴۲	نوع ثامن ذکر مدامك ادب اشتغالن وتائیرات واحوان بیان ایدر ۳۴۳	نوع ثامن ذکر مدامك ادب اشتغالن وتائیرات واحوان بیان ایدر ۳۴۳
نوع ناسع کلمه توحیدك فضائل و کراماتن و خواص تائیراتن بیان ایدر ۳۴۵	فصل سادس ارکان سته راه عرفانك التبی ركنی اولان فکر تمامك فوائدن بش نوعه بیان ایدر ۳۴۷	نوع اول فکر و فراستله قلی حفظ و حراست ایتمکی یلدیر ۳۴۷	نوع ثانی قلبه کان خواطرک منشأ واسامین و خبر و شریک علاماتن یلدیر ۳۴۸	نوع ثانی قلبه کان خواطرک منشأ واسامین و خبر و شریک علاماتن یلدیر ۳۴۸
نوع ثالث اصل اصول اولان قلب انامك ارم اولان حفظ و حراستن یلدیر ۳۴۹	نوع رابع حفظ بدندن حفظ قلب اهم الزم اولدیغن بیان ایدر ۳۵۰	نوع خامس قلبك اصول اخائی واصناف علاجاتی و اسماء صفاتی یلدیر ۳۵۲	باب ثالث اصول مقامات روح انسانی فصول اربعه ایلدیر ۳۵۴	باب ثالث اصول مقامات روح انسانی فصول اربعه ایلدیر ۳۵۴

فصل اول اصول راه عرفانك اولکی اصلی اولان توکل فضائلن بدی نوعه یلدیر ۳۵۴	نوع اول فضائل توکل آیات قرآنیه واحادیث نبویه ایلدیر ۳۵۴	نوع ثانی کمال توکل تعریفات و کراماتن وتائیرات وحالاتن بیان ایدر ۳۵۵	نوع ثالث حق تعالیه توکل رزق امر ندیه هم اهم الزم اولدیغن یلدیر ۳۵۷	نوع ثالث حق تعالیه توکل رزق امر ندیه هم اهم الزم اولدیغن یلدیر ۳۵۷
نوع رابع توکل تامك حد و حقیقتن و وجوب حکمتن بیان ایدر ۳۵۸	نوع خامس توکل تامك و اهل کراماتن تائیرات و توکلن وبعض حکایاتن بیان ایدر ۳۵۹	نوع سادس کمال توکل رزق امر ندیه هم جمله به اهم الزم اولدیغن بیان ایدر ۳۶۱	نوع سابع توکل تامك تحصیل نظامن و اهلنک راحت مدامن بیان ایدر ۳۶۲	نوع سابع توکل تامك تحصیل نظامن و اهلنک راحت مدامن بیان ایدر ۳۶۲
فصل ثانی اصول اربعه راه عرفانك ابکینی اصلی اولان تفویضك فوائدن مکرر نوعه بیان ایدر ۳۶۳	نوع اول فضائل تفویضی آیات بینات واحادیث شریفه ایلدیر ۳۶۳	نوع ثانی تفویض تسلیک تعریف و حقیقتن وتائیر و منفعتن بیان ایدر ۳۶۴	نوع ثالث تفویض و تسلیک شروط وفوائدن بیان وعیان ایدر ۳۶۵	نوع ثالث تفویض و تسلیک شروط وفوائدن بیان وعیان ایدر ۳۶۵
نوع رابع تفویض و تسلیم انسانه اهم الزم امور اولدیغن سبب و ممرن یلدیر ۳۶۶	نوع خامس تفویض و تسلیم اکثر عظیم بلکه جنت نعیم اولدیغن بیان ایدر ۳۶۷	نوع سادس تفویض و تسلیک تائیرات وفوائدن بیان ایدر ۳۶۸	نوع سابع تفویض و تسلیم انسان ایچون جمیع امور ندیه جمله دن اهم الزم اولدیغن یلدیر ۳۶۹	نوع سابع تفویض و تسلیم انسان ایچون جمیع امور ندیه جمله دن اهم الزم اولدیغن یلدیر ۳۶۹
نوع ثامن تفویض و تسلیک کیفیت و تنایجن واسباب و رواجین بیان ایدر ۳۷۱	فصل ثالث اصول اربعه راه عرفانك اوچنجیسی اولان صبرك فوائدن وعوائدن التي نوعه یلدیر ۳۷۱	نوع اول فضائل صبری آیات بینات واحادیث شریفه ایلدیر ۳۷۱	نوع ثانی صبر و تحمکات حد و حقیقتن وحالات و کرامتن بیان ایدر ۳۷۲	نوع ثانی صبر و تحمکات حد و حقیقتن وحالات و کرامتن بیان ایدر ۳۷۲
نوع ثالث صبر و تحمکات تائیرات وفوائدن بیان ایدر ۳۷۳	نوع رابع صبر و تحمکات اقسام و منافعن و جزع و مزعل فائتن بیان ایدر ۳۷۴	نوع خامس صبر ایلدیر حاصل اولدیغن یلدیر ۳۷۵	نوع سادس صبر و تحمکات تحصیل طریقن نیجه تمثیل بیان ایدر ۳۷۶	نوع سادس صبر و تحمکات تحصیل طریقن نیجه تمثیل بیان ایدر ۳۷۶
فصل رابع اصول اربعه راه عرفانك در دنجیسی اولان رضایی التي نوعه یلدیر ۳۷۸	نوع اول فضائل رضایی آیات واحادیث ایلدیر بیان ایدر ۳۷۸	نوع ثانی فضایه رضائک تعریف و حقیقتن بیان ایدر ۳۷۹	نوع ثالث فضایه رضائک فوائدن و علاماتن و اقسامن بیان ایدر ۳۸۰	نوع ثالث فضایه رضائک فوائدن و علاماتن و اقسامن بیان ایدر ۳۸۰

نوع رابع قضایه رضایت تأثیرات وفواتن یلدر ۳۸۱	نوع خامس رضایت منافع و هنر و حفظ انواع ضرورت یلدر ۳۸۲	نوع ششم خلاصه خواص اصول اربعه مذکورہ یی یلدر ۳۸۳	باب رابع مطلب اعلا اولان معرفت و محبت مولای فصول خمسہ ایله یلدر ۳۸۵
فصل اول معرفت نفس مفتاح معرفت رب اولدیغی طغوز نوعله یلدر ۳۸۵	نوع اول فضائل معرفت مولای ایات واحادیث ایله بیان ایدر ۳۸۶	نوع ثانی معرفت نفس موجب معرفت الله اولدیغی بیان ایدر ۳۸۶	نوع ثالث معرفت مولا مطلب اعلا اولدیغی بیان ایدر ۳۸۷
نوع رابع عارف ماسوائی انودوب حضرت مولای بولدیغی یلدر ۳۸۸	نوع خامس عارف کندی وجودندن یکوب معرفتله قالدیغی بیان ایدر ۳۸۹	نوع ششم عارف خوف و حزن دامن اولدیغی یلدر ۳۹۰	نوع سابع اهل زهد ایله اهل عرفانک فرق وتفاوتن یلدر ۳۹۰
نوع ثامن اهل عرفانک علو شان و کمال عرفانک بیان ایدر ۳۹۱	نوع ناسع اهل عرفانک معروفی حضرت باری اولدیغی یلدر ۳۹۲	فصل ثانی محبت الله مقصد اقصی اولدیغی یکری درت نوعله یلدر ۳۹۵	نوع اول فضائل محبت مولای ایات واحادیث قدسیه ایله یلدر ۳۹۵
نوع ثانی محبت مولانک فضائل وفواتن احادیث شریفه ایله یلدر ۳۹۶	نوع ثالث محبت مولانک حد و حقیقتن بیان و عیان ایدر ۳۹۶	نوع رابع محبت مولانک کنه و ماهیتن و انواع خاصیتن و منافع و مقاماتن یلدر ۳۹۷	نوع خامس محبت مولانک بعض علامات و کراماتن بیان ایدر ۳۹۹
نوع ششم محبت مولانک کوکله ظهور وجود و لان یلدر ۴۰۰	نوع سابع محبت مولانک تعریف و حقیقتن بیان و عیان ایدر ۴۰۱	نوع ثامن محبت مولانک انواع واقسامن بیان و عیان ایدر ۴۰۲	نوع ناسع محبت مولانک انقیاب و اسما من بیان و عیان ایدر ۴۰۳
نوع عشر محبت مولانک خواص و شایسته بیان و عیان ایدر ۴۰۴	نوع حادی عشر محبت ذاتی بیان و عیان ایدر ۴۰۶	نوع ثانی عشر محبت صفاتی بیان و عیان ایدر ۴۰۷	نوع ثالث عشر محبت افعالی بیان و عیان ایدر ۴۰۷

نوع رابع عشر محبت مولانک مراتب اعتباریه اقسام و احسان یلدر ۴۱۲	نوع سادس عشر محبت اربعه نک انار و غراتن بیان و عیان ایدر ۴۱۰	نوع خامس عشر محبت اقسام اربعه سنک بری برله تلازم یلدر ۴۰۹	نوع رابع عشر محبت اتاری بیان و عیان ایدر ۴۰۸
نوع حادی عشر عشق حالت و کرامتن و عاشق ملامتن یلدر ۴۱۸	نوع عشرین عشق حضرت مولی عقل بشردن اشرف و اعلی اولدیغی یلدر ۴۱۶	نوع ناسع عشر شجره محبتک نمره سی اولان عشق حقیقی یی یلدر ۴۱۵	نوع ثامن عشر شجره محبتک اوراق اولان شوق و اشتیاقی بیان ایدر ۴۱۳
فصل ثالث حکمت اولیا علم صدور اولدیغی درت نوعله یلدر ۴۲۷	نوع رابع و عشرون عشق مولایه و صولک طریقنک اصولن یلدر ۴۲۴	نوع ثالث و عشرون عشق مولانک مجاز و حقیقتن یلدر ۴۲۲	نوع ثانی و عشرون عشق مولانک خواص و شان بیان ایدر ۴۲۰
نوع رابع حکمت اولیا آنلک نطق پا کندن لک و احلا اولدیغی یلدر ۴۳۱	نوع ثالث حکمت اولیا علوم نافعہ دن الذوائف اولدیغی یلدر ۴۲۹	نوع ثانی حکمت اولیا نک حد و علامت و حقیقتن بیان ایدر ۴۲۸	نوع اول حکمت اولیا نک فضائل و وفواتن ایات واحادیث ایله یلدر ۴۲۷
نوع ثالث اولیای کرامت حد و تعریفاتن و وجود و حالاتن یلدر ۴۳۵	نوع ثانی اولیای کرامت رسوم و عاداتن و قلوب ایله سیاحتن یلدر ۴۳۴	نوع اول اولیای کرامت فضائل و برکاتن ایات واحادیث ایله یلدر ۴۳۳	فصل رابع اولیای کرامت فضائل و برکاتن طغوز نوعله یلدر ۴۳۳
نوع سابع اولیای کرامت مراتب و مقاماتن یلدر ۴۴۰	نوع سادس اولیای کرامت حرکات و سکات و برکات و عباداتن یلدر ۴۳۹	نوع خامس اولیای کرامت خارق عادتدن وامن و راحتدن یلدر ۴۳۷	نوع رابع اولیای کرامت اوصاف و علامتدن و حضور و سلامتدن یلدر ۴۳۶
نوع اول طریق نقشبندی ارکان و حقایقن یلدر ۴۴۳	فصل خامس خواص اولیا نک مختاری اولان طریق نقشبندی یی یی نوعله یلدر ۴۴۳	نوع ناسع اولیای کرامت فنا صفتن و بقای ذواتن بیان ایدر ۴۴۲	نوع ثامن اولیای کرامت غایت مشاهداتن بیان ایدر ۴۴۱

فوق ثانی نقش بندینک طریق ثلاثه شدن اولی طریق بیان اید ۴۴۴	فوق ثالث طریق نقشبندینک ایکینی طریق بیان ایدر ۴۴۵	فوق رابع طریق نقشبندینک اوچینی طریق بیان ایدر ۴۴۷	فوق خامس طریق نقشبندینک سالکی هرکاله مالک اولدین ییلدیرر ۴۴۸
فوق سادس طریق عرفانده جاده هدایت ضالانده دوشه نلری بیان ایدر ۴۵۱	فوق سابع اول تصوف اون ابکی فرقه اولدین بیان ایدر ۴۵۲	باب خامس حضرت ملک ملوک درگاهنه سلوکی سکر فضله ییلدیرر ۴۵۴	فصل اول احوال واطوار سیر وسلوکی سکر فوعله ییلدیرر ۴۵۴
فوق اول مبداء و معاد روح نانی بیان ایدر ۴۵۴	فوق ثانی انسانک وجودنده بولسان شهوایه ایل نفس ناطقه یی ییلدیرر ۴۵۵	فوق ثالث نفس ناطقه نک بدن انسانه اولان تعلقن بیان ایدر ۴۵۶	فوق رابع قلب ایل مقاب اره سنده اولان حجب نه اولدین ییلدیرر ۴۵۷
فوق خامس اجمال مقامات سبعة نفس انسانی ییلدیرر ۴۵۹	فوق سادس تخیله وتخیله عین کمال اولدین وی سلوک اول کمال امر بحال اولدین ییلدیرر ۴۶۱	فوق سابع مقامات سبعة دن مقام اولده بولسان نفس اماره یی ییلدیرر ۴۶۳	فوق ثامن نفس اماره نک مقام اولدن خلاصی علاجن ییلدیرر ۴۶۴
فصل ثانی مقامات سبعة دن مقام نایده بولسان نفس لواحدین ظفوز فوعله ییلدیرر ۴۶۵	فوق اول نفس لواحدینک وجه تسمیه سنی وصفاتی بیان ایدر ۴۶۵	فوق ثانی مقام نایده توقف ایدن ابرار ایل مقرینک فرقن ییلدیرر ۴۶۷	فوق ثالث نفس لواحدینک مقام نایدن مقام ثالثه ترقینک علاجن ییلدیرر ۴۶۸
فوق رابع مقام نایده عبدی مولا سندن قاطع اولان حوائجی ییلدیرر ۴۶۹	فوق خامس مقام نایده نفس لواحدینک عالم مثاله دخولن ییلدیرر ۴۷۱	فوق سادس عالم مثاله اولان فوایه یی وعلامات تصفیه وترکیه یی ییلدیرر ۴۷۲	فوق سابع تصفیه ذلیک وترکیه نفسک وجه احسنه طریق اهون ییلدیرر ۴۷۳
فوق ثامن مقام نایده سالکده بولسان غضب منشائی وعلاجنی ییلدیرر ۴۷۴	فوق نابع مقام نایده بولسان فطائی دفع ایدن اموری ییلدیرر ۴۷۵	فصل ثالث مقامات سبعة دن مقام نایده بولسان نفس اماره یی اون فوعله ییلدیرر ۴۷۷	فوق اول نفس اماره نک وجه تسمیه سنی وصفات وترقیه یی ییلدیرر ۴۷۷

فوق ثانی مقام نایده بولسان سالک مر شده تسلیم واراده سن ییلدیرر ۴۷۸	فوق ثالث مقام نایده سالک اتباع شرعه رفتارن ییلدیرر ۴۷۹	فوق رابع شریعت باطن ومر حقیقت اولدین بر مثاله ییلدیرر ۴۸۰	فوق خامس مقام ثالثه مخصوص اولان اسم ایل اشتغالی ییلدیرر ۴۸۲
فوق سادس مقام نایده نفس اماره نک حسن اوصافن ییلدیرر ۴۸۳	فوق سابع مقام نایده سالک روحانیت خطا بن ییلدیرر ۴۸۴	فوق ثامن مقام نایده اولان سالک عشق حالاتن ییلدیرر ۴۸۵	فوق نابع مقام نایده سالک انقباض وافتقارن ییلدیرر ۴۸۶
فوق عاشر مقام نایده بولسان سالک اسم ثالثک تأثیرن ییلدیرر ۴۸۷	فصل رابع مقامات سبعة دن مقام رابعده بولسان نفس مطمئنه یی درت فوعله ییلدیرر ۴۸۸	فوق اول نفس مطمئنه نک وجه تسمیه سنی وصفاتی ییلدیرر ۴۸۸	فوق ثانی مقام رابعده بولسان کاملک کراماته میل وافتقارن ییلدیرر ۴۸۹
فوق ثالث مقام رابعده بولسان کاملک به غیره محبتن ییلدیرر ۴۹۰	فوق رابع ترجیح سلوک ازکیکی وتطبیق طرق اولایا ییلدیرر ۴۹۱	فصل خامس مقامات سبعة دن مقام خامسده بولسان نفس راضیه یی اوج فوعله ییلدیرر ۴۹۱	فوق اول نفس راضیه نک وجه تسمیه سنی وصفاتی ییلدیرر ۴۹۱
فوق ثانی مقام خامسده بولسان کاملک احوالن بیان ایدر ۴۹۲	فوق ثالث علم الیقین وعین الیقین وحق الیقین اطوارن ییلدیرر ۴۹۳	فصل سادس مقامات سبعة دن مقام سادسده بولسان نفس مرضیه یی اوج فوعله ییلدیرر ۴۹۴	فوق اول نفس مرضیه نک وجه تسمیه سنی وصفاتی بیان ایدر ۴۹۴
فوق ثانی مقام سادسده بولسان کاملک احوالن بیان ایدر ۴۹۵	فوق ثالث طبیعت وظل ونفس رحمانی بو اوجی بر جوهر اولدین ییلدیرر ۴۹۶	فصل سابع مقامات سبعة دن مقام سابعده بولسان نفس کامله یی سکر فوعله ییلدیرر ۴۹۷	فوق اول نفس کامله نک وجه تسمیه سنی وصفاتی بیان ایدر ۴۹۷
فوق ثانی مرشد کاملک علامات وکرامات وعباداتن ییلدیرر ۴۹۸	فوق ثالث سالک قابلک مناقب وعلاماتن بیان ایدر ۴۹۹	فوق رابع سالک قابل حزن وقبض ایل منشرح اولدین ییلدیرر ۴۹۹	فوق خامس سالک مقام نفس اماره ایکن شیطان اتی قطع ایلدین ییلدیرر ۵۰۰

141

نظام بولوب اون بش انواع اجسام مذ كوره ايله عالم ملكوت وضعي تمام اولمشدر * و بوعالمك اعلا سنه عالم علوي
وعالم اجسام وعالم بقاوعالم آخرت ديرلر و اوسطنه عالم متوسط وعالم اجرام اثيريه وعالم افلاك وعالم سموات
اطلاق ايدرلر و ادنا سنه عالم سفلي وعالم عناصر وعالم سكون و فساد وعالم دنيا تسجيه ايدرلر پس
مفردات عالم ملكوت ايله مفردات عالم ملكوت مجموعي اعني انواع ارواح ايله اصناف اجسام بسيطة نك چله سي
حروف هجاءك اشائي يكرمي طقوز عام اولمشدر و ايكي عالمك مفردات مذ كوره معدوده سي تركيبه اوج
قسم اجسام مركبه وجوده كمشدر كه معدن و نبات و حيوان اولمشدر نچسه كم تركيب حروف هجاءن
اسم و فعل و حرف وجوده كمشدر و اصول كلمات انسان اولمشدر كه لك مفردات دو عالمك مركبات ثلاثه ظهور
ايدوب آنلردن كتاب جهان بي حد و بيان معاني بولمشدر پس عين عبرتله عالمه نظر ايدن عارف هر سنده
نچسه حكمت تماشا كمشدر و اهل الله صنع باري اسرار سنه مطلع اولمشدر و حرف اشيا دن اب معناه واروب
حضور و انبي بولمشدر (رباعي) عالمكه تمام نسخه حكمتدر * معناسني فهم ايلينه جنددر * محروم
نهد اولمشدر چنجه * زندان بلا چاه غم و مختدر نوع ثالث كيفيت عرش اعظمي و حله مختري بيلدر
(اي عزيز) معلوم اولسونكه اهل تفسير و اهل حديث اتفاق اوزره ديمشدر كه حق تعالى چله عالمي برانده
خلق ايتمه كه قادر ايكن التي كونده خلق ايتسي اعني يوم احده بندا ايدوب مفردات عالمي يوم جمعه ده
تمام ايلسي عبادينه هر امده صبر و ثباتي تعليم و تفهيدر * تنه كم عظمتيله يورمشدر كه
ولقد خلقنا السموات والارض وما بينهما في ستة ايام و ما نسمنا من اقبوب * و حق تعالى قدر تيله
زبد مذ كوردن عرش اعظمي جوهر اخضر دن خلق ايتمشدر كه آنك نور و عظمتي وصف و بيان دن خارج
بولمشدر و عرش مجيدك اطراف باقوت اجرام بولوب جميع مخلوقات صفات و صورتلري آنده رسم و نقش
اولمشدر و سمواتك فوقنده عرش رحمان قبله ملائكه قبلمشدر تنه كم برپوزنده كعبه الله اهل ارض قبله سي
قبلمشدر و عرش اعظمك تمش يلك لسان و اردر كه هر برلساني بشعه بر لغتله حق تعالى به تسبيح ايدرلر
و عرش اعظمك درت قائمه سي و اردر كه هر برري تحت الثرايه و اصلدر و عرش اعظم صوا و زنده و صوريح
اوزنده ايكن حق تعالى درت عظيم ملائكه خلق ايتمشدر كه حاله عرش انلردن يوم قيامته درت عظيم
ملك هم خلق ايتسه ككدر * و حله عرش رب الارباب اول كونده نمايه اولسه ككدر و حله اربعه دن هر برينك
درت وجهي و اردر كه بر وجهي آدم صورته و بر وجهي اسد بر وجهي نور صورته و بر وجهي
قرنال صورته تصور اولمشدر و هر بر وجه برپوزنده كندی نوعدن اولان مخلوقات ايچون رزاقندن
طالب ارزاق بولمشدر و حله عرش دانا قيامته ساكن اولوب عرش اعظمي و قبله لري اوزنده بوكلمشدر كه
ايقلري يدي قات بدن هم اسفله در و ملائكه مقرر ينك جله سندن عند الله محترم حله عرش اعظمدر
و آنلر برينك ادي اسرافيلدر كه عرش برلساني آنك رقبه سي اوزنده محكمدر و حق تعالى ينك
عندنده اول حله عرش دن دخی اعز و اكردر و صاحب صور بودر كه قيامته دلوح محفوظه ناظر در
و فتح صور ايچون مستعد و حاضر در دلوح محفوظ دن جبرائيل و ميكائيل و عزرائيل عليهم السلام امور
و احوال و اعمال آنلره اعلام و اخبار و القاب لكده ماهر در و حله عرش دن هر برينك درت جناحي و اردر كه
جوانب اربعه به منتشر اولمشدر و حله عرشك برينك نصفي ثلث و نصفي ناردر كه برينك منطقي ايتيوب
بيلدر و چكي مشاكلي برينك امتزاج قبلمشدر و حله عرشك جشهر لري ايله اعظمدر كه اذنلري شحه سييله
عنقلري مايني خفق طير ايله يدي بوز ييلاق مسافه بولمشدر و حله عرشك كرويون دن اطلاق
اولمشدر و حله عرشك كلماتي على الدوام بولمشدر اولوب آنلره ورد لسان قبلمشدر و سبحان ذی الملائك
و الملائكوت سبحان ذی العرش و العزة و العظمة و الهيبة و القدرة و الكبرياء و الجبروت سبحان الملائك المعبود
سبحان الملائك الموجود سبحان الملائك الحی الذي لا ينالم ولا يموت سبحان قدوس ربنا ورب الملائكة والروح
* نوع رابع * عرش اعظمك حوله اولان انهار عظمي و ملائكه كراي بيلدر (اي عزيز) معلوم
اولسونكه اهل تفسير و اهل حديث اتفاق برله ديمشدر كه حق تعالى عرش اعظمك حوله سكرنهر
عظيم خلق ايتمشدر كه دردي نلردن ايض و ابردر و دردي غسلدن احلا و طيبدر و بوانهار نمايه

على الدوام جبرائيل عرش اعظمي طواف ايدرلر و حق تعالى آنده حرفايل نامنده بر ملك خلق ايتمشدر كه جميع
اشيا نك اسرار نه ايتمشدر اول ملك عظمت عرشى دخی مراد ايدوب حق تعالى دن دستور استيوب طواف
عرشه كمشدر اوج يلك سنه مقداري سكرينك جناحيه پرواز ايتمشدر عاجز اولدقه حق تعالى اكافوت و بروب
طيران ايله امر ايتمشدر اوج يلك سنه مقداري دخی عرشك حوله كمشدر اكا نه عجز كده حق تعالى
قدرت ايله قوت و بروب اوجله امر ايتمشدر اوج يلك يلك قدر نه كمشدر و حله عاجز قلوب كورمشدر كه طقوز
يلى سنده انجق عرشك بر ساقندن بر ساقنه ايتمشدر اول حيرته ايكن كاحقندن ندا كمشدر كه با حرفايل
اكر قيامته دل پرواز ايلسك عرشى تماميله طواف ايله مرسن و انهار نمايه نك و راستنده عرش اعظمك حوله
يلى حجاب نور دن و يلى حجاب ظلمتن خلق اولمشدر تا كيم شدت نور عرش دن حوله اولان ملائكه محترق
اولسونلر و انلره حائل بولمشدر و حله كورنه نك و راستنده تمش يلك صف ملائكه خاق اولمشدر عرشه
مستولى اولان رحمانه على الدوام تسبيح ايدرلر و طواف عرش ايچون حوله كيدرلر و كونده ايكي نوبت حله
عرشه سلام و برلر و بولر ملائكه صافون و حافون دبرلر و بولر و راستنده هم تمش يلك صف ملائكه خاق
اولمشدر و بولر ليد اقيامته طور و ب (سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلى
العظيم دبرلر) و بولر صفون و راستنده بر حبه عظيمه و اردر كه عرش اعظمي احاطه ايدوب رأسي ذبي
اوزر نه وضع ايتمشدر و آنك رأسي درت ييضا دن و جسمي ذهب اصفر دن و كوزلري باقوت احردن خلق
اولمشدر و آنك بوزينك جناحي و اردر كه هر بر ريشه سي عندنده بر ملك تسبيح ايدوب بولمشدر و اول حبه صفراتك
تسبيح صدا سندن جميع ملائكه في مهابت المشدر زيرا كه اول حله ملائكه نك تسبيح لري صدا سنده غالب
كلمشدر و دهتن آچه حله سموات و ارضي بر لقمه ايتسي ممكندر و اكر اول حبه عظيمه تسبيحده نطق ايله الهام
اولمشه ايدى آنك صدا سي مهابتدن جميع مخلوقات هلاك اولورلر دى و حق تعالى ملائكه كراي انوار مختلفه
الاطوار دن خلق ايتمشدر پس عرش انوره اقرب اولان ملائكه نك انوارى اشد و اظهر در زيرا كه ملائكه عرشك
انوار سنه ملائكه مدره تحمل ايدو مزلر و آنلر ك شده انوار سنه ملائكه سموات و ارض شعله ايدو ميوب محترق
اولورلر و جميع ملائكه اواصر حق ايله عامل اولورلر و انلر انسان كبي حق تعالى به عاصي اولمزلر غدالري تسبيح
اولوب اكل و شراب و نوم و جاع بيلزلر و اكثري انسان صورته اولوب اجنه طيوره مشابه بولوب
اجسام لطيفه اولد قلزندن انواع صورته نك شكل ايدرلر و امر حق ايله خدمته برق خايط كبي كيدرلر
و هر برى بر خدمته اولوب كيمي عرش حوله تسبيح و طواف ايدرلر و كيمي كسيده و كيمي سدرده و كيمي
جته و كيمي جهنمه و كيمي كوكد و كيمي برده و كيمي قيامته و كيمي قعوده و كيمي ركوعده و كيمي سجوده
على الدوام تسبيح ايدرلر و كيمي بنى آدم خدمته موكلدر ايل و نهار آنلري حفظ ايدوب بازلر آنلره كراماتين
و حفظه دبرلر و ملائكه نك دخی كند بيلدن بيغمبر لري و اردر كه برى امرا فيل عليه السلام و اول صاحب
صور مذ كوردن و برى جبرائيل امين عليه السلام در كه آنك التي بوز جناحي و اردر و هر برينك بوزر شيه سي
و اردر كه هر ريشه نك طولى ما بين المشرق والمغرب و جميع اجنه سي الوان انوار دن روع هذا حبه عظيمه سي
ايض من الشجر و اياقلى تحت الارض و اويله قوته مالكدر كه بر ريشه سيله جبالى قاع و دل ايلر اول
حق تعالى دن برپوزنده اولان انبياءه سلام و كلام كتوره كه موكلدر و شكل عظمتده اسرافيل عليه السلام
كيدر و برى ميكائيل عليه السلام در كه اجنه سي اعداد بنى اشقي حق تعالى ييلور و اول بحر مسجوده
اولان ملائكه به موكلدر زيرا كه سموات و ارض ملائكه ايله مخلودر و هر برى انزل طركي نچسه خدمته
مأمور در و قطرات امطار لهر برينك بر ملك انزال ايدو قيامته دل بريدن كايوبت كلز و هر موضعه نزول ايدن
امطار ميكائيل عليه السلام رأى و تدبير ايدو زيرا كه بوا مورا كا موقدر و حله عظمه جبرائيل
عليه السلام كيمد و برى دخی عزرائيل عليه السلام در اول جان المفه موكلدر و حله ارواحي قبض ايدن
اتباعى و اردر و اول صورت و عظمتده و كثر اجنه ده ميكائيل عليه السلام كيمد و برى حضرت اسرافيل
و جبرائيل و ميكائيل و عزرائيل عليهم السلام در دى جميع ملائكه نك ريشي و بيغمبر يدركه سموات و ارضه

اولان ملائکه نك جمله سی بوتلك امر به مطيع و منقاد در لر نوع خاص * عرش اعظمك تختنده اولان
 كرمی دل و قلبی و سدره المنتهای و خجسته طوبایی و صور اسرافیلی و برزخ ارواحی بیلدیرر (ای عزیز) معلوم
 اولسونكه اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق اینستدر در ككه حق تعالی عرش اعظمك نوریندن
 و آنك تختنده یا قوت اجر لوتنده ساق عرشه متصل درت قائمه اوزرنده بر عظیم كرمی خلق اینستدر كه
 قائمه لری تحت الثواب اینستدر و جمیع سموات و ارضین و جبال قاف خوف كرسیده بر صخره
 بر حلقه مقدارید نه كم كرمی عرش اعظمك تختنده بر صخره بر صخره مشالیدر اما بونك امثالی تشیع لردن
 مراد تحدید مقدار كدر بلکه بیان عظمتد در زیر كه انلین مقدار لرینی انجی انلری خلق ایندن خلاق عالم یلور
 پس عرشدن مراد ملك السمر بر درو كرسیدن مراد علم الله در دویوب اعتقاد ایندن خلاق اینستدر و آیات و احادیثه
 مخالف كشمدر و حق تعالی عرش اعظمك تختنده و آنك نوریندن بریشل زبرد لوتنده بر عظیم لوح اخضر
 خلق اینستدر و اطرافنی یا قوت اجر لوتنده بر اینستدر و روزمری دوتنده بر قلم اخضر خلق اینستدر كه طوی یوز یللق
 مسافه كشمدر و آنك در و توده مدادی نورانیض جفاردی چونكه حق تعالی اگیا قلم كتب دیوندا فیلمدر
 پس اول مهابندن قلم اضطرابه كشمدر و صدای رعد كبی صدایه تسبیح ایدوب اجرای حق ایله لوح محفوظ و اوزرنده
 جاری اولمدر و یوم قیامتة دل هب اولوب اوله جفاری كابت فیلمدر و لوح محفوظ كاتله علما اولمدر و آنندن
 جری مابری و جفالقلم خواصه قلم یاس اولوب قالمدر و سعید اولان سعید و شقی اولان شقی اولمدر و آنكن
 حق تعالی هر روز و شب لوح محفوظه اوچیزوالتش كه نظر ایدوب هر نظره بر نسته محو ایدوب بر نسته بر نسته
 اثبات ایدوب مراد ایدوب كن ایشلر نه كم (بمحو الله ما یشاء و یثبت و عنده ام الكتاب) یورمدر و روح حق تعالی جمیع
 امور عبادی انكچون لوح محفوظه كابت فیلمدر و تا كه اهل سموات و ارض آتی یلور و تركه جمیع احكام خلائق
 علم سابق اوزره جاری و اكس طابقدر پس لوح و قلبی انكار ایندن منافیقدر و حق تعالی عرش اعظمك
 تختنده و آنك نوریندن كرمی مقابلنده جنانك فوقنده بیاض ابیحو مثالی بر فضایی خلق اینستدر كه سدره المنتهی
 و منبت اصل شجرة طویادر و مقام جبرائیل امین و ملائكه مكرمین اودر و حق تعالی سدره المنتهی ده
 بر شجرة عظیمه خلق اینستدر كه اكاشجرة طوی دیبر و آنك اصلی ذهب اصغر دندر و اغصان كنیره سی
 مر جان اجر دندر و اوراقی زر ناخضر دندر و انواع انمازی شكر دندر و اغصانی پایانی قصور جنانه متلدیر
 و انمازیشمار دندن اهل جنان محبتی و متلدیر و سدره المنتهی ایله عرش اعظم اراسته یتش یك طبقه حجاب
 خلق اینستدر تا كم سدوده اولان ملائكه شدت نور عرش ایله محترق اولمدر و حق تعالی عرش اعظمك
 تختنده و آنك نوریندن ساق عرشه متصل مر جان اجر لوتنده قرن و قران شكلنده بر عظیم و طویل و اجوف نسنه
 خلق اینستدر كه آنك جوقنده برزخ اول و برزخ ثانی اعنی ابدان انسانه كلچك ارواحك و كلوب كشم
 ارواحك مكانی اولوب طبقات سموات و ارضین اقراض خبره مثالی آنده دوزیلوب اول آنلره اتصال سرحدی
 محیط اولمدر و محیط اجوف اول صور اسرافیلدر كه آنك سطح باطنی قرص شمع انكبین كبی منقب اولوب
 عالم برزخ اوله ابدانه تعلق اینستدر كه ارواح اینچون و برزخ نایده ابدانندن حشره منتظر اولان
 ارواح اینچون اول سطحك نته لری مسكن و مأوی اولمدر و طیور ارواح اول نقبه لرده علی مراتبهم
 لی یوم القیامة آشیان و مقام طوبی هر بری كندی مقامنده اقامت فیلمدر * نوع سادس * سدره المنتهی
 در اولان ملائكه نك اوصاف و اطوار اینی و دینك العرش اولان طواوسك الوان و از كاری بیلدیرر (ای عزیز)
 معلوم اولسونكه اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق اوزره دیشلدر در ككه حق تعالی سدره المنتهی ده موكل
 قیلدیرر ملكی بر عظیم جسته ده و عجیب شكله خلق اینستدر كه یتش و جمعی وارد و هر وجهنده یتش
 فی وارد و هر قنده یتش لسانی وارد و هر لسانی بشقه بر افته حق تعالی به مدام تسبیح ایدر و حق تعالی
 سدره مزبوره دوت یك صف ملائكه خلق اینستدر و هر صفك ملك كاری عددی اون یك یك یكستدر و صف اولده
 اولان ملائكه ابداحجده واروب (جنان الله) دیبر و صف نایده بونان ملائكه داناغود ایدوب (الحمد لله
 دیبر و صف ثالثه واقف اولان ملائكه مدام ركوعه واروب (لا اله الا الله) دیبر و صف رابعه قلان ملائكه
 علی الدوام قیامده و طوروب (والله اكبر) دیبر و حق تعالی سدره مذ كورده زمره ناخضر دندر مناره شكلنده

بر عظیم عود خلق اینستدر كه سدره المنتهی یتش یك فرسخ مسافه در و اول عودك باشنده بیاض انجودن
 بر عظیم قبه خلق اینستدر و اول قبه نك اوزرنده طیر طواوس شكلنده انواع جواهر الواننده بر عجیب ملك خلق
 اینستدر كه آنك یك بشیور جناحی وارد و هر بر جناحنده یوز یك ریشه سی وارد و هر بر ریشه سی اوزرنده
 اوج سطریشل خطله یازلش سطر اولده (بسم الله الرحمن الرحیم) و سطر نایسده (لا اله الا الله محمد رسول الله)
 و سطر ثالثه (كل شیء هالك الا وجهه) یازلمدر و اكادیک العرش دیبر كه اول اجنه سی نشر ایدوبكه آنك
 ریشه لردن اهل جنان اوزرنده مطر نیسان كبی اذن حق ایله رحمت نزول ایدوب و اوقات صلوة حشره اولدقده
 اول دینك عرش اجنه سی بری بر نسته ضرب ایدوب فریاد ایله صیاح ایدوب و هر بر ریشه جنانك نسته بر صدا
 یید اولوب اغصان اشجار جناحی باد صبا كبی تحریك ایدوب آنك صیاحندن جسته اولان حوری و غلمان مسرور
 اولوب غرقه لردن باشلرین جیقر و بیری برین تیشیر ایدوب كه امت محمد صلی الله علیه و سلمك وقت صلاتی كشمدر
 امدی جمله سی عبادته مشغول اولمدر و حق تعالی دینك عرشه ندا ایدوبكه یا طیر نیچون یوز یك فریاد ایدوب
 اول ملكك دیر كه الهی مؤمن قوللرك دیناده سكاعبدانه توجه ایدوبكه بن آنلرایچون سندن رحمت طلب ایدوب
 پس اكاشطاب عزت كلورك یا طیر دینادم بش وقت صلاتی ادا ایدوب عبادمه رحمت ایدوب نارجهندن
 آزاد و نعم جنان ایله پهرمند و دلشاد ایدوب پس بو خطاب ایله اول دینك العرش مستطاب اولمدر (سبحان
 من خلق الكائنات بقدرته و ایدع الاكوان بحكمته و احاط بكل شیء علما و احصى كل شیء عددا) فصل ثانی
 اسماء و اوصاف اغداد جناحی و آنده اولان انهار و اشجار و نباتی و انواع نعم و حور و غلمان درت نوع ایله بیان ایدوب
 نوع اول (اسماء و اوصاف جناحی و آنده اولان انهار جاریه و اشجار مفره و قصور عالیه و البسة فاخره) بیلدیرر
 ای عزیز (معلوم اولسونكه اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق اینستدر كه حق تعالی قدر تیل عرش و كرمی تختنده
 و سموات سبعة نك فوقنده نور عرش ایله صودن سكر جنت خلق اینستدر كه بری برندن اعلاد و جله نك
 اعلاسی جنت عدن در كه موضع رؤیت مولادر اما جنت اولینك اسمی دار الجلالدر كه بیاض انجودن
 و جنت ثانیه نك اسمی دار السلامدر كه یا قوت اجر دندر و جنت ثالثه نك اسمی جنة المأویدر كه
 زبرد اخضر دندر و جنت رابعه نك اسمی جنة الخلددر كه مر جان اصغر دندر و جنت خامسه نك
 اسمی جنة النعیمدر كه فضیه یضادندر و جنت سادسه نك اسمی جنة الفردوسدر كه ذهب اجر دندر
 و جنت سابعه نك اسمی جنة القراردر كه ملك اذفر دندر و جنت ثامنه نك اسمی جنة العدندركه اولوتر دندر
 و بو جنت عدن مثلاً بر بلاد مسوره میانه بر جبل عالی اوزرنده اولان ایچ قلعه مثالی جمیع جنانك داخلی
 و اوسطنده اولقله جمله سته حواله و مشرف مكاندر و منبع اكثر انهار جناندر و مقام صدیقین و خفاط قرأندر
 و محل تجلیات ذات رحاندر و هر یك یك بر بانی وارد و كه طوی و عرضی یوز یللق یولدر و هر باب ایكی مصرعدر كه
 یكباره ذهب اصغر دندر و الوان و انواع جوهر له مر صعدرونجه یك نقوش ایله مزیندر اما جنت اولینك بانی
 اوزرنده (لا اله الا الله محمد رسول الله) یازلمدر و ابواب سائر اوزرنده (انا لا اعذب من قال لا اله الا الله) یازلمدر
 و جنان مذ كوره نك تری مسك و جری جوهر در و نباتی الوان و ازهار زعفران اجر در و نباتك برایشه سی
 ذهب و برایشه سی فضه و طبیعی عنبر در و قصوری لؤلؤ در و كوكشكری یا قوت اصغر در و ابواب قصور لیلاری جمله
 میوه در و هر قصر او كنده انهار اوده جریان ایدوبكه بری آب حیات و بری لبن خالص و بری شراب طهور و بری
 عمل مصفا در و اطراف انمازی اشجار و انماز ایله مالا مال و مزین و موفادر و اشجار جنانك اغصانی قوریز
 و اوراقی دو كیلوبه چوریز و انمازی هر كدو كنیز ایدوبه ایدوب و بری برندن ایچری و اعلا اولان جنان ثمانیه ده
 نیجه انهار جاریه دخی وارد و بری نهر جنتدر كه جمیع جناحی دوران ایدوب و صوی جله دن اصنی و عسلدن احلا در
 و لونی فلجدن ایضدر و وری انجودن اعلاد و انهار جنانك بری دخی نهر كوژدر كه حق تعالی انی حبیب اكرم
 صلی الله علیه و سلم حضرت نرینه و بر مشدر نه كم اكاشطاب ایدوب (انا اعطیناك النكوتر) یورمدر و اول
 نهرك عرضی اوچیزو فرسخ مسافه در و آنك منبعی تحت العرش اولوب آنندن سدره یك كلوب آنندن جنت فردوسه
 دو كیلوب اوله سرعتی جریان ایدوبكه كاندن انلش اوق كبی فردوس اعلاسی و تختنده اولان جناحی جریان ایله
 دوران ایدوب و آنك لونی لشدن ایضدر و طعمی شكر دن شیرین و رایحه سی عنبرین ایدوب و آنندن بر كره

والارض حرم شريف و حلالا ركن كعبه ده مقبول اولان تقبيل اولتان حجر اسديت معمور دن يادكار قالمشدر
اول ياقوت احمر ايكن طوفانده امر حق ايله حجر اسود اولمشدر و سماء دنياده بيت معمور لك عمارتي اودر كه هر كون
ا كيا تشيك لك دخول ايدوب انده نماز قيلر و آنلر بر صف ملائكه در كه آنلر جن دخی دیر لر زیرا كه ایلین
آنلر دندر و صنف مذکور بر مرتبه و قور اوزره در كه آنلر دن بیت معموره بر كه دخول ایدن قیامت دکن
بر دخی نوبت گلر * فصل ثالث * جنت النده اولان حجب ملائكه و بخار و خزانتي و سموات سبعه بی و هر سماء
اولان ملائكه بی و سیر شمس و قمر و نجومی و احوال کائنات و جوت عیالی درت نوع ایلر بیان ایدر (نوع اول) * جنات
صالیانك تختنده اولان انواع حجب ملائكه بی و بخار و خزانتي حقی و کیفیت سموات سبعه بی و هر مرتبه ساکن
اولان ملائكه کرامی و آنلر الاشکال و تسبیحاتی بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل تفسیر و اهل حدیث
اتفاق اوزره دینلدر كه حق تعالی جنات عالیانك تختنده ضیاء شمسدن یتش بیل حجاب ایجاد ایتشدر
و آنلر تختنده نور قردن یتش بیل حجاب اظهار ایتشدر و آنلر تختنده ظلمتدن یتش بیل حجاب خلق
ایتشدر و حجب مذکوره انواع ملائكه دن عبارتدر و آنلر تختنده بحر مسجوردر و آنك تختنده بحر رق
منشوردر و آنك تختنده بحر رزق مقسومدر و آنك تختنده بحر انعامدر و آنك تختنده بحر قناعمدر
و آنك تختنده بحر حیواندر و بخار مذکوره خزانتي حقدن گلندر و بواجبرك تختنده سماء سبعه در كه
نور اهر دن بر و روسته یاقوت احمر دندر و اسمی عربی ایدر ملائكه کرام ایلر ملودر و آنك ملائكه محقر ملری
رجال صورتده در و تسبیحاری دائمی (سبحان الله و بحمده عدد خلقه و زنة عرشه و مداد کلماته) دیمشدر
و آنلر حق تعالیدن غیر کسی بی بیلر و بری برلر نه دخی با قزل خوف خدا دن قیام اوزره طوزوب
قیامتده دلک کایدلر و بونلر ملائكه مقربین و روحانین دیرلر و آنلر زینت سیرتک اسمی و قیام ایلر سماء سبعه
حار سیدر و آنك تختنده سماء سادسه در كه لؤلؤز دندر و اسمی رقعادر و آنلر ملائكه ملائكه صوریته یوزلری
کلدن تازه در و جله سی خوف حقدن رکوعه کشلدر (و سبحان رب کل شیء) تسبیحی وردلسان ایتشدر
و زینت سیرتک ادی کنیا بیلدر كه سماء سادسه نك حار سیدر و آنك تختنده سماء خامسه در كه ذهب احمر دندر و اسمی
دینه ایلر و آنلر ملائكه حوریله صورتده در و آنلر جله سی خوف خدا دن قعود ایدوب خضوع قیلندر
و تسبیحاری (سبحان الخالق الذی ورحمه) اولمشدر و زینت سیرتک اسمی سماء ایلدر كه سماء خامسه نك حار سیدر
و آنك تختنده سماء رابعه در كه فضه بیضادر و اسمی ارقلوندر و آنك ملائكه حوریله صورتده در و تسبیحاری
سبحان الملك القدوس و ربنا ورب الملائكة والروح) اولمشدر و زینت سیرتک اسمی کایلدلر كه سماء رابعه نك
حار سیدر و آنك تختنده سماء ثالثه در كه یاقوت اصغر دندر و اسمی ماء و ندر و آنك ملائكه حوریله قر نال صورتده در
و تسبیحاری سبحان الملك الحی الذی لا يموت) کلمه سیدر و زینت سیرتک اسمی صفدا بیلدر كه سماء ثالثه نك حار سیدر
و آنك تختنده سماء ثانیدر كه یاقوت احمر دندر و اسمی قید و مدر و آنك ملائكه حوریله صورتده در
و تسبیحاری سبحان ذی العزة و الجبروت) اولمشدر و زینت سیرتک اسمی میخا بیلدر كه سماء ثانیه نك حار سیدر و آنك
تختنده سماء اولدر كه زبرجد اخضر دندر و اسمی برقیه سادرو و آنك ملائكه حوریله صورتده در و تسبیحاری
سبحان ذی الملك و الملكوت) اولمشدر و آنده موکل اولان زینت سیرتک اسمی اسماعیلدر كه سماء ثانیه نك حار سیدر
و بوجهر عظیم و جیل ملكدرك وکیل میکا بیلدر و امطاری هر بره تقسیم ایدن اودر كه قطرات آنك حسابیه
نزول و حساب آنك سوق ایلدیکی و لایته کیدر و سموات سبعه نك ذهب احمر دن بلا حساب ابوابی وارد در كه
مخلقه در و مفتاحلری الله اکبر اسمیدر و هر سماءك زینت سیرتک دستوریه ابوابی و ایلر فتح ایدرلر و سموات
سبعدن هر برینك فن و حکمی بشیور یللق مسافه در و هر ابکی سماءك مابینی مسافه سی دخی بشیور یللق بولدر
و ختی اولیه كه بالاده اشارت اولندیغی اوزره سموات سبعه مقوله سی امور تحدید ایتشدر كه مرادته بین اعداد
دکادر بلکه مسافه دن گایه در زیرا كه قدره الله بی نهایت در و سموات سبعه نك هیئت و اشکالی روایان صحیفه
اوزره بدی خیمه امثال اولوب حور ارشده بولتان سكر جبال قافن بدیسی اوزرنده قرار ایتشدر در و جیل نامن
درون سماء دنیاده ارضی محیط اولمشدر و اطراف سموات اول جبال مذکور لر اوزره نهایت بولمشدر * نوع ثانی *
سموات سبعه نك تختنده سماء دنیاه متصل اولان دریا در و نده اولان شمس و قمر و نجوم مل طالع و غروب و بی و بعض

احوالی بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونكه بعض اهل تفسیر و بعض اهل حدیث دینلدر كه حق تعالی
سماء دنیاه تختنده و اصحاب متصل بر بحر ماء خلق ایتشدر كه اودر یادرون سماء بیج اطراف ایلر احاطه ایدوب
امواج مكفه و قه سی هوا اوزرنده امر قدرت حق ایلر قراوسكونت بولمشدر و آنك بر قطره سی هوا به دوش و شمس
و قمری و جمیع نجومی کندی عرشى نودن خلق ایدوب ماء بحر مذکور ایتشدر و مایه لری سیاح ایتشدر و جله
کواکبدن شمس اعظم و انور ایدوب بعد مفری کیم و منورا ایتشدر بعد امر حق ایلر جبریل امین علیه السلام
جنا حیلر و جله قمری مسخ ایدوب ضیائی حوی ایتشدر تا کم نوری منظمس اولوب کجه کوندزدن فرق اوله و آنکله
عدد سبعین و شهورک حسابی معلوم اوله نه کم حق تعالی کلام قدیمده بیورمشدر (فخونا آیه اللیل و جعلنا
آیه النهار مبصرة) پس وجه قرده خطوط امثالی مظاهر بولتان سواد آثار محو نوریدر و حق تعالی بحر مذکور
ایتشدر و سماء بیجون اوچینور الشمس عروملی جوهر الماسدن بر عجله یعنی بر عریه خلق ایدوب شمس اوزرینه وضع
ایدوب هر عریه بی اخذ ایچون بر ملک تعیین ایتشدر تا کم شمس عجله سبله اودر یاده مشرقدن مغرب به حکوب
کتوره در و حق تعالی قراچون دخی اوچینور عروملی یاقوت اصغر دن بر عجله خلق ایدوب قمری آنك اوزرینه وضع
ایتشدر و در بر عریه بی قبض ایچون بر ملک تعیین ایتشدر تا کم قمری عجله سبله اول بحر ایتشدر مشرقدن مغرب به
کتوره لر و نه قراچون لاچون دخی جوهری الشمس عروملی بر غلاف خلق ایتشدر كه ا کالشمس ملک تعیین
ایتشدر پس قزل عجله سینه موکل اولان ملائكه آنی شمسدن یوما فیمو مایه ایلر کجه غلافنه تعیین اولتان
ملائكه دخی قردن غلافنی شفافیت ایتشدر ایدر تا کم قمری عجله سینه مقابل بولند قده غلافندن تمام جفوب
بدر کامل کور بیور بعد مفری شمس ملکر ندر بیج ایلر کجه غلافنی دخی ا کاطرف آخر دن
یوما فیمو قریب ایدوب قمری عجله سینه مقارن اولد قده غلافنی کایتله ا کالباس ایدر لر بوشوال اوزره الی یوم القیامة
کیدر لر آنکچون قراکاهی محاق اولوب کاهیجه هلال و کاهی نصف کاهی تمام بدر اولور و سائر کواکب و نجوم مل
اکبر لر نه لوز ملک و اصغر لر نه بر ملک تعیین اولمشدر تا کم حکیم قیدر لك تقدیری اوزره آنلری اودر یاده
تعیین ایدوب اوقات معینه لر نده طلوع و غروب ایتدر لر و جیل قافن در اسنده بحر مذکور ایتشدر کواکب
و نجوم مل هر برینی نه کندی مطلعنه کتوره لر و نجوم مل قومه نك شبهه استراق سمع ایدن شیطانی رجم
و حرق ایدر و حق تعالی قردن نه شمس و قمر ایچون و جمیع کواکبدن انحق بش کواکب ایچون ارضی ایکی
طرفند معتمد مطالع و مغارب خلق ایتشدر آنکچون آنلر سبعة سیاره در لر كه هر کون بشقه بر مشرقدن
طلوع ایدوب بشقه بر مغرب کیدر لر و حق تعالی شمس ایچون مخصوص مشرق طرفنده طین اسوددن غلیان
ایدن یوز سکان بنایبی مطالع ایدوب کذلک مغرب طرفنده سیاه یا لچقدن چقانی یوز سکان عیونی مغارب
ایتشدر كه نار شدی اوزر نده غلیان ایدن مر اجل امثالی غلیان ایدر لر پس شمس عظیم با تقدیر عز و علیم الی ای
مقداری هر یوی جدید بر مطلع جدید ایتشدر طلوع ایدوب بر مغرب جدید ایتشدر غروب ایدر و الی ای تمامنده
نه مطالع و مغارب نه عودت ایدوب کیدر و سینه تمامنده مکاتبه کلوب جولان انجسبله شمالدن جنوبه
و جنوبدن شماله بحر لك بولمشدر آنکچون شفاف صندله طلوع و غروب شمس جنوب سمتده واقع اولوب صیف
ایلمنده شمال سمتده طلوع و غروب ایدر تا قیامتده دل بوشوال اوزره کیدر و اگر بوشمس مشرق ایدوب بحر مذکور
ایتشدر مغرور اولوب هوا به کاسه ایدی اوزره قریب اولوب وجه ارضده موجود اولان مخلوق بالجله بحر رق
لور و دی و اگر حسن قریب وجه پر نور مذکور ماء بحر مذکور ایلر مستورا اولوب عیانا مشاهده اولنسه ایدی
خلق جهان جمال مله تا بانه مفتون و حیران اولوب قمری معبود جان انشا ایدر لر دی دوشورده وارد اولمشدر
* نوع ثالث * لیل و نهاری و سجود شمس و کسوف و خسوفی بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونكه
اهل تفسیر و اهل حدیث اکثری دینلدر كه هر کون وقت غروب شمس اولد قده لیل ایچون تعیین اولتان
ملک جوهر اسودلیلی سعادن مشرق طرفنه آصوب بدر بیج ایلر آفاق ارسال و نشر ایلر کجه ملک نهار
دخی ندر بیج ایلر جوهر ایض نهاری سماء رفیع ایدر تا کم جوهر لیل آفاق احاطه ایدوب لیل مظلم اولور
و شمس انور غروب ایلد کیده ا کالموکل اولان ملائكه آنی سعادن سماء سر عتله رفیع ایدوب ایکی ساعت
مقداری زمان ایتشدر عرش اعظم الشمس کتور لر پس آنده شمس جهان رجانه سجده ایدوب ملک لری دخی

انکه سجده کیدر و جبر بل امین علیه السلام عرش نورندن شمس بر کونک حلیه نور حله سی الباس
 ایدر بعد ساعات لیل تمام اولدقه طلوع شمسدن ایکی ساعت مقدم نه ارایجون تعیین اولنان ملک
 جوهر ایض نهاری آسمان مشرق طرفه آصوب تدویر ایله آفاقه ارسال ایدوب نشر ایله کجه ملک لیل
 دخی تدویر ایله جوهر اسود لیل سمایه رفع ایدر تا کم جوهر نهاری آفاق احاطه ایدوب جهان روشن اولور
 وملاشکه شمس دخی آتی معادن سمایه سرعته انزال ایدوب ایکی ساعت اول کونکی مطلعنه کتور لر پس
 شمس انور طلوع ایلدکه انکه برابر اوچیز انش منعمین ملکاری تسبیح ونم لیل ایدر طلوع ایدوب اچنه لرین
 نشر ایدر و شمس منبری اول نهاری ساعات ودقایق مقدار نیجه تحریک ایدوب مغربه کتوروب کیدر
 و شمس بر فور سوال مذکور اوزره مغربدن غروب ومطلعندن طلوع ایدر تا قیامت قریب اولنجه به دکن بویه
 کاب کیدر اول زمان اوچکون مقداری عرش النده مکث ایدوب در دخی کون مغربدن طلوع
 ایتسه کیدر اول اشراط ساعتک شهری و علامات قیامتک کیدر که اول علامتک ذکره توبه قبول اولر
 و کفر و معاصیدن ندامت نفع قیلز و حق تعالی کسوف و خسوف شمس و قمر ایچون اوقات معینه تقدیر
 ایتدیر که وجه ارضه بولسان عبادی تغیر شمس و قمری کوروب متنبه اولوب کندوبه توبه وتوجه ایدر پس
 وقت کسوف کادکه شمس منبر بجه سندن دوشوب سمایه طوغری عنق بجه کیدر اگر بالکلیه دوشرسه
 شمس کسوف نام واقع اولوب کواکبی نریدن ضیائی قالمیوب کبر لری ظاهر اولور اگر کنی بجه دوشرسه
 اول مقداری منکسف اولور و کسوف حالده ملاشکه شمس ایکی فرقه اولور بر فرقه سی تسبیح ایدر آتی
 بجه سندن یکاچکرلر بر فرقه سی دخی تسبیح ایدر بجه بی شمسدن یکا قریب ایدر و بوشاده نه شمس
 مغرب سمته ایدر تا کم ایکی اوج ساعت مقداری زمانده کلاقل بجه می اوزر بیه وضع ایدر پس
 شمس منبری عالمه ضیا و بر بجه یدر و خسوف وقتی کادکه کذلک قریب بجه سندن عنق بجه
 یا تمام یا ناقص واقع وساقط اولوب وقعی مقداری خسوف حاصل اولور و آنک ملککاری دخی ایکی فرقه اولوب
 منوال مذکور اوزره آتی بجه سنده وضع ایدر قریب بجه اولوب شب ناری مهتاب ایلدیر آتی اوب مغرب
 کیدر و کسوف و خسوف فائده لری وارد بری بودر که شمس و قمری معبود الخداد ایدر بطلان قوی
 ظاهر اولور زیرا که متعب اولان نسنه معبود اوله من و بری دخی بودر که شمس و قمری محافیه کنیدی نورنده
 متقلل بولدقه منکسف اولدیغی و قریب کالان بولدقه منکسف اولدیغی کاله ابرمک نقصانه قریب اولمغه
 دلالت ایدر چونکه هر کاله ابرن زواله ملازمدر پس وخاده بولسان کال اهلنه بلادن امین اولیوب حضرت حق
 توجه ایتک لازمدر نه کم حیث اکر صلی الله تعالی علیه وسلم (لان کون فی بلاه انتظر الرخاء احب الی من
 ان کون فی رخاء احذر البلاه لان الله لا یرفع عبد الا و یخفضه) یورمدر و کسوف و خسوف برفائده لری
 دخی بودر که یوم قیامتده وجوه مبیش ومسود اولملری خاطره کابوب عبد تدارک اوزره اولوب هر دم
 رضای حق ملازم اولور و کسوف و خسوف مشاهده ایدر نه توبه واستغفار و توجه لازم اولور (نوع رابع) بعض
 احول کائنات و جوقمائی یلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تفسیر و اهل حدیث دیشدر که حق تعالی
 بحر نجوم مرقومک تختده اولان بحر هوانک اوسطنده بین السماء والارض بر بحر ماء هم خلق ایتدیر که
 اکابر مکلف دیرلر و آیدر که صد هزار انواع مخلوقات اوزوب کرر و بحر من بولر صویه طوفان نوح
 اولمدر و قمری انکه هلال بولمدر و حق تعالی انزال مطر مراد ایلدکه هوانت فوقنده اولان بحر اراقدن
 اوقات معلومده ارازا مفسومده سمایه نزل و بحر مکفوفه ایصال ایدوب آندن ریح تحمیل و سمایه
 اشعار ایلر تا کم ارازا ایلر مختز اولان صوبی غریبال مشالی الیوب قطرات امطار ایلیمه آندن هر قطره ی
 امر حق ایلر بملک انزال ایدوب کنیدی موضعند وضع ایدر چونکه ملاشکه نوردن خلق اولمدر انکچون
 انزال مطر کی امورده بری برینه از دام بر میوب اشعه انوار مشالی تداخل ایدر و معادن ارضه بر قطره
 نازل اولر الا که اول موزون و مکملدر و بر و بجه نفی کیدر اگر اول رزق ایلر مختز ایتسه آیدن قرده نبات
 حاصل اولوب دریا و صدفه و اصل اولور پس ارازا کنیدی بچرندن بحر امطاره و آندن غیومه و آندرن
 بر و بجه نازل اولور و حق تعالی چو عماده اعنی درون بحر هواده فاردن و طولدن نیجه یوزینک جبال

خلق ایتدیر و ارض بر طرفه نیل و برد ارسال ایدر جک اولدقه آنره مؤکل اولان میکائیل علیه السلامه
 امر ایدر اولدخی و کبلی اولان اسماعیل مذکور امر ایدوب مراد ایلدیک بره استدیکی قدر هر حبه سی بر ملک
 وضع ایدر نه کم حق تعالی (ونزل من السماء من جبال فیها من برد) یورمدر و حق تعالی جوهر اخضر
 مر قومدن مانی خلق ایلدکه آنک بخارندن و یحی خلق ایتدیر و بین السماء والارض اولان ریح اوج قیدر
 بریسی ریح عقیدر که عاده قومنه ارسال اولمدر و بریسی ریح سواددر که بحر نجوی و بحر امطاری و جبال نیل
 و یردی بحمل ایدوب چو عماده طوقشدر و ریح ثابث ریح اهل ارضدر که مشرق و مغرب و جنوب و شمال
 جهت لردن حرکت ایدن هوادر اول سمایه و غیری جمع و تفریق ایدوب مطر و نیل ایتسه جک بر لوب کیدر
 پس هبوب ریح میکائیل علیه السلامک تدبیرینه موقوف و بجه بکنه مسخردر که اذیله هبوب ایدوب اذیله
 منقطع اولور و حق تعالی بو هوای ارواح مخلوقاتمه انفس ایتدیر و بوریاح فرح و مرور و صلاح اشیا
 و امور ایتدیر زیرا که ریح اولسه هر شی متعفن و فاسد اولور دی و جمیع حیوانات بریه هلالک بولور دی
 و ریح ایلر امطاری و انبانی کی فوائد چوقدر و تحسین وجوه و حفظ حیات و تنسیف اشیا کی خواصک
 نهایتی بودر و حق تعالی سمایه و غیری اجسام لطیفه بچوقه خلق ایتدیر و آنلری میکائیل علیه السلامک
 اعوانی هواده جمع ایدوب ارضه قریب کتور و کده وجه سمایی ستر ایدوب غیم کشیف اولور و آنلر غیری سمایه
 رفع ایلدکه ارضدن بیدر اولوب بحر لطیف اولور و حق تعالی سوق سمایه ایچون رعد آدی بر کونک ملک
 خلق ایدوب میکائیل علیه السلامه آتی تابع قیامتد و ده وردن بر سوطی واردر که انکه سمایه و غیری
 ایل کی سوق ایدر و شدت ضریله سوطندن آنش چیقار که اکابر ق اطلاق ایدر و اگر اول نازک شرارندن
 بره دوشسه اکاصعه دیرر و اول صوت هائل اول اصغر ملاشکه اولان رعد صداسیدر که حد حق ایل
 تسبیح ایدر و اول بخابی محله سوق ایدوب کیدر نه کم حق تعالی کلام قدیمده (و یسبح الرعد بحمده
 و الملائکه من خیفته) یورمدر و حدیث شریفده وارد اولمدر که هواده ظاهر اولان قوس اخضر و احر
 قوس قزح دکادر زیرا که قزح نام شیطاندر بلکه اول قوس اللهدر که علامت رحمت و اظهار قدرت
 و قال میخندر و حق تعالی وجهه ارضه بخار اولان هوای لطیف خلق ایتدیر تا کم برورنده بولسان مخلوقات
 آتی استنشاق ایلر تفس ایدوب حیات بولوب تفس ایدر و بو هوانک فوقنده طومان و آنک فوقنده بیاض
 غمام و آنک فوقنده محباب مطر و آنک فوقنده طیور و طائر خلق ایتدیر که نه بحر مکفوفه و نه مایه واری وارد
 و نه وجهه ارضه سکالری واردر آنلر انحق هوا بر لره و هوا بر لره و هواده ایدر و بیه لری
 درون هوادن اسفل کاور نار و بولوب فرخ اولوب جناسی تمام کاب طائر و لجه دلسقوط ایدر و عده فوق
 سمته طیران ایدوب اصلنه کیدر و اول هوانک فوقنده جبال نیل و یردی و آنک فوقنده بحر مکفوف مذکور
 و آنک فوقنده هوا لطیفی و آنک فوقنده بحر کواکبی خلق ایتدیر و شمس و قمر و نجومک اناری عظیم و شدید
 اولوب آنلر بزم بیژده بولسان هوا لطیف و بحر صافی و نیل و سمایه قلیل اولد یقتدن تباهما جائل اولر
 و اگر شمس ایلر ارض اراسنده بومذ کورات اول قدرجه حائل اولسه لحرارت شمسه اصلا تحمل اولمز دی
 فصل رابع: کیفیت خلقت بحار سمیه فی و جبال قاف ثمانیه فی و ارضین سمیه فی و هر طبقه ملک ساکن لری
 و جهنمی و طبقات سمیه سی و هر برینک اهلنی و اشراط ساعتی و احوال قیامتی و فتنای عالمی و احوال بحشری
 بش نوع ایلر بیان ایدر (نوع اول) بحار سمیه فی و جبال و ارضین و جهنمی اجمال ایلدیر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق ایتدیر که حق تعالی هوانت و ارضین خلق ایتک مراد ایلدکه
 ماء جوهر اخضر مذکور دن جنات و خزان النده فالان بقیه ملک صافی و لطیفندن سموات سمیه فی خلق
 ایدوب آندن فالان مکدر و کشفی بری برینه ضرب ایتدیر پس آنک زیدی یوزینه خیفه و بامواجی من تفع
 اولدقه اول زید و امواجی منجه د ایلدیر که ارضین و جبال اولمدر و جبال دخی او تابدارض اولمدر و عده
 حق تعالی جمیع جبال عروقی محیط ارض اولان جبال قافه ربط ایلدیر و بر عظیم ملک زلزله به مؤکل ایدوب
 عروق و جبالی اکامه خرا ایتدیر حق تعالی بر ارض خلقی معاصیدن منع و زجر ایتک مراد ایلدکه اول
 ملک امر حق ایلر اول ارض عروقی تحریک ایدر تا کم آنک خلق اول زلزله دن خوف ایلر متنبه اولوب حق تعالی به

متوجه و مطیع اوله بعد از بحیر سببه بی خلق استند که اطراف ارضی و رای جبل فافدن احاطه
 قیلند و آنک نامی بحیر محیط اولند و آنک وراستند بحیر نایند که نامی قیفسر و آنک وراستند بحیر نالند که
 نامی اصغر و آنک وراستند بحیر نالند که نامی مظهر و آنک وراستند بحیر نالند که نامی ماسد و آنک
 وراستند بحیر نالند که نامی ماسد و آنک وراستند بحیر نالند که نامی ماسد و آنک وراستند بحیر نالند که
 مذکور بر برقی محیط اولند و هر بحر که عرضی بشیو زیلاق بولد و حق تعالی بقیه جوهر اخضر در هر یکی
 بحر را رانده و بحر اول ایل اطراف ارض را رانده و بحر سابع وراستند بر ریشل جبل قاف خلق استند که
 عدد لری سکره استند و بحر اول ایل اطراف ارض را رانده و بحر سابع وراستند بر ریشل جبل قاف خلق استند که
 لول محیط انسانی جبال تدبیری لوزینه اطراف سموات سببه بی قیل انسانی وضع استند و بحر اول ایل
 نامن درون سماء دنیاده دریا محیط ایل ارض را رانده و بحر دوساده قلمند و بحر اول ایل اطراف ارض را رانده و
 سعادن ضیاء شمس و انوار قمر و کواکب اشراق ایدوب اشعه سی جبل فافدن هوا به منعکس اولد یغندن و رای
 نیرنگی بویله ازرق قام کو شعوب عوام آنک در کماطن ایدوب و حق تعالی بحیر سببه نالند هر بریسی حیثان
 انسانی هزار انواع مخلوقات ایل مالا مال اولند و سماء سابع نالند جدار لولان جبل فافدن وراستند بر حجه عظیمه
 خلق استند که اول جبل اعظمی حلقه مشالی احاطه ایدوب راسی ذبی اوزرینه قومند و قیلمته دل حق
 تعالی به اعلی صوتیه تسبیح ایدوب و بحر مذکور اوسطند ارضین سببه بر سفینه کبی متحرک و مضطرب ایکن
 حق تعالی بر عظیم ملک تعیین استند که اطراف ارضینی قبض ایدوب بر منکبی اوزرینه ساکن قیلند و
 بعد حق تعالی اول ملک قدی قرار ایل ایچون باقوت اخضر در بر عظیم صخره مر به خلق استند که
 آنک سطح اعلاستند و یک وادی خلق ایدوب هر بریسی بحر ایل و هر بحر از انواع مخلوقات ایل طولد و
 بعد حق تعالی اول صخره بی قرار ایل ایچون بر عظیم نور احر خلق استند که آنک قرق یک بانسی و قرق
 یک بونوزی و قرق یک ابائی وارد و هر یکی ابائی اراسی بر ییلاق بولد و صخره مذکور بی قرون و ظهیری
 اوزرینه بوکلمند و نور مذکور ایدی لیوناندر بعد حق تعالی آنک ایاقلری قرار ایل ایچون بر عظیم حوت
 خلق استند که بحر سببه آنک خنده بر قطره کیدر بعد حق تعالی اول حوتک تختند بر بحر فراوان خلق
 استند که حوت عظیم اول بحر اعظمه مسکون و قرار استند بعد حق تعالی اول بحرک تختند بدی طبقه
 جهنم خلق استند که اول بحر اعظم من جهنم اوزرینه ساکن اولند بعد حق تعالی بدی جهنم تختند
 ریح عاصف خلق استند که اول سعیر و مقر آنک اوزرینه مستقر در بعد حق تعالی اول ریحک تختند ظلمات
 و آنک تختند حجاب خلق استند و علم خلایق و حجاب دل استند و الله اعلم بملکه و عاقی ملکه * نوع نانی *
 تفصیل احوال ارضین سببه بی و هر طبقه نالند ساکن بی و طبقات سببه نیرانی و هر بریسی سماء و اهل ایل بی
 یلند بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق استند که حق تعالی قدرتیله
 ارضینی بری برندن اسفل بدی طبقه خلق استند و هر ارضی که ممکن و هر یکی ارضی مایینی مسافه سنی
 بشیو زیلاق بول ایدوب و هوا ایل مملوا ایلند و اما اولکی طبقه نالند نامی دمکادر و ریح عظیم کبی هوایی
 ناخوشد و آنده بر نوع مخلوق وارد که بر شم نامیله مشهور و در آنره هم حساب و هم عذاب وارد و ایکنی
 طبقه نالند ایدی جلد و آنده اهل نار ایچون عذابک انواعی مهیاد و قومیک نامی طمسدر که بری بری بری
 و اوچینی طبقه نالند اسمی عرفه در آنده نغمال انسانی عقر بیل و در که اذنانی رماح شلیهید و هر بریسی ذیننده
 اوچینوز قیبه وارد که سم قائل ایل طولد و آنک ساکنلری بر طبایفه خسیسه و در که آنره قبس دیر و آنلرک
 طعانی تراب و نیرانی شبنم و در بدی طبقه نالند ایدی نیربادر آنده جبال انسانی اید و هر ایل و در که اذنانی نخل
 باقی کیدر اگر بریسی بحر محیطه مختلط اولسه مخلوقات بحرک جمله سی هلال اولور لری و آنک
 ساکنلرینه جلهم دیر که نه کوزلری و نه ابقلری وارد و انحق ایکی فساد لری وارد که اوچار و بشینی طبقه نالند
 ایدی ملند و قومیک ایدی مخطاطد و در کتتری حساب کلز بر بری بری بری و آنده کبر بدن جبال انسانی اچار
 وارد که کفارک رفاهه باغلیوب جهنم بر افر لول و بدی طبقه نالند ایدی جهنم و اهل نارک و فتر اعمالی آنده در
 و ساکنلرینه قطاطه دیر که جلوه سی طیر شکنده در لکن الاری آدم الی کبی و آنانی قرقوانی کبی و ایاقلری

عزم ابائی کیدر آنلر ملائکه انسانی اکل و شرب و نوم و جماع ایتزل و انما حق تعالی به عبادت ایدر و بر روایتده
 ارواح اهل نار الی یوم القیامه آنده حبس اولند و در بدی طبقه نالند ایدی عباد و قومیک ایدی چشمه در
 جمله سی قصر القیامه سببه حبس انسانی و لری و ایاقلری بنجه سیاع کیدر یا جوج و ما جوجی آنلر هلال
 ایتنه لک کدر و حالا ایلیس امین اساعیله آنده ساکندر کندیسی بر تخت اوزرینه او نور اتبائی اطرافند
 صف اند و صف طور و هر بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری بری
 پس آنلر در هر کجک شر و فساد ایدی اکثر و کبرایسه ایلیس آتی یا تله الوب تلید استن تحسین ایدوب و انتفاعیل
 مقر بیلندن عذاب حق تعالی امت محمدی آنلرک شر و رندن حفظ ایلسون آمین و ارض مذکورک اوسطند
 ظلمندن بر حجاب وارد و بوذ کراولتان طبقات سببه نالند اول ملک عظیمک منکبند مستقر در حق تعالی
 ارضین سببه تختند و کراولتان صخره خضر او نور احر و حوت عظیم و بحر اعظمه اسفلند کندی خشمندن
 بدی طبقه جهنم خلق استند که بری برندن اسفلد و هر طبقه نالند مایینی بشیو زیلاق مسافه در و جهنمک ایدی
 قیوسی وارد که هر بریسی داخلند و آنلرک تختند و تخت یک جبل وارد و هر بریسی تخت یک وادی
 وارد و هر بریسی تخت یک قلعه وارد و هر بریسی تخت یک قلعه و آنلرک تختند و تخت یک وادی وارد و هر بریسی
 قیود و ستاد بی و انکال و قاع و سلاسل و اغلال و کلاب و حیات و عقارب و سموم و حیم و غساق و زهر و زقوم
 انسانی یک دور و عذاب وارد و آنده قاره بوزلو کولک کوزلو زبانی ملکار وارد که جمله سی اصغر و آنلرک مرحت
 خلق اولند و در و اوله چوقدر که حسابی بود و حق تعالی زیانیله بر عظیم و هیبتی ملک و کل استند که
 اکمالک دیر لیدی جهنمک حاکمی و بوابی اودر اما اولکی جهنمک ایدوب جهنم دیر و سائر لری عذاب اخف
 و اذدر و امت محمدک عاصیری ایچون محققدر و ایکنی طبقه نالند ایدی سعیردر که نصاری آنده اسیردر و اوچینی
 طبقه نالند ایدی سقردر که یهود ایچون مقر و مقردر و در بدی طبقه نالند ایدی جهنمدر که هر تدشیا طین ایچون
 آنک عذاب ایدر و بشینی طبقه نالند ایدی حطمه در که بر عیاد آنده یا جوج و ما جوج و کافر لک ریدر و البشینی
 طبقه نالند ایدی لظی در که بت پرستلر و آتش پرستلر و ساحر ایچون مهیاد و بدی طبقه نالند ایدی اسفلدر آنک ایدی
 هاویه در و اول ملاحده و زنادقه و محیل و کذابین و منافق لری جاویه در و آنک ناری و حراری و عذاب و شدتی جمله
 غالبه در و بدی جهنمک جنج در کاتی بدی یک در که دن زانده در اللهم اجرنا من عذاب النار یعقوبک یا مجیر نوع ثلاث
 شجره عالمک عمره سی اولان حضرت آدمک روحی جمله دن اقدم ایکن جمله دنصکره ظهوری و جتنه صعودی
 و آنلر هبوطی و ذریقه ارضی عمارتی و آنک نسلندن حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلیک
 ولادتنی و بقای شریعت و سیادتنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق ایل
 دیمشدر که حق تعالی عالم ارواحی خلق ایدوب ایکی ییل ییل قدر مد تدنصکره عالم اجسامی دخی ایجاد
 ایلدوب الی کونده عرش اعلا دن ظلمات و حجاب و ارنجیه دل جمله نالند عامیله نظامن و بر مشدر بعد ملائکه
 کرویونی ساق عرش اعظمه اسکان ایدوب ملائکه حافون و صافون ایچون حول عرش مکان ایلند و
 و سائر ملائکه کرامک هر انجیه هر زمهره بر مقام معلوم احسان ایدوب بر صفتی کرسیده و بر صفتی
 سدره ده و بر صفتی لواء الحمد اتند و بر نجه اصنافی جتنده حور و غلمان ایل اسکان ایلند و ملائکه کرامک
 نجه یک اصنافیه سموات و ارضین و بحر و جهنمی طولد و و انلری ارضین و بحر و ده اولان مخلوقاتمه خدام
 قیلند و وجهه طولان ملائکه زیانیله اولند و ارواح مجرد و جنود و جنده اولوب سموات و ارضینی محیط اولان
 صور اسرافیلک در و آنده هر زمهره مرنبه سببه مقامی بولند و چونکه حق تعالی یوم خلق السموات و الارض
 عالم اجسامک هر سمتی عرش اعلا دن حجاب اسفل و ارنجیه دل ملائکه و ارواح و اشباح و مخلوقات ایلعتلی
 قیلند در پس بودیانی دخی اعنی بر یوزنی هم انواع مخلوقندن خالی قوم یوب اول و قنده بسطت زمینک مجموع
 سهل و جبالند طاری شور و جیع وجه ارضی مالا مال طولد و در قنده قدرتیله بر طیر طایوس خلق ایدوب
 دنیا طول و سبجه طاری اکارزق مقسوم استند و بعد طیر مر قوم اول ارزن مقسومی مر و در هوا ایل اکل ایدوب
 اون وادی ارزن قالدقده خوشتن کونده اون دلنه سنی القاط ایلر دی چونکه بعد زمان بروادی اوزن
 قالمشدر پس اول طیر کونده بردانه ایل قانع اولمشدر تا کیم ارزن مقسوم نهایت بولدقده طیر مر قومک ایل

هزینه قدر مخلوقات و ملائکه و ارباب به بالجه هلال اولوب فنا بولور الا که ملائکه مقدریندن سکر ملک قالورلر
واندر جبرائیل و میکائیل و رضوان و عزرائیل و دردی حله عرشدر که برینسی اسرافیلد زبده امر حق ایل
عزرائیل علیه السلام اول ملائکه سبعة نك دخی ارواحی قبض ایدر بده کندی روحی قبض ایدر ایکن
بر صیحه ایدر که صدای نعره سی سحرانی بکوب ارضینه کیدر پس هر جان موقی ذوق ایله فانی اولور ایکی عالمده
برکسته قالوب انجی ذوالجلال والا کرام اولان الله تعالی قالور و بوعالم خراب و خالی و تنم ساوران مثالی فرق
یل دخی جالی اوزره قالور و حق تعالی عظمیه (لن المک الیوم) دیوب سوال ایدر کندی غیری
کسه اولد یغندن ینه کندیسی (لله الواحد القهار) دیوب کند و سسته جواب ایدر * نوع خامس *
نقعة ناله بی را حیای موتایی و حشر اجدادی و دفتر اعمالی و حساب و میزان و مضراط و اعزانی اجالا یلدر
ای عزیز (معلوم اولسون که اهل تفسیر و اهل حدیث اتفاق ایشدر که حق تعالی بویوزنی بر ریح شدیدی ایل
مستوی ایدوب صحرای دمشق بر ابری حیزنده محشر برینی یوزیک بویوزی قدر و اساع ایدر بده عرش الشده
ذکر اولانان بحر حیواندن فرق کون علی اتوالی منی رجال مثالی بودیایه مطرزول ایدر و جمیع وجه ارض
دریا کی طول و قد طبعه طینیه دراب اولان جمیع ابدان انسان و حیوان اول مطری جذب ایدوب جله
اجزائی بر بره کلوب هر جسد اولکی هیئتنده اولوب بویوزنده بقله مثالی بتروهر بدن کندی کالنه پتر بده حق
تعالی اول ملائکه ثانی بی احیایدوب اسرافیل علیه السلام ینه صوری نفخ ایلد و اوما ایدر پس اول دخی
نقعة ناله بی اوله رفی و لطف ایلد نفخ ایدر که صورل در و تنده ساکن اولان ارواح اول دمنده آفاقه منتشر اولوب
هر جان کندی نفس بولور نیجه که غم کثیره ایچنده هر جل کندی اناسنی یلور کذلک هر جان کندی جسمی
یلوب و بولوب انکه قالور و مخلوقات اولین و اخرین و ملائکه و حور عین و انس و جن و شیاطین و حیوانان بحار
و حیوانات ارضین و حشرات اجمین بر آن ساعتده تمامار و روح بولور و محشر برینه جمیع اطرافدن جمع
اولور و انبیاء و اولیا و علما و صلحایه جنتدن حله و بر اقله کلوب کیوب و بنوب ظل عرشه کیدوب منبرلر
و کرسیلر اوزرنده راحت و ملائکه جالس اولور و کیر و قلان مخلوقات جله سی جامع و ظمان و باشلری اچق
و عریان و جانی و یاده و افتان و خیزان میدان عرصانه کلوب مکان محشرده حشر اولور و وضل و آباق
اوزرنده طورلر و سمیت رأسلرینه کونش بر میل مقداری قریب اولوب حرارتدن جوق عرق دو کرلر کیی کعبینه
و کیی ر کبه سسته دل و کیی صدرنه و کیی جلقنه دل عرق ایچنده قالور و نیجه لری عرق بچرنده غرق اولور
و جهنمی برلر اتندن حول محشره یتش یکن صف زبانیلر کتورلر و محشر خلقی حلقه ککی محیط اولور
واهل محشر الی یکن یل قدراته ظاهر حساب ایل اول حالده مکدر قالور و دینده کراما کاتین یازدنی دفتر اعمالی
محشرده ایجا بدر برلر مؤمنلر و مطیعلر عیبندن و کافرلر و فاسقلر و کمالندن اعطایدرلر و حق تعالی جمیع
مخلوقاتده انده واسطه سز کلام سولور و بر آن ساعتده جله نك حسابک کوروب کینه خطاب و کینه عتاب
ایدر و حق مظلومی ظالمدن اوب ظالمک حسانی و اربابه کاوزر بوغ ایه سینات مظلومی ظالمه تحمل ایدر
و بعد الحساب حیوانلری تراب ایدر و کافرلر حیواناته غبطه ایدوب کاشکی بزده تراب اولدق دیرلر و محشر
برنده ایکی عود اوزرنده بر میزان عظیم نصب اولور که هر بر عودلر طولی بشیور ییلاق بولدر و هر کفه سی
اسیطر زمین قدر بولدر و میزان هر قوم ایدر و محشرده حسنات و سیناتی وزن ایدرلر حسانی ثقیل اولنلر جنته
و سینتی ثقیل اولنلر جهنمه کیدرلر مکر کیم حق تعالی کریمله عبدنی عفو ایلایه و یا انبیادن و یا اولیادن و یا علمادن
و یا علمادن شفاعت ابرته اکر الله وفات ایش ایه ز بر اکه دنیادن ایمان سز کیدنلر جنت و مغفرت
و شفاعت اولمز و هر کس عیبندن خلاص بولمز و اکر ایماله کیدوب سسته سی اگر کلوب مغفرت یا شفاعت
بر عیسی ایه اول سسته سی قدر جهنمه یا اوب اتندن جنته کیدر و ذره قدر ایماله کیدن البته جهنمدن چیقوب
حضور ایدر و مضراط کوب برینی قیلدن ایچند و قیلدن کس کیدر و طولی اوج یکن ییلاق بولدر که یکن یل
بوش و یکن یل دروز یکن یل ایش بولدر اول متن جهنم اوزرنده نصب اولنلر و اهل محشرلر جله سی آنک
وزندن کلوب کیدرلر کیی برق خالط کیی و کیی اوق کیی و کیی سکر در فرس کیی بکرلر و کیی سیناتی
یو کاش یوزر کیی جهنمه دوشوب محترق اولور و جهنم ایه فریاد ایدر که ای مؤمن نیز عبور ایل که تحقیقا سنک

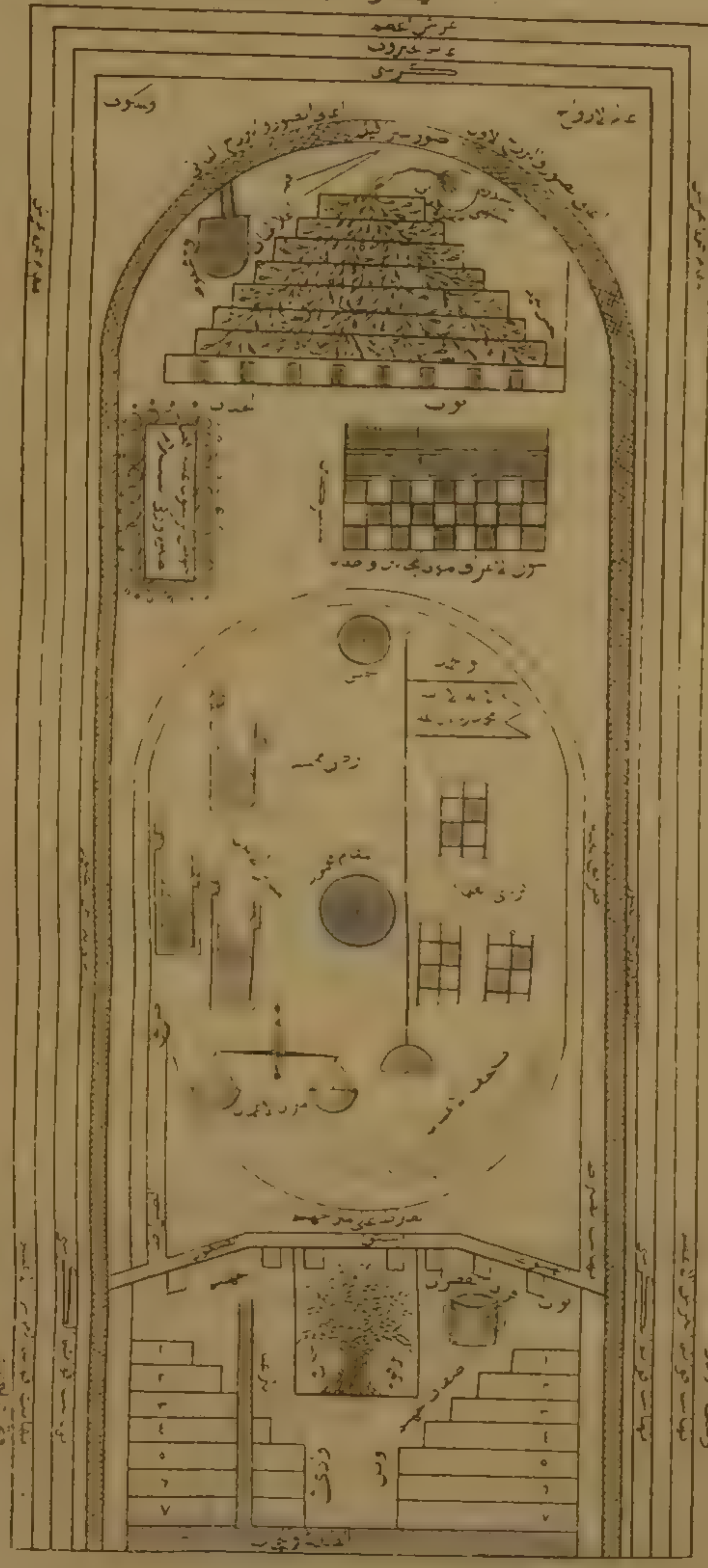
نورک بنم ناری منطقی ایشدر پس مؤمنلر سلامته صراطی بکرلر و حوض کونردن ایچرلر و انده غسل ایدوب
عیوب و نقصانلری تکمیل ایدرلر و جنته داخل اولوب هر کس مرتبه سنجه مقامی بولور و ابد الاباد آنده
ذوق صفایه قالورلر بر اکه اهل جنت گاه انواع نعمتلر دن لذت اولور و گاه لقاه و لایله مست و حیران اولور
و کوزلر کور میوب و قوللر ایشتمیوب خاطرلر کلین دولت بولور و جنتله جهنمک اره سنده قلعه دیواری
مثالی برج و باروی بی شمار بر سور عظیم وارد که ارتفاعی بشیور ییلاق مسافه در و طولی بی نهایت و بناسی
الوان جواهرله شغافه دروا کا اعراف تسبیح ایدر که مرفوع القلم اولان بچانین و اطفال مشرکین آنک اوزرنده
قالورلر جنت ستمنه باقوب اهلنی متمم کورد کده آرزو ایلد محزون اولورلر و جهنم ستمنه باقوب اهلنی معذب
کورد کجه کندی سلامتله مسرور و شاکر اولورلر و اهل اعراف بر رو اینه ایدر و انده قرار ایدوب گاهی حزن
و گاهی سرور ایلد قالورلر اللهم یا ستار اجرامن النار و ادخلنا الجنة مع الابرار و ارزقنا لقاءک فی دار البقاء و القرار
بحرمة حبیبک المختار آمین یا غفار (تنبيه) و خنی اولیه که بوارایه کالخیه دکن کایت اولنان سطورلر جله سی
امور دینی دن اولغله بومد کور آنک کایسنی بقین ارزره تصدیق و اعتماد ایلد اعتقاد ایتک جله مزه اهم و الزمدر
زیرا که بونلر امور دینی دن اصول معظمه در و بوا مورمذ کوروی براهین عقله قیاس ایتک غیر جائزدر زیرا که
عقل بشری ادرالک ایتکدن قاصر و عاجزدر انجی بزم مطلب اعلام اولان مولایه وصول ایچون عظمت
و قدرتی تفکر و تذکره اشارت و بشارت اولان آیات قرآنی و احادیث نبویه مصداقجه هیئت عالمی بوه قدر چه
بیان ایلد بونده اکتفا اولمشدر لکن خول علمادن و بکار اولیادن اولان سید المحققین و سنده المدققین مولانا
السید الشریف علیه رحة اللطیف حضرتلری و علم الهیته فم العون علی معرفة الصانع لمن تفکر فی خلق
السموات و الارض یوردیچون و جامع جمیع فنون و مالک ملک درون اولان منیع فیض لایزال امام محمد غزالی
علیه رحة الوالی المتعالی حضرتلری من لم یعرف الهیته و التشریح فهو عین فی معرفة الله یوروب
قرینه تشریح الهیته حکمی طیرد یغیچون بر مقدار علم هیئت عالمدن و بر مقدار فن تشریح بدن آدمدن
دخی تخریر و بیان اولنلر مناسب کورلشدنر تا کیم مطالعه سیه حرمان عینندن عدول ایدوب زندان جهالتدن
خروج ایدر سن و محفل علم و حکمتده دخول ایدوب زمره خول رجاله و لوج ایدر سن و لب حکمتده حلول ایدوب
ذروه تحقیقه عروج ایدر سن و حقایق اشیایه واقف اولوب دقایق معنایی عارف اولر سن و اسرار جهانه مطلع
اولوب احوال عالمی کجای بیله سن و کمال معرفت نفسه ابروب اتندن معرفه الله دواتی بوله سن الهم یا واجب
الوجود و یا واهب الخیر و الجود و فیض علینا الوارر حجتک و سر لنا الوصول الی کمال معرفتک سبحانک اللهم لا علم
لنا الا ما علمتنا و لا فهم لنا الا ما فهمتنا و لا معرفة لنا الا ما الهمتنا انک انت العالم الحکیم و الجواد الکرم و الرؤوف
الرحیم آمین یا معین بر حجتک یا رحیم الراحمین

عالم الموت حيث لا خلا ولا ملا

عالم الاموات حيث لا خلا ولا ملا

الفن الاول

وجوه له مراتب کائنات اولوب ترتيب خلقت اکوانی و کیفیت و ماهیت جواهر و اعراض جهانی و احوال
 و اشکال اشیا و اعیان و حکمت و هیئت عالم اجرام و ارکانی و کون و فساد عناصر و مرکبات و حیوانی حکیمانه
 اوج باب الیه عیان و بیان ایدر (باب اول) ترتیب خلقت اکوانی و کیفیت و ماهیت جواهر و اعراض جهانی
 حکماء اسلام برهان عقله بولد قری اوزره اصول اربعه الیه تفصیل ایدر (فصل اول) واجب الوجودی اثبات
 ایدوب ممکن الوجود اولان جواهر و اعراضی اجمالاً اوج نوع الیه بیان ایدر (نوع اول) واجب الوجود حضرت تبارکی
 برهان عقله اثبات ایدوب انک اشیا به قرب اولوب انله ملائیس اولد یقین حکیمانک بولد قری بیلیدیر (ای عزیز)
 معلوم اولسونک اهل حکمت دیمکدر که جناب واجب الوجود له ما سواسی اولان موجوداته لسم عالم اطلاق
 اولنور جمله دن ذات بانی مطلق بولمکدر نسته کیم حق تعالی کلام قدیمده یورمشدره الله نور السموات والارض
 مثل نوره کشکوة فیها مصباح المصباح فی زجاجة الزجاجة کانه کوب در ی بوقدن من شجرة مبارکه زیتونة
 لاشرقیة ولا غریمة یکاد زیتون یضئ ولولم تمسه نار نور علی نور یدی الله لنوره من یشاء و یضرب الله الامثال
 للناس والله بکل شیء علیم * و کیفیت اعیان و ماهیت اشیا فکرامه ان الیه تتبع ملاحظه اولنسه و احوال
 موجودات و اطوار کائنات عین بصیرتله نظر و مطالعه قیلند - جمیع اجزای عالم صنع باریله حادث اولدیغنه
 برهان عقل سلیم دلالت و شهادت ایلک امر محققدر نسته کیم حق تعالی یورمشدره و هو الذی خلق السموات
 والارض بالحق و صورکم فاحسن صورکم والیه المصیر * و اول واجب الوجود له جوده ممکن الوجود وجوده
 کلش آنکله قائمدر و هر نسته فانی و اول باقی و دائمدر نسته کیم کشدی کابنده یورمشدر * کل شیء هالک الا وجهه
 له الخ لکم والیه ترجعون * و اول قادر حکیمک آثار قدرت و حکمتی عالم آفاق و انفسده چشم اهل بصیرت
 آفتاب جهان تابیدن زیاده تاباند نسته کیم قرآن کریمده یورمشدر (سزیم آیات فی الا فاق و فی انفسهم حی یتبین
 لهم انه الحق ا لکم یکف بربکم انه علی کل شیء شهید * و اول باری صانعک اسرار ایجاد و صنعی عالم ظاهر و باطنده
 تم و داهل عرفانه روز روشن روشن و عیاندر نسته کیم حق تعالی کلام قدیمده یورمشدر * و فی الارض
 آیات لالموقنین و فی انفسکم افلا تبصرون * و ذرات هوا و جبال و اجبار و قطرات امطار و انهار و بحار بلکه
 اجزای افلاک و اورکواکب سیار و عناصر و موالید و هر نه کیم و ارجله سی هر بار لیل و نهار اول واحد و دود
 غفار حضرت تبارک و ثنا کار اولوب انک وحدانیتن اظهار و اشعار ایچون هر بری برساندر نسته کیم حق تعالی نظام
 کریمده یورمشدر (تسبح له السموات السبع والارض ومن فیهن وان من شیء الا بسبح بحمده ولكن لا تفقهون
 تسبیحهم انه کان حلیما غفورا) بلکه ذرات جهان او شمس تابانک ظل و جودندن بهره مند جاند و جله سی شهود
 نور جالچون اهل بصیرت مرایای صافی و رخساندر نسته کیم فرقان میبشنده یورمشدر * والله المشرق والمغرب
 فاینا نقر اقم وجهه الله ان الله واسع علیم * و جمیع حکای اسلامک و اکثر علمای دینک رای اصابت قرینتری
 بولد در که اول برنی که وجودی لازمدر که واجب الوجود دیر و هر نه کیم عدی لازمدر که امتنع الوجود اطلاق
 ایدر و هر نسته کیم نه وجودی لازم اولور و نه عدی لزوم بولور که ممکن الوجود تسبیحه ایدر پس هر شیء که
 موجوددر واجب الوجوددر و یا ممکن الوجوددر زرا که اول موجود اول جهتد که موجوددر کند
 وجودندن غیریه محتاجدر یا محتاجد کلدرا کر غیریه محتاج دکل ایسه اول واجب الوجوددر که باری
 تعالیدر که محتاج ایسه اول ممکن الوجوددر که عالمدر و اول نسته که موجودد کلدرا شریک باریدر که معدومدر
 زیرا که حکما دیمکدر که ممکن دکلدر که موجود معدوم اول بلکه موجود همیشه موجوددر و معدوم همیشه
 معدومدر لکن ممکندر که موجود بر مرتبه دن بر مرتبه به و بر حالتدن بر حالت انتقال و تبدل الیه مفردات
 مرکبات اولوب مرکبات مفردات اولدینی کبی پس عوام فاس بوتبدلاتی سیرایتد کده ظن ایدر که معدوم
 موجود اولور و یا موجود معدوم اولور (پس) امدی واجب الوجود له اثباتی ظاهر اولمکدر بر برهان الیه کیم
 ممکنه موجوددر لعل بولیم وجود ممکنات غیریدن اولور و البته اول واجب منتهی اولور زیرا که واجب الوجود
 اولمکده ممکن الوجودهم اولمکده یعنی ابتدا محتاج الیه موجود کر کدر که فلان نسته به فلان نسته محتاجدر
 دیمکد جمیع اوله پس برهان مذکور الیه واجب الوجود حضرت تبارکی ثابت و عیان اولمکدر * نوع ثانی *

ممکن الوجود اولان اقسام خمسة جواهری اجمالاً یلیدیر (ای عزیز) معلوم اولسونک اهل حکمت دیمکدر که
 ممکن الوجود اولان نسته که بقای وجودنده متغیر اولان اولمز ایسه ا کاجوهر دیر لروا کر متغیر اولور ایسه
 اکا عرض دیر لروا که وجود بشقه در و بقای وجود بشقه در نسته کیم کورر سته که ابکی شخص وجودده
 مشترکدر دیر لکن برینک بقای تا یوزیلدک قالدور برینک بقای اون ییلدن زیاده قالمز پس بقای وجود
 وجودکد غیر سیدر عینی اولمز و جمیع ممکنات یا جوهر در و یا عرضدر زرا که بر نسته بر نسته به یا مختص
 اولوب اکا ساری اولور یا اولمز اگر مختص و ساری اولور سه اول ساری حال و اول مسری قیه محل تسبیحه اولنور
 و اگر بری برینه محتاج اولور سه اول محل هیولی و اول حاله صورت جسمیه یا صورت نوعیه دیر لروا کر
 افتقار بر طرفدن اولوب آنجق حال محل محتاج اولور سه اول محل موضوع و اول حاله عرض دیر پس عرض
 موضوعده موجود اولان نسته در الوان کبی و اگر حال و محل اولوب ابکی سندن مرکب اولور سه اکا جسم
 طبیعی دیر لروا کر حال و محل مرکب اولوب اجسامه تدبیر و تصرفیله متعلق اولور سه اکا نفس انسانیه
 و انفس فلکیه دیر لروا کر اجسامه تدبیر و تصرفیله دخی متعلق اغزایسه اکا عقل دیر لروا که اسباب اهل شرع الیه
 ملکدر پس جواهر بش قسمدر که بری هیولی و بری صورت جسمیه و بری جسم طبیعی دیر لروا جی جوهر
 مقارندر و ابکی دخی جوهره مقارندر که بری نفس و بری عقلدر اما اگر عقل آنکله ذات واجبک آره سنده
 واسطه اولدیه اکا عقل اول دیر و عقل کل دخی دیر لروا کر عقلک تحتنده عقل آخر اولدیه اکا عقل عاشر
 و عقل فعال دخی دیر لروا کر عقلک ابکی جهتنده عقل اولدیه اکا عقل متوسط دیر و عقولک اشرفی
 والطنی عقل کادر و اکافر یب اولان عقولدر و اما نفس اکا اجسام بسیطده متصرف اولدیه اکا
 نفس فلسفی و نفس عنصری دیر لروا کر نفس اجسام مرکبهده متصرف اولوب اول اجسامه نشو و نما
 و برمدیه اول اجسامه معادن دیر لروا کر نفس اجسام مرکبه و جبرکی و اگر نفس جسم مرکبه نشو و نما و برمدیه
 لکن حس و حرکت و برمدیه اول جسمه نبات دیر لروا کر سبزه زار و ازهار و اشجار و اثمار کبی و اگر نفس جسم مرکبه
 هم نشو و نما و هم حس و حرکت بخش ایدوب نطق و برمدیه اکا حیوان غیر ناطق دیر لروا انعام و خیل
 و وحش و طیور کبی و اگر نطق دخی بخش ایدر سه اکا انسان دیر لروا که زبده وجود و خلاصه هر موجود اودر
 و ثمره شجرة جهان و تنه دوران اودر پس بر نفس هر مرتبه ده بشقه بر اسم الیه تسبیحه اولنور اما جاد ائده
 اکا نفس طبیعی دیر لروا نباتده اکا نفس نباتی دیر لروا حیوانانده اکا نفس حیوانی دیر لروا انسانده اکا نفس انسانی
 و نفس ناطقه دیر و بر مرتبه ده جله به تمامیه تسلط ایدوب کمالیه متصرف اولور و اما جسم طبیعی
 بر جوهر در که آنک ذاتده مقادیر اجسام یعنی طول و عرض و عمق و زوایای قائمه اوزره تقاطع ایلک شرطیه
 فرض اولتی ممکن اوله و جسم ایسه یا بسیط اولور و یا مرکب اولور و جسم بسیط اولدر که آنک اجزاسیله طبیعی
 منشا به اولور یعنی صور و طبایع مختلفه اولان اجسامه منقسم اولوب آنک طبیعی بر اوله که اول طبیعیندن
 صادر اولان شیء خبیج واحد اوزره صادر اوله و جسم بسیط ایسه یا علویدر یا سفلیدر و علوی دخی یا منیردر
 و یا منیرد کلدرا کر منیر ایسه کواکبدروا کر منیرد کل ایسه افلاکدر که آنله اجرام اثیری و عالم علوی دخی دیر
 و جسم بسیط سفلی عناصر اربعه در که آنله ارکان اربعه دخی دیر لروا نلر نار و هوا و ماء و ترابدر و پودر دینه
 و یونلرک ضمتنده یونان اجسام مرکبه که عالم سفلی و عالم کون و فسادهم دیر لروا اما جسم مرکب اولدر که
 آنک اجزاسیله طبیعی منشا به اولوب صور و طبایع مختلف اولان اجسامه منقسم اولوب عناصر اربعه دن
 ترکیب ایتش اوله * معادن و نباتات و حیوانات کبی و یونله موالید ثلاثه دیر لروا که آیاتی اثیریات
 و امهاتی عناصر در و جسم مرکب دخی ابکی قسمدر که بری نام و بری غیر نامدر اما مرکب نام اولدر که
 بر زمان متعدیهده کشدی ترکیبک صورتی حفظ الیه موالید ثلاثه کبی و اما مرکب غیر نام یونلر خلاقی
 اولوب کشدی ترکیبک صورتی حافظ اولمز دخان و سحاب و شهب کبی و سایر کائنات جوکبی خون
 جسم بسیطک جله سی کشدی طبیعتیله خالی قالسه لر آنلرک شکلی کریمه مشاهد زبده یعنی برمد و رطوب نسته
 هیئتده در پس جمیع افلاک و نجوم و عناصر کریمه الاشکالدر و زرا که اولان اقسام خمسة جواهر که عقل و نفس
 و هیولی و صورت و جسمدر یونلرک یجوعی یوریا عیز جامعدر و یونلرک ابکی عالم قائم و دائمدر (رباعی) ییل اول
 کائناتی عقل و جاند * پس حس اولنانه نه ذلک کرداند * پس نار و هوا و آب و خاک از کاند * معادن نباتات

و حیوان و انساندر * نوع ثالث * ممکن الوجود اولان اقسام تسعة اعراضی اجالا یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشدر در که موضوعه موجود اولان اعراض طقوز قسمدر که کم و کیف این ومتی و اضافت و ملک و وضع و فعل و انفعالدر اما کم اول نسنه در که ذاته مساواتی و عدم مساواتی قبول اید بویامفصلدر که نقطه و عدددر و اذاتی قرار ایدن متصلدر که خط و سطح و جسم تعلیمدر یعنی مختدر و اذاتی قرار ایتن متصلدر که زماندر و اما کیف اشیا به بر هیئتدر که ذاته قسمت و نسبت اقتضا ایتمیوب کیفیات محسوسه و راحنه به منقسم اولور حلاوت عمل و ملوحت ماء بحر کبی و غیر راحنه به منقسم اولوب حررت خجل و صغرت و جل کبی و کیفیات نفسانیه دن بکامنقسم اولور ابتدای خلقته علم و کثابت کبی و کیفیات استعداد به دن بکامنقسم اولور صلابت و لین کبی و کثاته مختص اولان کیفیه دن بکامنقسم اولور مشه و مریحه کبی سطح دن و فردیه و وزجیه کبی عدد دن و اما این بر حالتدر که اشیا به مکانه بولنلری سبیلله حاصل اولور و اما متی بر حانه در که اشیا به زمانده بولند قلر بچون حاصل اولور و اما اضافت بر حالتدر که نسبتده مکرر در ابوت و نبوت کبی و اما ملک بر حالتدر که اشیا به حاصل اولور انلری بر نسنه احاطه ایدوب انتقاله منتقل اولتی سبیلله اول حالت بولنور انسانک معمم و مقصص اولدیفی کبی و اما وضع بر هیئتدر که اشیا به حاصل اولور بر نسنه اجزاسنک به ضسنی و مضسینه نسبتی سبیلله و امور خارجیه به نسبتاری سبیلله اول هیئت بولنور قیام و قعود کبی و اما فعل بر حانه در که اشیا نلک تاثیراتی سبیلله آنلره اول حالت حاصل اولور قاطع کبی مادامکه قطع ایدر و اما انفعال بر حالتدر که اشیا به حاصل اولور انلر غیر بدن متاثره اولمر لیه اول حالت بولنور متسخن کبی مادامکه تسخن ایدر چونکه جواهر خسته مذکور بی بر جوهر عدا ایدوب اعراض تسعة مرقومه به ضم ایتمشدر در پس مجموعنه مقولات عشره دیشدر در اما جوهر کندی ذاتیه قائم و ثابتدر و عرض ایسه جوهر الیه قائم و آتی ناعته در و جله عالم جمیع اجزاسیلله مقولات عشره دن مرکب جسم واحددر و جله می لسان حاله جناب و اجبک وحدت وجودینه ناطق و شاهددر و مقولات عشره بی بوبیتنر جامعدر و عیب بوکا ایددر * جوهری یل کم و کیف اندن اضافتله متی وضع و این و ملک و بفعله بر عقلدر ای فنی * فصل ثانی * ترتیب ظهور عقول و نفوس و افلاک و مراتب و طبایع و تبدل ارکان و دلائل انقلاب نار و باد و آب و خاک و تولد معدن و نبات و حیوان و انسانی و بولنلک آراسته متوسط اولنی و مبدا و معاد ارواحی و کیفیت دورانی و وجود اشیا بی درت نوع الیه حکیمانه بیان ایدر (نوع اول) ترتیب ظهور عقول و نفوس و افلاک و عناصر اربعه دن صدور ایدن کیفیات اربعه بی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشدر در که حق تعالی جمیع اشیا دن اقدم عقل کلی ایجاد و موجود ایشدر بو کاعقل اول و جوهر اول دخی دیر بر پس حق تعالی بو عقله اوج معرفت بخش ایتمشدر که بری معرفت حقدرو بری نفسدر و بری معرفت احتیاجدر که مولاسنه محتاج اولدیفن بشدر بو اوج معرفتک هر برندن بشقه بر نسنه وجوده کلندر زیرا که واحد دن واحد صدور اید کلندر اما معرفت حقدن بر عقل دخی پیدا اولشدر که اکاعقل ثانی دیرلر و اما معرفت نفسدن بر نفس دخی موجود اولشدر که اکانفس کل دیرلر و اما معرفت احتیاجدن بر جسم ظاهر اولشدر که اکافلک اعظم و فلک اطلس و فلک الافلاک و متحد جهات و جسم کل دخی دیرلر و بوفلککل عقلی عقل نایندر و نفسی نفس کلدر و اما عقل نایندن دخی بو اوج معرفت ظهور ایتمشدر که معرفت حقدن بر عقل ثالث و معرفت نفسدن بر نفس ثانی و معرفت احتیاجدن بر فلک ثانی صادر اولشدر بو کافلک البروج و فلک الثوابت دخی دیرلر و بوفلککل عقلی عقل ثالثدر و نفسی نفس نایندر و اما عقل نالندن هم بو اوج معرفت وجوده کلوب ینه بو ترتیب اوزره بشقه بر عقل و بشقه بر نفس و بشقه بر جسم ظاهر اولشدر تا طقوز مرتبه به دل بو عقل اولدن طقوز عقل و طقوز نفس و طقوز فلک صادر اولشدر که بو طقوز عقل عقول افلاکدر و بو طقوز نفس نفوس افلاکدر پس اوللا تسعة دن هر بر فلککل بر عقلی و بر نفسی و بر جسمی واردر اما فلک اعظم جله دن اعلا و جله بی خلیط بر جسم بسیط و انک جو فنده فلک بر و جدر که جمیع کواکب ثوابت آمده در و آنک دوتده فلک زحاره که آمده زحادن غیری کوکب یوقدرو آنک ایجادنده فلک مشرقدر که بواکا مخصوصدرو آنک آنده فلک مشرقدر که آنده بر او در و آنک شمشیرده فلک شمسدر که آنده بر او سلطاندر و آنک

زیرنده فلک زهره در که آند بر او در آنک جو خنده فلک عطارد در که اول فلک دهنه بول کوکب در وانک در و تنده
فلک در در که آند خردن غیری بر نسنه بوقدر و اکامه ادیاسمیه اندر وانک عقلنه عقل عاشر و عقل فعال
و عقل فیاض اطلاق اندر وانک نفسنه و اهب الصور و طبیعت مطاوعه دیر و بولنرین امتزاجندن فلک و قرله
تختنده عناصر اربعه که ناز و هوا و آب و خاک در ترتیب مذکور اوزره حاصل اولشدر و عناصر دره
کیفیات اربعه که حرارت و برودت و رطوبت و یوستدر وجود بولشدر و امتزاج عناصر دن دخی موالید ثلاثه که
معادن و نبات و حیواندر وجوده کاشدر و جنس حیوانک اشرف انواعی انسان اولشدر و رطوبه و حرارت کائنات انسانده
نهایت بولشدر و دانه وجود آنکه تمام اولشدر و عمره شجره جهان اولد یغی چون جله دنصکره وجوده کاشدر
پس خلاصه دوران انسان اولشدر (نوع ثانی) عناصر اربعه نک مراتب و طبیعیتی و بری بر نسنه تبدل و انقلابی
بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق یافته اند در که فلک در تختنده کره نارد
وانک تختنده کره هوادر وانک تختنده کره مادر و آنک زیرنده کره خاک در که جله دن اسفل و مادن انفلدر
و اما حیز ناره و آنک فوقنده اولدیفته دلیل اولدر که نارد خائله فوق تختنه کیدوب مشاهده اولندیغی کبی
اصلنه میل و رجوع ایدر و اما حیز هوا مانک فوقنده اولدیفته دلیل اولدر که اگر بر انبان منقوشی
قهر حوضه کتور سه ل مانک تختنده قرار ایتیموب فوقنه چیمبار و اما حیز آب ترابک فوقنده اولدیفته دلیل
اولدر که اگر بر جری و بار بندری فوق الماء موضع ایتسه لوجه ماده قرار ایتیموب اصلنه میل ایل حیز نه نزول
ایدر که حیز تراب تحت الماء و اقل جمیع اشیا در و بوحیز زنده قرار ایدن عناصر اربعه بری بر نسنه تبدل یغی ایل
تبدیل اولورل ته کیم ناز و رور ایام ایل صورت ناز به سنی ترک ایدوب صورت هوا به کیروب ناز هوا به
منقلب اولور و هوادخی تدر یغی ایل هوا به صورتی ترک ایدوب مایه صورتیه کیروب هوا و اما اولور و مادخی
تدر یغی ایل ترایه صورتی طوب و آب و تراب اولور و تراب دخی ناز به صورتیه کیروب تراب ناز اولور و طوبیه قله
و عکسیه عناصر اربعه بر صورتدن بر صورتیه منقلب اولور نایسه کندی صورتیه انتقال ایدر و بوی تبدیل
صورت عناصره استحاله دیرل چونکه طبیعت ناز بایس و حاردر و طبیعت هوا حار و رطوبدر و طبیعت ماء
رطب و باردر و طبیعت خاک بارد و یاسدر و هم اشتباه بوقدر که ناره و ایل حرارتده مشترکدر و هوا و اما ایل
رطوبنده مشترکدر و ماء خاک ایل پروتنده مشترکدر و خاک آتشله ییوستنده مشترکدر پس ییوست ناز
رطوبت هوا به تبدیل اولسه ناز حار و رطب اولور هوا به منقلب اولور و حرارت هوا برودت مایه تبدیل اولسه
هوا رطب و بار و اولوب مایه منقلب اولور و رطوبت ماء ییوست خاک تبدیل اولسه ماء بارد و بایس اولوب خاک
منقلب اولور و برودت خاک حرارت ناز تبدیل اولسه خاک بایس و حار اولوب ناز منقلب اولور یعنی ناز هوا اولور
و هوا آب اولور و آب تراب اولور و تراب ناز اولور که بواسطه ایل طریقی تبدل ایدرل و ایل اولور که عناصر اربعه
استحاله مذکوریه عکسی اوزره قبول ایدوب ییوست خاک رطوبت آبه مبتدل اولوب خاک آب اولور و برودت
آب حرارت هوا به تبدیل ایدوب آب هوا اولور و رطوبت هوا ییوست ناز تحویل ایدوب هوا آتش اولور و حرارت ناز
برودت خاک مبتدل اولوب آتش خاک اولور و بواسطه ایل طریقی معاد دیرل * نوع ثالث * دلائل استحاله
عناصر اربعه فی وتولد معدن و نبات و حیوان و انسانی و بونلک بیتده متوسط اولنی بیلدیرر (ای عزیز)
معلوم اولسونکه اهل حکمت دینلدر که دلائل استحاله عناصر ظاهر در اما آتش هوا به منقلب
اولدیفته دلیل روشن بودر که شمع لیا ندقده علوی علو تختنه منیل ایل کیدوب هوا به منقلب اولورل
اگر آتش هوا به منقلب اولسیدی هر شمع نک علوی بر خط متصل روشن اولوب کره هوا نک میاتنده خطوط
امثالی فوقه کیدوب کره ناز متصل اولورل دی لکن چونکه بوشه ل ترک ییوستی هوا نک رطوبته نسبتله قیلدر
انکی چون اول آند ییوست ناز رطوبت هوا به تبدیل ایدوب اول شعله هوا اولورل اما هوا نک مایه منقلب
اولدیفته دلیل بودر که بهار و کوز فصلی صباح وقتنده نباتات اوزر زنده اولان رطوبتکه اکاشیم و چیمسه دیرل
اول هوا در که حار و قتی بارد اولوب مایه منقلب اولشدر زیرا که حرارت هوا برودت مایه مبتدل اولسه هوا ماء
اولور و اما آب خاک منقلب اولدیفته دلیل بودر که قطرات امطار نازل اولدقده ابتدا قطره لکه خاک و اصل اولور
اول قطره لر خاک اولوب نایدید اولور نکیم مشاهده اولنور زیرا که اول قطره لک رطوبتی خاک

یوسفه نسبت به قلیل و مغلوب اولوب فی الحال رطوبت قطرات یوسفه تا که بتدل ایدوب آب خالص اولور و بعد
 قطره اکثر بولوب رطوبت غالب اولدقه خالص اولوب طین اولور و اما خاک آتش اولدقغه دلیل واضح بود که
 نبات و اشجار اجزای عناصردن مرکب اولوب جزه خالص اندرده زیاده بولخش ایکن حطب نار ایله باندقه
 اجزای نار منقلب اولوب حصه خاکدن اقل رمادی قالدور و بعض مواضعه بدل حطب حجر یا قنر و آنک
 رمادی اقل قالدور پس حق تعالی شک امر و تأثیر به افلاک و نجوم دوران و حرکت ایدوب عناصر مرابغه فی استحاله
 مذ کوزه اوزره بری برینه منج و تخمیر یا تخمیر در نا کیم ازدواج و مزاج عناصردن ایدوب معدنیات حاصل اولوب
 آندن نباتات پیدا اولوب آندن حیوانات وجوده کلدور و حیوان کالنی بولدقه انسان ظاهر اولشدور
 و بواسطه مرکبات مرکب از اربعه مذکور به منی میانه متوسط مرکبات هم وارد اما معدنیات ایله
 نباتات آراسته متوسط منی جاندر بر که صلابه حجر کیدور و نبات کبی ذره بذر و معدنیات برب و وجه مادن
 یوفاری کلوب یابی اولدقه برل اولور و اما نباتات ایله حیوانات آراسته متوسط نخل خرما در زیر که اول نبات
 ایکن حیوان کبی مذکور به معادن اولدقه نتیجه منی خرما اولور و باقی قطع ایدوب لاله اولوب قور و برب
 و باری قالمز و اما حیوانات ایله انسان آراسته متوسط طرک اظهار میوند و زیر که جله اعضا منی شعر و دندان
 ماعدن بری و درونی انسانه مشابه ذر و متوسط طرک وجودنده حکمت بود که هر بری کنیدی مرتبه منی
 اسفلند نهایت اعلاسته واصل اولوب مرتب موجودات اول تسلسل برله مرتب اوله و مرتبه انسانیه ده
 نهایت بولیش تنه دور زمان و زبده اجزای جهان وجود انساندر و اباء مبعده علویه ناک و امهات اربعه
 سفیه ناک و موالید ثلاثه مرکبه ناک خلاصه تناسلی بدن انساندر بلکه علت غائیه هر دو جهان
 الحق حضرت انساندر و بولافلاک و عناصر و موالید آنک قسری و ظریف و قاید و اول جله منی و مغزی
 و لب لباید و جمیع اشیا خادم انساندر و اول مخدوم مکر مدبر و عزیز و شریف و محترم در زیر که اول جله دن
 احسن و اعلمدر * نوع رابع * مبدأ و معاد راوی و کیفیت دور وجود اشباهی بیلدیر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل حکمت دیشدر که فیض عام اولان وجود ساری ایچون عقل کلدن عقول تسعه و انلردن
 نفوس تسعه و انلردن افلاک تسعه و انلردن طبایع اربعه و انلردن عناصر اربعه تاخا که کلجیه دل
 مجموعی طریق مبدأ در خاکدن معدنه و آندن نباته و آندن حیوانه و آندن انسانه و آندن انسان کامله کلجیه دل
 بولرک جله منی طریق معاد در پس نور الهی و فیض نامتناهی مرتبه احدیدن عقول اوزره و انلردن نفوس
 اوزره و انلردن افلاک اوزره و انلردن طبایع اوزره و انلردن عناصر و خالص اوزره و فایض اولور که بولکابد
 و قوس نزول دخی در زیر که معدنه و آندن نباته و آندن حیوانه و آندن انسانه و آندن انسان کامله
 صعود در جوع ایدوب انسان کاملدن حضرت حق واصل اولور و همان اول نور الهی در که ابتدا و مقامدن کلوب
 و مقاماتی بکوب ینه کنیدی مقامه کیدوب دوز منی تمام ایدر کل شی برجع الی اصله و خواصه او نور
 اصله کیدور و اولکه منه بدأ الامر و الیه و دیور مشدر و وجود ساری منی دوری اولدقغن طیور مشدر
 و بوجوع معاد و قوس عروج دخی در پس تحت اصلیه حکمیه و حقایق کونیه و جهانیله ساری اولان
 وجود عام اطوار و مظاهر که مرتبه واصل اولدقه اول طورک صبیغه منصف و اول مظهر که خصایصیه
 منصف اولور و بوسریان اول وجود عامک تنزل آندن عبارت در اما اول وجود که دیشاده کامل اولسه کرکدر آنک
 سیری عقول و نفوس و افلاک عناصردن خاک کلجیه دل سر عله اولوب تنزل آنده عوق اولوز خاکدن معدن
 و نبات و حیوان و انسان کامله کلجیه دل مراتب صعودنده سرعتله کلور برنده متعوق اولوب قالمز و اما
 اول وجود که آنک کلامه ابرمه ایاقی اولمز آنک سیری مراتب نزول و عروجنده عوق اولوب کالنی بولز اول
 مراتب نزولنده کاه صورت نازده و کاه صورت هواده و کاه صورت معنده و کاه صورت نباتده و کاه صورت حیوانده
 برله عوق اولور و مراتب عروجنده هم کاه صورت معنده و کاه صورت نباتده و کاه صورت حیوانده
 صورت انسانه کلوب کلامه ابرجیه دکی کونا کون علاقه حبس اولوب قالدور و ملا اول وجود ساری عالم نباته
 دخول ایدر کن بهس افات عارض اولوب نبات اوله من باخود نبات اولور آنک کلامه ابر مندن مقدم فاسد اولوب
 نبات آخره محتاج اولور و کاه اولور که عندالذین بعد اولان نباته رد اولوب اکل حیوانه لایق اواز و کاه اولور که

ا کل حیوانه قابل اولور لکن قبل الاکل زائل اولور و بطریق ایله نیجه بیلار متعوق اولور و کاه اولور که بر حیوان
 قابل اکل انسان ایش ایکن قبل التناول اول حیوان فاسد اولور و حیوانی انسان مرتبه منی نقل ایدر مکدن
 مانع اولور و کاه اولور که انسان مرتبه منی نقل ایدر لکن کال مرتبه منی واصل اوله من و عقل کالی بولمن دنیایه
 حیوان کلور نادان کیدور و کاه اولور که مراتب عروجی طین ایدوب خاکدن اشجاره کلوب سرعتله قوا که
 صورته کیدوب غذای انسان اولوب اطفه شکلی بولوب انسان صورته کلور و عاقل و عارف اولور لکن عقل اوله
 واصل اوله من و کالنی بولمن و کاه اولور که سرعتله حطه و شعیر و وارز و زن شکله کیدوب مأکول انسان اولوب
 منی صورتن بولوب و رحم مادره طولوب علقه و مضغه اولوب شکل انسانه کلوب عاقل و کامل و عارف اولور
 و عقل اوله واصل اولور و عروجی تمام حاصل اولور و بوجود بشر بفک ابتدا ای عروجی معدنیات اولشدور که آنلرک
 ابتدا منی طین از جدر پدیده آندن مراتب اشجاره ترقی قیلشدور و آندن مراتب جوهر متقطره واصل اولشدور که
 حدید و صفر و رصاص و فضه و ذهب کبی معدنیاتدر و بعد لعل و یاقوت و زمرد کبی جواهرک مراتبه
 صعود ایدر که نامر جان و ارب آندن انار نباته دن نشو و نما بولوب اول مرتبه دن دخی عروج ایدوب تخم
 بن نباتات مرتبه منی کیمشدور و بعد تخم ایله بن نباتات مرتبه منی و آندن صورت اشجاره و ارب و نخل خرما یه
 بشدر و مرتبه خرما دن مراتب حیوانه عروج ایدوب نیجه سنین اول مرتبه منی و بعد معمر اولشدور تا فعل و صورته
 انسانه مشابه اولان انسان و میون مرتبه منی بولشدور و اول مرتبه دن دخی عروج ایدوب صورت انسانه
 کلدور پس اول انسان که مراتب کمال صورت و سیرتده ترقی ایدوب انسان کامل مرتبه منی کیدوب
 اخلاق الهیه ایله طولمشدر و اول کمال معرفیه اربوب عقل کاه واصل اولشدور و بوی مرتبه ده اول دائره وجود جمع
 اولوب نهایت بولشدور زیرا که امر وجود عام دوری بولشدور و بوجود ساری بر دائره شکله در رسم اولشدور
 و آنک ابتدا منی عقل اول و انتهای انسان کامل قیلشدور پس دائره وجود که آخری اوله کلوب انسان کامله
 متصل اولوب تمام بیلشدور اما فیض ربانی جمیع موجوداته برابر واصلدر و مجموع موجودات اول ستمه متوجه
 و ناظر در هر کس قابلیتی قدر فیض فیاضه نالدر چونکه وجود ساری اولان فیض ربانی مظاهر متنوعه ده
 ظهور ایدوب مراتب کثیره به مقتدر اولشدور پس هر مظهر و صورتک صبیغه بولوب مقتضای منجه بر توصلشدور
 و بوجود ایکن صورته لطفه ایله ظهوره کلدور و هر نسبتک براسی وارد که اول اسم اکارب اولشدور
 و هر کیمکه کنیدی رب مقتدی تربیه سنده قالمشدر و اول کیمه حتی او بودوب خود پرست اولشدور و جمیع اوقاتده
 عالم خلقیه جنک و جدال ایدوب کندی و بیسی تربیه سندن چقیوب رب الارباب دائره منه داخل اولشدور و عینی
 بخر غومه طالمشدر و کیمکه کنیدی ربی تربیه سندن کسیر ایدوب صد پرست اولشدور و جمیع اوقاتده
 جله خلق ایله صلح و صلاح قیلوب نفویض امور ایله هر غدن آزاد اولوب سعادت ایدیه بولشدور زیرا که
 انسان کامل اولوب عقل کاه واصل اولشدور و دوره منی تمام ایدوب هر مرادی حاصل اولشدور و بودا در
 وجودی بر حکیم الهی رمز ایدوب قوس عروجی ایسات خسه ایله غز ایدوب عیان قیلشدور (منوی)

از جادی مردم بنای شدم	وزنما مردم بحیوان بر زدم
مردم از حیوانی و آدم شدم	پس چه ترسم کی ز مردم کم شدم
جمله دیگر بمیرم از بشر	تا بر ارم از ملائک بر سر
وزملا هم بایدم چستنی زجو	کلی شی هالک الاوجهه
بار دیگر از ملک قربان شوم	آنچه اندر وهم ناید آن شوم

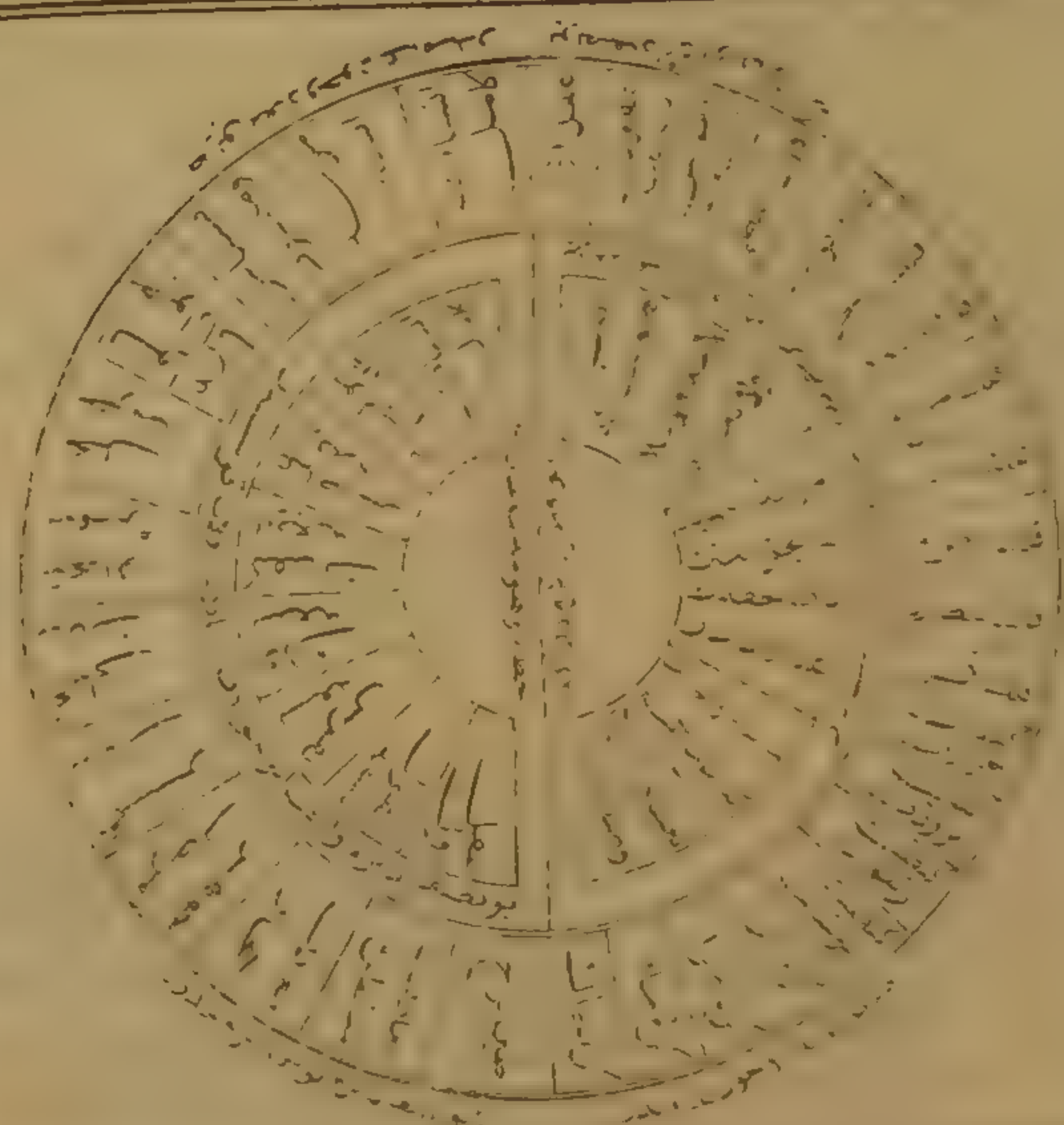
و بر انسان کامل کندی حالتی میان ایله نومعنائی عیان ایدر (قطعه)

دور ایدوب کادم جهانه ینه بردوران اوله	پن کیدم بوتن ساری بقلوب ویران اوله
بحر جان طغیان ایدوب جسم کیمس داغیده	برال تشیده بوجسم خالصه ایله یکسان اوله
درث ناغدن نار و باد آب و ناله ایدوب هجوم	بلاکم اشرا لوب بوار لغم تالان اوله
داغیلوب ترکیبم اوتوز ایکی حرف اوله تمام	نقطه روحم قونک کوه رنه کان اوله

بوجود طماعی قالقوب ایلله یوکار کی
 جله افکار و حواسم حشر اولوب اول عرصه ده
 یوم تبلی در او کون هر مسمی بر صورت کیوب
 قبرمه یاران کاوب فکر ایلده احوالی
 شکریم استر یونیزی دردمندی اول زمان
 شش جهاتم آچیلوب بر حدی یوق میدان اوله
 قالقه لهپ یکیدن صانکم بهارستان اوله
 هم کیمی سبزه کیمی حیوان کیمی انسان اوله
 هر بری بیلمکده عالم واله و حیران اوله
 سوزلرینی اوقوسونکم سرینه مهمان اوله

و ممکند که واجب الوجود ایله ممکن الوجودی بر دائره فرض ایلده سن که اتی بر خط مستقیم ابکی بر ابره تقسیم
 ایلدر و کاخط موهوم و قطر دائره دیر لر پس بو خط ایل بر دائره ابکی قوس شکلنده و بر نور چونکه
 بو مسمی موهومدن عبارت اولان خط موهوم رجوع وقتنده اصله وصل ایله میانه دن رفع اولوب پس شکل
 دائره وجود کا هو بر کور بر نور قاب قوسین اودانی سری آنده ییلنور امدی مذهب حکما اوزره دوران وجودی
 بو مقدار بیان ایل بو فصل ختم اولوب علم هیئت واسطه و مقدمه اولان حساب و هندسه دن بر فصل یازلمق
 مناسب کورلشد (و صورت دائره تین یونلدر)

فصل ثالث * ماده ده و ده نده حاصل اولان اشیانک اعدادی بیان ایدن علم حسابک اهم و الزم اولان قواعدی
 اهون وجوه اوزره اون نوع ایل بیان ایلدر (نوع اول) عددک تعریفی و تحقیقی و کورتسه سنی و منطقی و احسنی
 و نامنی و زائدی و ناقصی اجمالاً یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حساب دیشلدر که علم حساب ایلله
 معلومات مخصوصه دن مجهولات عدیه طاعرا و اوزر و عدد بر یکدر که واحده و آدن تألف ایلده اطلاق اولنور
 اما عدد کرمطلق ایسه یعنی عدد آخره مضاف دکل ایسه اکعدد صحیح دیر لر و اگر واحد فرض اولنان عدده
 مضاف اولدیه اککسر دیر لر نصف کی و اول واحد فرض اولنانه مخرج نصف دیر لر اثنین کی اما کورتسه
 نصف و ثلث و ربع و خمس و سدس و سبع و ثمن و تسع و عشر در و اما مخرج نصف اثنین و مخرج ثلث ثلاثه و مخرج
 ربع اربعه و مخرج خمس خمس و مخرج سدس سده و مخرج سبع سبعة و مخرج ثمن ثمانیه و مخرج تسع تسعه

و مخرج

و مخرج عشر عشره در و اگر عدد صحیح مطلق کسوری تسعه مذکورده دن بر کسری و ارایسه یا خود جذری
 و ارایسه کا منطبق دیر لر الا عدد اصم دیر لر اما ارایسه به نک جذری اثنین و تسعه نک جذری ثلاثه در و اما اصم
 احد عشر کی اولور که نه کسری و نه جذری و ادر و اگر عدد منطبق کندی کورتدن اولان اجزایله مساوی
 اولورسه اکعدد تام دیر لر سه کی زیر اکسته نک نصفی ثلاثه و ثانی اثنین و سده کی واحد در که مجموعی غامسته در
 و اگر عدد منطبق کندی اجزاسندن ناقص اولورسه اکعدد زائد دیر لر اثنین عشر کی زیر اک نک نصفی سه
 و ثلث اربعه و ربعی ثلثه و سده کی اثنیندر که مجموعی اون بشد اثنین عشر دن زائد اولد یغیچون اکعدد زائد دیر لر
 و اگر عدد منطبق کندی اجزاسندن زائد اولورسه اکعدد ناقص دیر لر ثمانیه کی زیر اک نک نصفی اربعه و ربعی
 اثنین و ثمنی واحد در که مجموعی سبعة در انکچون مخرج اولان ثمانیه به عدد ناقص دیر لر * نوع ثانی * اصول
 و فروع مراتب عددی و تفریق و تجمیع و تفریق و تضعیف و تضییع و تقسیمی و تریبی و تجزیری و نتیجه
 ضربی و غیره قسمتی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حساب دیشلدر که اصول مراتب عدد اوجدر
 احاد عشرات مآندر و فروع مشهوره عدد الییدر که مجموعی طقوز مرتبه به بالغ اولشد و ابتدا جانب میفتنده
 مرتبه آحاد در که ارقام هندیه ایل رسم اولنور و آنک یاننده رقم ثانی مرتبه عشراتدر و آنک یسارنده
 رقم ثالث مرتبه مآندر و آنک شمالنده رقم رابع مرتبه آحاد الوفدر و آنک شمالنده رقم خامس
 مرتبه عشرات الوفدر و آنک شمالنده رقم سادس مرتبه مآت الوفدر و آنک صول طرفنده رقم سابع
 مرتبه آحاد الوفدر و آنک صول یاننده رقم ثامن مرتبه عشرات الوفدر و آنک صولنده رسم اولنان
 رقم ناسع مرتبه مآت الوفدر و مراتب تسعه بو ترتیب اوزره مرسوم و معروفدر

۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
مرتبۀ	مرتبۀ	مرتبۀ	مرتبۀ	مرتبۀ	مرتبۀ	مرتبۀ	مرتبۀ	مرتبۀ
احاد	عشرات	مآت	احاد الوف	عشرات الوف	مآت الوف	عشرات الوف	مآت الوف	احاد الوف

اما اجمال تعریقات بر عددی عدد آخر اوزرینه زیاده ایتمک جمع دیر لر اوج ایل بشک مجموعی سکر اولد یغی کی
 و بر عدد دن عدد آخری نقصان ایتمک تفریق دیر لر بشدن ابکی نقصان اولسه اوج قالد یغی کی و بر عددی بر که
 تکرار ایتمک تضعیف دیر لر واحد تکراری اثنین اولد یغی کی و بر عددی عدد آخرک آحادی اعداد نجیه تکرار
 ایتمک ضرب دیر لر اوجی بشه ضرب ایتمکدن بش کره اوج اون بش اولد یغی کی و بر عددی ابکی بر ابره تقسیم ایتمک
 تصحیف دیر لر و عددک نصفی ابکی و بشک نصفی ابکی یغی اولد یغی کی و بر عددی عدد آخرک آحادی اعداد نجیه بولمک
 قسمت دیر لر اوجی ابکی به تقسیمدن خارج قسمت بر نصف و اوجه تقسیمدن خارج قسمت بر و ابکی به تقسیمدن
 خارج قسمت نصف اولد یغی کی و بر عددی کندی نفعه ضرب ایتمک تریع دیر لر و حاصل ضرب به تجزیر دیر لر
 و مضروب اصله اول تجزیرک جذری دیر لر ثلاثه نک تریعندن سه حاصل اولوب اول تجزیرک جذری ثلاثه
 اولد یغی کی و اما نتیجه ضرب بر عدد تحصیل ایتمکدر که ابکی مضروب دن برینک کانسیتی واحد مضروب آخره
 نسبتی کبیدر مثلاً دردی بشه یا بشی درده ضرب ایتمکدن بکری عدد تحصیل اولند قده درت عدد بکری
 عددک خیدر واحد سه نک خسی اولد یغی کی و بش عدد بکری عددک ریدر واحد اربعه نک ربعی اولد یغی
 کی و اما قسمت ضرب یک عکسیدر زیرا که ثمره قسمت بر عدد طلب ایتمکدر که آنک واحد نسبتی مقسوم
 مقسوم علیه نسبتی کبیدر زیرا اثنین عشر درده تقسیم اولند قده مطلوب اولان عدد اوج عدد در که اول
 واحدک اوج مثلیدر اثنین عشر درده اوج مثلی اولد یغی کی * نوع ثالث * جمعک طریق اهون یلدر (ای عزیز)
 (ای عزیز) معلوم اولونکه اهل حساب دیشلدر که جمعک طریق اهون بودر که ابکی یازده اولان اعدادی
 جمع ایتمک مراد ایلد که آحاد لرک بری برینک تحتند و عشرات لرک کذلک و مآتلرک کذلک بری برینک
 تحتند و برابرنده رسم ایدوب نهایتند بر خط چکر سن که اکا خط جمع اطلاق ایدر لر بعده جانب میفتند بدأ
 ایدوب هر مرتبه ده بولنان عددی کندی تحتند اولان اعداد اوزرینه زیاده ایلوب هر مرتبه تمام اولد نجیه
 نظر ایدرسن اگر مجموعی عشره دن اقل ایسه اتی اول خط جمع التند و اول مرتبه نک برابرنده رسم ایدرسن
 و اگر مجموعی مرقوم عشره به بالغ ایسه اکابدل مکاتند بر صفر رسم ایدوب اول عشره بی واحد عدا ایدرسن

وضع ایدرسن واکر مفرد اید اصفار اولورسه آنری بین سطر خار جده رسم ایدرسن مثلاً بش که ۱۳۰۴۳
 عدد مفرد در الشمس اوج یک قرق اوج عدد مرکبه ضرب اولنسه صورت عمل بویله بوشکل اوزره ۳۱۵۲۱۵
 ۸۸ میزان

رسم اولنوروا کر مضروب الی عدد اولورسه مضر حاصله مقدم بر صفر وضع ایدرسن واکر مضروب
 بشیوز عدد اولورسه ایکی صفر زیاده ایدرسن بوشکلده ۱۳۰۴۳ اما امتحان مضروب یک میزان مضروب
 قیه میزان ضرب اید اولورس حاصله میزان خارجی ۳۱۵۲۱۵۰۰ میزان مضروب مطابق کلدیسه عمل ضرب تحت
 بولشدرو الاخطا اولشد در (لطیفه) اگر ایام شهری کیم غالباً اوتوز دعدت شهره ضرب ایدرسن
 وحاصل اولان اوجیوز الشمس ایام اسبوعه ضرب ایدرسن مخرج کسور تسعه حاصل اولور که ایکی بیک بشیوز
 بیکر میدرتنه حکیم حضرت علی کرم الله وجهه به مخرج کسور دن سوال اولند قدده (اضرب ایام اسبوعه
 فی ایام سنه) جواب ایتشدروا کر حرف عین اولان مخرج کسوری بری بر نه ضرب ایدرسن نه استخراج
 مخرج کسور تسعه طریقه کیدرسن زیرا که عین صاحبی اربعه و سبعة و تسعه و عشره در واکر ابتدا اربعه بی
 سبعة به بعدده او حاصلی تسعه به بعدده حاصل ثانی بی عشره به ضرب ایدرسن ایکی بیک بشیوز بیکری حاصل
 اولور که مخرج کسور تسعه در * نوع نامن * قسمت طریق اهورن یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
 اهل حساب دیشلدر که قسمت طریق اهورن بود که اوله بر عدد طلب ایدرسن که آنی مقسوم علیه ضرب ایلنک
 آنک حاصلی مقسوم ایه مساوی اوله و یا مقسوم علیه دن اقل ناقص کاه پس اگر اکامساوی اولورسه اول مطلوب
 مفروض خارج قسمتدروا کر اول حاصل مقسوم دن ناقص کلدیسه و مقسوم علیه دن اقل اولدیه اول اقلی
 مقسوم علیه نسبت ایدرسن پس اول نسبتک حاصلی عدد مرقوم ایه خارج قسمتدروا مثلاً اون اوجی درده
 تقسیم ایتک مراد ایتدکده عدد مطلوب اوج اولور که آنی مقسوم علیه اولان درده ضرب ایدرسن آنک حاصلی
 مقسوم دن ناقص اولوروا اول نقصان اول مقسوم علیه دن اقل کاور زیرا که اول حاصل اون یکیدرو اول
 مقسوم دن بر عدد ناقصدر و اول مقسوم علیه دن اقلدر پس اول اقل اولان بر عددی مقسوم علیه
 اولان درده ربعیله نسبت ایدرسن خارج قسمت اوج و بر ربع اولوروا کر مقسوم اون درت اولورسه خارج
 قسمتی اوج و نصف اولوروا عدد مطلوبک حاصل ضربی مقسوم ایه مساوی اولدیه نه مثال اون ایکی بی
 درده تقسیم کیدرو و بوضوئده مطلوب مضروب اوج عدددر و اما اعداد کثیره قسمتیچون جهوز
 اهل حساب آره سنده مقبول و مشهور اولان صورت شکل بیوت اربعه در که اول مقسومی وضع مرقوم اوزره
 رسم ایدوب آنک تحتده ابتدای مرادین ایه بر خط عرضی چکر سن نهایت مراتبه واصل اولد قدده فوق
 سمتنه انحراف ایه اکوب آندن نه یساره بر مقدارجه مذ ایدرسن بعدده مقسوم علیه اول خط مخترفک
 تحتده مقسومک یسارنده رسم ایدرسن بعدده مقسوم علیه تضعیف ایدوب ضعفی تحتنه وضع ایدرسن
 آندن اول مضعفی تضعیف ایدوب ضعفی نه تحتنه رسم ایدرسن بعدده مضعفی ثانی بی دخی تضعیف ایدوب
 ضعفی تحتنه قید ایدرسن پس بویک بیوت اربعه در که بیت اولی مقسوم علیه دن و ثانی آنک ضعفی در و ثانی
 ضعفک ضعفی در و بیت رابعی آنک ضعفی در بعدده یسارندن آخر مقسوم دن ایدوب صورت مرتبه اخیره به
 نظر ایدرسن آندن بیوت اربعه نک ممکن اولان اکثری اول مرتبه دن نقصان ایدرسن اگر بر نسته فالورسه
 آنک فوقه وضع ایدوب اول مرتبه بی محو ایدرسن و آنک حد اشد تحت الخط اول نقصان اولان بیتک
 عین عددی رسم ایدرسن واکر مرتبه اخیره دن نقصان ایتک ممکن دکل ایسه آنک عیننده اولان مرتبه بی
 اکانسم ایدوب متوال مرقوم اوزره عمل ایدرسن واکر بر مرتبه ضعیله نقصان ایتک ممکن اولدیه بر آخر
 مرتبه دخی ضم ایدرسن و بوضم اوزره کیدرسن تا اول مرتبه دن بیوت اربعه نک بریتی نقصان ایتک ممکن
 اولدیه در و عددی اول مرآتیک ما غنده اولان ایکی مرتبه نک تحتنه وضع ایدرسن تا مراتب مقسومک
 اولنه واصل اولدیه دکل اتمام عمل ایدرسن واکر مقسوم دن بر نسته فالدیه که آندن مقسوم علیه نقصان
 ایتک ممکن اولن پس اول نسته کسور در که آنک مخرجی مقسوم علیه در واکر تحت الخط مراتب مقسوم دن
 بر نک حد اشد اعداد بیوتک بر نسته بی واقع اولدیه آنده بر صفر وضع ایدرسن بعدده تحت الخط رسم اولان
 اعدادی جمع ایدرسنکه خارج قسمت اودر مثلاً طقوز یک ییوز سکسان طقوز عددی اون درده تقسیم

ایلدکده خارج قسمت التیوز طقسان طقوز اولوب اوج عدد فالوروا اول باقی بر کسور در که آنک مخرجی اون درتدر
 و صورت عمل بویله در شکل بیوت اربعه اما امتحان قسمت خارج قسمتک میزان ۱۱ میزان ۱۱
 مقسوم علیه میزان ضرب ایدوب کسر باقی واریسه آنک دخی میزانک حاصل کسر ۱۲۱ کسر ۱۲۱
 اوزره زیاده ایتکله اولور پس میزان مجتمع میزان مقسوم ایه موافق اولدیه عمل ۲۳۲۳
 قسمت تحت بولشدروا لاسهر و خطا اولشد درانی اعاده لازم کلدیه در نوع تاسع ۴۱۶۷
 عددک جذری و کسوری حساب و استخراجک طریق اهورن یلدر (ای عزیز) ۹۷۸۹
 معلوم اولسونکه اهل حساب دیشلدر که اگر عدد مطلوب قلیل و منطق اولورسه
 آنک جذری استخراج آسان اولور مثلاً در دکل جذری ایکی در و طقوزک
 جذری اوجدر و اون التی نک جذری درتدر و بیکری بشک جذری بشدروا و ثانی
 جذری التی در و قرق طقوزک جذری یلدر و الشمس در دکل جذری سکزدر و سکسان
 برک جذری طقوزدر و یوزک جذری اوندر و یوزک جه سی عدد منطقه کده جذری
 صحیحدر واکر عدد مطلوب اصم اولسه جذری صحیح اولسه آنک جذری استخراجده طریق اهورن بود که
 اول عدد اصمک منطق مجذورات تحتانیه سندن اکا اقرب اولان عدد منطق مجذوری آندن اسقاط ایدوب
 عدد باقی بی اول مسقط منطق واحدیه منضم اولان جذر مضعفه نسبت ایدرسن پس حاصل نسبتله
 جذر مسقط معاتقر بی اول عدد اصمک جذریدر مثلاً خسه نک جذری مراد اولسه آنک تحتده اقرب
 مجذوری اولان دردی آندن اسقاط ایدرسن بر فالوروا آنی در دکل جذر مضعفه خارجدن بر عدد زیاده ایدوب
 اکا خسن ایه نسبت ایدرسن پس خسه نک جذری ایکی و خسن اولوروا التی نک اقرب مجذوری درتدر آنی اسقاط
 ایدرسن ایکی فالوروا آنی اربعه نک جذر مضعفه بر زیاده ایدوب اکا ایکی خسن ایه نسبت ایدرسن پس سته نک
 جذری ایکی و خساندر و یوقیاس اوزره سبعة نک جذری ایکی و اوج خسدرو و ثانیه نک جذری ایکی و درت
 خسدرو زیرا که بواعداد اصمک اقرب مجذورات تحتانیه اربعه در اما عشره نک جذری مراد اولسه آنک اقرب
 مجذوری که تسعه در آندن اسقاط ایدرسن بر فالوروا آنی تسعه نک جذر مضعفه بر زیاده ایدوب اکا سبعة ایه
 نسبت ایدرسن پس عشره نک جذری اوج و بر سبعة در و بر سبعة زیاده ایه اون بشک جذری اوج و التی سبع اولوب
 اون التی ده یدی سبع بر صحیح اولغه جذری تمام درت اولوب منطق اولوروا سائر اعداد و جذر یوزله قیاس ایه
 ظهور ایدوب معلوم اولور اما حساب کسور هر ایکی عدد که غیر واحد دراکر ایکیسی برابر ایسه متماثلدر
 والا اگر اقل اکثری افسا ایدر مه متداخلدروا الا اگر ایکیسی بشقه بر عدد ثالث افسا ایدر مه ایکیسی متوافقدرو
 و اول کسر که عدد ثالث آنک مخرجیدر اول کسری ایکی عددک و فقیدروا کر ایکی عددی بر عدد ثالث که غیر
 واحد در و عذوفاً ایدیه ایکیسی متبايندر اما متماثل ظاهر در و اما باقیلر اکثر بی اقلنه تقسیم ایدرسن
 اگر بر نسته فالدیه اول ایکی عدد متداخلدروا کر فالدیه مقسوم علیه اول مقسوم دن فالان عذده
 تقسیم ایدرسن تا بر نسته فالیخیه دکن کیدرسن پس اول ایکی عدد متوافقدرو و صکره که مقسوم علیه
 ایکیسی بیله عدا ایتشدروا کر واحد فالورسه اول ایکی عدد متبايندر اما کسر یا منطقه در که اول کسور تسعه
 مذ کوره ده و یا اصمدر که اکا جزء اطلاق اولشدرو و بویک سندن هر بری یا مفرد در که ثلث کبی و اون بردن
 بر جزء کبی و یا مکرر در که ایکی ثلث کبی و اون بردن ایکی جزء کبی و یا مضاف در که نصف سدس کبی و اون اوچدن
 بر جزء کبی و اون بردن بر جزء کبی و یا معطوف در که نصف و ثلث کبی و اون بردن بر جزء کبی و اون اوچدن
 کسری رسم ایدرسن اگر آنکله صحیح اولدیه آنی کسرک فوقنده و کسری آنک تحتنده و مخرجک فوقنده رسم
 ایدرسن واکر کسریه صحیح اولدیه آنک بر نسته صفر وضع ایدرسن و کسر معطوفده و او عاطفه یا زارسن واضح
 مضافه لفظ من کسری ایدرسن پس واحد و ثلثی بویله رسم ایدرسن و واحد و ثلثی بویله واحد من ثلثی
 بویله و نصف خسه اسدایی بویله و خسان و ثلاثه ارباعی بویله و و اون اوچدن بر جزء کبی و اون بردن
 بر جزء بویله و اما مخرج کسر که اکامقام و امام دخی در اول اقل عدد در که آندن

تصرف ایدرسن یعنی سوادده زیادہ دینش ایسہ زیادہ ایدرسن نقصان دینش ایسہ نقصان ایدرسن یہ بالغ اولدیسہ اول مبلغہ واسطہ اطلاق ایدرسن پس اوج معلوم حاصل اولورکہ بری مأخذہ بری واسطہ بری سائلث وبردیکی معلوم در چون اول اولان مأخذہ ثانی اولان واسطہ یہ نسبتی ثالث اولان مجموعہ سائلث وبردیکی معلومہ نسبتی کیدرسن مأخذہ معلومہ ضرب ایدوب حاصلی واسطہ یہ تقسیم ایدرسن خارج قسمت اول مجموعہ اولرکہ مثلثہ ایک صحیح وایکی خمدروا ناقصانہ متعلق اولان سائلث مثالی اگر دینسہ قنقی عدد درکہ آندن ثلثی نقصان اولسہ آتی اولورس پس سوائی بولمقدہ یلایک کی عمل ایسک اوج معلوم حاصل اولور بری مأخذہ اولان ثلاثہ در وبری واسطہ اولان اثین در وبری معلوم اولان سته در و مأخذہ اولان واسطہ ثانیہ یہ نسبتی مجموعہ سائلث معلومہ رابعہ نسبتی کیدرسن اوج سکر اولان حاصلی اثین اولان واسطہ یہ تقسیم ایدرسن خارج قسمت اول مجموعہ اولان تسعہ اولور واما معاملانہ متعلق اولان سائلث مثالی اگر دینسہ س رطلک ہمائی اوج درہم اولسہ ایک رطلک غنی فاج درہم در چونکہ س رطل مسعدرو اوج درہم مسعدرو ایک رطل مختدر و مستول عنہ مختدر و مسعدرو سہرہ نسبتی مختلث عنہ نسبتی کیدرسن مجموعہ اولرکہ درکہ ایک وسطک مسطیعی اولان نسبتی اولکی خمدہ یہ تقسیم ایدرسن معلوم اولور واکر ایک رطلک غنی فاج در سوائی بدل ایک درہم فاج رطل کار دینسہ ایک طرفک مسطیعی اولان عشرہ فی ثانی اولان اوجہ تقسیم ایدرسن اول مجموعہ معلوم اولور بری سائلث آخری غیری جنسنہ ضرب اولنوب حاصلی کندی جنسنہ تقسیم اولنور واما جمعہ متعلق اولان سائلث مثالی اگر دینسہ قنقی عدد درکہ ثلثی ربعیلہ جمع اولسہ اول صحیح اولور بونک کی سائلثہ عمل بولہ درکہ مخرج مشترکی اخذ ایدوب اکاما خمدوب حسب سائل اوزرہ متصرف اولورس پس اوج معلوم حاصل اولورکہ بری مأخذہ بری واسطہ بری سائلث وبردیکی معلوم در چونکہ مأخذہ اولان واسطہ ثانیہ یہ نسبتی مجموعہ سائلث معلومہ رابعہ نسبتی کیدرسن اوج ایک اولان مأخذہ عشرہ اولان معلومہ ضرب ایدوب یوزیکری اولان حاصلی واسطہ اولان سبعمہ یہ اعنی اوج ایکینک ربع وثنی مجموعہ تقسیم ایدرسن خارج قسمت اوج دینسہ اوج سبع اولورکہ مجموعہ معلومہ حاصل اولور واما ضربہ متعلق اولان سائلث مثالی اگر دینسہ قنقی عدد درکہ ربعی سدسنہ ضرب اولسہ اول عدد ایک مثلثہ عودت ایدرسن مأخذہ اولان واسطہ ثانیہ یہ نسبتی مجموعہ سائلث مثالی عدد اولان معلومہ رابعہ نسبتی کیدرسن اثین عشر اولان مأخذہ سائلث اولان معلومہ ضرب ایدوب حاصل اولان ایک یوز سکیان سکر سته اولان واسطہ یہ اعنی اثین عشرک سدسید ربعی مضروبہ تقسیم ایدرسن خارج قسمت فرق سکر اولورکہ اول مجموعہ معلومہ واما متناسبہ القروج قاعدہ سید استخراج مجموعہ سائلث طریق بودرکہ اوج اعداد متناسبہ اولسہ کہ اولان ثانی یہ نسبتی ثانیث ثالثہ نسبتی کبی اولورس اگر ایک طرفک بری مجموعہ اولسہ وسطک مر یعنی طرف معلومہ تقسیم ایدرسن طرف مجموعہ حاصل اولور واکر وسط مجموعہ اولسہ احد طرفینی آخرہ ضرب ایدوب حاصل ضربک جذری اخذ ایدرسن وسط مجموعہ حاصل اولور مثلاً ایک عدد دلخسہ یہ نسبتی خمدہ قنقی عددہ نسبتی کیدرسن سلسلہ خمدہ نک مر یعنی اثینہ تقسیم ایدرسن پس خارج قسمت اولان اثین عشر و نصف اول عدد معلومہ بدرا خود اربعہ نک قنقی عددہ نسبتی اول عدد دلخسہ یہ نسبتی کیدرسن سلسلہ ایک طرفک مسطیعی اولان اوزرہ سائلث جذری اخذ ایدرسن پس اول سته مأخذہ اول مجموعہ معلومہ بدرا امدی معین معرفۃ اللہ اولان علم ہیئتک تحصیاتی تسہیل ایدن خلاصہ حسابدن بومقدار جہ سیان ایلا اکتفا اولنوب مقدمہ ہیئت اولان هندسہ یہ نوبت کلندر فصل رابع بمقادیر ایدرام عالمی بیان ایدن فی هندسہ نک علم ہیئت ایچون اہم والزم اولان اشکائی اہم وجوہ اوزرہ درت نوع ایلا بیان ایدرس (نوع اول) نقطہ وخط وسطح وچسک تعریفلرین وخط وسطح اقسامی توصیفلرین اجالا یلیدرس (ای عزیز) معلوم اولور ویک اہل هندسہ دیمشدرکہ اقسام اعراضدن ہر نسنہ کہ قابل اشارت حسیہ اولوب ہیچ رجعتلہ قسمت قبول ایسہ اکانقہ دیرلکہ حقیقتہ وضع صاحبی اولوب جزئی اولیان نسنہ در و بونسنہ خطک ایک جانبندہ منتهی اولدین غایتدر و اقسام اعراضدن ہر نسنہ کہ قابل اشارت حسیہ اولوب ہیچ رجعتلہ قسمت پذیر اولسہ اکا خط دیرلکہ نقطہ یہ منتهی اولان طول بلا عرض و بلا عمق در و اقسام اعراضدن ہر نسنہ کہ قابل اشارت حسیہ اولوب ایک جہتلہ

قسمت پذیر اولسہ یعنی طول و عرض و ضاقت قبول ایدوب عمقا قبول ایسہ اکا سطح دیرلکہ اول نسنہ فقط طول ایلا عرض اولوب خطلہ متعیندر و اقسام اعراضدن ہر نسنہ کہ چہات ثلاثیہ نظرلہ قسمت پذیر اولسہ یعنی طول و عرض و عمقا قابل قسمت اولسہ اکا جسم دیرلکہ علم ریاضیدہ بحث اولنوب جسم تعلیمدر وخط دخی مستقیم ایلا منحنی یہ تقسیم اولنور واما خط مستقیم اولدرکہ امتدادی مسافہ سنی اوزرہ فرض اولنوب جمع نقاطی بری ہر نسنہ متعادی اولہ یعنی بعض اجزائی یوکسک و بونسنہ حسی الحق اولوب بر طرفی شعاع بصرہ مقابل اولدقہ طرف آخریلہ و سطک طرف آخرینک رؤیتہ بر مانع اولیہ واما خط منحنی بونک خلافی اولوب مسافہ امتدادی اجزائی اعوجاج اوزرہ اولوب بر طرفی شعاع بصرہ مقابل اولدقہ طرف آخریلہ و سطک رؤیتہ اجزائی اعوجاج مانع اولہ وخطوط مستقیمہ دخی یا متوازیہ در و یا غیر متوازیہ در اما خطوط متوازیہ خط مستقیمہ واقع ایک یا زیادہ خطوط درکہ بری برلندن بعدری بالجلہ اجزائی مساوی اولوب ایک جانبندن استقامت اوزرہ فی غیر التہایہ اخراج اولسہ لہ بری برلندن ملاقاتری میسر اولز واما خطوط غیر متوازیہ بوطوط مذکورہ نک خلافیدرس (سطح) دخی یا مستقیمہ در و یا غیر مستقیمہ در اما سطح مستوی اولدرکہ غایتیلہ مایندہ اولان مسافہ امتدادی اجزائی بالجلہ متعادی اولہ یعنی طول و عرض یا بر غایتیلہ وارنجیہ دل اول سطح اوزرہ فرض اولنوب خطوط اجزائی بری ہر نسنہ مقابل و متعادی اولہ واما سطح غیر مستوی بونک خلافیدرس و سطوح غیر مستویہ نک بعضیہ مستقیمہ در دیرلکہ مصلحتہ نک سطح محدبی کبی وکرہ مجوفہ نک سطح محدبی و سطح مقعری کبی و نصف کرہ نصف مستقیمہ در دیرلکہ مستقیمہ در دیرلکہ سطوح مستویہ نک متوازیلری و غیر متوازیلری خطوط مستقیمہ نک متوازیلریہ و غیر متوازیلریہ قیاس ایلا معلوم اولور * نوع ثانی * اقسام مثلثاتی و انواع مرئیات و کثیر الاضلاع اولان اشکائی و اقسام زوایائی و دایرہ و مرکز و محیطی و قطر و وتر و قوس و سهم و جیبی اجالا یلیدرس (ای عزیز) معلوم اولور ویک اہل هندسہ دیمشدرکہ ہر سطح کہ آتی بر خط و یا زیادہ احاطہ ایلا کاشکل مسطح دیرلرس اگر سطحی اوج خط محیط اولورسہ اول مثلث اولور بودخی اوج قسمدر بر ستنہ متساوی الاضلاع دیرلکہ اوج یلہ ضامی برابر در و بر ستنہ متساوی الساقین اطلاق ایدرلکہ ایچن ایک ضامی برابر در و بر ستنہ مختلف الاضلاع تسبیہ ایدرلکہ اضلاع نک اوجی دخی بری برلندن محال قدر واکر سطحی درت خط محیط اولورسہ ذوالاربہ دیرلروا کر بش خط محیط اولورسہ ذوالخمسہ دیرلر بومثال اوزرہ عشریہ وارنجیہ دل ذوالعشرہ دیرلروا کر متساوی الاضلاع اولورسہ مربع و محسن و مستدس و مسطح و منحن و معشر دیرلر اما بیان اولنوب مثلث و ذوالاربہ بودخی بوطرزیلہ تقسیم اولنور کہ اول مثلثہ زوایہ قائمہ بولندقدہ اکا قائمہ زوایہ دیرلر و منفرجہ بولند یعنی تقدیردہ اکا منفرجہ الزوایہ تسبیہ ایدرلر و قائمہ و منفرجہ بولند یعنی مثلث حاد الزوایا اولور و کذلک اضلاع اربعہ سنی اولان شکل درت یلہ ضامی برابر اولوب درت یلہ زوایہ سنی قائمہ اولدقدہ اکا مربع دیرلر و زوایہ لری قائمہ اولوب اضلاعی برابر اولیہ مستطیل دیرلر بونک عکسنہ کہ اضلاعی متساویہ اولوب زوایائی دخی قائمہ اولیہ شکل معین دیرلر و اضلاعی متساوی اولیوب زوایائی دخی قائمہ اولسہ لکن اضلاع وزوایاسندن ہر ایک مقابلی برابر اولسہ اکاشبہ معین دیرلر بونک قاعداسنہ منحرف تعین ایدرلر درت ضلعدن زیادہ سنی اولان اشکالہ کثیر الاضلاع دخی دیرلر واما زوایہ ایک خط ایلا محاط بر سطح درکہ ایک خطک ملتصاتی بر نقطہ عندندہ اولور کہ اول ایک خط متعادلہ و زوایہ ایک قسم اولوب بر ستنہ زوایہ مسطحہ دیرلر کہ بر نقطہ دہ اتحاد سرائصال ایدن ایک خطک بینندہ واقع منحنی در و بر ستنہ زوایہ منحنیہ دیرلر کہ بر سطح و یا زیادہ نک احاطہ سندن بر جسدہ ظہور ایدرہ مثلاً زوایہ رأس مخروطی و زوایای خانہ کبی و زوایہ مسطحہ دخی اوج قسمدر بر ستنہ زوایہ قائمہ دیرلر کہ بر خط مستقیم اوزرہ کندی مثلی بر خط قائم اولوب ایک جانبندن حادث اولان ایک برابر زوایہ لری دیرلر و قائم اولان خط مستقیمہ عود اطلاق ایدرلر و بر ستنہ زوایہ حادہ تعین ایدرلر کہ قائمہ دن اصغر در و بر ستنہ دخی زوایہ منفرجہ دیرلر کہ قائمہ دن اکبر در و بوا یکی قسمک خطلری مستقیم اونی لازم دکلدر و اما شکل بر امتداد درکہ آتی حد واحد یا حدود احاطہ ایدر و حد ایسہ نہایتدر و اما دایرہ بر شکل مسطحہ درکہ بر خط منحنی بر سطح مستوی فی بروجہلہ محیط اولور کہ درون سطحہ بر نقطہ

فرض اولنسه اول نقطه دن محیطه چکن خطوطک جمله سی برابر کور پس اول محاط اولان سطحه دائره دیرلر
 واحاطه ایدن خط منحنی به محیط دائره وخط مستدیر دخی دیرلر اول نقطه مفروضه به مرکز دائره تسبیح ایدرلر
 واول خطوط مستقیمه نک هر برینه نصف قطر دیرلر و مرکز هر وایدوب ابکی جهت دن محیطه منتهی اولان
 خط مستقیم که ذکر اولنسان نصفلر دن هر ابکی سنک تمامیدرلر کاتر دائره دیرلر و بو خط قطر اول دائره ی ابکی
 برابر قطعه به تصیف ایدوب قطرله تمامیلر محیطک بر رنصنی دائره نک بر رنصنی محیط اولر و دائره ی ابکی پاره
 ایدوب مرکز هر وایتین خط مستقیمه و تر دیرلر که دائره ی ابکی برابر تصیف ابکی و بری اکبر و بری اصغر اولوق
 اوزره ابکی قسمه تقسیم ایدر و بوا بکی قسمک هر بری و تر ایلر محیطک بر پاره سیله محاط اولر و بوا بکی قسمک
 هر برینه قطعه تسبیح ایدرلر و محیطک هر پاره سنه قوس اطلاق ایدرلر و نصف وتره جیب مستوی دیرلر و نصف
 وتر دن خپه و ب نصف قوسه واصل اولان عمود هم و جیب معکوس دخی دیرلر و نصف قطر دائره به جیب
 مطلق اطلاق ایدرلر غفلت اولغیه * نوع ثالث * اشکال مجسمه دن شکل مکعبی و شکل اسطوانه یی و شکل
 مخروطی و شکل کره یی و مرکز و محیطی و منطقه و قطبی و محور و حرکتی و دوائر و مداراتی و سرعت و بطور
 حرکتی اجمالاً بیلرلر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هندسه دیشلر در که هر جسم که آبی بر سطح و یا زیاده
 احاطه ایدرلر کاشکل مجسم دیرلر اگر بر جسمی الی سطح مربع مساوی محیط اولورسه کاشکل دیرلر و اگر
 ابکی دائره متوازیه متساویه محیطلری یینی وصل ایدن سطح مستقیم ایلر بر جسمی احاطه ایدرلر سه اول جسمه
 اسطوانه دیرلر که اول ابکی دائره آنک قاعده لیدر و مرکز لینی وصل ایدن خط اول اسطوانه نک هم میدر که
 اگر بوسهم اول قاعده لر اوزره عمود اولورسه اول اسطوانه قائمه ذر والا اسطوانه مائله ذر و اگر دائره محیطلر دن
 بر سطح منور بری علی سبیل التضایق بر نقطه به مرتفع اولوب بر جسمی احاطه ایدرلر کاشکل مخروط دیرلر که
 اول دائره نک قاعده سیدر و مرکز دن اول نقطه به صعود ایدن خط اول مخروط سیدر و اگر اول سهم اول
 قاعده اوزره عمود اولورسه اول مخروط قائمه ذر والا مخروط مایلر و بر شکل مجسم اول و جسمه اولورسه که
 آنک وسطنده بر نقطه فرض اولنوب اول نقطه دن اوج جسمک سطحه چکن خطوطک جمله سی برابر کاسه اول
 شکله کره و اول سطحه محیط کره و سطح مستدیر دیرلر و اول نقطه به مرکز کره و اول خطوطه انصاف اقطار کره
 دیرلر و بوسطح مستوی بر کره یی ابکی پاره ایلد کده بر دائره ظهور ایدر اگر اول سطح مرکز کره به مرکز ایدرلر
 اول دائره به عظیمه و ما عدا سنه صغیره تسبیح ایدرلر و محیط کره ده هر نقطه که فرض اولنوب بر دوری تمام ایلد کده
 بر دائره سنم ایدر الا که ابکی نقطه متقابل که آنلره قطب کره و قطب حرکت دخی دیرلر آنلر کاندلر و بر قطر کره
 ابکی قطبک مایتنی وصل ایدرلر کاشکل دیرلر و دوائر مذکور دن اول دائره که آنک قطبی عینله قطب کره دیر
 و مرکز ی عینله مرکز کره در کاشکل نقطه کره دیرلر و اول دائره منصف مابین القطبین اولغله اکاموزات ایدن
 جمیع دوائرک اعظمیدر و اول دوائر بری برندن اصغر در که آنلر مدارات نقاط مفروضه دیرلر و ابکی طرفه
 واقع اولوب منطقه به نسبتله بقدری برابر اولان هر ابکی دائره برابر دور و کوره نک ابکی قطبی مدارات
 مذکور دن دخی قطبلر دیرلر و بری بوقدر که بر کره کندی مکاتده حرکت وضعیه ایلر مرکز ی اوزره دور ایلر
 آنک منطقه اوزرنده بولنسان حرکتی مربع اولوب منطقه به موازات ایدن دوائر صغار اوزرنده بولنسان حرکتی
 منطقه ده بولنسان حرکتی قیاس ایلر بطی در و قطبلرینه اقرب اولان حرکتی منطقه سنه اقرب اولان حرکتی دن
 لبطادر و کره نک کایسی کندی مکاتده ملازم اولوب حرکتی بومنوال اوزره ایکن حرکات اجزاسنک
 سرعت و بطورده بقایات متفاوت اولمی امر محققدر و بونقش الامر مطابق اولان تفاوت امری افلاله
 و حرکاتده هم ثابت و جابدر و حرکت فلک یابسیطه در و یا مختلفه در اما بسیطه اولان حرکتی که کاشکل حرکت
 متساویه دیرلر اولدر که فلکک سطحنده یا خننده هر نقطه مفروضه که اول حرکت کتله حرکت ایلر
 اول فلکک محیطنده ازمنه متساویه ده قبی متساویه قطع ایلر و اول فلکک مرکز دائره سنده
 ازمنه متساویه ده و بوا یی متساویه احداث ایلر مثلاً فلکک ناسع که فلکک اعظمدر مرکز عالم خوانده شرف دن
 غربه حرکتیلر بر کون بر کعبه به قریب مذمده بر دور سنه تمام ایدرلر پس فلکک منورم سطحنده فرض اولنسان
 نقطه اول حرکتله ازمنه متساویه ده قبی متساویه قطع ایدرلر و مرکز عالم خوانده ازمنه متساویه ده و بوا یی

متساویه احداث ایدر یعنی فلکک منورم محیطنده منطقه مثالی فرض اولنسان دائره اوجیوزاتش متساوی
 درجه به تقسیم اولنوب منطقه منورم اوزرنده فرض اولنسان نقطه فلکک منورم حرکت منورم ایلر
 حرکت ایلد کجه هر ساعت نجومیده اولنوب درجه مسافه قطع ایدوب اولکی ساعتده قطع ایلد کجه اوزنوب
 درجه قوسه ابکی ساعتده قطع ایلد کجه اوزنوب درجه قوسه مساویدر و بومنوال اوزره حرکتله مرکز عالم
 حولنده اولکی ساعتده احداث ایلد کجه زاویه ابکی ساعتده احداث ایلد کجه زاویه به مساویدر و ساعات
 باقیه دخی بوقایاس ایلر معلوم اولور و بو حرکت مرکز حولنده متساویه دیرلر و اگر بویلر اولسه متساویه دیرلر
 و اما حرکت مختلفه اولدر که بونک خلاقی اوله و نه حرکت فلکک یا مفروضه در و یا مرکز حرکت مفروضه اولدر که
 بر فلکک دن صدور ایلر و اما حرکت مرکز اولدر که بر فلکک زیاد سنندن صدور ایلر و هر حرکت بسیطه
 مفروضه در لکن هر مفروضه بسیطه دکادر و هر حرکت مختلفه مرکز اولدر که هر مرکز مختلفه دکادر * نوع رابع *
 اشکال مسطحه نک مساحه لرین و اشکال مجسمه نک مقدار لرین و اشیاء هر تفعه نک ارتفاع لرین بیلدیر
 (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هندسه دیشلر در که مقدار سطح آنک مساحه سیدر یعنی بر شکلک
 مساحه سی علی آنک سطحک مقدار یینی بیلدیر پس قائم الزاویه اولان شکل مثلثک مساحه سی قائمه سن
 احاطه ایدن ابکی ضلعک برینی ضلع آخرک نصفه ضرب ایلر حاصل اولور و اما منفرج الزاویه اولان مثلثک
 مساحه سی منفرجه سنندن وترینه منفرج اولان عمودی وترینه نصفه ضرب ایلر حاصل اولور و اما حاد
 الزاویا اولان مثلثک مساحه سی قتی زاویه سنندن اولورسه وترینه منفرج اولان عمودی وترینه نصفه ضرب ایلر
 یا عکس ایلر حاصل اولور و اما متساوی الاضلاع اولان مثلثک مساحه سی بر ضلعک هر یی ربعی ربعی ایلر
 اوج عدده ضرب یک جذریله حاصل اولور و اما شکل مرکز مساحه سی بر ضلعک هر یی ربعی ربعی ایلر
 حاصل اولور و اما شکل مستطیلک مساحه سی اضلاعک برینی کندی مجاورینه ضرب ایلر حاصل اولور
 و اما شکل معینک مساحه سی ابکی قطر دن برینک نصفی او بر قطرینک کایسنه ضرب ایلر حاصل اولور
 و اما شبه معینک مساحه سی کذلک بر قطرینک نصفی او بر قطرینک کایسنه ضرب ایلر حاصل اولور و اما مسدس
 و منمن و زیاده زوج الاضلاع اولان اشکالک قطر لری ابکی متقابل اولان ضلع لرینک منصفلر دن
 حاصل اولور و جمیع زوج الاضلاع اولان اشکالک قطر لری ابکی متقابل اولان ضلع لرینک منصفلر دن
 وصل اولنور و اما دائره نک مساحه سی محیطنه بر خط تطبیق ایدوب آنک نصفی نصف قطرینه ضرب ایلر
 حاصل اولور و اگر قطر دائره اوجه و سه ضلع ضرب اولنسه محیطی حاصل اولوب خطی حاجت المزلز و اگر محیط دائره
 اوجه و سبعة تقسیم اولنسه قطری خارج اولور و اگر هر دائره نک محیطی قطرینک اوج و سبع ضلع لرینک کایسون
 بر دائره نک قطری بکری ابکی به ضرب اولنوب حاصل ضرب بدی به تقسیم اولنسه خارج قسمت اول دائره نک
 محیطی اولور و اگر بر دائره نک محیطی بدی به ضرب اولنوب حاصل ضرب بکری ابکی به تقسیم اولنسه
 خارج قسمت اول دائره نک قطری اولور و اما شکل مکعبک مساحه سی شکل مربع منورم مساحه سنندن
 معلوم اولور و اما شکل اسطوانه قائمه نک سطحی مساحه سی منحنی محیطنه یعنی بر قاعده سی محیطنه
 ضرب ایلر حاصل اولور و اما شکل مخروط قائمک مساحه سی رأسیله قاعده سی محیطی وصل ایدن عمودی
 نصف محیطنه ضرب ایلر حاصل اولور و اما قاعده لری مساحه سی دائره مذکور حکمنده در و اما شکل کره نک
 مساحه سی قطری دائره عظیمه سی محیطنه ضرب ایلر حاصل اولور و اما جسم کره نک جمیع مقداری نصف
 قطری سطحی مثلثنه ضرب ایلر ظاهر اولور یا خود قطری مکعبن سنن و نصف سبعی القایدوب باقیدن
 دخی کذلک و تسعین القا ایلر جمله مقداری حاصل اولور و بونلر قیاس ایلر مقادیر ابراهیم و اجرام افلاله و نجوم
 ظاهر و معلوم اولور و اما ارتفاع من تفعات نه مقدار اولدیغن بیلنک طریق اهونی بودر که برارض مستویه ده
 اولان من تفعه سننه نک مسطحه جرسه واصل اولوق ممکن ایلر اولارض مستویه ده قامتکدن اطول بر رخ
 نصب ایدوب آندن اولقدر تباعد ایدرلر که شعاع بصیرک اوزر بصرک را سنندن منور ایدوب اول من تفعک
 رأسنه وارده بعد مو فکدن اول من تفعک مسقط جری اولان اصلنه و ارنجیه دکن اقدام ایلر یا سایر اشیاء ایلر
 کیل ایدوب اول محتمی اوزر محک قامتک اوزرنه اولان فضلنه ضرب ایدرلر سن بعد اول حاصلی موقفکله

سود-د-داد و دس-د

اثبات کربت هیئت عالمی وتفصیل کیفیت احوال افلاک ونجومی حکایانه فصول عشره ایله تفصیل ایدر
فصل اول * کربت هیئت عالم اجسامی وکره عالم اوزرنده رسم اولسان دوائر عطاسی ورتیب طبقات افلاک
وارکافی وشکل وهیئت ذلک اعظمی الی نوع ایله بیان ایدر * نوع اول * تسامیم کربت افلاک وعناصری وکرته
متعلق اولان مسائل بحسابی بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دینلر دکره اثبات کربت افلاک
وعناصر ایچون سوق اولسان ادله دن قطع نظر فن هیئته لازمدر که عالم اجسامک استداره سی وارضک
کری اولسی مسلم اوله زیرا که یوننک قواعدی جمله اول اصل اوزره میندیر غیری حاله بحال یوقدر یوورای فلسفی
شرع شریفه مخالف ظن اولنورسه دفع خلجان وحصول اطمینان ایچون منع فیض لایزالی امام محمد غزالی
علیه رحه المتهالی حضرت نلرینک تهاوت فلاسفه نام کائنده یازدیغی عربی عبارت عینیه یومحمله ترجمه ترکی
قیلشمدر واول امام همام حضرت نلری بیورمشدر که معلوم اولسونکه حکمایله فرق نام یابنده اولان خلاف
اوج قسمدر که بر قسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولور مثلا آنلر عالمک صانعنه جوهر دیوب جوهری موضعه
دکدر یعنی مکندن منزله موجود فاهم بالذات ایله تفسیر ایله کاری کبی وقسم ثانی مذهب لری اصول دیندن
براصله معارضه ایتمن اموردر پس آنلر ایله آنده نزاع ایتمک انبیاء صدیقی ضرورتندن دکدر یعنی اول اموری
تصدیق آنلری تکذیب وعکس اقتضا ایتمز مثلاً خسوف کرکه ارض بزم شمس ایله جرم قریمیشنده توسط
ایلمکله قرک نوری زوالندن عبارتدر زیرا که قر نورینی کوشندن اخذ ایدر ارض ایسه کره درو سماجه جائیدن
زمینی احاطه ایلمدیر بجن قر ظل ارضده واقع اولسه نور شمس آندن منقطع اولور دید کاری کبی ودخی معنای
کسوف شمس ارضدن شمسه نظر ایدن شخص ایله جرم شمسک مایستنده جرم قرک وقوعی وحائل اولمسیدر
وبو حال شمس ایله قرک رأس وذنوب عقده لرنده دقیقه واحده اوزرنده اجتماعی وقتنده اولور دید کاری کبی وبونک
کبی کلام لری دخی نزاع لفظی قسمی کبی ابطال ایله مقید اولمز که ابطالی ممکن ولایزم دکدر پس اول کسه که
یومقوله اموری ابطالده مناظره یی لوازم دینیه دن ظن ایدر اول کسه تضعیف ونوہین وجنایه علی الدین ایتمش
اولور زیرا که امور مذکور نک وقوعنه بر این هندسیه وحسابیه دلالت ایدر بر کسه که اکام طالع اولوب تحقیقنه
قادر اولور وسینندن ووقتندن ومقدارندن ومدت بقاسندن خبر وبرا کادینلکه که بوشرع شریفه مخالفدر
اول یقین اوزره استدلال ایلمدیکی امر ده شبهه ایتمز بلکه شرع شریفده استشکال ایدر که یقینه مخالف شرع نیجه
اولور دیو توجیه باشلر پس شرع شریفه یولیه طعن ایدر لک ضرورتندن یولسر نصرت ایدر لک ضروری اکثردر
نتهم عدو عاقل صدیق جاهلدن اولی دردی شلربوندر نصرکه امام همام حضرت نلری خسوف وکسوف حدیثی
نقل ایدوب دیشلدر که اکرینلورسه که حدیث شریفک آخرنده بیورلایغی اوزره خسوف تجلی الهی سببیه
خسوفدربوزیاده نک نقلی صحیح دکدر صحیح اولدایغی نقد برجه دخی امور قطعیه ده مباره دن تأویلی اهورندر
جوق ظواهر ادله وضوحده بو حده منتهی اولیان امور قطعیه قایلنده تأویل اولشمدر فکیف که نقلی صحیح
اولیه وملاحده یی اثباتی بجنده مسرور ایدن امورک اعظمی ناصر شرع شریف بونک امثالی شرعه مخالفدر
دیونصریح ایتمسیدر زیرا که من بعد شرع شریفی ابطال طریق امر مهمل اولور و امور مذکور به تسلیم لازم
اوقات اینکچوندکر که حکمایله بحث عالمک حدوث وقدمنده در حدوث عالم ثابت اولدقد کروی اولسون بسیط
اولسون وطبقات افلاک وعناصری بولده لری کبی اون اوج طبقه اولسون اقل اولسون اکثر اولسون دین مبینه
ضرور بر من عالم هر نیجه اولورسه اولسون مقصود آنک فعل باری ایله وجوده کلدیکیدر (وقسم ثالث) اولدر که
آنده نزاع ایتمک اصول دیندن براصله متعلق اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجساد کبی بوماده لرده آنلرله
بحث الزامی برله بحث وکلام لری ابطال ایتمک لازمدر مثلاً آنلر دیر لکه عالم قدیمدر زیرا که مستند الی القدیمر
وهر قدیمه مستند اولان قدیمدر پس عالم قدیمدر و بز بو کلام لری ابطال ایدوب دیر لکه عالم حادثدر زیرا که
متغیردر وهر متغیر حادثدر پس عالم حادثدر دیشلدر اول امام همام رحه الله علیه حضرت نلرینک بو کلامی
یومحمله یازلمشدر تا کمال اهل ورع یارد امور آتیه یی شرع شریفه مخالفدر دیور دایتمکله هر دود اولور قیللمندن
ظن اینجه روانکار بولنه کتبله * نوع ثانی * کربت عالمی اثبات ایدن ادله عقلیه یی بیلدیرر (ای عزیز)

معلوم اوست که اهل هیت دیشل در که جمیع امور عالم بری برینه می بود و نفس عالم بری برینی محیط و بری
برینه محاسن کره در که بر این صاله حق مکان خالی اولیوب اجرام علویه و اجسام سفلیه ایل طولش درو عالمک
هیت طبیعیه سی شکل مستدیر اوزره اوله قدر واقعه طبیعیه راجع نیجه اده ایل بود عوی اثبات اولمشدر
جله دن بری عالمک هر نه طرفه نظر اولسه شکل محدب کور و نور و هر قطعه بر قوس اولدینی قانون فکر و نظر
و تجرب به عقل بشر ایل به نور و شکل مستدیر اوسع اشکال اولدیندن ماعداد ارض و سماده مشاهده اولنان
احوال شکل مستدیر دن غیره اولق محال درو طوب زمین مسطح ظن ایدوب بنسبیط اولق فکرین ایدنلر
مغلوب و هم و خیالدر پس بر و بحر و جبال و سماده اختلاف اشکال له مجموعی بر کره اولوب ظل ارض ایل
قرمخسف اولدینی و حین خسوفده ظل ارض وجه قرده مدور بولندینی و روی زمینده سیاحت حرکتیه
مواضع طول و عرض اختلاف بولدینی جلله دلائل استداره در و کواکب نواته قطب عالم حولنده
دوائر موازیه اوزره دونوب قطبیه قریب اولان موضعه مدار اصغر اوزره ایدی الظهور اولسی و دائرة افقه
محاسن کورین ثابته دن منطقه به واریجه به دکن بحسب البعد زمان خفانک تر ایدی تا بر حده واریجه دکن که
زمان ظهور و خفا بر ابر اوله بعده زمان خفاندر یح ایل زائد اولوب زمان ظهور کذلک نقصان بوله حتی ابر قطب
قر بنده ایدی انخفا اوله و طلوع ایدن کوکب افق دن نصف نهاره کلنجیه دلالتدر یح ایل مرتفع اولوب
اجزاسنک شینافشیا طلوع ایتمی و نه منوال مذکور اوزره غروبیه کمتسی و کوکب مقداری دوره سنده
مساوی اولوب طلوع و غروب عندنده بخار ارض ایل متغیر و عظیم کور غمی و دما و اوج ارضدن سماتک نصی
یا نصفه قریب کور غمی و کوکب اهل مشرق اوزره اهل مغرب بدن مقدم طلوعی و مقدم غروب و خسوف
و کسوفک ساعتیه ظهوری و شمال طرفه کیدنله قطب و کواکب شمالیه نک از دیاد ارتقاعی و کواکب
جنوبیه نک از دیاد انحطاطی و جنوب طرفه کیدنله قطب و کواکب جنوبیه نک از دیاد ارتقاعی و کواکب
شمالیه نک از دیاد انحطاطی و انحطاط مابین اهل سفینه دن ستر ایلدینی سواحل و جبالک توجه ایدنله ابتدا
اعالیسی کورینوب قریب اولدینجه اسافل دخی کور غمی و کواکب مدت ظهورنده زمان ارتفاع و انحطاطی
مساوی اولسی و آفتابک معدل نهار اوزرنده ایکن زمان ظهور و خفای مساوی اولدنده طلوع
و غروب ایدیمیک ظلی خط مستقیم اوزره نقطه مغرب و مشرقه مقابل واپکی ظلی بری برینه مطابق
اولسی باجله استداره ارض و سمایه دلائلدر اما وقت خسوفده صفحه قرده دائره شکلنده ظاهر اولان
کره زمینک ظلی اولدینی ارضک کرینه دلیل ظاهر در زیر که اگر ارض کره شکلنده اولوب یا مثلث و یا مربع
و یا مسدس شکلنده اولسه تقریب انخساف ایل صفحه قرده ظاهر اولان ظل ارض دخی دائره شکلنده ظهور
ایتمیوب یا مثلث و یا مربع و یا مسدس شکلنده کور غمک اقتضایدری حالا کیم بوجله خلاف واقعده و نه
حوادث فلکیه اسکند متعده ده ارضاد اولنوب جانب شرقه وقت سحرده واقع اولان خسوف و عند الطلوع
ظاهر اولان کسوف اهل غربه کور غمز و جانب غربده عند الغروب حاصل اولان کسوف و غشا وقتنده واقع
اولان خسوف اهل شرقه کور غمز و وسط سماده واقع اولان خسوف و کسوف تحت الارض مقابله ده
ساکن اولنله کور غمز و تحت الارض وسط سماده واقع اولان خسوف و کسوف فوق الارض مقابله ده
ساکن اولنله کور غمز فعلی هذا فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوف و کسوف اهل غربه اهل شرقدن
مقدم کور نور مثلاً اهل غربه یا بحر یا خلی و قتی کورینور و اهل شرقه یا عصر یا عشا و قتی کورینور
پس شرقیلک طلوع و غروب غریبک طلوع و غروب دن مقدم اولدینی خسوف و کسوف ایل یلنورته کم
طول بلدان هم خسوف و کسوف ایل یلنور حالا که باحوال کره نک غیر یسند اولق احتمالی بود در و بوجله دن
قطع نظر خند شرق اطلاق اولنان عند ستانه و هند غریب سمیه قبلنان یکی دنیایه بحر محیط ایل سفرایدنله
شرق و غروب با کست و کذا امکانی ظاهر اولوب مغرب بدن کیدوب تحت الارض بحر من قوم ایل طولشوب
مشرقدن کلان سفینه لراحوال ارضک استداره سی دعواسن اثبات ایدوب جمیع اده نک خاتمه سی اولوب
منازعه یان سدا یتدر **نوع ثالث** * قاعده استداره به مبنی اولان مسائل بحسبیه بی یلدر **(ای عزیز)**
معلوم اوست که اهل هیت دیشل در که استداره قاعده سنه مبنی بوفن هیتک مسائل غریبه سی وارد که

هم سوال و هم استغراب اولنور اما مسئله اولی یوم واحد له اوج شخصی نه سبتله مغایر اولمیدر مثلاً بر موضع دن
اوج شخصک بری شرقه و بری غربه کیدوب و بری مکانده مقیم اولسه و اول کیدنلر خط مستقیم اوزره حرکت
ده اویه ایل سیر ایدوب شرقه کیدن غروب دن و غربه کیدن شرقدن کایوب یوم واحدده اول شخص مقیم عندنده
جمع اولسه لراول یوم واحد اول شخص واقعه نسبت جمعه اولسه غربه کیدنله نسبت خیس و شرقه کیدنله نسبت
سبت اولسه پس یونک سیری بود که مثلاً غریبک ایام سیری یدی کون اولسه مسیر شمس موافق کتسویه
اول ساکنک وقت غروب دن یونک وقت غروب دن دور فلکک سبعی قدره و خراولور و نونق اولدن یدی کونده
بر کون کیمجه سیه نقصان حاصل اولوب مکانک کادیکی یوم اکانسبت خیس دوشر کذلک شرقینک سیری
مسیر شمس مخالف اولفله غریبک عکسی اول واقفدن سمع دورانک غروبیه مقدم اولوب یدی کونده اجزای
تقدم اجتماعدن بر کون بر کیمجه حاصل اولوب یوم مزبور اکانسبت سبت دوشر و اما مسئله ثابته بود که
وجه ارضده بر بر عمیق و اوزرنده بر مرتفع مناره اولسه اول بئرک قهرنده بر کاهه بی صوط اولدیروب اول صوبی
رأس مناره ده اول کاهه به قوسه لراولوب زیاده کاورز بر که دائره می کردن بعید اولدینجه انحداب قومی قلیل
اولور و اجزای عناصر ایل هر نه حیزده بولنور سه کره عالمک بر قطعه در پس قم کاهه ده واقع اولان دائره نک
قومی قهر بنده مرکز ارضه قریب اولوب منحنی اولور و رأس مناره ده اکانسبت مستقیم اولفله قریب اولفله
بر مقدار فضله لازم کاور **(و اما مسئله ثالثه)** بود که بر غایت مرتفع مناره شرقه سنده ایکی موضع دن برر حجر
الق اولنسه مابین مسقط حجرین مسافه ده شرقه ده اولان موضعلر دن کتار اولور مثلاً شرقه نک بر کازندن
بر کازنه اون ذراع اولسه مابین المقتطین اون ذراع دن اقل کاور کذلک ایکی دیوارک سقف و اما مبنی محملر دن
بعید مساوی دکادر زیرا که ایکی شاقولک مبدأ و منتهای برابر اولمز کتد کجه تقابلی مرکز ارضده ملاقاته
منتهی اولسه کر کدر و نه قاعده استداره به مبنی مسائل شرعیه سوال اولنور اما اولکی مسئله زید انکابن
کیلید ارض نسعینه واردده الی ای کوندر والی ای کیمجه اولفله مدت مذکورده بش وقت نمازی
وصوم رمضان نه وجهله ادا ایدر و اما ایکنی مسئله زید عمر و ایل اشراط ساعتدن اولان طلوع الشمس من المغرب
مسئله سنده مباحثه ایدوب زید یوم مسئله بی علم هیت قواعده تطبیق ممکندر دینیه عمر و انکار ایتسه زید
تی الدین راصد و لکنه منطقه البروج میل کایدن کجوب تدر یح ایل مدت مدیده می ورنده افق استوایه منطبق
اولوب سیارات سائر نک منطقه لری آنک کبی منطبق اولفله محل غروب دن طلوع ایتش اولور نه کم حال عرض سه
و سینه شمس محل غروب دن طلوع ایدر و یوب وجه توفیقی بویه بیان ایلسه عمر و انکارنده مصر اولوب بوجهله
توفیق ممکن دکادر دینیه و اگر ممکن اولور سه عورت مطلقه اولسون دینیه طلاق واقع اولوری و اما اوچینی
مسئله زید مکه شهرندن غریب برده بر مکان وارد که اول مکانده جهات اربعه قبله در که اول بیت شرقینک
سمت قدمیدر دینیه عمر و انکار و نینی ایدوب و نینی اثباته عتق رقبه نعلق ایلسه لرقنفسنک واقع اولور بواج سوالک
جوابنه تعرض اولدی **نوع رابع** * افلاک و ارض امورنی ضبط ایچون کره عالم اوزرنده وضع و رسم اولنان
دوائر عشره عظامی یلدر **(ای عزیز)** معلوم اولسون که اهل هیت افلاک و ارض امورنی ضبط قری برینه
ربط ایچون کره عالم اوزرنده نیجه دوائر مختلفه بی اقطابیه اثبات ایتشدر و دوائر مشهوره بی ایکی قسم
اعتبار ایدوب بر قسمی دوائر عظام و بر قسمی دوائر صغیر اما دائرة عظیمه اولدر که بالاده بیان
اولدینی کبی کره عالمی تصیف ایدوب مرکزی شبهه مرکز عالم اوله و اما دائرة صغیره اولدر که کره عالمی
تصیف ایتمز هر چند کندی کره سنه سبتله عظیمه ایلده ده کاصغیره دیر لراول مناطق تدویر کبی اما دوائر عظام
اوندر که دائرة معدل النهار و دائرة منطقه البروج و دائرة ماده بالاقطاب الاربعه و دائرة افق و دائرة نصف النهار
و دائرة ارتفاع و دائرة اول سموت و دائرة میل و دائرة عرض و دائرة وسط سماه الرقبه در و دوائر مذکورده
مشهوره نک بعضی کره عالم اوزرنده منفصل و متحرک وضع اولمشدر و بعضی متصل و ثابت و رسم اولمشدر
اما منفصل و متحرک اولان دوائر عظام الی دائره در بری دائرة افتدر و بری دائرة نصف النهار در بری دائرة
ارتفاع در بری دائرة اول السموت در بری دائرة میلدر و بری دائرة عرضدر و اما متصل و ثابت اولان
دوائر بوسنه مذکورده نک غریبی اولان دوائر عظام و دوائر صغیر اما دوائر عظام عشره دن دائرة اولی

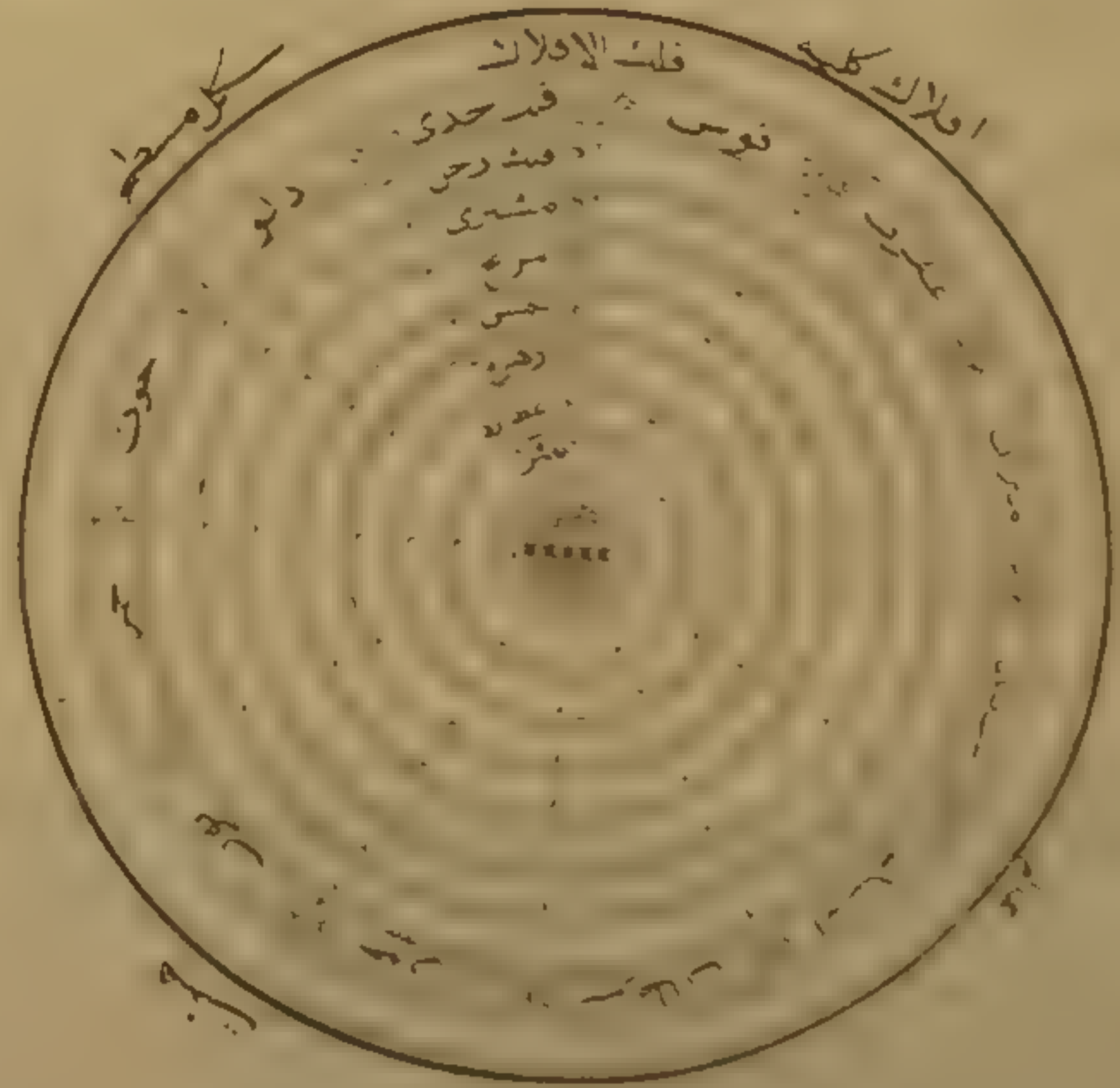

معدل النهار در و فلک مستقیم دخی دیر لر و بوکا آنکچون معدل دیر لر که شمس بوسه کاسامت اولد قده
 عرض تسعیندن ماعد اجمع نوا حیده لیل و نهار تقریباً معتدل یعنی مساوی اولور و بومعدل سطحه کرم زمین
 اوزرنده می رسم اولان دائره به خط استوا دیر لر زیرا که فلک آنده استوا اوزره دلاب کبی دور یعنی معدل النهار
 عالمی قاطع فرض اولد قده خط استوا سطح ارض اوزرنده آنندن حادث اولان دائره نک محیطه دیر و معدل
 نهاره موازی اولان دواتره مدارات یومیه دیر لر و بونلر دواتر صغار موهومه در که فلک اعظمه فرض اولسان
 هر نقطه دن فلک حر موت دوریه آنک اوزرنده ایکی قطبی اولان قطب عالم ایله منطقه می اولان معدل آنرا سنده
 می رسم اولور و بود و اثر حرکت یومیه ایله رسم اولد قلندن بونلر مدارات یومیه دیر لر و اما دائره ثانیه منطقه
 البروج در و فلک البروج دخی دیر لر و بروج انی عشر بونک اوزرنده اعتبار اولد یغندن بوکا دائره البروج دخی دیر لر
 و بوکا موازی اولان دواتره مدارات عرض دیر لر زیرا که مرکز کوکب آنلرک برینک سطحه بوانسه دائره بروج دن
 شماله یا جنوبه مائل اولمش اولور پس اول کوکب عرضی اول دائره ایله دائره البروج آراه سنده اولان مسافه در
 بود و اثر دخی مدارات یومیه کبی صغار موهومه در چونکه فلک البروج ایکی قطبی کبی دائره البروج ک
 ایکی قطبیه در عالم ایکی قطبی اولان معدل نهارک قطبیلندن بشقه در پس لازمدر که معدل نهار ایله دائره البروج
 محیط عالم اوزرنده ایکی نقطه متقابله عندند تقاطع ایده لر که اول نقطه لر آرا سنده هر بزدن نصف دائره
 منحصر اوله زیرا که دائره بروج معدل کبی عظیمه در و اول نقطه نک بری که فلک البروج معدل دن شماله میلی آندن
 باشرا کا نقطه اعتدال رسی دیر لر زیرا که شمس اکا کله کده اکثر معمر وده فصل رسیع حاصل اولور و مقابلته
 نقطه اعتدال خریف دیر لر و نه لازمدر که دائره بروج معدل نهار دن غایت بعدی نصفی منتصفنده
 ایکی نقطه عندند اوله که بری قطب شمالی سنده در و کا نقطه انقلاب صیغی دیر لر و او بری قطب جنوبی
 سنده در و کا نقطه انقلاب شتوی دیر لر پس یوایکی تقاطع و ایکی بعد ایله دائره بروج درت نقطه می متعین
 اولد در که آنلر درت ربه منقسم اولور و بعد بودت ربه دن ایکی ربعی متلاصق هر بری اوزرنده ایکی نقطه
 فرض اولمش در که آنلر اول ربع را و حرمتساویه قسمله منقسم بولمشدر بعده الی دائره عظیمه توهم قیامت در که
 جمله می ایکی نقطه متقابله یعنی ایکی قطب بروج اوزرنده تقاطع ایشدر و اما دائره ثالثه اقطاب اربعه دن
 مرور ایدن دائره در که دواتر سه مذکور نک بریدر و بونک کره عالم اوزرنده ایکی قطبی ایکی نقطه اعتدال در و بود دائره
 ایکی قطب عالم دن و ایکی قطب بروج دن و ایکی نقطه انقلاب دن مرور ایشدر آنکچون بوکا الدائرة المارة
 بالاقطاب الاربعة دیر لر و دواتر سه موهومه نک بری اول دائره در که ایکی نقطه اعتدال دن مرور قیلمشدر و قطبیلری
 ایکی نقطه انقلاب اولمشدر و دواتر سه دن قلان درت دائره اول ایکی ربع اوزرنده فرض اولسان درت نقطه دن
 و اول درت مکابلته بولسان درت آخر نقطه دن مرور ایشدر و بونلر قطبیلری دائره بروج اوزرنده فرض اولسان
 نقطه لر پس فلک نامن بود و اثر سه ایله اون ایکی قسم اولمشدر و هر بر قسمی ایکی نصف دائره احاطه قیلمشدر
 و هر قسمه منطقه بروجده بولسان قوس بروج اسمیه شهرت بولمشدر آنکچون فلک نامنک اسمی فلک البروج
 اولد در و بود و اثر سه عالمی قاطع فرض اولسه فلک اعظم و افلاک مثله نک جمله می اون ایکی برجه منقسم اولور
 و اما دائره رابعه دائره افتدر و بود بر دائره عظیمه متحرکه در که فلک کورین نصف دن کورین نصفی فصل ایشدر
 و بوکا نسبتله طلوع و غروب کوکب متعین و معلوم اولمشدر و بونک ایکی قطبی سمت رأس و قدم بولسان ایکی
 نقطه در و بود دائره افتق معدل نهار ایکی نقطه ده تصیف ایشدر که برینه نقطه مشرق و مطلع اعتدال دیر لر
 و برینه نقطه مغرب و مغرب اعتدال اطلاق ایدر لر و بوا یکی نقطه مابین وصل ایدن خط مستقیم خط مشرق
 و مغرب و خط اعتدال دیر لر و بود دائره افتق دائره بروج ایله تقاطع ایدلر ایکی نقطه به طالع و غارب دیر لر و نقطه
 مشرق ایله دائره بروج یا مرکز کوکب آرا سنده دائره افتق دن واقع اولان قوس اقصره سعة المشرق دیر لر و نقطه
 مغرب ایله آنلر آرا سنده بولسان قوس اقصره سعة المغرب دیر لر و بود دائره افتقه متوازی اولان دواتر صغاره
 مقنطرات دیر لر و دائره افتق فوننده بولسانلر مقنطرات ارتفاع اطلاق ایدر لر و تختنده بولسانلر مقنطرات
 الخطاط دیر لر و اما دائره خامسه دائره نصف نهار در و بود دخی بر دائره عظیمه متحرکه در که ایکی قطب عالم دن
 و نقطه سمت رأس و قدم دن مرور ایشدر و بونک ایکی قطبی نقطه مشرق و نقطه مغرب دیر لر و بود دائره نصف نهار

دائرة افتق ایکی نقطه ده تصیف ایشدر که بری نقطه جنوب و بری نقطه شمال در و بوا یکی نقطه نک مابین
 وصل ایدن خطه خط نصف النهار و خط الزوال و خط الجنوب و الشمال دیر لر و بومذکور آنک جمله می عرض
 تسعینک غیر یسنده در (و اما دائره سادسه دائره ارتفاع در و بود بوکا دائره سمتیه دخی دیر لر و بود بر دائره عظیمه
 متحرکه در که سمت رأس و قدم دن مرور ایدر و بوا یکی نقطه نک مابین وصل ایدن خط مستقیم خط مشرق
 مرکز شمسن یا کوکب دن یکوب سطح فلک اعلا به جیمه مشد و بود دائره ارتفاع اول دائره افتق زوایای قائمه اوزره
 ایکی نقطه ایله تقاطع ایشدر که اول نقطه لر ثابت اولور و بود دائره افتق اوزرنده انتقال شمس و کوکب حسیله
 منتقل اولور و هر بر برینه نقطه سمت اطلاق ایدر لر و بود نقطه لر نقطه مشرق و نقطه مغرب اوزرنده دائره افتقه
 بولسان قوسه قوس سمت دیر لر و بوا یکی نقطه سمت ایله نقطه جنوب و نقطه شمال اوزرنده بولسان قوسه تمام
 سمت اطلاق ایدر لر و بود دائره ارتفاع دائره نصف نهار بر کون بر کجه ده ایکی دفعه منطبق اولور (و اما دائره سابعه
 دائره اول السموت در و بود بر دائره عظیمه متحرکه در که نقطه سمت رأس و قدم دن و نقطه مشرق و مغرب دن مرور
 ایدر و بونک قطبیلری نقطه جنوب و شمال در و بود دائره اول السموت اول دائره نصف نهار ایله نقطه سمت رأس
 و قدمه زوایای قائمه اوزره تقاطع ایشدر و کره عالم بود دائره ایله و دائره نصف نهار ایله و دائره افتق ایله سکره برابر
 قسم اولمشدر که دردی فوق الارض و دردی تحت الاق ایشدر و بود دائره ای آنکچون اول السموت دیر لر که دائره
 ارتفاع بونک اوزرنده سنطیق اولد قده آنک قوسی سمتی و تمام سمتی فالز و دائره اول السموت محاس اولان مدار
 یومی به مدار بلند دیر لر که اهلنک سمت رأس مدار ایدر (و اما دائره ثامته) دائره بلند دخی بر دائره عظیمه
 متحرکه در که معدل النهار ایکی قطبیلندن مرور ایشدر و معدل نهار دن بعد کوکب و میل منطقه البروج
 بونکله بولمشدر و بوکا میل اول دینمشدر (و اما دائره ناسمه) دائره عرض در و بود دخی بر دائره عظیمه متحرکه در که
 فلک بروجک ایکی قطبیلندن مرور ایدر و بوا یکی نقطه نک مابین وصل ایدن خط مستقیم خط مشرق مرکز عالم دن کلوب مرکز
 کوکب دن یکوب سطح فلک بروجه بروج ایشدر و بود دائره عرض ایله عرض کوکب بولمشدر و معدل نهار دن
 فلک بروجک میل نایسی بونکله بولمشدر (و اما دائره ثامته) دائره وسط سما در و بود دائره منطقه البروجک
 و دائره افتق اقطابیلندن مرور ایشدر و بونک ایکی قطبی طالع و غارب نقطه لر ایدر و بود دائره افتق ایله قطب منطقه
 البروج آرا سنده یا عکسیه بود دائره واقع اولان قوس اقصر عرض اقلیم روتدر و بود دائره عظمای
 بیان ایله اکتفا اولوب دواتر بقیه بی محالری کله بکه یا زلق خوش کله در * نوع خامس * هیئت طبقات
 افلاک کلیه بی و اثبات حرکات افلاک جزویه بی و کیفیت حرکت دوریه یومیه بی و تعدید جهات و ماهیت اجرام
 علویه بی اجمال ایلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشدر که اول مبدع بدایع صنوعات
 جناب حکیم خلاق کائنات جل جلاله حضرت تبارک مناد و صنعتیله جمیع اجرام افلاک و اجسام عناصر
 تا خاک اوراق کلم مثال بری برینک در و تنده حال کرات عیدیه اولوب علی الترتیب کبرایی صغرائی محیط و محدد
 و جمیع جهتلر دن عماس و مطبق جمله می کره واحده شکله کیروب عالم جسمانی قدرت و حکمت ربانی برله
 بونظام بدیع الانتظام حکمت ارسام اوزره طرح و تأسیس اولمشدر بلکه بوهیکل غریب التركيب و عجیب
 الترتیب شکل و هیئت جمیع حکای اسلامک و اکثر علمای دینک رأی اصابت قرینلری اوزره بوبله اخذ و قبول
 اولمشدر که عالم اجسام بری برینی محیط کرات و عناصر اوزرنده افلاک بصل مثالی طبقات اولوب مجموعی
 بر طوب شکله کیرمشدر و اجرام اثیری به بی افلاک کلیه طقوزه منحصر اولوب جمیع اجرام عالیات و عناصر
 سفلیاتک حاق و سطنده بر جز و متوهم وارد در که اول مرکز عالم رزربای ایدر و بود طقوزه عدد سحواتک اکبر و اعظمی
 فلک اطلشد که محدد جهات جهان و معین اوقات زمان اودر و فلک مر قوم افلاک سائر بی قبضه حکومتیه
 الوب بکری درت ساعته بر کره جمیع کوکب نیرات و ثنائات و سیارات ایله شرف دن غربه دور ایدر پس دائماً
 طلوع و غروب کلیل و نهار و روز روشن و شب تارده واقع اولور و جمله می آنک حرکتیه منوط و مر بوط در
 و بوا افلاک تسعه نک فلک اخیری فلک قدر در که کائنات جو جمعی و عالم کون و فساد و اشیای جمله جهتلر دن
 احاطه ایشدر و کرات عناصر اربعه بونکله در و تنده مر اتبجه قرار و ثبات بولمشدر و علی کل حال جانب
 محیط جهات فوق و جانب مرکز جهات تحت اولوب بسیط ارض و ماده قائم و سائر اولان اشخاصک رأسلری

فلک قرصه و قد ملری مرکز عالم جهته واقع اولدی ای امر مقرر در و بوالفلاک تسعه و ما فیها صاف و مضی
 و شفاف اولوب کمال صفوت لرندن بونله کاه بالاوری و کاه جدی و کاه آبی اطلاق ایتملدر در اگرچه کلیات و جزئیات
 افلاک و عناصر خللنده فضله و یا خلا اولد بختده حکایتک جمله سی اتفاق اوزره کتملدر لکن ماورای فلک
 اعظمه بحتی متواز اولان خلای حکایه قدما ماحده دن مجرد بر بده موجوددیمکله و متکلمون بعد موهوم ایله
 تعبیر و تفسیر ایتملدر چونکه افلاک کلبه تعیینی احوال سموات ضبطنه و فایم یوب اهل هیئت سبعة
 سیاره به عارض اولان اموری مشاهده ایلدیلر یعنی کواکب هر قومه ده کاه استقامت و کاه افامت و کاه بطور
 و کاه سرعت و کاه رجعت کوروب کاه آفتاب کی میل کلیدن عبارت اولان ایکی انقلاب نقطه لر یی بنته سیری
 تخصیص ایتمک لرینی و کاه سیارات سائر کی انقلاب نقطه لرینی شمال و جنوبه عظیم تجاوز ایله کتمک لرینی
 و کاه ضیاری از دیاد و کاه نقصان یولوب بولیه حالات ایله کاه ارضه قریب و کاه بعید اولد قریب و احوال خسوف
 و کسوف دخی مطرد اولوب کاه کالی و کاه جزوی اولد قریب کوروب ملاحظه ایلدیلر و الحاصل وقتا که آنلر
 سمواتک بومذ کورات امثالی امور مختلفه سن نظرد معاینه ایلدیلر پس علل و اسبابی شرح ویان و تقویمده
 و تعدیل و تسویه و تنظیمده افلاک کلبه نک درونلرند یعنی متحد المرکز اولان ایکی سطح متوازی بیتده واقع
 و خللنده ارضه شامل و غیر شامل مرکز لر و قطب لر متحد و مختلف و غلظتده و رقتده متساوی
 و غیر متساوی نیجه نیجه افلاک جزیه فرض ایتمک محتاج اولوب بونلری اعضای ابدانه تشبیه ایدوب
 افلاک ثانیه و تدویر اعتبار ایتملدر امدی (براول بدیع السموات والارض) اولان صانع حکیم حضرت لرینک
 دقائق صنعتن و حقایق حکمتن تفکر و تدکره معرفتی طالب لرینه تحیل اجزای افلاک آسان اولوب اول
 معقولات و محسوسات امثالی عیان و صفیه بیان اوزره مجسم نشان اولان ایچون افلاک کلبه نک اشکال
 و صورتلرن بومخلده رسم و تصویر ایتملدر بعده فتور افلاکدن لب لباب خاکه دخول ایدوب آنلر
 کندیکه کلوب ریکی بولن ایچون ترتیب سمواتی بیان و کاتبند اعلی دن اسفله تنزل طریق طوتملدر در صورت
 افلاک کلبه بود

* نوع سادس * هیئت فلک اطلسی و سرعت حرکت یومیه سنی و جمیع افلاک و عناصره اولان تحکم و تسلطی
 و وسعت فضا سنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیملدر که فلک اعلی که فلک قرصه و فیه
 فلک تاسعد و بالاده بیان اولد بختی اوزره نیجه نام و شان ایله شهرت یاب اولمشدر و مرکزی مرکز عالم و قطبی قطب عالم
 اولوب ایکی سطح متوازی برله محاط بر حرم کری و نجوم و کواکب کیدن معرا اولمقله فلک اطلس تسعیه
 اولمشدر و جمیع اجرام و اجسامی محیط اولمقله عالم جسمانی کندیده نهایت یولوب فوق حقیقی و متحد جهات
 اولمشدر و ماورای محاطانده خلا و ملائمتی فرض اولمقله بونک سطح محدبی بر ذنبه به تقاسدن بریدر
 و بلور کی جسم بسیط صافیدر و جمیع نه و شدن عاریدر لکن سطح مقعری کندی جو فنده اولان فلک ثانی
 سطح محدبه محاطدر و بونک اعظمک تختنده افلاک جزیه فرض اولمقله احتیاج اولوب الشقی دوائر عظامدن
 معدل النهار از سنی بونک محیطنده ایکی قطبی متصف فنده دائرة میل فرض اولمشدر و فلک هر قوم بونکره
 وسعت و عظمت سیله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت وضعیه هر یومیه سیله دروننده اولان
 افلاک بالخله و کره ناری و کره هوادن بر مقدار دیندر و بر بکری درت ساعت مستویه ده بر دوره سنی
 تمام ایدر و هر فلکک بر مکانی و حیزی وارد که آنلر مرکز انتقال ایتمک لکن کندی مکاتبتده
 جمیع اجزای سیله حرکت وضعیه برله متحرکدر که طرقة العین قدر ساکن اولمز و فلک اعظمک
 منطقه سنی حرکتی بغایت سریعدر شتم برهان هندسیه ایله ثابتدر که قریب حدود رکض شدید حالتده
 ایکی آغاک فالد یروب قوی نیجه دلک فلک اعظم اوج یک فرسخ مسافه حرکت ایدر سیحان الصانع الحکیم
 بونه سرعت غریبه درونه قوت عجیبه درکه بر لحظه ده قطر کره زمیندن زیاده مسافه شمسی فاکیده الوب کیدر
 و بومرسته اول حدیث شریف شهادت ایدر که حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم جبریل امین علیه السلامه
 زوال وقتنده سوال ایتملدر که (یا بنی جبریل هل زالت الشمس جبریل امین جواب ایتملدر که لانعم پس
 حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم سوال ایتملدر که لادیکر که لا ذکرم نعم نیچون دیدک جبریل امین جواب ایتملدر که
 سن سوال ایلدکده هنوز شمس زائل اولمشدی بن لادینیجه دلک شمس بشیور فرسخ مسیری قطع ایدوب
 نصف نهاردن زائل اولمشدی آنچون نم دیدم و حق تعالی بوقی نص ایله بیوره شددر که (والشمس تجزئ
 لمستقر لها ذلک بقدر العزیز العظیم) نفی ایله قرائت ایدنلرک روایتی اوزره در و آنلر ابن عباس و ابن مسعود
 و عکرمه و عطاء حضرت لر بر رضی الله عنهم اگرچه اهل حساب و اهل هندسه افلاک و نجومک ابعاد و ابرامک
 امتحان و مساحه لر حساب و قیاس ایله تفصیل و تطویل اوزره بیان و عیان ایتملدر لکن فلک اعظمک
 عظمتی مقدار یقین بیلکده و وسعتی مساحه سن تحصیل قیلقد و مرکز عالمدن بعد سطح محدبی حساب
 و قیاسدن محزون و قصور لرینه اعتراف و اقرار ایدوب آنی الشقی خلق ایدن خلاق ییلور دیملدر و اما افلاک سائرینی
 و کواکب ثوابت و سیاره یی اهل حساب و هندسه آلات رصدیه ایله کیل و تقدیر ایدر کاری اوزره بونده بره مقدار
 اشارتله بیان ایتمک مناسب کورلمشدر تا کم بزم مقصد اقصار اولان معرفت مولایه وسیله بولاشان اطوار
 منتقلین تفکر و اسرار حکمتلرن تذکر و آثار قدرت و عظمتن تدبر و تماشا ایدن اولوالالباب آسان اولوب جمله یی
 کندی وجود لرند موجود کوروب عارف نفس اوله آنلر معرفتدیه یول بولر اگرچه افلاک و نجومی کیل
 و تقدیر حکمت ریاضیه دن بی بهره اولان کسبه ره بعید و محال کورنور لکن نفس الامنه محقق و ثابت
 علوم یقینییه قواعدنه مبنی احکام عقلیه در و اما ماهیت اجرام علویه حکما و قدما معتدنده جمیع افلاک و نجوم
 اجسام بسیطه درکه نه تنفیل درونه خفیه و نه حاره درونه یارده درونه رطبه درونه یاسبه درونه خرق قبول ایدر
 و نه التیام قبول ایدر بغایت لطیف و صافیدر لرته که حق تعالی بیورمشدر (خلق السموات والارض اکبر من
 خلق الناس و لکن اکثر الناس لا یعلمون فسیحان الله العظیم ذی القدره والحلال و سبحان من اوجد العالم و ابدعه
 علی غیر مثال و قدر حرکات الافلاک و تعاقب الايام واللایالی) ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانک فقنا عذاب
 النار و اجعلنا من المتفکرین فی خلق السموات والارض و اختلاف الليل والنهار * فصل ثانی * هیئت سماء
 ذات البروج و اشکال و اسماء بروجی و طبایع مثلثات بروجی و ثوابتدن منازل قره خروجی و معرفت ابعاد
 و اجزای درت نوع ایله یلدر بر (نوع اول) فلک نامنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیملدر که

افلاک و عناصر که از آن اوج طبقه می بری بر بی محیط اولوب بری بر می به تماس و مطابق اولند در که
 افلاک و عناصر در دهر قدر خلل قالیوب کسالب طولند و وجهی باشد که دو فوب وجود که ظروف
 و قشور اولند در پس خارج اولان ظرفی بالاده بیان اولنان فلک اعظم در و آن فلک داخلند بولنان قشر
 فلک نامند در که فلک بروج و فلک ثوابت نامیده مشهور در و فلک اعظم که جو فنده قرار و ثبات ایلند مذکور در
 و مرکز می که عالم اولوب قطبی قطب عالمین بر جالبه بکری اوج و نصف در جبهه میل قیالوب با یکی سطح متوازی
 بر له محاط بر حرم کمریدر وسط سطح محذبی فوقند و اولان فلک اعظم سطح مقعر است به تماس ایلند طولند در
 و سطح مقعری جو فنده اولان فلک از فلک سطح محذبه تماس اولند و کواکب و ثوابت بی حساب ایلند مرصع
 و مندر و تصور بر متخیله بروج اثنی عشره منقش و ملو تندر و محو لک الشکل اولان فلک الافلاک که می که عالم
 حولند در شرق و غرب حرکت ایدوب مرا فته یله بکری درون ساعت مستویه ده بزر در و سنی تمام ایلند یکند در
 غیر ی کند ی حرکت ذاتیه سیله قطب عالمین غیر ی اولان قطبی اوزره و معد لند غیر ی ایکی جانب قطبی مقداری
 مائل اولان منطقه می اوزره غیر بدن شرقی بطی دور ایدر و آهسته حرکت یله تختند در مرکز اولان ثوابتی باطلند
 اول جانب الوب کیدر و تنش سینه سینه ده کندی منطقه می اجزا سندن انجق بر در جبهه قطع ایدر پس ایکی یل
 و بوز سینه ده بر بر جی کیدر و بکری بش یل ایکی وز سینه ده بر در و سنی تمام ایدر و حکما کلامند بومدت بر قومه
 تمامند بر و بجز حرکت یلند در جمیع امور عالم با تقدیر حکیم اعلم سر ایا تجدید ایلد و بشارت در و بوظیفه دخی تختند
 افلاک جز به فرض حاجت قالیوب انجق دوا تر عظامدن بر منطقه البروج دایره می فلک مرقوم که محی طنده
 بین القطبین فرض اولوب اشکال بروج اثنی عشره بومنه منطقه نک نغسند و تعیین اولند در و الی دایره عظیمه
 مذکور دخی بوظیفه ایکی قطبی اوزرند و متقاطع فرض اولوب فلک مرقوم بود و اوسته ایلند بطیض مضاعف
 شکند و ان ایکی قسم اولوب هر قسمه بر اسم ایلند بروج اطلاق اولوب مثلاً بروج حل دینا سندر * نوع ثانی *
 کواکب می صوده ایلند بولنان اشکال و اسماء بروجی و مثلثات از به سنی میلدر (ای عزیز) معلوم اولند و آنکه
 اهل هیئت دیشدر که بروج اثنی عشره هر رنده مثلث شکل یطیض هر رقصی وسطه ده یعنی فلک نامند
 ان ایکی حصه سندن هر رینگ متصفند کواکب می صوده بکلی مجموعه هیئت بر شکله مشابه مشاهده
 اولوب اول بروج اسماء و جبهه تسبیح قلیخدر مثلاً بروج حل فلک نامند ساحه سنده بر حصه در که
 آن فلک متصفند در صدا اولنان کواکب بر خط ایلند برینه وصل اولند آن فلک شکل حل کور و بروج
 باقیه بوقایع اولند و بوقایع تمام مسافت فضا سنده مرکز اولان کرات کواکب سندن حکای قدما فلک
 در صدای مقتضای سنج یل بکری ایکی کواکب منبری محتوی ذی روجه و غیر ی به مشابهت سکر صورت
 تخیل اولند در که اوجیوز فرق الی کواکب می صوده می اشتمالله ان ایکی صورتی مشهور و معلوم اولان بروج
 اثنی عشره اسماء تسبیح است در و ضرور می قومه نک بکری بری منطقه نک جانب شمالند و واقع اولوب آن رنده
 اوجیوزالتش الی کواکب ضبط اولند و فرق سکر صورت باقیسی اولیش صورت منطقه نک جانب
 جنوبی و واقع اولوب کواکب می صوده دن اوجیوز ان الی کواکب دخی بولند ساحه سنده تعیین اولوب
 ذکر اولنان یل بکری ایکی کواکب تمامیه متعین اولند در (تذیل) معلوم اوله که مصنف می حرم ذکر
 ایلد ایکی اوزره کواکب ایکی قسمه منقسم اولوب بر قسمه ثابته و دیگر یه سیاره تسبیح اولند و بر فرقه سینه
 ثابته تسبیح اولند و بقیه سبی بر رینگ اولان بعد از مقداری دایره مساوی اولوب زیاده و نقصان اولند و بقیه سینه
 سفیدر و آن رنده بوشند در ذکر اولنان فلک ثوابت و ایدر و بر فرقه سینه سیاره تسبیح اولند و بقیه سبی
 کواکب مذکور بوشند بقیه سینه سیر و حرکت اندیکه بر رینگ بقیه سینه کواکب بقیه اولند و بقیه سینه
 سفیدر و آن رنده سیاره در که هر بری بر فلکده مرکز و ایدر کواکب سیاره بقیه سینه بقیه سینه اجتماع
 و اقتران ایدوب کاه دایره افق بر برینه مقابل در جاتده قریب و قریب واقع اولور کواکب ثابته نک مقداری
 حکای متساوین و فوج یل بوز ان ایکی عدد کواکب اولوب اجسام منبر اولند قری میبرد و
 و بر رینگ تمیز و ثانی و هر برینه بر اسم وضع ایلند متعذر الا مکان اولند فلک هیت مجموعی الشمس
 فرقه به تقریبی و هر فرقه سنی بر شکل اوزره تسبیح ایلکی بالاتفاق است و اب ایدوب و هر شکله متقدمین

تذیلان تحت تدبیر قدر بعض
 نسخده بولند یقندن مؤلف
 کلامه الحاق اولندی

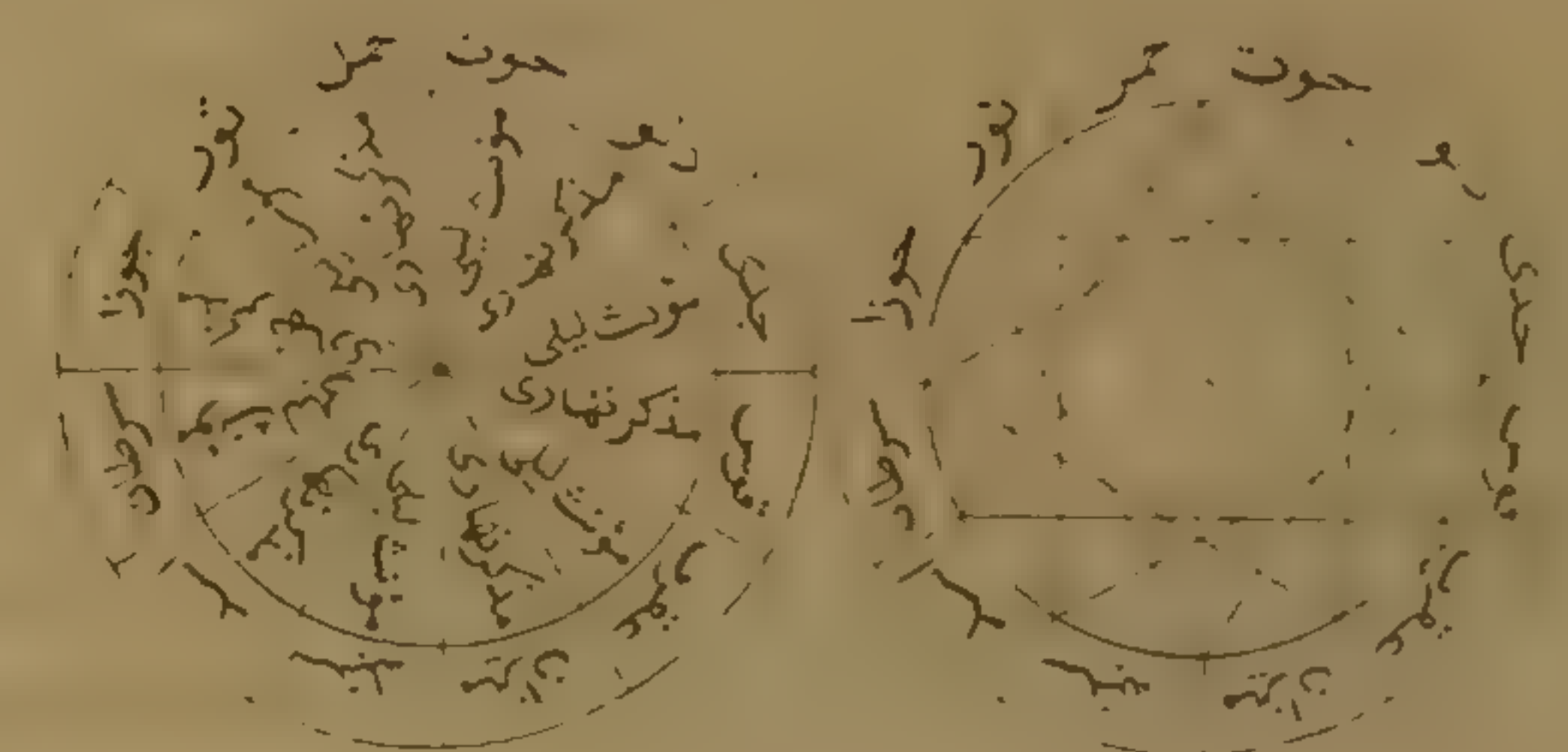
یافته کسب شهرت ایش کسب لک اسماء سندن و بعض حیوانات و ادوات و آلات اسماء سندن بر اسم وضع
 و تخصیص ایشلر که رسم اولنان که افلاک شکند و منظور و مشهور و اولور ذکر اولنان سکنان شکال هر بری
 بر فاج کواکب سندن بر جمعیت موهوم اولوب آن فلک ان ایکی منطقه البروجده واقع اولوب کواکب
 معدوده دن اوجیوز فرق الی کواکب محتوی در ایلدر بولند در حل اوزر ۲ جوزا ۳ سرطان ۴ اسد ۵ منبله
 ۶ میزان ۷ عقرب ۸ قوس ۹ جدی ۱۰ دلو ۱۱ حوت ۱۲ اما منطقه بروج نک جانب شمالی سنده اوجیوز
 ایشلر کواکب و صد اولوب بکری بر صورت تطبیق ایشلدر و اسماء سنی بولند در دب اصغر ۱ دب اکبر ۲ سین
 ۳ قیفاوس ۴ عوا ۵ جانی ۶ ملک ۷ طائر ۸ ذات الکرسی ۹ برساوش ۱۰ ممسک ۱۱ حوا ۱۲ حیه الحوا ۱۳
 سهم ۱۴ عقاب ۱۵ انسر ۱۶ ذل ۱۷ فرس اول ۱۸ فرس ثانی ۱۹ مرآت ۲۰ مالت شمالی ۲۱
 اما منطقه نک جانب جنوبی سنده موجود بولنان در تیوز الی کواکب بکری بدی صورتی تشبیه ایدوب ایلدر
 بولند در قیطاس ۱ جبار ۲ ثور ۳ ارنب ۴ کاب اکبر ۵ کاب اصغر ۶ فینه ۷ شجاع ۸ باطیه ۹ غراب ۱۰
 قیطورس ۱۱ سبع ۱۲ بجره ۱۳ اکلیل ۱۴ حوت جنوبی ۱۵ عنقا ۱۶ غرق ۱۷ غلام هندی ۱۸
 طارس ۱۹ نخل ۲۰ مالت جنوبی ۲۱ کاب بجره ۲۲ ذبیه ۲۳ حوت ذوالجنح ۲۴ اردر ۲۵ غراب
 ۲۶ حاسه نوح ۲۷ بومیاق اوزره مجموع الشمس عدد اولوب و بوضو ترند بیل بوز ان ایکی کواکب اگر چه
 رصده و حساب اولمش اولوب لکن عدد مذکور بالکثر ای العین مشاهده اولنان کواکب مقداری اولی
 اقتضا ایدر فرضا طاق که کشتان صیق و خرد کواکب کثیره دن بر جمعیت اولی حسیله عدد نک تعیین
 محال قییلند اولوب کواکب ارض و موهوم ساقه لک در جبهه می جهت یله می کواکب و بعضی دخی بیون
 و کورینور هنوز احوال مجهوله دندر و الله اعلم بالصواب تم التذیل اما منطقه البروجده واقع اولان صور
 کواکب مشهوره نک اسماء بولند در (حل) ثور (جوزا) بوقایع امان دخی در (سرطان) اسد (منبله) بوقایع
 دخی در (میزان) (عقرب) (قوس) بوقایع دخی در (جدی) (دلو) (حوت) بوقایع کشتان دخی در (بروج
 مذکور نک التیس دایره معذل التهار لک شمالند واقع اولند بولند بروج شمالیه در روال تیس دخی معذل
 جنوبی بولند بقیه بروج جنوبیه در روال بروج شمالیه حل ثور جوزا سرطان اسد منبله در و اما بروج
 جنوبیه میزان عقرب قوس جدی دلو حوت و بروج می قومه نک در دینه منقلب و در دینه ثابته و در دینه
 متجسده در روال و اما بروج منقلب حل و سرطان و میزان و جدی و بولند آنکچون منقلب اطلاق اولند در که بولند در
 زمان بر فصلدن بر فصله منقلب اولور اما جلد حل و شمس ایلد زمان شستادن ثابته منقلب اولور و اما سرطانده
 حصول شمس ایلد زمان بهار دن صیفه منقلب اولور و اما میزانده دخول شمس ایلد زمان صیفه دن خریفه
 منقلب اولور و اما جدیده وصول شمس ایلد زمان خریفه دن شتایه منقلب اولور و ابتدای جله اعتدال ریخی
 و ابتدای سرطان انقلاب صیفی و ابتدای میزان اعتدال خریفی و ابتدای جدیه انقلاب شتوی در روال
 و اما بروج ثابته (ثور) (اسد) و (عقرب) (دلو) در و بولند آنکچون ثابته در روال که منقلب کی انقلابده قالور و نه
 متجسده کی ایکی حالتده متمزج اولور و اما بروج متجسده جوزا و منبله و قوس و حوت در و بولند اول سیددن
 متجسده تسبیح اولند در که شمس منبر بروج نک برابرند ایکن هر رنده زمان کندی حالتیله آخر حالت یافته
 متمزج در اما بوزاده زمان ریهده ایکن صیفه اقبال ایدوب متمزج اولور و اما منبله ده زمان صیفهده ایکن خریف
 ایلد متمزج اولور و اما قوسده زمان خریفه ایکن شتایه متمزج اولور و اما حوتده زمان شتاده ایکن ریح ایلد متمزج

احوال بروج	ربیع	صیف	خریف	شتا
منقلب	حل	سرطان	میزان	جدی
ثابته	ثور	اسد	عقرب	دلو
متجسده	جوزا	منبله	قوس	حوت

اولور اما حکای متأخرون عندند بروج اثنی عشره سبعة
 سیاره عناصر را به امثالی طابع مختلفه اوزره در لک
 هر اوج بر جی بر طیه منده بولوب مثلثات بروج اطلاق
 ایشلدر اما حل (واحد) و قوسه (مثلثه) ناریه در لک
 هر بر یلک طبعی حرارت و یوستدر و اما ثور و منبله
 و جدیه مثلثه ترایه در لک هر بر یلک طبعی برودت و یوستدر و اما (جوزا) و (میزان) و (دلو) مثلثه هوا یه در لک
 هر بر یلک طبعی حرارت و رطوبتدر و اما (سرطان) و (عقرب) و (حوت) مثلثه مایه در لک بولند هر بر یلک

طبیعی رطوبت و درودند پس قوتی بروج اوزره بروج ناری و بروج خاکی و بروج هوایی و بروج آبی دربر
اون ایکی بروج بومنوال اوزره عذاید و بروج دخی بروج اثنی عشر لیل بهضن مذکر و بعضن مؤنث طبعه منده
بولوب بعضلک نهاره و بعضلک لیل بهضن است ایستدر که الی بروج مذکر و التیسی مؤنثدر اما مذکر اولان
بروج حمل و جوزا و اسد و میزان و قوس و دلو و در که بروج مفرد و در و اما بروج مؤنثه نور و سرطان و سنبله و عقرب
و جدی و حوت و در که بولوب بروج مزوج و در پس بروج حملن بدآ ایدوب قوتی بروج اوزره بر مذکر و بر مؤنث
عذاید و اون ایکی بروج تمامه دکن کیدر پس مثلث ناری و مثلث هوایی و بروج مذکر واقع اولوب مثلث
خاکی و مثلث آبی جمله مؤنث بولوب مذکر نهاری و مؤنث لیلی اولمندر

قوت ثالث کواکب فوایدن اولان منازل قری اسماء و اشکال لیل و فلک بروجده اولان مکان لیل و عرض
اوردیمند طلوع و غروب و اوقات و مواضع لیل و لیل (ای عزیز) معلوم اولسونکه حق تعالی کلام قدیمده
(واقعه قدرناه منازل) ییوردیق منازل قری بکری سکر در که بوفلک بروجده ثابت اولان کواکب مرصوده دن
منطقه البروجک قرینده بولوب قری کندی فلکی منطقه منده حرکت ذاتیه غریبه سیله نصف بروج جمله
شمس ایله محاق اولدقده هر کجه بر کواکب برابرینه کله کجه اول کواکب بر منزل اعتبار اولمندر و قری حرکت
سربعه سیله اون ایکی بروجی بکری سکر کونده قطع و دور ایدوب نه مکانه رجوع ایلدیکندن بکری سکر منزل
بولمندر و اولکی منزل شرطین و آخری رشتا سمیه اولمندر و هر ایکی منزل مابین اون ایکی درجه والی ایکی
دقیقه اولفله اون ایکی بروجک هر بروجی بکری سکر منزلدن ایکی منزل و ثلث منزلی تقریباً حاوی بولمندر
والی سنه مقدم نظم اولنان منظومه منبونه تحریر قیلتمندر

الله آدله بشلر خبری	قیلیدی تقدیر شمس ایله قری	حمد لله حبیبه صلوات
شمس و ماه ایلدکجه خوش حرکت	بعده حق دیرای اهل خطاب	اهل هیئت سوزنجده در بوکتاب
نظم قیلدم کتاب معتبری	دیدم اسمن منازل قری	اولدی ایاتی جمله یوز طغسان
یک یوزالتش بش ایدی ای جان	چرخ نامن که اون ایکی بولینور	هر بولکده اونوز سهم بولینور
اون ایکی بروجی اون ایکی آی اولور	اوج بهار اولور اوج دخی بای اولور	اوج خریف اولور اوج دخی فینور
چار فصل اون ایکی آی اولمندر	اول آذر ایکنی نیساندر	اوج ایار اوجی سحر بر اندر
خامس اولدی غوز و ساد می آب	اولدی ایلول سابی بحساب	نامن و نامع اولدی نشرین
قیش دو کانون و یک شیطانی زین	کمدی کون بروج اوانلنه	اون کون اقدم شهر و روم بلنه
اون ایکی بروج به بولمندر	برج حمل ایستدر و جوزا در	سرطان و اسد و سنبله در

برج میزان و عقرب سیله در قوس ایله جدی و دلو و حوت آکیلور
چونکه شش بروج اونوز بای بکشم
آنده در جمله ثبات نجوم
اون ایکی بروج بکری در ساعت
ساعت اون بوش دره چه در عادت
اول فلک دور ایدر کونش سیری
اوجیوزالتش بستمده بیری کون
چون محول ایدر هر آی برینه
عرشی قرق جز اولان مکنده اولان
ساعت شب او کجه اون بوش اولور
اوج کون اوج کجه برقراره قالور
نقل ایلنده کون اول جمله
اون ایکی ساعت اوله بی نقصان
هم نه کون بکون کون اطول اولور
اول شبک ساعتی طقوزی بولور
(بعده کون بکون شب اطول اولور
روز و شب هم برابر اولور و کون
پس نه کون بکون شب اطول اولور
عرض میمده بوطوری قائمدر
برخ اولده در قری مرآت
شمس ایله نور ماه قائمدر
جایی چون کونله ارض ارسیدر
نورلی باندن بره خیال کورینور)
چارده منزلن مه ایلمه سیر
کورینوب نوری بدر کامل اولور
شمسه اولدکجه مقرب هم آی
بره طوغری دوز طوفوق بای
اون ایکی بروجی کون کسر بریل
کونده اون اوج درجه بر او اشور
کونده اون ایکی جز و او شمس بکر
هر بروجک نشانی یلدز اولور
شرطین و بطین و پروین شاع
صرفه عوام مال و پس غفره
بلنده ذابج بلع سهود احیا
بیلک استر پس ایله شب نظری
اول کون اولدقده شمس افقده عیان
نقطه مغرب اول بیری ییل خوب
قیل بودرت نقطه اوسطن تخمین
پس طلوع و غروب آندن صای

ییل باشی اول حمل صایلور
برخ نامنده در بوقسم رسوم
هب طلوع و غروب اودور اندر
چون دوز نصف بروج بر ساعت
اوسطنده زمین مر صعددر
غربدن شرقه کون کیدر هر کون
آیده بر بروجی قطع ایدر بیلمه
روز و شب خط استوا ده سوا
زمهر بر ابتدا سیدر اوزمان
پس کجه کوندن الی ساعت اولور
تا حمل اولین بوش بولور
کون طوغاندن بانه دك اوزمان
اون ایکی ساعت اوله اولیه کم
ساعتی روزا و کونده اون بوش اولور
اوج کون اوج کجه اول قراره قالور
کله میزانت ابتدا سینه کون
شرق و غرب ایکی سینه بر بر در
ییلده بر بول بودوری دایمدر
هم قری بوقایمده اولیلمه در
جرم شمس ضیائی دایمدر
اول کونشدن یکا منوردر
ایرتسی کجه چون هلال کورینور
ارضه طوغری بوزی اولور براق
شمس ایله ماه خوش مقابل اولور
ظلمات لیلی نور محض ایلر
چون بولور هم او شمس تابانی
بومحاق و بوبدری قائمدر
غربدن شرقه هم قری طواشور
ایرتسی کجه آی مقدم اولور
پس منازل بکری سکر اولور
صای مر قری ییل ای یار
نثره و طرفه جبهه و زبره
قلب و شوله نعبائی خوش ییل
کوله بوزنده منازل قری
چون بولور استدای میزانی
هم ایلنده او کون افقده غروب
قیل نشان نقطه جنوب و شمال
افقی فرض ایت اوجیوزالتش پای
اول افقندن بوزمه طوغه بنا

چون بارم ساعت اول شب اید و مرور باشد ای منازل اید و ظهور نقطه مشرقك شمال اندن
هم بکرمی جزو شمال اندن شرقین یکی نجم عالیدر بر جنوبی بری شمالیدر
بر ذراع ایکسی اواسی صای بیست و هشت جلد آتله جای اول جنوبی یا تده را بخند
بر کوچك یازدهمی با طغدر شرقین اول یکنی منزل ماه هم بطین اول یکنی منزل ماه
نقطه مشرقك شماله باقی نقطه دن طوغه فرق درجه ابراق اوج کوچك نجم در مثلث وار
برج نورك اوتده بولدی قرار چون یکی ساعت اول شب اید و مرور اولکر اوچینی منزل اید و ظهور
نقطه مشرقك شمال اندن هر او تو ز درجه کمال اندن خوشه شکنده الی کو کبدر
نورك ایکری دردی منصبدر اول شب اوج ساعت و رده همان طوغه در دینی منزل دیران
نقطه دن اون سکر درجه شمال برق اور و نجم خامسی فی الحال دال شکنده پنج یلدز در
برج جوز اده جای سکر در (دوت) یچق ساعت اول شب اید و مرور منزل خامس اید و هغه طلوع
نقطه مشرقك شمالی همین جزو نامنده شکل نقطه شین رأس جبارادی سه نجم نهان
برج جوز اده بیست و هشت عیان یچق ساعت اول شب اید و مرور هغه النبی منزل اید و ظهور
نقطه مشرقك شماله باقی نقطه دن اون سکر درجه ابراق یکی یلدز شمال و غربی کبیر
سرطان جزو خامسند منیر بکله بش ساعت اول شب اید و مرور کوره سن تا ذراع هفتم ماه
نقطه مشرقك شماله کیت نقطه دن فرق درجه تخمین ایت یکی روشن ستاره در بقب
غربی شعری شامیدر بقب اولد ر اول شمالی بر یلدز سر طانن بریدر اون سکر
(اوله ساعت یدی اوشب کال کورینور نبره هشتم منزل نقطه مشرقك شماله کل
هم بکرمی بشقی جزو ال خرده انجمیدن ابر باره سیدر چار نجم مربع اید و سیدر
امی شعری یمانیدر ییل هم امد اولنده در حاصل چون سکر ساعت اول شب اید و مرور
کورینور طرفه تاسع ایل نظر نقطه مشرقك شمال اندن هم او تو زنجی جزو کمال اندن
ایکی یلدز بری امد دندر اسدک اون بشند و روشن (هشت) ونیم ساعت اول شب اید و مرور
عاشر ماه جبهه اید و ظهور نقطه مشرقك شمالی ال تا بکرمی بشقی جزو کمال
بر معوج خط اوزره درت کوکب اول جنوبی عظیم و روشن هب اولدی قلب الاسد ییل یلدز
هم امد دن بری بکرمی سکر (اوله ساعت طوغه یچق اوسحر زبره در اون برنجی طوغه مکر
نقطه مشرقك شماله وار قیل بکرمی بشقی جزو دره قرار قوشه یلدز جنوبیدر روشن
منبله اون بشی اکا مسکن چون طوغه ارون انکله ییل طوغه نقطه دن صرقه فرق شمال عوا
سرفه بر نجمی اول قدرک اون ایکچي منازل خسرل خرده انجم محیط اولدی نشان
منبله آخر بدرا کمال مکان (اولدی عوا بش انجم روشن طوغدی میزانک اون بشند و طن
چون منازل اون اوچینه همان مشرقندن اوشب یلندی مکان باقیسن مغرب ایل ییل او زمان
مغرب باق اوشب هم ایل نشان چونکه بر ساعت اول شب اید و مرور منزل چارده هم افقده کبدر
نقطه مغربه نظر خوش قیل بتار آنده شمال اعزلی ییل اسمیدر نغذ منبله ای جان
و سیدر بیست و پنج میزان) تا کیم اوج ساعت اول شب اید و مرور یازده هم غفره انجم اید و نزول
نقطه مغربك شمالی ال هم بکرمی سکر درجه ده قال بر مقوس خط اوزره اوج کوکب
بریدر جزو اول عقرب هم بر امی شمال را محدد اوسطی رخ و کندی چار حدر
چار منزل هلی التوالی اول اون بشیدن اول اید و نزول) بش ربع ساعت اوله اول شب خوب
شازده هم زبان اید و غروب نقطه مغربك جنوبی و آندن اون طوغه یچق جزو دره بتار
ایکک یلدز مقابل و براق ایکسینک اراسی بر مزراق هم بر امی ییله میزان
برج عقرب اوسیدر اکا مکان چون یکی ساعت اوله اول شب تار اولدم اکال اون یچق بتار
نقطه مغربك جنوبی باقی نقطه دن هم او تو ز درجه ابراق بر واری خط اوزره اوج کوکب

روشنی اولدی جبهه العقرب عقرب اولدی بر امی هم ای بار (یکه ساعت یکی یچق اوله تا هزده هم قلب عقرب آنده بتا
(او تو ز اوچینی جزو غربی بول بر مقوس خط اوزره اوج کوکب (قاب عقرب ییل شو یلد و اروب نیده هم منزل اولد اید و غروب
نقطه دن فرق طوغه درجه ابراق قوشه یلدز در ایکسی براق یکله درت ساعت اول کیچه اوتور و بیست و نه نام اید و غروب
او تو ز اوچینی جزو در اکا بول چار نجمی صغار و چاری کبار دخی بش ساعت اول شب اید و مرور تا
تا بکرمی سکر درجه به کل نقطه جزو خدر که ساده اولور هم برادی قیلا ده در ای جان اوسط جدی برجن ایدی مکان
بانه بیست و دوم آدی ذابح نقطه مغربك جنوبی ال ایکی یلدز شمالیدر اعظم بر کوچك نجم انکله ادی غنم
اول دلو اوچینه اولدی مکان هفت نیم ساعت اول شب اید و مرور نقطه مغربك جنوبی نیجه
نقطه مغربك جنوبی نیجه نقطه دن صای بکرمی اوج درجه بر کوچك یلدز آره لقه غریب اول کوچك یلدز اول شماله یچق
کوطه و ساعت اول شب اید و مرور بیست و چارم اید و اید و کبدر جزو ثامن افقده در اکا بول
بر مقوس خط اوزره اوج یلدز اون یچق ساعت اول شب ایل نظر اخیه بیست و پنج اید و سحر
چار کوکب اوچی مثلث اولوب رابی سعد و هم ردیف اکا نام شرقه باق هم او خاشام ایت توفیق
ار تمنا عیله هر برن تحقیق طوغه لر شمس با تمدن اقدم بر یچق ساعت اخشامه وار ایکن
نقطه مشرقك شمال اندن بیست و پنج جزو کمال اندن اصلی بر نجمدر جنوبی همان
ایکک ییلدز اراسی بر مزراق (نقطه مشرقك شماله کیت هم او تو ز بر درجه تخمین ایت
فرعی اصلندن اقدم اید و ظهور یکی یلدز که بعدی بر مزراق (شرقه) باق بول اوشب محل عشا
طوغه یچق سکر یچق و شاشا شرقدن طوغه اوله اول راحت نقطه مشرقك شمال اندن
ایکی یلدز که شرق و غربی صف انجم اید و در منبله کبی هم جمل اون بشند در حالا
نصف برج جلد اوله محاق منزل اولی اولور شرقین هم بر ترتیب ایل و شایه ده کین
بو منازل اید و جلد کبدر اول بکرمی سکر کو ییله کیچه چون بکرمی طوغه یچق کون اولور
شمس ایل هم قمر محاق بولور کون حساب اولور او برای او تو ز (دهمه هر نه شب قیلسه هر اد
اولد یفلک کیچه شمه ییل درجه کیم نه بر جک فاجنده در او کیچه ییل نه مقداری کیچه شمس آندن
کیچه بر برجی یکی ساعت اودم پس هر اون بش کیچه در ساعت اید و ثبات اید و مرعت
سیر اید و شرقه کچ غروب کبدر هر نه کیچه بو کا قیاس اولور و چون کیچه شمس اول اول جلد
امر بر عکس اولور و لایلی کله مغرب ییلدز اولور هب مغرب ییلدز اولان الان

برج عقرب ییله جای بیست چهار نقطه مغربك جنوبی بول سادس برج قوس اکا مطاب نقطه مغربك جنوبی باقی
بولدی قوسک بکرمی سکر طوراق نقطه مغربك جنوبی بول طوغه ییلدز جدی اوائلنده قرار
نقطه مغربك جنوبی ال انجم اطرافنه قیلا ده اولور (کریدی ساعت اوله شب رابح
آندن اون سکر یچق جزو دره قال ذابح آتی ایدر کبی قربان بیست و سوم یلدز اید و نزول
ایکی روشن ستاره در که قریب دلو اون در دیر مکانی همین نقطه مغربك جنوبی بول
دلو بر جنده جای اون سکر نقطه مغربك قریب و جنوب خامس برج حوق قیلا دی مقام
یکیم مقدم دخی مؤخر هم ایکسی ییل طوغه اوله معنا طوغه فرع مقدم آنده عیان
حوتدن یازده هم او فرعه طوراق آنده طوغه اوله مؤخر نور فرعی حوت آخرنده خوش براق
قالش ایکن غروب بر ساعت هم او تو زنجی جزو کمال اندن شکل اهلیطیدر اول کوبا
مه کونشندن بورجه اوله ابراق (چون) بکرمی سکر کون ایچره قمر هم بکرمی سکر کونده بر درجه
اول سیدن برای بکرمی طوغه بو منازل تمام اولور تعد اد قیل حساب ابتدای میزاندن
هب منازل طوغه بتر اقدم کیم کونش هر کون ایکی قرصی قدر بو حساب اوزره جلد می بولور
مشرقندن عیان اولان کوکب مشرقندن ییلدز اولان

نبردن طوغسه قارشو سنده بتار	آئنده پائسه مقابل سنده طوغار	(چون منازل بلندی بالعمین)
اون ایکی برچی بوندن ایت تخمین	تا که سیار و ثابت اوله عیان	کیم نه کوکب نه برچی قیلدی مکان
	خوش ییلندی کوکب ای حتی	سیرایت افلاکی فکر قیل حتی

* نوع رابع * فلک بروجک و آئنده اولان کوکب نوابت ایه اعداد و اجرامی ییلدی بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اصحاب ارسلا و اباب هندسه و حساب ابعاد و اجرام و افلاک و نجومی قوانین یقینیه ایه مساحه و حساب ایلزنده اتحاد ایه متفق اولمشلدر و سطح فلک اعظمک مسافه بعدی صکه فلک بروجک سطح محدثک بعدی بر مرکز ایلدن تقریباً اوتوز اوج ینک کره ینک و بشیوز یکری بش ینک و سکر یوز سکسان بر فرسخ بولمشلدر و هر بر فرسخی اوج میل و هر بر میلی اوج ینک ذراع و هر بر ذرای اوتوز ایکی اصبع عرضی قدر فرض و تقدیر قیلشدر و هر بر اصبعی الی شعیره عرضی قدر و هر بر شعیره بی کاهل فرسدن الی قیل مقداری اعتبار ایدوب حساب مساحه عالم اجسامی ییلشدر و بوجک بروجک سطح مقعر ینک مرکز کوردن مسافه بعدی تقریباً اوتوز اوج کره ینک و بشیوز اوج ینک در یوزالی فرسخ و فلک مرکز کوردن مسافه بعدی تقریباً اوتوز اوج کره ینک بولمشلدر و کوکب نوابت الی قسم متفاوت بولوب قدر اول و قدر ثانی و قدر ثالث و قدر رابع و قدر خامس و قدر سادس برله تسمیه قیلشدر و قدر اولک افطار بی فلک بروجک فخته مطابق و مساوی اوج ینک در یوز اوج بر فرسخ بولوب مقادیر اجرام کوکبی جرم کره زمینه قیاس و نسبتله بیان و عیان قیلشدر اما قدر اولک اجرامی تقریباً الی یچ جرم ارض قدر یک و فرض ایدوب قدر ثانی اجرامی بش یچ جرم ارض مقداری و قدر ثالث اجرامی درت یچ جرم زمین قدر رابع اجرامی اوج یچ کره ارض کبی و قدر خامس اجرامی ایکی یچ کره زمین امثالی و قدر سادس اجرامی بر یچ طوب زمین مقداری بولمشلدر و بر این هندسه ایه اثبات ایدوب حسابن المشلدر و جمیع کوکب نوابت و سیاره بی کندی مواضعنده حرکت وضعیه ایه مرکز لری حولنده متحرک و دوار کوروب لاسا کن فی الافلاک مضبوطه مطلع المشلدر (فسمان الصانع الحکیم القادر القدیم جلت عظمته و علت قدرته عن ادراک عقول العقول * فصل ثالث * هیئت سماء سابق و آئنده اولان زحلی الی نوع ایه ییلدی بر (نوع اول) کوکب زحلی فلک مثنی ییلدی بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل هیئت دیمشدر که کوکب سبعة سیاره نیک سوائی جه سندن فلک زحلدر که فلک قردن عد اولجه فلک سابعدر و فلک شمس فو قنده بولنوب افلاک علویه عنوانله شهرت یاب اولان افلاک ثلثه نیک اعلاسی و اعظمدر و کوکب زحل کیوان لقبیه ملقب اولوب اهل نجوم اکا نفس اکبر و هند و سکر دیمشدر و بوجک کده آندن غیر کوکب بوجک بوجک حاکمی مجرد زحلدر اما منبری سعادت کستره سعادت اکبر و منبری خیر حلاله منظره نخبه اصغر دیمشدر و اما سعادت اصغر اولان بانوی عذرا زهره زهر او متوج اولان دبیر سماعطار خوب سیمای فلک شمس فو قنده قرار ایتمزله سفلین اسمیه تسمیه اولنوب ثلثه علویه و سفلین دینلوب جله من نام دیگر ایه خسته متحرکه دیمشدر که فلک شمس منبره نیر اعظم و قدر خوب منظره نیر اصغر دینلوب بوجک نیک زمره سی سبعة سیاره نامیه مشهور اولمشدر و اباب فن هیئت کوکب زحل ایچون اوج عدد فلک اثبات ایدوب فلک اولی که فلک کبیر می کده و محو و مد قطیلدره و منطقه ده و حرکتده فلک بروجه مشاه اولدی بچون بو کافلاک مثل دیمشدر و بکجهیسی فلک خارج مرکزدر که مثلک فخته متوازی السطحین وقع اولوب مرکز تدویری متعمل اولدی بچون بو کافلاک حامل دیمشدر و اوچنی فلکی فلک تدویردر که کوکب زحل آن بر طر فزده مرکز اولوب لیت تدویر کندی مرکزی اوزره حرکت وضعیه سیله دور ایلدی که زحلی تحرین ایدوب معاندویر ایلدی بچون بو کافلاک تدویر دیمشدر اما فلک مثل که فلک کایدویر ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کره بوجک بروجک افلاسی فو قنده اولان فلک نوابت سطح مقعر بند و سطح ادناسی فخته اولان بین مشترک سطح محدثه بمسدر و بوجک فو قنده و فخته بولنسان افلاک سائرة کلیه کبی اولان فلک اعظمک حرکت ذاتیه منته تابع اولوب حرکت اولی ایه مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت قسریه ایه حرکت ایدرو نایا کندی حرکت ذاتیه سیله مرکز عالم حولنده فلک نامنک حرکتی قدر غر بدن شرقه

آهسته کیدر فلاخرم فلک مرکز کوردن تحتنده اولان کرات افلاک دخی بالعرض حرکت شرقیه ایه متصف اولوب و بالذات حرکت غربیه ایه متصف اولمشلدر بیانی کاه جکدر (نوع ثانی) کوکب زحلی فلک خارج مرکزی هیئت ییلدی بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل هیئت عندنده کوکب سبعة سیاره عارض اولان امور مختلفه نیک تنظیم و تسمیه سی افلاک کلیه نیک شخون و درونلرند مختلف الاطوار و الادوار افلاک ثانیه و غیره ایه اثباتی اقتضا ایتمکله کوکب زحلی نظام خالچون فلک مثلک جری داخلنده یه ایکی سطح متوازی برله محاط اولان ثانی دروننده حامل نامیه فلک ثانی تقدیر ایشلدر و بوجعین اولنسان فلک ثانی ارضه شامل و مرکزی مرکز عالمدن کندی قطری اجرامیه الی یچ درجه بعد ایه هیئت اوجنه خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کره کیدر و بوجک نیک سطح محدثی فلک اولک سطح محدثی ایه بر نقطه ده قیاس ایشلدر که اول نقطه اوج اسمیه مسادر و اول نقطه مرکز عالمه نسبتله ایدو نقاطدر و کوکب زحل اول نقطه یه کاه کده مرکز ارضدن بیضایت بعدی و عالی اولمشدر که فلک نوابت سطح مقعری فلک اولک سطح مقعر ینک بر نقطه مشرکه ده و کاه سادر که اول نقطه یه حسیض اطلاق ایدر و بوجک مرکز عالمه نسبتله اقرب نقاطدر و کوکب مرکز کوردن بوجک شامل حرکتیله بوجک یه کاه کده مرکز ارضه غایتله تقرب و تسفل ایشل اولور پس بوجک تقدیر یچ اول فلک اولدن بوجک نامیه مشهور اولان فلک ثانی افراز اولنوب بوجک فو قنده افراغ اولنده قده فلک اولدن بالضروره مختلف الفضا ایکی کره کبیر و لور که بری فلک ثانی بی حاوی و بری فلک ثانیله محویدر و کره حاویه نیک رقی جانب اوجه و غلطی جانب حسیضه در و کره محویدر نیک رقی و غلطی بوجاویه نیک خلافته در و بوجاویه نیک فلک مثنی تسمیه مدخل لری اولدی بچون بر ینک حای و بر ینک حای و بر ینک حای تسمیه ایشلدر و هر فلک حرکت مخصوصه ایه دخی حرکتی مقرر اولوب کندی و بوجک مخصوص محور و قطب اوزرنده دوران ایدوب دوری تمام ایشل امر حقیقی اولغله فلک حامل زحل فلک بروجک فخته فلک مثنی تحتنده حرکت ذاتیه سیله غریزده شرقه حرکت ایدوب کوکبی معاندویر ایدر پس کوکب زحل آنکله کیدوب اون ایکی بروجک هر زنده ایکی یچ مسافت ایدوب یکری طقوز سنه بش ای الی کونده بر دور سنی تمامیه تکمیل ایدر فلک مرکز ارضدن ایدو دایره سی و اسع اولغله حرکت کوکب زحل تحتنده بولنسان سیارات سائر دن انقل کورنوب و سحان الخالق المصور (نوع ثالث) کوکب زحل فلک تدویری ییلدی بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل هیئت یه تنظیم احوال کوکب ایچون مقدار مذکور ایه کتفا ایچوب انقبی شمس خارج مرکز اولان فلک ثانی برله اکتفا ایشلدر لکن سیاره سائرده ارضه غیر شامل افلاک صفار اثبات ایدوب افلاک تدویر تسمیه ایشلدر پس فلک تدویر فلک مثل زحلده ارضه غیر شامل بر کوکب فلک کیدر که کوکب کندی و منی حامل و خارج مرکز اولان فلک ثانی مذکور لکن منطقه سندن مرکز تدویر حیثیه مقدر که تدویر قطری حاکم ایکی سطحنده بر ابرجه مسادر و فلک تدویر سطح واحد ایه محاط بر جرم مصمت کیدر که فلک ماثک جری فخته کندی مکاتیده حرکت وضعیه ایه غریزده شرقه یه منی توالی بروج اوزره دوران ایدوب بر طر فزده ایکی قطبی منصفنده مرکز کوردن فلک کوکب زحلی تدویر ایدر و بوجک تدویر کندی مرکزی حولنده حرکت غربیه سیله بر کون بر کبجه ده کندی منطقه سندن اوجیوز الشمس درجه سندن بر درجه یه غریب حرکتیله بوجک وسط شمس مطابق تحرین ایدر که سنه ده بر کره دوره من تمام ایدر و بوجک حرکت اختلاف کوکب تدویر و کوکب زحل دخی سطح واحد ایه محاط بر جرم کره یه منی و منی و منیر و فلک تدویری جرمنده بر حیثیه مقدر که سطح کوکب منطقه تدویر اوزرنده سطح تدویر بر نقطه مشترکه ده تمام اولمشدر یعنی جرم کوکب تمام جرم تدویرده واقع اولوب ایکی قطبی منصفنده سطحی سطحه قیاس ایشلدر و حاملک بر جانبنده حرکت وضعیه تدویر کبی علی التوالی کوکب زحل دخی کندی مرکزی حولنده دوار اولدیغن ارباب رصد اکثری کور مشلدر چون فلک زحل اجمال حاکم تحریر و ترتیب اجرامی تقریر و شکل و هیئت یه بوجک درجه بیان و تصویر اولمشدر پس بوجک قیاس ایه بونک جوفنده اولان فلک مشترک و آنک داخلنده اولان فلک مر یحک و فلک شمسک داخلنده بولنسان فلک زهره نیک اشکال و احوالی من کل الوجوه بوجک زحل مشاهبتلرندن بالجله ییلشدر لکن حرکات افلاک ثلثه مذکور مختلف وصفات کوکبی معاندویر ایه ابرام لری متفاوت اولغله هر بر نیک هیئت و مقادیر حرکات

دوارد اما کوکب مشتری فلک منلی که فلک کلید را اول یکی سطح متوازی بر له محاط بر جرم کریدر وسط
اعلامی کنیدی فوقنده اولان فلک زحل سطح مقعرینه و سطح اسفل المنده اولان فلک منلی سطح محدب
تماس ایستد و بود فلک منلی فوقنده و تحتنده بولان افلاک سائر که بی اولان فلک اعظم حرکت کنند تابع اولوب
حرکت اولی ایله مرکز عالم حولنده شرفدن غربه قسرا ایل حرکت ایدرونایا کنیدی حرکت ذاتیه سیمیه مرکز عالم
حولنده فلک نامنک حرکتی قدر غریب در شرقه آهسته کیدر کانه فلک نامنک تخریکه حرکت ایدر پس اوج
وحضیض و رأس و ذنب بونکله شمس یلده بر درجه کیدر * نوع ثانی * کوکب مشتری فلک خارج مرکز
شکل و حرکتیله یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردر که کوکب مشتری فلک نظام حالی
ایچون فلک منلی غنی دروننده حامل نامیه تعیین اولنان فلک نایندر که ارضه شامل و مرکزی مرکز عالم دن
کنیدی قطری اجرام سیمیه بش محقق درجه بعد ایل جهت اوجنه خارج و مائل یکی سطحی متوازی بر له محاط بر جرم
کریدر بود که فلک سطح محدب فلک اول سطح محدب بر نقطه ده تماس ایستد که اول نقطه به اوج دیرلر و اول نقطه
مرکز عالمه قیاس ایل ابعده نقاط اولغله کوکب مشتری اول نقطه به کد کده مرکز ارضدن بقایت بعید و عالی اولور
کذلک بوفلک ثانی سطح مقعری فلک اول سطح مقعری بر نقطه مشترکه ده تماس کده اول نقطه به حضیض
اطلاق ایدر زیرا که مرکز عالمه نسبتله اقرب نقاط اودر کوکب مشتری بوفلک حامل حرکتیله اول نقطه به نزول
ایستد کده مرکز ارضه غایتله اقرب و تسفل ایتمش اولور پس بوعین اوزره فلک اولدن فلک ثانی افرازا اولنوب شکل
مزبوره افراغ اولند فده فلک اولدن بالضروره مختلف الشخ ایکی کره فالور که بری فلک ثانی بی حاوی و بری فلک
ثانی بر له محویدر کره حاویه فلک رقی جانب اوج و غلطی جانب حضیضه درو کره محو به فلک رقی و غلطی
کره حاویه فلک خلافتد و بویایکی کره فلک انعام فلکده مدخلاری تمام اولغله برینه متمم حاوی و برینه متمم محوی
دیرلر و هر فلک بر مخصوص حرکتی متعین اولوب کند و به مخصوص محور و قطب اوزرنده دوران ایدوب دوری
تمام ایتمک محقق اولغله فلک مائل مشتری فلک منلی زحل حرکتیله مشترکه کنیدی فلک منلی تختنده حرکت وضعیه
ذاتیه سیمیه غریب در شرقه حرکت ایدوب کوکبی معاصر فلک ایدر پس بکوکب انکله هر برجده بر سینه مکث ایدر
اون ایکی سنه ده بر دوره سن تمام ایدر فلک مشتری قیوم کنیدی زیرنده اولان افلاک نسبتله ارضدن ابعده دایره سی اوسع
اولد یغندن حرکت کوکبی مشتری تختنده بولان سیارات سائر حرکتدن اقل کورینور (نوع ثالث) کوکب
مشتری فلک تدویری هیئت و حرکتیله یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت بکوکب مشتری فلک
دخی تنظیم احواله تعیین مقدار کور ایلد کتفا ایجاب ارضه شامل اولمیان بر کوکب فلک هم اثبات ایدوب
اکانفلک تدویر دیشلردر پس فلک تدویر فلک منلی مشترکده ارضه غیر شامل بر کوکب فلک کددر که بکوکب
کنیدی سی حامل و خارج مرکز اولان فلک ثانی بی مائل منطقه سنه داخل قبر حیثیله مغر قدر که قطر تدویر
سطحی حامله تماسد و فلک تدویر سطح واحد ایل محاط بر جرم مصمت کریدر و کنیدی مکاتنه فلک مائل بر منده
حرکت وضعیه ایل غریب در شرقه علی التوالی دوران ایدوب بر طر فنده مرکز اولان کوکب مذکور معاند و بر
و بوفلک مذکور کنیدی مرکزی حولنده اولان حرکت غریبه مزبوره سیمیه بوفلک بکوکبی بر کون و بر کبیجه ده
کنیدی منطقه سنل اوجیوز ایتمش درجه سندن تقریباً درجه قدر مسافه اولوب کیدر یعنی شمس وسط شمس
مقداری محویدر که سنه ده بر دوره سنی تمام ایدر و بر حرکت حرکت اختلاف کوکب و حرکت خاصه کوکب
دیرلر و بکوکب مشتری دخی سطح واحد بر له محاط بر جرم کروی و مصمت و منیدر و فلک تدویری بر منده
بر حیثیله مغر قدر که سطح کوکب تدویر یکی قطبی منته فنده بر طر فنده واقع منطقه سنی عندنده بر نقطه
مشترکه ده سطح تدویر غاس ایستد یعنی کوکب تمامیه جرم تدویرده واقع اولوب سطحی سطحی غاس
اولشدر و حامل بر جابنده فلک تدویر وجه مشروح اوزره حرکت وضعیه سی مثلی بکوکب دخی تدویری
جابنده علی التوالی کنیدی مرکزی اوزرنده حرکت دوریه سنی اکثر ارباب ارضه مشاهده ایدوب لاساکن
فی الافلاک دیشلردر * نوع رابع * کوکب مشتری فلک سرعت و استقامتی و بطو اقامتی و رجوع و حیرتی
و شمس ایل اولان ارتباط و احتراق یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردر که کوکب
مشتری به هم کاه سرعت رکاد استقامت رکاد بطور کاه اقامت و کاه رجوع رکاد احوالی اعادت عارض و طاری

اولور و بواحوالک بیانی بود که بکوکب تدویری اعلامنده بولند فده کنیدی مرکزی حرکتی فلک تدویر
مرکزی حرکتی ثانی بروج اوزره موافقت و مراقت ایل سیمیه کوکب سیر حرکتی کورینور و چون
کوکب اسفل تدویر بر مقدار میل ایدوب مستقیم حرکت اولور و کوکب اسفل تدویر نزولی توسط اینسه
بطای حرکتی کورینور زیرا که کوکب کنیدی مرکزی نزولده اولد یغندن حرکتی کورینور و کوکب اسفل
تدویر قریب اولد فده کنیدی مرکزی خلاف ثانی حرکتی تدویری مرکزی حرکتیله علی التوالی
اولان حرکتی مساوی اولوب یکی حرکت بری برینه مقابل کوکب معارض اولد یغیچون کوکب مقیم کورینور
و کوکب اسفل تدویرده بولند فده کنیدی مرکزی حرکتی مرکزی حرکتیله زیاد اولوب کوکب راجع
کورینور و رجعت کوکب تمام اولوب یکی حرکت برینه مساوی اولد فده نایا مقیم کورینور و بعد الاقامه سیمیه بطای
کورینور زیرا که کوکب کنیدی مرکزی مساعدا اولغله حرکتی کورینور و اولوب احتیج مرکز تدویر حرکتی کورینور
و بعد البطو برینه مستقیم و سیر کورینور حال بکوکب کنیدی تدویر بر سیمیه اوزره دوری اختلاف
تمام ایدر زیرا که حرکات افلاک و نجوم کنیدی کره لری منطقه سنه قیاس ایل متساویه و مستقیم و کوکب
رجعتندن مقدم اقامته مقام اول و مؤخر برینه مقام ثانی دیرلر اما مشتری فلک مدت رجوعی درت آی و استقامتی
سکر آی و طقوز کورینور و کوکب فلک مائل جنوب و شمال منطقه البروجدن بر رجوعی درجه میلی وار ایکن
فلک تدویر فلک دخی درو سیمیه و حضیض مرکزی فلک مائل جنوب و شمال کاه جانب جنوب و کاه جانب شمال مائل
اولوب ایکی بختی درجه اختلاف عرضی بولغله سیرنده متحرک کورینور جنوب انکله سیمیه اولشدر و بکوکب
مشتری به آفتاب عالیه نسبتله عارض اولان ارتباط و احتراق بیانی بود که بکوکب زحل کبی داغما
تدویر فلک درو و سطی سندن کنیدی جرم فلک مرکزی بعدی مرکز آفتاب فلک بروجده اولان موضع وسطی سندن
مرکز تدویر موضع وسطی بعدی کیدر پس کوکب مشتری تدویر فلک درو و سطی سندن بولند یعنی حالده
ایدا شمس ایل مقارن اولور زیرا که مرکز شمس مرکز تدویردن تباعد ایلد کج تدویر فلک درو و سطی سندن مرکز
کوکب دخی به شمس مقداری بعید اولور شمس مرکز تدویره مقابل اولد فده کوکب دخی حضیض تدویر
نزول ایتمش اولور پس بکوکب شمس منیر ایل قران و احتراقی ایدر تدویر فلک درو و سطی سندن بولند یعنی حالده واقع اولور
و شمس ایل مقابل سی تدویری حضیض سندن ایکن حاصل اولور و بکوکب ایکی احتراقی بیننده اولان مدت بر سنه
و اوتوز اوج کورینور * نوع خامس * کوکب مشتری فلک اوج و حضیضی و رأس و ذنب و عقد لری و طبیعت
و اوصافی و مناسفه بعدی و مقدار سیر یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردر که کوکب
مشتری فلک اوجی ایکی جوزهری نقطه لری منته فندن یعنی فلک مائل منطقه البروجدن جانب شمال غایت
میلندن لای علی التوالی یکری درجه منته فندن پس اوج مشتری عقده رأ سندن شمس درجه متأخر در و زحل
ایل مشتری غیر کوکب متحرک فلک اوج لری عقده رأ سندن طقسان درجه متأخر منته فندن ایلده واقعدر
چونکه اوجات و جوزهرات بالاده بیان اولند یعنی اوزره فلک ثانی مطابقت حرکت ایدر پس اوج مشتری فلک
فلک بروجدن مکان ناریخ رومی فلک شمس طقوز سنه سنده برج سنبله فلک اوج طقوز بختی درجه سنده متعین اولشدر
و حضیضی دخی مقابلده برج حوت فلک اوج طقوز بختی درجه سنده وصول بولشدر و رأس جوزهری
برج سرطان طقوز بختی درجه سنده کلشدر و ذنب فوری برج جد فلک طقوز بختی درجه سنده
فالشدر و حالا ناریخ رومی ایکی یلک شمس طقوز سنه به ارباب ناریخ هجرت هم یلک یوز ایتمش ساله ایستد
پس غیث ناریخندن بونار یخه کانیجه دل هر شمس سنه بی بر درجه به یوز یلک اوجات و جوزهرات فلک هر بری
تقریباً سکر درجه مسافه کیشدر و متوال مذکور اوزره حساب ایتمک هر تار یخده مواضع اوجات
و جوزهراتی متعین ایدر و اما کوکب مشتری فلک طبیعت و اوصاف حمیده سنده اهل نجوم اتفاق ایدوب
دیشلردر که مشتری فلک طبیعتی اعتدال اوزره حار و رطب اولوب مذکر نهاری اولغله سعدا کبر نامیه سیمیه
اولشدر و بکوکب اوصافی جهددین و علم و حلم و حیاء و خفا و تواضع و کرم و عقل و عفاف و طلاق و فصاحت
بولشدر پس بکوکب ارحامه واقع اولان منطقه لره حین و قو عنده طالع دوشسه امر حق ایل بونک طبیعتی
سلیحه سی و اوصاف حمیده سی آنلره سر ایل خلق و خوی اولوب طالع لری مشتری حکم اولنور * السعید

من بعد فی بطن امه * مضعونجه آنرا اول سعادته دنیا به کلوب هر بری بر کونه سعید مادر زاد بولنور و بکوکب
 حاکم لیلۃ الثانی و یوم خیس و یوم غدیر و اول شبک بعد الغروب و بوز و زلزله بعد الطلوع بر زمان ساعتی بکوکب
 نسبت قیلتند و اما ککوکب مشترک فلک و فلک مسافه بعد از نده و مقدار سخن و بر مار نده اصحاب ارساد
 و ارباب هندسه و حساب اتفاق ایدوب دیشلدر که سطح محدب فلک مثل مشترک من مرکز عالم دن مسافه
 بعدی تقریباً بکری ایکی سیک کره سیک و طوقوز و طوقسان ایکی سیک و در تیر و زسکسان یدی فرسخ کیل اولغشدر
 و سطح مقرر فلک من بولر که کوزدن مسافه بعدی تقریباً بولون دیرت سیک کره سیک ویدی یوز قش بر سیک
 و طوقوز و یوز قش فرسخ حساب قیلتند و بولون فلک مثل کلینک تخنی تقریباً سیک کره سیک و ایکی یوز بکری
 سیک و یوز قش فرسخ بولغشدر و ککوکب مشترک من جری تقریباً نصف جرم ارض قدر بولونوب جله سی
 بر ارض ایل اثبات اولغشدر و الله اعلم * فصل خامس * هیئت معما خامسی و آنده حاکم اولان ککوکب مر یخک
 اوصافش بش نوع ایل بیان ایدر (نوع اول) ککوکب مر یخک فلک مثلنی ییلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
 اهل هیئت دیشلدر که سبعة سیاره نك معوانی زم زم سندن معدود فلک مر یخدر که فلک قره نسته
 فلک خامسدر و فلک خورشیدک فوقنده بولنوب افلاک علویه نامیه مشهور اولان افلاک ثلثه نك اسفل
 و ارضه اقرب بولوب ککوکب مر یخک اخر فقط آنده حاکم بولنوب خمس اصغر تسیمیه اولغشدر و اصحاب فن
 هیئت ککوکب مر یخک یخون دخی اوج عدد فلک اثبات ایدوب نظامن و بر مشلدر که اول فلک اولی مر کرده
 و منطقه ده و قشدر و حرکتده فلک بوجه مشابه و مثلدر و فلک ثانیسی خارج المرکزدر که نه فلک اولک مخند
 متوازی السطحین واقع اولوب مر کرتد و بری حاملدر و فلک ثالثی فلک تدویردر که ککوکب مر یخک بر طرفنده
 مر کوز اولوب تدویر کندی مرکزی اوزرنده حرکت وضعیه ایل حرکت ایلدیکجه مر یخک دخی معاند و بر ایدر
 اما ککوکب مر یخک فلک مثلنی که فلک کلیدر ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کری الشکادر و سطح اعلامسی
 فوقنده بولنوب فلک مشترک من سطح مقرر نه و سطح اسفل مخند اولان فلک خورشیدک سطح محدبیه بحامسدر
 و بولونک مثل کندی فوقنده و مخند اولان افلاک مائره متعدده کبی اولافلک اعظمک حرکت ذاتیه سبعة سته
 تابع اولوب اول حرکت اولی ایل مرکز عالم حولنده شرقدن غربه جبر ایل حرکت ایدر و ثانیاً کندی
 حرکت ذاتیه سیه مرکز عالم حولنده فلک ثامنک حرکت بطیه سی قدر غربدن شرقه آهسته کیدر کانه
 فلک ثامنک فخر بیکله حرکت ایدر پس اوج و حضیض و جوز هر نقطه لری بو حرکتده هر بیتش منه ده الحقیق
 بر درجه قدر کندی منطقه سندن قطع ایدر (نوع ثانی) ککوکب مر یخک فلک خارج المرکزنی هیئت و حرکتیه
 ییلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلدر که بکوکب مر یخک نظام حالی ایچون فلک مثلثینک
 تخنی داخلنده حامل ناسیه تعیین اولنان فلک نایدر که ارضه شامل و مرکزی مرکز عالم دن کندی قطری
 اجزاسیه اولن ایکی درجه مسافه ایل جهت اوجنه خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کیدر و بولونک
 سطح محدبی فلک اولک سطح محدب ایل بر نقطه مشترکده تماس ایغشدر که اول نقطه به اوج اطلاق ایدر
 و اول نقطه مرکز عالم قیاس ایدر بعد نقاط اولد یغندن ککوکب مر یخک حرکت حاملیه اول نقطه به کد کده
 مرکز دندن بغایت بعید و عالی اولور کذلک بولونک ناسیه سطح مقعری فلک اولک سطح مقعری نه بر نقطه
 مشترکده بحامسدر که اول نقطه به حضیض دیر لر زیرا که مرکز عالم نسبتله اقرب نقاط اولوب ککوکب مر یخک
 حاملی حرکتیه اول نقطه به نزول ایدر کده مرکز ارضه بغایت متقرب و متسفل اولمش اولور پس وجه مشروح
 اوزرده فلک اولان فلک ثانی افر از اولنوب صورت مذکوریه فراغ اولدنده فلک اولدن بالضروره مختلف النخ
 ایکی کوره حادث اولور که بری فلک ثانی بی حاوی و بری فلک ثانی برله محویدر و کره حاویه نکر رقی جانب اوجه
 و غلطی جانب حسیضه اولور و کره محویه نکر رقت و غلطی کره حاویه نکر خلافته کاور و بویکی کره نکر انعام فلکده
 مدخلاری تمام اولدله بر نه تمام حاوی و بر نه تمام محوی دیر لر و هر یک فلک بر خندوس حرکتی متعین اولوب
 کندی به خصوص محور و قطب اوزرنده دوران ایدوب دوری تمام ایچک امر محقق اولدله فلک مائل مر یخک دخی
 فلک کانی مشتملی بر نده کندی فلک مثلنی مخند کندی مرکزی حولنده حرکت وضعیه ذاتیه سیه غربدن
 شرقه حرکت ایدوب ککوکب مر یخک معاند بر ایدر پس ککوکب مر یخک مستقیمه بر جده فرق کون

مقداری مکث ایدوب رجوعی حالنده بر جده یدی ای قدر مقیم اولوب تقریباً ایکی سنده بر دور سنی تمام
 ایدر و فلک مر یخک کندی زرنده بولنان افلاک نسبتله ارضدن بعد و اتره سی اوسع اولد یغیچون حرکت
 ککوکب مر یخک مخند اولان سیارات سائر حرکتدن انقل وابطاً کورینور * نوع ثالث * ککوکب مر یخک
 فلک تدویرنی شکل و حرکتیه ییلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت بکوکب مر یخک دخی
 تنظیم احواله تعیین مقدار مذکور ایل کتفاً بختیوب ارضه شامل اولیان بر ککوکب فلک هم اثبات ایدوب اکا
 فلک تدویردر مشلدر پس فلک تدویر فلک مثل مر یخک ارضه غیر شامل و کندی فلک حاملنه نه سیه بر ککوکب
 فلکدر که فلک مثل شمسدن اعظم و اوسعدر و ککوکب کندی سنی حامل و انکله مر صدر و خارج المرکز اولان
 فلک ثانی مائلک منطقه سنده مر کوز و بر حیثیه مغر قدر که قطر تدویر سطحین حامله بحامسدر و فلک تدویر سطح
 واحد ایل محاط بر جرم مصمت کیدر و کندی مکانه فلک مائلک جرمنده حرکت وضعیه ایل غربدن شرقه
 علی التوالی دوران ایدوب بر جابنده مر کوز اولان ککوکب مذکور کوزی معاند و بر ایدر و فلک مذکور کندی
 مرکزی حولنده حرکت غربیه مذکور سیه ککوکب مر یخک بر کون و بر کجه کندی منطقه سنک اوجیور
 الشمس درجه سندن تقریباً بر درجه قدر مسافه اولوب کیدر یعنی سیر وسط شمس مقداری فخر بیکل ایدوب
 سنده بر دور سنی تمام ایدر و بر حرکت حرکت اختلاف ککوکب و حرکت خاصه ککوکب دیر لر و بکوکب مر یخک
 دخی سطح واحد برله محاط بر جرم کری مصمت و متدویر کندی فلک تدویری جرمنده بر حیثیه مغر قدر که
 سطح ککوکب بولنوب بر ایکی قطبی منقسمند منطقه سی عند نده بر طرفده واقع بر نقطه مشترکده سطح
 تدویر بحامسدر یعنی ککوکب تمامیه جرم تدویرده واقع اولوب سطحی سطحه تماس ایغشدر و حاملک بر طرفنده
 فلک تدویرک بیان اولنان حرکتی کبی بکوکب دخی فلک تدویری جابنده کندی مرکزی حولنده علی التوالی
 حرکت وضعیه دوریه سی اصحاب ارساد جدیده رأی الیهین مشاهده ایدوب تحقیقنه ابر مشلدر * نوع رابع *
 ککوکب مر یخک سرعت و استقامت و بطور اقامت و رجوع و حیرت و شمس ایل اولان ارتباط و احتراق ییلدیرر
 (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلدر که ککوکب مر یخک دخی کاه سرعت و کاه استقامت و کاه بطور
 و کاه اقامت و کاه رجوع و کاه سیرنده حیرت عارض و طاری اولور و بواحوال بیانی بودر که بکوکب فلک
 تدویری اعلا سنده بولند قده کندی مرکزی حرکتی فلک تدویرینک مرکزی حرکتیه توالی بروج اوزره موافقت
 و موافقت ایتمیه ککوکب سیردع الحركه کوزینور و چون ککوکب جانب تدویر بر مقدار میل ایدر اودمده
 مستقیم الحركه کوزینور و ککوکب اسفل تدویر نزلده توسط ایه بطبی الحركه کوزینور زیرا که ککوکب
 کندی مرکزی نزلده اولد یغندن حرکتی کوزینور اولوب بر حرکت مر کرتد و بر کوزینور و ککوکب اسفل تدویر
 قریب اولد قده کندی مرکزینک خلاقی توالی حرکتی تدویری و مرکزینک حاملی حرکتیه علی التوالی اولان
 حرکتیه مساوی کلوب ایکی حرکت بری بر نه مقابل و معارض اولدله ککوکب مقیم کوزینور و ککوکب اسفل
 تدویر نزل ایدر کده کندی مرکزی حرکتی مرکز تدویرک حرکتدن زیاده اولوب ککوکب راجع کوزینور
 و رجعت ککوکب تمام اولوب ایکی حرکت نه مساوی اولد قده ناسیه مقیم کوزینور و بعد الاقامه نه بطبی
 کوزینور زیرا که ککوکب کندی مرکزی اوج تدویر صاعد اولدله حرکتی کوزینور اولوب الحقیق مرکز تدویرک
 حرکتی کوزینور و بعد البطوریه مستقیم و سیر اولور و حال بکیم ککوکب کندی تدویرنده دور یقی
 بر سیاق اوزره اختلاف سز تمام ایدر زیرا که حرکات افلاک و هجوم کندی کره لری منطقه سسته نسبتله
 متشابه و بسیط و مستقیم و ککوکب رجعتدن مقدم اقامته مقام اول و مؤخر نه مقام ثانی دیر لر
 و اقامت یخک مدت رجوعی ایکی آی و اونی یدی کوندر و مدت استقامتی بکری اوج آی و اوج کوندر
 و بکوکب فلک مائل منطقه البروجدن جنوب و شماله بر درجه مائل ایکن فلک تدویرینک دخی دروه مر یخک
 و حضیض مر یخک مائلک مائلک کاه جانب جنوب و کاه جانب شماله مائل اولوب تقریباً ایکی بیچتی درجه
 اختلاف عرضی دخی بولنوب سیرنده متحرکی کوزینور و انکله تسیمیه اولدنده دروا قتاب العالمیه نسبتله
 بکوکب مر یخک عارض اولان ارتباط و احتراق بیانی بودر که بکوکب زحل و مشتری کبی ایدر و برینک
 دروه وسطی سندن کندی جرمینک مر کبیعی مرکز آفتابک فلک بروجده اولان موضعی وسطی سندن

مرکز تدویر که موضع وسطی بعدی کیدر پس کوکب مرخی آنرا که تدویر مذکور وسطی سنده و بلند بی
حاله اید شخصه مقارنه وسطیه ایله مقارن اولوزیرا که مرکز شمس مرکز تدویر و بدن بعدی اولدجه مرکز کوکب
دخی تدویر مذکور وسطی سندن بعد شمس مقداری بعد اولوز تا شمس مرکز تدویر و قابل اولنجیه دیک کوکب
دخی حسیض تدویر و زول ایدر پس کوکب مرکز آفتاب عالم تاب ایله قران و احتراقی ایداد تدویر مذکور سنده
بولند بی حاله واقع اولوز و شمس ایله مقابله سی تدویری حسیض سنده اولد بی حسیض حاصل اولوز و کوکب
مرخی شمس ایله حین مقارنه ده ار ازنده بولنان مسافه حین مقابله ده بولنان مسافه دن ایدوا کتر مشاهده
اولدند زیرا که حین مقارنه ده شمس ایله مرخی آره سنده واقع اولان تدویر مذکور قطری حین مقابله ده واقع اولان
قطر مثل شمسند اعظم و اطول بولند شد و سبحان الصانع الحکیم القادر القیوم الذی جعل تدویر المرخی اعظم
من فلک الشمس و جعل الشمس انور و اکبر من جمیع النجوم و بولکو کوکب مرکز ایکی احتراقی میانه بولنان
مدت ایکی سنه و قریب طقوز کون حساب اولدند (نوع خامس) کوکب مرکز اوج و حسیضی و رأس و ذنب
عقد لرینی و طبیعت و اوصاف و مسافه بعدی و مقدار بر منی بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولونکه اهل هیئت
دیشلدر که کوکب مرکز اوج ایکی جوزهری نقطه لری منتصفنده یعنی فلک ماثلنک منطقه البروج دن
جانب شماله غایت میلنده واقع اولدند که عقد رأس دن طقسان درجه متأخر در چونکه اوجات و جوزهرات
بالاده بیان اولند بی اوزره فلک بروج حرکت ایدر و اوج مرکز فلک بروج دن مکانی
تاریخ و زمینک غنیز سنه سنده برج اسدک اون برنجی درجه سنده و حسیضی مکان برج دلولا کذلک اون برنجی
درجه سنده متعین ایدی و نقطه رأسی مکانی برج ثورک اون برنجی درجه سنده و نقطه ذنی مکانی برج عقربک
کذلک اون برنجی درجه سنده متعین ایدی و حاله که تاریخ زمینک سنینی ایکی بیک الشمس طقوز کون
و تاریخ هجرتک سالی بیک یوز شمس بولند پس اوج و حسیض و رأس و ذنب منوال مذکور اوزره هر شمس
سنه شمسیه بر درجه حرکت لرله تقریباً سکز درجه کیشلدر و اما کوکب مرکز ایکی طبیعت و اوصافند
اهل نجوم اتفاق اوزره دیشلدر که مرکز ایکی طبیعتی افراط ایله حار و ایدر و مذکور و لی بولنوب شمس اصغر
تسمیه اولند و بولکو کوکب اوصافی نشاط و شجاعت و حدت و سفاهت و قوت و خیانت و غضب و وقاحت
و عناد و ریاست بولند پس بولکو کوکب ارحامه واقع اولان منطقه لره حین وقوعه طالع دوشه بولنوب اوصاف
ذمیعی سی آنره مداحی ایله ساری اولد بی تحقیق اولنوب تجر به قیلند و بولکو کوکب حاکم ایله بیت و یوم ناشا
بولند و اولیلک و بویومک اولکی ساعتی بولکانت بیت اولند و اما کوکب مرکز ایکی و فلک مثلنک
مسافه بعد لرند و مقدار جرنلرند اصحاب ارباب هندسه و حساب اتفاق ایلد دیشلدر که فلک مثل
مرکز ایکی سطح محدب مرکز ایکی عالم دن مسافه بعدی تقریباً اون درت بیک کره بیک ویدی یوز شمس بر بیک
و طقوز یوز قریب درت فرسخ کیل اولند و فلک مرکز بولنوب سطح مقهر مذکور کون مسافه بعدی
تقریباً ایکی بیک کره بیک و بیکری طقوز بیک و بیکری ذاتی فرسخ حساب قیلند و بولنوب فلک مثلنک تخنی تقریباً
اون ایکی بیک کره بیک ویدی یوز قریب ایکی بیک ویدی یوز سکز فرسخ بولند و کوکب مرکز ایکی جرمی تقریباً ربع
جرم ارض قدر بولنوب براهین ایله اثبات اولند و الله اعلم اما بر من و ابراد من دن مراد من کتاب جهانی شرح
و بیان ایله صنایع صانی دقایق و حقایق تفکر و تدبیر اولو الابصاره عیان ایتمکدر تا کیم شرح مفصل
عالم دن من مختصر وجودن بیلوب معرفت نفسی تحصیل قیلوب آندن معرفت حقه و اصل اولد (فصل سادس)
دینت سما ربی و آنده سلطان اعظم اولان آفتاب عالم بان احکام و احوال دن درت نوع ایله عیان و بیان ایدر
(نوع اول) نیر اعظمک خواص مجلی و فلک مثلنک بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولونکه اهل هیئت دیشلدر که
فلک مرکز بولند و فلک قمر فسیله فلک را بعدر که آنده انجی بر شمس بولنوب فلک شمس فسیله مشهور اولند
پس بولطان شمس و نیر اعظم اولان آفتاب عالم بان جمله کواکب انهری و انوری و عند الاکرا کبری
اولوب لیالی و ایام و شهر و احوام بولنوب مرکز ایکی نظام بولند و نیمیچه امور عظام بولنوب احکامیه وجوده کیشلدر
و سیمه سیارکاتک مثلنک که بولنوب بولنوب زبر و بالا یه ضیاعش ارق ایچون مقام وسط
کند و به آراء کاه اولند و و فلکی دخی سیارات سائر افلاک کندن ابط اولوب مثل و خارج مرکز نامنده ایکی

فلک اما بیلد باجله احوالی نظام بولند پس علی الاطلاق فلک شمس مرکز ایکی کره عالم یعنی فلک اعظم وارضه
شامل ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کیدر که سطح محدبی فوقنده اولان فلک مرکز ایکی سطح مقعرینه
وسطی مقعری تختنده اولان فلک زهره نک سطح محدبه محاسن و بولنوب دخی افلاک علویه نک مثلنک سی
مرکز و منطقه ده و قطبلرند و حرکتده فلک بروج مشابیه و مثلدر آنکیچون مثل تسمیه اولند و بولنوب مثل شمس
کندی فوقنده و تختنده اولان مثلنک سیارات سائر مثالی اولا فلک اعظمک حرکت ذاتیه سیریه سینه تابع
اولوب اول حرکت اولی ایله مجبوراً مرکز عالم حولنده شرق دن غربه حرکت ایدر و ثانیاً کندی حرکت ذاتیه سیریه
مرکز عالم حولنده فلک بروج حرکت بطیعه سی قدر غرب دن شرقه آهسته کیدر کانه فلک بروج حرکت یکجمله
حرکت ایدر پس اوج و حسیض و جوزهری عقد لری بولنوب مرکز هر شمس سنه ده بر درجه کیدر * نوع ثانی *
شمس منیرک فلک خارج مرکز ایکی هیئت و حرکتیه بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولونکه اهل هیئت دیشلدر که
ارباب رصد حرکت شمسده کاه و بطور و کاه سرعت معاینه ایدوب جرم شمسی کاه بولنوب و کاه کوکب مشاهده
ایتلری مرکز ارض دن کاه دور و کاه نزدیک اولتی اقتضای دویب سبب اختلاف شمس بونی عدا بیکله بونقده
مشکلی حل ایچون شمس فلک مثلنک تختنده خارج مرکز مرکز فلک اثبات ایشلدر و بولنوب ثانی اول فلک اولان
تختنده ارضه شامل و مرکز ایکی مرکز عالم دن کندی قطری ابراسیله ایکی بقی درجه بعد ایله جانب اوجنه خارج
ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کیدر و بولنوب نک سطح محدبی فلک اولک سطح محدبه بر نقطه مشترکه ده
محاسن در که اول نقطه به اوج اطلاق ایدر و بولنوب نک مرکز عالم دن ابعده نقاط بودر که شمس منیر حرکت حامله
بونقطه به کاه کاه مرکز ارض دن بغایت بعد و عالی اولمش اولور کذلک بولنوب ثانی فلک سطح مقعری فلک اولک
سطح مقعرینه بر نقطه مشترکه ده تماس ایتمشدر که اول نقطه به حسیض دیر و بولنوب کاه مرکز عالم اقرب نقاط
بودر که آفتاب عالم تاب حاملی حرکتیه بونقطه به مصادفت ایلد کاه مرکز ارضه غایتله تقرب و تنزل ایشلدر اولور
پس وجه محور اوزره فلک مثلنک جرم سنده بولنوب خارج مرکز افرازا اولنوب بوسوره افراغ اولند و ده بالفسر و ده
ایکی کره فالور که ایکی سننک دخی سطحی متوازی اولوب بعض جزئی اغلظ و بعضی ارق اولور و بولنوب ایکی کره نک
بری فلک ثانی بی حاوی و بری فلک ثانی برله محویدر و کره حاویه نک رقی جانب اوجه و غلظتی جانب حسیضه
اولور و کره محویدر نک رقت و غلظتی کره حاویه نک خلافت کاه و بولنوب ایکی فلک ثانی به انضمام لرله فلک اول تمام
اولوب فلک واحد حکمنه داخل اولد بندن بر سنه تمام حاوی و بر سنه تمام محویدر اما شمس منیرک کندی سی
انجی سطح واحد برله محاط بر جرم کیدر که مصمت و مضیدر و فلک خارج مرکز جرم سنده ایکی قطبی منتصفنده
مرکز و بر حقیقه مغرقدر که کره شمس قطری خارج مرکز اولان فلک ثانی نک تختنده مساوی اولوب محیط
شمس خارج مرکز محیطی برله ایکی نقطه مشترکه ده تماس ایشلدر و شمس فلک مثلنک تختنده فلک
خارج مرکز کندی به مخصوص بشقه مرکز و محور و قطبلر اوزرند یعنی فلک بروج محورینه و قطبلرینه
موازی محور و قطبلرله منطقه سنه مسامت منطقه اوزرند حرکت وضعیه ذاتیه سیریه غرب دن شرقه
حرکت ایدوب شمس هر بر بر جده تقریباً اوتوز کون مکث ایدوب اوجیوز الشمس پس و بر ربع کونده
بر دوره سن تمام ایدر و منطقه البروجک سطح دن جنوب و شماله هر مرکز میل ایتوب کندی منطقه سنده
مرکز اولان کره شمسی داغما منطقه البروجک سطح سنده استقامت اوزره برقرار ایدوب مرکز کوکب و بولنوب
کرات افلاک و نجوم ساکن اولوب جمله سی حرکت وضعیه دن خالی فالوب هر بری کندی مرکز حولنده
بشقه بر دریا دوار اولفله کره شمس دخی کندی مکانشه مرکز حولنده ثانی بروج اوزره دوار اولند
* نوع ثالث * شمس منیرک اوج و حسیضی و نقطه اعتدالین اولان جوز هر لرینی و بطور سرعتی بیلد بر
(ای عزیز) معلوم اولونکه اهل هیئت دیشلدر که آفتاب ثانی فلک اوجنک فلک بروج دن مکانی تاریخ زهره منیرک
غنیز سنه سنده برج جوزانک بیکری بدنی درجه سنده متعین اولندی و حسیضنک مکانی برج قوسنک
کذلک بیکری بدنی درجه سنده متعین اولند و چونکه حالاً تاریخ روی ایکی بیک الشمس طقوزی بولند
و تاریخ هجرت بیک یوز شمس سنه اولند پس بالاده بیان اولنان منوال اوزره اوج و حسیضنک هر بری تقریباً
سکز درجه حرکت قیلد اوج شمس برج سرطانک در بدنی درجه سنده و حسیضی برج جدنک کذلک

در دینی درجه سه کلمه در چونکه شمس منیرک خارج مرکزی منطقه می منطقه البروجک سطحه بولنددر
 انکیچون بونک جوزهری عقدی لری انجق منطقه البروج ایله معدل النهارک ایکی تقاطع نقطه سی
 عد اولنددر که بری اول برج جلدرو بری اول برج میزاندر پس شمس منیرا بدای جمله کاید --- کده راس
 جوزهری نه کیش اولور و ابدای میزانده بولند قدی و نو بهر نقطه سنده اولمش اولور اما سیارات سائر نه
 جوزهری نقطه لری افلاک حامله منطقه البروجک تقاطع لیدن حاصل اولان ایکی نقطه متقابل بولنددر
 ومنطقه دن افلاک حواملک شماله مائل اولد قری نقطه عقدی راس و جنوبه مائل اولد قری نقطه عقدی ذنب
 سمیه قیلنددر ته کیم بالاده تفصیل اوزره بیلنددر پس بولنددر حرکت شمس ایلد اختلاف عرضی
 بولنددر سیارات سائر حرکت کاتده اختلافات عرضیه مشاهده اولنددر لکن حرکت شمس انجق اختلاف
 طوایفی بولنددر یعنی بروج شمالیه که جل و نور جوزا و سرطان و اسد و سنبله در بروج سته ده حرکت شمس
 بطی کورنددر و بروج جنوبیه که میزان و عقرب و قوس و جدی و دلو و حوت و ثور و جوزا و میزان حرکت شمس
 سریع بولنددر پس حرکات افلاک بالجه مشابه و مطرد ایکن شمس حرکت کتده اختلاف هر قومک علی
 بود که اوج شمس وجه مشرق اوزره حال فلک بروجدن برج سرطانک اواننده و حوضی دخی برج جدی
 اواننده بولنددر شمس بروج جنوبیه بی قطعی مدتدن بروج شمالیه بی قطعه ده هفته قدر زیاده عوق اولور
 و آنک یانی بود که چون مرکز شمس اویله برداره نک محیطی اوزرنده متحرک و دوار در که اول دائرة مرکزی
 مرکز عالمدن خارجدر پس بولنددر البروجک بر نصفند اول خارج مرکزک نصفندن زیاده بولنددر و بول
 نصفدر که اوج شمس آنده حساب اولنددر و فلک البروجک نصف آخرنده اول خارج مرکزک نصفندن اقل
 قالمنددر و بول اول نصفدر که حوضی شمس اکا کلمه در چونکه شمس حرکت کتده فلک البروجک نصفی قطع ایلد
 تا کندی دائره سندن آنده بولنددر نصفی قطع ایکنجه پس لازم کور که فلک البروجک بر نصفی
 شمس منیرک قطعی زمانی ایکنی نصفی قطع زمانیه مخالف اوله لاجرم فلک البروجک حوضی اولان
 نصفندن اوج اولان نصفند حرکت شمس ابدا کور و نورزیرا که اوج نصفی قطعی زمانی حوضی نصفی
 قطعی زمانندن سکر کون اطول بولنور حال بویکم حرکت شمس خارج مرکزی دائره سنده مختلف اولوب
 دوردام متشابه --- ذلک تقدیر العزیز العلم فیحان الصانع الحکیم جل شانہ --- نوع رابع --- شمس منیرک
 طبیعت وصفات و تائیرات و عمد و عظمتک بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل نجوم
 دیشلدر که نیر اعظمک طبیعتی اعتدال اوزره حار و یابس اولوب مذکرتباری بولنددر و سعد اوسط نامیه
 سمیه اولنددر و بونک صفاتی قوت و شدت و قهر و استطالات و غضب و رغبت و حس و رقت و حیاء و عفت
 بولنددر و بالاده بیان اولند یعنی اوزره بونک بوضعی کندی طالع دوشد یکی نقطه لده عیا نامشاهده قیلنددر
 و شمس منیرا کم یوم احد و لیله خمس بولنددر و اول یومک و بولیله نک اولکی ساعتی بولنددر و بولنددر
 و تقدیر حکیم قدیر ایلد اجرام آثیری نهک اجسام مغلیه ده انواع تائیراتی کثیر اولوب هر کوکب نیجه خاصیتله
 تائیراتیکله اول صانع عالم بونیر اعظمه هم کندی قدریله نیجه خاصیتلر و برمشدر که شمس تائیراتی اجرام
 علویه ده و اجسام مغلیه ده کند و سندن اظهر درو سیارات سائر دن اکثر داما علویانده جمیع کواکبی اخفا
 ایدر و قمر نور و فرغ اعطا ایدر و اما مغلیانده در یازده اشراق ایدوب انکام شعاعیه بخاردن بخار رقیقه و ب طبیعت
 زمهر بریده صاحب امطار اولوب و ارضه حیات و بروب نبات و ازهار و اشجار و انار اولور و اوج و امطار دن
 حیوان و نهار اولور و نبات و حیواناته حیات بخش ایدرک جبال و اودیه دن و ب و سیار اولور و شمس ایلد
 معادن تکون ایدوب نباتات و ب حرارت و طبع و نور و کمال این بولر و و طبع شمس ایلد حیوان
 و انسان قوت بولوب حرارت و ضیاء سیله منتفع اولور و غروب شمس ایلد جمله می مضطر و متعیر اولوب
 اموات امشالی مکانلر ده و یورق اولور و شمس ایلد اقلیم اولک اهل البسی جمله سیاه اولوب شدت حرارتیه بخور
 و جماع اولور و سحر و سحرینه شمس قریب اولد یغندن چنه لری خفیف و عقلی ضعیف اولوب خویری
 ضیق و مشربلری نیز و حدید اولور و طبیعتی سیاه امشالی تدو شدید اولور و مالک سودان و حبش اهل البسی
 امشالی غنی و اولور و اما اقلیم صانع اهل یسکن سحر و سحرینه شمس منیر بعبید اولوب حرارتی ضعیف

و تائیری قلیل اولد یغندن جمله سی ایض و با صفر اولور و خلق و طبیعتده هر بری بقروغم کبی ایلد و ایلر
 اولور و مالک صفایه و رؤس امشالی خلق و خلقتده بی رونق و قرا اولور و شمس منیرک تائیر کثیرندن بری بود که
 اوج شمس بروج شمالیه ده اولد قری اراضی شمالیه معمور اولوب جنوبیه سی بجز ایلد معمور اولور و اوج شمس
 بروج جنوبیه عبور ایتد کده اول اراضی متکشف و معمور اولوب و اراضی ماء بجز ایلد مستور و معمور
 اولور پس بالاده بیان اولن حرکت اوج ایلد بکری بش یک ایک یوز سنه شمسیده بر کره بر و بجزه تمام تبدیل
 و تحویل اولوب عالم حکیمانه نظام جدید بولور بلکه تائیر شمس ایلد ایام و لیل و حرارت و ضلال و نور و ضیا
 و صیف و شتا و ثلج و امطار و معادن و اشجار و نبات و اشجار وجوده کلوب امتزاج طبایع و ارسکان
 و عیش حیوان و انسان و حساب ازمان و دهور و عدد و سنین و شهر و رنجیه یک نفع و نفع با تقدیر عزیز علم
 بالجه آفتاب عالماتک حرارت و حرکت و ضیاء منوط و مریوط و موقوف اولنددر و اما شمس منیرک عظمتی
 مقدارنده و فلک مثلثک بعد مسافه سنده ارباب ارصاد و اهل حساب و هندسه اتفاق اوزره دیشلدر که
 فلک مثلث خورشیدک سطح محدینک مرکز عالمدن مسافه بعدی تقریباً یک میلیون کره یک و یکری طقوز یک
 و ایک یوزالی فرسخ کیل اولنددر و فلک منیرک سطح مقرر یک مرکز کوردن مسافه بعدی تقریباً یک
 یک و سکن یوزالی یک و یوزالی درت فرسخ حساب قیلنددر و بولنددر و بولنددر و بولنددر و بولنددر
 و الی ایکی فرسخ بولنددر و جرم کره شمس تقریباً یوزالی شمس الی جرم کره ارض مقداری بولوب جمله سی براهین
 هندسیه ایلد اثبات اولنددر و الله اعلم اما بزم بمقدار اراد مژدن مقصود و مراد منیر اعظمی
 بوعقدیله کونده بر کره اطراف زده دوران ایدر بر باشنده دوزدن قادر قیوم حضرت تبارک قدرت و عظمتی
 بیان ایلنددر تا کیم اولو الالباب رب الاربابک بدایع صنایع تفکر و تذکر آسان اولوب صنعتندن
 صنایع بولوب جمله دن کار جوع ایدوب انکله قاله --- فصل سابع --- هیئت سما نالی و آنده حکم ایدن
 کوکب زهره نک احوال بش نوع ایلد بیان ایدر (نوع اول) زهره زهر نک فلک منمائی بیلدیر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل هیئت دیشلدر که سمیه سیاره نک سمواتی جمله سندن معدود فلک زهره در که فلک قمر
 ذیل فلک ثلثدر و فلک خورشیدک التند اولوب مغلی نامیه معروف اولان ایکی فلکک اعلاسی و فلک
 شمسه اقرب بولنددر و زهره زهره نقطه آنده حاکم اولوب سعدا صغرا سمیه اسمیه اولنددر و اصحاب فن هیئت
 ثلاثه علویه منیر کبی کوکب زهره ایچون دخی اوج عدد فلک اثبات ایدوب نظامن و برمشدر که فلک اولی
 مرکز ده و منطقه ده و قطب لده و حرکت کتده فلک بروج مشابیه و مننددر و فلک ثانی بی خارج مرکز در که
 فلک اولک تختده متوازی السطحین واقع اولوب مرکز تدویری حاملدر و فلک ثالثی فلک تدویر در که کوکب زهره
 آنک بر طرفنده مرکز اولوب فلک تدویر کندی مرکزی اوزرنده حرکت وضعیه سیله دوران ایلد که زهره بی
 دخی معاتدو بر ایدر اما کوکب زهره نک فلک منمائی که فلک کاید و مرکز مجورده و منطقه و قطب لده و حرکت کتده
 فلک بروج مشابیه و موافق و مثلثات سائر کبی مطابقت در و ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کبری الشکلدر
 و سطح اعلاسی فوقنده اولان فلک خورشیدک سطح مقعرینه و سطح مقعری التند بولنددر فلک عطاردک
 سطح محدینه معاصر و بولنددر و فلک کندی فوقنده و تختده اولان افلاک متعدده کبی اولافلاک اعظمک
 حرکت ذاتیه بومیه سنه تابع اولوب حرکت اولی ایلد مرکز عالم حولنده شرقدن غربه حرکت ایدر و ثانیاً
 فلک بروجک حرکت بطیته سی قدر کندی حرکت ذاتیه سیله مرکز عالم حولنده غربدن شرقه آهسته کیدر کانه
 فلک بروجک تحریر یکیلد حرکت ایدر پس اوج و حوضی و جوز هر نقطه لری بوجر کتده هر یک سنه ده
 بر در درجه قدر بر قطع ایدر (نوع ثانی) کوکب زهره نک فلک خارج مرکزی هیئت و حرکتیله بیلدیر
 (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلدر که کوکب زهره نک نظام حالچون فلک مثلثک تختی در و تنده
 حامل نامیه زمین اولن فلک نایند که ارضه شامل و مرکزی مرکز عالمدن کندی قطری اجزاسیله ایکی درجه
 مسافه ایلد جهت اوجنه خارج ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کیدر و بولنددر سطح محدی فلک اولک
 سطح محدی بر نقطه مشترکده تماس اولنددر که اول نقطه به اوج اطلاق ایدر و اول نقطه مرکز عالمه قیاس
 ایلد بعد نقاط اولد یغندن کوکب زهره حاملی حرکتیله اول نقطه به کاید کده مرکز ارضدن بغایت بعید و عالی

اولش اولور کذلک بوفلک نائینک سطح مقمری فلک اولک سطح مقمری نه برنقطه مشترکه ده محاسره که اول
نقطه به حضيض دیرل زیرا که اول نقطه مرکز عالمه نسبتله اقرب نقاط اولوب کوکب هر قوم فلک حاملی
حرکتیله اول نقطه به نزول ایندکده مرکز ارضه بغایت قریب و متسفل اولور پس وجه مشروح اوزره فلک
اولدن فلک ثانی افزا اولوب صورت مذکوره به افراغ اولندکده فلک اولدن بالضروره مختلف الخن ایکی کره
حادث اولور که بری فلک ثانی بی حاوی و بری فلک ثانی برله محویدر و کره حاویه نک رقتی جانب اوجه و غلظتی
جانب حضيضه اولور و کره محویدر نک رقت و غلظتی کره حاویه نک خلافیه کارور و بویکی کره انعام فلکده
مدخلی تمام اولد یغندن برینه متمم حاوی و برینه متمم محوی دیرل و هر فلکات بر مخصوص حرکتی متعین اولوب
کندویه مخصوص محور و قطب اوزرنده دوران ایدوب دوری تمام اینک امر محقق اولمده فلک مائل زهره
دخی فلک کانی شمس التند کندی فلک ممثلی تختند کندی مرکزی حولنده حرکت وضعیه ذاتیه سیله غریدن
شرقه شمس منیرک خارج مرکزی حرکتیه موافق و مطابق حرکت ایدوب کوکب زهره بی معائنیک ایدر پس
زهره زهره بر جده بکری درت کون کیدر و بعض بر جده تردیایسه انده درت آی اقامت ایدوب سنه ده بر
دوره سن شمس ایل بر تمام ایدر و بویک کبک مرکز تدویری مرکز شمسدن ایدر مقارقت ایلوب سمیت
شمس ایل بر ابر سر و حرکت ایلدیک جهندن بویک کبک شمسدن بعدینک اکثر مسافه سی تقریباً نصف قطر
تدویری قدر درکه بعد اوسطنده سدس دور فلک ثلثانیدر یعنی تدویر نک بعدین وسطین اوسطیافته ایکن
شمسدن بعدی فرق درجه در (نوع ثالث) کوکب زهره نک فلک تدویرینی شکل و حرکتیله یلدر (ای عزیز)
معلوم اولسونکه اهل هیئت بویک کبک زهره نک دخی تنظیم احوالسه ثلاثه علویه کبی تعیین مقدار
مذکور ایلد کتفا ایتیموب ارضه غیر شامل بر کوکب فلک دخی اثبات ایدوب اکافلک تدویر دیشلردر پس فلک
تدویر فلک ممثلی زهره ده ارضه غیر شامل بر کوکب فلک که بویک کبک کندوسی حاملدر و ارضه شامل خارج
المرکز اولان فلک مائل نائینک منطقه سنده مرکز و بویک کبک مفرق درکه قطر تدویر سطحین حامله محاس
و مساویدر و فلک تدویر سطح واحد برله محاط بر جرم مصمت کیدر و فلک مائل جرم سنده کندی مرکزی
حولنده حرکت وضعیه ایل غریدن شرقه نوالی بروج اوزره دوران ایدوب بر جابنده مرکز اولان کوکب
مذکوری معاتدویر ایل اکوب کیدر و بویک کبک تدویر کندی مرکزی حولنده حرکت غریبه مذکوره سیله
کوکب مذکور بری بر کون بر کجه ده کندی منطقه سنک اوجیوز انش درجه سندن نصف درجه دن
زیاده جه تدویر و تحریر ایلدوب تقریباً اون طقوز یجی آید بر دوره سنی تمام ایدر و بر حرکت اختلاف
کوکب و حرکت خاصه کوکب دیرل و کوکب زهره دخی سطح واحد برله محاط بر جرم کری و مصمت و منیردر
و فلک تدویری جرم سنده بر حیثیله مفرق درکه سطح کوکب بویک کبک ایکی قطبی متصفنده منطقه سی غندنه
بر طرفه واقع بر نقطه مشترکه ده سطح تدویر محاسره یعنی کوکب تمامیه جرم تدویرده واقع اولوب سطحی
سطحنه محاسره ایتیموب و حاملک بر طرفنده فلک تدویر لایان اولمان حرکتی کبی کوکب زهره نک دخی تدویری
جابنده و کندی مرکزی حولنده نوالی بروج اوزره حرکت وضعیه دوریه سنی اصحاب ارضه جدیدیه رأی العین
مشاهده ایتیموب (نوع رابع) کوکب زهره نک سرعت واسعه قامت و بطور اقامت و رجوع و جریز
و شمس ایل اولان ارتباط و احتراقات یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردر که کوکب
زهره به دخی که سرعت و کاه استقامت و کاه بطور کاه اقامت و کاه رجوع و کاه سیرنده حیرت عارض و طاری
اولور و بواحوالک بیانی بودر که بویک کبک فلک تدویری اعلا سنده بولندکده کندی مرکزی حرکتی فلک
تدویر نک مرکزی حرکتیه نوالی بروج اوزره موافقت و مراقت ایتیموب کوکب مربع الحریکه کورینور
و چون کوکب ذروه تدویردن جانب بر مقدار میل ایدر اول زمان مستقیم الحریکه کورینور و کوکب اسفل تدویر
نزولده متوسط ایکن بطی الحریکه کورینور زیرا که کوکب کندی مرکزی نزولده اولد یغندن حرکتی کورینور
اولوب انجیق حرکت مرکز تدویری کورینور و کوکب اسفل تدویر قریب اولدکده کندی مرکزی خلاف
نوالی حرکت تدویری مرکز فلک حاملی حرکتیه علی التوالی اولان حرکتیه مساوی کاوب ایکی حرکت بری برینه
مقابل و عارض اولمده کوکب مقیم کورینور و کوکب اسفل تدویر نزول ایدکده کندی مرکزی حرکتی مرکز

تدویر

تدویر نک حرکتیدن زیاده اولوب کوکب راجع کورینور و رجعت کوکب تمام اولوب ایکی حرکت سنه مساوی
اولدکده کوکب نایساقیم کورینور و بعد الا قامه سنه بطی کورینور زیرا که کوکب کندی مرکزی اوج تدویر
مسافت اولمده حرکتی کورینور اولوب انجیق مرکز تدویر نک حرکتی کورینور و بعد الا قامه سنه مستقیم و سریع کورینور
حال بویک کبک کندی تدویرنده دوری بر سیاق اوزره اختلاف سیر تمام ایدر زیرا که حرکات افلاک و نجوم
کندی کره لری منطقه سنه نسبتله متشابه و بسیط و مستقیمدر و کوکب رجعتندن مقدم اقامتیه مقام اول
و مؤخریه مقام ثانی دیرل و اما کوکب زهره نک مدت رجوعی برای و اونیبر کوندر و مدت استقامتی سکزی یجی
آیدر و بویک کبک فلک حاملی منطقه البروجدن جنوب و شماله ربع درجه قدر مائل ایکن تدویر نک دخی ذروه
مرئییه سی و حضيض مرئییه فلک مائلندن کاه جانب شماله و کاه جانب جنوبه مائل اولوب تقریباً ایکی یجی
درجه اختلاف عرضی دخی بولنددر پس بواحواله بویک کبک سیرنده و تخیر منشی کورینوب آنکله تسعیه
اولنددر و نیز اعظمه نسبتله بویک کبک زهره به عارض اولان ارتباط و احتراقاتی بویله بیان ایتیموب در که بویک کبک
حرکت حاملی ایدر حرکت خارج المرکز شمس ایل مساوی اولمده مرکز تدویری دخی ایدر مرکز شمس مساوت
بولنددر پس بوزهره زهره اقراص شمس حولنده تدویری حرکتیه دوران ایلدیکه نصف قطر تدویری قدر راندن
بعد ایلدانی طرف ایدوب بعدین اوسطیافته کادکده کاه صباح و کاه سادده شمس مائل برق اوزر کاه شمس
ایلد مخترق اولوب سیارات سائر کبی قرص شمسدن جدا در شیموب هر بر دوره سنده ایکی کره شمس ایل مقارن
اولور و بر کره دخی نصف رجوعنده یعنی تدویر نک ذروه هر نیمه سنده بولندکده ایدر ان و احتراقاتی واقع اولوب
و بر کره دخی نصف رجوعنده یعنی تدویر نک حضيض مرئییه سنده اولدکده ایدر شمس ایل قران و احتراقاتی بولور
و ایکی احتراقاتی میانه اولان مدت تقریباً طقوز ای و یکری کوندر و الله اعلم بحقیقه (نوع خامس) کوکب
زهره نک اوج و حضيضی و رأس و ذنب عقد لینی و طبیعت و اوج افقی و مسافه بعدی و مقدار جرمی یلدر (ای عزیز)
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردر که کوکب زهره نک اوج ایکی جویزه لری نقطه لری متصفنده
یعنی فلک مائلنک منطقه البروجدن و جانب شماله غایت میلنده واقع اولنددر که عقد رأسدن طقسان
درجه متأخر در چونکه اوجات و جویزه رات بالاده بیان اولند یجی اوزره فلک بروج نک حرکتیه مطابق اولان
حرکات مثلثات ایل حرکت ایدرل و اوج زهره نک فلک بروج نک مکانی تاریخ ووهینک غریزه سنده اوج
خورشید کبی برج چوزانک یکری یدخی درجه سنده و حضيضی برج قوس نک کذلات یکری یدخی
درجه سنده متعین ایدی و نقطه رأسی مکانی برج حوتنک یکری یدخی درجه سنده و نقطه ذبی برج
سنبله نک کذلات یکری یدخی درجه سنده متعین ایدی و حالاً تاریخ روی ایکی بیک الشمس طقوزه کاوب
تاریخ هجرت دخی بیک یوز شمس بیشلدر پس بواج و حضيض و بواج و ذنب نقطه لری اوجات و جویزه رات
مربوره کبی حرکت ایدوب تقریباً سکزد درجه تقدم ایتیموب و اما زهره نک طبیعت و اوج افنده
اهل نجوم اتفاق ایدوب دیشلردر که کوکب زهره نک طبیعتی معتدل بارد و رطب اولوب مؤنث و ایل بولمده
سعدا صغر تسعیه اولنددر و بویک کبک نظرک قلبه سرور و بره سی تجرید قیلنددر و بویک کبک اوصافی این
و تحبب و رقت و تخنث و فرح و غنی و لعب و تنفی و جماع و تنفی و حسن خلق بولنددر و بویک کبک مالمع دوشدیک
نظمه لده اوصاف مذکور سی عیاناً مشاهده اولنددر و بویک کبک حاکم لیله نک او یوم جمعه بولنددر
پس اولیله نک و بویک کبک اولکی ساعتی بویک کبک نسبت قیلنددر و اما کوکب زهره نک و فلک مثلنک مسافه
بعد لنده و مقدار تخن و جرم لنده اصحاب ارضه و ارباب هندسه و حساب اتفاق ایل دیشلردر که فلک مثل
زهره نک سطح محدینک مرکز عالمدن مسافه بعدی تقریباً بیک و سکزیوزالی بیک و یوزالی درت فرسخ
کیل اولنددر و فلک مزبور نک سطح مقمری نک مرکز مذکور دن مسافه بعدی تقریباً بیک یوز یتمش الی بیک
و السیوزالی ایکی فرسخ حساب قیلنددر و فلک مزبور نک تخن تقریباً بیک کره بیک و بشیوز یتمش اوج بیک
و بشیوز ایکی فرسخ بولنددر و کوکب زهره نک جرمی تقریباً جرم ارضه اولان الی جزؤندن بر جزئی قدر
بولنوب براهین اثبات اولنددر و الله اعلم بحقیقه الامر و الحال مسبحان الصانع الحکیم القدر المتعال
(فصل ثامن) هیئت سما ثانی و نایه حاکم اولان کوکب عطار لک احوالک بش نوع ایلد بیان ایدر (نوع اول)

کوکب عطارد فلک مثلثی و هیئت و حرکتی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردن
 سبعة سیاره معواتدن معدود فلک عطارد در که فلک قره نسبتله فلک نائیدر و فلک زهره فلک التند اولوب
 سقلین نامیه مشهور اولان ایکی فلک ادناسی و فلک قره اقرب بولمیشدر و کوکب عطارد فقط انده حاکم
 اولوب مختز اسمیه معروف اولمیشدر و فلک مرکب وضع و هیاتی اجزایه سیاره افلاک سائریه نوعا مخالف
 بولمیشله ارباب فن هیئت کوکب عطارد ایچون ارضه شامل اوج عددی بولمیش فلک و ارضه غیر شامل بر کوکب
 فلک اثبات ایدوب رؤیت حسیله احوال مختلفه سنی بولمیشله ارضه تعیینیه ضبط ایدوب نظامن و بر مایلدر
 اما فلک اولی فلک کلیدر که مرکزده و محوره و منطقه ده و قطبدرده و حرکتده فلک بروج موافق و منمندر و بولمیش
 مثلثات سائر کبی ارضه شامل و مرکز عالم و ایکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کبدر که سطح اعلامی
 فوقنده اولان فلک زهره فلک سطح افقنه و سطح اسفل تحتنده اولان فلک قره سطح اعلا سته مماسدر و بولمیش
 مثل کندی فوقنده و تحتنده بولمیش افلاک متعدده کبی اولان فلک اعظم حرکت سر بعه یومیه سته تابع اولوب
 حرکت اولی ایل مرکز عالم حولنده شرقدن غربه مجبور حرکت ایدوب و ثانی فلک بروج حرکت بطیعه سنی قدر
 کندی حرکت ذاتیه سیله مرکز عالم حولندن غربدن شرقه آهسته کیدر کانه فلک بروج حرکت یکیلر حرکت ایدوب
 پس اوج و حضیض و جوزهر نقطه لری بوجر کتله منوال مذکور اوزره هر تیش سته شمسیه ده بر درجه
 مسافه قطع ایدوب عطارد فلک بیان اولته جق فلک مدبرنده بولمیش اوج نایستدن غیری و قره بیان اولته جق
 اوجندن و مثلثدن و جوزهر فتن غیری زیرا که بودوری آنلره مخالف بولمیش شرقدن غربه حرکت ایدوب
 (نوع ثانی) کوکب عطارد فلک خارج المکرز اولان فلک مدبری و فلک حاملی هیئت و حرکتی یلدر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردن که فلک مدبر عطارد فلک مثلثیه محوی بر فلکدر که خارج المکرز اولان ایکی
 فلک اولیدر و ایکی فلکی حاکم ایدوب و افلاک ارضه عطارد دن نائیدر و بولمیش مدبر حاوی اولدنی خارج المکرز
 نائینک مرکزنی شرقدن غربه تخریکله اداره ایندیکچون بولمیش مدبر بر و طرز مشروح اوزره خارج المکرز
 اولان افلاک سائر مثلثاتی تختلرند و متکین اولدقاری کبی بولمیش مدبر دخی مثلث تختنی داخلنده مکان
 طوتمندر و مدبرک سطح محددی مثلث سطح محدبده اوج اول نامیه مشهور اولان نقطه مشترکده مماسدر
 و مدبرک سطح مقعری مثلث سطح مقعری نه حضیض اول اسمیه معروف اولان نقطه مشترکده مماسدر
 و فلک مدبرک مرکزنی مرکز عالم دن کندی قطری اجزایه الی درجه قدر اوجی و تحتند خارجدر پس وجهه مقرر
 اوزره فلک مثلثدن فلک مدبر افرار اولمیشده مثلثات سائریه ممت اولان ای کسر کره شکنده و زمینه بولمیشدن دخی
 حادث اولمیشدر و بولمیش فلک خارج المکرز نائینی بولمیش کوکب عطارد فلک نائیدر که محوی فلک مدبر و حامل
 مرکز تدویردر و فلک مدبر فلک مثلث تختنده بولمیش هیئت مذکورده اوزره بولمیش حامل دخی فلک مدبرک
 تختنی دروننده ممکن ایتمیشدر و حاملک سطح محدب مدبرک سطح محدبده اوج ثانی نامیه معروف بر نقطه ده
 یتمیشدر و حاملک سطح مقعری مدبرک سطح مقعری نه حضیض ثانی تعبیر اولنور بر نقطه ده مماسدر و مرکز
 حامل مرکز تدویردن اوج درجه و مرکز عالم دن طوقه و درجه مقداری جانب اوجنه خارجدر پس طور معهود
 اوزره فلک مدبردن فلک حامل افراغ اولمیشده فلک مدبردن شکل مذکور اوزره ایکی کره قالور که انی
 متمم در فعلی هذافلک عطارد بوتریب و تجر به ایل بوشکل و هیئت افراغ اولمیشده فلک عطاردده اوجین
 و حضیض بولنور که بری مثلثدن جزو کبی اولدقاری چهندن اوج مدبری و حضیض مدبری اسمیه شهرت
 بولمیشدر و بری دخی مدبردن جزو کبی اولدقاری چهندن اوج مدبری و حضیض مدبری اسمیه شهرت
 اولمیشدر و اوج و حضیض مثلثی به اوج اول و حضیض اول دخی دیرلر و اوج و حضیض مدبری به اوج ثانی
 و حضیض ثانی دخی دیرلر و هر فلکک بر مخصوص حرکتی متعین اولوب کندی به مخصوص مرکز و محوره و منطقه
 و قطبدر اوزره دوران ایدوب دورنی تمام ایتمک امر محقق اولدنیچون فلک مدبر عطارد هم فلک زهره زبند
 کندی مثلث تختنده و کندی مرکزنی حولنده حرکت وضعیه ذاتیه سیله شرقدن غربه خلاف توالی اوزره اوج
 ثانی عطاردی معادله ایل وسط شمس مقداری حرکت ایدوب سته شمسیه ده بر درجه سنی تمام ایدوب و فلک حامل
 عطارد دخی فلک مدبرک تختنی داخلنده افلاک حوامل سائر کبی کندی مرکزنی حولنده حرکت وضعیه

ذاتیه سیله غربدن شرقه توالی بروج اوزره مرکز تدویر عطاردی معادله ایل وسط شمس قدر حرکت
 ایدوب حرکتک نصفی حرکت خلاف توالی مدبره معارض و مقابل اولدقده نصف باقیثی وسط شمس
 برابر کوکب عطارد هر بر درجه اونیدی کون مکت ایدوب بعض بر درجه تردد ایل ایکی آیه مقیم اولوب
 سته ده بر درجه سنی شمس ایل معام ایدوب پس مرکز تدویر عطارد مرکز تدویر زهره کبی ایدوب مرکز جرم شمس
 مطابق کوکب هر کره مختلف ایتمکچون بولمیش کوکب عطارد هم نصف قطر تدویرندن اکثر قریب شمسدن ابراه
 کمتر و نصف قطری بعد اوسط شده بکری درجه دن زیاده بده بجز و الله اعلم (نوع ثالث) کوکب عطارد فلک
 تدویری شکل و حرکتی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت بولمیش کوکب عطارد دخی تنظیم
 احوالنه متخیره سائر کبی تعیین مقدار مذکور ایل اکثر ایا تیوب ارضه غیر شامل بر کوکب فلک دخی اثبات
 ایدوب اکا فلک تدویر دیشلردن پس فلک تدویر فلک مثل عطاردده ارضه غیر شامل بر کوکب فلکدر که
 عطارد فلک افلاک ارضه سندن فلک رابعدر و جرم کوکبی حاملدر و خارج المکرز اولان فلک ثالث حاملک
 منطقه سنده یعنی ایکی قطبی میاننده بر طرز ایل مرکز تدویر که قطر تدویری تخت حامله مساوی اولوب سطح
 تدویر سطحین حامله زبر و بالاده بر نقطه ده مماسدر و فلک تدویر سطح واحد برله محاط بر جرم مسمت کیدر
 و فلک حاملک جرمنده کندی مرکزنی حولنده حرکت وضعیه ذاتیه سیله غربدن شرقه توالی بروج اوزره
 دوران ایدوب بر جانبنده مرکز اولان عطاردی مع تدویر ایدوب فلک مذکور کوکب مرکزنی بر کون
 بر کجه ده کندی منطقه ستنک اوجیوزاتش درجه سندن اوج درجه و زیاده جه مسافه الوب کیدر تقریبا
 درت آیدوب در درجه سنی تمام ایدوب و حرکت حرکت اختلاف و حرکت خاصه دخی دیرلر و کوکب عطارد دخی
 سطح واحد برله محاط بر جرم کبی و مسمت و تدویر و فلک تدویری جرمنده بر حیثیه مغر در که سطح
 کوکب تدویرک ایکی قطبی منتصفنده منطقه سنی عندنده بر طرز فتنه واقع اولوب بر نقطه مشترکده سطح
 تدویر قیاس ایتمیشدر یعنی جرم کوکب تمامیه جرم تدویر داخل بولمیشدر و فلک حاملک بر جانبنده تدویرک
 شرح اولان دوران کبی کوکب عطارد دخی تدویری جابجیده کندی مرکزنی حولنده توالی بروج
 اوزره علی الدوام حرکت وضعیه دوریه سنی معاینه ایل اصحاب ارضه نصف نم بارده بولمیش کسوف
 و قشندده مشاهده ایتمیشدر (نوع رابع) کوکب عطارد سرعت و استقامت و بطو و اقامت و رجوع و حیرت
 و شمس ایل اولان ارتباط و اختراع تدویر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردن که کوکب
 عطارد هم کاه سرعت و کاه استقامت و کاه بطو و کاه اقامت و کاه رجوع و کاه سیرنده حیرت عارض و طاری
 اولور و احوالک بیانی بودر که بولمیش تدویری اعلا سنده بولمیشده کندی مرکزنی حرکتی فلک
 تدویر ستنک مرکزنی حرکتی توالی بروج اوزره موافقت و موافقت ایتمیشله کوکب سریع الحركه کورینور
 و چون کوکب جانب تدویر بر مقدار میل ایل مستقیم الحركه اولور و کوکب اسفل تدویر بر نزله و متوسط
 ایکن بطی الحركه کورینور زیرا که کوکب کندی مرکزنی نزله اولمیش حرکتی کورینور اولوب انجق حرکت
 مرکزنی تدویر کورینور و کوکب اسفل تدویر قریب اولدقده کندی مرکزنی خلاف توالی حرکتی تدویری
 مرکز ستنک حاملی حرکتی علی التوالی اولان حرکتی سته مساوی کوکب ایکی حرکت بری بر سته معارض و مقابل
 اولمیش کوکب مقیم کورینور و کوکب اسفل تدویر نزول ایل کندی مرکزنی حرکتی مرکز تدویرک حرکتی
 زیاده اولوب کوکب راجع کورینور و رجعت کوکب تمام اولوب ایکی حرکت سته مساوی کلدکده کوکب
 نائیم مقیم کورینور و بعد الاقامه سته بطی کورینور زیرا که کوکب کندی مرکزنی اوج تدویره مساوی
 اولمیش حرکتی کورینور اولوب انجق مرکز تدویرک حرکتی کورینور و بعد الاقامه سته بطی کورینور
 حال بولمیش کوکب کندی تدویرنده دورنی بر سیاق اوزره اختلاف تمام ایدوب بر حرکت
 افلاک و مافیها کندی کره لری منطقه سته نسبتله بسط و متشابه و مستقیمدر و کوکب رجعتندن مقدم
 اقامتیه مقام اول و مؤخریه مقام ثانی دیرلر و اما بولمیش کوکب عطارد مدت رجوعی بکری بر کوندر و مدت
 استقامتی اوج آیه ویش کوندر و بولمیش فلک حاملی منطقه البروجدن شماله و جنوبه اوج ربع درجه
 مائل ایکن تدویر ستنک دخی ذره سته بی و حضیض مرکزی فلک مثلثدن کاه شماله و کاه جنوبه مائل

اولوب تقریباً درجه اختلاف عرضی دخی بولند در و باحوال مذکور ابله بوکوب دخی سیرنده
متحرک کوبی کورنوب متحرک تسمیه اولند در و نیمه نسبتله بوکوب عطارد عارض اولان ارتباط و احتراق
بیانی بود که بوکوب حرکت حاملی ابد حرکت خارج مرکز شمس ابله مساوی اولد یغندن مرکز تدویری دخی ابد
مرکز تسمیه مسامت بولند در پس بوکوب عطارد قرص شمس حولنده تدویر حرکتیله دوران ابله یک نصف
قطر تدویری مقداری شمس در ابله انی طواف ایدوب بعدین اوسطینه کاه کده کاه صباح و کاه مساده
مشهله مشالی برق اوروب کاه شمس ابله محترق اولور زهره زهره را کبی قرص شمس ملازم اولوب هر بر دوره سنده
ایک کره شمس ابله مقارن اولور بر کره نصف سرعته یعنی تدویر بیک ذره و نیمه سنده بولند قدیم ابد اقران
واحتراق واقع اولور و بر کره دخی نصف رجوعنده یعنی تدویر بیک حوض مرید سنده اولد قدیم ابد شمس ابله
قران و احتراق بولور و ابکی احتراق میانه اولان مدت ابکی ایدر (نوع خامس) کوکب عطارد اولد ابکی
اوج و حوض بیک و جوزهری عقد لیک فلک بروج در مواضعی و کندی طبیعت و اوصاف و فلک بیک مسافت
بعدی و کندی مقدار جرمی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیمشدر که کوکب عطارد
اوج ابکی جوزهری نقطه لری متصفه یعنی فلک مائثلک منطقه البروج در جانب شماله غایت میلنده واقع
اولند در که عقد اولدن طقسان درجه متاخر در چونکه اوجات و جوزهرات بالاده بیان اولند یعنی اوزره فلک
بروج حرکت مواقی اولان حرکات مائثل ابله حرکت ایدر لری اوج اول عطارد فلک بروج در مکانی تاریخ
و مینک غنیمت سنده بروج میزان بیکری الی بقی درجه سنده ایدی و حوضی بروج فلک بیکری الی بقی
اللی بقی درجه سنده ایدی و نقطه رأس و جوزهری تاریخ مذکور بروج جدید بیکری الی بقی
درجه سنده ایدی و نقطه ذنب و فوجی بروج سرطان فلک بیکری الی بقی درجه سنده ایدی پس بروج
و حوضی و بوج رأس و ذنب دخی بالاده کرار بیان اولان منوال اوزره حالات تقریباً سکز درجه مسافت حرکت
ایستاد در زیرا که تاریخ زوی حالا ابکی بیک الشمس طقوز و تاریخ فوجت بیک یوز تسمیه بیک در و اما کوکب
عطارد طبیعت و اوصافند اهل نجوم اتفاق ایدوب دیمشدر که کوکب عطارد طبیعتی منفرد بولند یعنی
حاله اعتدال اوزره بارد و یابس اولوب مذکور و نهاری بولند در و معتبر اولد یعنی کوکب طبیعتیله متمیز
اولد یغندن غنیمت و منافق نامیه تسمیه اولند در و بوکوب ابکی اوصاف ادب و یکاست و فم و فراست و ذهن
و درایت و نطق و بلاغت و نقش و کتاب و حساب و اصابت و ذکا و دقت و رفق و وفور و صنعت و حیل
و خیانت بولند در و بوکوب طالع دوشد بیک نفعه لده و اوصاف مذکور سی معاینه اولند در و بوکوب
حاکم لیله احد و یوم اربعه بولند در پس اولیلک و یومک اولکی ساعتی بوکاب نیست فیلسفدر
و اما کوکب عطارد مقدار جرمند و فلک مائثلک مسافت بعدنده اصحاب ارباب هندسه و حساب
اتفاق ابله دیمشدر که فلک مائثلک عطارد سطح محدب بیک مرکز عالم مسافت بعدی تقریباً بیک یوز شمس الی
بیک و اتقوا لای ابکی فرسخ حساب قیلند در و فلک مائثلک سطح مقعر بیک مرکز مذکور در مسافت بعدی
تقریباً سکز انیدی بیک و بشیوز بیکری در فرسخ کیل اولند در و فلک مائثلک سطح مقعر بیک مرکز مذکور در مسافت بعدی
طقوز بیک و انیوز بیکری سکز فرسخ کیل اولند در و جرم کره عطارد جرم کره زمین تقریباً بیک یوز سکز ان
بروز مقداری بولوب براهین ابله بجه سی اثبات اولوب ابعاد و اجرام قنده یقیناً بولند در زهی قاضی
الحاجات کیم عطاردی کاتب اسمانی قیلند در فسیحان الصانع الحکیم الخالق الباری القدیم الفاطر القادر القوی
جل شأنه (فصل نهم) هیئت مساحتی و اندامی اولان قرنیایی و احوال و اوصاف و کاستعلق اولان
اشیائی الی نوع ابله بیان ایدر (نوع اول) قرن جوزهری و فلک مائثلک هیئت و حرکتیله بیان ایدر (ای عزیز)
معلوم اولونکه اهل هیئت دیمشدر که سبعة سیاره نک موافق بجه سندن محسوب فلک در که مرکز عالم
نسبتله افلاک سبعة فلک اولد در و فلک عطارد زبیرنده ممکن ایدوب کوکب سیاره دن سیری اسرع اولان
قرخوب منظره فقط اندام کوکب و انوب نراصفرا سیه نامدار اولند در و فلک قرنک کلبی اجزای مختلفه به
تجزی برله شکل و هیئت سیاره سائر افلاکته نوعاً سائر در پس فلک کای قدر در عدد فلک مشتمل در اوجی
ارضه شامل بولن فلک در و بری ارضه غیر شامل کوکب فلک در و افلاک ثلثه شامل دن ابکی اولکی فلک در

مرکز لری مرکز عالم در و اوجی بیسی خارج مرکز در که مرکز تدویری حامل در و در بیسی فلک تدویر در که
جرم قری حامل در پس اول کره عالم ابله متحد مرکز اولان ابکی فلک اولکی بیسی ابکی سطح متوازی برله محاط
و فلک ثانی بی محیط بر جسم کبر و محیط طنده جوزهر نامنده نقطه رأس و ذنب بولند در کندی بیسی جوزهر
نامیه شهرت ایدر و مرکز محور در و منطقه و قطب لده و حرکتیله فلک بروج مشایمتندن مثل نامی
دخی بولند در و فلک مائثلک سطح محدب بیک مرکز اولان فلک عطارد سطح مقعر بیک مرکز و سطح مقعری کندی
افلاکندن فلک ثانی فلک سطح محدب بیک مرکز اولان فلک جوزهر کندی و نقطه و جوزهره بولان افلاک
متعدد کبی اول فلک اعظم حرکت ذاتیه یومیه سنه تابع اولوب حرکت اولی ابله مرکز عالم حولنده
شرق در غربه مجبوراً حرکت ایدر و ثانیاً فلک بروج حرکتیله مغایر و مخالف کندی حرکت ذاتیه سیه
مرکز عالم حولنده خلاف قوای اوزره کندی فلک کای به شرق در غربه کیدر بر کون بر کبیجه ده اوج دقیقه دن
زیاده جه حرکت ایدر و بوکاب حرکت رأس و ذنب دیر و کره عالم ابله متحد مرکز اولان ابکی فلک ابکی بیسی
فلک اولک جوزهره یعنی زبیرنده ابکی سطح متوازی برله محاط بر جرم کری الشکدر اگر چه مرکز مرکز
عالم در لکن منطقه سی منطقه البروج مسامت اولان فلک مائثلک منطقه سندن جانب شماله و جنوبه
بش درجه مائثل اولد یغندن فلک مائثل نامیه شهرت بولند در و فلک مائثل فلک جوزهر سطح مقعری
زبیرنده قرار ایدوب سطح محدب بیک مرکز سطح مقعری عناصر اربعه فلک اعلا سی اولان کره نارک سطح
محدب بیک مرکز و فلک مائثل قر دخی حرکت اولی و ثانیة قسریه سندن غیر کندی حرکت ذاتیه سیه مرکز عالم
حولنده خلاف قوای اوزره شرق در غربه یعنی در و سندن بولان فلک کای به مرکز عالم و منطقه البروج در
و قطب لیدن میل مذکور قوری قدر مائثل بشقه منطقه و قطب اوزر زبیرنده بر کون بر کبیجه ده و انوب در وجه دن
زیاده جه حرکت ایدر و بوکاب حرکت اوج در دیر * نوع ثانی * قر بری بیکر فلک حاملی هیئت و حرکتیله
بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیمشدر که قرن فلک ثانی فلک حامل در که رسم معهود اوزره
سائر جه المراکز اولان افلاک سائر مائثلک فلک مائثلک فلک کای به مرکز عالم و فلک حاملی دخی فلک مائثلک
نخنی داخلنده بر طرز ابله سکز در که سطح محدب بیک مرکز حامل سطح محدب مائثل اوج اسمیه سیه اولان بر نقطه
مشترکه ده شمس اولند در و سطح مقعری حامل سطح مقعری مائثل حوض نامیه ملقب اولان بر نقطه مشترکه ده
شمس ایستاد در و فلک مائثل مرکز مرکز عالم کندی قطری اجزای سیه اون درجه و بر ربع جانب اوجنه
خارجدر پس منوال مذکور اوزره فلک مائثلک حامل فلک افر اولد قدیم مائثلکدن ابکی معهود کره قالور که
متمم فلک مائثل دیر و بولند در حامل حرکات ثلاثه قسریه سندن غیر کندی مرکز حولنده
مائثل منطقه سنه مسامت منطقه ده و محور بیکه موازی محور اوزر زبیرنده حرکت وضعیه ذاتیه سیه غرب در شرقه
قوای بروج اوزره بر کون بر کبیجه ده بیکری در در درجه دن زیاده جه مرکز تدویری معاشق بیکله دوران
ایدر چونکه بولند در فلک مائثل بولقوای اوزره اولان حرکت غربیه سندن اوج در درجه سندن زیاده جه سنه فلک جو
زهره و فلک مائثل خلاف قوای اولان حرکت غربیه لری مقابل کاوب معارض اولوب کبر و کتور
پس حامل قرن قوای اوزره تقریباً اوج درجه حرکت یومیه سی قالور و سریع السیر اولان قرن فلک
اصغر افلاک شامله اولند در بروج اثنی عشر دن هر برنده تقریباً ابکی کون و ثلث کون قدر مکث ایدوب
بیکری سکز کونده فلک بروج قطع ایدوب بر دوره سن تمام ایدر و بیکری طقوز بقی کونده بر کره شمس
ایرشوب انکه محاق اولور اول جهندن شهرت بیکری بیکری طقوز کون و بیری اوج کون رؤیت
حاصلیه حساب اولور و اعتدالینه قریب اولان غروب ابله اهالی اقالیم شمالیه به فصول اربعه ده
اولان غروب ابله اهالی اقالیم جنوبیه به یعنی خط استوا به قریب اولند در هلال آسان کورینور زیرا که
مدارات یومیه بوشمالیه ده مائثل در و اول جنوبیه ده قائمه به قریبدر پس قر غروب شمس عقبیله نزول
ایتمیوب افق دن عالی اولور (نوع ثالث) قرن فلک تدویری شکل و حرکتیله بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
اهل هیئت دیمشدر که قرن فلک رابعی آنک فلک تدویر در که ارضه غیر شامل بر کوکب فلک در و قرن کندی
حاملدر و فلک خارج مرکز مرکز منطقه سنده مرکز و بر حیثیه مغر قد که قطر تدویری سطحین حامله شمس

و مساوی در وقت تدویر سطح واحد بر سطح مجاط بر جرم مصمت گردید و فلك حامل جرم منتهی می گزید و حوله
 خلاف قوای اوزره حرکت وضعیه ابله شرقی در دوران ایدوب بر جابجانبه می گوز اولان قری می ماند و بر ابله
 الوب کیدر پس تدویر قری تدویر خسته متعبره نك خلافت حرکت ایدوب و فلك تدویر کند می گزی حواله
 حرکت شرقیه مذکور سیله جرم قری بر کون بر کجه ده کند منطقه سنك اوچ و زالتش درجه شدن اون
 اوچ درجه قدر قری تحریک ایدوب بکری سکر کونده حاملی کبی بر دور سنی تمام ایدوب و کاک حرکت اختلاف
 و حرکت خاصه در کوب و کوب قری سطح واحد بر سطح مجاط بر جرم کری الشکار و کند بی مصمت و مظلم
 و ازرق و مصیقلدر و خسته متعبره کبی رسم سابق اوزره فلك تدویری جرم منتهی بود بر حیثیه مفر قدر که
 سطح قری تدویر سنك ابکی قطبی منصفه منطقه می عندند بر جابجانبه واقع بر نقطه مشترکه ده سطح تدویر
 محاسن یعنی جرم قری سیله جرم تدویرده واقع اولوب سطحی سطحه تماس ایدوب و فلك حامل بر طرفنده
 فلك تدویر بیان اولان حرکتی کبی کره قری تدویری طرفنده کند می گزی حواله خلاف قوای بروج
 اوزره حرکت وضعیه سنی و دوران شرقیه سنی اصحاب ارضاد رأی العین مشاهده ایتشدر در لاسا کن
 فی الاقلاد بوب کشلدر و بوب تدویر سطح محیطی اوزرنده بود قری مرکز حرکتی حامل محیطی اوزرنده تدویر
 می گزی حرکت در اقل اولد یقندن ایدوب کوب قری راجع بولنور و نه مقیم کوری نور انجیق ذروه می سه شده
 بطی السیر مشاهده اولنور و کوب قری حاملی منطقه سنی فلك مائلی منطقه سنه مسامت اولوب
 فلك تدویری ذروه سنی دخی فلك حاملی منطقه سنه ملازم بولند یعنی جهتدن بیانی سبقت ایدوب فلك مائلی قری
 منطقه البروجدن شمال و جنوب اولان بشر درجه میلندن غیری کوب قری عرضی بولنور و سیاره مائره کبی
 اختلاف عرضی اولنور زیرا که قری مائلی و حاملی و تدویری و سطح واحد بری برینه مسامت و مطابق بولنوب
 بری برندن هر کز منحرف و مائلی اولنور و بولنور اربعه مذکور ابله احوال قری نظام بولنور (نوع رابع) نیر اعظمه
 نسبتله نیر اصغر اولان قری عارض اولان احوالی بلدیرو (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشدر که
 شمس نسبتله قری عارض و طاری اولان احوال بری محاسن یعنی برینه توجه ایدوب و جبهی شدن اوزرنده
 واقع اولان نوردن خالی اولسیدر بوجه شمس ابله قری میاتده ارضك حائل اولسیدر محاق اولنور زیرا که نیرین
 آره سنه حیولت ارض خسوف و کسوف و قری بر حالی دخی از یاددر اعنی قری شدن تباعدی سیدیه
 نور منور و جبه مذکور دن زیاد کورن سیدر و بر حالی دخی تریع اولدر اعنی قری برینه مواجه اولان وجهنك
 نصی قبل الکمال نور شمس ابله منور اولسیدر و بر حالی دخی کاندر اعنی نور مذکور کورن از یاد می تمام اولقدر
 و بر حالی دخی تعاندرا عنی قری شمس بعد الکمال تعاری حسیله نور مرقوم و جبه منور دن ناقص
 اولسیدر و بر حالی دخی تریع نایدرا عنی قری برینه مواجه اولان وجهنك نصی بعد الکمال منور اولسیدر
 و قری بر حالی دخی شمسی کسوف ایتسیدر اعنی شمس منیرله برینه مواجه اولان وجهنی کبسی یا بعضی
 قری برندن ستر ایتسیدر و قری بر حالی دخی کند مختص اولسیدر اعنی شمس ابله قری میاتده ارضك
 حائل اولسیدر قری کبسی یا بعضی کند می واقع اولان نور شدن خالی قری سیدر و قری بواحوال
 مذکور سنك بیانی بود که چونکه جرم قری کند نفسنده ازرق لاجوردی نه کونه سیاه مائلی و آینه
 بولنوبی مظلم و کثیف و سطحی مصیقل بر دور طوب شکلنده نبنددر که غریدن الدیقی نوری مقابله
 عکس ایتکه قری بر پس کره نور و ضیامن انجیق شمس منیردن مستفید اولوب اکامواجه اولان نصفه
 اکثری ایدوب یا بولنور اگر آذرند حیولت ارض مانع از ارسه بوال اولسیدر و کره شمس کره قری
 اعظم اولد یقندن قری نصفه دن اکثرینه ضیا و بوب نصفه دن اتلی مظلم فلك درو ظل ارض شکل مخروط
 اولوب فلك زهره نك سطح مفرند نهایت بولنور و فلك رأی مخروطی منطقه البروجده مسامت اولن
 لازم و زیرا که مرکز شمس منطقه خارج مرکزنده ایدوب سطح منطقه البروجده ملازمدر پس عند الاجتماع عنی
 شمس ابله قری فلك بروجدن بر موضعه بولنور قری برینه شمس آره سنه واقع اولوب نصف مظلمی برینه مواجه
 کاور و قری نصف منور دن برینه برننه کورن اولور پس محاق بود و چونکه قری برینه سیدیه شمسی اون ابکی
 درجه قدر کبیب اندن بعد اولور و قری نصف منوری برمه دار بر میل ایدوب و نك بر جابجانبی کورنور پس

هلال بود و بوجاهدن بر کون صکره اولور زیرا که قری بر کون بر کجه ده اون اوچ درجه قدر بیان اولد یعنی
 اوزره حرکت ایدوب شمس هم اول مدت ایچنده بر درجه قدر حرکت ایدوب پس قری شدن هر کون اون ابکی درجه
 قدر تباعد ایدوب بعد الهلال قری شدن بوجاهدن ااون ایکشدر درجه بعد اولد قری شمس قری ب اولان
 طرف غریب شدن بکا نصف منور سنك بره میلی زیاد اولور پس از یاد بود و بعد قری شدن تباعدی سیدیه
 ضیاسی هر کجه بره نسبتله زیاد اولوب ربع دور اولان اوچ برج قدر اندن بعد اولد قری شمس قری نصف وجه
 منوری کورنور پس تریع اول بود و بعد شمس تباعد بر وجه سته قدر قطع ایدوب قری شمس مقابله
 اولد قری بر ایدوب سنك میاتده بولنور و نصف منوری تمامیه بره توجه ایدوب قری بر منیر اولور پس
 کمال بود و بعد قری مقابله دن منحرف اولد قری فلك نصف اخرندن بوجاهدن شمس قری بی حسیله نصف
 مظلمی جانب غریب شدن بکا شمس فاشیانه بره میلی ایدوب و مقدار نصف منوری جانب غریب شدن شمس
 بکا کیدر و بره نسبتله ظلمی زیاد نوری ناقص اولور پس نقصان بود و بعد قری شمس قری سیدیه ظلمی
 هر کجه زیاد اولوب ایکس سنك آره سنه بره ربع دور فلك اولد قری قری نکرار بره نصف وجه منوری
 کورنور پس تریع نانی بود و بعد قری شمس بوجاهدن قری ب اولد قری شمس فاشیانه زیاد اولوب نوری
 نقصان بولور تا کیم اجتماع شمس ابله نایب محاق اولور و قری بواحوال بوجاهدن اوزره سیر منازل و قطع بروج
 ایدوب گاه شمس مقابله و گاه مقارن اولسیدر تقریباً هر یک قری طوق بقی کونده بر کره نیر اعظمه محرق
 و محاق اولور (ذلك تدبر العزیز العلیم) فسبحان الصانع الحکیم والقادر القدیم (نوع خامس) نیر اعظمه نیر
 اصغر طاری اولان کسوف و نیر اصغر حیولت ارض ابله حاصل اولان خسوفی و قری اوجی میاتده توسط
 شمسی و حرکت اوچ و حسیض و جوهز قری بلدیرو (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشدر که
 بکره قری کند نفسنده کثیف و مظلم اولد یقندن که شمس ابله اجتماعی وقتنده فلك مائلی دن حاصل اولان
 رأس و ذنب عقده لری عندند منطقه بروجدن طریق شمس مصادف اولسه جرم قری برینه شمس آره سنه
 حائل اولوب ضیا سنك کبسی یا بعضی برندن ستر ایدوب پس کسوف شمس بود و نك و بجهنده اول وقت
 ظهور ایدوب سواد جرم قری لویندر که حین کسوفه سواد شمس مغرب جهندن بید ایدوب زیرا که حرکت
 غریبه قری حرکت غریبه شدن وجه مشروح اوزره زیاد اسرع اولد یقندن قری مغربدن کوب شمس
 ایدوب حائل اولور بعدانی کجه سیری سر عندند شمس منیرله مغرب جهندن انجلا بیه باشرو بوحالت
 کسوف حیولت قری دن حادث اولد یقندن در که کسوف شمس ایدوب محاق حاله مخصوص اولوب مائ
 احوالنده اصلا بولنور شد و اما خسوف قری بیانی بود که اگر کره قری استقبالی وقتنده ذکر اولنسان
 رأس و ذنب عقده لری عندند منطقه بروجدن ابکی جزو مقابله عندند یعنی محاذ آره شمس ابله مقابله
 اولسه کره زمین ایکس سنك میاتده حائل اولوب قری شمس مواجه اولان وجهنه ظل ارض واقع اولور و ضیای
 شمس قری کبسی یا بعضی باطل ارض واقع اولد یعنی مقدار برینه واصل اولوب طالت اصلیه می اوزره قری بر
 خسوف قری بود و قری انجلا می ابتدا مشرق طرفندن ظهور ایدوب زیرا که شمس حرکت شرقیه
 سیدیه حرکت ایدوب ظل مخروط ارضك جانب غریبه کره قری حرکت غریبه سیدیه مغرب طرفندن واصل
 اولوب قری اول طرف شرقیسی ظله داخل اولوب ابتدا اول طرف مختص اولور کذلک اول قری طرف
 شرقیسی ظلمدن عبور و خروج ایدوب نه ابتدا اول طرف انجلا بولور و بوحالت خسوف حیولت ارضدن حاصل
 اولد یقندن در که خسوف قری ایدوب و کالی حاله مخصوص اولوب مائراحوالنده هر کز کاسخوف عارض
 اولسیدر و بره شمس قیاس ابله قری عارض اولان احوالک بری بود که شمس حرکت وسطیه سیدیه حرکت
 ایدوب قری اوجیه مرکز تدویری میاتده ایدوب ایدوب ایدوب زیرا که قری مرکز تدویری کند اوچنده ایکن
 مرکز شمس ابله فلك بروجدن بر نقطه عندند مقارن اولسه اول نقطه دن قری فلك جوهز برله فلك
 مائلی خلاف قوای اوزره حرکت برله اوج قری شرقی غریبه و مرکز تدویر اول نقطه دن قوای بروج اوزره غریب
 شرقیه حرکت ایدوب شمس دخی علی التوالی غریب شرقیه حرکت ایدوب قری بر ازل برله اول ابکی حرکت اوچ قری ابله
 غریبه و حرکت حامل مرکز تدویر قری ابله شرقیه ایدوب بر طرف و طورا اوزره حرکت ایدوب که ایدوب شمس منیر ایکس

میائنده متوسط بولوز و بوسطدن لازم کاور که مرکز تدویر خورشید ایلکه ایکی ربع اوقائنده کندی
حضیضده بولنه واستقبال واجتماع اوقائنده خورشیدی اوجنده بولنه پس مرکز تدویر خورشید بر دور
وسطیسنده ایکی دفعه اوجنه صعود ایدوب ایکی کره حضیضه نزول ایدر (ذلک تقدیر العزیز العظیم) زهی
صانع حکیم جل جلاله العظیم وعم نواله الکریم اما قرق اوج و حضیضی مائیله در آسمان و ذنب عقد لری
عمدیه مقرر اولد قمری علتدن اوجات و جوزه رات - اثره کبی قرق بر وجدن مواضعی متعین دکادر بلکه
حرکت مائل و عمیل ایله سیار و دواردر (نوع سادس) نیز اصغر قرق طبیعت و صفات و مقدار بحر من و بعد قرق کن
ایدرد (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل شحوم اتفاق اوزده دیشلردر که بوسه کوب قرق طبیعتی اعتدال
اوزده بارد و رطب اولوب مؤثر لیلی بولنشد و بعد متوسط فامیله تسخیر اولنشد و بوقرق اوصافی ضعف
و عجز وی و جهل و مهانت و عجز و غلبه و خجسته و اخبار و دلائل و حرکت و صوت بولنشد و قرق طالع بولندیغی نطفه لده
اوصاف مذکور همی مشاهده اولنشد و قرقا کم یوم اثنین و لیله جمعه بولنشد پس اول یومک و بولیله نک
اولکی ساعتی بولکانت قیلنشد و اما کوب قرق لری مده دارنده و عمیل مائیلک مسافت بعدارنده اصحاب
ارصاد و ارباب حساب و اهل هندسه اتفاق اوزده دیشلردر که قرق جوزه قرق یعنی عمیلک سطح محدثک
مرکز المذن مسافت بعدی تقریباً سکسان یدیک و بشیوز یکری درت فرسخ کیل اولنشد و قرق من بولک
سطح مقعر نک مرکز مذکور دن مسافت بعدی تقریباً سکسان ایکی و بشیوز قرق الی فرسخ حساب
یلنشد و بوقرق جوزه قرق نخنی تقریباً درت ییک و طقوز یوزیتش سکر فرسخ بولنشد و قرق مائل قرق
سطح محدثک مرکز المذن مسافت بعدی تقریباً سکسان ایکی و بشیوز قرق الی فرسخ کیل اولنشد
قرق من بولک سطح مقعر نک مرکز مذکور دن مسافت بعدی تقریباً قرق اوج ییک و یوزطقان سکر
فرسخ حساب قیلنشد و اگر بومسافت محسوبه دن نصف قطراض طرح اولنسه که اول ییک ایکوز
قش ایکی فرسخدر پس روی زمینک هر طرفندن قرق قره وارنجبه دکین مابین الارض و السماء تحقیقا
قرق بر ییک و طقوز یوز یکری الی فرسخ والور که تقریباً او یوز ایکی نصف قطراض مقداری مسافت علیادر
بومسافت در که عالم کون و فساد و جهنم حدوث و تغیرات اشیا در مکان عناصر و موالید و محل کائنات
و محاسن و عالم صورت و شهادت و موضع ضیق و عنا و دارینادر و قرق مائل قرق نخنی تقریباً او یوز طقوز
یک و او جیوز قرق سکر فرسخ بولنشد و اما جرم کره جرم کره زمینک تقریباً قرق ایکی جزوندن بر جزوی
قداری بولنوب بیان اولسان افلاک و نجومک ابعاد و اجزای اربعه متناسبه ایله اصحاب ارصاده عیان
اولوب نیجه دلائل حسیه و براهین هندسیه و تجارب عقلیه ایله بالجله اثبات اولنشد و اهله یلنشد
س بالاده بیان اولسان هیئت اسلامده ابعاد و اجرام سموات و ارضینی بشیوز ییلان بول ایله تقریبندن مراد
مین عدد دکادر که مقادیر کیل اعتبار اولنه بلکه عظمتلرنده مبالغه دن کلاه در زیرا که قدرت باری
نهایه در (والله اعلم بما فی ملک) (فصل عاشر) نیز اصغر قرق یعنی کوب قرق قدرت باریله تأثیرات و بروج
عبار ایله اختیارات و سبعة سیاره نک تأثیرات ماعان و افلاکن اعداد و اصوات و نفحات و حرکات مرا کره
و اثر سومه اعتبارات و اثرات و مبدأ تأثیرات بش نوع ایله بیان و عیان ایدر (نوع اول) کوب قرق قدرت
ایلله تأثیرات یلدر و (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت اتفاق اوزده دیشلردر که تقریباً بریز قمر ایلله
جرام علیه نک علی مراتبهم اجسام سهلیه انواع تأثیراتی اولمقله اغلب تأثیراتی شمس آنک حرارتیه
ولندیغی کبی قرق نخنی اکثر تأثیراتی رطوبتیه بولنشد و فعلی هذا خلایق عالم بولکوب قره کندی
ندر ایلله نیجه خاصه رنجش ایتنشد که به دن بری چون قراق بحر دن طلوع ایدر ماه بحر آنکله مد اولوب
ساحله اقبال ایدر و قرق نصف نم یار بحره کدکده مد بحر نهایت بولور پس قرق نصف نم یار دن منقط اولد قرق
ما بحر و ساحله بحر اولوب چکیلور قراق بحر نزول ایدنجبه دکن چون قراقه دن اینبر زرم نهایت
چو بریس بومنوال اوزده جزو مد اولور و خواص قردندر که قرق از دیادی زمانده یعنی ایک نصف اولندن کثرت
خفوت و رطوبتدن عروق دملنه عتلی اولوب ابدان حیوان و انسان قوت بولور و اما کمال قردن مکره یعنی ایک
نصف نایسنده غلبه بروذ و پیوستن اخلاط اربعه غوربدنده بولمقلدم عروق از قلوب نشرو غنا اقل

اولور و ابدان حیوان و انسان ضعیف بولور و خواص قردندر که آیت نصف اولنده مریض اولنلک ابدانی قوتلی بولنوب اغلبنک مریضی دفع اولور و آیت نصف نانینده مریض اولنلک ابدانی ضعیف اولوب امراضی قوت بولور و خواص قردندر که نور قزلک از دیادی ایامنده ذوی الارواح مغز سرلی زیاده اولوب نقصانی ایامنده مغز و وس دخی نقصان بولور و خواص قردندر که ماه تابنده انسان قره قارشو او یوسه یا چوق او تور سه بدنه رخاوت و کسل کلوب صداع و زکام حاصل اولور و خواص قردندر که ماه تابنده لحوم حیوان قالسه زمان قلیل ایچنده طم و ریاحیه سی متغیر اولور و خواص قردندر که نور قزلک از دیادی ایامنده بحار و انهار ایچنده سمن سمن اولوب وجه مایه صمود ایدر و نقصانی ایامنده سمن ضعیف اولوب قیر مایه کیدر و خواص قردندر که آیت نصف اولنده حشرات ارض آنک یوزینه کلوب کثرت بولور و سیباع اکل اجساد زیاده مریض اولور و آیت نصف نانینده حشرات و سیباع اموری بر عکس اولور و خواص قردندر که آیت نصف اولنده غرس اولنان اشجار زیاده نشو و نما بولور و نصف نانینده غرس اولنان ضعیف اولور یا قورور و خواص قردندر که آیت نصف اولنده چیمع فواکه و ریاحین و اعشاب و نباتات اکثر نشو و نما بولوب الوانی زیاده اولور و خواص قردندر که آیت نصف اولنده قاش و کتان و نباتات یابس اوزرینه نور قره واقع اولسه زیاده چور سیوب پاره نور و نصف نانینده قلیل اولور و خواص قردندر که کره مصیقل قرآینه مثالی کره ما وارضدن مقابل و مواجه بولند یعنی بحر و برک جزائر و سواحلن و سفن و امواجن و جبال و وهادک و قری و بلادک جمیع اشکال و الوانیله و اخلاص و احوالیله برعکس ایدوب کوستر و احتساب ارماد اول اینده ده وجه ارضی تمام سیر ایدر لکن اول مرات صافی بزدن بغایت بعید اولدیفندن اشکال اشیا تشخیص اولنوب آنک وجهی برعکس ابله مغیر اولوب مکدر کور یور که اکا کف قردیرلر و سیاره سائر تنک صفات مذکور سنک ساعات مخصوصه سنده اشباح و ارواحه تاثیرات خفیه سی بیان اولنان تاثیرات تیره نه اعنی خواص شمس و قره قیاس اولنشدن حال بوکیم عالمک جمیع اجزاسنده مؤثر حقیقی انجیق حق تعالی یلنشدن و بو افلاک و نجوم و طبایع طولاب والات و خیالات امثالی بولنشدن پس بو احوالی تفکر و تذکر معرفت مولایه هادی و نادی اولیق ایچون و جهله بی انسانده بولاق ایچون افلاک و نجوم احوالی بومعرفتنامه ده بومقدارجه بیان ابله کتایت قلمشدر (نظم) حمد اول الله که یکنادر اول * دخی دانا و توانادر اول * اکا مخصوص و منبلدر هم * مو و وجهه امور عالم * متصرف اودر اشیا به تمام * نه خواص ارده هر کزنه عوام (نوع ثانی) کوکب قزلک بروج اعتبار ابله اولان خواص و اختیار اراق بلدیرلر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل نجوم قره قرومک هر برج ابله بشقه بر تاثیرتی تجربه ایلدکارین تقویم ابله تحریر ایتلدر پس اول تقویمی بوندن اقدام لسان ترکیده نظم ایکن اول منظومه مری بومقامده باز مق مناسب کورلشدن * نللم *

بسمك اللهم يا امن الخطر
زل رسول وال وحيثه مدام
چار عنصر اوزره نه برخ كرات
مر كزارض اولش ائصال جذوب
(برخ) اعظم كيم محيط جله در
كونده بر دور ايمده بر شوقدر
هم ايچنده اولان افلاكي يله
قطب عالم اوزره دور نندن اولوب
هب ثوابته اول اولش مختشم
اولسه تيش ييل كيدر بر درجه
مشتري هم غريبن شرقه كيدر
بر ييل اون بر ايده بر درجه كيدر

ابتداً نا باختيارات الفهر
(بعده دير حتى بلكل اى بكم
قابله مش برى برين صق طبقات
اول وسطدر مركز عالم همان
جام اطللسدر ديمه انجمه در
كيم يكرى درت ساعته مدام
دوندركنده يله شرقى غرب ايله
(برخ) نامنده اون ايكي برج ييل
قطب عالم دن جدا قطب اوزره هم
غريبن شرقه زحل دخی كيدر
اون ايكي ييلده همان بر دور ايدر
(برخ) نامن قطبي طوغرو سنده نام

حمد لله چوق صلات و چوق سلام
اهل هيتت قوليدر بوديديكم
بس بصل مثلى اولور مجوعى طوب
هرجه تندن ائتل اول نقطه نهان
هرجه تندن اول محمد فوقدر
شرقدن غربه ايدر دوزن تمام
كيجه كوتدز هر طلوع و هر غروب
منطقه ده هر برين سى سهم قيل
غريبن شرقه دوزن آغسته جه
اون ايكي برجى اوز ييل قطع ايدر
غريبن مريخ هم دور ان ايدر
شمس هم برخيله دوزن ايل مدام

غریبند شرقه کونش دخی کیدر	ینله بر اون ایکی برجی قطع ایدر	یلسده برهم برج زهره دور ایدر
غریبند شرقه عطارد هم کیدر	چله نك تختنده دور و قمر	سرعت اوزره کندی بر خیله دوز
غریبند شرقه دخی آی دور ایدر	دوره سن یکریمی سکر کون کیدر	(برخ) نامن اون ایکی قسم اولور
صان قاون اون ایکی دیلم بولنور	هر قسم بر برج ادبیه اصل اولور	کون هراوجنده ایکن بر فصل اولور
چون حمل نور ایله جوزادر بهار	فصل یای سرطان اسدنبه دار	فصل کوز میزان وعقرب قوس طوط
هم شاندر برج جدی و دلو و حوت	اون ایکی برج اون ایکی آبد رمدام	روم اینک اوزر کون اقدم یسل تمام
یوروجه ایتدین تحویل کون	اون کون اقدم روم اینک باشله بتون	ییل بهار آذار ونیسان وایار
یای حنریان و عقرب طباخ حار	هم خریف ایلول و تشرینین نام	قیس دوکاون و شباط اولمش تمام
بل هر آید قننی برج کون کیدر	هر اینک قاجنده کون تحویل ایدر	(ماه) آذار اول فصل بهار
اولمش ایای او تو ز بر کون نهار	اون برنجی کون کونش تحویل ایدر	هم جل برجنده او تو ز کون کیدر
اول برجی حمل نور و ز اولور	پس برابر اول شبیه اول روز اولور	(ماه) نیسان اوسط فصل ربیع
اولمش ایای او تو ز کون ای شصیع	عاشرنده شمس هم تحویل ایدر	برج ثور ایچره او تو ز بر کون کیدر
(ماه) مایس اخر فصل بهار	ییل او تو ز بر کون کونش تحویل ایدر	اون برنجی کون کونش تحویل ایدر
برج جوزاده او تو ز کون کیدر	(مل حنریان اول صیف ای پسر)	هم او تو ز کون اون اوچنده کون دوز
اون برنده شمس هم تحویل ایدر	سرطان برجن او تو ز بر کون کیدر	(ماه) ثور اوسط صیف ای همام
اولمش ایای او تو ز بر کون تمام	اون ایکنجی کونی کون تحویل ایدر	هم اسد برجن او تو ز بر کون کیدر
ییل آغستوس اخر صیف اول زمان	اولمش ایای او تو ز بر کون همان	اون ایکنجی کونی کونش تحویل ایدر
سنبله برجن او تو ز بر کون کیدر	(ماه) ایلول اول فصل خریف	اولمش ایای او تو ز کون ای ظریف
اون ایکنجی کون کونش تحویل ایدر	برج میزان ایچره او تو ز کون کیدر	برج میزان اولینه کاسه کون
اول کجه به هم برابر اولور	(ماه) تشرین اول اوسط در کوزه	ایرمش ایای او تو ز بر کون دوز
اون ایکنجی کون کونش تحویل ایدر	برج عقرب بدن او تو ز کون کیدر	(ییل) کوزین تشرین ثانی آخری
اول او تو ز کون دوز تمام اول ماهری	اون برنده شمس هم تحویل ایدر	برج قوس ایچنده او تو ز کون کیدر
(ماه) کاون اول فصل شتا	هم او تو ز بر کون اتی ییل ای فتا	اون برنده برج جدی کون کاور
اوبهینک اولی اول کون اولور	کون دوز اوز غنای شبدن الود	برج جدی ایچره کون او تو ز کون قانور
اوسطی) کاون نایندر قیشک	هم او تو ز بر کون اتی صایشک	عاشرنده برج دلو کون کیدر
هم او تو ز کون دوز اوجی قطع ایدر	بل قیشک صوکی شباطی کوجک آی	اوج ییل ایکریمی سکر کون ربع صای
سال رابع درت ربع بر کون اولور	پس شباط ایکریمی طقوزی بولور	نامعنده برج حوته کون کیدر
هم او تو ز کون دوز اوجی قطع ایدر	چون جل برجنده کون فیروز اولور	ییل تمام اولوب شیه نوروز اولور
ابتدای) سال شمسی مارت ییل	هم شم و رومی استخراج قیل	لفظ ایچره دوز اولمش هفت حرف
هر ری پرایه مخصوص اولدی طرف	مارت هابر بل الف جیم مایس ال	واو حنریان همزه غموزاب دال
در ایلول و دوشربین با وها	هم دوکاون زاجیم اشباط و انها	(حقت) ایت ایچدوزاید هوزیچدر
هزایچ هوزاجده هوا یله عید	کیم یوایکریمی سکر حرف کیری	حرف بازار اوله هر یلسده بری
ییل یوزاتش ایتدین تاریخ سال	مارتده دوز بازار اجد لفظنده دال	ارتمی سال اول بازارهایه کیدر
هم یوزترب او زده دانه دور ایدر	اولسه آدرله محرم بر او یسل	سال تداخل ایدر بر سال طرح قیل
کیم او تو ز اوج ییل او تو ز اوج مارت اولور	سال شمزه او تو ز ردی بولور	(کر دیلرسن) شهر رومک غره سین
حرفی جمع ایت بازار حرفیه هین	ایتدا هفته در روم احد	باشله اول جمعه یی بوندن ایله عید
ایکی هفته دن نه کون غایت بولور	غرمی اول این اول کوندن اولور	(چون) محرم در عیده رأس سال
غره شهر قمر در هم هلال	زاجرم با صفر جیم هادراد	دور ییعه و اولقدر دوز بهار
بارجب شعبان دال بهار رمضان	زای شوال قنده الف جیم جمه دان	هشت حرف اولدی ایچ زده بود همان

هر بریدر بر سنه حاکم اولان	ییل یوزاتش الی به چون کادی سال	حاکم سال اول محرم اولدی دال
ایرتمی ییل حاکم سالدر الف	دور دانه هر هج اولمش مختلف	(بیلک) استرسن هلال نه کون دوز اول
حرفی حاکمه جمع ایت غره بول	غره شهر هلالی هم تمام	ایکی هفته کونلر زنده بول مدام
ایتدا شمسک مکانک بوله سن	تارویج ماهی آندن یسله سن	بر درجه کون کیدر هر کون همان
آی کیدر اون اوج درجه اول زمان	ای کونی هر کون اون ایکی درجه	چون کیچر بویه حساب ایت هر کیجه
پس شهر و رومدن ییل شمسه جای	قاج کیجه یکم ش هلال اول ماهی	(صای) تا که معلوم اوله اذن جای ماه
ماهه نه بر جک قاجیدر سیرگاه	انده ایکن مه نه ایتدر اختیار	کیم ایت هر برجده بر جکمی وار
یا اینک یکم ش شین تضعیف قیل	پس عده هم ضم ایدوب قاج اولدی ییل	اول عده قاج کره بش اولدیه صای
قننی برج اولمش دخی ییل شمسه جای	شعدن باشله بشر هر برجده ویر	باشدن ازی صایه برج ماهه ابر
چون جل برجنده خوش بولنسه ای	هرایشی بدایتمکی سن یخشای	(کاسه) برج ثور تزویج و نکاح
قیل تجارت هم بنا خیر و صلاح	کله مه جوزایه قطع ایله ثباب	علم ارقی هم ال عقار وال دواب
سرطانده خوشدر ارسال خبر	شرب مسهل یخشیدر نقل و سفر	مه اسدده عرض حاجت یخشیدر
زرع و تعمیر حجامت یخشیدر	سنبله برجنده اولسه کی جدید	صحبت نسوان مناسب ال عید
کاسه مه میزانه قیل ییغ و شرا	ایله صحت دکله الحان ایچ دوا	برج عقربده کرک طهر و عفاف
عزالت و صحت و فراغ و اعتکاف	قیل حجامت کاسه برج قوسه آی	لبس و استحمام و حلق یخشای
کاسه برج جدیه قیل صید و شکار	حفر آبار و زراعت ایله کار	کاسه برج ثورمه خوشدر رکوب
وضع بنیاد دخول بلده خوب	حوته کاسه ایله دریاده سفر	عهد و شریکتدر تجارت معتبر
ییل یوزاتش الی تار یخنده تام	بولدی یوزیت ایچره تقویم اختتام	حتی ایتدک اختیار اتی بیان
حقه هر حالده توکل قیل همان	عالم اجسامی چون بولدک خیال	عالم ارواحه کل خوش بونده قال

نوع ثالث

سبعه سیاره نك بری برینه نسبتله نشیماق و وجه ارضه آفاق اعتبار یله تاثیرات ساعات ییلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل عبرت و خیرت دیمشدر که بوعالم نه کونه عجیب اختراع و ایجاد در یو افلاک نه غریب صنعت و حکمت در یو وجهانی تنظیم نه نهایت سرفرقت و عظمت در فحان الصاع الحکیم و یو افلاک و فخری یو هیئت و ترتیب اوزره خلق ایدن باری تعالی به نیجه یوزیت کره جد و ثنار اولسونکه بزره لطف و عنایت ایدوب آفتاب عالمناقی سیاره سائر و وسطنده وضع ایتشددر که روی زمینیه اعتدال اوزره حیاتبخش ایتشددر اگر شمس منیر یونانیر ایله فلک خرده اولسه ایدی شدت حرارتدن روی زمین محترق اولوردی و اگر فلک بر وجه اولسه ایدی شدت برودتله طبایع فاسد اولوردی پس کواکب سبعه سیاره میانشده سلیمان جهان و سیاره سائر اکا جنود و اعوان اولشددر که خرو زبر و عطارد کاتب و زهره سازنده و مریخ سرعکر و مشتری قاضی و زحل خزینه دار امانالی کلمشدر و اما ایچره که کابورده صمان او غریبی و کعبه یولی دیر و عرب مرج السحاب و ام الخوم و نجم کهکشان دیر بر یونک حقیقی فلک برجده بیان اولنان قدر سادسک حد اصغر لرندن کواکب نابنددر که بر برینه قریب اولدقلرندن بری بریتی طمس ایدوب صحاب ایض کبی کور نمشدر لکن بحیره مذکور نه نك کیجه اولنده برایشی جنوبده و برایشی شمالده بولنوب نصف لیلده واس جنوبی غریبه و شمالی شرقه واروب انر لیلده رأس غریبی شمالی و شرقی جنوبی اولوب بزه نسبتله رجوی دور ایتمه سنک حقیقه قنده عقول خول متخیر قالمشدر که اگر چه بیاتنده قیل و قال اولمشدر و الله اعلم بحقایق مافی ملک و اما کواکب سبعه سیاره نك روی زمینده بحسب الاتفاق ساعات بساعت نوبته اولان تاثیرات ساعات یو تار یخندن اقدم تعبیر و بیان ایلدیکم منظومه ترکیبه یوم مقامه مناسب کور یلوب یازلمشدر (نظم)

خدا به شکر کیم خلق ایتدی یونجه انجم و افلاک
و بعد حتی دیر عالم فلک سرن عیان ایتدم
|| او تو زیت ایچره شمس و سعد ساعاتی بیان ایتدم ||

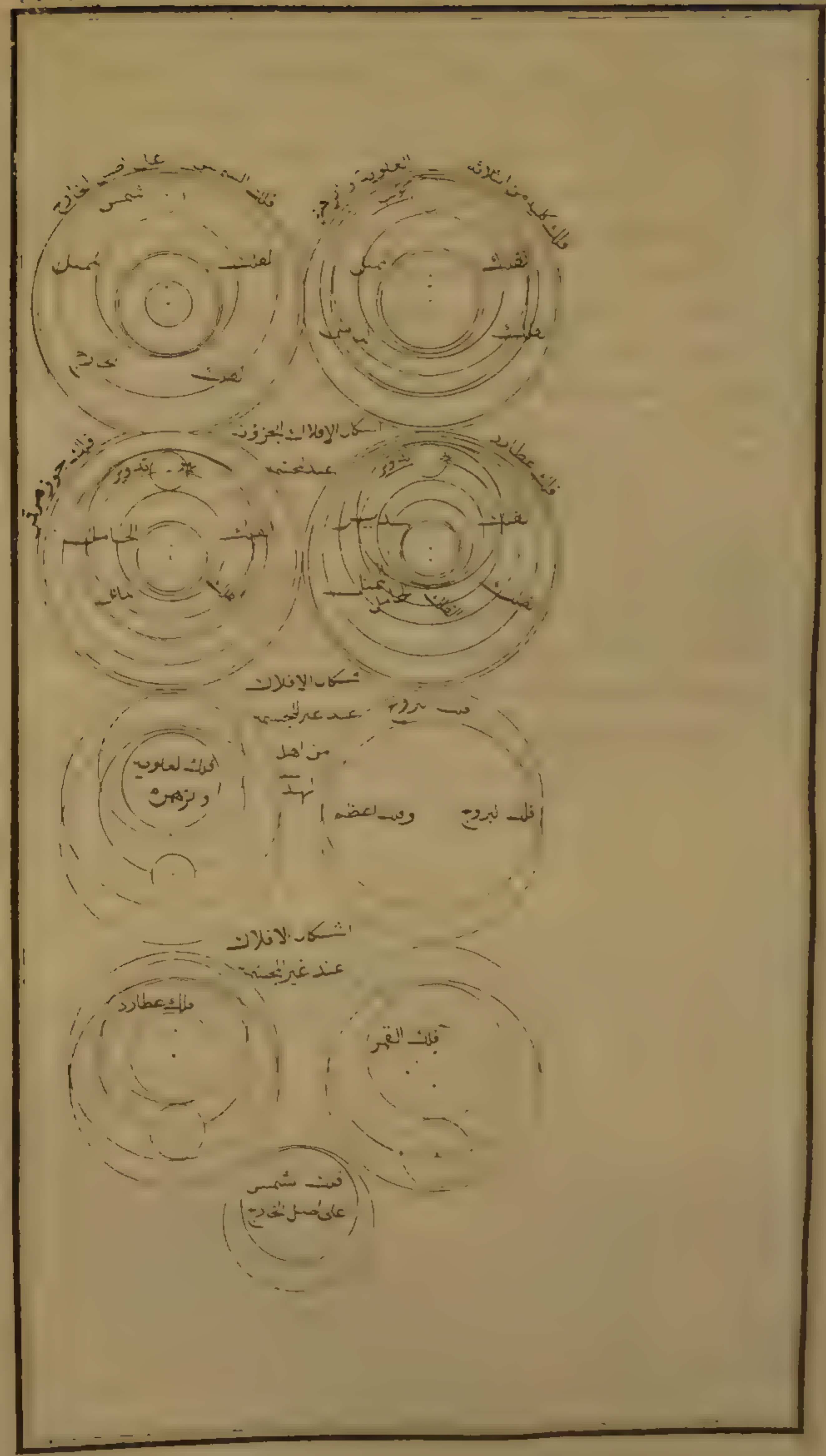
ایکی عالمه بریاسدم موثر ذات مولای
 اگر بیلک دیلرسن اولدیغک ساعت نه ساعت در
 بدی کیجه بدی کون کون باتوب طوغدیغی آن ایجه
 که هر کون هفته دن هر کیجه برسیاره نکدرکم
 همان حفظ ایت بدی افطی بدی کون ییل بدی کوکب
 اوائل حرف ایچده هوز اولمش هفته ایای
 شب باز عطار دایرتی شب مشتری طالب
 نجس اخشی شمس وجهه اخشامنده مه شامل
 برار نس ارنسی مه صلی مرین ارده مایه تیر
 بدی) لفظ ایچره شب هم روز اوائل ساعتدن ال
 زحل دن مشتری مرین و زهره به خوش ییت
 برر ساعت حکومتله اولور سیاره لر قائم
 کیجه کوندز بکری درت اولور ساعت که شایندر
 زمانی ساعت مقداری ارتارا کسیلور ییله
 نه ازل قوسنی هم ایلک اون ایکی به قسمت قبل
 شب و روز طول و قصر یله قیاس ایت ساعتی بویه
 کیچن) ساعتی بوظلدن یاربیع اوکرن یا اصطرباب
 زمانی ساعتی بر بریدی سیاره به ویر ککل
 (زحل در) نجس اکبر ساعتی هم آغرا اولورده ش
 مبارک منتریدر سعد اکبر ساعت خوش ییل
 جهان مرینجه محکوم اولدیغی ساعت هیچ ایش ایت
 مبارک نجس حکمنده طلب قبل جله یارانی
 چوزهره سعد اصغر در اوساعت اجتماع ایله
 عطار د منتریدر اولزمان یاز نسجه هم مکتوب
 قمر سعد اولدی بو کوکده اوساعده سفر خوشدر
 بدی) سیاره احکامی بوز تیب اوزره قانوندر
 قوسنجی قوسعدی قوسری قوسخیری
 قواچ مولودی درت ای بدی آبانی نه طاقی

ییل ربط ایاش اسبابه ادنایی هم اعلاقی
 نه کوکب حکم ایدر اولدم نجوسن یا سعادتدر
 بدی سیاره دن بول قنقی حاکدر زمان ایچره
 او شب اول روزک اول ساعتده هم اودر حاکم
 ادس میر جهنخ دلده سی وره زحل در هب
 حروف ثانی به شب ثالثه کون حاکمی نای
 شب سه شنبه به زهره زحل چار شنبه شب غالب
 شب سبت اولدی مرینخ اول حروف ثانیه کالی
 خیمه مشتری جمعه به زهره سبت کیوان میر
 یوقاریدن بدی سیاره بی ترتیب ایله صای ککل
 عطار دله قردن کیچ بوز تیب اوزره هم دورایت
 کیجه دراون ایکی ساعت کونوز هم اون ایکی دایم
 دکادر مستوی بونده مراد انجی زمانیدر
 عدده مختلف اولمز شب و روز طول و قصر ایله
 بوساعاتک بری دایم اکا نصف سددر ییل
 طلوع و هم غروبک کیجه مشن بول خوش حساب ایله
 غمیده یا بجه ساعتی بوساعاتدن زمانی یاب
 نه کوکب اولدیغک وقتسه کاورسه حاکم آتی ییل
 مکانی برج سابعدر بنایاب باشله هیچ ایش
 نقل ییج و شرانوز ییج ایدوب هر شغله اول مائل
 چون اولدر نجس اصغر بس قان الدر کیجه سیمه کته
 مکانی برج را بعدد زبانت ایله سلطانی
 مخرج صحبت ایت خوش سوز کوزل صوت استماع ایله
 کاب اوقی اوقوت نقش ایت حساب ایتک اولورده رغوب
 تجارت شرکت وارسال مکتوب و خبر خوشدر
 کل ای حق ییل اول حتی که جله حکم آنکدر
 هب ایدوب ایلین حقدر برای ییل اونون غیری
 قوشنی هالک وفای هو الحی هو الباقی

(نوع رابع) افلاک اعداد و اصوات و نفحات و حرکات مراکزله دواتر مر سومه اعتبارات ییلدر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق اوزره دیشلدر که عدد افلاک نجس بر اولدیغی اوزره بکری
 درتدر که فلک اعظم و فلک ثوابت و ثلثه علویه نک او بر فلکری و شمس ایکی فلکی و زهره نک اوج فلکی
 و عطار د و قمرک در در فلکری و بویکری درت فلک وجه مشروح اوزره بری برینی محیط و بری برینه حماس
 بولنوب حرکتی مختلف اولغله هر بر فلک بشقه بر برده دن صد او بری نفحات جانفزالله تسبیح و تهلیل ایدوب
 علی الدوام کریمت عشق یزدان ایله رقص و دوران ایدر و افلاک بویه حالتهی اصحاب ارسادات و ریاضات ایله
 استماع و نقاشا ایدوب نیجه اسرار نه اطلاع و وقوف تحصیل ایشلدر و افلاک اصوات و نفحات پرده لریله
 ضبط ایدوب اصول و فروع مقامات اعتبار یله بری برینه حکیمانه مزج ایدوب ارواح ایچون نیجه ییل کونه
 مجنون و لذتلی شر بتلریا پشلدر و هر مقام جانفزایی نیجه درده و داو نیجه مرضه شفا و نیجه طبعه صفا و نیجه
 قلبه جلا و نیجه روحه عذاب اولدر و بوعلمه طرب روحانی و هندسه روحانی و قوت روحانی و فن موسیقی دخی

تسمیه قیاسلدر (نظم) موسیقی حکمته دایر فندری بلنه بلنه روشندر نیجه اسراری وار ادراک ایدر جک
 برکاور مینه لری چاک ایدر جک اعتبارات و تقاسیم و فصول امتیازات مقامات و اصول * پرده ویدشرو
 و صوت و عمل * کار و نقش و شعب و قول و غزل * هر بری حکمت ایله ملودر * جان ریاضن صوار برر صودر
 نغمه یایس و حار و بارد * چشمه شمس حکمدن وارد * هر بری بر مرضه نافعدر * ضدی هر بریسی دافعدر
 زنجیر و بالائی * هوزاد تامل * اتر اولوری هواسر دنیا * حکمتی جانده روان مضمر در * اکمل لطفی اول کیم کردر
 یو بلجه ذوقن ایدر اهل رشاد * ایلسون ذوقنی الله زیاد * ویرانسانه حیات تازه * نغمه بلبل خوش آوازه
 کوش قبل نغمه سنی مرغانک * اقتضا ایله راسه انسانک * نغمه شوخ خوش آهنگ بشر * خواه ناخواه ایدر
 انسانه اثر * نغمه بر منطق روحانیدر * نغمه نک لذتی وجدانیدر * جانفزا در نفس انسانی * دلزاد در نفی روحانی
 کر حقیقتله اولورسن سامع * اولمز اوقات حیاتن ضایع * و اماد و اثر مر سومه نک یانی بودر که افلاک سیاره نک
 شغلدر نه نقطه لر دور یله رسم اولنان دواتر دن بریسی اول دائره در که مرکز شمسک حرکتدن فلک خارج
 المکرک محیطی اوزرنده مر سمدرو مرکز تدویرک حرکتدن افلاک حوالک محیطی اوزرنده رسم اولنان
 دواتر در * و مراکز کوکبک حرکتدن افلاک تدویرک محیطی اوزرنده رسم اولنان دواتر در و بود و اثر
 مذکور قنقی فلکدره مر تسم ایسه اول فلکن اسمیه تسمیه اولغله در مثلامرکز شمسک حرکتدن فلک
 خارج المکرکی اوزرنده رسم اولنان دائره به فلک خارج المکرک دینلور و سائر لری بو کاقیاس اولور و افلاک حامله
 نامیه ملقب اولان دواتر نسجه و فلک مائل قمرک منطقه سی بوالقی دائره عالمی قاطع فرض اولنسه ل افلاک
 مثله نک و فلک بروجک و فلک اعظمک سطوح حنده حادث اولان دواتر فلک بروجدن مائل اولد قمریچون انله
 افلاک مائله دیرلر و بود و اثر مر تسمه اولدیغی افلاک مر قومه بالاده بیان اولندیغی اوزره قطب عالمدن و قطب
 البروجدن غیری اقطاب اوزرنده حرکت ایلد کلرندن بود و اثر مر سومه دخی فلک بروجدن مائلدر لرس
 سطوح مثلثات اوزرنده حادث اولان افلاک مائله که دواتر مر تسمه در افلاک مثله ایله تسمیه اولنان دواتر لری ایکی
 نقطه متقابله اوزرنده تقاطع ایدر لرسکه بالاده بیان اولنان جوزهر لر در و صور افلاک و دواتر مذکور
 صورت کل فلک من الثلاثة العلویه

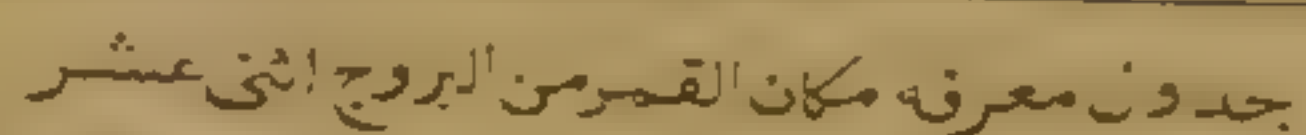
نوع خامس) کواکب سبعه سیاره نیک و کیفیات اربعه نیک مبداء تاثیرات بیاد بر (ای عزیز) معلوم اولسون که
 متکامون دیشدر که اول منجم اول طبیعیه که معرفت خالق باریدن محروم و غاری اولمشدر در انلر جمع
 اموری نجوم و طبایعه اسناد ایدوب ضلالتده قالمشدر بونلرک مثالی اول ابکی قرینجه در که بر کاغد اوزرنده
 یورکن بر نقش ظاهر اولور پس قرینجه نیک بری شاد اولوب دیر که حقیقت افعاله مطلع اولدم که قلمدن وجوده
 کاورا پیش بقرینجه درجه اخیرده اولان طبیعیه منالیدر که جمیع تصرفاتی حرارت و برودت و رطوبت و یبوسته
 حواله ایشدر و قرینجه نیک او بری دخی دقتله نظر ایدوب کور که حرکات قلم کند و سندن دکادر بلکه
 ارادت اصابعه حاصلدر پس خرم اولوب اولکی قرینجه به دیر که سن غلط ایتمشسن و حقیقت حالی ادرا کدن
 ایزاق کتمشسن زیرا که صدور افعال قلمدن دکادر بلکه جمیع تصرفات اصابعه ندر و قلم ایسه میان اصابعه
 مجبور و مسخر در و بقرینجه اول منجم مثالی دیر که جمیع تصرفات اموری کواکب اسناد ایشدر بیاز که کندی
 دخی بیلیوب خطایه کتمشدر زیرا که کواکب ملائکه نیک بدنده مجبور و مضطر در و ملائکه حق تعالی نیک
 امرینه مطیع و مسخر در و جمله سی انک ارادت و قدریله ساکن و متحرک در اما او بیچاره طبیعیه که تصرف
 طبایعه اسناد ایشدر اول سوزی کرچک سولشدر زیرا که طبایعه نیک تصرفه مدخلی وارد اگر مدخلی
 اولسه ایدی علم طب باطل اولوب علاج امراض متروک و عاقل اولوردی حال بوکیم علم ابدان مشرور در که
 انکه ما دوز پس اول طبیعیه نیک خطایه ایچق بودر که نظر ضعیف ایدوب نر نیک مثالی اول مترله یا تمشدر
 اتی بیامشدر که طایع دخی حق تعالی نیک بدقدوسده در و تصرفی انک تاثیر یله در و اما او بیچاره منجم
 دیشدر که شمس بر کوکبدر که عالمه حرارت انکه در و ضیا انکه در اگر شمس اولسه ایدی نبات و حیوان
 بولغزدی و لیل و نهار فرق اولغزدی و بر کوکبدر که لذات اغار انکه در و نورش تار انکه در اگر اولسه
 ایدی ریاحین و اغارده رواج طیب و الوان غریبه و لذات عجیبه بولغزدی و هفته و ماه و سال فرق اولغزدی
 و شمس گرم و خشکدر و قمر سرد و تر در پس کواکب بوکیفیات ایدله عالمه متصرف در و منجم بوسوزرنده
 صادق در ایچق انده کاذبدر که جمیع اموری لجومه اسناد ایشدر و نجوم ایسه اذن حق ایدله بونصرفاته تمشدر
 اتی ادراک ایتمشدر که جمیع اشیاده متصرف و مؤثر ایچق حق تعالی دیر و بونجهله طبیعیه نیک اختلافی اول
 ابکی اعیانه بکزر که بری فیلک خرطوم من و بری ایاغن طومشدر بری دیر که فیل بر اولوق کبی نسنه در
 او بری دیر که فیل بر دیر کبی نسنه در هر بری کندی تثبیت ایلدیکي عضول و صفتده صادقدر لکن فیلک
 برعضویه تمام فیل بودر دیدکار بنده خطا ایتمشدر پس نجوم و طبایعک تاثیر و تصرفه مدخلی
 وارد لکن تاثیر و تصرف انلر مختصر و مخصوص دکادر بلکه نجوم و طبایع اول حکیم صانعکالات
 امشالی خدامیدر مثلاً بر پادشاه بر عظیم مرای بنا ایدوب انده کندی وزیر ایچون بر خاص کوشک
 مهیا ایلسه و اول کوشک اطرافنده بر حولی پیدا ایدوب انده اون ابکی حجره بنا ایلسه و هر بر حجره بر نائب
 نصب ایلسه تا کیم وزیر اعظم ایچریدن هر نه یورسه انک امرین طشریه تبلیغ ایدله و اول حجره لک ابوابی
 اوزرنده ایدی سوار تقیبلر یعنی بکار تعیین ایلسه تا کیم خدمتده مقیم اولله و پادشاهدن وزیر و اندن نائبله
 و انلردن بونقیبلره وارد اولان او امر و احکامی طشریه ابراقیله لر و طشریه هم درت پیاده ضابط وضع ایلسه
 تا کیم اللرنده کند لر طوب پاشاهک امریله بعض ناسی بندا ایدوب در کاهنه کتوره لر و بعضیسن دخی در کاهدن
 رد ایدوب سوره لرمادی بومشالمزده پادشاهدن مراد بر العالمین حضرت تلیدر و سرای عظیم عرش اعظم در و وزیر
 اعظم عقل اولدر و کوشک خاصه کسیدر که مقام وزیر اعظم در و حولی فلك نامشدر که اون ابکی بر بنده اون ابکی
 ملاک وارد و سوار تقیبلر سیاره در که انلر لیل و نهار اول بر و جل ابوابین طولاشوب خدمت ایدر لر و پیاده
 ضابطلر عناصرا بعه در که کندی و طشرندن حرکت ایخزل و حرارت و برودت و رطوبت و یبوست درت کند
 امشالیدر که آتش و باد و آب و خاک اللرنده در پس بر کسنه نیک حالی متغیر اولسه و غم و اندوه استیلا سیله
 متغیر قالسه و دیادن اعراض ایدوب ال حکمک زمانی کسه انک حقیقده طیب دیر که بوکاسودا مرضی غالب
 اولمشدر و مال خلیا علتن بولمشدر بوکاشربت اقیمون ایدله معالجه لازمه در و طبیعیه دخی دیر که بونک مرضی
 طبیعیه یبوست غالب اولدیغندندر که دماغی اوزره مستولی اولمشدر و یبوست طبعنه سبب هوای شتادر

تا بهار اولوب رطوبت هوا سی غلب اولدجه بوکاه علاج اولمز و مجسم هم دیرکه بوکاه سودا عرض اولمش دروسودا
ایسه عطارد له مرخی اوره لرنده مشاکه مذمومه حصولدن ظهور ایدرتا عطارد قارنه سعدین ایله تثلثه
ایرشد بجه بونک حلی صلاحه کلز حال بوکیم بونک لجه منی بوسوز لرنده صاد قدر زیرا که هر برینک عقلی
ایردیکی قدر سو باشد نیل و نلکه عقل جزق اصلنه ایرمشدر اما حقیقتده انک اصلی بودر که بجن برکسه به
سعادت اقبال ایدوب حق تعالی اکاهدایت ایتمک مراد ایا سه اول کسه به ایکی قوتلی نقیب حواله ایدر که
عطارد له مرخی در انلردخی عناصر له پیاده اولان ضابطله امر ایدر که بیوست کندنی اول کسه نک بویننه
طاقوب بیوستی باشنه و دماغنه حواله ایدر وانی دیالکت لرندن ایا ایدر بروب حزن و غم نازیانه سیله سوق ایدوب
زمام ارادت له قرب حضرت حق پیده لر و بو حقیقتی بوجهله ادرالنه علم طب ایل و نه حکمت طبیعیله و نه
احکام نجوم ایل حاصل اولور بلکه علم نبوت له ظاهر اولور که جله بی محیط اولان پادشاهی زوال لایزال بیابش اوله
زیرا که حق تعالی کندنی محبت ایلدیکی عبادنی گاه محنت و بلا ایل و گاه مرض و سودا ایل جناب عزت
دعوت ایدر که ای بنم قوللرم سز بلا و محنت صانیدی کز اول بنم لطف و محبت کندیدر که عنده محترم اولان
عبادی انکله کندنی رضا و جنت و حضور عزت دعوت و جذب ایدرم تنکیم خیرده ان البلاء مؤکل
بالانبیاء نم الاولیاء نم الامثل فالامثل وارد اولمشدر چونکه هیئت حکمان افلاک و نجوم احوالی بومقدار چه
بیان ایل و سیله عرفان اولان تفکروند کربدایع و صنایع خلاق جهان آسان اولوب مطلب اعلام اولان
معرفت مولا حصول بولمشدر پس بومقدار دخی عناصر و موالید احوال بیان ایدوب جهان کون و فساد
امرارنی هم اعیانی رموزیله عیان ایتمک مناسب کور باشد در تا کیم مطالعه ایدن اولوالالبابه عبرتخا اولوب سرور
حضور ایل کونکلمری طوب و در لسانلری تسبیح مولا اوله سبحان ذی الملك و الملکوت سبحان ذی العرش
والعزة والعظمة والهيبة والقدرة والكبرياء والجبروت سبحان الملك المعبود سبحان الملك الموجود سبحان الملك
الحی الذی لا یتام ولا یموت سبحان قدوس ربنا و رب الملائکة والروح جل جلاله و عظم نواله

عدد ایام ماه	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
کانونه	دلو	حوت	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب
شبهان	حوت	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس
آذر	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی
حجرات	ثور	حوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو
بهار	حوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت
گرمساز	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت	ثور
گرموز	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت	حمل	جوزا
خسروش	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت	حمل	ثور	سرطان
بلور	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت	حمل	ثور	جوزا	اسد
سنگ اول	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد
سنگ ثانیه	قوس	جدی	دلو	حوت	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله
کانونه اول	جدی	دلو	حوت	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان
کانونه اول	جدی	دلو	حوت	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	عقرب

جدور اخبارت علی کون بھر فی ہر دور۔

[illegible]

جهان کون و فساد اولان اجسام سفلیه نکه ماهیت و کیفیت اعیان ارکان اربعه نکه اوضاع و اطوار و مولد
ثقله نکه اوصاف و احوال و تأثیرات اثبات ایل اولان تبدلات اشکال و احوال ترکان احکامیه ایل اولان تغییرات
کیفیات و هیئت جدید نکه بعضی مقالات فصول عشره ایل حکیمانه تفصیل ایدر * فصل اول * ماهیت عنصر
ناری و انکه کیفیت احوال و اطوار بی درت نوع ایل بیان ایدر * نوع اول * که نازک بعضی احوال بی ایدر
ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردر که اجسام بسیطه که نار و هوا و ماء و ارض در دندن مولد
ثقله اولان اجسام مرکبات متولد و ترکیب اولوب شمه درده منحل اولغله بونله عناصر دیر و بودردن
جتماعندن و بری برینه انقلاب و امتزاجندن مرکباته کون و فساد عارض اولدیفیچون بونله ارکان دیر
پس بوعناصر و ارکان اربعه فلک قمرک جو فنده یعنی سطح مقعری زیرنده بالاده بیان اولان ترتیب اوزره بری
برینک دروننده هر بری کندی چیزنده قرار بخشدر و حله نکه الطیف و اعلاسی عنصر نازدر که ایکی سطح
متوازی برله محاط بر جسم بسیط و جوهر کیدر و سطح محدب فلک قمرک سطح مقعر شمه و سطح مقعری کره
هوانک سطح محدب شمه ایدر پس کره نازک چیزی فلک قمرک تحتنده و کره هوانک فوقنده در و کندوسی علوی مطلق
و لطیف و خاص و سائر عناصر مثالی بی رنگ و بی لون و حله به غالب بر عنصر در که انی بصیر ادر ایلده مزو شعاع
شمس انعکاسی حرارت له ارض و مادن هونه قدراد خننه عتیقه و انجزة غلیظه صعود ایدر ب اکا و اصل اولورسه
جمله سن یاقوب فارخالص ایدر اگر کره نازک در مرکز عالم حولنده شرفدن غربه کیدر و جمیع اجزای برابرجه
و بخوبی سیرا نمکدن ابصار منزی منع ایدردی و بوعنصرک طبیعتی کندی مکاننده سکون و قرار یکن فلک
قمرک حرکت بویه شمه تبیه انی تشبیح ایدر مرکز عالم حولنده شرفدن غربه کیدر و جمیع اجزای برابرجه
برقرار اوزره ایدر اقسری دور ایدر * نوع ثانی * عنصر نازک طبیعت و قابلیت و بعد و جرم بیلدیرر (ای عزیز)
معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلردر که عنصر نازک طبیعت نوعیه سی حار و یابس اولوب علوی مطلق
بولندیفندن سائر عناصره مخالفدر و خرق و انشای قبول قیلغله کون و فساد اولغله و محتمل صورتلر بولغله قابلدر
شمه کیم بالاده بیان اولندیفی اوزره کندی چیزدن نزول ایدن اجزای اخواته تبدیل ایدر و منقلب اولوسی
ظاهر در و احباب ارماد و ارباب غنده و احباب اتفاق اوزره دیشلردر که کره نازک سطح محدبک وجه ارضدن
مسافه بعدی تقریباً قریب برینک و طوقه و زین و بیکرمی التي فرسخ کیدل اولمشدر و کره مقومه نکه سطح مقعر
شمه وجه ارضدن مسافه بعدی تقریباً اونسینک و بیکرمی التي فرسخ بولمشدر و کره مقومه نکه سطح محدب
تقریباً بیکرمی التي سینک و طوقه و زین و فرسخ قیاس قیلمشدر و برهان ایل بولمشدر * نوع ثالث * نازک انواعی بیلدیرر
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلردر که جنس نازکیه انواعدر اولوب عنصر نازدر که جمیع
انواع نیراندن بونک تأثیری قوتلیدر و حرارتی شدتلیدر چونکه حق تعالی کلام قدیمده * الله الذی خلق سبع
سموات و من الارض مثلهن * پیورمشدر پس جهورد حکما عناصر سفلیه بی بآیت کریمه نکه جمیع منته تطبیق
ایچون عنصر هوایی اوج طبقه و عنصر ارضی ایکی طبقه فرض ایل جمله سن یدی طبقه اعتبار ایدر که ناری
طبقه اولی عدا تیشلردر و ثانیاً حدید و حجرده و شجره اخضرده نهان و عنصر اولان نازدر که حدید شدیدی و صخره
صحابی ایدر و تراب ایدر و نبات و اشجاری یا قوب رماد ایدر پس بواجرام ثلثه کتفه بارده مظلومه دن بوجسم
لطیف حار نورانی بی انزاج ایتمک حکمت العجب و صنعت اغریدر و ثالثاً نار صاعقه در که اجسام لطیفه دن
کیچوب اجرام کثیفه بی احراق ایدر و رابعاً نار حرمین در و اول بلارعد و لا برق و لا غیم کیچه ایل کوکدن سطوع
ایدردی و انک ضیا سنده بنوطی اوج کونک مسافه دن دوه لرین $\llcorner$ و رزوی و اکثری و انتری یا قوب
کوندلری دخان کور بونوب کیچه لری نار اولوردی پس اسماعیل علیه السلام اولادندن خالد بن سنان بر بتر عمیق
حفر ایدر و ب اول ناری اکالقا ایشلندی و بر زمان خلق انی سیران ایدردی بعده اول نار اول بتر ایچنده عاقل
اولدی و خامسانا شهاب قسیدر که خلق انی انقضاض کواکب زعم ایدر حال بونکیم اول ارضدن هوا یه چیه و ب
اکابر و دت تأثیر ایتمیوب طبقه نازک بالغ اولان دختلدر و سادسانا رجعتدر * نوع رابع * نازک سیراچه اتصاله
روحلبدنه اتصالک وجه ایل مشابهن بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلردر که روح

حیوانیتک بدنه بود که تعاقب و اتصال بیمنه نازل قیله شمع به اولان تعلق و اتصال کیم بر تعلق
ابطالی بر تعلق ایله آسان اولدیغی کبی کذلک تعلق نفسک ابطالی بر طبعه ایله آسان اولور و شمعک دهنی انده
نهایت بولدقه ناراندن جدا و منطقی اولدیغی کبی کذلک بدن رطوبت غریزه سی تمامده نفس اندن جدا
دوشر و هر برده که نار نفس ایدوب منطقی اولزانده انسان دخی نفس ایدوب اولمز و نار منطقی اولان
مکانده انسان دخی هلال اولوب نفس ایدوب یلمز پس بوعلتدن ارباب معادن و حقایق بر مغاره به داخل اولق
مراد ایله ل ابتدا بر اوزون عصانک و آسنه بر شمع یا قوب درون غاره داخل ایدر ل اگر اول شمع منطقی
اولدیسه اندر دخی تقدم ایدوب ایجری کیدر ل و کر شعله شمع منطقی اولدیسه همان دونوب فر ایدر ل و تنکیم
شمعک دهنی قیله سنده نهایت بولدقه ایکی اوج دفعه شعله سی حرکتله ضیا ویروب اندن منطقی اولور کذلک
انسانک موتی عندنده موتی زیاد اولور که اول حالت صحت موت دیر ل بعد روحی بدندن مفارقت ایلر فصل
ثانی ماهیت عنصر هوایی و انک کیفیت و احوالی و طبقات ثلثه سندن طبقه علیاسی و طبقه وسطاسی
و اول ایکی طبقه ده تگون ایدن کائنات جوی درت نوع ایله بیان و عیان ایدر نوع اول کوره هوائن حیثی
و طبیعتی و بعد و جرمی و حرکتی بیاد بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق اوزره
دیشلدر که عناصر اربعه مرقومه نک اینکجیسی عنصر هوادر که ایکی سطح متوازی برله محاط بر جوهر
بسیط و جسم کیدر و سطح محدب مستوی اولوب کوره نازل سطح مقعر نه تماس ایتشد و سطح مقعری زیرنده
اولان بحر ایله ارض سطحه تماس اولدیغیچون تضاد سی امواج و جبال حسیله سطح هوا دخی مضمر سدر
پس کوره هوائن حیثی طبیعتی کوره نازل تختنده و کوره مانک فرقنده در و کندی حیثیه طبیعتیله ساکن در حرکات
قسره مختلفه ایله متحرک در ساکن اولدقه اسمی هوادر چونکه حرکت ایلر کار بیج دیر ل و عنصر هو الطیف
و شفاف و بی رنگدر و طبیعت نوعیه سی حار و رطب و مضاف علوی اولغله اخواته مخالفدر و کون و فساد ایله
صورتلر بولغله قابلدر زیر که هوا کندی حیثیه ایکن یله اخواته تبدل ایدوب منقلب اولور و اصحاب ارضاد
و ارباب حساب و هندسه اتفاق اوزره دیشلدر که مجموع کوره هوائن مسافه تخن و عقی تقریباً اون بش یکن
و یکرمی القی فرسخ بولوب اوج طبقه اعتبار اولمشدر اما طبقه علیاسی مجاور نار اولغله اول دخی حار اولوب
انکله حرکت قلک قریه سمیت قیلوب شرفدن غربه اتی تشیع ایله دوران ایدر و بو طبقه نک فوق طرفی نار قریب
اولدیغندن شدید الحرارة و سریع الحركتدر و سمت اسفل یارندن بعید اولدقه حرارتی قلیل اولوب کندی
طبیعتی اولان کیفیتده قالمشدر و حرکت دوریه سی دخی تدریج ایله بطی اولوب طرف اسفل ساکن اولمشدر
و بو طبقه نک تخن و عقی اون یکن فرسخ بولوب طبقه نار نسبتله طبیعتیله نایه عدد اولمشدر و اسفلدن مرتفع
اولان دخنه بونده متفرق و متلاشی اولدیغیچون بو کا طبقه دخانیه سمیه ایتشد و بونک نیمه ابرارینه
یتشد و نوع ثانی کوره هوائن طبقه علیاسنده مشاهده اولنان کائنات جوی یلد بر (ای عزیز) معلوم
اولسون که اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق اوزره دیشلدر که عنصر هوائن طبقه علیاسنک فوق طرفنده
کواکب ذوالاذناب و انواع شهاب تگون ایدر اما اصل شهاب اول ماده سی لطیف اولان دخاندر که انعکاس شعاع
شمس ایله ارضدن هوا به چقوب طبقه زمهریره دن برودت کسب ایتشدن مقدم کیچوب طبقه دخانیه دن
کوره نار واصل اولور اگر بو دخانک طرف اسفل ارضدن منقطع ایسه رأس قیله پنجه نک لهب شمعیه وصول
و التماسی کبی اول دخان لطیف دخی مشعل اولوب نار منقلب اولور و سر عتله محترق اولدیغندن منطقی کبی
کور نور چونکه شعله نار ابتدا اول دخانک فوق طرفنده دوشوب نهایت بولنجیه دکن مشعل اولور پس اول
شعله اول دخانک طرف اخرته وارد بی حالده اول سمته عتد اولوب فتنک مثالی متحرک کور نور که شهاب
دید کاری بودر و اول دخانده اولان اجزاء ارضیه منحل اولوب عنصر نار کبی خالص نار یکن اولدقه کور غر
اولور و کر طبقه نار بالغ اولان دخان کثیف و غلیظ ایسه اکانار واصل اولدقه غلظتی مقداری بر مدت قالور
و نتیجه ایام و شهر و منطقی اولیوب ماده دخانک مقتضاسی اولان لون ایله ظاهر اولور یا اولدی صاج و یا طوب
مدحرج و یا کوبک و ذوب و یا رخ قصب و یا عود مخروط اشکالنده و یا خود حیوان صورتده کور نور و اگر
ماده دخانیه سی کثیر ایسه ابتدا نار واصل اولدقه اندن اوله عظیم شعله ظهور ایدر که درون هوا وری زمین

ضیا نور که نازل بولدر و مشهور در که حضرت عیسی علیه السلام دن جوق صکره سجاد قطب شمالی سمتنده
بر نار مشعل و مضطرب ظهور ایدوب بر سته تمام قالمشدی و انک ظلمتی وجه ارضی بر مرتبه اساطیر ایتشدی کیم
نهارک طه وز ساعتده صکره کسینه بر سته کور مزایش و جوسمادن رماده شالی ابر نزلدن اوارک
تختنده ناس طوره مزایش نه و ذبالله من غضب الله و کر طبقه نار واصل اولان دخان کثیف و غلیظ اولوب
طرف اسفل ارضه متصل بواندیسه مثلاً منطقی اولان شمع نک دخانیه فوقنده بونان شمع نک شعله سی نزول
ایدوب اول شمع منطقی به شعله بر دیک کبی عنصر نار دخی اول دخانک مشعل اولوب انکله ارضه نازل
اولور که اگر حریق دیر ل چونکه جمیع کائنات جوسمات عناصر اربعه دن مزاجی حاصل اولور پس انکچون
بومذکورات اول عناصر دن مزاج ایله ترکیب ایدن موالیثه کبی بر زمان ثابت اولیوب همان اول انده
فساده واروب محو اولور یا صورتک حفظندن عاجز قالوب صورت اخریه کیر ل و کیفیت اخریه ابر ل
(نوع ثالث) کوره هوائن طبقه وسطاسنک جری مقدارین و اوصاف و اطوارین و انده تگون ایدن بهض کائنات
جوسماتی یلد بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل حکمت و اهل هیئت دیشلدر که کوره هوائن طبقه
وسطاسی طبقه نار نسبتله طبقه ثانیه در و اول کندی حیثیه ساکنه در بو طبقه نک تخن و عقی تقریباً بش یکن
و اون فرسخ مسافه در بو طبقه عنصر نارک حرارت اثری نزول ایتچوب شمس منیرک وجه ارضدن منعکس
اولان شعاعی حرارتک اثری دخی بو کاصعود ایتدیکندن بو هوا بحر مایه ایله امتزج اولوب اندر دن بغایت
کیفیت برودت کسب ایتشد و انکچون طبقه زمهریره نایله شهریه یتشد و بو طبقه منبأ سحاب و مطر و تلج
و بر دخی طول و درعد و برق و صاعقه و ایشدر و بونک بونده تگون ایدوب صکره طبقه سفلیه تزل ایشدر
و بومذکوراتک اکثر اسبابی اجزاء صغار مایه در که شعاع شمسک عکسی حرارتیه تلطیف ایدوب اجزاء هوا یه ایله
بری برندن فرق و امتیاز و اغز حیثیه بری برینه مختلط و امتزج اولوب مایه صعود ایدوب بخار اولان اجزاتک
نک کانیفیر پس چونکه تیرا عظم بحر و ارض اوزر نه اشراق ایدر و اول شعاع انعکاسندن حاصل اولان حرارتیه
صوبک اجزاء لطیفه سن چقوب واروب اجزای هوا به مزج ایله بخار ایدوب ارضک هم اجزاء لطیفه سن اخراج
ایدوب اجزاء هوا ایله دخان ایلدکده حرارت مرقومه سیله بخار مذکور و دخان مزبوری کوره هوائن طبقه
علیاسنه جذب ایدر کن اثنا طریقه زمهریره طبقه سنه رفیع ایدر چونکه بخار و دخان اول طبقه به کیدر
پس هوا بویکیکله مندفع اولوب جهته حرکت ایدر و جهت فوقدن برودت بریه و جهت تختدن ماده بخار
و دخان بری برینه متداخل اولوب اول غوغا میانشده واسطه بردایله تکاثف ایدر اگر برد شدتلی دکاسه اول
بخار جمیع اولوب اندن سحاب حاصل اولور و سحاب هر نه قدر فوق سمته صعود ایدر سه اول قدر اجزاء بخاریه
بری برینه منظم و اجزاء دخانیه هوا به منقلب اولوب حرکتیه رخ اولور و اجزاء بخاریه صوبه منقلب اولدقه
بری بریه التیام بولوب تکاثفدن حاصل اولان ثقل ایتچون مطر اولوب اسفل تقاطعاً تمکک باشلر و اگر بخار
مرقومک صعودی کیجه ایله اولوب برودت هوا شدت و قوت بولوب اجزاء سحابیه قبل الاجتماع واصل اولدیسه
سحاب تلج اولوب رفیق ایله نزول ایدر و اگر بر دغایت شدید اولسه و اجزاء سحابیه بعد الاجتماع بولسه همان برد
اولوب ضرب ایله دو شکک باشلر و اگر بخار صاعدک حرارتی برودت هوا به نسبتله قلیل اولدیغی علتدن طبقه
زمهریره باردیه به وصول بولدیسه اگر کثیر ایسه یا سحاب مطر اولور و یا غمام ایض اولور که بهار ایا منده ییاض
و نازه قطن مندوف امثال بری برینک اوزر نه طاغیر کبی جمیع اولوب اندن صور عجیبه و اشکال غریبه صورت
بولوب لطافتندن ادنی حرارتیه هوا به منقلب اولور و اگر حرارتی قلیل اولان بخار صاعدک کندیسی دخی قلیل
ایسه انک احوالی کندی محلی اولان طبقه سافله ده بیان اولدسه کرکدر و اوله اولور که بعض وقتده بردشید ایله
هوا منقبض اولوب طبقه زمهریره به سحاب تگون ایدر که اندن مطر و تلج و برد حاصل اولور نوع رابع کوره
هوائنک طبقه وسطاسنده تگون ایدن کائنات جوی یعنی رعد و برق و صاعقه بی حکیمانه یلد بر (ای عزیز)
معلوم اولسون که اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق اوزره دیشلدر که رعد و برق و صاعقه نک اسبابی بودر که جوق
حرارت اشراق شمس ایله تلطیف ایدن اجزاء صغار ارضیه و اجزاء صغار ناریه بری برینه مختلط و متخلل اولور
ا کادخان دیر ل پس بودخان اول بیان اولنان بخار ایله مختلط اولوب یله چه برابر صعود ایدوب طبقه بارده

بالغ اولد قده اول بخار دن سحاب منع اولوب اول دخان اول سحابك دروننده محتبس اولسه پس حرارتی
باقی اولان دخان علوه صعودی قصد ایلد کده و یا حرارتی زائل اولان دخان اسفله نزولی می ادا ایلد کده اول دخنه
صعود و نزول اول سحابی اولیه عتف ایلد خرق و منق ایدر لکه اندن بویه صوت هائل صادر اولور پس رعد اودر
و چونکه موجب حرارت اولان حرکت عتفیه ایلد ماده ده نیه دن اول دخان مشعل اولسه اگر لطیف اولوب
سرعتله منطی اولور سه اکابر ق دیرلر و اگر غلیظ اولوب ارضه واصل اولد قده منطی اولور سه اکا صاعقه دیرلر
و اوبله اولور که بوساعقه تلطف ایدوب اجسام مختلفه دن کجوب اجسام مندمجه می خرق ایدر مثلا کیسه
ایچنده ذهب و فضه می ایدوب کیسه می یاخر مکر دروننده اریش دراهمک حرارتی باقیه و بعض کره اولور که
صاعقه بقایات کتیف اولوب هر سه اصابت ایلسه انی یقار و جیل عظیمه واقع اولوب انی مندل ایلر امارعد
وبرق ایکسی برابرمعا حادث اولور لکن رعد ایشد یلزدن مقدم برق کور نور زیراکه نوریت بصیرله نظم و ریاض
و اول مع اذله حسن اولور و مع ایسه صوتک صماخه وصوله موقوف در وصول ایسه شمع و قوج هوایه
مربوط در پس ذهاب شعاع بصیر وصول صوت و خبردن اسرعدر نه کم قصاره نظر ایدر سنکه قوی مجره
ضرب ایدر بعد زمان صوتی صماخه ابرر و اما فصل شاده بخار دخانی قلیل اولد یغندن رعد و برق و صاعقه
نادر اولور انکیون بلاد بارده سمند یلج نزول ایلد کده اصلار رعد و برق و صاعقه حادث اولور زیرا که یلج نزول ایدن
سحاب ایلد قطعا بخار دخانی بولمز و شدت برد ایلد بخار دخانی منطی اولوب دخانی اثری قالمز و مطر کثیر
اولد قده اجزای غمام کثیف اولد یغندن رعد و برق و صاعقه دخانی کثرت بولور و سحاب مشکاف اولغله ماء
مطراته محتبس اولمشدر انکیون اندن مطر شدتله نزول ایدر تنکیم بر موضعه محبوس اولان صواندن
بول بولسه قتی قوتلی آثار سبحان الصانع الحکیم جل جلاله و عم نواله و لا اله غیره فصل ثالث در کره هوا ان
طبقه سفلاستی و طبیعت و اوصاف و حرکات و احاسی و سائر احوالی سکر نوع ایلد بیان ایدر * نوع اول *
عنصر هوا نلک طبقه سفلاستیک بعض احوالی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت و اهل هیئت
اتفاق اولورده میشلدر که عنصر هوا نلک طبقه سفلاستی طبقه ناره نسبتله در دینی طبقه در و بوطبقه نلک هوا سی
حرکات مختلفه ایلد متحرک در و بونلک تختی و عتی تقریباً اون الی فرسخدن زیاد مسافه در و بوطبقه سفلا بر هوا
کثیفدر که ارض و مایه مجاور اولوب انلره واقع اولان شعاع شمس و کواکب کسب عکوسی حرارتله کسب اعتدال
ایدوب بوکالبحر دن عارض اولان برودت صرف ایلد قالمشدر و قوس قزح و هاله و طومان و قرانی و زلاله
و صبح و شفق و شب و روز و ریح جواله بالجله بوطبقه ده تکهون ایدر که بوطبقه حرارت مذکور ایلد معتدل
اولسه ایدی ارض و مادن کسب ایدر یکی برودتی فوقنده اولان طبقه زمهریره دن زیاد شدید اولور دی تنکیم
قطب التند سمت رأدن شمس منیر بعید اولغله هوا اوبله بر مرتبه ده بارد اولور که دریا منجمد اولوب یلج دن خالی
قره قالمز و شدت برد ایلد نبات و حیوان هلاک اولوب انده عمارت ممکن اولمز پس کره هوا اوج طبقه منقسم
اولوب طبقه علیا سی مجاور نار اولغله غایت حاردر و طبقه وسطا سی اسفلدن صعود ایدن اجزیه مایه ایلد
مجاور اولد یغندن افراط ایلد بارددر و طبقه سفلاستی مجاور ارض و مادن لکن انعکاس اشعه ایلد طبیعتی
معتدلدر انکیون بوطبقه به کره التسمیر دیرلر و اجزیه وادخنه ایلد عتج اولد یغندن بوکا کرا بخار و الدخان
دیرلر و بوطبقه نلک هوا سی کثیف اولغله ضیای شمس الخیج بونده ظاهر در و ظل ارض الخیج بونده سائر و داتردر
انکیون بوکا کرا لیل و النهار دینلشدر و بوکا کرا لیل و النهار کور غمشدر زیرا که جمهور حکما عندنده
بوطبقه من فوقنده بویال و نهار اولور و شمس و نجومک ضیا و انواری انده کره قزح لجرم کثیفدن غیر اجم
انیمه ده انعکاس ایلد نظم و بولمز لکن نهار افلاک بر نور یا کدر که نه شرقیدرونه غریبدر ایں هنالک صباح
و لاساء (عبدی الله نوره من یشاه) و بوطبقه نلک یوزندن ارتفاعی بیان اولان تختی مقدار ایدر که اون الی
فرسخدن زیاد جه در * نوع ثانی * کره هوا نلک طبقه سفلاستیک حادث اولان ریح مختلفه می وجهات جهانی
یلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دینلدر که حدوث ریح مختلفه قعر بحر عنصر هوا نلک
جهاته حرکت و غوجی ایلد اولور نه کم وجه بحر عنصر مایک غوجی بر جزئی بر جزئی جهته تلافی ایلد وجود
بولور و عنصر هوا ایلد عنصر مایه مجران ساکنان ایکن حرکات اجزیه هوا خفیف اولمشدر و حرکات اجزیه مایه اقلت

بولمشدر اما حدوث و یا حاکم بر مبدی بودر که شمسک تأثیر ندن یا غیر ندن حاصل اولان ادخنه بردن صعود ایدوب
طبقه بارده وصول بولد قده اگر آنلر حرارتی منکسر اولد یسه قصد نزول ایلد حرکت ایدوب انده بحر هوا دخی
تقوج ایدر پس ریح اولور و اگر حرارتی اوزره قالد بلیسه کره ناره صعود ایدر لرونار ایلد اول دخنه نلک ماده
ارضیه سن یا قوب قالان ماده هوا یسه سن حرکت دوریه مذکور سبله سمت امله رد ایدر پس اول حرکت
نزولیه ایلد هوا تقوج ایدوب ریح اولور بر مبدی دخی بودر که طبقه زمهریره ده سحاب ثقیل اولوب جهت فوقدن
سمت اسفله مندفع اولد قده حرکت نزولیه سبله نخوت بولوب هوا به منقلب اولوب کندی ریح متحرک اولور
واندفاع مذکور ایلد هوا تقوج ایدوب ریح اولور بر مبدی دخی بودر که سحابك بری برینه تراکم و تراجمدن هوا یسه
مندفع اولوب تقوج ایدر پس ریح هبوب ایدر یا خود سحابك قوامده اختلاف ایدوب کثیفی رقیقنی دفع ایلد کده
سحاب رقیق بر جابیدن سیر ایدوب غوج هوا دن ریح ظم و رایدور بر مبدی دخی بودر که هوا تخلیله بر جهته دن
منسبط اولوب اکاجسم اخر منضم اولور سزک مقداری زیاد بولغله مجاور ی اولان هوا ی دفع ایدر و اول مجاور
مدفوع کندی مجاور ی دفع ایدر و هلم جرا بحر هوا تقوج ایلد کیدر اول مدافعت شینا فشیضا ضعیف اولوب تباعد
ایلد که حرکت هوا قلت بولور تا که ساکن اولور مثلاً بر ما را کدک و سطنه بر جراهه اولد قده نه شکل غوج
ایدر سه هوا ی ساکن دخی بعینه اوبله تقوج ایدر بر مبدی دخی بودر که هوا کانه قیلد بر جهته جمع اولد قده
تقوج هوا حاصل اولور زیرا که خلا منمنع اولد یغندن جهم هوا مجتمع اولوب کوچلد که مجاور ی آنک جهته
بالضریزه حرکت ایدوب ریح یلدر اولور بر مبدی هم بودر که بردن صعود ایدن نلک مضیی طبقه بارده به
باغ اولور دن مقدم هوا به منخل اولوب بر جابیدن بر جابه حرکتله ریح اولور امار یاح مسومه شحر قه نلک سبی اول
ماده شهبک بقایا سبله مختلط اولوب کندی تقسده مخترق اولان هوا نلک حرکتلدر یا خود هوا ی خالص اراختی
حارمه به هر و رندن کیفیت سیمه ایلد متکلیف اولوب ریح سیام اولور و امار یح زوابع فاسر غه دید کیری بلد که
برین یوزن سو بوروب دوران ایلد کند و کندویه صاریلوب غودکی کورینوب سیمایه مرتفع اولور و اول یلد دخی
ام زوبعه دیرلر پس بونلک اکثر اسبابی اولد که طبقه زمهریره دن نزول ایدن ریح سحاب ایلد مصادف اولوب
سحاب هم ریح مختلفه مایه دوران ایتمکده ایکن اولور ریح نازل دخی دورانه باشلیوب اول هیئتله ارضه نازل
اولور پس خار و خاشاک یلکه غبار و خاکی دوندروب اندامیه برداره کورینور و کاه اولور که جهات مختلفه دن
حادث اولان ریح مختلفه الهبوب بخاتله بری برینه تصادف ایدوب بری برینی هبوبدن منع ایلد اجزیه ارضیه می
مدافعه ایدر پس اول اجزیه اول و یا حاکم میاتده صیقلوب بوکیلوب مناره کبی مرتفع اولور کویا که اعضا سی
وار کبی کندویه ملتف اولور کورینور و کاه اولور که دریا ده سفینه به تصادف ایدوب دوندور و کاه اولور که
بوام زوبعه وسطنده بر قطعه سحاب واقع اولوب انی هوا ده دوران ایدر بر کن اول تنین عظیم شکلنده کورینور
و اما اصول جهات اشخاصه نسبتله الی جهته در که شخصک فوق و تحت و قدام و خلف و بین
و یساریدر لکن اهل هیئت جهاتک جهات اربعه سندن کونش طلوع ایلد یکی سمت مشرق و غروب ایدر یکی
سمت مغرب و سیمیه ایشلدر و مشرقه متوجه اولان شخصک یعنی سمت جنوب و یساری سمت فحشین ایلد
شمال اطلاق ایشلدر و بوز کرا اولنان درت سمتک ارنده درت سمت دخی وضع و ترتیب ایشلدر که شمالله
مشرق ارنه مشرق صینی و مشرق ایلد جنوب ارنه مشرق شتوی و جنوب ایلد مغرب ارنه مشرق مغرب
شتوی و مغرب ایلد شمال ارنه مغرب صینی و مغرب ایلد جنوب ایلد شمال جهته نلک ریح اربعه فی اصول ریح اعتبار
ایست و تعیین ایدوب مشرق و مغرب و جنوب و شمال جهته نلک حرکت ایلن ریح اربعه فی اصول ریح اعتبار
اولمشدر و بونلک ارنه ایدوب ایدن ریحی فروع ریح اعتبار ایلد دریا ده سفینه لوله هر سمت کیشلدر و مراد
اولنان سوا حله ایشلدر پس امدی مرسل ریح اولان قادر قیومک قدرت و عظمتی بر که تفکروند ک
بیوره سن که بزه ارسال ایلد یکی بویا حاکم اجزای سقن ثقیله و نشر غیوم کثیره کبی نیجه فوائد عظیمه سی
واردر که بیکده بری الخیج یلشدر زیرا که * لولا الایح لکن کل شیء دینلشدر چونکه هوا نلک حرکاتی جهاتله
بو مقدار جهه بیان اولندی پس بر مبدی دارد دخی فوائد و خواصن بیان ایدم تا کیم هر بر تنفسده ایکی نعمت
اولد یعنی جلوه به عیان اولوب هر کس کندوی غریق بحر نعمت یللوب شاکر منم اوله * نوع ثالث * بری محیط

اولان هوانك ابدان وار و اجزیه اولان تأثیرات و منافعی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل حكمت
 دیمشدر كه تأثیر حق ایلد بزی محیط اولان هوانك ابدان تیره غایتله ظاهر در و بو هوانك ابدان وار و اجزیه
 عنصری اولد بقیله یلدر بر مدد در كه ارواحیه واصل اولوب فاعل مدد كی موجب صحت و سبب عافیت
 اولد بر پس هوانك ارواحیه حاصل اولان تعدیل ایكی فاعله متعلق در كه بری ترویج و بر تقیه در اما ترویج
 روحك مزاج حرارتی تحبسه مشد اولد بقیه كار به دن و عروق و روحه متصل اولان نبض ضامنند استنشاق
 افاده ایتمك در زرا كه بزی اساطره ایدن هوانك مزاج غریبه روحیه قیاس ایلد بغایت بارد در پس صدمه هوانك روحه
 واصل اولوب فارشد قدیه سبب حیاهات اولان تأثیر نفسك قبولی استعدادندن روحی منع ایدن و مزاجه مؤدی
 اولان آتش روحك تبدیلندن حفظ ایدوب جوهر و طب بخار بزی محو اولدن انی منع ایدوب اما تقیه یولدنك
 خلط فاضلی كی اولان روحك بخار دخیسندن قوه میزه نك انقباض اولان هوا به جقد بقیه تسلیم ایلد بقیه در
 پس تعدیل استنشاق نفس عندنده هوانك روح اوزرینه و رود بقیه اولو و تقیه در نفس عندنده هوانك جانندن
 صدور یله اولور زرا كه تعدیل ایچون استنشاق اولانسان هوا ایدور و درنده لازم در كه بالغه عمل بارد اولد پس
 در و تنده طول مكث ایلد تسخن ایدوب کیفیت روحه استحاله ایلد سی فائده سی باطل اولوب اندن روح استغنا
 قیلوب هوای جدیدیه محتاج اولور كه ریه نك در و تنه داخل اولوب اولكی هوانك قائم مقامی اولد پس بالضروره
 انی اخراج ایتك لازم در تا كیم عقیقه كله جك هوا به مكان خالی قاله و اول هوای خارج ایلد معافصول جوهر
 روح اندن متدفع اولد و دخی مادامكه هوا معتدل و صافی اولوب مزاج روحه متانی اولان جوهر غریب اك
 مختلط اولمشدر اول هوانك فعلی بومثال مذکور اوزره ابدان وار و اجزیه ترویج و تقیه ایلد صحت و عافیت
 و یروب حفظ و صیانت ایلد كدر و اكر هوامتغیر اولد یسه نك فعلی ابدان وار و اجزیه ضرور بر مكد در حقیقتده ضار
 و نافع خدای صانع ایكن ابدان وار و اجزیه اسباب و هوا به ربط ایتد در * نوع رابع * بزی محیط اولان هوا به
 عارض اولان تغییرات طبیعیه یی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل حكمت دیمشدر كه بزی محیط اولان
 هوا به تغییر طبیعی و تغییر غیر طبیعی و ضد مجرای طبیعی اولان تغییر عارض اولور اما تغییرات طبیعیه تغییرات
 فصولیه در زرا كه بو هوا فصول سنه دن هر فصلده بشقه بر مزاجه مستحیل اولور اما مزاج ریبی معتدل در
 و مزاج صیف حار در و مزاج خریف اعتداله قریب در و مزاج شتبار در اكر چه اهل طب عندنده بوفصول
 اربعه مزاجیه نك ایام و از سنه سی اقالیم و بلاد حبسیله مختلف اولور لکن اهل نجوم اعتبار ایلد اختلافی
 معتبر دكدر زرا كه انك عندنده فصول اربعه نیر اعظمك حرکت غریبه سیله نقطه اعتدال ریه دن ابتدا
 ایدوب نك بروج اربعه عندده انتقالی زمانه در یعنی شمس برج حل و نور و جوزا و ایكن فصل ریه در و برج
 سرطان و اسد و سنبله و ایكن فصل صیف در و برج میزان و عقرب و قوسه و ایكن فصل خریف در و برج جدی
 و دلو و حوت و ایكن فصل شتبار اما مزاجه فصول اربعه نك بری بر سه مخالفتری نیر اعظمك سمت را سیمز قریب
 و را سیمز دن بمید اولسی حبسیله در پس فصل صیفك حار اولسی كوئشك سمت را سیمز قریب اولوب شعاعی
 قوت بولد بقتدندر زرا كه فصل صیفده شعاعك انككاسی بحسب البلاد و ایای منفرجه و قائمه اوزره اولوب
 زوایای ساره اوزره اولور و یا خود یسه نافذ اولدی قی خطوط ایچنده ایزری اوزره رجوع ایدوب شمع كشیف
 اولوب حرارتی ایكی قات اولد بیچون بزی محیط اولان هوا به بغایت حار ایدوب بونك سبب اصلیمی بودركه
 شعاع شمسك مسطنتك بعضی اسطوانه و مخروطدن بولنان مسطهم منزله سنده اولور كویا كه شعاع
 شمس انك مر كزندن چیقوب مقابلنده بولنان نك در و تنه نافذ اولور و مسطهمك بعضی بیسط ایلد
 محیط و یا خود قریب محیط منزله سنده در حال بوكیم شعاعك قوتی تأثیری همی عندنده در زرا كه اكانا تأثیر
 هر چه تنده توجه ایدوب و اما اطرافه قریب اولان مواضعه تأثیری ضعیف اولور چونكه بر عرض شمالی بلادنده
 ساكن اولور پس فصل صیفده مسط شعاع شمسك یا سیمزده و یا سیمزده قریب موضعده بولور و فصل
 شتاده یا محیطده و یا محیط قریب برده بولور و انكچون فصل صیفده قرص شمس اوجنه صعود ایدوب ارضدن
 بعید اولد بقیله یلدر بلاد مزاجیه ای انور و تأثیر حرارتی اكر در و فصل شتاده جرم شمس حضیضه انوب
 ارضه قریب اولسیله یلدر بلاد مزاجیه ضعیف اولوب مزاج هوا بارد فالور زرا كه فصل صیفده قرص شمس

بزم سمت را سیمز غایتله قریب اولور و فصل شتاده بغایت بعید اولور و اما فصل ریب و فصل خریف هم مزبور
 و محیط هم قوم ارضه سنده بولنان مسافه نك وسطنده حاصل اولد و بیچون حرارت و برود تنده معتدل بولمشدر در
 تكیم بالاده بیان اولمشدر (نوع خامس) بزی محیط اولان هوا به عارض اولان تغییرات غیر طبیعیه یی یلدر بر
 یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل حكمت دیمشدر كه بزی اساطره ایدن هوانك مزاج عارض اولان تغییرات غیر
 طبیعیه نك بعضی امور و مجازی و بعضی امور ارضیه حبسیله عارض اولور اما امور و مجازی و بعضی حبسیله اولان
 تغییرات هوانك ابدان كویا كه عارض اولان تغییرات امثالیه در زرا كه كاهی شعاعی كو كبلر حیزده جمع اولوب
 شمس ایلد دخی اجتماعری وقتی كلكده سمت را سیمز قریب بولد قلمری بلادی اساطره ایدن هوا به افراط ایلد
 تسخن ایدوب و كاه سمت را سیمز و افر بعید اولوب تسخن هوا به نقصان ایدوب و تسخن هوا به مسامتة نك
 تأثیرندن دوام مسامتة نك دوام مقاربه نك تأثیرلی اكر در و اما امور ارضیه حبسیله اولان تغییرات هوانك
 بعضی عروض بلاد سیبیه و بعضی زمین بلادك ارتفاع و انحنای سیبیه و بعضی جبال سیبیه
 و بعضی بحار سیبیه و بعضی ریا سیبیه و بعضی تراب سیبیه حاصل اولور اما عروض بلاد سیبیه
 اولان تغییرات هوا به ظاهر در زرا كه هر یلده كه جانب شمالده مدار رأس سرطان و جانب جنوب و شماله مدار رأس
 جدیه مدار در اول بلاد صیفی خط استوا سیمزده اولان بلادك صیفندن و جنوب و شماله ما تیل اولان بلادن
 صیفندن بغایت اشد در پس معدل النهارك دائره سی تحتد بولنان بقعه نك هوانك مزاجی اعتداله ایدوب
 زرا كه مسخن سیمز ایدوب بر سیمز در كه نیر اعظمك سمت را سیمز قریب در حال بوكیم بومسامتة و حده اوجوق تأثیر
 ایچنر بلكه مسامتة نك مداومتی جوق تأثیر ایدوب و بولندن نصف نهار و تنده اولان شدت حرارت شمس قبل
 العصر ازیاد اولور و بونكچوندر كه شمس رأس سرطاندن میلد ایدوب مادونه متصرف اولسه تسخن ایلد
 اولور اول میلك عندنده بولند بقتد كه هنوز رأس سرطانه بالغ اولمشدری مثلاً شمس رأس جوزا و ایكن هوا به
 ایلد بکی تأثیرندن رأس اسده كلكده زیاده تأثیر ایدوب زرا كه رأس اسده ایكن مسامتة نك مداومتی بولور حال
 بوكیم خط استوا به مطابق اولان بقعه ده شمس بر قیام ایام مسامت رأس اولوب مرعته شاعده ایدوب زرا كه
 نقطه اعتدالین قریبده اولان تراید اجزای میل نقطه انقلابین عندنده بولنان تراید میدان جوق بیو كدر بلكه
 نقطه انقلابین عندنده اولان تراید كركتی اوج درت ایام محسوس ایلد لجرم شمس انده بر مدت بر متقارب
 حیزده قلوب تسخن هوا به دقت ایلد پس بولندن معلوم اولد بقیه اول بلادله كه عروسی میل كلی به قریب
 و قریب در انك اسخن بلاد روی زمیندر و انك در نك اسخن بلاد انكك قطبیدن بكا اولان جانیلرنده و معدلدن
 بكا اولان جانیلرنده اون بشر در چه به دكین عروسی بولنان بلادله در و بین الانقلابین بونك كیبدر
 * نوع سادس * بزی اساطره ایدن هوا به عارض اولان تغییرات غیر طبیعیه یی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل حكمت
 و انحنای سیبیه و جبال و بحار و ریا و تراب حبسیله هوا به عارض اولان تغییرات یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل حكمت
 دیمشدر كه بزی محیط اولان هوا به بغایت حار ایدوب بونك سبب اصلیمی بودركه شعاع شمسك مسطنتك بعضی اسطوانه و مخروطدن بولنان مسطهم منزله سنده اولور كویا كه شعاع
 شمس انك مر كزندن چیقوب مقابلنده بولنان نك در و تنه نافذ اولور و مسطهمك بعضی بیسط ایلد محیط و یا خود قریب محیط منزله سنده در حال بوكیم شعاعك قوتی تأثیری همی عندنده در زرا كه اكانا تأثیر
 هر چه تنده توجه ایدوب و اما اطرافه قریب اولان مواضعه تأثیری ضعیف اولور چونكه بر عرض شمالی بلادنده
 ساكن اولور پس فصل صیفده مسط شعاع شمسك یا سیمزده و یا سیمزده قریب موضعده بولور و فصل شتاده یا محیطده و یا محیط قریب برده بولور و انكچون فصل صیفده قرص شمس اوجنه صعود ایدوب ارضدن
 بعید اولد بقیله یلدر بلاد مزاجیه ای انور و تأثیر حرارتی اكر در و فصل شتاده جرم شمس حضیضه انوب ارضه قریب اولسیله یلدر بلاد مزاجیه ضعیف اولوب مزاج هوا بارد فالور زرا كه فصل صیفده قرص شمس

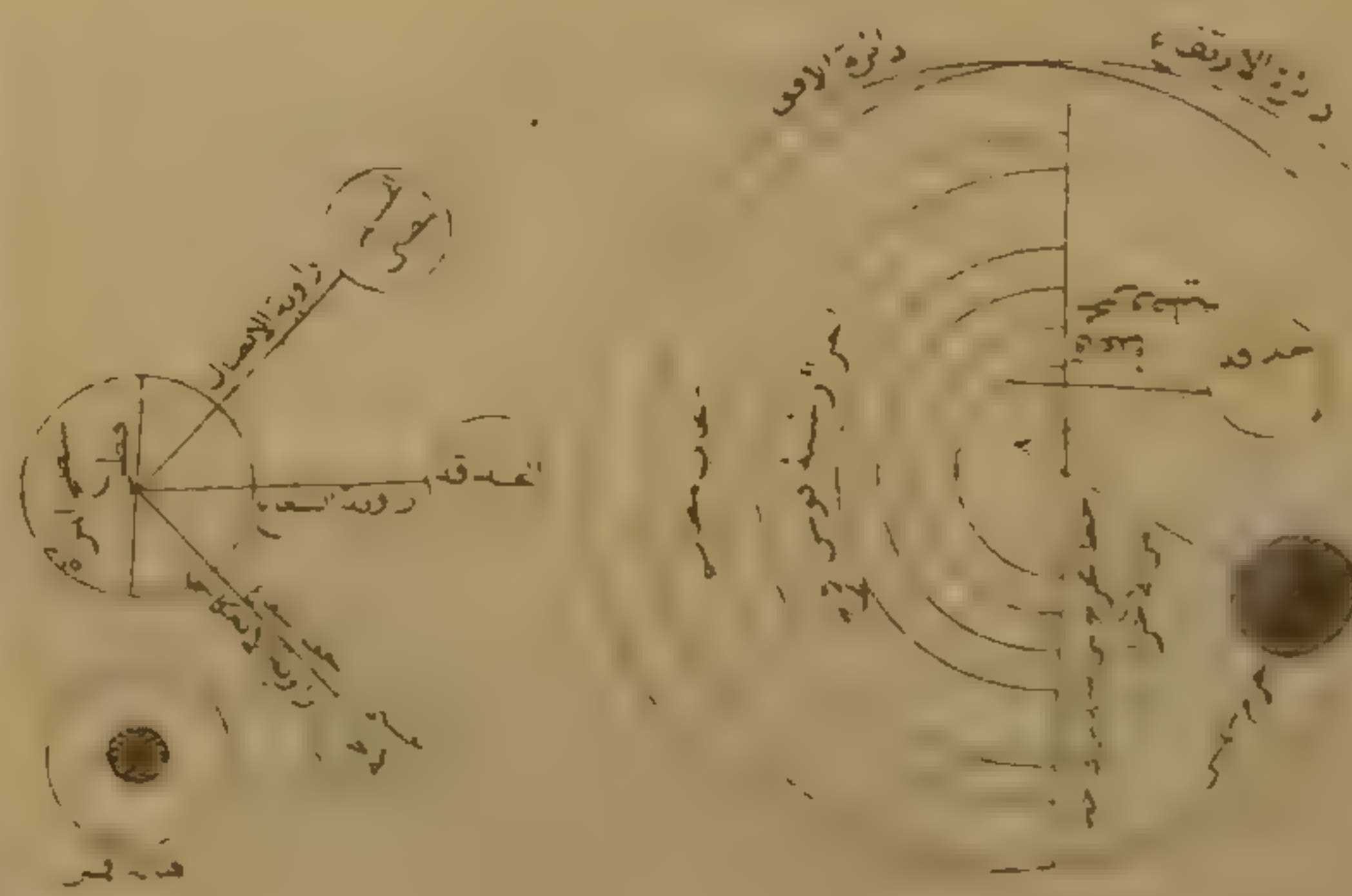

مغری چمتو بولند مشرقی جهتی متکشف بولند و سه تأثیری شمس انده ینه تمامیه تسخین هوا در واکر
 جبل بلدک مشرقی بولند مغری کشاده اولور سه نیم تسخین ایدر زیرا که بوجیل اوزر ینه شمس بعد الزوال
 اشراق ایتد کده ساعت به ساعت کتدیکه بوجیل شرفیدن به مید اولوب کیفیت شعاع نقصان بولوب
 تسخین هوا تمام اولور لکن جبل غریبیدن یکا شمس کدیکه هر ساعت قریب اولوب هوای بلدی تمامیه تسخین
 ایدر واکر جبل بلدک جنوبی قریب بده اولور سه هوای بلدی هیچ تسخین ایدر واکر اما جبلک جهت نایه سندن
 اولان تأثیری بلد اوزر نیدن ریح بارد شمالی هیوبن جبلک منع ایتدیه دریا باد حار جنوبی هیوبن بلد اوزر نیدن
 رفع ایتدیه دریا خود بلدایکی جبل عظیم اوسطنک مرتفع مکاتده موضوع اولوب وجهی ریمه متکشف
 اولمسیله در پس انده ریمک هوبی حمراده بولان بلاد اوزر ینه هیوبن شدن اشد واکر اولور زیرا که ریمک
 شاندندر که برضیق مسله که منجذب اولسه اول انجذاب انده مستر اولوب ماء جاری کبی سکونت بولن پس
 جهت جبالدن اعدل بلاد اول بلدک هوا سیدر که مشرق و شمالی یعنی متکشف اولوب مغرب و جنوبی یعنی
 مستورا و له و اما بیا ریمیکه جوارنده اولان جاده بلادک هوا سی رطوبتی اوزر پس اگر بحر بلدک جهت شمالی
 قریب بده اولور سه وجه ماء و زرنده باد شمالی هیوب ایدوب و اول بلدک هوا سینه زیاده برودت بخش ایدر زیرا که
 طبیعت ماء ریح شمالی منالی بارد در واکر بحر بلدک سمت جنوبی قریب بده اولور سه اول بلدک هوا سینه زیاده غلظت
 و برر خصوصاً شاندنده جبل قائم اولوب متفرد ریمه مانع اولور سه انک هوا سی بغایت غلیظ و کثیف اولور واکر
 بحر بلدک مشرقی ناحیه سنده اولور سه انک هوا سینه رطوبت کثیره و برر زیرا که نیر اعظم تحلیل متزاید ایل
 اول بلدک اوزر ینه الحاح ایدر لکن قریب اولور واکر بحر بلدک مغرب بده اولور سه انک هوا سینه رطوبت و برر سی
 قلیل اولور زیرا که شمس اول بلدی الحاح اندن تباعد ایلر و بومعنا به موافق ریح شمالیه و بده شرقیه و بده
 غریبه در که مضرا اولان ریح جنوبیه در واکر اما ریح سیدیه بولان تغییرات هوا بحریدر که ریح شمالیه بارد و یاسدر
 اما برودتی جبال بارده دن مرور ایدوب بره کدیکندندر و اما یوسنی شعاع شمس اول جابده ضعیف اولوب
 انده تحلیل بحر اوجار تایل اولد یغندندر و ریح شرقیه حرارت برودتده معتدلدر لکن جبال و براریدن عبور
 ایتدیکندندر بره قدر ایدر و ریح غریبه دخی معتدلدر لکن دریا لردن کجوب کدیکندندر بر مقدار رطوبت در و ریح
 جنوبیه بلادک اکثر بده حار و رطوبت اما حرارتی قریب شمس ایلر متسخن اولان جهتدن برزله کدیکندندر
 و اما رطوبتی اندندر که بحار جنوبیه حرارت شمس ایلر متسخن اولوب شمس حرارتی قوتیه اول بحار دن بخارلر
 چیقاروب اول ریا حه قارشدر برانکچون ریح جنوبیه جسمه رخاوت و برر اما ساسم یعنی هلاک بلاری بالاده
 سیان اولندینی اوزر یا غایت ایلر حار اولان صحر اردن کجوب کان ریا حدر یا خود طبعه دانه نارا مشالی
 مهیب علامت اظم ایدر اندخته نیک بقیه نقیله لی نزول ایدوب مختلط اولدینی ریا حدر که هر نه جهتدن
 حرکت ایلر تصادف ایتدکاری ایدانی ساعتده یا قوب سیم سیاه ایدوب هلاک ایدر لکن احکام مذکور یعنی
 دخی سام بلری تبدیل و تحویل ایدر و ریح شمس ایدر و ریح شمس ایدر و ریح شمس ایدر و ریح شمس ایدر و ریح شمس ایدر
 لکن مبداء حرکاتی و هیوبی و عصفی جهت فوقندندر و اما تراب سیدیه اولان تغییر هوا که اندن احکام بلاد مختلف
 اولور اول اختلاف علمی بودر که بلادک بعضی طیفیدر و بعضی دخی در و بعضی ریمیدر و بعضی
 حمالیدر و بعضی معدنیدر پس بولنک جلاله مانی تغییر ایتدکاری کبی هوایی دخی تبدیل و تغییر ایدر
 و تأثیر حقیقی ایلر تصرفات ایدر زیرا که جمیع ذرات کائنات تشکله وجوده کجوب کیدر و هر نه ایدر لکن انک
 اودات و قدر تیل ایدر لکن زمی قادر قیوم جل جلاله نوع سابع بزی احاطه ایدن هوا به عارض اولان ضد
 بحر ای طبیعی بولان تغییراتی یلدر (ای عزیز) معلوم ارا سونکه اهل حکمت دیشدر که برای طبیعی به
 مضار اولان تغییرات ریه هوا به با جوهره و ده اولان استخوان دندر و با کیفیات هوا به بولان استخوانه
 و تبدلندر اما هوای جوهره و ده اولان استخوانه جوهره و ده اولان استخوانه جوهره و ده اولان استخوانه
 مشتمل اودات و باقیات و تبدلند فرط ایتدیه ریدی اولمش اوله سونکه هوا نیک جوهری بالذات ردی اولسه اول
 و بادر که هوا به عارض اولان تغییرات و طبعه و دخی در و دخی در و دخی در و دخی در و دخی در و دخی در و دخی در
 تعقیب سیدر و برر مراد من اول بسیط و اولان هوا کدیکه بزی احاطه ایدن کره ایدر

والدخان در که بسیط مجرد دکلدر زیرا که اجسام بساط مجرد نیک هیچ بری تعفن ایتد تحقیق کیفیتده یا جوهرنده
 بسیط اخره مستحیل و تبدل اولور بالاده سیان اولان استخوانه عناصر کبی اما برر مراد من درون
 هوا به متفرق اولوب اجزای هوای حقیقیدن و اجزاء مائیه بخار به دن و بخار و دخان ایلر صغیر دایدن اجزاء راضیه
 و ناریه دن متمرج اولمش بر جسمدر که بوکا و اسیمیه مزما به جوهره صوتیه مزکیده زیرا که ماء بحر دخی صافی صو
 دکلدر بلکه ارضدن و مادن و هوادن و ناردن متمرج بولمشدر لکن انده صوغالب اولد یغندن صوتیه اولمشدر
 پس بو هوای متمرج بعضی کره تعفن ایدوب جوهری ردا ایتدیه مستحیل اولور تنکیم چکالی واسع دره لکن صوتی
 تعفن ایدوب جوهری انلر مستحیل اولوب طاش کسلور کذلک هوای مذکور تعفن ایدوب و با کسلور و عفت
 هوایک اغلظی و عروض و بانک اکثری و اخر صیف و خریفده اولور و اما هوا نیک کیفیتده بولان استخوانه سی
 حرارتده یا برودتده تحمل اولنیدان کیفیتده خروج ایدوب زرع و نالی فساد و برر هلاک ایتدیه سیدر پس هوا
 تغییرات مذکور نیک برر سله متغیر اولسه اندن اذن حق ایلر ایدانزه امراض عارض اولور زیرا که هوا متعفن
 اولد قده تأثیر حق ایلر درین ایدانزه اولان اخلاط اربعه به دخی تأثیر ایدر و ایتدیه اولان خلطه عفت
 ایرشد برر نوع نامن بزی احاطه قیلان هوا نیک ایدان و ارواح جزه اولان انواع تأثیرات و فوائد و هیوب ایدن
 ریا حک اصناف تغییرات و منافعه یلدر (ای عزیز) معلوم اولس و نیکه اهل حکمت دیشدر که اگر هوا افراط ایلر
 مستخن اولسه مفاصل ایدانه رخاوت و برر رطوباتی تحلیل و عطش افراط و قوای اسقاط ایدر و آلات طبیعت
 اولان حرارت غریبه بی تحلیل ایدوب بعضی تبدیل ایدر و اخلاط دمو به بی تحلیل و مرعی سائر اخلاط
 اوزر ینه تغلیب ایلر لونی ایتدیه ایدر پس بو هوای حار ایدان صحیح به موافق دکلدر لکن نازله بارده اصحابه
 و بعضی مفولجدره موافق و منافعه در و اما هوای بارد و مفرط حرارت غریبه بی حصر و مواد سیلانندن منع
 ایدوب نازله بی تحریک ایدر و عصبه ضعف و برر ریه و قصبه سینه یعنی عرقنه ضررشد ایدر واکر برودت هوا
 معتدل اولور سه هضمه و جمیع قوای باطنه به رجمه آثار و آلات شهوت قوت و استحکام و برر ایدان صحیح به
 موافق کجور و ساسی سدا ایدوب حشو و عطشی عصر ایدر و اما هوای رطوبت اکثر ایتدیه موافق کجوب
 جلدی این ولوی جیل و خانی دین ایدوب مسامی تنقیه ایلر لکن عفت و سینه میا ایلر و اما هوای یاس سیان
 اولان هوا رطوبت تأثیراتده ضد کاملدر پس ارواح ریح شمالیه در که بدنه قوت و برر متانت بخش
 ایدر و سیلاننات ظاهر بی منع و مسامی سدا ایدر و بعضی قوی و بطی استوار بولی ادر ایدر و هوای غریبی
 متعفن اولسه بوریج اتی اصلاح ایدر واکر ریح جنوبی ریح شمالی اوزر ینه تقدم ایدوب عقبیه ریح شمالی هیوب
 ایلر جنوبیه دن اساله و شمالیدن عصر درون حدوث ایدوب خارجدن یکا انفتاحه مؤدی اولور اول علتدن
 اوجینده باشند سیلان مواد کثیر اولوب عال صدر و مثانه و رحم حدوث بولوب عسر تول و سعال و اوجاع
 مفاصل و اقشعرا جلد عارض اولور و اما ریح جنوبی قوت بدنی رخاوت و مسامی فتح ایدر و اخلاطی خارج
 سخته تحریک ایدوب حواسه ثقلت و برر قروچی افشا ایدر و امراضی از یاد ایدوب صداعی تهییج ایدر و ونوی
 جلب ایدوب جایی ایرات ایدر و اما ریح شرقیه اگر آخرا لیل و اول نهاده هیوب ایدر سه شمس ایلر معتدل اولان
 هوای لطیفدر که رطوبتی قلیل و یوسنی معتدلدر و برر ریا حک جنوبی اول وقتلر اکثر اولمغه بوکار ریح صبا و نسیم
 بحریدر لکن اول باد صبا ایدانه صفا و نومه لذت و مریمه شفا بخش ایدر واکر نه ایتدیه و لیل اولنده هیوب
 ایدر سه بونک تأثیری انک خلا فیدر و یلدر شرقیه هوا سی بلد غریب نیک هوا سندن لطیف و صافیدر و اما ریح
 غریبه اگر آخر نه ایلر و اول لیلده هیوب ایدر سه هوا سی کشفدر که بخار بخار در واکر وقت بحر هیوب ایدر سه شمس
 ایلر معتدل اولمیان هوا در که اکشف و اغلظدر و برر ریح غریبه هر نه وقت هیوب ایدر سه بونک تأثیری مخالف
 منافع باد صبا در که بوکار ریح در و ریح شرقیه نصرت بال صبا و اهلکک عاد باله بور و ایدر و یلدر
 بیان منافع هوا دن بومده ارا ایلر غنا کشفدر زیرا که اهل بصیرت بوندن عبرت المشرر سحجان مرسل الریا ح
 و مروح الارواح و مفرح الاشباح و مسبب الاسباب و رب الارباب تعالی الله سبحانه و تعالی جل شان
 و عم نواله و لا اله غیره (فصل رابع) کره هوا نیک طبعه سفل سنده نظم و رایدن بقیه کائنات جوی اعنی قوس
 قزح و هاله بی و طرمان و قراغی و زاله بی و صبح و شفق و ظلالی و ساعات لیل و نهاری و سنین و شهور و دروری

پس نوع ایل بیان و عیسان ایدر (نوع اول) قوس قزح و هاله بی و طومان و قرانی و ژاله بی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیش - لرد که ایه قوشاغی دیدکاری قوس قزح مطردن یا بخارندن حادث اولان اجزایه ترشیه صغیره مستدیره صافیه شافیده شمس منیرک ضیائی ارتساستدن ظاهر ایدر و یونک ییانی بود که اجزایه مذکوره خلاف شمس اولان جهته اوبله بوضع اوزره بولغی لازمدر که اجزایه مذکوره نیک هر برنده شعاع بصیرت منعکس اوله و یوانه کاس اولزمان اولور که اول اجزایه مذکوره حساب مظلم کی کشف نسته بولنوب آینه مثال اولور و شمس دخی افقه قریب اولوب حرارتی قلیل اولور و ناظر ظهرفی شمس و یروب اول اجزایه متوجه اوله یعنی قرص شمس ایل اول اجزایه مذکوره اوله تا کیم شعاع بصیری اول اجزایه شمس منعکس اوله پس اول ناظر اول اجزایه هر برندن انجق ضوء شمس کور نور شکلی کور غزیرا که مجریدر که شعاع بصردن منعکس اولان مصیقل نسته بغایت کوچک اولد قده مقابلنده بولان ضیائی نسته قن انجق ضوتی و لونی کور نور شکلی و هیئت کور نور پس اول اجزایه مذکوره ضعف دائره دن اقلی بر قوس مستطی شکلنده اولور و بوقوس ارتفاع شمس حسیله نقصان بولور و انحطاط شمس قدر زیاده اولور زیرا که شمس اول دائره نیک مرکزی مکاتده اولغله افتدن مرتفع اولد قده مقابل اولان دائره سنک فوق الافق نقصدن اقلی قالدور و شمس افقه نزول ایدوب قریب اولد قده اول دائره ناقصه نیک قوسی افقه عباس اولان ایکی طرفندن از دیاد بولور که اول طرفین اجزاسندن شعاع بصیرت منعکس اولغله باشلر و حضرت شیخ ابن سینا شفا سنده یازمشر که طوس ایل ماورداره سنده برجیل عالی اوزرنده ایدم و محاسن کشف ایدی و صحرایه مابین زده وسط جبلده حساب و ارایدی و هو ارب ایدی و شمس نصفتم سارده ایدی بن اول حساب منظره نظر ایدوب قوس قزح الواتده برداره نامه کوردم و بن اول جبلدن نزل ایدیکه اول دائره نصفه ایلدی تا کیم بن محاسبه واصل اولد قده اولدخی مضمحل اولدی و بوقوس قزحک اختلافی الوافی ضوء شمس الوان مختلفه غما ملایه اختلاطند زبراکه ناحیه علیایه شمس قریب اولد یغندن اشراقی غالب اولوب اجزایه زعفرانی کور نور ناحیه سفلی شمسدن بعد اولد یغیچون اشراقی مغلوب اولوب اجزایه کور نور و ایکی لون مایینی ایکسندن ترکیب ایدن اخضر چنی کور نور و ایالت و انده قلعه خیزانده فصل خریف زمانده قریدر کاسل ایکن انده افقه متصل بیان اولنان الوانده قوس قزح ظاهر و نمایان اولمشدر و صورتی بودر

و اما هاله اول دخی اجزایه رشیه صغیره مستدیره شافیه ده قزح قوری ارتساستدن حوائده خرم من مثالی حادث اولان دائره مستدیره یضاد و یونک ییانی بود که ناظر اوله نیک اوله سنده اجزایه مذکوره بوضع اوزره بولغیدر که انزل هر برنده شعاع بصیر اول نیره منعکس اوله پس ناظر اول اجزایه نظر ایدل کده هر برنده ضوء نیری کور لکن اول اجزایه صغیر اولد یغیچون نیک شکل و هیئت کور نور و یغیچون دائره نامه یا ناقصه شکلنده اولور که هاله اودر و هو انک رطوبتندن حادث اولد یغیچوندر که نزول مطره دلالت ایدر و اگر صفت مزبوره اوزره ایکی حساب اتفاق ایلد بری بر نیک تخمینده بولنسه اول زمان ایکی هاله حدوث ایدر و یغیچونیه سی بره اقرب اولد یغیچون اعظم کور نور و اگر حساب مذکور ایکیدن زیاده اولور سه هاله دخی اول عدد اولور و نیکرک ییدی هاله سی مشاهده اولمشدر و اما نظاره که ضم ظایفه هاله شمسدر اول نادیر بولور زیرا که شمس افتدن بعد اولد قده تأثیر حرارتی شدید اولد یغیچون اجزایه موصوفه کی حساب رقیق حل ایدوب هوا به دوندور و حضرت شیخ مرحوم شفا ی مرقومنده یازمشر که نیر اعظمک حولنده قوس قزح الواتده هاله نامه و هاله ناقصه مشاهده ایتمشدور و بوقوس قزح کجای تحریردن بر سینه مقدم یاسین صحرایه سنده اخر فصل ربیعده وقت زوالده هاله نامه شمس یاران صفایه تعجب ایدر که مشاهده ایلرکن بر نامه ابو زرق ایکی یاشنده بریر قانی بولنوب اولدخی بو هاله بی اشغراب ایدوب بن یواشه کلد چوق بحساب کور مشدم عمر ایچنده کونش خرم ایلد یکن کور مشدم شمدی بونی دخی سید ایدم دیشدر و اما طومانک و قرآینک و حبسه نک علت مادی لری اول بخار صاعده معدوددر که هم کندیسی قلیل و هم حرارتی ضعیف اولغله طبقه یازده به بالغ اولوب کندی طبقه سفلا سنده فالوب ارضه نزول ایتمکه باشلر اگر اول ائشاده آکابر داصابت بتدیسه رؤس جیانی احاطه ایدوب روی زمیننه منتشر اولوب دشان کی ماوراسی ستر ایدر که طومان اودر و حرارت قلیله ایلد هوا به متقلب اولور کیدر و اگر اول بخار ضعیفه ائشای ترولنده برداصابت ایلد سه پس اول تقدیرجه اگر اول بخار نازل و اول بردشید ایلد متجمد اولور سه اوق و براق اولوب ذرات امشالی نزول ایدر که قرانی دیدکاری اودر و اگر اول بخار اوبر دایله متجمد اولور سه صوبه منقلب اولوب نبات اوراقی اوزرنه نزول ایدوب اولو امشالی قطرات اولور که ژاله و شبنم و حبسه دیدکاری اودر و حقیقت حال بودر و بیان اولنان کائنات جویله سی اجسام مرکبات اعدادندن بولمشدر لکن عناصردن جزا جز ترکیب اولمشدر و انک یغیچون بویه سریع الزوال والانتقال بولمشدر و ضعیفان الصانع الحکیم جل جلاله و عم نواله و لاله غیره نوع نانی صبح و شفق و ظلال و حقیقت احوال یلدر (ای عزیز) معلوم اولونکه اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق اوزره دیشلر که صبح و شفق ظلال ظهوری کره هوانک و طبقه سفلا سنده مخصوصدر و یونک ییانی بودر که جرم شمس طوب زمینده مقدار مذکور اوزره اعظم اولد یغیچون ایدار از شک نصفندن اکثری تهار مضار اقلی لیل مظلم و ظلی شکل مخروط اولوب فلک زهره ده تهابت بولمشدر و راقص مخروطی بالاده بیان اولد یغیچون اوزره ایدام منطقه البروجه مساوت اولمشدر و بوظل مخروطی تحت الافق اولسنک مدتی تهار در و فوق الافق بولنسنک زمانی لیلدر پس نیر اعظم زبر زمینده ایکن افق شرقیدن یکا قریب اولد قده میل ظل مخروطی فوق الارض افق غری سخته قریب اولور تا کیم ظل مخروطی محیط اولان شعاع طرف مشرق سنده کور نور پس ابتدا اول شعاع طرف قریبی که افق شرقیدن و اقرب تر بقدر اول سمت ایض کور نور ائکله افقک مایینی مظلم قالدور زیرا که موضع ناظر دن و محل ییاسندن و مکان افتدن حاصل اولان مثلثک ناظره ییاض اوسنده شعاع بصردن اولان ضای سطح ظلمده فرض اولنوب شمس ایل ارضه عباس ایدن خط شعاع اوزرنده قائم اولد یغیچون ناظرله افق لوه سنده بولنان ضلعدن اقصر و اقرب اولوب شعاع شمس ائذن مقدسجه کور نور بعد شمس افقه بزم مقدار قریب اولد قده اول ییاض مذکور منتشر اولغله باشلر لکن ضیائی قلیل اولد یغیچون ضعیف کور نور پس عوام ناس اول ییاضی افتدن زائل نوبم ایدوب اول ظن ایلد کاصح کاذب دیر حال یو کیم ییاض مذکور حقیقتده زائل دکل زائد اولقده در بعده شمس افقه زیاده جه قریب اولد قده و ییاض مذکور لیه افق مزبور اوزره انتشاری عرض اولد قده ضیائی قوت بولد یغیچون زائل کور نور پس کاصح صادق دیر بعده شمس افقه بغایت قریب اولد قده ییاض مذکور اطراف و کافه منتشر اولوب مطلع شمس احر کور نور بعده قرص شمس افتدن طلوع ایدوب

ابتدای نهار اولور پس احوال صبح بود که حقیقی اوزره میان و میان اولش در اما احوال شفق میان اولتان
 احوال صبحک تریتیک عکسی اوزره در زیرا که قرص شمس افتدن غروب ایدوب آخر نهار اولده نضکره
 مغرب شمس آخر اولور بعد سیاض عرض کور نور بعد سیاض زائل ظن اولنوب بعد سیاض مرتفع
 و مستطیل اولور و تجربه ایدوب تحقیق اولش در که افتدن شمس اون سکر درجه انحطاطی صبح کاذبک ابتدای
 و شفق انتهاییدر پس فرق سکر بقی درجه عرضنده شمس منبرک منقلب صیغی به کد کده شفق آخری صبح
 کاذبه متصل اولوب وقت عشا قالمز زیرا که شمس بر نور منقلب مذ کورده ایکن عرض منبورک افتدن اون
 سکر درجه دن زیاد منخط اولمز و اما ظلال ایکی قسمه منقسم اولش در که بر سه ظل اول نسیمه ایتمشدر
 وظل معکوس وظل منکوس دخی دیرلر و اول ظل سطح افق مواز اتده منصوب اولان مقیاسک ظله در مثلا
 جداره غر اولتان و تدک ظلی کیدر و بری ظل نایندر که ظل مستوی وظل مبسوط دخی دیرلر و اول ظل سطح
 افق اوزرینه عمودا قائم اولان مقیاسدن کورینن ظله در مثلا رض مستویده غر اولتان عصانک ظلی کیدر
 فسبحان فالتی الاصباح و خالق ظلال الاشباح * نوع ثالث * لیل و نهارک حدی اعتبارک وساعات مقدارک
 بلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت و اهل حساب عندند بر کون کجه سیله شمس منبرک دائرة
 نصف نهار دن مفارقت ایدوب حرکت کلی ایدوب نهار کا عودت ایدوب یکی زمانیدر و عند العیامه لیل و نهار
 غروب شمس دن نه غروب نه دکیدر اما بر کون و بر کجه تک ابتدای شمس منبرک منطقه البروجک هر بر
 نقطه سنی مفارقتدن فرض ایتمک نمکندر لکن اهل نجوم دائرة نصف نهار دن ابتدای تک اصطلاح ایتمشدر
 زیرا که فلک بروجدن بر قوس اولان اختلاف مطالع و مغارب آفاق حسیله مساکنده چوق واقع اولور
 اما دائرة نصف نهار حسیله اختلاف قوس فلک بروج هر عرضده مساویدر زیرا که دائرة نصف نهار
 جمیع مساکنده خط استوا آفاقک بریسی اولدیغیچون انک افقی مقامشده قائم اولور و بر کون بر کجه تک
 زمانی حرکت کلاک بر دوری اوزرینه شمس منبرک اول مدته فلک بروجدن حرکت غریبه سیله سیرایند یکی
 مطالع مقیاری زائد اولور و نهارک زمانی اهل حساب عندند طلوع شمس دن غروب و غریبه دکیدر و اهل
 شرع فتنده نهار شرعی طلوع فجر نایندن غروب شمس دکیدر پس لیلک زمانی ایکی مذهبه نسبتله خفی دکیدر
 اما اهل حساب کندی لیل و نهارک هر بری ساعات معتدله به وساعات زمانیه به تقسیم ایتمشدر اما ساعات
 معتدله تک مقدار لری ایدامتساوی اولدیغندن بونلر ساعات مستویه دخی دیرلر و وساعات معتدله تک
 هر بری حرکت کلاک اون بش درجه دورا تمسک مقداریدر و اما ساعات زمانیه تک مقدار لری ایام و لیالینک
 مقدار لری اختلافله مختلف اولدیغندن بونلر ساعات معوجه دخی دیرلر پس وساعات زمانیه نهارک بالیلک
 اید اون ایکی جزوئدن بر جزوئدر زیرا که نهار لیلدن اطول اولور سه ساعات نهار ساعات لیلدن اطول اولور
 و اگر نهار لیلدن اقصر اولور سه ساعاتی دخی ساعاتدن اقصر اولور پس بوندن معلوم اولدی که طول وقصر
 نهار ایدله اعداد ساعات معتدله مختلف اولور و ازمان و اجزائی مختلف اولمز زیرا که اجزائی دائما اون بش
 درجه در و طول وقصر نهار حسیله ازمان ساعات زمانیه مختلف اولور و اعدادی مختلف اولمز که دائما
 اون ایکیدر و اهل حساب احکام نجومده ساعات زمانیه اعتبار ایدوب سائر حساب ایچون ساعات معتدله
 اختیار ایتمشدر و ساعات مستویه ایدله ساعات معوجه تک اعداد و اجزائی لیل و نهار استواننده مستوی
 اولور سبحان قلب اللیل و النهار و الساعات و الازمان * نوع رابع * سنه شمسیه حقیقیه بی و شهر بروجیه
 و نجومیه بی و اما شهر و رومیه بی بلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت و اهل نجوم اتفاق ایدله
 دیکشدر که سنه شمسیه حقیقیه تک مدتی فلک بروجک بر نقطه مفروضه سندن قرص شمس کندی حرکت
 خاصه غریبه سیله مفارقت ایدوب نایند اول نقطه به عودت ایدوب یکی زمانیدر و اهل حساب اما اهل نجوم سنه
 شمسیه تک ابتدای اقتساب عالماتک را س برج حله حلونندن بدایتمشدر و اون ایکی بر چک هر بر سه حلوئی
 اوائل شهر و اعتبار ایدوب هر بری عیور بی بر شهر عدا ایتمشدر و بوسنه شمسیه تک عدد ایکی و چویرا تمش
 بش یوم و ربع یومدر و بومقامده یومدن مراد بر کون بر کجه سیله در و بوشهر و بروجیه نجومیه تک عدد ایکی
 حساب ایچو دایله بویتن الفاظیدر (یت) لا و لا اب لا و لا لاش مهست * ال کلا و کلا ال شهر کونست

کرجه سنه شمسیه حقیقیه و شهر بروجیه حسابیه بود لکن اسکندر ابن فیاقه و س روی سنه شمسیه
 حقیقیه تک اوائل شهر و بی اهل نجومک فرض ایدوب یکی اوائل بر و جدن او ترکون اقدم اعتبار ایدوب ابتدای
 سنه بی افتابک را س حله حلونندن اون کون مقدم بدایتمشدر و هر بر شهری بر اسم ایدله تخصیص ایدوب شهر
 رومیه نامیده شهرت و بر مشدر و بر سنه بی فصول ایدوب به تقسیم ایدوب هر بر فصل ایچون اوج شهر تعیین ایدله
 نهایتنه ایدوب شهر اما شهر فصل رابع اذ او و نیسان و ایار و ذر و شهر فصل صیف سحر بران و غوز و آب در و شهر
 فصل خریف ابلول و تشرین اول و تشرین نایند و شهر فصل شمساکون اول و کانون ثانی و شباط در و حالا
 دیار عیزده مشهور روز نامه کرده مسطور و شهر در که عدد ایکی بویتمشدر معلومدر (لا و کلا لادر بهار و کلا
 و لا فصل بای) کی و لا کی در خریف و لا و لا کلا در شمس (سبحان مکنون الا کوان و صلب الدهور و الا زمان و مکنون
 السنین و الشهر و الساعات و الاوان و مدور و الافلاک و النجوم و الارکان بجل شانه) (نوع خامس) سنه قمریه
 دوریه بی و شهر هلالیه شرعیه بی و اما شهر عریبه بی و غره شهر عریبه بی و رومیه بی بلدیر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل هیئت و اهل حساب اتفاق اوزره دیکشدر که سنه قمریه اوزن ایکی شهر قمریه در و هر بر
 شهر قمری قمرک شمسدن فرض اولتان وضعندن کندی حرکت غریبه سیله مفارقتدن نایند اول
 وضعنه عودت ایدوب یکی زمانیدر و اهل حساب اتفاق اوزره دیکشدر که سنه قمریه اوزن ایکی شهر قمریه در و هر بر
 شرعیه ده متعین اولان رقیب هلالدر و عند العرب غره شهر هلالدر لکن رقیب هلال اختلاف مساکن ایدله
 مختلف الاحوالدر انکچون اهل حساب ابتدای شهر قمری شمس ایدله قمرک اجتماع و محافندن اعتبار ایتمشدر
 و بوشهرک زمانی ایکی اجتماع ایدوب عدد ایکی بکری طقوز بقی کوندر و بوسنه قمریه تک زمانی و چویرا لالی
 درت یومدر و خمس یوم و سدس یومدر که سنه شمسیه دن اون کون و بکری بقی ساعت نقصاندر و بوسنه
 قمریه شرعیه تک ابتدای غره شهر محرمدر و بوسنه قمریه عربیه اول سنه شمسیه رومیه دن مقدار مذکور
 نقصان اولقله بر یلده قمری یا اونبر کون تقدم ایدر مثلا بر سنه ماه اذاره شهر محرمک ابتدای یوم واحد
 اولسه و یوایکی شهر بری بر سه مطابق کله و تاریخ هجرتک لیک بوزاللی درت سالی کبی عید نوروز سلطانیله
 عید عاشورا بر کونده تصادف قیلسته لاجرم سنه اتمه ده هلال محرم ماه اذاردن اونبر کون قدر مقدم
 کورنور پس بهر سنه متوال مذکور اوزره تقدم ایدوب اول سنه اتمه ده هلال محرم ماه اذاردن اونبر کون قدر مقدم
 محرم ابتدای آذاری بولور لکن بر سنه قمریه اول سنه شمسیه ایچنده تذاکل ایدوب فالور زیرا که اوئوز
 در دخی محرمدر که اوئوز اچتی اذارله مطابق کاور چونکه بوشهر قمریه اول فصول ایدوب بی متوال مذکور
 اوزره دور ایدوب بر فصاده قرار بولمز لانکچون بونلر بر فاصله منسوب و اواز لیس هر ایکی شهر بری بروج اعتبار ایدله
 بری بکری طقوز کون و بری اوئوز کون عدا ایدوب ابتدای سنه بی شهر محرمدن عدا ایتمشدر اما شهر
 قمریه عربیه تک اجمالی ایدوب شهر محرم بر ماه محترمدر که ارنجی کونی عید عاشورادر و انک رفیق صفر اخیر ایدله
 مسامدر و بعد ربع الاول بر شهر معظمدر که اون ایکنی کجه سی مولد حبیب اکرم صلی الله علیه و سلمدر و انک
 شمسی ربع الاخر محترمدر و بعد جادی الاولی بر ماه زیاده که همنامی جادی الاخرادر و بعد رجب
 اصم بر شهر مرغوبدر که اولکی جمعه کجه سی لیله و غایدر و انک مقاری شعبان بر شهر خیر ایدر که اون بشی
 کجه سی لیله بر ایدر و بعد رضان شریف بر مبارک شهردر که بکری بدیجی کجه سی لیله قدردر و انک
 ملازمی شوال سعیددر که ابتدای یوم عیددر و بعد شهر ذی القعدة در که انک رفیق ذی الحجه در و اونجی کونی
 حاجیلر ایدر و بوشهر سنه ختامیدر و اما غره شهر عریبه و شهر رومیه تک استخراجن ایکشیر بیت ایدله
 ادا لیدن غره نامه من خاتمه فصل اولقی مناسب کوریشدر و بوشهر و اوردن هوسنر یوریشدر (نظم)

حقه جد و حبیبه سلام ایت (هر اید روز و شب ساعت بساعت		
چودرت بیت ایکی غره مجملیدر	حروفن شهر حاکم بلیدر	شهر حاکن جمع ایتلیسن
ایکی هفتقه انکله کتلیسن	اوچجو نه کونده کیم بولورینسن	اوشهرک غره سن اول کون بولورینسن
فانچنده شهر رومک غره در ییل	بروج ایامنه اندن نظر قیل	بولانده رومیدن هم شهر شرعی

بروجی اصلی بیل هر شهری فرعی
 اینکجی بیدق مسکز کله درال
 شهر دور ویدر انگله معلوم
 شهر دور ویدر آزار برله بدایت
 او یکشنبه حروف اولدی جامع
 اهی زد بوداوسکز حرف اولور کیم
 بو شهر له حاکی واد در رقم شش
 چون آتش الی اولور سال هجرت
 اهی زد بودا اولش دوری نام
 بو سالک انهری ایلر تحول
 بود هجرت سالی بر طرح ایت اولدم
 شهر دور ویدر آزار برله بدایت
 او یکشنبه حروف اولدی جامع
 اهی زد بوداوسکز حرف اولور کیم
 بو شهر له حاکی واد در رقم شش
 چون آتش الی اولور سال هجرت
 اهی زد بودا اولش دوری نام
 بو سالک انهری ایلر تحول
 بود هجرت سالی بر طرح ایت اولدم

بیت اول
 شهر دور ویدر آزار برله بدایت
 او یکشنبه حروف اولدی جامع
 اهی زد بوداوسکز حرف اولور کیم
 بو شهر له حاکی واد در رقم شش
 چون آتش الی اولور سال هجرت
 اهی زد بودا اولش دوری نام
 بو سالک انهری ایلر تحول
 بود هجرت سالی بر طرح ایت اولدم

بیت ثانی
 شهر دور ویدر آزار برله بدایت
 او یکشنبه حروف اولدی جامع
 اهی زد بوداوسکز حرف اولور کیم
 بو شهر له حاکی واد در رقم شش
 چون آتش الی اولور سال هجرت
 اهی زد بودا اولش دوری نام
 بو سالک انهری ایلر تحول
 بود هجرت سالی بر طرح ایت اولدم

بیت ثانی
 شهر دور ویدر آزار برله بدایت
 او یکشنبه حروف اولدی جامع
 اهی زد بوداوسکز حرف اولور کیم
 بو شهر له حاکی واد در رقم شش
 چون آتش الی اولور سال هجرت
 اهی زد بودا اولش دوری نام
 بو سالک انهری ایلر تحول
 بود هجرت سالی بر طرح ایت اولدم

بیت ثالث
 شهر دور ویدر آزار برله بدایت
 او یکشنبه حروف اولدی جامع
 اهی زد بوداوسکز حرف اولور کیم
 بو شهر له حاکی واد در رقم شش
 چون آتش الی اولور سال هجرت
 اهی زد بودا اولش دوری نام
 بو سالک انهری ایلر تحول
 بود هجرت سالی بر طرح ایت اولدم

بیت رابع
 شهر دور ویدر آزار برله بدایت
 او یکشنبه حروف اولدی جامع
 اهی زد بوداوسکز حرف اولور کیم
 بو شهر له حاکی واد در رقم شش
 چون آتش الی اولور سال هجرت
 اهی زد بودا اولش دوری نام
 بو سالک انهری ایلر تحول
 بود هجرت سالی بر طرح ایت اولدم

سابع الاول	سابع الثاني	سابع الثالث	سابع الرابع
۱۷ ۱۱۶۱	۱۷ ۱۲۱۸	۱۷ ۱۲۱۸	۱۷ ۱۲۱۸
۱۸ ۱۱۶۲	۱۸ ۱۲۱۹	۱۸ ۱۲۱۹	۱۸ ۱۲۱۹
۱۹ ۱۱۶۳	۱۹ ۱۲۲۰	۱۹ ۱۲۲۰	۱۹ ۱۲۲۰
۲۰ ۱۱۶۴	۲۰ ۱۲۲۱	۲۰ ۱۲۲۱	۲۰ ۱۲۲۱
۲۱ ۱۱۶۵	۲۱ ۱۲۲۲	۲۱ ۱۲۲۲	۲۱ ۱۲۲۲
۲۲ ۱۱۶۶	۲۲ ۱۲۲۳	۲۲ ۱۲۲۳	۲۲ ۱۲۲۳
۲۳ ۱۱۶۷	۲۳ ۱۲۲۴	۲۳ ۱۲۲۴	۲۳ ۱۲۲۴
۲۴ ۱۱۶۸	۲۴ ۱۲۲۵	۲۴ ۱۲۲۵	۲۴ ۱۲۲۵
۲۵ ۱۱۶۹	۲۵ ۱۲۲۶	۲۵ ۱۲۲۶	۲۵ ۱۲۲۶
۲۶ ۱۱۷۰	۲۶ ۱۲۲۷	۲۶ ۱۲۲۷	۲۶ ۱۲۲۷
۲۷ ۱۱۷۱	۲۷ ۱۲۲۸	۲۷ ۱۲۲۸	۲۷ ۱۲۲۸
۲۸ ۱۱۷۲	۲۸ ۱۲۲۹	۲۸ ۱۲۲۹	۲۸ ۱۲۲۹
۲۹ ۱۱۷۳	۲۹ ۱۲۳۰	۲۹ ۱۲۳۰	۲۹ ۱۲۳۰
۳۰ ۱۱۷۴	۳۰ ۱۲۳۱	۳۰ ۱۲۳۱	۳۰ ۱۲۳۱
۳۱ ۱۱۷۵	۳۱ ۱۲۳۲	۳۱ ۱۲۳۲	۳۱ ۱۲۳۲
۳۲ ۱۱۷۶	۳۲ ۱۲۳۳	۳۲ ۱۲۳۳	۳۲ ۱۲۳۳
۳۳ ۱۱۷۷	۳۳ ۱۲۳۴	۳۳ ۱۲۳۴	۳۳ ۱۲۳۴
۳۴ ۱۱۷۸	۳۴ ۱۲۳۵	۳۴ ۱۲۳۵	۳۴ ۱۲۳۵
۳۵ ۱۱۷۹	۳۵ ۱۲۳۶	۳۵ ۱۲۳۶	۳۵ ۱۲۳۶
۳۶ ۱۱۸۰	۳۶ ۱۲۳۷	۳۶ ۱۲۳۷	۳۶ ۱۲۳۷
۳۷ ۱۱۸۱	۳۷ ۱۲۳۸	۳۷ ۱۲۳۸	۳۷ ۱۲۳۸
۳۸ ۱۱۸۲	۳۸ ۱۲۳۹	۳۸ ۱۲۳۹	۳۸ ۱۲۳۹
۳۹ ۱۱۸۳	۳۹ ۱۲۴۰	۳۹ ۱۲۴۰	۳۹ ۱۲۴۰
۴۰ ۱۱۸۴	۴۰ ۱۲۴۱	۴۰ ۱۲۴۱	۴۰ ۱۲۴۱
۴۱ ۱۱۸۵	۴۱ ۱۲۴۲	۴۱ ۱۲۴۲	۴۱ ۱۲۴۲
۴۲ ۱۱۸۶	۴۲ ۱۲۴۳	۴۲ ۱۲۴۳	۴۲ ۱۲۴۳
۴۳ ۱۱۸۷	۴۳ ۱۲۴۴	۴۳ ۱۲۴۴	۴۳ ۱۲۴۴
۴۴ ۱۱۸۸	۴۴ ۱۲۴۵	۴۴ ۱۲۴۵	۴۴ ۱۲۴۵
۴۵ ۱۱۸۹	۴۵ ۱۲۴۶	۴۵ ۱۲۴۶	۴۵ ۱۲۴۶

[illegible]

فصل خامس (ماهیت عنصر مائی و آنک کیفیت احوالی و اختلاف اوصاف و اسمائی و بحار ایکن بخار و سحاب و ثلوج و امطار و عیون و انهار و بنه بخار اولسئی و حرکات مختلفه ایل حرکت بولسئی و بحار ایل برک بری بر بنه تبدل و تحول قیلسئی و برون و دور شده بولتان اهل بر و بجزارتدن انواع منافع بولسئی و آنده اولان حیواناتک وجوده کلسئی و طبقه مائیه نیک تخنی عد اولتان عقی بحاری کیل ایل بولسئی و بحار ایل سفینه ل جاری اولسئی و بحار ایل سفینه لخلقی هر سخته واروب هر مراد الماسئی و بحر محیط ایل یکی دنیا بولنوب کره ارض و مادور اولنوب مغربه کیدن سفینه لزل مشرق سخته کلسئی یدی نوع ایل بیان و عیان ایدر (نوع اول ماهیت عنصر مائی و آنک طبیعت و اطوار و بلدی بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق اوزره دیمشدر که عناصر اربعه نیک ثانی عنصر مادر که اول بر جوهر سیط و بیرنک و شفاف و جسم کیدر و طبیعت نوعیه سی رطب و بار و هوایه نیکه کثیف بولنوب ثقیله مضایق اولغله اخواته متخالفدر و کون و فساد ایل صورتلر بولغله قابلدر و کندی حیزندن حقیقه قدده اخواته استحاله ایل متبدلدر و حیزنده ایکن ایل عناصره منقلدر و کندی طبیعه تیل حیزنده ساکن ایکن نیجه حرکات مختلفه تسریه ایل متحرکدر و بوکره مائک سطح محدی عوجیه مضری اولوب فوقنده بولتان کره هوائک سطح مقعر متحرک نه عیاس ایتشدر و سطح مقعری قدرنده اولان ارضک سطح مضری نه عیاس اولدیغندن اول و هاد و جبالک تضاری سی حسیله سطح مادی مضری سد و بوکره مائک حیز طبیعی سی تحت اله و افرق التراب اولوب و کره ارضی جمع جهتدن ستر ایدوب جوخته الوب صحیح الاستداره اولق مقتضای طبیعی ایکن ستر ایتوب ارضک به من برلری مکشوف قالدیغنک حکمتنده بعض اهل هیئت عنایت حقه تشبث ایدوب حیوانات بر به نیک خصوصاً انسان نوعنک خلقنه و روی زمینده هوان تنفس ایل بقای نسل و تعیشنه ارادت علیه الهیه تعلق ایتشدر که ظاهرده بر سببی معلوم دکل دیمشدر و اکثری دخی تسلیم اولوب دیمشدر که بو عالم اسبابده هر شی طریق اسباب ایل وجوده کملک عادت الهیه در پس ماء بحر کره زمینی کیشله ستر ایتدیکنک سببی بودر که آفتاب عالماتک قلمک خارج المکرزی حسیله اوج و حضیضی اولغله و حالاً حضیضی بروج جنوبیه دن جدی اولغله و بولغله شمس منیر کندی سیر تله سنده بر کره حضیضنه نزول ایتدیکه مرکز ارضه قریب اولوب حرارتی زیاده تأثیر ایدر چونکه آفتاب عالماتک اول بروج جنوبیه ده حضیضنده اولدیکه ارضه قریب اولوب بروج شمالیه ده اوچنده بولغله ارضدن بعد کیمشدر پس حضیضنه کلدیکه حرارتی شدتی بو عنصر مائی تسخیر ایدوب حرکت کتوروب ارضک اول سخته جذب ایتشدر و زیرا که ماء قلیل بر مر جل کیرک بر کارنده غلایان ایلسه البته اول صو اطراف مر جلدن اول محله واروب سائر اطراف صودن خالی قالب منکشف اولور کذلک ماء بحر جنوب سخته شمس شدت حرارتدن حرکت واضطرابه کاوب میاء بخار اقطار سارندن اول جانبه منجذب اولوب ارضک شمال سخته منکشف برلر قالمش دیمشدر لکن عند الحقیق سبب حرارت و برودت مجر د قرب و بعد شمس دکلدر بلکه مقابله شعاع شمس هم شدت حرارته و انحراف شعاعی ضعف حرارته سیدر نه کیم بالاده بیان اولمشدر زیرا که مقابل اولان مزیای محرقه ایل ثابت اولدیغی اوزره انعکاس مضاعف بولمشدر و بر ایل بحر ایکسئی بر کره اولد قنصکره مرورده و بر ایل هبوب و ریح و جریان سیول اراضی مکشوفه نه تأثیر ایدوب و هاد و اغوار و نلال و جبال حادث اولمشدر و ماء بحر حرکت ایلدیکه مواضع هاربه صوبه نزول و خلل و نلال و جباله حلول ایدوب اراضی مکشوفه ده با مجادیا قالمشدر پس خصوص حضیض انکشاف ارضه سبب گائی بلتیوب اکثری بلتشدر زیرا که یکی دنیا نیک نصف مکشوفی حضیض اتنده قالمشدر و الله اعلم (نوع ثانی) عنصر مائک اختلاف اوصاف و اسمائی و میاء بخار ایکن بخار و سحاب و ثلوج و امطار و بنایع و ابار و انهار اولسئی و آنکه نبات و حیوان و انسان بلکه جمیع معادن و عیان حیات بولسئی و بنه میاء بخار اولوب اصلنه رجعت قیلنن بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل دینت و اهل حکمت اتفاق ایلدیمشدر که عنصر خاک اطراف ایدن عنصر ماء اول بحر محیطدر و اول بحر واحد ایکن اما کن مختلفه به نسبتله بحار مختلفه به تقسیم اولمشدر و جهاتک جهات اربعه سنده نسبتله درت قسم بولمشدر پس محیط شرقی و محیط غربی و محیط جنوبی و محیط شمالی تسویه اولمشدر و بونلک هر بری کندی سواحلنه متصل اولان عمالک و بلادنه اضافتله

نسبت قلمشدر نه کیم محیط جنوبی به بحر محیط چین و بحر محیط هند و بحر محیط عجم و بحر محیط فارس و بحر محیط عمان و بحر محیط عرب و بحر محیط حبش و بحر محیط سودان دینمشدر و بو عنصر ماء طبقه ناره نسبتله طبقه خامسه عد اولمشدر و شعاع شمس حرارتیه ماء بحرک اجزاء لطیفه سی هوایه صعود ایلدیکدن اجزاء ناریه و اجزاء هوایه و اجزاء ارضیه ایل مختلف اولان اجزاء کثیفه سی قالب طعمی بوبله می و مالخ بولمشدر و بالاده بیان اولمشدر اوزره بومیاء بخار دن واسطه شمس ایل درون هواده بخار و سحاب و ثلوج و امطار اولوب ارضه نزول ایلدیکه تدویر ایل بنایع و انهار اولوب و اندن معادن و اجار و نباتات و اشجار بهره مند اولوب جمیع حیوان و انسان حیات جان بولور و جله به حیات و بر دکل صکره قالان زیاده سی اتم سار عظام اولوب نایا بخارده و کیدور (فسیحان من جعل من الماء کل شی حیاء) و ماء بحر بردخی مجاور هوا اولدیکه نه سینه لطافت و حلاوت بولوب ماء عذب و فرائ اولور و ماء بحر منوال مذکور اوزره مثال طولاب ایدور ایدوب بخار دن کیدن بخار بدل انلر اتم سار کاور انکچون بخار صاعدا ایلدیکه بخار نقصان کلز و دخول اتم سار ایل زائد اولما کرچه ماء بحر می و کثیف ایکن مجاورت هوا ایل حلاوت و لطافت بولور لکن حرارت شمس ایل محترق اولان اجزاء ارضیه مقارنتله الوان و طعموم و کیفیات اکتساب ایدوب شور و حار اولور و اما ما زمزم جمیع امراضه دوا در و ماء عذیبک فوایدی چوقدر لکن دفع طمأدن اعظمی بودر و عنصر مائک دخی اخوان کبی لوی اولیوب مختلف اولدیغی نسنه به منقلب اولوب انت طبیعتی اولور مثلاً مائک شتلاط اولدیغی نسنه جل ایل اول هم خل اولور و اگر عمل ایل اولدیغی عمل اولور و ماء مطلق ایکن جمیع الوانی و طمه و می قبول ایدر و جله انسان و اوساخ میخوایدوب اقر کیدر و حکماء بونایلر بحر محیطه اوقیانوس دیرلر و محیطه مرقوم بیاض بیضه مثالی کندی در و تده صفره بیضه کبی مدور اولان عنصر ارضک اکثری لابس و محیط اولمشدر و کره خالک اندن با محیط ظهور قیلشدر و ظاهر اولان برلر ربع مسکون و یکی دنیا و صد هزار جزائر و مهوره نیجه نام و نشان ایل شهرت بولمشدر و بوزن مسکونده اولان بخار صاعدا اول بحر محیطک نقیه لرندن جاچا بر رعدیرام مثالی قالمشدر و اول بخار صغارک اکبری بحر جزیر که بحر محیطه متصل دکلدر و بو بحر جنوبی دن شماله طولانیدر و مدور دکلدر و جهت شمالنده بلاد جز و اولونقای و ترکستان و جوهت مشرقنده بلاد خوارزم و طبرستان و بحر جاندرو جهت جنوبیه جبال بام و بلاد کیلاندرو جهت مغربنده شیر وان و طاعستان و آندره هاندرو و بحر جزائر چوقدر لکن هیچ برنده عمارت بودر زیرا که صفت المائک و سربع المائک در غایت عقی یوز قولاج کلز و جزیری و مدی اولمز و بو بحر لندوری تقریباً اوج یک میل مسافه کیل اولمشدر و طولی تقریباً سکز یوز الی میل قیاس قیلمشدر و عرضی تجربه ایلدیکه مشرق دن مغربه التیوز میل بولمشدر و اما قلمزم بر شهرک ایتدیکه ساحل بحر ده بولمشدر و اول بحر اول شهر نسبت قیلمشدر و بحر محیطه متصل اولدیغندن جزر و مد و حیاتی بحر محیطه مشتابه بولمشدر و قریباً عسکر یله انده غرق اولمشدر و بحر قلمزم ایل بلادین میانده بر جبل طویل حائل بولمشدر و آنک طولی و عرضی بحر جزیره قیاس اولمشدر و جزائر کثیره سی معور و مسکون بولمشدر که سهل المنالک و نادر الملهاک تجربه قیلمشدر و طولی جنوبی دن شماله و عقی ایکم یوز قولاجدن زیاده بولمشدر و اکاستصل اولان بحر محیط زنجیل و بحر محیط حبشک را کبیری قطب جنوبی بی کوروب قطب شمالی بی کورومز اولور زیرا که خط استوا دن جنوب سخته بولنورلر (و اما بحر روم که اق دکر در اول بحر محیط غربی دن حقیقه مشدر و مشرقه طوغری کاوب ارض دمشقه دکین ایتشدر و بو بحر طولی غربی دن شرقه تقریباً الی ایل یولدر و عرضی جنوبی دن شماله مطرد دکل بعض برلری طار و بعضی برلری بولدر مغرب سخته عرضی تقریباً یوز میلدر و واسطی ایکی یک میلدن زیاده و مشرق سخته یک میلدن زیاده مکیلدر و بو بحر جهت شمالنده عمالک اندلیش و یونان و فنیک و روم ایل و اناطولیدر و جهت مشرقنده ایاالت حلب و شام و اراضی قدس شریفدر و جهت جنوبنده ممالک مصر و برقه و طوفین و جزائر و مغربدر و جهت مغربنده مملکت سینه و بحر محیط غربی در و بود زیاده چوقاطره واردر که مسکون و معوردر و قرآنده مسطور اولان جمیع البحرین احوالی بود زیاده بولندیکه مشهوردر و بو بحر سفید و کبیر الممالک و سهل المسالک و مسکون السواحل و معور الجزائر و کبیر المنافع بر بحر مقیدر که

بحر مغناطیس و بحر می جان انجی اند حاصل در و بر کون بر کجه ده مد و جزری دورده واصل در و غایت عمیق
اولان قمری بوزقولا جدن زیاده دکدر (و اما بحر اسود که قمر دکدر اول استانبوله دور بش ساعت مسافه
بروغه از اینجند کوب اول بلده طیبیه او کونده مجمع البحرین ده و کیلور اندن بحر روم و داخل اولور و بحر روم
ایسه می قوم سبته بوغاز ندن محیط غربی به واصل اولور و قمر دکدر بوغاز ننگ جانب شرقی سبته بر جبل عالی
اوزنده اولان مرقطو یل بوغ نیشک قمر دکدر و بر و بحر اسود شرقن غریبه طولانی یضه شکنده
بحر خزندن اوسح و اعنی بر دریادر که جهت شمالده بلاداق کیرمان و کفه و ازاق و بازا در و مشرقنده فاش
و کرخستان قلعه لری و بریزه در و جزیره ایالت طرا برون و کرخ و سینوب و ارکاید و رومغریه استانبول و قمر
خرمن و نهر طونه در و بودریانک و سطنده اطه لری بوقدر و غایت عمیق اولان بر لری اوچیز و قولا جدن
چوقدر و شرقن غریبه کیدن کشیده سهل المسالك در و غربن شرقه کان سفینه لری کنیرا مهلت در و بودریانک
دوری تقریباً بش یلک میلدر طولی تقریباً بش یوز میلدر و عرضی جنوبن شمالیه یعنی سینوبن کفه به
تقریباً بش یوز میلدر و مسافه طولی شرقن غریبه قرق بش کونک بولدر سبحان خالق البحار (نوع ثالث)
بحار انواع حرکات بلذیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق ایلدیمشدر که
عنصر ما اولان بحارک حرکات مختلفه سی واددر اما حرکت اولی سمت اسفل حرکتیدر و بودریانک و عنصر
ثقلی خاکه مضاف اولد یغی جهندن مقتضای طبیعتی ارض کبی جانب مرکز حرکتیدر و بودریانک حرکت
سقلیه طیبیه در و اما حرکت ثانیه تحریک اریاح ایلد اولان قوج حرکتیدر و اما حرکت ثالثه شرقن غریبه
حرکتیدر جمله بحر یلر قنده بحر و ثابندر که بحر محیط شرقن غریبه جریانی وارد در ملاق دکدر سبته
بوغاز ندن بحر محیط ایلد غریبه طوغری یکی دنیایه بر یغی آیده وار و در و در بش آیده انجی شرقه طوغری کاورلر
و بورتقال طاقه سی بحر محیط ایلد یکی دنیان کچوب تحت الارض هنده کیدوب کاورکن بحر
محیط حرکت شرقیه سن سیرا تیشدر و بودریانک حرکت آق دکدر هم تجربه اولمشدر و بودریانک سببی فلک اعظم
حرکت یومیه مند بلمشدر زیرا که بحر محیطه متغیجه تاثیر ایدوب فاکار کبی انی دخی دوندور و ثابندر و اما
حرکت رابعه شمال جهندن جنوب سمت حرکتیدر و بودریانک دخی بحر یلر تجربه سبیله اثبات اولمشدر
و بودریانک سببی شمال سمتده خاکت بر مقدار ارتقاعی بلمشدر و اول سمتده نیجه انهار عظام وارد در که
اندر دخی جریان بحاره امداد ایدر و بلمشدر نه کیم نهر تن آق بحرینه و نهر طونه و سایر انهار قمر دکدر و کیلوب
امداد ایدر و اول طرف کونشدن بعید و بردی شدید اولد یغندن انده میاه کثیره تگون ایدوب جنوب سمتده
اقر کیدر و اما حرکت خامسه حرکت رجحویه سیدر و بودریانک حرکت آق دکدر اولور و بودریانک سببی حرکت
شرقیه در که بر و ندر و کور و زرد مصادف اولوب کیر و کور پس اول و واحده حرکت رجحویه وجود بولور
و اما حرکت سادسه مد و جزر حرکتیدر و بودریانک میاه بحار زرد اوزره و اول کوب اتی ساعت قدر مکث
ایدوب نه کیر و کیدر و بونعت فاعلیه مند سببی اختلاف ایشدر و اکثری دیشدر که بوعالم شهادتک
کایتی عناصر اربعه دن مرکب عقل و روح ایلد قائم و نفس واحده و متحرک و ساکن بر حیواندر که بر حرکتی
دخی مد و جزر در و بعضی دیشدر که مد و جزر حرکت شمس حاصل اولان ریاح حرکتیدن وجود کاور
و بعضی مد و جزری تاثیر قمر اسناد ایشدر نه کیم بالاده بیانی که شد و حاصل خرشیده و هراشده نیجه
حرکت و قمر اولده بود عنصر مانک حرکتی مدی دخی معنی ایدوب شمسده نیجه فواید وارد و اول بحر
حرکتی متغیج اولور زیرا که حرکتی عفوئت کیدر فالز مثلاً بر کسه جهت شمس اعتدال اوزره و بودریانک
کاسه بواضی تجربه ایلد تحقیق ایدر و سبیه سی فالز زیرا که شمس مقابل واقف و جالس اولان قدر حرارتدن
متاثر اولد و ثابندر و جزر ایلد میاه بحر و بودریانک که ما را که اکثر ملوک و فاسد اولور سال بو کیم بحر خضر که
فانورن کندیوب اطرافنه چوقوب و میانی فالور و ثابندر و بودریانک سبیه کالی امدادی وارد و زیرا که
بعضی اسکله وارد در که مسزانه مقارنت و دخول ممکن اولور و جزر زمانده سفیدر و سوانده چنار عرق
اولوب قمار اوج راع بحر ایلد بری بر نه فواید ایشدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل

حکمت و اهل هیئت دیشدر که بحر ایلد بر تبادل ایدر و زیرا که مرور از زمان ایلد صورلدن خاکده نیجه و جهله
تغیرات غلیظه حاصل اولور و اول خاکت بعضی بر لری شور و بابس اولمش ایکن بحر دن اکاعتدال کاور و بالعکس
اولور و وجهندن خاک حیوان و انسانه مشاهد در که گاه جوان و گاه پیران اولور و ثابندر و بعضی مکشوف
ایکن بحر ایلد مستور اولور و گاه دریا التمه مستور اولان بر لرا جلوب معمور اولور و زیرا که حرکت بحر اجرام
فکیه قوتدن صادر اولده و گاه فورته و طوفانی تحریک ایدن انتظار کوا کب حرکت بحر موافق کلمکله
دریا جدن زیاده طغیان ایدر و سوا حلی کوب کیدر که بر اول کبی با صوب اوزر و کوندوبه مخصوص ایدر و گاه
بر غیری کازندن چکیلوب ارضی کشف ایدر کوبا که بی آدمه و دوس اطه لری کبی اول ارضی بخش ایدر و ثابندر
قریه متصل اولان بعضی بر لمر و ریا ام ایلد جزیره اولمشدر قبرس کبی قمر دن متقطع اولمشدر و بالعکس نیجه
غیری جزایر یول قریه اتصالیه ایاالتله ملحق اولمشدر و ریا کوبا که دریا و بر یکی بر لمر مکافات ایچون بعضی
شهر لری و جزیره لری الوب آق دگری اطرافنده اولان بیرامشلی نیجه بلادی با صوب قمر نه صالمشدر
و بودریانک دیر که سابقاً سبته بوغاز ندن بری اولان آق دکدر مکاتی قمر ایکن اراضی یونان ایدی نعد مرور
ازمان ایلد محیط غربی طغیان ایدوب اول بوغازی اچوب اول اراضیدن کچوب حالا اولد یغی بر لمر کیشدر
و اطلاس دگری کازندن اسفله بر یول جزیره و اریکن بر تار یغده سبته محیط غربی طغیان ایدوب بیکاره با صوب
المشدر و انجیون عمق بحاری کشف ایدن اول طرفی تجربه ایدر ایکن قمری بالجهلی و اولی بولمشدر پس
بودلات ایدر که اول مکان صکره دن بحر ایلد با صالمشدر (امام غفری رازی رحمه الله علیه دیشدر که اشبه
بودر که ربع معمور و سوانف دورده ما بحر ایلد معمور و مستور اولد و انک یورای محققدر که اکثر اخبار کسر
اولمشه اجزاء حیوانات مائیه ظهور ایدر و زیرا که تحت مادن بارز اولان طین لاجد و که تاب آفتاب ایلد بحیر
ایشدر و مسعودی مروج نام کاشده یازده در که میاه بحار مرور و اوار ایلد متحرک و سیال و سیار و لکن
وسعت فضا شندن و بطور حرکتدن انتقالی حسن اولمشدر و ساکن قدیمه شمس ساکن ظن اولمشدر نه کیم
حضرت خالد بن الولید رضی الله عنه صدیق اکبر رضی الله عنه حضرت تارینک خلایقنده حیره فتحه وارمشدر
و تحفه ابرمشدر و اهل حیره دن عبدالمسیح نام بر بر کور و باندن اخبار عجیبه صورده شد و اخبار
عجیبه شندن بری بودر که بن یثمد که بحر فارس محل نزول که حلول ایدوب اوجیم تحت قدمکده تلاطم
ایدردی و سفینه رمتاع شند و هند ایلد بوموضع کوب کیدردی و مسعودی دیشدر که حالا بحر ایلد حیره نک
اره سی نیجه مریحله در و تحفه وارنلر مریول صدقنی بیانشدر و عربش مصر ایلد جزیره قبرس اره سنده بر یول
وار ایدر که اهل عربش قمر دن قبرسه کیدر و ردی و سبته بوغاز ندن اخبار ایلد سببی طولی اون ایکی میل
مسافه بر مین کور و بری و ارایدیکه اندن اهل اندلس جانب غربی و اهل مغرب جانب اندلسه کچر کیدر و ردی
و ما بحر روم اول بحرک شمسده اقبوب بحر محیطه دو کوردی بعده مرور ایام ایلد میاه بحر اول بحر لری سیر
ایدوب اطرافنی سبیله بصمشدر حالا اول بحرک صفا و سکونی وقتنده بحر مریول عیان کور و سوز دیرلر
و بومذ کورات انسانی صدهزار آثار وارد در که میاه بحارک غریب شرقه حرکت و انتقالیه دلالت ایدر و اول
هندک اقدی بر همن اعظمدر که اصول حکمتی اول ییلوب سوبلشدن و اجرام علویه نک اجسام سفلیه ده اولان
تأثیرات سبیله مبدأ اولی اثبات ایشدر و هند و سندن نام کاشده علوم حکمتی اصول و فروع و ازوب
دیشدر که اوج شمس هر برجده ایکی یلک و یوز سنه سیر ایدوب یکری بش یلک و ایکوز سنه شمسده
بر دوز سن تمام ایدر و قتا کواچ شمس بروج شمالیدن بروج جنوبیه به انتقال ایدر عبارت ارض دخی
سمت شمالدن جانب جنوبیه تحول ایدر زیرا که بواضی معمور و بحر ایلد معمور اولوب حالا بحر ایلد معمور
اولان بر لمر مسکون و معمور اولور و زعم ایشدر که اوج شمس هر دوز سنه بر که اهل عالم فناء و ارب مجذبا
وجود کاور و مسعودی دیشدر که پس حسیض شمس میاه بحاری جذب ایشدی بوقاعده اوزره مییشدر
چونکه اوج حسیض مریومک انتقال مائیه تدریجدر عامرک غامر اولمشی و عالم آخرک وجوده
کلیسی دخی دفعی دکل تدریجدر پس مادامکه حسیض شمس بروج جنوبیه ده و جانب جنوب سمت
شمالدن زیاده حار اولوب اول حرارت بومطوبی اول جانب جذب ایدوب حسیض آب دخی اول سمت کیدر

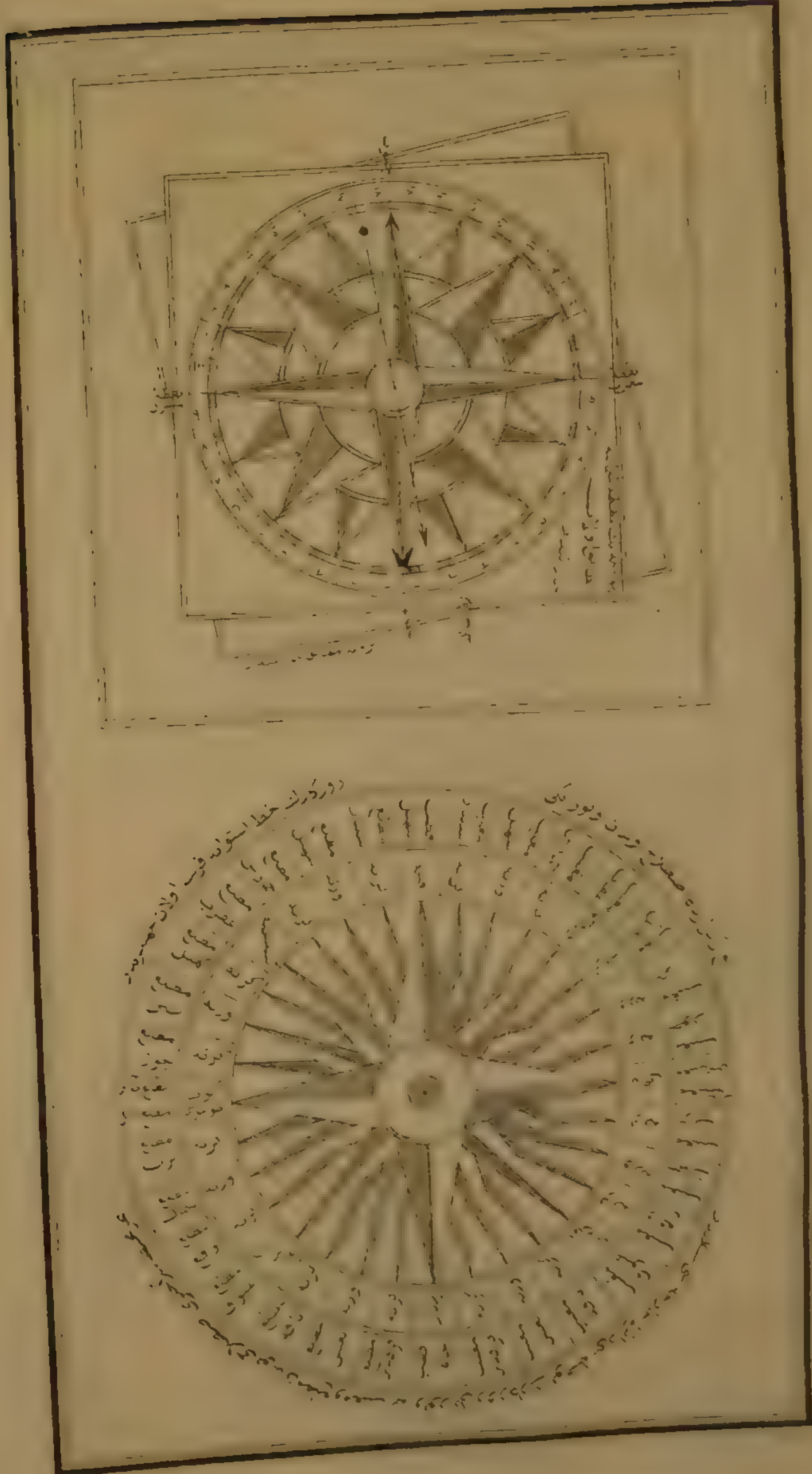
وایدا عمارات ارض انتقال اوج شمس ابله فرض اولنوب بروج جنوبیه به حالولنده عبارت دخی اولطرفه
 تحول ایدر باموری یازمقدن مزادمن اعتقاد ایچون دکلازل بلکه اول صنایع حکمیک عجایب صنعتلرین
 وغریب حکمتلرین عارف اولان چله بی کندی وجودنده بولوب معرفت نفسه نائل اولقله معرفت حقه
 واصل اولوب هر امر ادی کندی کوکلنده حاصل اولاق ایچوندر (نوع خامس) بجزله واهل بروج اولان منافع
 وفوتدک وکندی دوز وفسده بولان حیوانات بعض اوصاف زواندین بلدیبر (ای عزیز) معلوم اولونکه
 اهل حکمت دیشلردکه چله در یازلک صوبی آجیدر لکن بجز محیطک سواحل شمالیه سینه وسواحل
 جنوبیه سینه اولان صولری ایچک منته سنده طائیدر وآنک منته بودر که اول ایکی سمتک جبالندن انهار
 عظیمه و میول کثیره جریان ایدوب اول سواحلدن اول ایکی بجزه وکیلور واولیکی ناحیه نک سمت راستلرندن
 شمس منیره پیدا اولد یغندن تأثیری قلیل وحرارتی ضعیف اولاشدر واول بجزه نک اجزاء لطیفه مائیه سی هوایه
 مجذب اولوب صولری لطافتی اوزره قالمشدر پس بجزین مزبورین ابله سفینه لکنور دیک جلی اچی دریا لده
 کنور دیک حلت نصی قدر الحقی کاور زیرا که ماضیکل جوهری کثیف اولد یغندن تحمل سفینه ثقیله ایچون
 قوت بولور اما ما عذیک جوهری لطیف اولد یغیچون سفینه ثقیله به تحملی اولنوب غرق اولور و ما عذب
 ایچنده سیاحت ماضی ایچنده سیاحتدن آسان کاور زیرا که اجزاء کثیفه بی شق ایتمکدن اجزاء لطیفه بی شق
 ابله حرکت اسهل واندرا نکچون امواج بجزه شیرین امواج بجزه تلخن اعظمدر که کاهی قیاسوب سیاحتیه حقیقار
 کاهی چکیلوب قهریه ابرو میاه بجزه لکن من اولمشده فواید چوقدر اظهاری بودر که کندی کثافت بولوب
 سلامتیه سفینه ل سواحل کیدوب کله لورایچه سی لطیف اولوب درون وبرونده بولان مخلوقات آنک
 عفو تندن هلاک اولوب سلامت قاله ل زیرا که ما را کد عذب اولسه طول مکث ابله تهن ایدوب رایحه سی
 مهلت اولور حق تعالی عنایتیه بجاری دخی انسانه مسخر ایتمدر که آنک درونده انواع اجمار ولولور و مرجان
 و مغناطیس وغنیری و نیجه منافع و سنگری و انواع لحم طری استخراج اولور وروی زمینده اولان مخلوقات
 انواعندن زیاده هم درون دریا مخلوقات بولور لکن عنصر مادن عنصر هوایطیف اولد یغندن هوا ابله تربیه
 اولان حیوانات بریه ما ابله تربیه اولان حیوانات بجزه بدن الطیف واطر قدر و احسن و اشرفدر و حیوانات
 بجزه بکثرت و اعجاز ایکی قسم اولمشدر بر قسمک بریه سی اولمز بالقی انواعی کبی امتدشاق هوایه احتیاجی قانز
 زیرا که طبیعتی جمولوز بریه خلق اولمشدر و بوقسم بی نفس بولند بی کبی صوت وصدانز بولمشدر زیرا که
 تعین هوا صوت وصدای چکرده بولنسان بریه ابله حاصل اولور پس بریه سی اولسان حیوانات نه نفسی اولور
 و نه صوتی کاور و بوقسمک بریه اولقله هم نفس ابله هم صوت وصدای بروب قور بغه کبی سولر و بالقی انواعندن
 بر نوع بالقی اولور که جسته جسته جسم انسان منالی نصف مؤخری چتالدر و طبیعتی مخلوقات بجز ابله جنک
 وقتالدر اگر چه جسته جسته ادم قدر اولمشدر لکن حیوانات بجزه لکن جسته جسته غالب بولمشدر اول تمساح نامیلده
 تبعیه بولمشدر و حیوانات بجزه لکن اعظمی حوتدر که بولک سفینه دن اعظم کورغمدر حق تعالی حکمتیه
 مخلوقات بجزه لکن مخلوقات برکی به نفسی آکل و به نفسی مأکول ایدوب ما کولک نسلنی کثیر خلق ایتمدر
 تا کیم منقرض اولوب بقا بولسون و بعد دریا ده ساکن صدف نامنده بر حیوان واردر که اوسط بهارک
 اواسطنده وجهه دریا به چقبوب اغزی آجوب مطر نساندن بش اون قطره الوب نه دریا به طالوب اوقطره ل
 لولر تراولر معیان انشاق الساری (نوع مادس) بجزه منافعندن اولان سفینه لکن اطراف وسواحلده
 سیر و مقلد بلدیبر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلردکه عنایت حق ابله منافع بجزه دندر که
 دریا بوزنده سفینه لکن موافق روز کار ابله می ادا اولان جهنمه مرعنه سیر ایدوب نیجه یکن جمال
 و بفالک و نیجه یکن زحمت و مشقتله نیجه ایام و شهر و ایچنده نیجه قری و بلاد کونور دیک نیجه یکن قطار
 احوال ثقیله بی سولته تحمل ایدوب زمان قلیل ایچنده نیجه یکن سواحل بعیده به نقل ایدوب کونور لور
 اما قورده قورده سفینه لکن سفر ایدن اهل اسلامدن زینس ایچیلر سفینه لکن ایچون اوزر ایکی روز کار
 تعبیرتقسیم ایدوب چله بی اون عدد ایل بیان ایتمشدر ایجابیه شمالیه لکن و جنوبیه قله و شرقیه کون
 طوغوسی و غربیه یاطی و شمال ابله شرق ابله شرق ابله جنوب ابله جنوب ابله جنوب ابله جنوب

اراسنه لودوس و غرب ابله شمال ابله سینه قره یل دیشلردکه بولنک هر ایکیسی اراسنه اوزده و هر بریه
 اوزده اراسنه کرته یعنی ربع اصطلاح ایتمشدر و کرته لری هر بریه اضافتله تعیین ایدوب مثلاً یلدر لکن بوزدن
 یکا کرته سی دیوب اوزر ایکی روز کاری بولوب چله سی بوسله ابله بولوب اصلنه ایتمشدر و هر روز کار ابله برسته
 کیشلدر و اما بجز محیط جنوبیه سیر سفینه لکن سفر ایدن اهل چین و ماچین و اهل هند و هند و اهل فارس
 و عرب ملاحری مزبور اوزر ایکی روز کاری تقریب جهنمه اون بش مطلع وایکی قطب چله بی اونیدی اسم ابله
 و مطالعک مقابلنی مغیب ابله تسبیح ایتمشدر و بواونیدی اسم نوابه دن اونیدی کوسکک اسمیدر که
 انلری اصطلاح ایدوب اون بشک مطلع و مغارب و قطبین مقابلنه کیشلدر و نقطه شمالدن بدأ ایدوب
 جانب شرقیدن نقطه جنوبیدن ترتیب ابله اعتبارا ایتمشدر ابتدا قطب جاهدر که مغرب کاهدر و اول قطب
 شمالی قریبده بولان کوکبدر که اهل هیت اکاسم تصغیر ابله جدی دیرلر و اول سمتک روز کاری اصل اعتبار
 اولمشدر بعده مطلع فرقدان و مطلع نعش و مطلع ناقه و مطلع عمیق اعظم و مطلع نسر واقع و مطلع شمال
 راجح و مطلع ثریا و مطلع نسر طاردر و اول نقطه مشرق جهنمه اولد یغندن اکامطلع اصلی دخی دیرلر بعده
 مطلع جوزا و مطلع تیریمانی و مطلع اکلیل و مطلع قلب و مغرب و مطلع فارسین و مطلع سهیل و مطلع سلبار
 و قطب جنوبی که اکا قطب سهیل دخی دیرلر و بوسمتک روز کاری دخی اصلدر و نصف غربی نه ذکر اولان
 کوا کبک مغیبی ابله تسبیح اولمشدر پس قطب سهیل و نسر که مغیب سلبار و مغیب سهیل و مغیب فارسین
 و مغیب عقرب و مغیب اکلیل و مغیب تیر و مغیب جوزا و مغیب طار که مغیب اصلیدر و مغیب ثریا و مغیب
 شمال و مغیب واقع و مغیب عمیق و مغیب ناقه و مغیب نعش و مغیب فرقداندر که بولنک اوزر ایکی جهنم
 هبوب ایدن ریاحی بوسله ده بولوب هر بریه مقابلیه سینه سیر و سفر ایتمشدر و اما بوسله برمدور مقوادر که
 انده اوزر ایکی روز کار یاز بولوب درون حقه به وضع اولمشدر و اول تقسیماتک برنده نقطه شمالیه سیاه ابله
 اشارت قلمشدر و اول حقه به بیت ابره دیشلدر و رأس ابره شمال مقناطیس ابله سی اولمشدر و مرکز حقه ده
 قائم اولان میلک رأسه وسط ابره وضع اولنوب دم حقه شیشه ابله سد اولمشدر تا کیم درون حقه به روز کار
 یول بولیه و ابره نک حرکت و قرار نه مانع اولیه پس بوجهه هر قوم نک نقطه شمالی خارینک نقطه شمالیه
 مطابق وضع اولنسه ابره سی نقطه شمالدن اونیدر درجه غربی قرار ایتمکله حقه ابله خارینک نقطه شمالی
 ابره دن اونیدر درجه شرقی بولنسه بولنکله اهل سفینه به چله جهنم ایدوب و هر روز کار بیان اولوب نه طرفدن
 کلوب نه سمت کیده چکاری هب ظاهر و نمایان اولور زیرا که بوسله ابره سی نقطه شمالدن جانب غربیه اونیدر
 درجه منحرف قرار بولور و بجزین اکبر ایام ولیا لیده رؤس چبالی یله مشاهده ایدوب هر لرس انله نسبتله
 شمس و کوا کب دریا دن طلوع ایدوب نه دریا ده غرب ایدوب سبحان من بخیر لنا العجاظ نظم کشتی و ما یری صان
 وقف شتاب) باد باندن قنادا چشم مرغاب) خوف طور و سون ندر اول ذوق و صفا) کوله سن طائر روی دریا
 اتکا ایلیه سن بالینه) باقیه سن آینه سمینه) اوله سن بارة بادیه وزان) ایدو سن خیلی سواحل سیران) اولوب
 اسوده پردوش هوا) کزن سن عالمی بی منت با) (نوع سابع) طبقه مائیه نک نخنی بولان عمق بحاری و مسافات
 بجز محیطی و کره بروجی سفینه ابله سیر و دوری بلدیبر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت عمق بحاری
 و مسافات روی دریایی کرات و مرات ابله تقشیش و امتحان ایدوب اتفاق اوزره دیشلردکه طبقه مائیه نک نخنی
 بولان عمق بحاری گزار و مرار ابله تقشیش و تجربه اولمشدر اما اعماق بحار اربعه مذکور به بالاده بولمشدر و اما محیط
 غریبک عمق خارج سینه و اسپانیسا و پورتغال ناحیه لنده قعر دریا ده در تیز و قلاج اسقاندیل ابله ایرمشلدر
 و برمانیا و پورتغال ناحیه لنده بجز محیطک عمقی اکثر لرزنده الشمس ذراع الخی کورمشلدر و غایت عمیق اولان
 بر لینی یوز ذراع دن ناقص بولمشدر لکن شمال ناحیه لنده بجز محیطک عمقی در تیز و قلاج جندن زیاده المشلدر
 و اما بجز محیط جنوبینک عمق سودان و جبال قروچیش و عرب و عمان سملزنده الی یکن قلاجیه یقین درین
 بولمشدر و بجز هندوچین ناحیه لنده بجز محیطک عمق یکن قلاج مقداری بولمشدر و اما بجز محیط
 شرقینک عمق چین و تبت و کوه خطا و تارستان ناحیه لنده بعض بر لینی یوز قلاج جندن زیاده و بعض بر لری
 التیوز قلاج جندن زیاده بولمشدر و اما بجز شیرین شمالینک عمق بعض بر لنده اوچیز و قلاج و بعض بر لنده

فصل سادس) ماهیت عنصر خاک و فواید و خواص و کیفیت و احوالی و سکون و قرار و حفظ
اجزای و و هاد و جبال و کره ارض و یک طبقه به انقسام و یکی دنیا که ظهور و بده از سامی و تفرج عیونی
وزلزله زمین در نوع ایل حکیمانه عیان و بیان اید (نوع اول) ماهیت عنصر خاک و فواید و خواص
و کیفیت و احوالی و هیئت و و هاد و جبال و سکون و قرار و جذب اجزای و یلدر (ای عزیز) معلوم
اول و آنکه اهل حکمت و اهل هیئت اتفاق ایله دیشلدر که عناصر اربعه نیک رایی و لب لبابی عنصر تر ایدر که
اول بر جوهر بسیط و کیفیت و ماهیت نوعیه سی بارد و بایس اوله له سائر عناصره بخلاف و و ثقیل و طلق
بولند یغندن چیز طبیعیتی تحت العناصر اولوب کندی اجزای جذب و حفظ ایله چیزنده سکون و قرار
ایتشد و بوعنصر خالص سطح واحد بر له محاط بر جسم کیدر که اول کره نیک مرکزی مرکز عالم و زیر پای جمیع اعدا
و سطحی و هاد و جباله مضر من اولوب فوقنده بولنان کره مانک و هوانک سطح مقرر لینه تماس ایتشد و افلاک
و عناصر کره زمینک اطرافنده و تحریک اولوب دوران فلک اول سرعت حرکتیله بوعنصری هر چه تند و وسطه
دفع ایدوب ساکن طوئند در نه کیم بر شیشه ایچنه بر چرخ و وضع اولوب اول شیشه سرعت و قوتله اداره
قیاسه اول جبر نیک و سطنده حرکت ایلوب ساکن اولور کذلک ارض اوسط فلکده ساکن اولوب بر قرار
اوزره قرار ایتشد و کرچه بعضی دیشلدر که کره ارض شمس حولنده هم حرکت وضعیه ایله و هم حرکت
ایینه ایله دایما تحریک بولند و افلاک و نجوم ایسه ایدسا کنه و ثابت اولوب انجق دوران ارض ایله تحریک
و دایره اولند در نه کیم را کب سینه سائر اولان که به ساحل بحر تحریک و سائر کور و نمشد و بونک
برمه دارچه تفصیلی فصل ناسعه هیئت جدیده نامیه بیان اولنه چقدر لکن بورای ضعیف جهوره مخالف
بولنشد و چونکه بویکایده احوال عالمی بیاندن مراد من انجق معرفت ممانع جهان در نه امرده جهان دکلدر
بس عالم نه هیئنده اولور سه اولسون و نه جهته حرکت قیلور سه قبلسون جمله سی اول بدیع السموات و الارض
حضر نیک کمال قدرت و عظمتنه دالدر و بر لزوم اولان انجق بونظر عبرتله کسب کالد و بوعنصر ارض
اخزاق کبی کون و فساد ایله انواع صورتیله بولمغه قابلدر زیر که کندی چیزنده ایکن یله سائر عناصره تبدل
ایدوب و منقلب اولور و بوعنصر ارض برودت و یسوستی معی بولنملری علت غایط و تمسک اولمغه ظهیری
حیواناته مقرر و ملجاء و بطی معادن و نباتاته مبدأ و منشأ بولنشد و کوری الشکل اولدینی نیجه دلائل
و براهین ایله اثبات اولنشد و بر جمیع روی زمینده ایکی یچق فرسندن زیاده مرتفع جبل اولدینی بقینا یلنشد
چونکه ارتفاع اعظم بحیالک قطار ارضه نسبتی سبع عرض شعیره نیک بر ذراعیه نسبتی کبیدر پس بوجبال جمیع
ارضک کره اولمنه مانع دکلدر مثلاً بر مد و ارتفاع اوزرنده حیات ارض غرس اولنسه و انصاف حیات اندن
طشره بولنسه اول قضا حکم مذکور لکنه اندر ضرر و بر مد یکی کبی تضاد پس جبال دخی ارضک کره یقه ضرر و بر مد
لکن کره زمین زیاده عظیم اولد یغندن سطح کور و نور آنکچون علم حکمتدن بی بهره اولنملر عقلی کوزی
کور و یکی بدن تجار و زنجیوب اولدینی مکانی دوز کور و مکانه مجموع ارضی سطح مستوی ظن ایتشد و حال
بویکم واقع مطابق دکلدر و کره ارضک و سطنده بر نقطه موهومه وارد که مرکز عالم و تحت حقیقی اودر
و جمیع جهتلدن اجسام ثقیله کامیل ایدوب موانع مرتفع اولد یقه واروب انی بولور و هر چه تند ارضک
سمایه بمدی مساوی اولدینی حلاله اجرام ثقیله بر برینی تدافع سبیله یا مرکز جذبی طریق یله بوعنصر ارض
وسط عناصره قرار ایتشد پس انسان سطح ارضک هر نه موضعنده قائم اولور سه نیک رأسی ایداست سمایه
کاب قدیمی سمت مرکز طوغری اولور و کائنات صفا ظاهر کور و نور زیرا که انک افق دایره سنک مرکزی
کندی قدیمی تختنده بولور و ارضک قتی طرفه نه مقدار حرکت ایلنسه کاسمانک اول مقداری اولطر فندن
ظاهر اولور و طرف اخرندن اول مقدار ظاهر بدل سمایه خفا کلور پس بیکری ایکی فرسخ مسافه که تقریباً
ارضک بر درجه سیدر هر اول قدر حرکت ایچون سماتک دخی بر درجه سی ظاهر اولوب مقابله بر درجه سی
خفا بولور زیرا که بر درجه ارض کندی منطقه سنک اوچیه و زالتش بر فندن بر جز اولدینی کبی سماتک دخی
بر درجه سی اوله در پس ارضک بر درجه سی مقابل و بر ابرنده بولنان سماتک بر درجه سنه مطابق و مساوی
عدا اولنشد و کرچه دایره ارضک قوسندن دایره سماتک قوسی اطول بولنشد و ایکن بوقیاس ایله جمله درجیات

شمالیسی اهایسی ایض و اسمر و نصف جنوبی سا کنلری حبش و اسود و قاتلری اون دوت قارشدن زیاده
 عوما اوزون بویلی بولمیشلردر و یکی دینانک بغایت جوق انما چاربه سی و اشجار ممرسی و جبال عالیہ سی و وواد
 عقیقه سی و اردروانک انواع و حیوانی و طیوری بحدی حساب اولور و انک قرا و بلادینک نه سیاتنی
 و بودی و ووادینک غایاتی خلق ایدن خلایق بیلور و اول عمالک بی پایان وسعت و فسخته ربع مسکونه معادل
 رکرت عارمه یدی اقلیه معادل و مماثل بر عالم جدید الوجداندر که اطوار غریبه سی و احوال عجیبه سی حضرت
 خلایق آثار صنعت تحقیق و ایات قدرتی تصدیق ایتشدر و مساحه جاحتنک کمال و سعفی افاده و ایشیدن
 اهل عبرتک بقینی زیاده ایتشدر مع هذا کتب اقدمین و زراوین انک خبریدن تخی اولوب دور آدمین بزی
 کوزلش و ایشدلمش دکل ایکن و ایشدای عالیدن اول تاریخ کالجہ دکن کیدلمش دکل ایکن بانقد برخی مجید اول
 هند جدید ظاهر و بدید اولوب یکی دینا نامیلہ شهرت بولمیشدر پس بحر محیط ارضک اکثری ستر و احاطه ایش
 ایکن ربع مسکون و یکی دینا و نیجه یولک اطهر لده نیجه ییک جبال و اجبار و اودیه و انهار و فلولات و جزائر
 و انواع اشجار و بدایع صنایع پروردگار هزاران هزار اول قدر و اردر که تفصیلی انجی اول جلیل جبار و مقاب
 اللیل و انهار و مکون السموات و الارض و البحار بیلور که کلام قدیمده (و ما انقط من ورقه الا بعلمها)
 دیو سمرشدر (نوع رابع) اسباب تفجریونی و ماده زلزله زمینی حکیمانه بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
 اهل حکمت دیشلدر که تفجریونک و زلزله زمینک سببلی بودر که درون ارضده تکنون ایدن بخیارانده
 محتبس اولده و برجهته میل ایدوب آندہ تبردا بله میاه منقلب اولور اگر قلیل ایه اجزاء بخاریه ابله مختلط
 اولوب قالور که قوی سیر صونی بودر و اگر کثیری ایه درون ارضه صغیر میوب رقی ابله ملایم برلری شق ایدوب
 چیقار که عیون متغیر بودر و عیون و نیایعک هر برسی دخی بودر که تلوج و امطار دن درون جباله ترشح ایل
 سیلان ایدن صولدر زرا که تلوج و امطارک اکثری ایل عیون و نیایع از دیادوب اولور انلرک قلیله بولدر دخی ناقص
 اولمیشدر پس بریزنده جران ایدوب ماده حیات نبات و حیوان و انسان اولان میاه عذب و فرات ایچون حق
 تعالی جبال ارضی خزان قیلشدر زرا که میاه تلوج و امطاری جبالک جو قنده مغارات و اجبار ایچنده
 وزیر زمینده جمع و حفظ ایتشدر بعدد شقوق ضیقہ دن شینافشیا انجراح ایدوب ایدن عبادینه کفایت قدر
 عیون انهار ایتشدر تا کیم شتا آیه ده تلوج و امطاری شت قلیل جباله انزال و امطار ایدوب میاهندن اول
 مغارات و اجباری امان عیون و انهار بدل بردخی عملی اید نیجه دکن اول اجبار ساقلنده اولان منافذ ضیقہ دن
 تدریج ابله ترشح ایدن میاه عیون و انهار نبات و حیوان و انسانه ایتشدر و زیاده سی اودیه ده سیر اولوب فریاد
 ابله درالره کتشددر پس اول خالق متعالی بریزنده اولان مخلوقاتیچون بوجبالی تلوج و امطار اولوب عیون
 و انهار و بر مکده طولاب امثالی ایتشدر و بوطولاب لک دوری داغدر که الی یوم القیامه قائم امداد درون ارضده
 یا بخاردن تکنون ایدن یا امطار دن مجتمع اولان صولر برلرینه صغیر بوجبالی ایتشدر دن سهل و هین خروج
 ایلده ککده اگر بحار و اجبار ایه یا مسافر خالک باله ایه اول ماه بار و عذب و فرات اولور و اگر شورق
 برلرین کلورسه اول صولج اجاج اولور و اگر اراضی کبریه دن و معدیه دن چیقار سه اول ماهار اولور
 زرا که فصل شتاده برودت هوا غالب اولمده حرارت شمس باطن ارضه فرا ایدر که ایکی ضبد بر مکانه
 جمع اولمز انکچون درون ارض ایام شتاده خار اولوب اراضی کبریه و معادن حاره کثرت و قتلرینه کوره
 اول حرارتی جندب ایدوب داغما حفظ ایتشدر پس اول علت دندرز که معدنلر جو ارنده فانیان
 ایلیجه صولرک طعملری و ریاحلری و حرارتلری و خاصیتلری و الوانی بری برینه مقاب اولوب مقارنلری
 احکامن اخذ ایتشدر درواکر بوصوبه برودت هوا اصابت ایدر سه جامد اولوب جیوه اولور یا زفت
 و انفت و یاشب و باطوز و بابوره اولور و اسفهان ابله شیراز ارا سنده بر صوجیقار که بحساب صنایع
 باریدن صفر جتی صونی نامیلہ مشهور در بقی بر ارضه چکر که مستولی اولوب محصولات اکل ایلده
 بر کسه واروب اول صودن بر ققه الوب و راسنه التفات ایچوب اول ققه بی بره قوم یوب اول ارضه
 کرونر سه اول صوبه حساب سطریز زور تاج اولوب اول برادی قتل ایدیکن قوتله نقل ایدرلر و امداد درون
 ارضده تکنون ایدوب محتبس اولان بخار ایلہ بر مرتبه غلیظ اولسه که بخاری ارضدن نفوذ ایدوب چیققی

ممکن اولسه یا خود ارض کثیف و صاب اولوب خروج بخار و مانع اولسه و بخار ایه درون ارضده مجتمع
 اولوب خروج طاب و حیزنه راغب اولده اول بخار حیزنه خروج ایچون ارضی عقیق ایلہ شق و خرق و دفع
 ایلده کده اول مکان حرکت ایلر که زلزله زمین اودر و درون ارضده تکنون ایدن ادرنه و یا حاکم ایچارات
 زمینک بیان اولنان احکامی کبیر کاه اولور که مواد مرقومہ بغایت قوتلی اولوب ارضی اولده عقیق ایلہ شق
 ایدر که اندن بر عظیم صوت هولک ایلده اولور و کاه اولور که طبیعت دهن اوزره مخترج اولان بخار و دخانک
 اشتعالی اقتضا ایدن حرکت شدید لیلہ ارضدن آتش ظاهر اولور و اگر بر معدنده ظهور ایدر سه الی تمام
 احراق اید نیجه دکنایام و مشهور و شین ایلہ منقطع اولمز دیشلر (والله اعلم بالصواب فانه هو سبب الاسباب
 فصل سابع) کره ارض اوزرنده تعیین و فرض اولنان دواتر و اقطابی و روی زمینک اقسام خسه یه
 انقسامی اقتضا ایدر اسبابی و ربع مسکونک اقالیم سبعة حقیقیه به تقسیم اولندیغنی و اقالیم سبعة بی
 تحسید ایلده هر برنده نیجه ممالک و جبال و انهار و نظام و نه شکل اناس و نام بولندیغنی و اقالیم سبعة نک ماوراسی
 احوالی و عرض تسعینه دکن کشف و امتحان قیلندیغنی و اقالیم سبعة نک هر برنده کندی اطول نهاری
 استعلام و اطول نهاردن بلادک ستمنی و استخراج اولندیغنی و اقالیم سبعة ده امریجه بلاد و مساکن
 مختلفه بولندیغنی الی نوع ایلہ حکیمانه بیان ایدر (نوع اول) کره ارض اوزرنده تعیین و فرض اولنان دواتر
 و اقطابی بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت امور افلاکی ضبط ایچون کره عالم اوزرنده اثبات
 ایتدکاری دواتر و اقطابین سکز دائره و ایکی قطب کره ارض اوزرنده هم تعیین و فرض ایتشدر تا کیم انلرکه
 امور ارض دخی مضبوط اوله اما ایکی قطبک برسی قطب شمال ایدر و بونک مقابلی قطب جنوب ایدر و اما سکز
 دائره نک دردی عظیمه و دردی ضغیره در دواتر عظامک اولکیسی دائره استوا و ایتکیسی دائره
 بروجدر و اوچکیسی دائره افتدر و در دخیسی دائره نصف نهاردنرته کیم بالاده بیان اولمشدر و دواتر صغارک
 ایتکیسی انقلاب مدار ایدر و ایتکیسی قطب البروج مدار ایدر و بونک بونی متوازیه در که هر ایتکیسی
 اراشده بولنان بعدد متساویدر و اوچکیسی منصرفه در که بری بریلہ تقاطع ایدر و بونلرک ایتکیسی بیعی دائره افق
 دائره نصف نهاردنرته ارض اوزرنده هم رسم اولتمیوب منفصل و متحرک وضع اولمشدر باقیلری کره اوزرنده
 مرسوم و ثابت امداد دائره استوا کره ارض اوزرنده بر عظیمه در که منطقه فلک اعظم اولان دائره معدل النهار
 سلطنده واقع اولوب شنه ده ایکی دفعه شمس کندی حرکت غریبه سبله اوزرنده کاد کده اکثر معموده لیل
 و نهار و انده حرکت فلک مساوی و مستقیم اولمده بوجا خط استوا دیرلر و اول ایکی وقت شمسک ایکی نقطه
 اعتداله کادیکی زماندر که بری ابتدای برج جلدرو بری ابتدای برج میزاندر و بوجخط استوا کندی به متوازی
 اولان دواتر عظیمه سیدر و ارضک ایکی قطبیدن بعدی برابر اولوب کره ارضی جنوبی و شمالی ایکی برابر
 قسقه تقسیم ایتشدر و دواتر بروج ایلہ ایکی محله تقاطع ایتشدر که اول تقاطع محلاری اعتدال نقطه لری
 مقامانده در و اما دائره بروج کره ارض اوزرنده رسم اولمشدر و معدل نهار ایلہ تقاطع ایدوب ایکی انقلاب
 نقطه لرنده دکن اچیلوب بر رجابه میل ایتشدر و اول میل کلی دیرلر که بکری اوج بیچی درجه قدر
 جنوب و شماله کتشددر و بونلرک قطب لری دخی قطب عالیدن عدد مرقوم قدر بر رجابه دوشمشدر
 و بونلرک اون ایکی قسقه تقسیم اولمشدر و هر برینه بالاده بیان اولنان بر راسم ایلہ برج دینلشدر و الی برجی
 دائره استوا دن شمالده و التیسی جوده بولمشدر و هر برج اوتوز درجه یه و هر درجه الشمس دقیقه یه قسمت
 قیلمشدر پس بونلرک اوجیور الشمس درجه بونلرک احوال کره ارض انکله بیلمشدر و اما دائره افق بر عظیمه
 متحرک در که عالک کور بر شور قسقی کور غز قسندن فصل و تحسید ایدوب کره زمینک فوقانی و تحتانیسی
 بونکله بیلمشدر و بونلرک افق نیجه قسم بولمشدر بری افق حقیقیدر که کره بی تصیف ایدر عظیمه در و بری
 افق حسیدر که انکله ممکنه مختلفه سا کنلرینک رؤیتی خدیله مختلف اولور و صغیره در و بری افق مستقیمدر که
 خط استوا یه مخصوص عظیمه در و انده طلوع و غروب استقامت اوزره دولا بآسا بولمشدر و انکچون اکا
 افق مستقیم دینلشدر و بری افق مانلدر که مستقیم و عظیمک غیر یسی بیلمشدر و یعنی جمیع آفاق مانله ایکی قطب
 عالیدن بر رجابه مانل بولمشدر پس فلک و ارضک هر جهته اولان هر جزونده افق اعتبار اولمشدر و طلوع

و غروب آنرا که اکثرند استقامت اوزره اولمیدر جایلی بولند و عرض زمینده که اول محل قطب ارض در دور افلاک آنده و حوی بولند و در زیر که دایره افلاک یکی قطب یک بری سمت رأس و بری سمت قدیم بولند و پس عرض زمینده افق ابدی معدل بری برینه مطابق اولوب اقلیمی متعدد اولند و وافق حسی قطب یک مسافه سی وجه ارضه بکری یکی یک بیش و خطوه دن زیاده دکلر دینلند و اما دایره نصف النهار بر عظیمه متحرکه در که یکی قطب عالم دن و زمین اولان سمت رأس دن مروراید و دایره معدل له و دایره استوا ایله تقاطع قیلند و دایره ارضی تصیف ایدوب بر نصی شرقی و بر نصی غربی واقع اولند و نصف ایل و نهار بونکه معلوم اولوب تعیین بولند و دایره معدل و استوا اجزا شدن هر برینه بر نصف نهار اعتباری ممکن اولند و اما دایره ارضه صغیره که دایره استوا به متوازیه در لایزال ایکسی مدار قطب البروج در بری انقلاب صیفیدر که مدار اول سر طائر و بری دایره انقلاب شود که مدار اول جدید پس بود و اثر ثانیه ایدو امور ارضی جمله سی مضبوط اولند * فسیحان الصانع الحکیم * نوع ثانی * کره زمین دایره ارضه ایدو اقسام خسه به منقسم اولد یعنی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلدر که یکی قطب و یکی انقلاب مدار لری اولان در دایره صغیره جمیع کره ارضی بش قسم ایشلدر که هر برقه سی یکی دایره صغیره ماینده یار دایره وسطنده واقع اولان مسافه در پس بواقسام خسه نک بری یکی انقلاب اراستده مدار خمس التند و اولفله بواک منطقه مخترقه تسمیه قیلند و شدت حرارت دن قدما قنده غیر مسکون ظن اولند و در یوایی انقلاب اراسی قرقیدی درجه مسافه در که خط استوا بونک وسطنده بولند و یکی قمتنه منطقه یارده بولند و در زیر که بونلر مسیر شمس دن بعیید اولفله شدت برودتدن حکما قنده غایب مسکون ظن اولند و در یوایی قسم یکی قطب بروجک مدار و وسطنده بولنن یکی مدور مسافه در که هر برینک عرضی قطب ارضه و انجیمه یکری اوج بچق درجه بولند و بواکی قسم دخی کندی قطب لری اسمیه تسمیه اولند و یکی قسم باقی منطقه معتدله بولند و بونلر حرارت و برودتده معتدل اولفله بونلر مسکون اولوب عمارت قیلند و اما قسم شمالیسی مدار انقلاب سر طائر و مدار قطب بروج شمالیه تحدید اولند و اما قسم جنوبیسی مدار انقلاب جدیدن مدار قطب بروج جنوبی به و انجیمه دایره اولان مسافه بولند و هر برینک عرضی مسافه سی قرق اوج درجه کیل اولند و در یو مناطق خسه نک ساکنلری ظل و وضعی جهتیله بری برندن فرق اولند و اما ظل جهتن دن منطقه یارده ساکنلر نه رحو ی تسمیه قیلند و در زیر که انلرک ظلی آسباب آسماط افق میسرود و در یو بولند و در منطقه معتدله اهل یسنه جانی دینلند و در زیر که بونلرک ظلی جبال کی نصف نهار اولد قده بر جابه واقع بولند و در منطقه حاره ساکنلر نه ذات الظنای اطلاق اولند و در زیر که خط استوا دایره بولنلرک ظلی نصف نهار دایره که جنوب و کاه شماله دوشر کور غشدر و شمس منیره سته ده یکی دفعه ای اعتبار الله بولند قده سمت رأسلر نه کاب نصف نهار دایره ظلی منعدم بولند و در انلرک شمس غایت بعدی انقلابه وارد یعنی طلعه بولند و در واته لاین التند بولنلرک سمت رأسلر نه شمس منیره سته ده بر کره کاب نصف نهار دایره ظهلی منعدم بولند و در واته لاین اهل یسنک سمت رأسلر نه قریب اولان قطب عالم ایدی الظهور کور غشدر و مقابلی اولان قطب عالم ایدی الخفا بولند و در انلرک ظهلی بر بولند و اما وضع جهتن دن جمله سی اوج قمتنه تقسیم اولند و بر قسمی خط استوا ساکنلریدر که مغربن مشرق ابتدای طول دن انتها سته دایره مدار دوبر عرضده دوزیلوب انده فالندر و قسم ثانی خط استوا دن یکی طرفه برابر بعد اولان عرضلر دایره دوزیلوب نظام بولندر و قسم ثالث خط استوا به یکی طرفه دن برابر عرضلر دایره بری سمت رأس و بری سمت قدیمه ساکن اولندر و الله اعلم * نوع ثالث * ربع مسکونک اقلیم سبعة حقیقه به تقسیم اولند یعنی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت ربع مسکونک اختلاف لیل و نهار اعتباریله بر نیچه قسم ایدوب هر برینه بر اقلیم تسمیه ایشلدر و در زیر که بونلرک نصف نهار یسن یسان ایدوب کاقیاس ایلد نصف جنوبی سمتن کیشلدر و جمیع کره ارضی اقسام تسمیه ایشلدر و در لایزال اقلیم حقیقی تقسیمی کاه اطلوایم ایله و کاه عدد شهر ایله تعیین ایشلدر و چونکه خط استوا نسبت التند ساکن اولنلر لیل و نهار مدام اون ایکشر ساعتدر بعد از قطب شمالی یا قطب جنوبی سمتن خط استوا دن بعد اولد قده اختلاف لیل و نهار

اکا کورده از دیان بولور پس بوزایره استوا به متوازی دایره عرض اعتبار و فرض ایدوب هر یکی دایره مایته بر اقلیم اطلاق ایشلدر و اول شطر طاله که انده اطلوایم و خط استوا سمتن دایره نصف ساعت زیاده اولد و بونقسم ایدو مواضع و طبایع بلاد و اختلاف لیل و نهار اجمالا متعین و معلوم اولند و در زیر که بر عرضده بونان بلاد امور مذکورده دینلند و اولوب مساری کیشلدر اما اقلیم اولد اوج دایره فرض اولند و در که بری مبدأ و بری وسط و بری نهایت اقلیم در و اقلیم باقیه نک هر برنده ایکشدر دایره فرض اولند و در که بری وسط و بری نهایت اقلیم در زیر که هر اقلیم سابقه لیل و نهار سی مسبق و قبل ابتدای تعیین ایشلدر و حکما قده اقلیمی یدی اقلیمه حصر ایدوب عرض تسمییدن زیاده اقلیم اعتبار ایشلدر و لکن متأخر و ن اقلیم سابقه ماوراستده اولان بر لری معور و مسکون بولوب الشمس الی بچق عرضده دایره مدار قطب بروج و انجیمه دایره اطلوایم نهار سته نصف ساعت از دیاده تقسیم و بکری درت اقلیم ایدوب انلرک اطلوایم نهار بر شهر از دیاده عرض تسمییدن ناحیه سته وصول بولنجیمه دایره تقسیم و بالجله او تو اقلیم اعتبار و تعیین ایشلدر اما خط استوا ناحیه لیل اکثری دریا اولفله جهنر قنده ابتدای اقلیم اول اون یکی بچق درجه عرضده فرض اولند و در اول محل اطلوایم نهار دخی تقریبا اون یکی بچق ساعت بولند و در و اطلوایم نهار ربع ساعت زیاده اولد یعنی محل بونلرک وسطیدر و اطلوایم نهار اوج ساعت اولد یعنی مکان اقلیم اولنلرک و نایتنک ابتدای سیدر پس هر اقلیمه اطلوایم نهار بونلرک اوزره نصف ساعت تفاوت شرطیه بکری در دخی اقلیمه اطلوایم نهار بکری درت ساعت باقیه بالغ اولند و در که مدار قطب بروج شمالیه لکن اقلیم مر بوز بری برندن اصغر در زیر که اقلیم اولنلرک عرضی و طولی مسافه سندن اقلیم نایتنک عرضی و طولی مسافه سی اتقص واقصر اولوب جمیع اقلیم بوزیب اوزره بری برندن اضیق و اقل بولند و اما عرض اقلیم خط استوا دن بدای اولوب عرض تسمییدن تمام اولند و در و اما اطلوایم نهار محیط غریبه اولان جزایر خالده انلرک ابتدای اقلیم محیط شرقیده نهایت بولند و در * نوع رابع * اقلیم سبعة شهره نک حد و دنده بولنن ممالک معور و بری و هر برنده اولان جبال عالییه بی و نهار عظام جاریه بی و اهل یسی الوانی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت دیشلدر که ربع مسکونی اقلیم سبعة به تقسیم ایدن حکما قده ماهر بر اقلیمی نیچه ممالک معور و شهره ایله تحدید و تعیین ایشلدر و نیچه براهین ایله تجربه و امتحان ایدوب تحققة تسمیه ایشلدر و در زیر که او تو زو قرق سته طرفه نیچه ل بوز ربع مسکونی سیاحتل باشند باشه کیشلدر و اما اقلیم اولنلرک مسافه سی محیط غریب سدن و ملکیت بر بردن و ملکیت بوزدن و ملکیت خیشدن و ملکیت حضرموتدن و ملکیت سیادن و جنوب ملکیت عندن و جنوب ملکیت سند و هند و چیندن کوب محیط شرقینک بعض جزایر نه او غرار بولند و بواقلیمه بکری جبل عالی و او تو زو نهر عظیم قاشا و سیر اولند و در بونک اهل جله سیاه بولند و اما اقلیم نایتنک مسافه سی جمیع بلاد مغرب و شمال بلاد سودان و شمال جزیره عرب و بلاد یمن و مکه مکرمه و مدینه منوره و طائف و قطیف و بحرین و هرمز و ممالک هند و هند و ما چین و چین اواسطنده بولنن بلادی کوب محیط مشرقی جزایرینک اواسطنه و اصل بولند و در بواقلیمه بکری یدی جبل عالی و بکری یدی نهر عظیم سیر و قاشا قیلند و در و اهل بالجله سیاهه مائل اسیر مشاهده اولند و در و اما اقلیم ثالث مسافه سی محیط غریب دن کلوب شمال بلاد مغرب دن و ملکیت مصر دن کلوب قدس شریف و دمشق و کوفه و بغداد و بصره و شیراز و اصفهان و جمیع ملکیت فارس و ملکیت مکران و شمال ملکیت هند و هند و ما چین و چیندن عبور ایدوب محیط شرقی جزایرینه وصول بولور بولند و در بواقلیمه او تو زو اوج جبل عالی قاشا و بکری نهر عظیم سیر اولند و در و اهل بغدادی بکری اسیر بولند و در و اما اقلیم رابع مسافه سی جمیع بحر سفید و بحر محیط اولان سبته بوغاز دن و ملکیت اندلس و ملکیت اسپانیا و غالیانک و ملکیت فرنگستان و روم ایلینک جنوبی جابلرندن مرور ایدوب بحر سفید و اناطولیونک نصف جنوبی بولند و در عبور ایدوب طرابلس و انطاکیه و اسکندرون و حلب و ارزنجان و دیاربکر و موصل دن و تبریز و اردبیل دن و قزوین و طوس و شمال جبال فارس و ملکیت لاهور و کشمیر و خراسان دن و جنوب خطی و ختن ملکیت لرندن و هند و چین شمالدن کوب محیط شرقیده بولنن جزیره واصل اولور بولند و در بواقلیمه بکری بش جبل عالی و بکری ایکی نهر عظیم سیر و قاشا قیلند و در و اهل جله سیاهه قریب اسیر مشاهده اولند و در و اما

اقلیم تمام مسافت می محیط غیریدن واسپایا شمالندن و عمالک افترج اوامندن واق دکرکه نصف شمالیستند
 یکوب اکثر بلادنا طولی و سراسر و سرورم و شیروان و بحر خزله نصف جنوبه اولان کیلان و جام امالی
 بلادی یکوب ماردی نهر جیحونده بولنان مملکت خوارزم و مملکت بحر قنق و بخارا و مملکت بدخشان و جنوب
 مملکت ترکستان و جنوب مملکت تاتارستان و جنوب دشت کبیر و جنوب مملکت تبت و شمال مد چین و جنوب
 مملکت تنوکه را و مملکت خطای و خندرن مرورایدوب محیط شرقی به ارغرا و یلمند در و بوالقیده او تو زواج
 جبل عالی وارن بش نهر عظیم سیرو و دارلنددر و ادلی جله بیاض بولنددر و اعلی اقلیم اقلیم رابع یلمنددر
 و عدده انک ایکی پانزده مجاور یولان اقلیم ثالث و اقلیم خامس اکامضاف اولنددر زیرا که بوالقلم ثلاثه نک
 آب و هوای لطافتندن اکثر اهالی سی قوای ظاهره و باطنیه و حسن و جمال و هنر و کالده اعتدال اوزره
 بولنددر و اما اقلیم سادسک مسافه می محیط غیریدن و عمالک فرنک شمالندن و وندک مملکتندن و روم ایل
 ممالکی شمالند بولنان بلادندن و استانبولدن و قره دکرکه جنوب و شمالند اولان بلاد و عمالککندن و از اقدن
 یکوب عمالک کرجهستانه و کجیه و تقایس و روانه و کویکه دریادن شمال شیروانه و دریند قلمه بندن ممالک
 طاعستان و از دهرانه اوغرا و یوب بحر خزله نصف شمالیستند مرورایدوب ماردی نهر سیحونده اولان
 قره قلیاق و ازین و چغتای و کاشغر و اولونغای و ترکستان مملکتندن و تاتارستان و دشت کبیر که نصف
 شمالیستند و خطای و خن مملکتندن شمالندن یکوب محیط شرقیه بولنان جزیره واصل اولور بولنددر
 و بوالقیده اون بر جبل عالی و فرق نهر عظیم عدو اشاقیلنددر و بولنک اهل صاریه مائل بیاض مشاهده
 اولنددر و بوالقلم بردی شدیدایکن به اعتدال اوزره یلمنددر و اما اقلیم سابعک مسافه می ساحل محیط
 غیریدن مملکت یوتقال و مملکت انکاردن یکوب مملکت قیماق و بلاد صقالیه دن و مملکت بولخاردن
 و مملکت روسدن و شمال بلاد خزندن مرورایدوب شمال عمالک دشت کبیردن و شمال عمالک تاتارستان
 قدیمدن و شد اسکندردن عبورایدوب محیط شرقیه بولنان جزیره اوغرا و یلمنددر و بوالقیده اون بر جبل عالی
 و فرق نهر عظیم تماشاسیر اوغرا و اهل قزله مائل بیاض بولنددر و بوالقلم سابعک نهایتی عرض تخمین
 تعیین اولنددر و طول نم بارانده تمام اون التي ساعت بولنددر و حکای قدمار یی اوزره بولنان اقلیم سابعه
 مشهوره بولنددر که میان اولنددر اما متاخرینک رای اوزره تقسیم اولنان بکری دورت اقلیم حدودی تعیینی
 گاه جک جدولده اولان ارقامه حواله قیلنددر * نوع خامس * اقلیم سابعه نک ماوراسی معروف بولنددر
 و عرض تعیینه دکن کشف ایل اقلیم اعتبار اولنددر و اقلیم سابعه نک هر بنده طول نهاری یلمنددر
 و طول نهاردن هر بر اقلیمه مکان بلاد استخراج اولنددر یعنی یلمنددر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اگر چه
 متقدمین اهل هیئت اقلیم سابعه نک ماوراسنه التفات و اعتبار را بخیوب اقلیم سابعه به حصر و قصر اختیار
 لکن متاخرین اهل هیئت اقلیم سابعه نک کوره تقسیم اولنددر یعنی منوال اوزره طول نهاریستنه نصف ساعت
 از دیاد بولنددر بر اقلیم اعتبارایدوب خط استوان اولنددر بکری دورت ساعت اولنددر یعنی محله دکن که اول مدار
 قطب بر وجه بکری دورت اقلیم اختیار اختیاردر لیکن اندن قطب ارضه یعنی قطب عالم التمه و ارنجیه دله
 فاعده تفاوت نصف ساعت اجزائی ممکن اولنددر و طول نهاریستنه از دیاد بولنددر بر اقلیم اعتبار ایل
 ایکی قطب ارضه سی دخی التي اقلیمه تقسیم ایدوب عرض تعیینه دله با جله او تو ز اقلیم اعتبار تعیین اختیاردر
 و اقلیم سابعه نک ماوراسی تقییش و امتحان ایل مدار قطب التمه دکن کتمنددر و اول مملکتی مسکون بولوب
 سکاتی صورتده انسان و سیرنده حیوان امالی مهمل و ناقص و نادان مشاهده اختیاردر و مدار قطب التمه
 بر قومه مختلدر که جله سی ایستغزی وایت خویلی بر بر ایلنک ایدر و وایت کبی تعیش ایدوب ایت دیر لکنند
 اولور و شدت شادن اون آی مدته ایت حالی چکوب بر لر کیدر لکن نه دیانت یلور و نه صیانت و نه مذهب
 کار و نه مشرب و نه معتدل ایدر و نه زینت و نه عبادت یلور و نه عادت و نه لطافت و نه تفاوت یلور و نه
 عفت صورتی مقتضایه معامله ایدر و اول محله بر جبل عظیم بولنددر که ایکی یچ فرسخ از قاع
 التمه در و انک جو فنده معدن ذهب محرق اولوب ذروه تله سندن آتش بی دود و هوا به معدن ایدر و کورنددر
 و جبل مر قونک اطرافندن قتی جوق عیون ساره تعیر ایدوب انمار عظیمه اولنددر و روختمد اولان بحر محیط

شمالی به دو کیلوب ماه بحر اول شدید الحرارة بولنان انهار ایله منحل اولوب اعتدال بولنددر و بحر اول سواحلی
 منجمد اولوب حیتان بحر اول منجمد کلوب طولنددر و اول ناحیه نک سکاتی اول منکی صید و اکل ایدوب بلاد
 بعیده اهلنه صاقوب انکه جلود حیوانات الوب ایس ایدر و اول محله علی الدوام یل نازل اولنددر اون آی مدته
 انهار حاره نک کوره ایله معتدل اولان کرمانه لوده فالور و وایکی آی مقداری صیف اولور که کرمانه لودن طشره به
 کاور و اول ناحیه سکاته کره عالمک نصف جنوبی تحت الافق ایدی الخفا فالوب و نصف شمالی سی فوق
 الافق ایدی الظهور اولوب حرکت افلاک و نجوم انده زحوی بولنددر اول محله دن عرض تعیینه و ارنجیه دکن
 اطول نهاریستنه و ماه و تقایله التي ایله بالغ اولور زیرا که شمس اول بیان اولنان حرکت غربیه سیله ابتدای جله
 کلد کده عرض تعیین جنوبیه بدرجه قدر بر یوزندن غروب ایدوب عرض تعیین شمالیه مظم اولان
 بدرجه قدر ارضه طلوع ایدوب التي آیده بروج شمالیه بی قطع ایدنجیه دله قطب جنوبیه بر کجیه و قطب
 شمالیه بر کون اولور چونکه شمس ابتدای میزانه واصل و بروج جنوبیه ده حاصل اولور ارضک قطب شمالیستند
 غروب ایدوب ینه جنوبیستند طلوع ایدر و التي آیده اول بروجی قطع ایدنجیه دله شمال کتمنددر ارضک
 بدرجه سی ینه ظلمات شبده فالوب اول ناحیه ده بولنان دریا منجمد اولور و جنوب مملکت دخی احوالی شماله
 قیاس ایل یلمنددر پس شمال نهاری زمانی جنوبک شب تاویدر و شمالک لیلی زمانی جنوبک نهاریز * سبحان
 مقبل اللیل و التماره اگر بر اقلیمه اطول نهاری استخراج اولنک لازم کاوره اول قاجنی اقلیم ایلستنه عدد
 نصفی اون ایکی یچ ساعت اوزر ینه ضم ایله حاصل اولور مثلاً اقلیم خامسه بولنان از ضرورم رفعت از رومده
 نصف عدد اقلیم اولان ایکی یچ عدد اون ایکی یچ اوزر ینه زیاده او انسه اون بش اولور پس متعین اولور که اقلیم
 خامسه اطول نهاری اون بش ساعت اولور و بقیاس اوزره اطول نهاردن بلدک قاجنی اقلیمه نک کتمنددر واقع
 اولدی یعنی معلوم اولور و نه لا بلده رقومک اطول نهاری اون بش ساعت و اون ایکی دقیقه در پس عدد رقومک اون
 ایکی یچنی طرح اولوب قالان ایکی یچ ایل اون ایکی دقیقه تضعیف او انسه حاصل اولان خسه دن عدد اقلیم
 بکری دورت دقیقه دن مکان بلد ظاهر اولور یعنی معلوم اولور که بلد مزبور اقلیم خامسک نصف ثانیستند
 و انحری کتمنددر بولنددر زیرا که هر بر اقلیمک مسافه عرضی نصف ساعت تفاوتد که او تو دقیقه در نصف
 اقلیم ربع ساعتدر که اون بش دقیقه در پس اون بش دقیقه بولنان بلد وسط اقلیمه و اون بشدن نقصان بولنان
 بلد نصف اولده و بلد مزکی اون بشدن زیاده بولنان بلد نصف ثانیده واقع ایلنددر و اگر اون ایکی یچنی طرح
 اولوب قالان ایکی یچنی تریج او انسه دوازم موازیه نک عددی حاصل اولور زیرا که بش اقلیمک اون دهره سی
 اولور و باقیلری بو کایاس ایله بولنددر پس خط استوان عرض تعیین شماله و ارنجیه دله اقلیمک احوالی
 نه اطوار ایل یلمنددر عند المتأخرین تحت جنوب احوالی دخی بعینه او منوال اوزره یلمنددر یعنی انده هم
 او تو ز اقلیم تقسیم اولور زیرا که یکی دنیانک نصی خط استوان جنوب کتمنددر واقع اولنددر مثلاً ربع
 مسکونک خط استوان جانب جنوبیه اقلیم اوله جبال خردن مزور ایدوب منبج یل مبارکدن عبور
 ایدر و اقلیم ثانی انقلاب شوی التندن یکوب دورتش پورته اوغرا و زیرا که متاخرین اول طره ده او تو زواج
 درجه عرضنده نیجه مملکتی بولنددر و اهالی سی جله عاید اصنام اولنددر پس جمیع اقلیمک عدادی و دوائر
 متوازیلری و اطول نهاری و عرضلری و مسافه لری بوجه نک اعدادی بلنک مراد اولور و سه جدولند
 معلوم اولور و الله اعلم بما فی ملکه * نوع سادس * امرجه مساکن و بلادی یلمنددر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل حکمت دیمنددر که آب و هوای انی مختلفه ایل مجاور و متمیز اولنددر و اختلاف مساکن
 حسب جله مختلف اولنددر و قدرت باری ایله انواع تأثیراتسندن مزاج ارض ایله متحد بولوب آب و هوا خاکه
 تعیت قیاسدر و هر ارضک مزاجی بشقه بر طرز اولد یغیون هر بلد کندی اهالی کندی مزاجی مقتضایه
 تربیت ایلنددر اما مساکن حاره نک مزاجی کندی اهالی اسود و شعری و بروجی و هضمی و هضمی قوی
 و کثیر و طوبی قلیل و قلوبی و جیل و ابدانی تایلین و انحطاط و هر می تعجیل ایلنددر و بلاد حیش کبی زیرا که اندرک
 ساکنینک عمری انجق او تو ز سنه به کتمنددر بلک نادر اولور و انکه یاشی قرق یله یلمنددر و اما مساکن بارده نک
 مزاجی کندی اهلنه شجاعت و قوت بخش ایدوب هضمی آسان و راحت قیلنددر پس بو مساکن بارده و طب

دخی اولدیه کندی اهلانی ملجم و مجسم و عین و عرض ایدوب عموما بد نلری طراوت و نراکت بولوب ایض
 و براق اولم در صیفه لری معتدل اولوب شتالی برودنی شدت بولم در و اما مسا کن رطبه نك مزاجی کندی
 اهلانی کوزل یوزل و نرم سوزلی ایدوب انله استرخا و معتدل صیف و شتا و ربوب حی و با سور و اسمال و قرو و حلین
 کنیرا یتمدر و اما مسا کن یا سه نك مزاجی کندی اهلنک جلود و امن چه و دما غلین یا بس ایدوب صیفه لرن حار
 و شتالز بارد ایلد در و اما مسا کن عالیه نك مزاجی کندی سا کنلرینه صحت و قوت و ربوب اکثرن حسن خلق
 ابله مسرور و علم و کمال ابله معمور و روح حسن و جلاله منور و طول بقا ابله معمور ایتشد در و اما مسا کن غار نه نك
 مزاجی کندی محبوب و سلیقه و مدد و کمال ایتشد ماعرا کد غیر بارد و ربوب انلری هوا سلیقه محوم و کنا قنیه مغموم
 و ادرا کثرن قلیل و مزاج لرن علیل ایتشد در و اما مسا کن جزییه منکته فک نك مزاجی کندی مجاور لرن نك بد نلرن
 قوی و شعر لرن کنیر و قاتلرن قصیر ایدوب اکثرن کزکی و رشید و صیفه لرن حار و شدیدا ایتشد در و انلرده بیوست
 و مهر غالب اولم غله حرب و شریه طاب اولم لدر و اما مسا کن جلییه نك مزاجی بلاد بارده ساره کبی
 کندی اهلانی تربیت ایدوب نلجی باق اولد چخه رباح طیبیه سلیقه انلری مطیب ایتشد در و اما مسا کن بحر نه نك
 مزاجی کندی اهلنه حر و برودنی معتدل ایدوب رطوبتی بیوستی اوزر نه غالب ایتشد در و اما مسا کن
 شمالیه نك مزاجی بلاد بارده و فصول بارده احکامنده اولوب کندی اهلنده امراض عصری کنیر و باطنلرنده
 اجتماع اخلاطی قلیل ایتشد در و اول بلاد کنا لرن نك هضه لری قوی و عمری طویل اولم در زیرا که انلر
 اکثری یوزیلدن زیاده عمر و بقا بولم در و انلرده قنل تحلیل و کثرن امتلا ی عروق اولم غله طمر لری منفجر اولوب
 رعفی کنیر اولم در و قرو و حلری قلیل اولوب تیز شفا بولم در و بد نلری قوی و قانلری صافی و یورکاری حرارتی
 و لدیغندن اکثری اوصاف سیب ابله طویل در و اما مسا کن جنوبیه نك مزاجی بلاد حاره و فصول حاره
 احکامنده اولوب اکثر میاهای مروج مال بولم در و اهلنک برقی مواد رطب ابله غلی و جوامی علیل و اعضا لری
 مست و اشتعالی قلیل و معدده و شمول لری ضعیف مشاهده اولم لشد در و قرو و حلری عسرتله شفا بولور و عورتلری
 امراض ابله احسان ضایع ایدوب ولد لری قلیل و حیض لری کنیر اولور و باده سله صرع و انواع حی اصاب ایدوب
 رمد رطب ایدوب با سور استیلا ایتشد در حتی اوزر یاشنی قیقا اوزر ایدن مغلوب اولوب کتمدر و اما مسا کن شرقیه که
 مشرق کشاده اولان بلاد مزاجی صبح و خوش بولم در زیرا که آفتاب عالمتاب اول بلاد اهلانی اوزر نه
 طلوع ایدوب هوالن معتدل و صافی قیلمدر و اما مسا کن غربیه که شرقیه نك عکسی اولم در اول بلاد
 مزاجی رطب و غلیظ قالمدر زیرا که بلاد غربیه اهلانی اوزر نه شمس اول نه ادرده شمس صامت امر تفع اولوب
 اطرافنی تسخین ایتد که اوزر نه کلز س انلر برودنی لیلی عقبه شمس اوزر نه بقاء نك طلوع ایدوب اول
 آن ایتشد حرارتیه مستولی اولد یغندن او خلق خلق بلغمه طویل در خصوص افضل خریفه صوتلری
 کس اولوب بوغنی اولم در پس میان اولان مسا کن مدوحه نك برین اختیار ایدوب وطن مراد اهلان اهل
 سیاحتیه لازمدر که ابتدا اول ارض مزاجی و ارتفاع و اختلاف و انکشاف و استتارده اولان خواصی اول
 بلدل مجاور ی بوانان جبال و معادن و بخارلر امن چه وجهاتی بیلوب اندن اهل بلدل مرض و صحتده و هضم
 و شمول و حسن و صورتده و خلق و غیرتده و شرب و عاداتده و مذهب و عقیده حکم اعلیته احوالن تجربه
 قیاسون بعدد نالرن نك خارج و داخل عالمیدر و ابواب روزنه لری سمت مشرقه کشاده یا طرف شماله
 نهاده میدریسون زیرا که شروطن ساندنر که برون خانه راسع و درونی عالی و ابواب و روزنلری یا مشرقه یا شماله
 مفتوح و متول اولنه تا کیم باد صبار نسیم شمال اول خانه به طوله و انکاه بیت معمور اولوب اهل بیت اندن
 دمبدم حیات جان بولم و کوه لری خوش اولوب بد نلری صحت و عافیه ده قانه پس امور نهاده اهم و لازم اودر که
 نسیم بخری و باد شمالی درون خانه داخل و شمس ارضنه واصل و عواصنک صلاحی شمس مشرق ابله
 حاصل اوله حیات و صحت و طیف و جاری و یارد و عذب انهار ی دیویدلر و رود و مجاور اولان نسیم ابله ابله
 ندیم و بار اولوب اشتیاق ابله اشتیاق ایتک چانه عفا و جمعه شفا و قلیه جلادر و اشکال دوازده و عوده
 بولمدر که بوفصلت نهاده جمع و رسم اولم نك مناسب کورمدر

اشکال صورت

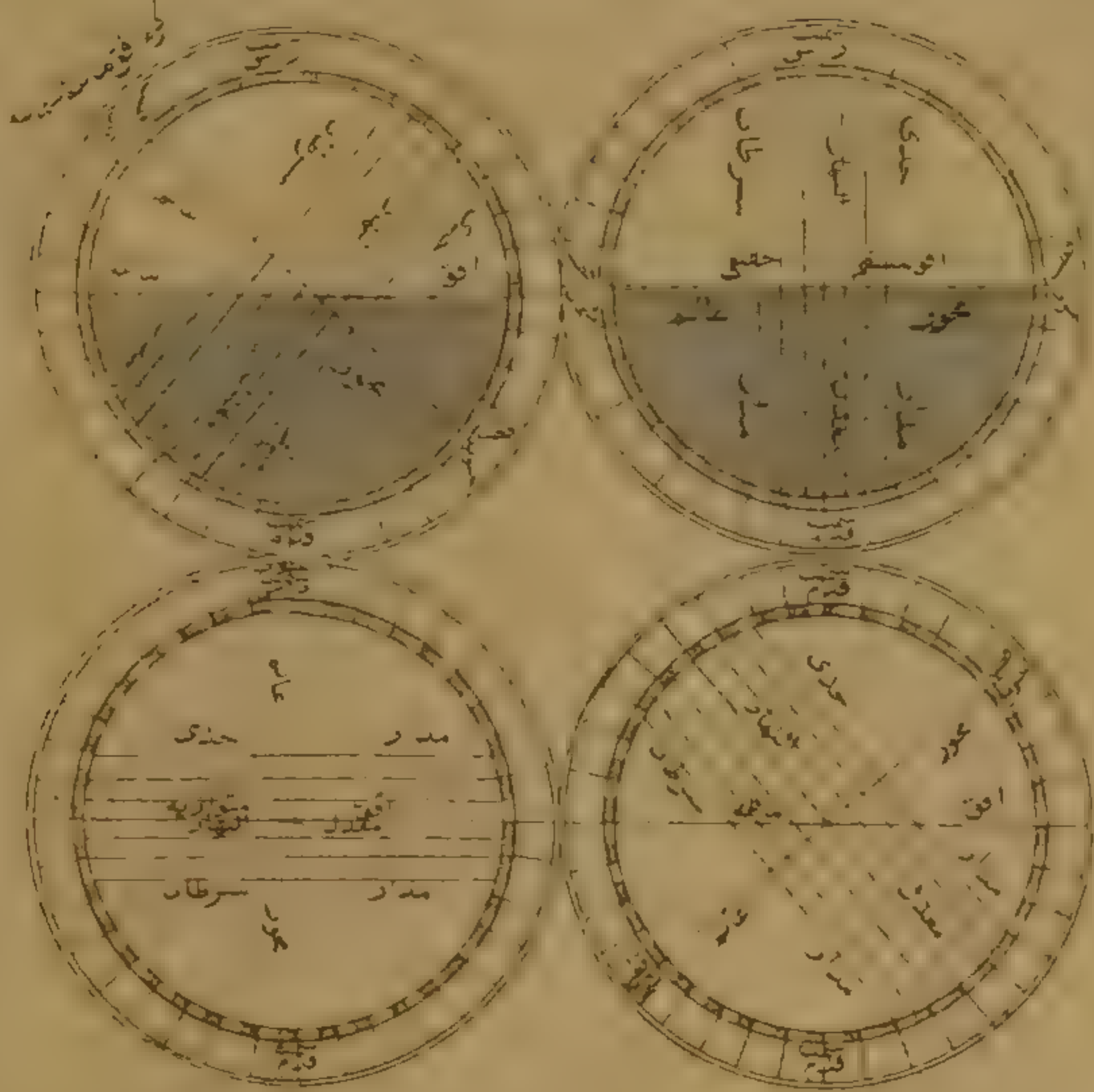
اشکال

اشکال صورت

سبعه عناصر اربعه در

منقذ مینا ز غم کوزه دمع محمودت
شکلید ر

حکای قدمائیک ربع مهوری

اولیہ سب سے بہ تقسیم

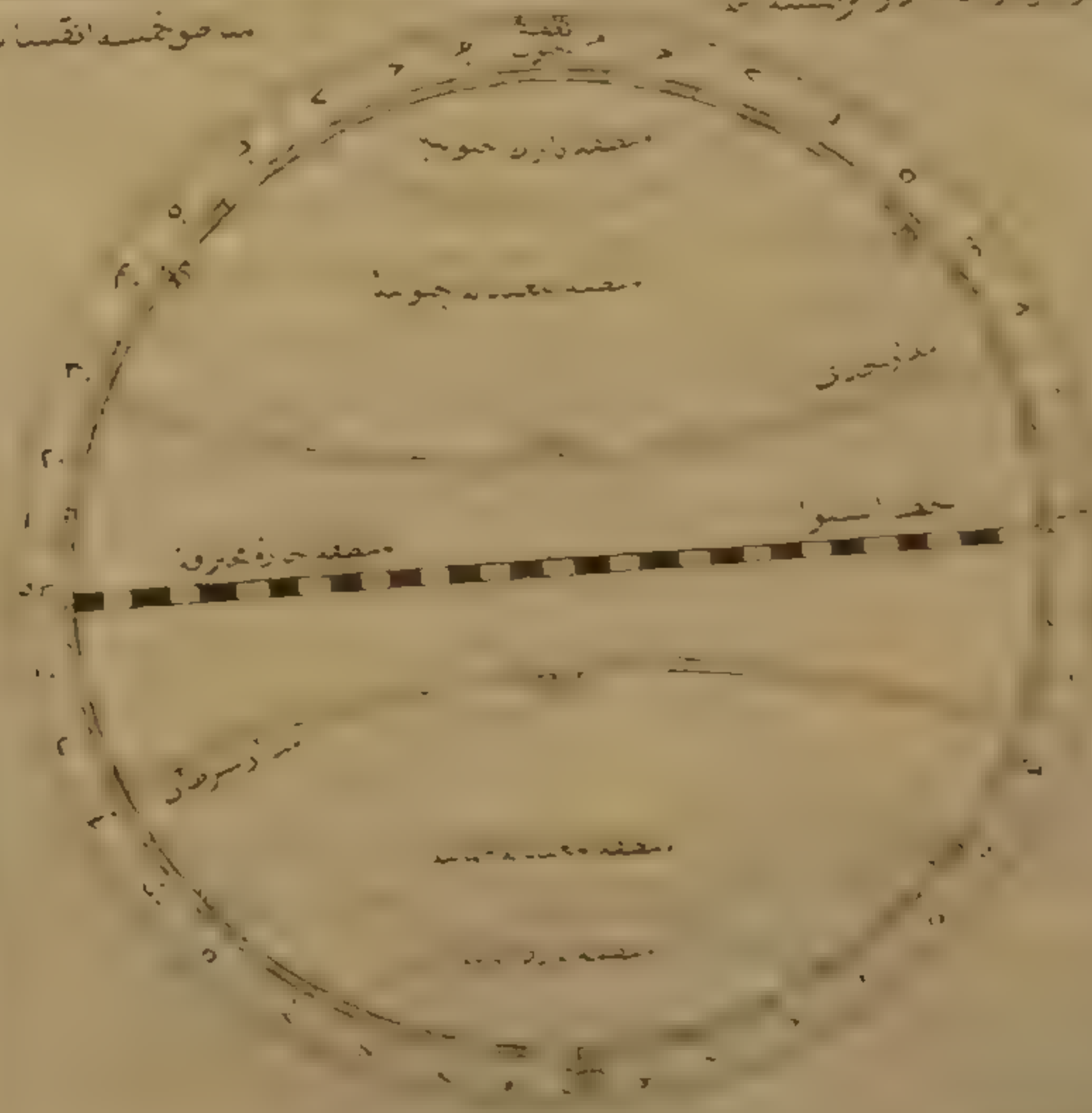
مکری

سکریپت

مع حوتمسه 'نقسه' بیدر

روز سه شنبه، هجرت دوم فرخنده

درجه عرض	درجه طول	عرض اقلیم		مسافت اول	
		رقبه	درجه	رقبه	درجه
۰	۰	۰	۰	۰	۰
۰	۱	۰	۰	۰	۰
۱	۰	۰	۰	۰	۰
۱	۱	۰	۰	۰	۰
۲	۰	۰	۰	۰	۰
۲	۱	۰	۰	۰	۰
۳	۰	۰	۰	۰	۰
۳	۱	۰	۰	۰	۰
۴	۰	۰	۰	۰	۰
۴	۱	۰	۰	۰	۰
۵	۰	۰	۰	۰	۰
۵	۱	۰	۰	۰	۰
۶	۰	۰	۰	۰	۰
۶	۱	۰	۰	۰	۰
۷	۰	۰	۰	۰	۰
۷	۱	۰	۰	۰	۰
۸	۰	۰	۰	۰	۰
۸	۱	۰	۰	۰	۰
۹	۰	۰	۰	۰	۰
۹	۱	۰	۰	۰	۰
۱۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۰	۱	۰	۰	۰	۰
۱۱	۰	۰	۰	۰	۰
۱۱	۱	۰	۰	۰	۰
۱۲	۰	۰	۰	۰	۰
۱۲	۱	۰	۰	۰	۰
۱۳	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳	۱	۰	۰	۰	۰
۱۴	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴	۱	۰	۰	۰	۰
۱۵	۰	۰	۰	۰	۰
۱۵	۱	۰	۰	۰	۰
۱۶	۰	۰	۰	۰	۰
۱۶	۱	۰	۰	۰	۰
۱۷	۰	۰	۰	۰	۰
۱۷	۱	۰	۰	۰	۰
۱۸	۰	۰	۰	۰	۰
۱۸	۱	۰	۰	۰	۰
۱۹	۰	۰	۰	۰	۰
۱۹	۱	۰	۰	۰	۰
۲۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۰	۱	۰	۰	۰	۰
۲۱	۰	۰	۰	۰	۰
۲۱	۱	۰	۰	۰	۰
۲۲	۰	۰	۰	۰	۰
۲۲	۱	۰	۰	۰	۰
۲۳	۰	۰	۰	۰	۰
۲۳	۱	۰	۰	۰	۰
۲۴	۰	۰	۰	۰	۰
۲۴	۱	۰	۰	۰	۰
۲۵	۰	۰	۰	۰	۰
۲۵	۱	۰	۰	۰	۰
۲۶	۰	۰	۰	۰	۰
۲۶	۱	۰	۰	۰	۰
۲۷	۰	۰	۰	۰	۰
۲۷	۱	۰	۰	۰	۰
۲۸	۰	۰	۰	۰	۰
۲۸	۱	۰	۰	۰	۰
۲۹	۰	۰	۰	۰	۰
۲۹	۱	۰	۰	۰	۰
۳۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۰	۱	۰	۰	۰	۰
۳۱	۰	۰	۰	۰	۰
۳۱	۱	۰	۰	۰	۰
۳۲	۰	۰	۰	۰	۰
۳۲	۱	۰	۰	۰	۰
۳۳	۰	۰	۰	۰	۰
۳۳	۱	۰	۰	۰	۰
۳۴	۰	۰	۰	۰	۰
۳۴	۱	۰	۰	۰	۰
۳۵	۰	۰	۰	۰	۰
۳۵	۱	۰	۰	۰	۰
۳۶	۰	۰	۰	۰	۰
۳۶	۱	۰	۰	۰	۰
۳۷	۰	۰	۰	۰	۰
۳۷	۱	۰	۰	۰	۰
۳۸	۰	۰	۰	۰	۰
۳۸	۱	۰	۰	۰	۰
۳۹	۰	۰	۰	۰	۰
۳۹	۱	۰	۰	۰	۰
۴۰	۰	۰	۰	۰	۰
۴۰	۱	۰	۰	۰	۰
۴۱	۰	۰	۰	۰	۰
۴۱	۱	۰	۰	۰	۰
۴۲	۰	۰	۰	۰	۰
۴۲	۱	۰	۰	۰	۰
۴۳	۰	۰	۰	۰	۰
۴۳	۱	۰	۰	۰	۰
۴۴	۰	۰	۰	۰	۰
۴۴	۱	۰	۰	۰	۰
۴۵	۰	۰	۰	۰	۰
۴۵	۱	۰	۰	۰	۰
۴۶	۰	۰	۰	۰	۰
۴۶	۱	۰	۰	۰	۰
۴۷	۰	۰	۰	۰	۰
۴۷	۱	۰	۰	۰	۰
۴۸	۰	۰	۰	۰	۰
۴۸	۱	۰	۰	۰	۰
۴۹	۰	۰	۰	۰	۰
۴۹	۱	۰	۰	۰	۰
۵۰	۰	۰	۰	۰	۰
۵۰	۱	۰	۰	۰	۰
۵۱	۰	۰	۰	۰	۰
۵۱	۱	۰	۰	۰	۰
۵۲	۰	۰	۰	۰	۰
۵۲	۱	۰	۰	۰	۰
۵۳	۰	۰	۰	۰	۰
۵۳	۱	۰	۰	۰	۰
۵۴	۰	۰	۰	۰	۰
۵۴	۱	۰	۰	۰	۰
۵۵	۰	۰	۰	۰	۰
۵۵	۱	۰	۰	۰	۰
۵۶	۰	۰	۰	۰	۰
۵۶	۱	۰	۰	۰	۰
۵۷	۰	۰	۰	۰	۰
۵۷	۱	۰	۰	۰	۰
۵۸	۰	۰	۰	۰	۰
۵۸	۱	۰	۰	۰	۰
۵۹	۰	۰	۰	۰	۰
۵۹	۱	۰	۰	۰	۰
۶۰	۰	۰	۰	۰	۰
۶۰	۱	۰	۰	۰	۰
۶۱	۰	۰	۰	۰	۰
۶۱	۱	۰	۰	۰	۰
۶۲	۰	۰	۰	۰	۰
۶۲	۱	۰	۰	۰	۰
۶۳	۰	۰	۰	۰	۰
۶۳	۱	۰	۰	۰	۰
۶۴	۰	۰	۰	۰	۰
۶۴	۱	۰	۰	۰	۰
۶۵	۰	۰	۰	۰	۰
۶۵	۱	۰	۰	۰	۰
۶۶	۰	۰	۰	۰	۰
۶۶	۱	۰	۰	۰	۰
۶۷	۰	۰	۰	۰	۰
۶۷	۱	۰	۰	۰	۰
۶۸	۰	۰	۰	۰	۰
۶۸	۱	۰	۰	۰	۰
۶۹	۰	۰	۰	۰	۰
۶۹	۱	۰	۰	۰	۰
۷۰	۰	۰	۰	۰	۰
۷۰	۱	۰	۰	۰	۰
۷۱	۰	۰	۰	۰	۰
۷۱	۱	۰	۰	۰	۰
۷۲	۰	۰	۰	۰	۰
۷۲	۱	۰	۰	۰	۰
۷۳	۰	۰	۰	۰	۰
۷۳	۱	۰	۰	۰	۰
۷۴	۰	۰	۰	۰	۰
۷۴	۱	۰	۰	۰	۰
۷۵	۰	۰	۰	۰	۰
۷۵	۱	۰	۰	۰	۰
۷۶	۰	۰	۰	۰	۰
۷۶	۱	۰	۰	۰	۰
۷۷	۰	۰	۰	۰	۰
۷۷	۱	۰	۰	۰	۰
۷۸	۰	۰	۰	۰	۰
۷۸	۱	۰	۰	۰	۰
۷۹	۰	۰	۰	۰	۰
۷۹	۱	۰	۰	۰	۰
۸۰	۰	۰	۰	۰	۰
۸۰	۱	۰	۰	۰	۰
۸۱	۰	۰	۰	۰	۰
۸۱	۱	۰	۰	۰	۰
۸۲	۰	۰	۰	۰	۰
۸۲	۱	۰	۰	۰	۰
۸۳	۰	۰	۰	۰	۰
۸۳	۱	۰	۰	۰	۰
۸۴	۰	۰	۰	۰	۰
۸۴	۱	۰	۰	۰	۰
۸۵	۰	۰	۰	۰	۰
۸۵	۱	۰	۰	۰	۰
۸۶	۰	۰	۰	۰	۰
۸۶	۱	۰	۰	۰	۰
۸۷	۰	۰	۰	۰	۰
۸۷	۱	۰	۰	۰	۰
۸۸	۰	۰	۰	۰	۰
۸۸	۱	۰	۰	۰	۰
۸۹	۰	۰	۰	۰	۰
۸۹	۱	۰	۰	۰	۰
۹۰	۰	۰	۰	۰	۰
۹۰	۱	۰	۰	۰	۰
۹۱	۰	۰	۰	۰	۰
۹۱	۱	۰	۰	۰	۰
۹۲	۰	۰	۰	۰	۰
۹۲	۱	۰	۰	۰	۰
۹۳	۰	۰	۰	۰	۰
۹۳	۱	۰	۰	۰	۰
۹۴	۰	۰	۰	۰	۰
۹۴	۱	۰	۰	۰	۰
۹۵	۰	۰	۰	۰	۰
۹۵	۱	۰	۰	۰	۰
۹۶	۰	۰	۰	۰	۰
۹۶	۱	۰	۰	۰	۰
۹۷	۰	۰	۰	۰	۰
۹۷	۱	۰	۰	۰	۰
۹۸	۰	۰	۰	۰	۰
۹۸	۱	۰	۰	۰	۰
۹۹	۰	۰	۰	۰	۰
۹۹	۱	۰	۰	۰	۰
۱۰۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۰۰	۱	۰	۰	۰	۰

۱۰	۳۶	۱
۲	۲۹	۲
۳	۲۲	۳
۴	۱۵	۴
۵	۸	۵
۶	۱	۶
۷		۷

اولسونکه اهل هیت و اهل هند سه حکای هند ایجابی بولنان دائرة هندیه دن خط زوال اولان خط نصف
نماری و خط اعتدال اولان خط مشرق و مغرب و جهت مکه اولان سمت قبله بی استخراج استخراج اما خط زوال
و خط اعتدالی استخراج بر طریق بود که ابتدا در ارضی اوله مستوی ایدرسنکه وسطه صود و کاه جهات
اربعه سنه برابر جریان ایدر بعد انده نه بعد ایل اولور سه برداره رسم ایدوب هر کزنده بره قیاس قائم نصب
ایدرسنکه دائره نك ربع قطری قدر اوله و انك قائم اولدیغی شاقول میزنه با محیط دائره نك اوج موضع عندن
مابین رأس مقیاس برابر اولغه بولور سن و قبل الزوال منتظر و مر اقب اولور سن تا کیم رأس ظل مقیاس اول
دائره به دخولی عندند مغرب سمتند محیطه واصل اولدیغی نقطه بی نشان ایدوب بعد الزوال انك دائره دن
خروجی وقتند مشرق طرفند محیطه واصل اولدیغی نقطه بی علامتله بیلور سن پس اول ایکی نقطه مابینده
محیط دائره نك شمالی بولنان قوسی تصیف ایدوب اول منصفه عندن بر خط مستقیم استخراج ایدور سن و مرکز
اوغرادوب محیطه دکن کیدرسنکه خط نصف نهار اودر وظل مقیاس اندن زائل اولدده ابتدای وقت ظهر
اولور و بوی خط اول دائره بی ایکی نصف ایدر پس انك منصفه عندن بر خط مستقیم استخراج ایدرسنکه اول خط
نصف نماری مرکز عندند زوایای قائمه اوزره قطع ایدر پس خط مشرق و مغرب اودر و بوی عمل اطول ایامده
اصح اولور زیرا که مدخل ظل ایله مخرجنده اصل تفاوت اولمز و طریق آخری بودر که شمس منیر ایکی نقطه
اعتدال برنده ایکن بواسطه استخراج مباد اولسه همان طلوع نك یا غروب نك ظلی استقامتی اوزره نقطه افق
برابرندن جنوب دائره هندیه نك مرکز نه اوغرا یوب محیطه واصل اولان خط بعینه خط مشرق و مغربدر که
انك مرکز عندند زوایای قائمه اوزر نه تقاطع ایدن خط اول خط نصف نهار در که خط زوال در و اما سمت قبله
بیلنك ایچون دائره هندیه هر سومه نك محیطی اوجیوز الشمس قسمه تقسیم ایدرسنکه هر ربعی طقسان قسم
اولور وانی افق بلد مسکون فرض ایدوب سمت قبله انك قنچی نقطه سی اولدیغی بولور سن که کاتوجه ایدن
کعبه به توجه الشمس اولور پس اول نقطه مطلوبه مذکور بی بیلنك طریق بودر که ابتدا مکه مکره نك طولی
محیط غریبه مقدم معمور و حالا بحر ایله مغرور اولان جزائر خالداندن شمس بدی درجه اولدیغی بولور سن
و عرض خط استواند یکری ایکی درجه اولدیغی بولور سن بعد بلد مسکون نك طول و عرضی جزائر مزبور دن
و خط مذکور دن آکور سن اگر طول بلد طول مکه ایله مساوی کاب عرض بلد عرض مکه دن زیاده اولور سه
اول بلد سمت قبله سی خط نصف نهار نك افق محیطه واصل اولدیغی نقطه جنوبدر که انده مصلی نقطه
جنوبه توجه ایله طوغری قبله به توجه الشمس اولور بلد من ارض روم کبی زیرا که بلده من مکه مکره نك نقطه
شمالنده واقع اولشدر و اگر طول بلد طول مکه ایله موافق اولوب عرض بلد عرض مکه دن نقصان اولور سه
اول بلد سمت قبله سی نصف نهار نك محیط افقه ملاقی اولدیغی نقطه شمالدر که مکره نك نقطه جنوبنده
واقع اولان بلادین کبی و اگر عرضی بلد عرض مکه ایله برابر کلوب طول بلد طول مکه دن زیاده اولور سه
اول بلد سمت قبله سی خط مشرق و مغرب نك محیط افقه متصل اولدیغی نقطه مغربدر و اگر عرض بلد عرض
مکه ایله مساوی اولوب طول بلد طول مکه دن ناقص کاور سه اول بلد سمت قبله سی خط مشرق و مغرب نك
محیط افقه ملاقی اولدیغی نقطه مشرقدر و بویکی صورت اخیرده معرفت سمت قبله نك بر طریق دخی بودر که
شمس برج جوز نك سکزنجی درجه سنده یا برج سرطان کبی اوجیوز درجه سنده بولندیغی کونده طول
مکه ایله طول بلد ارض سنده اولان تفاوت نك هر اون بش درجه مسافه سیچون براعت و هر درجه مسافه سی
ایچون درت دقیقه اخذ ایدوب مترصد اولور سن اگر طول بلد طول مکه دن زیاده ایله شمس اول کونده
نصف نماری ساعات و دقائق مأخوذه مقداری عبور ایلد کده ظل مقیاس اول سنده سمت قبله خطنده
واقع اولش بیلور و قبله جهت نك خلافت طوغری بولنور و بلاد عمان کبی و اگر طول بلد طول مکه دن
نقصان ایله شمس اول کونده نصف نهار کلبه ساعات و دقائق مأخوذه قدر قالدقه ظل مقیاس اول
ساعته سمت قبله خطنده واقع اولور و قبله جهت نك خلافت کاور بلاد سودان کبی زیرا که شمس
اول ایکی درجه مذکورده بولندیغی کون سمت رأس اهل مکه به کاور بولنور و اگر طول و عرض بلد طول
و عرض مکه دن زیاده بولور سه محیط دائره هندیه نك نقطه جنوبندن بد ایدوب ایکی طولان یئنده بولنان

فضل قدر نقطه مغرب سمت طوغری عدا ایدر سن و نقطه شمالندن هم غربیه سنه اول قدر صایوب ایکی
نهایت مابین بر خط مستقیم ایلد واصل ایدر سن زیرا که مرکز دائره اولان بلد مغرب و جنوب مکه مکره مغرب
بولنشد و دائره نك نقطه مغربندن ایکی عرض نك یئنده بولنان فضل مقداری نقطه جنوب طوغری و نقطه
مشرقندن کذلک عدا ایدوب ایکی نهایت مابین سنه خط مستقیم ایلد واصل ایدر سن زیرا که بلد مغرب و جنوب
مکه مکره جنوبی واقع اولشدر و بویکی خط لا محاله بری بریله تقاطع ایدر پس مرکز دائره دن بر خط استخراج
ایدوب اول نقطه تقاطعه اوغرادوب محیطه واصل ایدر سن که سمت قبله او خط نك محیطه متصل اولدیغی
نقطه در و انك نقطه جنوب مابینده محیط افقند بولنان قوس بلد مغرب واصل انحراف قبله سی قوس سیدر که
انده مصلی نقطه جنوبند مغرب اول قوس مقداری منحرف اولق لازمدر تا کیم قبله به توجه الشمس اول پس
بوصورنده سمت قبله جنوب و غرب ارسیدر بلاد عجم کبی و اگر طول و عرض بلد طول و عرض مکه دن ناقص
بولور سه منوال مذکور اوزره نقطه جنوب و شمالندن مشرق سمت فضل طولی کیل ایدوب نقطه مشرق
و مغربندن شمال سمت فضل عرضی صایوب خطارله واصل ایدوب علی تمام ایلد کده بوصورت نك سمت قبله سی
شمال و شرق ارضی اولور و بلاد حبش کبی و اگر طول بلد طول مکه دن ناقص و عرض بلد عرض مکه دن زائد
بولور سه نقطه جنوب و شمالندن مشرق فضل طولی و نقطه مشرق و مغربندن جنوب فضل عرضی عدو خطارله
واصل و تمام علی اونسه بوصورنده سمت قبله جنوب و شرق ارضی اولور و بلاد روم کبی و اگر طول بلد طول
مکه دن زائد و عرض بلد عرض مکه دن ناقص بولنوب نقطه جنوب و شمالندن مغرب فضل طولی و نقطه
مشرق و مغربندن شمال فضل عرضی عدو خطارله واصل و عمل تکمیل اونسه بوصورنده سمت قبله شمال و غرب
ارضی اولور اما طول و عرض بعض بلدان بوقصل اخرنده عیان اولور نوع ثالث قطب عالم قریبده بولنان
جدی تسبیح اولان نایبته نك ارتفاع و انحطاط ایلد درجات ارض نك مسافه بعدی مقدار و انك کوزه نك دائره
و قطر و مساحه سی قیاس بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیت و اهل هند سه قیاسی اوزره مسافه
منطقه کوزه زمین که مجموع بر و بحر در تقریباً یکری درت یل میل اولدیغی مقرر در پس مسافه قطری ا ک قیاس
ایلدی یل التیوز اوتوزالتی میل بولنشد و نصف قطری اوج یل سکز یوزاون سکز میل بولنشد و مسافه
مساحه جمیع سطح کوزه زمین تقریباً یکری بش یل کوزه یل و اوجیوز الشمس اوج یل وانی یوز اوتوزالتی فرسخ
حساب اولشدر و سلم ساده بوقیاس اوزره ابعاد و ابرام علویه دخی تعیین قیلنشد و نصف قطر ارض مقیاس
و ذراع اولق اوزره مرکز عالم دن فلک قمری سطح مقعری بعدی بالاده بیان اولندیغی اوزره تقریباً اوتوزالتی نصف
قطر ارض قدر اولدیغی اربعه متناسبه قاعده سیله دخی ضیط اولشدر چونکه افلاک و ارض اوزرنده اشات
و فرض اولنان دوائر کجیله سی اوجیوز الشمس درجه به و هر درجه الشمس دقیقه به سمت قیلنشد بر پس کوزه
ارض نك در درجه مسافه سی قاج میل بر اولور وانی تعیین ایچون ارباب هند سه نیجه حکمرانه قیاس و مساحه ایدوب
بر درجه بری الشمس الی میل و ثلثان میل بولنشد و بوقیاسی اول طریقله قیاسلدر که بر حکمرای هم وار
بی بابانک بر رنده بر علامت نصب ایدوب کجیله نك انده کوکب جدی که اکا نایبته و دمو ز فارق دیر لائک ارتفاعن
ربع و اضطرلاب ایلد المشلد بر پس اول مکاندن ایکی طائفه خط مستقیم اوزره حرکت ایدوب بر طائفه نقطه
جنوبه طوغری کیدوب بری نقطه شمال طوغری کاشلدر کجیله اولدجه اول ایکی طائفه کوکب هر قومک
ارتفاعن اوب کوند ز اولدجه استقامتله راهی اولشدر کوکب نایبته نك محل علامتده اولد قری ارتفاعندن
جنوبیله بر درجه نقصان و شمالیله بر درجه زیاده اولغه تفاوت ایلدی ایکی محلهه ساکن اولشدر و هر رنده
بر علامت نصب ایدوب ایکی طرفدن اوج علامت مابین کیل ایدوب ایکی مسافه بی پس برابر الشمس الی میل
و ثلثان میل بر بولنشد و بعد اول ایکی طائفه اول ایکی محل تفاوتندن نه شمال و جنوبه استقامت اوزره کیدوب
اول علامت ارض سنک امیال مذکور سی عدد نیجه مسافه کیل ایدوب نهایتده قاشلدر و کجیله اولد قده ایکی
طائفه یله کوکب هر قومک ارتفاعن المشلد نه تماماً بر درجه صعود و نزول ایلد تفاوتی بولنشد بر پس الشمس
الی و ثلثان میلی اوجیوز الشمس ضرب ایل تمام دائره و اندن نصف قطره و اندن شیهه سز جمیع
مسافه کره و واقف اولشدر و بوقیاسی وجه مشروح اوزره نیجه ملوک امتحان ایدوب مطابق بولنشد در

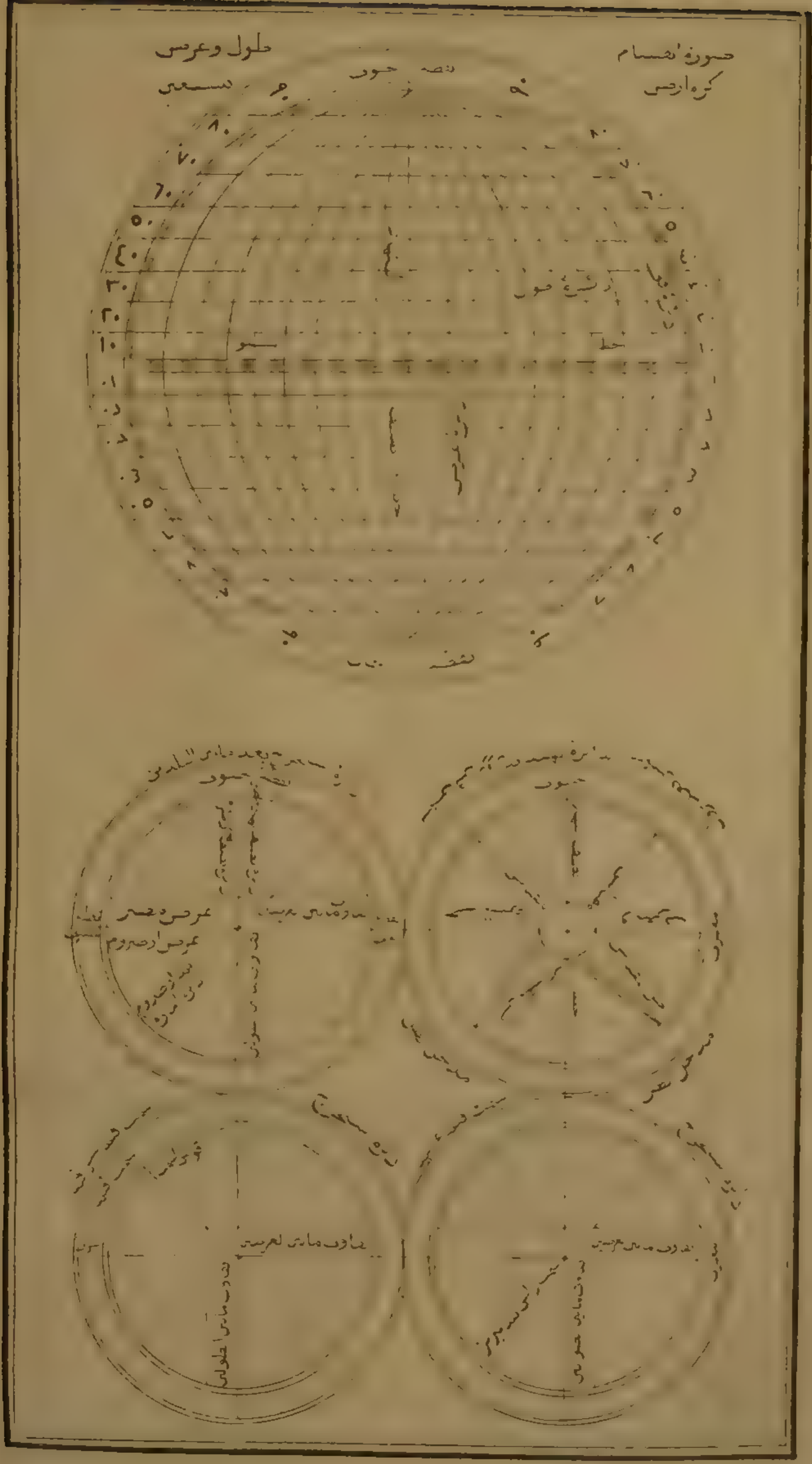
وین و جیح جزیره العرب اولکی مثلته مناسک قیلنشد بر بس بونلکه مدبری مشتری و مرغ و عطار د بولنشد
 انگهون اکثر خلقی اصحاب تغلب و ارباب تجارت اولنشد و مکر و خیل و جیح و نکاسل و نهان اولنک شانه
 کلد و روعرستانک معمور بر لری قوس ایله مشتری به منسوب اولنله اول دیارک اکثری رخص و رخا
 اوزره در و اما قسم ثالث سقمو نیاسیمه اولنان شرق و شمال یعنی بولنشد و بوقسم اوچینی مثلته نسبت
 قیلنشد و کورجستان و طاعنستان و ماورای نهر اعی نهران و ترکستان و عمالک خطا و ختن و تانارستان
 بوقسمه بولنشد و بونک مدبری زحل و مشتری و عطار د اولنله اکثر خلقی حلیم و سلیم و بر حکمت و فطنت
 و اهل طهارت و عفت مشاهد اولنشد و خاصه بلاد اذربایجان جوزا و عطارد منسوب اولنله اکثر خلقی حرکت
 و مضرت و خیانت اوزره بولنشد و ماورای نهر مشتری د لوز و حله منسوب اولنله اکثر خلقی وحشی و غدار
 بولنشد و اما قسم رابع افریقا تسیمه اولنان غرب و جنوب اوره سید و بوقسم در دینی مثلته منسوب اولنشد
 بونک بلادی اولان ارض مصر و عمالک سودان و مغرب کنندی منالی بولنشد و چونکه بومثلک تنبیرنده کوندز
 مرغ و زهره مشترک در خلقنک ملوک امور لری سه عورتلری مداخله دن خالی دکادر رجال و نسا اکثر اموره
 اختلاط اوزره اولوب بر عورتی بر قاج کیسه نزوج ایدوب ارلری زی نسا ده کز لر و اکثری کاهن و رمال اولوب
 آرزو خاصه سواحل بحر روم سلطان و قهر منسوب اولنله اکثر خلقی اهل تجارت بولنشد و دیار لری خصص
 و رخا اوزره اولدینی بولنشد و انصای مغرب مشتری و مغرب و مرغ منسوب اولنله خلقی خلقی اوصاف
 سیاهه منساب اولوب اکثر خصوصت ایدوب بری برینی قتلدن قحاشی ایتمز و عمالک صعبه و حبش تدبیرنده
 زحل و مشتری و عطارد مشترک اولنله اول دیارک خلقی عادات مختلفه اوزره اولوب مونا لری نه تعظیم ایدور
 و خارجدن کن حکامه تابع و تسلیم اولور و نسا وانه عظیم رغبت ایدوب جماعه غایت حرص و مشغول اولور
 و بونلکه و سضعیفه اصحابی جبان و ذلیل قوم در و خاصه بلاد مصر و اسکندریه جوزا و عطارد منسوب اولنله
 اکثر خلقی فهم و ادراک اصحابی اولوب اسرار مکتومه استخراجنه و علوم غریبه تعلیمه بغایت مایل بولنشد
 و عمالک حبش واسطی د لوز و حله منسوب اولنله خلقی اکثری سکه مائلدر و عیش و عشرت لری بهایم کیدور و بجان
 الله زهی سبب الاسباب جل شانه * نوع سادس * زمانک اون ایکی حیوان اوزرینه دوران ایدوب هر سینه
 برینه مشا کتله بدلاته دن وجه ارضه اولان تأثیراتن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حکای هندستان
 زمانک اون ایکی حیوان اوزرینه دوران ایدوب یلدر برینک خلقیه متصف اولوب اهل جهانه نوبله امر
 حق ایله سران بولوب تجربه و امتحان ایله احکام تأثیراتن انبات ایشلدر و راهائی ترکستان عموما اکا اعتبار
 ایدوب احکامیه کیشلدر انگهون احکام زمانی سال ترکستان اسمیه تسیمه ایشلدر بر بس احکام زمانی
 بیان ایدن منظومه مزبونه تحریر اولنق مناصب کورنشد (نظم)

اللهادی خوش ایشلر اولیدر	هر دم الله دین کشتی ولیدر	حمد لله دخی صلوة و سلام
نفر کونین و الله بدوام	بمد اسم اله و حمد و صلات	سال ترک اولدی سکسان اوج ایات
حق دیر سال ترکی نظم ایدم	نسبت حکم و منزه بیدم	جله احکامی سالی ترکانی
حکما مذ هبنجه ییل الی	حکما قولن اعتقاد ایدم	همده کلی یلان دیوب کیده م
اکثر احواله واقف اولنلر	عقل ایله تجربه ایدم	بولنلر سال ترکانه که دوری داند
نون ایکی جانورله قائمدر	یلدر بر جانور خویله روان	متصل اوله چله خلق زمان
فاره در پس بقصرله قیلاندر	مکره طوشان ممکله ییلاندر	اندن آتدر غنله میسوندر
مرغدن سکه خولک اول اویندر	یک یوزالتش بش اولدی چونکه بویل	ایکی ییک التمش اوجده روی ییل
ساده آذارد اولدی التمش و چسار	او تو ز اوج ییلده بر تداخلی وار	اولسه آذارد بر محرم هم
سال هجرک بری طرح ابت اودم	بیلک استر سن اولدین سالی	نسبتی قشقی جفا نور حالی
باقی بونارنخ هجر یئده اوسال	واقع اولان سنین رومی دن ال	اول اوج سالی طرح قبل به نشاط
مکره اون ایکیشیر ایدوب اسقاط	قاج سنه قالسه فاره دن بائله	بر سنه هر برینه باغشله

فنی حیوانده اخر اولسه همان اول ییلک ما کیدر اول حیوان
 دردی اوزرینه سی دردی آخری صای) سال شمسیله در چونسبت حال
 بوا به برکیسه طوغدینی سالی ییلک و طبع و خوی و احوالی
 اوسط سالد چوق یا غشلق اوله آخر سالد قشقه لری اویار
 قیشیدر هم دراز و هم سرما فاره لری غله لری ایدر یغما
 زیران اولور زیاده خوب خصال اول ییلک اوسطنده طوغسه و له
 اخر سالد طوغه بد کردار اولور اول حسود و هم مکار
 چوغ اولور هم صدا عدن زاری قشقه لردن مالوک اولور غناله
 قیشی مشتد اولور دخی کوتاه میوه لری هم صوغ و قدن اوله تپاه
 غیر یلر ایشنه اولور مشغول اوسطنده طوغان اولور پر نور
 آخر سالد طوغسه پیوسته کواکی غلی اولور تنی خسته
 خلقه دوشر عداوت ایله غضب ناسه چوق نقض عهد اولور پیشه
 اختلاف مالوک اولور اوزمان ابصران جانور چوغ اولور اول آن
 کشتی به آفت ایره دریاده قیشی قیصه زیاده صاوغ اوله
 اول ییلک اولنده طوغان اوشاق عالی همتلید ریوزی یوشاق
 آخرنده جبان و کمال اولور چونکه طوشان ییلی اولور وسعت
 صلح ایله طوله هب زمین و زمان خاق صحنه بوله امن و امان
 یازی یاز چار فصلی خوب و نکار اول سالد طوغسه مالی اولور
 اوسطنده طوغان اولور یخشی آخری سالد اوله هم وحشی
 اوله حرب ایله قشقه لری بیدار کندم و جو چوغ اوله هم ارزان
 قیشی غایت دراز اولور هم سرد کیم زبان ایلیه اغچله برد
 احق و بد کمر اولور بدکار اوسطنده طوغان حلیم اوله نرم
 چون کاور نو بتیله سال ییلان هر طعمه مالک بهاسی اوله ککران
 نقط اولوب هر کوکله غصه اولور اول سال طوغان اولور خاموش
 اوسطی طوغان اوله بد اطوار آخری بد شکل اولور بدکار
 ایلیه جنگ و حرب و قشقه ظم دور صیتی خوش زرع و غله چوغ اوله پاک
 قیشی نرم و دراز اولور غایت ایشنه میوه جفسنه آفت
 هم اولور بر محبت و کمت اوسطی یخشی ایشلدر خوشخوی
 چونکه سال غنم کاور غنمان کشتیلر بحر ایچنده بوله هلاک
 خیر و احسانه معی ایدن چوغ اولور قیشی نرم و دراز اولور واقع
 اوسطنده طوغاندر آسوده اخر اولور بلید و فرسوده
 چوغ اولور یان کسیمی هم بیز اول سننه خلقه چوق ستم اولور
 قیشی غایت قصیر و صاوغ اوله غناب آزدیشله ییچیلر چوغ اوله
 ایک خندان و شاد اولور خوشخوی اوسطنده طوغار سه اولور حسود
 سال مرغ اولسه خسته لک چوغ اوله غله ارزان و میوه لری چوغ اوله
 حاکمه ز نلره ابر رافت اول سال طوغانده حسن و جمال
 اوسطی مودی خلق اکادشمان آخردر سینی سور مهمان
 هم عزیز اوله هم بهاسی کران چوغ اولور موت و قتل انسان
 قیش خفیف اوله میوه لری هم اوجوز قشده امن و امان اولور شب و روز اول سالد طوغسه قیزی اوغول

اوله بد کوی و هم حریص و کول
چون کاور سال خول اولور خسته
واقع اولوب چوغ اوله چنک و مصاف
خلقی یردن بره قونه و کوجا
اوله قیش نرم هم درازا و زمان
اوسطنده طوغار سه کاذب اولور
خوش بو ترتیب ایله ایدر دوران
ای عزیز معلوم اولسونکه بومقامده فن هیئت قدیمه بی بومقدار بیان ایلده اکتفا قیلنوب طول و عرض بلدان
زد و اثر مر سومه سی تسلیم کره مقتضای اوزره تصور اولمشدر طول بلد محیط غریبه جزایر خالدا ندن
بالا اختلاف و عرض بلد خط استوا دن بالاتفاق اعتبار اولنوب ترتیب و تنظیم اولمشدر

جدول اول از کلمات و معانی و صورت و نحوه و غیره در هر حرف و در هر خط

حرف	کلمات	معانی	صورت	نحوه	غیره
ا	ا	اول	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب	ب	ب
پ	پ	پ	پ	پ	پ
ت	ت	ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج	ج	ج
چ	چ	چ	چ	چ	چ
ح	ح	ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ	خ	خ
د	د	د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز	ز	ز
س	س	س	س	س	س
ش	ش	ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع	ع	ع
ف	ف	ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق	ق	ق
ک	ک	ک	ک	ک	ک
گ	گ	گ	گ	گ	گ
ل	ل	ل	ل	ل	ل
م	م	م	م	م	م
ن	ن	ن	ن	ن	ن
ی	ی	ی	ی	ی	ی

حرف	کلمات	معانی	صورت	نحوه	غیره
ا	ا	اول	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب	ب	ب
پ	پ	پ	پ	پ	پ
ت	ت	ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج	ج	ج
چ	چ	چ	چ	چ	چ
ح	ح	ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ	خ	خ
د	د	د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز	ز	ز
س	س	س	س	س	س
ش	ش	ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ	ظ	ظ
ع	ع	ع	ع	ع	ع
ف	ف	ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق	ق	ق
ک	ک	ک	ک	ک	ک
گ	گ	گ	گ	گ	گ
ل	ل	ل	ل	ل	ل
م	م	م	م	م	م
ن	ن	ن	ن	ن	ن
ی	ی	ی	ی	ی	ی

نویسندگان ارض و سادن عبارت از لوب
هند غری و افریقا تعیین اولان یکی دنیا
نک

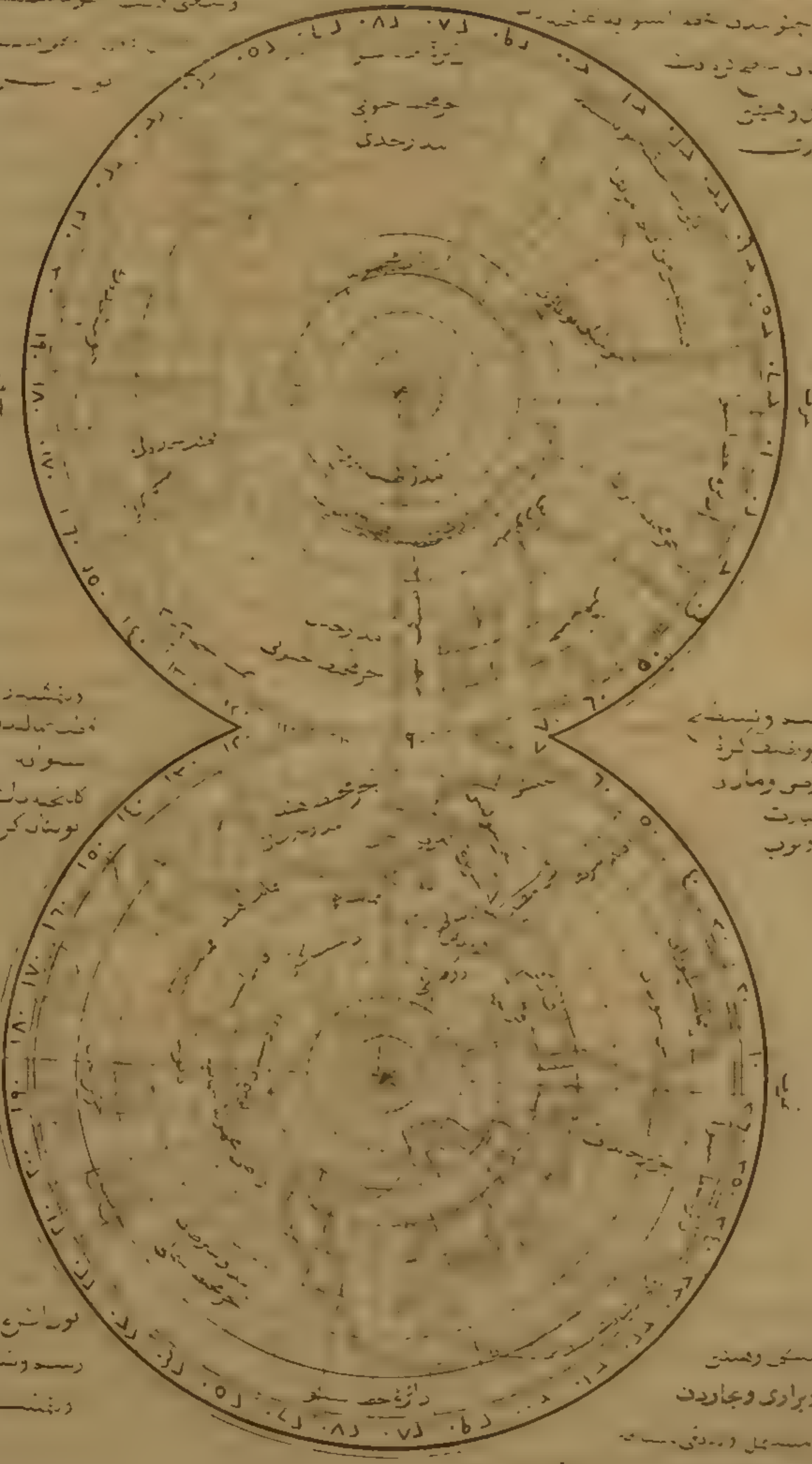
سید و شمس و زهره و
سیمر و بدیعی و سار
معروفه و من چون

سود و سرد
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض

چون سید
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض

نویسندگان ارض و سادن عبارت از لوب
نویسندگان ارض و سادن عبارت از لوب
نویسندگان ارض و سادن عبارت از لوب
نویسندگان ارض و سادن عبارت از لوب

نویسندگان ارض
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض

نویسندگان ارض
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض
نویسندگان ارض

(فصل ناسع) هیئت جدید مذکور بولدیغن و قواعدی سهل و مختصر اولدیغن وارضك دورانیله حرکت قیلدیغن و محور ارضك محور عالمه موازی و قطب قطبته محاذی اولدیغن و اهل هیئت جدید بونی اثبات قیلدیغن و کواکب سیار مذکور بوهیئتته نسبتله اقامت و رجعت و استقامت بولدیغن و بوهیئت جدید به اعتراض صادر اولوب جمله به یومعتدن جواب اولدیغن و طبایع فلکیانده اهل هیئت اختلاف قیلدیغن طقوز نوع ایله بیان و بیان ایدر (نوع اول) بوهیئت جدید مذکور اولوب اعتبار بولدیغن بلدیغر (ای عزیز) معلوم اولسونکه علم حکمت اربابی و فن هیئت اصحابی اولان حکمای پیشین و پسین دقت آیین کرات ابرام اثیری به واجسام عنصریه دن موافق و ملقف اولان کره عالمك کینه و ماهیتن و شکل و هیئتک و ترتیب اوضاع و اطوارن و کیفیات حرکت و سکاتن و سایر احوال نه انز کشف و بیان ایلد کارنده ایکی مذهب ذاهب اولوب جه و روح حکمای رأی رزین اصابتقریلری اوزره برین اختیار ایدوب انده قرار یلده هیئت قدیمه نامیهله شهرت بولمشدر و بومذهب مختار اول هیئت قدیمه درکه معرفت نفس و تفکر صنع باری ایچون بومعرفتنامه ده بورایه کلنجیه دل مختار رویان اولمشدر اما مذهب ثانی به میل و رغبت ایدن فرقه حکما را یلرینه کوره ناردن عبارت اولان آفتاب عالمثانی جمله عناصرك اکل و جمیع اجرام واجسامك مرکزی اولقی اوزره تاساق وسط عالمه محاق و ساکن وضع ایدوب طوب زمینی شمسك حولنده سیاره دن بری کبی متحرک و دو وار و عوانی بر حال اوزره ساکن و برقرار فرض و اعتبار ایشلردر بعده بین الانام بورا یلرینه نظام و سداد و استحکام و بر ملک ایچون سعی و اهتمام ایلدیکه ساد دل اولان عوام نلر طعن و تشنیع طائفرین اورر لدی زیرا که انلر عوامن عقل و ادراکته مخالف و رزیت ایصارینه مغایر اولان حرکت ارضه قائل اولور لدی پس اجناس ناسدن انواع برووت و بغض و خشونت بولور لدی لیکن بورجله ایله ییلر زمان قدیمدن متاخرین ایامنه کلنجیه دکین سلسله سنین و ازمنه ده منسلک اولان قرونك جمله سنده حرکت ارضك قائل منقطع و منعدم اولوب افلاطون خنشین دخی و انخر عمرنده حرکت ارضه قائل و بورایه ذاهب اولمشدر فعلی هذاتطاول ادوار و مرورد و هور و اعصار ایله امور ارضه متوالی اولوب حوال فلکیات ضبطنه تقید اولوب متاخرینک زماننده قوانین و آلات و ارضه زیاده اهتمام و تجارب ایدوب و مشاهدات و انترام ایله ضبط احوال افلاک نظام بولور اولدیکه بومذهب ثانی بر مرتبه رواج بولمشدر که اکثر متاخرینک مقبول و مرغوب اولوب هیئت جدید نامیهله شائع و مشهور اولمشدر حتی بورایه ذاهب اولمشدر هیئت عالمه تقلید ایله وسطیوت و صوامعده چراغ و نار ایقناد و اشتعال ایدر لراش النجی غفلت و لغسونکه احوال هر قومه به اعتماد و اعتقاد ایتمک امور دینیسه و لوازم بقینییه دن دکادر زیرا که طوب عالم هر نه شکل و هیئتده اولورسه و اوسون و اجرام امل ترکیبی هر نه کیفیتده بولنورسه بولنسون و بورجرح فلک هر نه تقریب ایله دوزر سه دوزن همان عالمك حدوثی انکاره مجال اولدیغنه و بوهیا کل بدیع الاشکال برصانع متعال جناب ذوالجلالت صنع پرکالی بولندیغندن غیری خیال امر محال اولدیغنه اعتماد و اعتقاد ایتمک لوازم دینییه و امور بقینییه دندرو حکمک بوجهائی وجود ایله سیرانی صانع جهانک عجایب صنعتندردو عالمه نه ظن ایله نظر اولنسه اول جهته دورانی خلاق عالمك کمال قدر سندنر (نوع ثانی) هیئت جدید مذکور قواعدی آسان و مضبوط اولدیغن بلدیغر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت جدید دیملردر که ابتدا شمس منیر بر کوکب ثابت بولمشدر که مرکز عالمه وسط اوزره اولقی محیط و ساکن رضع اولمشدر بعده شمسه قریب اولوب جرم شمسی حازی بولشان دائرة عطار دلک دائره سیدر که انده کوکب عطارده شمسك حولنده سیر و دور ایدوب اوج آیده تمام دائره سنی قطع ایدر کوروشمشدر بعده دائره عطار دی احاطه ایدن دائره زهره نلک دائره سیدر که زهره زهره دائره مر قومه سنی سکر آیده تمام قطع ایدر بولمشدر بعده دائره زهره یی محیط اولور بر دائره و امعه اثبات اولمشدر که ارض عنصر ما و هو ایله محیط اولوب انلرله معا کوکب منالی اول دائره واسعه یی بر سنه تمامنده طی ایدر بولمشدر و نه دائره عظیمه مر قومه اوزرنده جرم ارضك حولنده دائره قر تعین اولمشدر و قدر دخی ارضی کند بسمه مرکز ایدینوب حولنده سیر و دور ایدوب بر ایده تمام کندی دائره سنی قطع ایدر بولمشدر بعده دائره مر شیخ دائره عظیمه ارضی محیط اولوب کوکب مر شیخ ایکی سنه به قریب زمانده کندی دائره سنده بر دوره سنی تمام ایدر بولمشدر بعده دائره مر شیخ

احاطه ایدن دائرة مشریدر که کوکب مشتری اول دائرة مخصوصه سنی اوان ایکی سنه ده قطع ایدر مشاهده
قیلغشدر بعده دائرة مشتری بی محیط اولان دائرة زحلدر که اول کوکب اول دائرة سنی اوتوز سنه ده قطع
ایدر حساب اولغشدر و بوکوا کبدن غیري دائرة عظیمه ارضه ذکرا اولندیغی وجه اوزره قر ارضی
مرکز ایدینوب حولنده سیر و دوران ایلدیکی مثالی درت کوکب مشتری بی و بش کوکب زلی مرکز ایدینوب
دردی مشتری اطرافنده و بشی زحل حولنده جولان و دوران ایدر کورغشدر و بوکوا کب تسعه متأخرین
زمانته رصد اولغشدر و اسماء جدیده ایله بولنره قر جکار تسعیه اولغشدر و بوجله دصکره دوائر
مرقومه نک جله سنی محیط اولان فلک ثوابت اسماء ذات البروجدن بیلغشدر و انک نخج واسع الفضاءی
لا بعد ولا یحصی کواکب ثوابتله مزین بولغشدر و ثوابت مرقومه دن هر بری عظیم الجرم بر شمس
مانندی اولوب مرکز عالمده موضوع و محاط آفتاب عالمناک بیان اولشان طور و طرزی اوزره ثوابتدن
هر بریک جری حولنده نیجه کواکب سیاره جولان و دوران اوزره اولدقاری رصد اوزره بیلغشدر
و بومذهبه کوره هیئت عالمی تخیل ایچون وضع اولشان اشکال و دوائر بوفلک ختامنه تأخیر اولغشدر
نوع ثبات آفتابک حولنده ارضک کیفیت جولان و دوران بیلدیرو (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت
جدیده دیمشدر که اولاکره ارض کندی دائرة عظیمه سی اوزرنده حرکتیله غربدن شرقه حرکت ایدوب دائرة
بروجی هر یوم ترتیب اوزره قطع ایدره فلک حرج ایله کیدوب سنه تمامنده اول دائرة عظیمه سنی تماماً بر کره
دور ایدر بیلغشدر و ثانیاً ارض اول حرکت سنویه سندن ماعداینه غربدن شرقه کندی محوری اوزرنده
حرکت وضعیه ایله دور ایدوب هر یوم یکری درت ساعتده بر دوره سنی تمام ایدر حساب اولغشدر و ایل و نهارک
تبدلی رات ارضک بوس حرکت یومیه سندن بولغشدر فلی هذا ارض حرکت یومیه سیله غربدن شرقه حرکت
ایلدیکندن بره نسبت شمس وجهه کواکب حرکت یومیه ایله شرقدن غربه حرکت ایدر کورغشدر و ارضک
بوایکی حرکتک مثالی بودر که بر کره مجسمه صحیحه الاستدازه بر صحرای مستوی السطحده القا اولوب
مدرج مدرج فرض اولنسه اول کره مدرج اول صحرای مستوی نک طولاً میداننی تماماً طی ایدنجیمه نک کندی
محوری اوزره حرکت وضعیه سیله دور ایدوب طولاً تمدن خالی اولدیغی کبی کره ارض دخی کندی دائرة
عظیمه سنده غربدن شرقه حرکت و سیر ایله فلک بروجک میداننی تماماً طی ایدنجیمه نک کندی مرکزی حولنده
کندی محوری اوزره دو نوب مدام طولاً نور بولغشدر چونکه ارض شمس ایله فلک بروج اده سنده واقع
بیلغشدر پس ارض بروجک برینه محاذات ایلنسه لاجرم اول وقتده شمس اول بروجک مقابلی اولان بروج
کاور کورغشدر مثلاً ارض حل ایله شمس اده سنده بولنوب محاذات حمله ایکن البته شمس انک مقابلی
اولان میزاند بولغشدر کذلک ارض سرطانده اولدقده یعنی محاذات سرطانده کاد کده البتده اول حینده شمس
مقابلی سرطان اولان جدی برچنده مشاهده اولغشدر و الحاصل ارض بروج شمالیه نک برینه محاذات
ایدرا ولدقده البته اول اثناده شمس دخی بروج شمالیه نک مقابلی بولنن بروج جنوبیه نک برنده کورغشدر
و عکسکی دخی بوکایس ایله بیلغشدر و شمس بروج شمالیه ده سکز طوقوز کون قدر زیاده زمان آنکسی ارضک
بروج جنوبیه ده اول قدر زمان عوق اولسندن بولغشدر زیرا که ارض بروج جنوبیه محاذاتدن حرکت
ایدر کن دائرة سنویه سنی بر مقدار توسیع آنکه ده دائرة سنک نصف جنوبیسنده زیاده جه مکث ایتمک لازم
کاور بیلغشدر و الله اعلم بحقیقه الحال (نوع رابع) کره ارضک محوری دائرة سنویه سنک اوزرنده معدل نهارک
محورینه موازی و قطبلی قطبلینه محاذی اولدیغن وانگه ساعات ایل و نهار مختلف اولوب فصول اربعه نک
تغیر بولدیغن بیلدیرو (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت جدیده دیمشدر که کره ارضک محوری
دائرة سنویه سنک اوزرنده کندی نفسنه و معدل نهارک یعنی عالمک محورینه موازی و قطبلی قطبلینه
محاذی وضع اولغشدر و منطقه ارض اولان خط استوا دائرة سنویه سیله معدل نهارک سطحندن جنوب
و شمالده بولغشدر ایکن اگر محور ارض دائرة سنی محوری کبی دائرة بروجک محورینه موازی بولنسه ایدی دائماً
هر یرده لیل و نهار برابر اولوب اصلاً بر وقتده و هیچ بر مکانه فصول اربعه نک تبدل و تعاقب اولمزدی پس ارضک
دائرة سنک محوری عالمک محور نه موازی اولوب دائرة محورک بروجی کبی یکری اوج بقی درجه تبعاد

ایدر بولنشد و سطح معده بوجهه میل ایدر بولنشد که انکله الشمس التي یحقی درجه زاویه سنی احدث ایدر
بولنشد چونکه ارض محور عالمه فرض اولسان موازاتی دائما حفظ ایدر وکله هر آنده فلت بروج
بر محسوس و مخصوص اولان طرفته متوجه اولر قیاس کورنشد بر بس البته ارض اول حرکت
سنویه سیمه اطراف شمسی دور ایدر اولدقچه تعاکس فصول ازمنه معینه ده رجعت و عودت ایدر تجربه
قیلنشد و بولنک شکل مسطحه تخیل قیلنوب اولر فرض اولنشد در که فلت ثوابت (ب ج د ی) دائره سی
اولوب ارضک دائره سنویه سی (ول ۱) دائره سی اولوب انک تا حاق وسطنده شمس وضع اولنشد بر بس مثلا
فصل صیف اولد قده یعنی ارض جدی برجه محاذی اولوب شمس انک مقابلی اولان برج سرطانه کورنکده
رض نقطه سنوده وضع اولنوب ارضک محوری اولان (م م) خطی محور عالمه موازی قیلنشد و بیکری
اوج یحقی درجه دائره بروج محورنندن تبع ایدر بولنشد در که فلت سنویه سنک سطحه الشمس التي یحقی درجه
سنوده که (ول ۲) زاویه سی عندنده میل ایدر بولنشد بر بس بصورتده شعاع شمس ارضه عمود اولق اوزره واصل
اولور کورنشد لکن مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح ارضه دائره معدل ارضیده وصول
بولوب بلکه مدار سرطانه بکری اوج یحقی درجه دائره معدل نهاردن قطب شمالی سمت طوغری بعید
اولق اوزره واصل اولور بولنشد و بولنشدن آفتاب عالمتاب ارضک نصف شمالی سی تمامه تویر ایدر بروج
شمالیه ده کورنور اولدقچه قطب جنوبی طرفنده بر درجه قدر ارضی ترک ایدر بولنشد در بعده ارض ابتدای
فصل خزانده (۱) نقطه سنه انتقال ایدر کده محور ارض اولان (م م) خطی کندی نفسنه و محور عالمه
موازات اوزره فرض اولنشد و بولنشد ارض اول حله محاذی بولنوب شمس انک مقابلی اولان میزانده
کورنگله مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع که محور عالمه عمود اولور بولنشد اول سطح ارضه دائره
معدل ابتدای برج میزان اعتبار اولنان نقطه سنندن واصل اولور مشاعده اولنشد و ایکی یله قطبک
طرفننده اولان ارضه مساوات اوزره منبسط اولور بولنشد در بعده ابتدای فصل شتایر شوب ارض (۲) نقطه سنه
کادیکی حینده هم (م م) محورنک موازاتی کما کان حالی اوزره فالوب شعاع شمس مدار جدی ارضیده عمودا
سطح ارضه واصل اولنشد که ارضک نصف جنوبی سی تمامه تویر ایدر بولنشد قطب شمالی جابنده بر درجه ارضی
ترک ایدر مشاعده اولنشد در بعده ابتدای فصل بم ارض حرکت سنویه سیمه و نقطه سنه وارد قده یعنی ابتدای
میزانه واصل اولد قده شمس اول وقتده جمله کورنشد بر بس مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح
ارضه معدل نهاردن ایدر واقع اولان نقطه سنه واصل اولور بولنشد در بصورتده نه ایکی یله قطبک
طرفننه مساوات اوزره نور باش اولور بولنشد لکن بوقته برجه ارضک منور یعنی شمس متوجه بولنشد
بر زره ظاهر اولر زیرا که بر خارج شکل مر سوده بولنشد بر بس هیئت جدیدیه که کوره لیل و نهاردن تفاوت
و امتدادی و فصول ایدر نه نک تبدیل و اختلافی و ایکی قطب اتنده عرض تسعین لیل و نهاردی بوطریقی ایدر
بیلنشد و الله اعلم (نوع خاص) هیئت جدیدیه نک قواعدی و سوخ بولوب معتبر اولدقن بیلدیر * ای عزیز
معلوم اولسون که اهل هیئت جدیدیه دعیلر در که ارضک دائره سنویه سنه محاذی بولنان فلت ثوابت مثلا (ب ج
نقطه سنه یا خود) (د ی) قطع سی بر غایت بعید اولدقن بر نقطه قدر کورنشد بر بس بولنن البته لازم
کاور که محور ارض کندی دائره سنویه سنک هر قنقی نقطه سنوده بولنور سه فلت ثوابتک دائما بعینه بر نقطه سنه
متوجه اولمش کورننه و ارتفاع قطب ارضی دائما بعینه بر جانبیه و فرق رأی زده اولان بعینه بر کوکبه
و بر مقدار نظر ایدر ظاهر اولمش بوانه کرچه ارض فی الحقیقه فلت بروجده یعنی کندی دائره سنویه سنوده
بولنان حرکت سنویه سیمه کاه او کو کبه کاه بکو کبه و کاه جنوبیه و کاه شمالیه زیاده قریب اولور سه ده حال
بوکم بزدن بک بید اولان فلت ثوابت نسبتله ارضک دائره سنویه سی انجق بر نقطه قدر کورنشد بر بس ارضک فلت
ثوابتدن بعد و قریب فرق اولنشد در و قوت و قدرت الهیه ده نهایت تعیین ایتمکله چارعت ایدر بروج
عندنده امر منور زیاده سیمه بعید و غریب ایدر ده ابعان نظر بر له ملاحظه اولنسه فی نفس الامر مستبعد
د کادر و بوهیئت جدیدیه نک اقتضای اولان حرکت ارضی استبعاد ایدر قبول ایتمکله و ملاحظه
لازمدر که هیئت قدیمه نک دخی بولنن زیاده نیجه اموری استبعاد اولنور بولنشد در جلدن بری محروک اولک

یعنی فلت اعظمک کمال وسعت و عظمتله اول بجنیب و غریب سرعیدر که انکله هر یوم شرقدن غربه اولان
دورنی تکمیل ایدر بولنشد و بری دخی فلت اعظمک بکری درت ساعت مدته کندی دورننده محاط اولان
افلاک حرکتی و حرکتلر نده بولنان سرعیدر که هر بری فلت اعظمه مخالفت ایدر وکله کندی طبعه مغری
مقتضا سیمه غربدن شرقه حرکت ایدر کن ینه فلت اعظمه تبعیتله هر یوم شرقدن غربه بر حرکت
دوریه لیل تمام ایدر در دینلشد حال بوکم بر فلتک قور شونی سیرننده بولنان سرعیدن اول حرکت یومیه ایدر
محروک اولک منطقه سنوده اولان سرعت اوچووزیک فلت زیاده و شدید اولق لازمدر که تا کیم مدت مزبورده
بر دور سن تکمیل ایتمک ممکن اولر پس اول جری کبیر اولوب سطح محدب شکلی هندوز معلوم اولمیان فلت
اعظمک و دورننده بولنان افلاک اعظمک کندی بولننه نسبتله برجه و بر نقطه قدر اولان ارضک حولننده
دوران و طیران ایتمکدن پوشکل کری اولوب حرکت زیاده مستعد اولان جرم صغیر ارضک شمس عظیم اطرافنی
سنوده بر کره دورانی سی قتی چوق مرتبه آسان ولایتی اولوب حقیقت حاله مطابق و نفس امر موافق کلوب
عقل سلیمه یقین اولنشد و کره ارض اول دائره سنویه سنوده حرکت ایدر اولدقچه محوری موازات مذکورده سنی
حفظ ایدر دینلدیکی اولد دیکل دکلدر محور ارض اصلا بروجنده و هیچ بر جهته وضعی تبدیل ایتمه
زیرا که محور ارض بر دخی بغایت بطی اولان حرکتله بر کونه متصف اولور که بکری بش یک و سه کز
بوزاون التي سنه شمسیه ده فلت بروجک حولننده بر دائره رسم ایدر بولنشد و ارضک بوجر کندن لازم
کاور که دائره منطقه بروج ایدر معدل نهاردن محل تقاطعی که نقطه مساوات لیل و نهاردن بولنشد اول
ایکی نقطه خلاف قوای بروج اوزره یعنی شرقدن غربه انتقال ایدر و بوجر کنه انکچون تقدم مساوات لیل
و نهاردن اطلاق اولنشد بر بس کواکب ثوابت قوای بروج اوزره یعنی غربدن شرقه اولان حرکتلر نک ظاهر اولمی
و نقطه مساوات لیل و نهاردن شرقه طوغری بولنان بعدلر نک از دیاد بولمی ارضک بوجر کندن نشئت
ایدر بولنشد و ارضک بوجر کتی نسق واحد اوزره اولوب مشوش بولنشد زیرا که ثوابت قوای بروج اوزره
بولنان حرکتلری کاه بوز سنوده بر درجه و کاه بمل سنوده بر درجه و کاه الشمس التي سنوده بر درجه مقداری
معاینه قیلنشد بر بس محور ارض شمالدن جنوبیه و جنوبدن شمالیه یا لکتر بکری درت دقیقه مقداری حرکت
ایدر بولنشد و اولر که محور ارضک طرفی بوقته بولوب و کاه و صا ر مشق حرکتله بر بولک و صا ر مشق دائره احدث ایدر
تخیل و فرض اولنشد و الله اعلم بحقیقه الحال * نوع سادس * هیئت جدیدیه به نسبتله شمس متخیره سیاره نک
کیفیت بطور اقامت و ما هیئت رجعت و استقامت بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل هیئت جدیدیه
دعیلر در که کواکب سیاره دن خسته متخیره ده بولنان بطور اقامت و رجوع و استقامت بورای جدیدیه کوره
فلت تدویر محتاج اولوب بولنله بیلنشد زیرا که خسته متخیره نک اقامت و رجعت کبی احوال مختلفه سی
انجق بزم ارض متحرکده بولنوب کواکب مذکوریه ناظر اولدقن بولنن ایدر بولنله کاه بطور ایدر کاه اقامت ایدر
و کاه رجعت ایدر متصف کورنشد و الا فرض امر کعالم اولان شمس اوزرنده بولمش اولدقن ابصار امر بوقته
خیالات اصلا کورنمز اولوردی زیرا که انلر حرکت و دورانی متشابه و یکسان بولنشد رنه کیم مقدیمه بیان
اولنشد در که عطار دایله زهره شمسک حولنده اولان دائره لیلی ارضک مقدم قطع ایدر و ارض دخی حول
شمسده بولنان دائره سنویه سی کواکب ثلاثه باقیه دن یعنی مریخ و مشتری و زحل دن مقدم طی ایدر
و بولنشد در که عطار دایله زهره کاهج شمس ارض آره سنوده و ارض ینه شمس ایدر کواکب ثلاثه میاتنده واقع
اولور اما ثلاثه علویه نک بیاتنده فرض ایدر که شکل مسطحه شمس الف نقطه سنوده اولسون و ارضک
دائره سنویه سی ب ج ح ل دائره سی اولسون مثلا دائره مریخ دخی ط د ق ری ب دائره سی
اولسون که مریخ بولنله نک بر قوسی قطع ایدر فیمیه دل ارض کندی دائره سنوده اولان دورنی تمام ایدر و بعده
فلت ثوابت م ف ل ن دائره سی اولسون پس آمدی دیر که ارضک نقطه سنوده و مریخ ط نقطه سنوده
بولنشد قریب وقتده کوکب مریخک دائره ثوابتدن م نقطه سنوده کورنور بعده ارض ل نقطه سنندن ب
نقطه سنه و کوکب دخی ط نقطه سنندن د نقطه سنه انتقال ایتسون اولر ایدر که ارض کوکب ایدر شمس آره سنندن
قریب اولق اوزره انتقال ایدر و بوقته کوکب دائره ثوابتدن لا نقطه سنوده معاینه اولنور بر بصورتده

بروجک ترتیب کوره اولان حرکت م نقطه سندن لا نقطه سته تخیل انشی مشاهده اولوب سرعت
 واستقامت دینور بعد چونکه ارض ب نقطه سندن ه نقطه سته وکوکب د نقط سندن (ق)
 نقطه سته وارر بوجینده نه لا نقطه سته محسوس اولوب بطور اقامت اولی حاصل اولور بعد ارض ع
 نقطه سته وکوکب ر نقطه سته وارد قلزنده اول وقت نه کوکب ف نقطه سته بولنور پس ترتیب بروجک
 خلافت رجعت ایش کورینور البته بوضوئیه اولان حاله رجعت نسیمه اولور بعد ارض ج نقطه سته
 وکوکب ی نقطه سته واصل اولد قلزنده بوجینده نه کوکب ف نقطه سته مبصر اولوب اقامت ثانیه
 و بطورانی حاصل اولور بعد ارض ت نقطه سته وکوکب دخی ب نقطه سته انتقال ایلد کارنده کوکب
 ن نقطه سته کورینور ترتیب بروج اوزره حرکت ایدر بولنور که استقامت و سرعت دینور فعلی هدامتری
 ورجح استقامت و اقامت و رجعتی یعنی اقبال و سکون و ادبار لری بوموال اوزره بولنور و اما سفلی که
 عطارد له زهره در بواکیسی شمس ارضدن زیاده قریب اولغله کندی دائره لری ارضدن اسرع قطع
 ایلد کلزندن ارض ایلد شمس ارض سته قوسط ایدوب گاه سرعت و استقامت و گاه بطور اقامت و گاه هیجه دخی
 رجعت ایدر کورینور لرامدی فرض ایدر که ارض کندی دائره سنده اولان ت ب ج دی ف قوسی
 قطع ایدر هیجه دکه مثلا عطارد کندی ل م ن ط دائره سنی عامیله طی ایدر پس دیر که ارض ت
 نقطه سته وکوکب عطارد ل نقطه سته اولنجه البته عطارد دائره نوبندن ه نقطه سته کورینور
 بعد ارض ب نقطه سته وکوکب ل نقطه سته وارد قلزنده و بوقته کوکب دائره نوبندن ب نقطه سته
 نمایان اولور پس بوضوئیه قوالی بروج اوزره کورین حرکت عاجله سته سرعت و استقامت دینور چونکه ارض
 ج نقطه سته وکوکب م نقطه سته واصل اولد قلزنده نه کوکب ب نقطه سته کورینور البته بوحالده
 بطور اقامت اولی حاصل اولور بعد ارض د نقطه سته وکوکب ن نقطه سته وارد قلزنده بوجینده کوکب
 دائره نوبندن ق نقطه سته مشاهده اولنور البته بوقته ترتیب بروجک خلافت رجعت ایدر کورینور
 پس بوضوئیه بولنان حاله رجعت نسیمه اولنور بعد ارض ی نقطه سته وکوکب ط نقطه سته واصل
 اولنور کوکب نه ق نقطه سته محسوس اولوب اقامت ثانیه بطور ایلد حاصل اولور بعد ارض ف نقطه سته
 وکوکب نه ل نقطه سته ایشخه بوحالده کوکب کنده بی دائره نوبندن ع نقطه سته کورینور
 چونکه بوانتاده نه قوالی بروج اوزره حرکت ایدر بولنور پس بوحالده استقامت و سرعت دینور بوقته
 که عطارد حقیقه تصور اولنور زهره حقیقه بعینه هم جاری بلنور انجی فرقی بودر که بوبدللات آند
 بطیحه بولنور زیرا که زهره عطارد دن زیاده زمانده کندی دائره سن طی ایدر کورینور سته کیم بالاده بیان
 اولنور بوضوئیه تحریرا بولنان تفصیل و تقریر بوهیت جدیدیه بلکه بک قدیمه بونه اولغله کفایت
 ایتمکله امدی بومذهب توحه ایدن اسوله واجوبه تحریرینه مباشرت قیلنور (نوع سابق) بوهیت جدیدیه
 اهلنه توحه ایدن اسوله واجوبه بی بلدی (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل هیئت جدیدیه استقامت اصول
 دین و رسد رجعت متعلق اولان قوانین ایلد ابتدا بولده اعتراض اولنور که بورای جدیدیه تعبیر اولنان
 تخیلات کتب معایوه نکتی چوق منطوقاته مخالفه و هر شی که حالی و شانی بولده اوله اصلا بروججهله
 کنده سته رغبت و التفات اولغله حقیق و شایسته دکلر امدی بورای جدیدیه تعبیر بولنان تخیلاته دخی اصلا
 بروججهله رغبت و التفات اولنور لایق و سزا دکلر جوابی دخی کبراده تردید ایلد بولده و بره شارد که نفس
 الامر اولنور اوزره رغبت و التفات اولغله حقیق و شایسته دکلر دینور سته قدر که مسلم اولور سده قطعاً
 قائده می بودر و فرضی اولد یعنی اعتبار ایلده اصلا رغبت و التفات لایق و سزا دکلر دینور سته ممنوعه در
 و صغرا ده هم تکلم ایلد بولنور بوموال اوزره جواب ایشدر در که ارض بوهیت جدیدیه کوره دخی حد ذاتیه
 حرکت ایلد متصف اولوب حقیقه متحرک اولان کنده بی یعنی ارضی احاطه ایلن اول ماده لینه دن اولان
 کرد ایدر زیرا که ارض اول کردایی اولان ماده لینه نک اجزاء معینه سی میانه دخی احوط اولوب همان داخل
 سفینه اولان کیمنه نک سفینه ایچنده ساکن اولد یعنی کبی ارض دخی ذکر اولنان ماده لینه نک اجزاء معینه سی
 ایچنده دایما ساکن اولور و بروجی بوطر ایلد جواب ویرلنور که امور دینی و خلقیه به متعلق اولد قلری تقدیرده

مجرد رؤیت کوره قی چوق احکام کتب معایوه ایدر اولنور سدر از جمله نورانده قریه بولنور سراج نسیمه
 اولنور دخی وارد مع هذا که واقعه نظر ایدر اولد یعنی زده قریه کوکب سائر دن اصغر اولد یعنی غیر نورنی
 دخی شمسدن اخذ ایدر بولنور و بروجی ارض دایما کاندر حکمی که مجلدات نورانده شرح اولنور سدر
 مقصود اولان معنایله دخی و کجکدر زیرا که بوسوزک اول مجلد ابتدائی بولده در که نکونک بری کیدر
 و بری کاور بولده اولنجه تمام کلام بودر که ارض دایما ساکنه پس قریه سباق و سیاق ایلد ارض دایما
 ساکنه در دیک ارض دایما بعینه باقی قلوب من حیث المجموع تبدیل و انقلابدن برادر هر نه قدر که بعضا
 کند بسندن فی الجمله کون و فساد واقع اولور سده دیکدر و کتب سائر نک منطوقی بومعنایه ارجاع اولنور سدر
 زیرا که ارض مجموع اعتبار ایلد اصلانه طاعیلور و نه برکونه فسادی قبول ایدر دیو جواب ایشدر در
 و بوندن صکره قوانین رصد و هیئت استناد و تثبیت ایلد بومذهب اهلنه اعتراضات اولنور سدر که اکبر
 ارض مرکز عالم دن بعید اولوب کندی دائره سنویه سنده حرکت ایدر اوله ایدی مثلاً قطب شمالیه
 ارتقاعی هر زمان براسلوب اوزره فالزدی و سمت راسته بولنان کوکب دایما ظاهر اولزدی و هر وقتده
 فلک نوبتک بر نصف معینی بزه مقابل کلزدی و اوج ایلد ضیض دخی بوموال اوزره تعین بولزدی
 و بولنور جواب لری دخی بولده اولنور که ارض منوال محرز اوزره حرکت ابتدائی تقدیرجه نه قطب
 شمالیه ارتقاعی هر زمان براسلوب اوزره اولوب سمت راسته بولنان کوکب دایما ظاهر اولور و کز فلک
 بر معین نصف یعنی بروج سته معینه سی عامیله هر وقتده بزه مقابل کوکب منظور من اولور شوقدر
 وارد که دایما ارض بزمین قطعه سنده ثبات و اقامت شرط و لازم کاور چونکه مقدما دیدیکه زکی فلک
 نوبت بزدن اولقدر بعید در که اکانتیه ارض دائره عظیمه سنویه سی بر نقطه قدر کورینور و چونکه
 محور ارض محور عالم ایلد دایما مواز زده بولنور پس احکام ثلاثه مذکورده دایما ارض بزمین قطعه سنده
 اثبات و اقامتده اولمزانگیون شرط اولنور که قطب شمالیه دایما اوج واحد اوزره اولان ارتقاعی بزم
 رؤیت کوره بولنور سدر و ارض دایما بر معین موضع سنده اولد یعنی زمانده برقراره کورینور یعنی شرط
 مذکور بزم ایچون بولنان افق معینی و فوق راسته اولان نقطه معینه بی غائب و تبدیل ایلد بیکه ز وقتده
 بولنور زیرا که مثلاً شمال دن جنوبیه طوغری و یا جنوب دن شمال طوغری کنده ارض اوزر زده حرکت
 ایدوب مکان معین زی و سمت راسته بولنان نقطه معینه بی تبدیل ایلد بیکه زمانده البته بزه فلکک بر بشقه
 قطعه سی ظاهر اولور که مقدما ایلد بر اصلا کورده من دل و اکایدل مقدما کوروز اولد یعنی نقطه سی بزه بالکلیه
 محتجی اولور و قطب مذکور له ارتقاعی و سمت راسته اولان کوکب دخی تبدیل اولور و اما اوج ایلد حسیضک
 تعین لری لرومیله اولان معارضه ببولده مقابل اولنور که وجه مذکور اوزره ارض اول دائره سنویه سنده
 بروج جنوبیه محاذ استده حرکت ایدر دخی شمس دن بعید اولنور وضعی بولغله اوج حاصل اولور و بروج شمالیه
 محاذ استده حرکت ایدر دخی شمس قریب اولنور وضعی کاندکه حسیضی بید اولور و بوهیتک اوج و حسیضی
 احکامی بعینه احکام هیئت قدیمه کیدر انجی فرقی بودر که آند بعد و قرب حرکت شمس دن و بوریاه کور حرکت
 ارضدن بولنور و ایلد تبدیل اوج و حسیض حرکت فلک بروجدن و بولده نه حرکت بطیحه ارضدن بولنور سدر
 و بوندن صکره بواجوبه نک مناسی بولنان مقدمه به اعتراض اولنور که فلک نوبتک بزدن تا اول مقدار
 مسافت بعدی که انکله دائره عظیمه سنویه ارض بر نقطه قدر کورینور یا ثانیله جی مرتبه سده مستبعد
 بولنور و بواجوبه بولده جواب اولنور که چونکه استقامت کور ایلد عدم تصدیق بر حکم سنده
 مستند دکلر مع هذا صغری مذکور ایلد معهود اصلا بولنان احوال افلاک نظامی اثبات اولنور سدر پس
 بومقوله قورنده بولنور کبی استقامت ایلد جی امور قی چوق بولنور سدر انجیون ضرر و بر من دینشدر و الله اعلم
 بالاصواب (نوع ثامن) بوهیت جدیدیه اهلنه استناد قواعد طبیعیات ایلد اولان معارضات واجوبه لری بیلدر
 (ای عزیز) معلوم اولسونکه بوهیت اهلنه قواعد طبیعیات دخی استناد ایلد بوسباق اوزره اعتراضات
 اولنور که اسفل ممکنه مرکز عالم در واسفل ممکنه دخی اقل اجسام اولان ارض ساکن اولنور انساب
 و الزم و بولنور غیر اکر ارض متحرک اوله ایدی البته حسن اولور و دی و انبیه و انجبارک دخی باطلی

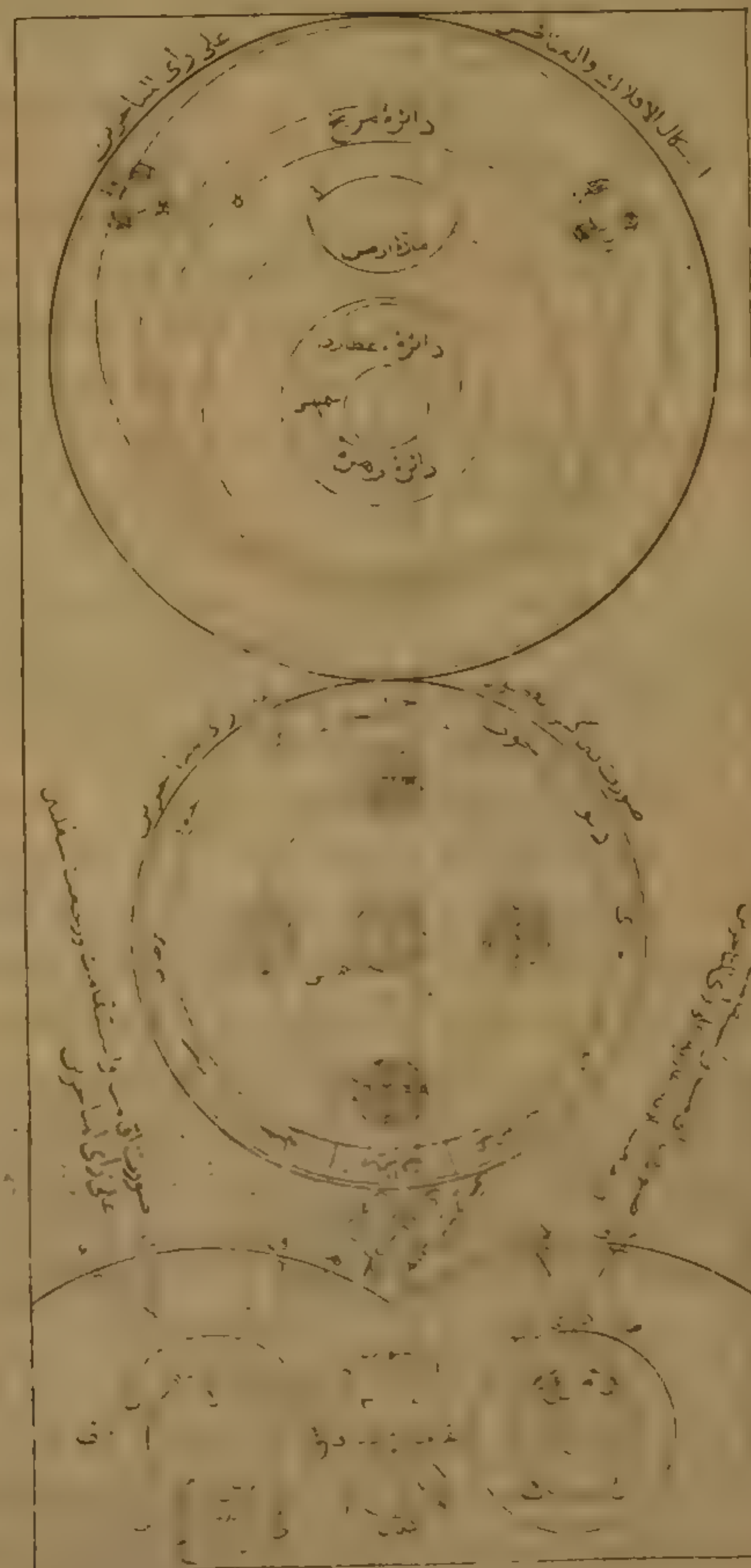
شاخه کلوب به بلورردی واجسام ثقیله یوفاریدن اسفله عودا نزول اید من اولورلردی زیرا که استقامتله
 واره جتی اولدقلری نقطه ل سطح ارض ایله معاصرکنده اولورلردی وقوشلر هوا ده اوچار ایکن چونکه ارض
 انزل لانه لرین آلوب معا کونوردرین انزل لانه لرین بر دخی نه وجهله بوله ییلورلردی و بوندن غیره جانب غربه
 طوغری اتلوب مدرج اولان طوب نسنه نک حرکتی طرف شرقه طوغری مدرج اولدقنی زمانده بولنان
 حرکتدن بک چوق بطی اولورلردی والبته غرب سمتنه ایلان اوق شرق جانبنه ایلان اوقدن بک چوق زیاده
 منزل الوردی زیرا که اوق غربه کیدرکن غربدن شرقه کلن ارض سطحی اتی استقبال ایتمکله اول اوقل سطح
 ارضدن طی ایتمک مسافه قتی چوق اولورکه ائک شرقه کیمکنده بوسرعت اولوردی پس بوعراضاتک
 فردا فردا جوابلری بویله ویرلشدکه ارض اسفل امکانه میدرد کلیدر هنوز مثبت و مین دکادر اما ایل
 اثباتی مذموم و مردود و بوندن ما عدا طبیعت ارضه نظر اولدقده سائر کوا کیدن اوقل اولسی دخی
 هنوز معلوم دکادر بلکه اسفل واعلا اولملری بره قیاس ایل بولمیشدر کچره اجزاء عظیمه واجسام
 ثقیله ارضدن معارقت ایتمکله حینده به ارضه عودت و رجوع ایدر لسه ده لکن کره ارض همان
 بر جسم ثقیل کبی کندی محندن حرکت ایلز اولقی لازم کلز و نه جواب اولمیشدر که بر ارض ایل بول اول ماده
 لبته مذکور اچینده محاط اولوب صو کونورندسی مشالی ارض ایله معاصر حرکت ایدر اولدیغمدن حرکت
 ارضی حس ایدمیز و اینیه و اشجارک منهدم و منقطع اولدقلری دخی بوندن معلوم اولور بلکه بولیدن بولرک
 قیام و ثباتی لازم کاور و ارض ساکن اولسون یا خود ماده لیه ایل متحرک اولسون جسم ثقیل یوفارودن
 اشانی طوغری عودت ایلنه برمانی یوقدر چونکه ثقیلات ثقلی حرکتدن غیره ماده لبته مذکور نک
 حرکتدن دخی حصه مند اولسی محققدر و بوعینله اول طاش کیدرکه سفینه نک سرفی سرندن دینه
 طوغری القا اولمشدر زیرا که بومقوله طاشک یوفارودن اشاغه آتلدقنی حالده سرنک دینه دور شسی
 تجربه ایله بیلنمشدر سفینه ساکن اولسون یا جاری اولسون و بکا دخی بعینه سبب طاشک نزولدن
 غیر سفینه نک حرکتدن دخی حصه دار اولسیدر بلکه بو خصوصده طوغریسی بودر که نه جسم ثقیلک
 و نه حجر مذکورک نزول دینلن حرکتی قطع مستقیم دکادر بلکه بر خط مقوس رسم ایدرک حاصل اولور کچره
 بزم رفته کوره که درون سفینه ده یوز عودت تحیل اولنورسه ده و بوعینه بکا بکزر که بر کیمه بر سفینه نک
 کورنه سندن سرفی دینه بر طاش اتدقده طوغری حرکتله نزول ایتمکنی معاینه ایدر لیکن خارج سفینه دن
 یعنی کاردر یادن نظر ایدناره اول طاشده ایکی حرکت محسوس اولور که بر یله عودت نزول ایدر و بر یله دخی حرکت
 سفینه به متابعت ایدر اویله که اول ایکی حرکتیه برا کری خط رسم ایلد یکن مشاهده ایدر لر بویله اولجه همان
 یجوده حرکت دادن ماهیلر حصه مند اولدقلری کبی قوشلر دخی حرکت هواندن حصه دار اولملرله لانه لرندن
 به بیاعت و مفارقتلری لازم کلز و شرقه طوغری ایلان کره مدرج حرکتی اسرع اولمز و غربه طوغری
 ایلان اوقل مسافه منزل شرقه ایلان دن زیاده بولمز (نوع ناسع) بوهیت جدیدیه کوره افلاکک طبایع
 واعدادی یلایر (ای عزیز) معلوم اولونکده اهل حکمت طبایع فلکیاتده یعنی ماده افلاکده اختلاف
 ایدوب هیئت قدیمه به راغب اولنلر بالاده بیان اولدقنی اوزره ماده اجرام اثیز به اجسام مصمته یعنی حجم
 و صلابت و صفوت و شفت اوزره اولوب افلاکده ثن و تدبیل و تکاتف و غلغل و خرق و التیام اولوب حرکتیه
 تشدد و تضعف و رجوع و توقف و حیرلندن خروج و مختلف ایتمز لراش دیشلدر و بوهیت جدیدیه قائل
 و مائل اولانلر سماواتک موادنندن حجم و صلابتی سلب ایدوب طبایع افلاکک مایعه و اینیه در خرق و التیام قبول
 ایدر ابرامدر دیشلدر و بومذهب جدیدیه کوره عدد سموات اوچه مختصر بولمیشدر و ایکی سما جمیع سیارات
 و عناصردن عبارت اولان هیئت مذکورده و ایکنی سمایزه ظاهر اولوب مشاهده ایلد بکمز فلک ثوابتدر
 و اوچینی سمافلک ثوابتک ثقیل مسافه سی هر نه در واسع ایدمده ماوراستده فلک من بوری محیط برفلک عظیم
 الشان و بی حد و بی پایان اولسی تحقیق و بره یان اولوب اهل سعادت ایچون ارامگاه تعیین قیلنمشدر و بوهیت
 جدیدیه نک هیئت قدیمه به مطابق جمیع قواعده و احکامی است حکام بولوب بش یوزلندن بوانه کایجه به دل مقبول
 متاخرین بولمیشدر اما بزم ما دمن و مقصود من اولان معرفت صانع و سبیل بولنان عالم انسانه آینه وضع

اولنان عالم کسیری بوجهله بوجهندن دخی سیران ایچون بومقدارجه تکر بر بیان ایلد کتفا قیلنوب
 سعادتنامه مندن دخی بدایع و صنایع تمیز و تذکره هادی و بادی اولقی ایچون اون اتی ربای تکر بر یله
 بوفصل ختم اولنوب اشکال موعود رسم اولقی (رباعیات) مناسب کورلشددر

خلق ایلدک ای خدا بوعبرتکاهی
 قرآنده دیدک فتم وجهه الهی
 افلاک و عناصر و موالید ای دل
 چون عالمه در حکیم صنعی شامل
 افلاک ایلد دور ایدر کواکب هر آن
 درت طبع بخلاف اولسه مزوج ای جان
 حق بوجهانی یل کتاب حکمت
 ترکیب و موالید و کلام عزت
 بولان کلمات ریدن معنایی
 طوبی اکاکیم اوفهم ایدر اشیایی
 حتی دیله کل قبله هوس دنیاه
 باقی بولکلمات رب اولان اشیایه
 بر بجزنه اکسیلور نه ارتار اصلا
 عالم که اومو جملر کیدر مثلا
 حتی حق ایچون ویر اقلنه دنیایی
 امواج ایلد بوش بورلمه بول دریایی
 حتی اتی ایسته ییل جهانی قانی
 مو تواقیل ان غو تواتی طانی
 ام صومله باغلم دهانی هانی
 دبل ییلسه اومغنی نهانی هانی
 آه صمتله باغلم دهانی هانی
 جان کورنه اومغنی جهانی هانی
 بر یلدم ایکی جهانی مغرور اولدم
 چون حالله وحدت وجودی بولدم
 هب وارلنی بر بلنجه شادان اولدم
 چون ییلدیکمی کوریده حیران اولدم
 توحید وجوده چونکه همراه اولدم
 چون ذوق شهوده ابردم آگاه اولدم
 ظنم بجه یقین و صد قله صد یقم
 هر مرتبه ده چون وجود ایدر حکم ذکر
 ییل وحدت عالمی که عرض حقدر
 اسرار جهانی سوزایان حقدر

افلاک و عناصر و موالید و مایه
 الهی اربا الاشیاء کما هی
 اجسام و طبایع و صور در هب ییل
 پس هیئت عالمی تفرک خوش قیل
 تاثیر ایدوب امتزاج ایدر بوار ککان
 معدن نبات اولور و حیوان انسان
 افلاک و عناصری حروف و قد درت
 فهم ایت کلمات ربی ال چوق ع برت
 هیچ اولمز احراف کبر و قورغ و غانی
 نه کوروب اینتسه یاد ایدر م ولای
 امواجی قویوب کندیکی صال دریاه
 خوش بولکاتی اکله طال معنایه
 امواجی کلور کیدر اوجره و صلا
 قالمز ایکی ان ایچنده باقی فصلا
 ادنای اوت سوسن اول اعلا ی
 بوغ کله بو ماسوای ییل مولای
 بول موت ارا دیده حیات جانی
 دنیائی ترک ایتمدن سن ایلد اتی
 عقل اوقوسه نسخه جهانی هانی
 جان بولسه اوجانی جانی هانی هانی
 دل سولسه دیکاسم نهانی هانی
 عشقیله بولیدم اتی هانی هانی
 احکام مرا تین قویوب دور اولدم
 پس حفظ مرا نیله مسرور اولدم
 احکام مرا تیشده نادان اولدم
 هر مرتبه ده مطیع فرمان اولدم
 احکام مرا تیشده کراه اولدم
 هر مرتبه سنده خوش مع الله اولدم
 توحید وجود ایلد طولو تحقیق
 پس حفظ مرا تب ایتسم زندیق
 اول شه که غیوردر بومز مغلدر
 حفظ ایدنی حفظ ایدن شه مطلقدر

فصل عاشق کفیت نکون کائنات من بکائی یعنی اجسام من بکات نامه اولان موالید ثلاثه فی که معدن و نبات و حیوان در جمله سی بی دی نوع ایله بیان و عیان ایدر (نوع اول) طبعه عیانندن بولانان جمیع کائنات من بکات اصول و موادنی و من بکات نامه نك اجناس و انواعی اجمالاً بلدی در (ای عزیز) معلوم اولسونکه اعلی حکمت دیشلر در که عالم کون و فساد اینچنده حادث اولان کائنات جو سما و موالید ثلاثه بالجمله ایاه علویه نك امهات مقلیده بولانان تاثیراتی نتیجه سیدر یعنی درون فلک قمره وجوده کلن اجسام من بکات نامه سی و غیر نامه سی بالجمله کواکب سبعة سیاره نك عناصر اربعه ده اولان تاثیرات درن حاصلدر و سبعة سیاره ایسه لیل و نهار امر حقه مطیع و مسخر در و جمله می نك حول و قوتیه متحرک و مؤثر در ته کیم نظم کریمنده بیورمشدر (والشمس و القمر و النجوم مسخرات بامر لاله الخالق و الامر تبارک الله رب العالمین) بیت چون بی دی اردن مدام حامله در چارزن * طفل موالید هم طوغمه ده در دمدم * و دخی عناصر اربعه ده که نار و باد و آب و خاک در یوردر نك بری برهله امتزاج و ازدواجندن حاصل اولان اجسام من بکات نامه نك یعنی موالید ثلاثه من قوم نك اولکیسی جنس معدندر که انواع اجساد دخی اندندر و ایکنجیمیسی جنس نباتدر که انواع اشجار هم اندندر و وچنجیمیسی جنس حیواندر که بونوع نسان دخی اندندر و عناصر اربعه ده اند دخنه و بخارات و عصاراته استخاله و تبدیل ایدر اما دخنه لطائف ارضدر که دسجین شمس ایله هوا به صعود ایدوب انکله شخط اولور و اما بخارات لطائف میاه بخار و انهار در که نه تسجین شمس ایله هوا به جیوب انکله مختزج اولور و بخار و دختندن من بکات غیر نامه نکون ایدر که بالاده بیان اولان کائنات جو سما در و اما عصارات میاه ثلاث و امطار در که باطن ارضه منجذب اولد قده انده ابر ارضیه ایله شخط اولمسجیله غلیظ اولور بعده عقی ارضه سرایت ایدن حرارت شمس اول عصارات غلیظه فی محرا طبع ایدوب ماده معدن و نبات حیوان ایدر و بواج مولد الشیخ بری برینه ترتیب عجیب ایله متصل اولوب نظام لطیف ایله صورت بولدر (تعالی صانعها عما یقول الظالمون) پس بو کائنات ایته ای مراتبی تراب که قدر و انتهای نفس طاهر در که غایت اطمینه در زیرا که معادنک اولی تراب و مایه و آخری نباته متصلدر و نباتک اولی معدنه و آخری حیوانه متصلدر و حیوانک اولی نباته و آخری انسانه متصلدر و نفوس انسانیه نك اولی حیوانه و آخری نفوس ملکیه طاهره به متصلدر و کمالی انده حاصلدر (نظم)

ده حاصل در نظم
بوکائات جهان هب بدل ایلامید
جهان کون و فساد ایچره جله رغبتله
کمال خاک نبات و کمال حیواندر
کمال آدم اولور هم وصال عشق چیل
چو بحر موج اولوراندن بخار و غیم و مطر
چو عشق سیر ایدر اشیای دور ایدر دلم
اوکسم جهاننی بو حکمتله سیر ایدر حقی

اول کیم جهانی بود که سه سیر ایدر سی
(نوع ثانی) موالید ثلاثه نیک اری اولان معدنیاتک احوالی تفصیلا و انواعی اجمالا بلیدر (ای عزیز) معلوم
اولسونکه اهل حکمت دیمشدر که موالید ثلاثه نیک ابتدای بولنان معدنیاتک جمله سی درون ارضه تحتیس
اولان انجیره وادخنه دن تولدایدن اجسامدر که کم یک بقده مختلف بولنان انواع اختلاطات اوزره مختلط
ولمشدر اگر ترکیبی قوی اولوب چکوچ قبول ایدر سه اجسام سه بقده مشهوره در که ذهب وفضه و نحاس
ورصاص و حدید و سرب و قوجدر اگر ترکیبی قوی بولوب چکوچ قبول ایتزسه انواع انجارد در که الماس
و اعل و یاقوت و زمرد و زبرجد و سیلان و پیروزه کبیدر و اگر بخار دخان اوزره غالب کاور سه یشم و مرمر
و یاقوت و زبرجد و سیلان و پیروزه کبیدر و اگر دخان بخار اوزره غالب اولور سه ملح و زجاج و کبریت
و نشادر و شب کبی انجارد تولد ایدر و بعض انجارد طوبیله نخل اولور اجسام و لحیه کبی و بعضی ناریله نخل
اولور زجاج و کبریت کبی و اگر ترکیبی این ایسه جیوه اولور و اصول جمیع معادن بزمقدار ارض ایچنده نیکون
و عین املد که اندن فروغی مرورد و ناریله قعر زمینه دخول و نزول ایدوب کتیکدر در تنکیم اصول جمیع نبات

[illegible]

اولوردی پس بوضه نارد اتم ابله مخترق اولور و تراب ایچنده طول زمان ابله چور و ریاض نسنه بی سیه ایدر
زیرا که وختی اول مقارنه کیدر واکزین مقارن اولدیه چکوج قبول ایچوب متکسر اولور و کبریت
اصابت ابله کده فضه یضا ایکن سیم سیاه اولور و اما تخماس فضه قریب در فرقی همان جرقی لونی
و کثرت و ختی و بیس طبیعی و خبت طم و رایحه میدراتک جرقی لونی افراط حرارت کبریتیه دندر و کثرت
و ختی ابله بیس طبیعی غلظت مائیه سندن در پس اتی تبدیض و تبدیلی اتمکه قادر اولان کیمه هر حاجته ظفر
بولشدر و اما حدیدک سواد افراط حرارتدن بلنشدر و غلظت مائیه دن زیاد مائی بولنشدر و اما رصاص
ایض فضه چنستندر لکن بطن مادرده جنبه آفت ایریشوب ضایع اولدیگی کبی بطن ارضده فضه به
اوج آفت ایرشد کده رصاصه منقلب اولور و افات ثلاثه ماء متغیر و رایحه خبیثه و رخاوتدر و اما اسرب
رصاصه ردی صنفیدر و تولدی و فادی انک کبیدر و اما فوجک طبیعی چله سندن ایرد و ایسد و رایحه سی
دخی ایچندر پس تفکر صنع باری ایچون بیان احوال غلظت بومقدار بندر (نوع رابع) معدنی بدن اجسام
ایچبارک تکیون و تلوناتی ابله ابلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشدر که جمیع ایچبار
شفافه میاه اطاردن درون ارضده محتبس اولان رطوبتدن تکیون و تولد ایدرلر و ایچبار غیر شفافه تاثیر
حرارت شمس ابله اولان مزاج ماء و طین لزجدن تکیون ایدرلر اما ایچبار شفافه نک تکیونات و تلوناتی میاه
امطار و رطوبات زمین و ایچبار معدن و مقارنات ایچنده محتبس اولوب معدن ابله مختلط اولوب نیجه بیک میل
انده قالمغه زیاده صفا و صفات و غلظت کسب ایدوب انلردن اوله ایچبار صلبه منعقد اولور که ماء و نار ابله متأثر
و متکسر اولرلر و معتبر جواهر اولوب برده قالمزلر و اختلاف الوانی انوار سیاره ابله وجود بولشدر که هر کوب
جواهرک نیجه انواعه دلالت ایدوب شمعائی اول جبال اوزرینه صالوب اول معدنه بویه مستولی اولشدر
زیرا که سوازلک و خضرت مشربینک و حیرت مرینک و صفت شمس و زرق زهر نک و تلون عطار نک
و بیاض قرک شمعائی تاثیرندن کاشدر و انواع جواهر خواص و اعراضه قتی چوق بولنشدر و جله نک سلطانی
و قیمته کرائی جواهر الماسدر که جمیع معدنیاتدن اشد و صلب و اقوی معاینه قیلنشدر و جله جواهر دن
اعز و اعلا و اصنی خالق اولنشدر و جله غلب و مؤثر ایکن فقط قورشون ابله مغلوب و مؤثر اولدی غیر حقدن
بیانشدر واکبتین جواهر زمرددر که کانظر ایدنه نک کوزی نور و کوی سرور بولور و شمعاندن سیلان کور
اولوب حاملندن دور اولور و جواهر زمردک منافع و خواص قتی چوقدر لکن بولمخلده قصر اولنشدر و اما
ایچبار غیر شفافه نک تولدی وجه مشروح اوزرینه و زمان ابله حرارت شمسک تاثیراتدن مزاج اولان ماء
و طین لزجند که اول طین ببحر ایدوب قالمشدر نه کیم نازلک تاثیرندن سدرلک بوعورت اولشدر و تکیون ایچبار
اختلاف بقاع ابله مختلف اولور اگر بقاع تریاه و طین سارهدن بواندیه بحره بطق منعقد اولور و اگر
بقاع یخنمه ده اولور سه اندن ملح و بوراق و شبلر تولد ایدر و اگر قیراج برلرده بولندیه اول طین لزجدن احر
و اصفر و اخضر زاجلر تکیون ایدرلر پس هر موضعلک برتفه خاصیتی وارد که انلری خالق ایدن خلاق عالم
بلور و کاه اولور که بحر صوده منعقد اولور و انک سیمی اول صویک یا اول موضعلک خاصیتنددر و کاه اولور که
هویه صعود ایدن اجزائخانیه نک حرارتی اصابت برد ابله منطقی اولوب هواده بحر منعقد اولوب هبوط
ایدر که طاش یا غدی دیرلر و کاه اولور که صاعقه ابله بحر یا حدید و یا تخماس واقع اولور امیدنی انواع ثلاثه
معدنک نوع ثانیسی اولان ایچبار بومقدار چه بیان اوزرینه اقتصار اولنشدر اما نوع ثالثی بولنان اجسام
دهنیه بولنر قیاس ابله بالکیمه طی اولنشدر زیرا که اصناف معدن اعتدال مزاج عناصردن بعید
اولمغه بقایات کثیر بولنشدر و جنس نبات اعتدال مزاجه اندن قریب اولدیفندن انواعی اندن قلیل بولنشدر
و جنس حیوان اعتدال مزاجه نباتاتدن اقرب اولدیه ایچون نوعی اندن اقل اولوب اون مکزیک نوع
بولوب هر نوعی بر عالم تسعیه قیامتدر و بر نوعی دخی عالم انسان بلنشدر و بر نوع انسان کمال اعتدال مزاج
اوزره بولندیفندن افرادی چله دن اقل اولوب اعز و نادر بولنشدر پس تفکر صنع خالق ایچون احوال معبادنی
بومقدار بیان ابله اکتفا قیلنشدر زیرا که قدرت باری بالانهایه بلنشدر * نوع خاص * و اولد ثلاثه نک
ثانیسی اولان نبات احوالی ابله ایدرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشدر که موالید

دلالت آنکه یکجسی نباشد و در آن یک بر شعور و سز قوتی وارد در بعضی جنس نباتات بر طبیعتی وارد که اندن حرکات مختلفه و آلات مختلفه واسطه سبیل حرکات مختلفه صادر اول و اول قوتی نفس نباتیه دیر لکه اول جسم طبیعتی که تحقیق تولد و تراند و تغذیه جستن کمال او ایدر و نفس نباتیه که قوت غایبه می وارد در که شخصک بقای آنکه حاصل در و اول قوتی که صوکی اولان جسم اخری کند و بانی جسم مزاج و قوام و لون و جوهری مناسکانه تبدیل ایدوب حرارت غریبه ایله جسمندن تحلیل ایدن نقصانه بدل اکا اول مشاکلی ملاصق ایدر و آن قوت نامیه می یعنی منیه می وارد در که شخصک کالی آنکه حاصل در و اول قوتی که اولدیجی جسمی طول و عرض و عمق اقبایرند و ایدر و اول جسم اقتضای طبیعتی نشوی کالنه بالغ اولنجیه دل کیدر و آن قوت مولده می وارد در که بقای قوی آنکه حاصل در و اول قوتی که جسمندن بر جز و اولوب کندی مثلی وجودی بولم ایچون بدو ماده ایدر و آنکاتخم نبات اطلاق اولور و چون که قوت غایبه غذای جذب ایدر بعد مسک ایدر و بعد هضم ایدر و بعد فضله سنی دفع ایدر پس آنک درت خادی وارد در که بری قوت جذب و بری قوت ماسکه بری قوت حسی و بری قوت دفعه در اما قوت نامیه نبات کمال نشوی بولدقده اول فعلندن توقف ایدر و اما قوت غایبه عاجز اولنجیه دل عملنده باقیدر عاجز اولدقده نباته موت ایدر و پس اولور و جمع انواع نباتات ارضی بر مقدار غایبه نکون و بکن ایدر کده تدبیر ایله هوایه صعود ایدر اما جمیع انواع واصناف نباتات حد و حسابی تحقیق آنلر کالنی بیلور و اما اطبایه لازم اولان بعضی اجزا و ادویه خواصیله کتب طبیده مسطور اولوب عامه به لازم اولان سبز و وات و فوا که جمیع اوصاف ایله السنه ناسده مشهور اولدقده بدن جنس نباتات انواع واصناف آنک اما و خواصی تعدد ایله تطویل اولوب توحید خالقنه و معرفت صانعنه باعث اولور ایچون کنه و ما عینی بومر ارجه میان ایله انکشاف قیلمشدر که یکم انواع نباتیه عبرتله نظر ایچون دیشلدر بیت هر یکاه که در زمین روید و وحده لاشیریک له کوید بیت بر لک در خندان سبز در نظر و شیار هر رقی و قدریست معرفت کرد کار نوع سادس موالیده دلالت نباتاتی اولان حیواناتک احوالی اجمالاً بیاد بر ای عزیز معلوم اولونکه اهل حکمت دیشلدر که موالیده دلالت نباتات و حیوانی جنس حیواندر که و شش نفس حیوانیه در و اول نفس غریبند ممتاز اولان جسم طبیعتی کمال او ایدر و حرکات ارادیه ای مخیر کدر و نفس حیوانیه ایچون مخصوص اولان اثر لردن عمار ایکی قوتی وارد در که بری قوت مدر که بری قوت محر که در اما قوت مدر که می یا ظاهر بندنده اولور و یا باطننده اولور و اما ظاهر بندنده اولان بش قوت مدر که جمع و بصیر و شم و ذوق و لمسدر اما جمع بر قوت مدر که صفا خلک سطح معرفتده مفروش اولان عصبه ده وضع اولمشدر و عصبه مذکورده طبل کبی هوا مختص بوانشدرا کرشدنلی قرعدن و یا قوتلی قلعدن حاصل اولان صوتان کیفیتله متکلیف اولان هوا قوج ایتمکله قریب اولور و عصبه به واصل اولوب اتی قرع ایتد کده انده مودوی اولان قوت اما عی اول صوتی ادرال ایدر و اما قوت بصیر بر قوت مدر که دماغن مقدمه متدیده بتوب بری برینه تقاریرله تلاق و تقاطع ایدوب اندن باعدله عین شحمه لایحه واصل اولان ایکی مجوف عصبه نک من نور متدیده سنده وضع اولمشدر و کجج لور و بدخی دیرلر و اما ششم بر قوت مدر که مقدم دماغن نبات اولان همه حمله لری کبی ایکی رشد ایچره مود و عذر اما ذوق بر قوت مدر که جرم انسان اوزرینه مفروش اولان عصبه ایچنده موضوع و روانه ادرالک دل و طوبت لغایبه نک توسط ایله در که کاذی الطعمدن اجزاء ایله مختلفه اولوب اندن جرم انسان غرق اولدقده کیفیت ذی طعمی حس ایدر و اما لمس بر قوت مدر که جسم حیوانک اکثرینه مختلط اولان عصبه لرده وضع اولمشدر و اما باطن حیوانده اولان قوت مدر که حس مشترک و خیال و واهمه و حس و متصرفه در اما حس مشترک بر قوت مدر که دماغه اولان قوت مدر که اولی تجویفی مقدمه هر بندر و حواس ظاهره مذکورده منطبق اولان صورتلر کججله سنی حس مشترک قبول ایدوب قوای باطنیه باقیمه توزیع ایدر و اما خیال بر قوت مدر که دماغن اولی تجویفه نک و خرنده موضوع در و جمیع صور و حسیاتی حس مشترک کدن اولوب صورت مذکورده نک غیبتند که جله سنی حس و نقش و تصویر و غنای ایدر و بو خیال خزانة حس مشترک و اما واهمه بر قوت مدر که دماغه اولان تجویف اوسطک مود و خرنده موضوع در و بوقوت محسوساتده موجود اولوب حواس ظاهره ایله ادرال الخیال معانی جزیه می ادرال ایدر یکم شاتل

قوت واهمه می حکم ایدر که ذتب مهر و بر عنم در و اولدی معطوف علیهم در و اما حافظه بر قوت مدر که دماغن تجویف آخر کما مذمده موضوع در و قوت واهمه نک معانی جزیه غیر محسوسه دن ادرال ایدر کدن حفظ ایدر و بو حافظه خزانة واهمه در و اما متصرفه بر قوت مدر که دماغن تجویف اوسطک مقدمه موضوع در و بو قوت نک حال و نباتی خیال و حافظه ده اولان صورت و معانی نک بعضی بعضی ترکیب ایدوب بعضی بعضی سندن فصل ایتمکدر که بر قوت متصرفه می عقل کندی مدر کاترده استعمال ایدر سه بو کاتر فکره دیرلر و کربونی قوت واهمه کندی محسوساتده استعمال ایدر سه بو کاتر فکره دیرلر و اما نفس حیوانیه نک قوت محر که سی ایکی قسمدر که بری قوت باعنه و بری قوت فاعله در اما باعنه که شوقیه دخی دیرلر اول بر قوت مدر که بجن خیالده بر صورت مطلوبه یا منقوره می رسم اولسه قوت فاعله می تحریک اعضا به سوق ایدر که کربا عنه فاعله می حصول لذات ایچون اولان اشیاء منقوله نافع می و یا ضاره می طلب ایدر که تحریک سوق ایدر سه اکا قوت شهنوائیه دیرلر و کربا عنه فاعله می طلب غلبه ایچون تحسین اولان اشیاء مضره می و یا مفیده می دفع ایدر که تحریک سوق ایدر سه اکا قوت غضبیه دیرلر و اما فاعله بر قوت مدر که اعضا ده عصب و رباط و لحم و عظامدن ترکیب ایدن عضله لری قبض و بسط طبعی تحریک اعضا ایچون مهیا ایدر فسخان اصناف الحکیم جل جلاله و عم نواله و لا اله غیره (نوع سابع جنس حیوانک شرف انواعی و احسن اصنافی بولان افراد انسانک ماهیتن اجمالاً بیلدر بر ای عزیز) معلوم اولونکه اهل حکمت دیشلدر که جنس حیوانک احسن انواعی بونوع انساندر که اشرف موجودات و نتیجه کائنات و نفس ناطقه به مختص و مرآت اودر اما نفس ناطقه بر جوهر در که کندی حد ذاته ماده دن مجرددر لیکن افعالده ماده به مشارندر و امور کایه می و جزئیات مجرده می ادرال ایدوب افعال فکریه ایلمک جهتندن واسطه و الی اولان جسم طبیعتی کمال او ایدر و بو نفس ناطقه نک بر قوت عاقله می وارد در که که آنکه امور تصویریه و تصدیقیه می ادرال ایدر و بو قوت عقل نظری و قوت نظریه دیرلر و نفس ناطقه نک بر قوت عامله می دخی وارد در که آنکه بدن انسانی افعال جزیه دن یکا کند و به مخصوص اولان رای و اعتقاد اقتضای اوزره تحریک ایدر و بو نفس ناطقه نک قوت عاقله می اعتبار ایله درت مرتبه می وارد در اما اولی مرتبه می جمیع معقولاتدن خالی اولوب طفل مستعد کایت اولدیجی کبی معقولاتن جله سنده مستعد اولمشدر و بومر تبه ده اکا عقل حیوانی دیرلر و اما ایکنی مرتبه می اکا معقولات بدیهیه حاصل اولوب بدیهاندن فکر ایله نظریاته انکشاف ایدر و بونده اکا عقل بالمشکه دیرلر و بو عقل اولی لطیف اولسه که اکا جمیع نظریات درت ایله حاصل اولوب فکر حاجتی قائمه بو کاقوت قدسیه دیرلر و اما اوچین مرتبه می اکا معقولات نظریه مطالعه سز حاصل اولوب هندنده بر حقیقه لخر و نه اولمشدر که مراد ایدر کده کسب جدیده احتیاج سز جله سن حاضر ایتمیشدر و بونده نفس عقل باله دیرلر و اما در دینی مرتبه می معقولات مکسبه می مطالعه ایتمیشدر و بومر تبه ده نفس ناطقه به عقل مطلق دیرلر و اما حیوانک جمیع انواع واهسن و طایع و اشکال و اوصاف و احوال تحقیق انلری خلق ایدن باری تعالی حضرت نلری بیلور و بعضی کتب مسطور اولسه ده مشهور اولان بودر که جنس حیوان اون سکرینک نوعدر که هر نوعی بر ششمه عالمدر پس مجموعی اون سکرینک عالم اولور و بوان سکرینک عالمی ایچبار و خاق ایدوب حد و حجاب کلیان اصناف و افرادی دمبدم محی و مربی و میت اولان حی و قیومک قدرت و عظمتن تفکر و تدبیر و هادی و بادی ارباب احوال عالم کبیری و در و ننده بولان عالمی بومر مقداریان ایله انکشاف اولوب حقایق امرارناستناهی کافی و صنایع بدایع بر ذاتی بولان عالم جسمانی علمنده بحر بی پایان حکمت ربانیه بوندن زیاده توغل اولمشدر مرآت کائنات اولان فن اول بومر حله ختم اولمشدر زیرا که قشور و ظروف آدم بولان افلاک و عناصر عالمندن یکیلوب طقیل و توابع و خدام انسان اولان معدنیات و نبات و حیواندن یکیلوب اعیان جهانک اب الیابی و سلطان بی نشانک درگاه و بانی اولان جسم و جان انسانک نشری و نسری قشقه عزم و دخول اولمشدر چونکه مطلب اعلی و مقصد اقصى حضور حضرت هولای بولمشدر پس خلاق عالمدن غفلت ایدوب احوال عالم ایله مشغول اولتی همان حضور همایونده بولان قول لمطاندن یوز و ندر و بوقش برای سیران ایله قالمق مثالی بولمشدر ته کیم بویامات ایله اکا اشارت قیامشدر بیت خانه نک لازم اولان صاحبیدر بیلمن خانه نک طالبیدر تاکی بوجهان هیئتنه اولی

و انواع خدمت را در هر که حد و حصر نکند بی شمار در ظاهر و باطن و اولاد اعضا و اندام هر یک در هر نوع
مقرر در هر که خلق اکثری اند در بی خبری در ملائکه و نیکه و بوزعد عظام و نیکه و بوزعد اعصاب و نیکه
بوزعد عروق و نیکه و بوزعد حرکات اختیار به وضع و ترتیب قیلت در هر که هر بری برشته هیئت و برشته
صفت و برشته خدمت و برشته حرکت و برشته در هر که هر بری برشته هیئت و برشته صفت و برشته
اول و من که جمله بی اجمال و زرقه الهی در اما اکثری نام بوندن ذاهل و کینه تزلزل غافل بوندن و ناس الحقی
بونی بیلور که کوز بقه وال طوق ایچون خلق اولمشدر لیکن کوز که اون طبقه دندرو اول طبقه لندند
و فائده لری ندر بیلور واکرا اول طبقه لک برینه خلل کله کوز کوز مکدن قالور و اول خلل ندن کاور و نیکه
کوز کوز من اولور بیلور والد و فاج عظم و فاج عصب و فاج عرق اولدیغن و هر بری نه هیئت و نظام بولدیغن
ونه طرز الیه حرکت قیلتدیغن بیلور و درون بدنده اولان اعضای روح اشکال و طبعی نیکه و در هر بری
قوت و خدمتی ندر و قوای نقش هر بری بیک صنعت و منفعتی ندر بیلور ملا باطنده بولر و معدده و کبد و طحال
و مری و ریه و کلیه کبی اعضا و قوت جاذبه و ماسکه و دماخه و میزه و دافعه و مصوره و منی و موله کبی قوای اولر
جمله سی بدنده خادم تهیین اولمشدر و هر بری کندی خدمت و فایده و هر ان مداوم بولمشدر و زرا که منفع حیات
اولان بولر و دمدیم اعضا مذکور به انواع حرارت و قوت و بر مکده در بعدده معدده اولان قوت جاذبه اطعمه
مختلفه بی معدده جذب ایدوب قوت ماسکه حفظ ایدوب قوت دماخه طبع ایتمکده در بعدده قوت میزه غذای
مطبوعه کثیفی لطیفندن جدا ایدوب قوت دافعه اول کثیفی معدده دن معایه دفع ایتمکده در اندن معدده
قالان لطیفی کبد که جکر در کندویه چکوب جکر ده اولان قوت مصوره ای قان لوتنه صیغ ایتمکده در وانک
اوزرنده ظاهر اولان سیاه کف که اکاسود ایدر لری طحال چکوب کندویه تبدیل ایتمکده در ورنده قالان کف
اصفر که اکاسفر ایدر لری مری که اود در کندویه چکوب تبدیل ایتمکده در ورنده اولان بلغمی دخی به جذب
ایدوب نقشه لری طریق حلقه دفع ایتمکده در بعدده بوندن خالص اولان دم کبد ایچنده ماله مختلط قالوب
قوام بولدیغندن اندن اول مای کلیه که بکر کدر کندویه جذب تبدیل ایتمکده در ورنده قالان کثیفی بول
اولوب طریق مشابه به کتمکده در بعدده اول جکر ده قالوب قوامه کاندن دم صافی طریق عروق ایلد جمع اعضا به
وصول بولمده در و قوت منی اندن اعضا به نشو و نما و بر لبم و شحمه قوت و قدرت حاصل اولمده در بعدده
عروق ایچنده قالان دمدن قوت موله در جالده منی و نسا ده هم منی و هم لبن تولید ایدوب منی کایتین و اثینه
طولمده در و لن عروق درینه کتمکده در پس اگر طحال بر علت ایریشوب دم من بوردن سودای مذکوری
تقریق و در ورنده اول سواد ایلد مختلط قالان دم اعضای بدنه متفرق اولوب اندن جاب و جدام و جندون امثال
سودای مری ضل حاصل اولور و اگر مری به بر علت ایریشوب صفرای من قوی دمدن جدا ایتمه اول دمدن
استقامه کبی صفرای مری ضل ایدر اولور و بونک امثال بدنه اولان اعضا و قوای هر بری کندی خدمت و
مقیم اولور و اگر بونک بری نقصان اوله یا خدمت در قاسمه امراض مختلفه حصول ایلد بدن هلاک اولوب نفس
انسان انده تصرفندن قالور سبحان الصانع الحکیم سبحان الخالق الباری المصور جل جلاله و عم فواله
ولا اله غیره (نوع ثالث) مبداء و معاد بدن انسانی بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلدر که
مبداء و معاد بدن خا کدر که ارض در نه کیم حق تعالی کلام قدیمده * منها خلقناکم و فیعینا عیدکم و منشا
خبر حکم تار و آخری * بیورمشدر زرا که بالاده بیان اولدیغنی اوزره اشعه کوا کبک تأثیر ایلد عناصر اربعه جمع
اولوب امتزاج بر مقدار اعتدال بولمده خا کندی صورتی ترک ایدوب نبات صورتیه کاور بعدده اول نبات
یا نان و باغلق حیوان اولور پس نان و حیوان غذای انسان اولمده قوای من بوردن موال مذکور و اوزره
خدمت لند بولنوب جاذبه که اشتها در غذای جذب ماسکه حفظ ایدوب دماخه طبع ایدر و میزه کثیفی لطیفندن
جدا ایدوب دافعه کثیفی طریق معادن استخراج ایدوب کیدر و بواحوال مرقومه حرارت غریزه کثیف قوت
وضعی حبیلد ایکی ساعتده و باوج و بادت ساعتده معدده حاصل اولور که کاهضم اول دیر لری معدده اول
لطیفی کبد کندویه جذب ایدوب قوای من بوردن معدده اولان افعال مذکورده سن بردخی انده ایشلر پس
انده کثیف اولان دوت قسم اولور که بر قسمی طحال کیدوب سودا اولور و بر قسمی مری و ریه و ارب و مری و اولور

و بر قسمی کایتینه ایوب انده بول اولوب مثانی بولور و بر قسمی ریه سینه کلوب سینه ده بلغم اولور و بواحوال
دخی قوت و وضعه کوره ایکی اوج دوت ساعتده کبدده حاصل اولور که بواکاهضم ثانی دیر لری س انده قالان لطیف
دم خالص اولوب عروق راس و اعضا به جریان ایدوب کیدر و قوای من بوردن افعال مذکورده سن بردخی عروق
ایچنده مدت مرقومه تمام ایدر لری که بواکاهضم ثالث دیر لری بواکاهضم کثیفی بدندن تحمل برله نقصان اولان
عین و مخاط انف و شعر و اطفا و عرق حام و و صیغ اعضا اولور و اگر بوندن زیاد اول کثیفدن برنسنه قالور سه
نازله و اورام و قروح و جروح امثال امراض اولور و معدده عروق ایچنده قالان دم لطیفه کثیفی بر عرض و منقسم
اولوب قوت مصوره اول اجزائی بولندیغنی اعضا و تکلیه تصور بایلدیگی خالده اول قوت لری ایشلری اول مدتده
اول عروق ایچنده بردخی ایدر لری که بواکاهضم رابع دیر لری بواکاهضم کثیفی بدندن تحمل برله نقصان اولان
اعضای بدل مای تحمل طولد بروب تکمیل ایدر لری که زیاده لحم و شحم اولوب اوجی جمعی حبیل و سیمین ایدر و قالان
زبده لطیفی قوت موله صلب رجاله جذب ایدوب انده منی ایدر و صدر نسا به جذب ایدوب انده هم منی و هم
مرضعه ده این منی ایدر بعدده اول خلاصه غذا اولان منی که نطفه در بر وقت معینده واسطه جماع ایلد نطفه زنده
جمع اولور و رجه واقع اولور و انده فرق کونه دل نطفه صورتی ترک ایدوب علقه صورتیه کاور و بی اویشش قان
اولور و بر فرق کون دخی مری ورنده یعنی سکنان کون عبورنده اول علقه مضغه اولور و بی مضغ اولمش لحم
صورتی بولور و اوچنی فرق تمامند یعنی یوز بکری کون ختامند اول مضغه ایچنده عظام و اعصاب و عروق
و اعضا و لحم و شحم و شعر و ظفر و وجوده کاور پس در دخی ای تمام اولمده جمیع اعضای جنین کمال بولوب انده
روح حیوانی متصرف اولوب طریق نافه دن غذای قان اولور و چونکه نطفه رجه در اولور اولکی آید و زحاک
تربیه سنده اولور و ایکی تربیه سنده کاور و اوچنی آید و منی بولر و در دخی آید و شمس و بشنی
زهره نک و التخی اید و عطارد و وید و نیکه و قرقر تربیه سنی بولور پس اگریدی ایلر بولد ایدر سه اول ولد معمر اولور
و اگر سکر ایلر بولد ایدر سه بقا بولر اولور زرا که سکر نچی ایدر تربیه زحله کاور و زحل بارد و یاس اولمده طبعی
موت اولور و اگر طره و زایاق متولد اولور سه مشترک تربیه سنده اولمده بقا بولور زرا که مشترک رطب و حار در که
طبعی حیات اولور و طریق مبداء مرقومی حق تعالی بیان ایدوب بیورمشدر و اولد خلقنا انسان من سلالة
من طین ثم جعلناه نطفة فی قرار مکیثم ثم خلقنا النطفة علقة خلقنا العلقة مضغة خلقنا المضغة عظاما فاکنسونا
العظام لحما ثم انشأناه خلقا اخر فتبارک الله احسن الخالقین پس بوقتی صلیک زبده منی بولد اولمشدر که اصل و ماده
بدن انسان بر خا کدر که اول خا ایدر انبیا نه کلوب یا نان و باغلق حیوان اولمشدر بعدده اول نان و حیوان غذای
انسان اولوب اندن رجال و نسا ده منی صورتی بولمشدر و معدده رحم مادرده نطفه و علقه و مضغه اولوب عظام
و اعصاب و عروق و لحم و شحم ایلد طولمشدر بعدده یا نان و یا ذکرا و لندده روح بولوب تولد ایدوب ظهوره کاشدر
بعدده با معمر اولوب کمال بولمشدر و با علقه بالغ اولوب طفل ایکن اولمشدر در حال بوکیم حرکات افلاک و اشعه
کوا کبک ایلد عنصر خا کایک جز و ندن انجق بر جزوی نبات اولور و نبات یک جز و ندن بر جزوی انجق نان
و حیوان اولور و حیوان یک جز و ندن انجق غدا ای انسان اولور و غذا یک جز و ندن بر قطره منی حاصل
اولور و یک قطره منی انجق بر قطره منی رجه واقع اولور و ارحامه دوشن نطفه لردن بیکده بری متولد اولور
و بونجه متولد اولنک بیکده بری معمر اولور و بونجه بقا بولنک بیکده بری مقام علقه بالغ اولور و نیکه بیک عاقل
انجق بری مؤمن اولور و نیکه بیک مؤمن انجق بری عالم اولور و نیکه بیک عالم انجق بری محقق اولور و نیکه بیک
محقق انجق بری عارف بالله اولور و نیکه بیک عارف انجق بری واصل کمال اولور پس حرکات افلاک و امتزاج
عناصر دن نظم و موالید و جمیع کائنات ظواهر دن مبادیه و قصود من انجق انسان کمال و وجود شریقی
بولمشدر و انسان کمال ماعدا می بالجمله کاطفیل و خدام و قوای قیلتند رته کیم * اکمل فی آدم حبیب اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تباریک شایسته لولال لولال لولال لولال لولال لولال لولال لولال لولال لولال لولال
بیلمشدر بیت * در هر هزار سال بیرج دلی رسد * از آسمان عشق بدنیسان ستاره * چونکه مبداء بدن انسان
بویسان ایلد عیان اولمشدر پس کل شی بر جع الی اصله * حکم نجه معاد بدن دخی بوندن ظاهر و غایبان اولمشدر
نوع رابع * کیهیت نزول و صعود و جسم و جان و مازل بدن قطع ایلد رجوع و روح انسانی و تغیر بدن و بقای روح

روانی بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولس و نه که اهل حکمت دیشلدر که اگر بر کسه مراد ایلسه که اول کندی معاد
موجودتی تحقیق اید و منازل معادنی قطع ایدوب اصلنه کیده اول همان بونی بلسونکه پیرل کندن مقدم کهل
اولش ایدی و اندن مقدم جوان اولش ایدی و جوانلقدن مقدم طفل اولش ایدی و طفولیتدن مقدم رحم
مادرده جنین اولش ایدی و اندن مقدم مضغه اولش ایدی و اندن مقدم علقه اولش ایدی و اندن مقدم عروق
نطفه مجتمعه اولش ایدی و اندن مقدم صلب پدیده و سینه مادرده منی اولش ایدی و اندن مقدم عروق
ایچنده دم اولش ایدی و اندن مقدم غذای پدر و مادر اولش ایدی و اندن مقدم حیوانی اولش ایدی و اندن
مقدم نباتی اولش ایدی و اندن مقدم اجزای عناصر ایلد و استخراج خال ایدی و خاک کندن مقدم جسم
مطلق ایدی و اندن مقدم طبیعت کلیه ایدی و اندن مقدم جوهر مجرد ایدی پس اول کسه که حال ایلد بومقامه
یتشدر اول طرق اجسام و ارواحی تمامیه قطع ایدوب کتشد و حجب ظلماتی و نورانی بی بالجه رفع یتشدر
و کندی نفس اکیوب باشد و مولاسنی طامش و بولشدر و مبداء معادنی بیلوب قندن کلوب کندی بکنه
مطلع اولوب عارف و واصل اولشدر و بومعراج روحانیه هر مشکلی حل اولوب هر مرادی حاصل اولشدر
و بویغیردن ظاهر اولان بودر که اگر چه روح انسانی افعالیله بدنه مقارند لکن ذاتیه بدندن بشقه در
و اکامیاسدر زیرا که روح بر جوهر مجرد در که بر حال اوزره باقیدرو بدن ایلسه هر انده متغیر و فانی در و روح
اول جهندن غیر بدندر که اول منازل بدنی جلده سیر و کبل ایدوب بری برندن فرق و تمیز یتشدر و طریق مبداء
و معادنی تفکر له طی ایدوب تذکره نهایتنه کتشد و تحقیق و یقین ایلد کرکی کبی حقیقت احواله یتشدر پس
بر کسه که بر نسنه بی کبل و تقدیر ایدو بیلشدر اول کسه اول نسنه نک عینی اولوب غیر اولشدر و روح
جسمک غیر اولدیغنه کتب حکمتده ادله چوقدر بومقامده تطویل حاجت یوقدر لیکن بومقامه مناسب
دلیل بودر که روح انجق اول روحدر که بیدن بش یا شنده ایدی اما بدن اود کادر زیرا که بدن بونجه اشکاله کیروب
نیجه صفتلر بولشدر و طول و عرض و عمقه حرکتله کیرا اولشدر یا مقدم جوان ایدی شمدی پیر اولشدر
و یا معین ایدی ضعیف اولشدر و یا لطیف ایدی کثیف اولشدر پس حقیقتده پیر اولان بدن جوان اولان بدنک
غیر بیدر و جوان اولان بدن دخی طفل اولان بدنک غیر زید را کرچه بدنه بونجه بدل و تغیر کاور لکن روح
انسان نه اولکی حالتده قالور و موت طبیعی و قنده مفارقت ایلدی بکنی بدندر که انی قبرده و محشرده بولور
و انکله یا جهنده متأل اولور و یا جهنده منتم اولوب قالور و نوع خامس * کیفیت تغیر ابدانی و بقای روح روانی
بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولس و نه که اهل حکمت دیشلدر که روح انسان متغیر اولوب بدنی متغیر
اولدیغنه علی بودر که روح روان عالم علویدن ککلشدر و عالم علویه کون و فساد اولدیغندن انک جزئی بولنان
روح دخی برقرار اوزره قائمشدر و بواجزای بدن بوعالم عقلیدن یتشدر حال بوکیم عالم سفلی کون و فساد محل
قیلشدر چونکه بدن عناصر اربعه دن خلق اولشدر پس انسانک بو ترکیبی بوعالم کون و فسادک بر جزئی
بولشدر و اجزای ایلد دائما کله راجع اولوب کل دخی جزوه مائل و فائض بولشدر اما جزو کله رجوعن
دلیلی بودر که انسان پیر اولوب جان عالمه راجع اولور و انالیه راجعون * ایت کریمه سی حکمتی بولور
و اما کلک جزوه میل و فیضک دلیلی بودر که دائما فیض فضل الهی واسطه عقل کل ایلد عالم ملکه نازلدر
نه کیم الحمد لله رب العالمین * ایت کریمه سی بوکاشاهد عادلدر پس کل جزوه مائل و فائض اولدیغنی کبی جزوه دخی
کله راجع و مانلدر و جزو کله رجوعنک بر دلیلی دخی بودر که انسان جائع و ظمان اولور زیرا که اجزای بدنک
کل طرفه رجوعی هر آن اولور پس اندن بدنه ضعف و نقصان کاور واکل و شر به مباشرتله بدن ایچون بدل ما
یتصل اولور یعنی طرف عناصره کیدن اجزای بدنک برینه غدادن بدنه کلوب بدنه بدن اندن قوت بولور چونکه
غذای بدن نه اصلی بولنان عناصردن حاصل اولان نبات و حیواندر پس حقیقتده ابدانلرک بش سنه لک
اجزایی بالجه تخیل ایدوب دمبدم تدریج ایلد ابدانلرک طشره چیقوب کله کتشدر مثلاً الی بش یا نه زده
ایکدن ایدان زده اولان اجزای الی یا نه زده اولان اجزایک غیر بیدر که بدل ما یتصل غدادن کلوب نه تدریج ایلد
ابدانلرک اجزای اولوب کله کیدن اجزایک برینه طولوب اشکالنه تشکل یتشدر لیکن بواحواله واقف اولیلر
بدنی روح روان کبی بر حال اوزره ثابت قالورظن یتشدر و بونک مثالی بویه در که بر کسه بر صحراده بر خیمه نصب

ایله که انک اوتاد و اطنابی جلده سیاه اولسه و اول هفته ده بردقه و اوزر بر و تندیسی اهل چیمقاروب برینه بر و تدر
ایض دق ایلسه و بر طنب سیاهک اچوب برینه بر طنب ایض شد ایلسه و بومنه وال اوزره بر سنه تمامیه دلک
اول سیاه اوتاد و اطنابک جلده سن قلع و حل ایدوب برلر نه بشقه بیاض اوتاد و اطناب دق و شد ایلسه پس
بوتدیلاته مطلع اولیلر اول خیمه نه سنه ماضیه ده نصب اولدیغنی حالی اوزره منصوب و جلده اجزای سیاه
ثابت کورغندر حال بوکیم انک جمیع اوتاد و اطنابی تبدیل و تغیر اولشدر زیرا که بویاض اوتاد و اطناب اول
سیاه اوتاد و اطنابک غیر یسی بولشدر و کذلک بدن انسان دخی انا فانا شیتافشیتا ظاهر او باطنی تخیل ایدوب
بدل ما یتصل غدادن جمع اولغله هر ش سنه ده بر که تمام تبدیل اولوب تغیر بولور بولشدر پس جزو کله
کله کلک جزوه میلی بوالله ایلد اثبات اولشدر و الله اعلم بالحقیه * نوع سادس * بوجهان بری و والده مشقه
کبی تربیه ایلدیکن بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولس و نه که اهل حکمت دیشلدر که بوعالم برنم شفقتی والده ضرر در
نه کیم والده طفلی تربیت ایلر و اول غدار کییم طفل تارول ایدو مز والده سی انلری اکل ایدر که انلردن لبن حاصل
اولوب طفله غدا اولغله لایق اوله و تدبیر طریقتدن طفله لایق اولوب انکله تربیت بوله کذلک بوعالم دخی برنم
مادر مشقه ضرر در که دو بیستان مثابه سنه بولنان نبات و حیوان طریقتدن لایقمز اولان غدار بری بزه ایصال
ایدوب الوان فوا که لذتده و انواع اطعمه نفیسه ایلد بری تربیت ایلر فاما بومادر که عالم بیانشدر غیر مادر لک
عکسی بولشدر زیرا که جلده والده لظواهر برینه متوجه اولشدر و عالم ایسه کندی باطننه توجه قیلشدر تا کیم
بره ناظر اولوب تربیه مزده حاضر اوله پس حقیقتده هنوز خال بر کندی والده مز لایق بولشدر سا کتلر که السعید
من سعدی بطن امه و الشقی من شقی فی بطن امه * حدیث شریفی بعضلر بویه تأویل یتشدر و بومعنی بوایت
کریمه به موافق در که حق تعالی من کان فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی و اضل سبیلا یورمشدر و بومعنی
بر کامل بریت ایلد طیور مشدر (بیت) کیمکه بونده عارف حق اولدی * نالیدیکانه قالدی بولدی * و بومعنی
خوش ظاهر در که مادر زاد اولان اعمایه اصلا علاج اولمز پس ایکی جهان سعادتن همان بوالله تحصیل
ایتک ممکندر که هنوز بطن مادرده بزاعنی بوعالمه بر بونده اعمی اولمق بودر که انسان کنودی ببله
و کورمیه و کندی حقیقتنه ابرمه به زیرا که کنودی ببلین طفل صابور و مولاسنی دخی بیلشدر و بولشدر
اولور پس اول کسه ایکی عالمده اعمی قالور انکچون انبیاء و اولیا و علما ککلشدر که خلقی خالقه دعوت قیلر
و خلق جهان نور قرآن و علم فو حید و عرفان و عبادت رحمان ایلد نایمانلر علتندن خلاص بوله و معرفت
نفس واسطه سیه اشئای خدا و خاص الخاص اوله و ابدانکله قاله * اللهم یا حی یا قیوم یا بدیع السموات
و الارض یا مالک الملك یا ذا الجلال و الاکرام * تسلیک بعضنک ان قوی قلوبنا و ابصارنا بنور معرفتک یا الله
* فصل ثانی * کیفیت ترکیب ابدانی و ماهیت طبایع اعضای پیدا و پنهانی و حقیقت امرجه انسان انسانی
و قولد اخلاط اربعه ارکانی و اخلاطک اسباب و احوال و فو ائدی و انلردن متولد اولنی بش نوع ایلد تفصیلا
بیان ایدر نوع اول کیفیت ترکیب ابدانی بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولس و نه که اهل شریع دیشلدر که
ارکان اربعه که اجسام بسیطه در بدن انسان و سایر حیوانک اجزای اولیه سیدر زیرا که اجسام هر یک انک انواع
مختلفه سی امتزاج ارکان ایلد حادث اولور و ارکان ایسه در تدر که ایکسی خفیف و ایکسی ثقیله اما خفیف
نار ایلد و ادر و اما ثقیل آب ایلد خاکدر چونکه عنصر نار جوهر هوا یسه سنک سزایتله عناصر سائرده
جریان ایدوب متمیز اولوب حرارتله ایکی عنصر یارد ثقیلک برودتله کسر ایدر و انلر عنصر بتلرک ایدوب
مزاجیه هر سه سنه کیدر پس ایکی عنصر ثقیل تکنون و سکون اعضایه ماده متین اولور و ایکی عنصر
خفیف حیات و حرکات اعضایه بادی و معین اولور اما قوای اولیه ارکانک کیفیات اربعه در انلر حرارت
و برودت و رطوبت و یوسندر و برودتی امهات عناصر در که ارکان مذکورده موجوددر و بویکیکیات
عنصر به صور طبیعی اوزر نه زائددر زیرا که انلر شستن و تبرک کی کیفیتلرده مستحیل و متبذلدر حال بوکیم
صور طبیعی هر بری کنندی ذاتیه باقیدر که کیفیات اربعه نفس صور طبیعی اولسه ایدی انلردن دخی
تبدیل اولوب ثابت قالمزدی پس اگر اجسام بسیطه اولان ارکان اربعه تصغر ایدوب جمع اولسه و اجسام
هر کبه نامه اولان موالید ثلاثه ده هماس اولوب کیفیات متضاده لوله بری بر سنه تأثیر قیاسله و اول

بسا اطنك هر بری او بر تنك كیفیت شدنی كسر ایسه اول کفیات متضاده میا شده هر بر تن جله شده
 بر کفیت متضاده متضاده و متضاده حاصل اولور که اکثر از اج دیور و موالبه ثلاثه یعنی معدن و نبات
 و حیوان جله نکه وجوده کلور لیکن اجسام مرکبات غیر نامه اولان محاب و شهاب امشالی کائنات جو
 مذکور عناصر در من اجسز حاصل اولور از انکه چون مر عتله فنا بولور * نوع ثانی * ماهیت طبایع اعضای
 ابدانی یلذ بر (ای عزیز) معلوم اوا و نکه اهل تشریح دیشل در که اول خالق و باری و مصور و حاضر تری عالمه
 هر نفسه بی مناسبت و موافق بری برنده کوزل و معتدل خلق ایتمشدر و هر حیوانه صالح و لایق و هر عضو تنك
 حالته موافق اولان مزاجی و بر مشد زوج جمع اجزای عالمه اولان امر جه تنك البق و اعداتی بدن انسانه کرم
 قیلوب هر بر عضونه اصلح و انسب اولان مزاجی بخش ایتمشدر و بعض اجزای زیاده حار و بعضك زیاده بارد
 و بعضك زیاده رطب و بعضك زیاده یابس ایتمشدر اما بنده زیاده حار اولان اول روحدر که بخار لطیفدر
 بعده یور کدر که منشأ روحدر بعده دمدر که یور که متصلدر بعده کبددر که او پوشش دم کیمیدر دم اتدن
 متولددر بعده خالص اولان حدر بعده عضلدر که لحم ایله مختلط اولان عصبدر بعده طحالدر که اتده دم
 وارددر بعده کلیه در که دمی قلیلدر بعده عروق متحرکه در که مجاور روح اولان دمك ظرفیدر بعده عروق
 ساکنه در که مطلق دمك ظرفیدر بعده جلد کفدر و اما بنده غایت بارد اولان بلغمدر بعده شعر در بعده
 عظمدر بعده غضر و قدر که کر تکر در بعده رباطدر بعده و تر در بعده غشادر بعده عصبدر بعده شخادر بعده
 دماغدر بعده شخدر بعده و شخدر بعده جلددر و اما بنده غایت رطب اولان بلغمدر بعده دمدر بعده و شخدر
 بعده شخدر بعده دماغدر بعده شخادر بعده لحم ندی و اندیشدر بعده ریه در که مکان تنفسدر بعده کبددر
 بعده طحالدر بعده کایتیدر بعده عضلدر بعده جلددر و اما بنده غایت یابس اولان شعردر که بخار
 دناشددر بعده عظمدر که اصلب اعضادر بعده غضر و قدر در رباطدر بعده و تر در بعده غشادر بعده
 آورده در بعده شرائین در بعده عصب حرکتدر بعده یور کدر بعده عصب جلددر بعده جلددر * نوع ثالث *
 کفیت امر جه انسان انسانی یلذ بر (ای عزیز) معلوم اولور که اهل تشریح دیشل در که امر جه انسان
 مختلفه اولفله انسانك انسانی فی الجمله در تدر اولابری سن غودر که سن حدائت هم دیرلر و بونك مدتی
 انسانك او تو زیاشنه دکر بعده سن وقوفدر بوکاسن شباب دخی دیرلر و بونك مدتی انسانك فرق یاشنه دکر
 بعده سن الخطاط خفیه در که سن کمولت هم دیرلر و بونك مدتی انسانك التمش یاشنه دکر بعده سن
 الخطاط جلیدر که بوکاسن شیخوخت دخی دیرلر و بونك مدتی آخر عمره و ارغیه دکر لیکن سن حدائت هم
 ایکی قسمدر بری سن صباوتدر که اون بش یاشنه دکر بعده سن فتوتدر که سن حدائتک نهایتنه دکر
 پس صبیانك مزاجی معتدلدر و قتیانك مزاجی حار و رطبدر و شبانك مزاجی حار و حد تلیدر و سن وقوفك
 مدت در نضکره حرارت غریزه تنك ماده سی اولان رطوبت غریزه بی بزی محیط اولان هوا جذب و نشف ایتمکله
 حرارت نقصان یولغه باشلر زیرا که فصل سابقه بیان اولاندی اوزره جمیع اجزا و قوای جسمانیه
 متناهی در و بدل مایخلل ایچون علی السواء بر متوال اوزره دائمه الا برادر لیکن تحلیل علی السوادن یوما
 فیوما زیاده اولفله ابرام مصرفه یعنی رطوبت بدل مایخلله برابر کلز پس ابراد و مصرف بنده نقصان و تراجع
 اوزره اولد فده رطوبت من یوره فنا بولوب حرارت مذکور منطقی اولور که موت طبیعی یور پس هر بر شخصك
 مزاج اولی حسب سجه حفظ رطوبتی متضمن اولان قوتی نه مقدار ایسه انك اجلی مقدر طبیعیه سی اودرا کر
 خارجدن بر قضا یاه او غره من سه اودر که اودر زیرا که قدرت باری ایله اجرام علویه تنك اجسام مغلیه ده انواع
 تأثیراتی نامتناهی عاقب و متوالی اولد یقندن جمیع خلقت اشکال و احوالی و اخلاق و اطواری هنوز ارحام
 امهات ایچنده نطفه ایکن مصادف اولان بخت و طالعری تأثیراتدن ظهور ایتمشدر که رحم ماده نطفه
 واقع اولد یعنی مساعده بدر مادلر طالعری نه ایته ایسه و هر بر تنك کوکی نه ییته ناظر ایسه اگر سعد
 و اگر نحس اول نطفه تنك ناته تأثیرله نقشند اولور مثلاً سعادت و شقاوت و فهم و حقاوت و بخل و سخاوت
 و خوف و شجاعت و حب و عداوت و حرص و قناعت و همت و دناوت و فقر و غنا و راحت و عناء و عرفنا و حال
 و کمال و کلال و ملال هر نه وضع اوزره ایسه اول نطفه تنك نطفه ناته طالع اولور زیرا که اول نطفه جسم جینیك

لوح محفوظیدر ولوح محفوظ یو عالمك مظهریدر پس هر کیمکه سعید اولمشدر اول سعادت بطن مادرده بولمشدر
 و هر کیمکه شقی کلشددر اولدخی شقاوت اناسی بطنندن المشدر تنه کیم حبیب اکرم * صلی الله تعالی علیه وسلم
 حضرت نوری * السعید من سعیدی بطن امه و الشقی من شقی فی بطن امه * یور مشدرو هر کسك طالع مرقومك
 تأثیراتی زیاده طبعی و مشدرو چونکه خلقت جمیع اشکال و اوصاف و امر جه سی اوضاع فلکیمه مقتضای سجه
 ارحامه مختلف بولمشدر پس اجل مسما لری دخی مزاجلری حسب یله انده مختلف تقدیر اولمشدر و الحاصل
 ابدان صبیان و قتیان اعتدال اوزره حار و رطب مشاده قیلند مشدرو ابدان شبان حد تنی حار بلغمدر و ابدان
 کهول و مشایخ روح بخار و دم حار دن وجه مشروح اوزره بهید العهد اولد قلمر چون یارود و یابس بولمشدر
 و اما انانك مزاجد کوردن ابر و رطب اولدی فی تجربه قیلند مشدرو * سبحان الخالق الباری المصور الخبی الامیت
 الحی القیوم جل جلاله و عم نواله و لاله غیره * نوع رابع * کفیت تولد اخلاط اربعه ابدانی یلذ بر
 (ای عزیز) معلوم اولور که اهل تشریح دیشل در که بدنك رطوبات اولامی اولان اخلاط اربعه اجسام
 رطبه سیاله در که غدا ابتدا کاستحاله ایدوب انلردن اجزای بدن مقتدی اولور اما رطوبات خلطیه مجوده درت
 چنفسدر که افضل دم چنفسیدر بعده بلغم چنفسیدر بعده صفرا چنفسیدر بعده سودا چنفسیدر و بوا اخلاطك
 هر بری طبیعی و غیر طبیعییدر اما دم طبیعی حار و رطبدر و لوی اجرو طعمی حلو در و منفعتی لحم و شحم و غذای
 اعضا اولمدر و غیر طبعی بارد و لوی مکدر در و طعمی مر اولوب نعی اولز و اما بلغم طبیعی بارد و متوسطدر
 و لوی ییاض بیضه کیمیدر و طعمی حلو در و منفعتی یادم و یاقام مقام دم اولوب غذای اعضا اولمدر و غیر
 طبیعی یابس المزاج و متغیر اللون و مر الطعم در و اول یامال و یا حامض اولور و اما صفرا ی طبیعی حار و اخره
 مائل و زجدر و منفعتی دمه مختلط و معین اولوب اجزای بدن اولمدر و غیر طبیعی ییسی چنفسکایدر و جوهر مر
 بحر قدر و اما سودای طبیعی دم طبیعینك قعرنده قالان در دیرلر و طعمی حلاوتیه میالدر و محلی طحالدر
 و منفعتی تحریک جوغ و شهوتدر و غیر طبیعی ییسنه مر سودا دیرلر و اما کفیت تولد اخلاط اربعه یوله در که
 ابتدا غدا تنك مضغ ایله یله هضم اولمسی وارددر که سطح فم سطح معده ایله مقعد و متصلدر پس انده هم قوت
 هاضمه حاصلدر زیرا که مضغ اولمش تنه تنك اولکی طم و رایحه سی زائددر بعده غذای محضوغ و مشروب
 معدهیه وارد فده هم معده سد اولوب تمامه انده هضم اولور لیکن مجرد حرارت معده ایله دکانر بلکه جانب
 ییچندن کبدك و ساردن طحالك و انده اولان شرایین و اوردهنك و قابل حرارت اولان شحمك و معدهنك
 فوقنده و رای حجابندن یوزگان یوزجله تنك حرارتلریه تمام اولوب ایکی اوج مساعده هضم اول حاصل اولور
 و معده ده هر یسه صوبی کبی جوهر سیال اولور زده انك کشنی معده دن معایه و خروجه یول بولور و لطیفی
 معدهیه متصل اولان عروق یولندن کیده معده عمل اولان اینجه قیللر کبی عروق ایله سوز بولوب کیده منجذب اولور
 پس کید کایتیله اول جوهر رطبهنك کایتنه ملاقی اولوب سوزنکر کبی محلی اولور و انده هم مدت مر قومه قدر
 زمانده منطج اولور و هم هضم ثانی حاصل اولور و اول منطج لون اخر صیغ اولوب انك یوزنده قایق کبی نشنه
 و دیننده در کبی نشنه حاصل اولور اگر افرط ایله منطج اولور سه بر شترق نشنه حادث اولور و اگر قابل
 منطج اولور سه بطح هندی مثالی بر نشنه پیدا اولور اما اول قایق صفرادر و اما اول در سودادر و بوا یکسی
 طبیعیدر و اما محترق اطیفی صفرا ی رده در و کشنی سودای رده در و بوا یکسی غیر طبیعییدر و اما بطح
 هندی بلغم طبیعییدر و بوجه دن متصفی و خالص اولان نشنه دمدر لیکن صوبی غالبدر که کبدن منفصل
 اولمزدن مقدم صوبی کایه لر نزول ایدن عروق ایله منجذب اولوب کایه لر کشیدلره غذا اوله جق دسومتی
 و دم و متنی آلب باقیمنی مثانیه سوز بولوب احلیله یول بولور و اما قوام بولمش دم خالص کید فوقنده طالع
 ایدن عرق عظیمه منجذب اولوب اندن متشعب اولان اوردهیه سلوک ایدر زده جدا اول اوزره به بعده سواقی
 جدا اوله زده ر واضح سواقی به بعده عروق لیغیه شعریه به سلوک ایدوب انلردن تقدیر غزیر حکیم ایله اعضا یه
 ترشح ایدوب غذا اولور * سبحان الصانع الحکیم جلت عظمته و عم نواله و لاله غیره * نوع خامس * اسباب
 تولد اخلاطی و طبایع و فوائدی و اسباب حرکاتی و بخاراتدن تولد ایدن رفح طبیعی فی یلذ بر
 (ای عزیز) معلوم اولور که اهل تشریح دیشل در که دم طبیعینك سبب فاعلیتی حرارت معتدله در و سبب

کنند یلردن حاصل اولان جنبینک جمیع جوهر نندن بر جزو در کذلک ابکی جنبینک هر برسی رجه اولان جنبینک
 جله جوهر نندن بر جزو در بعدد جامه نند دم حیضی رجه نند کنون ایدن جنبینک سره می یواندن غدایی
 اولوب آنکله نشو و نما بولور و حشوندن منعه اولوب اولکی اعضایی اراسته اولان خالی زری طولی و روبرو لحم
 و شحم اولور و فضله دم وقت نفساسه دله قالب ایدن طبیعت مادرانی دفع ایدر و بعد التولد ولد کبدی تولد
 ایلدیکه دم غذا طریقی نافه دن الدیغی دمک مقامه کیدوب مسدودی سدایدوب اولدمدن تولد ایدن لحم و شحم
 بودمدن تولد آنکه باشما لحم دمک متینندن تولد ایدوب حرارت و یوسه یله منعه اولور و اما شحم دمک صولی
 و یا غلیسنندن تولد ایدوب منعقد اولور آنکچون حرارت له محمل اولور و ابکی متیندن تکون ایدن اعضا تک برسی
 یلندن منعه فصل اولسه بردخی اول عضو اتصال حقیقه یله متخیر اولور و بر جزوی نقصان بولنه انک عوضی برسنه
 یتمر عظم کبی الا که من صبا و نده صینک سنی یترودمدن تولد ایدن عضو اتصال مندر صکره نه تمام تبوب منلنه
 متصل اولور لحم کبی و قیابک الله احسن الخالقین (نوع رابع) خواص و فوائد اعضا بدنی یلدر بر (ای عزیز
 معلوم اولسونکه اهل تشریح دیمشدر که حساس و متحرک اولان جمیع اعضا تک مبدأ حس و حرکت کئی گاه
 بر عصب اولور و گاه متفرق اولوب هر قوه تک مبدأی بر شقه عصب اولور و غشایه ملفوف اولان جله احسانک
 مثبت غشائی صدر و بطنک ابکی مستطین بولان غشالک بریسنند و اما صدرده اولان حجاب و ریه واورده
 و شریات کبی اعضا تک مثبت اغشیه لری اضلاع غشایه مستطین دله اولمشدر و اما جوفده اولان اعضا
 و عروق مثبت اغشیه لری عضل بطنک صفیق مستطین نند و اما جمیع اعضای الحیه یا یقیه در عضله
 اولان لحم کبی و یا نده لیف اولور کبد کبی و حرکات بدن ایسه انجق لیف ایلد اولور کرک اراده اولون و کرک
 طبیعی اولسون اما حرکت اراده لیف عضل ایلد اولور و اما حرکت طبیعی حرکت رحم و عروق کبی و حرکت
 اراده ایلد طبیعی دن ترکت ایدن حرکت مرکبه بویکی حرکت وضع طول و عرض و توری بدن برهینته
 مخصوص لیف اولور پس جذب ایچون لیف متطاول و دفع ایچون لیف متعارض و اما لایچون لیف
 مؤذب مخصوص و اعضا دن اراده مثالی بر طبقه اولان عضول اوج قسم لینی بری برنه متسجد و ابکی
 طبقه اولان عضول طبقه خارجه سنده لیف متعارض در و طبقه داخله سنده لیف مؤذب در و داخله ناک سطح
 باطننده لیف متطاول و در انجق بر طرز اوزره خلق اولمشدر که لیف جذب ایلد لیف دفع معاجع اولوب بلکه
 لیف جذب ایلد لیف اما جمیع اولون و نرال که اما عاده دکل زیرا که اما لک اما که شدن احتیاجی یوقدر
 همان جذب دفعه محتاج در و اما کندی جوهر نندن غریب اولان اجسامی احاطه ایدن اعضای عصبانیه تک
 بعضی بر طبقه لری و بعضی ابکی طبقه لری بولمشدر و ابکی طبقه لری خلق اولمشدر نتیجه فائده لری واورده
 اما ابکی فائده در و نلرند اولان اجسام تک حرکاتی قویله منشق اولندن تحفظ در شریک کبی و اما فائده نایه
 بودر که در و نلرند بولان اجسام محزون و محمل و خروجدن ابکی قات محظوظ اولور و ریانه اولان روح دم کبی
 و اما فائده نایه بودر که دفع و جذب ایلد عضو قوی حرکت محتاج اولورده الت دفع بر طبقه سنده والت
 جذب بر طبقه سنده بشقه بولسونلر معده و اما کبی و اما فائده رایجه بودر که اول عضول طبقه باطنه
 عصبیه می حفظ ایچون و طبقه خارجه الحیه می هضم ایچون مخصوص اولسون زیرا که هاضم مهضومه
 ملاقات سر قویله واصل اولتی نمکندر و اما بعضی اعضا تک مزاجی دم قوی اولوب دم کاغذ اولتی ایچون
 استحالات کنیره دم متصرف اولور و محتاج ایلر لحم کبی آنکچون لحم واصل اولان غذا بر مدت قالب صکره
 غذای لحم اولتی ایچون اندک تجار یف و بطون یوقدر همان غذا لحم ملاقی اولدنی ساعتده کامتحیل اولور
 و اما بعضی اعضا دم بعد المزاج اولوب دم کامتحیل اولورده اجناسلات کنیره به محتاج اولور و عظم کبی
 آنکچون غذای اندک بر مدت قاله جق بایر تجویف واورده عظم سیاق و ساعد کبی و یا تجار یف متفرقه
 واورده عظم تک اسفل کبی و بویله اولان اعضا و قنده غذا دن فوق الحاحه اخذ و جذب ایدر تا کیم تدریج ایلد
 کندی نفسنه تبدیل ایلد و اما قویلی اعضا کندی فضوائی ضعیف اولان جیرانه دفع ایدر و بولر باطنه
 و دماغ خلف ذینه و کبد ارنیه دفع ایدر کبی سحجان الخالق الباری المصور و سحجان الصانع
 الحکیم عز شانه و دام سلطانه باب ثانی کیفیت ترکیب عظام بدن انسانی و اسماء و خواص فی فصل

ثلاثه ایلد تفصیل ایدر * فصل اول * کیفیت ترکیب عظام رأسی و اسماء و خواص فی نوع ایلد تفصیلا
 بیان ایدر * نوع اول * اجمالا فوائد عظام اعضای ابدانی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح
 دیمشدر که بعضی عظام بدن قیاسی اساس و قیاسیه قیاسیدر و قیاس صلب کبی زیرا که عظم فقار
 اساس بدن و کج جله اعضا تک اوزرینه بنا اولوب اعتماد ایدندر ته کیم جمیع اجزاء سفینه ابتدا نصب
 اولان خشبه اوزرینه بنا قیاسیه بولر کذلک اعضای بدن جله می عظم صلب اوزرنده نظام بولوب تکمیل
 اولور و بعضی عظام بدن قیاسی و قیاسیه بولر مثالی بولور و عظم یافوخ کبی و بعضی عظام بدن قیاسی
 صدماتی دافع سلاح قیاسی بولور فقار صلب اوزرنده شولک امثالی اولان عظام کبی و بعضی مفاصل
 یلنده حشو بولور و ملامیات اراسته بولنن عظام معسمانیه کبی و بعضی علاقهیه محتاج اولان
 اجسامه متعلقه در عضل حشره و اساتک و غیره لکه مشابیه اولان عظمی کبی و عظام بدن جله می جمیع
 بدنک دعایم و قویله و قیاسیه و اجزای صلب و اجزای اولان تجویفی و سطنده قیاسیدر و حشوند
 یجمع اولان عظام غدایی بولمشدر و تجویفک وسعتی فائده می اخذ اولمدر و تجویفک وحدتی فائده می
 صلابت جری خالی اوزره فائده در و صلابتک فائده می حرکات غشیه عندنده منکره اولمدر و در و نده شکل
 فائده می وجه مشروح اوزره غدایی اولوب دائم عظمه رطوبت و بر مکدر تا کیم تجویف سر کیده رطوبت
 بولوب مستقیم اولیه و عظمک و ناقصه احتیاجی کنیر اولمدر و کثیر اولمدر و کثیر اولمدر و کثیر اولمدر
 اولیه خلق اولمشدر و اعضای بدن انلر تکمیل اولمشدر و عظمک خفنه حاجت کثیر اولمدر و کثیر اولمدر
 بولمشدر ته کیم عظام مشابیه اولد قیاسیدر هم امر غذای مذکور ایچون و هم هوا ایلد مستفشق اولان
 رایجه کبی اشیا اول عظامه نافذ اولتی ایچون و هم فضول دماغ انلر دن منفع اوق ایچون بویله خلق اولمشدر
 و عظام بدن جله می متجاوزه و متلاقیه وضع اولمشدر و واورده اولان مسافه یسیره منافع غضار یف
 ایچون خلق اولان لواحق غضروفیه ایلد متعلق قیاسیدر و منافع مذکور اقتضا ابکی عظم
 اراسته لایحه سز منفصل خلق اولمشدر و فلک اسفل کبی بولمشدر و مجاورت عظام نیجه انواع یلمشدر
 بعضی تجار و مفصل سلسله کربک ابکی عظمک بری تحرک ایچون سزین عظم آخر حرکت ایلر اما هده قیاسیدر
 و ساعد ایلد مفصل رسخ مثالی بولمشدر و بعضی تجار و مفصل عظمک بری تحرک کبی عظم
 آخر سزین و قلیل المقدار معاینه اولمشدر و مفاصل مشط امثالی بولمشدر و بعضی تجار و مفصل مؤثدر که
 ابکی عظمک بری سنک حرکتی عظم آخر حرکتی مؤثدر و مفاصل عظام سزین کبی معروفدر و بعضی تجار
 مفصل مرکوزدر که ابکی عظمک بری سنک زیاد می اولوب عظم آخر لکه نقره سنده دخول قیاسیدر و اما سزین
 اولان اسنان کبی رضی تغیر بولور و بعضی تجار و مفصل مدر و زدر که عظم تک ابکی سزین لکه منشار کبی
 تضار یس و اسنانی اولوب بری برنه صفایه نحاس کبی تداحل ایدر عظم خف کبی * سحجان الخالق الباری
 المصور و سحجان الصانع الحکیم الباری المصور و کلات قدرته * نوع ثانی * کیفیت ترکیب عظام خف
 رأس انسانی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیمشدر که جله عظم خفک منفعی دماغی
 آفتلردن حفظ ایچون جنة سائر اولمدر و عظام خفک متعدد اولمشدر نیجه منافی واورده اولکی منفعی
 بودر که خفک بر جزوه کسر و عفت مثالی آفات ایدر که کایسنه عوم اوزره عارض اولیه زیرا که اگر بر
 عظم اولسه ایدی جله سنده آفت کلک لازم کاوردی و ابکی منفعی بودر که ذکر اولنه جق معنی مقتضاسیجه
 صلابت و لینده و تحلل و تکانه فده و وقت و غلظتده عظم واحد لک اختلاف اجزای بولنیه و اوچینی منفعی
 بودر که دماغی انجور غلیظه دن تنیه ایلد زیرا که اگر بر عظم غلیظ اولسه ایدی اندن انجور نفوذ ایلد میوب
 دماغی تعفن ایلد فساد و برردی و در دغنی منفعی بودر که در و نلر و در و نلر و در و نلر و در و نلر
 و منفذ اولد و بوعظم خفک شکل طبیعی ابکی منفعی ایچون مدور اولمدر و اما اولکی منفعی بودر که شکل
 مستدیر لک مساحه می غیر احاطه ده مسازی اولان اشکال مستقیمه الخط و طردن عظم بولمشدر و ابکی
 منفعی بودر که شکل مستدیر زاویه لک اشکال در و طر و فنه جق نسنه لردن منفعی اولوب سلامت قاور
 بولمشدر و بوعظم خفک سزین اولمدر و لای قیاسیدر زیرا که منابت اعضا دماغیه طولا وضع اولمشدر

اوجر بولنددر و اما ذك اعلا ده مركز اولان اشرا من ايجون باو جريادر در رؤس خلق اولنددر خصوص
 ناجدينك رؤس در دوي بولنددر اما ب كرت راس اشرا من عظمت اجرام و كرت اعمال و اما حكمت
 از دياد رؤس عايش اول اشرا من سر نكون معاني اولوب نقل ريله رؤسك خلاف جهت ريله ميل ريدرواستان
 مقل ايسه نقلي و كرت متضاد و مخالف دكا در بولنده اولان عظامك هيچ بريك حسي اولمز ليكن عظام
 انسان قوت دماغ ايله بي حس قالمز زيرا كه عظام انسان سارو بار دك و حال و حاضك و سائر اضدادك
 ك بفتي فرقي بولور سائر عظام بولور سيجان الخالق الباري المصور سيجان الصانع الحكيم جل شانہ
 فصل ثاني (كيفيت تركيب عظام صلب و عظام عني و قمار صدری و عظام اضلاعی و عظام ترقوي بش نوع ايله
 بيان ايدز) (نوع اول) كيفيت تركيب عظام صلب انسان ييلد بر (اي عزيز) معلوم اولونكه اهل تشریح
 ديمشدر كه عظام صلب نيمه منافع ايجون خلق اولنددر بر منفعتي بود كه بقای حيوانده محتاج ايله اولان
 نخاعه ملك بولنددر زيرا كه اگر جميع اعصابك منابتي دماغ اولسه ايدى راس انسان بوهيشتن زياده اعظم
 اولمق اقتضا ايدردى و بدنه بر جل ثقیل اولوردى و اعصاب اقصای اعضايه وصول بولمقده مسافات بعيد به
 محتاج اولوب آفات و انقطاعه معترض اولمقده ماعدا اعصاب ثقیله يي مباديلر به جذب يا تنكده قوتلر
 قليل اولوردى پس خالق باري مصور عز شانہ حضرتلر حكمت و عناية ايله دماغدن بر سر اولان نخاعى اسفل
 بدنه عين مادن كار بر مثالی اجر ايدوب صلبی اكاسلك محفوظ ايلنددر تا كيم صلب اطرافنده قسمت اعصاب
 توزيع اولمق انسب اولوب احسن بولنه و صلبك بر منفعتي بود كه قداننده موضوع اولان اعضاي شريفه نك
 جنبه حافظه مي بولنددر انكچون عقده لر و شو كه لر وادركه اندر سنان اسميله تسميه فيلنددر بر منفعتي
 دخی بود كه عظام بدنك خلقينه اساس و قل بولنددر ته كيم خشية وسطاني سفينه كي اولديني بالاده
 بيلنددر انكچون عظام صلب غایت متين و محكم خلق اولنددر بر منفعتي هم بود كه قيام انسان ايجون
 و حر كاته امكان ايجون مستقل قوام بولنددر انكچون عظام صلبك نظای فقره لر له نظم اولنددر جلہ مي
 عظم واحد با عظام عظيمة اولمبوب حسن استطای احسن تقويم اوزره فيلنددر و فقرات آرا سنده بولنان مفصل
 نه رخودر كه قواي ضعف بوله و نه شديد در كه مانع انعطاف اوله بلكه بويله بين خلق اولنددر و صلبك
 فقره مي بر عظميدركه وسطنده نخاع نفوذ ايدده جك ثقبه مي وادردر و بعض فقره نك بين و سائر نده ثقبه نك
 ايكي جانبندن درت زوايدى بيلنددر كه بعض سنده شاخصه الى فوق و بعض سنده شاخصه الى اسفل ديلنددر
 و بعض فقره نك التي زوايدى اولوب در دى بر جاننده و ايكي سى بر جاننده بولنددر و بعض فقره نك سكر زوايدى
 مشاهده فيلنددر و زوايدى كور نك منافعت برى بودر كه بولر له مفصله منسوب اتصال ايله فقره لر مابيني
 منتظم اولوب بر نك زوايدى رؤس بريك فقره لر به متداخل اولوب متانت بولنددر و فقرات صلبك زوايدى
 مذ كور سندن غيري بشق زوايدى وادركه اندر ك منافعي مصادمندن و قايه و حفظ ايدوب مة امتزايه جنبه
 اولمق در و بوز واد صلب و عريض عظام بولنددر كه فقره لر ك طولى اوزره وضع اولنددر و بولر ك خلفندن
 يكاموضوعه شول و سنان ديلنددر و عين و سارده موضوع اولنر به اجنه ديرلر و بولر طول بدنده
 اولان عصب و عروق و عضله لر حفظ ايدرلر و اضلاعه مجاور اولان اجنه نك بر منفعتي دخی بودر كه
 اضلاع رؤس محديه مي بولر له مركز اولوب فقره لر به مربوط اولورلر زيرا كه هر جناحك ايكي فقره مي
 و هر ضلعك ايكي محدد مي وادردر و فقره لر ك ثقب متوسطة لادن ماعدا نيمه ثقبه لر وادركه
 اندر دن عصب و عروق ايدوب طرر دخول ايدر به ثقبه انكچون فقره لر ك ايكي جانبندن خلق اولوب
 خلفنده بولنددر در زير ك ماعدا خارج و داخل اولان عروق مصادمندن و قايه اقتضائا تجز و اما عروق
 و اعصاب مذ كور ك صلبك قداننده خلق اولنسه ايدى بدنك مثل طيبه بيله و حر كت اراديه بيله ميل
 اولان مواضعه واقع اولمقده ضعيف اولوب ربط ايدم من لردى و بوقايه ايجون اولان زوايدك اوزر به عصب
 در طوبات جاري اولوب سلس و امس ايلنددر كه ساس اولديني لحم متاذى اولسون و زوايد مفصله نك
 دخی شانی بودر و انلر برى بر نك ثقب ايله محكم طوبوب جميع جهتلر دن ربط ايدرلر ليكن قماردن اولان
 ثقب غایت محكم در و خلفدن اولان ملك در زير ك طرف قمامه الخنا طرف خلقه انعطاف دن زياده

اقتصاد بر پس فقرات صلب ثقیب و ارتباط لر به بويله محكم اولد قلندن عظام واحد صلبی ثبات
 و سكون ايجون خلق اولنددر و انخا و انعطاف قبول ايتلر بيله بيله ساس و رخوا اولد قلندن عظام كثيره
 كي حر كت و انخا ايجون وضع اولنددر و سيجان الصانع الحكيم جل جلاله (نوع ثانی) عظام عني
 ييلد بر (اي عزيز) معلوم اولونكه اهل تشریح ديمشدر كه عظام عني همان قصه نيمه ايجون و قصه نيمه
 نيمه منافع ايجون خلق اولنددر كه يان اولنسه كركدر اما فقرات عنقيه نك و فقرات صلبيه نك عالیه مي
 تحتله اولان فقره اوزر به محمول اولمقده در فقره كندى جام لادن اصغر و انخا خلق اولنددر تا كيم حر كات
 اعضا نظام حكمت اوزره بولنددر و فقره عجز كه قمار صلبك اسفل و نيمه ييلد بر اول بيله سندن اعظم و اصلب
 خلق اولنددر و رحم ماد رده عظامك نظام سندن مدم بولنددر و فقره ايجنده جل سندن مؤخر چور يوب تراب
 اولور بولنددر و نخاعك اعلا سى اعلاى كار بر كي اكتر و اعظ اولدينيچون قمار عنقل ثقبه لر اومع
 فيلنددر زيرا كه مقاسم همدن اعلايه مخصوص اولان اسفل مخصوص اولندن اكتر در پس عنقل
 فقره لر صغیر و ثقبه لر واسع اولدى رفت اجرام اقتصادا نيكه چله دن اصاب و اوق و سنانلر صغار
 و اجنه لر كيار و ايكي شرياني خلق اولنددر و فقره لر ك حر كت استياجي ثباته احتياچندن زياده اولمقده
 مفصل خرزاقى مانتحي مفاصله نيمه قايه ساس و رخوا فيلنددر و بومفاصلك شدت و ناقصه احتياچ قابل
 اولدينيچون ماتحت العنق كي سمت فرق و اسفله شاخص اولان زوايد مفصله به كيم و عريض اولوب
 كوچك بولنددر و خرزاق عنقل عددي يدي اولمى طولى معتدل اولمى ايجون در و بوسر زوايدك اولدينيچون
 ماعدا هر بريك منوال مذ كور اوزره اون بر زوايدى وادركه بر زوايدى و ايكي شريانه ايكي شريانه و سم
 فرق شاخص اولان دور در زوايد مفصله و اسفل شاخص دور در زوايد مفصله در و مخرج عصبك دائره
 ثقبه مي و ايكي فقره ييشده نصيب اوزره تقسيم اولنددر اما خرزة اولى ايله خرزة ثابته نك نيمه خواصى
 وادركه خرزات سارده بولنر زيرا كه راسك بين و ساره اولان حر كى كندى ايله فقره اولى ييشده بولنان
 مفصل ايله متفق و ملتزم اولنددر و راسك قدام و خلفه اولان حر كى كندى و فقره ثابته ييشده بولنان
 مفصل ايله وجود بولنددر اما مفصل اول فقره اولينك شاخصي اوزر نده ثابت اولنددر و فقره نك جانب
 فوقنده ايكي فقره مي وادركه اندر عظم راسك ايكي زائده مي طرفى دخول فيلنددر و ثابته كوايكي زائده نك
 بر سى فقره سندن مرفع اولوب اوبرى فقره سنده قمايله غرق اولسه راس اندن يكامل ايدوب اول سمته
 اكيلور و اما مفصل ثانی فقره ثابته بولنددر و فقره نك جانب مقدمه بر زائده طرر بيله خلق اولنددر كه
 فقره اولينك قدام الخا عنده اولان ثقبه سندن نفوذ ايدوب عظم راسده بولان فقره سنده وصول بولور و ثابته
 زائده مذ كور فقره مزبور نك ثقبه سندن كچوب فقره رومه به دخول ايتسه راس قدام سمته ميل ايدوب
 منحنى اولور و اگر زائده معهوده فقره سندن خروج ايدر سه راس مستوي طور و اگر زائده ثقبه سندن دخی
 چيمقر سه راس خلف سمته منقطع اولور و فقره ثابته نك خلفنده دخی بر زائده قصيره وادركه الخفق فقره
 اوايده اولان فقره مي در و سنده حر كت ايدوب اتى تجاور ايتز و اما خرزة اولينك خاصه ميدير كه سنده مي
 اولز اولمقده نك منفعتي بودر كه ثقیل اولمبوب حوانده وضع اولنسان اعصاب و عضلات كثيره به زحمت و بر من
 و فقره مرقومه عظم راسده مدفون كي اولدينيچون اجنه دن دخی عايدر زير ك مبداء اعصابه قريب
 اولوب بر لرى ضيق اولدينيچون اجنه بولنددر و حكمت باريدر و فقره نك خواصندن كه اعصاب اندن
 طالع ايدر لر سائر فقره لر كي ايكي جانبندن و ثقبه مشتركه دن طالع ايتز لر اجني جانب خلفنك فوق طرفندن
 ايكي ثقبه دن جلہ سى ليف كي ايجه اولد قلر حاله خارج اولور و سندن اولد بجه تدر بيله تخين و محلا ريله
 كور غليظ اولوب متانت بولور و اما فقره ثابته نك زائده قصيره مي اعلاي خلفندن بولنوب انده مخرج
 عصب ثقبه لرى ممكن اولمقده نك ثقبه لرى سنده بيلك ايكي جانبندن فيلنددر و بولان نك زائده لر
 رباطات قويه ايله فقره اولى به ربط اولنددر و مفصل راس فقره اولى ايله ساس بولنددر و فقره ثابته ايله سائر
 فقره لر مفاصلندن ساس فيلنددر زيرا كه بوايكي مفصل ايله اولان حر كات راسه احتياچ اشد و اكتر بولنددر
 و بايله صنعت باري بيلنددر سيجان الخالق الباري المصور الحكيم جل جلاله و عم نواله ولا الديره

مفاصلی متحرک بولند در آنکه چون اول مفاصل عضد در زیاد محکم خاق اولش در مفصل عضدی درت
 رابطه ضم اشدر بری مستعرض غشائید که اول مفصل سائر مفاصل کبی محیط اولش در وایکیسی آخرت در
 نزول اشدر برینک طرفی عربض اولوب طرف عضدی شامل اولش در وایکیسی اعظم واصل اولوب رابطه رابعه
 اید زانده مقاربه دن نازل اولش در وایکیسی عربض اولوب عضدی قاس قیلش در وایکیسی عضد انیسدن
 یکامه اولوب وحشیدن یکا محب قیلش در تا کیم اوزرنده مجموع ومرتب اولان عضلات و اعصاب و عروق
 مستور اولوب در اغوش ایلدیکی نسته کوچک و آسان در اغوش اولسون وایکی بدتری برینک اوزرنده
 راحت وصول اولسون و اما عضدک طرف اسفلنک اوزرنده ایکی متلاصق زانده ترکیب اشدر که باطن
 مستند اولان اطول وادی بولوب بر نسته ایله مفصلی اولوب الحقی عصب و عروق حفظ ایچون خلق
 اولشدر و ظاهر مستند اولان زانده ایله و زانده اولان نقره ایله و نقره اولان لقمه ایله مفصل مرفق
 تمام اولشدر وایکیسی یکننده بر حری وارد که انک ایکی طرفنده ایکی نقره وارد و نقره فوقانی قدام و تحتانی
 خلف مستند واقع اولشدر اما نقره نسبه فوقانی نکه مانعی بقدر مستویدر و اما نقره و حشیه نایه اکبر در
 وایکی نقره نکه قریب اولان موضعی مستوی اولوب نقره سی دخی مدور بولوب همان جدار کبی
 مستقیم خلق اولشدر تا کیم انده زانده ساعد جانب و حشیدن یکا حرکت ایدوب اکا واصل اولدنده واقف
 اولسون و وایکی نقره به عتین اطلاق اشدر در وایکیسی اوزره نظام طویشدر (نوع ثانی) عظام
 ساعدی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشدر که ساعد طولایکی عظم دن مؤلفدر که
 انده زاندر دیر و بولور که ساعده قریب اولان فوقانیسی ادق اولوب اکا زانده اولدینشدر و خنصره قریب
 اولان تحتانیسی حامل اولدینشدر اغلط قیلشدر و اکا زانده اسفل نسبه اولشدر اما زانده انک منفعتی انکله
 حرکت ساعده معوج و مؤرب اولدندر و اما زانده اسفلک منفعتی انکه ساعد انقباض و انبساطدن یکا حرکت
 قیلشدر و وایکی زانده هر برینک وسطی دقیق و لطیف خلق اولشدر تا کیم عضلات غلیظه انری استقامت
 ایله ثقل و برن غلظتدن مستغنی اولدرا اما اطراف لحم و عضل دن عاری و روابط ایله متواری اولد قریبچون
 و مفاصل حرکتیه مصادم عینه بولد قریبچون غلیظ و متین قیلشدر و زانده اعلا معوج اولوب اعوجاجی
 انسیه مستند باشلوب التوابله وحشی سخته مخرف بولشدر و بونک منفعتی زانده اعلا حرکت معوجه به
 مستعد اولد بولشدر و زانده اسفل انبساط و انقباض ایچون استقامت نسب اولدنده مستقیم خلق اولشدر
 و اما مفصل مرفق عضد ایل زانده اعلا و زانده اسفلک مفاصلدن مؤلفدر و زانده انک طرفنده بر نقره صغیره
 وارد که عضدک وحشی طرفنده اولان لقمه انده مرتبطدر که اول نقره بواقعه نکه دور ایله حرکت معوجه
 حاصل اولشدر و اما زانده اسفل ایکی زانده سی وارد که یکننده شکل سینه منابه بر حری بولشدر و وایکی
 تغییرنده اولان سطحی محدب قیلشدر تا کیم عضدک مقعر طرفنده اولان حره داخل اولوب مفصل مرفق
 اندن مرکب اوله وقتا که حره داخل حره اوزرنده خلف و تحت جهتله حرکت ایلسه بد متبسط اولور و چون
 اقمه بی حبس ایدن نقره دن حره جاری اعراض ایسه بدی زیاد انبساطدن حبس و متع ایدوب عضد ایله
 ساعد استقامت قریب واقف اولور و چون ایکی حره مذکور بری برینک اوزرنده رام و فوق سمنلینه تحریک
 ایلسه بد متقبض اولوب ساعدی عضده جانب قدام و انبساط اولور و وایکی زانده اسفل طرفی شی
 واحد کی شمع اولوب انلردن بر نقره و ساعده مشترکه حادث اولور که اکثری زانده سی بد بولشدر و بونقره دن
 فتنه اولان آفتلردن بعبه اولان ایچون محدب و امس خلق اولشدر و زانده اسفلک نقره سی خلفنده طولای
 بر زانده وارد که منفعتی و فایده حفظ ایچون (سجده ان الصانع الحکیم جات عظمه) (نوع ثالث) عظام رسغ
 بدینی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشدر که رسغ بد عظام کثیره دن مؤلف
 بولشدر تا کیم جزو نه ابرشن آفت کابینه ابرش رسغ رسغ بد عظام کثیره دن مؤلف
 زانده کفک چنور و ایله سیالانک ضبطی ممکن اولسون و بوعظامنک مفاصلی بری بر نقره ربط اولشدر
 تا کیم طاعنسون و کفک اخذ ایلدیکی نسته لده ضبطی ضعیف اولسون حتی جلد کفک رسغ اولسه عظام
 مذکور نکه جله سی متصل واحد کور و نور و اتصال حره بولور ایله بوعظامی بری بر نقره روابط کثیره محکم شد

و ربط ایدوب و بر مقدار مطاوعت و بر مشدر تا کیم تغییر باطن کفه مؤدی اولان انقباض موجود اولسون
 و عظام رسغ سبعة و عظم زانده واحد خلق اولشدر و اما سبعة اصلیه ایکی صف قیلشدر بر صنی ساعد دن
 یکادر که اجرام عظامی رفیق و عددی اوج بولشدر و وصف نایک عظامی مشط اصابع دن یکا بولند قریبچون
 عربض اولوب اعدادی درت بولشدر پس اول عظام ثلثه درج اولوب ساعده قریب اولان اطراف دقیق
 و غایله متصل بولشدر و وصف اخره قریب اولان اطراف عربض و انصالاتی قلیل قیلشدر و اما عظم ثامن
 رسغ ایکی صفی تقویم ایچون دکل بلکه کفه قریب اولان بر عصبی حفظ ایچون بولشدر و وصف ثلاثی
 عظامنک رؤسی اجتماعدن انک رأس واحدی حاصل اولوب ایکی زانده اولدیندن حاصل اولان نقره و ساعده
 مذکور به داخل اولوب اندن مفصل انقباض و انبساط اولشدر و زانده اسفلده بیان اولان زانده عظام رسغه
 مقارن اولان عظمه نقره سته داخل اولوب انکه مفصل انقباض و انبساط و التواصورت بولشدر و اما عظام مشط کف
 درت اولوب درت اصبعه مقابل کلشدر و بوعظام مشط رسغه مقارن اولان طرفنده بری بر نقره متقارب اولشدر
 تا کیم ملتصق کبی اولان عظام مذکور رسغه اتصالای کوچک اولسون و اصابع جهندن یکا بر مقدار ججه
 منفرج اولشدر تا کیم عظام منفرجه متغایره به کوزل متصل اولسون و باطن طرفندن مقعر اولشدر تا کیم
 وسعت و انقباض اعانت قیاسون و مفصل رسغ ایله مشط کف عظام رسغ اطرافنده اولان نقره لره غضار بی
 لایس اولان عظام مشط دن لقمه لردخولیه مؤلف خلق اولشدر و سجدان الصانع الحکیم (نوع رابع) عظام
 اصابع بدینی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشدر که اصابع بد اشیا بی قبض ایچون که الان
 اعانتدرو اصابع لحمی عظامدن خالی خلق اولشدر اگر چه حرکات مختلفه لری سلوک و سمنک حرکاتی کبی ممکن
 ایدی لکن افعال اصابع مرتعش بدی ضعیف اولوب متین و قوی اولق ایچون عظام ایله عمتلی خلق
 اولشدر و بواصابع بر عظمه دن خلق اولوب متعدد عظام ایله بولشدر تا کیم افعالی متعسر اولسون
 و عظام ثلثه دن خلق اولشدر زیرا که اوچدن زیاد اولسه اشیا تغییر بی ضبط ایچون عجز فالوردی
 اوچدن ناتس اولسه حرکات اصابع ناقص اولوردی و عظام اصابع رؤسی رفیق و قاعده لری عربض و عظام
 تحتانیه فوقانیه دن تدریج اوزره عظم خلق اولشدر تا کیم حامل و محمول آره سنده مناسبت کوچک اولسون
 و بوعظام مدور قیلشدر تا کیم آفتلردن محفوظ فالس و نور بی تجویف و بی محصلات اوزره خلق اولشدر
 تا کیم حرکات و جروق قبض ایچون ثبات و متاستری محکم و قوتلی اولسون و ظاهر لری محدب و باطن لری
 مقعر بولشدر تا کیم قبض و دلت آسان اولسون و اطراف خارجه سی دخی ابرام و خنصره کبی اصبع اولیان
 جابلر محدب قیلشدر تا کیم عند الانضمام آفتلردن محفوظ اولان شکل مستدیره مشابه اولسون و باطن لرنده
 لحم قلیل اولشدر تا کیم انلری حفظ و سترایدوب قبض ایله حماس اولان نسته لرنه تحتنده مائل اولسون و طرف
 خارجلری بی لحم قالمشدر تا کیم ثقیل اولوب خفت بولسون و اطراف اصابع اطراف اولشدر تا کیم رؤسی اسلحه
 مؤثره مکان طوتسون و لحوم انامل کثرت بولشدر تا کیم بری بر نقره منضم اولدنده متلاصق عمتلی بولسون
 و وسط انک مفاصلی اطول اولوب اندن بنصره لاندن سیاه نکه اندن خنصره ل مفاصلی اقصر اولشدر تا کیم
 قبض عندنده اطراف اصابع برابر اولوب درون کفه مکشوف بر قالمیوب مستقیم اولسون و مقبوض مستدیر
 اوزرنده راحت کف و اصابع مقعر اولوب هر جهته دن اکاماس قیاسون اما ایهام اصابع اربعه دن اقصر و اغلط
 خلق اولشدر تا کیم جله سته مقاومته معادل کاسون اگر ایهام کندی موضعی غیر بنسده وضع اولسه ایدی
 منافعی قالمیوب موانعی بد اولوردی زیرا که اگر ایهام باطن راحتده اولسه ایدی درون راحتده اولان افعالک
 اکثری معدوم اولوردی و اگر خنصره جابنده وضع اولسه ایدی ایکی بد معاقبض ایلدیکی نسته ده بری بر نقره
 مقابل و موافق کلزدی و بری بر نقره معاونت ایده یلزدی و اگر ظاهر بد اوزرنده اولسه ایدی زیاده بعد اولوب
 منفعتی فالوردی و ایهام مشطه ربط اولشدر تا کیم کندی ایله اصابع اربعه یکننده مسافه ضیق اولیه پس
 وقتا که اصابع اربعه جهته دن بر نسته به شامل اولوب ایهام هم انلره مساوت ایاسه بدی بر عظیم نسته بی
 اخذ و قبض ایچون ممکن اولور و بوجهله ایهام کفک قبض ایلدیکی نسته نکه اعضایی مثالدر که اتی ستر
 ایدوب و جمیع سلامیات اصابع مترطب و لزج قیلوب بری بر نقره تداخل ایدن و مترطب و لزج اولان حروف

و تقرره متصل خلق اولمشدر تا کیم انکله رطوبت لری دائم اولوب انله حرکتدن بیوست کلسون و مفاصلنی روابط قویه شامل اولوب اغشیه غضروفیه ایله متلاقی خلق اولمشدر تا کیم محکم اولسونلر زیاده استحکام ایچون مفاصلنده بولان قویه لری نظام صغاریله تملی قیلنوب متانت و برابردر بولنده و مایه دیرلر و اما انظار بدرت منفعت ایچون خلق اولمشدر و اولکی منفعتی بر نسته بی شدر و ربط ایله کده اصابعه سندن اولمشدر و اولکی بیسی انله اوراق نسته لری التقاط ایتمکله قدرت بولمشدر و اولکی بیسی انله حرکت و تطیف آسان اولمشدر و دردیچیبسی بعض اوقات اقتضا ایله کده اسطه امثالی انله اعدادن انتقام المقدور و اطراف اظفار مستدیر قیلمشدر تا کیم آفات مصادمدن محفوظ اولسونلر و عظام ایسه دن خلق اولمشدر تا کیم برک نسته لری ملاقاتی عندنده ملائمه میل ایدوب ملائمه منصف اولسونلر و مقابله منسق و منکسر اولوب صحیح فالسونلر و محل حرکت و محو اولان اطرافده بولمشدر و انکیون نشو و نما بولوب طویل اولور بیلشدر تا کیم مصادمه محو اولدقجه نه تمام اولسونلر و طویل اولدقجه قلم ایتمکله قرارن اولسونلر (سبحان المالحی الباری المصور) (نوع خامس) عظام عانه و نخدی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلردر که بدنده اولان عظامک بری دخی عظم عانه در و اول عجز عندنده صاعلی و صوللی ایکی عظمندر که وسط عانه در مفصل متین ایله بری برینه متصل اولمشدر و بولنر جله عظام فوقانیه مذکورده نکه اساسنی مشالی قیلمشدر و جله عظام تحتانیه نکه حامل و ناقلی بولمشدر و بولایکی عظمک هر بری درت بر نزه تقسیم اولمشدر اما جانب وحشیدن یکا اولان جزو لری عظم خاصه و حرقه نسیمه اولمشدر و اما قد آمدن یکا اولان جزو لری عظم عانه اطلاق اولمشدر و اما خلفدن یکا اولان جزو لری عظم و رک دیشلدر و اما اسفل انسیدن یکا اولان جزو لری عظم حقی الفخذ دیشلدر زیرا که بولنده نخدین عظم لری نکه رأس محدب لری دخول اید جله تغییر بولمشدر و بولعظمین اوزرنده آلات منی و رحم و مقعد و مثانه کی اعضای لطیفه وضع اولمشدر و اما جلینک منفعتی ایکی نسته در بری نظام اوزره قیامد که قدیمین ایله ثبات و قائمدر و بری صعود و نزول و استواء اتقه الا اندر که نخدین و ساقین ایله حادث و حاصلدر زیرا که اگر قدیمه بر آفت ایره نظام قیام عسیر اولور و انتقال آسان و سیر اولور و اگر عضل نخد و مساقه بر آفت ایره اول و ننده نظام قیام آسان اولوب انتقال عسیر اولور و اما عظام رجه لک اولکیسی عظم نخدندر که بدنده اولان عظامک اعظمیدر زیرا که بولعظمین مافوقنده اولنی حامل و ماتحتنده اولنی ناقدر و اولایکی عظمک فوق طرف لری قبه کی محدب اولوب حقی الور که ده اولان تغییره داخل بولمشدر و بولعظمین جانب قدیم و وحشیدن یکا محدب و جانب خلف و انسدیدن یکا ماهر و مقطع قیلمشدر تا کیم عضلات عظیمه بی و اعصاب و عروق کثیره بی کوچک حفظ ایدوب جله سندن بر مستقیم نسته حاصل اولوب انکله هیئت جلوس احسن اولسون و اگر حقی الور بر ابرنده استقامت اوزره وضع اولانسه ایدی ایکی اویلق مایینی بی تناسب واسع اولوب مایق اولوردی و بولایکی عظمک طرف افغانده مفصل رکبتین ایچون هر برینک ایکی زائده سی وارد و مفصل رکبه دن مقدم عظام ساقی بیان ایدر تا کیم اندن مفصل رکبه عیان اوله (نوع سادس) عظام ساقینی و مفصل رکبتینی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلردر که ساعد کی ساق دخی ایکی عظمند مؤلف خلق اولمشدر بری اکبر و اطول و انسددر که اکا قصبه کبری دیشلدر و بری اصغر و اقصر و وحشیدر که طرف عالیسی عظم نخده ملاقی اولوب اکا قصبه صغری نسیمه قیلمشدر و نخد کی عظم ساقک جهت وحشیدن یکا انخدای بولمشدر و قصبه صغری طرف اسفل عندنده جهت انسیدن یکا محدب خلق اولمشدر تا کیم انله ساقک عضلاتی و اعصابی منظم اولسون و حقیقته ساق اول قصبه کبرادر که عظم نخدندن اقصر بولمشدر تا کیم حرکت ایچون خفیف اولسون و بوساقه بر معتدل مقدار و برابشدر که نه مافوقنی تحملدن عاجز اولور و نه سرکندن عسرت بولور و بولکله سیه قصبه صغری ایله دخی اکا قوت و استحکام و برابشدر و قصبه صغریک بواسطه کماندن غیر قصبه کبری ایله مایینلر اولان اعصاب و عروق سائر و حافظ بولمشدر و مفصل مقدمه قصبه کبرایه مشارکتله انقباض و انقباضه قوت و بر مرکب ایچون خلق اولمشدر اما مفصل رکبه عظم نخدک طرف اسفلنده اولان ایکی زائده نکه عظم ساقک طرف اعلامده بولان ایکی تقریه دخول ایله شامل اولمشدر و بولنر بر روابط معروف ایله

مربوط

مربوط اولوب ایکی جانبدن ایکی رباط متین ایله محکم شد و اولمشدر و بولایکی سینگ مقدمه لری عظم روضه ده ممکن بولمشدر و روضه کسر ایله برمد و روضه کده اکا عین الرکبه دیشلدر و بولنک منفعتی دیر اوزرنده جلوس عندنده مفصل رکبه انخللا عندن بوعظم ایله تحفظ ایدوب انیت بولمشدر و نقل بدنی تحمل اولان مفصله حرکتیله قوت و بر و اکا عباد اولمشدر و بوعظم ایله حرکتیله قوت و صلابت قد آمدن بولمشدر زیرا که بومفصله عظم ایله انحنای و انحداب اکثر اوقاتده قدام و عندن یکا لاحق اولور بیلشدر اما جانب خلفدن یکا عظم ایله انحدابی اریلوب جانب بین و ساره انحنای قایل بولمشدر برین خفایه قیام و قعود اوقاتده مفصل رکبه بیه قدام و عندن زور و زجت کله احتیاط قیلشدر سبحان الله العظیم و بحمده سبحان الله (نوع سابع) عظام قدیمه یعنی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلردر که قدیم قیامده ثبات ایچون آلت خلق اولمشدر و شکلی قدام و عندن طویل بولمشدر تا کیم اوزرنه اعتماد و انصباب قیامه معین اولسون و جانب انسیدن یکا بی انچه قیلمشدر تا کیم قیام حالنده طرف قدام نظیره قدیم اولوب مشی حالنده دفع اید جله قدیمک نظیره سی اوزرنه اعتماد ایتمکله نظام رفتار اعتدال بولسون و شولک اولان موضعه قدیم بصدیقی تانی اوزره اولوب شولک اشده نکه با تمسون و لم کی مدور نسته لره کف قدیم آسان و محکم شامل اولوب بر نسته قایوب کتمسون و قدیمک عظام کثیره دن مؤلف بولند یغندن نیجه فوائد بیلشدر و بری بودر که قدیم بصدیقی نسته بی عندن الاقتضا محکم قبض ایدوب ثبات اولمشدر و بری بودر که قدیم بصدیقی نسته بی کف بدیه موضعی آخذ اولدینی کی آخذ و قابض بیلشدر و فوائد سائر سی کثیره العظام اولان اعضا نکه فوائد مذکورده سیه مشترک بولمشدر و بر قدیمک عظامی یکری الی عظام اولمشدر بری عظم کعبدر که انکله مفصل ساق اتمام قیلشدر و بری عظم عقیدر که عده ثبات قیام انکله بولمشدر و بری عظم زورقیدر که وسط قدیم انکله بردن مرتفع اولوب نظیره سی دخی انکله بره کاور و رخ قدیمک درت عظمی واردر که انله قدیم مشطه متصل اولور و بری عظم نزدیکر که شکل مسدس قیلشدر و اول قدیمک وحشی جانبندن یکا وضع اولمشدر تا کیم ارض اوزرنده اول جانبک ثباتی کوچک بولنسون و بر عظم دخی مشط ایچون خلق اولمشدر اما کعب قدیم انسان سائر حیواناتک که بولندن زیاده مکعب قیلشدر و حرکت قدیمه نافع اولان عظامک انقی که بولمشدر نکه کیم ثبات قدیمه نافع اولان عظامک الزمی عقب بیلشدر و کعب اول بیان اولان ایکی قصبه نکه مدور طرف لری میاتنده وضع اولمشدر که انی جانب فوقندن و قفاسندن و وحشی سندن و انسی سندن احاطه و استیعاب ایتمشدر و واک ایکی طرفی عظم عقیده ایکی تقریه کتمشدر و بولکعب ساق ایله عقب آره سنده بولنده در که انکله بری برینه کوچک اتصال بولمشدر و اول ایکیسی بیننده مفصل متین اولمشدر و اما کعب اورطه ده بولنوب قدیمک زورق ارتباط مفصلیه ایله اکا مربوط اولمشدر و اما زورق خلف و عندن عظم عقبه و قدیم طرفندن عظام زبغ اوجنه و جانب وحشیدن یکا عظم ساقه اتصال بولمشدر و اما عقب کعبک تحتنده وضع اولنوب کندی صلب و طرف خلقی مدور خلق اولمشدر تا کیم آفاته مقاومت ایدوب عظم ایله اصابت ایدن نسته لری بر نسته آسون و طرف تحتی مستوی قیلشدر تا کیم مستوی بصمه سی آسان اولوب بصدیقی نسته اوزرنده راحتله قرار اتسون و مقداری کبیر اولمشدر تا کیم جمیع بدنی تحمل ایتمکله قدرتی تیسون و شکلی مثلث طولانی اولوب تدریج ایله دقت بولوب وسط قدیمه وحشی و عندن و اصل اولدقده نهایت بولمشدر تا کیم تقریه قدیم خلفدن وسطه طوغری تدریج ایله کتسون و اما رخ قدیم رخ کفه مخالف بولمشدر زیرا که رخ قدیمک عظامی بر صفت و کفک ایکی صفت بولمشدر و بر رخ قدیمک عدد عظامی ائدن اقل قیلشدر زیرا که قبض و حرکت احتیاج کفده اکثر بولمشدر و قدیمک مقصود اولان ثبات و استحکام بیلشدر و کثرت عظام و مفاصل مضرت ثبات و استحکام اولدینی کی عدم لری دخی مضرت ثبات و استحکام اولدیفندن قدیم انسان بوهیتمنده خاق اولمشدر و اما مشط قدیم عظام خسته دن ترکیب اولمشدر تا کیم هر برینه اصابع خسته دن بری متصل اولوب بر صفا منظم اولسونلر و اصابع قدیم اصابع کفدن اقصر قیلشدر زیرا که قدیمه مطلوب اولان متانت و کفده قبض ایتمک بولمشدر و اما اصابع ایکی یولک سلامیدن واک ماعداسی اصابعک جله سی او بر سلامیدن خلق اولمشدر تا کیم حرکات مشی نظامن بولوب انسان

رفتارنده خرامان اولسون پس دعائم ناییدن انسان اولان عظام مذکوره بمسما یله بیه جمعایکوفی تمام
 او حیور و عدد عظمه نمایت بولند در ترتیب مذکور اوزره بولنان ترکیب بمجملری اولوالالبابه عبرت
 اولند و اشکال غریبه منده بدایع صنایع خالق تکرر و تکرار ایدن عقول خوله حیرت کلد و روهل حیرت
 بوم صنع شدن جوق عبرت آلوب فیجه عزت و لذت بولند در سبحان الخالق الباری المصور دیوب نهجده
 قائم در سبحان الصانع الحکیم اجلت عظمته و کلت قدرته

باب ثالث

کیفیت حرکات اعضایی و ماهیت عضلات و اجزای و منات و خواص فی فصول ثلثه ایله تفصیل ایدر (فصل
 اول کیفیت تألف عضلات و اثرله راس و رقبه ده بولنان حرکاتی بدی نوع ایله بیان و عیان ایدر) نوع اول
 تألف عضلاتی و اثرله حاصل اولان حرکاتی اجمالاً بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشلد در که
 بدن انسانده موجود اولان درت یوز یکری عدد حرکات ارادی و اختیار به نك تمام و کمالی واسطه اعصاب ایله
 بوردن دماغه و اندن اعضا به واصل اولان قوتله حاصل اولوب اعضای متحرکه نك اصولی بولنان عظام
 صلب ایله اعصاب لینه لطیفه نك اتصالی مناسب اولد یغندن باری تعالی عنایه یله تلمطف ایدوب عظام
 اعضا دن اعصابه مشابه رباطات اسباب و اعصاب ایله شی و احد کی جمع و تشبیه ایتشد و رباطات ایله
 اعضا دن ترکیب ایدن اجرام راس و دماغ و نخاع و جمجمه نك نشئت ایلدی کی محله دقیق بولنوب
 خصوصاً اعصابه منقسم و متشعب اولد قده هر بر عظمه نك حصه سی بغایت دقیق و ضعیف اولوب مثبت
 اصلدن تباعد ایلدی که فساد ی ظاهر اولد یغیچون باری تعالی حکمتیه تدبیر ایدوب عصبه رباطدن
 ترکیب ایدن اجرام مذکوره بی تفیش ایله غلیظ ایدوب خلالتی طم ایله طول دروب غشا ایله پرده چکوب
 عصب جوهرندن اولان عمودی و سطنده حفظ ایلند پس بونك جمله سی عصب دن و عقب دن و ایدندن و لحم
 حشودن و پرده غشادن مؤلف بر عرض اولند در که اکا عضله دیر و بوعضله مجتمع اولغله قصب اولد قده
 اندن جانب عضوه عبور ایدن و تری جذب ایدر اول حالده اول عضو بوری شوب مضطرب اولور و بوعضله
 کند ی تباط یله طول اولد قده اول و ترم یخی اولور اول و قده اول عضو اولوب تباعد ایلر و جمله حرکات
 ارادیه بویکیفیتله حاصل اولوب انواع مختلفه ایله محاذیه کوره صورت بولور سبحان الخالق العضلات و باری
 الحركات جل جلاله و عم نواله و لا اله غیره (نوع ثانی) بعض عضلات و جهی و اثرله حاصل اولان حرکاتی بیلدر
 (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشلد در که عضلات وجه آمده اولان اعضای متحرکه نك حرکاتی
 عددیجه بولند در و وجه نك اعضای متحرکه سی جبهه و مقلات اندر و جفتان عالیاندر و خدان و ارباندر و فک
 اسفل و شفتاندر اما حرکت جبهه بر دقیق و عریض و محبوب عضله ایله حصول بولند در و بوعضله جبهه نك
 جلدی تحت منبسط اولوب کابر می ته مختلط اولند در که قوام جلد جبهه دن جز اولوب اندن تجردی
 منع بولند در و جلد جبهه عضل دن متحرک اولان عضوه بی و ترم لاتی اولند در و بوعضله نك مجتمع اولغله
 حاجین مرتفع اولوب از نخاعیه تنزل ایدوب انماض عینه دخی اعانت قیاسند در و اما مقله که درون دیده درانی
 تحریک ایدن التي عضله در دردی عینک جراتب اراده منده در که هر بری مقله بی کند ی جهت تحریک
 ایتشد و بویکیسی عینک و رانده بی قیاسنده وضع اولند در و اثرله مقله نك استداره اوزره اولان حرکاتی
 بولند در و و برای مقله نه بر عضله وارد که بیان و التحیق عصبه بوجوهیه عماد اولوب اکا کند ی اغشیه لریله
 منات و بر مشدروانی تعدیپ عندنده ارتخادن منع ایله ضبط ایتشد و اما عینک فقط جفن فوقانیسی حرکتیه
 عرض تمام اولوب تقبض تعدیپ کمال بولد یغندن جفن تحتانیسی حرکتیه حاجت قائم شد و رعایت
 حق ایسه ممکن اولد یغندن تغایل آلا نه صرف اولند در زیرا که تکثیر آند آفات کثیره بولند در و جفن فوقانی
 ساکن اولوب تحتانی متحرک اولان ممکن ایدی لکن رعایت حکیم افعالی مبادیسته تقریباً مصرف در و جفن
 فوقانی مثبت اعصابه اقرب اولغله عصب اکا حصول بولد قده انعطاف و انقباضه محتاج اولدی بی معروفدر
 و جفن فوقانی ایچون انقباض عین عندنده حرکت ارتخاض ایچون قنده حرکت ارتخاض ایچون قنده
 انقباض ایسه جانب اسفل جذب اولان عضلات محتاج اولغله عینک ایکی جانبیدن ایکی عضله خلق اولند در که

جفن مر قوی سمت اسفل جذب ایدر بولند در و انقباض جفن ایچون وسطنه بر عضله انوب و تریک طرفی
 جفنک طرفه منبسط اولند در که اول منقبض و مجتمع اولد قده انقباض عین حاصل اولور و انقباض بر عضله خلق
 اولوب طوعری نزول ایدوب جفنک ایکی برده سی اره منده عضروف مشالی بر جرم عریض اولوب مثبت
 اهداب التند منبسط اولند در و جفن حقه مقله ایچون و اهداب اتی عباردن صیانت ایچون خلق اولند در پس
 جمیع اجزای بدن نیجه حکمتله وفاتده (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشلد در که
 خدین و شفتین و اربیتیه و سیله اولان عضلاتی بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشلد در که
 خدک ایکی حرکتی وارد در که بری حرکت فک اسفل تا بعد و بری حرکت شفه ایله عضو آخر حرکتیه تابع اولان
 کند ی حرکتی در انقباض خدیه اول عضله مشترک بر عضله لری وارد در که اول عضله هر برو جبهه ده عریض
 بولنوب بواسطه ایله بولند در و بویکی حرکت ایکی عضله سنک هر بری درت جزو دن مرکب بولند در زیرا که
 هر برینه درت موضع دن لیف کشدر بر جزوی ترقوتدن نشئت ایدوب نه بایتلری طرفین شفتیه سمت
 اسفلدن متصل اولوب فی رواب واسطه جذب ایتشد و جزو ثانی ایکی جابده قس و ترقوتدن نشئت ایدوب
 لیف لری و رابنه کشدر عیندن نشئت ایدن شمالدن نشئت ایدن تقاطع ایدوب عبور ایتشد پس عیندن
 کلان لیف شفه نك طرف شمالی اسفلنه و شمالدن کلان لیف نك طرف عینی اعلا سینه یغندر و بویکی لیفک
 اجتماع و انضمام یله قس ضیق اولوب شفتین قدام سینه کور کیسه نك خیطی کند ی فی جمع ایلدی کی هیئته
 اولور و جزو ثالث کتفه اولان اخرم عندنده نشئت ایدوب اول عضله نك متصل اولدی بی موضعک فوقه
 متصل اولند در و شفتی ایکی جانبیه مساری و اما له ایله مائل قیلند در و جزو رابع سناسن رقبه دن کاوب اذنین
 برابرندن کاوب اجزای خده وصول بولند در و خط انکله اوله ظاهراً حرکتیه کشدر اول حرکتیه شفه دخی تابع
 اولند در اما شفه نك عضلاتک بری خدایه مشترک اولان عضله در که بیان اولند در و شفه به مخصوص عضلات
 درت بولند در و بویکیسی و جفتین فوقندن کاوب شفه نك ایکی طرفه متصل اولند در و بویکی عضله دخی
 اسفلدن کاوب شفه به وصول بولند در و تحریک شفه ده فقط بودردی کفایت قیاسند در زیرا که بوعضلاتک
 هر بری منفرد حرکت ایلد کده شفه بی کند ی سینه تحریک ایدر و بویکیسی ایکی طرفدن معارکت ایله هر
 شفه ایکی جانبیه منبسط اولوب کیدر و دردی معارکتیه کسه حرکتیه شفه جهات اراده به تمام اولوب
 قصوری قائم بولند در غیر ای حرکتی اولد در مشترک اولان عضلاتک اطراف جرم شفه به بر مرتبه متمیز در که
 انک جوهری اولان لیدن فرق اولغز و اما اطراف ارینه که برون قشادیدر که ایکسینه ایکی کوچک محکم
 عضله نك اتصالی عاریدر و کوچک اولد قله رینه کثیر الحركات اولان خد و شفه نك عضلاتی کما نك لزوم وسعی
 بادیدر و محکم اولد قله رینه اندره عظم اولد یغندن تدارک قیلند در و بویکی عضله نك موردی و جفتین سینه
 بولند در زیرا که و جفتین لیفته مختلط اولوب ارینه بی اول سینه محریک بولند در و بویکی حکمت بار یله وضع
 اولند در (نوع رابع) فک اسفل حرکتی و فواتد بی و عضلاتی بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل
 تشریح دیشلد در که فک اعلی حرکت ایله یوب فک اسفل حرکتیه مخصوص اولد یغندن فیجه منافع وارد بری
 بودر که اخنی تحریک انقباض و اهوند و بری بودر که حرکتیه زحمت چکن اعضای شریقه بی مشتل اولدی
 تحریک اسلم و احسندر و بری بودر که فک اعلی ساکن اولد یغندن مفصلیه مفصل راس متین و محکم در اما
 حرکاته مخصوص اولان فک اسفلک اوج حرکتی وارد در که بری فتح فم حرکتیدر و بری طباق حرکتیدر و بری
 مذخ و سحق حرکتیه اما حرکت قائمه فک اسفل ایدر و اما حرکت مطبقه فکی سمت فوقه رفیع ایدر و اما
 حرکت ساحقه فکی ایکی جانبیه میل ایله تند و راید پس طباق ایچون ایکی عضله خلق اولند در که فوق
 عنددن نزول ایدوب فکی فوقه جذب ایدر و فک انسان خفیف اولوب حیوان کی قطع رواق عقیقه محتاج
 اولد یغندن بویکی عضله نك مقداری اصغر خلق اولند در و بغایت لین اولان جرم دماغ که مبدی آری قیلند در
 اکا قریب اولد قله ایچون بولند در خن بولند در زیرا که بوعضله لریله دماغ اراننده انقباض بر عظم خلق اولند در
 و دماغدن منشأری عندنده ایکی عظم زوج ایچنده اول خالق باری بولند در دقن ایدوب پرده دن بکورد مشددر
 ناکیم بوعظم مقله اری مبدی ارندن تباعدله جوهر لری بر مقله اصلات بولسون و بویکی عضله دن هر بر نك

واما عظم لامینک مشترک اولان عضلاتی قریب بایان اولنور و اما السانی تحریر یک ایدن طوق و عضله در که ایکسی
 زائده لدن نشئت ایدوب غریض اولوب لسانک ایکی جانبته اتصال قیلمشدر و ایکسی عظم لامینک
 اعلا سندن نشئت ایدوب مطول اولوب وسط اسانه متصل اولمشدر و ایکسی عظم لامینک ضلع
 مخفض سندن نشئت ایدوب غریض و طویل عضلات آره سندن لسانه یکوب افی ورب اوزره تحریر یک ایدوب
 و ایکسی دخی لسانی منبسط ایدوب اولمشدر و انزلک موضعی مذکورک تحتند و اولوب لیفاری لسان
 التند عرضه بسط اولمشدر پس یوایکی عضله عظم فک اسفلک جمله سته متصل قیلمشدر و بری لسان ایله
 عظم لامی بینی وصل و بری برسته جذب ایدوب اولمشدر اما فقط رقبه بی تحریر یک ایدن ایکی زوج عضله در که برزوی
 عینه و برزوی بسیارده در پس هر قفسی منفرد تشخ ایدوب مجتمع اولورسه رقبه انک جهته واروب اوزره
 جذب اولور و قفسی ایکسی بیله بر جهته دن تشخ ایدورسه رقبه اول جهته استقامت اوزره مائل اولور و اگر
 دردی معابر بر تشخ ایله لر رقبه میلستراتصاب اوزره قصیر اولور و اگر دردی بیله حالی اوزره فالورسه رقبه
 دخی حالی اوزره مستقیم اولور پس بر که تفکر اولور و سونکه انسانک فقط رأس رقبه سنده خالق بارینک نیجه
 بدایع صنایعی اولمشدر (فتبارک الله احسن الخالقین) (فصل ثانی) کیفیت عضلات صدی و کفین ویدی
 واصابعی و حرکاتی الی نوع الیه بیان ایدوب (نوع اول) صدی قبض و بسط ایدن عضلاتی ییلدر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشدر که صدی تحریر یک ایدن عضلاتک بعضی انی الحق بسط ایدوب قبض
 ایتز و صدی بوعضلاتند در اعضای نفس ایله اعضای غذا ییتده حامل اولان عجبایک بیان اولونه حق
 عضلاتی و برزوی عضله دخی عظم رتوت التند وضع اولمشدر که منشأ کتف رأسنه نمند اولان ذکر
 اولونه حق جزو دن اولمشدر و صدی اولکی ضلعنه عین و ساردن متصل اولوب اول ضلعی جذب ایچون
 قیلمشدر و برزوی عضله سنک ایکی قات فردینک ایکی جزو دنک اعلا لر رقبه به متصل اولوب انی تحریر یک ایتددر
 و اسفلری صدی تحریر یک ایتددر و صدی بشنی و التخی ضلعنه متصل اولان وصف اولونه حق بر عضله به
 مختلط اولوب کتدر و برزوی عضله می دخی کتدن بر مفرع موضع دن ییتددر که قرة اولدن کتفه نزول
 ایدن برزوی عضله به ییتددر و ایکسی بر عضله کبی اولوب اضلاع خافه کتددر و دخی زوج عضله سی رقبه نک
 بدخی قرة سندن و صدی اولکی و ایکسی قرة سندن نشئت ایوب اضلاع قسه متصل اولمشدر که صدی
 بسط ایدن عضلات بولندر و اما صدی قبض ایدن عضلاتک بری بالعرض عجب قابضدن و بالذات قبض ایدن
 عضله لدن برزوی عضله در که اضلاع فوقانیه نک اصولی تحتند نمند اولوب صدی شد و جمع ایتددر
 و برزوی دخی بواسطه اطراف عینده رتوت ایله تحریری ییتددر قسه ملاصق اولوب عضلات مستقیمه
 بطنه مختلط اولمشدر و ایکی زوج عضله دخی بوزوج مذکورده اعانت قیلکدر و اما صدی هم قبض و هم
 بسط ایدن عضلات انلدر که اضلاع اره لر جمع ایتددر پس هر ضلع آره سنده درت عضله واردر که لیفاری نک
 بعضی اضلاع ظاهر یینه و بعضی باطنه ورب اوزره اتصال ایتددر و ایکی عضله ترقتدن طرف
 کتفه کوب اولکی ضلعنه عین و ساردن متصل اولمشدر و انی فوق سمتنه رفع ایدوب انبساط صدره اعانت
 قیلمشدر پس عضلات صدرک جمله می طه سانه باغ اولمشدر و اما کتفی تحریر یک ایدن بدی زوج عضله در که
 ایکی زوجی مؤخر رأسن کوب برزوی اعلا کتفه ترقوته و انجیبه دلی ییتددر و ناحیه رأسه میلله کتفی
 رفع ایتددر و زوج آخری دخی اصل کتفه متصل اولوب انی حذاء رأسه رفع ایتددر و برزوی عضله دخی
 قرة ولیدن کوب کتف اعلا سته متصل اولوب انی رقبه به قریب انک ایچون ییتددر و زوج رابع عظم
 لامینک نشئت ایدوب یینه اعلا کتفه کوب انی رفع ایتددر و ایکی زوج عضله فقرات صدره و عنقه اولان
 منسند لدن نشئت ایدوب کتفی خافه و اسفله تحریر یک ایتددر و برزوی سابع فطندن نشئت ایدوب مجرد
 کتفی اسفل و قدومه جذب ایدوب کتفی عضله ایله معافوق سمتنه رفع ایدوب و انبساط صدره دخی اعانت ایدوب
 لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم (نوع ثانی) مفصل کتفی عضله تحریر یک ایدن عضلاتی ییلدر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشدر که مفصل کتفی تحریر یک ایدن عضله انزلک اوجی
 ساردن کوب عضله اسفله جذب ایدوب و بواوج عضله نک بری دخی التند نشئت ایدوب عضله قریب اولان

قرة نک مقدی عندند عضله مقدمه متصل اولوب کتفی اسفله کتور نک ایله عضدی صدره قریب ایدوب
 و عضلات ثلاثه مذکورده نک بری دخی اعلا کتدن نشئت ایدوب رأس عضله جانب انسی سنده منطبق
 اولوب عضدی رفع ایتددر و صدره قریب ایدوب عضله عظیمه ثالثه جمع کتدن نشئت ایدوب عضله مقدی
 اسفلته متصل اولمشدر و جزو قفانیسی لیفله عمل ایدورسه عضدی رفع ایدوب صدره کتور و اگر جزو
 تحتانیسی لیفله عمل ایدورسه عضدی منخط ایدوب صدره کتور و اگر ایکی جزو ایله برابر عمل ایدورسه عضدی
 استقامت اوزره صدره کتور و عضله ایکی عضله سی خاصه دن نشئت ایدوب عضله عظیمه مذکورده نک
 اتصالدن زیاده متصل اولوب بریوکی عظم خاصه دن و اضلاع خلفه دن کوب عضدی اضلاع مذکورده سمتنه
 استقامت اوزره جذب ایدوب و ایکسی دخی جلد خاصه دن وسطه مائل کوب ندی سندن جهت قوقه صود
 ایدن عضله نک وترینه متصل اولوب خلف سمتنه میل قیلوب غرق اولمشدر و اولکی عضله به اعانت قیلمشدر
 بوعضله پیش عضله می دخی واردر که جمله سی عظم کتدن نشئت ایتددر و بولندر که کتف ضلع قفانی سیله
 عجبایک طویل و رب و انسی عضدن جانب وحشی سنک جزو قفانی سته عبور ایدوب کتددر و بولندر
 و ایکسی نک منشأ کتف ضلع اعلا سی اولمشدر و بری یو کتدر که لیفی اجزاء تحتانی حاجیه کوندر و رب
 حاجب ایله ضلع اسفلک ماینینی طویلدر و ساردن عضله جانب وحشیسی نم ییتددر متصل اولوب عضدی
 وحشیدن یکا میل ایله ییتددر قیلمشدر و انسی یو اولکی به متصل اولوب و نکه یونک فعلی ایدوب کتددر لکن
 ایکسی عضله اعلا کتفه تعلق ایدوب ظاهر عضله ورب اوزره متصل اولوب انی وحشیدن یکا مائل قیلمشدر
 و در دخی عضله عظم کتفک موضع مقعر فی طویل و رب و تری رأس عضله جانب انسی سندن دخول ایدن
 عضله نک اجزاء سته متصل اولوب عضدی خلفدن یکا منعطف ایتددر و بشنی عضله نک منشأ کتف ضلع
 اسفلک طرف اسفلنددر و و تری خاصه نک اعلا سندن صعود ایدن یو کتف عضله نک اتصال قوقنده عضله
 متصل اولمشدر و بوعضله نک قلی رأس عضله اعلا سی فوقی سمتنه جذب ایتددر و عضله ایکی باشلی
 بر عضله می دخی واردر که انک فعلی ترقتدن و غنقدن کوب عضدی احاطه ایتددر و بولندر بر باشی
 عضله داخلدر و داخله ورب اوزره مائلدر و رأس آخری ظاهر ندن اسفل کتدن حاصلدر و بر مقدار و رب
 اوزره خارجه مائلدر پس اگر ایکی جزو ایله عمل ایدورسه عضدی استقامت اوزره رفع ایدوب و عضله ایکی کوچک
 عضله می دخی واردر که بری ندی فوقندن کاور و بری مفصل کتفه مد فوندر لا حول ولا قوة الا بالله العظیم
 (نوع ثالث) عضلات ساعدی و حرکاتی ییلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشدر که ساعدی
 تحریر یک ایدن عضلاتک بعضی بسط و بعضی قبض ایدوب و بولندر عضله اوزرنده وضع اولمشدر و بولندر بعضی
 عضدی وجهی اوزره مکبوب ایدوب بعضی نشر و بسط ایدوب و بولندر عضله اوزرنده کادر لکن بسط
 ایدوب برزوی عضله در که ایکی فردی بری داخله میل ایله ساعدی بسط ایدوب زیرا که فرض مذکور عضله
 مقدی ییتددر و کتفک ضلع اسفلندن نشئت ایدوب مرفقه اجزاء داخله می عندند متصل اولمشدر و فرد ثانی
 خارجه میل ایدوب ساعدی بسط ایدوب زیرا که بوفرد عضله تقاسندن کوب مرفقندن خارج اولان اجزایه متصل
 اولور و بوا یکی فرد بوا یکی فعلیه جمع اولد قده ساعدی استقامت اوزره بسط ایدوب و اما قبض ایدوب برزوی
 عضله در که ایکی فرد نک کبیری ساعدی داخله میل ایله قبض ایدوب زیرا که بوفرد کتفک زائده فطندن و رأس
 منقار مذکور دن نشئت ایدوب باطن عضله میل ایدوب و تر مقدم زند اعلا به متصل اولمشدر و ایکسی
 فردی ساعدی خارجه میل ایله قبض ایدوب زیرا که بوفرد منشأ ظاهر عضله خلفنددر و بری عضله در که
 ایکی لحمی رأسی واردر بری خلف عضدن و بری قدامندن مری و ایدوب خارجه میل ایله قبض ایدن زند
 اسفلک مقدی اسفلته و داخله میل ایله قبض ایدن اعلا سته متصل اولمشدر تا کیم محکم جذب ایدوب و بوا یکی
 عضله بوا یکی فعلیه جمع اولد قده ساعدی استقامت اوزره جمع ایدوب و بوا یکی عضله باطنه نک باطنه بر عضله
 واردر که عظم عضدی احاطه ایدوب قبض ایدوب و اما ساعدی وجهی اوزره مکبوب ایدن عضله برزوی در که
 خارجه وضع اولمشدر و ایکی فرد نک بری رأس عضله انسی طرف نک اعلا سندن نشئت ایدوب زند اعلا به
 متصل اولوب مفصل راسخ اولمشدر و فرد ثانی اندن اقصر و لیفی اعرض و طرفی عصایی اولوب ذات زند

افلند نشئت مفصل رسغ عندندہ رأس زنداعلاہ متصل اولمشدر واما ساعدی ظاہر اوزرہ بسط ایدن
عضلہ لرزوزجدہرکہ ایک فردنک بری ایک زندک خارجندہ وضع اولنوب زند اعلاہ وترسزاتصال قبیلشدر
وفردناینک منشای رأس عضلہ ظاہر زندن یکا جزوفوقانی سندن عمد اولان عظم رقیقندن اولوب ساعدندن
مرواریدہ نفوذاتشدر نامفصل رسغہ قریب اولنجیمہ دکن کشدر پس طرف زنداعلا دن جزباطنہ کاوب
غشائی وتر برلہ بوفردہ اتصال اشدر تعالی اللہ (نوع رابع) عضلات رسغی وحرکتی یلدر بر (ای عزیز)
معلوم اولسونکہ اهل تشریح دیمشدر کہ مفصل رسغی تحریک ایدن عضلہ لرک بعضی باسط و بعضی
قابض و بعضی ظہری اوزرہ باسط و بعضی وجہی اوزرہ مکبدر اما رسغی بسط ایدن عضلاتک بہ بعضی
بری برشہ متصل اولوب بری زنداعلاک وسطندن نشئت ایدوب وتری ایہامہ متصل اولوب انکہ سیابہ دن بعید
اولور وبری دخی زنداعلا دن نشئت ایلوب وتری عظام رسغندن ایہامک حذاسنہ وضع اولنان اولکی عظمہ
متصل اولمشدر و بوایکسی یلہ حرکت ایلدکدہ رسغی کب قلیل ایلہ بسط ایدرلر واکر فقط عضلہ ثانیہ
حرکت ایلہ رسغی ظہری اوزرہ بطخ ایدر واکر فقط عضلہ حرکت ایلہ ہم رسغی منطبق ایدر و ہم ایہامی
سیابہ دن بعید ایدر و بر عضلہ رأس عضلہ اسافلندن نشئت ایدوب زنداعلاک جانب وحنی سندن یکا
الفا اولنوب ایک باثلی پروترخی کوندروب بریانی سیابہ ایلہ وسطی قدامندہ وضع اولنان مشطک وسطنہ
متصل اولوب اوبریانی رسغ عندندہ زنداعلا اوزرہ اشکا ایدوب رسغی کب ایلہ بسط ایشدر و اما رسغی
قبض ایدن عضلہ لرک برزوحی ساعدک جانب وحنیسی اوزرندہ درکہ انک فرد اسفل عضلہ رامی داخلندن
نشئت ایلوب قدام خنصرہ اولان مشطہ متصل اولمشدر و فرد اعلامی انک فو قندہ نشئت ایدوب نہ مشط
مرقومہ اتصال قبیلندر و انکہ بر عضلہ سی اجزاسفلیہ عضلہ نشئت ایدوب بیان اولنان ایک عضلہ نک
موضع لن توط قبیلندر و بونک ایک رأی وارد کہ بری برشہ صلیب کبی منعطف اولوب سیابہ ایلہ وسطی
یشندہ اولان موضعه متصل اولمشدر و بوایکسی معاصر حرکت ایلدکدہ رسغی قبض ایدرلر پس بیان اولنان
عضلات باسطہ وقابضہ بالذات رسغی بطخ وکب دخی ایدرلر واکر قدام خنصرہ اولنان مشطہ متصل اولان
عضلہ منفرد حرکت ایدر کہ کبی بر مقدار ظہری اوزرہ دونددر واکر ایہامک بیان اولنہ حق عضلہ سی
بعضلہ اعانت ایدر کہ کبی تمام دوندہ در واکر قدام ایہامدہ رسغہ متصل اولان عضلہ منفرد و حرکت اولسہ
کبی بر مقدار وجہی اوزرہ منطبق ایدر واکر خنصرہ کبی بیان اولنہ حق عضلہ سی بواکمین اولورسہ کبی تمام ایلہ
منطبق اولور (نوع خامس) عضلات اصابعی وحرکتی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکہ اهل تشریح
دیمشدر کہ اصابع بدی تحریک ایدن عضلاتک بعضی عظام کدہ حاصلدر و بعضی عظام ساعدہ متصلدر
اکر بالجملہ کفہ اولسہ لر دی کثرت لم ایلہ کف کبیر اولوب خفیف اولز دی واندہ بواسطت فالز دی چونکہ
عضلات رسغ اصابع دن بعید اولمشدر پس انکیچون اوتاری مدور و متین و طویل اولوب ہر طرف دن کلان
اغشیہ ایلہ اشکام بولمشدر و اعضای مقررہ کہ بہ اتصال یچون لیفلری عرض و محیط قبیلشدر و اصابعی فتح
ایدوب اسفلہ تحریک ایدن عضلاتک جملہ می عظام ساعد اوزرہ وضع اولمشدر پس اصابعی اسفلہ تحریک ایلہ فتح
ایدوب عضلاتک بری ظاہر ساعدک وکب طندہ وضع اولمشدر کہ عضلہ لرک رأس اسفلنک جزو ظاہر زندن نشئت
ایلوب و اوتاردن اصابع اربعمہ بہ کوندروب انلری اسفلہ تحریک ایلہ فتح و بسط ایشدر و بعضلات فاتحہ نک
اوجی دخی بر جاندہ بری برشہ متصل اولوب بری عضلہ لرک رأس وحنی سندن ایک زائدہ می مایندہ جزہ
متوسطندن نشئت ایدوب خنصرہ لر خنصرہ ایک و ترکونددر و بری و بعضا ف اولان عضلہ لرک ایک جیبی عظم
عضلہ ایک زائدہ می اسفلندن و زنداعلاک طرفندن نشئت ایدوب وسطی ایلہ سیابہ بہ ایک و ترکونددر مشدر
واوچہ می زنداعلاک اعلاسندن نشئت ایدوب ایہامہ بر و ترکونددر مشدر و بعضلہ عندندہ بر عضلہ دخی
وارد کہ عضلات رسغہ بیان اولمشدر و انک منشای وسط زنداعلاک و انک وتری سیابہ دن ایہامی بعید
ایشدر و اما اصابعی ضم و قبض ایدن عضلاتک بعضی عظام ساعد اوزرندہ و بعضی کف ایچندہ
وضع اولمشدر و اما ساعد اوزرندہ اولنر اوج عضلہ درکہ ساعدک وسطندہ بری برنک فو قندہ ترتیب اوزرہ
وضع اولنر و انک فو قانی اسفلندہ مدفون اولوب زنداعلاک عظمہ متصل اولان عضلہ بولمشدر و بونان

فعلی اشرف اولدیغندن موضعی دخی محفوظ اولمشدر و بعضلہ تختانیہ عضلہ لرک رأس وحنیسی وسطندن
نشئت ایدوب اندن وتری عرض اولوب اوتاریخہ بہ منقسم اولدقندہ ہر بری بر اصبعہ داخل اولوب اصابع
اربعمہ نک اولکی وایکینی و اوچینی مفاصلن قبض ایشدر و ایہامک وتری وایکینی مفاصلن قبض ایشدر
و عضلہ ثانیہ بونک فو قندہ بوندن اصغر اولوب عظم عضلہ لرک رأی داخلندن نشئت ایدوب زنداعلاک اتصال
قلیل بولمشدر و زنداعلاک فوقانی سطحی کہ جانب وحنیہ جانب انک حدمشترکہ در انک اوزرندن کجوب
ایہام سمنہ وصول بولدقندہ داخلہ میل ایدوب اوتاری اصابع اربعمہ نک مفاصلنہ کونددر مشدر تا کیم
انلری قبض ایشونلر و اما اوچینی عضلہ قبض ایچون دکدر لیکن و تربلہ درون کفہ دخول ایدوب راحتندہ
عرض و منبسط اولمشدر تا کیم راحت کفہ حسن لمن بخش ایدوب بت شغردن مانع اولوب اخذ و بطشندہ
قوت و متانت و برہ لا حول ولا قوۃ الا باللہ العلی العظیم (نوع سادس) عضلات کبی وفواندی یلدر بر (ای عزیز)
معلوم اولسونکہ اهل تشریح دیمشدر کہ عضلات ساعدن ایہام قبضندہ بر عضلہ بہ اقتصاد ایدوب اصابع
اربعمہ ایکیشتر عضلہ ایلہ منقبض اوللارندہ حکمت بودر کہ دوردینک اشرف افعلی قبضدر و ایہامک ایسہ
ازوم اعمالی انفتاح و سیابہ دن تباعددر و اما کفک کندندہ اولان عضلات اون سکر بولمشدر کہ بری برنک
اوزرندہ ایک صف قلوب ترتیب ایلہ نظم اولمشدر و اول صف اسفل داخل کفہ و بوصف اعلی ظاہر کفہ
قبیلشدر و اما صف اسفلہ منظم اولان بدی عضلہ درکہ بشی اصابعی فوق سمنہ جذب ایلہ مائل ایدلر
و ایہامک عضلہ سی اعظام رسغ اولندن فاشیدر و انکی عضلہ سی قصیر و عرض بوانوب بدی مؤرب قبیلشدر کہ
رأی وسطی حذاسندہ شط کفہ وصل اولمشدر و وتری ایہامہ متصل اولوب انی اسفلہ کونددر مشدر و بدی
عضلہ سی خنصرہ عندندہ اولان مشطک عظمندن نشئت ایدوب خنصرہ اسفلہ ایدر مشدر و بعضلات
سبعہ مذکورہ دن هیچ بری قبض اصابع ایچون دکدر بلکہ بشی رفع وایکسی خفض ایچوندر و اما صف
اعلاہ منظم اولان او بر عضلہ درکہ سکر زندن ہر ایکسی اصابع اربعمہ مفاصلندن اولکی مفاصلنہ
بری برنک فو قندہ متصلدر تا کیم اولکی مفاصلن محکم قبض ایدرلر و اما اوچینی ایہامہ مخصوصدر کہ بری
اولکی مفاصلن وایکسی یلہ ایکینی مفاصلن قبض ایدرلر پس ایہام ایلہ خنصرہ او بر عضلہ خافض تعین
اولنوب ثلاثہ باقیہ نک ہر برشہ ایکیشتر عضلہ خافض و برلشدر و ہر اصبعک قابضی درت و رافعی برر عضلہ
خلق اولمشدر (سبحان من هو الخالق) (فصل ثالث) کیفیت عضلات صاب و بطنی و عضلات انثین و رجلین
و اصابعی و حرکات و منافعی بدی نوع ایلہ بیان ایدر (نوع اول) عضلات صابی یلدر بر (ای عزیز) معلوم
اولونکہ اهل تشریح دیمشدر کہ صابی تحریک ایدن عضلاتک بعضی انی قدام سمنہ و بعضی خلف سمنہ
منجی و منعطف ایدر و صلیب غیر حرکاتی دخی بوایک حرکات دن حاصل اولور اما صابی قدام سمنہ منجی ایدن
عضلات ایک زو جیدر برزوحی سمت فو قندہ وضع اولمشدر و اول رأس رقبہ بی تحریک ایدن عضلہ لرک یلشدر
و بوزوج مرینک ایک جانندن مرواریدوب طرف اسفل صدرک فوقانی فقرہ لرندن بش فقرہ بہ متصل اولوب
طرف اعلامی رقبہ ورأسہ کلشدر و بونک خنصرہ برزوح عضلہ وضع اولمشدر کہ انلرہ متین دینلشدر و بونک
ایکسی دخی صدرک اونینی و اونبرخی فقرہ لرندن نشئت ایدوب اسفلہ نازل اولوب صابی قدام سمنہ زیادہ منجی
ایدرو اما صابی خلف سمنہ مائل و منعطف ایدن ایک عضلہ درکہ انلرہ عضلات صلب اطلاق ایدرلر و ہر بری
یکری اوج عضلہ دن مؤاقدہ زیرا کہ بوایک عضلہ نک ہر برشہ فقرہ اولیدن غیر ہر فقرہ دن برر عضلہ
کلشدر کہ ایف مؤاقدہ رس بولعضلہ لر بالجلہ اعتدال اوزرہ عمد اولسہ لر صابی استقامت اوزرہ نصب ایدرلر
واکراف ایلہ عمد اولسہ لر صابی خلف سمنہ مائل و منعطف ایدرلر واکر فقط بر جاندہ اولان عضلہ لر حرکت
ایدوب عمد اولسہ لر صلب اوزرماندہ جانب آخرہ میل وانحنایدر و بعضلات مذکورہ صلیب حرکات متوسطہ
سائرہ سمنہ کفایت ایشدر و زیرا کہ صلیبک در سمنہ میل وانحناسندہ قدام و خلف حرکات برشہ تبعیتی
بولمشدر و سبحان الصانع الحکیم (نوع ثانی) عضلات بطنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولونکہ اهل تشریح
دیمشدر کہ عضلات بطن سکر عضلہ درکہ نیچہ منافعدہ مشترکہ بر منفعتی احشادہ بولنان فضلہ بولی
ورجندہ اولان جنبی عصر و حفظہ اعانتدر و بر منفعتی دخی حجابہ عماد اولوب وقوت و برور رسغ قبض ایلہ منجی

اولاد قدیمین اولاد در روز منتهی دخی معده فی و لمعانی حرارت بله نسجین است که در پس اول عضلات غایبه دن
 برزوخ عضله مستقیمه غضروف خجری عند ندن استقامت له نزول ایدوب لبی غایبه وارنجیه دل طولا عمد
 اولوب اطرافن غایبه اوزرینه بسط استدر زوج من قومک جوهری استدر ندن انتهاسته دل لحمه در وایکی
 عضله دخی بطن اوزرینه عمد واولان غشائک فوقند نشئت ایدوب اول عضلتین عمد و دین ایله عرضا زوایای
 قائمه اوزرینه تقاطع ایدوب اسفله کشته در وایکی زوج عضله سی دخی بوعضلات مذکور و نک وری اوزرینه قائم
 اولوب هر بری بر طرفه عین و بسارده بولمشد و هر زوجی ایکی عضله در که شرسوفند غایبه دل و خاصره دن
 غضروف خجری به دل صلیب است تقاطع ایدوب ایکی فرد ایکی طرفی عین و متوالدن غایبه عند ندن ملاقی اولوب
 ایکی فرد آخر ایکی طرفی دخی خجریه عند ندن ملاقی اولمشد و وایکیسی هر جانب دن ایکی عضله عرضیه نک
 ایزه لحمیه لری اوزرینه وضع اولمشد و وایکی زوج عضله نک دخی جوهر لری تا عضله مستقیمه به اغشیه کبی
 اوتار عرضیه ایله غاس ایدنجیه دل حمید و وایکی زوج عضله ایکی عضله عرضیه اوزرینه وضع اولن ان ایکی
 عضله مطلوبه اوزرینه وضع اولمشد و دخی منع باری بولمشد در سحان الصانع الحکیم (نوع ثالث) عضلات
 انشینی یابد (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیمشدر در که رجال ایچون عضلات خصیتین اربعه
 بولمشد و انلری حفظ و رفع ایلک ایچون خلق اولمشد تا کیم مستطیل متدلی اولوب ارتخا ایله اسفله
 نزول قبل و بعد مدن بیضه لری محفوظ اولسون پس انک هر فرد ایچون برزوخ عضله تعیین اولمشد در
 واول بیضه لری صلیب اولوب طبیعتی جار بولند بیچون دخا تندن وجه رجاله لحمیه تمشدر زیرا که
 بیضه سی اولمیشک و احار اولمیشک لحمیه سی اولمز و بیضه لری قطع اولمسه لحمیه سی واری به دو کله لور فالز اما
 نسوان ایچون انلر برزوخ عضله کفایت ایدر زیرا که انلرک خصیتینی رجال کبی خارجده ملحق دکل داخلده
 ملتصق در پس هر بر خصیه ایچون بر فرد عضله تعیین اولمشد و اما دم رحم اوزرینه بر عضله وارد که انک
 لبی بفضایت عرض اولوب دخی و فی جله احاطه ایدمشد و بوعضله نک بر منتهی وقت حیضه دل دم رحمی
 تحکم قبض ایدوب دم رحمی انده حبس استدر و زمان حیض اولمده رخاوت بولمقد تا کیم دم جمعدن
 رحم خالی و طاهر اولسون و بر منتهی دخی بین جماعده مرغی اولمقد تا کیم دم رحم اجلوب نطفه فی جذب
 ایدوب در و ته لسون بعد دم رحمی نه محکم باغلیوب جینی حفظ استدر تا کیم ولادت زمانی کلسون
 بعد بفضایت مرغی و منتشر اولمقد تا کیم ولادت ممکن اولسون و اما مثانه فی اوزرینه بر عضله وارد که
 انک دخی لبی هر بعض اولوب مثانه فی و فی احاطه قیلشد و بوعضله نک منفعتی قبول وقتند دل بولی حبس
 استدر بجن بولی دو کک مراد اولمسه بوعضله قبضدن رخاوت کیدوب عضلات بطن دخی مثانه فی عصر
 ایدوب قوت دافعه نک غایبه بولندن چقار اقا و اما ذکر یخربک لیدن عضلات ایکی زوج در که برزوخ
 عظم غایبه دن بنوب ذکر لایکی یا تندن هر ورا تمشدر و قنکه بولم مرغی اولور و جری بول اجلوب و بعد بولور
 پس اتدن بول و منی سهولته جاری اولور و برزوخ بی غایبه عند ندن نشئت ایدوب اصل ذکرده و رب ایله متصل
 اولمشد پس بونک ایکی فردی برابر عمد اولمسه الت استقامت له منتشر اولور و اگر بوردن رخ شهوت کاوب
 ذکرده اولان عروق طوله به الت و اما کاور و اگر شدله عتلی اولمسه الت کبیر و صاب اولوب غایبه طرفه
 مائل اولور و اگر امتداد مذکور زوج من بولر فرد نه عارض اولمسه الت جهت اخره میلله انتشار بولور
 و اما عضلات مقعد در تندر که بری انک منفذی اطراف فی ملازمه در و جنبه بفضایت اختلاطی لازمدر و بوعضله
 عروقه کبیه مشالی اطراف مقعدی جمع و ضم ایله سدود استدر و منفذده قالان بقیه عضله فی عصر
 زنه ص ایل کس و طردا تمشدر و انده بر عضله دخی وضع اولمشد در که عضله مذکور و نک فوقنده یعنی درون
 مقعدده اولوب طرف رجاله اصل ذکرده اتصال قیلوب تساده اطراف بعضی محیط اولمشد و وایکی عضله نک
 فوقنده برزوخ عضله مؤرب وارد که لحم مقعدی رفع ایدوب داخله جذب ایچون قیلشد و بونک ارتخا میلله
 مقعد تارچه چقار بولمشد و بومذ کور انک جله سی اول مصور حکیمک ایچادی بولمشد در سحان الصانع
 الحکیم (نوع رابع) عضلات تغذی و حرکاتی یابد (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیمشدر در که
 تغذی تحریک ایدن عضلات اعظمی انک مفصلی بسط و رفع ایدن عضله لدر بعد فی ضم و قبض ایدن

عضله

عضله لدر زیرا که اشرف افعال غذا بسط و انقباضدر و بسط ایله قیام حاصل اولد یغندن بسط قبضدن
 افضلدر بعد عضلات قعود عظیمدر بعد تغذی بری بر نه مقارن ایدن عضله ل عظیمدر بعد غذا خف سخته
 مائل ایدن عضله ل عظیمدر اما فصل تغذی بسط ایدن عضلات اعظمی بدنده اولان عضلاتک جله سندن
 اعظمدر و بوبر عضله در که عظم و رک و غایبه فی احاطه ایدوب غذا خف و داخل سخته ملتهفت اولوب
 رکبه به دل وصول بولمشد و بونک لدر لدر مبدلری مختلف اولد یغندن انواع افعالی دخی مختلف اولمشد در
 زیرا که بعض لیفتک مبدلری اسفل عظم غایبه دن اولوب غذا جانب انسی به مائل ایدرک بسط استدر و بعض
 ایلنک منشای بونک بر مقدار فوقند اولوب غذا انشی فوق سخته رفع استدر و بعض لیفتک منشای بونک
 جوف فوقند اولوب غذا جانب انسی به اماله ایله رفع استدر و بعض لیفتک منشای عظم و رکدن اولوب
 تغذی استقامت له بسط استدر و بر عضله سی مفصل و رکی قد آمدن بکا شتل اولوب تغذی به استقامت
 اوزرینه بسط استدر و بر عضله سی مفصل و رکی خافدن بکا شتل اولمشد در که اوج عرض و تری وایکی طرف
 وارد اما بواو تارنله نک منشای خاصره دن و ورکدن و عصه صد تندر که اول مقعد عند ندن اولان عظمدر
 و بواو تارنله دن ایکیسی حمید و بریسی غشائدر و اما ایکی طرفی رأس نخدن جزو مؤخره متصقدر پس
 بوعضله اکبر بر طرفیله جذب ایدر سه تغذی کنده به میل ایل بسط ایدر و اگر ایکی طرفیله جذب ایدر سه
 تغذی استقامت اوزرینه بسط ایدر و بوعضله ستنک منشای عظم خاصره نک جمیع ظاهر ندن اولوب زائده
 کبر انک سمت اعلا سته متصل اولوب بر مقدار سمت قدماه عمد اولد قدغه غذا جانب انسی به اماله ایله بسط ایدر
 و بونک امشالی عضلات ابتد ازائده صغر انک اسفله متصل اولوب اتدن نزول ایدوب اول ایکی عضله نک فغانی
 ایدر و بوعضله نک فرقی بودر که بونک بسطی قلیل و اما له سی کثیر و منشای عظم خاصره نک اسفلی ظاهر تندر
 و بر عضله سی دخی اسفل عظم و رکدن سمت خافه مائل نشئت ایدوب تغذی اول سخته میل قایل ایله و جانب
 انسی به میل کثیر ایله بسط ایدر و اما مفصل تغذی قبض ایدن عضلاتک بری تغذی انسی جانب سته میل قلیل
 ایله قبض ایدر و بوبر عضله مستقیمه در که عظم خاصره دن نشئت ایدوب ایدن ایوب ایکی و تری نک بری
 عظم متینک اخره و بری زائده صغریه متصل اولمشد و بر عضله سی عظم غایبه دن نشئت ایدوب زائده
 صغر انک اسفله اتصال قیلشد و بر عضله دخی بوعضله ثابته نک جانب و رب اوزرینه عمد اولوب زائده
 کبرادن بر جزو کبی اولمشد و عضله رابعه سی عظم خاصره دن متصبا اولان قائم بسط دن نشئت ایدوب
 تغذی قبض ایله ساقی دخی جذب استدر و اما تغذی داخل سخته مائل ایدن عضلاتک بعضیسی بسط
 و قبض یچمئنده بیان اولمشد و بونک یکتا بر مخصوص عضله سی وارد در که عظم غایبه دن نشئت ایدوب
 غایله مستطیل اولوب تارکبه به بالغ اولمشد و اما تغذی خارج سخته اماله ایدن ایکی عضله مخصوصه در که
 منشای عظم عرضی تندر و اما تغذی خلف سخته اماله ایدن نه ایکی عضله در که بری عظم غایبه نک جانب
 و خشی سندن و بری جانب انسی سندن نشئت ایدوب بری بر نه التا ایله مؤرب اولوب زائده کبر انک مؤخری
 قریبده اولان موضع مقعدده ملتحم اولمشد در قنقیسی مفرد جذب ایدر سه تغذی بسط قلیل ایله انک جانبیه
 ملتوی اولوب میل ایدر و اکبر ایکیسی معاجذب ایدر سه غذا استقامت له خلف سخته مائل اولور
 و بومذ کورانی عبرتله تفکر ایدن باری تعالینک عجایب صنعی بولور سحان الدائم الباقی (نوع خامس) عضلات
 مفصل رکبه فی و حرکاتی یابد (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیمشدر در که در که فی تحریک
 ایدن عضلاتک اوجی قدماه تغذیه وضع اولمشد و بونک تغذیه بولان عضلاتک اکبری و انقیسی بولمشد و افعالی
 بسط استدر و بونک عضلات ثلثه نک بری ایکی قات کبی کور عشد و بونک ایکی طرفی وارد در که بری زائده
 کبرادن و بری مقدم تغذی نشئت قیامدر و وایکی طرفی بری لجمی اولوب و ترا اولدن مقدم عظم غیر رکبه به
 متصل اولمشد و طرف اخری غشائی اولوب غذا انسی طرفه نهایت بولمشد و اما ایکی عضله باقیه نک
 بریسی تغذی قبض ایدن عضلات ایل بیان اولمشد در که عظم خاصره دن اولان جاجردن نشئت ایلد ایکی بولمشد در
 وایکی جینی زائده و حشیدن نشئت ایدوب عظم عین رکبه فی احاطه ایله یچمئنده اولان اجزایه متانت و زنه نک
 ایچون کمشدر و اندن عظم ساقه یرب رکبه فی بسط ایله ساقی عمد استدر و بر عضله باسطه سی ملتقای عظم

عانه دن نشنایدوب نخل انسی جانبدن ورب اوزره نزول ایدوب کتشد و عظم ساقک اعلا سندن اولان
بره مفرقه کتشد و ساقی انسی جانبدن امله ایلده بسط و بر عضله آخری عظم ورکدن کتشد و جانب وحشیدن
ورب اوزره نزول ایدوب عضله مذکورک مقابله کتشد و اندن عبور ایدوب موضع مفرقه کتشد و ساقی
وحشی جانبدن امله ایلده بسط کتشد و اگر بویکیسی بیل برابرسط ایستلر انبساط ساق استقامت اوزره اولور
و اما ساقی منقبض ایدن عضلاتک بری بر دقیق و طویل عضله درک عظم خاصره دن و عظم عانه دن کتشد
و عضله باسطه داخله نکل منشاءه و خاصره وسطنده بولان حایره یقین کتشد و اندن رکیبه نکل ایکی طرفنه
ورب اوزره دخول ایدوب اندن نه ظهوره کتشد و موضع مفرق رکیبه ده نهایت بولوب اکاملتصق اولمشدر
بولنکله ساق فوق سمتنه منقبض اولوب قدی ارنه سمتنه امله قیاسدر و اوج عضله سی دخی وارد و که بری
انسی وری وحشی وری وسطی بولمشدر و وحشی ایلده وسط ساقی وحشی سمتنه امله ایلده قابض قیلنمشدر
و اما انسی ساقی انسی جانبدن امله ایلده قبض ایدوب بیلنمشدر و اما انسلک منشاءه قاعده عظم ورکدن اولوب
توریب ایلده وراغذده میرور ایدوب تا جانب انسی ده ساقده اولان موضع مفرقه و اربوب اکامتلصل اولمشدر
و آنک لونی اخضره مائل کتشد و اما وحشی ایلده وسطینک منشاءه قاعده عظم ورکدن اولوب
اندن کتشد لکن بولنک ایکیسی بره مفرقه اتصاله جانب وحشیدن یکامیل ایتشد و مفصل رکیبه ده
بر عضله مدفونه وارد و که وسطینک اعانه سته کتشد و پس بوسنایبی سیر ایدن حیره کتشد و کند ویه کاوب
عجایب حکمت سیر ایتشد و معرفت بدله معرفت نفسه کتشد (نوع سادس) مفصل قدی تحریرک ایدن
عضلاتی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونک اهل تشریح دیمشدر که مفصل قدی تحریرک ایدن عضلاتک
بعضسی قدی فوق سمتنه رفیع ایدوب بعضسی اسفله رفیع ایدوب اما قدی رفیع ایدوب بر عضله عظیمه وارد و که
قصبه انسیه قد آمده وضع اولنوب رأس قصبه نکل بره و وحشی سندن نشنایدوب جهت امله
میرور ایلده ساق اوزره مائل کتشد و ایهامک اصلنه قریب موضعه متصل اولوب قدی رفیع ایتشد و بر عضله
نه رأس وحشیدن نشنایدوب اندن بره و کتشد و که اصل خضره قریب موضعه متصل اولوب قدی
رفیع ایتشد و خصوصاً عضله اولی بوکا مطابق اولدده ایکیسی معاف قدی استقامتله رفیع ایتشد
و اما قدی اسفله خافض اولان عضلاتک بره و وحشی رأس نخذدن نشنایدوب بعدد متحد اولوب باطن مؤخر
ساقه میل قیلوب لحمی اولمشدر و اندن بره و عظم نشنایدوب عظم عقبه اتصال قیلنمشدر که وترالعقب
نامیه شهرت بولمشدر پس وتر منور عقب مذکور و وحشی جانبدن مؤرب جاذب اولمشدر تا کیم قدم ارض
اوزرنده ثابت اولسون و بوکا بر عضله اعانت قیاسدر که لونی یاد بخانی اولمشدر و رأس وحشیدن نشنایدوب
ابلیوب بی ارمال و ترجمی اولدیقی حالده کتدی نزول ایدوب خلف عقبه عضله اولینک التصاقی فوقنده
ملتصق اولمشدر اگر بویکی عضله به و یا وترینه بر آفت عارض اولسه قدم کوروم اولور و بر عضله دخی
رأس قصبه انسیه دن نشنایدوب ایدوب اسفله کیدوب ایکی وتر منشاءه اولمشدر که بری قدیم ایهامدن اسفل
رفعه اتصال قیلنمشدر پس بوترله قدم خفیف و منقبض اولمشدر و وترانی و ترالی تجار ایدوب ایهامک
اولکی مفصلنه کیدوب بیانی جانب انسی به مؤرب بسط ایتشد و نخذک وحشی رأس سندن بر عضله نشنایدوب
ایدوب بویکی عضله نکل بره و کتشد و بعدد باطن ساقی قیاسدر و ایدوب کده نه آندن جدا کتشد و وتری اسفل
قدیم عبور ایدوب قدیمک راحتی باطننه منبسط اولان عضله منافی بودخی قدیمک تحتنه تمامیه منبسط
اولوب اطافه ایتشد تا کیم راحت کده بولان منافع راحت قدیمه هم بولسون و بوترله نجه حکمت
بیلسون و قدرت یاریدن نجه غیرتله کلسون (سبحان الصانع الحکیم دینسون و هر عیب نقصان
نیز به تقدیر انسون و علامت شانه خضوع ایلده خضوع قیلنسون) (نوع سابع) عضلات اصابع قدی
بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونک اهل تشریح دیمشدر که اصابع قدی تحریرک ایدن عضلاتدن اکثری
عضلات قابضه و انحرک بری قصب و وحشی رأس سندن نشنایدوب انک اوزرنده امتداد نزول ایلده کتشد
و برتر ارمال ایتشد که ایکی وتره منقسم اولوب وسطی ایلده بنصری قبض ایتشد و بر عضله دخی بولدن
مفر اولوب خافض ساقدن کاوب طهری قدیمه برتر ارمال ایتشد که نه ایکی وتره منقسم اولوب سابع ایلده

خنصری قبضه کتشد و بعدد بویکی قصبک هر برندن بره و تره منقسم اولوب او برندن منقسم اولان وتره
اتصال قیلوب ایکیسی بره و تر اولد قدامه سابع کاوب اتی قبض ایتشد و اوجنیه عضله که ذکر سیقت ایتشد
اول قبضه انسیه نکل طرف وحشی سندن کتشد و ایکی قصبه نکل اره سندن اسفله نزول ایتشد و بره و تر
قدی قبض ایچون کوندر مشدر و او بره و تر ایچون قبض ایچون و تحریرک ایچون انک اراکی که بینه ایدره مشدر
و بولنک عظم ساق اوزرنه وضع اولنوب اصابعی قبض و تحریرک ایچون قیلنمشدر اما کف قدیمه وضع اولنوب
عضله لردن اون عضله اصابع خضره کاوب هر برنه عین و ساردن متصل بولنمشدر پس اگر ایکیسی بیل براب
حرکت ایدر له اصابعی استقامتله قبض ایدر و اگر بری منفرد حرکت ایدر سه کندی جانبدن امله ایلده قبض
ایدور و درت عضله وضع اوزرنده وضع اولنوب هر بری بر اصابعه متصل اولوب اتی قبض ایتشد و بویکی عضله دخی
ایهام ایلده خضره مخصوص اولوب اندری قبض ایتشمک کتشد و قدی قبض ایدن عضلاتک کترتده حکمت
بودر که اصابعه بالجله استقامت و قوت و بر مشدر تا کیم حالت نهوض و قیامده نقل بدنه متناظر ایلده مقاومت
ایدور و حالت منبسطه خوش رفتار ایلده نظام اوزره کیدور و اصابع قدیمک عضلاتدن بش عضله قدیمک فوقنده
وضع اولنمشدر تا کیم اصابعی جانب وحشی به امله ایدر و بش عضله دخی تحت قدیمه وضع اولنوب هر بری
شق انسیدن کند ویه قریب اولان اصابعه کیدوب اتی جانب انسی به امله ایتشد و پس بدن انسانده بولنوب
درت یوز یکریمی عدد حرکات اولدیه و اختیاریه نکل تمام و کماله واسطه اولان عضلاتک جمله سی بیان اولدیقی
اوزره تمام بش یوز اوزر عدد عضله به بالغ اولمشدر (سبحان الخالق الباری المصور) بونه منقسم و که
بوتریب عجیب اوزره بویه نظام بولمشدر حقا که بوی تفکر ایدن عاقل قتی جوق عبرت المشدر و بوسعتدن
صانع بولمشدر اللهم اجعلنا ممن یتفکر فی افعالک و بری اجزاء وجوده من آلاتک فیتفکرک علی نعماتک
و یدکرک یا جماعتک و یعرفک بصفاتک و یرضی بقضاتک و یطلب رضاتک فی جمیع احواله سبحان الله و بحمده
سبحان الله العظیم

باب رابع

کیفیت اعصاب و شرائین بانی و عروق و قوای ابدانی و قیاقله معرفت اخلاق و اطوار جنائی و اختلاف
اشکال اعضا حسیه اولان اوصاف انسانی و اختلاجات اعضا به متعلق اولنی فصول خضره ایلده حکیمانه
تفصیل ایدر (فصل اول) منابت و منافع اعصابی بش نوع ایلده بیان و عیان ایدر (نوع اول) حکمت اوضاع
و اشکال اعصابی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونک اهل تشریح دیمشدر که بدنده اولان عصبیرک
بعضنک منفعتی بالذات و بعضنک بالعرضدر و اما منفعت ذاتیهی بودر که واسطه اعصاب ایلده دماغ
اعضای مایه به حس و حرکت بخش ایتشد و اما منفعت عرضیهی بودر که لحمی شدید و بدنی قوی ایتشد
و اعصابک مبدأ اصولی دماغ و منتهای فروغی جلد بشره در و دماغ ایکی جهتله مبدأ اعصاب اولمشدر زیرا که
دماغ اعصابک بعضنک بالذات مبدأ بولنمشدر و بعضنک کتدو سندن قمار صلبه جریان ایدن شجاع
مذکورک واسطه سیله مبدأ بولنمشدر اما نفس دماغدن نشنایدوب عصبیردن انجق اعصابه رأس
روجه و اخشاء باطن حس و حرکت بولنمشدر و اما اعصاب اثره اعصاب شجاعدن حس و حرکت
المشدر و حقا که اول جلیل الشان و عیم الاحسان اولان حنان و منان حضرتلری لطف و عنایت ایدوب
دماغدن احتیایه نزول ایدن اعصاب حرکاتی حفظ و حمایتده احتیاط بالغ ایتشد زیرا که مبدأ لردن بقید
اولدق ایچون زیاده منابت اقتضای عکله اوج موضعه غضروف ایلده عصب میانشده متوسط قوای اولان
ایرام ایلده تقیه ایتشد که موضع اول جنبره و موضع ثانی اصول اضلاع و موضع ثالث اسفل صدر در
اماد دماغ اعصاب مایه سندن اول عصب که انک منفعتی اعصابه حس و بره کدر اما مبدأ دن بولنوب
تأثیر قابض قوتلی اولنوب ایچون اول عصبه عضو مقصوده اقرب طرفدن نافذ و متصل قیلنمشدر و بوعصاب
حسیه زیاده ملایم اولدق قوت حسیه زیاده ایدر اولوب محتاج منابت اولدق ایچون بولنوب اعصاب
حرکت کی صاب و متین اولوب لطیف ولین بولنمشدر و مقدم دماغ مؤخرندن الین و زیاده حساس
اولدق بولنوب اعصاب حسیه مقدمندن و اعصاب حرکت مؤخرندن خلق اولنمشدر و خالق باری مصوره

حضرت تارنگ بوافعالیدن جوق عبرت التمشدر (نوع ثانی) دماغدن نشئت ایدن اعصاب مقلتی
 یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلدرکه نفس دماغدن نشئت ایدن اعصاب
 جمله می بدی زوج عصب بیله شد راما اولکی زوج مبدی التشم اولان حلقه ثانی به مشابه ایکی زائده قریبه
 دماغ بطن مقدی غورنددرکه اول برکوک چو دروزوچک یسارندن نشئت ایدن فردی عینه
 و عیندن نشئت ایدن فردی یسارنه کوب بری برنه ملاقی اولوب صلیب آساقاطع ایشدر بعده منعطف
 اولوب عینندن نشئت ایدن عین عینایه و شمالدن کلان عین یساره کتشد و زیاجیه تسمیه اولنان رطوبتی
 احاطه ایتک ایچون قاری و معتلی تمشدر و بوتقاطعک منافعی اوچدر بری بودرکه ایکی عینک برنه
 جاری اولان روح او برنه دخی جریان ایتسون و برنه آفت ایردکده او بری انک بری طوتسون آنکچون
 عین واحد منعض اولدقده عین مفتوحک رؤیتی قوت بولور زیرا که عین منعضک نوری اککا
 جاری اولور و ایکنی منفعتی بودرکه ایکی عینک مودیسی برابر اولوب ایکنیک رویتی درون تقاطعده رویت
 واحده اولسون تا کیم کورین برننه حد مشترکده بر عقل قیاسون آنکچون احول کسینه برننه
 ایکی کورر زیرا که انک برکوزی فوق عینه و برکوزی اسفل عینه زائل اولوب عین ایلد مجرا انک تقاطعه
 طوغری نفوذی باطل ایشدر و قدام حد مشترکده آنکسار عیندن بر حد اخر وجود بولمیشدر و اوچینی منفعتی
 بودرکه ایکی عصب هر قوم بری برنه عماد اولوب بری برنه ایدایله قوت بولسون و بوتقریب ایلد منشأری
 عینه قریب اولسون و اما اعصاب دماغ زوج نانیسی بیان اولنان زوج اولک منشأی خلفدن جانب
 و حشیدن نشئت ایدوب عینی محیط اولان فقره تک ثقبه سندن چیقوب عضلات مقله به منقسم اولمیشدر
 و بوزوج عصب غایر غلبت بولمیشدر تا کیم انک غلبتی مبدی آنه قریبندن لازم کان لیکنه مقاومت قیاسون
 و انکله قوت بولوب تحریر یکه قادر اولسون و اما مقله تک طبقات عشره سی تفصیلی طویل اولوب و اجمال
 مذکور دخی کمال قدرت مولایه دلیل اولقله بیان اعضاده تطویل حاجت قالمیشدر (سبحان من هو الخالق
 الباری المصور القدر لیس کتله شی و هو السميع البصیر نعم المولی و نعم النصیر غفرانک ربنا و الیک المصیر
 و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم) (نوع ثالث) دماغدن نشئت ایدن اعصاب ازواج خسه باقیه سن
 یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلدرکه اعصاب دماغدن زوج ثالث حد مشترکه
 دماغ مقدی و مؤخری و قاعده سی ماییندن نشئت ایدوب ایدازوج رابعه بر مقدار اختلاط ایدوب اندن
 ابریلوب درت شعبه به منقسم قیلیمیشدر اولکی شعبه سی بیان اولنه جوق عرق سبانی مدخلندن چیقوب
 رقبه دن نزول ایدوب حجاب معده یی کوب انک تحتند بولنان احشاده و توزیع اولمیشدر و شعبه ثانی به سی ثقبه
 عظم و جنبه دن چیقوب جدا اولدقده بیان اولنه جوق زوج خامس دن منفصل اولان عصبه اتصال بولمیشدر
 و شعبه ثالثه تک مقصدی قدام وجهه وضع اولنان اعصاب اولوب زوج ثانی جقدی ثقبه دن اشرف
 اعصاب اولان زوج اولک منفذ جوفندن کیم یوب ازدحام ایلد انک تجویفی منطبق ایشدر برس و شعبه
 اول ثقبه دن منفصل اولدقده اوچ قسمه منقسم اولمیشدر اولکی قسمی ماق عینه میل ایدوب و جنبین
 و ماقین و جنبین و حاجبین و جبهه عضله رینه اتصال بولمیشدر و ایکنی قسمی ذنب عین غننده اولان
 ثقبه لردن درون انقه کوب انک طبقة باطنه سنده مستغرق اولمیشدر و اوچینی قسمی کبیر اولوب عظم
 و جنبه دمها اولان تجویفه نزول ایدوب ایکی فرع اولمیشدر بر فرعی تجویف باطن فیه دخول ایدوب اسنان
 فوقانیه و واندر اصولنده اولان ثقبه به انقسام ایلد و وصول بولمیشدر و فرع آخری آنده اولان و جنبه تک واریه تک
 و شعبه تک جلدی کی ظاهر اعضا متفرق اولمیشدر و بونلزوج ثالث اوچینی شعبه سنک اوچ قسمیدر اما انک
 در دخی شعبه سی فلک اعلی ثقبه سندن لسانه کوب طبقة ظاهره سنده متفرق اولوب لسان اندن حاسه ذوق
 بولمیشدر و انک زیاده سی اسنان تحتانیه میاتنده و اصولنده بولنان طومنه و شعبه تحتانیه تک در و شعبه متفرق
 اولمیشدر و لسانه کلان شعبه عصب مقله دن دقیق اولدیفندن بواندن اصلب اولمیشدر و بونک صلابتی انک
 غلظتنه برابر اولوب معادل کلمشدر و اما زوج رابعه منشأی زوج ثالث خلفدن قاعده دماغه مائل
 اولمیشدر و زوج ثالثه بر مقدار اختلاط ایدوب بعده اندن مضارقتله حنکه عبور ایدکده بوندن حنک حس

بولمیشدر و بوزوج رابع اول زوج ثالثدن اصغر و اصاب اولمیشدر و اما زوج خامسک هر بر فردی بوزوج اولوب
 دماغ ایکی جاتیندن نشئتله وجود بولمیشدر و بونک هر بوزوج تک قسم اولی غشاء مستطین صمناحه اعتماد
 ایدوب انک در و تشنه جمله سی متفرق اولمیشدر و صمناحه حس جمع اندن کلمشدر و اما قسم ثانی اولکیندن اصغر
 اولوب عظم حنجریده اعمی تسمیه اولنان ثقبه دن نفوذ قیلیمیشدر و ظاهر اولدقده عصب زوج ثالثه مختلط
 اولمیشدر و ایکنیک اکثری عضله و جنبه و جنبه کلمشدر و باقیلری عضلات صدغه واروب متفرق اولمیشدر
 و اما زوج سادس مؤخر دماغدن زوج خامسه متصل نشئت ایدوب منتهای در زلامیده اولان ثقبه دن
 چیقوب اوچ قسمه منقسم اولمیشدر بر قسمی زوج سابعک تحریر یکنه اعانت ایچون عضلات حلقه واصل اسانه
 کلمشدر و قسم ثانی عضلات کتفه متفرق اولمیشدر و قسم ثالث ایکنیک سندن اعظم بولوب عرق سبانی صعود
 ایلد بونک موضعه اکا ارتباط قیلیمیشدر و اندن احشایه نزول ایدرکن حنجره برابر نه کلدکده اندن شعبه ل
 متفرق اولمیشدر و حنجره یی غضار یقیده رفیع ایدن اطراف فوقنده اولان عضلاته اتصال قیلیمیشدر و حنجره دن
 عبور ایلدکده اندن شعبه لرقه کوب حنجره تک غضروف ثالثی اطباق رفیع ایدن اطراف اسفله منکوس
 اولان عضلاته کلمشدر آنکچون اهل طلب عینندن بونک اسمی عصب راجع اولمیشدر و یوب عصب نخاعدن
 جقمیوب دماغدن ایدوب کلمشدر تا کیم مستقیم اولوب جذبده استحکام بولسون و یوب عصب زوج خامس دن
 زوج سابعک اولوب زوج سادس دن اولمیشدر زیرا که بونک ماقبلی این و مابعدی معوج اولمقله بونک کی
 صلابت و استقامتله نزول ایتک که متانت بولوب صعود و رجوعه قابل اولور و یوب شعبه راجعه یی مبدی لردن
 تبعیدل حکمتی کسب صلابت و قوت و در اعصاب راجعه تک اقواسی حنجره یی اطباق عضلاته متفرق
 اولان عصبدر بعده یوب عصبک زیاده سی اندن نزول ایدوب شعبه لری حجاب و صدرک اغشیه و عضلاته
 کیمدوب ایلد بونک و ریه و آورده و شراینه متفرق اولمیشدر و باقیسی حجاب کوب بیان اولنان زوج ثالثه دن
 نزول ایدن شعبه به مشارکتله احشایه متفرق اولوب عظم عریضه نهایت بولمیشدر و اما زوج
 سابعک منشأی دماغ ایلد نخاعک مشترک ایدن اولوب اکثری اسانی تحریر ایدن عضلاته کلمشدر و اندن
 متشعب اولوب عظم در قیلد عظم لامینک مشترک اولان عضلاته واروب متفرق اولمیشدر و اقلی بونلر مجاور
 اولان اعصابه متفرق اولمیشدر و بوترتیب غریب و ترکیب عجیب اول خالق باری تک قدرت و حکمتله
 نظام بولمیشدر (نوع رابع) فقرات رقبه نخاعدن نشئت ایدوب فقره لردن سلوک ایدن اعصابک جمله سی مکرر زوج
 اهل تشریح دیشلدرکه نخاع رقبه دن نشئت ایدوب فقره لردن سلوک ایدن اعصابک جمله سی مکرر زوج
 عصب بیله شد راما اولکی زوج فقره اولینک ایکی ثقبه سندن چیقوب مجرد عضلات رأس ایلد متفرق اولمیشدر
 و بوزوج دقیق و صغیر قیلیمیشدر تا کیم تحریر ضیق اولسون و عظم فقره متانتی اوزره قاسون و اما زوج
 ثانی تک تحریر فقره اولی ایلد ثانیه تک میاتنده بیان اولنان مشترک بولنان ثقبه لردن بولمیشدر و بوزوج تک
 اکثرندن اعضا راس حس لمسی بولمیشدر که قفانک فوقنه مؤرب صعود ایدوب قدام راسه منعطف اولمیشدر
 و اذین تک طشره طبقه لرنده تمکن ایدوب بیان اولنان زوج صغیرک تقصیری تدارک قیلیمیشدر و بونک
 باقیسی خلف عنقده اولان عضله ره و عضله عریضه به کلمشدر و انلر انکله حرکت بولمیشدر و اما زوج ثالث
 تحریر فقره ثانیه ایلد ثالثه میاتنده مشترک اولان ثقبه لردندر که هر بر فردی ایکی فرع منقسم اولوب بر فرعی
 انده بونک ان عضلاته متفرق اولمیشدر خصوصاً راسی رقبه ایلد تقلب ایدن عضله ره بوفرک شعبه لری
 کلمشدر و اندن اولان فقره لردن شوکه لرنه صعود ایدوب انلر اصولنه ملتصق اولمیشدر و اندن انلر رؤسنه
 جقوب اول سنسنه لردن نشئت ایدن رباطات غشایه مختلط اولمیشدر و اندن کوب اذین اطرافنه منعطف
 اولمیشدر و ایدان به ایدو تحریر اذین ایچون ایکی قولغه منتهی اولمیشدر و ایکنی فرعی قدام سمته منعطف
 اولوب عضله عریضه کلمشدر و صعوده باشلقدقه اکاعروق و عضله لردن ملتصق اولمیشدر و انلر متانت و استحکام
 بولمیشدر و بوفرع ثانی به ایدو عضلات صدغین و اذینه اختلاط قیلیمیشدر و اما زوج رابعک تحریر فقره ثالثه
 ایلد رابعه میاتنده مشترک اولان ثقبه لردن اولمیشدر و ذکر اولنان فوقنده بولنان زوج ثالث کی بر جزوی
 مقدمه و بر جزوی مؤخره منقسم اولوب جز مقدمی اصغر اولمقله زوج خامسه مختلط اولمیشدر و جز مؤخری

سمت خلفه رجوع ایدوب اول عضلانه کیدوب سنسنة له وصول بولشد وروا س ايله رقبه مياشده مشترک
اولان عضلانه شعبه لر کوندر ووب اندن صلبه ايتوب نهايت بولشد واما زوج خامسک مخرجی فقره رايده ايله
خامسه ينده مشترک اولان ثقبه لر دن اولشد در نه مافون کبی ابکی فرع اولوب فرع مقدی اصغر اولغله
عضلات خديشه کلشد وروا سى قدام محته مخفی ایدن عضلانه وراسن رقبه ايله مشترک اولان عضلانه
متفرق اولمشدر و فرع وخری ابکی شعبه اولوب بر شعبه می فرع مقدم ايله شعبه ثانیه مياشده توسط
قیلشد و کتفک مواضع فوقانیه سنه کابوب التینی ویدنجی زوجک بر مقدار سنه مختلط اولمشدر و ابکینی
شعبه دخی التینی ویدنجی زوجک شعبه لر نه مختلط اولوب وسط حجابیه عبور قیلمشدر واما زوج سادس و سابعل
مخرجی یان اولشان ثقبه لر ترتیبی اوزره تختند بولشان ثقبه لر دن اولمشدر واما زوج ثامنک مخرجی فقرات
رقبه نلک ابراسیله فقرات صلبک اویسی یئنده مشترک اولان ثقبه لر دن اولمشدر و بواج زوجک شعبه لر
بری بر نه مختلط اولمشدر و التینی زوجک اتری مسطح کتفه کلشد و اقلی در دنجی ویشی زوجک قلیللرله
حجابیه نزول قیلشد ویدنجی زوجک اکثری کابوب اقلی ویشی زوجک قایلیده لر اس و عتی و صلبک عضله لر نه
واندن حجابیه وصول بولمشدر و سکرنجی زوجک اقلی کتفه کابوب اکثری عضله وساعده متفرق اولمشدر واما
حجاب اعصاب مذکور بدن پرمه مند اولدیغیندن حکمت بودر که حجابیه وارد اولان فونقندن نزول ایتکله
انتصابی آمان اولمشدر و حجابیه قلی کریم اولغله اعصابی متعدد مبادیدن کلشد و تا کیم بومبد آینه اصابت
ایدن آتله قلی باطل اولسون سیمان من هوانخلاق الباری المصور جل شانہ (نوع خامس) صدر و صلبک
فقراتی نخاعندن نشئت ایدن اعصابی یلدر (ای عزیز) معلوم اولد و نکه اهل تشریح دیمشدر که
فقرات صدرک نخاعندن نشئت ایدن اعصابک جله می اون ابکی زوج عصب خلق اولمشدر و اما زوج اولک
مخرجی فقرات صدرک اول ايله ثانیه مياشده مشترک اولان ثقبه لر دن بولمشدر و ابکی جزوه قمت قیلمشدر
و جزو اعظمی عضلات صلب و اضلاع تفریق اولمشدر و جزو اصغری ابکی اولکی ضلعه عمد اولوب
اعصاب عنقک زوج نامی رفاقتله معایدین مشترک کابوب ساعدین و کفینه وصول بولشد واما زوج
ثانیلک مخرجی بیان اولشان مشترک ثقبه لر اولوب ابکی جزوه منقسم اولمشدر و بر جزوی ظاهر عضده توجه
ایدوب اکاحس لمی بخش ایتشد و بر جزوی دخی ازواج باقیه ایل جمع اولوب مفصل کتفی و صلبی تحریک
ایدن عضله لر کتشد و اما فقرات صلبک نشئت ایدن اعصابک کتفه کلیان شعبه لر عضلات صلبه و عضلات
اضلاعه کلشد و اما فقرات اضلاع نشئت ایدن اعصابک مخفی اضلاع ارمه سنده بولشان عضلانه و عضلات
بطمه وصول بولشد و بوعصبک شعبه لرله معاروق ضاربیه و ساکنه جاری اولوب بیان اولشان مخارج
اعصاب بدن بالجه داخل اولمشدر و اما اعصاب قطن اعصاب بطن و صلب ايله مشترک بولمشدر زیرا که
اعصاب قطن ابکی جزوه تقسیم اولمشدر و نلک بر جزوی اوج زوج قیلشد و که عضلات انلر یلمشدر و جزو
آخری ابکی زوج بولمشدر که عضلات بطن انلر قیلشد و اما اولکی جزو سنه دماغن نزول ایدوب عصب مختلط
اولمشدر و ابکینی جزوی که بطنن کان ابکی زوج عضله اولمشدر و انلر ساقین سنه عظیم شعبه لر کوندر ووب
اولکی جزو نلک ابکینی زوجن انلر شعبه لر کلشد و بر شعبه دخی اعصاب عجزل اولک کیدندن کابوب جله می
بری بر نه مختلط اولمشدر و بعضیلری و رکه قالوب بعضیلری ساقین اسافلته تنزل قیاشدر و اما خلف بدن
و نخدین ایچنده عروق و عضلات کثیره اوله طرف عظم عانه دن نشئت ایدن عضلاتک خلف بدن و درون
نخدین بدن رجلین سنه طریق اولدیغندن عضلات رجلین ایچون مخصوص عصب بدن بر جزو درون خصیتینه
نزول ایدن مجرایه واروب داخل اولمشدر تا کیم عضلات عانه به توجه ایدوب اندن عضلات رکبینه ایتوب
کتسون و اما عجز که دیدر انک عضلاتی التی زوج اولدیغنی عجیدر و انک بر زوجی قطینه عضله سنه مختلط
اولمشدر و باقیسی بش زوج عصب و عجز عندن نشئت ایدن بر فرد عصب بولنر جله می مقعد و ذکر و مثانه
و رحم عضلاته و غشاء بطنه و عظم عانه نلک ابرامانسیه داخله سنه و عظم عجزدن کلان عضلاته بوجله به
متفرق اولمشدر و بوفصلده بیان اولشان اعصابک عددی مقدم تفصیل اولشان عضلاتک عددی مقداری اما
بیشوزا و نوز عصبه نهایت بولشد و چون بیان اولشان دقایق سنه ایدان اول صانع حکیم کمال قدرته

دلالت ایدوب نوع انسانه اولان نوال و نعه سنه اجزای اعضای بدن دمدم شهادت قیاشدر و پس بوضوئیده
جمع اولان صنعتلری شیر ایدن آسکاه صانعن بیاشدر و کندوی غریق پر عنایت بولمشدر و مولاسنه
جان و دلن محبت قیاشدر و هر حاله اکام توجه اولمشدر (فصل ثانی) منابت عروق ضاربیه فی و فوائدی
تفصیلا بش نوع ابله بیان ایدو (نوع اول) بورکدن نشئت ایدن شریان ویدی فی یلدر (ای عزیز) معلوم
اولسونکه اهل تشریح دیمشدر که بدن اولان عروق ضواری که انلر شریانن دیر لر حرکت ایدن جان
طمر لریدر و بولنرک بدن ماعداجله می متحرک بولمشدر و مستطین اولنری صیانت ایچون جله دن اصلب
خلق اولمشدر زیرا که بولنر جوهر روحک حرکت مقصوده قویه می ضربه ملاقی بولمشدر و اما منابت شریانن
بورکات ابکی تجویفندن تجویف یساری قیلمشدر زیرا که تجویف یساری کیده قریب اولدیغیندن غذای
جذب و هضم ايله مشغول بولمشدر و اما شریان ویدی که شریاننک جله سندن اقدم و اصغر اولمشدر و بورکات
تجویف یسارندن نشئت ایدوب آق چکرده محل و مقسم تنفس اولان ربه دروته کلشد و بوشریان غذای
ربه اولان دی بورکدن اکا ایصال قیاشدر زیرا ربه غدا سن بورکدن المشدر و بوشریانک منبتی بورکات اجزاء
رقبه سندن و عروق ویدی به نفوذ ایدو جله موضعندن اولمشدر و بوشریان شریاننک سائر نلک خلافتجه
بر طبقه دن وجوده کلشد و تا کیم انقباض و انقباض ایچون البین و اسلس اولسون و ربه جوهر ربه ملایم بخاره
منسوب اولان دم لطیف بورکدن درون ربه به ترشح ایلد کده اندن اول ترشح سوات بولسون و بیان اولنه حق
ورید ایچونک در ربه دم جاری نلک زیاد طبعنه محتاج اولدیغنی کبی بونده احتیاج اولیه خصوصاً بونک مکانی
بورک قریب اولمشدر و بوجا مخراطیچ ایدن قوت حاره مسولله وصول بولمشدر و بوشریان ویدی نلک ابکی غشایی
وارد که خارج مدخلندن داخلنه تعوذ قیاشدر و بونک سنه احتیاجی اولدیغیندن ابکی غشا ايله اکثفا
قیاشدر تا کیم بخار دخیاننک و مخراطیچ اولنش قانک ربه سنه اندقای آسان اولسون و اما بیان اولنه حق
ورید ایچونک ربه نلک مجاوریدر لکن صلب قریب ربه مؤخری سندن کلشد و مقدم سندن متشعب
اولد کده اجزای شعبه لر درون ربه به نفوذ بولمشدر و بولنر دخی باری تعالی حضرت نلک قدرته دلالت ایدوب
کمال عنایتنه شهادت قیاشدر و سبحان الله (نوع ثانی) بورکدن نشئت ایدن شریان کبیرک وجودی
و شعبه لرله کتف ویدی سنه صعودی یلدر (ای عزیز) معلوم اولد و نکه اهل تشریح دیمشدر که شریان کبیر
بورکات تجویف یسارندن نشئت ایدوب ابکی شعبه اولمشدر و اما شعبه کبیره می بورکات اطرافنی طواف و دور
ایدوب اقلی بولنرک اجزاسیله اختلاط قیلشد و اما شعبه صغیره می دخی بورکات خلفندن عبور ایدوب اقلی
تجویف اینه متفرق اولمشدر و بواجی شعبه نلک اکثری سنه ابکی قسم اولمشدر که قسم اصغری اعلایه صعود
و قسم اعظمی اسفل نزول قیلشد و نزول ایدن قسمک مقداری صعود ایدن قسمدن اعظم اولدیغنده حکمت
بولمشدر که نزول ایدن قسم بورکدن اسفلده وضع اولشان اعضا کبیره و کثیره می حرارتله تربیه ایدوب نشو و نما
ویرا اولمشدر و بورکات فوقنده بولشان اعضای شریفه صغیره المقدار و قلیله العدد اولدیغندن اکثری تربیه
ایدن قسم ساعد اصغر قیلمشدر و بوشریان کبیرک مخرجی اوزرنده اغشیه ثلثه صلبه وارد که بورکات داخلندن
انکله برابر خارج حقیقوب اکاسته کام و بره کلشد و بواجی قسم مزبورک قسم صاعدی بورکات فوقنده سنه
ابکی قسم اولمشدر و بونک قسم اکبری موضع فلاده به حقیقوب اندن جانب عینه مؤرب درون انده اولان لحم
رخو و ایرشد کده بودخی اوج قسم اولمشدر و بونک ابکی قسمی سبایتین اولوب بیان اولنه حق شاه طمر لرله
معارقه نلک عین و سارندن رأسه حقیقوب انقسامده انلر مراقت قیلشد و اوچینی قسمی قسی به و ابکی
اولکی ضاعله و فقرات رقبه نلک سنه فوقانیه سنه و ترقوه متفرقه اولوب فوق کتفه بالغ اولمشدر و اندن
اعضا پدینه نزول ایدوب انلرده متفرق اولوب نهايت بولمشدر و قسم ساعدک قسم اصغری ابط یسارک سنه
حقیقوب همان قسم اکبرک قسم ثالثی کبی متفرق اولمشدر پس واسطه شریانن ايله اعضای بدن حیات جان
بولمشدر زهی خالق باری که ترکیب ایدانک ترتیب و نظام انواع اعضا ايله قیلشد و هر عضو جان طمر لرندن
حیات و فان طمر لرندن غذا بخش ایتشد (نوع ثالث) اعضا رأسه صعود ایدن شریانن یلدر و ای عزیز
معلوم اولسونکه اهل تشریح دیمشدر که شریان کبیرک قسم ساعدنک سبایتین نسیمه اولشان ابکی شریان

رقبه به منتهی اولد قده هر ری ایکی قسم اولمشدر که بری مقدم و بری مؤخر نامن المشدر اما قسم مقدم دخی ایکی
قسم اولمشدر که بری مستطین اولوب اسانه کلمشدر و باقیسی فک اسفک عضلات باطنه سنه متفرق اولمشدر
و بر قسبی مستطین اولوب عضلات اذن و عذارینه کلمشدر و شعب کثیره سیله قله رأسه چقوب عیندن کلان
شعبه لک اطراف یساردن کلان شعبه لک اطرافیه فرق راس اوسطنده بالجمله متلاقی اولمشدر و اما قسم
مؤخری دخی ایکی قسم اولمشدر که بری اصغر و بری اکبر اسمی بولمشدر اما قسم اصغر لک اکثری سمت خلفه
ارتقا ایدوب مقصداً رأسی احاطه ایدن عضلاته متفرق اولمشدر و باقیسی قاعده مؤخر دماغه متوجه اولوب
در زلای عینده اولان ثقبه کثیره دن دخول قیلشدر و اما قسم اکبر استقامت اوزره چقوب قدام ثقبه
کبیره ده اولان ثقبه خنجر بدن شبکه به داخل اولمشدر و انده طبعات اوزره طبعات اولان عروق مانصقه به
شبکه مثالی مستقیم اولد قده قدام و خلف و عین و یساره متفرق اولوب شبکه دن منتشر اولمشدر و شبکه
مذکوره دن برزوح شریان اولکی مثالی مجمع اولوب غشای بدن دماغه نفوذ ایدوب اول غشای رقیق ایچنده
اجزاء دماغه متفرق اولمشدر بعده بطون جرم دماغه و انجیه دك بونک صعود ایدن شعبه لرینک ضیق
و مجمع اولان قاری فرق رأسدن نزول ایدن عروق و ریدیه شعبه لرینک واسع و منعطف اولان قارینه
داخل و منطبق اولمشدر زیرا که عروق و ریدیه عروق ضاربیه ساقی کلمشدر و منصب اولان دمک
ظرفونک احسن اوضاعی مکبوب اطراف اولمشدر و اما عروق روح انحق روحی افاده قیلشدر حال بوکیم
روح لطیف و متحرک و ساعد اولد یغندن طرفی مکبوب الطرف اولغنه محتاج دکادر بلکه روحک طرفی
مکبوب الطرف اوله اتک مقارن اولد یغنی دمک افراط استفر اغنه و اندن روحک عسر حرکت مؤدی
اولوردی زیرا که حرکت روح سمت فوقه اسهل کلمشدر و دماغه لازم اولان تسخین کبی قوائدن روحدن دماغه
صعود ایدوب انده متفرق اولمشدر چون روحده بولنان حرکت و لطافت کفایت قیلشدر انکچون شبکه
مر قومه دماغه اتنده بسط اولتوب ابتدای شریانی انده تردد ایدوب روح ابله محرر منطبق اولوب مزاج
دماغی به تشبه قیلشدر بعده عظم ابله غشاء صلب اده سنده تدریج ابله کلمشدر و دماغه دخول ایدوب انده
بولنان اعضا و حواسه متفرق اولمشدر و بوتریتی و ترکیبی تفکر و تذکر ایدن اهل خبرت بونلردن نیجه عبرت
آلشدر و بوضعتک صانعی هر نسنه به قادر بولمشدر و بوضورتدن مصور کندوبه اولان عنایت و صیانت
بیلشدر و مولانسه کمال محبتله توجه قیلوب انسی حضور نده انکله قالمشدر (نوع رابع) بوردن اسفله نزول
ایدن قسم اعظم شریانی بیلدیرد (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلردن بوردن کدن اعضا بدن
توزیع اولنان شریانک بیان اولنان قسم اعظمی ابتدای بوردن استقامت اوزره نازل اولوب فقره خامسه به اتکا
قیلشدر زیرا که انک موضعی بوردن بانی مقابله اولمشدر و فقره مذکوره دن اسفله متفرق اولوب فشار صلب
اوزرنده نزول ایدوب عظم مجزیه وصول بولمشدر و بوقسم اعظم نزول ایدرکن بوردن تجویف ایتمنده
متفرق اولان شریان صدرک برابرینه کادکده برکک و چک شعبه کوندر مشدر که ریه نک صدردن اولان
طرفنه متفرق اولوب قصبه ریه نک اطرافنه دخی وصول بولمشدر بعده بوقسم نازل صدرک برابرینه اولان
فقره لک کادکده هر برینه برر شعبه ارسال قیلشدر که نخاع و اضلاع ارالینه متفرق بولمشدر بعده صدری
تجاوز ایلد کده اندن ایکی شریان تفرع ایدوب عین و یساردن حجاب کیدوب انک اجزاسنه منقسم اولمشدر بعده
بوقسم نازلدن بر شریان تمتد اولمشدر که اندن اوج شعبه تفرع قیلشدر که بر شعبه کیده و بری طحال و بری
دخی مقده وصول بولمشدر و شعبه کید اندن بکوب مثانه به دخی کلمشدر بعده بوقسم نازلدن بر شریان
تمتد اولمشدر که حول امعاء اولان جد اول دقیقی بولمشدر بعده بوقسم نازلدن اوج شریان منفصل
اولمشدر که اصغری مخصوص کلیه بولمشدر و اول بوندن حیات بولمشدر و اول کایه نک لیفله و والی محیط
اولنله متفرق اولمشدر و اول ایکی اکبری کلیتین دروننه دخول قیلشدر در اوردن کلیتین ماه دم کبی کیدی
وجه مشروح اوزره جاذب اولمشدر زیرا که درون کیده هضم نایندن قوامه کلین دمک ماه لطیفی کلیتینه
طوبول ایدن غداردن الد قده انلره فالان ماه کثیف مثانه به کلمشدر و کلیتیندن دخی ایکی شریان منفصل
اولوب رجال و نسا درون انجینه بختدر و کایه عینادن منفصل اولان بیضه عینانی بولمشدر و کایه بسرائن

نزول ایدن بیضه بسرائه کلمشدر بعده بوقسم نازلدن شرایین متعدد متفرع اولوب معاهد مستقیم حولده
بولنان جد اول عروق متقسم اولمشدر و شعبه لری فقره لک ثقبه لرینک نخاعه دخول ایدوب انده جله سی
متفرق اولمشدر بعده بوقسم نازلدن اوج شریان تمتد اولوب ایکیسی خاصه به بریسی انجین جلدینه واروب
انده متفرق اولمشدر بعده اصل نازلدن برکک و چک زوج شریان تفرع قیلوب رجال و نسا دره قبله کلمشدر و انده
اولان عروق مختلط اولمشدر بعده اصل نازله که قسم اعظم در اول فقرات صلیک اخرته منتهی اولد قده بیان
اولنه جق عروق ایلد یله ایکی قسم اولمشدر بر قسبی عینه و بر قسبی یساره کیدوب هر بری بر عظم مجزی
احاطه ایدوب اندن ایکی نخده تنزل قیلشدر و هر برندن مجز تحتد برر شعبه منفصل اولوب بری مثانه به و بری
سربه وصول بولمشدر و سربه عینده بری برینه ملاقی اولوب ایکی سندن فروع کثیره تشعب قیلشدر
به ضیعی عظم عانه اوزرنده وضع اولنان عضلاته متفرق اولمشدر و به ضیعی اطراف طریق مثانه دن رجالد
استقامت اوزره لک کلمشدر و نسا دره اطراف قبله کوب داخلنه منعطف اولوب یسه انده ملتصق اولمشدر
و اندن برکک و چک زوج قالمشدر که رجه کوب داخل اولمشدر سبحان من تحیر فی بدایع صنایعه
عقول الفحول سبحان من صور الانسان فی احسن صورته بلا قصور فتم انک و منهم ذکور و سبحان
من هو الممتز عن العجز و النسیان و القصور (نوع خامس) نخدین و ساقین و قد بین بمتلرینه نزول ایدن شریانی
بیلدیرد (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلردن بولن حجاب کیدوب انک اجزاسنه منقسم اولمشدر و انک
هر بری ایکی شریانه عظمه اولمشدر بر شعبه سی و حشیه و بر شعبه سی انسیه نامیه شهرت بولمشدر و نخده
وضع اولنان عضلاته تعبیر کک و ندر مشدر بعده ساقینه نزول ایدرکن انده اولان عضلاته دخی شعبه لر
ایدن مشدر بعده قدیمه نزول ایدوب قدام تمتد ایدوب ایلد سبابه مایه تشبه شعبه عظمه سیله میل قیلشدر
وقلان شعبه لری اجزاء قدیمک اکثرنده مستطین اولمشدر و یان اولنه جق شعب و ریدیه نک تخندده هرور
ایدوب سائر اصابعه کلمشدر اما بیان اولنان شرایین که جان طمر لیدر بونلرک به ضیعی ضارب و ریدیه نک
شعبه لری کبی و فقره خامسه به نفوذ ایدن ضاربک شعبه لری کبی و قلاده موضعه صعود ایدن شریانک
شعبه لری کبی و بطنه میل ایدن شریانک شعبه لری کبی و شبکه ده متفرق اولان سبایتین و مشیه کبی و حجاب
کلان شریان شعبه لری کبی و بر شعبه ایلد کشفه نفوذ ایدن شریان کبی و معده به و کیده و طحال و امعاء نزول
ایدن شرایین کبی و بطن طرفدن عظم مجزیه متفرق نزول ایدن شریان کبی اعضا باطنه ده اولان شرایین عروق
مراقبت ایتموب متفرق قالمشدر و اما قلان اعضا ظاهرده اولان شرایین بالجمله مصادمدن محفوظ اولوب
ایچون عروق اتنده مستور قارب عروق و ریدیه اول شرایینه جنه کبی حافظ اولمشدر و اما اوردن نسجه اولنان
عروق که قان طمر لیدر و بوشرایین اولان جان طمر لری بونلر بری برلرینه ایکی منفعت ایچون مقارن اولمشدر
بریسی بودر که اوردن اغشیه بحاله ایلد مربوط اولوب انلره تماس اولان اعضا ایکی سندن قان و جان
استفاده ایدرلر و ایکنی منفعتی بودر که شرایین ایلد اوردن بری برلرین جان و قان کسب ایدرلر پس بدن انسانده
وضع و ترتیب اولنان جان طمر لری بونلردن بیکانی قله کلمشدر و جله سی تمام ایکیوز عدد شریانه بالغ
اولمشدر سبحان من خلق الانسان فی احسن تقویم لاحول و لا قوه و لا قدره لا الا بالله العلی العظیم یارب
العالمین اجعلنا من العالمین و العالمین (فصل ثالث) منابت عروق ساکنه فی و منافعی الی نوع ایلد تفصیلا
بیان ایدر (نوع اول) کیددن نشأت ایدن عرق بابک فروع و منافعن بیلدیرد (ای عزیز) معلوم اولسونکه
اهل تشریح دیشلردن عروق ساکنه بالجمله کیددن نشأت قیلشدر و کیددن نشأت ایکی عرق وجوده
کلمشدر که بری کیدک جانب مقعر نندن وجود بولمشدر و انک اکثر منافعی غذای معده دن کیده جذب ایتک
اولمشدر و بوعرق اطفا بیننده باب اسمیه شهرت بولمشدر و عرق ثانی کیدک جانب محدب نندن ظهوره کلمشدر
و انک اکثر منافعی بودر که غذای کیددن اعضا به ایصال و قسمت قیلشدر و بوعرق اجوف نامی المشدر
اما باب اولان عرقک تجویف کیده متفرق اولان طرف ابتدایش قسعه بولمشدر و اطرافی محدب کیده بیدر که
تشعب ایتمشدر و بر شعبه سی همراهیه کتمشدر و بونک شعبه لری شجرک تحت الارض اولان اصولی امثالی
درون کیده متفرق بولمشدر و اما بابک تقهیر کیده متصل اولان طرفی اندن متصل اولد قده سکر قسم

اولشدر که ایکی قسمی کوچک والی قسمی بزرگ صورت بولند اما ایکی کوچک قشک بری اثقی عشر تسجیه
اولان معانک کند و سینه اتصال قیلند در و اندن غذای جذب اید کلسدر و بوندن دخی شعبه را منقسم اولوب
قره اس تسجیه اولان برمه متفرق اولشدر و قسم ثانی اضافی معده به نزول ایدوب معده نك فم تحتانی
اولان بواب عندند متفرق اولشدر که اندن جذب غذا قیلند و اما اقسام سته باقیه نك بری جانب سطح
معده به کلسدر که ظاهر معده غدا سن اندن المشر ذر را که باطن معده ملاقات غذا ایله متغذی اولشدر
واما اقسام سته نك اینکجیسی طحال وصول بولشدر که طحال اندن تغذی قیلشدر و طحال وصولند
مقدم اندن شعبه را منقسم اولوب قره اس جرمه کلسدر که کاغذ او بر مشدر و طحال اتصال ایلله بیلله اندن
بر شعبه رجوع ایدوب معده نك جانب شمالند منقسم اولشدر که اول جانب اندن غدا سن بولشدر و طحال
تغذی ایدن شعبه طحال توسط ایلد کده ایکی جزوه منقسم اولشدر که بر جزوی صعود و بری نزول قیلشدر
و صعود ایدن جزو ایکی جزوه منقسم اولوب بر جزو ندن طحال جزو فوقانی سنده یعنی نصفند شعبه را متفرق
اولشدر که اول نصفه اندن غذا کلسدر و جزو ثانیسی ظاهره کلوب معده نك محذی ثانیته ایروب انده ایکی
جزو اولوب بری معده نك جانب یساری ظاهره متفرق اولشدر که اول جانب غدا سن اندن المشر و بر جزوی
فم معده به مفرق اولشدر که فضل حامض سودایی اکادفع قیلشدر و فضولن چقوب فم معده بی تردید
و یخیزیکه یخسدر و شورت و اشتیاقی ایقناط و تسجیه ایخسدر و اما طحال متوسط اولان شعبه دن نزول ایدن
جزو دخی ایکی جزو اولشدر بر نك شعبه لری طحال نصف اولشدر که اول نصف اندن تغذی
قیلشدر و جزو ثانیسی شمدن ظهور ایدوب انده متفرق اولشدر که اندن شحمه غذا کلسدر و اما اقسام سته نك
اوچجیسی جانب شماله واروب معده مستقیم حولنده اولان عروق نك جد اول دقیقه سته متفرق اولشدر که
غدا نك اسفاده بولان حاصلند غدا سن المشر و اما اقسام سته نك دور و یخیزی شعرا مثالی اینجه شعبه را
منقسم اولوب به ضیعی محذب معده نك جانب یمنی ظاهرند طحال جهندن شمال معده به کلان جزوه
مقابل اولد یمنی حالده متفرق اولشدر و به ضیعی یمن شحمه توجه ایدوب عروق طحال شعبه لزند و یسار
معده دن عینه کلان جزوه مقابل اولد یمنی حالده متفرق اولشدر و اما اقسام سته نك بشجیسی امعاء قولون
حولنده اولان جد اول دقیقه به متفرق اولشدر که غذای اندن اخذ اید کلسدر و اما الی قسم اکثری صائم
حولنده و به ضیعی اعورده متصل اولان اینجه لیه حولنده متفرق اولشدر که غذای اندن المشر سبحان
الله سبحان من هو الخلاق الرزاق جات عظمت و کلت قدرته (نوع ثانی) کبدن نشئت ایدن عرق اجوف نك
به ضیعی فروع و منافعی یلدر و (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیمشدر که عرق اجوف نك اصلی ابتدا
کبد اینجه شعرا مثالی متفرق اولشدر که به شعرا مثالی متشعب اولان عرق باب نك شعبه لزند غذای
جذب اید کلسدر اما عرق اجوف نك شعبه لری کبد طهری محذبند جو فنده وارد اولشدر و اما عرق باب نك
شعبه لری تغیر کبدن جو فنده ورود قیلشدر پس بواجوف نك اقی طهر محذب کبد عندند طلوع ایدوب
ایکی قسم اولشدر که بری اعظم و بری اصغر وجود بولشدر و قسم اصغری صعود و قسم اعظمی هبوط
قیلشدر اما قسم اصغری صاعد درون حجاب کلوب ایکی عرق اعطای ایدوب انده متفرق اولشدر که اکا
غذای کرم قیلشدر بعده قسم صاعد یوز کان غلافه برابر کلوب اکا شعبه کثیره ارسال قیلشدر و انده شعرا
مثالی متفرق اولشدر و غلافه غذا ایدن کلسدر بعده قسم صاعد ایکی قسم اولشدر که بری اعظم و بری
اصغر صورت بولشدر و اما قسم اعظم یوز که کلوب نك اذن یمنامی عندند داخلند دخول قیلشدر و بوعرق
یوز نك عروق نك اعظمی اولد یمنده حکمت بوالشدر که مائر عروق اشتیاق نسبی تقیم ایدوب بوعرق
اعظم غذا ایچون فالشدر و غذا ایلله تسجیدن غلظ اولد یغندن منفذی اوسع و نظری اکبر اولمغه محتاج
بولشدر و بوعرق اعظم یوز که داخل اولد قده کاغشیه ثلاثه اعطای قیلشدر که منفعتلری خارجدن درونه
کلسدر و باغشیه ثلاثه اغشیه ساره دن اصلب اولشدر تا کیم یوز نك تغذی عندند اندن غذای جذب
ایدوب منبسط اولد قده عودت ایلسون و اما قسم اصغر بودر که برابر جیه فنده اکا اوج قسم عرق ارسال
ایخسدر که بری یوز کندن به سینه کلسدر و مثبت شرائین عندند یوز کان یسار به قرب موضعند شدر

و یخویف ایدند به سینه منعطف اولوب اکا شدر و بوعرق مزقوم شرائین مثالی ایکی غشالی شدر
انکجیون اطباء کاورید شرائین تسجیه ایخسدر و بونك منفعتی بوالشدر که بوندن ترشح ایدن دم بغایت رقت
بولشدر و بریه جوهر به مشا کل کلسدر زیرا که بودم رقیق یوز کندن قرب العهد اولد یغندن بونده طبع
اولوب شریان و ریدی به منصب اولد قده انده شعرا طبع اولشدر و اما اقسام ثلاثه نك اینکجیسی یوز نك خوانده
ملتحف اولوب در و تده متفرق اولشدر که یوز که غذا اندن کلسدر و اما اوچجی قسمی مخصوص انساندن جانب
یساره میل ایدوب فقرات صدر دن فقره خامسه به کیدوب اکا اسکا ایدوب اضلاع ثمانیه قحشایه به واندره
قرب اولان اضلاع منقسم اولشدر و اما قسم صاعد یوز نك ناحیه فوقی کبد کده اندن صدری تصیف ایدن
اغشیه نك و غلافه اعلیایرینه و تونه تسجیه اولشدر و طعم رخوه شعرا مثالی شعبه را له متفرق اولشدر بعده
قسم صاعد ترقوت برابرینه کاد کده اندن ایکی شعبه منقسم اولشدر و بری بوندن تباعد ایدر نك ناحیه ترقوته
کلسدر و هر بر شعبه ایکی شعبه اولشدر و هر جانبدن بری طرف قسی اوزرنده یمن و یسار دن نزول قیلشدر
تا کیم خجری به منتهی اولشدر بعده قسم صاعد اوج شعبه به منقسم اولشدر و ایکی شعبه سی اضلاع
اراسته بولان عضلاته متفرق اولوب قاری انده متفرق اولان شرائینک قارینه ملاقات ایلله مطابق کلسدر
و یوایکی شعبه دن عروق کثیره صدر دن خارج اولان عضلاته بروز قیلشدر و خجری بی تکمیل ایلد کده بر یوز
عروق دخی کنتی تعمیر ایدوب انده مقرا کم اولان عضلاته متفرق اولشدر و یوایکی شعبه دن بر یوز عروق دخی
عضلات مستقیمه نك تحت نزل قیلشدر و شعبه لری انده متفرق اولشدر و نهایتلری بیان اولته جق و رید
بخیزدن صعود ایدن عضلات و شرائین اتصال بولشدر و قسم صاعد اوچجی شعبه سی موضع کتفینه
غدا و بره کلسدر سبحان الخالق الباری المصور بونه خلقت و نه صنعت و نه صورت و نه حکمت و نه
دقایق حقایقند عقول خول خیر فالشدر سبحانه تعالی (نوع ثالث) کبدن نشئت ایدن عرق اجوف نك
صدر و کتفین و کتفینه و عنق و اس و صدغینه صعود ایدن فروغی یلدر و (ای عزیز) معلوم اولسون که
اهل تشریح دیمشدر که صدر و کتفین عضلاته متفرق اولان ایکی شعبه نك باقیسی برزوح شعبه در که
هر بر فردی بشر شعبه اولشدر و اما هر فردک بر شعبه سی صدره متفرق اولشدر که اضلاع اربعه فوقانیه سته
اندن غذا کلسدر و ایکی شعبه لری وضع کتفینه متفرق اولشدر که اول ایکی موضعده اولان عضلات
اندن غذا نك المشر و اوچجی شعبه لری ایکی طرفدن عنقه متفرق اولان عضلاته متفرق اولشدر که اول
عضلات اندن غذا بولشدر و در دخی شعبه لری عنق فقرات سته فوقانیه سی ثقبه لریه منقسم اولشدر
و ایکی طرفدن انده دخول ایدوب رأسه عبور قیلشدر و انده اولان عضلاته بولندن غذا کلسدر و یسجی
شعبه لری جمله دن اعظم اولوب ایکی جانبدن ابطنه کلوب هر بری درت فرع اولشدر و اما هر شعبه نك برزوقی
قس اوزرنده مفصل کنتی تخیر نك ایدن عضلاته متفرق اولشدر و ایکی فرعلری لحم رخوه و عروق ضواری
ابطنه متفرق اولشدر و اوچجی فرعلری صدر اوزرنده می و رایدوب طرف مراقه هبوط قیلشدر و در دخی
فرعلری عنق ایدر که هر بری اوچ جزوه منقسم اولوب ایکیشر جزو لری تغیر کتفینه کلسدر و انده اولان
عضلات کبیره و صغیره و ابطنه اولان عضلات کبیره به متفرق اولشدر و جزو ثالثی عظیم اولوب
هر بری ایکیشر شعبه اولشدر و صدر اوزرنده می و رایدوب ناحیه ثانیته کیدوب انده اولان عضلاته متفرق
اولشدر و اهل طب انده ابطنی تسجیه قیلشدر و اما قسم صاعد اوچجی شعبه سی عنقه صعود ایدر کن
ایکی قسم اولشدر که بری و داج ظاهر و بری و داج باطن صورت بولشدر و اما داج ظاهر ترقوته صعود
ایلد کده ایکی قسم اولشدر بری اندن منفصل اولد قده قدام سینه صعود ایل کلسدر و ایکی قسمی اشتیاق ایدم
سینه نزول کلوب اندن صعود ایدوب ظاهر ترقوته وصول بولشدر و اندن صعود ایدوب ظاهر عنقه کیدوب
اول ایکی قسمه و اصل و محتاط اولشدر پس ایکی قسمدن و داج معروف حصوله کلسدر که شاه طمر نامن المشر
و یوز قسم ثانی قسم اوله محتاط اوله دن مقدم بوندن ایکی جزو منفصل اولشدر که بر جزوی غرض کیدوب
موضع غاثره ایکی ترقوتک ملتقای عندند ایکسی سینه متحد اولشدر و جزو ثانی ظاهر عنقه مؤرب
اولوب بعده ایکی فرددن منفرد فالشدر و یوایکی زوج عروقدن شعب عنکبونی متفرق اولوب کتف اوزرنده

ممتد اولد قلندن هر بری عرق کتی نامیده شهرت بولشد که قیقال دخی بوندن اولشدر و بوعرق کتی قیقال
ایکی جابیندن ایکی عرق فوق کتی قیقال بولکاملازم قیقالد لکن بری انده حبس اولوب متفرق اولشدر
وبری فوق کتی قیقال بولکاملازم قیقالد بولکاملازم قیقالد بولکاملازم قیقالد بولکاملازم قیقالد
ایدوب نهایت یدینه کشید و اما وادج ظاهر ایکی فردی اختلاطند صکره ایکی قسم اولشدر و بری
مستطاب اولوب شعب صغیره یی تفریع قیقالد و فک اعلا ده متفرق اولشدر و انلردن شعب کبیره متفرع
اولشدر و فک اعلا ده متفرق اولشدر و فک اعلا ده متفرق اولشدر و فک اعلا ده متفرق اولشدر و فک اعلا ده متفرق اولشدر
ثانی ظاهر اولوب انبیین و راسه قریب اولان مواضعه متفرق اولشدر و اما وادج باطن مری به ملازم ایدوب
انکه طوغری فوق کتی قیقالد بولکاملازم قیقالد بولکاملازم قیقالد بولکاملازم قیقالد بولکاملازم قیقالد
و جله سی مری به و جبری به و عضلات مغرقه به متقسم اولوب انری نهایت در زلای به کشید و بعد اندن
نیجه شعبه ل تفرع قیقالد که فقره اولی و ثانیه دن خروج ایدن اعصابه متفرق اولشدر و انلردن بر شعری عرق
رأس و رقبه مفصلنه کشید و انلردن فروع حاصل اولوب حقیق غشاء مجلله واصل اولشدر و حقیق ایکی مجملنه
ملتقاسنه حقیق انده حقیق در و نه متفرق اولشدر و فروع مذکور به اوسالده صکره قالا ان عروق منتهیانی
در زلایده جوف غفه دخول قیقالد و انلردن غشائین دماغه شعبه ل متفرق اولشدر و اول غشائین دماغه
پوشیده لردن المشد و اغشیه صلبه یی حوله بولنده بولسان اجزا ایلده پوشیده لربط ایدوب اندن بروز قیقالد
و بوللردن حقیق حجاب مجلله غذا کشید و بعد غشاء و قیقدن دماغه نزول ایدوب عروق ضواریک تفرق کبی
انده متفرق اولشدر و جله ضواریک محکم ربط ایدوب واسع موضعده استقبال قیقالد که فخرینه دم
منصب اولوب انلرده مجتمع و منطبق اولسون بعد ایکی طاق اوسه متفرق اولشدر که اول معصره نامی المشد
وانده متشعب اولان مجرا لردن دی جذب ایدوب اندن بطن اوسطدن ایکی مقدم کی بطنه ممتد اولوب اول
موضع صعود ایدن عروق ضواریک ملاقی اولشدر و غشاء معروق شبکه مشیمه ایلده شنج بولشد و بوللردن
جمله سی باری تعالی کمال قدرته دلالت قیقالد سبحان من هو الخالق الباری المصور جل
شانه و عم نواله (نوع رابع) کبیدن نشئت ایدن عرق اجوف کتباعد و یدینه کلان فروعی و منافعنی بیلدیر
ای عزیز معلوم اولسون که اهل تشریح دیشدر که قیقالد اصلی عرق کشید و انلردن متفرع اولان شعبه ل
ابتدائی قیقالد که اول عضده محاذی اولد قده اندن عضله ل اجزاء ظاهره سنه و جلدینه متفرق اولان
شعبه ل در بعد مرقق مفصلنه قریب اولسیده اوج قسم اولشدر که بری جبل الزراعر و بوقسم زند
اعلا ک ظاهری اوزرنده ممتد اولشدر و انلردن جانب وحشی به و زند اسفلک ظهری محدبیه میل ایدوب جانب
وحشی رسفک اسفل اجزاسنه متفرق اولشدر و ایکنی قسمی ساعد ک ظاهره معطف مرققه توجیه ایدوب
ابطین بر شعبه به اتصاله کیدوب ایکنسندن عرق اکمل وجود بولشد و اوچینی قسمی تعمق ایدوب نه
ابطین بر شعبه به اتصال قیقالد و اما ابطینک اولکی شعبه ل درون عضده تعمق ایدوب انده اولان
عضلاته متفرق اولوب قیقالد و الا که بر شعبه سی عظم ساعده باغ اولشدر و بواسطی مفصل مرققه یقین
کاده کده ایکی قسم اولشدر بر قسمی تعمق ایدوب قیقالد ان تعمق ایدن شعبه به بر مقدار اتصال قیقالد
بعد مفصل اولشدر پس بومفصلک بری جانب انسی به نزول ایدوب خنصر و بصرک کلیسته و نصف
و حشی به باغ اولشدر و مفصل ثانی صعود ایدوب بدک عظامه تناسل ایدن اجزاء ظاهره سنه متقسم اولشدر
و ابطینک ایکنی قسمی ساعد ایچنده درت فرع اولشدر که بر فرعی ساعد ک اما فلنده رسفه و انجیه دل متفرق
اولشدر و فرع ثانی فرعی اولان فوقنده انک کی متفرق اولشدر و فرع ثانی ساعد ک و مفصله ک کذلک
رسفه دل شعب قیقالد و فرع رابعی جله سندن اعظم کلوب اعلی و اظهر اولوب انک بر فرعی قیقالد
بر شعبه سنه اتصال قیقالد ایکنسندن اکمل حاصل اولشدر و باقیسی عرق باقیقده که بر دخی مغرق و متعمق
اولشدر و اکمل جانب انسیدن نشئت ایدوب زند اعلا به حقیق اندن جانب وحشی به کیدوب لام یونانی
شدند ایکی فرع اولشدر فرع اعلا سی زند اعلا ک طرفه انوب رسفه توجیه قیقالد و ایا سامت خلقنده
وانکه صبابه مینانده و صبابه نک کشنده متفرق اولشدر و فرع اسفل زند اعلا ک طرفه انوب اوج فرع

اولشدر که بر فرعی صبابه ایلده وسطا ک مینانده کلوب فرع اعلا دن صبابه به کلان عرقک بر شعبه سنه اتصال
قیقالد انکه عرق واحد اولشدر و ایکنی فرعی که اولشدر اول وسط ایلده صر مینانده متفرق اولشدر و اوچینی
فرعی بنصره ایلده خنصره توجیه قیقالد و بوللردن جمله سی مفصل اصابعه متقسم اولشدر و بوللردن اصابع
یدین اما فاقدرت باربله انشود و اما بولشدر سبحان الصانع الحکیم الذی خلق الانسان فی احسن تقویم
(نوع خامس) عرق اجوف ک کبیدن اسفل بدنه و باط اولان قسم اعظمه ک فروعی و منافعنی بیلدیر (ای
عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشدر که اجوف ک نزول ایدن جزئی که قسم اعظمه ک اول کبیدن طلوع
ایلد کده صلبه انک ایچزدن مقدم اندن بر عرق عظیم منفصل اولوب شعب شعریه به تفرع قیقالد و کایه یینانک
ایقربته وصول بولوب انده واکا قریب اولان اجزاده متفرق اولشدر و جله به غذائی کرم قیقالد و بعد بوقسم
نازلدن بر عرق عظیم انفصال قیقالد نه شعرا شالی عروقه متفرع اولشدر و کایه یسرایه کلوب انک ایقربن
بولوب انلرده و جوارنده اولان اجسامده متفرق اولشدر و جله سنه بوفروع ایلده غذا کشید و بعد بوقسم نازلدن
ایکی عرق عظیم متفرق اولشدر که انلره طالعین اسمی مناسب کلت در دیو نرغده ایچون درون کابینه دخول
قیقالد و زرا که بیان اولانان شیرانلر مثالی بوطالعین دخی کلیتین غذائی حباب اولشدر که مائیه دم کید
انلره غذا کشید و بوطالعینک یسارندن بر عرق انفصال بولوب و جال و نساده بیضه یسرایه تنزل قیقالد
و بر عرق دخی یمنندن شعب قیقالد بیضه یمنایه بالغ اولشدر و کایتیدن درون انثینه یمنایه و یسارندن
یسرایه کلان عرقین صلب جهته منقطع و کالری مستدیر اولد یغندن کایتیدن انلرده بیضه ل بریان
ایدن دم خالص بحر اسطح اولوب دم احرا یکن می ایض اولشدر و ایکی عرق دخی صلبدن ایکی بیضه به
وصول بولشد و بوعروق مذکور به بالجه ل ذکرده و قبلده و عنق رجده غائب اولشدر و بعد بوقسم
نازل صلبه اعتماد ایدوب نزول ایدرکن هر بر فقره عندند اندن نه شعبه ل متفصل اولشدر که بعضار اول
فقره ل در دخول ایدوب نخاعه منتهی اولشدر و بعضاری عندند وضع اولان عضلاته متفرق اولشدر
و بعضاری ایکی خاصه به کلوب عضلات بطنده نهایت بولشدر پس بوقسم نازل احوال مذکور سیده
انفرقات صلبه واصل اولد قده انده ایکی قسمه منقسم اولشدر که بر قسمی نخذیمه بری نخذ یساره
بول بولشد و بوقسمی نخذینه نزول ایچزدن مقدم هر برندن اون طبقه عروق انفصال قیقالد و اولکی
طبقه لری ایکی منتهی به کشید و ایکنی طبقه لری شعر امشالی شعب ایدوب صفاتک اجزائی اسافلنه
متفرق اولشدر و اوچینی طبقه لری عظام عجز اوزرنده اولان عضلاته متفرق اولشدر و در دخی طبقه لری
عضلات مقعده و ظاهر عجزه منقسم اولشدر و یمنی طبقه لری نساده عنق رجده توجیه ایدوب بعضی
انده واکامصل اولان اجزاده متفرق اولشدر و باقیسی مثانه سنه کلوب ایکی قسم اولشدر بری
مثانه ده متفرق اولوب بری عنق مثانه به کشید و بوطبقه خامسه رجالد کثرت بولشد که هم مثانه یی
احاطه قیقالد هم ذکر اولشدر و انجینی طبقه لری عظم عانه اوزرنده وضع اولان عضله ل توجیه قیقالد انده
متفرق اولشدر و یمنی طبقه لری بطن اوزرنده استقامت بدنه ذاهب اولان عضلاته صعود قیقالد
و بوعروق اول عروق اطرافه اتصال بولشد و صدر دن انلر مرقق بطنه نازل اولشدر و بوعروق اسفلندن
نساده درت عرق نشئت قیقالد جوانب اربعه دن رجده کشید و انلردن مرکز عرق دین سنه صعود
قیقالد که بوعروق ایلده رحم و دیه شریک اولشدر و سکزینی طبقه لری رجالد ذکرده و نساده بعضه کلوب
انلرده متفرق اولشدر و طوقه و یمنی طبقه لری باطن نخذله عضلاته انوب انلرده متفرق اولشدر و اوچینی
طبقه لری سمت جالیدن ایکی خاصه به حقیق یدین طرفندن نزول ایدن عروق اطرافه وصول بولشد
و جله سندن بر جزه عظیم حاصل اولوب عضلات الیتیه نزول ایدوب انده منقسم اولشدر که بکری طبقه به
نهایت بولشد و بوعروق بوزیع و تفریق سارندن اهل خیرت نیجه عبرت المشر (سبحان الله الواحد
القهار الذی اجری الدم فی العروق کالانهار) (نوع شادس) عرق اجوف ک قسم نازلدن نخذین اسافلنه
کبیدن فروعی و منافعنی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل تشریح دیشدر که قسمی مرقومینک
طبقه ل مذکور سندن باقیسی درون نخذینه نزول ایدوب هر بر قسم بر نخذ ایچنده اون بشر شعبه اولشدر که

بري مقدم غذا و زنده وضع اول انسان عضلاته انقسامه کلسدر و بری مؤخر نخذه اولان عضلاته متفرق
اولشدر و بری جانب انسی عضلاته تشعب قیلشدر و بری جانب وحشی عضلاتی بولشدر و دردی عرق
نخذه متفرق اولشدر و ایکسی عضلات اسافل نخذه نزول قیلشدر و ایکسی عضلات مفصل رکبه به بالغ
اولشدر و تشعب ثلاثه باقیه نک وحشیه می قصبه صغرا نک اوزرنده مفصل کعبه دک عمد اولشدر و تشعبه
وسطای منتهای رکبه دن باطن سافل عضلاته تشعبه لر ترک ایدر نک نزول قیلشدر اندن ایکسی تشعبه
قالده بری اجزاء سافل داخلنده غائب اولشدر و بری ایکسی قصبه میاتنده عمد اولوب مقدم قدمه نزولنده
وحشیه هر قومه نک بر تشعبه منته مختلط اولشدر و تشعبه ثلاثه انسیه می متفرق ساقه میل ایدوب قصبه
کبراک محددی طرفندن کعب کعبه صونه کیدوب مقدم انسی جانبته کلسدر و بیان اولان تشعب ثلاثه انده
درد تشعبه به منقسم اولشدر و ایکسی وحشیدر که قصبه صغرا نک ستمدن مقدمه دخول قیلشدر و ایکسی
انیدر که ایکسی وحشیدر بر تشعبه انسی نک انسی وصل بولشدر و مقدمه فوقته چیهوب اعالیسند متفرق
اولشدر و ثانیسند قسم انسی نک تشعبه وحشیه می اتصال قیلوب اجزاء سفلیه قدمه متفرق اولوب نهایت
بولشدر پس جمیع بدن انسانده بولان عروق دم بولندر که بیانه کلسدر و جله می تمام او حیوزات ش عروق
وریده بالغ اولشدر و حضرت مصور حکیم احسن تقویم اوزره خلق ایلدیکی بدن انسانده اولان بدایع
صنایین تفکر و تدبیر هادی و بادی اولی ایچون انده بولان اعضاء متشابهة الاجزای بومقدارچه
تشریح تشریح ایلد اکتفا اولشدر و بوندن صکره بعض امور حواس و قوای و حکمت اختلاف اشکال
اعضای دخی ایکسی فصل ایلد تشریح و توضیح ایتمکه مباشرت قیلشدر و بونده اولان دقایق صنایع بلانهایه دن
بیان اعضاء متشابهة الاجزایه اقتصار اولشدر زیرا که بونده خلق اولان جمیع اعضاء مختلفه الاجزایه تفصیل
احوالی اهل حکمت علم ابدانه نیجه یوز کتب مدونه ایلد انجی بیان و عیان ایتشدر (قتبارک الله احسن
الخالقین) (فصل رابع) بدن انسانده بولان اجناس و انواع قوای و مبداء افعال اعضای و نفوس اربعة
احیای و حواس و قوای خادمی اولان اشیا الی نوع ایلد بیان و عیان ایدر (نوع اول) بدن انسانده اولان
اجناس و انواع قوای و مبداء افعال اعضای اجالا یلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح
دیشدر که قوی ایلد افعال بری برندن مفهوم اولشدر زیرا که هر بر قوتک مبداء بر فعل اولوب هر بر فعل
انجی بر قوتندن صادر اولشدر پس افعال امثالی قوای ایکسی جنس اولشدر که بری قوای طبیعی و بری
قوای نفسانی بولشدر و بوقوادر هر بریچون بر عضو رسی واردر که اول عضو اول قوتک معدنی اولوب
افعالی اول عضو دن وجوده کلسدر اما جنس طبیعی که نفس بانی اولشدر اول ایکسی نوعه شمول قیلشدر
بر نوعنک غایتی اول بدنی تدبیر ایلد حفظ ایتمکدر و بونوع امر غاده متصرف قدر که بدنک بقای نهائیه دکا کا
غدا و بر مشدر و نشوی نهائیه دکا کاغدا و بر مشدر و بونوعنک مسکنی و فعلنک مصدری کید بولشدر و ایکسی
نوعنک غایتی بدنک اول نوعی حفظ ایتمک بولشدر و بونوع امر تناسله متصرف قدر که امساج بدنن منی
جوهری فصل ایدوب بدن امر حق ایلد انک مثلی تصور اولشدر و بونوعنک مسکنی و فعلنک مصدری
تثین بولشدر و اما جنس نفسانی که اکانفس حیوانیه دیشدر اول ایکسی نوعه مشعل بولشدر و انک بر نوعی
قوت مدر که بر نوعی قوت محرکه بولشدر اما قوت مدر که ایکسی قسمدر که برینه ظاهر و برینه باطن دیشدر
اما ظاهر بدن مدرک اولان بش قوتدر که قوت سمع و قوت بصر و قوت شم و قوت ذوق و قوت لمسدر و اما باطن
بدن مدرک ایدن دخی بش قوتدر که قوت حس مشترک و قوت خیال و قوت فک و قوت وهم و قوت
حفظدر و بونوع مدر که بدنک مسکنی و فعلنک مصدری دماغ بولشدر و اما قوت محرکه بر نوعدر که مبداء
حرکاتی حسیه انقسامه تقسیم اولشدر زیرا که هر بر عضله بر تشعبه طبیعیته خلق اولشدر و بر نوعی محرکه
عروق و او زایدی تشعب ایلد قبض و ارطایه بسط ایدن قوادر که بوناله مفصل منبسط اولوب اعضا حرکت
قیلشدر و بونوعنک مواضع و منافذی عضلاته متصل اولان اعصاب اولشدر و بونوعنک محرکه نک بر قسمی
قوت غضب و بر قسمی قوت شهوت قیلشدر و اما غضب نفس حیوانیه به عارض اولان انقباض بولشدر
و اما شهوت اکا عارض اولان انبساط بولشدر و غضبه شهوتنک مسکنی و مصدری حرکتی بولر قیلشدر

وحشیه قنده جمیع قوای مبادیست مبداء ی بولر بولشدر لکن مبداء مذکورده قوای موصوفه نک مظاهر
افعالی بولند یقیندن هر بری مبداء تشعبه اولشدر تشعبه کیم مبداء حواس دماغ ایکن تشعبه هر بر حاسه ایچون
بر عضو مفرد تعیین اولشدر زیرا که اول حاسه نک فعلی مخصوص اول عضو دن ظهوره کلسدر اما بعض
افاعیل مفرده هضم غذا کی قوت واحد ایلد تمام اولشدر و بعضی اشتها طعمام کی ایکسی قوتله کمان
بولشدر زیرا که بولشدر بر قوت جاذبه ایلد برده فم معدده وضع اولان قوت حساسه ایلد تمام اولشدر اما قوت
جاذبه بی لیف متطاوول رطوبتیه تحریک ایدر و اما قوت حساسه بوانفعاله اشتها بی منبه اولان سودایی لدغ
ایدر زیرا که حساسه به پرافت عارض اولسه جوع و اشتها باطل اولوب کیدر سیمان مسیب الاسباب و سیمان
رب الارباب (نوع ثانی) بدن انسانده اولان نفس طبیعی و نفس نباتیه بی وانلرک خادمی بولان قوای
نفسیلا یلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشدر که بطن مادر دن عالم شهادته کان طفل درت
چان ایلد زنده اولدیجی جالده متولد اولشدر و اول ارواح اربعة نک بری نفس طبیعی و بری نفس نباتیه و بری
نفس حیوانیه و بری نفس انسانی بولشدر اما نفس طبیعی به بر قوتدن عبارتدر که اجزاء جسمی حفظ ایدوب
بری برندن متفرق و متلاشی اولقیدن مانع بولشدر و جمیع بدن بونفسک موضعی قیلشدر و بونک ایکسی خادمی
واردر که برینه خفت و برینه نقل اطلاق اولشدر اما خفت اول قوتدر که سمع محبطه مائل بولشدر و اما
نقل انک عکسدر که سمع مرکز مائل بولشدر و اما نفس نباتیه به بر قوتدن عبارتدر که جسمی طول و عرض
و عمقه عمد ایدوب مقدارین کبیر قیلشدر و بونفسک موضعی کید اولشدر و نفس طبیعی هر قومه ایکسی
خادمیه بیلد بونفس نباتیه نک خدمت قیلشدر و نفس نباتیه بونلردن غیر مخصوص کنیدی ایچون طقوز
خادم دخی بولشدر که بری قوت جاذبه و بری قوت ماسکه و بری قوت هاضمه و بری قوت ممیزه و بری قوت
دافعه و بری قوت مولده و بری قوت مصوره و بری قوت غادیه و بری قوت نامیه اولشدر اما جاذبه بر قوتدر که
غدا نافی طرف ظاهر دن باطن جمیع جذب ایدر دیشدر و بوقوت بوفلی کنیدی موضعی اولان فم فوقانی
معدده نک لیف مستطیلی ایلد ایشدر و اما ماسکه بر قوتدر که غدا بی باطنده حفظ ایدر و بوقوت بوفلی کنیدی
موضعی بولان فم تحتانی معدده نک لیف مستعرض مؤریله ایدر و اما هاضمه بر قوتدر که جاذبه نک جذب
و ماسکه نک حفظ ایلدیکی غدا نافی احاله ایدر و بر قومه کتوردر که مولده نک بیان اولنه حق فله ایچون
مهیا ایدر و باقیسی اخلاط اولوب غدا ی اعضا اولور کیدر و بوهیته هضم اطلاق ایتشدر و بوقوت بوطبخ
و مزج کنیدی مواضعی اولان معدده و کبد و عروق ایچنده انلرک حرارتیه ایشدر و اما ممیزه بر قوتدر که غذا
طبخ اولد قنده کیفیتی لطیفندن جدا ایدر و بوقوت بوفلی کنیدی موضعی اولان سطح باطن معدده ایلد ایدر
و اما دافعه بر قوتدر که غدا دن اغتدایه لایق اولیان فضله بی و یا مقدار کفایتدن زیاده قالان فضله بی سیلین دن
با کما معتاد اولان منافذدن اخراج ایدر تشعبه کیم شجر دن صغی اخراج ایدر و یا اول زیاده اولان فضله بی اعضای
شریفه دن اعضای خسیسه به وجه دن رخویه دفع ایدر و بوقوت بواقعالی معدده التنده موضعی اولان
لیف عرض عاصرک برودندن اجتماعیه ایدر و اما مولده بر قوتدر که الطف غدا بی جمع ایدر تا کیم اندن اول
جسمنک مثلی حاصل اوله تشعبه کیم اول مجموعه نباتلده تخم و حیوانلده نطفه دیشدر و بوقوت ایکسی نوعدر که
بر نوعی ذکور و ناثانده منی ی تولید ایدر و بر نوعی درون رجه کان نطفه ده اولان قوای بری برندن فصل ایدوب
هر عضو مخصوص بر مزاج حاصل اولنجه دک مزج ایدر و بوقوت بواقعالی کنیدی مواضعی اولان عرق
بدنده ایشدر و اما مصوره بر قوتدر که قدرت حق ایلد جمیع اعضا نک تشکلات و اختلاط و مقادیر و اوضاع
و تحایوف و تنبیه لری نهائیه متعلق اولان جمیع امور بری کوروب حفظ نوع ایچون غدا ده متصرف اولوب
انی جسمه هر نک ایدر و بوقوت بواقعالی کنیدی مواضعی اولان شرائین ایچنده ایدر و اما غادیه بر قوتدر که
غدا ی مغذینک متشابه تشبه احاله ایدوب بدنن بدل مایه خالی اعطا ایدر و بوقوت بواقعالی کنیدی مواضعی
اولان جمیع اعضا ده ایدر و اما نامیه بر قوتدر که اقطار جسمی تناسب طبیعی اوزره زیاده ایدر و کبیر اولسند
امداد ایدر که جسمه دخول ایدن غذا ایلد نشور و نمایولور و بوقوت بواقعالی کنیدی مواضعی اولان جمیع بدنده
ایشدر پس بوا یکی نفس مذکورده خدام من بورد سبله بیان اولنه حق نفس حیوانیه نک خدای اولشدر و نسجین

حکیم قدر را به جله می اول نفسه انقیاد ایل اطاعت قیادت و نفس حیوانیه دخی نفس ناطقه نك هر کوب
 و مطیع می اولش در سجان من سخر نشا هذا و اما کلامه مقررین و انالی ریشا منقلبون (نوع ثالث) بدن انسانده
 اولان نفس حیوانیه و انک بدنده اولان خدامندن حواس خمس طاهره فی تفصیلا به ادبر (ای عزیر) معلوم
 اولونکه اهل تشریح دیشلدر که نفس حیوانیه بر قوتدن عبارتدر که اول جمیع بدنه سرایت قیلسلدر و بدن
 انک اختیار به متحرک اولوب حسیله اشیا فی بیلسلدر و نفوس حیوانیه نك بالاده بیان اولشان خدامندن
 ماعدا اون ایکی خادمی دخی وارد که اونی حواس عشره در و بری غضب و بری شهوتدر و حواس عشره در
 بشی ظاهر بدنده در که مواضعی اذن و عین و انت و فم و جمیع بشره در و بشی باطنده در که انک مواضعی تجاویف
 دماغدر و انک حس مشترک و خیال و وهم و فکر و حفظدر و بوجه حواس عشره در هر برشک بر مخصوص شغلی
 وارد که انک کاری اول خدمتدر اما حواس خمس طاهره نك بری قوت سامعه و بری قوت باصره و بری قوت
 شامه و بری قوت ذائقه و بری قوت لامسه در اما قوت سامعه نك شغلی بودر که اصوات و حروفی استماع ایدوب
 بری برندن فرق و تمیز ایدوب و انحق بونک واسطه سیله کلام ایشدیلوب فهم و انتقال اولنور و بونک ایه بوقوت
 مخصوص در که قوای سائره بونکاردن عاجز قالمشدر و بوسامعه نك مواضعی اذن ایچنده صماخ اولشدر که اول
 بر نخود قوای قدر ظرف ایچنده بخار لطیف طولکدر و اما قوت باصره نك شغلی بودر که اشکال و الوانی کوروب
 ادراک ایدوب که ایض و اسودی و طویل و قصیری و کبیر و صغیری و قریب و بعدی و ملج و قبیحی و نور و ظلمتی
 بری برندن فرق و تمیز قیلسلدر و بونک ایه بوقوت مخصوص شامه نك شغلی بودر که قوای سائره بونکاردن عاجز
 قالمشدر و بوقوت مواضعی قرة العین اولشدر و اما قوت لامسه نك شغلی بودر که قوای سائره بونکاردن عاجز
 ادراک ایدوب بری برندن فرق و تمیز قیلسلدر و بونک ایه بوقوت مخصوص شامه نك شغلی بودر که قوای سائره بونکاردن عاجز
 قالمشدر و بوقوت مواضعی دماغ نك مقدمه حله نندی مثلی ایکی پاره لحم کلمشدر و اما قوت ذائقه نك شغلی طعم
 اشیا فی ذوق ایچنک اولشدر بری حلو و حامضی مالحدن فرق و تمیز نك و انواع اطعمه و فوا که طعم
 و لذتی ادراک کنه بونک بوقوت مخصوص اولشدر و بونک ایه بوقوت شامه نك شغلی بودر که قوای سائره بونکاردن
 ولادتدن عاجز و قاصر قالمشدر و بوقوت مواضعی درون حلق ایل ذوق اللسان مبعوط اولان عضله اولشدر
 و اما قوت لامسه نك شغلی بودر که لینی خشییدن و جاری باردن و رطبی یا بسدن و خفنی و ثقیلدن تشخیص
 و تمیز قیلسلدر و بونک ایه بوقوت و تله وجوده کلمشدر که قوای سائره بونکاردن عاجز قالمشدر و بوقوت
 مواضعی جمیع ظاهر بدن اولشدر لکن راحت کف و اصابعده زیاده ظهور ایدوب راس و سطاده کالان بولشدر
 و بوضع و ترتیب اول خالق و بار نك کمال قدرتی و توان نعمتی بیان و عیان قیلسلدر و اهل خبرت بوصفتمندن
 نیجه عبرت المشدر (سجنان الصانع الحکیم الذی خلق الانسان فی احسن تقویم و جعل لنا السمع و الابصار
 و الاقدار للتکریم و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم) (نوع رابع) نفس حیوانیه نك بدن انسانده اولان خدام
 مر قومه سندن حواس خمس باطنیه فی تفصیلا به ادبر (ای عزیر) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلدر که
 تجاویف ثلثه دماغده اولان حواس خمس باطنیه نك بری قوت حس مشترک و بری قوت خیال و بری قوت
 متفکره و بری قوت واهمه و بری قوت حافظه در اما قوت حس مشترک اولکی خادمدن و بونک ایه بوقوت
 جهتندن حس مشترک دیشلدر اما اولکی معنی بودر که ایکی دیده نك ادراک ایلدی یکی برنسنه نك صورتی
 حس مشترکده برنسنه مشاهده قیلسلدر زیرا که برکسه نك دیده سیله حس مشترک میاتده برخلل واقع
 اولسه اول کسما حول اولوب برنسنه بی ایکی کورمشدر و اما ایکی معنای بودر که حس مشترک حواس
 ظاهره نك اخرنجه و حواس باطنیه نك اولنده متوسط اولدیفندن حواس ظاهره ایل ادراک اولشان اشیا مقدم
 بر حس مشترک که کوب اول انهار بود زیاده مجتمع اولدقدن اندن حواس باطنیه به وصول بولشدر و قبله خطوط
 ایدن افکار ایتداد ماعه جیقوب انده اولان حواسی کوب بوجس مشترک که کوب اول عبود و شایع اکا
 طولقدن بدن حواس طاهره در اصل اولشدر بری اکسور بوقوت حس مشترک دیشلدر و بونک شغلی تخریر
 اولشان ترجمانلق بولشدر و بوقوت شای برتر جماعلق بولشدر که قوای سائره بونکاردن عاجز قالمشدر و بوقوت
 مواضعی و مبدأ فعلی بیان اولند بی اوزره تجاویف ثلثه دن تجاویف اولک جزئی قندی اولشدر و اما ایکیجیبی

قوت خیالدر و بونک کاری و صنعتی بودر که حواس ظاهره در برنسنه ادراک اولنسنه مثلاً برکسه بی کورمش
 بولنسنه اول کسه حاضر بولنسنه بوقوت خیال انی غائب ایکن مشاهده ایدوبلور یا خود برکسه برشمیری سیر
 ایدوب اندن برغمیری برکشم اولش اولشهری مر ادا ایلدی که غائب ایکن مشاهده ایدوبلور چون کار خیال
 تخیل برله ادراک معانیدر پس حقیقتده خیالی کاتب مثالیدر که معانی فی صورتدن بهیدای نك انک حالدر یعنی
 مادامکه برکلام تلفظله صورت بولدیقه معنای حاصل اولمز و برکسه به وصول بولمز لکن کاتب بی صورت
 صوت واقظ اولان معنای غیریه ایصال ایدوبلور کذلک خیال صورتی حاضر اولمیان اشیا بی غیریه حواسه
 کوستره بولور و بونک معنای بوقوت مخصوص اولشدر که قوای سائره بونکاردن عاجز قالمشدر و بوقوت
 خیالک مواضعی و مبدأ فعلی حس مشترک خلفنده کامتصل اولان تجاویف اولک جزئی و تخریری اولشدر
 و اما اوچنجیبی قوت متفکره در اکبر کاتوت ناطقه انسانیه ایصال ایدوب کندی منفعتده استعمال ایدرسه
 اول حینده بوقوت متفکره و متفکره و متصرفه و ذاکر در برلور کقوت واهمه حیوانیه بونی استعمال
 ایدوب انک فعلی ایچون بونموضر ایدرسه اول حالده بوقوت متخیله درلور بوقوت متفکره نك کاری بودر که
 حواس ظاهره و باطنیه دن قوت حافظهده هر نه تخریر اولنسنه ایه بول اول اشکالی کوروب قرات ایدر
 و بوقوتله اولکی و انکی قوتلرک فرقی بودر که صور محسوسه دن انله کالری انحق بری قبول و جمع ایدوب
 بری اول جموعی حفظ ایدر لکن بوقوت ثالثه اول قوت ثانیه ده اولان صورتله متصرف اولدقدن
 ماعدا اول صورتله وفاق و مخالف اولان محاللق دخی حاضر ایدوبلور انکیچون بوقوت متفکره قوت
 واهمه به آلت کبی کلمشدر و بونک انحق بونک مخصوص اولشدر که قوای سائره بوصفتمندن عاجز قالمشدر
 و بوقوت متفکره نك مواضعی و مبدأ فعلی دماغ تجاویف اوستطنک جزئی و مقدمی اولشدر و اما درنجیبی قوت
 واهمه در و بونک شغلی و صنعتی اودر که کوردکی و کورمدیکی نسنه لری و صدق و کذب بی نفسه کوستر
 و عالم شم ایتده صورتی اولان اولمیان معنای ادراک ایدوبلور بولشدر و بوقوت واهمه مثلاً علامده یوزینک
 کنش توهم ایدوبلور حال بوکیم عالمده نوعی فردیننه منحصر اولان شمس برندن زیاده دکادر و یا خود بییقندن
 یلک دریا توهم ایدر حال بوکیم بری دخی بولمز و یا خود ذهب و فضه دن انواع جواهر دن هزاران هزار تنلال
 و جبال توهم ایدوبلور حال بوکیم عالمده بری دخی اولمز و حیوان غیر ناطقک عقلی انحق بوقوت واهمه در که
 بونکله ولد غم بر سوری یلک مادری امثالی غم ایچنده کندی مادر بی بلور و بولور صداقت و اعلیه
 عداوت ذنبی بوقوتله حس ایدوب بلور پس بوقوت واهمه حیوانات سائره دن انسانه مخصوص اولان قوت
 عقل مقامنده اولور زیرا که حل محسوس اولوب معقول اولان صداقت و عداوت واهمه نك حکمیه بلور
 و انسان دخی بوقوتک بعض احکامنه تابع اولوب حیوانلق ایدر زیرا که قوت واهمه قوت تخیل فی استعمال
 ایدوب واقع حاله مغایر حقیقت امره مخالف نیجه مذاهبه کیدرون نیجه اکاذب خیال ایجاد ایدر که حکم
 عاقلده محال و عاقلدر و حکم نقاده ضلال و باطلدر انکیچون قوت واهمه به شیطان بدن تسبیحه ایشلدر
 زیرا که جمیع قوای بدن عقل انسانک تحت حکمنده امریه کیشلدر لکن واهمه انسانه مطیع و مسخر
 دکادر نیجه کیم جمیع ملائکه رحمان حضرت آدمه مجبورا ایشلدر لکن ابلیس اکاسجود ایدرد کادر و حبیب
 اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لری حدیث شریفنده هر مولود که رحم مادر دن دنیایه کاور انسکه
 شیطان برابرمولود اولور بی وردی قوت واهمه دن کایه در دیشلدر زیرا که قوت واهمه بلان سوبلمکدن
 و اشیا بی مخالف کوستروب مکر ایلکدن مرکز خالی اولمز و انک تسلطی اولدقدن عقلک حکمی قائمز
 و معوذی الله من غلبه الوهم علی الفهم و بوقوتک مواضعی جمیع دماغدر لکن مبدأ فعلی تجاویف اوستطنک
 آخری اولشدر و اما بونجیبی قوت حافظه در و بوقوت لوحه مشابه بولشدر و لوح محفوظ عالم انسان بولشدر
 زیرا که حواس ظاهره و باطنیه دن بونکاردن بونکاردن بونکاردن بونکاردن بونکاردن بونکاردن بونکاردن
 نابت اولوب کورمشدر مثلاً ایکی کسه بری بری برکزه کورمش اولسه بده بردخی کورمشه لری البته
 بری برین طایوب بولور زیرا که مقدم کورشد که ایکیسکه صورتی قوت حافظه لرنده رسم و نقش اولشدر
 پس اول اولکی نقش که حفظه لرنده یازمشدر بونکیچنی کرده یاز بلان نقشه تطبیقی اولندده ایکی نقش

مطابق کلوب برابر اولور لاندن بیلور که بوندن مقدم بردخی کور شمشلدر و بوقوت حافظه صور محسوسه دن
 غیر محسوسه دن قوت واهمه به کل معنای خزانة سی بولمشدر شکیم صور محسوسه حسن مشترک که کان
 معنای خزانة سی خیال بولمشدر و بوقوت حفظ الخلق بوقوت مخصوصه صدر که قوای سائر بوقوت مایوسدر
 بوقوت حفظه نک موضوعی و مبدأ فعلی بطون ثلثه دماغ دن بطن مؤخر که جزو مقدمیدرس حقیقه بوقوت
 حافظه بر لوح مکتوب مثالیدر و قوت متفکره انی قرات ایدن عالم کبیدر و قوت خیال کاتب مثالیدر و قوت
 واهمه شیطان کبیدر و حسن مشترک بردر یا مثالیدر که انم سارطاهره وینایع باطنه نک هم جمعی و هم مقیمی
 بولمشدر ته کیم آنفایمان اولمشدر و شمریدنک سلطانی روح انسانی و نفوس و قوای انک اعوانی بولمشدر
 (بیت) تلک شهر اولدی جانک پادشاهی * کوکل عرش و دماغ تختکاهی * خیالک کاتب و حفظک چو
 دفتر * علوم فکر او دفترده صورت * عس عقل و جمعی نفس پیداد * چو شیطان واهمه عشق اولدی جلاد
 (نوع خامس) نفس حیوانیه نک بدن انسانده بولان خدمت مزبوره منده منشأ اخلاق اولان قوت غضبیه بی
 وقوت شهوتیه بی تفصیل پیدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل تشریح دیشلدر که هر بر حرکت که
 اول دفع مضرت ایچون و یا غیره غلبه ایچون نفس حیوانیه دن پورکده حصول بولمشدر اول حرکتک انهمی
 قوت غضبیه اولمشدر و بوقوت اول دفع و غلبه بی کند و به شغل و پیشه قیلندر و بونک موضوعی و مبدأ فعلی
 پورک اولمشدر و غضبک اعتدالی شجاعتدر که انکله اقدام اولنه حق اموره اقدام اولمشدر و او خلق ممدوح
 اولوب شرع و مروتده مقبول بولمشدر و غضبک افراطی تهوردر که انکله اقدام اولنجیه حق اموره اقدام
 اولمشدر و او خلق مذموم بولمشدر و غضبک تفریطی چندیدر که انکله مباشرت اولنه حق اموردن امتناع
 اولمشدر و بوقوت خلق انک کی مذموم بولمشدر و هر بر حرکت که اول جذب منفعت ایچون و یا طلب لذت ایچون
 نفس حیوانیه دن پورکده بولند در اول حرکت قوت شهوتیه سی قیلندر و بوشونک شغلی و صنعتی اول
 جذب و طلب بولمشدر و بونک دخی موضوعی و مصدر فعلی پورکده فعلی بولمشدر و بوشونک اعتدالی عقدر که
 انکله شرع و مروتده موافق اولان مشتهیانه مباشرت اولمشدر و بوشونک خلق حسن بولمشدر و شهورک
 افراطی شهورک انکله شرع و مروتده مطابق کلین مشتهیانه مباشرت اولمشدر و او خلق مذموم بولمشدر
 و شونک تفریطی خوددر که انکله استیقامی لازم اولان مشتهیانی ادادن نقصیر اولمشدر و بوقوت خلق
 انک کی مذموم بولمشدر پس اگر قوت غضبیه و قوت شهوتیه سیان اولنه حق نفس انسانیه نک تحت
 حکمت کلوب عبد مملوک آساهر حالد هر امر به مطیع و منقاد اولد بلسه ابکیسی دخی اعتدال بولوب ابکی
 خلق حسن حاصل اولور که بری شجاعت و بری عقدر و غضب و شهوت غالب و مالک اولان نفس انسانیه حر
 و کاملد و اگر امر بر عکس اولوب غضب و شهوت نفس انسانیه نک اوزرینه غالب کلوب آتی حکم لری تحتنه
 آلوب عبد مملوک کی استخدام قیلد بلسه اول زمان غضب و شهوت اعتدال دن قابوب ابکیسندن اخلاق اربعه
 مذمومه وجوده کاور که انلرتم و روجین شره و خود اولور و نیجه اخلاق ذمیه بواخلاق اربعه دن متولد اولوب
 کثرت بولور و غضب و شهوت مقلوب اولان نفس انسانیه اسیر و ناصدر که کند و بی یلرز جاهلدر و مولاسندن
 دخی غافلدر * اللهم لا تکننا فی انفسنا طرفه عین ولا اقل من ذلک و کن لنا و لا تکن علینا و ارزقنا حضورک
 فیما راک * چون نفس جمعی قوی بر قیل بری آزاد * قول ایله سکا قیل غضب و شهوت مالک * نوع سادس *
 بدن انسانده منصرف بولان نفوس اربعه نک نه سی اولان نفس انسانی بی خدایله حکیمانه بیلدر
 ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلدر که نفس انسانیه ناطقه که روح انسانی و امر ربانیدر اول
 بر چوهردر که کندی ذاتده هر ماده دن مجرد ایکن نه شق ایله تعاقبیلد بکی بدنک امور بی تدبیر ایچون نفس
 حیوانیه نک موضوعی اولان پورکده و سطنده بولان نقطه صودا سویداده نفس حیوانیه ایله مقارن و معانیق
 اولمشدر و انک واسطه سیله جمیع اجزای بدنده متصرف اولفه کن بولمشدر زیرا که جسم خالص غایت کثیف
 و روح بالغایت لطیف و نفس حیوانیه بین الحسین و الشریف اولد یقندن ابکیسندن اراده متوجه
 اولمشدر و بونکله بدن کثیفه مائل اولان روح لطیف کسب مناسبت قیاشدر و نفس حیوانیه ایله تعاقندن
 بوجوعلوینک انهمی کوکل اولمشدر و بوجوهر روح شریفک برهستی کشفات نفس حیوانیه مغف قیاشدر انکچون

مرآت جمال و نظر کاه و احوال اولمشدر و بومر ته اعتبار و عذر و شرف بولمشدر لکن بومرآت اوصاف جمیه
 ایله معتبر اولمشدر و غلاف انانیتده محجوب قالمشدر انکچون بوجوهر کندی بی یاز و مولای بولمز اولمشدر و کندی
 عالمدن اعراض قیلشدر و نفس حیوانیه نک تحت حکمت کلوب کاشدر و اندن فرق اولمز اولمشدر که کندی خادمک
 خدمتنده اسیر اولوب قالمشدر حال بوکیم نفوس ثلثه مذکورده جمیع خادمه لریله یله بونفس انسانیه سلطانیچون
 بدن مملکتده خدام و رعایا کیشدر و بوسلطانک بوجیه خدمتندن ماعد اوج مخصوص خدای دخی وارددر که
 بری نطق و بری عقل نظری و بری عقل عملیدر اما نطق بر قوت ادراکدر که انکله دقایق معانی بری برندن فرق
 و تمیز قیلشدر و بونطقک اعتدالی حکمتدر که انکله صواب و خطادن فرق و درک اولمشدر و نطقک افراطی
 بر بزردهر که انکله اطلاعی ممکن اولمایدان معاینک ادراکی آرزو قیلشدر و نطقک تفریطی بلاد تدر که انکله خیر
 شردن فرق اولمز ابکیسی مساوی بولمشدر پس نطقک حال و شانی ادراک معایندر و اما عقل نظری نک کار
 و صنعتی نظام و اموری تصور یا تمکدر مثلاً بنا اولنه حق عماراتی ابتدا بوعقل نظری تصوراید که حاجیت و حاج
 روزنه سی اولق لازمدر جمله بی مناسبتیه تصوراید که بونک کاری بودر و اما عقل عملی نک شغل و پیشه سی
 بودر که نطقک ادراکی و عقل نظری نک تصویری قوتندن فعله کتور و بوعمل ایتمشدر پس بوجوهر بوزنده اولان جمیع
 بلاد و قراده بولان بنال و غنار و صنعتلر و زینتلر و سائر لولفتهلر و ماکولات و ملبوسات و کتب و علوم و نقوش
 و رسوم و بساتین و کرم و عادات خصوص و عموم که عالمده وارددر جمله سی قوت نطقدن و عقل نظریدن بالقوه
 وجود بولمشدر و عقل عملی نک انلر اطاعتندن بالفعل وجوده کاشدر ته کیم بوعالم خلق او عالم امر دن ظهور
 بولمشدر کذلک اشیاء مرئیه عقل نظریدن قوت نطقدن عقل عملی واسطه سیله وجوده کلوب بونظامی
 بولمشدر زیرا که عقل عملی ایسه عقل نظریله نطقک خدای اولمشدر و بواجبی دخی نفس انسانیه نک خدای
 بولمشدر و جمله سی اکام نقاد و مطیع بولمشدر پس بومخدوم مکرم اولان نفس انسانیه نک یدنده بولن ان خدای
 تماماً بیکری سکرز قوتدر که بیان اولمشدر و بونفس انسانیه ظل عقل اولدر که اول عقل حضرت واجب
 الوجودک نورندن وجود بولمشدر و دخی بوعقل کل روح اضافی و عشق الهی نامن المشد پس موت ارادیه
 بونفس سندن قسا بولان اول روح ایله زنده اولمشدر و هر نه کیم عالمده وارددر کندی وجودنده بولمشدر و کوکل
 بوزندن تحباب انانیت قالمقوب نفسی و ریسی بولمشدر و روح بدر کامل کبی شمس بی زواله مقابل کیشدر
 و کوکلی نور و حضور و سرور ایله طولشدر و رسوم جهانندن و بوجسم و جانندن کلوب عالم قلبه کوچوب وطن
 اصلینه رجوع قیلشدر و قانندن کلوب کندیکن یلوب مرادی الوب اولمز دن اول اولوب حییات ابدی بولوب
 دشمندن خلاص اولوب دوستیه قالمشدر مثلاً بدن انسان بر خدایه مثالیدر که انک برسمتی عالم غیب مجردات
 و سمات آخری عالم شهادتدر و اول جدارک تجددید و عمارتی اکل و شرب و نوم ایله بوما فیوم عادتدر و انک تختی
 در و بنده یلک قدر شوق خالیه و زوایای فارغه سی وارددر که تجاویف عظام و عروق اشارتدر و اول دیوارک
 غیب سمته بر آینه وضع اولمشدر که اول کوکل بدن عبارتدر و انک بلور و جهی غیبیه متوجه در که اول حال
 روح انسانیدر و بلورک ظهیری دیوار ایچنده طلیانیدر که اکا غضب و شهوت مثال سلیماندر و ظهیر مرآت
 اول سراج و حاجت مکانشدر که مثال روح حیوانیدر و انک بقاسی قیلده و دهی التقاسی زمانیدر که انلر حرارت
 و رطوبت غریزه جانیدر و اول سراجک نوری حواس و قوادر که شوق و زوایای دیوار انکله پر ضیادر و اول
 حیات جمیع اعضادر و اول جدارک شهادت سمته بش روزنه سی مقتوحدر که انلر حواس خمس ظاهره
 و روحدر و اول مرآتک وجهته غبار طوالمشدر که اخلاق ذمیه دن اکا کدورت کیشدر و کندی غلافده مستور
 اولمشدر که انانیتده محجوب و مخیر قالمشدر پس انکچون غضب و شهوت مغلوب و انانیتده محجوب اولان
 کوکل کندی نفسی جاهلدر و مولاسندن غافلدر و کندی جدار و سراج اکاد بی خیال باطلدر و اول انجیق
 بش روزنه دن ظاهر دیوار مائلدر و احوال ظاهر ایه سه نوم نام و نطق زائلد چونکه اول مرآتک غلافی
 کند و سیله عالم غیب اراده حائلدر پس اول عالمدن بالکلیه اعراض ایله ذاهلدر و خلقی سمته منقلب و حواس
 خمس روزنه لرندن عالم شهادت کمال التفات ایله متوجه و مائلدر زیرا که اول کوکل بوجوهری اصل بوجوهری
 و صیل و بومکدزی صافی و بوعذاری وافی و بوجوهری و بومر بلدی مسکن و بواجباری اقبال بونقضانی

کمال و بونقمتی نعمت و بوجبهی جنت ظن ایدوب بودار غرور ایه مغرور اولمشدر و نفس حیوانیه ناک اسیری
اولوب اخلاق ذمیمه سیله طولمشدر و انسان صورتده حیوان اولوب ایکی عالمده اعمی قالمشدر و حجاب انانیتله
ظلمت نجم التده سرگردان اولمشدر و ذکر حقدن اعراض ایدوب و سواس نفسانیه ایله لاسن بولمشدر و نعمت
حییتندن محروم اولوب عذاب تفرقه یه دوشوب قالمشدر پس حضور حقدن دور اولوب افکار ماسوایه
طالمشدر و نضیع اوقات عمر ایدوب کندوبی اعلادن ادنایه صالمشدر زیرا که حضور مولادن میان اعدایه
کلمشدر و لذائشیابی و یروب نعمت دنیایی المشدر و همان ایشمه هدایت حقه قالمشدر (نظم) آخر در همه که همه در
آخر دینار نار آخر دولت که لدر آخر بیمار مار ذوق روحانیدن اولکیم میل ذوق جسم ایدر سلطنتدن ایلشدر
ارتکاب ذل دار عز و جاه فانی بی یل ذل عقل و جاه جان ای عز نرم چاه ذلندن حذر عقل زینهار اما غضب
و ذهوت نغمه غالب و نغم چماندن کندی عالمنه هارب و معرفت و محبت مولایی طالب اولان کوکل انانیت
عجبان خارق و کاشف و نقسی و ریسی مشاهد و عارف و جمیع احواله مطلع و واقف اولمشدر که نور بدر سماه
غیب اول مرآت و اصلدر و کندوسنی عین غریبشدر که شمس واجب الوجوده مقابلدر و ضیاء عقل کای کندنده
بولمشدر که عالمه شاملدر و عقل کل ایه وطن ارواح و اصل اشباحدر که اتی بولان عارف و اصلدر و هر مرادی
آنکله حاصلدر پس اول کوکل که کندی عالمنده بود و البته ناتلدر اول جدار و سراج و آینه دن کچمهش بدر کاملدر

کوکلی خلاصه عالمی افسر افلاک
چو آفتاب عیان من زمین دره من
جمال عشق الهی ایچون برآینه من
وجود جله جهان من غرض وجود کدر
جهان منکله اولور شاد و خرم و خندان
اوروجی نور بسط اکله موج بحر شحیط
حیات بولدی او کیم یلدی نفس ای حق

[illegible]

الطبق اعضا اولدیغندردرواما و مطعقله ده اولدیغی طبقات مذکورده سی اقتضاسندردرواما و مطعقله نیک سطحی
محبوب اولدیغی نور بصیرله اطرافه نظری آسان اولقی ایچوندروا و اما راس انسان مدور اولدیغی مصادمدن امن
وامان بولقی ایچوندروما غ اعضاسنه واسع مکان اولقی ایچوندروجرمی بومقدار اولدیغی مطبوع و مناسب
اولقی ایچوندرواما وجه انسان مدور اولدیغی حسن ایله شمس و قمره مشابیهت ایچوندرواما شفتین احرر و اسنان
لؤلؤ تر اولدیغی زینت و لطافت ایچوندرواما انقباض ایکی مخز اولدیغی بری تنفس و بری بخار ایچوندرواما
غضروف اولدیغی خفت و مصادمدن احتیاط ایچوندروا اطراف ارتببیین واسع اولدیغی کثرت استشمام ایچوندرو
واما بوهیتمده بولندیق نزول فضلات و زکام ایچوندرواما اسنانک حاد اولنلری کسر و قطع ایچوندرو و عر بضرری
طبعن و مضغ ایچوندرو منظم اولدقاری حین تکامده اجزای صیدا ایچوندرواما اسنان بی عظم اولدیغی اقمه بی
تحرک و حروری ادا ایچوندرواما صوت کلامی اعلام ایچوندرواما اسنان شفه و اسنان ایله حسن اولدیغی قلت کلام
ایچوندرواما مالکات پرو عیان و لذتان ایکی اولدیغی کثرت نظیر و سماع ایچوندرواما افنان ایکی جابده اولدقاری
هر طرفدن کلان اصواتی استماع ایچوندرواما اطراف تقیه سی بوهیتمده اولدیغی جلب اصوات ایله نیقظ ایچوندرو
واما غضروف اولدیغی خفت و لطافت و مصادمدن تحفظ ایچوندرواما عنقک طول و عرضی بومقدار اولدیغی
راس ایله مناسبت وانی تحمله متانت ایچوندرواما عظم واحد اولدیوب فقرات سبعة اولدیغی هر حمتة الشفات ایله
تراکت ایچوندرواما راس انسان جمیع اعضاسندن اعلی اولدیغی علوشان ایله مهابت ایچوندروا جوهر عقلی
باشنده اولدیغی اکانتظیم ایچوندروا جملہ حواس عشره سی راس شریفنده اولدیغی انی تشریف و تکریم
ایچوندروا بوشجه اعضا و قواک بره جمیع اولدیغی اظه هار قدرت کریم و ابراز صنعت حکیم ایچوندروا * نوع ثانی
حکمت اشکال اعضا سائر جسم انسانی یلادر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشارد که
بوروع انسانک اعتدال اوزره قائم قیلندیق ورجلین ایله خرامان بولندیق انی تعذیل و تفضیل ایچوندرو
واما کتفین و ساعدین بوشکل و هیتمده قیلندیق احبابی سینیه در اغوش ایدوب تقبیل ایچوندرواما یدین
و اصابع و اظفار بویه مصنع اولدقاری صدوز از منفعت و صنعت ایچوندروا لهما ملک غلیظ و قصیر اولدیغی اصابع
اربعة به مقابل کاد که مقاومت ایچوندروا ظفار عظم لین اولدقاری حاک جلد اعضا رفک و حمل اشیا ایچوندرو
و مصادمدن انعطاف ایله مدار ایچوندرواما لوح سینیه سین اوزرنده وردورمان امثالی دوستان مر داند
حسن و جمال و زنانه زینت و لین اطفال ایچوندرواما مائیدی این سینیه ده بولندیق وهود حالنده ارضاع طفیل
آسان اولقی ایچوندرواما جلد بشره لطیف و دقیق اولدیغی اندن و سخ و عرق سه و لثله ترشح ایدوب جسم و جان
راحت بولقی ایچوندروا جلد وجودی اعضا باطنه بی ستر و اعضا ظاهر بی ترین ایچوندرواما لحم سین باطن
بدنی تحصین و ظاهر فی تحصین ایچوندرواما مائیدی و سره منافذدن هوا ی محیطک درونی بدنه وصولی و روحه فرح
ایرمنک ایچوندرواما باطن و عانه کبی جابجاشعر اولدیغی منافذدن عفو نت اختلاطی طشریه و پرمنک ایچوندرو
واما عظام عنقرات ساعد هی دماغه نفوذدن منع ایچوندرواما سهال پرودت بلغمی پورکدن دفع ایچوندرو
واما ضحک درون دل و مالان فرح و نهجی اظهار ایچوندرواما بسکا کوکاده بولنان درد و المی اشعار ایچوندرو
واما ارتعاد اعصاب استرخاسندردر که طلب انتظام و استحکام ایچوندرواما تشاوب جلب طعام و منام ایچوندرو
واما منام استرخاء عروق دماغندردر که صعود بخار طعام ایچوندروا نوم ایسه راحت قوای هضم و غذا و تکمیل
اعضا ایچوندرواما مصلب عظم واحد اولدیوب فقرات مذکورده ایله نظام بولدیغی هر حمتة انعطاف و انحناء
ایچوندرواما ریالده الت عمود مستد پرشکننده بولندیق مشی وهود حالنده بین الفخیزین بولندقده تحول
و اتقلا بی اسهل اولقی ایچوندروا جوهری عظم اولدیوب اعصاب و عروق اولدیغی پورکدن شراین ایله کلان ریغ
شهوته جرمی کبیر اولوب طولی ایچوندروا تکیم فم و رجه و مصل بولوب نطقه بی اکابر و بر و فارغ اولدقده شه اولدی
هیتمده کاوب غلافنه چکاو بی غلبه راحت بولقی ایچوندروا راس پر غوغاسی لحم طری بولندیق لحم بضع
داخله مناعب کاوب دخول و تماسی تمام احس ایدوب کمال و صلت حاصل اولقی ایچوندروا بلالی باشی کرتن
اولدیغی کند و سنده و بضع ایچنده بولان جان طهر لک استسبله انزال می لذت اولقی ایچوندرواما شهوت
اکل شهوت انزال ایچوندروا شهوت انزال حصول اطفال ایچوندروا اگر خلایق ذوالجلال حصول اطفالی بولذات

ایله مقید و مربوط قیله ایدی و بولمیشد نتیجه لری اولاد اولسه ایدی برکسه اختیار و اراده یله بوقتنه و بلا لرا قائل و مائل اولمزدی پس نسل آدم منقطع اولوب برپوزنده کسه قالمزدی و اما نسا ده بضع ایکی نغذاه سنده بولمیشدی جماع جبریدن امنیت کاوب نسبت ثابت اولمیشد ایچوندر و اما رطوبت بضع انده جولان الت آسان اولمیشد ایچوندر و اما حرارت بضع انده جان جانانه قائلیم ایچوندر و اما تعاقب اشراج و ابلاج کرات و مرات ایله وصلت و اتحاد بولمیشد ایچوندر و اما بضع طرولانی اولمیشدی تدفق منی و جل سهولتله اولمیشد ایچوندر و اما بضع اعصاب و عروق مقید بر ابرینه کاوب اندن رجوع قیلوب هر بری کندویه التصاق ایله یینه داخل بضعه منعطف اولوب محل انعطاف حرماش کلنده قالوب ذکر مقلوب اولمیشدی الت رجل کی فم رجعه یقین کاوب طبیعت نطفه زن بر دایله فاسد اولمزدن نطفه رجل کی سلامتله رجوع دخول قیلیم ایچوندر و اما فم رحم بین السبباین بولمیشدی اندن تولد ایدن متواضع اولمیشد ایچوندر و اما رجاله بیضتین خارجده بولمیشدی کبر و صلب اولمیشد ایچوندر و اما کبر اولد قلمی صاحبی جری اولوب چسارت بولمیشد ایچوندر و اما صاحب اولد قلمی جوهر نطفه یه صلابت و ربوب احمر ایکن ایض قیلیم ایچوندر نته کیم لحم ندی اکا کلان دم احمری لب ایض ایکن ایچوندر و بیضتین زنان اصغر و البین اولد یغندن کندیلری جبان اولوب نطفه لری اصغر و مایع بولمیشد و اما ایکی بولمیشد قلمی مهم اولان تناسل امر نده اهتمام اولمیشد ایچوندر کر برینه آفت اصابت ایدر سه بری سلامت قالوب نسلی باقی بولمیشد ایچوندر و اما ظریف بیضتین واسع بولمیشدی نغذین اده سنده منعه صرا و اند قدده ظریفی در و تنده وسعتیه ابروب سلامت بولمیشد ایچوندر و اما نسا ده اتین داخل بضعه بولمیشدی بی غلبه وصلت تامه نکلن بولمیشد ایچوندر و اما بیضتین اندرده اصغر و البین اولمیشدی روی وسینه لری بی موی و بارق و تازه و طری و فایق و بوس و نگاره لایق اولمیشد ایچوندر و بشیر لری نرم و نازک اولمیشدی رجال اندره میل و محبت قیلیم ایچوندر و اما اوله قلم لحم اولمیشدی قعود حالنده قراش لب اولوب حلقه مقعدی حفظ ایکن ایچوندر و اما ضرا دیه یعنی قواره کادیکی معده ده غدا دن حاصل اولوب قلبه و بطنه ثقلت و برن ریج خبیث چاقوب کیم ایچوندر و اما غلظت نغذین عضلات و جانیه متانت و ربوب تدبیر ایله رقت بولوب اعضا فو قانیه و تحتانیه بی مناسب قیلیم ایچوندر و اما رکتین و کعبین پوشکل اوزره بولمیشد قلمی انواع مشی و قعود ممکن اولمیشد ایچوندر و اما قدیم قدام سننه طویل اولوب اصابع قدم بویشمیشد خلق اولمیشدی چار پاکی قیامده طور متی ممکن اولوب مشی و رفتار برقرار اوزره اعتدال بولمیشد ایچوندر و اما میان اولسان حکمت اعضا وجود نسا ده موجود اولان فواید و منافعه اقل قیلیمیدر و جمیع اجسامک اقوام و اتم و اهام و اسلی و احسن و احسن و اکمل و اجلی انسانک بدن مصنع مدلل مشکل اولد یغندن الانسان بنیان الرب ملعون من هدمه حدیث شریفی برهان و دلیلدر نته کیم حق تعالی کلام قدیمده و واقده کر مناجی آدم و حنانه فی البر و البحر و رزقنا هم من الطیبات و فضلنا هم علی کثیر من خلقنا نقضیلایور مشدر پس بونوع بی آدم جله عالمک متحدوم مکرری و اکثر مخلوقاتک افضل و محترمی اولد یغندر جله به طبع و مریضدر سبحان من خلق الانسان فی احسن تقویم قیبالله احسن الخالقین نظم معین ایدی بومعنا بی حجت و برهان که زنده دو جهاندر بو حضرت انسان هزار کره مکابوس و زری دیدم تحفه یق که کندی قدر بیکی ییل ای خلاصه دوران با نسا مشرب عرفان حیات جان بولمیشد که عین آب حیات اولدی شرب عرفان نوع ثالث قیافت اشکال اعضا انسانه فهم و فراستله نظر کدل و جان اولان امن و سلامتن و اطف و کرامتن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشدر که عالمی بویشمده خاق و تقدیر ایدن حکیم قدر اتمک نظم لری اولان عالم انسانی احسن تقویم اوزره اولمیشدی صورتده تصور ایدوب تیغ روح ایله تزئین و تصویر ایشدر و جنس حیوانده بونوع انسانی حسن و آن ایله اجل و اعدل قیلوب نطق و بیان ایله افضل و اکمل قیاشدر کر چه بی آدمک جله سنی طینت و خلقتده مطرد و تصدیق ایشدر که کن افراد آدمی صورت و سیرتده بری بر سه مخالف و مغایر ایشدر بعده لطف و عنایتله حکمتی و دقایق صفتین بوعالم انسا ده بیان و بیان ایدوب صورتی سیرت و اعضا بی اخلاقه علامات و نشان ایشدر تا کیم ایشد انسان کندی قیافتندن کندی اوصافن تمامیه ییلوب اهتمامله تهذیب اخلاق ایلسون بعده اقرانی و بارانی قیافتلرینه فهم و فراستله نظر ایدوب هر برینک ذمه ذمه اولان اصول و اخلاقه واقف و مطلع اولد قدده انزله یا خلقه

رغبت و محبتله معامله ایلسون و یا عقلنجه حسن مدارات ایله بکینوب کسوت و یا جله سندن عزت ایدوب امن و سلامت و عز و راحته کسوت و نه کسه دن انجنوب نه کسه بی انجنون کویک خوشعلیه تنها او تورب یا سون (نظم) جهان باغنده ای عاقل بودر مقبول انس و جن نه کسه سندن انجنون نه سن برکسه دن انجنون (و حدیث شریفده) اطلبوا الخیر عند حسان الوجوه یورده شد یعنی کویک آدمدن کویک یوز شیرین سوز کور بولوب ایشد لیکن و کوزل خویله و یخنمی ایشد وجوده کادیکن جله به طبع و مریضدر بیت کیمکه حکمتله ناسه قیلدی نظر هر ایشی مقتضای ذات سزیه و حق تعالی کمال کریمه کل کل بعمل علی شاکته و عدو بشارتن اشارت یورده شد پس یله به غفور و رحیم و جواد و کریم و رؤف و رحیم اولد یغندر اطفیه طبع و مریضدر زیرا که هر کس کندی لایقن ایشد لیکن هر کس کورده شد اللهم افعل فی الدین و الدنیا ما انت له اهل و لاتعقل بئایامولانا ما نحن له اهل اتمک غفور و رحیم جواد کریم رؤف و رحیم حمید مجید نوع رابع قیافت اعضا رأس و عنقی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشدر که

کیمکه بویسدر طویل	کیمکه بویسدر قصیر	کیمکه بویسدر قصیر	کیمکه بویسدر قصیر
کیمکه وسط بویلدر	کیمکه صاحبی سرد اولور	کیمکه صاحبی سرد اولور	کیمکه صاحبی سرد اولور
کیمکه صاحبی نرم اولور	کیمکه صاحبی صاریدر	کیمکه صاحبی صاریدر	کیمکه صاحبی صاریدر
کیمکه صاحبی قریه	کیمکه صاحبی صاج کوزل	کیمکه صاحبی صاج کوزل	کیمکه صاحبی صاج کوزل
کیمکه صاحبی از اولان اطفیف	کیمکه صاحبی چوق اولسه زنک	کیمکه صاحبی چوق اولسه زنک	کیمکه صاحبی چوق اولسه زنک
کیمکه صاحبی کویک عقلی آز	کیمکه صاحبی یولک اوله نک	کیمکه صاحبی یولک اوله نک	کیمکه صاحبی یولک اوله نک
کیمکه صاحبی ایسه فرق سر	کیمکه صاحبی جلد سری پرک اولان	کیمکه صاحبی جلد سری پرک اولان	کیمکه صاحبی جلد سری پرک اولان
کیمکه صاحبی اقرعه اولسه یقین	کیمکه صاحبی جبهه می ضیق اوله نک	کیمکه صاحبی جبهه می ضیق اوله نک	کیمکه صاحبی جبهه می ضیق اوله نک
کیمکه صاحبی یومری اولور سه جبین	کیمکه صاحبی جبهه می اولان عریض	کیمکه صاحبی جبهه می اولان عریض	کیمکه صاحبی جبهه می اولان عریض
کیمکه صاحبی معتدل اولسه جبین	کیمکه صاحبی جبهه می بی چین اولان	کیمکه صاحبی جبهه می بی چین اولان	کیمکه صاحبی جبهه می بی چین اولان
کیمکه صاحبی چینی اوزر ندر فهم	کیمکه صاحبی فاش اده می چین اولان	کیمکه صاحبی فاش اده می چین اولان	کیمکه صاحبی فاش اده می چین اولان
کیمکه صاحبی اذنی کبر اولسه بول	کیمکه صاحبی اذنی کویک اوغریدر	کیمکه صاحبی اذنی کویک اوغریدر	کیمکه صاحبی اذنی کویک اوغریدر
کیمکه صاحبی اینجه اولان قاش اوجی	کیمکه صاحبی فاشده چوق اولان قیلی	کیمکه صاحبی فاشده چوق اولان قیلی	کیمکه صاحبی فاشده چوق اولان قیلی
کیمکه صاحبی قاشی اچق طوغریدر	کیمکه صاحبی اینجه فاش اولور جلیل	کیمکه صاحبی اینجه فاش اولور جلیل	کیمکه صاحبی اینجه فاش اولور جلیل
کیمکه صاحبی قاشی قوس اولان	کیمکه صاحبی کوز چقور اولسه قلیل	کیمکه صاحبی کوز چقور اولسه قلیل	کیمکه صاحبی کوز چقور اولسه قلیل
کیمکه صاحبی چشمی سپهر مطیع	کیمکه صاحبی چشمی قز لدر نه جمیع	کیمکه صاحبی چشمی قز لدر نه جمیع	کیمکه صاحبی چشمی قز لدر نه جمیع
کیمکه صاحبی چشمی کویکدر خفیف	کیمکه صاحبی چشمی یوکدر ظریف	کیمکه صاحبی چشمی یوکدر ظریف	کیمکه صاحبی چشمی یوکدر ظریف
کیمکه صاحبی چشمی قیق اولدی شین	کیمکه صاحبی باقینسی ست اولدی زین	کیمکه صاحبی باقینسی ست اولدی زین	کیمکه صاحبی باقینسی ست اولدی زین
کیمکه صاحبی اعوره اولسه یقین	کیمکه صاحبی صیق باقان اواز این	کیمکه صاحبی صیق باقان اواز این	کیمکه صاحبی صیق باقان اواز این
کیمکه صاحبی چشمی کویکدر کوزل	کیمکه صاحبی کر یکی صیق بی بدل	کیمکه صاحبی کر یکی صیق بی بدل	کیمکه صاحبی کر یکی صیق بی بدل
کیمکه صاحبی یومری اولندر بخیل	کیمکه صاحبی یعی اولندر جلیل	کیمکه صاحبی یعی اولندر جلیل	کیمکه صاحبی یعی اولندر جلیل
کیمکه صاحبی وجهی بک اوزن اولان	کیمکه صاحبی لاف ایله سوبلر بلان	کیمکه صاحبی لاف ایله سوبلر بلان	کیمکه صاحبی لاف ایله سوبلر بلان
کیمکه صاحبی وجه مدور کورک	کیمکه صاحبی بدر دن انور کورک	کیمکه صاحبی بدر دن انور کورک	کیمکه صاحبی بدر دن انور کورک
کیمکه صاحبی بکری قز لدر ادیب	کیمکه صاحبی امر اولندر لیب	کیمکه صاحبی امر اولندر لیب	کیمکه صاحبی امر اولندر لیب
کیمکه صاحبی کوزلی کولک اشراق	کیمکه صاحبی اولسه اول اندن ابراق	کیمکه صاحبی اولسه اول اندن ابراق	کیمکه صاحبی اولسه اول اندن ابراق
کیمکه صاحبی انفا کر اولسه دراز	کیمکه صاحبی صا حیدر فهمی آز	کیمکه صاحبی صا حیدر فهمی آز	کیمکه صاحبی صا حیدر فهمی آز
کیمکه صاحبی انفا اوجی کر اولسه طوب	کیمکه صاحبی صاحبی اولور طروب	کیمکه صاحبی صاحبی اولور طروب	کیمکه صاحبی صاحبی اولور طروب
کیمکه صاحبی ثقیه انفا اولسه بول	کیمکه صاحبی کبر و حسد طولش اول	کیمکه صاحبی کبر و حسد طولش اول	کیمکه صاحبی کبر و حسد طولش اول

انگیز کیم اولسه عریض	شهرت اوله درمربض	انگیز او سکیم اگر بیدر	همت انگ فکری بیدر
اغزی کو چکدر کوزل	لیکن اولوریز و چکل	اغزی یو کدره جوجع	اگری اولدر شفع
اغزی کیم بیدر زنگ	هیت بضی انگ	غتمی سوز اولسه کر	کیردن اولدر خبر
صوت د قیق ارکشی	شهرت زندر ایشی	ارکشی مسلی زنان	اکبری سوبلر لان
سوزده کیم اولسه سربع	فهمیدر انلر فجع	کیکه سیدر قیبا	همتی وارمرب حیا
مس چخال اولسه اوجان	خلقه ایدر بدکان	خنده می جوق اولسه ها	اویمه سن اندن حیا
بور کویچ و سوزلنیز	اولسه او جاندر عزیز	یوقه و اجرد و داق	صاحبی ا کار سبقت
شفه غلیظ اولسه پیل	صاحبی مضطرب ثقیل	دیشاری ایری اولان	ایشلر اول اکبر ایمان
معتدل اولان دیشی	صدق و صفادر ایشی	تکتهی خوش اوله ناک	خلقهده خوشدر انگ
اینجه ذقنی حریف	عقلیده انگ خفیف	کر ذقن اینلی اولور	صاحبی غلظت بولور
معتدل اولسه ذقن	عاقل اولور هم حسن	لیحه طویل اولسه کر	صاحبی دربی هنر
لیحه می صیقل در ثقیل	صحبتی ایلر طویل	ریش سیاه و قلیل	اولدی ذکابه دایمل
کومه که هیچ ریشی یوق	انگ اولور مگری جوق	اولسه د کرفی صفال	صاحبی در برکال
اولسه قضای عریض	حق ایلدر اول مررض	بوی اولان جوق دراز	رشدی انگ اولور از
اینجه که کردان اولور	صاحبی نادان اولور	بوی غلیظ اولسه اول	روزشب اولور اکول
بوی اولور سه قصیر	حیله می اولور کثیر	بوی اولان معتدل	خبر ایلدر مشغول
	هر بری اوسط اولان	دلبر اولور بیجان	

رباعی
جهاد ایلد بر عارف دانی بول   یار صم لطیف و رعنائی بول
جوایکیمینک بری نصیب اولر سه   اوقاتکی ضایع ایتمه تمای بول
نوع خامی قیافت اعضای باقیه بدنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیمشدر که

آموزی میوری اولان	دزد اولور ایشلر ایمان	اگری اوموزلی کشی	اگر بلان اولور ایشی
قصه اوموز زابلهک	دوشکون اوموز اسفهک	معتدل اولان اوموز	صاحبی اکلا درموز
ساعدی اگری قصیر	اولسه اولور اول شیر	رسقی اولور سه دراز	بخش ایدر بی نیاز
کر کوچک اولدیه ال	بی بدل اولدر کوزل	اصبعی اولان اوزون	اهل هنر ذوقسون
اصبعی بومش اولان	زیرک اولور بیجان	ظفری عریض اولسا	سوالی صبح و مسا
طرنقی بومری چریق	اولسه او بیلر یاز بق	طرنقی بوی و دوز	اولسه اولور دسی اوز
صدری چیق اوله ناک	خلقهده بد در ناک	صدری اگر اولسه دار	غم بر اولیل و نهار
سینه عریض اولسه اول	کوکلی هیچ اولر ملول	صدر اوموزده مک قیل	بر آینه اولمش دلیل
ذری زن اولسه کبیر	شهرتی اولور کثیر	ذری کر اولسه طویل	انده لبشدر ر قلیل
ذری زن اولسه صغیر	شیر اولور انده کثیر	سودلی مملی ولود	زوجه در اولر دود
معتدل اولسه همه	زوجه هم انی همه	لمی صلایم اولان	تیمه اولور لطف جان
خنی اولان خوش اندک	اولدی عریض و طریف	لمی اولان نک قستی	اولدی قوی غلظتی
ارقه می بضی کشی	اولدی صفات ایشی	ارقه می کوزل ادم	زشت اولور اخلاقی هم
ظاهر عریض اوله ناک	قوی جوقدر انگ	کر بلی اینجه اولور	شکلی بر نیجه اولور
ارقه ده بدیه قیل	شهرت اولمش دلیل	بطنی یو کدر غی	بطنی کوچک جلی
بطنی یولده هم قصیر	بدخوی اولور پیکر	عانه ده بتز سه قیل	وحشی اولور طبعی پیل
اوبلر غنی اینلی اولان	قبیل اولور بیجان	الهی اولان صغیر	اولدی رشید و خبیر

الهی اولان طویل	حقنه اولمش دلیل	کر ذکر اولسه عظیم	مال کبدر پیکر لثیم
اولسه کوچک انقیان	صاحبی اولمش جبان	اراسه یول خصیتان	حامی در پهلوان
بضع اگر اولسه صغیر	صاحبه سیدر خطیر	اولسه ملغم کبیر	شهرت زندر کثیر
نغزی اولان پک طویل	شهرتی اولور قلیل	اعرج اولان برقی	کبر و جسد در ایچی
رکبه می اولان یول	یو کدر و او خیم یول	ساقی غلیظ اوله ناک	اولیه لطفی انگ
کجهی ملغم زنی	شیرینی عذایت انی	او کجه می یوقه اولان	دلبر اولور بیجان
او کجه می فالین اومرد	اولدی شجاعتده فرد	ایا غنی اینلی کشی	جور و جفا در ایشی
کر اوزون اولور سه پا	صاحبی در بر حیا	اصبعی اولان اوزون	فهم ایلدر بر فزون
خطوه می طار اوله ناک	جنبتی خوشدر انگ	چونکه ترمانا اولور	عقل اکا حیران اولور
یت	ادی اولدر راورفتاری	مردده احیا ایلدر او کفتاری	

حسن زنانه دلیل	اوقوز ایکی رسم پیل	دردت بری لازم سیاه	صاح قاش و کرک کوز آه
دردت بری اق اوله زین	لون و دیش و ظفر و عین	دردت بری لازم قزیل	خدولاب و لثه دیل
دردت بری واسع کرک	قاش کوز و سینه کوبک	دردت بری ضیق اوله درج	انف و صماخ ابط و فرج
دردی کبیر اوله نیز	ذدی و سرین بضع و دیز	دردی کوچک اولی	انف اغزی یاغ الی
صوت بلی اینجه هم	شکلیده بر نیجه هم	لمی سمین و طری	اولی قیلدن بری
بویله قیافتلی تن	اولسه کوزلدر اوزن	بویله که زن خوب اولور	خلقهده محبوب اولور

نه کیم جدی شریک بیان رسوم جمال زنانی حضرت زلیخا تک شایسته عیان ایتمشدر
نظم

کرچه حسن بیانه صغیر ایدی	نه کیم عشق جان صغیر ایدی	لیک بر حرف ایشت کابندن	لیک بر حرف ایشت کابندن
دیه بر ذره آفتاب بندن	قامتی سرو باغ رحمت ایدی	برک و باری صفا ولدت ایدی	برک و باری صفا ولدت ایدی
آب لطفیه چونکه بولدی نما	خلعت اولمش ایدی لطافت اکا	دام عقل ایدی فرق تنک موی	دام عقل ایدی فرق تنک موی
فرق اولمز دی مشکدن بوی	اینجه قیل یاردی شانه سبی ایلر جست	فرق نازک قودی میانه درست	فرق نازک قودی میانه درست
ایکی دیجور تار زلفینی	لیل اینجده نهار مایینی	النقی لوح نور ایدوب الله	النقی لوح نور ایدوب الله
سبق حسن الوردی آندن ماه	قاشی اول صحفه سرو را وزره	نون در صان بازلدی نور اوزره	نون در صان بازلدی نور اوزره
نوی التنده عین صاده مثال	ایکسندن کورندی نص جمال	کوزری اهل مکرله الیسیدر	کوزری اهل مکرله الیسیدر
ای یوزینک کونش زوالیسیدر	لاله خنده خال عشبروش	کویسا کلستانده طفل حبش	کویسا کلستانده طفل حبش
الف انف و صفر نقطه خالی	جمع اولوب بر اینک اون اولدی جمال	عارضی جنته غونه ایدی	عارضی جنته غونه ایدی
کلاری انده کونه ایدی	دهنی صغمدی انگ خخته	بر سخن صغیر اینک اول دهنه	بر سخن صغیر اینک اول دهنه
نه دینسون لبی زلالسندن	صولانر کن دهن خیالسندن	دهن در فشان تکلامه	دهن در فشان تکلامه
ایلمی قوت چان تبسمه	کلمه نور ایدر ثریا دن	سوزی لذتی قند و حلاوت دن	سوزی لذتی قند و حلاوت دن
گاه لطفیه لعل خندانی	عقد دل اچاردی دندانی	دردندانی لعل خنداندن	دردندانی لعل خنداندن
کوز نور نور حق کبی چاندن	زخمن قیلدی حق شکردن سبب	حسینی عیدینه ویردی زینت و زیب	حسینی عیدینه ویردی زینت و زیب
مکر سبب اینک زخندانی	چاه آیدب اولور دی زندانی	نیجه دل جان ویردی اول سببه	نیجه دل جان ویردی اول سببه
دوشتر ایدی اوچاه آسینه	زنی سینک حلاوتی جان	غیغی سینک زکافی جهان	غیغی سینک زکافی جهان
غیغی کیم معلق آب ایدی	صانکه ترشیده ده کلاب ایدی	بوی اولمشدی زلف ایلد مستور	بوی اولمشدی زلف ایلد مستور
برای کافر و بری کاهور	کون کبی طوغدی چون اوسپن بر	یلدی نقصانی قول اولدی قر	یلدی نقصانی قول اولدی قر

برگوش لوح ایدی اویینه همان	اول کومش لوحه نقش بندجهمان	ایکی نقش ایلش ترنجیه کبی
برکل اویتنده ایکی غنجه کبی	ایکی ساعد ایکی سبیکه سیم	اوماراندن زکاتی در یتیم
حسینی اعجازی نه انک بر همان	یدیضاسی کافی ایدی همان	کفی عشاقه راحة الارواح
پرمقی دل کلید نه مفتاح	حسن اول دلبرک کیم ایده عیان	که بناتنده عاجز ایدی بیان
لیکن اندن یازسه بر پرمقی	قلعه شوقدر کاور انجیق	کیم انک پرمقن کورن آدم
اولدی دیوانه رفیع اولندی قلم	قولار بی کهر قوریدی همان	ایجه ییلن کر قوریدی همان
اولیه خوب ایدی بیلی کیم آتی	قیلجه قالوردی کوره نلجانی	سیرایدن اول همایی طاقندن
برکبوتر صافوردی ساقندن	عالم حسن اسکامسخر ایدی	مهرایله ماه کنیز و چاکر ایدی
یوغیسکن زیب و زیور حاجت	ایلدی میل زیور و زینت	

اما زمانه زانی حسانه اولوب منانه اولد قلیچون کمال و جمال مالله اوله نلک زلال وصالندن ایسه خیال
جالی یلک قات الذوالاد

یت	تخیل ایلمی انی کوکل حضوری بولور	تذکرده وصالی قدر تلسذ اولور
یت	بکایکانه درد لبر خیالی جانه محرمدر	اینهمه موقسم یارم اودر کیم دلده همدمدر

نظم	کرچه دلبر در خوش آیین در زنان	فاقصات العقل والدين در ایشان
	زینهار ای مرد عاقل ازینهار	کامل ایستل ناقص ایله اوله یار
	هیچ اولورمی لایق اهل کمال	مختره هر ناقص اولق ماه و سال
	نفس الینه و برمه بوجان یاقه من	شهرت اودیه نیچون جان یاقه من
	نطفه تسده مایه جان بخشدر	شهرتوار و روجه چاکل رخسدر
	ایتمه انی راه حقه نلک ولولک	ایده من من چونکه بی مرکب سلولک
	چون خیال دلبره جان میل ایدر	اول پرایله سمت اعلا به کیدر
	پروبال جان اولور حب خیال	نطفه دن پید اولور اول پروبال
	پروبال روحی کسرا یلر جماع	خلق ایسه ظن ایلرانی انتفاع
	آرزوی مرد زندر اتحاد	عاشقه زندن تخیلدر مراد
	قبله صورت پرست اولدیه زن	قبله اصحاب دلدر ذوالمن
	نقش صورتدن یوبوب آینه کی	ایله مرآت معانی سینه کی
	نادر و نلک نور حقندن اوله بر	درج روحلک معرفندن طوله در

نوع صایع و قیافات اعضا نلک تعدیل دلائل اضدادی و اختلاف نفوس ایله مختلف اولان احکامی ییلدیر
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلدر که قیافات اعضاده ذکر اولان دلائل اضداد شخص
واحدده جمع اولسه لرحله سنی اعتدال معمور و آباد ایلر مثلاً کوسه نلک بوی طویل اولسه اول کوسه در
دیوا کاظم اولنیز زیر که اعتدال بولمشدرانی کیم طاکار و کر بوزیده نورانی اولدیه سانی اهل دیده نور کار پس
برکسه ده قنق جابک دلائلی اکثر بولندیه اول کسه اول جابیده بیلنشدروا کر برکسه به نور حق بصیر اولسه
انک فراسق دلائل مذکوره دن مستغنی بولنشدروا زیرا که خبرده حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضر تارندن و انقوافر اسة المؤمن فانه یظن بشارته نقل اولنشدروا چونکه علامات مذکوره نلک جمله سی نفس
حیوانیه نلک اخلاق و اوصافی دلائلدر پس اگر نفس انسانیه اماره ایسه اول نفس حیوانیه اسیری اولدیفندن
انک حکمتلک داخلیدر که ظلم و ظلمندن و جهل و کدورتندن اوصافی صافی دکادر کاهی شیطان صفتلی
و کاه صافی و کاه صافی بولنشدروا حال بوکیم صورتنا انسان کورنشدروا کر نفس انسانیه لوامه
ایسه کاهی مغلوب نفس حیوانیه اولوب کاه کاغالب اولدیفندن بو نفس کاهی حیوان صفتلی و کاه انسان

صفتلی بیلنشدروا کر نفس انسانیه ملهمه ایسه دایمانفس حیوانیه نلک اوزرینه غالب اولوب طمئنه اولدیه
بحکمی صلحه و نزاعی رضایه منقلب اولوب شررا کاخیر محض اولور و بوخیر و شرانک قیدی اولوب نفسی روح
مطلق اولور و جمله واری نلک ایلدیکندن اغیاری اکابار اولور و کندنده نشان و علامت قانزوانک وصفی سیانه
کلمز کل ای خنی اوفوت خانی بولنلکدن بکوب کندیکي خال ایله و نظرگاه خدا اولان قلابکی ماسوادن باله ایله
اندن انک انیس القلوب اولدیفن ادرالک ایله و محبتیله عاداتی خرق ایدوب چالک ایله (یت) کیمکه استرسه انفس
دلدارن) و برمسون ماسوایه دلدارن قطعه *

زمانه خلقنی فهم ایله اولمه من مغرور کوکده دوستی بولوب هر نظر دن اول مستور
نه لطیف و ابرار لای قابی خسته بسته لک قوی اهل غفات و جسمی سن ایله دلده حضور
چوناسه فامدر آفت یوناسی اول ناسی کدر ب ناس ایله بولسون دل انس اولوب سرور
نوع نامن بدن انسانده عروق ایچنده جریان ایدن دمک جریان جیستندن ظاهر بشره ده کورین اختلاج
اعضایی احکامیه ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلدر که

اختلاج فرق سر	جاهدن و برر خنبر	اختلاج پیش سر	اولدی دولته اثر
اختلاج جنب سر	صاغ وصولی خیر ایدر	اختلاج جبهه تر	صاغ عیش وصول خبر
اختلاج حاجب اول	دوستانق اولدی صاغ وصول	اوسطی ایدر سه کر	صاغی ذوق وصول کدر
اختلاج ایتمه ذنب	صاغی حزن وصول طرب	اختلاج ظهر عین	صاغده لوم وصوله زین
اختلاج بیت نور	صاغی رنج وصول سرور	اختلاج دنیال	صاغده مهر وصوله مال
اختلاج زیر چشم	صاغده مهر وصوله خشم	اختلاج رخنه دال	صاغده خیر وصوله مال
اختلاج انقه راه	صاغده مهر وصوله جاه	اختلاج فوق لب	صاغده رزق وصول طرب
اختلاج کنج لب	صاغده مهر وصول طرب	اختلاج زیر لب	صاغ وصوله بخش لب
اختلاج ایدن ذفن	صاغده عیش وصول حسن	اختلاج کوش ایدر	صاغده وصوله خوش خبر
اختلاج خلق هم	صاغده مال وصوله غم	اختلاج دوش ایدر	صاغده حزن وصول کدر
اختلاج بازوال	صاغده رزق وصوله مال	اختلاج زند ایدر	صاغده وصوله خوش خبر
اختلاج ساعدین	صاغده لغو وصوله شین	اختلاج رخ غید	صاغده مال وصوله کد
اختلاج ظهر کف	صاغده حزن وصول شرف	اختلاج کفدن ال	صاغ وصوله رزق و مال
اختلاج ایهام	صاغده حل وصوله کام	دترابیه سیاه	صاغده صولده آسیابه
اختلاج وسطی لب	صاغده حزن وصول طرب	اختلاج بنصر هم	صاغده جاه وصوله غم
اختلاج خنصرال	صولده خیر و صاغده مال	اختلاج صدر اولور	صاغی حزن وصول سرور
اختلاج ندی لب	صاغده جاه وصول طرب	اختلاج بطنه نام	صاغده وصل وصوله کام
اختلاج ناف اولور	صاغده حزن وصول سرور	اختلاج بهلول	صاغی رنج وصول مال
اختلاج شیکاه	صولی رزق و صاغی جاه	اختلاج اوبلغ اول	صاغی مهر وصول اوغل
اختلاج عانه بر	صاغ جماع وصول سفر	اختلاج خصیه هم	صاغده طفل وصوله غم
اختلاج مقعدال	صولده راه و صاغده مال	اختلاج نخ ایدر	صاغی عیش وصول سفر
اختلاج رکبه اولور	صاغده حزن وصول سرور	تحت رکبه قیلسه کر	صاغده راه وصول کدر
اختلاج ساقه راه	صاغده مال وصوله جاه	اختلاج وجه ساق	صاغده راه وصول ارزاق
اختلاج بطن ساق	صاغده مال وصول فراق	اختلاج کعب ایدر	صاغده وصل وصول سفر
اختلاج پشت با	صاغده حزن وصول صفا	اختلاج کعب ال	صاغده مشی وصوله مال
اختلاج ایدر سه کف	صاغده مشی وصول شرف	اختلاج ایهام	صاغده مال وصوله کام

اصبع نانی ایدر	صاعده صولده خوش خبر	اصبع وسطادن ال	صاعده وصوله جدال
اصبع نصر بودر	صاعده جدل صول سرور	اصبع خنصر ده قال	صاع و صولی رزق و مال
مختلج اولسه اکر	بر رنک ایل نظر	بونده قیل احکامی یاد	شبهه منزلیت اعتماد
کیم طمر اوشارندن	حقه رانی دیره دن	اکله اشاراتی	بکله بشاراتی

بیت (هر نه جانکیم طویرا اشارتدن) خرم اولسون دلی بشارتدن) اما تشریح و تفسیر بیچ بدن و جانک و فوائد و منافع و قوا و اعضا تک تفصیل و تذیلی کثیر و طویل اولوب مطلوب جز بجز اولان معرفت خدای جلیده بوجه تمثیل و تسمیه بواجال جیل دخی معین و دلیل اولمه یان احوال بدن عالم انسانده بی طویل تقیل کلام ایل تحصیل مرام و تعدیل نظام و تکمیل مقام اولمشدر زیر که احسن تقویم اوزره خلق اولنان و ایکی جهانی جامع بولنان حضرت انسانک بدن شریفنک هر بر عضو لطیفنده اولان دقایق صنایع خلاق باری تعالی حضرت تکریمه نظر خیرت و عبرتله سیر و تماشا قیلتوب تفکر و تذکره تأمل و تخیل اولندقدده فهم و ادراک کنده عقول و مغول عاجز و قاصر اولوب وصف و بیاننده مہوت و متعجب بولمشدر سبحان من هو الخالق الباری المصور البديع الحكيم الذي خلق الانسان في احسن تقويم ثم المولى وتم المدين قتيار الله احسن الخالقين

باب خامس

ادی عالمه تطبیق و انقیاض افاقه توفیق ایدوب امثال ابراهیم معانی دو جهانی بوجود انسانده بولوب بدنده اولان اعضا و قوا تک جمیع اشیا به انفراد اوزره وجود ایلد مشایهت و صحت بدتک حفظ و حراستی مواظبت و ضووت طبیعیله روح بدندن مفارقتن فصول اربعه ایلد تفصیل ایدر (فصل اول) بدن انسانک ازمنه و امکانه به مشایهت و مماثلتن سکر نوع ایلد بیان و عیان ایدر (نوع اول) عالم آدم ایچون خلق اولندیغن بیلدیرر (ای عزیز معلوم اولسونک اهل عرفان دیشدر که حق تعالی ایکی جهانی و اندرده اولی بالجه انسان ایچون ایجاد و موجود ایلشدر تا کیم عالمده اولان صنعتله نظر قیلوب اشیا به بولنان حکمتلری یلسون و جملتک امثالی کندی وجودنده بولندقدده معرفت نفسه ابروب اتدن معرفه الله میسر اولسون زیرا که حق تعالی نظم کریمده و ما خلقت الجن والانس الا ليعبدون میورمشدر و حدیث قدسیده اعرف نفسك بالانسان لتعرفني امر شریفله معرفت نفس وسیله معرفت رب اولدیغن طیموزمشدر چونکه حق تعالی انسانی کندی معرفتیچون خلق ایدوب کندی معرفتی موقوف معرفت نفس انسان ایتشدر پس البته انسانه کندی نفس بیلک استعدادی و برمشدر تا کیم نفسی معرفتدن خالق معرفتنه وصول بولسون نه کیم خبرده من عرف نفسه فقد عرف ربه و ایدر اولمشدر اگرچه مفتاح معرفت الله معرفت نفس بیلشدر و مفتاح معرفت نفس معرفت عالم قیلمشدر لکن حق تعالی انک افاق عالمده اولان بدایع صنعتی اناری بالجه کوروب اسرارنه ابرمک و انفس ادمده بولنان کمال قدرتی اطواری بالکلیه یلوب انواری کورمک و اندن مطلب اعلا اولان معرفت حضرت مولایه ابرمک شغل کثیر و امر عسیر و سرمغلق بولمشدر زیرا که انسانه ممکن و میسر دکادر که رؤس جباله صعود و قعر بحاره نزول و درون ارضه دخول ایدوب عالم سقلینک هر برینی کوره یله و جمیع احوال و اسرارنه مطلع اوله و فوق سمایه عروج ایدر که افلاک و نجومک حقایق و دقایقنه تمامیه ابروب عالم علونک احوال و اسرارنه کرکی کبی واقف اوله و عالم ملکوت معوانه دخول ایدر که عالم ارواحک احوال و اسرارینی کاهی عارف اولوب عقول و نفوس افلاکی مشاهده قیله و اندن خلاق عالمک بوجه کاتسانی ابتداع و اختراعندن و اجزاء عالمی ذره ذره آفاقا تا قلب و تربیه سندن افعالی سیر و تماشا ایلد اسماء و صفاته مطلع اولوب اتدن معرفت ذاتیه بولبوله پس رؤف رحیم اولان رب العالمین حضرت نذری کمال راقتندن و غایت عنایتندن باطن و ظواهر عالمده علویات و سفلیات اشیا بدن هر نه کیم خلق ایتشدر و بوجود انسانک دخی ظواهر و باطن همان اول طور و طریقه احسن تقویم اوزره نمونه عالم خلق و تصور بایلشدر و هر نه اوصاف ایلد کیم ذات پاک متصف اولمشدر بوز روح انسانی دخی اول اوصاف ایلد موصوف قیلمشدر و نه کیم عالمی جمیع ابراهیمه کندی و به مطیع و مطهر ایلشدر کذلک جسم انسانی جمیع اعضا سیرله روح پاکه مطیع و متفاد ایلشدر

تا کیم بوانسان کندی وجودینه نظر قیلوب ترکیب اعضا سندن و ترتیب قوا سندن عالم سفلیده و عالم علویده سهولت اوزره امثال و علاماتن بولوب کندی نمونه عالم یلسون و کندی روحک جسمنده اولان انواع تصرف و تدبیر اتدن حق تعالی انک عالمده اولان انواع تصرف و تدبیر اتن بولسون و اندن افعال و صفاته واقف اولوب ذات پاکه محبت و عبادت قیلسون و معرفتی سعادتنده ابروب اهل عرفان اولسون نظم

اعلم انما الانسان	انت مجموع لا سكون	انت الخاوی لا وجود	مازی عندک موجود
والغائب عنک مشهود	بالبصيرة والعرفان	تعرفه حاضر فی الآن	جسمک ظلماتی سلفی
روحک نورانی علوی	سرک ربانی مقسوی	سازن حائر للافتان	هفتی مطرد للحرمان
افرح و آنس بذاتک	واقرا و افهم صفاتک	تمتع بجمع اشتاتک	قلبت بیت لارحمان
عال واسع بالتبیین	اعرف قدرک یا عارف	تجنی تذق لطافت	تنبس منک المعارف
تلبس ناجی الاکوان	تذکر حیاتی الا زمان	انبت واسکن یا حائر	انت قطب الدوائر
منک تشرق بصائر	منها تعلم یا انسان	انک حضرة الاحسان	

نوع نانی عالم انسانی عالم سیریه تطبیق و بعض اعضا سندن ارضه توفیق ایتشدر طریق بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونک اهل عرفان دیشدر که بدن انسان عالم اصغر و روحی عالم اکبر در زیر که هر نه کیم عالمده خلق اولمشدر بجه نک مثالی وجود انسانده بولمشدر پس جسم و جان آدم نسخه جلد عالمده که ایکی عالم تمامیه برآمده موجود و معین بیلشدر و مثلاً جمیع جمادات محسوسه به مثال اعضای انساندر و جملده حیواناته مثال اخلاق انساندر و فصول اربعه به مثال امتنان انساندر و عادات و صنایعه مثال حواس و قوای انساندر و عالم برزخه مثال افکار و خواطر انساندر و عالم ملکوتیه مثال دل و جان انساندر و بوتخیلات و تشبیها تک تفصیلی بی پایاندیر و کما به دکل که پوز بولده کما به صغیر الحق عارفک قلبیه صغیر بر بومقامده همان کونشدن ذره و دریادن قطره بیان ایدر زیرا کیم بوانسان عالم اکبر اولدیغن عیان اولوب معرفت نفسه بر همان اوله و انکله معرفت برزدان اهلته آسان اوله اما نسخه عالم اولان انسانک بدن شریفی زمین و آسمان مشایه شنده در که بوجه اندر و ما و سال مشایه شنده در که زماندر و بیلد مشایه شنده در که مکاندر و اما بدن انسانک ارضه بر مشایهتی بودر که ارضه جبال اولدیغن کبی بدنده هم عظام اولور و ارضه اشجار و نبات اولدیغن کبی بدنده هم شعر و رأس و اعضا اولور و بر مشایهتی بودر که ارضه اقالیم و ارایه بدنده اعضا و اردر و ارضه زلزله و ارایه بدنده ارتعاش و عطسه و اردر و ارضک اودیبه شنده انهار جاریه و ارایه عروق بدنده دماء جاریه و اردر و ارضه شایع میاه مختلفه الطم و میاه عذب و ارایه بدنده هم شیع اذن مر و شیع دیده شور و شیع انف ناخوش و شیع فم خلودر که بولیه شایع و اردر و اما شیع اذن مر اولدیغنده حکمت بودر که انسان اویه و ده ایکن اذته حشرات ارض دخول مراد ایلد کرده مرارت اذن انک حسنه و اصل اولوب رجوع ایلسون اول ناکت اذته دخول آتی هلاک ایتسون و اما آب دیده اول جهندن شوردر که مغله سی شحمه بندر و شحم ایه بی غل فساد کیم دندر پس اب چشمه دیده شور اولمشدر تا کیم مغله سی تازه قلوب همیشه چشمک روشنی اولسون و اما مخاط انف انکچون ناخوشدر که انده اولان مشام روایح طیبه دن معطر اولوب لذت السون زیرا که اشیا اضدادیه بیلدیر و بولمشدر و اما ریح فم انکچون خوشدر که لسانده اولان قوت ذائقه دائمی لایندده بوانسون و بدن انسانده بولنان حکمت الهیه بلانیه بیلشدر و بولم قیاسده الحق ایکی عالم بری برینه تطبیق و توفیق ایتشدر و انمشدر نه کیم عالم خارجده بولنان اشیا عالم انسانده بولنان اشیا به نمونه بولمشدر (ربانی) ای نسخه تامه الهی که تویی * وی آینه جمال شاهی * که تویی * بیرون زقینست هر چه در عالم هست * از خود بطلب هر آنچه خواهی که تویی * نوع ثالث * عالم انسانک عالم افلاک مشایهت بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونک اهل عرفان دیشدر که بدن انسانک معوانه بر مشایهتی بودر که سما ذات البروجک اون ایکی بریجی اولدیغن کبی بدتک هم طاهر دن باطنه اون ایکی طریق واردر که اذنین و عینین و مخبرین و فم و ندبین و سیره و مدلین و بر مشایهتی دخی بودر که افلاکده سبعة سیاره اولدیغن کبی درون بدنده هم بدی اعضا نفس واردر که ریه قمر و معدده عطارد

عکسجه بیلندرزیرا که عالم کبیر فشرطی بویان فلک اطلس در که اسان اهل شرع ایله
 عرش اعظم در و آنک باطنده فلک بر و چدر که اول کرسیدن عبارتند و آنک در و تده فلک زحل در و آنک داخلند
 فلک مشرید و آنک ایچنده فلک مرید و آنک تختنده فلک شمسه در و آنک زبرنده فلک زهره در و آنک التنده فلک
 عطارد در و آنک ایچری فلک قمر در و آنک باطنده کره نارد و آنک داخلند کره هوانر و آنک در و تده کره مادر
 و آنک ایچنده عالم لب باطنی اولان کره ناکدر که عالم کبیر کیهیت و شکلی بویله در اما عالم انسان کیهیت
 و شکلی آنک عکسیدرزیرا که بونک فشرطی خاکدر که بوجلدیدند و آنک باطنده آیدر که دمدر و آنک
 داخلند هوانر که بخار جاید و آنک در و تده نارد که بورد که روح حیواند و آنک ایچنده هوانر سبعة در که
 قلبک اطوار سبعة سید و در و تده روح انساندر که آنک ظاهری کرسی و باطنی عرش و هماندر زیر که قلب
 اهل عرفان بیت حضرت رجاند و ته کیم حق تعالی (ما و معنی ارضی و لاسمائی و وسع قلب عبیدی المؤمن
 الهین اللین الورع یومر مشدر و بوی روح انسان عالم اکبر اولدیفن طیور مشدر پس بوحضرت انسان معناده عالم
 اکبر در کرچه صورته عالم اصغر در و روح ایله بایای عالم کرچه بدنه مولود آدم در و حضور ایله جلد دهنه مقدم در
 کرچه ظهور ایله جلد دهنه مؤخر در مثلاً عالم کبیر اجزایه بر شجر در که عالم انسان اندن وجوده کلمش غر در
 پس عالمک علت غایبه می بونق بشر در ته کیم اصل شجره نوات غره در کذلک اصل جهان بوی روح انساندر
 و ته کیم نتیجه شجره ظاهر غره در کذلک نتیجه عالم بدن آدم در و ته کیم هر غره نواتنده کندی شجره می
 اجمالاً موجود در کذلک بوی روح انسانده جمیع کائنات اجمال اوزره موجود و مشهور در ته کیم وجود غره
 نهایت کمال اغصاندر کذلک وجود انسان نهایت امتزاج ارکاندر و ته کیم اجزاء غره جمیع اجزاء شجره دهن عبور
 آید و پراکنده ظهور و ایچنده کذلک اجزاء الهی وجود انسان جمیع اجزاء جهانک اعالی سندن مرور و افلندن
 عبور آید و پراکنده بر منقعت و بر حضرت و بر خاصیت آلوب جلدی جامع ظهور و ایچنده و فیض قبوله
 مستعد اولوب بویر نه ایله مخلوقات سائر یته دره تفرد قبولوب بونق کرم و تفصیل و احسن تقویم ایله
 بویرفته شمسدر (بیت) چار عنصر دهن مرکب نفس واحد در جهان سن کرک آدم خیال ایله کرک عالم خیال
 (بیت) ایکی کورمک شایسته در غیری بیلک عین جهل) عالمی هم آدمی بر کندی نفس بولدی اهل) چونکه اصل
 و مبدأ جهان بوی روح انسان بولند پس معاد و مرجع جهان نه بوی روح روان قیلند و زیر که بوی روح انسانی
 فیض عشق الهی بیلند در حال بویک عشق الهی عقل کل و روح اضافیدر و عقل کل ایسه جلد اجزاء جهانی
 محیط و واقیدر و هر انده جمیع اموری مدبر و کافیدر امدی نفسی بویله مشاهده آیدن عارف و لایستی بیلند در
 و جهانیه جان اولوب حیات آیدیه بولند و در عالم کبیری کو کلنده کوروب عالم اکبر اولند و ته کیم بر عارف بالله
 بوی معنایی ادا قیلند و نظم و دو اول فیلک و ما تشعیر و دو اول منک و ما تبصر و تزعم انک بزم صغیر و فیلک
 انطوی العالم الا کبر و نوع سابع انسانک باطن و ظاهری جهانک باطن و ظاهر نه مطابق اولدیفن حکیمانه
 بیلند بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیمشدر که انسانه ابتدا کندی نفسی بیلک لازمدر که
 باطن و ظاهری نه حقیقت و خلقتده نه خاصیت ملازمدر تا کیم بوی صنعتدن صانع بیلوب انک افعال و افعالی
 تجلی و تسلیلین باطن و ظاهر عالمده بوله و نفسندن بویسنه کوکل بولندن رجوع ایله روان اوله و اکا حقایق
 اشیا و قایق معنایان اوله و حضور انس ایله ادا قاله زیر که انسان صورتده بر کوکل عالمدر که اندن خارج
 بولنان بولن عالمدر چورنکه بولن عالمده هر نه و اراپسه انک منالی بو کوکل عالمده هم بولند پس ته کیم عالم
 کبیرک بخار اربعه می بیلند و کذلک عالم انسانک دخی بخار اربعه می بولنوب اکا تطبیق اولند در اما عالم
 کبیرک بخار اربعه می حب کینجه پنهان و جوهر اول و عالم ملکوت و عالم ملکدر و اما عالم انسانک بخار اربعه می
 صلب بدرده می و رحم مادرده نفقه و روح باطن و بدن ظاهر در چورنکه حق تعالی بحبت ازلیه سله کنت
 کز اخفایا حببت ان اعرف یومر مشدر و اعنی بحبت مایه خلقت عالم اولدیفن طیور مشدر و اول بحبت
 الهیه عالم کبیرک ایکی بحری اولند و اول دریا حرکت قیامدر انک فیضندن جوهر اول وجوده کلند در
 و اول عالم کبیرک ایکی بحری اولند و اول جوهرک باطنی و ظاهری وارددر که باطنندن افلاک و عناصرک
 حیاتی حاصل اراشد و اول عالم ملکوتدر که عالم کبیرک اوچنی بحری اولند و اول جوهرک ظاهرندن افلاک

و عناصر

و عناصر اولان اجسام بسیطه و چورده کلند در و اول عالم ملکدر که عالم کبیرک در دخی بحری اولند و اول
 بخار اربعه می بونکه نهایت بولند و اما افلاک سبعة سیاره به اباه علویه و عناصر و طبایع اربعه به اسمیات
 سفلیه دینند و بویا و اسمیات ابتدا حرکت قیامده در و بولندن موالید مثله وجوده کلکده در ته کیم حق
 تعالی بن و قائم و مایه طرون یومر مشدر و انی نون بحبت کز بخنی و قلم جوهر اول و مایه طرون مفرات
 عالم ملک و مجردات عالم ملکوت اولدیفن طیور مشدر و مفرات ایله مجردات انافانا کانه در و اول کجایندن
 بواجسام مرکبه وجوده کلکده در که بونر کلمات کاب امشالی حکمه نه نظام بولند و بوی کلمات الهیه بی نهایت
 اولدیفن حق تعالی بزه اطقیه طیور مشدر ته کیم قرآنده مانتد کلمات ربی یومر مشدر و نظم *

ایا بیجه بر دور آید و چار عناصر	کیم اگاه اول اوله معلوم و نه انحر
گاه ایلیه لر عالم تقریده صیران	کاهی اوله لر عالم ترکیبده سائر
تقریده چار اوله و ناچار اوله ذوری	ترکیبه کلکده سه موالید اوله ظاهر
بوجه منظر اهرده اوله معبر انسان	انسانک اوله جله طفیلی می منظر اهر

اما عالم انسانک مایه خلقی صلب بدرده اولان منیدر که اول انک اولکی بحری بولند و آنک جوهر اولی
 رحم مادرده بولنان نطفه در که اول انک ایکی بحری بولند و نطفه نلک باطن و ظاهری وارددر که عالم ملکوت
 و ملکه تطبیقی اولند در اما باطن نطفه دهن جنینک حواس و قوای حاصل اولند در که انک اوچنی بحری
 قیلند در و اما ظاهرندن مولودک اجزاء و اعضایی وجوده کلند در که انک در دخی بحری اعتبار اولند در
 و عالم انسانک دخی بخار اربعه می بونکه نهایت بولند و زیر که حق صلب بدرده پنهان ایکن بحض بحبت
 آیدی اندن بر حرکت ظهوره کلوب رحم مادرده جوهر اول اولند در که ظاهر و باطنی جسم و جان مولود اولوب
 عالم انسان وجوده کلند و در عالم کبیر بوی عالم انسانه خادم و طفیل اولند و نظم

در حکایت ایلی که طولدی عرصه خال	نه آیدی حالت بخون مست دامن چال
شراب عشق آیدی نوش آیدی حین لیلدن	زهی شراب مصنی زهی بیاله مال
جمال و عشق خدادن بولور بوی جودات	الهی انت الهی ولا اله دوال
جهان منظر صانع صفات مولادر	بوسیر ذوقن آیدر جان عارف جالاک
وایک منظر انسانک خاص منظر اودر	قیاس از انحر کا غیر منظر رایت حاشاک
فلک ملکده بوی انسان مثالی بر جوهر	هزار بار ارادم انی بولشم دراک
کمال علت غایبه نوع انساندر	دلیل حق آیدر سن طلب اونی لولاک

نوع نامن عالم انسانک عالم اخرته وجوده ایله مشایمت و مشاکلت یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل
 عرفان دیمشدر که رموز انبیاء علیهم السلامک بر مناسبتی یعنی عالم انسانک عالم بقایه بر مشایمتی بوددر که
 مبدأ دخول عالم بقا اولان مونه مثال عالم انساندر هضم اول غدا در و قنای بدنه مثال هضم نایندر و ایکی
 نشویه مثال هضم نالندر که دم خالص وجود بولور و هضم شرا حسانده مثال هضم رابعدر که منی حاصل اولور
 و هضم نه مثال صلب بدردر که منی انده جمع اولور و حساب و کتاب و میزانه مثال جوهر نطفه ده حاصل اولان
 تأثیران اوضاع فلکدر و صراطه مثال طریق مشانه بیدر و وحییه مثال درون بصددر و کثره مثال
 نطفه مادر در و جننه مثال زجر در که انده انواع نعمت اولان حواس قوایه حیات جان بولور و لقای مولایه
 مثال اندن متولد اولمدر که حسن و جمال انسانی کوروب دید اریاره حیران اولور و بر مشایمتی هم بوددر که مونه
 مثال نومدر و شیطانیه مثال واهمه در و بر زخمه مثال رؤیادر و ملکوتیه مثال واقعه در و جلدیه مثال
 درون سینه در و منکر نه مثال تدبیر و اختیار در و طلمت قهره مثال حقه در و عذاب قبره مثال نقیسی
 جهالتدر و نور قبره مثال حضور در و نعمت قبره مثال معرفت نفسدر و اسرافیه مثال عشق الهیدر
 و صورته مثال خلق اناندر و محشره مثال حسن مشرکدر و قدر اعماله مثال قوت حافظه در و میزانه مثال عقل

نظر پذیر و صراطه مثال قوت متفکره در وجهه مثال سچین طبعه متدبر و زبانه مثال اخلاق ذمیه در وعذاب
 الهیه مثال شکر و ادب و شغل ماسوا و اعتراض و شکوادر زرا که هب ایدوب ایلین بر مولاد و حوض کوثره
 مثال شراب محبت و جنت اعلایه مثال قلب عارف و حور و غلمان مثال اخلاق حیده در و انوار و ارمیه به
 مثال آب علم و غیر علم و عمل رضا و خیر عشق و نغم خلد مثال کثرت و وحدت بولمدر که خلوت در انجمن در
 (یت) نغم خلد حلاکت بر کسی صائب که دست و آب به نغم چپان نیالاید و لقای مولایه مثال فقر
 حقیقی بی پولوب لای اولمدر و سدریه مثال رأس و وجه انساندر و شجره طوبایه مثال شعر رأس و اندر
 و طوبای زربایه مثال دخی اعضا بدن موزوندر زرا که بدین ورجان و اصابعی اغصان طوبی و کبی
 سر تکرور و لوح محفوظه مثال قوت حافظه در و قلم اعلایه مثال قوت خیالدر و کبی و سمیعیه مثال جمیع
 دماغدر و اولان و برده و کورده بولنان ملائکه به مثال حواس و قوای بدندر و عرش عظیمیه مثال
 سر انسان کاملدر و اول حقه و اصلدر (یت) تخت دل معمور شد بال از هوا بروی الرحمن علی العرش استوی
 و حق تعالی مثال اولمدر که روح انسانی مثال اوله ته کیم قرآنده (لیس کله شی ییوره سندر و الله المثل الاعلی بی
 طیوره سندر نظم

ای کوکل سنده در اول قاف قناعت سنده	سنده در عقل و ادب اذقی بلاغت سنده
سنده در عشق الهی جان حسن ملاحت سنده	سنده در بخت علائج سعادت سنده
سنده در علم لدن رمز بشارت سنده	سنده در سرخند ابار امانت سنده
سنده در کنج ثمان عین کرامت سنده	سنده در کان کرم ذات هدایت سنده
سنده در خرازل سکر و فراغت سنده	وارا یکن طاقی اوزون بونجه فراست سنده
سنده در نور خلد الطف و عنایت سنده	حاصلی سنده در اول غایت غایت سنده
سنده در دوری هنر دوری مهارت سنده	سنده در ضبط الهی ربط امره اطاعت سنده
سنده در خلق جهان جمله عمارت سنده	سنده در بحر ایل بر جله ولایت سنده
بوجهان و ارفی خوش بولدی نهایت سنده	وارلغ عشقه دکش ایل فراغت سنده
سنده در دوزخ سوزان دخی جنت سنده	سنده در ابکی جهان ملکی تمامت سنده
غافل اوله کوزلک اچ عالم کبری سندن	سدره ولوح و قلم عرش معلی سندن

فصل ثانی انسان کنندی وجودندن خالقنک وجودنی و کنندی صفاتندن صانعنک صفاتی و کنندی بدنی
 عالمده بولنان تصرفنندن رب العالمین حضرت تباریک یولک عالمده اولان تصرفاتی و کنندی نفسی
 تنزیدن حق تعالی تنزیه ذاتنی فهم و ادراک تمیز و تشبیهاتی و انسان کاملک علاماتی التي فوع ایل بیان
 و بیان ایدره فوع اوله انسان کنندی وجودندن خالقنک وجودنی ادراک طریقی یلدر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل عرفان دیشلدر که انسان کنندی وجودنه دقت نظرله خالقنک وجودنی یلوب عارف
 بالله اولور زرا که برکته تفکر قیلکه که بوجودندن خبر و اثر یوغ ایکن حال کنندی وجودنی کوروب
 یلمه و کنندی خلقنه دقتله ناظر اولسه اول یقن ایدره که بوندن مقدم ایکی طره ماهی ایدی نه لای و ارایدی
 نه نهمی نه عظمی و ارایدی و نه عرق نه قانی و ارایدی و نه جانی نه عقلی و ارایدی و نه اذعانی انجق منع الهی
 برله مکردهن عیایب ظاهره و غریب باطنه وجوده کلوب نیجه اعضا هنرمند و اخلاق دلبستدایه مزین
 و بهره مند اولندو چونکه انسان بومد کورانی ادراک ایدر محقق یلور که بر خانی و ایدر که جمیع ذرات جهانه
 متصرف و جله دن و ژرفا علدر و جمیع اشیاک ظاهر و باطن یلمکده محیط و شاملدر و هر جسمک هر عضو نه
 هر جز نه و هر دمده قدرتی و حکمتی و دخی ساری و جاری و کاملدر و انسان هر نه قدر کنندی بدنی خلقنک
 تکمیلنه و اعضایی منافعتک تفصیلنه دقتله نظر ایدره خالقنک معرفتی و صانعنه محبتی اول قدر از دبار
 بولور و یلور که وجود دانسه موجود و معهود و مدد اولان اعضا و حواس و قوتلر و علوم و فنون و صنعتلر
 بالجله حضرت صانع حکیمک و رؤف رحیمک بونوع انسانه محض لطفندن و عین عنایتندن و عزم راقندن

و کال رحمتنندر ته کیم کلام قدمنده ان الله بالناس لرؤف رحیم ییور مشدر و حضرت حبیب اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم ان الله ارأف بعیده و اشقی علیه من الوالده البره بولدها الرضیع ییوروب حق تعالی لیک
 رب العالمین و ارحم الراحمین اولدیفن طیوره سندر پس وجهه معهود و اوزره معرفت وجود معرفت حی و دود
 حضرت تباریکه مفتاح و مرآت اولغه قایلدر اللهم ارزقنا معرفه وجودنا من عین جودک بشم و دقربک یاودود
 وجود جود الهی حیات بخش کریم نفس عطیه رحمت کلام فضل قدیم
 بدن بنای خدار و روح نفیحه تکریم قوی و دیمه قدرت حواس صنع حکیم
 بوکارخانه ده یلمس نیم نیم نوار
 بوکارخانه ده بر بشقه کاروبارم یوق نه وار سه جله آنکدر براوز که وارم یوق
 بجهانه کله ده کتمکده اختیارم یوق نیم نیم دبه جک الله برمدازم یوق
 بوکارخانه ده یلمس نیم نیم نوار
 عدمدن ابتدی بی قدرتی بر آورده غدای ایلدی آماده رحم مادوده
 نوال ظاهر و باطنله ابتدی پرورده بقله چکدی ظهور جالنه پرده
 بوکارخانه ده یلمس نیم نیم نوار

فوع ثانی صفات روح انسانک صفات حضرت رحمانه من وجهه مشابهتندن وحدت ذات پاکنی ادراک
 طریقی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل عرفان دیشلدر که اعضا بدن انسان اجزای عالم ابدیه
 من وجهه مشابه اولدیفن کبی صفات روح انسان دخی صفات ثبوتیه رحمانه و اسماء حسنا سته جز و مشابه
 بولمدر ته کیم حضرت رب العالمین حی و علیم و معبوع و بصیر و متکلم و قادر و مرید و متصرفدر
 کذلک روح انسان حیات و علم و سمیع و بصیر و کلام و قدرت و ارادت و تصرف صفاتیه متصرفدر لکن روح
 انسان صفاتیه محتاج الات اعضا و صفات مولایه الات اشیا به محتاج اولمندن میرادر و ته کیم
 حق تعالی رحمن و رحیمدر که اسماء حسنا سته متصف رشید و بصیردر کذلک روح انسان اسماء حسنا سته
 متصف اوله یلور لکن الات اعضا به محتاج اولور و ته کیم مراد الله اولدیفن فلسفه حرکت قیلز و کوا کب تأثیر
 ایدوب عناصر برمتزج اولور و مولد مرکبه وجود یواز و بونجه حکمتلر ظهوره کلز کذلک روح انسان مرادی
 اولدیفن لسان مو یلز و قولنی دکلز و کوز نظر ایز و وال طوغز و ایاق کتیز و اعضا کالنه تجزین روح انسانک
 بدنده متصرف اولسی حق تعالی لیک عالمده متصرف اولسی مثالدر و ته کیم بقای عالم حق تعالی ایل
 قائمدر کذلک بدن انسان روح ایل قائمدر و ته کیم اجزاء عالمه نظرله افلاک و عناصر و موالیدک اشکال
 و احوال و الواتندن کثرت بی نهایت کور و نور حال بوکیم وحدانیت ذات پاکیه اعتبار ایل جله شی بر حکمتک
 تحت قدرت و حکم تصرفنده مظاهر افعال و صفات اسمادر کذلک اجزای جسمه نظر اولمده عظام
 و اعصاب و عروق و انلک اشکال و احوال و افعال سندن و افر کثرت کور و نور حال بوکیم جله شی بر روح
 پاک تحت حکمتنده اعضا و حواس و قوتلر و سمیع و بصیر و معرفت معنی هویدا ایدر که هدایت حق ابر بشوب بومعنایه
 واقف اولور سندن کثرت صفات ایچنده وحدت ذاتی بولور سندن و حضرت ابراهیم علیه السلام کبی ملکوت
 سموات و ارضی دله بصیرتله کور و سندن زرا که معرفت نفس و معرفت رب انجق عالم دله حاصلدر و معرفت
 نفسه ابرن معرفت حقه و اصلدر ته کیم من عرف نفسه فقد عرف ربه زمری بومعنایه شاملدر زرا که
 روح انسان بر مرآت مجلادر که انکه کور کل محل مجلادر اسمکرسن کدورت بدندن بکوب صفای قلبی
 بولور سندن نور عشق ایل طوب عالم وحدته کلور سندن و آشنای حق اولوب انکه کله فالور سندن (نظم)

وحدت عشق طلب قیل ماومندن ایت فرار	بر عدددر کیم مرآت بدن اولورده صدهزار
بحر عشق ایچره قوار و احدر یکن لیک	بولدی بوتلر و قوتندن بوکثر اعتبار
ظرف ناخوش بدن اولور و لایع آب شیرین روان	کرخوش اولمدر مراد اول آشنای چو بیار
قشر دندر دانه آنک کور و نازک کشر تی	عصر اولمسه جله بر در شیر آنکدر و ناز

اولی استرشن کو کالده سرور و کوزده نور	جسم خاکی قوی همان قبل عشق باکی اختیار
آشنای عشق اولور سن دولت سمرمد سنک	نقد اولور سن هر مراد کسندده فالمر انتظار
عشقه فانی اولور سن عارف آگاه سن	فارغ و آزاد اولور سن فالمر اصلا اعتذار
بار غار کسندده در هونه دیلر سن مفسن اول	اج لا طوت دامنک قیل کند یکی بوس و کار
سن سکا کل سن سی ییل کیم ای حق نه سن	صایحه جسمک کیم کو کادر غار یار و یار غار

(نوع ثالث) انسان کندي بدني عمل کننده و انسان تصرفات بدن حق تعالیست ملک عالمده اولان تصرفاتی ادرال ایتمک طریق یلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل عرفان دیشلر در که حق تعالیست ملک عالمده اولان سلطنت و حکومتی و جمیع اشیا به بولنان تأثیراتی و ذرات عالمی تربیه ایلدیه تصرفاتی انسان کندي بدتده اولان سلطنت و حکم و تصرف و حرکات و افعالی قیاسیه بیلک نمکندر که حق تعالیست امرینه ذرات جهان نه جهندن امثال ایدر لرزیرا که روح بدنه نه کیفیتله متصرف اولدیغین بلعینجه که کند کده در خدای عالمک جمیع جهانده نه کیفیتله متصرف اولدیغین ادرال ایتمک نیجه ممکن اولور (اعرف نفسك یا انسان لتعرفنی) - یوردیغی بومضون ایچونده و مثلاً سن بر کاغذ اوزرینه (بسم الله) یازمق مراد ایلد کده ابتدا روح قبل کده انی یازمغه میل و ارادی حاصل اولور بعد روح حیوانی واسطه سیه اول میل و ارادت دماغه واصل اولوب انده بولنان قوت حافظه ده صورت بسم الله ظاهر اولور بعد بر عصب ایض ایلد اول صورت حافظه دن روتس اصابعه نازل اولور بعد اصابع ارادت قلب ایلد و اعانت حواس ایلد و واسطه قلم و حبر ایلد کاغذ اوزرینه بسم الله یازر کذلک حق تعالیست اراده علیه سی بر نسته ظاهر نه تعلق ایلد ابتدا اول ارادتک اثری غرضه حاصل اولور بعد عقل اول واسطه سیه اول ارادت کرمی به واصل اولوب انده اولان لوح محف و ظله ظاهر اولور بعد عقل حاضر اولان روح القدس انی افلاکدن عناصره انزال ایدر بعد حرکت افلاک و شعاع کواکب واسطه سیه امهات طبایع اولان حرارت و برودت و یوسیدن اول مراد اولان نسته وجوده کاو که موالید ثلاثه دندر کائنات جویمانددر ویا انزه طاری اولان اشکال و احوال و افعال متوالیه دندر و نسته کیم کاغذ محل کابیت اولوب اشکال حروفی حفظ ایتشد کذلک امهات طبایع قابل اشکال غیبیه اولوب ظهور ایدن اشکالی حفظ ایدر اولمشدر و حق تعالی ابداء عرشه مفسوب اولان معانی بی طریق مذکور ایلد عالم اسفله انزال ایدوب انواع ترکیب ایلد اجسام ایلد بیکندن کائنات جوایله موالید ثلاثه بویجه اشکال صورتیدر اولمشدر پس مثلاً زده روح انسانک مرادی داعیه سنک کو کاده حصولی حق تعالیست اراده علیه سی اثر سنک عرشه ظهوری مقامنده در بدن انسانده روح حیوانی جهاندده عقل اول مشابه شده در قوت حافظه لوح محف وظنک برنده در و عصب ایض عقل حاضر حکمکنده در و اصابع بد عناصره سقیه شکنده در و حواس قوی افلاک و نجوم امثال ایدر و آلات کابیت امهات طبایع انبیا بهیدر و خطوط مکتوبه کائنات جویموالید ثلاثه نظائریدر که بومثالده بسم الله در چونکه انسانک قابل جمیع بدتده متصرف اولوب اعضائی بالجمله قلبنه مغلوب و مطیع اولمشدر انکیچون عوام انسانی کندي قلنده ساکن بیاشد کذلک عرش عظیم ارادت ملک قدیم ایلد جمله عالمده متصرف اولوب جمیع اجزای عالم عرش اعظمه مغلوب و مطیع اولدیفندن نیجه لاملال الملکی حاشا عرشه ساکن اولمش زعنه ذاهب اولمشدر پس (ان الله خلق آدم علی صورته ليعرفه) رمزی بوندن مفهوم اولوریزیرا که سلطانی نه سلطان ییلور و قدر سلطانی غیر سلطان نه ییلور اگر حق تعالی سنی بویدن نمکندده پادشاه ایتسه ایدی و امور سلطنتی سکا تو بیض ایتسه ایدی و سکا غورنه عالم اولای ایچون بونسخه فی بخش ایتسه ایدی سن اول سلطان جهانی نیجه عارف اوله ییلور لیس اول قدیم لایزاله یوز ییک جد و نسا اولسون و اول کریمی زواله یوز ییک شکر و بیاس اولسونکه بویدن نمکنتی سکا مستخر ایدوب سنی کندي عالمکده سلطان ایتشد و قلبکی عرش دماغکی کرمی و شزانه حافظه کی لوح محف وظنک ایلددر و جمیع اعصاب و عروق و معدن حواس قوی بولنان دماغکی افلاک و نجوم ایلددر و اعانت اوچو ار حکمی عناصره و کیفیات ایدوب جمله فی سکا مطیع

و منقاد ایلشدر و جمیع مخلوقاتدن سنی احسن واکل واکرم و افضل ایدوب جمله کائنات اوزرینه غالب و عالی ایلشدر و مسجود ملک و مخدوم ملک ایدوب انجق کندوبه ساجد و عابد ایلشدر و سکا بوتقریب ایلد کندي معرفت آسان ایدوب انس محبت انعام و احسان ایلشدر پس همان سن کندي قلبکدن و نمکنددن و سلطنتکدن غفات ایتسه سن تا کیم کندي خالفکدن و مانعکدن و ربکدن غافل اولوب ابراهه کتیه سن اگر بوشموده واصل اولور سن جمیع اشیا بی کو یکک و فائق کوروب جمله امور بی برینه مناسب و موافق و لایق بولور سن و نار معارضه دن بعید اولوب نعيم تسلیم و رضاده مقیم و سعید اولور سن زیرا که جمیع موجودات اول صانع حکیمک ایجاب دونه تیدر و نقش بد قدر تیدر پس بونقوش جهانه بد و یلنوب تعییب ایدن کسه نقاشی بکنیوب غیبتن ایتش اولور و انک عقل قاصری هر نسته ده بر نفع ظاهری و هر شرده بر خیر باضری و عراشده نیجه حکمت قادری ادرال ایتمک بیکندن چون و چرا هر نه نیجه ایچوب کندوبی اعتراض ایتشه انش اولور بونسخه هر نسته برنده مناسب وضع اولنوب و عراش موافق و حاجتیه لایق بولمشدر زیرا که هر ظلمه بر عدل و هر شرده بر خیر بیاشددر شکیم (الخير فيما وقع و ليس في الامكان ابدع مما كان) دینا مشدر و خبرده (ما من شر جزئ الا و بضعن خیرا کایا کلشدر و قرأ انه ان الله بالانسان لرؤف رحیم یورمشدر) (بیت) هر چیز که هست آنچنان می باید که ان چیز که ان چنان غی باید نیست بیت هر اشئی حقن ییلور خلقی او فوئش (حق شناس) اول کور کیم خیره شر و عدله ظلم و اثم لباس (نظم) حق حقن غافل اوله حاضر اول * هر ایشده حکمتیه فاطر اول * برز و شر ضمیمه خیر کای بول * پس قضا ستمه رضاده ماهر اول (نوع رابع) انسان کندي نه سنی تنزیدن حق تعالی فی تنزیهنک ادرال کی طریق یلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل عرفان دیشلر در که انسان کندي نفسنک تنزیهی مثالندن حق تعالیست تنزیهن ادرال ایتمک نمکندر شکیم روح انسانی کو کلدن یور که و یور کدن جمیع اعضایه متصرف در حال بو کیم اوزر امری ربانیدر که انک حقیقی خیال ورده کلکدن منزدر و مقدر ایتکندن مقدسدر و قبول قسمندن میرادر و اشکال و الوانن مراد حق تعالی هم خاطره کلان او هامدن منزدر و خیالده اولان اشکال کلدن مقدسدر و زمان و مکاندن میرادر لکن تصرف فی زماندن عاری و تقیباتی مکاندن خالی دکادر و نسته کیم وجود انده بولنان و داد و محبت و راحت و محنت و طعم لذت و غم و سرور و ذوق و حضور و مفا و کدر و جمیع و بصروشم و صدا و سائر حواس قوی کبی صفات روحن وجودی مقرر در لکن حقیقت و کیفیتله متصور در کادر حق تعالیست دخی جمیع صفات و اسماء و افعالی عالمده ظهور ایدوب جمیع اشیا مظاهر افعال و صفات و اسماء اولمشدر لکن کیفیت افعال و ماهیت صفات و حقیقت اسمای خدایه تصور و مفهوم بشر دکادر و نسته کیم ادرال بصیر جمیع صفاتدن حظ بولمز و ادرال شیم ذوق اطعمه دن لذت آلمز کذلک حواس ظاهره نک مدرکات عقاید و تخیلیلری اولمز و عقل دخی کوکل احوالی بیاز زیرا که امر الهی اولان روح انسانک تنزی کو کادر که انک حقیقی بیلشکدن بریدر وصفه کلز پس نه کیم روح انسان جمله بدنه متصرفدر و کیم حقیقی مفهوم بشر دکادر حضرت رب العالمین دخی جمله عالمده جمیع اشیا به متصرفدر و هیئت و ماهیتی متصور دکادر و نسته کیم روحن توجه و تعلق جمیع اعضایه ساری و حکمی جمله بدنه جاری و بدن کاپتیه انک خدمتکاریدر لکن بدن قابل قسمتدر و روح ایسه قسمندن بری و عاریدر و حق تعالیست نوری دخی جمیع اشیا به ملازمدر و جمله ذرات جهان انک قدرتیه قائمدر و هر نسته انک ذکر و تسبیحیه هائدر و هب مخلوقات اکیا عابد و خادمدر و بالجمله هر انده اندن یکا مائل و عازمدر و انک لطف و کرمی جمله به داغدر لکن نه بر مکانه مضاف و بر نسته به قیاس و بر جهته نسبت ادرال تنزیهی لازمدر و باب تنزیه مولا فتح اواز تا سر نفس انسانی کشف اولد و حق تعالی بو کیم اول مرکز کشفته اذن شرعی بوقدر انکیچون روح انسانی بدندن تجرید و تنزیه ایدندن درون بدنه بدندن عدایدن چوقدر لکن حکای موحدن ادله عقلیه ایلد روح انسانی غیر بدن بولنوب تنزیه نه ذاهب اولمشدردر یانن نصب رایات آیات قدرته * علی کواهل هیاکل الممکات * و اودع امیرا آثار حکمتیه * فی قوایل شواکل الکائنات * یا نور النور و یا خفایامن فرط الظهور (انت نور کل شیء) ربک ظه و کل فی (م) افض علینا انوار معرفتک و خلصنا عن ظلمات الهوی بشر و ق سناء محبتک و نجنا عن الانهمال فی مهابوی عالم الزور و ارفعنا بجلجل

حق دیدی نور سموات و زمین	ذاتی وصف آید رب العالمین
اهل حق جاننده بولند در عیان	نور حق عالمه بچگون قرین
حق فی بسمع و بی سمع دیدی	بولد بچگون نور بی بوماء و طین
اهل حال آیتزدی وجدندن سمع	اولمه راز معیت مستبین
نور پاک بولسیدی اب و خاک	اولمز آیدی صورت معنی سبین
نور لاشرقی ولا غری بی بولان	اهل دل مشکات نور اولمش یقین
وارلغت محوایلوب بولست قضا	ظا هر اولور مر خیر الوارثین
وحدی کثرتده بولش اهل حق	آمین و سالمین و غانمین
حقه تنوین ایل حق سن سنی	فاعل مختاری بول نم المعین

نوع خامس) تنزیه روح انسانی و فناء جسم و بقای جانی و اکامتعلق اولی حکیمانه بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیماردر که نفس انسانی به بدن مجرد در زیر که سن کندی ذاتکدن ابد اغافل اولمز سن نوم و انما حال استده یله ذهل ایتمز سن و اجزا بکدن برجز و بودر الا که افی سن بعض وقتده اونور سن حال بویکم کل ادرالک اولمز الا که جمیع اجزا بکدن ادرالک اولمز و پس اگر سن بوبدن و یا اجزا بکدن برجز و اولمه ایدلک کندی ذاتکی نسیان ایل ای شعور و مستمر اولمز دی پس امدی سن بوبدن و یا اجزا بکدن برجز و سن مجرد سن حال بویکم سرارت غریبه نکر طوبت بدینه ده تصرفی سیدله بدنه ایدلک ایدلک و سیلان ایتمکده در وقتا که قوت غایبه غدا ی مستحیل اعضا به کتور و اگر غدا دن حاصل اولان اجزا جدیده وارد اولدقه بدنه بکدن اجزا عتیقه تحلیل ایتمش اولسه ایدی بدنه بکدن چوق عظیم اولور دی چونکه اجزا غدا بکدن مایه تحلیل اولمشدر انکچون بدنه بکدن حد بدن زیاده عظیم اولوب بوشکل اوزره قالمشدر و اگر سن بوبدن و یا اجزا بکدن برجز و اولسه ایدلک هر حینده انایتک متبدل اولوب سندن مدرک اولان جوهر بویه دائم قالمز دی پس سن بدنه سز و اجزا سز سن سن نیجه عین بدن عدا اولنور سنکه ایلک تحلیلندن خبرک اولمز حال بویکم سن کندی ذاتکدن هرگز غافل دکسن پس سن بوشایانک ماورایسن تنه کیم حضرت واجب الوجود ایدلک امکانک جمله سندن مجرد و منزه در ککذک عقول عشره و نفوس تسعة فلکیه نه جسمدر و نه جسمانیه در و انلر بوعالمه نه داخلدر و نه خارجدر و نه متصلدر و نه منفصلدر زیرا که دخول و خروج و اتصال و انفصال عوارض اجسامند که جسم اولیان انلردن مجرد در پس نفس ناطقه بر جوهر در که اکاشات حسیه واقع اولتی متصور دکدر زیرا که بونفس ناطقه اول نفس کادر که عقل کلک ظاهر بدن حاصلدر و انک تکنی نوریدر که نفس اکمال فرع و ظمندر و فیض واجب الوجود اندن بواکواصلدر و بونک شاتندر که کندی ذاتی ادرالک و اشیا بی کیل و تقدیر ایدر و جسمی حفظ ایچون امور بی تدبیر ایدر پس بوماهیة قدسیه کجسم اولمی نیجه توهم او انور که وارداتی انساننده طریندن قریب اولور که جسمی ترک ایدوب کندی عالمه توجه ایده حتی دینلشدر که (النفس الناطقة قائمه لانی این هی نور من انوار الله من الله مشرقها و الی الله مغربها) ومع هذا مادامکه نفس انسان بوجسدله مستور و موافق اول بوشرع شریف الیه مأمور و مکلفدر و احکام اجسام الیه مجبور و ملزمدر پس الواث بدینه دن ظاهر و انایت دینه دن طائر اولان نفوس زکیه اسرار الیه اولدیفندن اکاه اولوب عارف بالله اولور و قد صدق بولوب واصل درگاه اولور اما بوجورت نوعیه مزیه تربیه ایدوب انوار حسن وان ایل جلیل ایدن و نفوس مزیه ایدانزه افاضه ایدوب کالات علییه و عملیه ایل تکمیل ایدن عقل کادر که مبدأ و معاد من واجب الوجوده واسطه من اودر و لسان شرع الیه انک اسمی روح محمدیدر و اول بابای عالمک بزی تربیه و تکمیلی واسطه عقل فعاله در که اول عقل عاشر در و اهل شرع اوره سنده روح القدس ایل نام و نشانی ظاهر در و بدنه بطلانیله نفس انسان باطل اولمز زیرا که اول ذات محل دکدر که انک ضدی یا ضریحی اوله و مبدأ اولی عقل کل اولدیفندن اول دخی دانه در که هرگز فنا بولمز حتی وجدانی صحیح اولان کسه بونی کندنده ادرالک ایدر که اعضای بدنی

بروز بر منعدم اولورق جمیع اجزائی منعدم اولسه کندی نفسی قطع منعدم اولمز و قوای بدنییه سی منقطع و منقطع اولدیفندن نفس ناطقه ک قوت نظریه سی اشراقی کاله ایروب زوال بولمز زیرا که نور مجرد ک حقیقتیه عدم کلز پس نفس انسان اصلا عدمی قبول قیلز انجق نقصان اوزره بولان مراتب مختلفه سی ایداته عدم کلوب بر جالده قالمز وقتا که بریدن خاص حادث اولوب مزاج خاصیه نفس کلک مرآت بکدن نزلتیدن بر مرتبه سیه منور اولغه مستعد ولایتی اولور اول دمه نفس کلک اول مرآت بکدن بر مرتبه سی طریق استقلاله اول بدنه تعلق ایدر و بونفس کل اولان نورک بومرآت بکدن نزلاتی بولانن خصوصیات کندی و به نسبتله جسم بسیطه عارض اولان اشکال مختلفه نک واسطه سیه اول جسم بسیط ایچون فرض اولانن حصه ل منزله سنده در پس اول بدن مخصوص فاسد اولدقه نفس کلک اول خصوصیه نقصانییه سی منعدم اولمز و اگر اول هیئتله باقی اولسه ایدی نفس کلک بوانا بکدن قالمز دی وضیاء شمس ثانی صرافت اصلیه سنه عودت ایدوب انفس اولمز دی چونکه نفس ایل بدن سینه بولانن علاقه انجق علاقه عرضیه شوقیه در پس اول علاقه نک بطلانیله بوجوهر مجرد ک بطلانی لازم کلز و اما حواس و قوای هر بر سنک لانی انجق کندی کالی حسیله و اول کالی ادراکی قدر اولور و هر بری المی سیه اول کالک انتقاسی حسیله و اول انتقاسی ادراکی قدر بولوب متا لم اولور چونکه هر قوتک کالی کندی لایقن بولمقدر و نقصانی لایقندن مجرد و اولمقدر پس نفس ناطقه نک کالی قوای بدینه دن تیری قیلقدر و مبدأ و معادی معرفتیه منقش اولمقدر و کندی حقیقتی لوب حق تعالی بی بولمقدر و نقصانی بومرآفندن خالی قالمقدر و ذوق و لذت نوریه عرفانه طولمقدر و حزن و المی ظلمت و جهل و غفلت طولمقدر و ککن مادامکه نفس انسانی به بومرآفتمایه ایل متغفلدر اول بوردائل نفسانیله متا لم اولوب فضائل روحانیله متلذذ دکدر زیرا که اول طبیعت بدنه سکران و کندی کندن ذاهلدر پس وقتا که نفس ناطقه بدنه دن مقارقتیه سکرندن افاقت بولور اگر نفوس زکیه دن ایسه کمال علییه سی و جمال خاقیه سی حسیجه انوار واجب الوجودی مشاهده ایدوب کوزلر کورمدیکی و قوللر ایشتمدیکی و قلبه خطور ایتمدیکی نعمتله و لذتله بولور و انوار مجرد ایل الفت قیلوب مبدأ سیه و اصل اولوب هر مرادی حاصل اولور و اول دولت ایدیه ایل بهشت و حشر اولوب و اول سعادت سرمدیه ده فالور و مبدأ ایل فالوب اختیار نامه نوعاته لایق ایدوب انلر خیر و سودا دوزر سیه معاونت ایدر سیه برندن یک اولان جن زمره سندن اولور و اگر نفوس خبیثه دن ایسه بدندن حین فارقتده ظلمت جهانییه سی و خلق بیهمیه سی حسیجه هیئت ربه ایل عذاب الیمی بولور و بوعالم حسدن منقطع اولدقه عالم قدسه و اصل اولوب ظلمت بر زخده قالب و انده خوف و اندامه و یأس و غم لانی یوم القیامه متا لم اولور و اشراقیه نوعا تعلق ایدوب انلر شر و فساد اوزر سیه معاونت ایدر سیه جهل دن شرلی اولان شیطانی زمره سندن اولور و جهل نفوس ناطقه جوهر مایه کویه ایکن قوای بدینه و مشاغل دینه انلری کندی عالمندن المشدر و بوعالم قلی به جذب ایدوب بوظلمتله صالمشدر اگر نفس ناطقه اخلاق فاضله و رحمانیه ایل متصف اولوب معارف مختصه حقایقه ایل قوت بولور سیه و تدبیر ایل تقابل طعام و تقابل منام ایدوب تسلط قوای بدینه دن خلاص بولوب غضب و شهوته غالب اولور سیه اول زمان کندی عالمی آرزو قیلوب مبدأ و معادیه مقابل کاور و نوم و بقیظه حالده اکامتوجه اولوب ایدن معارف خفیه الوب امور ماضیه و آتیه اولان مغیبات کونیه بی بیلور زیرا که بونفس اول عقل آینه سی اولوب نقوش معارفی آکوب اهل کشف اولور و ایل اولور که نفس ناطقه مبدأ آندن برامری آکوب قوت متغیله آتی کندی به مناسب صورته مشابه قیلوب اول صورت بهینه آندن حس مشترک کلوب آندن معدن تخیله صور مختلفه متغیله اولور پس نفس ناطقه آنده حسن و لطف و عظمتده صور عجیبه و اشکال غریبه مشاهده ایدوب انلر تکلم ایدر یا خود کسه بی کور و میوب انجق کلمات منظومه و اصوات حسنه ایل نعمات موزونه استماع ایدر اگر امور مذکوره نوم انباشنده ظهور ایدر سیه و قوای صادق در و اگر بین النوم و البقیظه واقع اولور سیه واقعه در و اگر نفس انسانی نومده مبدأ سیه مقابل اولوب بوحالاتی و ساطله کور سیه اصغاث و احلامدر که تخیلات اوها مدر و بی اشتباه انوار ملکوت اعانه ملهوقین ایچون مانع سز نالدر و شعاع قدس انفس مستعد و متجرده اوزر سیه منبسط و واصلدر و فتح باب الله اسمیه

قرع باب اید ناله حاصل در پس بولیات جهات روحانیه بی انکار ایدوب خیالات فاسده ظن ایدن بی بصیرت لذت بجای انکار ایدن عینیه مشابه اولیش اولور و همای ملاقه اوزرینه ترجیح ایدوب ایلری بولاش اولور و بنا آمانتک و صفات کمال علی مایلیق بعظمه ذاتک و اقررنا بر سالاتک و علمنا ان ملکوتک مرآت متفاوته فی شئ و انوارک ما ساد انفع و من بعد تجرد ها عن الایدان وان لا عبادات تألهین یتوسلون بالکالات العلیه و الخلیه الی مشاهدات الانوار مع انهم قد یجرون النور للظلمات البدنیه و الذات الطبیعیه المبدله الشرعیه لیتوسلوا بتلك الظلمات الی النور فیمضون بحركات المجانی قرة عین العقلاء السکاملین باقیوم ایدنا بالنور و یستاعل النور و احشرنا الی النور اربابی

انما که بر اسمان صحبت ما هند و انانکه زمین مخزن آگاهند (نظم) قلبیکده نفس ناطقه بی یل لب لباب مر چمنه وجودک اودر کندلانی یل بهر حیات جله در اول نفس ناطقه فعلی کمال حکمت و قوی صواب صرف بو جسم و جان و عقل و دل و حس و شوریدر معراج وصل ناطقه بی دلده قبل طلب ای حق حق یلدی اوکیم یلدی نفسی	بر تخت شطرنج ملامت شاهند کراه خلافتند و وجود برزاهند و برانه ایچره کنج مثال ایش احتجاب زیرا یوسف ایدن اولور لایحه مراب انسان حقیقی اکابر خوش انتساب حبی و قای دائم و حسنی حیات ناب سن لبه و ارمیانه قشور اولسون حجاب یوسفه مثال دیو یقار جسمی هر شباب قالز او جانده زحمت تقلید شیخ و شاب
--	--

(توضیح سادس) عالمک لب لبابی انسان کامل اولدیغن و کمال عبودیتله متصف اولوب مقام رضایی بولدیغن و بی مراد اولور هر مراد ان الیدیغن یلدی بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل عرفان دیشلدر که کرات افلاک تسعه و عنایض ثلثه طبقات قشور و نظروف امشالی بوقطه خاک کی نوات غرکی هر چه مدن محیط و مشتلدر و بواون ایکی ردالب عالم اولان ترابک اون ایکی قات لباسیدر و تراب ایه قدر و قیله انزل اعلای و اولاسیدر و تراب معدن و نباتک لباسیدر و نبات حیوانک لباسیدر و حیوان بدن انسانک لباسیدر و بدن انسان قلبک لباسیدر و قلب انسان معرفت مولانک محلی و محبتک اساسیدر پس لب لباب جهات عارف بالله اولان انسان کاملدر و بواکمال عظم شانی بر کره تفکر ایدله که اون پیش قات خلعت کیوب تخت معرفت و لوا شریعت و تاج محبتله سلطان اعظم اولمشدر زیرا که جمیع کائناتی کنیدی به خدم و حشم بولمشدر و کنیدی سنده شریعت و طریقت و حقیقت کمال بولمشدر یعنی انک اقوالی کوزل و افعالی کوزل و اخلاقی کوزل اولمشدر زیرا که اول کامل الشریعه اقوالی و الطریقه افعالی و الحقیقه احوالی حدیث شریفه تعبت قیلمشدر پس هر کیده که بواج علامت حاصلدر اول مؤمن و عارف و کاملدر و اکر ایکیکی بولور سه مؤمن و عارف در و اکر بری بولور سه مؤمن و عارف و اکر هیچ بری بولور سه جاهل و کاملدر و جله عالم شخص واحد فرض اولمشدر و بوا انسان کامل انک قلب منوری بولمشدر (یت) نه فکر است میسر نه ملک را حاصل انچه در سر سوید ای بی آدم هست و بوا انسان کامل بوعلو در و عظمت شان ایلده و بونجه حسن اخلاق و علم و عرفان ایلده تحصیل مرام ایتمک فادرا و لوز و کنیدی منادی اوزره بر کار ایتمک لذن کلز انکچون کنیدی مراد انک بالجله ترک ایتمشدر و عالمده نامر اد اولوب مراد حق ایلده کتمشدر اکر چه بواکمال خلق و عرفان جهندن کامل بهادر لکن تحصیل مرانده عاجز و فاسد در رتبه کیم انبیا علیهم السلام و اولیای کرام و ملوک و اقتیانجه یکن اشیا مراد ایتمشدر و وجوده کلمشدر و نیجه یکن اموری مراد ایتمشدر ایکن وجود بولوب امور لری حاصل اولمشدر پس بویانندن عیان اولان بودر که جمیع انسان اکر دانا و اکر نادان و اکر رعیت و اکر سلطاندر جله سی تحصیل مرانده عاجز و تدبیر امورنده حیواندر و بی مراد اولان راحت و شادان و مراد ایدن سرگرداندر چونکه بواکمال بوسره واقف و بوحقیق عارف و هر که هیچ برکیده کنیدی مرادی تحصیل فادرا و لوز و سی و مستقله اول قرة که کیم من پس ترک مراد و تدبیر ایدوب راه توکل و تفویضه کتمشدر

و تسلیم و رضا ایلده معتاد اولوب هر خوف و حزنندن فارغ و آزاد اولوب سعادت دارینه تمشدر زیرا که حق تعالی (و عسی ان تکرهوا شینا و هو خیر لکم و عسی ان تحبوا شینا و هو شر لکم) و الله یعلم و انتم لانهملون بیورمشدر بوعواقب امور خیر یا شر اولدیغی معلوم بشیر اولدیغن طیبورمشدر چونکه بواکمال بوسری دخی بیلمشدر و جمیع امور جهاتی مراد مولایه موافق و حکم و حکمه منه مطابق بولمشدر پس تقدیر عزیر حکیم ایلده دلشاد اولوب احکامنه تسلیم و راضی و اقامانه مطیع و منقاد اولمشدر و جمیع خاطر بولوب حاضر حق اولوب حضوره کتمشدر و اصلا بر تدبیر و ترجیح و عزم و اختیاری قالمیوب بالجمله کتمشدر و جمیع طلب و رجاء و عاوتظار ی میاندن رفع ایتمشدر و ترک مرادات ایلده هر مراده کتمشدر و نفعندن میت اولوب حیات عشق بولوب قلمندن ایچری کتمشدر زیرا که موقوف ایل ان غفور امری جان ایلده طوعمشدر

روحه جمعی مرقد اولمشدر له فضل علی اهل النبی علما و عرفانا کرا کار سن بشارتدر دکل تدوین مولانا ایشی چون خلقه خدمتدر فصار الکل اخوانا دم عشق ایلده طرلمشدر متی زونا احیانا مقدم بخت اودر تالی لقد کان الذی کانا من اگاهه عین عشق انی براه الناس انبیا فکنا منه اعیانا و فینا صار اکوانا	میت (کاملی زنده صاعقه اولمشدر (نظم) حقیقت سرفی پرمغاندر کاشف ودانا سوزی رمز و اشارتدر صانور سن استشارتدر حدیثی محض حکمتدر خوی ایشار و شفقتدر اوکیم عشق اهل اولمشدر کوکاده دوستی بولمشدر چو بولوش و جد و خوش حالی او تو عشق قیل و بولوش قال ایر شمش جذب ربانی قیلوب معراج روحانی طرق سد اولمش ای حق همان کند کده بول عشق
--	--

(فصل ثانی) لازم الحافظه بوائیان اعضاء مرکبه جانک ماهیات و مواضع و منافعن و صحت بدن انسانک حفظ و حراستی ارکان و بهوض ادویه و اغذیه مفرده تک طبایع و احکام و بهوض اطعمه و فواقد و فضائل و وجود انسانی تحسین و تمجید ایدن بهوض البسه تک اشکال و الوش اون بر نوع ایلده بیان ایدر (نوع اول) محافظه سی لازم اولان اعضاء مرکبه روحک ماهیات و مواضع و منافعت بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل طب دیشلدر که بدن انسانده بولان اعضاء مرکبه جان بود کرا اولاندر که دماغ و عینان و اذنان و اسناد و ریه و قلب و حجاب و صدر و معدده و امعاء نم اندر و کبد و مراه و طحال و کبشاند و مثانه و اندلیان و قضیب و ساد و رحم و دلیاندر و بولنرک جله سی واجب الحافظه اولند و ماد ماغ بر جوهر رخو مختلدر که لونی ایض بولمشدر و اول غشیرانات و اورده دن و ام الدماغ اولان غشادن و درون خفه ملاقی بولنن غشادن ترکیب اولمشدر و دماغ هیئت بر مثلثه مشاهد که انک قاعده سی مقدم رأس جانیبده و ساقین ایلده محاط اولان زاویه سی مؤخر رأس ناحیه سنده قیلمشدر و حسی و حرکت بدن دماغ ایلده تکمیل اولمشدر که حواس بدن اعصاب اینه و حرکات اعضاء اعصاب صلیبه واسطه سیله بولمشدر و حاکم تری بالاده بیلمشدر و و اما عینان ایکی سندن هر برسی بدیشر طبقه دن و او حرطوبیتدن ترکیب اولمشدر و مجموعی طبقات عشره دیمکده بیلمشدر و اما طبقه اولی ملجمه در که هوا به ملاقی اولان طبقه در و طبقه ثانیه قرینه در که ملجمه دمنکره در و اول بی لون خلق اولمشدر که تختنده اولان طبقه تک لویه متلون بولمشدر و طبقه ثالثه عقیبه در که با سودا و یا شملادر و یا صفر و یا زرقادر و ملجمه تک تختنده لویه شیه زهرادر و طبقه عقیبه دمنکره رطوبت بیضیه در که بیاض بیضه کبی صافی در و طبقه رابعه سی عنکبوتیه در که بیت عنکبوتیه مشاهد و طبقه عنکبوتیه دمنکره رطوبت جلدیه در که جدر کبی شفافه و صافی در و بولند دمنکره رطوبت زجاجیه در که زجاج ذائبه مشاهد و طبقه خامسه شیکیه در که رطوبت زجاجیه دمنکره در و طبقه سادسه مشیمیه در که اکام مشیمیه در و طبقه سابعه صلیبه در که جله سندن اصلب و عظم عینه ملاقی بولمشدر و بولطبقانک منافعی طویل الذیل اولدیغندن طبی اولمشدر و اما اذنان ایکی سندن هر برسی لحم محض و غضروف و عصب حساسدن ترکیب اولمشدر و منفعه تری صوفی قول ایتمک بیلمشدر و اما لسان لحم و عروق و شریانات ایلده عصب حساسدن و غشاء مری به متصل اولان غشادن ترکیب اولمشدر و منفعه تری ذوق طعم طعام و تنلیب

اخلط اربعه دن هر يك از دياد و غلبه سنگ نچه علاماتی وارد کرد که بود کراونه جگر در اما علامات غلبه دم
نقل راس و عطی و تناب و ذماس و کدورت حواس و بلاد و حیرت لون و لسان و ظهور دما مل و ظهور
و انصداع و رعاف دم در و رقیه قزل اشیا کور ملک و حین استیقاظه حلاوت قدر و اما علامات غلبه بلغم
بیاض لون و زردی بدن و لین و لمس و برودت مس و کثرت ریق و قلت عطش و ضعف هضم و جشاء حامض
و بلاد طبع و کثرت نوم و دوشده رویت میاه و بلج و حین انتباهه ملوحت قدر و اما علامات غلبه صفرا
صفر لون و عین و بیس فم و مخمرین و شدت عطش مدام و ضعف شهوت طعام و کثرت غشیان و خشونت لسان
و دوشده رویت نیران و مستی قظ اولد قده مرارت قدر و اما علامات غلبه سودا یوسست بدن و کدورت بشره و سودا
لون دم و از دیاد افکار و لدغ معده و شهوت کاذبه و حیرت بول و غلظت بول و دم و منامه رویت ادخنه و مخاوف
و حین استیقاظه حوضت قدر و اهل طبع کثیر به ایلد کاری بود و الله اعلم در (نوع ثالث) صحت بدن
انسانک حفظ و حراستی قواعد و ارکان بدن انسان اسباب سه ضروری بیاید بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
اهل طب دیشدر که بقای نکون بدنک اسباب ضروری بیاید بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل طب
انی استشقایدوب درون ربه در و حاکم بخار و خانه می اولان فضلاتی در و نفسله اخراج ایدوب روحه تعدیل
و بر ملک ایچون مضطر الیه اولمشدر و بیه و اما دامک حال اوزره صافی و معتدل قلوب و رواج خبیثه و ادخنه
و دیه ایلد مختلط اولمشدر و قای نکون بدن می و بیه و اما دامک حفظ و صحت وجودی مورث و حارث بولمشدر اگر هوا
و رواج و ادخنه و دیه ایلد متغیر اولدیه حکمی دخی متبدل بولمشدر پس فصول اربعه نک هر بری کند یه
مباحب اولان امر اضی ایراث ایدوب اضدادی از الاید رتبه قافصل صیف نکثیر صفرا ایلد امر اضی ایراث
ایدوب تحلیل و طویات و تسخین قلب ایلد عطش و کثرتی احداث ایدوب و فصل خریف لیل و نهاری تغییر برد
و حرا ایلد نکثیر امر اضی ایدوب و فیر و ا که ایلد تغلیل دم و نکثیر سودا ایدوب و فصل شتا نکثیر بلغم ایلد امر اضی ایراث
ایدوب و فصل غصه و ادرام ایلد زکام و زله و سهالی احداث ایدوب و فصل ربیع تحرک اخلط ایلد اورام حاتی ایراث
ایدوب نکثیر دم ایلد ماده لی امر اضی احداث ایدوب و فصل اصبح فصول و حیات و صحت ایچون انشیب و الطف
اصول و اما سبب ثانی حرکت و سکون جسمانید و حرکت بدن ضعف و قوت و قلت و کثرت و بطل و سرعت و
مختلف اولد یغندن حرکت قویه مربعه فلیله نک بدن تحلیلندن تسخینی اکثر بولمشدر و حرکت ضعیفه
بطیه کثیره نک تاثیر ایلد عکسی بولمشدر و افراط حرکت و سکون مبرد بدن و اعتدال حرکت انحدار
طعامه و اعتدال سکون هضمه اعانت ایدوب و اما سبب ثالث حرکت و سکون نفسانید و حرکت و سکون نفسه حرکت
روح ایلد حرکت دم لازم کور پس روح یا خارج بدنه دفعه حرکت ایدوب شدت غضب حالده اولد یی کبی و یا تدریج
ایلد حرکت ایدوب رخ و لذت عندند بولند یی کبی و یا روح داخل بدنه دفعه حرکت ایدوب خوف و حذر حالده
اولد یی کبی و یا تدریج ایلد حرکت ایدوب رخ و کدورت و قننده بولند یی کبی و یا خور و خارج و داخله نسا ایلد حرکت
ایدوب خیالات زمانده بولند یی کبی و روح حرکت و حرکات مذکور هندن بدنک متحرک ایلد اولان طرف نک سخونی
و متحرک عنه بولنن جهتنک برودنی لازم کور زیرا که سخونت بدن حرارت دمندر و برودنی قلندندر
بو حرکت مذکور نک افراطی مملکدر و بوسکونک افراطی مبرد و مبلددر و اما سبب رابع نوم و بطله در که
نوم سکونه مشابه و بطله حرکت اشهر در زیرا که نوم حالده روح کندی حرارتیه هضم طعام ایچون داخل
بدنه متوجه اولوب ظاهر بدن برودنی اوزره فالور انکچون بدن نامن بکن بقله حالندن زیاده غطا و دناره
محتاج اولور و نومک افراطی بدن زیاده سیهل تطیب و تبرید ایدوب و اگر نوم ادخال روح ایلد داخل بدنه
هضمی قابل اولان غلبه ای هضم ایدوب بدن تسخین ایدوب و اگر هضمی قابل اولان غلبه ای و یا خلطی
اولدیه تحرک حرارتی ان نشایدوب بدن تبرید ایدوب و هر مفرط دما می ضعیف و هضمی قاصد و ماده بی
تحلیل ایدوب و طویات و غریبه ایلد جوئی ایراث ایدوب و نوم نهارد دخی ردی و متمدن زیرا که اول مفید لون
و مضطر طعام و مورث غدد و مرخی جمیع قوای نفسانیه و مشج همدار اگر نوم نهارد اعتماد اولوب طبیعت
ثانیه بولند یی ترکی جائز اولمزالا که تدریج ایلد ترکی الزمدر و نوم ایلد مهر بیننده تردد و قتل دخی ردی
و سبب حیرت و ایدوب و اما سبب خامس ما کولات و شهوت ایدوب و اول بدنه یا غلبه کفیتله تاثیر ایدوب که اول

محض دوادرو یا فقط ماده سیهل تاثیر ایدوب که اول خالص غذا در و یا فقط صورتیه تاثیر ایدوب که اول خاصیتی بدنک
مزاج و حیاته موافق ایلد ترافه شمسدر و اگر بخالف ایلد مثال سم فاندرو یا هم ماده سیهل و هم کفیتیه
تاثیر ایدوب که اول غذای دوایدرو یا هم کفیتیه و هم صورتیه تاثیر ایدوب که اول خاصیتی دوادرسه و سیکبی
و یا هم ماده سیهل و هم صورتیه تاثیر ایدوب که اول خاصیتی غذا در تفصاح کبی و غذا ایلد کاه لطیف و کاه غلیظ
و کاه متوسط اولور و بولنر که هر یک بدن غلبه یا کثیرا اولور و یا قلیلی اولور و اما مطلق بسیط اولد یغندن بدنه
غذا اولمز ایچون اول غذای ترفیق و طبع ایچون وانی بحجاری ضیقیه به تفصیل ایچون استعمال اولور و اما سبب
سادس استفراغ و احتباس و بولنر که معتدلی جمعه نافع و صحتی حافظدرو و افراط استفراغ بدنی مبرد و محفقدرو
مکرکه اول مستقر غ دم و صفرا به غالب اولان بلغم و سودا کبی بارد و یابس اوله پس اول صورتده افراط
استفراغ بدنی مرطب اولور و افراط احتباسه امتلاء بحجاری دم و عفونت و رطوبت و سقوط اشتها و قتل
بدن لازم کور و اما بارد ایلد ماه و در وجهه رش اولدیه هر حرارتی دفع ایدوب حرارت غریبه به تقویت و برزب
انغایه نافع اولور ایچون عارف و کاه اولان جله بی الیهدن ییلور (جل شانه و عم نواله و لاله غیره) (نوع رابع) اسباب
سه ضروری مذکور دن اوج سینک تعدیل و لا تن یلیدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل طب دیشدر که
حفظ صحت وجودی تعهد و التزام ایلدیه امر لازمدر که اسباب سه ضروری به معهوده بی تدبیر ایلد تعدیل
ایدو اما تعدیل هوای محیط ایدو اگر کدر که فصل ربیعی قصد ایلد استقبال ایدوب قی ایلد استفراغ ایدو و حصرم
کبی مطعیاقی استعمال ایدوب حب رمان کبی مسکات وادی تناول ایدو و حرکات قویه و حلاوت و قلیه
و حمامات محیه کبی مسخناتدن اجتناب ایدوب تغلیل غذا و تخفیف نیاب ایدو و فصل صیفه سکونه
مداومت و ظله ملازمت و صفرا بی محو ایدن اغریبه بارده لطیفه به مواظبت ایدوب هر تسخین و تحفیف ایدن
غدادن احتراز ایدو و حیار و بطبخ اشالی فوا که رطبه بی اختیار ایدوب لبس لباس ایضی و کتان ایدوب اکثر
ایدو و فصل خریفه کثرت جماعتدن و ماء بارد ایلد اغتسالدن و جمیع محففاتدن اجتناب ایدوب اشربه بارده دن
و اکثر فوا که رطبه دن و قی اغتسکدن و باش ایدوب و بر دسحر و حرطه ردن احتراز ایدو و فصل شتایی کورک
و لحاف ایلد استقبال ایدوب و حوم و هر یسه کبی اغریبه قویه حار بی اختیار ایدو و بوفصله حرکات قویه
عنیه نافع بدندر و بولنده قی ایتمک قوای ضعیف ایدندر و اما تعدیل حرکت و سکون جسمانی چونکه بدنک
داخل و خارجنده بولنن اسباب ایلد دائما ندن تحلیل ایدن اجزایه بدل غذا به محتاج اولمغه بدن غذا سزقا بولمز
و هیچ بر غذا کایتله بر عضوه جز اولمز بلکه هضم اربعه دن هر بری عندند غذا دن بر فضل و بر لطفه فالور که
انده بر فائده فالمز و اول فضل نک دفعه طبیعت فرصت بولدیغندن کالتفات قیلمز پس اگر اول فضل لرلر
اولوب مدت مدیده ایلد کثرت بولور سه اول قدر ماده جمع اولور که بدنه کفیتله ضرور و بر یعنی بدن تسخین
یا تعفین و یا تبرید ایدوب یا خود حرارتی اطفالدرو و یا کیتله ضرور و بر یعنی بحجاری دمی سد ایدوب بدنه
قنات و بر و بر امر اضی احتباسی ایراث ایدوب و اگر اول ماده محجمه استفراغ اولدیه البسه بدن اول ادویه دن
متأذی اولور زیرا که ادویه مستفرغه نک اکثری سمیه در که بدنه صالح و نافع اولان خلطی اخراجدن خالی
دکادر پس فضلات محجمه ترل اولدیه استفراغ اولدیه ده مضربدن در حال بوکیم ریاضت اصطلاح اولنن
حرکت بدن اول فضلائک تولدنی یله منع ایدندر زیرا که حرکت بدن جمیع اعضایی تسخین ایدوب فضلاتی
اولدیه بر مرتبه اساله و از الاید که هیچ بر هضم عندند بر فضل فالمز و اگر حرکت معتدله بیان اولدیه جی و اوقاتده
استعمال اولور سه اول بر ریاضتدر که جسمه نشاط و خفت و بر و بر ای قابل غذا ایدوب و مفاصله ضلالت
و بر و بر تحلیل و طویات ایلد اعصاب و اوتار و متانت اعطا ایدوب و جمیع امر اضی ماده دن امین ایدوب اکثر
امراض مزاجیه دن جدا ایدوب و بر ریاضت و قی غذا نک اخراج و هضمی کالند نصره در یعنی طعام
اصنی معده و کبد و عروق ایچنده هضم اولوب طعام آخر و قی کالیدی زماندر اما ریاضت معتدله او در که
انکله لون وجهه اجر اولوب بشره ده عرق ظهور ایدوب و اما اول ریاضتکه انده سیمیلان عرق کثرت بولور اول
مفرطه در که انکله بدنه حرارت کابوب جفاف بولوب و رطوبتی کیدر و قی عضول ریاضت معتدله سی اکثر
اولور سه اول عضو اخوی اولور خصوصاً اول ریاضتک نوعنده زیاده قوت بولور مثلاً یلک ریاضتی حمل اشیا ده

کثیر اولسه انک قوتی دفع اشیا مده نام اللردن زیاده اولور بلکه هر قوتک شانی حرکت اعضا کبیر تنکیم حفظه
مداومت ایدنک قوت حافظه می قوت بولور چونکه هر عضول بر مخصوص ریاضتی اولور پس دماغک ریاضتی
عطاس اولور که اول حرکتله طبیعت انده بولان اذانی واکا طریق خیش و مدن متصل اولان روایح خیشی بی دفع
ایدور و به نکر ریاضتی معالدر که اول حرکتله طبیعت انده اولان بلم غلیظی یا صدره اصابت ایدن بردشیدی
اندر دفع ایدر و اما علت اختلاج اعضا بر ریج غلیظدر که انکله عضلات و اندره ملتصق اولان جلد بشره
محرک اولور تا کیم اول ریج اندردن تحمل و حلول ایده و اما ریشه قوت محرکه نک تحرک عضلن بجزی عندنده
حاصل اولور تنکیم اول خوف و غضب و تشویش و غم و غیرتدن حادث اولور و ریاضت صدر قراتدر و انده اخفا
ایله بدایدوب تدریج ایله جهرایتنک و احتدر و ریاضت جمع اصوات حسنه ایله نعمات لذیذی بی استماع ایتمکدر
و ریاضت بصیر اشیا جله به نظرا تمکدر و ریاضت بدبطش ایتمک و ریاضت قدم تمکدر و اما معتدل اولان
رکوب خیل ریاضت جیع بدندر و بدنی تسخیمدن زیاده تحلیل ایدندر و حیل منصوب ایله تخرج ایتمک رکوب
خیل ایله معتدل کتمک کبیر و لعب طوب و چوکان ریاضت نفوس و ایدندر زیرا که غالب اولان خرم و شاداندر
و مغلوب اولان مغموم و غضباندر و سابقه دخی ریاضت نفوس و ایدندر و رکوب سقیمه اخلاطی محرک
و معدیه مافقدر و استسقا و جدام امثالی امراض مزمنه بی دافقدر زیرا که نفس انده فرح و فزعی تعاقبل
جامعدر و اکر انده فی افتضا ایدر سه دفع ایتمک و بنده غایت نافقدر و دلالت اعضا دخی بوریاضتدن عدا و لنور
واکردلک ایتمک شرفه حسنه ایله اولور سه دفعی ظاهر بشره به جذب ایدور لوی احمر کور بولور و اعتدال دلت
اعضایه قوت و یروب افراطی زحمت و برروا معتدل حرکت و سکون نفسانی تحقیق ممتش حرکات روح انک
کندیسند اولان غضب و شهور و تدراما غضبک افراطی تهور و تفریطی جبن و اعتدالی شجاعدر و یو حرکت
معتدله بدنه صحت و تنه عزت و دنیا و دیناتی صیانتدر و اما شهور و تفریطی شره و تفریطی خود و اعتدالی
عقندر و یو حرکت معتدله بدنه صحت و تنه لذت و ایکی جهانه راحت و سلامتدر و اما شره مذکور استیلای
نفس ایله عقله غالب اولدیه اکاعش مجازی دیر که مانع اولانک بر نوعیدر و اول بر مر ضرر که غالب اشیا
و عزایه عارض اولوب هوای معشوقک ماعداسدن اندری اعراض ایدر و یو عشقک سر و میبشکل و شمائل
محبوبی افراطی استحسن ایله تفکر و تذکره ملازمت و مداومت و اکثر اول فکر ایله شهور جماع دخی
بولور و بولک علامتی صفت لون و ضعف بدن و من جفن و غور و عین یلنور و یو عاشقک حرکت عینی ضاحک
و شاطر در کانه بر لذت نشه به ناظر در و روی آما ایله صوتی حزن کاور و انک اطوار و احوالی نظامسز اولور و قلت
نومندن محرراده سهرله فالور اکر بر طیب انک بضنه ال باصوب نیجه اقران و یارانی اسما و اوصافن ذکر ایلمه
قنی اسم ایله بعضی مختلف اولوب لون وجهی متغیر اولور سه اول مسمی انک معشوق اولدیغن یلور و اکا
و صلت کبی علاج اولور و اکا کار صلت معشوق وجه مشروع اوزره ممکن دکل ایسه اکاه مشوق دم و تبغیض
ایله معالجه اولور اکر اول عقلادن ایسه نصیحت قبول ایدور اول سودادن و از کاور و الا فی استانه و استهزا
ایدوب عشقه جنون و سودا یمکله فارغ اولوب صحت بولور و اکثرک سماع و کثرت جماع ایله عاجل علاج اولمسه
عشق انک طبیعتنه دخی استیلا ایدوب هلاک اولور (بیت) فداء العشق لیس له دواء و لو کان المسیح له
طیبیا (نوع خامس) اسباب سه ضروریه مذکورده نثلاثه باقیه نک ته دبلاتن ییلدیر (ای عزیز)
معلوم اولسونکه اهل طب دیشردر که حفظ صحت بدن نه دوالترام ایدن کسه به امر لازمدر که اسباب سه
مشهوره نک نثلاثه باقیه سن دخی تدبیر ایله تعدیل ایدوب اخر عمرینه دلت صحت و عاقبتله کیده اما تعدیل
نوم و بنظمه نومک افضل اودر که مقدار زمانی معتدل اوله یعنی درت ساعت مری قدر غرق متصل اوله و هضم
اولد نصکره شروع اولته یعنی به دالاکل و الشرب ایکی اوج ساعت مریورنده نوم طاری اولوب هضم نایده
بولته و اکر ضعیف المعده بولان کسه هضم طعام نوم ایله استمانه ایدر سه ابتدائیه ساعت قدر یعنی
اوزرینه باقی لازمدر تا کیم غذا جانب عینه مائل اولان قهره مده به جذب کیدایله آسان بخدر اولوب حرارت
کبدانی تسخیم ایده به دیکر ساعت قدر یساری اوزرینه یا قوب ایدوب ق لازمدر تا کیم کیده مده اوزرینه
طایف کبی شامل اولوب اتی تسخیم ایدوب هضم اولد معده به معین اوله به دیکر ساعت قدر جانب

یعنی اوزرینه یا قوب ایدوب ق کددر تا کیم هضم نانی ایچون جهت کیده غذا انک اشخارینه اعانت ایده و نومک
تدریجی بقظه دن اکثر در طبیعت ماده به استیلا جهتدن زیرا که نوم حالنده حرارت باطنده زیاده اولدیفندن
ماده به زیاده غالب اولور و بقظه نک تدریجی نومدن اکثر در طبیعت ماده بی اساله جهتدن زیرا که بقظه ده
حرارت ظاهره توجه ایدوب ماده بی تحلیل و اساله ایدر و کیمک که نومنده عرقی بی سبب کثرت بولور اول غذا ایله
یا خلط ایله عتلی اولور و کیمک که نومی تقیل و طویل اولور یعنی سکنر ساعتدن زیاده اوزرینه فالور انک دماغنده
رطوبت غالب اولور اول اغذیه محففات ایله خفیف الذوم اولوب اعتدال بولور و کیمک که طول سهرله مبتلا اولور
یعنی بکرمی درت ساعتدن زیاده اویق و سز فالور اول سام ایله راحت بولور و این و ما شغیرا مثالی رطوبات ایله
نومی کاور اما کابوس خانی که نائم اثنا نومنده تحلیل ایدر که اوزرینه بر تقیل نشنه و شوب انی صغوب حرکتدن
منع ایدوب تنه تنی تضییق ایدر و بوکا بوس خانی بخاری تحلیل ایدن بقظه و حرکتدن عدی عندنده دمک
یا بلغمک و یاسودانک بخاری دماغه صعودندن ظهور ایدر پس بولک علاجی استغراغ ایله تنه دماغدر
و اما تعدیل ما کولات هر صحت که انک حالی اوزره قائمندی مراد اولور اول بدنک کیفیتنه شبیهی اکا ایراد
اولغی کرکدر و اکر بر صحت مخرفه بی کندیسندن افضل اولان صحته نقل ایتمک مراد اولمسه اکا ضدی ایراد
اولغی لازمدر پس صحت وجودی حالی اوزره حفظه ملازم اولان کسه به لازمدر که اغذیه دن حیات سودا
مثالی شوائب ردیدن تنه اولغش بغدادی انک کله ملازم حلوا و لطموم غنم و بحول واجدیه و دجاج طیور
اوزرینه اقتصار ایده و لقمه بی کوچک الوب مضغنی اکثارا ایده و فوا که بدن الشجق نین و غنم و زریب و رطب
اختیار ایله و اما اغذیه و فوا که دواتیه به التفات ایتمه مکرکه تعدیل مزاج ایچون تناول اولته یا خود
مأکول حاضر اندر بولنه زینهار اشتها سز طعام اکل ایتمه و اشتهای دایمی دفع و تاخیر ایتمه و صیف
ایامده اغذیه بارده و شتاده اغذیه حاره تناول ایده و هضم اولغش طعام اوزرینه طعام اخر ادخال ایتمه
و زمان کله بی اوزریمه تا کیم غذایک اولدیه اخری هضمده مختلف اولیه و اکثر انواع اطعمه قلیله تا کیم
هضمده طبیعتنه حیرت کلمیه و غذای لذیذ انقدر اکثارا اولمسه و شهور طعام اسرعدر بخارینه ملازمت
بولمسه و غذای حاره ضرر بدن و مسرع هرم و مجفف اعضا و ملازمت غذای حلومری معده و شجی بدن
و محرک صفرادر و غذای مالخ مجفف بدن و ولد صفرامو هزل اعضا و قوادره ضرر حلوی حامض دفع ایدر
و مضرت حامض حلوا ایدر کیدر و تنه بی غلظت مالخی و مالخ تنه می معتدل ایدر و نشندن اشتهای غذا قالمش
ایکن اندن کفید لازمدر و مراعات عادات اوقات اغذیه و وجبات البته واجبدر لکن اغذیه ردیه ایله معتاد
اولان مداومت ایتمک و تدریجیه ترک اتسون و وجبات متعده سنی تنزیل ایده و لک اکاه واحده ایله
اکتفا اتسون زیرا که بیاض نه بارده بر کرده تغدی و پردخی ایلمه نشی وجوده صحت و روحه خفندر چونکه
اغلب امراض مختلفه کثرت غذا دن حاصل اولور پس شبعدن تحفظ ایدن کسه عمری اولدیه عافیت بولور
اما دمای المزاج اولان کسه نک غذای سمایه کبی مبرد و قامعدر و بلغمی المزاج اولنک غذای سمیض
و ملطقدر و صفرای المزاجک غذای رمایه کبی مبرد و مرطددر و سوداوی المزاج اولنک غذای مرطب
کرکدر و اکل سمکله ایتمک جمع ایتمک ضرر تندر و جذام فالج کبی امراض مزمنه بی فواید ایدندر و این ایله
حامضی جمع ایتمک دخی یماندر و سوتلی اوزرینه صوبق و پاچه اوزرینه غنم و هریسه اوزرینه رمان اکل
ایتمک و اوزرینه خلی جمع ایتمک بدنه ضرر و معده به زیاندر من انتصر علی اکل الخبز و الزیاب لم یجیح فی عمره
الی الطیب اهل طب ارستنده و ردا اندر و اما ضعیف الجسم اولان کسه تسخیم بدن ایچون غذای معده
و اما عاده جسم ایدوب عروقه تنه ایدن اجزای تناول قیاسون مثلاً لوز و فستق و بندق و حنطه
و ازرمطبوخ و بزرطبخ و بزرخشخاش امثالی اجزای این بقرا ایله محرا طبع ایدوب قرق صبحاح علی الریق
ایکیشتر مبالغ تناول ایدوب ملحم اولسون و فصل ریهه ابن بقرایله محرا طبع ایدوب ملح ایله چور و دوب
انک مایه سندن قرق الی صبحاح قبل الغدا علی الریق ایکی اوج فنجان قدر ایچوب بر ساعت مقداری ارقه
اوزرینه یا قورسه اعتدال اوزره تسخیم اولور و اما افراط ایله تسخیم الجسم اولان کسه تضعیف بدن ایچون
تقلیل طعام و تکثیر حمام و جوع اوزرینه حرکت ایدوب ارض صاب اوزرینه یا دن و اغذیه دن عدس و شعیر

و چون عتیق اوزرینه اقتضای تسون تا کیم لحم و شحمی اریوب کتسون و بدنی معتدل اولوب روحی راحت
یتسون و اما تعدیل مشروبات ماء نهر ایله ماء بتری قبل الهضم جمع ایکن طبیعت مشکدر زیرا که بویاکی
صوری برینه لطافت و غلظت موافق دکلدر و میاهک افضلی ماء نهر در خصوص بالک یرد جریان ایدوب
جمع شوابدن صافی کله و یا بحار اوزر زنده جریان ایدوب قبول عفونتن ابعدا و له و خصوصاً شماله یا شرقه
جریان ایدوب و خصوصاً بر عالی موضع دن اسفله مخدر اولوب کیده و خصوصاً منبجی بعید اولوب کثرت جریان
ایله تاطف قیل و خصوصاً لطافتدن خفیف الوزن اوله و خصوصاً کثیر اولوب شدتلی اقه کله و بواوصافی
ایله متصف اولان بر صودر که فضیلتده نهایت بولند در و ماء نیل مبارک بوجامدک اکثری جامع اولند در و ماء
عین قلت نر کتسندن غلیظ قالمشدر و تحت الارض اولان کار برزایچنده جریان ایدوب در صور غلظت بولند در
و میاه مغارات و ابار اندر دن غلظت اولمشدر و اما شرب ماء غرائک هضم ثانی به شروعدن صکره اعنی زمان
تعدیدن ایکی اوج ساعت مرورند نکره اولی و اهنایلیتمشدر و اما خلل تساوله شرب ماء منفع و دادر
و عقیبته مفسد وارد دادر لکن معدمی حار اولان که تغذینک خلل و عقیبته شرب ماء ایله مستفید اولور
و اشتیاهی ضعیف اولان قوت بولور زیرا که اول ضعف غلبه حرارتدن کاور پس شرب ماء ایله حرارت معتدل
اولور و اما علی الریق اعنی خلومعه حالنده و حرکت معرقه عقیبته خصوصاً جماع و حمام و شرب منهل
عقبه برنده و فاکه اوزرینه خصوصاً بطبع اوزرینه شرب ماء و اشربه بارده بقایب ردیدر لکن اگر اوقات
مذ کوره ده عطشه تحمل اولنر سه ولد حمله ثانی مص ایدوب کبی شفه ایله کار کاسه ارمه شندن امتصاص ایله
ایچوب اوج نقصدن یکسون و هر نفسده اوج بودمدن زیاده ایچوسون زیرا که جوغ اولور که عطش بلم لزندن
یا بلم مالندن حادث اولور حال بوکیم شرب ماء ایله التفات اولند که عطش آردیاد بولور اگر اول عطشده صبر
اولنسه طبیعت او ماده معطشه بی تضییع و اذات ایدوب عطش دخی کندی ذاتدن کیدر و جوق اولور که بونک
کبی عطش مادی بی عمل کبی اشیا حار نسکین ایدور و هر زمان قیام حالنده شرب ماء خطر و خسار دالا که ماء
زهرم عین شفا در (نظم) قوت شرب الماء فی خمسة مواضع فانها جالبة للسقام عقیب جماع و الباء و النوم
و الاعیاء و اکل الطعام و اما تعدیل استقراغ و احتیاس صحت وجودنی محافظه ایدنه واجبدر که دائماً کندی
طبیعتیه مفید و مر اقب اوله اگر طبیعتی قبض اولور سه اتی تین و شمامکی امشالی اشربه ایله تلین ایتسون
خصوصاً طبیعت مشایخه لیفت راحت و سلامت در و اگر طبیعت منده افرط لیفت بولور سه اتی ساقیه و حصر منیه
کبی اشیا ایله قبض ایتسون و اگر امتلا اولور سه کثرت غدادن معدده حاصل اولوب ککر مککه چکان دغان
ایله یا حوصت حلوا یله و یا مجرد تل ایله غذای فامد بولور سه همان اول ساعت مبادرتله قی اینکه جان
تسون و اگر کاسه شرب ماء و یا زنی دکل ایسه صطکی برله فاشاش مانا را ایچوب صاغ ای اوزرینه
تسون و یا خود بر بار منی با ایجه طوز تسون و بدنه ایله مقعدده نصف ساعت قدرجه تحمل ایتسون
تا کیم لیفت بولوب راحتله اول غذای فامد کتسون بعده تفاح مثالی معدده قوت و برن اشیا بی تساول
ایدوب خامده یا تسون و اگر امهال اولور سه ورق ورد و عصص مسحوق و صغ فحمص و طین ارمی و تخم
ریحان و نبات و کون امشالی اجراء حایسه دن اکل ایتسون و یا تفاح و سفرجل و رمان حامض کبی فواکهدن
تساول ایتسون تا کیم طبیعتی نه اعتدالنه یتسون و اما حبس بول و غائط بقایب مضرتند در و روعشه بی
ایراث و هری نهیل ایدندر و معتاد اولنان مستقر غایتک اسهل جماع و جامدر (نظم)

مایه عیش ادی شکمست	تا تدریج میرود چه غمت	کر بیدند جنائک نکشاید
کردل از عمر برکندشاید	ورکشاید چنانکه توان بست	کوشت و از حیات دنیا دست
چار طبع مخالف و سرکش	چند روزی شدند با هم خوش	کر یکی زین چهار شد غالب
جان شیرین بر ایداز غالب	لاجرم مرد عارف و کامل	تنهند بر حیات دنیا دل

نوع سادس) حالت حتمه معتاد اولنان مستقر غایتک اسهل انوائی بولنان جماع و جامک تعدیل اولور
ای عزیز) معلوم اولونکه اهل طب عیشدر که صحت حالنده عادت اولنان استقر غایتک اسهل و انفعی جماع

و جامدر اما جامک انفعی بعد الهضم الاول واقع اولندر و بدنک حرارت و برودت و رطوبت و بوسه ننده و خلا
و امتلا سنده اعتدالی عمنده بولاندر پس اگر اول خطایله بواعده الاتک خارجنده بولند بیه بدنک حرارت
و رطوبت و امتلا سنده بولنان جامک ضرری انک برودت و بوسه و خلا سنده بولناندن اقل و آساندر و شهوت
جماع قوت بولند بجه و انت فکر و نظرسر منقشر اولند بجه اکا قدام ایله مباشرت صحت وجوده منافی بر اعب
پر زیاندر و اما علامات جماع نافع اودر که انک عقیبنده وجوده خفت و نشاط نام و اشتیای طعام و منام کله تا کیم
استقراغ ماده فضلیه حاصل اولمش اوله زیرا که جماع معتدل حرارت غریبه بی دفع ایله مفرح یدندر و اغتدا
و تمویجیون بدنی مهیا ایدندر و غرضی ضعیف ایدوب و ساوس رذیه بی و افکار شود و اویه بی زاله ایدر و امر اض
بلغمیه نک اکثری انکله کیدر و جوق اولور که جماعی تارکک منیستدن انجره رذیه دماغنه صعود ایدوب دوا سر
و ظلت بصر کبی بلالراشته کاور و بوجار منی دزون بدنده محتبس اولوب او عیه منه طولیدن ورم خصیه و الم
عانه و ثقل بدن حاصل اولور و بیه عودت اولند قدده سر عتله خفت و شفا بولور و کثرت جماع اندامی ارخا و قوتی
اسقاط و بصری ضعیف ایدر و مبتلا سنی و عشه و فالجه ایقاع ایدوب اعصاب تجویف ایدر و بخور و قبحه
و مزینه و با کره صغیره نک و مدت سنین ایله بحامعه اولنن قیبه نک جماعندن اجتناب الزمدر زیرا که
بومذ کورات البیه جاذب قوت و مرضی الت و بجهف و طوبیت و مورث نمدر و موجب ندوم و وجد هر مدر
و لواطه منفرطیع و مضرتند زیرا که اذات و اذیتی جمع و دققی انزالی منع ایدر و اما جماع شایه جمیله وجوده
صحت و حواسه قوت و برور طبیعی مسرور و قلبی بر حوض ایدر زیرا که طبیعت اکا مائل اولد بگندن استقراغ
منی کثرت بولوب اول ماده فضلیه بدندن کیدر و اما افضل اشکال جماع اودر که زنی ظهری اوزرینه القا ایدوب
نخزین مکشوفیتی مایه بدن دیر که ابتدا ملاعبه و مکالمه و ملاطفه ایله سینه و لب و رخسارن بوس و کنار
ایدوب بلکه ثدی و عانه سن دلت و غده قیل بعدد التیه بضی من و حاک ایدوب انک چشمه ناظر اوله تا کیم
ایکینسی میله شدت شهوتدن توفان بوله وقتا که هیئت عین زن متغیر اولوب صدر ندن منیسی انفصال بولمخل
استر که رجلی صدر نه آله پس اول حالده اوزرینه دو و ب ایلاج و اخراج ایله انزالی و قشنه حاضر اوله و بعد الانزال
انک بطنی اوزر زنده بر ملظه قاله تا کیم ایکی منی عتراج اولوب رجحه دخوله بول بوله و اولاد آرزو ایدن بوا داب اوزره
حرکت قیل تا کیم انزالی آسان اولوب زن دخی ایدن لذت له و وجود دل کمال اولوب جمله سی عاذیت بولوب
استقراغ تمام اوله زینم ارکندی یا قوب زنی اوزرینه المسون تا کیم بقیه منی طریق منانه ده قالمسون و انده تعفن
ایدوب مرض المسون و رطوبت بضع اکا نقطه ایدوب ایدن قروح منانه بول قیلسون و جماعی تحریک ایدن
اشیا انک بری مجامعه ناسه اطلاع در و بری نغمات اصوات نسوانی استماع در و بری دخی رقیب مجامعه حیواناتدر
و بری هم جماعه منه لاق اولان حکایاتدر و خلق عانه مهیج شهوت و معظم ذکر در و اطاله عهد جماع ایله نفس اتی
اونوعنی امر مقرر در زیرا که نفس اول فضل بی دفعدن اعراض ایدر پس قوت مولده اول کیه ده منی تولدنی
ارنودر کیدر ته کیم مولده دن فاطمه ده لین تولیدنی فراموش ایدر کذلک انده منی تولیدنی ترک ایدر (بیت) نظر
شهوت ایچون روی زنان آغ اولسون زنی اولنر سه کیتک صول الی صاغ اولسون و دپوب ید بیه استنبال نک
مورث غم و موجب فترتدر و استقراغ جماعی ترک ایدنک درون جلدنده اولان حرارتله رطوبتدن قیل تکون
ایدوب حرکتیه تولد ایدر کاور زیرا که واهب حیات اول حیات قلبیه ایچون صالح اولان ماده بی اندن محروم
ایچوب اکام حیات برور کاه اولور که قیل بدنده دفعه حادث اولور و بر مرتبه کثرت بولور که لوی اصغر ایدوب
مانع نوم و قاطع شهوت اولور انکچون ارکندر زیاده بتلی اولور و انک علاج بدن و ثانی تقیه ده اهتمام در اندن آب
شورایله استحمامدر بعده ماء عذب ایله اغتسال و تیس حریرایله تمامدر (و اما جامک افضل بنای قدیم و فامی
عظیم و مانی عذب و حرارتی معتدل اولندر و انک بیت اولی میرد و مرطب و ثانی بی مسخن و مرطب و ثالثی
مسخن و بجهف بولاندر پس وجود صحتی محافظه ایدوب استقراغ عرق ایچون جامه کیدن انک جار اولان
بیت ثالثه تدریج ایله داخل ارسون و اندن خروج ایلد کده بیه تدریج ایله خارجه کسون و جامک داخلنده
طول مکث موجب غشی و کرب و اضطراب و جفاف و خفقاندر و مزاجی بایس اولان مانی هوادن اکثر استعمال
ایچوندر پس ترطیبه شدت احتیاجندن ارض پشته یل و رش مایه ایدوب یا تمیلدر و بجزار مرطبی اکثر ایچون

ارض حمامه صوری صوب و حبس ایتلیدر و مزاجی رطب اولان هوایی مادن اکثر استعمال ایتلیدر پس
تجفیف و تحلیله شدت احتیاجندن استعمال مادن مقدم افراط عرق دوکلیدر و صحتی محافظت حمامه
مادامکه جلدی رطب و اسهال در اول تحلیل عرقه افراط ایتلیدر مقرر در وقتا که بدن خمره و کربن تداویه
باشد اول وقت سرعته طشریه کلیلیدر و بعد الحمام لحاق و دثاری هر فصله زیاده کلیلیدر زیرا که بدن
جامک و استند ابر اولان هوا به منتقل اولور کیدر و بدن حمامک صوندن تشرب و جذب ایلدیکنندن
انک حرارت عرضیه می اتند سرعته زائل اولوب بالطبع بارد اولان صبر و دین بولاقده بدنی دخی ترید ایدر
واکراستحمام عقیب غداه واقع اولور سه تسخیم بدنه معین اولور لکن سکینین ایچسه سده مرشدن امین اولور
واکراستحمام عقیب غداه تغدی ایدر سه سده دن امین اولوب اعتدال اوزره معین اولور واکراستحمام اولور قدنصرکه
حمامه کیدر سه کذلک معین و امین اولور و خلو معده حالنده استعمال تجفیف بدندر زیرا که حرارت اصلیه ایل
حرارت عرضیه بی جمیع ایدندر و ریاضتی قلیل اولان که حمام معرفتی کثیر استعمال ایتسون تا کیم حرکات
ریاضتله تحلیل اولنه بحق فضلات جمیع حرارت حمام ایل عرق و صومع اولوب کتسون و بواسع ایل و وجودی
اعتدال مزاجنه تسون و اما ماه بارد ایل اعتدال بدن شبانه تقویت و برندر و صیف ایامنده نصف نهار
اوانده حار المزاج و معتدل اللحم اولان که لره صحت بدندر و اما شیوخ و صبیانک و اسهال و نزله می اولانک
و هضمی نقصان اولانک ایدانه ضرر و زیان ایدندر و اما حمامات کبریه می استعمال یعنی معادن کبریه بدن
نوع و غلیان ایدن میاه حاره ایل اعتدال محلل فضول خارج و علاج رغه و فاجدر و مزیل حکم و جربدر
و اوجاع و رگ ایچون نفی مجربدر و میاه معدنیاتک جله می بدنده اولان و یا حده و او قروح و جروحه مرهمدر
و بوالیجه لرنه وجوده اولان منافعی الله تعالی اعلم (نوع سابع) کثیر استعمال اولان ادویه و اغذیه
مفرده نیک طبایع و منافعه و خواص و احکامن ایچده و زحطی حروفنک ترتیبجه یلیدر (ای عزیز) معلوم
اولسونکه اهل طب دیمشدر که هر کس کندی وجودنک حکیمی اولمیدر و استعمال ایلدیکی ادویه و اغذیه
مفرده نیک طبایع و منافعن بیالیدر و هر بریستی حکمیه استعمال قیلیدر تا کیم وجودی صحت اوزره
قالمیدر اما ادویه مفرده دن هر ردوا که بدن انسانیده کیفیه تله تاثیر ایدر تحقیق اول دوا بدن انسانه وارد
اولوب انکله بدن کندی حرارت غریزه سندن متغیر اولور سه ککر بدنه کیفیت انسانیه دن زیاده تاثیر
ایتر سه اول دوا معتدلدر و اگر بدنه کیفیتندن زیاده تاثیر ایدر سه اول دوا اعتدال دن اول کیفیتندن یکن
خارجدر پس اگر اول تاثیر قلیل اولوب محسوس اولور سه اول دوا درجه اولی ده دروا اگر تاثیر محسوس اولور سه
لکن بدنه ضرر و برمن سه اول دوا درجه ثانیه ده دروا ککر بدنه ضرر و برمن سه لکن ضروری مهلاک
دکسه اول دوا درجه ثالثه ده دروا اگر ضرری قتلد بالغ اولور سه اول دوا درجه رابعه ده دروا کادوا سه
تسمیه قیلیدر و اغذیه مفرده نیک احکامی بود ادویه مفرده نیک احکامی درجاسته بولشدر و جله سنگ احما
و احکامی ترتیب حروف ایچده ایل بیان اولشدر (الف) برشیم حاره فرحدر خصوصاً خای نافعدر و لبسی
تولد قلی مانعدر اجاس درجه ثانیه ده بارد و رطبدر و انک حاروی معده بی مرغی و مسهلدر و مری التهاب
قلبی تسکین ایدوب صفرائی قلع ایدر و حلوندن بومرک اسهالی اقلدر اسفاناک درجه اولی ده بارد و رطبدر
و غداسی جیددر و حار و یابس اولان ربه و صدره نافعدر و بطنی ملین و اوجاع دمویه ظهیری نافعدر ایتسون
بر حسینه در که درجه اولی ده یابس و درجه ثالثه ده حاردر و نفخی مسکن و کحول و مشایخه موافق
و نافعدر و امراض سودا و بلفه می مزیل و مسهل و صرع و مانحول ایی نافعدر و شبان و بحر و رزری معطشدر
ایسون بر معروف تخمدر که دویه ثالثه ده یابس و خاردر کایه و مثانه و رحم و کبد و طحال سده لرن فتح
دریاضی تحلیل ایچده تاثیر نامی و اردر و صداع دمی و صفرائی و دثاری بی تسکین ایچون بخور و استسماطی
نافعدر و حرقی دهن و رداله اذنه تنطیه اولنه باطن اذنه شربه و صدمه و سقه دن عارض اولان اوجاعی
د دهر و بول و طمث و رطوباتی مدر و عطش بلفه می به نافعدر و بون و منی می مکندر ضرر دمی دافعدر ایتدکل
اصه هانیدر که اسرب سیتک جوهریدر و اول درجه اولی ده بارد و ثانیه ده یابسدر و لدغیر جحف و قابضدر
و بصری مقوی و رغاف انف و نری فاطعدر از غذای مهور و در که درجه اولی ده حار و ثانیه ده یابسدر و صومیل

اغذیه سالی اعضایی و سختن بالک ایدر واکلی معده بی دباغت ایدر لیل ایل مطبوخی بطی عقل ایچوب مقوی
زیاده ایدر (ب) بصل درجه ثانیه ده یابس و ثالثه ده حاردر و اول محلل و مقطع و لطف و جالیدر و افواه عروقی فتح
انک حاردر و واحد و اشدی و جهی ایدر و برزی به قه طلا و انسه کیدر و ملح ایله ثانیلی قلع ایدر و اعتدال
اوزره اکلی معده و اشتباهه قوتدر واکثاری رأسه صداع و عقله خفتدر و بصل مطبوخ کثیر الغداد لکن
معطشدر و بر قانه نافع و افواه بواسیری فاجدر و یابس مقوی و بولی مدر و طبیعتی ملین و ریش و صومعه نافعدر
و طلالی بصل مشوی منضج قروح و اوجاعی دافعدر بطیخ صفر درجه اولی ده حاردر و سرعته صفر ایه استیاله
ایدروانی سکینین اصلاح ایدر بطیخ اخضر که قار و زرد درجه ثانیه ده رطب و بارددر و بدنی و سختن جالیدر
و بولی مدر و و کایه و مثانه ده تکتون ایدن حصائی دافعدر و طعام ایله اکلی نافعدر بیض افضلی قیمر شت در بری
عن ایچنده نیم بخت اولان بیض دجاجه نیک تخیدر و انفعی تازه و طری اولان بیض فرخیدر و بیضک مشوی
صلبی دجانیه به مستحیل اولوب اعتداله یقین ککشد لکن مخی حراره و یباضی برودنه زیاده مایل اولشدر
و ایکسی دخی رطب و نافعدر و یباضی وجهه اوزرنده اوله تاثیر شمس و حرارت ناری مانده و زحنی عمل ایل
مشوی اولوب کاف ایچون وجهه طلا قیلنسه انی دافعدر و یباضی اوجاع عینه و خشونت حلقه و انقطاع صوته
و سعاله و ضیق نفسیه و نفث دمه نافعدر و بیض دجاجه سریع النفوذ و حیدر الکیوس و کثیر الغدا و ولد منیدر
و بیض شونک مخی قابضدر و غصص معصوق ایله اسهالی دافعدر و قیباله مخلوطی قروخی مفتخ و ماده سن
جاذبدر و بیض لحم قوتده در زیرا که اول حیوانن جزویدر بلکه بالقوه حیواندر و بیضک افضلی تخیدر
یاد تخان درجه ثانیه ده حار و یابسدر سودا و دوار و سداد و حرب و بواسیر و جذای تواید ایدر و لونی فاسد
و تصفیر و تسوید ایدر بدق حرارت و یبوسته مائلدر بطی الهضمدر و یابس در زیاده ایدر و صداع و قی تیج
و ریاح و تخنی تواید ایدر و دماغه نفع ایدوب سعالی دفع ایدر (ج) جو زرد درجه اولی ده یابس و ثالثه ده حاردر
انک تصدیی وارد و هضمی عسیر و حرارتی کثیردر و خاصه می فی تبشدر و غسل ایله مغده بارده به نفی
جذیردر جو زرد درجه ثانیه ده حار و یابسدر بصری مقوی و سبله نافعدر و نکهی مطیب و طعامی مانعدر
و کبد و طحال و معده بی مقوی و بولی مدر و طبیعتی قابضدر جین انک رطبی بارد و رطبدر و عتیقی حار
و یابسدر و متوسطی غادی و مسندر و عملی عتیق اولور سه مه زلدر و حصات مثانه می مولدر و جزر اصلی
درجه ثانیه ده حار و اولی ده رطبدر معده بی نفخ و یابس بی تیج ایدر و انک تخمی بول و طمشی ادرار ایدر (د)
دارچینی درجه ثالثه ده حار و یابسدر بغایت لطیف و جاذبدر و سدیدی مقطدر و هر عقوقتی و جلددر و انک
دهنی جالی و محلل و مزیدر و نفی کاف و رغه به یچمیدر و رأس و صدر و اوجاعنه نافعدر و ترلاب بارده بی
و سعال رطبی دافعدر و معده بی مقوی و قلبی مفرد و سدیدی کیدی مقطدر و اوجاع کایه و رغه نافعدر
و طمات و غشوات بصری اکلا و انکحالا دافعدر دیک و دجاج دیکک افضلی صیاحه بالغ اولمیدر و دجاجک
انفعی بیضی و قی کلیندر و مرقة دیک و جع مقاصله و رغه به و معده به و ریاحه و قولنج موافق کلددر
و لحم دجاج عقلی قوی و طبیعی کشاده و منی بی زیاده و صوفی صافی ایدندر و انک دماغیه زرق رغاف انف کیدندر
(ه) هر سه بر معروف غدادر که مالم ایل طبع و منضج اولش حنطه دن حاصلدر و اول رطوبت و یبوسته
حار و معتدلدر (و) و در حار درجه اولی ده بارد و ثانیه ده یابسدر و برزی و رقتدن زیاده قابضدر و انک
یابسی دخی زیاده قابضدر و اول سدیدی مفتخ و سودای مسکن و اعضای باطنه بی مقویدر و ماه و ردغشیه
نافع و صداع خاری دافعدر و مطیب رایحه بدندر و مری یابی حاردر که معده و کبد قوت و یروب هضمه
اعانت ایدندر و طری سندن اون درهم استعمال ایدن اسهال اولوب اون مجلس مستراحه کیدندر (ز) زعفران
درجه اولی ده یابس و ثانیه ده حاردر و محسن لون و مدر و بول و مسقط شوت و محلل سدد و مفتخ عروقدر
لکن قبضی وارد و زخمیل درجه ثانیه ده یابس و ثالثه ده حار و انده بر رطوبت فضلیه وارد که یابس تهیج
ایدوب خاصه سبله کیدر و معده نیک بر دینه موافق کاور و انکله رطوبت معده زائل اولور و طبیعت دخی لیت
بولور و انک استعمالی نصف درهم دن ایک درهمه دیک مفید اولور زیت خام زیتونک زیتی درجه اولی ده بارد
و یابسدر و مدر کندن انکحالا و انان زیت اعتدال اوزره حاردر و رطوبته مائلدر و عتیقنده حرارت زیاده

اجری یافته زیاد نافع در من درجه اولی ده رطب و حار در و صوم شرفیه به تر یا قه نقی وارد و حلق و صدری
 تلین و تحلیل اید و فضلات دخی نضج و تقطیل اید و خصوصاً از غسل ابله زیاد تأثیر اید و سفرجل درجه
 نایه ده بارد و یاسدر و کندونی و زهره سی قابض در و حامضی حلوندن زیاد قابض در و هر نوعی مسکن عطش
 و مدر و بول و مقوی شهوت در خصوصاً غسل ابله دخی معده به قوتند و آنک لعابی یعنی توانست لی طبیعتی
 مایل در که عقیم به قضی مافعدر و قصبه ریه بی ملین و سهاله نافع در و اکثر سفرجل و خولجی مورث و جالبدر
 معک رطب و یاسدر در اجودی ضعیف اید و که دخی قلیل و طعمی لذیذ و اولوب سیر حله خاسد اولیه و شدید الجربان
 اولان ماعذب ایچنده تولد اید و به قیچی کثرت بولیه یا خود بخار ملحه دن اتمار جلوه نک جز نایه مقابل
 حرکت اید و باند قالمیه و علیینک افضل اید و که خرق عقیق اولیه و اکاملن قوی غالب اولوب جاز و یاس
 اولیه و معک طری مولد بلم مایه در و مزج الفساد اولد یفیندن حار و اولان معده دن غیری به منافید و ولیم معکی
 فساد و برن مر طبات و یاسدر وانی جلویات اصلاح ایدندر (ع) عنبر درجه نایه ده حار و اولی ده یاسدر و مقوی
 معده و کبد و قلب و حواس و قوادر و عنبر مسکن زیاد معتدل و علل دماغه و ادر عود درجه نایه ده یاس
 و حار در و قوت معده و کبد و قلب و حواس ایچون نقی وارد و وندی فالتحدر و دماغه بقایات نافع در و مقوی
 نکمهی مطیب و ریاحی دافع در و غسل درجه نایه ده حار و یاسدر و جلوه و فتح و جاذبدر و عفونت و قلی مانع در
 و تلطیف دخی قلی فالتحدر و قروح و مضیه بی منق و ظلات بصری بچلی و معده بی مقوی و غذای منهی و بطنی
 مسهلندر و شیمی دخی حار در و نایه ده جروح و قروحی ناضج و موادی جاذبدر و خصوصاً قیر ابله زیاد مؤثر
 و جالبدر عنبر قشری بارد و یاسدر و حشوی رطب و حار در و نواتسده هم برودت و بیوست وارد و چنده
 الغدار که معده و بامینی مقویدر و نضجی اجود و معطنی احد و زینب اسودی افضلدر و عنبر نفاخ معده
 و مضر مثانه در و آنک مصطی زمان خلودر (ف) قضیه بارد و یاسدر و خفقانی مانع در و مانی معده و قلبه
 نافع در و جرب و حکم بی دافع در و غسش درجه نایه ده یاس و حار در و وانه بر رطوبت قضیه وارد و مقوی
 قلب و مفتخ سد کبد و نافع در و ادر و بخل غذایی قلیل و بافتنی کثیر و مفتخ سد کبد و مولد خلدر و تحلیل زنج
 بدندر و دیدانی قتل ایدندر و هفتی طعمه اعانتی کثیر و لکن کندی هضم اولنسی عیدر و قلی درجه
 رابعه ده یاس و حار در و اسودندن زیاد ایضنده حرارت وارد و در و فالتحدر و یوسنی ایکندندن از در و اوجی
 دخی معده و امعاده اولان ریاح غلیظه بی تحلیل اید و واخلط ازجه بی تقطیع اید و ب معصب و عضلی
 تسخین ایدر (ص) مندل درجه نایه ده بارد و یاسدر و وطلا و شرفی اورام حاره به و صداع حاره و خفقان حاره
 نافع در و حرارت و میه دن حاصل اولان ضعیف معده به موافقه در صمغ درجه نایه ده حار و یاسدر
 و ملطف و محلل و نافع در و شرب ضمادی تقح و ریاحی دافع در و معده بی جفاف و بول و طبعی مدر و حلت
 بصری مکترو اوج و رک فالتحدر و صمغ قزیه و تحقیق قویدر و الطفی صمغ عربی در و راکه اول خشونت صدری
 تلین و بطنی تقطیل اید و ب امعایه قوت و بر و الوان حیز ابله خطوط کتبه زینت و بر و نوع ناسع کثیر
 الاستعمال اولان ادویه و اغذیه مفیده نک اما و احکامی قرشت نخذ مضطج حرقش و تینجه یلدیر
 (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل طب دیشار در که (ق) ثنا که یطبخن بر نویدر و خیار کبی طویل اولور
 اول درجه نایه ده رطب و یاسدر و و آنک نضجی احسنندر و حرارت و صفرائی تسکین ایدندر لکن خلطی
 مستعد عفونت و مولد حار و نضجینک فساد لیسر و زارد در و استسهای غشیه نافع در و عطشی قاطع در
 و مثانه به موافقه در و فساد در و اربول و تلین طبیعت وارد و قنبد که خیار دانک قشادن زیاد برودت و لطیفی
 وارد و حیات محررقه نایه ده دافع در و ادر اربول ایچون بغایت نافع در و راز کره و جع معده و خاصره بی تخندر
 وانی ملج و یازیت و یاعسل مصلحدر و قرحل درجه نایه ده حار و یاسدر و کبد و معده و دماغه نافع در (ر) ریحان
 درجه اولی ده حار و یاسدر و قلبی مقوی و یاسوری دافع در و استسهای نوبی جاذبدر و اوندیری اوزر شیه ایکی
 در هم قدر و ان صباح شرفی قروح و فسوج و سقظه و شربه و کبد و معده و قتی و عانه و کلیه و مثانه ایچون بقایات
 نافع در و راز نایه ده بر ستنک حرارت و سی درجه نایه ده و یاسدر و یاسدر درجه نایه ده اول بصری محدودی
 و سد کبدی مفتخ و بول و طبعی مدر و نافع در و مایه بارد ابله غشیمان و التاب معده بی دافع در و یاس درجه

نایه ده بارد و یاسدر و دخی مطفی و صفرائی فامع در و حرارتی مسکن و قاطع در و عصاره سیله اکحال حدت
 بصره نافع در و طواعین و اسهال صفرائی بی دافع در و رمان آنک حاوی درجه اولی ده بارد و رطبدر و حامضی
 نایه ده بارد و یاسدر و ایکسی صفرائی فامع و احشایه سیلان فضولی مانع در و حامضی حیاتینک عدل ابله
 ضیادی و جع اذنه نافع در و ادر و حامض اکثر در و رمان آنک مری التاب معده به نافع در و حامضی حلق و صدری
 محسنه در و حاوی انلری مقوی و مایسدر و سهاله حاری مانع در و هر نوعی خفقانی دافع در و افضلی حباتی مانی
 اولاندر (ش) شمع درجه اولی ده بارد و یاسدر و غدا می حنطه دن از در و مایه شریف و یقندن اغدار و سوبقی
 تقنی صورتدن اکثر و معده به ایدر و مایه شریف و قیقه یله ضیادی صدر و سهاله و جرب و کفله و وافق دوا در
 شونیز که حبه السودا در و درجه نایه ده حار و یاسدر و اول حار و جلاد در و ریاحی مال و ثالیل و بهی و بر صی
 قاطع در و دیدان بطی فالتحدر و کیسه کثان زر فایچنده ایکی درهم محص و ضروری و نایه ده اوزر زنده موضعی
 زکام و نازله بی دافع در و شلم رطب و حار و یاسدر و خلطی غلیظه و مداومت اکلی حله در و بر و جلا و طبعی
 مقویدر (ت) تمر هندی درجه نایه ده بارد و یاسدر معده بی مقوی و صفرائی مسهل و قتی مسکن و عطشی
 دافع در و نفاخ آنک حاوی اعتداله قریب حرارت مائلدر و وانه بر رطوبت فضلیه بارده وارد که انکله نافع در و آنک
 حامضی ایدر و رطوبتی اقلدر و خلطی مستعد عفونت و حار در و آنک رطبی از رطب و حار در و جوق مایه و غدا می
 وارد و معده دن سر یخ الاشدادر و یاسی لطیف و حار در و جع فوا کهدن اغدار و انقباضی اعتداله قریبدر
 و طبعی جروح و قروحی انقباض و تلین و تعریق ایدندر و حرارتی مسکن و معده در و آنک لبی البان و دماغه نایه ده
 یچمد و جامده بی مذیدر و امراض ابله فاسد اولان الوانی مصلحدر و ضمادی دما میلی منخنددر و محروری معطشدر
 و طوزلی یلغمندن اولان عطشی مسکندر و سهاله مزمنی دافع و ریه و صدره نافع در و سد کبد و طحال و کلیه
 و مثانه بی فالتحدر و بر و اوزر شیه تینک فتح مجاری غدا ده تأثیرات عجیبه سی مقرر در خصوصاً اولان ابله یا جوز ابله
 تغذیه سی اکثر در لیکن اغذیه غلیظه ابله کل قین خطر در و تینک خل ایچنده متقو عندن اوج صباح علی الریق
 او جرتین اکل ایدن محوم حاددن خلاص بولور و صفرائی آزاد اولور و تینک اما ایضی تینه یقیندر لکن اندن اقل
 غدار و معده به ایدر و اما اجری رطب و یاسدر و وانه بر رقبض وارد که اعضا به سیلان موادی مانع در و اورام
 حلقی دافع در و یونک اکل و شربنده قوت اشتها غدا وارد و بولوت معده دن انقباض غدا می مسرع و امعاده مبطنی
 و بولی مدر در (ث) نوم اصلی درجه نایه ده حار و یاسدر و تغیر میاه ایچون و جع اسهال مزمن و اوجاع
 صدر ایچون بغایت نافع در و علق و دودی و جرح و بولی و طبعی مدر در و قلی و بیضی قاتل و مکسر در لیکن کثرت
 یخارندن رأسی مصدع و بصره مضر در یخ اندن محتمس اولان حرارت دحایه سندن عطشی مورث و معده
 و عصبه مضر در و استانک و جع حاری مسکندر (خ) خشخاش درجه نایه ده بارد و یاسدر و اسودی شربا
 و ضماد درجه نایه ده مبرد و منومدر و کالی نزله بی مانع در و خطمی که خیره یچکیدر اعتدال اوزر حار در
 انده انضاج و تلین و تحلیل و ارا حار در و جع مفاصلی دافع و ارتعاشی مانع در و آنک بر و سهاله حاری قاطع
 و وری اورام نایه ده نافع در و طبعی اصلی حرق امعایی و حرقت بولی و اورام مقعدی و اسهال ردی بی دافع در و خوخ
 درجه اولی ده رطب و اشر نایه ده بارد در و سر یخ العقونه و ملین طبیعت در و مایه قضبان و اورانی تقطیر ابله دیدان
 اذنی و سیره ضماد و شرفی دیدان بطی فالتحدر و کثیر الغدار لیکن غذایی جید دکل ایدر و وانی طعمه اوزر شیه
 قندیم اولاد در خل حرارت و برودندن مر کیدر و برودتی اغلبدر و طبعی ابله برودتی نقصان بولیدنی یچمددر و بول و خل
 دخی ملطف و صفرائی فامع در و حادث اوله جق اورای مانع در و سودا و بولره مضر و بولره مضاد و هضمه معین
 و جری فالتحدر و قرص غله و حرق جری دافع در و دهن و ریه صداعه نافع در و ضمضی و جع اسنانی
 و ده و میتنی قاطع در و خباز فضلی خبز حنطه نقیه در که دقیق و دقیق و مخول اولوب یچینی ملج و خیرنده اعتدال
 بولوب قرص رقیق نضج سورری اولور و کافرب اول صوموندر که قرونی اولوب و بونارک ماعدایی فضیلتندن
 برونی اولور و خباز حاری حار و یاسدری نافع در و معید که فطیر در که غدا می کثیر در لکن خشونتندن بطی النفوددر
 و انقباضی عسیر در و خبز دقیق غیر مخول طبیعتی ملیندر و انقباضی و قوادی سر یخ و هیندر لکن قلیل
 التغذیه در و خبز قاطیف لذیذ در لکن مولد خلط غلیظدر و ابله تخمه میرا و نایه ده کثیر الغدا و بطی الاشدادر

و سد مجاری دخی وارد و خیز حنطه مقلی ما ایلله کلی سر عتله مسجن بدندر و صحت وجودی حفظ ایدندر
 خردل که اوزر لکدر درجه نالته ده حار و یاسد و بلفمی قاطع در و دهی دهن بخندن اسخند و هوام انک
 دخاندن قرار ایدندر و دافع اوجاع مفاصل بدندر و خیری ازله و اوزاری تحلیل و رطوبات رأسی تنقیه ایدندر
 و تقطیر ماء و دهن و جمع اذنی دافع در و عمل ایلله رقیق اوزرینه کلی قصبه ریه ده اولان خشونت دافع در خیار
 شبه حرارت و برودتده معتدل در و رطوبت در که احشاده اولان اوزام حاره بی مانع در و طبعی ملین و محترق اولان
 صفر اوبلفمی سه ولتله مسهل و دافع در انکچون حامله انکله اسهال اولانور که اول حمله ضار دکل نافع در (ذ)
 ذهب لطیف و معتدل در و سهاله سی ادویه سودا یه داخل در و قلبی مقوی و خفقا نه نافع در و ده اسهال بخیزی
 مزبل و دافع در و التون میل ایلله انکحال عینی مجلی و بصری مقوی و غباری دافع در (ض) ضمیران ریاحین
 انواعندن برنوعدر که فساکن دیر اول درجه اولی ده رطب و حار در و استنک دماغه نفی وارد (ط) طرور
 درجه نالته ده حار و یاسد و مواد قروحی جاذب در و انک اجودی اجر نارنج در (غ) غالیه بر عطر کرانها در اوزام
 صلبه بی ملین و جوق در و دادر و استنشامی صرعه بی دافع در و صداع باردی رافع در و قبله تحمیلی اوجاع
 رچی مانع در و جمع ادویه و اغذیه تا اثر حق ایلله مؤثر اولدنی تحقیق و واقع در و بومذ کورات اسباب مظهره دن
 اولدیفنه عات طیب دلیل قاطع در و جمع اسباب و اشیا دن مؤثر اولان انکچون مسبب الاسباب در که جله به
 اول ضار و نافع در و مقامه العلم علمان علم الطب للایبان و علم الفقه للایبان کلامندن بومقدار تحریروسیان
 خلاصه علم طبی جامع در و ماء داسی اطباء یئنه ده شایع در (نوع عاشر) صحت وجوده غواید اولان اکل و شرب
 ادب و قواعده و بعض اطعمه و فوا کهک فضائل و فوائده یلدر (ای عزیر) معلوم اولونکه اهل حدیث
 دیمدر که انبیاء علیهم السلام عادت لری مدام اکل خیر شعیره ادمان ایدی و حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه
 وسلم حضرت نرینک اکثری تساوی اول نان ایدی و یاد قیق حنطه ایلله مختلط اولان ایدی و خیر شعیرا یله اوج کیچه
 علی التوائی شعبان اولیوب اسکر اوقاتی جامع و ظمان ایدی پس تنبیه و بیان یور مشدر که بیاض نهار
 و ظلمت لیل ایچنده ایکسر کره اکل و شرب اسراف و اعتدال در و اکل لحم و شرب مر قبه مواظبت موجب قسوتدر
 و فرق کون در لحم و دسم ترک نه مداومت سستی خلق و غیر طبعیه مشدر و بی جوع اکل ادام و بی ظمان شرب ما
 صحت وجوده خلل در ته کیم بی تعجب خدک انسانه خجلدر و بی سهر لیل نوم نهارا کاغار و کسدر و محافظ
 صحت اولان مداومت شمع اولیوب جوعی قدر لذت اکی بولسون و راجعه فردوس ایچون قدرتی قدر تجوع قیامون
 تا کیم عقلی صافی و صدوری منشرح و قلبی مستقیم اولسون و ممکن اولدقچه غدایی تبادر قیلسون تا کیم بدنی
 صحت و طبعی قوت بولسون و عشایی ترک ایلسون و که اعضایی هر مدن امین اولسون و انواع نعمتله الوان
 شرب لری جمع ایتیموب بر طعام اوزرینه اقتصار ایلسون تا کیم جسمی صحت و سروره و قلبی حیات و حضوره
 یسون زیرا که هر منک اصلی شمع و هر دوانک اصلی جوع اولدنی تجربه قیلنددر و ابدله فقط خیر اکل
 ایدنک بدنی عمری اولدقچه صحت و عافیتده بولنددر و ادب ایسه بعد الجوع اکل و قبل الشبع ترک اعتبار
 اولنددر پس قات اکل و شرب درجه دنیایی ثلث بطنی طعام و ثلثی شراب و ثلثی نفس ایچون اولقدر
 و درجه و مطاسی اکل و شرب ایلله انکچون نصف بطنی طوعدر و درجه علیایی اکی اکل و بیض و نوی نوم
 غریق اولوب لذت حضور و بولقدر و شمع اوزرینه اکلدن اجتناب اهم و لازمدر زیرا که اول اسراف و حرام
 اولدیفندن ماعدا امور برص و موجود مرض و موجب هر مدر و حضوره کان طعام و شرابی تعیب
 ایلسون اگر اشتهای و ارایسه تناول یورسون و الا ترک ایدوب سولسون و طعام واحد انینه کافیدر
 ته کیم طعام انینا ربه به و طعام اربعه سکر ادمه و ایدر اما بعض اطعمه و فوا کهک فضائل و فوائده
 نیچه حدیث شریف وارد اولندر ته کیم جبریل امین علیه السلام حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
 حضرت نرینه هر سه اکلنی اشارت قیلنددر پس ای اول تناول یور و بطن و جاع و قیام لیل ایچون اوزر
 قرق ادم قدر قوت بولنددر و انک عندنده جمع اطعمه دن خیر شعیر و مر قه عدس و صوبیانی احب و اطیب
 اولنددر زیرا که ذکر الله ایلدر کده اندن قلبی رقت بولنددر و دماغ و جمع و بصیر و اعضا و اجزای دیگر قوت
 المندر و حلق اطیبی علم کف رطوبه در که فو در مرضی اصلاح و قلب حربی راحت قیلنددر و نافع ادام خل خیر

اولشدر و غر و غیب فوا که بدن اولوب ادام ربه سن دخی بولشدر و غیبی انک خیر ایلله و حلو و طبعی و برندن
 ردایتموب ذوق و شمع ایتک خبرده کلندر و مبارک عملی صباح ایلله رقیق اوزرینه اکل و شرب ایدن هر مرضندن
 شفا بولنددر و اول حضرت جله فوا که بدن بطیخ و رطب اطیب اولوب جمع اشربه دن حلو بار دلنکلی کلندر
 و اکل اوزرینده اول حضرت صلو و سلام ایتک لازم اولندر زیرا که اوزانک نوری جوهرندن وجود بولنددر
 و حدیث شریف وارد اولندر که هر کیم که بقله بی قشر ایلله اکل ایدر اندن اول قدر مرض حیقا رکیدر و شونیز که
 حبه سودا در اول موتدن غیری هر مرضندن شفا در و جین و جوزی فراد اکل ایتک دادر لکن ایکسینی
 جمع ایدنه دادر و اکل زیت نکهتی تطیب و لونی صافی و بلفمی قطع ایدوب عصبه قوت و برندنرانی اکل ایدن
 نواتی طرح ایتسونکه اول مضر بدندر و غیبی دانه دانه اکل اهنی و احسندر و سهر جل فواده حلا و قلبه ذکا
 و جبهانه شجاعت بخش ایتده بیدندر و انی ارز ایلله اکل ایدن حامله نک ولدی اغلب و کوزلدر و رومانی شکمه یله
 تناول معده بی دباغنددر و اکل تین قونچدن امان و قلبه رقتدر و مبارک بطیخ ماه جنتی و هر طعمه ادمه اولان لذتی
 جامع در و اکل لحم و شحم و بز و قشیری جمع اعضا به و قوا یه نافع در و اول طعام و شراب و ریحاندر و بطن و مثانه بی
 غسل ایدر اشنا در و ماء ظهره برکت و شهنوته حرکت و برندنر نکهتی تطیب و صداعی تسکین و بشربه بی تنقیه
 و ترین ایدندر و بصره حدت و طعامه اشتها لذت و بر و ب عطشی دفع و دیدن بطنی قتل ایدوب تمش علت
 اخراج ایلله نافع بدندر اما خیاری ملح ایلله و جوزی حلو ایلله یکن سفتدر و فوا کهکی اقبالنده تکیشر و ایدارنده
 ذلیل ایدانه صحتدر و یادنجانی تلین و ترین ایدوب دوا یئنه یکن مزبل علت و مورث حکمتدر و مر طب دماغ
 و مقوی جاع و محرک شمع و تندر و الطف بقول یاروز کره و زور یاسدر و بونلر طعام خضر و الیاسدر و مورث حفظ
 و دافع جنون و جذامدر و نافع دماغ و فاع مشامدر و اما ککات که اق مندر در اول برنوع مندر و رومانی شفا ی
 عین و اسودی افضلدر و برارضه داخل اولان انک بصلندن تناول قیلسون تا کیم اول ارضک و باسندن امین
 اولسون و مطبوخ اولان بصل و نوی اکل ایدن لذت و قوت بولور و مطبوخ اولینی اکل ایتسونکه رایحه سندن
 ملائکه متا ذی اولور و اما طین اکل ایدن کندی نفسی قتل ایدندر زیرا که اول منفخ بطن و مصفر لون و مهلت
 بدندر و حدیث شریف وارد اولندر که اوج نسته موجب سرور سینه و موجد صحت بدندر بری استنشام طیب
 و بری شرب عمل و بری لبس نوب حسندر و اول حضرت صادق در که حق سولیدر زیرا که والناس باللباس
 کلامی بومعنائی تصدیق ایلنددر پس ناس لباس ایلله منی شدر و لباس نقوی ایسه جله دن احسندر و جسم جانی
 احسندر (نوع هادی عشر) ادب دین مین و سفت رسول امین اوزر نیایی تحسین و نفسی تعین و بدنی
 تحسین و ترین ایتک رسم و آیین یلدر و (ای عزیر) معلوم اولسونکه اهل حدیث اتفاق ایلله دیمدر که
 حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم حضرت نرینه نیایک احب قیص اولشدر و کیم قیصی اطراف اصابعنه وصول
 بولنددر و ذیلی طوی فوق الکعبین انکچون کلندر و تصصیر نیای ایلله امتنه وصیت قیلنددر و فعلی هذا تصصیر نیای
 سفت و طوی بدعت و کبره علامت اولندر و خلیل الله علیه السلام رجال و نساوان ایچون سیراویلی استر لباس
 بولنددر زیرا که سیراویل عورت بر یله ارض آره سنده یله حائل اولشدر اما لبس عامه لحم و قار و جاهدر و نواج
 عربدر که اول حضرت مبارک عمامه سی نوب سیاهدر و راس عمامه بی بین الکعبین مقدار شیرین اصمق سفتدر
 و تحت الذقن اداره سی بدعتدر و سن اسلامک برسی لبس لباس خشن و مر قعدر و نیای خشن عرق انشیف
 و قلبی اخشددر و لبس شعر و صوف سفت انبیاء عظامدر و موجد عبا حضرت سلیمان علیه السلامدر
 و تواضعه مسا کینه تشبه ایچون لبس عبا عادت اولیاء کرامدر و اما حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
 حضرت قریبک قیص و ازار سیراویلی قطنندن نوب ایض و قیا و عبا و منطقه سی صوفدن شال اخشددر
 و اخضره نظرسر و رقب و قوت بصردر پس لبس اخضر انک امتنه سفتدر و رجانه صرف اصغر و اجر مکروه
 و بدعتدر و حر خالص انله حرام و حلالیه مختلطه مباح و زینتدر و نظیر نیای تحذیر نفعدر و زینت
 و لطافت و نظافتدر و دفع ثقلت و دفع غم و قساوتدر و غنای طبع ایلله لبس نوب عتیق آدمک تواضعه
 علامتدر و جله دن مقدم قیصی کیوب بعده قعودی حائلدر سیراویلی کیمک سفتدر و مبعوض ناس اولاندن و قلبه
 غم کلمکدن امنیتدر و بر روی ترفیع ایتدکجه ترغ ایتدک قلبه راحتدر و نوب منزوی بر فقیره و بر مک افترندن

متور اولان مؤمنان روزی موت ایله انتقال ایتسی اشجار عالیّه تختنده قفسده قالان طیرک آدن اوجوب اشجار اورزنده تریم ایدن هجینی زمره سنه کسمه دور و یورمندر که عند الموت عرق جبین یاتدمع عین و باقوع مختصرین علامات سعادت در امانت نفس اختناق یا سواد شمه و یا ترمد لون علامات شقاوت و یورمندر که میت بیلور که بدن کپلر غسل و تکفین ایدر و نماز کپلر قیلوب چنانه سبله کیدر و طبعه کپلر ایدر و رب اکانه این ایدر و یورمندر که امواتی خیر ایلر یا شر ایلر کورمک احوال ارواحه کشف ایلر ابرمکدر و یوکشف الحق بشیر و یا تنبیه ایچون اولور و یوکشی مؤمنلر زیاد و مقربین بقظه حالنده بولور و یورمندر که مؤمنک جسمنه قبری منضم اولور کانه والده مستفقه ولد غائبی بولور و قبر نه جندن بر روزنه آچیلور و روحنه باران رحمت صاحبیلور و یورمندر که ارواح مؤمنین امثال طیر و خضر اولوب عالم برزخده بولور بلولک طیران ایدر و روز هفته برکه عالم شهادته کاب کیدر و یورمندر که نفست انراده ارواح اغلب اخلاقی صورتده حشر اولور و بعضی قنق حیرانک خلقی روحه غالب ایلر روح اول صورتده بولور و صدق رسول الله

جان تبکای تده ایدی جیس چون هما	کسراییدی لطف ایلر قفسن بچیه قضا
صدق صفا چنان اوجوب اوجدی شوقله	دل عالنده بولدی کوزلر عشق دن قوا
غافل قفسدن اوز که مکان بیلز ایدی کیم	تدن فراقه ماتم ایدوب دیردی حسرتنا
عارف که بیلدی کشتن جان وسعت روان	تدن خلاصه شکر ایدر اول مونه مر حبا
قوشدر او جان باله و قفسدر بوجسم خالک	سغلی قفسده قالمز اومرغ بلندجا
قوش بسته پردکامه نیچون اچار اول جناح	صد باره ایلر من قفسن طوقز اول هوا
سیر ایلرک کوکاده همان جلوه کاهنی	حق شکستن قفس آسان اولور عکا

نوع ثانی) موت حقیقتی بیلدیر (ای عزیزم معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلر در که انسانک موتدن مقدم اولان احوالی دینادر که مربع الفساد و بعد الموت اولان احوالی آخرتدر که قدیم البقادر و دنیا به کلمکدن مقصود انسانک دولت ابدیه و سعادت سرمدیه سید و بود دولت و سعادت که تحصیل کمال رتبهود جالدر انسانه میسر اولر الا که عین بصیرتی کشاده اولمغله اولور و چشم بصیرتی فح اولمز الا که عالمه عبرتله باقوب صنعت و حکمت خالق هر سنه ده تفکر و تذکر ایدوب بولمغله اولور و نظر عبرت و سیر صنعت و فهم حکمت اولمز الا که حواس ظاهره و باطنه ایلر اولور پس حواس عشره ابواب معرفت خلاق عالمدر و مکان حواس عشره بدن ادمدر و حق تعالی بدن ادمی انکیچون درت طبع مخالفدن خلق ایتشدر تا کیم اهل ادراک اولان بدنی قناسن بیلدکده بود ارفنادن فر ایدوب دار قرارده قرار ایتک تدار ککنده اوله ولوت بندن باله اولوب حضور زانی بوله زیرا که بدن انسانک هر حال و شانی و حواس و قوای روح حیوانی بالمله زائل و فانیسدر اما انسانک حقیقتی اولان روح انسانی که اکاکوکل دیر لاول امر ربانی محل عرفان یزدا ایدر و اول روح باقیدر که اکاکوکل زانی بیلدکده اولور و اول روح باقی بوجسم فانیسدر مفارقت ایدر که اول مفارقت حالنه موت اطلاق اولمندر پس مادامکه انسانک روح حیوانی قلبه حاکم و غالبدر اول کسه نفس ایدر که موتدن خاتف و هار بندر زیرا که روح حیوانی عالم ملکنددر که اول بواسطی محب و طایبدر پس نفسانی اولان کسه حیات دنیا به مائل و راغبدر و مال و منالنی جامع و جالیدر چونکه عون ربانی برله روح انسانی قوت بولوب روح حیوانی اوزرینه حاکم و غالب اولور اول کامل زو نایندر که موتی آرزوی جان ایلر محب و طالب اولور زیرا که روح انسانی عالم ملکوتنددر که اول وطن اصلیه مائل و راغب اولور پس روحانی اولان کامل حیات ابدیه بی محب و طالب اولور و جهانک دولت ابدیه و سعادت سرمدیه سنه سالک و مالک اولور و بوجهان بعد و فرقتدن معرض و هار ب اولور و طریق موت ایلر اول جهان قرب و وصلته متقارب اولور و سبله قرب اولان مونه محبتله اقرب اقرار اولور نه کیم بر کمال دیشدر بیت و تحصیل کمال نفس شد بیهشمن جز باده عشق نیست در بیهشمن * برمن چوبقهای نفس روشن شده است هرگز نبود زمهر اندیشه من حضرت علی رضی الله تعالی عنه یورمندر که طول حیات عذاب ارواحدر و موت ایلر راحت و انشراحدر

در کسه بر عارف کامله دیشدر که بن روایه کورد مک سنک عرندن الحق بر سنه قائمدر و اول کامل بوسوزدن اغلیش منفعل اولمندر پس اول کسه سوال ایتشدر که ای شیخ البیته سنک حیات دنیا به چندان اعتبار اولر یوخ ایکن بو اغلیش ننددر اول کامل جواب ایتشدر که ای اوغل بن هر کجه آرزوی موت ایلر اولر نیت ایلر او یوردم امدی خوفم بودر که یور و یا صادق اولوب بن بولکشی بر سنه دخی بکله بی افی اغلرم زیرا که جهان جان کاشنی وار ایکن جهان بدن کلکشی چکلمز دیشدر

ای بیلبل جان قائمه	حس قفس تده	قانی اولنی المه	باقی ارمه سن سنده
ای بیلبل الحاقی	قویک او کستانی	قالدک او فودوب اتی	آواره بو کلکشد
اول کاشنی ارفوتدک	کلکشد مکان طوتدک	چوق قوزو قونونوتدک	حقیق ذوق ایت اوکلکشد
بوتن قفسک کسرایت	بومر بله دن اوج کیت	اول کشتن عشقه بیت	مست اول ته تن تده
مرغان هم آوازک	چون ا کادیلر ازلک	چقمشدر او تور مشدر	کاشنده نشینده
ای طائر افلاکی	زلک ایلر تن خاک کی	بو دانه تن تا کی	ذوق ایلر اوخر منده
بو چنک جم سایدنر	هر خوف مکانیدر	وار اول وطن صلحه	راحت بول اوما منده
چون جسمدن ای مطلق	حکمه کده دکل جیقمق	دل بچره سن اچ باق	سیر ایلر او روزنده
حق قو بواشیباخی	بول عالم ارواحی	نوش ایلر سن اول راحی	باقی اول اومسکنده

نوع ثالث * موت انسانک کسه ماهیقتی بیلدیر (ای عزیزم) معلوم اولسونکه اهل حکمت دیشلر در که موتدن اول کسه خوف و حذر ایدر که ماهیت موتی بیلز و یا مید اومر و نادقفس ناطقه دن خبری اولمز و باطن ایدر که اجزای بدنک انحلالندن کندی ذاتیه عدم طاری اولور و یا کمان ایدر که موتد نصکره بوجهان بدن بی خبر قالور و یا قیاس ایدر که موت امراض المرنندن بر عظیم المرد و یا بعد الموت احوالی نه منجر اوله جغنی بیلوب مختیر قلا ندر و یا منور کانی بولان اموال و اولاد نه منتهی افسان اولمندر پس بوعال سبعة ایچون موتدن خوف و حذر ایلر اجتناب و خوارا حق کلال و ملالتدیر زیرا که علل سبعة مذکور فقط ظنون فاسدهدر که منشأری خیال و جهالتهدر و خوف و حذر بر اچ میسدر که انک علاجی علل فاسده مذکورده منی ازاله ایتکدر و علل ازاله منی حقیقت موتی بیلوب کنه و ماهیقه نه بیکدر اما علل سبعة دن علت اولینک ازاله منی علاجی اوله بیلکدر که موتک حقیقتی نفس ناطقه الات بدینه منی استعمال ایتکدر نه کیم بر صنعت صاحبی کندی الاتدن برینی استعمال ایتوب ترل ایدر کذلک نفس ناطقه کندی جسمنی استعمال ایتوب قرأغت ایدر پس نفس ناطقه اولان حقیقت انسانیه نیک ایکی خالی وارد کک بر حالنده بدنه متصرف اولور و بر حالنده متصرف اولمز و بونفسک بدنه تصرفی کاتک قلمده تصرفی کیمیدر اگر کاتب مراد ایدر سه قلمی تحریرک ایلر کاتب ایدر و اگر مراد ایدر سه قلمی ساکن ایدوب قلمده وضع ایلر قرأغت ایدر کذلک اگر نفس ناطقه مراد ایدر سه بدنی تحریرک ایلر چسب و جالک ایدر و اگر مراد ایدر سه بدنی ساکن ایدوب متر استانه وضع ایلر حالک ایدر پس بوحالده نفسک بدنه متصرف اولمسنه حیات اطلاق ایدر و بونصرفق بدندن انقطاعه موت تسبیحه ایدر (م) روح زیبا چونکه وارست از جسد) از قضای شلک چنین جسمش رسد آن نوبی که بی بدن داری بدن پس جزا منی زبانی بیرون شدن) و اما علت ثانیته نیک ازاله منی علاجی بونه بیلکدر که نفس ناطقه اولان روح انسانی عقل کلدن صدور ایدوب ملکوت جموات اولان عالم ارواحه تنزل قیلوب اندن ملکوت ارض اولان عالم برزخه داخل اولوب اندن جهان کون و نساد اولان عالم طبعیه مته کابوب بدن انسانه تعلقه بونده متصرف اولمندر تا کیم بوعالده تحصیل کمال ایدوب دولت معرفت مولایه نازل اولوب اولکی مقامندن اعلایه واصل اوله و حضور انش ایلر هر مرادی حاصل اوله پس اگر روحک بدنه متصرف اولد یعنی حالده احوالی بد و افعالی بد و اخلاقی بد اولوب تحصیل کمال ایدر مر سه بدندن قطع تعلقی ایلر کده عالم برزخده کندی اعمال و اخلاق ایلر ای یوم لالت و رجبوس و مقید قالور کانه موحوش رؤیایله معذب اولور و اگر روح انسانی بدنه متصرف ایکن احوالی کوزل و افعالی کوزل و اخلاقی کوزل اولوب تحصیل کمال ایدر بیلور سه بدندن مفارقتی عندنده اول عالم

برزخده محبوب هیچ رسته ابد مقرر فایموب کاهی عالم ماسکونه ایجری دخول ایدوب کاهی عالم
 شهادتند پرواز ایدور و در حضور ایل کلوب کیدر کانه مفرح واقعه لوله ذوق وصفار ایدر عاقبت مقصد صدقه
 کیدر و انده به عقل کل اولان عشقه عودت ایدر پس روح انسانینک مبدأ اولی بحر عشق ربانی اولدی بی کبی
 معاد و مرجعی دخی اول در یاد (قطعه) بحر نفس که عشقه اولمش یوزی جهان (امواجید در حوادث عالم
 علی الدوام) چون مبدأ و معاد یز اول عشق ایش همان (برآره برده کثرت موهوم و السلام) و اما علت
 ثالثه نک از الهی علاجی و یله یلم کدر که روح انسانی بر جوهر باقید که انحلال اجزای بدن ایلد فانی و منعدم
 اولز تنه کیم نار و الماصیقله شیر می باقید و نفع و بردار یوب منحل اولسه صوری باقید و یوزیک خانه بقلسه
 و شمع لری منطقی اولسه نور قریا قیدر کذلک اجزای بدن متفرق اولسه و روح حیوانی فنا بواله و روح انسانی
 ینه حالی اوزره باقید اما نفسی عارف اولیان کسه کند و بی صورت بدن ظن ایدوب معنی جان اولدیغن بیلز
 و نار و الما کجان ایدوب شیر شیرین اولدیغن فهم قیلز و نفع و بردار صانوب آب حیات اولدیغن اکلز و بیت و شمع
 قیاس ایدوب ما هتاب اولدیغن ادرال ایلز پس بونک خوف و حذری کنیدی چهلند ندر والا موتدن دکادر
 ته کیم بر عارف دیشدر (می) مردن و کشتن که بر نقش نیست چون انار و سیب را بشکستنت آب جانا
 و بر تندر بحر جان (ناشوی دریای بی حد و کران) و اما علت رابعه نک از الهی علاجی اولیله یلم کدر که روح
 انسانی بدنن قطع تعلقی ایلد کده ایکی عالمک احوالنه دخی زیاده مطاع اولور ته کیم شمشیر سیامندن عریان
 اولد قد زباده بران اولور و آینه غلافندن طشره کاد کده روی زیانده نمایان اولور و طیر ه ساقفسدن خلاص
 بولد قد بروبال اچوب بالاده بران اولور کذلک روح پانک جسم خاکدن بحر و عریان اولد قد سیری سریع
 و آسان و اوج اعلا به بران اولوب اسرار نهان هر دو جهان اکاهه آن ظاهر و عیان اولور (قطعه) دلازلت ایت
 یوزندانی بوختخانه در فانی (بول اول کارزار و ابوابی که فرش آسمان اولمش) معاذ الله که انانک تنی زند اندر انک
 تعالی الله که عتق انک بری تنک آشیان اولمش) و اما علت خامسه نک از الهی علاجی بولیه یلم کدر که مرکب روح
 انسانی بولنان روح حیوانی بدنک ظاهر و باطنه تمامیه توجه و اشراق ایلد کده حیات بدن کمال حسن
 و حرکتیه حاصل اولور اگر ظاهر بدنن توجه و اشراقی جزوی قطع ایلد بینه اول حاله نوم حاصل اولور و اگر
 جمیع بدنن توجه و اشراقی کلی قطع ایلد بینه اول حاله نوم حاصل اولور و تصرف روح انسانی دخی
 اول بدنن زائل اولور و تعلقی دخی منقطع اولوب راحت بولور چونکه روح حیوانی بدنن توجهی جزوی قطع
 ایلد کده بدن قائم اولور و توجهی کلی قطع ایلد کده بدن بیت اولور پس نوم ایلد موت اول روحک قطع توجهنده
 مشترک اولفله موت آلام امراض انواعندن اولیوب نوم ایلد هجس اولمشد رسته کیم خبرده الموت و المات
 اشارتیه بشارت کلمشدر و مؤمن راحت و سلامت اولان نومی نعمت و کرامت اولان و نه مشاکل و عوائل
 و معادل بیلشد و اهل بصیرت اولان نوم ایلد موتی بریله برابر مثال دوبرادر بولمشد رسته کیم نوم حالنده روح
 اول عالم برزخه رزایله مطاع اولمشد کذلک موت حالنده روح اول عالمه واروب سیر و تماشا قیلشد و رزیرا که ناعان
 حالی اول فرس مثالیدر که بار کزندن و مرج و بالادندن عریان اولوب اول مرج و بالانه مشد و اولان اوزون
 پاینده ایلد باغ و بهستان امثالی مرعارد بر زمان باسن و امان و قبل و یحسان اشباهی سبز و لاله زار ایلد و هر
 طرفدن اب روان کارنده چرند و شادان ایکن اول مرج و بالانک بیلد بینه بار کران انسه کیروب نیجه بلایله
 امان و خیزان روان بدوان اولور و اما بیتک حالی اول فرس مثالیدر که بالان بدنن عریان اولد قد پابنده تعلقی
 منقطع اولوب نیجه بار کران جسمانی و نفسانیدن آزاد اولور و ریاض جهان جانده هر زمان امن و امان ایلد ادا
 اولور زیرا که اول کسه که عبد غضب و شتم و تندر و اسیر نفس و طبیعه تدر انک موتی کند و یه عتق راحشد پس
 موت انسانه کمال عزت و مقام لذت ایکن فی مرض شدید و الم عظیم ظن ایتمک غایت غفلت و نسیانیت جهاتدر
 و اما مکررات موت اجسام اعتبار ایلد و ایتد رسته کیم (ولا تاتوا بابکم الی التلک) نمی شری فی حلاوت مونه
 دلا تدر زیرا که موت مؤمن دنیا و مافیها دن الذوا حلا ایکن چمنه هلال و قنار اولد یقندن اول نمی انک بر زمان
 بدنده مکششه اشارتدر و نمی ایسه شیرین نسنه دن عادتدر و آجی نسنه دن خلاف حکمتدر (قطعه) چونکه
 زندانز بوجسم ایش (موقدر در لیبایز حقا) دوبرادر بیلندی نوم ایلد موت) پس اولدن صغنه سن املا

حق بن موفی بیل حضور و سرور) ایتمه ماتم بوباله دیمه بلا) و اما علت سادسه نک از الهی علاجی اولیله یلم کدر که
 موت ابدان حیات جاندر و صورتده بو عتات حقیقه عین حیاتد زبیرا که محب محبوبی موت ایلد بولور و هر
 مرادی موت ایلد حاصل اولور و وطن اصلیه شمه موت ایلد و اصل اولور (بیت) کهنه جانی قیل تشار و تازه جان بول
 در کار) ان فی موتی حیاتی ان فی عیشی مات (قطعه) مردن تن زنده کی جان بود) رقتن جان جانب جانان بود) مرک
 بود رقتن جان سوی جان (بلکه تحقیق حیات ان بود) و اما علت سابعه نک از الهی علاجی بولیه یلم کدر که
 بوجهان برنجدر که انسان انک غره سیدر ته کیم غره خام و بی طم ایکن شجره به محکم نشبت ایدر بعد یتشوب
 کجان بولوب لذت اولد قد شجره دن منتهی اولور کیدر کذلک انسان مادام که ناقص و خامد رانک بوجهانه تعلقی
 تمامد و عتای حیات مستعار یلبدن آرمدر و جمیع نظام یل نظام و انتظام در وقتا که تحصیل کمال ایدر
 و لمبندن ایجری کیدر پس لذت موتی اوب بوحیات مستعاری یدر زیرا که انسان کامل بوعالم کون و فساد
 بر حبه به المز و اموال و اولاده هم میل و محبت قیلز و عزت و لذت لاله مغرور اولور و نعمت موتی آرزو ایلد قراری قائمز

نظم) بومرغ جان نیجه اوچز چون اول جناب جلال	خطاب اطف ووداد ایلدوب دبه که نعال
نیچون صوبه توریدن کندن آغز اول ماهی	که کادی کوشنه خوش بانک موج بحر زلال
نیچون شکار دن اوچز شهبه اول شاهین	که ارچی خسبرین ویردیلد طبول و دوال
عجب حلاوتی وار در بو عشق جا بخشک	اوکیم قرار ایدر آنسز کورر شفا و ضلال
تیز اوچ ایرش همسان ای مرغ جان او صاحبک	خلاص بول بوقفسدن اجلسون اول بروبال
بو خاک شوره دن ایلد سفر ایچ آب حیات	کو کاده صدر صف بول بتر بوصف نعال
جهانی اهلنه و برحق عالم دله کل	که اول بجهان قراق اولدی بوجهان وصال

نوع رابع و پیرلر ذلتی و موتک کرمتی و روحی سلامتی یلمد بر (ی عزیز) معلوم اولونکه اهل حکمت
 دیشدر که موت ایکی نوعد بری موت ارادی و بری موت طبعیه و ایدر اما موت ارادی اما غلب و شتم و تندر
 و اما موت طبعیه روح حیوانی بدنن فساد و تدر پس حیات دخی ایکی نوعد که بری حیات ارادیه و بری
 حیات طبعیه در اما حیات ارادیه که حیات فانی در اول کل و شمر به و وفود و اما حیات طبعیه که حیات
 ابدیه در اول انواع لذات ایلد موصوفد رسته کیم افلاطون حکیم دیشدر که بت بالاراده شمی بالطبعیه و حضرت
 حبیب اکرم صلی الله علیه و سلم (موقوفیل ان عروفا) یورده شد و موت ارادی حیات طبعیه یله باقیه اولدیغن
 طیر و شدر پس عاقل اولان نقصانن نه توحش اولوب کالاله متانن اولور و ایلد بر نسنه فی طاب ایدر که
 اول کند و بی نفسانیت قیدندن آزاد ایدر و اکابر و بررب ایدر لایقانی عز و زودا شاد ایدر زیرا که عاقل بیلشد که
 اموال و اولاد کافتنه و غمدر و تجربه قیلشد که جله سی اسباب مشقت و المذربس اول لذات نفسانیه دن اعراض
 ایدوب آلات جسمانیه دن منتهی اولمشد و عزیز کوکائی بولده فی فکر کردن فارغ و آزاد ایدوب جلدن راحت
 و سلامت بولمشد و عالم کون و فساد ایلد هیچ برکسه ایچون بقیا ممکن اولدیغن بیلشد و رزیرا که اگر دنیاده
 بقا ممکن اولسه ایدی دنیایه مقدم کاندن ممکن اولور دی و اگر بود ازیایه هر کان ادم نونده قالسه ایدی وجه ارضه
 صغیموب ناس بری بر تلک باشی اوزرنده طوره ق لازم کوردی خصوصاً موتک قدر و قیمتک بیلیموب عمر
 طویل ارزوایدن کسه پیرلکه رغبت ایش اولور حال بوکیم پیرلک بر مرض شدید و حبس مدید در و عذاب الیم
 و بلای عظیم و اغل و غلظت وارذل آفایند رزیرا که پیرلکده نقصان حرارت و بطلان رطوبت عارض اولوب
 سه و طامض اس و ضعف حواس طاری اولور و هجوم امراض و فوات اغراض و روح بولوب اعضا حرکتدن ر قوی
 عملدن عاجز و المی لازم کاور و موتک اول خاصیتی واردر که روحی رحمت مکندن و جزو زماندن خلاص ایدوب
 دار قرارده منزل ابرار و اصل ایدر و اکا کجلی قدر لذت و بررب حضور ی قدر مرتبه نائل ایدر ته کیم حضرت
 علی کرم الله وجهه یورده شد (بیت) جزی الله عنا الموت خیر افانه) ابر منامن والی شوار آف) بیجل تخلص
 النفوس من الاذی ید فی من الدار الذی هو اشرف * پس بویانندن عیان اولان بودر که موتک معنای عدم
 و فساد کادربلکه جوهر لطیف جوهر کثیفدن جدا اولد دن عبارتدر و جوهر لطیفدن مراد روح حیوانیدر که

زیرا که احوال میت و احوال نام عالم برزخده ساد که بر بردر (پس عوالم کانیستون و خوشرون کانیستون
مضمونی بومعانی مشهور و الحمد لله الذی احیاناً بعد ما ماتا و رد الینا ارواحنا و الیه البعث والنشور
حدیث شریفی موهوم و منجه قوم ابله موت بر بردر پس کشدی بی نه روح اولد یغن ییلن موتی نعمت بولوب خوبی فالنر

(مثنوی) سوی مر کست خلق را آمنت	دم زدن کام و سال و مه فر سنک
جز دورت کی نشد ز من لک هلاک	مر د بکرتک راز مر لک چه بالک
(رباعی) ان سر د نیم کز عدم بیم آید	آن نیم مر اخو شتر ازین نیم آید
جانیت به ساریت حسن داد خدا	تسلیم کنم چه وقت تسلیم آید
(بیت) این من عاربت که به افسوس برد دوست	روزی رخس بدید و تسلیم وی کنم

نوع سارس) مبد آرمه در روح انسانی بی حلیانه ییلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل حکمت
دیشلدر که روح انسانی بدنندن قطع تعلق ایلد کده انک مرجع و معادی اول مقامدر که اندن نزول ایدوب
جسمنه تعلق ایلدندی و هر روحک بر مقام معلومی وارد که انک هم مبدأ و هم معادی اول مقامدر
و ارواحک هیچ بری کشدی مقاسنی تجارزاید من و کسب کمال ایتیم که کشدی مقاسندن اعلایه کیده من پس
ارواحک بر طائفه سنک مقام معلومی عقول عشره دن عقل ثانیدر که عقل فلک اعظمدر و بر زمهره نلک
مقامی عقل فلک برو جدر و بر جماعتک مقامی عقل فلک زحلدر و طوقوزنجی فرقه نلک مقامی عقل فلک
خرد و مقامات ارواح بومراتب تسعه در که تحصیل کمال ایتیم روح اول عقل فلک اعظمدر بکرب کیده من
و عقل اوله رجوع اید من پس معاد ارواح انسانیه افلاک تسعه نلک عقولیدر که عالم جسمانیده علم و طهارتی
اوزره فالان روح بالینه کشدی اصلنه عروج و رجوع ایدر یعنی عقول تسعه دن هر عقل کشدی به
مناسبی اولان روحی کشدی به جذب ایدر چونکه عقول عالم علوی بالجه له علم و طهارتله موصوفد رونی عقل که
اعلا و عقل که اقرب بولمشد اول عقل ماد و تدن علم و طهارتله موصوفد رونی عقل که کشدی مقاسندن تنزل
ایدوب جسمنه تعلق ایلد در اکر اول روح بولمشد و تصرف حالنده زیاده علم و طهارت کسب ایلد یسه انک
مرتبه معادی مقام معلومندن اعلایه بولمشد و اکر بولمشد کسب کمال اید من یسب کشدی علم و طهارتی
اوزره فالد یسه انک معادی نه کشدی مقام معلومیدر که مبدأ نه کشددر و بویکی زمره علم و طهارتلی
مناسبیه مرکبات سفلیه فاینه دن خلاص بولوب کیدر و بجزرات علویه باقیه ایلد نشئت اخرا یه دل ذوق
و حضور ایدر (بیت) حجاب چهره جان میشو غبارتم * خوشادی که ازین چهره برده بر فکتم * و اکر
روح انسانی بوعالم جسمانیده کشدی بدته تعلق و تصرف حالنده روح حیوانی به مغلوب و کشدی علم
و طهارتدن معلوب اولد یسه روح حیوانی اکا حائل و مناسب عقول علویه آندن زائل اولور و درونی فلک قر
اولان عالم سفلیه فالور و نشئت ثانیه زمانه دلک عذاب الیم ایچنده روح حیوانی ایلد محبوس اولور و جمیع
ارواح علویه و سفلیه قیامت کبراده نفخه ثالثه ایلد هر روح کشدی جسدن بولور انکله حشر اولوب هر کس
ایشلدر یکن بولور بوحقیقت حالی حکمای محققین تحقیق اوزره ییلور اکر چه مذهب تاسخه ذاهب اولان حکما
کشدی عقلا رنجید دیشلدر که تحصیل کمال اولز الا که تهذیب اخلاق ایلد اولور و تهذیب اخلاق اولز الا که تبدیل
ایدن ایلد اولور و تبدیل بدنندن اولز الا که تاسخه اولور کیم کمال علم و طهارت بولور و کمال علم و طهارت بولان
انی ییلور که بولمشد بی بدنندن مقدم نشئت ثانیه ده نه شکل مفسد اورد و ظاهر و باطنیشلدر و هر برنده قدر زمان
مکت ایدوب اندن قدسه کشددر جلدی تذکره فکر نه کلور و تفصیل اوزره اذر الا اید من ییلور و بکسب حکمتده
بازه شلدر انک اهل تاسخ اصول دین مبینه مخالف کیدوب از شلدر امامهض فروعه مخالف نیجه
مقایق اشیا سز شلدر اول حکمتلی متکلمین انواع تاویلات ایلد بالاده بیان اولند بی کبی شرع شریفه
توفیق و تطبیق ایدوب نظام ایلد دوزه شلدر و دنیا ایلد اخرت ایلد منده اولان طریقت مسافه می موت انسان
بولمشد رفته کیم (دن مات فقه قیامت) دیشلدر انک چون مویه قیامت صغری اطلاق اولمشد در (نظم)
راه بینازین جهان تان جهان پیش یکدم نیست جانزاده میان * زین جهان تان جهان بسیار نیست *

جزدی اندر میان دیوار نیست * چون بر ابدان دمت از جان پاک جسم خاکی را شود جازر خانه * موترا
بر خلق عزم جازمست * جمله را در حال خفتن لازمست * پس امدی عارف نفس اولوب کشدی کی ییل و تحقیق
و بقین قبل که سن جسم خالک دکاسن روح پاکسن و نتیجه دور افلاکسن و خلاصه کیفیات وار کانسن و زبده
کائنات جهانسن زیرا که سن بر غره سن که جزاء شجره بهان اطوار عیور و رطوبه و کدر و براب اباب عالمسن که
افلاک و عناصر و بدن بالجمله ظروف و قشور کدر و بر نوات زبیا سن که اغصان کائنات فرو عکدر و بر نقطه
کبر سن که اعیان موجودات حروف کدر را کسن کشدی کی بولد ییلور سنک ریکی بولوب انکله مطمئن اولور سن
و موتدن اصلا خوف و حذرک فالوب موتی نعمت عظمی ییلور سن زیرا که جسم خاکی جبل قاف و روح
پاکی مثال عنقا کورور سن

ای طسبل رحیمی لی اینشیدن عالم جانندن	وی رحلت ایدن خوش وطنینه بوجهانندن
من قنده سن ای کوزلی ترکس بوزی لاله	قبر کده بترز کس و لاله عوض ائندن
یوجله در آسان اکر اول مرغ ضعیفک	دای قورلوب اوچد یسه کو که راه نهانندن
جان بولده سلامت بولور صورت دیکر	پای اولده روان موزه بولور غیری مکانندن
یک شکر ایدر اول جان که بدنندن اولور آزاد	ای بیخبر اول لذت تجرید و روانندن
قولدت آب و صکی ایچ آب حیاتی	کج نه فلکی اصلکه کل دوز زمانندن
ای حتی نه مهر ایتدی بزه دوزخ اشباح	کیم ناره یانوب یکمشر انوار جنانندن

(نوع سابع) بعد الموت ارواحک اخلاقی قضا و خعه اولان - شمر و جیم و فعی ییلد بر (ای عزیز) معلوم
اولسونکه اهل حکمت و عرفان دیشلدر که رب العالمین خضر تلی سنک اسماء حسنا شندن بر اسمی جلیل
و بر اسمی جلیل و مظهر جلالی جهنم و مظهر جمالی جنتدر چونکه حق تعالی (و علم آدم الاسماء کاهما)
یورمدر بوانان مظهر جمیع اسماء اولد یغن طیور مشدر پس جلال و جمال دخی انسانده در هر کیده قنقیسی
غالب ایلد عاقبت انک سر انجیای انده در اکر انده صفت جلال غالب اولوب آندن نشأت ایدن اوصاف
ذمیجه حیوانات ایلد متصف اولور سه قنقی صفت حکمتده ایکن موت ایلد بدنندن خلاص بولور سه نشأت ثانیه ده
اول صفت صورتده حشر اولوب مکانی جهنم اولور متصف اولور متصف اولور متصف اولور متصف اولور متصف اولور
کلب صورتی بولور (اولک کالانهام بل دم اضل) زمره شندن اولوب عذاب الیم ایچنده فالور و اکر
انسانده صفت جمال غالب اولوب آندن نشأت ایدن اوصاف حمیده ملائکه ایلد متصف اولور سه اول نشأت
ثانیه ده صورت انسانیه ده حشر اولوب مکانی جنت اولور و لقاء الله دولتی بولور پس روح انسان صفت
جلاله متصف اولد بی حالده انک ادی نفس حیواندر و کشدی اشی و شتی و ناداندر و بولور اول صفت
جمالده متصف اولد بی حالده انک اسمی عقل و جاندر و کشدی سعید و کریم انساندر چونکه نشان مظهر
کادر پس قلبی انواع خواطر دن بر خطه خالی دکادر و خواطر ایلد یا خیر محض و یا شر مضدر اما خواطر
شر صفت جلالت کاور که اول شیطانیدر و اکتایع اولان نفسانیدر و اما خواطر خیر صفت جلالت کاور که
اول رحمانیدر و اکتایع اولان روحانیدر پس عالم انسانده جهنم نفس حیوانیدر و جنت انک دل و جانیدر که
مقام نفسده قلات عذاب الیمده در مقام قلبه صعود ایدن نعیجه مفیدر نه کیم دیشلدر (بیت) بهشت
و دوزخ هم راه با نیت * فراز عرش و شیب جاه با نیت * اکر انسان اوصاف نفس حیوانیه سبله توقف
ایدر سه اصناف عذاب الیم ایلد متالم اولور که انک کشدی شویدر جهنم و اکر انسان قلبی اوصاف پیچیده دن
تخلیه ایدوب اخلاق الهیه ایلد تخلیه ایدر سه انواع لذات نعیم ایلد متتم اولور نظم

سیرتی کان برو جودت غایبست	هم بر آن تصویر رحشت واجبست	جله اوصاف و اخلاق ای پسر
هر زمان کردد بمنزل در صورت	کاه نارت می نماید کاه نور	کاه دوزخ کاه جنة است و حور
مالک دوزخ قوای نفسی است	مانع لذات روح قدسی است	هفت دوزخ هفت اخلاق بدت

هشت جنت حسن اخلاق خودت | حور و غلمان جلای اوصاف تست | مهر و مهر و حست و قلب صاف تست
 خلق نیکو شد بهشت و حور عین | خلق بد را دوزخ سوزان بین | خلقهای حق همه خلق نیکو تست
 خلق نیکت را بر آیدار اوست | هر که دارد در جهان خلق نیکو | مخزن اسرار حق شد جان او
 نیست انسان هر که را خلق بدست | در حقیقت چون سباعت و ددست | مایه دوزخ چه باشد خلق بد
 خلق بد آمد براه دوست سست | چون شوی پالت از همه اخلاق بد | اسلم الشیطان ترا باشد سست
 مهر و رقت و صف انسانی بود | خشم و شهوت و وصف حیوانی بود | خلق نیک و کوه خاصه انسان بود
 آدمی با خلق بد حیوان شود | خلق نیک آمد صراط مستقیم | شد مثال خالق بد تا رجیم
 خلق نیکو شد بهشتی راه راست | نسکه دارد خلق بد دور از خاست | چون شود اخلاق و اوصاف نیکو
 هشت جنت خود توئی ای نیک خو | هر که بخلق بد گرفتار آمدی | هم تو دوزخ هم عذاب سرمدی
 هر که دارد در جهان خلق نیکو | مخزن اسرار حق شد جان او | آنچه گفتم هست ازین یسین
 بی زاستدلال و تعلیم دست این

چونکه بومر قنانه نیک فزون نماند سندن فن ارانده ام و راجع سام و اشباح اولان بعض احوال عالم و فن
 نماند به ام و راجع سام و اشباح اولان بعض احوال آدم بورایه کانیجه دل اصول دین میبینه مطابق اولان انواع
 حکمت حکای اسلام ایل بومر دار چیه تحریر و بیان او انبوب خذ ما صفادع ما کدر دینا شد در زیر که فروع
 شریعت غریبه جزئی مخالف بولان بعض حکمت حکای جزئیات امثال اولان حقایق اشیا مقبول علما
 اولاد یعنی بازده بیلغشدر پس آمدی بومر قنانه تبین و تبرک ایچون حکیم سنایی رحمة الله علیه حضرت تریک
 حدیقه شریفه سنده مدح و ترغیب موقی متعین او تو زیش بیت ایل بوفن ثانی ختم اولغشدر و فون نالنده
 امور دین مبین اولان بعض احوال قلب انسانی و جمیع شروط و ارکان راه عرفانی ظاهر شرع شریفه مطابق
 اولان حکمت اولیا کرام ایل بومر مقدار تحریر و بیان ایتان عزیزی قیلغشدر (نظم)

دل ازین عمر مقتصر بر کبیر	کز چنین عمر کس نکرد دبیر	غم تن مرا در اسیر کند
مرد را عشق عمر پیر کند	عمرها جمله مستعار بود	عقل را زین حیات عار بود
مرد عاقل زلهو پر هیزد	زین چنین عمر عقل بگر بزد	مرد پیر از بقای جانان شد
با چنین عمر میر نتوان شد	هر که او رنگ و بو راست اسیر	زن و کودکی بودند نه پیر
این جهان را مهارت کردم	کرد از امید خود بر او ردم	زین حیات زخود ملال آمد
زندگانی مرا وبال آمد	درجهائی که عقل و ایمانست	مردن جسم زادن جانست
تن فدا کن که در جهان مخزن	جان شد و دوزخ چون ببرد تن	دشمن حق نیست خاکش دار
قبله حق دلست پاکش دار	ره بر این راه را چو مرکب نیست	بی توانی بکن چو برکت نیست
مرک هدی است نزد داند	هدیه دان میهمان ناخوانده	مرک کاید برت سبک مهمان
یش هدیه خدای کش دل و جان	مرک چون رخ نمود هیچ مثال	بدل و جان همی کن استقبال
جامه ان ای که بخت از خردست	ز آتش و آب و خاک و باد بدست	خرق کن دلق چار پاره خویش
رقص کن بر نهاد چاره خویش	همچو ایمان و رای دوش و سرش	جامهای برهنگی در پوش
چند باشد به بند نان با تو	دو ج و اتمرد عقل و جان با تو	چار طبعست در سرای رحیل
آلت چار میخ عز را نیل	مرد کش زندگی زار کانت	نه به صحرای عالم جانست
چار مرغ غنچه چار طبع بدن	همر حق جمله را بر زن کردن	پس با ایمان و عشق عقل جمیل
زنده کن هر چهار را چو خلیل	جان نپردی بدوی معدن خویش	تا نکردی پیاده از تن خویش
تا نیاید ز جان برون حیوان	ره نیاید بر تبه انسان	پس چو انسان ز نفس ناطقه رست
روح قدسی بجای او نیست	ای شده شاه بر همه حیوان	تا کی اندوه جامه و غم نان
پسر خواجسته همه حیوان	زشت باشد غلام جامه و نان	ای ز شهوت بهمار آوده

زیر دست عیال وزن بوده | کور تر ابرک راه مرک بود | بردات قلب مرک بر لب بود
 مالت اینجاست همچو چشم ای دوست | زان اجل دشمنی و دنیا دوست | مرک را چوی کک اندرین منزل
 مرک حقیقت و زندگی باطل | باطلی را رها کن ای بی حق | نایدانی و بی بینی آن مطلق
 پنج حس پنج روزه دام تواند | عقل و جان تا بلد غلام تواند | چون ازین دام کاه اهرام
 جان بپیرد خالک بر سر تن

امدی زیارت مزارستان و مرثیه گذشتگان تنه موت انسان عدولت دیغندن بوی دی بیت دخی بونده یا زلق
 مناسب کور و لشدر

امر علی با نیات الحیام	و ابی علی علیها بکاه الغمام	حیف فالامش دور کردن ایل
بکن ملک جمعیت ایچره نظام	نه ظاهر در اول خیمه لردن نشان	نه باقی در راجع بک غیر نام
ستون خیمه جمله تحت السراب	دو کفش هم اولمش رسم عظام	قنی روح محبوب عین کمال
قنی حور و مقصور صاحب خیام	بجعبه قنده و ارمش او شربین روان	او جان جهان قنده طویش مقام
ایدر حق جانان او یکمشره	عزرا ن تحیت هزاران سلام	

فن ثالث

مرآت القلوب اولوب تعجیب اعتقاد و ایمان وصوله ایچون وضع اولمان آداب و ارکان و ترک حب لذات جهان
 و توجیه بدرون جنان و معرفت حقیقت دل و جان شروط راه یزدان اولدیغن و تقلیل طعام و تقایل منام
 و تقلیل کلام و عزت انام و ذکر مدام و فکر غم ارکان طریق عرفان اولدیغن (و توکل علی الله و تفریط علی الله
 و صبری البلاء و رضاء بالقضاء اصول مقامات روح انسان اولدیغن و معرفه الله مطلب اعلی و محبة الله
 مقصد اقصی و حکمت اولیای معنی و اولیای کرام عوام ناسدن اولی اولدیغن و طالب انس و حضور
 مقامات سبعة نفسی فیجبه عبور ایلدوب قرب حضرت قدسه نه تقریب ایل و وصول بولدیغن و اندن قابل
 عرفان اولان احبابی نه طریق ایلدوب تربیه قیلدیغن ابواب همه ایلدوب کتاب و سنته مطابق و اجاع امته موافق
 بیان و عیان ایلدوب (باب اول) کتاب و سنته اقتدا و ادعای و شروط ارکان صلوة رحانی و ترک حب لذات جهانی
 و توجیه بدرون جنان و حقیقت دل و جان و فصل اول اربعه ایلدوب تفصیل ایلدوب (فصل اول) کتاب و سنته اقتدای
 و تعجیب اعتقاد خدایی و صلوة خمسینی ادایی بش نوع ایلدوب بیان ایلدوب (نوع اول) انسان جهل و غفله حیوانه
 شامل و علم و معرفت انسان کامل اولدیغن بیلدوب (ای عزیز) معلوم اراسونکه اهل الله دیغشدر که
 اولدیمکه دبیر حکمت کلک بدایع فکار مشیتله ارقام خطوط موجوداتی صحیفه ابداعه کتب و تحریر
 ایلدوب تقیاس قدرت خاتمه جواهر نثار و ارادتله رسوم صور مصنوعاتی لوحه حریده اختراعده رسم
 و تصور را بختدر اولدم بر موجب مضمون غیر متنون (ن و القلم و ما یطرون) عقل اول و قلم اعلی علت
 غایبه ابداع مبدعات و سبب و واسطه ظهور بطور عالیات و منافات اولوب قاعده و اقل اعیان و ذوات
 و سائق رواجل حقایق تمکات اولشدر چونکه بودره یضایر مقتضای نفوای (و علم آدم الاحماء کاهیا)
 افق حقیقت ادمیدن طالع و هوید اولوب بوجوه و رد و یکبار مستدعای (واشرقت الارض بور و برها) ما عیت
 انسانیدن لامع و پیدا اولشدر و لایحرم بونسخه کبری مجموعه لطایف صنایع الهی و بوجوه عظمی فهرست
 بدایع حکم نامتناهی اولقله حامل بار امانت و کافله مهمات خلقت قیلغشدر (بیت) بر سماوات و اراض
 و ما فی البین * و عرضنا الامانة قایین * لیس فی الکلون کائنا من کان * کافلا حلهما سوی الانسان *
 اگر چه بوفرقه علیه نیک منشور آمال خیمه سته مألوری (انی جاعل فی الارض خلیفه) عنوانله معنون و بوزمره
 سنده نیک مدعای احوال بدایع مثالری (و بخیر لکم ما فی السموات و ما فی الارض * برهانیله برهن اولدیغندن
 قد بلند قدر کزینلری سموات سبعة دن بالا و برتر وزیر نکین سعادت رهینلرنده کافه عوالم جسمانی و روحانی
 مطیع و فرمانبر اولوب مسجود عاصه ملائک و مسند نشین سبع اراض اولشدر لکن مظاهر احماء استعجابله

و بحالی صفات متخالفه بولند قلندن کا... و فضلنا هم علی کثیر من خلقتنا خطایله مشرف و عظمون و کا
 (من یفسد فیها و یسفک الدماء) جوابیله معاتب و مطعون اولوب برنوی (خلقت الخلق لاجلک مستند عاصجه
 محبوب درگاه احدیت اولدیغی اجلدن اجنه جذبات الهیه ایلده اوج درجات اعلا علین جمع الجمعه صاعد
 وواصل اولوب برنوی (اولئک کالانعام بل هم اضل) مقتضا سنجه مغضوب درگاه احدیت اولدیغی
 جهنندن اهویه شهوات رویه ایلده حسیض درکات اسفل السافلین تفرقه یه وارد و نازل اولور و فرقه اولی
 (ان الابرار لانی نعم) ایلده موعود و مبشر و زمرة اخرى (وان الفجار لانی بحیم) ایلده مهور و مدمر قیلمشدر
 (قطعه) آدمی زاده طرفه مجهولست * کان فرشته سرشته از حیوان * کربدین میل میکنند کزین *
 و ربان میل میکنند بزان * پس هر عاقله امر اهرام و حکم الزمدر که بر موجب (وما خلقت الجن
 و الانس الا لعبدون) عبادت حضرت خالق العباد و معرفت اسرار مبدأ و معاد ایلده امین حل امانت و حقیق
 مستد خلافت اولغنه بذل همت و صرف طاقت قبول حصول حیات ابدیه ایلده سعادت واصل اوله و سعادت
 سرمدیه ایلده دولت ابدیه حاصل قیله و ارباب فطنت و ذکایه بودخی ظاهر و هویدا در که شرفات بلند ایوان غرقه
 عرفانه صعود و وصول و درجات رفیع البیان قصر ذوق و وجدانه و لوح و دخول (من تمسک بالکتاب
 و السنه فقد استمسک بالعروة الوثقی لا انقطاع لهما) منته و منجیه جبل المتین شریعت شریفه غرایه تمسکده
 بذل مقدور و سر رشته ارادت و محبت اولیایه تشبیه سعی مشکور و ایتمه موقوفدر (مثنوی) بنده یکن
 مرد روشن دل شوی * به که بر فرق سر جاهل شوی * کمر تو سنگ و صخره زهر مر شوی * کرب صاحب
 دل رسی کوه مر شوی * اگر چه (الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی) خوا سنجه مجر در کتاب و سنت ایلده
 عمل موجب فوز و فلاح و باعث نجات و نجات اولغنه وسیله کافیه و واسطه وافییه درو عازم شارع
 شریعت عاقبت سر منزل جنتانه واصل و ملازم شاهراه کتاب و سنت بالآخره دار الامان روضه رضوانه
 داخل اولور و مع هذا علم وراثت که کنجور کجینه نبوت و تحفه دافینه خاتمندر (یت) بین المحبین سر تلبس
 بفسیه * قول و لا اقل الخلق بحکیمه * و بومقصود کلمه میدان ظهورده جلوه کبر اولدی ارباب قلوب ارادت
 صادق و محبت لایقه ایلده نظر کیمیا اثر لینه مظاهر اولغنه منوط و مربوط اولدیغی کالتهن فی وسط النهار
 روشن و آشکاردر (اولئک الذین هدی الله فیه داهم اقتده) مغفوره نجه نرمن هدایتلندن بهره مند اولوب المراء
 مع من احب مستد عاصجه عداد احباده عد اولتی ایچون دایما مهر و محبتلری حرز جان و اخلاص
 و ارادتلری مثال کنج سلطان درون دل و جانده نهان ایتمک کبر کدر (قطعه) الفت بین و بین الحب
 معرفه (لا تقضی ایدا و تقضی الابد) لاخرین من الدنیا و حکیم * بین الجوارح لم یشر به احد (یت) در کام
 دل چاشنی شه و محبت با شیر فرورفته و با جان بدراید و بودخی محققدر که اصحاب وجد و حالک در حالات
 کرانیه ساری و غرر کالات بی مثل و هم تارای قهر مجر ذوق و وجدانه مری و همیسا و کان وجود و شهود
 و بقیادن ظاهر و سدا اولغنه غواص عقل و حواس اکادستره قادر اولتی امر نادر و جوهر خرد درده
 شناسانی قیله تمکدن عاجز و قاصر در پس بودر شاه و اوصاف سینه احرارده دل کبی حرز جان و بو کوه
 عالیقدر صدوقه صدر کارده جان کبی غنی و نهان اولدیغی کون کبی پید او عیساندر و هری سرمایه معرفت
 بودر بکنایه خیر و هری بضاعه محبت و یاقوت بی بهایه سزاوار اولدیغی مستغنی عن البیاندر (شعر) علم
 التصوف علم لیس یعرفه (الاخوف طنة بالحق موصوف) و حالات و کالات اولیای کرامه و صولک حصولی تصحیح
 اعتقادات و اداء صلوات و نسیان شهوات و معرفت صفات و محبت ذات مولا ایلده بولغنه بوفنده کتاب و سنته اقتدا
 و اذعان و رسم و راه اهل محبت و عرفان نجه ابواب و فصوله تفصیل و بیان اولتی مناسب کور و مشدر
 تا کیم نقعات نسیم مطامعه سندن غنچه کستان کبی دل طالب عرفان شکفته و خندان اوله و رشتحات
 زلال ملاحظه سندن مثال ازهار بهارستان روح روان انسان مرست و ربان اوله و وجد و حالات ایلده درجات
 کالامه نازل و مقامات شجسته واصل و حقل انس و حضوره داخل اولوب درات ابدیه ایلده سعادت سرمدیه
 بوله و قلی ماسودان بالذوالی فالوب مهبط الهامات عرفان اوله (اللهم یا رافع الاسبطار ارفع بلفظک عن
 بصائرنا حجب الاغیار الهی خلصنا عن الاشتغال بالماله و انا حقا بق الاشیاء کما هی) (قطعه) یارب بو کوکل

کوزینی یذا ایلده * مرآت دلی بالک و مجلا ایلده (ذکر کاه سنک شکرک اوله و در لسان) جان بابلتی جدید که کویا ایلده
 نوع ثانی) کتاب کریم ایلده امتدای و قرآن عظیمه اقتدای آیات بینات و احادیث شریفه ایلده یلدر (ای عزیز
 معلوم اولسون که حق تعالی کندی کتاب مبیننه تشبیه و جبل متیننه تمسک ایتمکی ترغیب و تحذیر کتمکدن
 ترهیب ایدوب کلام قدیمده یور مشدر (الم ذلک الکتاب لا رب فیه هدی للمتقین) و اعتصموا بحبل الله جمیعاً
 ولا تفرقوا (قد جاءکم من الله نور و کتاب مبین) یدی به الله من اتبع رضوانه سبیل السلام و یخرجهم من الظلمات
 الی النور باذنه و یدیهم الی صراط مستقیم (و هذا کتاب انزلناه مبارک فاتبعوه و اتقوا العلمکم ترجون (بایها
 الناس قد جاءکم موعظه من ربکم و شفاعة لسانی الصدور و هدی و رحمة لاه و منین) و نزلنا علیک الکتاب
 تبیاناً لکل شیء و هدی و رحمة و بشری للمسلمین (ان هذا القرآن یدی الی الی اقوم) و نزل من القرآن ما هو
 شفاعة و رحمة لاه و منین و لا یزید الظالمین الا خساراً (اولم یکفهم اننا انزلنا علیک الکتاب بتلی علیهم ان فی ذلک
 رحمة و ذکر لایقوم یؤمنون) کتاب انزلناه الیک مبارک لیدبروا لایاته و لیدکر راووا الالباب (الله نزل احسن
 الحدیث کما یشتایها منانی قف مر منه جلود الذین یخشون ربهم ثم تلین جلودهم و قلوبهم الی ذکر الله ذلک
 هدی الله یدی به من رشاء و من یضل الله فماله من هاد (وانه لکتاب عز برب لایاتیه الباطل من یدی به و لا من
 خلقه تنزیل من حکیم حمید) صدق الله للعظیم و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم یور مشدر که
 ای امت و اصحاب من شهادت ایتمز میسر که عبادته لایق کسه یوقدر الا که الله تعالی وارد و رین آتک سزه
 حق رسولیم دیمشدر که بلی بار رسول الله شهادت ایدر پس خطاب ایتشدر که تحفه قابو قرآنک بر اوجی الله
 تعالی نیک یدنده در و بر طرفی سزل الکرز در کاک حکم تشبیه ایلکه کز که تحفه قیاس قرآن ایلده عامل اولد قد نصکره
 هرگز آرزوب ضلالتیه دوشتر سز و البتیه هلاک اواز مز و یور مشدر که یوقدر ان یوم القیامة یرشفه بدر که
 شفاعة مقبولدر و بر مشد کیدر که شکواسی نافذ و مر غوبدر که کما کاتش بئله اقتدا ایدر اول کسبه بی
 یجتندن یسکا الوب کیدر و کیکه انکله عملدن اعراض ایدر اول کسبه بی نار بحیمه سوق ایدر و یور مشدر که
 کیکه قرآنی اوقیوب مقضی سنجه عامل بولنور انک و البتیه یوم قیامتیه بر تاج الباس اولنور که ضیاری
 دنیا سیونده بولن ان ضو منسندن احسن کور و یور مشدر که یوقدر ان ایلده عمل ایدن کسه نک کندی حقیقده کاکتکز
 تحفه در و یور مشدر که تحفه قابو قرآن ضیافه الله در پس طائفکز قدر ضیافه الهی قبول ایدر یکنز و تحفه قیاس
 یوقدر ان حق تعالی نیک جبل متینی و نور مبینده و شفاعة یافعدر که کاتشبت ایدنی حافظد و و کاتبان اولان
 کسه بی مخیر و قرآن طریق مستقیم مائل اولنر که تقویم اولنر و قرآنک یغایبی دو کتز و کتز تکرار ایلده
 اسکیمز قرآنی اوقوز که الله تعالی انک هر بر حر فچون سزه اون ثواب احسان ایدر کاه اولیکز که بن دیم که
 الم حرف واحد و انک الف بر حرف و لام بر حرف و قیم بر حرف و یور مشدر که تحفه قیاس یقینه بر قسته ظهوره
 کاور و اول قسته دن مخیرج کتاب الله اولور که انکله عمل ایدن خلاص بولور و بر که سزدن مقدم اولان انار
 و سزدن مؤخر اوله حق اخبار و ما یتکزده بولن ان احکام انده وارد و قرآن حق ایلده باطلی فارق و فاصلدر
 اول هزل دکادر انی ترک ایدن جباری الله تعالی هلاک ایدر و انک غیر بنسده هدایت طایب ایدن ضلالتیه
 کتمشدر زرا که الله تعالی قرآنی جبل متین و ذکر حکیم و طریق مستقیم ایتشدر و قرآندر که هوا
 و هو سلمه حقه باطله میل قیاز و السنه ایلده لیس اولنر و اندن علما طوبی و جوق تکرار ایلده اسکیمز
 و یغایبی دو کتز و قرآندر که انی جن ایتشدر کده حکمندن اعراض ایتنر حق دیمشدر که (اناسیمنا قرآننا عجیبا
 یدی الی الرشد فامتن به) پس هر کیکه قرآن ایلده سوبلر سه اول تصدیق اولنور و کیکه انکله عمل ایدر سه اول اجر
 جزیل ایلده مأجور بولنور و کیکه انکله حکم ایدر سه اول عادل بولنور و کیکه انکله اندن بکا دعوت ایدر سه طریق
 مستقیم کوسر مش اولور و یور مشدر که تحفه قیاس طایفان سزل بودیار کرده کیدر و به عیادت طایفدن مأیوس
 اولمشدر لکن کافوللادن ما عدا حقیر عد اولنر انما الکرز ایلده راضی اولمشدر پس انک راضی اولدیغی ایشلردن
 خذرا و زره اولیکز زرا که تحفه قیاس سزل عذ بکزده اولیله نسمه ترلنا ایتشدر که اگر سزانکه اعتصام ایدر سز
 البتیه ابد ضلالتیه دوشیموب صراط مستقیمه کیدر سز و اول نشنه کتاب الله در و رسولی سنیدر
 و یور مشدر که کیکه قرآن عظیمی اوقیوب از بر ایدر سه و حلالی حلال و حرامی حرام بلرب مقتضا سنجه

كيدر سه حق تعالى اني قرآن ايله جنته احوال و كندى اهل بيتدن ناره مستحق اولان اون كسبه شمع ارسال
 ايدو صدق رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم والان بوانتاده دعائى ختم قرآن يازلق مناسب كور بولوب
 اتماسيله تخريرا و اشد در (بسم الله الرحمن الرحيم صدق الله العظيم وبلغ رسول الله النبى الكريم وشن على طفال
 وبنوا خالقه اوز قضاومولا نامن الشاهدين بالتصديق والافرار واليقين اللهم ربنا تقبل منا ختم القرآن
 ونجنا وزعن ما كان منافي تلاوته من خطا او نسيان او تحريف كلمة عن موضعها او تغيير حرف او تقديمها و تاخير
 اوزيادها ونقصان او تاويل على غير ما اتركت او وبيد او شك او تحجيل عند تلاوته او كسل او مرعة او زيف اللسان
 او وقوف بغير وقت او ادغام بغير مدغم او اظهار بغير بيان او مد او تشديد او همز او جزم او اعراب بغير مكان فاكتبه
 مناعلى التمام والسكال والمهذب من كل الحان فاغفر لنا يا ربنا يا سيدنا ولا تؤاخذنا يا مولانا وارزقنا فضل من
 قرأه مؤديا حقه من الاعضاء والقلب واللسان وهب لنا به اندير والسعادة والبركة والامان ولا تخش
 لنا بالنشر والشقاوة والضلالة والطغيان ونهناجبل المنايا من فومة الغفلة والكسلان وامنا من عذاب القبر
 ومن موال منكر ونكبر ومن اكل اللبدين وبيض وجوهنا يوم البعث واعتق رقابنا من النيران وعين كتابنا
 ويسر حسابنا وقل ميزانا بل الحسنات وثبت اقدامنا على الصراط واسكننا في وسط الجنان وارزقنا جوار محمد
 عليه الصلوة والسلام واصلحنا بقلبك يا ديان استجب دعائنا نجح انتورية والانييل والزبور والفرقان
 واعطنا جميع ما سئلتنا فيه في السر والاعلان وزدنا من فضلك الواسع بحودك وكرمك يا رحيم يا رحمن اللهم
 صل على محمد صاحب الشريعة والبرهان برحمتك يا رحيم الرحمن اللهم ربنا برزقنا القرآن والبسنا خلعنا القرآن
 واهدنا به راية القرآن واختم لنا بتلاوة القرآن ونور قلوبنا بنور القرآن واحشرنا مع اهل القرآن ونجنا من
 النيران شفاعة القرآن وادخلنا الجنة بكرة القرآن وارفع درجاتنا بفضيلة القرآن وعافنا من كل بلاء الدنيا
 وعذاب الآخرة بحرمته القرآن يا ذا الفضل والاحسان اللهم اجعل القرآن لنا في الدنيا قرا في القبر مؤنسنا
 وفي القيامة شفيعا وعلى الصراط نورنا والى الجنة رفيقا و بيننا وبين النار سترنا وحجابا والى النيران كاهنا
 دليلا واماما بفضلك وجودك وكرمك يا اكرم الاكرمين اللهم ارزقنا بكل حرف من القرآن حلوة
 وبكل كلمة كرامة وبكل ايتا بارة وبكل سورة سعادة وبكل جزء جزاء اللهم ارزقنا بالالف الفة وبالباء بركة وبالتاء
 نوبة وبالثاء ثوابا وبالجيم جمالا وبالحاء حكمة وبالحاء خلة وبالدال دنوا وبالبال ذكاه وبالراء راحة وبالزاء
 زيادة وبالسين سلامة وبالشين شفاء وبالصا صدقا وباضا ضياء وباطا طراوة وبانطا نظرا وبالبين
 علما وبالبغين غنى وبالباء فلاحا وبالقاف قربة وبالكاف كفاية وباللام لطفا وبالباء موعظة وبالبون
 نور وبالبوا وولاية وبالباء هداية وبالباء الامانة وبالباء امان وبالباء امان وبالباء امان وبالباء امان
 اللهم بلغ واصل ثواب ما قرأناه ونور ما تلوناه من القرآن المبين الى روح وشرع حضرت سيد المرسلين
 والى ارواح آله واولاده واصحابه والتابعين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين والى ارواح ائمة الهدى واولادهم
 واخوانهم واخواتهم واعمالهم واولادهم واولادهم واولادهم واولادهم واولادهم واولادهم واولادهم واولادهم واولادهم
 جميع المؤمنين والمؤمنات عامة اجمعين بحرمته القاسية (نوع ثالث) حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
 حضرت طهرته اقتدائى ومنت فيه سبيله اهدائى وصدرا ولد نصكره دين مبین امورنده حادث اولان بدعتلردن
 اجتناب ويايى ايات كريمة والحديث شريفة ايله يلد بر (اي عزيز) معلوم اولسونكه حق تعالى كندى
 رسوله اقتدائى ومنت فيه سبيله اهدائى وصدرا ولد نصكره دين مبین امورنده حادث اولان بدعتلردن
 جله بى ترهيب ايدوب كلام قدمنده يورمشدر كه (قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله ويغفر لكم
 ذنوبكم والله غفور رحيم قل اطيعوا الله واطيعوا الرسول فان تورا فان الله لا يحب الكافرين و طيعوا الله والرسول
 لعلمكم نرحمون) قدمن الله على المؤمنين اذ بعث فيهم رسولا من انفسهم يتلو عليهم آياته ويزكيهم ويعلمهم
 الكتاب والحكمة وان كان من قبل في ضلال مبين يا ايها الذين امنوا اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولى الامر
 منكم فان تنازعتم في شئ فردوه الى الله والرسول ان كنتم تؤمنون بالله واليوم لاخر ذلك خير واحسن
 تاويله ولا يردن لا يؤمنون حتى يكموا ولا يفيان بغيرهم ولا يجادلون انفسهم حربا مما قضيت ورسول الله اياها
 ومن يطع الله والرسول فاولئك مع الذين انعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين وسعدن

اولئك رفيقا (من يطع الرسول فقد اطاع الله ورجى وسعت كل شئ فسا كتبها للذين يتقون ويؤتون
 الزكوة والذين هم باياتنا يؤمنون الذين يتبعون الرسول النبي الامي الذي يجدونه مكتوبا عندهم في التوراة
 والانجيل يا امهم بالمعروف وينهيهم عن المنكر ويحل لهم الطيبات ويحرم عليهم الخبائث ويضع عنهم اصرهم
 والاغلال التي كانت عليهم فالذين آمنوا به وعزروه ونصروه واتبعوا النور الذي ازل معه اولئك هم المفلحون
 (قل يا ايها الناس اني رسول الله اليكم جيمع ما الذي له ملك السموات والارض لا اله الا هو يحيي ويميت فاعلموا بالله
 ورسوله النبي الامي الذي يؤمن بالله وكلماته واتبعوه لعلكم تهتدون (وما ارسلناك الا رحمة للعالمين) فليحذر الذين
 يخالفون عن امره ان تصيبهم فتنة او يصيبهم عذاب اليم (لقد كان لكم في رسول الله اسوة حسنة لمن كان
 يرجو الله واليوم الآخر) وذكر الله كثيرا (يا ايها النبي انا ارسلناك شاهدا وبشيرا ونذيرا وادعيا الى الله باذنه
 وسراجا منيرا (ومن يطع الله ورسوله فقد فاز فوزا عظيما) وما اتاكم الرسول فخذوه وما نهاكم عنه فانتهوا
 واتقوا الله ان الله شديد العقاب) صدق الله العظيم وحضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
 يورمشدر كه اي امم واحسانم ميزه وصيتم بودر كه حق تعالى بدن خوف ايد سز واولو الامر بكنز بر عبد حبشي
 اولور سه ده كا اطاعه كيد سز زيرا كه سز دن كيمكه جوق معمر اولور تحقيق اول كسه كجكده اختلافات
 كشمير كور ريس اول وقتده سز له زم اولان بيم سته عمل ايتكم رواحيهم اولان خلتا راشدين ومه ربي ايزيله
 كشمير رسنه تشييده برسته بي ازي ديشدر كه عض ايتكم مرته سته ستمكدر وويند نصكره حادث اولان امور
 دينيه دن بغايت احترازا ايتكم كز كز زيرا كه هر حادث اولان بدعتدر وهريدعت ضلالتدو يعني ضلالت
 اولان يدعت انصحاب كرامد نصكره انلردن اذ سز دين امورنده ايجاد واحدات اولان زياده ونقصان ايشاره
 اشارتدر زيرا كه اذن شاره دين امورنده ايجاد واحدات اولان زياده ونقصان ايشاره
 حسنه اولديغي بشارتدر ويورمشدر كه اي امم اكاه اولكز كه بكا بوكاب وبريلوب بونكله بره منلى دخی
 ويرمشدر پس اكاه اولكز كه قريب اولور كه برمالى جوق كسه كندى تخنى اوزرنده او توروب خلقه دير كه همان
 قرآن ايله عمل قيلكز انده ني حلال بولور سز اى حلال بيلكز ونه ني حرام بولور سز اى حرام بيلكز حال بوكيم
 تحقيقا الله تعالى بنك رسولى حرام ايلديكي اشيا بدخى انك كندى حرام ايلديكي اشيا كيددر اكاه اولكز كه
 سز رايجون حرام اكلى حلال اولمز ويرتيجيلرك هر ازي ديشليسى دخی حلال اولمز ودميلرك ايتكمش مالى
 الحق حلال دكل وبالدرك مكره صاحبي اندن مستغنى اولور سه حلالدر وبركسه برقومه مسافر اولسه انلرك
 اوزرنه واجب اولان اكاه اطعامدر واول مسافر لايق اولان انلرك اطعامى قدر انلرك اكرامدر ويورمشدر كه
 زم ساربن سزرك بركزى اويله بولمكه تحتشده انك ايدوبده امر ايلديكم يانهى ايلديكم امورك بركى اكاه كد كده
 اول ديه كه بن بوى بلم انجق هر نه كيم كتاب الله ده بولور زكا تابع اولور زويورمشدر كه سزرك بركز تحتشده
 انك ايدوبده اويله فى ظن ايدركه الله تعالى بوقر آنده تعريم ايلديكي اشيا دن غيرى برسته حرام ايلمشدر اكاه
 او كز كه بندخى نجه اشيا ايله وعظ وامر ايلك مدر ونجه اشيا دن نهى ايله سولمشدر كه انلرك قرآن قدر دريادخى
 اكتردر و تحقيق الله تعالى سز رايجون حلال ايتمشدر كه اهل كتاب اولان اهل ذمتدن اذ سز اولر نه كيد سز
 ونه ده نسا رينى ضرب ونه ده ميه و لري اكل ايد سز مادامكه جزيره لري سز ره ادا ايددر انلر سز دن امين اولوب
 كيددر ويورمشدر هر حديثك خير ايسى بوكاب الله دروهر هدايتك خير ايسى هدايت محمددر وامورك
 شرايسى صكره دن حادثه اولنلردر كه بددر وهر حادث اولان بدعتدر وهريدعت ضلالتدو ويورمشدر كه
 جميع امم جنته داخل اولور الا كه انا بدن داخل اولمز پس ايا بدن كيددر يلد كده جواب ايتمشدر كه كيمكه بكا
 مطيع اولور اول دخول جنتى بولور وكيمكه بكاه عصى اولور تحقيق اول كسه ايا ايتمش اولور ويورمشدر كه كيمكه
 حلال اكل ايدوب سته عمل قيلور وانك شرنندن نامن امين اولور اول كسه دخول جنتى بولور ديشلدر كه سزك
 امشكده بويله كسه تحقيقا بوزمانه ده جوق مشاهده اولدو وجواب ايتمشدر كه بند نصكره بر قوم ايتمشدر انجق
 بولنور ويورمشدر كه كيمكه امشكده فسادى وقتنده بيم سته امشكده وعاملدر اول كسه بوز شهيد اجرته
 فائلددر ويورمشدر كه تحقيق اسلام دينى دنيا به غريب كمش غريب كيدد بيجدر طوبى اول غريبه كيم
 بند نصكره خلقك فساد ايلديكي ستمى اصلاح ايلديدر ويورمشدر كه سز كندى دنيا كزك امورى اعلمسز

حق یوزدرت گای کیم نیلر اوزره اغشدر
 زبوری ووردی داوده دخی نورانی موسایه
 حبیب الله قرانی کنوردی حاجت اولدخه
 دخی بن انبیا حقنده بیلدم عصمت ووظنت
 غدرله ذنب وحق وکذب وکتمان وخیانتدن
 نیلر اخی بیلک دیدیلر بهضار واجب
 بری آدم بری ادیس و نوح و هود ایلد صالح
 دخی یقوب ایلد یوسف شعیب و لوط ایلد یحیی
 و داود و سلیمان و دخی الیاس و ایوبدر
 برینک اخی ذوالکفل و بری یونس بیدر هم
 عز راقمان و ذوالقرنین اوچنده اختلاف اولمش
 جمیع انبیاء اولددر حضرت آدم
 ایکیندن اراننده قی چوق نبیا کیش
 رسالات و سل موتیله باطل اولمز اول قطعا
 بزم پیغمبرک احکام شرعی اویله باقیدر
 و معراج نبی حقدر اکاشخصیه مختصدر
 جهمان جمله جهانیه و اجزاء و صفاتیه
 آنک علم و مراد و خلق و تقدیر یله حادثدر
 عبادک اختیاری وارد افعالنده جزیه
 اول افعالت جیلیدر حقک حب و رضا سیه
 نواب افضلیدر حقک و عدلیدر عقاب آنک
 مقارندر بوفعله استطاعت کیم اوقدردر
 که عیدک کنیدی و معنده نه کیم اولمزانی اصلا
 حرام ارزاقدر هر کس بر ایچر کنیدی رزقن هب
 اجل و قنده میتدر اومقتول و اجصل بردر
 هیول یوقدراذهان ایچره بر جز اولد یغنی حقدر
 قیده میته منکر نکیردرت شی سوال ایلر
 جوابن و بره ن جانیه جسمی ذوق ایدر انده
 بودنیاه کان کیدر که فالمز جانی هیچ که
 و برورد قتر اعمالنی هر آدمک انده
 گایله حسابی و ارخداک روز محشرده
 کایله صغیر طمانه اول کون شفاعتدر
 غیورین و لایقده صراطی کیمه مندر
 که ییلن جننه مؤمنلر آنده چور اولن نعمت
 و جنتله جهنم شندی و اراهل یله باقیدر
 قضایله کاور هر خیر و شر نکری جنانندن
 و پیغمبرنه کیم اشراط ساعتدن خبر و برمش
 چیقار بر دایمی دجال و باجوج ایلد ما جوجی
 کیمبره مؤمنی ایماندن اشراج ایلر داخی

او عصیان ایلر انی محله هم جهنمده
 خدا عفو ایلر شرکی و الا اندن ادنایی
 کباردن بخیان جائز عقاب اولق صغیرله
 قبول ایلر دعایی حق تعالی کنیدی فضلیله
 دخی اسلام ایلد ایمان ایکسی شی واحددر
 قوسن دیل ایلد اقرار و تصدیق ایلدم بالقلب
 چودین اعلای ایماندن محقق بشقه خارجدر
 دیم کیم انشاء الله مؤمن بل مؤمن حقا
 و اما تکرینک کنیدی قوائه معرفت کجین
 و ایمان مقلدهم صحیح اولمشدر اما کیم
 کرامات ولی حقه در نبیسی معجز اتمیدر
 بولورلر وقت حاجتده طعاع و هم لباس اندر
 که می صو اوزرنده منی ایدر لر وجد و حالتله
 ایرتیز بزیولی هیچ بر نبینک رتبه سته هم
 و افضل اولیا صدیق اکبر بهنده فاروق
 بودردی هم خلافتده بو ترتیب اوزره قائمدر
 قلان اصحابدر کیم جمله سنک ذکر ی خیر و اوبون
 عشره مبشره و فاطمه حسن حسین
 و غیره کسه به عیله جنتلک دینار کیم
 و اصحاب کرامک جمله سنک نصکره امتدن
 امام المسلمین سلطان مسلمان حر مکلف هم
 ولی ها شملی معصوم افضل اولق شرط دکادر کیم
 و بر وفاجر و اوبوب غلام قیلرم یسیرله
 و خف اوزره حضرتده هم سفرد مسیح جائزدر
 تصدقله دعا مزدن بولور امواعز نعمت
 بیلغز مشرکین اطفالی جنتده می نارد می
 نه کیم معدومدر اول شی مرئی عرواق هم
 اصابت عین جائزدر و بر انسانه واقعدر
 دایله مجتهد اول یا قوب ایلر اصابت حق
 که حق بر در معینه و قرآن و حدیث انجیق
 بو ظاهر دن اول اهل باطنک دعوائی معنایه
 هم استلال ذنب و رجعت حقندن یأس همده
 و لفظ کفر طوعیله و کاهن سوزنن تصدیق
 خدا او تو را یکی فرضی عبادینه پیور مشدر
 شرطی بشدر اسلامک که توحید و صلوة و صوم
 نمازک شرطی خارجده اولنلر الی فرض اولمش
 طیننده که طهارت و عورت رفتی بیلکدر
 نماز ایچنده تکبیر و قیام سیه قرائندر
 وضو تک فرضی یوز یوزمق یدینی مر فقیله هم

مکر کیم اعتقاد ایلر حلال انی معاذ الله
 دیلدیکی قولندن هر کاهنی عفو ایدر الله
 ولی توبه کیدن جائز کباردن کیمچه الله
 و حاجات عبادی هم قضا ایلر رؤف الله
 جناب حقندن اول هر نه کنوردیسه رسول الله
 برینه یوقدرا نکارم ایساندم شبهه سزوالله
 پس ایمان از دیاد و ناقص اولمز حفظ ایدر الله
 بومعنا ایلد ایمان کسی و مخلوقدر الله
 هدایت قیلدیغنی معنا ایلد و هییدر اول بالله
 اول استدلال عقلی ترک ایلد آتم اولور بالله
 که سر از مدت ایچره چوق مسافه اولیا الله
 بهانم هم جهاد انله سویدر لر باذن الله
 هواده کاه اوچار لر خرق ایدر عاداتی الله
 اکا ایرمز که اندن ساقط اوله امر نهی الله
 و ذین الذورین دنصکره علمیدر اول ولی الله
 بوچار یارد نصکره هم افضل اولیا الله
 جمیع ال و اصحاب کرامی سومشم فی الله
 بوامتدن بولاره جنت ایلد تشهد بالله
 اوغیبه حکم اولور غیبه نه ییلسون کسه غیر الله
 جمیع تابعین اولمشدر افضل اولیا الله
 قریبشی طاهر اولی ایدوب تفریق حکم الله
 اوفق و جور ایچون هیچ منغزل اولمز بشرع الله
 هم آنلرک جننازه می نمازن قیلرم لله
 و مسکر اولیمان تر و عنب صوبی مباح الله
 و فضل امکنه و اشخاص و ارمان حقدرای والله
 و کفار کراما کاتین و برمش کریم الله
 مکون کائناته بکزه مرشیدر تعالی الله
 بشر عقلندن افضلدر علوم انبیا الله
 و صکره حکمه بافقدده خطاسن عفو ایدر الله
 نه مقدار اولسه ممکن ظاهر بینه جل اولور هر کاه
 عدول و هم نصوصی رد و استحقاق شرع الله
 عذابندن امین اولق بوجله کفر در بالله
 کفر در ایکن انکار ی پکیدن توبه در لله
 قوسن فرض بیلدم بونعنه الدم بطوع الله
 زکوة و حج غیار حقنه فرض ایلش الله
 و ابرکانی ایچنده اولدیلر هم الی فرض الله
 و ابست المی و نیت هم استقبال یت الله
 رکوع و قعدده آخری ایکیشر سجده در الله
 باشه مسیح ایلد یوب یا قری غسل ایت دیدی الله

اندر او صد نعمت و چندین اکل	گوهرها و صبرها و دشمنها	بومستانها باغها و درختها
آسمانی بس بلند و پرمیضا	آفتاب و ماه و انجم باسها	از جنوب و از شمال و از دبور
باغها دارد عروسها و سورا	در صفت ناید بحایهای آن	نودین ظلمت چه در آن محان
خون خوری در چارمخ تنگنا	در میان حبس و انجاس و عنا	او بچکم حال خود منکر بدی
زین رسالت معرض و کافر شدی	همچنان کین خلق عام اندر جهان	زان جهان ابدال میکوشند شان
کین جهان چایست بس تاریک و تنگ	هست بیرون عالمی بی بوی و رنگ	هیچ در گوش کسی زیشان نرفت
کین طمع آمد بحجاب زلف و زفت	همچنان که آن چنین را طمع خون	شد جانش زین جهان در جای دون
بر تو هم طمع خوشی این جهان	شد حجاب آن خوشی جاودان	از طمع بیزار شو چون راستان
تا نهی پا اندرون استان	چشم جانت روشن و حق بین شود	بی ظلام شرک نور دین شود

نوع رابع) دنیایک حد و حقیقتی و اوج قسمه قسمتی و تعیین قسم اخرت و آنکه قناعتی که قیمت و قانعیت و راحتی و سلامتی یابد بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دینش در که هر نیت که انسان ایچون قبل الموت در خیر اولسون شر اولسون دنیایک جمله شدن عبارتند بر این انچه چون حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم دنیای ذم ابد کرده اندن خیر اولان اشیا بی استئنا ایدوب بیورمشدر که دنیا و مافیها ملعونند و الا که ذکر الله و تلاوت قرآن و رضاء الله ایچون توانان اذوال و اعمال و احوال و اعیان جهان ملعونند و دکلدر حال بوکیم بواسطتنا اولنان اشیا یک جمله سی نه دنیادند که بوعالمده بولمشدر و اشیا ی مذکور بی دنیای ملعونند دن اخراج ایچند زرا که عباد الله بعد الموت اشیا ی مزبوره مقارن و باقیدر بیورمشدر که سزک دنیا کردن بکامحبتی اولان اشیا اوج نیت در که بری نسا در و بری خوش قوفی نیت در در و کوزمک نوری نماز ایچنده در و نمازی دنیادن ولد اتدن عد ایدوب اکثنا قیلند زرا که آنک قرائت و سرکاتی حواس و مشاعده ظاهره به داخل اولمشدر پس بویاندن عیان اولان بود که هر لذت که بعد الموت آنک غمره می حاصلدر اولدت ملعون اولان دنیادن دکلدر کرچه اولدت بوعالمده بولمشدر نه اول محض اخرت عد اولمشدر زرا که دنیا اخرت ایچون مزمره قیلند اخرت ایچون اولان اشیا اخرتدن بولمشدر و دنیادن بوقسم اولدر که مدوح و مقبول اولوب عین اخرت عد اولمشدر اما اول اشیا کیم لذات عاجله می جو قدر لکن بعد الموت آنلر قطعاً بر غمره می بوقدر معاصی و منکرات امثالی و حاجتدن زیاده اولان مباحات اشیا ایدوب بوقسم ناید که ملعون و مذموم اولان محض دنیادرب و بوقسم ناث قائمشدر که اول ایکی قسمک یتیمده متوسط اولمشدر و بوقسم باقی ماکل و مشرب و ملیس و متکبدن و مکسب و مسکن و مزروع و میچندن مقدار حاجت اولان حظ عاجلدر که اعمال اخرت معین و شاملدر و بوقسم اولکی قسمه واصل و آخرت حکمنه داخلدر زرا که اخرت اعمالی بوسیله لاله حاصلدر پس بر کسه اطعمه دن هر نه بی حلال حاضر بولسه آنک بر نوعدن نصف بطنیله اکل و شر به اقتضای قیله و ملابدن هر نه بی حلال حاضر بولسه دفع حور بردیده چک قدر ثیاب و سطله اکتفا قیله و مناکندن کلبتی کوزل همان بر عافله عورت آکسه و آنکه قناعت ایدوب قالسه و مساکنندن عرض و مالی صیانت مقداری بر اخلق منزله ساکن اولسه و مکاسبندن نعیش مقداری حیلله سز صنعت یا انصاف ایل تجارت قیله و مزراعدن کفایت مقداری زراعتله قناعت قیله و مباحندن مالایعنی سرزری ترک ایدوب خیر ایل ناطق اولسه و علوم نافعنه دن کنندی علم حالی یلله تحقیق اول کسه لذات دنیایی و رضای مولایی بولورهم حظ دنیا به و هم حظ اخرت نائل اولش اولور تنکیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بیورمشدر که انصاف بطون ایل اکل و مشرب ایدیکز که اول یوتدن بر جز در چونکه بوی بویه یللدک پس یقین قیلدک که تحقیق مذموم اولان دنیا اول اشیا در که سنی اخرت اعمالندن معزول ایدوب حضور حقندن مشغول ایدر اما هر اول نیت که حق تعالی به توجیه و طاعتده سکا معیندر اول عین اخرت اولدیفی اهل عندنده تحقیق و یقیندر کرچه صورتا بوعالمده بولند بیچون دنیادن عد اولمشدر انکن حقیقته دین امورندن بولمشدر و تنکیم بر کامل دیمشدر که کل مالهاک عن مولاک فم و دنیایک (منشوی

چیت دنیا از خدا غافل شدن * فی قیاس و نقره و فرزند وزن * کوزه سر بسته اندر آب زفت * از دل پرباد فوق آب رفت * باد درویشی چو در باطن بود * بر سر آب جهان ساکن بود * و حق تعالی عبادینه هدا یتیل حقیقت دنیایش نیت اولدیغن طبع و مشدر نیت کیم کلام شریفه (اعلموا انما الحیوة الدنیایه و له و وزینة و تفاخر بینکم و تکاثرفی الاموال و الاولاد) بیورمشدر و حق تعالی نه جلله به عنایتیله بوخیانت خسته نک منبعی یدی نیت اولدیغن طبع و مشدر نیت کیم قرآن میبشنده (زین للناس حب الشهوات من النساء و البنین و القناطیر من الذهب و الفضة و الخیل المسمومة و الانعام و الحرث ذلک مناع الحیوة الدنیایه) بیورمشدر که بس بواشیاء سمیه مذکور در که جمیع خیانت و قبایح انجی بونلرله حاصل اولور حال بوکیم بواشیاء مذکور کنندی ذاتده امور مذمومه دکلدر بلکه محالدر نه صرف اولند قدده جمله سی معین اخرتدر نیت کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم مالی مدح ایدوب بیورمشدر که غبطه اولنر الا که ایکی رجه اولدر بری اول که حق تعالی اکمال اعطا یچندر و اول دخی اول مالدن لیل و نهرا را نفاق ایدر و بری اول که در که حق تعالی اکافر آتی و برمشدر و اول لیل و نهرا انکه عمل ایدر و بیورمشدر که نه کوزلدر که صالح کسه نک حلال مالی اوله پس بوحديث شریف دخی دلالت ایدر که مال کنندی ذاتده نه خیردر و نه شردر بلکه خیر و شر انجی نفس و جلدندر که اگرانی خیره صرف ایدر سه خیر اولور و اگر شره صرف ایدر سه شر اولور پس بالاده تحریر اولنان آیات و احادیث ایل مذموم اولان اول ملعون دنیاددر که اعتبار خدا دن جداد زرا که (لعن الله و وزینة و تفاخر بینکم و تکاثرفی الاموال) قلی حضور حقندن معزول ایدن اشیا در انچه چون حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم لا تتخذوا الضیعة فقر غبوا فی الدنیا بیورمشدر بلسانین و مزراع اتخاذندن نهی ایچند زرا که جمیع فاس عبادت ایچون خلق اولمشدر حال بوکیم سر عبادت ماسو ادن فارغ اولان قلب سلیم ایل جلال و جمال معبودی ذکر و فکر ایلک بولمشدر و ضیعه صاحبی ایل کجه و کوند زماعت بساعت باغبانلرک و بوستانلرک و ارغادرک و مراهلرک و خدمتکارلرک و اوان بهره مند مکارلرک و مکر و خصوصتیلرله و انلرک کندوبه اولان خیانتیلرله و مالی سرقتیلرله و بونک کبی انواع افکار و هموم ایل مشغون و اصناف کدورات و غموم ایل محزون بولمشدر و سائر اموال و اصنافندن هر نیت کیم قلی توجه و عبادتدن مشغول و حضور عزتدن معزول ایدر اول نیت صنعت یا تجارت اولسون ضیعه حکمنده در و انک ذکر اولنسی اغلب اولدیغندندر زرا که هر مدار معاشه ضیغه دینمشدر و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بیورمشدر که اغبط اولیا بنم عندمده اول مؤمندر که اول خفیف الحذا اوله و صلوته و صیامدن حظ وافر بوله و سر و علانیتمده ریخته کوچک عبادت قیله و ناس ایچنده مشارب البنان اولیوب غامض اوله و رزقی کفاف اولوب انکه صابر اوله و بویه دیوب بعده آنک حسن حالتدن و قلت مبالا تندن و کثرت طرندن و عدم خوف و حزنندن تعجب ایدیکندن مبارک ایهامنی وسطا نیت ضرب ایله سسلندروب دیمشدر که هر آرزوسی مهیا و هر صفای مهنادر نظم

دورایام اول - صاری یقمدن	بوجودک ملکی الدن چقمدن
ایکی عالمده السکده و ارا یکن	صورت و معنی ایکیسی یارایکن
تاله سن عالم جانندن خبر	حب دنیا بی ضمیر کدن کیدر
جانکی نورا کله ظلمت یوتنی	نور و ظلمتدن بو غور مشلر سنی
جان قنایسی جمال ذوالجلال	تن مرادی اکل و مشرب و ملک و مال
یعنی تن دنیا و جان مولا سور	لا جرم ادنی بری ادنی سور
بسله جانی عاریت نکدر و سنک	عاریت کو ملکدر اون کونلک تنک
حیفدر کیم اوله سن مغلوب تن	عالمک سن جانی هم سلطانی سن
جام حسن هیچه صایه کندوزک	بجمع البحرین سنسن آج کوزک

(نوع خامس) مذموم اولان دنیا غدار و ساحر اولدیغن و مکر و حیلله ناسی آله مقدده ماهر اولدیغن و اهل

سعادتی کفایه قناعتی که مکریدن امن اولوب راحت و سلامت بولدیفن بیدر (ای عزیز) معلوم اولونکه
 اهل الله دیشلرد که دنیایا سره در که کندوسن دایما سکه ساکن اولور کوستر سن اوله ظن ایدرسنکه اول
 سنکه اید اقرار اوزره در حال بوکیم تعاقب لیل و نهار ایل اول سنندن فرار اوزره در لکن ساعت بساعت تدریج
 ایله مرورندن عبوری ظهور ای غمزن ای صافور سنکه اول سنکه ساکن در کتیز پس عر دنیا امثال ظل جدار
 ساکن و بایدار کورینور حال بوکیم مدام حرکت اوزره در بورور و عرایسه ماء جاری کبی مقیم ظن اولور
 لکن بصیرتله باقیله دیمدم اقوب کیدر بولنور پس دیاده نیجه اقامت قیلنور (قطعه) ای دل ترا که گفت
 بدنی قرار کیر * و بن جان نازنین خود اندر حصار کیر * جای مقام نیست جهان دل بدوده * خود را
 مسافری کن و این رهگذار کیر * بودیابر غداره در که سکا صد اقتل عرض ایدوب محبتلر کوسر تا کیم سنی
 کنیدی به مائل و عاشق ایدر چونکه سن اکاسیل و محبت ایدرسن پس اول دمده اول غدار سنندن اعراض
 ایدوب قتلکه قصد ایدر همان دنیا اول بخوزه مثالیدر که جلوه اظهار ایدوب خلقی حشنه حیران و محبتله
 مرص کردن و کنیدی خانه سنده مهمان ایلد کده هم ماشه امان و زمان ویر میوب قصد جان ایدر (یت
 اذا تمنى الدنيا لیب تکشف * له عن عدو فی ثیاب صدیق * بودیابر کاره در که کنیدی ظاهر حطامیه
 ترین ایدوب آفات و محنتلردن ستر و تحصین ایدر تا کیم اهل جهل انک ظاهر له مغرور و مفتون اوله
 وجه یقینه ایدر کده ندامتله مغبون و محزون اوله اول بخوزه کبی کیم کما خاود بیا کیوب زور زور غرق اولور
 و نقاب لطیف ایل بوزی ستر ایدوب ترا کتله صالور تا کیم انک لباس و شکله ابرافدن باقلمائل اوله
 پس اگر طالب اکافله راغب اولور سه و کامفارت قصدین قیلور سه لباسدن عریان ایلد کده عبوی
 ظهوره کاور و اول طالب ایدر اندامده فالور (شعر) یا مخاطب الدنيا الی نفسها تخ عن خطبتها نسلم ان الی
 تحط بخدایه قریبه العرس من الماتم * ته کیم منبع فیض لایزالی امام محمد غزالی علیه رحمة الله تعالی دیشدر که
 نفسی ویرسنی اوفدوب اطعمه نفیسه به و الله لطفه به میل ایدوب انک کی لذات دنیا ایله مغرور اولان عبدله
 مثالی اول حاجینک مثالیدر که طریق کعبه نک بعض منازله اکتوب کاهی ناته سته علف و ربوب کاهی
 نیجه خدمتله ای تطیف ایدوب الوان زین و بالان ایله ترین ایدر و کاهی انواع حشیش ایله تریه ایدوب صوب
 قیرید و تاسخین ایدر تا کیم قافله بچای ای انده قویوب کیدر حال بوکیم اول حاجی کعبه دن و مرور قافله دن
 غافلدر اول یاد به ده نک و تمه قالدیفندن و ناته سیله صید سباع اولدیفندن ذاهلدر کذلک سالت طریق
 آخرت اگر تطیب ماکل و مشربله مکبوب اولوب ترین مجلس و مسکنله مشغول اولور سه و نه ایچون خلق
 اولندیفن اوفدوب عبادت و معرفتدن معزول اولور سه اول کعبه حضوردن دور و بودار و حشنه مهجور
 اولوب طبیعت ظلمتده مغرور و نفس و شیطان الله مغلوب و مهجور اولور فالور (مثنوی) در زمین مردمان
 خانه ممکن * کار خود کن کار یگانه ممکن * کبست یگانه تن خاکی * تو کز برای اوست غنا کی تو * تاوترن راجب
 و شیرین میدی * جوهر خود درانه بدنی فریبی * تحقیق عاقل و اکا اول کسه در که کنیدی نفسی امورنده
 و دنیا بی خد و صند اصلا برغم حکمزا ملن قصیر ایدوب صاحب جهمه زو عبادتده قوت بوله حق
 و راه عرفانه سالک اوله حق مقداردن زیاده معیشت فکرین ایگز پس بو مضنونک مفهومی بودر که سعید اودر که
 نه ایچون خلق اولندیفن بیلوب اکا مستعد و همیا اولوب انک ماس و اسندن اعراض و ایا ایدر و دنیا مورینه
 ضرورتی و قنند الحق حاجتی قدر کیدر و شتی اودر که شهور و غفلت اکا طالب اولوب نفس و دنیا مورینه
 طالب و راغب اولور پس اکل و شرب ایلد و زرم ایچون و پس ایلد و زرم ایچون عبادتی قویوب
 تجارت کیدر و سعی و اهتمام ایل کار و کسب ایدر لا حول و لا قوة الا بالله الی العظیم * اللهم تجنی و اخوانی
 مما یقطع من جنابک و اجعلنا ما دین مهدین غیر ضالین و لا مضلین و صل اللهم علی النبی محمد و اله و صحبه
 اجمعین (نظم)

ای کوکل غفلتدن اکا اول حذر قیل زینهار // مکر ایدر بیدار خصم اولش سکا بورور کار
 قسمت میراث خود در ملک و مالک مساندینک // حب و ملک و جمع و مالی قوی هیچ ایتمه اعتبار

کیکه رارلقدن فقط بوعالمی بیلمش همان
 طمطراق نه فلات شهر عظیم عشق ایله
 نه فلات جوفتده بوقدر چار عنصر حرمتی
 بولهدنی خاکدن دستکده موجود اولشه
 که زبون آسمانسن تا که طالع شمس اوله
 بوجهان دار البلاد اول جهان دار السور
 زحمت دنیا قدر در نعمت عقی سکا

عشق بچرندن اکا الحق کور عش برکار
 خیمه جبراد اول بویای تخت شهریار
 چار عنصر ایچره بونا کات به لطف و قدری وار
 نافذ اولمز حکمک اول تدیل اولور بی اختیار
 که رهین غیم اولور سن تا کیم اولسون قطره بار
 بوجهان بنس القربین اول جهان نم القرار
 غریبتک جوری قدر لذت ویر دار و دیار

* نوع سادس * حب دنیا مانع حضور مولی اولدیفن و اندن انواع زهد ایله کوکل خلاص بولدیفن بیدر
 ای عزیز (معلوم اولونکه اهل الله دیشلرد که محبت دنیا عبودی مولا سنندن قطع ایدوب عبادت
 و حضورندن عوق و مشغ ایدرسن دنیایی کوکدن دفع و میانه دن رفع ایتمک الحق تجرد و زهد ایتمکله اولور
 و بو تجرد و زهد انکیچون سکا لازمدر که دنیا به میل و محبتک سنی مشغول ایدر اما ظاهر یکی طالب و سعی ایله
 مکبول و اما باطنیکی ارادت و آرزو ایله مشغول ایدر حال بوکیم ایکسی دخی حضور و عبادتدن قاطع و مانعدر
 زیرا که نفس و قلب ایکسی برزور و بر نشسته ایله مشغول اولد کده ضدندن معزول اولور حال بوکیم دنیا ایله آخرتک
 مثالی ایکی ضرر مثالیدر که برسنی ارض ایلدن او برنی اغصاب ایدر تحقیق دنیا ایله آخرت مغرب ایله مشرق
 کیندر که بر سنه میل ایلد کت قدر او برندن اعراض ایدرسن اما ظاهر ده طاب و سعی ایله اولان شغل دنیا واقعدر
 زیرا که حضرت ابی الدرداء رضی الله تعالی عنه دیشدر که عبادتله تجارتک یزنی جمع ایچون معالجه قیلدم
 جمع اولد بلمرس تجارتدن اعراض ایدوب عبادتله اقبال ایتدم و حضرت عمر رضی الله تعالی عنه یورمشدر که
 اگر عبادتله تجارت بنم غیرم ایچون جمع اولتی ممکن اولسه ایدی بنم ایچون بجمع اولور دی زیرا که حق تعالی بکا
 هم لین و هم قوت ویرمشدر و اما کوکده ارادت و آرزو ایله اولان شغل دنیا حقه قدر زیرا که (حضرت حبیب اکرم
 صلی الله تعالی علیه وسلم) یورمشدر که دنیا سنه محبت ایدن آخرتنه ضرر ایدر و آخرتنه محبت ایدن دنیا سنه
 ضرر ایدر پس باقی اولتی فانی اوزر سنه ترجیح ایدیکز (قطعه) کسی چون بقای نه بد دل زجان * چو اور ازوالی
 رسد غم بود * چو من دل بیاتی نه ادم تمام * از ان خاطر م خوب و خرم بود * پس امدی محقق یلبد که ظاهرک
 طلب دنیا ایله و باطنک ارادتله مشغول ایکن سنکیچون نه عبادت میسر اولور و نه حضور و اگر دنیایی ترک
 ایدوب ظاهر و باطنکله اندن فارغ اولد کسه سنکیچون هم عبادت میسر درو هم حضور اما زهدک حد و حقیقتی
 دنیادن اعراضدر که انک ضدی رغبتدر و زهد ایکدر که بری عبدله مقدوری و بری غیر مقدور ایدر اما زهد
 مقدور و اوج نسته در بری ترک طلب مقدر و دنیادور بری تفریق متاع مجبور دنیادور بری ترک ارادت و اختیار
 دنیادور اما زهد غیر مقدور زاهدک قلمینه برودت دنیادور زهد مقدور ایسه مقدمات زهد غیر مقدوردر
 زیرا که عبد اول زهد مقدور ایله عامل اولوب یدنده بوانیسان دنیایی طالب ایتمه و یدنده اولان دنیایی تفریق
 ایلمه و اقات دنیایی بیلوب اتی قلیله مراد و اختیار ایتمه بواشی انک قلمینه الله ایچون برودت دنیایی حاصل
 ایدوب اول زهد غیر مقدور مالک اولور که زهد حقیقی بومعناد و راضع اهور نشسته زور و طلب ایله اولان نفرت
 و برودت دنیادور و اندن اعراض و اگره و ابادر زیرا که نیجه زاهد واردر که ظاهر ایلد دنیادن زاهد و بار و زاهد
 و باطنله اکا محبت و مرید و راغبدر پس اول زاهد مشقت شدید ایچنده نفسیه محار ایدر اما اول نسنه که
 برودت دنیا به باعثد زکرات مهلکات دنیادور که عیوشندن با حشر رسته کیم بر عارف دیشدر که دنیایی انکیچون
 ترک ایلد مکه عناسی جوق و غناسی قلیل و فناسی سریع و شمر کاسی خسیه در و بر کمال بونی ایشدوب دیشدر که
 بوکلامدن رایحه رغبت فایحه در زیرا که برکسه نک فراقندن شکو ایلدن و صالنی طالبدر و بر نسنه بی مکاره
 شرکاسیچون ترک ایدن منقر بولسه اکا مائل و راغبدر بلکه قول شامل بوکلامدر که دنیا عدوی مولا ایکن قلبک
 انک محبتنه ملازمدر و محب ایسه حینک عدو سنه عداوت ایتمک لازمدر (نظم) ترک این شرب اربکوی بکد و روز
 در کفی اندر شراب خاد پوز * یک دوروزی چه که دنیا ساعیت * هر که ترکش کرد اندر را حشمت (برسکان

بکذا این مردار را خرد کن شیشه بندار را و بر کمال دین در که دنیا صانع بر جیفه خبیثه قبیحه
 مثال در کور میست که آخری قدر و فساد و اضحی لاد لکن ظاهر جیفه دنیا انواع طیب و زبوره و سیم و زر
 و جوهره مزین را بدین ظاهر غافل مغرور و کمال را اندن زهد را دور اولی در حال بود که دنیا را
 حرامند زهد ایستاد فرض عین در و حلالند زهد ایستاد نقل و زیند زبوره که دنیا را حرامی نار و حلالی میده
 مثال در انجی ضرورت عندند حاجت مقداری تا اولی حلال در و مثلاً بر کسه شرو طبله بر حلو اطمینان بلبسه بده
 انک ایینه بر مده رسم قابل طرح ابله و انک بوطر حنی بر رجل کور سه و آخر رجل کور سه بده اول کسه
 اول شکر لی حلوایی بر منقش طبق ایل اول ایکی رجل او کسه قوی سه بده اول کسه کورن بر رجل اول حلو اندن
 زاهد اول و رانی اکل ایستاد خاطر سه کلز بلکه اول حلوایی آتش منزله سنده بولور پس انک ظاهر و زینت نه نظره
 مغرور اول و زبوره که انک آفتنی بولور و اما اول حلواده اول کسه کورمین رجل انک منقش ظریفه و لذت و حلا و تله
 مغرور اول و بر حصیله مسرور اول و زاهد اولان رفیقته دخل و تعجب ایدر که اول حلو اندن و تناول ایدر و حلال
 اول و کیدر پس بولور اهل آخر تله اهل دنیا انک اولان احواله مثال در و اما حلال دنیا اگر چه
 سم قائلند بعد ایدر و لکن اول بر حلو اندر که براق و محتاط امثالی اگر او انده جی نشنه لاله طولی و طاهر و
 طیب و حلا و تله زینت بولور پس اول رجل که آند و افاد و رانی مشاهد اول و اول اندن اگر ایدوب زاهد اول و
 و اول حلو اندن تناول ایدر که شدت حاجت عندند غایت مضطر فالور اول زمان بالضرورت اندن حاجت
 مقداری اول و اول رجل که اول حلواده اولان مکاره دن غافل در انک ظاهر مغرور و انک اماند در و اندن زاهد
 اولان و جله تعرض و تعجب ایدوب اول حلوایی حرص ایل آکادر و بولور مثال اهل بصیرت و اهل غفلت حلال دنیا
 ایل اولان احواله شامل در و بویکی رجل طبع و خلقت در برابر ایکن انکی چون احوالی مختلقد در که بری علم و بصیرت
 متکفدر و بر برسی جهل و عی ایل متصد در پس اگر اول راغب اول زاهد یکدیگر بکنی یلبسه اول دخی انک کبی
 زاهد اول و دی و اگر اول زاهد اول راغب کبی جاهل اولسه اول دخی انک کبی راغب اول و دی پس بوندن ظاهر
 اولان بود که فرق و تمیز انجی بصائر لاله در طایفه لاله دکار و بولور اصل مفید کلام مدید در (نظم)

* بوزله طوط بود زین آینه سندن سیر قیلانی	* که بوضو نکه من طوط نکه نه معنادر انک شانی
* چو سندن احسن تقویم و حرفک ایجد آدم	* سنکه اولدی مستخرج حساب جرخ دورانی
* کوکادن احسنه جانی خسن نندن کچ که هیجدر بو	* کر او سه شمس جان تابان اولور آفاق مستانی
* اگر جنت دیر من نفسدن کچ کوکاکه کل کیم	* جهنم نفسدر بد خو بیلدر نارسوزانی
* نیچون عارف کوکادن طشره چقون سیره کیم دانه	* اچلمش غنچه دلدن انک یوزینک کاستانی
* او معنی کاشندن کیم دو فوب بر صورت با فیه	* اولور آب روان زنجیر و سخن و باغ زندانی
* جهاندن من بلبه سیم وزیدر سنک استنجیا	* اکادست طمع اورمزا و کیم پالت اولدی دامانی
* طمع چون آتش کلخن دیر بزل زردوسی	* انی جمع ایلین اهل طمع خور اولدی کلخانی
* بوکلخندن بکن اهل قناعت و اردی حمامه	* تخرید ایلدوب عزت ببال اولدی تن و جانی
* رجال فقرک ادباریدر اهل دوات اقبالی	* حقیقت فقر در دولتله اقبال اولمه نادانی
* مسبب اشنامندن مسبب فوت اولسه غم چکه ز	* که در ابدن بتن ریحان نه سیاه و ن خط بارانی
* نیجه دوستی بولور اول خود برست نفس بر در کیم	* بوکون فرزند وزن استر بارین هم حور و ولدانی
* مظلوم نفسی تر لایت و برحقه و قل حق برست اول کیم	* دو عالم در حرام اول چانه کیم اولمش اوحقانی
* محبت اهل نه بی دوست کلخن کلخن اولمدر	* بولان انی ایکی عالمه اولمش ممت و حیرانی
* شیوع کل سر جا و زلا نین ظاهر در	* ایکی لبدن نه مان طوط الامان سر دل و جانی
* پشیمان اولمش راز درون کیم ایدن مرکز	* ولی افشای رازک چوغ اولور حق پشیانی

نوع سیاه دنیا اهل دنیا و نفس و هوام و منه اعدا و مانع طاعت و حضور خدا اولدین بیلدر (ای عزیز
 معلوم اولسه که اهل اند دین در نه چه دینی عبادت و حضور و مولادن و هیج و رایدن موانعدن حذر ایدوب

دور اولی اتم امور در حال بوکیم طاعت و حضور حقندن منقطع اولمرا یا دنیا یا خلق ایل و یا نفس ایل قهور
 بولد قلمی مجرب و مشهور در اما دنیا سکا لازمدر که اندن زهد ایدوب حذر و از زو و اوله سن زیرا که امر او چدن
 خلی دکار این بصیرت و فطنت اهلندن سن پس بوسکا کفایت ایدر که تحقیق دنیا ستن صدیق و حبیبت
 اولان ربک عدوی مبغوضیدر و سن قدر و قیمتک اولان عهده خلاف و تضییع در یا خود سن عبادتده همت
 اهلندن سن پس بوسکا کفایت ایدر که تحقیق دنیا ستن شوم اولدیغندندر که انی تفکر و ارادت سنی خضوع
 و عبادتدن منع ایلر و اقیاس ایل که وجود نفس دنیا نیجه نیجه منع و قطع ایل سکایر و یاسن جمل و غفلت
 اهلندن سن نه بصیرتک و ارکه حق ایل اوله سن و نه همتک و ارکه اکا عبادت قیله سن تا کیم حضور و انسی بوله سن
 پس سکا کفایت ایدر که تحقیق دنیا باقی فالمزین اندن مفارقت ایدر سن و یا اول سندن مفارقت ایدر کر سن
 انکله فالسن اول سنکله فالمزینا بویه ایکن انی طلب ایتمکده و عمر عزیزی انکله تلف ایتمکده نه فائده
 و ایدر در قطع ذوال دنیا تساق الیک سوفا الیس مصیر ذال الی الزوال و مادنیال الامثل ظل انظاک ثم
 آدن یارتحال و اما خلقی سکا لازمدر که اندن عزت ایدر سن زیرا که اگر سن خلق ایل اختلاط ایدوب عادات
 و هوای زنده انده موافقت ایدر سن قلبک حالی افساد و آخرتک امور بی بر باد ایدر و اگر انده مخالفت ایلر سن
 و هوای ترک ایدوب حق سولر سن چقا ایله متأدی اولور سن و امور دنیا کی مکدر بولور سن بعد شرتدن امین
 اولدوب عداوتی فکر نده فالور سن و اگر سنی مدح و تعظیم ایلر سنکی چون عجب و شنه دن خوف اولور
 و اگر سنی ذم و تحقیر ایلر سنکه اولدمده یا حزن و باغض بولور پس مدح و ذم افات مهم ایستدندر که حذر
 فیله و بده قهر و ایدر سندن اوچکون صکره خلقی ایل اولان احوالکی بر کره فکر ایل که سندن نه مرتبه اعراض
 ایدر و روستی نیجه نیسیا منسیا ترک ایدوب کیدر و روستی بر خیر ایل یا دور و حکی شاد و خرم خیالز کو یا که بر کون سنی
 کور و عشار کبی بیلز پس انده سنکله بر کسه فالمز انجی حق تعالی فالور که و هو معکم ایما کنتم و یورمدر
 هیچ ایلر چون که خلق ایل حالت بودر پس غی فاحش دکلیدر که بویه قابل الی و اعدیم الوفا اولان خلق ایل تضییع
 اوقات عمر ایدر سن و اول مولایه توحه و عبادت ایلر سن که عاقبت اکار جوع ایدوب کیدر سن زیرا که اول
 بر صافه در که جله یی معطی و مانع در و جله سی اندن یکار ایدر (قطعه) درین نشین حرمان مکن بکس بیوند
 که هر کسی که تنی دل بر اشتاقی او * اگر مخالف طبعی تو باشد از ضاعش * عذاب روح بود صحبت ربانی او
 و کر موافق طبع تو باشد اخلاقت * مذاق مرگ دهد شریعت جدایی او * ولما تمسدن اعراض ایدوب حذر از زره
 اولی ایچون سکا بوکفایت ایدر که انک دنات همتی و دنات حالتی و دنات ارادتتی و سوتیتتی مشاهد
 ایدر سنکه شهورت حالنده مجنون همت در و غضب حالنده سیاح بهمتدر و مصیبت حالنده طفللی عوند
 و نعمت حالنده مثل فرعوندر و اگر جامع فالسه یزع ایلر و اگر شیطان اولسه اغوس و یلر و الاصل اگر عقلله
 فاطر اولور سن یقین اوزره بولور سن که دنیا بر الحق نشنه در که انک اهل انی آرزو حله جمع و خسته حله حفظ ایدر کن
 نه حسرتله قویوب کیدر چون تحقیق ایدر سنکه دنیا انک هر کبه سنی بو قدر و انک نفعتدن شغل قلب و زجت
 بدن کبی ضروری چوقدر پس فضول دنیا دن زاهد اولور سن و اندن انجی عبادتده قوت بوله جی مقداری اولور سن
 و کدورت ایل مختلط اولان نغمه لمر و زینتدن اعراض و ابا ایدر سن و اکامیل و رغبتدن قانع اولوب قلب سلیم
 ایل حضور حق کیدر سن و چون بولور سنکه تحقیق قضا سنک اصل و فاسی بو قدر و موتی سکا معوتلرندن
 چوقدر پس اندر دن عزت ایدوب خیر لیه انتفاع و شرتدن اجتناب ایلر سن و ناس ایله معامله نارا ایدوب توحه
 و طاعتله حضور حق بولور سنکه خانی دخی نیلر سن همیشه انک عبادتله متمم و کایله مستأنس و در کاهنه
 ملازم اولور سن پس (من کان لله کان الله له) خواستجه اول دخی سنکله عینک اولدیغین بولور سن و خلقتدن ایراع
 اولدیغین قدر حق یقین اولور سن و سعادت دارین ایله قری عینی بولور سن و چون بولور سنکه تحقیق نفس اماره
 بر مکاره بر شمر در و اول عقل که عادی و اهل آخره عدوی اکیدر پس تقابل طعام و تقابل منام و تقابل کلام
 و عزت انام ایل انی مطیع و رام ایدر سن و انک عداوت و شرتدن خلاص بولوب کمال عبودیتله متصف اولوب
 حضور مولایه کیدر سن نه کیم ابوطالب سکی رحمه الله تعالی دیشدر که ایدال اولمرا ایدال اولمرا لاله که
 جوع و سمر و صفت و عزت ایل اولد بولور بر کمال دیشدر که سرمایه سعادت عز جوعدر که جوعدر یعنی نرم

ایچون حاصل اولان بولور و راحت و رفو و بصر و فراغت و صبر و سلامت و رضا و خلوت و ذوق و معرفت و شوق و محبت و علم و حکمت و حلم و ولایت و حضور و قربت و انس و کرامت و وجود و حالت و جذب و غایت و کمال و سعادت و الهام و هدایت و دوات و وصلت و جله سی چوع ایله بولور و بوجملات ان شاء الله تعالی فصول آتیه ده تفصیل اولور و بویاسات ایله نه احوال دنیاییلور (نظم)

* کون و فساد عالمتک شایند فتنای	* بوشش جهنمه غیره تعلق ندر عنا
* بیچاره در اول که ایدر پر خه آتک	* سرکشته در او کیم اوله بالینی آسیا
* یوقدر وفا یوناسده هیچ ایتمه اعتماد	* جان و کوکدن ایله همان حقه آتکا
* الدافه بوسوم و بوعاداته زن کبی	* کرمر عشق ایسل یتر آزاده لک سکا
* قلبک مقید ایله صید مکسله کیم	* عنقا هم اشیانه ذرا علا شکارا کا
* فرخنده مر غدر دل و عرفان غدا سیدر	* جهل استخوانی و برمه که اکل ایتر اول هما
* نور خدا اولور چو غدار و حه دمیدم	* یونان و آبی یو کله اولور اکا غذا
* دل و برمه یو حیاته صقین قیله اعتبار	* کیم سنده عاریدر آتی هم الور خدا
* و برحقه یو امانتی سن زنده اول اید	* آب بقا ایله طواید رکاسه فتنای
* موت ارا دیدر چو سکا آب زندگی	* مت قبل ان موت یورمش اور همتا
* مت بالاراده قوی امل و آرزوری	* کیم تحیی بالاطبیعه فلاتون ایدر ادا
* دل کامی اوزره موت اولور آسان مثال نوم	* تاریخ مولد کدر او معناده مر حبا
* کر بولاس عاریه دن عاری اوله جان	* خلقی مناسیجه بولور حله و قیما
* باند کسه بوجیم طبیعتده مرده کیم	* قلبک بهشت نقد اولوب جان بولور نوا
* بر در ایکی جهان و بر آینه در همان	* ظهیری بوعالم اولدی یوزی عالم اقا
* بوسمتی فرقت اولمش اوسمتی جهان وصل	* بوسمتی ظلمت اولمش اوجیمی قوضیا
* بویورده محبت و الم اول بوزده ذوق جان	* بویورده کدورت و اول بوز قوصفا
* آینه جی مکدر ایدر بر یوزلک آنک	* کیم اول کدر در آینه به مایه جلا
* دارینی حق بر آنده نیچون و بر مناده مه	* کردهم اولده به بخل کا اول فکر در خطا
* لیل و نهار جمع اولمش بر زمانده کیم	* جمع ظلام و نور دکل ممکن و روا
* حق جهان قائمه دل و برمه قانی اول	* تا عالم بقا ده بوله جان و دل بقا

نوع نامن) دنیایان و علمدن اعراض و ابا ایتمه و نفسی قویوب کوکدن یجری مولایه بوج ایدوب کتمه بی یلایر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که کیمکه دنیایان زهد و اعراض ایدوب مولاسنه توجه و رغبت ایدر حق تعالی کا غایت ایدوب معرفت و محبتی اعطا و احسان ایدر و حضور و انس الی انی شرم و شاد ایدر و اندن زانی اولوب سکا تر روضه رضوان ایدر و کیمکه مولاسنی او نودوب ذکر و فکر دن اعراض ایدوب دنیایه و اهل دنیایه تمام میل و محبت ایدر و نفسنه تابع اولوب هوا سنجه کیدر حق تعالی اندن اعراض ایدوب عنایاتی سلب ایدر و نفسنه احمر ایوب اکا قهر و غضب ایدر و دنیایه نصیب انجق لقب ایدر و عقیده انی جهنم تارینه حطب ایدر نه کیم قوت رفاه امیر ایله حکایت اولمشدر که حضرت موسی علیه السلام زما تده بلده مر ارض روم رفعت از و ملک جانب جنونده بولور ابرلی شفه و نامبله شهر و عالم اولان جبل اعظمک ذرره اعلاسنده زو اقیلان اکابر اولایان اولان بلم بن با عور سیه شهرت بولان مقامات اولایان اولایر مر به فانی اولمشدر کیم نظر ایدر کده رفعت عرشه قوت و انان زله سی انجق بولوشدر که دنیایه و اهل دنیایه میل ایدوب حضرت موسی علیه السلام عصیان ایله مخالفت کتمشدر پس حق تعالی اکا قهر ایدوب معرفتی اندن سلب ایدر و حضور زنده طرد ایدوب مثال کب ایتمشدر نه کیم حق تعالی فرقان میبشده اکافله کذل الکلب دیوب ابد الابدانی چور ضلالتله اولید و شمره شدر که ابتدای امر نده مجلس و عظنده اون ایکی بیک دوات

و قلم ایله متعلم انک الهامات ربانیه سیه علوم لدینه سندن استماع ایلد کارین یا زار لر ایکن انحراف نده غرق یچر هلال اولوب عالمک صاتی یوقدر یو کتب تصنیف ایدن لرک ابتدای اولمشدر نه و ذباله من غضب الله پس ایدوب دنیایان نه مرتبه خبیث و شوم اولد یغن و ارقیاس ایله که اکامیل و رغبت ایدن علمای و صلحایی نه بلارده و شور و مشغله اولکه امر خطیر و عمل پرریا و تنصیر در و نافذ ایسه خبر و بصیر در و انجق ربکه عبادت قیل که اول سکا هادی و نصیر در و دنیایی و اعلی تر لک ایله که افانی کیم در و اکر خلق احوالک وقف اولسه لر که سن انلر ایچون عالم سن و رضایر نه مایل سن و خالفه کدن غافل سن تحقیقا فلر سکا بغض و عداوت و طعن و اهانت ایدر لر انلردن نه نالمن پس اولید بر کیم الله ایچون خلوص ایله عامل و رضاسنه مایل اولکه عتاک مقبول و سهیلک مشکور اوله و سندن راضی اولوب سکا محبت قیله و سنی جله دن مستغنی ایدوب سکا عون و عنایتله کفایت اید و سنی هر حالده حفظ ایله صیانت ایدر اکر ارادت و سهیلکی رب العباد ایچون مجر داییموب علمکده رضای عبادی مر ایدر سن اول مقلب القلوب قلوبی سندن اعراض و عبادن نفرت ایدر پس بوجیم له سکا خط الله و سخط ناس حاصل اولوب و قلبک حرمان و خسران ایله قالدور کل یو فاسز ناسی او نودوب اول ربکه عبادت قیل که سنی یوغ ایکن و ارا تمشدر بده حسن تربیه لر بجهل دن ترجیح و اختیار ایتشدر بده حساب سز نم ظاهره سیه و لطاف باطنه سیه سنی بر خوردار ایتشدر زیرا که دنیایی و خلقی تر لک ایدوب هوا بی نفسندن بکن نمبندن مولاسنه کتمشدر و اخلاص ایله مزاقیه ایدن نسیان حظوظ ایله حضور حقه یتمشدر و ماسواقیه دندن آزاد اولوب هر ایشی انکله یتمشدر (ع) الله بیدر باقی هوسدر

(نظم) لکل شی اذا فارقته عوض * و ایس الله ان فارقته من عوض

ولی سن سنده سیرایتکم مقامک عرش جان اولمش
روایدر که عنقا نلک بری یو خاک کدان اولمش
چو عنقا سن سنکچون اوج افلاک اشیان اولمش
بری اعضاده قدر تدر بری علم جنسان اولمش
قدیمی اشیانک سیر ایدر سن خوش جهان اولمش
خلاص اولد قده سیرایتکم همای پرفشان اولمش
فلکک بوفلکک در جهان با یو مکان اولمش
او بولده بوفلکک چون غبار کار بان اولمش
کور یور صانکه بر جوداده بر سنک نشان اولمش
کرات نه فلک مرکز کبی اندر میسان اولمش
او عالمده قورخاری کور رسن کاسه ان اولمش
نه برده قالسک اندن دل کور رسن کامران اولمش
دمادم هر دل و جان اول جنم لنده شادمان اولمش
بولور سن که سکا روحانیاتی میهمان اولمش
هم ارواح مجردن و حکه خوش میزبان اولمش
خیال انلر چکر سن کیم قصور لک چوققان اولمش
کور رسن غیرتک انی قور دن یاسمین اولمش
او کیم قائمدر اول دوم قیله باقی جاودان اولمش
انی اول بولدی کیم عالمده هر سودی زیان اولمش
وجودندن کچین اول عالمه بر آن روان اولمش
انکله دلده ساکن اول که جسم اهل روان اولمش
که عاشق و جد و حال استر تنی بار کران اولمش

سکا ای دل فلکک کرچه ظایر ساسیان اولمش
اوقاف قری قویلد بوقفده حبس اولوب قالدک
پر آج شو قیله پرواز ایله جان افلاکی اوجنده
نهاد کده ایکی قوت واد راکی و تحسیر یکی
جشاح آج یو ایکی قوتله پرواز ایله سن سنده
قفنده کرچه خسته بسته بر در مرغ جان اندن
نه فاصر عقلدر اولکم صانور عالم بورد انجق
او واد یلر د کیم عشق اهل راه عشقه کتمشدر
جهان عشقه داخل اولسک اندن یو ایکی عالم
خطوط شش جهت اندن کور یور نقطه موهوم
او عالمده یوسنک و خاک لعل و زر بولور سن هم
نه وادیده خرامان اولسک اندن شاد و خرم سن
یوغ انده در دوغم خوف و خطر موت و مرض اصلا
کهی قد و سیمان ایلر سکا کوکله عجز تر
ایدر سن میزبانق عشرت ارواح عشاقه
یو دنیایه بومهمان او خسته مقلد فکره کلد کچمه
اومهمانخانه خاص الهیدن شرف بولسک
سنی سن آنده بولور سن اولور سن عشق ایله محرم
کوکلدن اول جهانه بول دکل دور و دراز اما
ایکی عالم بولی بر خط و در عشق اهله انجق
برایاق ججه با یسن اول بر قده جان ظهور ایلر
کر اولسه عشق روحانی ندر لذات جسمانی

عجب دولت در اول کیم راحتی بی رنج و زحمت در
وجود استخوان انجیق بوخ و غمز ایچوندر اول
اول ابله کیم عبادتدن مرادی حور و غلماندر
اگرچه بسته سکون و مکاندر بوتن خاکی
همای جانکه پرواز هوای لازمان استر
طلمسم صورتک کسری دکل ممکن بوقوله
صدای طبل فتح قلعه دل عشق نامیدر
جلای رنگ دلدر هر کدورتدن صفا کسب ایت
زرقاقص عیاری پونه ده زر کرکد از ایلر
اگر بوخ اولسه وارلق غل و غشی تقد قلبکدن
چیقیر شهر بنددن شهر یار شهوت و خشمی
بس اندن نفوت و کبری کوکل ملکندن اخراج ایت
نواضع ایله مخلوق خدای سندن اعلا ییل
نماز اولش آنکچون مؤمنک معراجی هر ساعت
نماز و روضه عارف که حفظ حق در اول صاعقه
رضای حق ایچوندر دایما افعال و اقوالی
کتاب و مفتی حفظ ایت عمل تخمین زراعت قیل
چو بولدک نور قرآنی نه حاجت علم یونانی
اولوم عشق ایله یکدر زنده اولمعدن بوعقل ایل
اگر عرفان و برهانک دیرلرسن فرق اندن ییل
کوزل بند ایله ناهر قیل دینندن بر کوز اچلسون
بهشتک و ارا یکن دوزخده سن کریان و بیاز سن
بهشت عدن ایکن دل قیلدک انی دوزخ سوزان
تعلق کس تو خواهشدن ازاد اول جهنمدن
کوزم تاکی بوخارستان صورتدن کل استرسن
امید ذوقله تلخ ایتمه کامل قوی بولذاتی
یکن وحت جهاتندن بولور جمعیت خاطر
بوخودینک جهان قوی کوکدن بخود اول ذوق ایت
سنی الداعسون الوان صورت قلبک باق کیم
قوصورت زینک قلبک کوزل خویدله ترین ایت
کوزل صورتلر اشکانه کیم سن بوبه حیرانسن
نه حسن و لطیف و اربو آب وکل جسمک بوعالمده
جهان عشقه کل دل دیده سبله انی سیرانکیم
اوحسن معنویدن پرتوالمشدر بوضو و تلم
قروخوف و کدورت شرک و غفلتدن ایدر نشنت
بصیرت دیده سن اچ عالمک معنای سیرایت
هباشیا پرتوی انوار حسن لایزالیدر
صفای کوه و رمل وکل رمل رنگنی سیرایت
دخ نفس نیانی سیرایت ازهار فواکهدن

عجب نعمت در اول کیم ذوق بی کام و دهان اولش
قستی بی مغز در کیم ارزوی استخوان اولش
اونور شمدن محبوب و مست فرقدان اولش
ولیکن روح پاک اصمان دیر کیم لامکان اولش
ولی تهنون چمنای بسته دام زمان اولش
انی فتح ایلر اول کیم عشق بولش قهرمان اولش
اودر سلطان هر لشکر که چون شیران اولش
که خاکسترله هر آینه صفای بی طومان اولش
سزای سکه ملانسان اولان زرامتحان اولش
کوررسن سکه عرفان ایله روحک روان اولش
که سلطان جهان انزلله عید نا توان اولش
که مسجود ملک چشمکده نفوذدن ایمان اولش
که ذل و افتقار اوج علایه نردبان اولش
که رأی ارضه وضع ایتک عروج آسمان اولش
صلاتی حرز جان اولش صیامی حفظ نان اولش
عباد الله اکر ای خوبی امتحان اولش
که محصول جهمان جان مزرع بوجهان اولش
که اول عشق عیسان ایتمش بواشیانی بیان اولش
که عشق شانی عرفاندر بوعقل اندن زمان اولش
که عارف دوستی بولش اوعاقل نامه خوان اولش
اسان بقله باق کیم هر سر مو برلسان اولش
که قعر خانه جسمکده مدفون زرکان اولش
مرا دو آرزو و لردن ایشیاه و فغان اولش
کوزل یوم کندیکه باق کیم جهانک چون چنان اولش
کو کادر کشن معنی که اول پرکار خان اولش
کوکل بزمنده ذوق ایتکم صفای رابکان اولش
کور کیم عشق و جان هم بریزنه مهر بان اولش
که بخود دلق صفای ارزوی انس و جان اولش
بوظلت رنگی جان آینه سنده مستمان اولش
که صورت زینتی معناده مار جانستان اولش
عجب نیرسن اولدم کیم کوررسن جان عیسان اولش
که شوقندن بوتنک هر نفس آتش فشان اولش
جمال عشقندن جان و کوکل بر حسن و آن اولش
اوپر تو زینتیدر آب روی و نام و شان اولش
اویان بول و خدای کثرته خوش امن و امان اولش
که اول وصفی که هر خارک دلنده داستان اولش
اگر روکل اراشد در کزشت و خسان اولش
که آب دست امتداد طبیعت خوش روان اولش
جمال نفس حیوانله هر حیوان جهان اولش

جمال نفس نطق جلوه سن سیر ایله انساندن
نماشای جمال نفس کی قیل فلکاردن
جمال عقل ککی کندی جانکدن تماشا قیل
جمال لایزالی جان کوزیله دلده سیر ایل
چون ابراهیم سن دوش نار عشقه نور محض اول کیم
طوغار سن ماد و ایامدن وحدت ظهور ایل
بوالفاظ آتش معنی دخانه در دروغده
فهمیم زنده دلدر باعث انشاده اشعارم
دقیر الله که اسمعیل تلوی غوث علویدر

که ناز و شویوه و غنچ و دلایل هر جوان اولش
که تدویر ایل افلاکی اونور اخستان اولش
که اول تشویر و شوق و وجود جمال عاشقان اولش
که عقل کل ایله حیران اونورمه ستمان اولش
کوررسن هر سرزه و یک چو تنخ ارغوان اولش
ازلدر هم ایلد بر شئی دو طبل نو امان اولش
که پیر عشقندن کنگ پیانی نکتده دان اولش
سوزم یوق مرزده دل ابله له نطق اندر نمان اولش
اوروح پاک ابراهیم حتی ترجمان اولش

فصل ثالث * محل فیوض عرفان درون دل و جان انسان اولدیفن و ماسوایی اونودوب - حظوظ نفسی قویان
حضور و انسی قیلمده بولدی و قلب انسانک تعریف و مایه نیر و احوال و خاصیتن و عقلاک حد و حقیقتن و قلبه
نسیبتی نوع ایله بیان و عیان ایدر (نوع اول) موضع فیوض عرفان درون قلب انسان اولدیفن آیات بیانات
قرآنیله ایلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که حق تعالی کندی هر حقیقه عبادی
کندیلر دن ابراهیم آتمه شمدن روکل راقتیله دولت و معرفت و معیشتی و سعادت حضور و قریب ایلر دن دریغ
ایتمشدر آنکچون محل عرفانی درون دل و جان انسان قیلمدیفن و کندی ذات پاکیه قلبیه قریب و رقیب
اولدیفن و ارواح انی هدایتله نه لکسن بولدی و نه لایه به بشارتله طیب و رسته کیم کتاب کریمده اطاق
و عنایتله یورمشدر و اذ قال ربک للملائکه انی جاعل فی الارض خلیفه) هو الذی جعلکم خلایف
فی الارض و اذ اسألت عبدا عنی فانی قریب اچیب دعوة الداع اذا دعان قلبه تجیب و الی و لم یؤمنوا الی امامهم
برشدون و اعلموا ان الله یحول بین المرء و قلبه و انه الیه تحشرون انه علم بذات الصدور ان ربی قریب مجیب (واذ قال
ربک للملائکه انی خالق بشر من صلصال من جماع مستنون فاذا سوسه و تقیت فیهم من روحی فحقه و الی ساجدین
ولقد کرمنا نوحی آدم و جعلناهم فی البر و البحر و رزقناهم من الطیبات و انزلناهم علی شریکین خلقنا تفصیلا
و ربنا لولیک عن الروح قل الروح من امر ربی و ما اوتیتهم من العلم الا قلیلا) و الله خلقکم من تراب ثم من نطفه
ثم جعلکم ازواج و ما تمحصل من انشی و لا نضع الیه علمه و الله انیر جکم من بطون امهاتکم لا تعلمون شئیئا
و جعل لکم السمع و الابصار و الافئدة لعلکم تشکرون) الم تر و ان الله خلقکم مافی الارض و مافی الارض
واسع علمکم نعمه ظاهره و باطنه فانهم عدوی الارب العنایین الذی خلقنی فهو یمین و الذی هو ربهم فی
و یسقیهم و اذ امرضت فهو یشقیهم و الذی یمیتهم یمیتهم فی یمین لذلک ان کل شیء خلقه و یدأ خلق الانسان من ماین
ثم جعل نسله من سلالة من ماء مهین ثم سویه و نفخ فیهم من روحه و جعل لکم السمع و الابصار و الافئدة
قلیل لاما تشکرون و الله خلقکم و ما نعه لمون) و ما ربکم اذ ربیت و اکن الله روحی و اقد خلقنا الانسان و نهلم
ما توسوس به نفسه و نحن اقرب الیه من حبل الورد افر ایتم ما غنونا منتم فخلقوه ام نحن الخلقون ما کذب
القول ما رآی و هو معکم انما کنتم والله بما تعملون بصیر قل هو الذی انشأکم و جعل لکم السمع و الابصار
و الافئدة قلیلا ما تشکرون (بیت) امته سنده اودوسته کی من هاسا ما و الی قوی انی بول تم ساسا سنده
انی که اول معنی * ایلش جمله عالمی رعنا * امته سنده انی که ربکده * هم اودر نور جلاله ارض و عالم * امته سنده
انی که چرخ فلک * اندن اولش بوقص ایله شیدا * امته سنده انی که جله نبات * اندن اولش هزار نشو و نما
امته سنده انی که جسمه و برر * روح و ادراک و حس و اولردانا * امته حتی انی که باقیدر * هالک و قایتدر
خواشیا * نوع نانی * محل عرفان قلب انسان اولدیفن و قایتدن ایجری قوجایدن حضور و انسی بولدی و
احادیث قدسیله ایلدیر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیمشدر که حق تعالی عبادیتنه عنایت
ازلیله سبله احادیث قدسیله سنده یورمشدر که لایه بی ارضی و لامعنی و و معنی قلب عیدی المؤمن الهمین
الین الورع یا ابن آدم سافر فی نفسک تجد فی فی اول قدم یا ابن آدم من حرم من مفر الباطن ایتلی به فر الظاهر

ولا يزداد في الابد ايا ابن آدم ان في جسدك مضغة وفي المضغة قلبا وفي القلب روحا وفي الروح سر وفي السر نور
 وفي النور انا يا ابن آدم انا مكنون الاكوان وايس لي مكان سوى سر الانسان يا ابن آدم من اعرض عن الدنيا فقد
 اقبل على الآخرة ومن اعرض عن الآخرة فقد اقبل على ومن اقبل على فقد دخل من الجسم الى الروح ومن الروح
 الى السر فوصل الى يا ابن آدم من اراد ان يدخل حضور حضرة فلا يلتفت بالملك والملكوت والجبروت
 فمن رضى بواحد منها فهو من المطرودين عن حضور حضرة لان المعراج هو العروج عما سواي والانسان
 يلقاني فان لي عبادا لم اخلقهم للجنة ولا النار ولا الانوار ولا الاغصان بل خلقتهم لمحبي وهم اهل البقاء المحترقون
 بنور اللقا عبيدي انا لك فانت لمن وانا معك فانت مع من عبيدي ان اتيتني بنفسك قلت رضائي وان اتيتني
 بقلبك قلت بحالي ولقائي باجادي انا بذلك اللازم فالزم بذلك اللازم يا ابن آدم انا لا انظر الى صوركم ومحاسنكم بل
 انظر الى قلوبكم ونياتكم لولا حب الدنيا يحوم على قلب ابن آدم لنظر الى ملكوت السماء ولولا الاسباب
 تجيب قلب ابن آدم لوجدني قريبا منه ايا ابن آدم من تقرب مني شبرا تقربت منه ذراعا ومن تقرب مني ذراعا
 تقربت منه باعا ومن اتاني عشي آتته هرولة لا يزال عبيدي يتقرب الي بالخوافل حتى احبه ومن احبته كنت
 معه الذي يسمع به وبصره الذي يبصر به ولسانه الذي ينطق به ويده التي يبطش بها ورجله التي يمشي بها في
 يسمع وبني يبصر وبني ينطق وبني يمشي واثن سألني لا عطينه ما تقرب الى عبيدي بمثل اداء ما اقترضت
 عليه يا ابن آدم انا اقرب اليك بستر عيوك وانت تهرب مني بالغفلة عني يا ابن آدم لو ان اخوانك وجدوا رايحة
 ذنوبك لما جالسوك وانا السائر الحليم يا ابن آدم اذا أصبحت أصبحت بين ذمتين عظيمتين لا تدري ايتهما
 اعظم عندك اذنوبك المستورة عن الناس ام الثناء الحسن عليك منهم ولو علموا ما علم منك لما كلك احد من
 خلقي وانا لغفور الرحيم يا ابن آدم ما تكلمت كلمة ولا نظرت نظرة ولا سمعت صوتا ولا سمعت رايحة ولا بطشت
 شيئا ولا مشيت خطوة ولا تكلمت كلمة ولا تأملت بحزن ولا تلذذت بسرور الا وانا معك وحاضر عندك
 ومطلع عليك وانظر الى قلبك وقرب منك ورفيق على كل ذرة من ظاهرك وباطنك ومحيطيك وحفيظ عليك
 وتصرف في جميع امورك فاشكرني واعبدني وعلم الي وتوكل على وفوض الي وارض عني ارض عنك واحبك
 واكفيك تجدي معك ابنا كنت ان كنت لي كنت لك بقدر ما تكون لي اكون لك

انا المطلوب فاطلبي تجدي	وان تطلب سواي لم تجدي	انا المقصود لا تقصد سواي
كثير الخلق فاطلبي تجدي	انا الرب الذي يخشى عذابي	جميع الخلق فاطلبي تجدي
انا المعبود لا تعبد سواي	انا الجبار فاطلبي تجدي	انا الله الذي لا شيء مثلي
انا الديان فاطلبي تجدي	انا الملك المهيمن جل قدري	عظيم الملك فاطلبي تجدي
انا ملك الملوك وكل ملك	لي الميراث فاطلبي تجدي	انا قبيل الدهور وقبل قبيل
وبعد البعد فاطلبي تجدي	انا الوهاب يا عبيدي سريعا	وفي العهد فاطلبي تجدي
انا للبعد ارحم من اخيه	ومن ابوه فاطلبي تجدي	تجدي في سواد الليل عبيدي
قربا منك فاطلبي تجدي	تجدي في جودك حين تدعو	وحين تقوم فاطلبي تجدي
تجدي واجا برا رؤفا	بكل الخلق فاطلبي تجدي	تجدي واحدا صمدا عظيما
كثير البر فاطلبي تجدي	تجدي مستغاثا في مغيثا	انا القهار فاطلبي تجدي
تجدي واسعا بالخلق عبيدي	انا الخلاق فاطلبي تجدي	اذا لا اله الا انا في كظيمي
اقل ليك فاطلبي تجدي	اذا المضطر قال الاتراني	نظرت اليه فاطلبي تجدي
انا عبيدي عضائي لم يجدي	سريع الاخذ فاطلبي تجدي	وان هو تاب لي ثبت عليه
انا التواب فاطلبي تجدي	انعرف سارا للعب غيري	انا السار فاطلبي تجدي
انعرف خافرا للذنب غيري	انا الغفار فاطلبي تجدي	انعرف من يغيب الخلق غيري
من النيران فاطلبي تجدي	انعرف منقذا غيري سريعا	من الملكات فاطلبي تجدي
انعرف من يقل للشي غيري	يكن فيكون فاطلبي تجدي	انعرف من له اسم كاسي

انا الرحمن فاطلبي تجدي	اهل في الخلق من يعطي جزلا	سواي ليس فاطلبي تجدي
اتذكري للة ناديت سرا	الم اسمك فاطلبي تجدي	فلا يجيبك يا عبيدي سواي
من النيران فاطلبي تجدي	ولم يحملك بالقر دوس غيري	انا الرزاق فاطلبي تجدي
وارحم من عبادي من عصائي	يجعل منه فاطلبي تجدي	واكرم من يتوب الي خوفا
لي الاكرام فاطلبي تجدي	لي الاكلاء والنعماء عبيدي	لي الخيرات فاطلبي تجدي
لي الدنيا وما فيها جميعا	لي الملكوت فاطلبي تجدي	ومن مني واين يكون مثلي
قلبي يكون فاطلبي تجدي	تعزز في فلم ترقط مثلي	واستتره فاطلبي تجدي
هلم الي لا تقصد سواي	انا المنان فاطلبي تجدي	ساغفر لاهياد ولا ابالي
غداة الحشر فاطلبي تجدي	واكرم من اريد بلا حساب	انا الوهاب فاطلبي تجدي
انا الفريد لا يدبر فوق عرشه	بغير كيف فاطلبي تجدي	

نوع ثالث بحمل معرفت يزدان درون دل انسان اولد يفتن احاديث شريفة اليه ييلد برو (اي عزيز) معلوم
 اولسونكه حضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم استنه شفقت ومرتجيلة حق تعالىك عبادي
 قلوبهم قريب ورقيب اولد يفتن بشارته طيور مشدركه كيم احاديث شريفة سيلاه اشارت بيور مشدركه ربي
 نور مطلق بولشم رتبه قباين ان مشاهد قباينم ويور مشدركه كوزلرم نائم اولور وولم هيج اولور مازرب الانام
 اليه حضور دام بولور ويور مشدركه حق تعالى اليه بنم اولور بوقم اولور كه انده نه بره ملك مقربه اعتبار ايده ييلورم
 ونه ده برني مرسله التفات ايده ييلورم الحق انكه مشقول اولورم ويور مشدركه ريمك عندنده بيتوت ايلرم يعني
 كيجيه انك حضورنده انكه انسيب ايلرم وكندوسي بكاييد يروب ايجور ويور مشدركه كيجيه بي كور مشدركه
 تحقيه قبا اول كسه حتى كور مشدركه كيمكه بانه مصاخه ايتشد رتبه قبا اول كسه حق اليه مصاخه ايتشدركه
 ويويد الله دركه انك الاري وفنده درويور مشدركه حق اسان عرايه اطق ايدر ويور مشدركه قلب مؤمن
 بيت الله درويور مشدركه قلب مؤمن عرش الله درويور مشدركه مؤمنك قباي ارض وسعادن اوسعدركه
 ويور مشدركه مؤمن مرأت مؤمن مهيئدر ويور مشدركه تحقيق الله تعالى مؤمن قولي قلبنده وعظ
 ونصيحت ايلرويور مشدركه تحقيق الله تعالى مؤمن قلوبنه خبري الهام ايدر ويور مشدركه اي بنم اسم
 ميزدن بريكر بوقدر الاكه ربيسي انكه ترجانسر تكلم ايدر رتبه كيم حق تعالى قالهم بها جوره او توه بها كلاميله
 بو تكلمدن خبر ويور مشدركه برامري ايشلك مراد ايلد كده قلبكدن استفتاح قيل اكر قلبك
 سكا فتوي ويرديسه يعني اول امره خواش واقبالي اولديسه اول امره ايشله زيرا كه خبر وارد رقاب انكه
 مطمئن اولور وشراودركه قلب انكه متردد قالور كرجه سكاناس انكه فتوي ويرور سده اتي ايشله
 ويور مشدركه حق تعالى هر امره رفق وملا يمي سور ورحمن ورحيم اولان قلبه محبتيله نظر ايدر ويور مشدركه
 قلوب عباد ارض اوزرنده حق تعالى ايجون اوانيدر وانك عندنده انك احي ارق واشفق اولانيدر
 ويور مشدركه تحقيق الله تعالى سرك صورتكزه ومحاسنكزه نظرا يمز ليكن قلوبكزه ونيتركزه نظر ايدر
 ويور مشدركه والده مةقه ولدي تربيه سنده هر نجه ايسه تحقيق قارب العالمين عبادينه اندن ارجدر
 ويور مشدركه بر مؤمن بوقدر كه انك قلبنده كنز غيب اوليه حق تعالى بر عبيده خير مراد ايلد كده انكيجون
 قلبندن برقاواچوب بحجاب آلاه غراب كبريائي اكا كوسترو ويور مشدركه بر مؤمن بوقدر الاكه انك
 درت كوزي وارد رايكي كوزي باشنده دركه انك ايله امور ظاهري كور رويكي كوزي قلبنده دركه انك ايله امور
 غيبية في مشاهد ايدر من حق تعالى بر عبيده خير مراد ايلسه انك قلبنده اولان بصيرت كوزي فتح ايدر
 ويور مشدركه قلوب عباد اصابع رحماندن ايكي اصبع بيننده دركه انك ايلي هر نجه مراد ايدر سه اولجه دوندر
 ويور مشدركه تحقيق قباي آدمك قلوبك جلله سي اصابع رحماندن ايكي اصبع اراشده قلب واحد كيد دركه هر نه
 ستمه مراد ايدر سه قلب ايدر ويور مشدركه قلب سليم اتي قلوب ايدني كورودعا ايتشدركه اللهم يا مقلب
 القلوب ثبت قلوبنا على دينك وطاعتك برحمتك يا ارحم الراحمين (نظم)

چو قلبه نازل اولور بر تو جمال حبیب
نه انسانی قالور کائنات لذت
نه اعتبار ایدر اشکال چون خیاله او کیم
نه اقتضای ایدر آب حیات او عاشق کیم
بودام و دانه به میل ایدم او بیل جان
ایکی جهان کتور من خیالنه اصلا
ایکی جهانده بولغز حبیبه مثل و بدل
نوال صورتی نیلر اوست روحانی
طلوع ایدنجه کوکل مشرقندن ای حق

کورنه جان کورنه بدر با کمال حبیب
انک که جانده اولور لذت وصال حبیب
همیشه دلده بولور ذوق وجد و حال حبیب
مدام قلبنه طوالمی زلال حبیب
که اولدی دلده گرفتار زلف و خال حبیب
اودل که انده اولور دمدم خیال حبیب
اگرچه هر دو جهاندر بره ظلال حبیب
که اولدی جانی محبتله پر نوال حبیب
نجوی محو ایدر اول شمس بیزوال حبیب

نوع رابع: محل معرفه الله اولان قلب انسانک کنه و ماهیتین بیاد بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله
دینلر در که چونکه قلوب عباد نظر کاه مولادریس قلبی ماسودان بالانک هر طاعتندن اولادر قلبندن
استغناء ایدن ندامتدن جدادر وقتوی واقیالنه مخالف کیدنک ایشی خطیاد و قلب انسان باب رحماندر که
قول مولای حضرت طوری مکتدر کوکل امیر بندر و اسیر ذوالمن در کوکل لوح قدر تدر و نقوش عقل
و معرفتدر کوکل صورتده نقطه ویدادر و معناده منبجی روح و نظر کاه خدادر کوکل بر لطیفه ربانیه در
و معدنی بونقطه جسمانیه در کوکل ظاهر عقل معاد ایدر و روح انسانی انک بر ایدر کوکل بر شی بیغیدر
و ادراکنده بوعقل غیر بیدر قاب اصلاح اولسه جسد اصلاح اولور زیر که امیرک صلاحیه رعیت فلاح بولور
کوکل اصل خلق تدر و انک شانی محبتدر چونکه معالیه قلبه منتقل اولور پس اعضا و جوارح راحت بولور
مسامحه که تفوق ابدال اقوال و اعمالله در بلکه تفوق قری قلوب و احوالله در و بر کامل دیندر که ایکی سنه قلبک
حفظنده اولدم بعده محفوظ اولوب راحت بولدم قلب معدن ایماندر و فوادم بمعنای قوید و فاند رقاب مقام
حضور در و فوادم بینه نوردر (قطعه) مهر لافروغی سینه ده کائنور فی البصر عشقک هوامی روحده کار و روح
فی الجسد اولمش تفور نور حضورندن اهل جهل) حق که شمسدن قیام اول صاحب رمد بدن بر دیردر که
محتاج دباغ تدر و نفس بردابه در که محتاج ریاضتدر و کوکل بر جامعدر که محتاج مرادتدر کوکل سرمایه قبولدر
لکن ظنون ایله مشغولدر که یکم خطر ان قلبده مراقب قیومدر اول حرکات جوارحنده معصومدر و قلوب اهل
وحدت اوعیه معرفت و محبتدر رؤیت ابصار کدر و مشاهده قلوبک و مکاشفه امیرا کدر (بیت) خواب غفلت
باغلمش خلقک بصیرت چشمنی) بوخه اول خورشید دانه دلده طوغش بی حساب) کوکل حاضر حضور
اولسه حواس معور و مسرور اولور قطع مفاوز زیار کوب ایله در و قطع مفاوز معنی قلوب ایله در قلب
سلیم قبله سی خدادر و عادی قضایه رضادر قلوب اوچدر که بری قاب منتظر عطا در و بری قلب منتظر
رضادر و بری قلب منتظر لقادر کاستان دلده کل و بجمان عرفانی استعمال ایدوب کاسات وحدتی نوش
و فطرات عشقی کوش ایشی ایدن الذواتم ایدر (بیت) نظر کاه خدادر دل افی سن بیلکندن میل
چون اولدی صافی قلبک بیل (کرانه ستانه لک ایشی) دل اولسه عشق ایله روشن اولور و عشقده خوش مسکن
جسمانیه اولور کاشن بیلور بجهان لک ایشی: خاندرا و کوکل که دنیا ایله در و ذاتیدر او کوکل که عقب ایله در
و طیبیدر او کوکل که مولای ایله در قلب غافل دنیا به متعلقدر و قلب زاهد عاقله متعلقدر و قلب عارف مولایه
متعلقدر کوکل بر رفیق شفیق خطیر در کاه خوف و خطر امر عسیر در زیر که اثر نیل انک قشند کیدر
قلبک حق ایه اولسون و قالیک خلق ایله قالسون کیم که قلبه حق استیلا ایدر بجمع خاق انک نظرندن در نشر
کیدر حیات قلب انسان صفات حضرت رحماندر منلار رحمت و عدل را حساندر بحایب قلب ادراله حواسدن
میرادر و نغمات روح افزای حیات اشیاد و ترنمات خوش نوای مدای ملائکدن اصلا و اعلا در و خور
تجلی هر نعمتدن لذت و انوار و لذات جمعی هر ذوق و صفادن اعز و اولی در زیر که اول بجمع هر معنی
و جامع اعمال و نفس کاه مولادر (نظم)

کوکل

کوکل بونغمه: بستمکه در بلند وجود
ایستش که نیجه خلقه لک الدی جانلرینی
سنگ ده لک اثری عکسیدر انک نفی
ابررجهانه دمام ده مکه بوی حیات
دکل نوالک ای دل بوحلق ربوتدن
ترنمکه انکچون جهن اولور پر ذوق
(نظم) جهانی طو تدی جوانه اس طیبک ای دل

یافخ صورانی من باقیامت موعود
اودوق لذت آواز نغمه داود
انکاه میت اولور حی ده مکه هر موجود
بودله عطر جهان سن عبیر سن باعود
نوال کاه د و نرم سر و ماه سرخ کبکسود
که نفخ ایدر نفخاتک خدای حی و دود
بویجر ذوقه طالوب حق اولدی خوش نابود

(نوع خامس) مکان عرفان اولان قلب انسانک احوال و خصیتین بیاد بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله
دینلر در که کوکل بر قبه مثالیدر کاکاوب کیدن خواطر و احوالدر کوکل مثال هدف منصوبدر
هر جهتدن کاکان سهام ایله منقودر کوکل بر مرآت منصوبیه مشاهد و اشکال و صوراکا مواجهدر
کوکل بر لجه طیبیه ظاهر در و بجمع انهار حواس باطنه و ظاهر در کوکل بدوع هر حکمتدر و ایدر هر صفتدر
و اتبیه قلب اصل اقتباده و انتباه عین آنستباده کوکل بدن کبی ملول اولوب بولور انجق ظرایف
حکمتله نشاط و قوت بولوب اچیلور قلبک نشاط و ملالی اولور و ادباری و اقبالی اولور پس نشاط و اقبالیله
مباشرت امور خوشدر و ملال و ادبار ایله بولسان ایشله منفعت و لذتدن پوشدر و خمار قلوب اسرار غیوب
اطلاعه قریبدر و صیام بطن شراب و طعامدن در و صیام اسنان لازمه سز کلامدن در و صیام قلب افکار
و اوهامدن در و صوم قلب ایشه عادات کرامتدن رازل کوکل که ماسودان خالیدر ذوق حضور و لاک حالیدر
فقدان بصرفقدان بصیرتدن اسهلدر زیر که بصیرت رؤیت فرعه و بصیرت شهودده له محملدر او کوکل که حق
بولور خلقک جمله سندن اول مستغنی اولور ته کیم جسمک حواس ظاهره می وارددر که انلله عالم شهادتی
ادراک ایدر کذلک قلبک دخی حواس باطنه می وارددر که انلله عالم غیبی ادراک ایدر زیرا که قلبک کوزی
وارددر که انکله امور غیبیه بی مشاهده ایدر و معنی وارددر که انکله کلمات اهل غیبی استماع ایدر و قوت
شامه می وارددر که انکله روایع غیبیه بی استعمال ایدر و قوت ذائقه می وارددر که انکله حلاوت ایمانی و طم
عرفانی و لذت و محبت حنائی ذوق ایدر و ته کیم حواس بدن بجمع اعضا سنده در کذلک جوهر عقل مرتبه
قلبک لسی مشابه سنده در قلب انک و امطه صیله معقولانک جمله سندن مستغنی اولور و حواس باطنه
قلبیه نکه عالم ارواحه فتح اولسی حواس ظاهره بدینه نکه عالم اجسامدن سدا و لسنه موقوفدر و قنایه حواس
ظاهره بدینه نوم ایله یاز لاله کندی مدر کاستدن سدد اولوب معطل قالور اول حالده حواس باطنه قلبیه نکه
بولوری اچیلور پس بونقده برجه تبدیل معنوی حصوله کوب اول کسه نکه قلبندن بنایع حکمت انسانی اوزره
جاری اولور اگرچه کوکل سرچشمه عالم ملکوت اولمشدر لکن طریق بدوع نکه در و تده سدد اولدیفتدن
انهار حواس ظاهره انواع کدورات و افرا ایله طشردن کاکوب کاکا و طولمشدر و انده بجمع و متعفن اولوب قابلمشدر
پس اگر خلوتله طرق انهار ظاهره سدد قبله نوبتی خواطرله دلدن اول دما بجمع اشراج اوانسه من الخصل لله
اربعین صبا حاتجیرت بنایع الحکمه من قلبه علی اسانه خواسجه طریق بدوع اندن اچیلوب بحر احدیتدن
قلبیه بنایع حکمت طولوب اول کوکل منبع انوار و مخزن اسرار اولوب و اول کوکل صاحبی لسان حاله بوییتی
اوقور (بیت) انکه اندرجهان غمی کجید در دل تنک من وطن دارد چونکه کوکل بیت خدادر کوکانه
کلمین جدادن جدادر (بیت) برودر خود بین دیدار دلدار که جانت جارتی دلدار دلدار چونکه کوکل در کاه
مولادرا کافوجه لزم اولادر (نظم) سرای لی مع الاهی کوکادر بنیچاخانه والاهی کوکادر نه استرسن بوری
وارندن استنه خداندن دلی در کاشی کوکادر (بیت) که به مردان نه از آب و کاست) طالب دل شو که بیت الله
داست (بیت) ای کوکل هر نه دیلر من من اول من کل سنده استه سنده بول (بیت) هر چه بخوای
روخواه در تو هر نه دیلر من واریسته سنده (بیت) خضر رش آب حیاتی طبات سده ارا و اوستی و اربابین
مولای سن سنده ارا) قلب غافل حبس مظلوم اوحش واضه قدر و قاب عارف عرش رکسیدن اوسع اولدی غنی

حق قدر زرا که عرش و کرسی و مافیه عالم جسمانید و روقب سلیم ایسه روح انسانید که اول امر ریاید بر پس
دل و جان محمل عرفان و عرش رحماند و قلب ماسودان باله ایدن عارف و کامل انسه اند و سلطان جهانند و

انده اطفیه نجلی ایلر اول سلطان دل	(نظم) جنت اعدا دن اعدا در خم ایوان دل
حسن وجهندن من زین کارستان دل	کندی نورندن منور در بهشت آباد جان
جمله جانلرحب و طاعتله طور فرمان دل	چونکه دل تحتنده سلطان حقیقت حکم ایدر
جان ندر بر پرده دار در که جانان دل	جسم در پر پرده بر نقش جان در کافیه
اندن کار سن ندن یا پیلدی چاراکان دل	اولی بیل اختری بیل ظاهری بیل باطنی
لاجرم هر دمده بشقه رنگ اولور اولان دل	دلده عشق ایلر جوهر دم بشقه رنگیله ظهور
موجدن کچ اول غریق بحر بیایان دل	جمله عالم در محیط دلده بر موج روان
اهل دل عالمده اولش دمدم مهان دل	چون بساط دلده بسط اولش سمط عشق حق
قبله جان اولمیدر حسن و هم احسان دل	وارایکن عالمده حتی بویله بر عالی مقام

(نوع سادس) جوهر قلب انسان اولان عقل معادل حد و حقیقتن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حضرت
حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمدر که حق تعالی عبادنی ترین یلدر یکی زینت لک احسنی عقلا در
و داود علیه السلام بیورمدر که عقل اودر که انسانه هر سنه بی نسیان ایتد بر و ب معرفت حقه نائل ایدر
و هو اودر که انسانه کندی نفسی اوتد بر و ب فانیله مائل ایدر و اهل الله دیشلدر که حد عقل فایندن انفصالدر
و باقیه اتصالدر حد عقل قضایه رضادر و معرفت نفس ایلد معرفت خدادر عقل زیند و نفس شیندر عقل
شفا در و هو اشفادر عقل بر صدیق صادق در و هر شیدن عبرت الوری ایدر عقل شانی تسلیم و اطاعت در عاقل
اولان اهل معاد تدر که عقل کامل اولور انک کلامی نقصان بولور عاقل اودر که جاهلک مرغوبه تفرل ایتد
و شریسته مخالف و عاده مغایر کمتر حق تعالی بر عبادنه محبت ایلده ا کافل سلیم و خلق کریم و عقل قویم
احسان ایدر عقل غایتی جهلتی اعتراف در عاقلک انسانی فایتنه مضایفه در نیجه ذایلی عقلی جلیل ایدر و نیجه
قبیحی خلقی جلیل ایدر عقلک نصی تغافلدر و نصی تحملا در و نجاهل کبی عقل اولور و تغافل کبی علم اولور بی ادبک
عقلی یوقه در و بی خردک دینی یوقدر عقل قابل خطاب یزداندر بر مایه دولت دو جهاندر عقل بر نور فطریدر که
اقتباس انوار حکمتله ضیائی مزید اولور عقل اودر که نفسی شمر و تدر دن قطع و قلی شبهه لی نسنه (زیر) نزع
و روحی خلقه نظر دن منع ایدوب جمله بی حضور دانه جمع ایدر عقل اودر که عواقب اموری سکارا ات و دفتر
کاتانی قرائت ایدر عقل بر نور کاملدر که قلبک کایسنه شاملدر و ادرالک محسوسات و معقولات انکله حاصلدر
عقل روح انسانیدر و اکبر روح حیوانیدر و روح حیوانی که نفس شهوانیه در اول را کب ابدان انسانیه در
عقول و قلوب ملکوتیه و سمایه در و نفوس و ابدان مایکیه وارضیه در پس انلورانیه و علویه در و یونلر ظلمانیه
و مغلیه در عقل اطراف اکوانی جولانیله دائر در لکن حضور مکنوده عاجز و متعذر در عقل عید حضرت
خلاقدر و وسعید حسن اخلاقدر عقلک نام و شانی بغایت چو در او ایکی نامی بودر که دنیا ایلد بر شغلی یوقدر
عقلک ظاهری صحت لساندر و باطنی کتمان رازنم ایدر عقل اودر که اشیا بی حق ایلد بولور و هر شیده حقه راجع
اولور عقل بر آلتدر که معرفت عبودیت ایچون دلده حاصلدر صانع کیم معرفت ربوبیت ایچون قلبه حاصلدر
عقل بر وزیر ناخبر در و هو ابروکیل فاشدر در عقل یورکده بر نور و بصارتدر و اکاخالفت خسارت و حقارتدر
کیکه صحنه مانلدر و صدق ایلد فائلدر و حق ایلد عاملدر و خیری خلقه و اصلدر اول کسه عاقلدر که عاقلدر عاقل
اودر که حق ماسودان ترجیح و اختیار و هوای نفسی قویوب حضور انسه کیدر عاقل صدیق خدادر صدیق دن
مخالفت جدادر علامت عقل حسن اخلاقدر و توحید حضرت خلاقدر عقل اب ابا بدر و محبوب
رب الاربابدر عقل معادلک شانی و دادور شاددر و لطف و دادور ساددر و نه کیم موجود عالم یکن بددر و بالجه
خوشه چین خرمن خرددر چونکه عقل بارگاه ازلدن کاشدر و امور علم و عمل آنکله نظام بولمدر یکمیش و کلچن
امور و احوالی عقلا در کومتن آینه مشائی حق بولنده دایل عقل بددر و هر مکنانده خلیل عقل بددر مشرق

نفس عقل نور ازلدر و مغربی هم حق عز و جلد و عقل بر قدر تلی پادشاه در زیر اسکاه عالمده ظل الله در عقل
چون سایه نور خدادر سایه صاحبندن قنده جدادر انجق اول صاحبته تابعدر اختیار بر تزیی نه مانعدر
عقل باطن روح انسانیدر و اول بر جوهر لطیف ریاید و عقل کوکله بر نور بار قدر و انده حق ایلد باطنی فارقدر
عقل حس و قیاس دن اعدا در زیر که اوسر مکنوم مولادر عقل وزیر بر داند و مدبر اورد و جهاندر عاقلک
بر غمی اولور زیر که قضا در بر قصور بولمدر عقل نه ادا عالمده رحمت حقه در عقل درون آدمده حجت حقه در عقلدر عالم
اولان جمله اسمائی عقلا در عارف اولان بر مسجائی عقلا در کخدای شهر بدن عقلا در خیر و شری فرق ایدن عقل
سلطان و غیر یلر حشدر زیر که عقل جمله دن اعدا در عقل حیات قلب انساندر غیب یابنده تر جاندر نفس
ناطقه ایلد یوقدر شریف بدر و ماد در جهان لطیفدر که یکبه یوا یکی جفت شریه دن تک و طاق اولور اول یوا یکی
اصلنه عاصی و عاق اولور تنه کیم آفتاب آبی خاکدن با نایه جاذبدر کذلک عقل انسانی انا ایتدن مولایه جاذبدر
هوا کفر و عقل دیندر هوا اعمی و عقل عاقبت یتد و عقل بد و لسانی کوتهدر مراد و آرزو سرمایه ایلدر
طبیایع اربعه مرید و عقل پیردر و حواس عشره سیاه و عقل امیردر و نلر دن اکاخالفت ایدن خور و حقه پیردر
وقتا که بدن خواب ایلد راحت ایدر عقل بیدار اولر مان کندی عالمده سیاحت ایدر عقل بر دینه دوریدر و نلر دن روانک
نوری اصول دیندر که کسه غضب و شمر و تله مغلوب و مقوم و در انک عقلی مثال چشم یتد و در عقل عزیز
دو جم اندر و اول اهل رواحساندر که یکبه وجهی جیل و عقلی قلیلدر انک حق سو خلقنه دلیلدر اول کوزل که
بی عقل و آیین در انک روی کدوی رنگین در عقل سر کوزلک کوکلی بر کینه در و اول کانه سیردن لوزینه در عقل
اولیه صورتلره باقر عقل کندی صاحبنی انشله باقر پس عقله بوسورت فالبدن سرای قلبه دخول ایدن
جهان فایندن یکجوب جهان جانی بولور و کوکله عقل سیران ایدوب حشمنه حیران اولور و دولت معرفته ایدوب
باده محبت کور و ب مست مدام اولور و حضور یاریده مراد اولور (نظم)

عقل کیم کاری خلقه حیلد سیدر	صانع عقل اول کوکل عقیلد سیدر	عقل کیم پر نفاق و تلبیسدر
دیمه عقل استراق ایلد سیدر	ذهن قلاب و کاهن و ساحر	رای دزد و شعیبد و شاعر
جمله بو فطنت و ذکا و حیصل	هب عطای عطار داولدی زحل	عقل دین اختیار ایدن در نیر
اسد الله اولدی جلایه میر	عقل هیچ مال و جاهه میل ایتد	عیب و عارک طریقه کتیز
عقل اشعار دینده عار ایلد	کذب و صنعتدن اول فر ایلد	کسه بی عقل مدح و ذم قیلد
عقل بر کسه به ستم قیلد	خلق بد دن چو عقل عار ایلد	فعل بد پس انک نه کار ایلد
عقل دین و معاده میل ایلد	بوامور معاشی اول نیلدر	عقل برخواجه محقه در

حق عرفانده هم مدق قدر

(نوع سابع) منشأ عقل انسان و مبدأ روح روان اولان عقل کلک عظمت شان و انا فاما جمله اولان لطف و احسان
و حق تعالی انک کار ایلان محبت و کرامت و انک اجزای عالمه اولان فیوضات مدامن یلدر بر (ای عزیز) معلوم
اولسونکه حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمدر که حق تعالی جمله عالمدن مقدم ابتدا
عقلی خلق ایلد کده ا کاجلوس ایلد امر ایتد و عقل هماندم جالی اولمدر و بعد ا کاقیام ایلد فرمان ایتددر
عقل فی الحال قیام ایتددر و بعد ا کاقبالله اشارت ایتددر و عقل اوده مدده اقبال ایتددر و بعد ا کادبار ایلد
تکلیف ایتددر و عقل اول آنده ادبار ایتددر و بعد ا کانکلم ایلد اشارت ایتددر و عقل اول ساعته تکلم ایتددر
بعد ا کاستماع ایلد امر ایتددر و عقل الساعتله استماع ایتددر و بعد ا کانظر ایلد فرمان ایتددر و عقل اکانظر
ایتددر و بعد ا کادرا لاله اشارت ایتددر و عقل اول مدده سرعته جلای ادرالک ایتددر و بعد ا کانصراق
ایلد امر ایتددر و عقل اول ساعته منصرف اولمدر و بعد حق تعالی عقله خطاب ایتددر که عز و جلال
و عظمت و کبریا و سلطنت و مخلوقاته اولان قدرتم حق چون بکاسندن مکرر و محبوب و محترم بر کسه خلق
ایتمه شمر و هرگز خلق ایتمه شکره معرفت اولورم و شکره معبود اولورم و شکره عبادی ترین ایدر
و شکره انلر تحسین ایدرم و شکره دوستلری احیا ایدرم و شکره منع و اعطا ایدرم و شکره محبت و عنایت

ایدرم و سنگه تربیت و هدایت ایدرم و سنگه خطاب و عتاب ایدرم و سنگه چون عالم را خلق ایدرم و یوره شدر
 پس بوعقل کل جله دن اقدم و افضلدر و حق تعالی قنده احب و اقربدر و مستند جمیع جهاندر و مبدأ روح
 انساندر و حیات قلب اهل عرفاندر و انکله انسان قابل معرفت برزاند و وانگچون کائنات جهان خادم
 انساندر و نوع انسان انکله مشرف اولان اهل عرفانک طفیلی اولدیغی یوم عتایه برهاندر ته کیم خطاب
 اولان اولانک لما خلقت الافلاک اوروچ پاکه تعظیم شاندر و زیرا که بوعقل کل که روح اضافیدر و نور محمدی
 و عشق الهی در اکر اول بی خدمت افلاک و نجوم و عناصر و طبایع و نبات و حیوان باطن انسانده ظاهر و عیان
 و قلبنده عارف و معروف جهان اولسی ممکن و آسان اولسه ایدی بوافلاک و عناصر و کائناتک برسی
 و چوره کلزدی پس علت غائیة دو جهان و نتیجه زمین و آسمان و خلاصه دور زمان و مجموعه جمیع اکوان
 بوحضرت انساندر که روح اضافیله قلبی زنده اولد قنده ولی رحماندر و جان جهاندر زیرا که بوروچ اضافی
 بر جوهر اعظمدر که محیط اجزای عالمدر و بونک افوار باطنه سی حیات عقول و نفوس اهل جهاندر و اطوار
 ظاهره سی نظام اجسام اعیاندر و بوعقل کلدر که مدبر امور نفس و آفاق و مقسم جمیع امطار و ارزاق با تقدیر
 حکیم خلاق الخلق بود و جمیع اجزای عالم اگر فلک اگر ملک بوروچ اعظمک آلات و اعضایی امثالی خدا میدر
 حال بویکم قلبی صافی اولان انسانک باطننده بوروچ اضافی ظاهر اولوب انی جام محبتله مست هاشم و حی دامن
 و طیب و طاهر ایدر چونکه بوعقل اقدم اولان روح اعظمدر اجزای عالمک و بی آدمک هر بری کنیدی استعدادی
 قدر بره مندر اولمشدر پس روح حیوانی سندن میت اولان انسان بوروچ ربانیله حی و باقی اولوق استعدادن
 بولمشدر و انکله ابد اقلمشدر و جمیع انشایی کاهی کور و بوحقیقت احواله ابر و بومبداء و معادن بولمشدر و داتره
 وجودی تکمیل ایدوب انسان کامل اولمشدر زیرا که روح انسان ابتدا بوروچدن تنزل ایدوب مراتب وجوده
 کلندر که افلاک و عناصردن نزول و موالید دلتشه دن عروج الیه صورت انسانه کلوب نه بوروچی کنیدی
 قلبنده بولوب تکرار کا واصل اولمشدر ته کیم حق تعالی کلام قدیمده (مثل نوره) یی و بوروچ اضافیدن
 کتایه قیاشدر و اهل تفسیرک تعبیراتیله انسانک وجودنده اولان روح طبعی مستکانه و روح نباتی قبیله به و روح
 حیوانی روغنه و روح انسانی زباجه به و روح اضافی مصباحه مثال اولمشدر پس تعدیل طعام و تفهیل
 منام و تطیب کلام و ذکر مدام الیه مکان قانونی خالی و مرتفع و دهن و قبیله سی قرار و معتدل و شیشه قندیلی
 صافی و منصفیل بوانسان کوکله اول مصباح ملکوتی و لمب و مشعل اولوب نوریه کوکل طولوب کند و بی
 یلوب مولاسنی بولک در بوروچ اعظم بوروچ نوردر که بر حال اوزره داند و در جمیع اشیا انکله قائمدر اگر جهان
 هزاران هزار انسان کلوب جله سی عارف و کامل اولوب روح اضافیله زنده اولوق استعدادی بولسه بوروچ
 اعظم اندرک جله سته حیات جان احسان ایدر و اگر هزاران هزار انسان کامل جهانندن کتبه بوروچ اضافی
 کنیدی حالی اوزره باقیدر که اکاذره قدر از دیاد و نقصان کلز مثلاً یوزیک خانه بنا ایدوب کوفشدن یکا هر برندن
 بر روزنه اچسه لرضیه شمس او خانه لک پنجره لری مقدار پنجه جله سنی روشن ایدر و شمس اول خانه لردن ذره جه
 از دیاد یواز و اگر یوزیک خانه ویران اولسه اندر دن شمس ذره قدر نقصان کلز کذلک شمس باطن که دمبدم فیاض
 هر دو جهاندر و منظر نور جمال حضرت برزاند و انک نور و ضیایه همیشه تاباندر که بی زوال و بی نقصاندر
 و بوشمس انورک فیضی مظاهری افلاک و نجوم و طبایع و احوال و احوال جهاندر
 و بوروچ الیه زنده اولان انسان کامل (المؤمنون لا یوقون) زمهره سته داخلدر زیرا که حیات ابدیه سعادتیه
 قائمدر و اهل بقا مرتبه سته و اصلدر (یت) حق اهل بقا بی یادی با دایه خاطرک یادی الیه شاد ایدوب پس جله عقول
 و نفوس و طبایع جهان و ایا و امهات و موالید و اعیان و جمیع صور و معانی و بیان و هر کشف پیدا و لطیف
 بنیان بلکه جمیع اسماء و اجناس و انواع و اشخاص و الوان و اشکال و اقوال و افعال و احوال دل و جان و اطوار
 و انوار و اسرار و دو جهان و ازل و ابد و زمان و اکوان هب و روح اضافیله بولمشدر و وانگچون خلق اولمشدر
 و هر کمال و معرفت و جمال و محبت اندن استفاضه قیلمشدر و زیرا که اول عباد ایچون وسیله مولایه و تربیه و تکمیل
 ایچون خلیفه خدا بولمشدر (نظم)

ای عشق بالجهله به سن اولدک ابتدا عالم سنگه بولدی وجوداییم خدا

حب از سن اولدی سنگچون فلک ملک
 سندن کاورجهانه فیوضات حق مدام
 سن عقل کل واصل جهان ایکن ای پدر
 جان جهان من آن ایله سن جله دن عیان
 سمن جهانده جلوه ایدن جله ذره دن
 صلحکله نور عالم و جنة ککله نارسن
 ذره ککله طوله جان و کوکل آب و نانی دور
 حق ره خدایه هدی عشق یا کدر

مرا بدسن اولدی سکا کل شی ذرا
 الخلق سکا عقول و نفوس ایلر اقتدا
 کیدک لباس شاهی دخی کسوت کدا
 از قد بد اجمالک فی ککل مابدا
 سندن کاور قلوبه ندا گوشده هم صدا
 لطیفک بهشت و قهرک ایدر دوزخی ادا
 خمر کدر اهل ذوقه نهان دمبدم غذا
 کل عشقه والسلام علی تابع الهدی

(فصل رابع) معرفت حقیقت دل و جان شرط راه یزدان اولدیغن و قلب انسان نه مرتبه فضل و کمال بولدیغن
 و قلب اطوار سبعیه به منقسم اولدیغن و کوکل عارف اولد قنده تصرفله همت و قدرت بولدیغن و کامل
 اولد قنده مراد و همتدن خالی و تصرفات و قدرندن عاری قالدیغن و تسلیم و رضا الیه طلوب جله دن فارغ
 اولدیغن و کوکل الهام و نوم و موت الیه کنیدی عالمندن علم الوب بهره منسد اولدیغن و کوکل کنیدی عالمن
 تسلیان و تذکر قیلدیغن و کوکل کنیدی عالمته ریاضتله روان اولدیغن و کوکل معرفت و محبت مولایه عزت
 ولذت بولدیغن و کوکل کنیدی عالمته توجهمی جله دن اهم و الزام اولدیغن و روح انسان نیجه منازلدن سیر و سفر
 قیلدیغن و روح انسان بوجهانده نیجه نقصان و کمال بولدیغن و نه شکل مراتبه تنزل و ترقی قیلدیغن اون
 درت نوع الیه بیان و عیان ایدر (نوع اول) قلب انسانک هر انده بر شان الیه انواع انقلابانی مقلب القلوبک
 نصر فاتیله اولدیغن آیات کریمه و احادیث شریفه الیه یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حق تعالی لطفیله
 عبادینه کوکلاری احوال طیور مشدر ته کیم هدیاقیله کلام قدیمده ییوره مشدر (ربنا لا ترخ قلوبنا بعد
 از عیدینا و هب لنا من لدنک رحمة انک انت الوهاب) و ما جعله الله الا بشری لکم ولتطمئن به قلوبکم (ولیدتلی الله
 مافی صدورکم و لیمحس مافی قلوبکم والله علم بذات الصدور) و قلب افندم و ابصارهم (فن برد الله ان یمیده
 بشر صدره للاسلام و من برد ان یضله یجعل صدره ضیاء حرا) و یشف صدور قوم مؤمنین و ینذبه غیظ قلوبهم
 (و لیربط علی قلوبکم) و لیس علیکم جناح فبما اخطأتم به و لکن ما تعمدت قلوبکم (ثم قست قلوبکم من بعد
 ذلک فهی کالحجارة او اشد قسوة) قل ارایتن ان اخذ الله منکم و ابصارکم و ختم علی قلوبکم من اله غیبر الله
 بآئیکم به (و لکن قست قلوبهم) و از بابت قلوبهم فهم فی ریههم یتددون (وقالوا قلوبنا غلف) ختم الله علی قلوبهم
 و علی سمعهم (فی قلوبهم مرض فزادهم الله مرضا) و جعلنا قلوبهم قاسیه) و تطیع علی قلوبهم فهم لایسمعون
 و طیع علی قلوبهم فهم لایفقهون (و جعلنا علی قلوبهم اکنة ان یفقهوه) و اما الذین فی قلوبهم مرض فزادتهم
 رجسا الی رجسهم (ولنک الذین لم یرد الله ان یطهر قلوبهم اثم فی الدنیا خزی و اثم فی الآخرة عذاب عظیم
 ثم انصرفوا صرف الله قلوبهم بانهم قوم لا یفقهون) و انک الذین طبع الله علی قلوبهم و سمعهم و ابصارهم
 و او انک هم الفاسدون (افلم یسروا فی الارض فتکون لهم قلوب یعقلون بها و آذان یسمعون بها فانی لانتعصی
 الا بصار و لکن تعمی القلوب الی فی الصدور) (فی قلوبهم مرض ام اربابوا) اولیس الله با علم مافی صدور العالمین
 افلا یتدبرون القرآن ام علی قلوب افصالها) کذلک یطیع الله علی کل قلب متکبر جبار) فانیهم الله
 من حیث لم یحسبوا و اوقف فی قلوبهم الرعب (فلما زاغوا و زاغ الله قلوبهم کلابل ران علی قلوبهم ما کانوا یحسبون
 کلانهم عن ربهم یومئذ لم یجوبون) (لذین امنوا و تطمئن قلوبهم بذکر الله الا ینذکر الله تطمئن القلوب) و ربطنا علی
 قلوبهم از قدام و افاقا و اربنا رب السموات و الارض (قال رب اشرح لی صدری و یسر لی امری) و یسر الخبیثین الذین
 از ذکر الله و جلت قلوبهم (ثم تاین جلودهم و قلوبهم الی ذکر الله) (وا انک الذین هدینهم الله و او انک هم اولوا الالباب
 ان فی ذلک لذکر لای الالباب) (هو الذی انزل السکینه فی قلوب المؤمنین لیزدادوا ایمانا مع ایمانهم) (اقدرضی
 الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة فعلم مافی قلوبهم فانزل السکینه علیهم و انا بهم فتاح ربنا) (والق بین
 قلوبهم) (الم یأمن الذین امنوا ان یخضع قلوبهم لذكر الله و ما نزل من الحق) ان فی ذلک لذکر لای کان له قاب و الی

السمع وهو شهيد) وجه لنا في قلوب الذين اتبعوه رافعة ودرجة) اولئك كتب في قلوبهم الايمان وايدهم بروح منه ومن يؤمن بآياته بقلبه) ونفس وما سواها قالوا همها فجورها وقيوسها قد افلح من زكياها وقد خاب من دسها
الم نشرح لك صدورك) وحضرت حبيب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یورث صدورکم بتحقیق ما یدن انسانده
بر باره علم واردر که چن اول اصلاح اوسه جمیع بدن اصلاح اولور و چن اول فاسد اوسه جمیع بدن فاسد اولور
واکا اولور که اول قلب انساند و پس قلبک اصلاحی جمله دن اهم والزمد و زبرا کو کل برناقد الحکم سلطاندر که
جمیع اعضای بدن اند خدام و رعایا سید و رقلبک اصلاحی اورد که انی اوصاف ذمیه دن تخلیه و اوصاف حمیده
ایه تخلیه اید سن یعنی اول حضرتک اقوال و افعال و اخلاقنه تبعیتله ایزنجه کیده سن زیرا که اول حضرت
مکارم اخلاقی تکمیل ایچون بهت اولغشیم یورثد و انسان اخلاق حمیده سبیله ایکی جهات سعادتیه
قابل اولدیغن طبعورثد و (نظم)

کوکل دیرایدی نیچون بیقرار و مضطربم
 چکن غنائی هر غمته دم بدم کبدر
 کهنی مثال جیالم کهنی چو دریایم
 کهنی چو خانه اضمالم و کجایت حرام
 چون ابردی حق بهر نه صفت له بولسم انی
 ضیای مهرک اکانتسائی هر نیجه در
 اومهره سایه و هم سایه دوشدم ای حق

(نوع ثانی) قلب انسانک حقیقت معناسن و سراسن و اسن یلیدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله
دین اندر که طالب عرفان ایچون حقیقت قلب انسان و تعلق روح روانی کیفیتیه بیلن کر کدر اما قبلن
مقامی و مری کزی بو یور کدر بالاده بیان اولندیغی اوزره یورکن وسطنده برنقطه سودا واردر که اول محلی
سودا در بو نقطه سودا مطلع شمس باطنده و که اوروچ جهاندر و عرش عالم انساندر که اسمی چناندر و مری آن
نقطه کبرادر که مبدأ اوروچ انساندر بو نقطه سودا به تعلق ایدن جان نفس فاطمه در که اقای بدنده سلطاندر
و حلیقه عقل کادر که اول نقطه کبرای نهاندر بو نقطه سودا نک عظمت شانی صورت ظاهره سنده دکادر
انجق سراسن و اسنده حاصلدر بو سر اول که ایرمشدر که بشریدن کجوب ملائکه مقامنه وارمشدر
و کوزلو کور مدبکن کورمشدر و مجلس حضور روانی بولمشدر زیرا که نقطه سودا نک سراسن و اسن بر فرد
و مجرد نقطه در که اجسام و اشکال و الوان ساده در بو نقطه مجرده اول عقل اول و روح اکمل اولان نقطه
کبرایک مقابلنده مری آن کمل و مظهر نامدر و عقل معاد اول نقطه کبرایک اثابدر که بعض قلوبه کلشدر
ته کیم خدیت شریفده (العقل نور فی القلب) وارد اولمشدر یعنی ضیاء شمس باطن مؤمنلک قلوبنه طولمشدر
ته کیم نقطه کبرای جهان علی الدوام حر آن حروف مریکات و موالید انظارندن خالی فالنر کذلک نقطه
حقیقت انسانیه متصل لیل و نهار اظهار حروف خواطر دن بر لحظه منقطع اولنر زیرا که روح حیوانی خوابه
واردده و حواس بدن معطل فالنده و قی کورن اوتقطه در که نوم بیلنر و معطل فالنر و کوند زانکار به افعال
ایجادندن فارغ اولنر پس حقیقت انسانیه اول سر سودا در که همیشه موجود اندیشه و ریاضت و لباب حواس
و قراردر بو حروف اصوات الیه ظهور ایدن کلمات اول نقطه نک حروف اولان خواطر نک تشو و ظرو فیدر و اول
نقطه مغز نرغز معنادر بو سودا به تعلق ایدن برنقطه فردا صفا در که اول آینه قرص شمس معنادر و آنک ضیاء
معنوی سی عقل معاد اولمشدر که یورکن دماغه انعکاسیلر برنقص المشرته کیم خورشید جهان فلکده
ایکن آنک شعاعی اوضه کلوب اندن هوا به منعکس اولوب چهای روشن قلوب اشیا به حیات و قوت و برمشدر
کذلک شمس باطن معنادن حقیقت انسانیه ده تابان ایکن آنک ضیاء سی نقطه سودا به طولوب اندن
دماغه منعکس اولوب حواس و قوای بدن انسان منور قلوب اعضا به حیات و قوت و برمشدر و مری کندی
کارینه مشغول اولوب لسان سویلیوب قولاق دکایوب کوز کورمشدر و وجه به اول نور معنوی شک اشراق

و تأثیری ابرمشد که بدلت هر موضعه در برشته ادر الایه و بشقه فله الیه و بشقه اسم الیه ~~ص~~کندی مصلحت
کورمشد در (یت) کل کوکل شمس کوزت بو کوکوده کی مهتابی قوی * در دریای قدمسن بو کچن سینلابی قوی
والحاصل محل موبد ایور کده بر نقطه سودا در که اول حامل حقیقت جامعه انسانیه در کانه بو نقطه بر کله در که
معنای نقطه حقیقت جامعه در حقیقت جامعه ایسه بر مجلد که تفصیلی جمیع کائنات علویه و سفلیه در
تکیم هر میده نک نواتده کندی شجره منی علی وجه الاجمال موجود اولمش در کذلک بو حقیقت جامعه ده
جمیع کائنات اجمال اوزره وجود بولمشد چونکه نسخه نامه الهی کوکلدر و حامل اسرار نامتناهی کوکلدر
بس هر کیمکه ~~ص~~کندی کوکانه دخول قبلشدر اول اب و کل زخمیدن نورشدر و جان و دل صحبت بولمشدر
و جانب حق تعالی منجذب اولمشدر و محفل انس و حضوره کلمش و هر مراد و مقصود فی المشد و سعادت
سرمدیه بولمشدر بو مقامه قلبه نقطه و خواطر سه حروف اطلاق اولندی فی بو کوکوبتن حروف و نقطه کبی دکلدر
زیرا که بو صورت در و اول معنادر بو نک شافی فنادر و آنک شافی بقادر بو قابل سمعت و تجزیدر و اول تجزیدن
بریدر (نظم)

دلدربولان اوارجلالی و جالی
دلدربول نظرگاه رفیع شه حاضر
اول دلدوله بولنرخ دلدارن اوزکه
دل عالمتکشی دکل شرقی و غربی
دل ملکئی فتح ایلیه من عقل موسوس
عالم که خط یاریله درنصه حکمت
ای حق جهان خلق نه بیاید دل و جانی

(نوع ثالث) قلب انسانك عظمت و وسعت و مقبلت و قریبی نسبتی بیدر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل الله
دیشدر كه یور كده اولان نقطه و دانك سراسه تواسی حقیقت انسانیه در كه انك روح روانه سیدر
تكیم حق تعالی كلام قدیمده كندی جیبینه (قل الروح من امر ربی) پیورده سیدر و یور روح انسانی بر اسی
ربانی اولدیغن طپور مشدر و امر ایه برخی مدر كدر كه غیره حیات و ادراك اعطایلدیجی بولمشدر و یور امر
مقام و مر كزی اول نقطه سیدر ادر كه ایکی یوزلی بر ایننه كبی مدر و یور و یور ادراعی عالم غیبیه و عالم شهادته متوجه
خلاق اولمشدر پس اكر بواینه مصیقل اولسه انده انوار غیب ظاهر اولور و اسرار معانی انده صورت بولور
اكر چه هر بر انساك در و تنده بواینه معهود در اكن جهل و غفلت زنگیله و غضب و شهوت چنگیله و حب
دنیا نگیله اول ایننه مكر در و انك صیقل و جلاسی و صفای انجلاسی علم حقیقتله و اتباع شریعتله و نظر
عبرتله و حلم و عفتله و زهد و طاعتله و ذكر و فكرتله اولدیغی امر مقرر در پس بومدر و ایننه در كه مرآت وجود
و قابل فیض معبود و مر كز امر معهود ادر و صاحب امر ایه امر ایله یلددر كه بومعیت امره محض عنایتدر
و ما بنشاون الان ینسا الله كلام شریفی بوعنایتدن نگایددر و دومعكم انما كنتم هداة بی بومعیتدن عبارتدر
و بومعیتك كیفیتی بر سر مکتومدر كه اول الحق اهل الله قنده معلومدر و اهل الله اول كاملدركه نفسی فاضله
خالق و قلبی ماسودان یالیت الله اولوب (و نحن اقرب الیه من جبل الوریدر) اشارتی قریبتدن اگاه اولمشدر
لایسعی ارضی و لایسعی قلب عبدی حكمنجه كوكلی اول مرتبه وسعت بولمشدر كه عالم كبریاك
در و تنده بر خانه ده بردانه خشخاش اولدیغی كبی اولمشدر ته كیم حدیث شریفنده قلب المؤمن اوسع من الارض
والسماء و العرش و الكرسی كملدر و حضرت حبیب اكرم صلی الله علیه و سلم قلب المؤمن بیت الله یور مشدر
و كوكل بیت خدا اولدیغن امتنه طپور مشدر چونكه قلب عبدمؤمن بیت حضرت مولا اولمشدر پس اول خانه ده
كیم غیر اولیوب صاحبخانه تنها فاشمشدر شبهه یوقدر كه انده قائل و سامع و ناظر و حاضر الحق صاحب البیت
اولمشدر زیرا كه (اذا احیت عبدی كنت له سمعاً و بصراً و اسماً و ایداً و مؤیداً و رایتی بومعنایه اشارتدر * و دخی
من كان لله كان الله له و اراحتی بود و الله سعادتی بشارتدر و اول كوكل كندی صاحبك قهر و اطفامبعینی

چندین اولاد یمن کور و مرادی از زرد و دوردیکی سرینه ایروب هر آینه بر شان الهی عارف اولاد در بحر الرحمن
علی العرش استوی استیلا شدند اوصاف بشری بخوبی اوصاف ملائکه ایل طوطی و درویش و حضور ایل
حیات ابدیه بودند (بیت) تحت دل معور شد بان زحوا و بزی روی الرحمن علی العرش استوی * (نظم)

دلده در دلدارانم صانعم بر دم دور اولور
خواب غفلتدن اویانسه دل بولور دلدارینی
جنت ارباب دل جانان جهان سیر ایدر
استه مک دیدار دلاری نظر قیل کوکاکه
من کاب الهین ای جان شیده در حله علوم
ناصر و منصور ایدی دیردی انالخلق المین
عارف اولور کیم کور و نفس بولور حق همان

(نوع رابع) قلب انسان فضل و کمال و شرف حالن پیدا بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که
هر فیض که عالم لاهوتی و وجود اقدس و تنزل ایدر عالم جبروتی که وجود مقدس و تنزل ایدر
عالم ملکوتی که عالم ارواح و تنزل ایدر عالم ناسوتی که عالم اجسام و تنزل ایدر عالم ظاهری
و عالم شهادت و عالم دنیا و عالم کون و فساد و عالم صورت هم دیر بولور و تنزل ایدر عالم باطن انسان که استعداده
اصلی در * السعید سعید فی بطن امه * بومعنا میجه ملک تفصیل درو بطریق مرقوم راه نزلدر که بدن مر بوبه
کله جک بولور و فیض رب العالمین قنی بولور و هر نه وصف ایل تنزل ایدوب مر بوبه کلدیسه بنه اول بولور اول
حال از زرد و بی روی رب العالمین رجوع ایدوب جذبه عنایت حق ایل مقامته عز و ج ایدر که * الطرق الی الله بعدد
انفاس الخلاق * بودر چونکه قلب انسان سودای ماسودان طاهر اولور و آینه عجب ملکوت ظاهر اولور که
وصفندن عقل بشر عاجز و فاضل اولور اگر چه قلب محلی بولم منور بریدر لکن کندی محلی و مکاندن و عیوب
و نقصاندن بریدر که جبهه قلب اباسی ناسوتی و لکن کندی بی لاهوتی و چونکه قلب حیاتی روح اضافیدر پس
بوجواب شرفی معرفت قلب ایچون کانی در تنکیم حق تعالی حدیث قدسی سنده قلب انسانک فضیلت و شان
عبایه طیور و بپور و رنده که * لی خزانة عظم من العرش و اومع من الکرمی و ازین من المملکوت و اطیب
من الجنة رضا الایمان و سائر اعلی و معرفه و شمه الشوق و قهرها الخیبة و فجوها الطواغر و سحابها العقل
و مطرها المرحمة و نهاردان خدمه و انجبارها الطاعة و انماها الاخلاق الحسنة و قصورها الهمة و لها رابعة
رکان التوکل و التفریط و الصبر و الرضا و لهم الاربعة ابواب العلم و الحلم و الذکر و الانس الالهی القلب من عبد
عرف کامل پس اعظم اکوان قلب اهل عرفاندر که فیاض فیض بر داند و برزخ جامع هر دو جهاندر و کائنات
عالم چند و مراتب جهان چناندر و خزانه علم و عرفاندر و دریای لطف و احساندر و بیت حضرت رحماندر امدی
فضل و کمال قلب انسانی بیلوب عارف نفس اولوب معرفه الله استعدادن بولاق ایچون بوبه قرار ایل اکتفا قیلنددر
برر که جبرش بطجهان برداغه صغمدی عیاند و احوال قلب انسانی فقر بر و فقر بر ایل بیان اولغدی بی نمایاندر
و فتاده مداومت ذکر و توبه کوکل مرانی مصیبت و صافی اولور اول شمس باطنک عکسین کندنده بولور پس اول
آینه کند و سنده پروانی کور و ب نکه تفاخر ایل نکه عیبه عارفه تقاضا ایل نکه در انسان کامل انک عکسی
اولغدی بیلوب اسلحه بندر لکن اختیار ایل اظهار تنوع اولغدی و درین ان و مرینان و مکتوم قلمند درانی بیان
عیز و دین بیاز محروم اولند پس امدی سن اشائی و موزا ایل عرفان اولوب فهم ایلد که طی مکان و سیر آسمان
و معراج روحانی و جذب روحانی و حشر ارواح و اتصال اشباح و قلب انسان و جان و جان و فقر و فاقا و بشار
نمایش ایکی جهان دل و جان انساندن بر نشان ایش (نظم)

عالم دلده حقیقت و باغی و اردر
اهل دل دلده بولور اول کل و کزازی مدام
و اربابکن دلده بودوات فلک بوق منت
جان عشاقک اوکاشنده طسورانی و اردر
منت اولور خوش قوییدن اولکده دماغی و اردر
عارفک طشردده بوق میبلی فراغی و اردر

قلب باغیله بر آن ایچره جهانی دورایت
عشق و جان بخله قلب ایچره چوداماد و عروس
خانه دل جو اولور خلوت اودم و صلتدر
طشرددن خوف و رجا ایله حق زبرا

(نوع خامس) قلب انسانک اطوار سبعة سی احوالن پیدا بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که
قلب انسان و نفس ناطقه و روح انسانی و حقیقت انسانی و طایفه ربانیه بلکه عقل معاد جلای بر جاندر که روح
رواندر و بواصیل الهی معنی اولان قلب انسان اول عقل کل اولان روح اضافی برله اول زمان حیات جاودانی
بولور که حیوان و ملک مرتبه لرن قطع ایدوب انسان کامل مرتبه سنده واصل اولور و * کیم حضرت عیسی
علیه السلام بیور مشدر که بر کسمه ایکی کره طوطی و غنچه ملکوت و دعواته و زمرة ملائکه به داخل اوله و پس
بر ولادت بودر که رحم مادر دن جهان کلوب اول ضیق و ظلمتدن خلاص بولوب قانی مولودن پالک اولوب عالم
صورتده بر شخص معین و حواس و قوی الهی مزین و معین اواشن و ایچکی ولادت اودر که صفات ذمیه
حیوانیه دن و کدورات مظلمه نفسانیه دن چقوب تقاضا بولوب ملک خصات اوله سن تا کیم کوکل عالمه
کلوب زمرة ملائکه دن اولوب مجلس ایل بول بول بول سن و اول عالم معناده اهل دل اولوب اطوار قبی کوره سن و اطوار
سبعة دلده کلیم الله کی مناجاته ایدر سن و قلب هر طور رنده بر شقه طوره کیره سن اما اولکی طور رنده که قلبدر
عقل اولوب حق باطلدن فرق و تمیز قیلوب مؤمن اوله سن و اما ایچکی طور رنده که صدر القلبدر متفکر اولوب
انشرار صدر بول بول سن و اما ایچکی طور رنده که حبه القلبدر غم و نشاطی اوفودوب و ارباب غیبیه ایل طائر
اولوب اول هوایله منزل الهی سن و اما ایچکی طور رنده که مهبج القلبدر الهام جمالی رحانی و الهام جلالی نفسانی
بولوب فراتله فرق قیلوب سن و اما ایچکی طور رنده که شغفدر سنی جذبه حقایقیه الوب حب دنیادن بالکلیه کیچوب
وار کای سن و اما ایچکی طور رنده که فواید و ارباب رحانیه حاصل اولوب الهامات نفسانیه دن خلاص بولوب
مظهر جمال اوله سن و اما ایچکی طور رنده که سوید ادر تحصیل صدق ایدوب صدق اوله سن و قلبکی مراتب جمال
و نظارگاه ذوالجلال بول بول سن و نور و حضور و سرور ایل طوله سن و زمان و مکاندن خروج ایدر سن و مقامک اولان
سمای عیبه عروج ایدر سن * و مایل مقتدر * عتدنده انبیای الله عده صدقه کیده سن و ابد الابدانده حضور
و ذوق ایدر سن

کوکل تیز ایل و داع جهان کون و فساد
سفر مبارک اولور عشق ایدر سه استقبال
رشاد اودر که اولور مرتفع موانع رصل
بویاق عشقی طلب قیل جهان فائیده
عنان نفس نقیبی دوسله و برمه
اگر حقایق اشیا بی کاشف اولد که
عیان کاب خدادر درونک ای حق
سمای روحه سفر قیل سفر مبارک نیاد
اوشیور له ملاحتله قیل سه حسن رشاد
وصال اودر که اولور متحد مرید و مراد
بو آرزویله و بر جان دی هر چه بادا باد
محبت ایلیمه تا کیم سکا حب اهل و داد
قودلک زمین حقیقه قنده چوق متین نیاد
زهی صحایف تابان زهی بیاض و سواد

* نوع سادس * قلب انسان نائل عرفان اولد قده تصرفات ایل همت و قدرت بولدیغن و کامل اولد قده مراد
و همتدن فارغ اولوب تصرفات و قدرتدن خالی قالدیغن و تسلیم و رضا ایل طولوب جلدن آزاد اولدیغن پیدا بر
ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که قلب انسانک قدرت ملائکه جنت سندن بر قدرتی و اودر که
حیوانات سائر ده اول قدرت بوقدر تنکیم عالم اجسام اذن حق ایل ملک و مملک و مسخر در که مراد الله اولد قده
ملائکه کرام ارسال رباح و انزال مطر و اخراج حبوب و نباتات و شجر و ارحام ایچنده اصلاح جنین و تربیت
اشکال و صور ایدر که قلب انسان ملائکه چوهرندن اولغله عالم اجسام ایچنده مراد حقه مطابق نیجه
اموری انواع تصرفاته قادر در اما قلبک عالم خاصنده اعنی کندی جسمی اعضا سنده انواع تصرفاتی حق

ظاهر در ملاحضه کاتبه اصابع قلب مرادی تعاقب حرکت کاور و کل اوقات در فم ایچیده لبان التمه
 ارادت قلب ایل بر طوبیت حاصل اولوب غرایه مختلط اولور که انکله مضغ و بلع و هضم آسان اولور و قصد
 بجاع اولند قد کول مرادی بجاع اقتضاسندن عروق ایچنده ریج و شهوت پیدا اولوب آلت بجاعه کلوب
 انی حرکت کنور و نا کیم بجاع ایشنی تور و ور کول کندی جسمی تصرفاتده ماهر در و جمیع اعضا قلبه مطیع
 و مطیع اولد یقی ظاهر در اما اول کول که سجن طبعه سندن خلاص بولوب شبکه عادتدن فارغ و آزاد اولمشدر
 و اوصاف خبیثه بها سندن شالی و بالک اولوب اخلاق طبعیه ملائکه ایل طولشد در اول ملک مثلی جسم آخرده
 هم تصرفاته قادر اولمشدر مثلا اول کول صاحب شیر و پلنگه هیئتله نظر ایل سه هر بری هره مثالی ضعیف
 و متفاد اولور و اگر مر یضه محبتله نظر ایل سه الما مرضی محبتله منقلب اولور و اگر محبتله خشم ایل نظر ایل سه
 اولامده مقیم اولور و بو تاثیراتک محبتی نیجه برهان و تحریه ایل ثبوت بولمشدر لکن بعض نفوس خبیثه اوصاف
 سیاع ایل متصف ایکن امور غریبه به مخصوص اولوب قلبی قوت بولدیغندن اندن دخی اجسام سائرده تصرفات
 مذکوره امشالی ظهورات عجیبه ظهوره کاور تنکیم سحرده اولان مضرت و عینده بولمان اصابت و کوزلرده
 اولان حالت و عاقله لده اولان محبت و احاطه اولان مهابت جمله بوقیلند در که کول تصرفندن اولور مثلا
 اگر شخص خبیث النفس بر کسه به ضرر مر اداید و ب اول نیته هر نه او قور سه قدرت قلبی اول کسه به اغراق
 و بر و ب اول قتلله ا کایا فتوریت و یا انقطاع محبت و یا انقباض و کسل و یا انفعال و و جمل و یا جنون و مرض
 و یا صرع و موت عارض اولور و اگر شخص حسود بر کوزل کسه به یا بر کولیک نسنه به نظر ایل سه کده انک زوالن
 مر ادایل سه اول حسود ک قلبی قوتی ا کانا ثیر ایدوب یا فاسد اولور و یا هلاک بولور و قلبیک سائر تاثیراتی بوقیاسه
 کاور و جله سنی مر اد حقه مطابق اولور پس هر کیمک که جسم آخرده تاثیر ظهورات ایچنده در ا کول کسه ملک
 خویلی اولوب خلقی حقه دعوتله مأمور ایل سه ا کانی دیر لور و اگر خدای خالق حق ایدوب حق ایل مشغول
 و مستور ایل سه ا کولی دیر لور و اگر حیوان خویلی اولوب ضلالتده مغرور ایل سه ا کاساحرا حسود دیر لور و بوندن
 فتم اوانان بودر که مجزه و کرامت و سحر و اصابت و جذب و مهابت جمله سنی تاثیر حق ایل قلبیک تصرفاتده
 و قلبیک تصرفاتی اوج نوع اوزره در اولکی نوع رفیاد که جمیع ناسه کشف اولور اما خلقه رفیاده کشف اولان اسرار
 انبیا و اولیا به حالت یقظه ده هم کشف اولور و ایکنی نوعی علمدر که عموم خلقه تعلیم و تعلم ایل سه حاصل اولور اما انبیا
 و اولیا و انکاجی طرفندن دخی الهام ایل یلور و تنکیم نیجه علوم و صنه تلمی استاد و تلمی سز اختراع و ایجاد ایل
 بولور و بولور کاعلم لدی و الهام ربانی دیر لور و اوچینی نوعی قلبیک تاثیریدر که کندی بدنده تصرف ایل بود دخی عموم
 اوزره در اما انبیا و اولیا و اقویا غیری بدندره هم متصرف اولور لکن عبودیتله کماله ایرنلر و ذره تحقیقه وارنلر
 و جمیع اموری ابدع و انب کورنلر و کول عالمه ایجری کیرنلر و حضور مولاده ادا اب ایل سه طورنلر مقام توکده
 تسلیم و راضی اولور و دعا و همته بر بر بولیموب تدبیر و تصرفدن قالور لزر که جمیع اموری مر اد حقه مطابق
 بولور پس اول کاملده کیم و اوج خاصه اعنی یقظه حالنده و یا علم لدی و اجسام سائرده تصرف بولمشدر
 اول خواص اولیادن عد اولمشدر و اول تصرفات انک دکدر که متصرف حقیقینک یلمشدر و اندن خبر سز
 انک واسطه سیله تصرف قیلند زبر که انسان کاملک درونی عزیمت و نیتدن و کبر و اتانیتدن و حول و قوتندن
 و تصرف و قدرتندن و مر اد و همتندن و طلب و دعادن بلکه ماسودن فارغ و آزاد و حقه مطیع و متفاد و راضا ایل
 معتاد و حضور یلشاد و خرم بولمشدر تنکیم انسان کاملک احوالی بالاده بیان اولمشدر پس لب لباب جهان بلکه
 بیت شریف رحمان قلب اهل عرفان یلمشدر و نظم

وصف لبان سنکله در	وصف ایدم کول سنی	نطق و بیان سنکله در	وصف ایدم کول سنی
هر فنرک کالین	هر کوزلک جلالین	حسن ایدان سنکله در	وصف ایدم کول سنی
شوق و طاب که سنده در	ذوق و طرب که سنده در	عشق ایل جان سنکله در	وصف ایدم کول سنی
فکر لک اولور سه بر خدر	فالمیه سنده ماموا	امن و امان سنکله در	وصف ایدم کول سنی
ایلمسه جلاله و	حسن ایدیت کبریا	کنج نهان سنکله در	وصف ایدم کول سنی
راسه غلاف تن جدا	آینه سن جهان فنی	عین عیان سنکله در	وصف ایدم کول سنی

بیلمدی کسه جو هرک // علامه طولدی کوزلک // ذوق جهان سنکله در // وصف ایدم کول سنی
 اصل جهانسن ای کول // وصله مکانشن ای کول // کون و مکان سنکله در // وصف ایدم کول سنی
 چکمه حق بنده در // جانی سنکله زنده در // جله جهان سنکله در // وصف ایدم کول سنی

(نوع سابع) قلب انسان کندی عالمندن خواب و موت ایل و تصفیه قلب و الهام ایل بهر همتد اولدیغن بیلمدر
 ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که کولکدن عالم برزخه روزنه رفیع اولند یغنه ایکی دلیل روشن
 وارددر که بری واقعه شام و بری خاطر الهامدر اما واقعه شام وقتا که انسان خوابه کیدر و کولکل بنجره لری
 اچلوب عالم ملکوت ایچنده لوح محه وظندن کلک زمانده کند و به واقع اوله جق احوالی ادر الایدرباروشن سیر
 ایدر که همان بهینه واقع اولور و یا مثاله کورر که انحق تعبیر ایل یلنور پس اگر حواس بدن بنجره لری نوم ایل
 مسدود ایل سه و یا کولکل مر آتی کدورت اوصاف ذمه دن صافی اولوب جلا بولسه لوح محه وظله مقابل
 کلوب انده مسطور اولان صورته منویه و امور غیبیه مرآت قلبه منعکس اولوب نیجه اشکال عجیبه و احوال
 غریبه فی سیر ایدوب کند و سنده بولور و اگر انسان اویق و دن کلوب کولکی محسوسات ایل مشغول اولوب کندی
 عالمه توجه ایدم بیلسه و یا کدورت اوصاف حیوانیه دن صافی اولسه کولکل کندی عالمده محجوب اولوب
 برنسنه سیر ایدم بولور و اگر چه حالت نومه حواس ظاهره بدن معطل قالور لکن قوت خیال اول حالتده معطل
 اولیموب کولکل آینه سنده منعکس اولان صورتلری شافظ اولور و اول صورتلر خیالیه ضبط اولدیغندن
 صراحتله عیان اولیموب انحق خیالات ریا کورر نور اما حالت نومه حواس بدن باکیه منقطع اولدیغندن
 احجاب جسم آره دن مرتفع اولوب کولکل عالم ملکوتی برق لمعان کبی سیر ایدم بولور و اسرار غیبیه ککی مطلع
 اولور و اما دلیل ثانی اولان خاطر الهام بودر که هیچ برکسه بوقدر که انک خواطر قلبیه سنی و تصرفات فکریه سنی
 اولیه یعنی هر کس کورر و ب ایشتمدیکی نسنه لری طریق الهام ایل ادر الایدم بولور لکن کولکل عالم ملکوتندن ایکن
 اندن اعراض ایدوب بوعالم شهادتده حواس ظاهره بدن روزنه لرندن محسوسات ایل مشغول اولدیغندن
 یا خود اوصاف حیوانیه ایل کدورت بولدیغندن کندی عالمندن محجوب و سیر و بوندن مجموع اولمشدر آنکچون
 خواطر الهامی کافتندن کادیکن کورر میوب چرتمده قالمشدر انحق بیان اولنسان روزنه لرندن فهم ایل ادر الایدم
 بیلمدر

عارفک آینه قلبی مصفا کورینور	وجه دلداری اول آینه ده پیدا کورینور
کندوبی کور سه اول آینه ده کدرت بونور	انی سیر ایل سه اول آینه اصفا کورینور
ظاهر آینه ده تحقیقه نکاه ایلر اکا	جان و بر ذوق ایل چون اول رخ زبا کورینور
عشق سودا سته دوش دل قیوسن بکاه کیچه	کیم قاشاکه دلبر بوس ویدا کورینور
اسم جانپرورنی شوق ایل تکرار ایدم نک	دل و جات سده عیان نور سجا کورینور
نظر همت عشاقه کور غیزد و جهان	حسن معشوق ایل حیرتده اوشیدا کورینور
طولسه دل ماغری ای حتی عشق ایل خوش	آده حسن رخ صافی نه هویدا کورینور

(نوع ثامن) قلب انسان کندی عالمک نسیان و تذکره یلغن بیلمدر * ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله
 دیمشدر که قلب انسان اولان روحی عالم ارواحده ایکن کندی خالقن و صانعن بلا حجاب کورمش و بیلمشدر
 و نه خدمت ایچون خلق اولدیغن فهم قیلشدی و قالوایی مجلسنده است بریکم ناده سیله مبت اولمشدی و آنده
 جلدنک مشاهده می شبه مزین البقین مرتبه سنی بولمشدی و جمیع ذریب آدم انده انبیا ایل بر ابرم ادمشدی
 بعد کولکل اول عالم رصلمندن بود و فرقتده اول مجلس محبتدن بومزل محتمه و اول روحانیتدن بوجسمانیتدن نزول
 ایتمکله سر اپرده حواسه دخول ایدوب بدن قیدیه مقید اولمشدر و بعد شنوات جسمانیسه ا کاتالاب اولوب
 اوصاف بهیمیه ایل طولشد پس قلب انسان لباس غفلتله مستور اولدیغندن اول مجلس انهی قراموش
 ایدوب بوفانی منزلی باقی صانوب بودار البواری جای قرار ایچون اختیار ایشدر مکرر که اول کسه لکه انده

عنایت ازلی و هدایت ازلی برین معین اولوب بصیرت نلندن غفلت بجانب اشد در پس اگرچه آنرا بوعالم اجسامه کلوب تعلق ایستاده به ضرر نلندن عالم ارواح اصلا مستور اولم شد و به ضرر نلندن مستور اولمش ایسه ده ادنی وجهله ینه کشف اولوب بحجاب غفلتده قلمه شد و یکجه بوکشی بولشد در اکر اول اصلاح خلق ایچون بر طریق مخصوص قیلشد در اول بیغمبر و طریق شریعت و خارق عادی هجزه اولمش در اکر اهل کشف اولوب دعوت خلق ایله مأمور اولوب غیر بنک شریعتیه عمل قیلدیه اول که ولی و اندن صادر اولان خارق عادت کرامت اولمش در اکر چه کشف مذکور ایله مخصوص اولوب نوع انسان فطرت اصلیه سنده بوکشف ایله متصف اولمش در اکن بوکشف ایله محبوب اولدیفندن بوکشف حقیقی وایکی جهان سعادت ازلان معرفه الله تعالی طعام و تغذیل منام و تغذیل کلام و عزات انام و ذکرم دما و توجه تام ایله حصول بولمش در زیرا که بوارکان سته ایله بین الافراط و التفریط عمل ایلوب شریعت محمديه جاده سنده کیدن و دنیای ارونوب کوکاندن ایچری مولایه توجه ایدن بوکشی بولوب هر بلادن ازاد اولوب هر مرادن آلمشدر * نظم *

بو کوکل بنده ایکن ارض و سمایه دوشدم	بیایم کندیمی او هام سوایه دوشدم
خیلی اطرافه سکر دوب اردهم دلداری	عین وصلتهه ایکن غیری بلایه دوشدم
کرچه دوست اولدی بکاهمه نزدیک ولی	آه کیم غفلت وجهلمله جدایه دوشدم
بنلکه دن که کوکل بسته و جان خسته ایدی	بن بنی عشقه و یروب بجز صفایه دوشدم
نفسی دشمن بلوب الهی صدیقم بولدم	فکر نفسی اونوب ذکر خدایه دوشدم
تا که دل خلوت اولوب دوست ایله تنها قالدیم	هپ دعا کندی همان مدح و ثنایه دوشدم
اصل هر نعمه چو حقیقت نفس رحیمیدر	حق بونعمه دن اول ذوق نوبه دوشدم

(نوع تامع) قلب انسان کندی عالمنه ریاضتله روان اولدیفن و عقل کادن استفاده قیلدیفن و علم حکمتله طولدیفن یلدر بر ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که اگر طالب معرفه الله اولان کسه برخالی مکانه نیجه ایام اولوب حواس خسته ظاهره من معطل قیلوب دل و جان اسم جلاله اخفایله مداوم اولورسه و نفسی حقوق و یروب حظوظ نلندن متع ایله مجاهده ایده یلورسه و قلبی اخلاق ذمیعه دن تخلیه و اخلاق حیده ایله تخلیه ایدوب اقوال و افعال و اخلاق ایله حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ایز نیجه بوانده کیده یلورسه و بر کون بر کیجه ده یوزدرهم طعام ایله درت * ساعت منام ایله قناعت ایدوب بوریا ضن تمام ایده یلورسه * ملک قبی عالم ملکوت ایله بر مرتبه متعایت کسب ایدوب که عالم جسمانی دن بی خبر اولور کیدر و ملکوت * عوالم * میران و دولت معرفته یتیم * بیت * حکمت دنیا و مافیایه * عارف دکل * عارف اولور یلیمیه دنیا و مافیایه * پس ملکوت عالم اکا کشف اولوب غیر بلر حالت نومده رؤیا ایله کوردیکی اشکال و احوال و عیالی اول عارف حالت یقظه دمته ایده ایدر بیده ملائکه کرام و ارواح انبیاء و اولیای عظام اکا ظاهر اولوب انلردن بلکه روح محمدین استفاده ایدر و اولیای عظمی اشیا سیر ایدر که وصف ایله بیان اولمز و کورمدیکجه حقیقتلری بیلنمز * تنکیم حق تعالی کلام قدیمده * و کذلک نری ابراهیم ملکوت السموات و الارض و لیکون من الموقنین * پیوردینی و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (کشف لی الارض فرأیت مشارقه او مغاربها) مشاهده سن طوبوردینی * کشف مرقومدن عبارتدر و حق تعالی قرآن مبینده * واذ کرام ربک و بتل الیه بتیلا رب المشرق و المغرب لاله الا هو فاتخذ وکیلا و اصبر علی مایه ولون و اهجرهم هجر اجمیلا * پیوردینی ریاضت مذکوریه اشارتدر تا کیم ذکر و فکر ایله مشغول اولوب مقام توکل بولوب خلقتدن عزت نفع و شرف نلندن فارغ و ازاده اولسن و قلبک کدورات اعدادن صافی و شهوات دنیادن پاک و اشتغال حواسدن خالی اولوب مشاهده جلال و جلالی بولسن زیرا که قلوب انسان اول حوضه بکزر که اکا خارجدن بش نمر جریان قیامتدر و اول انهم بار خسته کام صافی بکاه مکدر اقدیفیچون اول حوضه قدرنده طین کثیر اجتماعدن متعفن اولوب قالمدر تنکیم حوض مرقوم قدرنده جمیع اولان طین متعفی چیقاروب انی تنقیه ایتمک مراد ایدن کسه به لازمدر که اول اول انهم ارجایه فیل بولنر سدایدوب طشره دن برانله اول طینی فخریک ایده تا کیم اول حوض

قهر نلندن بنایع تغیر و جریان ایدوب اول ماه متکدیری اندن اخراج ایده و اول حوض طاهر و مانی طیب اوله کذلک حواس خسته ظاهره دن دمیدم کلوب قلبه عمتلی و مستولی اولان انواع نقوش و فنون و اصناف افکار و نظنون کونا کونا کی صالح و کی فاسد و کی مفید اولدیفیچون درون دلده اوصاف ذمیعه جمع اولوب تمکن ایدوب قالمشدر پس تصفیه قلب و ترکیه نفس مراد ایدن کسه به لازمدر که ابتدا حواس خسته بولنر سدایدوب تا کیم مسعوعات و مبصرات و مشغومات و مذرفات و ملبوماتدن بر نسته قلبه دخول ایتمیه بعده نفی خواطر له اسم جلاله دون الجهر مدامت اولیه تا کیم کوکاده بجز احدیتدن بنایع حکمت تغیر ایدوب هر خیال محالی و هر کلال و ملالی و هر خاق کاحدی و هر ظن فاسدی اندن اخراج ایده و اول کوکل ماسوادن طاهر و علم صدور ایله ما هر اوله * رباعی *

علمی که حقیقتست در سینه بود	در سینه بود هر آنچه درسی نبود
صد خانه پر از کباب سودی نکند	کر سینه کبابست ز می نبود
(نظم) مرآت قلبه جور سفر در و برن جلا	کر سیر کعبه در سفره کز کره غزا
تبدن خدایه دلده سفر در جهم ادنفس	قطع طریق کعبه جان طی ماسوا
عارف که دلده سیر و سفر ایلمر اول مدام	مرآت قلبیه در اکا جام چمنانما
قلبکده قیل سیاحت و اهل سعادت اول	اهل سفر در اهل سفر قیل سن انزوا
در مان استه سنده من ای درد مند عشق	دلدن ایراغه کتمه که دلدر سکا شفا
ربک دیر سن استه در و نکده بول قریب	دلخا نه خدادانی صائمه سن جدا
چون پیر عشق ایش سنی ارشاد ایدن مدام	حق کوکاده بول انی سن غفلت ایتمه ها

(نوع عاشق) قلب انسان معرفت بر دان ایله عزت و لذت جان بولدیفن و محبت حضرت رحمان ایله سعید هر دو جهان اولدیفن یلدر بر ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که قلب انسانک عزت و لذتی معرفه الله در و دولت و سعادت محبة الله در زیرا که هر نسته نك ذوق و سروری و لذت و حضوری طبیعتی مقتضای ارزو اولمشدر و کندی جنسنه وصول بولمشدر تنکیم لذت جمع اصوات حسنه ایله نعمات و الحان طیبیه استماعنده در و لذت بصر کوزل صورتلر و لطیف نسنه لر تماشا سنده در و لذت دماغ انواع روایح طیبیه استشماصیه معطر اولسنده در و لذت ذوق شهوت اکل و شرب و منام و جماعده در و لذت غضب شتم و شرب ایله عدودن اخذ انتقامده در کذلک لذت عقل ادرال حقایق اشیا و دقایق معناده در و کوکل خوش مشاهده جلال و جمال مولا ایچون اولدیفندن انک لذتی اول الذ اشیا دن اولان لقاده در پس انسان که کوکادر انک لذت و سعادت حق الحق معرفته الله و محبة الله ده در و اما اول کوکل که آنده سودای معرفه الله و آرزوی محبة الله اولمز انحق طالب محسوسات و راغب شهوات اولور اول کوکل شول مریشه بکزر که آنده اشتهای غدای نافع اولوب انحق تراب امشالی غذا اولیان نسته لر کانه مائل اولور پس اول مریش اکر یخله ایله معالجه ایدوب اشتهای غدای نافی کسب ایتدیه اول مزاج فاسد ایله قلوب تبارول مضرات ایله یوما فیوما مرضی طبعنه غالب اولور و موت ایله جسمی فنا بولوب دنیاسه عادی الندن کیدر کذلک اکر قلبی مریش اولان کسه علم ربانی برله و ذکر و فکر الله ایله قلبیه معالجه ایدوب آنده سودای معرفه الله و آرزوی محبة الله حصول سرعته کسب ایتدیه اول افکار فاسده ایله قلوب مشغله دنیا و رغبت ماسوا ایله آفاقا با امراض اوصاف ذمیعه قلبه غالب اولوب معاذ الله غفلتله کوکل هلاک اولوب سعادت ابدیه الندن کیدر زیرا که امواج بحر امشالی اولان محسوسات فانیه ایله وجود کن لذات فانیه بالجمله موت طبیعی برله منقطع و زائل اولور الا که عزت معرفه الله و لذت محبة الله که قلبه متعلقدر اولر باقی فالور و ذکا که موانع حواس ظاهره موت ایله مر تفع اولور و قلبک نور و ضیاسی غالب اولوب شه و جمال آرزوی ازیداد بولور

کوکل کیل می میخانه سن صور رسن سن	کیلک در دیده مستانه سن صور رسن سن
نه خا نما نلری یا قش بو عشق عالم سوز	کیلک بواش ایله خانه سن صور رسن سن

هزار قیصر و خاقان و خسرو اولدی روان
 هزار کان ایله دریاسنک فقیرک ایکن
 جهان مثال فزدر که شعی من ای جان
 بوجله عالمه جانسن خوبه جانانسن
 بوجلدی قهر جنانک چو سقف عرش مجید
 سکا چو حال اوله سبحانی اعظم شافی
 سنک که جرعه جامکد کردی حقی

کیک رباط ایله افسانه سن صورت سن
 کیک جواهر در دانه سن صورت سن
 کیک بوجع ایله پروانه سن صورت سن
 کیک بوجسن ایله جانانه سن صورت سن
 کیک بوجصر ایله کاشانه سن صورت سن
 کیک بوجال ایله ایانه سن صورت سن
 کیک بوجام ایله پیانه سن صورت سن

نوع هادی عشر (قاب انسانک کندی عالمنه توجهی جلدن اهم والزم اولدیغن بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که حق تعالی نوع انسانه عالم ارواحده جمال با کماله تجلی ایدوب کندی ذات وصفاتی انزه استعداد لری حسب بجه بیلدیرمشد و ارواح انک جام محبتندن و باده وصلندن نیجه مدت هست و مد هوش اولمشلر ایددی و مقام شوق ایچرمه دائم ذوق ایله قالمشلر ایددی مکره حکمت ربانیه اقتضایله ارواح مجنده اول عالم علویدن بوعالم سفلی به دوشوب اول جهان وصلندن بومکان فرقه کلوب مجرد دایکن بوقیود نفسانیه ایله مقیدارلوب تعلقات جسمانیه اشتغالیه طلوب وطن اصلیلرندن بید و غرب اولد قلمزندن اول مجلس الهی و اول ذوق وصالی فراموش ایتمشلردر و اول عالمن منع اولد قلمزندن بعض انساندن حضرت یزدان مستور اولوب اول وصلت ازایه و محبت لریزایه بالکلیه زائل اولمشدر پس هر قنده بر حسن و جمال و بر لطیف و کمال سیرایسه انک روحی بلا اختیار اکا مائل اولور لیکن اول قدیم اولان آشنا لادن محبوب و ارزوی شهورات ایله مغلوب اولدیغندن اول میل و محبتی بولذات دنیادن ظن ایدوب اکا اقتضای نفس ایله ناظر اولور بیلر و اکثر نسو که خاطر نه کفر اما بعض انسانک روحی بدنه تعلقی ایدم کده هدایت حق کار هفتا اولغله ینه کندی عالمندن محبوب اولوب اول مجلس انسی فراموش ایتمیوب ارواح ایله اولان احوالی خاطر نه قالمشدر و دنیاده هم تجلی صفات اندن مستور اولوب شوق مشاعده جمال اول کوکاده بومافیوما از دیاد بولمشدر و زلال و صالک تشنه می اولمشدر پس اگر هدایت حق سکا دخی رهغایسه اول مجلس انسی فراموش ایتمیوب آرزو ایدرسن و بویروح نفیسی علایق دنیادن و عوایق ماحوادن خلاص ایدوب کوکادن اکا کیدرسن تا کیم اول کمال و داد ایله اصلی بوله اعنی کوکل کندی عالمنده تناسر بقایه و جفا سز صفایه و شبهه سز عرفانه و در یغسز جلاله و نهایت سز دواته نائل اولور و اسکرانسان کوکل عالمنه توجهیه ایله اصلنه رجوعی آرزو ایتمیوب همان عالیدنده غفلتیه مشاغل محسوساته و هوای نفسیه شهوراته مائل اولمیه دنیاده ندن عاجز و ناقص و فقیر و ضعیف و ذایل و حقیر بر مخلوق دخی اولمز زیرا که بوعالمه اول آدم کاه اسیر درد و غم و کاه مبتلای مرض و کاه علیل جوع و شبع و کاه ذایل شهوت و طمع اولوب بر کون راحت قالمز و کابر ذوق و صفایا شه دل میسر اولمز و اگر بر لذتی آرزو ایداله کتور دیسه نیجه مدت انک محنتلرندن خلاص بولمز مثلاً لذت اکل آرزو سنده اولان کسه ابتدا اول ما کوکل کسب و تحصیلنده تدبیر و حرکت قیلوب اصلاح و طبعنده تعب و مشقت بولور و ساول ایلد کده هفتلندن اکا ثلث و فضلات بدن زحمت کاوریده اندن بولیدین امر انی ایله محنتنده قالور و بوجیلدن دینانک هر لذتندن مقدم و برتر نیجه غرامت و نیجه ندامت حاصل اولور پس اگر انسان اول جوهر نفیسی بولذات خسیسه ایله مبتلا فیلدیه و بر مراد الهی ایچون یوز برده و زانله نامراد اولدیه همان هر مرادی ترک ایدوب کندی دنیاده مسافر یلدیه و کوکادن ایچری کندی وطن اصلیه توجه فیلدیه و اخلاق ذمیجه دن طهارت و محبت بولوب مجن طبیعتندن چقبوب آزاد اولدیه البته اول کسه کوکل اقلیمنده تخت روح اوزره جلوس ایدوب کندی عالمنده سلطان اولور و ماسوایی ارنودوب غرق بحر شهود اولوب مولان بولور (انهم یخفانما و لا یجعل الدنیا کبره مناسی امدی زینهار سن سندن ایراغ اولمیه سن و عالم صورتده بید و بولمیه سن و عالم بدندن دخی کوبوب عالم قابیه سن و حفظ نفسی قویوب حق و حقن و یروب کوکاده اکا اوله سن و ماحوایی ارنودوب حقه توجه فیلد سن تا کیم

سن کندی یکی بیلوب انی کوکاده بوله سن (نظم)

کیکه جانندن ایراغ اولدی ایشی اهل اولمش
 سقر فرقه دوشمش سفر ظاهر ایدن
 کدر عقله دلداردن اولمش دل دور
 دل و دلبر سن ایراغ اوله همان سن سندن
 قلبه ایله تفسر کندی یکی طائی کیچسن
 نقد ایکن عشقه جان دلده اودیدار آلان
 حیرت عشق ایله کندن بیلان اهل ذوقن
 کرسیمان ایسک انجیمه اگر مور اولسه
 چکمدی کشککش رد و قبول خلقی

نفسی عارف اولان عارف بالله اولمش
 سفر باطن ایدن واضل در کاه اولمش
 صاف اولان عشق ایله اول مهر ایله چون ماه اولمش
 اولسون کسه ده شغلک که کوکل شاه اولمش
 کندوبی دلده کورن اهل دل اگاه اولمش
 انتظار اودینه یاغش اوکه کراه اولمش
 لذت جانی مناجات صحر کاه اولمش
 که قودر دن اول شمسه نهان راه اولمش
 حق کیم قبله جانی همان الله اولمش

(نوع ثانی عشر) روح انسان نیجه عالم لردن سیر و سفر فیلدیرغن و بدن عالمنه کلوب بونده کمال و معرفت بولدیغن بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که روح انسانی بوعالم اجسامه کلزندن مقدم عالم ارواحده ایددی و عالم ارواحه کلزندن مقدم عالم عماده ایددی و عالم عمایسه عالم معایندن کایتدر که حق تعالی انک علم ازلی سنده اولان صورتلردن عبارتدر زیرا که حق تعالی انک علینده موجود اولان جمیع اشیانک صورتلری وارددر که بوعالم عقل و تصور من کیدر اگر چه علم الله ذاتک غیری دکدر لیکن نقوش علمیه اعتباریه اکا عالم عا و عالم معانی دیشلدر و عالم عمانک اصلی عالم لاهوتدر که اهل الله اصطلاحنده وجود اقدسندن عبارتدر و مرتبه احدیه اشارتدر پس عالم عماده صفات الله ایله روح انسانی بیننده مناسبت اولدیغنی عظیم عزت و رفعت و دولت و سعادتدر و تذکر ایدن عارفه یولک نعمت و هدایت و عنایتدر و کندی حالی اولان کامله بی نهایت ذوق و صفاتلرند و بویروح انسانی اول عالم معایندن عالم ملکوتیه کلسدر که عالم ارواحدر و اکا عالم غیب دخی دیر لروانک اهل ملائکه و کرویون و عقول و نفوس و ارواحدر و اندن عالم ملکوتیه کلسدر که عالم شهادتدر و بویروح عالم افلاک و انجم و عالم عناصر و موالید هم دیر لرو عالم ملکوتیه ایله عالم آره سنده ایکی عالم دخی وارددر که بری عالم مثالدر و بری عالم خیال مقید در اما عالم مثال خیال مطلقدر که اکا عالم برزخ دخی دیر لرو بویروح عالم اهل کشف جله ارواحی انده کورر و دخی واقعه و رؤیای صالحه که عینی واقع و ظاهر اولور جله سن بوعالم مثالده کورر و اما عالم خیال مقید که انسانک قوت و تخیله سینه دیر لرو بویروح عالم اهل بونک اصلی عالم مثالدر و اما عالم ملک اول ایکی قسمدر اما اول ایکی قسمی عالم ملکوتیه متعلقدر که اول عرش و کرسی و سموات سبعه در و اکا عالم علوی دیر لرو اما ایکی قسمی عالم ملکوتیه متعلقدر که اول عناصر اربعه در و اولردن تولد ایدن کائنات جوهری و موالید ثلاثه در و بویروح عالم سفلی و عالم کون و فساد هم دیر لرو پس ارواح انسانیه بالجهله علویه و نورانیسه اولوب آشنای حضرت یزدان ایکن و مقامات معلومه سی علی مراتبهم عرش و کرسی و هفت آسمان ایکن اول عالم علویدن بوعالم سفلی به تنزل ایتمشلردر تا کیم تحصیل کمال ایدوب مقامات اصایه لرینه رجوع ایدیه لریا خود کندی مقاملرندن اعلی مقاماته کیدیه لریاما کسب کمال بی الت حاصل اولدیغندن حق تعالی عنایت ایدوب عالم علویدن اولان ارواحه عالم سفلیدن اولان ابتدائی آلت احسان ایدوب وجود انسانی روح و جسم ایله مرتب و ایکی عالمن مر کب احسن و اکمل قیلشدر تا کیم ارواح علویه بوعالم سفلیده ابدان اشتر لرینه سوار اولوب کسب کماله قطع مراتب ایدیه لری و مقامات اصایه لریندن عروج ایله اعلایه کیده لری چونکه مبدأ ارواح اول عالم علویدر پس بوعالم سفلیده کسب کمال ایدنک یعنی انبیا علیهم السلام بولنه کیده لری کمال معنای ینه اخلاق ایتمیوب و کسب کمال ایتمیوب هوای اسفله مائل اولنلری بی تخلق و با اخلاق الله امر ینه امثال الله تمذیب عاجز اولنلر عالم علوی به عروج ایدیه لری و مقامات معلومه لرینه رجوع ایدوب کیده لری مر معاذ الله انلر بوعالم سفلیده قالور و حیوانات امثالی خائب و خاسر اولور لرو و الحاصل اصل کوکادر که اکا داخل اولان اصلنه

واحد و ماسودان بالاولان کوکل صاحبی انسان کامل در (نظم)

تجربید و شجره کاشانه دلدرد	هر خانه که ویرانه در اول خانه دلدرد
جان سخن آجوب دگله سمعی که همیشه	آفاق طوی نغمه مستانه دلدرد
مجنون را یمن لیلی پوزندنی عشقی	افلاک می وحدته پیمانه دلدرد
اول شعله که پروانه سیدر جله ذرات	دوراب لراوش و قیله که پروانه دلدرد
هر جانه جهان ایچره تنان باده و بر عشق	اول خسر ایله عالم طوی میخانه دلدرد
اصلی دو جهان دلدرد و رونق اشیا	معصومه عالم همه ویرانه دلدرد
ای حق کوکل صاحب در محرم دلدرد	محروم اقدار او که بیگانه دلدرد

نوع ثالث عشر) روح انسانک عالم بدانده نیجه نقصان بولد یمن و نه ایل کسب کمال قیلد یمن بیدر (ای عزیز معلوم اولسون که اهل الله دیشلرد که چونکه جمیع ارواح اول عالم علویدن بو عالم عقلی به کلوب ابدان انسانی بولمدر پس نوع انسانک جمله سی اوج صنف اولمدر اما اولکی صنفی بو عالمه نه ایچون کلد یکن و مطلوب اندن کسب کمال اولد یمن اصلا بیلوب اصنام ثلاثه عوامه طایفسدر یعنی اکل و نوم و جماعی کند و به ایش یا پیشدر پس بوصف اول عالم علویده اولان مقامات اصلیه سنه عروج و رجوع اید من که مغبوندن مغبوندر زیرا که اوصاف ملائکه بی قومش مقامات به ایل مشهورند و اما نوع انسانک ایکنی صنفی بو عالم عقلی به تنزلدن مقصود انجق کسب کمال اولد یمن بیلک در اکن اصنام اربعه خواصه مائل اولمدر یعنی حب نفس و حب ولد و حب مال و حب جاه ایل طویشدر و بوصف اول مقامات اصلیه سنه رجوع ایدر لکن سنه مغبوندر و اصنام اربعه مذکور ایل مغنوندر زیرا که تکمیل نفس ایل مقامندن اعلام مقامه واصل دگدر و بو عالمه تنزلدن مقصود اولان ترقی حاصل دگدر و اما نوع انسانک اوچنی صنفی بو عالم عقلی به تحصیل کمال ایچون کلد یکن بیلندر و روفیق هدایت اولد یمن کندن و لرن بونده مسافر بولمدر و اصنام سبعة مذکور بی کسرا نیجه کسب کمال قیلندر و بوصف اول مقامات اصلیه سنه اعلی مقاماته واصلد زیرا که بو عالمه تکمیل نفس ایدن انسان کامل در روح تعالی عنایله اصناف ثلاثه مذکور بی طویشدر نه کیم کلام قدیمده (فهم ظالم لنفسه و منهم مقتصد و منهم سابق بالخیرات باذن الله) پیورمشدر چونکه وجود ملائکه لطیف و نورانیسدر کیمی عقول کروی و کیمی نفوس روحانیدر و مقاملری عالم علوی آسمانیدر پس انلرک بر عالمی وارد که زیاده دگدر اما ارواح بهائم بالجملة ظالمیندر و مقاملری عالم سفلی ارکانیدر و انلرک عالم علویدن بی بهره در پس انلرک دخی بر عالمی وارد که ایکی دگدر و اما نوع انسانک ایکی عالمی وارد بری بدن و روح حیوانی اعتبارله عالم ملکک اسفلیدر و بری عقل و روح انسانی اعتبارله عالم ملکوتک اعلامیدر زیرا که حق تعالی ملائکه بی محض عقلمدن خلق ایتمشدر و بهایی صرف شهوتدن خلق ایتمشدر و انسانی عقلمه شهوتدن خلق ایتمشدر پس عقلی شهوت به غالب اولوب اصنام سبعة بی قیورب عابد صمد اولان انسان ملکر دن اعظم و اکبر مدر زیرا که ملائکه کرامن هر برنک مقامی معلومدر که ایدانده فالور و انسان ایسه تکمیل نفس ایل مقام معلومندن اعلا لره ترقی اید بیلور و اگر انسانک شهوتی عقلمه غالب کلوب عابد اصنام سبعة اولور و اول صمدی نامی و انک قلبی قاضی اولور اگر چه اول صورتده آدمدر لکن سیرتده به ایدن کدر زیرا که خدمت بهائم طاعتده بولد و روحندن غفلت ایدن انلردن اضلدر (اللهم لا تجعلنا من الغافلين ما کمال روح انسان اودر که لذات فانیه بی ترک ایل اصنام سبعة بی کسرا ایدوب لذت حضوری درک ایل ماسودان کچرب کوکله عاکف اوله تا کیم مبداء و معادن بیلوب امرا ره واقف اوله و نفسی و ریسی حاله عارف اوله و روح اضما فیه ابدانده قاله و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم پیورمشدر که باعلی کندیکی فهم ایلیم سن تا کیم عربکی ضائع ایتمش اولیم سن و قلبکدن بیگانه قالمیه سن (نظم)

درون جاندر انجق جای جانان	مدام اولش کوکل ماوای جانان
کوکل مرآت صاف اولسه ایچنده	کوکل نور و شورش رخ زیبای جانان

سودای دل آسکاء ایچنده	دمادم خوش ایدر سودای جانان
قوغوغای عالم دن چو قلبک	اولور خالی طسور غوغوغای جانان
سفینه مثلی قلبه انقلابی	و برر اول جنبش دریای جانان
قو کبری اول قوادندان ادنی	که اولدر قسرب اودانای جانان
بو حقی روحنی پر شور ایدر اول	لب شیرینی شکر خای جانان

نوع رابع عشر) روح انسانک تنزلاتی احوالن و ترقیات و کمال بیدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیشلرد که روح انسانی اولان امر ربانی اعلا ی علین عادن بواسطه سافلین بدنه تنزلدن اول نورانیت بو ظلمته و اول لطافت بو کشفته و اول استعداد بونسیانه و اول محبت بو عصیانیه تبدیل اولوب بحجرات و انس و رحمان ایکن مقارن نفس و شیطان و همجنس حیوان اولمشدر و بعد المشرقین حیوان و ملاهی قنده و روح انسانی و عشق الهی قنده پس انسان ابتدا امر به ایمدن بعده مرتبه سباعدن بعده مرتبه شیطانیدن بعده مرتبه ملائکه دن بعده مرتبه نفسانیتدن کیمدیکه مرتبه انسانیتیه وصول بوله مر و کندیدن فانی اولد یمن روح اضافیه باقی اوله مر و تم ذیب اخلاق ایچن حیوان مرتبه سنده فالوب انسان مرتبه سنه کله من و عارف بالله اولوبده مر ادا آله مر زیرا که انسانده اوج روح وارد که سائر حیوانات ایل مشر کدر برسی روح طبیعی در که انک موضعی جمیع بدندر و ایکنجیسی روح نباتیه در که انک موضعی جگر در و اوچنجیسی روح حیوانیه در که انک موضعی پور کدر و غضب و شهوت و ایکنجیسی روح انسانی اولد یمن اوصاف روح حیوانیه در و انسانک در دخی روحی نفس فاطمه در که اکثراً خصوصدر و انک موضع تعلقی انجق پور کدر اولان نقطه سوداده بولنن روح حیوانیه در و انکه تعاقب بونک شانیدر و اکبر او روح حیوانی پور روح انسانی اوزر نه غالب کلوب غضب و شهوت بونی اسیر ایلدیه اول کسه حیوان بیلندر زیرا که حکم غالب بولمدر و مادام که روح انسانی مغلوب روح حیوانیه اول کسه ملک قلبی میت و نفسی حی اولد یمندن اول نشانیدر و اگر عون حق ایل پور روح انسانی اول روح حیوانی اوزر نه غالب اولوب غضب و شهوت به مالک اولدیه کندی حیات بولد یمندن و اول کسه ملک نفسی میت و قلبی حی اولد یمندن اول روحانیدر بلکه حکمان و زماندن مجر دانسان کاملدر و کندی مقامندن اعلا لره واصلدر و بویکیبای سعاده استعداده کوره بریلده یا بر اید و یا بر کونده و یا بر ساعته نائلدر و حق تعالی کلام قدیمده (و نفخت فیهم من روحی پیوروب کندی ذات یا کنه مضاف ایلد یکی روح اضافیه واصل و هر مرادی حاصلدر و روح اضافیتک نیجه اسمایی وارد که عقل کل و عقل اول و جوهر اول و قلم اعلی و لوح اعظم و عرش اعظم و کلمه اهم و ملک مقرب و روح اکمل و روح افضل و روح لایثی و روح عارف و روح ناطق و روح قدس و روح محمدی و نور محمدی و آدم معنی و نفس باطن و نفس حقیقت و نقطه وحدت و نقطه کل و نقطه کبری و سمر اعظم و طیفه ربانیه و امر ربانی و جوهر ربانی و حقیقت ربانیه و عشق الهی و مبداء اول و منشأ ارواح و امطان حقیقت و سر الهی در اما امر اتب مذکور دن فنی مرتبه ده بولد یمن بیلک مر ادا ایلد که همان کندی احوال که نظر ایدر سن اگر یوب ایچوب او پور سن و شهوت آرزو سن کورر سن و غیری سنه آرزو سنن بی خبر او پور سن ظاهر بودر که بهائم مرتبه سنه سن و اگر یوب ایچوب او پور سن و شهوت آرزو سن کورر سن و بولنله بیلده هم غضب ایدوب خصوصت و نزاع و جنگ و جدال و شوم ایل و عداوت و عنف و قهر و ضرب و هجوم ایل خلقی ایچندوب انتقام آرزو سن بیلور سنکه سباع مرتبه سنه سن و اگر یوب ایچوب او پور سن و شهوت آرزو سن کورر سن و بولنله بیلده بلان سولوب خلقه مکر و حیله و کذب و خدعه ایل انلری غش ایلوب دوزنلره الدادوب دن ایدوب نفسانی ایل پورر سن شبهه سز بیلور سنکه شیطان مرتبه سنه سن و اگر آرزو یوب آرزو یوب آرزو یوب سن و شهوت و ترقی و آزاد او پور سن و کسه بی قطعا و یغیده ایلر سن و کسه بی حیله و مکر ایله مرکز بلان سو یلر سن و جمیع خلقه رفیق و مدد ایله معامله ایلر سن و بجله ناسه خبر صافوب دوشن خدمتارن کوروب دعا و ثنا ایله ملایم سولر سن حقا که ملائکه کرام مرتبه سنه سن و اگر اعتدال اوزر نه

یوب ایچوب اولورسن و غضب و نهونه مالک اولورسن و معرفتله محبة الله بولنه کولدن سالت اولورسن
و کشیدی صفاتکدن فانی و مالک اولورسن کندیک یقین اوزره یلورسن که هم عارف و هم معرف و سن
و اخلاق حق ایله موضوعن و خزینه علم الله سن و حقیقتدن اکاهسن و انسان مرتبه سنده انسان کاملسن
و مقام اعلایه واصلسن و مجلس انس و حضوره داخلسن و هر مراده فائزسن و جمیع امور کده حالت وسطی
ایله عاملسن و ایداحقه ماتلسن (نظم)

ای روح پاک جسمه دیناده خوشمیسن	وی نور محض دیده دیناده خوشمیسن
ای مرغ عرش نیجه طوطلدک بودامه سن	صفر او خون و بلغم و سوداده خوشمیسن
کربوبورک دکلمه مکان کورکل ندر	چون بوبور کده سن بوسویداده خوشمیسن
اول کاشتی قویوب نیجه دوشلدک بوکخته	کلنجیلرله حسن مداراده خوشمیسن
اول بزم انسدن او وطندن ابرمیسن	قلبکله یا او مجلس معشاده خوشمیسن
مشغول رسم و عادت اولوب غم چکر میسن	یاهم حضور حضرت مولاده خوشمیسن
اولش سنکله مست و محبت هزار دل	عاشق کلبه رفق و مواساده خوشمیسن
عالم سنکله در نیجه عالمده سن بعب	سن سنده حسن عشق تماشاده خوشمیسن
حق صور رستی سکاای نفس ناطقه	دل حمله سنده عشق ایله تماماده خوشمیسن

(باب ثانی)

ارکان طریق عرفان اولان تعلیل طعام و تغذیل منام و تغذیل کلام و عزات انام و ذکر مدام و فکر تمامی
فصول سه ایله تفصیل ایدر (فصل اول) ارکان سه راه عرفانک اواسکی رکنی اولان تغذیل طعامک فوائد
و خواصی سکون نوع ایلیان ایدر (نوع اول) فضائل جوئی برایت کریمه و نیجه احادیث شریفه ایله بیلدیر
ای عزیز) معلوم اولسونکه حق تعالی عبادینه عتباتیه تعذیل اکلای تعلیم ایدوب کلام قدیمده
پیور مشدرکه (کاوا و اشرف و اولاد سرفوا انه لایحب المسرفین) و حدیث قدسیده پیور مشدرکه یا ابن آدم
انی جعلت الذی فی الطاعة و الناس یطاعونها فی ابواب السلاطین فکیف یجدونها و جعلت العلم فی الجوع
و الناس یطلبونه فی کثرة الاکل فکیف یجدونه و جعلت جلاء القاب فی السهر و الناس یطلبونه فی کثرة
النوم فکیف یجدونها یا ابن آدم کیف تطمع فی العلم و العمل مع الشبع و کیف تطمع فی صلاه القلب مع کثرة
النوم و کیف تطمع فی الحکمة مع کثرة الکلام و کیف تطمع فی الانس فی مع الاستیسان بالناس و کیف
تطمع فی حی مع حب الدنیا فاطلب العلم و العمل فی الجوع و جلاء القلب فی السهر و الحکمة فی الصمت
و انس و اقلانی فی العزلة و حی و رضائی فی ترک الدنیا یا ابن آدم الصوم فی و انالجزی به ان للصائم فرحتین
اذا فطر فرح و اذا لقی فرح و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم امتیه شفقتله ادا کای
تعلیم و افات شعی تمهیم ایدوب فوائد جوئی طیور مشدرکه کیم احادیث شریفه سنده پیور مشدر آدم
او علی بطنتدن نری برقاب طولدر مشدرکه کاوچ بش اقمه جی کفایت ایدرکه صلیبه قوت و قوام اولدر
بس هر کیمکه شهوت اکل مبتلا اولوب بطنی طولدر مقی استیاری ثانی طعامنه و ثانی شرابه اولسون تا کیم
ثانی تنفیجیون قالسون پیور مشدرکه شبعان ایکن اکل طعام هم مرضدر و هم حرام و پیور مشدرکه
کثرت اکل شومدر و قوام کول مذمومدر و پیور مشدرکه شره ایله اکل ایدرکه قلبی فاسیدر و حکمتدن
محروم و حق فاسیدر و پیور مشدرکه حق تعالی بر خوانه محبت ایله انی او جوز طعام اولان یرده جابع ایدر
پیور مشدرکه حق تعالی ایلک مخلوقندن اولیا سی اهل جوع و عطش و اناری اینجندن شی ویری آتشددر که کیمکه
نله خور یا قوب الحق طوره سه یا برقل ایله اینجندوب یا بر صوزا آتشد اول عز بر ذراتقام انی مجموعه اسقام
ایدوب رسوای عام و عیشی حرام ایدر و پیور مشدرکه کیمکه بطنی جابع در قلبی فاعسدر و حق ذا کردر انک
مقر بیندن اولدنی طاهر در پیور مشدرکه غلبه شیطان ابن آدمک عروشد بر بان دم کبی جاریدر پس
ان بولدرن جوع ایله و عطش ایله ضیق ایتمک مقربین کاریدر و پیور مشدرکه جوئی اطولکر عند الله انضاکر در

و تحقیق اینجکزه هر قوام و کولدرکه نفلکزد و پیور مشدرکه هر کیمکه بطنی جابع اولور انک قلبنده نور
معرفت لامع اولور و پیور مشدرکه اهل جوع اهل حکمتدر و بدنی ملازم صحتدر و پیور مشدرکه حق
تعالی به خلقک اقری خانی احسن اولاندر و بطنی جوع و عطش و قلبی احزن اولاندر و پیور مشدرکه حق
تعالی مخلوقاتنی شبعان ایدر و اولیا سی جابع و عطشان ایدر و پیور مشدرکه نفلکزدی جابع ایلکزد تا کیم
نفلکزد نور عرفان ساطع اوله و قلبکزد شایع حکمتله طوله و اهل ارض و سما سز که فرج بوله و حضرت عمر
رضی الله تعالی عنه کونده بر که طعام اکل ایلد کده اون بر اقمه ایله اکتفا ایدردی (نظم)

حبيب الله مبارك باطنه طاش بغلدي یعنی	طعام استرسه بطنک ورا کا طاش ورمه سن نانی
شکم پرور که برخلا ایلش دیوار اعضا سن	اوقاش خانه مظلمده کور مشمس تابانی
شکایت ایلین اوچ کونلک اجله دن دکل عارف	اونان کار و کیم بایتسونه کوقدر حقه نکلائی
دبسن اجله وارضه فاول کس لدر مانع طاعت	دپر ز آجله سده در انش حق اولدر قوت روحانی
طعام حقه در آجانی انی مخصوص خواص ایش	بولور جوع اهل و جود حال و ذوق و جذب حقانی
بولان اجله سده بولشدر فغان دوات فقری	طوبان اجله سده طوعشدر رموز سر سجعانی
کورن اجله سده کور مشدر کر عشقنی اگر روحی	الان اجله سدن المشدر کنوز نفس انسانی
ایرن اجله سدن ابر مشدر حضور حضرت حقه	یلان اجله سده بیلشدر علوم بحر عرفانی
قوا اجله سده در دوات سعادت عزت ولذت	اولور جوع اهل روحانی دخی سیمای نورانی
شبعدن قلبه قسوتدر کان هم شهوت و نخوت	بولور جوع اهل علم و حلم اولور اخلاقی ربانی
ضعیف ایت نفسی تا کیم قوت قدسی بوله و حد	حیات جاندر احراق هم عیانت نفس شهبانی
کل ای حق بوا کل و نوی قوی فقر و فنا استه	که ویران اولسه تن کوشکی بولورسن کیم نهانی

(نوع ثانی) افات شعی و کرامات جوئی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دینلدر که هر کیمکه نعمت
بیلار الا که مطعم و مشربده یلور انک علی قلیل و عذایی کثیر در بطن فطنی کاسد ایدر و قنعت حکمتی فاسد
ایدر شبع منیع دادر و جوع انفع دوا در ادمان شبع مورث اصناف و جوعدر تغذیل طعام تغذیل اسقامدر
کثرت طعام موجب اسقامدر و مفاسد احلامدر ادمان شبع مهج علا در و حکمتیه خللدر و کثرت اکل
قلبه قسوت و جسد علیت و بر حق تعالی بر خوانه عنایت و اکرام ایله سالت بطنی طعامدن و فرجی
خرامدن باله ایدر حق تعالی کیمکه اکرام ایدر اکراملت طعام و قلت منام و قلت کلامی الهام ایدر کیمکه جابع
اولدر اول صفای فکری بولمز کثرت اکل انسانه ضرر در و کثرت نوم کا کدر در هر کیمکه طعامی قلیل اولور انک
آلای قلیل و صحتی طویل اولور و صحتله شخم جمع اولمز و جوع ایله مقیم جمع اولمز کیمکه نفلکزد از روی انواع طعامی
غرم ایدر اول اصناف اسقامی جلب ایله صحتی بر عکس ایدر جوع طعام انبیا علیهم السلامدر و مقام اولیا
کرامدر جوع بحر در فطنتدر و حساب مطر حکمتدر جوع ترویج ارواحدر و تشریح اشباحدر جوع
دوا داه فضولدر و جلاء صدای عقولدر جوع غذای اشتهای روحدر در راه قاف بحر و جوع غمره شجره
صحتدر و زینت صفت عفتدر جوع عطیه اصولدر و مطیبه وصولدر جوع ننی دادر و قوت ادوا در جوع
تهذیب اولیا کرامدر و تعذیب اعدا در جوع نصفیه روحدر و طالع قنوتدر جوع قهر چنود شریدر
و نصر و فود و اهلدر جوع هوای نفسیه عیانت بر و وفاده صفا و حیات بر و وعلم دقیقی ایراث ایدوب کا
اثبات بر و جوع راغبین فقردر و جوع زاهدین حکمتدر و جوع عارفین صفتدر و جوع محبین قربتدر
و جوع راصلین طهارتدر و جوع نفوسه مذلت بر و قلوبه رقت بر و وعلم صاوی اطلاعنه دقت بر و
عارفک نور حکمتی لیب جوعن نیجه ایام اطفال ایدر و اول بر نسنه تناول ایلد کده بش اون لقمه ایله اکتفا
ایدر و سوسه بندر شیطاندر و انک مزری بطن شبعاندر کیمکه الله ایچون بر کون جابع اولور انک قلبنده
حکمتدن بر شقه باب آچلور جوع مورث علم و فطنتدر و شبع موجب جهل و طمأنه اطیب اطعمه
جوعدر و اهل نفس اندن جوعدر جوع ضیافت حضرت مولادر و شبع فقدان عقل و ذکا در کیمکه
بقرة نفس جوع ایله ذبح ایدر اول نور معرفتله حیات قلبی ریح ایدر (ع) بنیادین دهانی سیر ایدر جهانی

اوله لقمه نه لاندن بولند ذوق کانه کی بولسه ای دشمن خانی که که شبعان اوله جبهه دل آ کادر اول کانه ده
خيوانه مشا کادر جوع پرونده طعام بزداندر و ابدان اوليا انکله شبعاندر و بطن ايسه عدوانساندر
عارفک اکل فاقه دندر و نومی غلبه دندر علم و حکمت جوعده اولور و جهل و معصيت شبعدن کاور
جوعده اولان طردن ملوک ارض محرومدر زیرا که جوع بدن خواصه مخصوص اولان ضیافت حی قیومدر

اول صایم و آ ز اوی تا قبلک اوله یینا	نظم) کلدی رمضان ای یارقر حیا
فی مثلی دمندن طول نوش ایت شکر و حلوا	خالی اول وحالی اول نای اول لب نایی بول
تاعین خیما ت دل تن ارضن ایده اخیما	بونهر شکمدن کل ترح اولمیدر هر ییل
طوبون می روحانی تامست اوله هرا جزا	صوم ایله تن و جانی پالک ایله یه تانی
سیلار کبی جوش ایله تا قبلک اوله دریا	بودملری کوش ایله میدر بوی نوش ایله
وبرمش اوقولونه شاه کیم عشق ایله درشیدا	جوع اولدی طعام الله قوت دل هرا کاه
طول عشق ایله اول هام قوی صورتی بول معنا	حقی دون و کون دائم اول قائم وهم صائم

نوع ثالث) زائل شعی و فضائل جوعی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که اوج خلصت
قلبه تسوندر که کثرت طعام و کثرت منام و کثرت کلام و بطون شبعان اولده ده ارواح ابدان اولور و بطن جابج
اوله بدن روحه راجع اولور و صحت بدن قلت طعامده درو صحت روح قلت منامده در کیم شبعان اولور و سه
اندن بر عقل کیدر که بردخی راجع ایت جوع اسم اعظم درو ملک اگر مد ر قلت طعام موجود قلت منام در وقت
منام موجب قلت کلام در شبع داعیه مقدر و مقم داعیه بار شبع اصل جمیع دادر و جوع اصل جهل دادر
نیران و سواس اولسام بلکه جمیع نیران انفس انام جوع ایله منطقی اولور و نفسی جابج اولنک و سواسی زائل اولور
ته کیم بچون جابج اولده قده جنونی قالمیوب عاقل اولور جوع مزه عبرت درویند و جوع حکمت درو روح فطنتدر
و مفتاح محبتدر و مصباح معرفتدر و متباج حقیقتدر نفس بر مرصص جزو در و انک شغای عاجلی جوعدر
شبع ایله کوکادن حکمت زائلدر و جوع ایله آنده هر علم حاصلدر جوع صفای اصفیادر و رشاد اقیاددر (نظم)
اجتمعت کیم وجودده صفادر شعار اولیا و اوصیاد در تقاضای طعام اولمز و ایدمه و اینک قوی چون ذکر
خدا در جوع منبع اخلاق حیدر درو شبع منبع اوصاف ذمیه در بطن شبعان اولده قده اعضا جابج اولور و بطن
جابج اولسه اعضا شبعان اولور جوع نفسه زنداندر و قلبه کاستاندر شبعده واقع اولان و سواس نایت و نایت
اولور و جوعده واقع اولان و سواس عاقل و باطل اولور کیمک که بطنی جابج اولور انک قلبی ایکی عالمدن کجوب
مولایه راجع اولور جوع قلبی بر حکم ایلر و شبع اسم و انکم ایلر جوع ابدانده خفت و عفتدر و کوزده عبرت
و کوکله حکمتدر و جلا قلب ایکی خلصتده مقرر در که بری جوع بری سهر در نان غذای ابداندر و جوع ايسه
غذای دل و جاندر بر شبع بر مریدی بر کون اچ فالوب شبعنه الجوع دیدکده شیخ الله دیشلدر پس اول مرید
اول ايسه مداومت قیلوب ایکنجی کونده لایدمن القوة دیدکده شیخ اکلا بدمن الله دیشلدر بعد اوجنجی
کونده اول ذکر سائر جائزه ما توفدیکده شعی ذکر الحی الذی لا یموت یورمدر پس در دینی کون
غامنده اول فا کر صائم بر جذبه حق ایله افشار ایدوب بر خوردار قوت جان اولمشدر و دوات معرفتی رابکان
بولمشدر و اجزای وجودی شراب عشق ایله طوبولب مجذوب الهی اولمشدر (نظم)

جوع عشق مردم خورددر پس ارکله ای یار	کله اوله لقمه شیرین عشق شیرینکار
من اچی لقمه کبی بویه هضم اولمز ایکن	اوشاه عشقه نه لایقمن ایده نوشکار
ریاضت ایله ضعیف اول که تکدر اودهن	لذی لقمه اولوب قوی - فی بسون یکبار
نیچون دهانی بقمار سن اودیک کرم ایسن	سیاه اولور کبی اسباب و کعب دستار
مثال دوزخ اودهده پراولمیدی هرگز	مکر قدم باسه بر دم سکا شه جبار
خدا در ایلین احباب جشعی شبعان	بوغ اولیاده نه بنات نه حرص هر مریدار

(نوع رابع) تفهیل طعامک کیفیت و مقارن و فوئد و امرارن یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله
دیشلدر که تفهیل اکلدن مراد نفس شهوانیه حیوانیه فی ضعیف ایدوب اول مغلوب عقل و مکش و شهوت
اولمقدر و مقصود یورکی تبییض و قلی اوصاف ذمیه دن تصفیه قیلقدر زیرا که جوع انسانده یورکات شحمتی
ایدوب دمنی قلیل ایلدکده بیاض و رقیق اولور و کوکل کدورات نفس حیوانیه دن پالک و صافی اولوب چلا بولور
وصفا یله انوار اذکار و ارادی قبوله مستعد اولور بعده اول آینه دن اول انوار ارض نفسه منعکس اولوب
ریبسی نور ایشراق بولده قده ظلمت نفس مضطرب اولوب صدف شهن ظلماتی دخی او او محبتدن منش اولور زیرا
که شهن مطیبه محبتدر که انساندن محبت مطلوبدر و انکله انسان ملائکه دن محبت ویدر و جله دن مرغوبدر
اماسلولک طریق عرفانده مبتدیلر ایچون طعامدن امسالک نافع اودر که افراط ایله تفریطدن محفوظ اولوب اکل
متوسط اوله و اکل متوسط بر کون و بر کیمجه ده الای در همدن یوزدر همه وار فحیه دلک تئاولدر و مشروب دخی
اول یوزدر همه داخلدر و بوتقلیل اکل ترکیبه نفس و تصفیه قلب و تجلیه روح ایچون امر لازمدر تنکیم
حضرت عیسی علیه السلام یورمشدر که یطنکزی جابج ایلکیز اوله کیم قلبکیزله ربکیزی کوره سز و حدیث
شریفده بطن انساندن شری و ضرری بر قاب طومه شد و ضعیفی کلشدر زیرا که بدنه غدادن امداد اولور و حال
یورکیم امر غدا ایچون جکرده وضع اولنان قوای طبیعه جود شیطاندر پس حزب شیطان اولان قوای
مذکوره غدادن حظ وافر ایدده دواعی نفس آنکله قوت بولور و ظلمت نفس و طبیعت یورکمه مستولی اولور
و رطوبت غدادن عروق دماغه رخاوت کاور پس آندن کلال حواس و غلبه نوم و کدورت خاطر حاصل اولور
وا کر غدا قلیل اولور سه دواعی نفس و قوای طبیعت ظلمتیه ضعیف و قلت بولوب کولک صافی اولور پس
قلب مصفا ده روح مجلا اولان عقل معلا یی مدر کاقیله تصرفدن منع ایدمه منار حکم انده روحک اولوب انسان
کندی مرتبه سن بولور و یونک سری بودر که انانک امر تغذیه سی مرتبه بیاتیه سیدر و امر شیعوی مرتبه
حیوانیه سیدر و علم و عرفانی مرتبه انانیه سیدر پس مجر داز دیا بدین ایچون غزاله اقبال ایدوب انکله مشغول
اولان کسه نک اوزرینه غالب اول مرتبه بیاتیه درو قضا و طر ایچون شهوتله اقبال ایدوب لذات قانیه ایله
مشغول اولان کسه نک اوزرینه غالب اول مرتبه حیوانیه در و یوایی مرتبه بی حق تعالی لطفیله عبادیه
طیورمشدر ته کیم کند و کلام قدیمده (اولانک کالانام بل هم اضل اولنک هم انظاسرن) یورمشدر پس
عاقل اودر که یوایی مرتبه دینه ناقصه ده قالمیوب تصفیه قلب و تجلیه روح ایله فتوحه توجه ایدوب انسان کامل
اولوب مبداء و معاد نه کیدر اعنی بر نسته عزالا که سدر منق و اداه صلاته قادر اوله بحق مقداری بر قایق لقمه تناول
ایدور نفسی شتری کمکدن خیر ایله یا فطر شعیر ایله قناعت قیلوب حظ نفس و شغل قلب اولان اطعمه تقیه سی
تحصیل وارزودن فارغ اولوب انسان مرتبه سنه واصل و مجلس انسه داخل و هر مرادی حاصل اولور زیرا که
نبات و حیوان مرتبه لرندن انسان مرتبه سنه وسته وصول بواقدر تفهیل طعام اصل مقدم و رکن اعظم و شرط
الزمدار اما انسان مرتبه سن بولمش و نفس و طبیعتدن آزاد اولمش کاملک جوعی ضرر و بر مر صبر حیلدر بلکه
انک جوع طویلی حضور جز یلدر * نظم *

در اوله خاکی ایتجه جابج پالک اول کل ایت عزم سما	هر لحظه اول وحی علا * ارواحه ایلر خوش ندا
اعلا ی شمه خوش کاور * کربله کدرندن صفا	هر جا نکه اول تبدل اولور چون دردخم قعرن بولور
اسرار اولور قلبه عیان * بولور خودر ذلک دوا	اولر سه تنده خالک نان * صافی اولور یو آب جان
دودا یچره نور اولمش نهان * دل خانه سی بولمز ضیا	جانک چوشله در همان * نورندن اکثر در دخان
روشن اولور خوش یکمان * هم بوسرا هم اول سرا	از اولسه کربودودنان * قبلک بولور نوری عیان
پنهان اولور شمس شها * غیم و طومان اولسه هوا	سیرایت مکدر اولسه ما * نه صو کور یورونه سما
بوصیقل ایچون هر صحر * خوش خوش اثر باد صبا	باد شمسالی چون اسر * صافی اولور قالمز کدر
بیل عشق جاندر هم نفس * نفس بهیمیدر فنا	عشق دمی هم بر نفس * بوقلبه صیقل اور سه بس
حقی ندر بوخا کدان * فرعی براف کل اصلکا	ای جان یتربس جهمان * سیرانکهدر لاکمان

نوع خاص و علامات شیمی و زرامات جوئی یا دیر بر ریوی عزیز و معلوم اول و نکه اعلی الله دیندار در که منشا
جمع امراض قلب انسانکه انگه دل دوزخ اولمشدر و اندن جمله اخلاق ذمیه و حصول بولشدر و انکه ایچون آدم
بشدن طشهر کلمشدر اول شهوت اکل ناند که سرای جهانی جانن زندان لغت در و عقل دانایی اسیر نفس
بازان یا تند و لذت جوئی بولان شبعدن ملول اولور زیرا که بیلور که اکول اولان ما کول اولور و عاقل اولان
شهوت اکلنی ترک ایدوب نفسی اسلمز و تراب قبر ایچون بدن بسلمز که چه نفس شهوانیه عقله طغیان و حقه
عصیان ایدر لکن شمعیر جوع اتی مطیع فرمان ایدر جوع انسان نافع جسم و جاندر و تم ایسه مضمر این و آندر
کیکه عمرن و ربوب طعم و شراب آلود اول عین حیاتی قوبوب خیال و سراب الورنان اکل ایدن کنیدی حیاتی
آکلدر و حیاتی اکل ایدنله سمات حاصلدر و عبدیطن اولان کسه دهنه عقل اولور و نه دوش و نه چشم اولور و نه
کوش تیور و اولان عبد فرج اولور و عمری حیوان کبی شهوانه خرج اولور جوع ایله نفس بهیمی ضعیف اولسه
اول کولکده روح قدیمی قوت بولور و نفس شهوانیه حکمندن آزاد و علم و حکمتله داد و حضور و اناس ایله معشاید
اولور اگر بوده ان بند اولسه دهان جان اچیلور و انکه قوت جان بیلوب شراب عشق ایچیلور و خلعت عرفان بوشه
بیچیلور پس اول نان نور ایله بونان توردن کیچیلور و اول شراب طهور ایله بوجیفه دیسان قاجیلور و اول خلعت
معرفته عالم و حدنه کوچیلور و جناح عشق ایله زمره اولیایه قاریت بولوب ارواح انبیایله اوچیلور و پیر اولان بهوان
جاودان اولوب رخ زردی و رداجر کی اچیلور و امطار و انوار و اسرار پروردگار ایل و تبار اول قلبه صاچیلور و اگر
بوده ان چله دهان جان بند اولور و بدن مزبله سنده کولک دردمند اولور زیرا که جسم خاک کائنات غدا می بیه
خاکدرا که چه قند اولور و روح اسیر هوا و کولک زندان بلا و دماغ انهار او هاسم ناپسند اولور و جمیع اقوالی بد
و افعالی رد و احوالی بر حیل و فند اولور و نفس بهیمی تسعه زنده و روح قدیمی اندن خسته و مستمند اولور زیرا
که هر لقمه لذتیده اول جان عزیز بر زنجیر بایند اولور پس هر کیکه خردمند اولور اول نان جورین ایله خردمند اولور
و تقلیل اکل ایدوب اقمه می یکچند اولور و بونکه نفسی ضعیف اولوب روح اندن خلاص بولوب جسم و جانی
حلاوت و محبتله طولوب لذت و ارجند اولور و نظم *

عجب خلوت پنهان ویرر خلوشکم
بر او ایه کرشکم چنک اوساز اولور مہم
دماغ معدہ اور وجدن ینارہ ای عاشق
شکم تہی اول و در دایہ ایکہ نای مثال
مثال دو زخ اولور معدہ خلق بدناری
اور و ج طوتار سن اولور دل مثال باغ چنان
اور و جہ حتی بولور علم و حلم جوق حکمت

* نوع سادس * آفات شبعی و منافع جوعی و فوائد صومی بیلدیرم * ای عزیز * معلوم اولدو و نیکه اهل الله
دیندر در که طعمای اول مقدار اکل ایله که اول سنی حامل اول اول قدریمه که سن انی حال اوله سن طعمای اوله
اکل ایله که سن انی بیش اوله سن اوله ایتمه که اول سنی بیش اوله اگر سن انی اکل ایدرسن جمله نور جان اولور و اگر اول
سنی اکل ایدرسه بایمله دخت اولور (رباعی) در روزنه جواز طبع دی پالت شوی * اندر بی پاک تو برافلاک شوی
از سوزش روزنه نور کردی چون شمع * و ز ظلمات لقمه لقمه خال شوی * بر طالب عرفان بر کامله نیاز ایتمه در که
طریق معرفت بردانی بیکیان ایله اول کامل اول سالک اکل اوله یقین یلوب جواب ویرم شد در که و اربابدا
اکلی نعم ایله بعده کل بزمه معرفت سوزی سوزیز کا نبدن صیامدر و کیمه لده قیامدر بر عاید هر کون صام
اولوب هر کیمه بر بطن طعام ایله افطار ایدوب ضیاحه دل نماز قیاد یقین بر کونک صاحبی مرشد کامل
اشیدوب دیندر در که اگر نیم نان یوب او پورسه افضل ایدی (قطعه) اندرون از طعام خالی داره نادر نور معرفت
بینی * تنی از حکمتی بعلتی آن * که بری از طعام نایبی * اکلی کثیر اولنک صحتی قلیل و مؤتی قلیل اولور کیمک که
اصحتی بطن و فرج در آنک دور و قیوتی اندر در که * حیدر کیمک که صحتی احوال اندر در که * حیدر آنک قیوتی انحراف

ایند بیکدیگر کثرت اکل امر افروز و قلتی عفا فدر رجوع انسان جمله خصالت ارفعید و در جسم و جانک انفعید در راحت بدن قات طعامده در راحت جان قات منامده در راحت عقل قات کلامده در راحت قلب قات اهتمامده در ابدال ابدال اولمد یلر الا که رجوع و سهر و صمت واعتزاله اولمد یلر بیت رجوع و سهر و صمت و عزالت ذکر و فکر یاد و ام (یا غامان چه انرا می کنند اینها غام) و حضرت حبیب اکرم صلی الله علیه و سلم جو غدن متکب و ملتوی اولوردی و ابوهریره رضی الله تعالی عنه اچلقدن میخون کبی مصروع اولوردی و پیر ز حضرت غوث علوی فقیر الله شیخ اسمعیل تلوی رحمة الله تعالی علیه بوحی او غلونه تربیه ایچون خطاب اینشد که ملا ابراهیم انما اکل فی الیوم و لایله من ذرا حده لقیات ما حضر و اکل کل اسبوع رغیفی خبز مع ای طعام کان و ماء اللحم غیر مانع للریاضة و اصل هذا الخبز عصف حلال و اشرب کل ستة ایام مرة ماء بکاسة مقدار فحانین فقط و انما بعد العشاء الی الانتشاء ثم اقوم الی الصبح و اصوم یوم الاثنين و الثلاثاء (نظم)

شادایه این ناندن * طواون کهر روزه
 بو عالمی - ل سچین * دلدر ره علین
 قوی نفس بوتد بیری * هر حبله و زویری
 روزه نه ضرر ایلر * یلک دورلی هنر ایلر
 روزه نی رام ایلر * اخلاق تمام ایلر
 تن طرف محبتدر * دل کلن وحدتدر
 حق کجه اول قائم * هم کوتدزی اول صائم

* نوع سابع * کثرت الکلیات عشره من وقت الکرامات مبشره من وتقلیل الکلیات مبسر من
 یلدیر * ای عزیز * معلوم اول و آنکه اهل الله در پیشبرد که طالب عرفان اولوب بیات و حیوان مرتبه لرندن
 انسان مرتبه منتهی تملک و تزکیه نفس و تصفیه قلب و تجلیه روح ایتمک مراد ایدن کسمه یه لازمه در که ابتدا بطن
 را مدن حفظ و اصلاح ایده بعده تقلیل الکلیه فصول حلالدن یله اجتناب ایده اندن معرفت و محبت یولنه
 طوعری کیده مزیرا که بطن انسانک حفظ و اصلاحی جمیع اعضادن اشق و اعسر در و شغل موثقی جمله دن اعم
 و اکثردر و جسم و جان ضرر و اثری جمله دن اعظم و اکثردر و اول بر منبع و معدن در که عفت و بخور و وضو
 و قوت اعضا یه ایدندر و اوقات کثرت اکل حددن افزوندر لکن اوقات مهملکه سی مددله اوندر اما اولکی آفت
 بودر که تحقیقا کثرت الکلیه قبلک قاسی اولسی و نورینک زوال بولسی و اردر تنکیم حضرت حبیب اکرم صلی الله
 تعالی علیه وسلم یورمشدر که (لا تمیتو لفلوبکم بکثرة الطعام والشراب فان القلب یوت کارزع اذا کثر علیه الماء
 زیرا که بدن انسانده یورله تنده معدنه غلبان ایدن قدره کبیدر که بخاری اکا مرتفع اولور پس بخار معدنه
 کثرتسدن یورکه سواد و نفیر و نکدر کاور و اما ایکنجی آفت بودر که تحقیقا کثرت الکلیه اعضانک قشقه و هیجانی
 و فصول و فساد انبعافی و اردر زیرا که انسانک بطنی شبعان اولسه عینی مالایه بی یه نظار ایتمک واذنی اتی
 استماع ایتمک استرولسانی مالایه بی سوبانک ویدی اتی طوعق و یاغی اکا کتک استروفر حشمتن قضا ایتمک استر
 واکر بطن انسان جامع اولسه انک اعضا سی جمله ساکن اولوب بر نشنه یه طمع ایتمک و مالایه بی اولان فصول
 و محرمانه کتیه زیرا که بطن بر عضور که اکراول جامع اولسه اعضای بدن شبعان اولور و اکراول شبعان اولسه
 اعضا جامع اولور و اما اصل انسانک افعال و اقوالی طعام و شرابی حسیجه دراکرا کاکرام طعام داخل
 اولور سه اندن حرام افعال و اقوال صادر اولور واکر فصول حلال داخل اولور سه مالایه بی اولان افعال و اقوال
 خارج اولور که نه طعام و شراب افعال و اقوالک تخمیدر که بونلر اندر دن وجوده کاور و اما اوچجنی آفت بودر که
 تحقیقا کثرت الکلیه قلت فهم و علم و اردر زیرا که * فان البطنه تذهب القطنه * دینمشدر و اگر دنیا و آخرت
 حاجت لرندن بر حاجت مراد ایلر سن تالی قضا ایتمکجه بر نشنه ساول ایتمه سن زیرا که بخار غدا احباب فهم
 و زکار در و اما در دینی آفت بودر که تحقیقا کثرت الکلیه قلت عبادت و اردر زیرا که انسانک کالی کثیر
 اولدجه بدن قلیل اولوب نومی غلبه ایدر و حواس و قوا سنه قوت کلوب توجه طاعتدن آواره قلوب تابش

لا شئ لا شئ کبی یا تو باریقه کید روح بویکم عبادت بر صفت در که انک دکانی خلوت در والای مجاهد اندر
 و اما بشی آفت بود که تحقیقا کثرت اکاده فقر جلالت عبادت و اردن تنگیم حضرت صدیق اکبر رضی الله
 تعالی عنه دیدند که اسلامه مشرف اولدیم وقتدن بو آینه دکن هرگز شعبان اولمش دکام تا کیم ریک
 عبادتی لذتدن محروم اولیم و اولزماندن بوزمانه دل صردن فاقمش دکام تا کیم ریک لفاسی اشتیاقندن
 فقرت بولیم و بر کمال محقق دیدند که طاعتک الذوا حلاص جانمان اولزمان بولور که جوع و ظمه آدن بطمن
 طهرمه ملتصق اولور * بیت * کرواین انبان زمان خالی کنی * برز کوههای اجلائی کنی * و اما التبی آفت
 بود که تحقیقا کثرت اکاده حرامه و شمع خطری وارد رزرا که حلال سکا کلز الا که آزاد کاور و حرام ایسه
 هرجهتدن جوق کاور تنگیم حدیث شریفده * ان الحلال بأتیک قطرة قطرة وان الحرام بأتیک کالسیل
 جزاف جزاف وارد اولور و اما بدنی آفت بود که تحقیقا کثرت اکاده اولام کولی تحصیل ایدوب
 حکمتنه المغله نایسالی اصلاح و مهیا قیلغله نالشیالی طایغ و هاضم اولغله راده اندن خلاص و فراغ بولغله
 خامه باندند و اولادن امر اض و علادن سلامت قالمغله شغل قلب و مشقت بدن وارد رز تنگیم حدیث شریفده
 در درک اصلی تخمه و هر دو انک اصلی جوع اولدیم و وارد اولمش در و نولردن بشقه ناسدن طعمه طلب دنیا
 و اشتغال اکل ایلدیم و اوقات وارد و اما سکر زنجی آفت بود که تحقیقا کثرت اکاده شدت سكرات موت وارد
 تنگیم حدیث شریفده * ان شدة سكرات الموت علی قدر لذات الدنیا و من لذات الدنیا الا کل و الشرب فن اکثر
 من هذه فقد اکثر من ذلك * وارد اولمش در و اما طغ و زنجی آفت بود که تحقیقا کثرت اکاده نقصان آخرت وارد
 تنگیم حق تعالی (ادبهتم طیباً انکم فی حیوتکم الدنیا) یورمش در و جلالت دنیا سحرارت عقبا اولدیم طعمه و مشرد
 زیرا که دینادن لذت الدینقل قدر آخرت لذتی سنگین نقصان بولور و کثرت اکل ایسه لذات دینادن عدولتور
 و حضرت عمری خلدین ولید رضی الله تعالی عنهما دعوت ایدوب انکچون بر طعام نفیس مهیا ایلد کده
 امیر المؤمنین اکادیمش در که چون بوطعام نفیس بزم ایچوندر پس خبز شعیر ایلد شعبان اولدوب آخرته کیدن
 فقر ایچون نه وارد در حضرت خالدر رضی الله تعالی عنه اکاجواب ایتمش در که یا امیر المؤمنین انل ایچون جنت
 وارد پس حضرت عمر رضی الله عنه یورمش در که انل جنتله فوز بولمش در و دینان بوطعام بزم حظمز
 اولدیمش در انل بزدن تباعدا ایدوب فوز عظیمه قائل اولمش در (بیت) نعیم خلد حلالست بر کسی صائب
 کدمت و لب نعیم جهان نیالاید * و اما اوقتی آفت بود که تحقیقا کثرت اکاده عار و ملامت وارد که
 طلب شهوت و اخذ فحشلی ترک ایدر زرا که دینانک حلالی حساب و حرامی عذاب و لذتی سراب و زینتی
 تباید و اوقات عشره بود که نهایت بولمش در و اهل هدایت ایچون بری دخی کفایت بولمش در پس طالب عرفان
 کثرت اکل و مداومت شبیدن اجتناب ایدوب اوقات مذکورده دن آزاد اولور و تقابل اکل اعتیاد ایدوب
 کرامات ایلد لاشاد اولور زرا که کثرت اکل صحت بدن و نشاط قوی و قوت حفظ و صفای خاطر و انجلائی قاب
 و نور و ان وسرعت کار خفت مؤنت و اسکان قناعت و تذکر جوع یوم قیامت و تیسر توجه و حصول
 حضور و مداومت عبادت و حفظ وضوء و کن ایشار فضل طعام و تطیب قلوب فقر او ایسام و یونک امثالی نیجه
 کرامتاری وارد و اما تقلیل اکل تحصیل نیجه طریق وارد بر طریق بود که کثرت اکل آفات مذکورده من
 نامل قیله من و بر طریق بود که کثرت اکل کرامات و منافعن تذکره اکامائل اوله من و طریق اخری بود که
 مهیا بولسان اطعمه نک انفسن تقدیم ایدوب من و طریق اخری بود که بر نوع باغلی طعام اوزره اقتصار ایدوب من
 و طریق اسلی بود که بر کون بر نیجه ده بر که تا اول ایدوب من و طریق اخری بود که کول و جیهان الله تا اول
 ایچوب تنه ایدوب من و طریق اخری بود که وزن ایلد یوب ایچوب کونده بر در هم نقصان ایدوب من تا کیم الی
 درهم فله رباعیات *

نفس منی جوق بکله ایلر مرغ
 از یوب از ایچسم اوله کوکام خرم
 نفس منی المامده فرصت بکار
 چون سفره بولور اودم چکوب امکار
 اغر لیسوب اولورم اسم دایکم
 جسم هم اولور خفیف و جانم بر دم
 چون سفره بولور اودم چکوب امکار

ترغیب ایدر افراط بک ایچم بکار
 هر لقمه که تن شیره بر سن اخی
 حیوانه و بر اول لذت آب و نای
 هر لقمه که لذتیه بولدم ذوقی
 حیوانه و بر اول نای سنای خقی
 دشمن منی دوستدن الی قورا کلر
 غفلتله طولوب کوکل اولور ظلمانی
 حتی الی باد ایدوب بی قوت جانی
 اول لقمه منی کشکه بولسه دشمن حلقی
 جان لذت ال کوکادن استه حتی

نوع نامن * جوعک قسامن و حال و مقام من یلدر بر ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که جوع
 سهری متفقد رتبه کیم عزت صحتی متفقد در و جوع ایسه ایکی قسمدر بری جوع اختیار ایدوب اول جوع
 سالکدر بری جوع اضطرار ایدوب اول جوع محققدر بری که محقق تجویع نفس ایلاز کن بهض کره تقابل
 اکل ایدر اگر مقام لایسته ایسه یا کر مقام هیسته ایسه اکل زیاده کثیر اولور پس محقق ایچون کثرت اکل دلیل
 اولمش در که مشهور دلزدن عظمت حالیه کوکالرنه انوار حقیقتک سطوانی صحت بولمش در و انل ایچون قات اکل
 دلالت ایلمش در که انلر مشهور دلزدن مؤلفه حالیه محادشه وجود و صحت بولمش در و انل ایچون کثرت اکل
 دلیل اولمش در که انلر حق تعالی بدن بعید و یابندن مطرود اولوب انلر نفس شهوانیه بییه تسلطیه استیلا فرستن
 بولمش در و انلر ایچون قات اکل دلیل اولمش در که انلر کوکالرنه نفحات جود الهی طولوب انلری بدلتی
 تدبیرندن مشغول قیلمش در و افراط اولیان جوع ایسه هر حال و هرجهتله سبب و داعیه در که سالکین احواله
 واصل و محققین اسراره نائل اوله لکن جوع افراط اولدیده اول هوا نفسی بادی و ذهاب عهله مؤدی و فساد
 مزاجه باعث اولور پس میندی اولان سالک سبیل اولمز که نیل احوال ایچون تجویع نفسده افراط ایدوب
 لکن اکامته من اولان بود که استقامت صیام ایلد تقابل طعام ایدوب دلیل و نههار مایینده اکل واحدیه
 ملازمت ایدوب و بر هفتده ایکی کراهت ایدوب و ادامک اعنی طعامک یا غلیسن تسلول ایدوب اگر متفع اولقی
 و معرفت و محبت بولقی دیر سه بویجه ایدوب تنگیم * رب محضه شرم التخم * دینلشدر و جوعک حالی و مقامی
 وارد زما جوعک مبتدیه اولان حالی خنوع و خضوع و مسکنت و ذل و اذیت وارد و سکون چوارح و عدم
 خواطر ریه در و اما محققین ده اولان جوعک حالی رقت و صفادرم و مؤانسه و ذهاب ماسواد و عزت الهیه
 و سلطنت ربانیه ایلد اوصاف بشریتدن تفرع در و اما جوعک مقامی مقام صمد ایدوب و ایل بر مقام عالیدر که
 انک احوال بیجیه منی و امرا غریبه منی وارد پس مصاحب همت و مقارن عزیت اولان جوعک فوائدی
 بودر عامه نک جوعی دکل زرا که عامه نک جوعنده صحتله صلاح مزاج و تنعیم بدنندن غیر بر فائده بوددر
 و جوع انسانک بر خاصه منی هم بودر که مورت معرفت شیطاندر * رباعیات *

اجلقد بونفس ترک ایدر نیایی
 اجلقد بولور بوجان و دل مولایی
 کوکلی کوزی اوبانق ایشی عبرتدر
 هر درده شفا در اول تنه صحتدر
 اجلقد یوغ اول زبان که طوقلقده عیان
 طوقلقده مرخله کرک جوق دره ان
 جان صاعلغی دل خوشامنی بول سن اوله
 کیم ایکی جهان سعادتدر بویه
 قوی خوابی کوکاده هر نهانی سیرایت
 در بار ایچوب صفای جانی سیرایت
 اما که کوکل امانه در خوش سیران
 پس جوعدر اهل حقه حقدن احسان
 هم حال و مقام اولیاد در آجاق
 اجلق که طوق ایلر اول و اعضایی
 هم اجلق اچار رموز هر معنایی
 ناندن بوش اولان کشته بر حکمتدر
 اجلق که تمام خفت و عفتدر
 حتی از بی ایلد بطنه حلقی میزان
 آجاقدن اولان زبان به سدر بر نان
 حتی بک آز بی آزایی آرسویه
 هر نه دیله سن کوکاده بول ذوق ایلد
 بنشد ایلد دهانی بوجهانی سیرایت
 حتی آچه بوز کده چون دهانی سیرایت
 نفس اماره کرچه اجلق اولمش زندان
 اجلقد کوکل صفای بولر لذت جان
 حقا که طعام انیاد و آجلق

هم صفوت قلب اصفا در آ جلق
حقا که صفای امفیا جوع اولش
هم فطنت درای اذکیا جوع اولش
جوق او یومق اولدی علم و فضل هادم
شب قائم و کوندزی دخی اول صائم
حق حق ایچون نهار و لیل اول قائم
اولدجه بونفس حی کوکادر قائم

هر درده دوا و خروش نوادر آجاق
تقوی و رشاد اتقیا جوع اولش
بل ذرره جای ارتقا جوع اولش
نوام و کول اولور علیل و نادم
تامیبع علم و فضل اوله سن دایم
اولمزدن اولوب سن اول غمندن هادم
نفس اولسه کوکل بولور حیات دایم

(فصل ثانی) ارکان سته راه عرفانک ایکنی رکنی اولان تقلیل منامک فوائد و منافعی اون نوع الیه بیان و عیان ایدره نوع اول تقلیل منامی آیات قرآنی و احادیث قدسیه الیه یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حق تعالی عنایت الیه عبادتی غفلتدن حضور سینه دعوت ایدوب فضائل احیاء الیه بی جلدیه طیور مشدر ته کیم کلام قدیمده یور مشدر * الصابرین و الصادقین و القانتین و المستغفرین بالا حصار (والذین یبیتون لربهم سجدا و قیاما) بالیه المزمی قم اللیل الاقلیلا نصفه و انقص منه قلیلا اورد علیه ورتل القرآن ترتیلان ربک بهلم انک تقوم ادنی من ثلثی اللیل نصفه و ثلثه (ومن اللیل فاسجد له و سجده لیل طویلا) و من اللیل فتجد به نافله ثلث عسی ان یمکن ربک مقام محمودا و یمکنه کیم زبورنده یور مشدر (تجدد فی سواد اللیل عبدی) قریبا منک فاطلعتی تجدنی و حدیث قدسیده یور مشدر * یا ابن ادم کیف تطمع فی انجلاء القلب مع کثرة النوم فاعرف نومک الی القبر و اطلب نور قلبک فی قلبه النوم و سهر اللیل کذب من ادعی محبتی و اذا اجنحه اللیل نام عنی و بر کامل دیشدر که

(بیت)

عجبا للحب کیف ینام
او یومه سن بر کجه ای مهلقا
دل کونشندن کجه چون کرم اوله
بر کجه صبر الیه بره قویه باش
کوندز اولور کسب و کجه عشق یار
خلق واروب اویقویه دوشلر کورر
حق دیدی داوده بنم عاشقم
عاشق اولور طالب خلوت که تا
خواب کران تشنه به ممکن دکل
حق ابر هر کجه حقندن خطاب

کلی نوم عبلی الحب سرام
تاسکا یوز کوستره کجه بقا
بویکی چشمک آچه اول نوتیا
مرغ سعادت قونه تا باشکا
عاشق ایدر هر کجه ذکر خدا
بولش او یانی کرم کجریا
کجه او یوما زیکا ایلرنا
کوستره دلداره دلندن رضا
او یوسه دوشده کورر اول عینما
قالق و توجه بکا قیل بول هدا

(نوع ثانی) فضائل قیام الیه الیه یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم امتنه شفقتله قیام الیه ترغیب ایدوب هر کجه کان ندای خدای طیب و ور مشدر ته کیم احادیث شریفه متشابه سنده یور مشدر هر کجه نصف اخیری فالده قدح حق تعالی - هادینا به نزول ایدوب دیر که (من بدعونی فاستجب له و من یستثنی فاعطیه و من یتستغفر لی فاغفر له و یور مشدر که هر کجه منک اولدی ثلثی کجیدیکی حینده حق تعالی محادینا به نازل اولوب تا جفر مضی اولغیه دلده دیر که * انما الملت انما الملت من ذالذی بدعونی فاستجب له و من ذالذی یستثنی فاعطیه و من ذالذی یتستغفر لی فاغفر له) و یور مشدر که نصف ایل بکر کده حق تعالی محادینا به نزول قیلوب تا صبح متغیر او انصیه دلده دیر که * یهل من سائل یعطیه له هل من داع یتجاب له هل من مستغفر یرفع له * و یور مشدر که کجه ناک ثلث اخیره حق تعالی - هادینا به نزول ایدوب دیر که * من بدعونی فاستجب له او یستثنی فاعطیه من یستغفر لی فاغفر له و لا یظلم (بیت) ندای ایدوب کجه ارواحه دیر ایدوب (بیت) کجه بدین بیان بولور کاده حضور) و یور مشدر که عینانی تمام رنایی لاینام

عن رب لانام (بیت) صباغ بانی اوزره یا قوردی قبله استقبال ایدوب * هر نفسده اچلوردی اسکایک غیبی قیو * و یور مشدر که صباح اچلدی بی وقت او یومق رزق مانده روغملری جامه درو حیب اکر صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لرینک مؤذنی بلال حبشی رضی الله تعالی عنه حضرت لرلی هر کجه وقت سحرده حسن صوت ایلدوبش بیی او قوردی

تَبَقُّوا تَبَقُّوا يَا نِيَام
لَيْلِكَ قَدَاسِرْعَ فِي الْإِنْمَامِ
رَبِّكَ يَدْعُوكَ إِلَى بَابِهِ
أَجِدْنَا الْهَادِيَ عَلَيْهِ السَّلَام

قد هزم الفجر جنود الظلام
يا من قد استغرق في نومه
فاستله العفو بغير انتقام
صلى على سيدنا المصطفى (نظم)

جهانی عشق الیه شوراکه بعد نصف اللیل
جو ما هتتاب شب ایلر شراب عشق طهور
شراب عشق ایچر نایی صاف اولان کجه لر
شراب وحدتی سیر الیه ما هتتاب ایه شب
براق اهل دل اولش چور و شنائی ماه
بوخالک زمین پر شراب وحدتدر
او یومه شب نظر الیه جهانه ای حق

زمانی بزم حضوراکه بعد نصف اللیل
بیاله سن لب حورا که بعد نصف اللیل
اویان کواکده سروراکه بعد نصف اللیل
ظلام ایه دخی نوراکه بعد نصف اللیل
عروج روحی ضروراکه بعد نصف اللیل
ای شراب طهوراکه بعد نصف اللیل
جمال عشق ظهوراکه بعد نصف اللیل

نوع ثالث * تقلیل منامی و کجه قیامی و نوم کرامی و غفلت عوامی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که تقلیل منام توجه مولاده اهتمامدیر زیرا که نوم عوام غفلت و اذمه ایدوب غفلت ایه دله ظلامدیر و طالب عرفان ایچون کجه او یومق حرامدیر زیرا که انک مطلوبی قیوم لاینامدیر (شعر) دع النوم ان النوم للفضل هادم (ولا ترض من دنیاک بالا کل والنوم * فکن ساهرا باللیل و اطلب معالیا * اذا کنت ترجوان تسود علی القوم) اما نوم عارف مشاهده و مراقبه درو ارواح الیه معارفه و ملاطفه درو احباب الیه معانقه و مواصلا در سهر عاشقده نعمه تدور و نوم المدن استراحتدر سهر ایکی حیانتد بریدر جوع و سهرله کوکل دیریدر سهر عیون مخ عبادتدر و انبیاء سحر علامت سعادتدر ذکر الله الیه سهر لیل عبادت ابرار و عادت ابرار در ذکر الله الیه سهر عیون صنعت مشتاق و دولت عشاقدر ذکر الله الیه سهر لیل غنیمت رجال و فرصت ایدالدر ذکر الله الیه سهر عیون ریسع نزعت اولیا و سعادت سعادتدر ذکر الله الیه سهر لیل تحفه عارفین و دفتنه کاملیدر (نظم)

چون کاور شب وقت خلوتکاه اولور
خوابی قوی مهتاب ایکن ای مه پرست
اویقو بجزرنده قو خلاق اولسه لا
عاشق ایلد آرزو شب خلوتن
دانه جان جسم الیه چون کاهدر
قوللرله شب قیل و قالی غرق اولوب
شب نزول ایلد چو سلطان مجتبه

قبلة عشاق و جسه ماه اولور
ماهدن اکاه اکاهمراه اولور
اویه و سز و قتی الا الله اولور
کیم اکاشب و صلت ناکاه اولور
جسم او یورسه دانه بی کاه اولور
وقت الهامات شاهنشاه اولور
جمله سوزحق اودم کوتاه اولور

نوع رابع * موجب تقلیل منام اولان قیام لیلک فوائد و فضائل یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که سهر مایه معاد غز کجه لر در و نامدن عزیز و دوست الیه خلوت غز کجه لر در کجه عاشقده درد داشیدر کجه عارفده سهر داشیدر کجه عاشقده درد آرزو کجه عارفده باشی دارنار کجه روز غیر روز کاملدر و معاد نلینه شمسی نازلدر هر کجه اول کونش طلوع ایدر * کن خلقی بحر نوم آلور کیدر هر سحرده هر مراد

حاصل از اول وقت ایچی اوپوم مشکدر و سحر وقت مبارک ساعت در اول ساعت بیدار اولان اهل
سعادت در سحر وقت عاشق خواب از غفلت عارف را که در سحر وقت بیدار اولان اهل
اول زمان بیدار اولان ذوق جان و صفای خاطر بولور لایم بستر لانا (نظم)

اهل عشق دیده سی بیدار اولور وقت سحر	جان اهل دل طولی اسرار اولور وقت سحر
شهر دل بی کثرت ناجنس تم سادر کجه	بزم جان بیزجت اغیار اولور وقت سحر
رفع ایدر دلدارو جهندن تقابن وقت صبح	ای سیر ایلر اوکیم هشیار اولور وقت سحر
مرد دل خواب ایچره غافل دولت بیداردن	عارف اکاهه دولت یار اولور وقت سحر
پرتو خورشید وجه دلبره مشتاق اولان	اهل حالک کوکای پرانوار اولور وقت سحر
حق ندایلر که هل من سائل هر نیم شب	کیم نه استرسه او بر خوردار اولور وقت سحر
باب احسان خرافع اولمق استرسن سکا	دل قوسن بکامک خوش کار اولور وقت سحر
اول که اکل و شرب اولور شغلی کجه کوند زهمان	اوبی لازمدر اکایم یار اولور وقت سحر
حق بیدار اول سحر وقتند تنبل اوله کیم	اوبومق انسانه عیب و عار اولور وقت سحر

نوع خامس * تقلیل منام خصلت کرام اولدیغین یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه افضل اولیاء الله صلیق
اکبر رضی الله تعالی عنه حضرت تری هر کجه بعد صلوة العشاء برایکی ساعت قدر اهل بیتله محبت ایدردی
بعده اهل اولادی یا تدرقه کندی قانقوب تجدید وضو ایدردی وایکی رکعت نافله قیلوب مجاهده اوزرنده
جالس اولوب خشوع و خضوع ایله مراقبه کیدردی تا صبحا بر ساعت مقداری قالدده مبارک باشن
قالدروب برکه آه ایدردی و اول تا وایله شریفندن بر نور ظاهر اولوردی که انک شعاعندن بیت شریفی ضیا
بولوب دیواری طیفنده اولان صمان آشکاره و نمایان اولوردی و اتدن قانقوب اون رکعت تجدید و اوج رکعت
وترغازی قیلوب اهل و اولادن ایضا ایدردی بعده صبح اولدده سنت صبحی قیلوب اتدن جامع شریفه
کیدردی برکسه بر جاریه المیش و انکله بعد العشاء تا قالمش واکا جامه خوابی دوشه کیم نام اوله یم دیدکده اول
جاریه دیمدر که ای مولی سنگچون بر مولی و ارمیدر انامی دیمدر که بلی بدخی بر عیدم که بنم ایچون بر مولی
وارد برس جاریه می سوال ایتمشدر که اول مولی نام اولور ای اغاسی جواب ایتمشدر که بنم مولام برسی
قیومدر که ابد انام اولمز برس اول جاریه اغاسنه عتاب ایددیمدر که یاسن هیچ حیایا تجزمین که هرگز نام اولیان
مولی حضورنده یا قوب اوپورسن پس بو نکته انک قلبنه تأثیر ایدوب قیام ایلی کندوبه عادت ایتمشدر و اول کسه
عمری اولدجه مفرات و لحافه کیر میوب تقلیل منام ایله اوایم تبه سنه یتمشدر زیرا که اولیا یوانه کیدن اوج
خصلتله کشمدر اولابر سنه ییز الا که فقه عندنده اکل قلیل ایلر نایس اوپومز الا که غلبه عندنده نوم خفیف
ایلر نالسا تکلم ایترالا که ضرورت عندنده مختصر سویلر کیکل که نوی کشمدر انک جانی علیل و امری عسیردر

(نظم) ای دیده ندر اوبوقل اوپان کجه لده	کوکبلرک ایت سیر سیران کجه لده
باقی هیئت عالمده بو حکمتلری سیرایت	بول صانعنی اول اکا حیران کجه لده
چون کوند زاولورسن نیجه اغیار ایله غافل	قوی غفلتی دلداردن اوتان کجه لده
غفلتله اوپومونه روا عید حقیقه	شفقتله ندایلیه رحمان کجه لده
جمله کجه بی اوپومه قیومی دورسن	ناجی اوله من حی ایله ای جان کجه لده
عاشق اولومز کجه هم من اوپومه کیم	کوکلک کوزینه کورینه جانان کجه لده
دل بیت خدایان بالک ایله سوادن	قصر نه نزول ایلر اول سلطان کجه لده
آزبی آزوبی حیرته وارفانی اول اندن	بول جان بقا اول کاهه من کجه لده
ایچون اول خفته مقارن کجه کوند	ای حق نه یار عشق اودینه بان کجه لده

نوع سادس * نوم مذموم و کثرت شوم اولدیغین یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر و که نوم

غفلت مذموم و کثرت کسل و شوم در زیر که نوم عوام تعطیل اعضای بدن و تضرع اوقات عمر ایدندر
نه کیم حق تعالی کلام قدیمده * وهو الذی یوفیکم باللیل * ییورمشدر که نوم اخ الموت اولدیغین بزه
طیورمشدر حق تعالی غائب اولان اهل حسرت و اهل حسرته نوم هم بر صیبتدر و عارف ایسه حاضر
حسرتدر و اهل حضوره نوم توجه و لذتدر اول نوم که حضوردن غفلتدر اول موجب طرد و بعد و ندامتدر
و مورث خسران و جهالت و ملامتدر و علم و حکمتدن محروم اولغه علامتدر زیرا که عارفک لذتی حضوره عزتدر
و حیاتی محبتدر و علامات محبت مولی اوج خصلتدر که مریایلی و حسن مقال و ثناء و ذوالجلالدر پس نوم لیل
اعراض و وبالدر اگر نوم بر لذتی نعمت اولسه ایدی البته جنتده هم نوم اولوردی حال بو کیم جنتده بولمز
پس نوم غلبه ایتمکجه اکالتفات و اعتبار اولمز زیرا که انکله تحصیل کمال قیلمز (نظم)

عزیز باشکچون کجه یار ایچون اوپومه	او غورله لیلی فلکدن شکار ایچون اوپومه
چون اوپولن کجه ییک کجه حظنقس ایچون	برایکی شب نه اولور یار غار ایچون اوپومه
لطیف یار ککه هرگز اوپوماز انک ایله	حضور ایدوب کجه لراول شکار ایچون اوپومه
حلال اولور ای اغرابی خسته صاحبه	ترجم ایله بوقاب فکار ایچون اوپومه
خدا دیش که بنم عاشقم کجه اوپوماز	حب ایدرسن اگر شب او عار ایچون اوپومه
ایتمکچی که شب کام آور خوعشق	بوعشق پادشه کامکار ایچون اوپومه
هزار که دیدم حق حق کل کجه ل	بوغ اولدیغک ییله من تا و اوپوم اوپومه

نوع سابع * تقایل منام جلا قلوب انام و کل بصیرت کرم اولدیغین یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
اهل الله دیمشدر که مجاهده سز مشاهده اولمز زیرا که مجاهده قیلن مشاهده بولمز و کوکای کوزی ایچون
اما مجاهده ایدن ایچون مشاهده حاضر اولور استرسه مراد ایلسون استرسه ایتسون مشاهده بی بولور پس
مشاهده حاصل اولنجه دل مجاهده لازمدر و مجاهده بی مراد ایدن جوع ایله سهره ملازمدر زیرا که مجاهده
ایدن طالب عرفان تقلیل طعام ایله تقلیل منام ایلد کده انک بدتنده اجزاء عناصردن حاصل اولان اخلاط
اربعة اریسوب از قالور و ذکر الله ایله اجزاء بدنی لطافت بولدده کوکای حجب عناصردن مبرا و لباس بدندن معرا
اولور و نوی حالنده عالم برزخه واروب راحت بولدیغی کبی یقظه حالنده هم برزخه وهم ملکوتیه مطلع
اولوب هم راحت وهم سعادت بولور پس اعتدال منام راحت بدن اولدیغی کبی راحت جان دخی اولور
نه کیم حق تعالی قرانده * وجعلنا نومکم سباتا * ییورمشدر نوم انسان اعتدال اوزره یوانسه راحت بدن
و روح اولدیغین طیورمشدر اما طالب عرفان ایتدا حالنده خواب و راحت قیوب ظلمات شیده عین حیات جانی
مشاهده ایله کورمشدر (نظم)

صلح و صلاح اولدی بو غوغای شب	اولدی چو صحرای بزه در بای شب
شاهد غیبک تنقی کجه در	عاشق روز اولدی هم تنای شب
استزایقوی بقار خوابدن	ایلمه بودیده قماشای شب
چوق دل پر نور نیجه جان بالک	اولدی خورشید مولای شب
دیک سیدر کوزه شب ظلمتی	دادمه دل لذت حلای شب
کوند زاولور کچه سودای کار	یشقه صفادرله سودای شب
باغدادی شب دست چوهر کاردن	حق ایدر صبحه دل احیای شب

نوع ثامن * نوم انسانک اسرار و فوائدن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که روح انسانی
عالم علویدن بو عالم سفلی به غریب کشمدر و نفس حیوانیه نک امورنی تدبیر ایله مشغول اولمشدر و انک منفعتنی
جلب و مضرتنی دفع ایچون اکالتلق و بدنه توجه قیلشدر و اول حیثیتله بوجهان ضیق و حرجده مجبوس
قالمشدر پس بوجهه نوم حاصل اولدده اول روح علوی کندی عالیه کیدوب ایکی دوری فائده بولمشدر

اولی قائده بود که بوعالم شهادت اولان غربت زحمت نندن تمامیه راحت بولوب تدبیر امور بدندن فارغ و آزاد اولسدر و اول عالم افتاده ملاقات ارواح ایلد ذوق و حضور ایدوب مبداء و معادیه صحبته کیدوب و طننه امین و مسرور اولسدر و اینکجی قائده بود که روح علوی کندی و طننه واروب عقل اولدن بعض اسرار و مطلع اولد قده عالم برزخده محبوس اولدیه اندن واسطه ایلد نیجه معانی تحصیل قیلشد که عالم شهادتده اولان امثالیه وضوح یولسدر و سر تعبیر واقع بود که تنبیه امور ماضیه و تبشیر احوال آتیه رؤیای صادقه ایلد معلوم اولسدر و اگر روح نام برزخدن کیدوب عقل کاه مقابل کادیه اولدی واسطه مشاهده ایدوب الماسات آلسدر و نوی یوی کبی یقظه اولوب مراقبه ایلد بحر مکاشفه به طالمشدر پس بدن انسان بر تخته بند مثالیدر که نوم حالده روح روانک اندن آزاد ایدوب غیر منزله کتور رزنا کیم بوجهات سته دن غیر بر منزل و بوعالمدن ایجری بر شقه عالم اولد یقین و ورب یقین ایلدیه کیم اندن کلمشدر و نه عند الموت اول عالمه کیده چکدر پس آندن بوعالم اسفله میل ایتیموب اول وطن اعلایه محبت قبله واکار و ج واصلنه رجوع ایچون متوجه و مترقب اولد و مجاهده ایلد کسب مشاهده ایدوب معرفه الله مرتبه سن بوله تا کیم محبه الله دولته نائل اولد و نوی حالده بلکه موتی وقتنده بیلد عالم برزخده قالمیوب ملکوتیه ایجری کیدوب کاه بیلد و سعادت اتم و حضور اکامیر اولد (رباعی) سر کشته دلایدوست از جان راهیست ای کم شده آشکار و پنهان راهیست کرش بهت بسته شود بالمدار کز قعر نه سادت سوی جانان راهیست بر کاه سل زواری کتر شدن ملول اولد قده ای یاران اذکن کزله بر ساعت قدر و وحدته و ارایم دیر ایش و یا قوب خرقه سن باشنه چکوب اوپور ایش زیرا که بصیرت کوزی کشاده اولان کاه لاجسمی هیجوع ایدر و روحی کندی عالیه رجوع ایدر و حضور حضرتده خنوع و خضوع ایدر و مبداء و معادیه اولان عقل کاه کیدر (نظم)

بو کشف ایچره چون اور روح لطیف بادبای خبانه اولدی سوار دیده من بومدی بوجهاندن او جان بلی جانان یوز شه جان کوزنی ینه جاتده بولدی جانانی وصف اولنیز جمالله کوردی قلب عارفده ظاهر اولدی اونور	قیلیدی بر لحظه خوشه خواب خفیف غیب صحرالزنده قیلدی شکار آچدی حسنی نقاشی جانان اچه من یومیمان جهان کوزنی ینه تختنده کوردی سلطانی کرچه چشم خیالله کوردی قیلیدی اولکی صورتیه ظهور
---	---

(نظم) دون کجه ناروزانین جان خیال یارایدی لذت گفتار جانان جانده قالمشدر هنوز واه کندی خاطر مدن نه دیدی دوشده بکا روز چخمه مده شب مظلمدر اول رخسار من نوم اهل دل حضور حضرت دلدار اولور عارفک چشمی اوپور قلابی اوپور عشقه خواب خوش اولسون حلال اول عینه کیم دوشده کوردی	کوزلرم کرچه اوپور دی عقل و دل هشیارایدی الله الله اول نه شیرین اب شکر کفته یارایدی کرچه کارم تا صحر اول سوزلری تکرارایدی ای خوش اول شبلکه چشم دلده اول رخسارایدی چونکه هر دم آرزومی دلده اول دیدارایدی کیم از لدن عشق اکا هر حالده یار غارایدی ای کیم حسنی انکچون بر زمان یسارایدی
--	--

نوع نامع) حقیقت منام نه اولد یقین و نفوس عوام برزخده قالد یقین و ارواح خواص ملاک و نه بول بول یقین یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که حقیقت منام اودر که بطور مثالی غدا یورک طمر لینه رخاوت و ربوب انک بخاری دخی یورک ایلد دماغ ارانده حائل اولد قده کوکل دماغ ایچنده تعقل و تصرفدن معزول اولور و حواس اعضایی بدن دخی حس و حرکتدن قاور و عرق کیدیه چیم بدن مغنی اولوب نشو و نما بولور و نوم انحق بدلت بوجالتدن عیار تدر که هر کسه عارض اولور و طوبیت و غدا موجب نوم اولد یقین تدر که کثرت شراب ایلد نوم ثقیل حاصل اولور و بیلغمیه غفلت و نسیان از دیاد بولور پس اگر ناغافل قلابی

نفسیه مقید ایلدیه کندی کمالی کسبده توجه بدن معطل اولور و عالم برزخده حبس اولوب خیالات رؤیای واضغات احلام ایلد قاور و کرنا تمک کوکلی روح مجرد ایلدیه برزخدن کیدوب عالیه ایجری کیدوب حضور ایدوب اصلا نام اولور و نوم بدن بویه قلبی هرگز معطل قیلر و بوجه و ترقیدن بر نفس خالی قالمز پس نوم نفسانی تعطیل و غفلتدرو نوم روحانی حضور حضرتدرو نوم جاهل موت حاضر در و نوم عارف کثاد خاطر در و نوم عوام ادبار و غر امدرو نوم خواص توجه نامدرو نوم ناقص تضییع اوقاتدرو نوم کامل اب طاعتدرو بر کمال اهل دل بر تکیه مده اون کون مسافر قالب هر کون اون آدم طعم سن ییوب طول ایل اوپوب طول نهار سو یلر ایش پس مریدان انک یورفت اکلندن و ثقلت نومندن و کثرت کلامندن نفرت ایدوب تکیه شیخته شکو ایلد کده اول شیخ اول مسافر دیه تدر که ارکان طریق اولیای کرام تقلیل طعام و تقلیل منام و تقلیل کلام ایکن سن مثل عوام کثرت طعام و کثرت منام و کثرت کلام ایلد مبتلا اولوب قالمشدر و بویه تکیه اهلنه کلوب بار کمران اولد سن پس اول کامل مسافر یوسوزدن وافر تعجب ایدوب اول شیخ جوان و یروپ دیه تدر که اگر بزدن تشکی ایدن مریدان اهل عرفان اولسه لردی بدل تشکی بزدن تشکر ایدر لردی زیرا که بر طعام اکل ایتیموب نور اکل ایدر و نام اولیوب حضوره کیدر و ملا یعنی سو یلر یوب حکمت سو یلر پس اول شیخ انصاف و قصورنه اعتراف ایدوب اول کاملی اول تکیه مده مقیم ایدوب کندی اکامرید و ندیم اولسدر و انک اشارتیه نیجه ایام جوع و مسر و صحنه مداومت قیلشد تا کیم اولد خنی اول نور حکمت و حضوری بولسدر اما بویکله واصل اولین عاشق کثرت اکل و نوم ایلد خائب و خاسر قالمشدر (نظم)

نیم شب عشق ایلدی دلدن بکا وافر چه ناز بر ششکله کجه لر تاصبحه دك سوز سوزلر کوندزل غفلتده سن بزدن دخی شب خوابده سن بزی اولد فراموش ایلد کویا که سن نیم شب قاتی اغله در دمله توجه قیلد بکا نوم غفلتدراخ الموت اوله حی اول عشقه حاضر اول هر دم دمیدن بر حیات تازه بول	چوق عتاب ایلدی دیدی عاشق سن ایلد خوابی آز سن ایاغلا ایلش سن جامه خواب ایچره دراز یانه وقت ایلر سن ای عاشق بزه طاقلی نیاز بردخی راجسج دکامن اصله که کل ایتنه ناز تاسنی جذب ایلیم کوتاه اوله راه دراز دیکله هر شب سوزلرم معلومک اولسون چله دراز کجه حتی خوابی آزیات خوابی آزیات خوابی آز
---	--

نوع عاشق) سهرک اقسام و حال و مقام سن یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که سهر نتیجه جوعدر زیرا که معده غدا اولسه او یقوکلز و سهر ایلدیه ایکی قسمدر بری سهر عین و بری سهر قلبد و اما سهر قلب طلب مشاهدات ایچون غفلت او یقوکلزندن انتباه ایدر و اما سهر عین طلب مشاهده ایچون کوکله اولان همتک بقاشنه رغبتدر که او توفیق الهیدر زیرا که عین نام اولد قده غالباً قلبک عملی باطل اولور و اگر عین نام اولد قده کوکل اوپوم یوب عملی حالی اوزره قالدیه اول مشاهده سهر متقدمک نتیجه سیدر که حاصل اولور پس بوسهرک قائده می عمل قلبک استمرار و بقاسیدر و عند الله اولان منازل علیه مخزنه به ارتقا سیدر اما سهرک مبتدیه بلرده اولان حالی تعمیر اوقاتدر و محقه قلده اولان حالی از دیاد تخلق ربانیدر که اول غ غنا با تدر و مبتدیه بلرانی بیلر که نه حالاتدر و اما سهرک مقام قیومیتدر زیرا که حضرت الهیه مده بر اسم قالمز الا که انسان کامل اتی حاملدر و سهرک بر خاصه می دخی بودر که مورت معرفت نفسدرو بر سلطانک برنده می بن سکا عاشق دوعرض حال ایلد کده او سلطان رحیم اوعبدنی بر تنها چهره مده مقیم ایدوب سن بونده بکا منتظر اولدیه بویکجه نصف اللیل اولد قده بن بویکجه کاورم و جله ناسدن محنی سکامه مان اولورم دیو و عد کرم ایشدر و انک اوزر شه چهره قیوس بغلیوب کتشدرو نصف لیل اولد قده صادق الوعد اولان سلطان فتح باب ایدوب عبدی چهره مده کیدوب وعده مده وفا ایتشدر لکن اول مروت کافی اول عبد نادانی یا قوب اوپومش بولدیغیچون انک ذیلنی قطع ایدوب جیهینه جوز و موز و یوب کتشدر یعنی ملعبه صیانی اکا لایق کوروب کادیکن اشهار ایتشدرو صیاح اولد قده اول مسکین او یا قوب ذیلنی مقطوع و جیهینی ملوبوب سلطان کرمیک کادیکن یلوب منامندن بشیمان اولسدر و عمری اولد قده هر کجه مهمان عز یز شه

خواب و راحت فدا قیلت در تا کیم انس و حضور الیه بهره مند اولمشدر

صقین ای یار مهماندار او یومه	کاور دل یتنه دلدار او یومه
تو خواب غفای شب قلبه سیرایت	نیجه ظاهر اولور اسرار او یومه
دیلر من حی و قیومک رضامن	کیجه تنها او نور زینهار او یومه
چو شب اقبال قرخ بولدی عشاق	کوزت سن سنده بول دیدار او یومه
ایدوب تضییع اوقات او یومه خلق	سن ایتمه ضایع اول بیدار او یومه
غم عشق ایله شب قلبی مکسور	کاور تختینه اول جبار او یومه
غم عشق اوله مهمان قومه تنها	اکا و برحق هرنه وار او یومه

(فصل ثالث) ارکان سه راه عرفانک او چنی رکنی اولان تقلیل کلامک فواید و منافعن الی نوع الیه عیان و بیان ایدر (نوع اول) تقلیل کلامی ایات قرآنی و احادیث شریفه الیه بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حق تعالی عبادینه عنایت ایدوب تقلیل کلام عادت کرام و نظام امور انام و مفتاح باب سلام و موجب حضور مدام اولدیغن جمله به طيور مشدر ته کیم کندی حبیبه خطاب الیه کلام قدیمده ییور مشدر (وقل لعبادی یقول الی هی احسن) (وعباد الرحمن الذین یذکرون علی الارض هونا و اذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما) والذین لا یشتمون الزور و اذا امروا باللغو مروا کراما) (واذا سمعوا الا قوا و اعرضوا عنه و قالوا اننا نعلم انک لکم سلام علیکم لا ینتفعی الجاهلین) (یا ایها الذین امنوا لا یسخر قوم من قوم عسی ان یکونوا خیرا منهم و لا انساء من نساء عسی ان یکن خیرا منهم و لا تلزوا انفسکم و لا تباروا باللقاب بئس الاسم الفسوق بعد الایمان و من لم ینب فاولئک هم الضالون) (ولا تزکو انفسکم هو اعلم بن اتی) (یا ایها الذین امنوا اجتنبوا کثیرا من الظن ان بعض الظن اثم و لا تجسسوا و لا یفتب بعضکم بعضا یحب احدکم ان بآ کل لحم اخیه میتا فکرمه و و اتقوا الله ان الله و اب رحیم) (ما یلفظ من قول الا لدیه رقیب عتید) فاما الیتیم فلا تقهر و اما السائل فلا تنهر و اما بجمعة ربک لحظت) (و حدیث قدسی سنده ییور مشدر که یا ابن آدم اذا وجدت فساوة فی قلبک و سقمه فانی بک و حرمانا فی رزقک فاعلم انک تکلمت فی ما لا یغنیک یا ابن آدم کیف تطمع فی الحکمة مع کثرة الکلام فاطلب الحکمة فی صحت القلب و اللسان یا ابن آدم لا تغتیب احدا ابدافان من ترک الغیبة طهرت سریره و طهرت محبته و علی قدره یا ابن آدم لا یستقیم لک دین حتی یستقیم لسانک و لا یستقیم اسانک حتی یستقیم قلبک و لا یستقیم قلبک حتی تسخى منی و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم امتی شفقتیله صیانت ایدوب تقلیل کلام موجب اجتناب انام و مورث نیل مرام و منتج مودت انام و حفظ امرار کرام اولدیغن طيور مشدر ته کیم نیجه احادیث شریفه سنده ییور مشدر سلامت انسان حفظ اسانده در و ییور مشدر که سویلرسن خیر صواب و الا سکوت الیه و ییور مشدر که جرم لسان اعضا دین صغرد و جرمی جمله دن اکبر در و عمل و زالی اکثر در و ییور مشدر که کیم که صامت اولور هر بلادن نجات یولور و ییور مشدر که کیم که کاذب اولور اول خامر و خطاب اولور و ییور مشدر که کذب انسان نجاسات ایدور و کذب اشدی به ناساندر و ییور مشدر که زیاد زاده و بولک خدایه افترا ایدور و ییور مشدر که غیبت اخیت کلام در و اسلامده اولور زنادن اشد حرامدر و مؤمن مفتاح نصرت ایدن منصوره داند و ییور مشدر که مؤمن طعان و لعان وی حیال و لوز نامی تعیب ایدن اول عیوب الیه مبتلا اولد و قیجه اولور و ییور مشدر که قرآنی لحون عرب الیه قرائت ایلر کز و لحون اهل فسق فراغت ایلر کز و ییور مشدر که کلمه طیبیه صدقه در و بسم دخی حسنه در و ییور مشدر که اطعام طعام و کیجه قیام و طبیب کلام موجب رضای رب الانامدر و ییور مشدر که صفای قلب ابکی خصلتده تمامدر بری اعطای فضول مان و بری امساله فضول کلام در و ییور مشدر که کثرت ضحک انسانک قلبن میت ایدر و کثرت مزاج و جلاله کشی ناره کیدر و ییور مشدر که فاسق مدح اولد و قد ربه غضب ایدوب عرشی مهتر اولور و ییور مشدر که وقتا که مؤمنی مواجهه سنده مدح ایدرسن تحقیق الی کسکین استره الیه ذبح ایدرسن و ییور مشدر که کثی لسان حفظ ایتمه حقیقه ایمانی بولور و خدا حقیقون زندانده حبس اولفه اساندر

احوج بر یوزنده بر سنه اولور و ییور مشدر که صحت لسان بر حکمت ممتاز در که انی اسلین پک از در و ییور مشدر که ذکر الاله دن غیری کلامی کثیر ایتمه که قلبک قامی اولور حال بوکیم قلب قامی حق تعالی دن بعید و عاصی اولور و ییور مشدر که طوبی اکا کیم اسانه مالک اولدر و کندی یتنه صغوب ناسدن عزت قیلتدر و ییور مشدر که قضای حوائجه کتمان ایله اعانت کر کدر زیرا که هر نعمت صاحبی محسود اولوب صیانت کر کدر و ییور مشدر که بزجاعت انبیاء امر اولمشدر که ناس الیه عقلری مقدار نیجه تکلم ایدر لم و ییور مشدر که سن بر قومه عقلاری ابرمدیکی سوزی سویلرسن الا که اول سوزا کثرت قننه اولور پس اوله ایلر من و ییور مشدر که قننه نام بولمشدر انی ابقاظ ایدن طرد اولمشدر و ییور مشدر که افشاء امر حرامدر و افشاء ایدن ملامدر و ییور مشدر که بر کسه بر کسه به تنهاده بر سوز سویلر اول سوزانده اما ناسدن انی کسه به دیسونه اول خیانتدر و ییور مشدر که صدور احرار قبور اسرار در و صدیق اکبر رضی الله تعالی عنه حضرت تری قم شریفنده بر حجر حفظ ایدوب پیونده سوزدن تحفظ ایدردی و ضرورت عند بنده طمانی حقیقاروب اندن تلفظ ایدردی و بولساندر که بنی بلالره و قیج اولان حصاره صالمشدر و اباحسان متیقظ ایدردی و حضرت علی کرم الله وجهه ییور مشدر که اگر ابوالقاسم حضرت تری قم شریفندن ایشتمدیکم اسراری بن سزه سویلسم ستر بتم یا نادن حقیقه و ب در ستر که تحقیق ساعلی کذابدر که بونی کیم ایشتمددر ته کیم حق تعالی کلام قدیمده (بل کذبوا بآمالهم یحیطوا به) ییور مشدر و کثی بیلدیکي سننه نک دشمنی اولدیغن جمله به طيور مشدر و یوم معناده بواج بیقی زین العابدین بن حسین بن علی رضی الله تعالی عنهم اجمعین ییور مشدر (شعر) یارب جوهر عالم لوابوح به * تقلیل لی انت من بعد الوثن * ولا تسخر رجال مسلمون دی * حتی یروا قیام یا قوتنه حسنا * انی لا کتم من علی جواهره * کیلاری الحق و جهل فیه تننا (نوع ثانی) تقلیل کلام موجب اجتناب انام و مورث عز و احترام اولدیغن بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که بوزمان سکوت زماندر و ملازمت سیوت زماندر انسان ابکی اصغر ایله مرهون اولان ندر انک بری یور کدر و بری لساندر اگر چه کلام انسانده کرامتدر اکن صحت لسان هر بلادن سلامتدر لسان میزان انساندر و براسلاندر که اطلاقی زیاندر صحت کسوت و قاردر و کشف مؤنت اعتذاردر مادام که سویلرسن کلامی کندی حکمنده بولورسن وقتا که سویلرسن کلامک حکمنده داخل اولورسن قلیل الکلام اولان امین الملام اولور کیمک که صحتی طویلدر انک قدری جیلدر کیمکه هر زمان ستار عیوب اولور اول مستور عیوب و محبوب القلوب اولور کیمکه مفتاب و غم اولور اولور میغوض جمیع انام اولور کثرت کلام تنک و عاردر و صحت لسان عز و وفاردر و صحت لسان امن و اماندر و صحت قلب موجب عرفاندر اسانک خطری چو قدر زیرا که اول خطا ایتز او قدر دیش طاش کیدر و لسان چقمقدر و سوزاتشدر که سویلین احقددر و ایشمدن باینبه دکانی و بابار و تنخاندر بر بس پنبه و بارونه چقمقا قیچقان دیوانه در اوج سننه که بحجاب جمیع آفاتدر بری هزل و بری مزاح و بری ترهاتدر مفتاب و غماتک عذابی شدید اولور و اول فامدن ورب ناسدن بعید اولور کثرت کلام احبابه خللدر و مورث زالی و ملادر فضول کلام اظهار عیوبدر و تحریک عداوت اولوردر کیمکه اچی سوز سویلر اندن احبابی نفرت ایلر غیبت باران رذالتدر و هر یوزدن خجالتدر عقل ناس مجادله سخته کتمز و عقوبت ابلهده صحتی تجاوز از تجز قدر سوال غیبت نوالدن زائددر و نفع کلمه طیبیه متکلمنه عاتدر اکرام کلامده بلاغت و ارایسه عدم تکلمنده سلامت وارد و مزاج آفت هایتدر و منت آفت سخاوتدر نطق ایدرسن طوغری سوبله و وعد ایلرسن و قایله لین کلام افشاء سلام سنت کرامدر لین کلام و بذل سلام مورث حب انامدر اعتماد حسن کلام موجب نیل مرامدر استقامت لسان سلامت انساندر کثرت کلام عمل سمعدر و کثرت ابرام موجب منعدر کثرت صحت موجب وفاردر و کثرت ضحک خفت و عاردر کثرت مزاج تهمتی جیلدر و کثرت ضحک عمت قلبدر کثرت هزل جهل نشاندر و کثرت الفاظ نقصان معانیدر صحت زینت عقلدر و ستر جاهلدر کوزل سوزلی اول و کوچ یوزلی اول هر کز بلان سویله و کندیکی رذیل ایله اسانی لذیذ اولان کک و کالدره عز بر اولور ضحکی چوغ اوله نک هیبتی قلیل اولور و مزاجی خوق اوله نک عقلی علیل اولور کیمکه سوزی ملاعبر انک محبتی لازمدر ضحکی نچوق اوله نک قیامی میت اولور و کذب

چون اوله نك صديق كساد بولور وصال اوله نك جالي زائد اولور و كلامي قليل اوله نك انامي قلد بولور غيبت ايدن مشغول اولور و تمام اولان مذموم اولور كيچكه مالايعنيه مشغول اولور اول مابعدن معزول اولور و زلي كنير اوله نك قدری حقير اولور خلقدن شكوا ايدن حقدن ايتش اولوب شاكر اوله نك و خفييات عيوي صوران مودت قلوبی بوله نك نكسي مدح ايدن ذبح ايتش اولور و نكسي ذم ايدن سلامت بولور و صحت ايدوب سلامت بولان سويلوب مغنم اولان كيچك صديق اقوال و رفق افعال و حسن احوال علامات اقبالدر كشي لسانيله انساندر حال بو كيچك لسانی كندوبه دشمندر و بد جوابلي سوزي سويلين پشيماندر لازمدر كه عاقل جاده حسن معامله برله رفق و مدارا ايله و طبييك مريضه ايلديكي معامله كي علقه ملايم سويليه قيل و قال ترك ايدن كوكل خوشلوغن درك ايدر و صحت زين و وفادرو كذب شين و عاردر و صحت منافعي في نه ايه در و ادني منفعتي سلامت سرمايه در هلاله جان رأس اسانده در سركي سن صقله كه سرمانت اولار سري امانت و برن سلامت بولر سركي صقلر سن سرك سلامت اولور سري اظهارك صوك ندامت اولور دوستكدن هيچ برنسته درينج ايتمه لکن اكا هر سري سويله

(نظم)	اچه رازی که زار اولیه سن
	صقله سري که سر سلامت اوله
	فكرنی فكر ايدن فكار اولدی
	نيجه سروا که كرزبانه كله
	دل قفس راز مرغ و حشيدر
	راه دواتده كيم كه كنجبه ايرر
	(حق اولان خلقه اشكار اولر
	مخمت و در ده يار اوليه سن
	سري اظهار ايدن سلامت اوله
	اشكاره ايدن شكار اولدی
	نيجه جانلر وان دهانه كله
	مرغ و حشي قفسده بخشيدر
	صاقلر سه هزار رنجبه ايرر
	صيدايدم ديراين شكار اولر

(نوع ثالث) حفظ لسانده حفظ اعضاء و حفظ اوقات و حفظ احوال و حفظ حيل و سلامت اوقات و ستر اسرار اولديغن بيلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل الله ديشلدر كه صحت افضل علومدر و حكمت حي و قيومدر لسان نطق ايله كوكل صحت ايلر و اسان صحت ايله كوكل حكمت سويلر كلام فضه اوله صحت التون اولور نيجه ناطق نادم اولور و هر صامت سالم اولور و صحت لسان القاطي ترك ايتمه كدر و صحت قلب اعتراف و اعتراف ترك ايتمه كدر صحت قلب مورث حيرتدر و حيرت موجب و ارادات و كشف بفتدر عارف صحت ايله مالك اولور و عاشق صحت ايله مالك اولور و صحت افضل خصال مؤمندر و اكتر عافيتي متضمندر و بلا تعلق ايچنده متعيندر صحت ايله كوكل كوزي كشاده اولور و عقل ازدياد و راحت بولور همان البته لسانكي ضبط و ربط ايله كه انك عصيان و طغياني سائر اعضادن اشد و اعظم در همان البته لسانكي قيد و بند ايله كه انك فساد و عداوتی جمع اعضادن اضر و اعذر پس حفظ لسان چله دن اهم و الزمدر و زيرا كه حفظ لسانده حفظ اعضا و اردر ته كيم خبرده كلسدر كه ادم اوغلي صباحه داخل اولد قده جميع اعضايي لسانته الله ايچون مستقيم اولدير زيرا كه اگر من مستقيم اولور سن بزدخي مستقيم اولور و زيرا كه من منعوج اولور سن بزدخي اعوجاج اولور و زيرا كه من نطق لسانك اعضاي انسانه توفيق و خذلان ايله تاثير بيلغي ظاهر و غيايانه كيم يالاده ذكر اولان حديث قدسي دخی بومعنا به دليل و برهاندر كه اي ادم اوغلي اگر پور ككده بربركك و بدنگده برضه يفلان و رزفكده برقصان بولدكسه يقين ايله كه مالايعني كلام سويلنسن اول كلامك تاثيرندن بولارزه دوشمن و حفظ لسانده حفظ اوقات هم واردر زيرا كه انسانك اكتر نكلمی لغوياندر كه چله سي تضبيع اوقاتدر (شعر) اذاهممت بالذموس في الباطل فاجعل مكانه ذكر و تسبيح و اعتناهم انكوت افضل نطق و ان كست في الكلام بايعا و فحيا و حفظ لسانده حفظ اعمال دخی واردر زيرا كه چون سويلين عاقل البته غيبت ايدر پس انك اعمال حقائق اعداسنه كيدر ته كيم بر عارف ديشلدر كه كرنيت ابا سم كندی والده ملك غيبت ايدر دم تا كيم حنائم اكا كيد ايدی و حفظ لسانده حفظ احوال دخی واردر زيرا كه لسان مناج خزانة عرفاندر پس كفت كلام ايله كوكل جواهر حكمتدن خلی فالور

و نااهلي عندنده ضائع اولور و حفظ لسانده اوقات دنيادن دخی سلامت واردر ته كيم ديشلدر كه اول كلامي لسانه كتر و رمه كه اول موجب كسر اساندر و زيرا كه بسط لسان فسادشاندر و لسان كيمنده اساندر و صحت اندن امن و اماندر و حفظ لسانده اوقات اخيرتدن دخی سلامت واردر ته كيم حديث شريفده واردا و لمشدر كه نامي يوزي اوزره نارماقا ايتزالا كه حصايد السنه لري ايدر پس حفظ لسان سلامت هر دو جهانه در سرمايه اهل عرفاندر و حصن متين دل و جاندر ته كيم حضرت داود عليه السلام حضور نه اقامان حكيم كاوب كور مشدر كه انك ينده اهن بولاد ملايم بال موي اولوب اندن حلقات صغار متداخلة ايله برصفت عجيبه قياشدر و لقمان انك بوفعلندن نجب ايدوب اول حلقات منسوجه نه ايچون اولديغن صورتي مراد ايلد كده لقمانك قلمبده اولان حكمتي اني سوال ايتمه كدن منع ايتشدر پس وقتا كه اول خليفه الله اول و هجره سن تمام ايدوب اني كيوب اقامانه خطاب ايتشدر كه بوزخ لسان ايچون چين محاربه ده برمتين قاعه در و لقمان حكيم اكا ديشلدر كه بنم بوصتمه نه دير سنكه سوال ايتدم پس حضرت داود عليه السلام بيور مشدر كه صحت بر حكمتدر كه فاعلي از در و دل و جان ايچون چين محاربه ده بر حصن ممتاز در صحت ايدن سليم و بي با كدر و زلت لسان اشد هلا كدر اكر كتم ايدر سن سرك سرور كدر و اكر افشا ايدر سن ضرر و ثبور كدر سرك اسير كدر و سن امير پس اكر افشا ايلدكسه سن انك اسير پس سوز و ار خلق ايچنده سوز و ار خلق ايچنده در مقامك بر مقامی وار و هر امر ك بر مانی وار (رباعي)

اسرار جهان چنانكه در دفتر ماست	خواندن نتوانكه ان و بال سلامت
چون نيست درين مردم نادان امی	كفتن نتوان هرايكه در خاطر ماست
(رباعيات) مادامكه كوكاه در بوسوزلر سردر	هر فكرنی ذكر ايدن دل مكثدر
كوش ايكي خبير و دل چوبر بخبردر	پهسي كه ايشتمك ايكييندر سوز بر در
سوز و ار كه او خلق ايچنده اولمش دستان	سوز و ار كه او خلق ايچنده اولمش پنهان
پنهان سوزي دلده صقله هيچ ايتمه عيان	تا قالميه سن ندامت ايچره نالان
حال اهلي اولاي دل ايتمه قيل و قالی	قال اهلي شراب عشقه ندر خالی
حلو اديمه دن حلاوت اولر حلقه	ذوق ايلر اولر كه بولدی وجد حالي
سفره اوزرنده بطنك ايتمه شبعان	حفظ ايله لسانی چون كور رسن ياران
بش و قی قيل حضور قلب ايله ای جان	بولده بولكه باقي و بوش ايتمه سيران

(نوع رابع) تقابل مقبال مورث عز و اقبال و منجیل كال و موجب حفظ احوال اولديغن بيلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل الله ديشلدر كه لسانكي ذهبن كي محزون ايله تا كيم نكته ايله قلبك محزون اولسون لسانكي محبوس اب و دندان ايله تا كيم سني مقيد بند و زندان ايتيمون اكر كلامي قليل و صغتي طویل ايدر سن البته ستر و سلامت بولنه كيدر سن كشي كندی لسانی التده كير لشمدر هر نه كيم لسانه كاور اول سوز زبانه كاور انك بلاسي لساندن اولور (بيت) باغله ای حق دهان خاموش اول مثل صدف كيم زيانكدر زبانتك خصم جاندر شبهه سز * نيجه لغو صاحبه تقصاندر و نيجه لسان صاحبه دشمندر مجلس امانتدر و نقل مجلس خيانتدر صلاح انسان حبس اسان و بذل احساندر اولافكر ايله بده سويله لسان عاقل قلمبده اولور و قلب احق فنده اولور حقی سويله غيبت بوله سن و باطلدن سكوت ايله امين اوله سن هر انسان لسانيله مواخذة اولور و كتم اسرار ايله هر مراد النور ته كيم بر كيجه حال ديبلجه بر بلبل برگشمنده بر شاهين شاهه قرياد ايله سوال ايتشدر كه نندركه سن و بن قوش نوعندن ايكن سنك بر ليد سلطان بنم یرم خار گلستان اولمشدر سن كوزل ككلكك يورك و بوكر كك اكل ايدر سن و هر طيري صيد ايدوب مراد الور سن و سلطان عندنده قدر و قيمت بولور سن و سلطان طيور اولور سن و بن هر كيجه قرياد و آله تاسحر كه كشاد غنچه كلي بكلم بن او بومد چقه اول اجاز اويا نور مكه كل اچلمش بن انك اچلد يغن كوره هم بر كه مراد يمه ايره هم بي مراد اولوب خار زار ايچنده زار زار اغرم قانر بودوب يوركم طباغرم پس شاهين انك جوان شاهانه و بر مشدر كه

چون اوله نك صدق كساند بولور مقالي صادق اوله نك جالي زائد اولور و كلاي قليل اوله نك انامي قلات بولور غيب ايدن مشغول اولور و تمام اولان مذموم اولور كيچك مالايغنه مشغول اولور اول مابعدن معزول اولور درك كنبر اوله نك قدر حقير اولور خلقدن شكوا ايدن حقندن ايتمش اولوب شاكار اوله نك زخفيات عيوي صوران مودت قلوب بوله نك نفسني مدح ايدن ذبح ايتمش اولور و نفسني ذم ايدن سلامت بولور صحت ايدوب سلامت بولان سويابوب مغتنم اولان كيچك در صدق اقوال و رفق افعال و حسن احوال علامات اقبالدر كشي لسانيله انساندر حال بو كيچك اساني كندوبه دشمندر و بد جوابلي سوزي سويلين پشيماندر لازمدر كه عاقل جاده حسن معامله برله رفق و مدارا ايله و طبييك مريضه ايلديكي معامله كي عقليجه ملايم سويليه قيل و قالي ترك ايدن كوكل خوشلوعن درك ايدن صحت زين و وقاردر و كذب شين و عاردر و صحت منافعي في نه ايه در وادي منفعتي سلامت سرمايه در هلاكت جان راس اسانده در سريكي سن صقه كه سرمانت اولاز سري امانت و برن سلامت بولن سريكي صقار من مرن سلامت اولور سري اظهارك صوكي ندامت اولور دوستكندن هيچ برنسه دريغ ايتمك كن اكا هر سري سويابه

(نظم)	اچه رازي كه زار اوليه سن
صقه سري كه سر سلامت اوله	محنت و درده يار اوليه سن
فكرني فكر ايدن فكار اولدي	سري اظهار ايدن ملامت اوله
نيجه سروا كه كزبانه كله	اشكاره ايدن شكار اولدي
دل قفس راز مرغ و حشيدر	نيجه جانلر وان دهانه كاه
راه دوانده كيم كه كنجبه ابرو	مرغ و حشي قفسده بخشيدر
(حق اولان خلقه اشكارا اولنر)	صافلر سه هزار رنجبه ابرو
	صيدايم ديراين شكارا اولنر

(نوع ثالث) حفظ لسانده حفظ اعضاء و حفظ اوقات و حفظ اعمال و حفظ احوال و حفظ حيات و سلامت آفات و ستر اسرار اولديغن بيلدبر (اي عزيز) معلوم اولسونكه اهل الله ديمشدر كه صحت افضل علومدر و حكمت حي و قيومدر لسان نطق ايله كوكل صحت ايلر و لسان صحت ايله كوكل حكمت سويلر كلام ضد اولسه صحت التون اولور نيجه ناطق نادم اولور و هر صامت سالم اولور صحت لسان الفاظي ترك ايتكدر و صحت قلب اعتراف و اعترافي ترك ايتكدر صحت قلب مورث حيرتدر و حيرت موجب و ارادات و كشف بفتتدر عارف صحت ايله مالك اولور و عاشق صحت ايله مالك اولور صحت افضل خصال مؤمندر و اكثر عافيتي مستغندر و بلا نطق ايچنده ميمندر صحت ايله كوكل كوزي كسانده اولور و عقل ازدياد و راحت بولور همان البته لسانكي ضبط و ربط ايله كه انك عصيان و طغياني سائر اعضادن اشد و اعظمدر همان البته لسانكي قيد و بند ايله كه انك فساد و عداوتي جميع اعضادن اضر و اعددر پس حفظ لسان جلادن اهم و الزمدر زيرا كه حفظ لسانده حفظ اعضا و اردر ته كيم خبرده كلسدر كه ادم اوغلي صباحه داخل اولدقه جميع اعضاسي لسانه الله ايچون مستقيم اولدير زيرا كه اكر سن مستقيم اولور سن بر دختي مستقيم اولور و اكر سن منحوي اولور سن بر دختي اعوجاج بولور زير بر پس نطق لسانك اعضاي انسانه توقيق و خذلان ايله تاثير بليغي ظاهر و غايباندر ته كيم يالاده ذكر اولنان حديث قدسي دختي بومعنايه دليل و برهاندر كه اي ادم اوغلي اكر بور ككده بر بر كلك و بدتكده بر روضه يفلت و رزقكده بر نقصان بولد كسه يقين ايله كه مالايغي كلام سويلنسن اول كلامك تاثيرندن بولالره دو دشمن و حفظ لسانده حفظ اوقات هم واردر زيرا كه انسانك اكثر تكلمي لغوياندر كه جله سي تضيق اوقاتدر (شعر) اذا هممت بلنموض في الباطل فاجعل مكانه ذكر و تسبيحا و اغتنام السكوت افضل النطق و ان كنت في الكلام بليغا و فصيحا و حفظ لسانده حفظ اعمال دختي واردر زيرا كه چون سويلين عاقل البته غيب ايدر پس انك اعمال حسناي اعدامنه كيدر ته كيم بر عارف ديمشدر كه اكر غيب ايلسم كندي والده من غيبن ايدرم تا كيم حسناي اكا كيد ايد و حفظ لسانده حفظ احوال دختي واردر زيرا كه لسان مفتاح خزانه عرفاندر پس كثر كلام ايله كوكل جواهر حكمتدن خالي قالور

ونا اهل عندنده ضائع اولور و حفظ لسانده آفات دختي سلامت واردر ته كيم ديمشدر كه اول كلاي لسانه كتر و رمه كه اول موجب كسر انساندر زيرا كه بسط لسان فساد شاندر و لسان كيننده اولساندر و صحت اندن امن و اماندر و حفظ لسانده آفات اخرتدن دختي سلامت واردر ته كيم حديث شريفده واردا و ايلشدر كه نامي يوزي اوزره ناره القا ايتزالا كه حصيد السنه لري ايدر پس حفظ لسان سلامت هر دو جهاندور سرمايه اهل عرفاندر و حسن متين دل و جاندر ته كيم حضرت داود عليه السلام حضور ته لقمان حكيم كاوب كور مشدر كه انك ينده اهن بولاد ملايم بال موي اولوب اندن حلقات صغار متداخله ايله بر صحت بحبيبه قيلشدر و لقمان انك بوفه لشدن نجب ايدوب اول حلقات منسوجه نه ايچون اولديغن صور مق مراد ايلد كده لقمان قلنده اولان حكمتي اني - و ال ايتكندن منع ايتكدر پس وقتا كه اول - ايمقه الله اول مجزه سن تمام ايدوب اني كيوب لقمانه خطاب ايتشدر كه بوزخ لسان ايچون حين محاربه ده بر متين قاعه در و لقمان حكيم اشكاه مشدر كه من بوضيحه نه دير سنكه سوال ايتدم پس حضرت داود عليه السلام يور مشدر كه صحت و كن يلزم عليهم بطر الرقيم التي تحب من رزق و هوان الوجود عين ميراث الا ان كان عرضا عما درم عينه بولور من ضرر و ثبو و كدر سرك لقمان الحكيم انك على عينه و هذا كثر يكون الواجب على العرفي و يكون خلا لمدوش و يكون و جوده فك ن ايچنده سوز و ار خلقي و يكون صفيقه منقلب الى حقيقة الا سنان و يكون ما يكره يكون واجب الوجود ملك الوجود و هو تافقي و قطعي و بطنه عند امره

ن و بال سرماست	وكون الواجب الذي ادله و صحت اثبات وجوده الواجب
ه در خاطر ماست	ملك الوجود و هو تافقي و قطعي و بطنه عند امره
ن دل مكشدر	سنان الواجب الوجود علوا كبر من هوانه المنفست
كيدر سوز برور	المستحق
پنده اولمش پنهان	
امت ايچره نالان	
عشق ندر خالي	
بولدي وجد حالي	
ون كور رسن ياران	
وش ايتمه سيران	

ال اولديغن بيلدبر (اي عزيز) م نكته ايله قلبك محزون اولسون ي قليل و صمقي طوبل ايدرسن ه كيم لسانه كاور اول سوز زبانه مثل صدف كيم زيانكدر زبانه نه دشمندر مجلس امانتدر و نقل مده سويله لسان عاقل قلبنده بت ايله امين اوله سن هر انسان بيلنجه بر بيلبل بر كاشنده بر شاهين رلنيد سلطان بنم یرم خار گلستان

اولشدر سن كوزل ككلكك يورل و بوكر كل اكل ايدرسن و هر طيري صيد ايدوب مراد الورسن و سلطان عندنده قدر و قيمت بولورسن و سلطان طيور و اولورسن و بن هر كيجه فر ياد و آله تاسحر كه كساد غنچه كلي بكترم بن او بومد قه اول اجاز اويا نور مكه كل اچلمش بن انك اچلد يغن كوره هم بر كره مراديه ايره هم بي مراد اولوب خار زار ايچنده زار زار اعلمر قانر بوب و بوب يوركم طبا علمر پس شاهين انك جوان شاهانه و ير مشدر كه

بن بیک مراد الورم و بر بنی سو بلم سن ایسه بر مراد المزدن بیک سو بلم سن انک ایچون بی مراد قالوب اه ایلر سن
 بیت (سکوت ایله حتی که صفت ایچره وار) نیجه بیک انسان و نیجه بیک بیان) خیر کلام افطنی قصیر و مفهومی کثیر
 اولدر و نیجه سکوت ابلاغ کلامدر نیجه کلام امثال سهامدر نیجه انسانی هلاله ایدن لساندر نیجه نعمتی سلب
 ایدن کلامدر زلت انسان زلت قدمدن عظیم در و جرح لسان جرح سناندن الیدر اول صحت که سکا سلامت
 و وفار در اول سوزدن خیر ایدر که ندامت و عار و بر حفظ لسان و اس ایماندر کلام ایله انوار ذکرا الله
 کوکادن زاتل اولور پس کثرت کلام ایله کوکل مظالم فالور طوبی اکا کیم اسانی ساکت و قبیذا کردر طوبی
 اکا کیم لسانه مالک و هر حاله شا کردر عارف که اهل حال اولور انک لسانی لال اولور (بیت) حتی بحث
 ایته اوزات پاکدن * حیرته و لو کیم یوغ انده انجبات * لسان حفظ ایدن نفسنه اکرام ایدر سرفی کتم
 ایدن روحنه احترام ایدر صدر عارف صندوق سر در صحت جاهل کندوی ستر در دانه مالک اولمیک ایشی
 ندمدرو ایکی انسانک بری دخی قمار لسان حفظ ایدن امین اولور و حکمتله نطق ایدن عزت بولور ناسه بیلد کر لک
 سوبله بیلد کر لک سوبله انلری کندیکه و اهل عرفانه بار * کران ایله بدن و لسانکه ناسه مقارن اول و دل
 و جانکه انلره مباین اول (بیت) ضیای شمسی خفافیش نیلرای حتی * بوسر وحدتی کثرتده ایته هیچ افشا
 بیلیم دیک نصف علمدر عیوب اورنگ تمام * علمدر لادری لفظی ترک ایتمک جنک و جدال سمته کتکدر عاقل
 اولان هر بیلد بیک خلقه ناقل اولمز تکذیب اولنه حق کلامی خلقه سوبله و هر بیلد بیک حکمتی اظهار ایله
 بیت) کوکل صفت شکر از مه دهان رنجوره * کونش جالنی بیوده سوبله کوره * عورت و عبیده کشف راز
 ایدن انلره عبد اولوب نیاز ایدر ضرر خلقه افشا ایدن نفسنی عذاب القاید ر قمری خلقه اظهار ایدن
 قدر بی اعتبار ایدر مالکله سنی اول دروغ ایله سرکه بخیل اول صفت سوبله مائه بخیل اولان ذلیل اولور
 سر نه بخیل اولان جلیل اولور کندی سرفی حفظ ایتمک احقر اول سنک سرکی صقلیه حتی محققدر
 بر سرکی کشف اید نه بردخی سوبله کندوی بیلار ایچنده کندیک ذلیل ایله (بیت) همان سر صقله
 اولسون سر سلامت * که قلبی صافی بر اسرار اولاندر * واقف اسرار اولینه هتک استار ایله هر کسک
 هر سؤالنه جواب سوبله صفت کسه به سو خطاب ایتمه سن تا کیم هر کسک جواب ایتمه سن صفت جاهله
 عقلی تبدیکی حکمتی سوبله کیم سنی تکذیب ایلسون زیرا که حکمتک سنک اوزرنده حتی وارد و حتی بودر که
 اتی ناهلندن حفظ ایده سن تا کیم ضایع اولسون (بیت) خبردار ایسن اسرار ازلدن حتی * صقله سری دیمه
 هر بر خبره طوی ایته * ته کیم خبره کلمدر که انجوی افواه کلابه آتمه سز و جواهری اعناق خنازیره
 آسمیه سز زیرا که حکمت انجور و جواهر دن * کوککدر وانی انکار ایدن کاب و خنازیردن الجقدر سری
 صدر نه صغین امین اولمز و کذاب اولان هر کسک خیر کورمن انسان بر نسی کتم ایتمالا که صفحه وجهنده
 کورینور و فلتات لساندن یلنورا کر نطقه فقه اولور سه ده صحتک التون اولور (نظم)

عشق احوالدر اسرار دینار اصلا	کنج پنهان کرک ای یاردینار اصلا
عاشق اول یار یله اغیار دن اولمش خالی	بو نیجه اغیاره اوکفتار دینار اصلا
مخفی عشق که حکمتد و امانتد رهپ	جان عاشقه نلر واردینار اصلا
حسن کل وصفی صد بار هزاره سوبله	استن چون کای هر خار دینار اصلا
نیچون اول شعله جواله دما دم ایلر	نیجه بیک دانه اظهار دینار اصلا
نقطه حرف اولدی کلام اولدی اولدی جهان	اوله بر نقطه به بسیار دینار اصلا
نقشه عشق بواشاده کورر خوش عمددر	اوقور اول محرم اسرار دینار اصلا
قطره واحد تکرار ایلدر با اولمش	بر شجر و پردی چوق انمار دینار اصلا
نقطه علمی کنیا کادی چون ابله	حتی اول یارد در اغیار دینار اصلا

نوع خاص) سمت انسان حفظ احوال دل و جان اولدین و طالب عرفان ترک اعیان جهان قیلدین
 و ماسودان کجکله مقبول درگاه اولوب مراد الدین بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولونکه اهل الله

دعشدر که عارفک در و تنده اسرار غیبیه منکشف اولوب عرایس معنی ظهوره کاور سه زینهار و زینهار اول
 اسراری کسه به سو بلسون و اول انکار معنایی ناهجرم اولان اغیاره ارات ایلسون و حکمت اولیایی ناهل
 اولان اعدایه اعطا قیلون تا کیم یار غاری اولان حکمته ظلم ایتمش اولسون وانی اهلندن منع و ستر
 ایتمشون تا کیم اهل حکمته ظلم ایتمش اولوب بواله یتمشون مثلاً بر سلطان اندرون اغارندن بر قولنه کندی
 کنیز کارندن بر دختر زیبا اعطا ایدوب تفسیه ایله که صفت عوام ناس اتی کورمسون و سکن
 اولدینک بیل کسه بیلسون وانی کندی بیتکه حفظ و حجاب اید و نهار انکله طاعتی صحبت ایله پس
 بوبله تفسیه فاقه قد نصکره اول عبد عاشقه سز اولایقه میدر که اول الذاشیا اولان محرم رعشایی قولندن طوب
 اکره بازاره کورنوره و یوزن اجوب یوزنا محرم ایچنده انک عرض و حرمتن یوره و کندیله مستور اولان کلماتن
 انلر قولنسه تیوره و اکر اول عبد غدار اولوب اول محرم اسرار بی بوبله بلایه گرفته ایدر سه اول دلبر زیبا اندن
 ایلا بدوب بردخی بیتنه کلز واکا هر کز انصاف و رغبت قیلز و اهل سوک هیچ بر نه هم میل و اعتبار ایدوب
 محرم اولمز بلکه حضرت سلطان کیدوب صاحبندن شکوا ایدر پس اول سلطان عادل اول عبد دوفی
 باب همایوتدن بیرون ایدوب اول دختر مخدر بی اندن مصون ایدر کذلک حق تعالی خواص قوللرینه
 تخصیص ایلدیک حکمت نعمتی عوام قوللرینه حرام قیلدیر زیرا که انلره اول حکمت دولته لیاقت
 اولدین بیلدیر پس حکمت دینه سن بولان حکیم انک قدر و تین بیلوب اتی کوکله حفظ و حجاب
 قیلوب جاندن عز و زو محترم طوعق * کر کردر (بیت) بامدی مکیوید اسرار عشق و سستی * نابی خبره یزد
 در در خود پرستی) و عوام ناس ایله خواص اول مرتبه اضداد و باین بولنشد که عوامک مغایرتدن حاصل
 اولان خصومتندن خواص مؤمنین احتیاط و حذر اوزره اولقله امر اولنشد در ته کیم حق تعالی کلام
 قدیمده (یا ایها الذین امنوا ان من اقربکم واولادکم عدوا لکم فاحذروهم) پیوره شد و عوامک خواصه اولان
 عدوت و معارضه سن طوبور مشدر پس بر حکیم الهی که حکمت خواصی بر کله ایله با بر حرف ایله عوامدن اول
 شخصه و بر سه که اول مال و املا کندن و اهل و اولادندن و جسم و جانندن و نام و شائندن بالکلیه کجیموب بوبله
 قائمدر اول عارف حکمتنه مخالف کتمش و کندی فتنه معی ایتمش اولمشدر زیرا که حکمت خواص اشقی
 لب علم دیندر و عقل عوام ایسه قشر دنیای دوند پس قشر دنیا ایله قالمش عوامه اب معنی اولان حکمتدن
 بحث ایدن مغبون و فتنوندر زیرا که دنیا مخلف دیندر و اهل اهلنه عدو میندر نه کیم حضرت ابوهریره
 رضی الله تعالی عنه دیمشد که حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمذدن ایکی علم اخذ ایلمش که
 بر بنی خلقه اظهار ایدوب سوبلشم اما بر بنی اظهار ایدر هم بشدن بوبلشم کس یلور انکچون حضرت
 جنید بغدادی علیه رحمة الهادی بر مریدینه عتاب ایله خطاب ایتشد که بر بنوعلم توحیدی
 سرادیب ایچنده پنهان ایتمش ایکن سن کابوب عوام ناس ایچنده عیان ایلدک خلق ایچنده اولان کلامی
 خلق ایچنده سوبلدک و نام اولان فتنه بی ایقاظ ایلدک و بر حکیم الهی کوکل احوالندن مکتوب
 ایله سوال اولنشد قد یازمشدر که ساتلی بیاسم کیدر که اکا کوره جوابن ویریدم و مدام اهل ارشاده وصیت
 خواص اودر که اگر عوامک بری تواضع نام ایله سز کاور سه اولان انصاف ایدوب جمیع امورنده امر کره مطیع
 اولور سه بعده کندوی بی حکم و نزاع ایچق حکم کره تسلیم و سلیم بولور سه بعده تخلیص نفس ایچون کلمه
 توحیدی سزدن تلقین الور سه بعده هر نه سی و ارایسه جمله سن سز ایشار و نشار ایدر سه بعده اولاد و عیالندن
 و نام و شانی خیالندن سز یکون تیری ایدوب خدمتکره کیدر سه و الحاصل بر کسه نیل عرفان ایچون جمله بی ترک
 ایدوب سز عبد مملوک اولدقد نصکره انک جمیع امورنده بر تصور ایچوب جمله کسورن جبر ایدر سز کافوالنا کما
 اهم دیوب بر شکر کنه بر ذراع کیده سز و الانظام حکمت و خائن امانت و مطرود حضرت تدر اول کسه که محب
 دنیا و متکرار لیا و جاسوس بیخیا اولان منافقره حکمت خواص اسرارندن بر کله با بر حرف سوبلر و انلره
 قوت و استطاعت و امید و استیانت و بر و بر محفوظ ایلر زیرا که حکمت اولیای کرام علم لیدر که اظهاری
 ممنوعدر و اسرار خواصی عوامه افشا غیر مشر و عدو و اظهار ایدنک سوزی غیر ممنوعدر (نظم)

الای جان پرسودا که عشق اولش سکاموا
 اگر بر جوهر الدکه محیط عشق در زینهار
 سوزد سفته شرع اولون بوانسه عاقل آگاه
 اوکیم خرسند و ساکنند بر جسم تنک منلاده
 بوتدن آدم و حوا بغایت روشن اولمشدر
 اوکیم نفسیه قالمشدر انا نیتله طولمشدر
 حدیث عشق امانتدر افی افشا خیانتدر
 کوکادن حکمتی نا اهل اظهاری ایلین ظالم
 روز عشقی نصرت ایلبان مفتوندر ای حق

خطاب مستطابن ییل حذر قیل ایتمه هیچ افشا
 افی جان ایچره حفظ ایت سو بیل برکته به عدا
 حدیث عشق سرمد سور بولور سن مست ناپروا
 اول ملکنده صیراقتون که دلدر کاشن زیبا
 ولی معناده عقل و نفس کادر آدم و حوا
 اول اهل رسم و عادتدرا کاسوز قالمش اصلا
 نه یلسون عاقل خرد بین کلام عاشق مولا
 قالدور محروم و حکمتدن دلی مظالم اولوراعما
 دینلمش خوش کلام العاشقه بیطوی ولا بروی

(نوع سادس) صحت اقسامی و حال و مقامی نه اولدیغن و اهل عرفان احوال قلبی و موزایله اشارت قیلدیغن
 یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که صحت لسان نتیجه مهر در زیرا که مهران اولان
 کسه ده آرزوی کلام اولدیغی امر مقرر در وصیت ایسه ایکی قسم در بری صحت اساندر بری صحت قلبدر
 اما صحت لسان ماسوایله سو بیلکدن بالکبه سکوت ایله کدر و اما صحت قلب کوکادن نفی خواطر
 اکوان ایله کدر پس اول کسه نک که لسانی صحت ایدوب قلبی صامت اولمزانک ذوقی آزارلوب کندی راحت
 بولور و کچک که هم لسانی و هم قلبی معاصات اولور انک سری بالک اولوب مولا سنی بولور و کچک که قلبی صامت
 اولوب لسانی سو یلدر اول کسه لسان حکمتله نطق ایلر و کچک که نه لسانی ساکت و نه قلبی صامت اولور اول کسه
 شیطانک ملکیتی و انک مسخره می اولوب قالدور پس صحت لسان منازل ارباب سلوکدندر که انرا برادر و صحت
 قلب صفات اهل شهوددندر که انرا مقرر یلدر اما صحتک مبتدیلدر اولان حالی افتردن سلامتدر و مقربلدر
 اولان حالی خطاب اندر پس اول کسه که احوالک جمله سندن صحتی التزام ایدر انک کسه ایل بر حدیثی قالمز
 الا که و بیل اولور زیرا که انسانک قلبیده ماسو اولسه صحت اکاشالدر و قتا که اول ماسوایله حدیثدن مولاایله
 حدیثه انتقال ایله اول غی مقرب و نطقنده مؤید اولور و نطق ایله کده صواب ایله ناطقدن زیرا که اول حقدن
 نطق ایدر صادق قدر پس نطق باصواب نتیجه صحت خطادر و ماسوایله کلام ایسه هر حاله خطادر
 و ماسوایله سربلک هر وجهله هوادر و اما صحتک مقامی و حیک انواعیله مقامیدر و صحتک بر خاصه می دخی
 بودر که موثر معرفه اللهدر اما اهل عرفان احوال قلبی غیرت و حیلدن کندی اهر لرنده اشارتله
 سوبلکوب کابلرنده بیل و موزایله از مشلدر تا کیم یکنانه بولان اهل نفس انرا عقل قاصر لر نجه سوء
 ظن ایله دیشلدر که از مشلدر (یت) سخن شناس نه دلبر اخلاص است چو بشنوی سخن اهل دل مکروه
 خطاست زیرا که اهل عرفانک کتب اهل یدینه و نا اهل یدینه دوشوب کندی نفس بلیان اهل جهل اول
 عبارات ایله ادعای عرفان ایدر جکارن سز مشلدر پس طریق معرفت مندرس اولوب واضح اولسون
 و کندیلدر ذکره طالب عرفان اولانلری اوشاد ایچون جهانده نایب قالدون قصیده اول بایدیجه کباب
 تالیف ایدوب اصطلاحات اولوز ترکیب دوز مشلدر تا کیم در غررتدن اول اشارتله مرشد اولسونلر که بحر ای
 جهانده قالمیوب دریای دل و جان طالب اولوز مشلدر زیرا که هر علمک اصطلاحاتی اهلندن سماع و تعلمسز
 بیلر زایکن طالب عرفان اولانلر بوعلم قلوب اصطلاحاتی اهل دلدن تعلمسز مطالعه سندن ذوق ایله تماما
 سز مشلدر که کانه کمدیلر وضع ایدوب از مشلدر (یت) مرشد کامل اولنجه نایب سکامشدر
 تشو رندی کباب و اما کوکل احوال و رمز و اشارتله نطق و کلمات ایلان اهل عرفانک نیجه کلمات عوام
 ناسا کلیوب انلری کفر و زندقیه جمله محبتدن محروم اولوب کابلندن ال اوز مشلدر در حال بوکیم انلر نور
 ایمانی بولوب حق ایله باطلی فرق و تمیز قیلوب نفسدن مولا لرن بولوب عشق شرایله طولوب کریمیلر
 قز مشلدر و اهل جهل ایسه اهل عرفان کاهی رد و انکار و کادیجه قبول ایدر کلملدر و بوانکار و محبتده
 نیجه اسرار و حکمت وارد که اهل دل انلری بیلشدن پس عارفه لایق دکادر که اسرار محبتی اهل جمله اظه ارایده

مکر اول محبتنه که کندی ذرا غنی فصدا یلدر که انک ذرا غنندن فان روان اولمشدر حال بوکیم اول مرتبه محبتده
 کندی علوم و عرفانی و احوال دل و جان کوکل بولندن جذبه و ذوق ایلر حصول بولمشدر زیرا که علم قلوب انجیق
 علم حالدر که تذکره قلوبیه طولمشدر و علوم عقلیه ایسه تعلم و تفکر له حاصل اولمشدر و حفظ امراری شیخ عطار
 رحمة الله تعالی علیه سکز ربای برله تفسیه قیلشد (رباعیات)

ای دل چو شراب معرفت کردی نوش	ای برهم نه سر الهی مفروش
در هر سختی چو چشمه کوه بجوش	دریا کردی کر نشینی خاموش
چون لوح دل از دو کون به ترم من	دو کون بر بر پای بسپردم من
ای بس سختی را که سرم کردی کوی	امد بکلیم و فرور بردم من
چون بر فکند از همه چیزی سرشوش	چون دیک در اید همه عالم در جوش
چون می نتوان کرد بانگشت نشان	انگشت بلب باز همی دار و خوش
دل در پی راز عشق پویان میدار	جان میکن و راز عشق در جان میدار
سری که سرت در سران باخته	چون پیدا شد ز خویش پنهان میدار
تا بر جایی بیجای می باش و خوش	سرمی نه و خال پای می باش و خوش
با خلق خد ارفق و مدار میکن	نظاره کر خدای می باش و خوش
هر چند ترا محرم امراری نیست	صابر میشو که عمر تو به یاری نیست
کره دم مای و تر ایاری نیست	دم در کش و با هیچ کس کاری نیست
از خلق جهان تا باید روی بیوش	بی زحمت آب شراب تحقیق بیوش
تا چند زنی ای دل برخاسته جوش	در ماتم این حدیث بنشین و خوش
آن به که نفس ز ککار عالم زنی	زدست زمانه دست برهم زنی
هم غصه روز کار و هم قصه خویش	مردانه فرو و بخوری و دم زنی

(فصل رابع) ارکان ستمراه عرفانک در دینی رکنی اولان عزات انامک فوائد و منافعی اون نوع ایله بیان
 و بیان ایدر (نوع اول) عزات نامی آیات قرآنی و احادیث قدسیه ایله یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
 حق تعالی عبادیه عنایت ایدوب عزات انام موجب حضور مدام اولدیغن طیور مشلدر نته کیم کلام
 قدسیده یورمشدر که (یا ایها الذین آمنوا علیکم انفسکم لا یضرکم من ضل اذا هتدیتم) (فأعرض عنهم و توکل
 علی الله) قل الله ثم ذرهم فی خویشهم یلعبون (ولا تکرهوا الی الذین ظلموا فتمسکم الذار و انکم من دون الله من
 اولیاءم لا تبصرون) (واذا عترتموهم وما یعبدون الا الله فأوالی الکهف بنشر لکم ربکم من رحمته و یبوی لکم من
 امرکم مرفقا) (واصبر نفسک مع الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون وجهه ولا تعد عیشا لکم عنهم فربید
 زینة الحیوة الدنیا ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذکرنا و اتبع هویه و کان امرا فراطا) (لئن کان بر جوالقاء زبه
 فلیعمل عملا صالحا ولا یشرک بعبادة ربه احدا) (واعتر لکم و ما تدعون من دون الله و ادعور بی عسی ان لا اکون
 بدعاء ربی شقیبا) (وجعلنا بعضکم لبعض فتنة انصبرون و کان ربک بصیرا) (ام تحسب ان اکثرهم یسمعون
 اذ یقولون ان هم الا کالاتعالم بل هم اضل سبیلا) (فانهم عدو لی الارب العالمین) (فأعرض عن من نولی عن
 ذکرنا و لم یرد الا الحیوة الدنیا) (وان الی ربک المنتهی) (یا ایها الذین آمنوا ان من ازواجکم و اولادکم عدوا لکم
 فأحذرهم) (قل انما ادعور بی و لا اشرک به احدا) (واذکر اسم ربک و تبذل الیه تسبیلا رب المشرق و المغرب
 لا اله الا هو فاتخذوه وکیلا و اصبر علی ما یقولون و اعجزهم هجر اخیلا) (و حدیث قدسیده یورمشدر که یا ابن
 آدم بحیث لمن ایقن انه یدخل القبر و حده کیف یستأنس بالناس یا ابن آدم لا تکن کالمصباح یحرق نفسه
 لیضي الناس یا ابن آدم کیف تطمع فی الالبس بی مع الاستیئاس بالناس فاطلب لنفسی فی العزلة یا ابن آدم
 لو ان اخوانک و جدوا ریح ذنوبک لما جالسونک وانا الستار الخلیم یا ابن آدم لو علم الناس ما اعلم من ذنوبک
 لما کلت احدهم خلایق وانا الغفور الرحیم راحتی یا اخوتی فی خلوتی * و یلا فی کاه فی عشرقه (شعر)

کمال صاحب قومامده
لم اجد منهم خلیلا صادقا
ما انقطاعی عنهم استحقارهم

اظهر واعی وابد وازلی
یخلف الود ویری حرمی
بل رأیت عزتی فی عزلی

نوع ثانی) عزلت انام موجب عز و احترام اولادین شریفه ایله یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم امتنه شفقت ایدوب آفت ناس انحق ناس اولادین طیمورمشدرنتمه کیم حدیث شریفنده بیورمشدر ناسک افقی دکدر الا که ناسدر بیورمشدرکه مؤمنک خیری مالی غنمدر که انکه جبال اعالیستده و اودیبه حوالیستده بولنوب دینیله قشقه لردن امین اولور بیورمشدرکه ملوک ایله جالس اولان قشقه به واقع اولور بیورمشدرکه مادامکه علمالوک ایله اختلاط ایتمیوب دنیا به کیم مشدر در انلر عباد اوزرینه امنای رسل اولمشدر و قتا که ملوک ایله اختلاط ایدر لر پس انلردن ایراغ اولکنز که تحقیق انلر رسل خاتلری اولمشدر و بیورمشدرکه کیمکه ظالمه ظلمنده اعانه ایله برسوزسولر تحقیق حق تعالی اوظالمی اکامسلط ایلر بیورمشدرکه بند نصرکه حاکم کلسه کرکدر و کیمکه انلر قیوسنه کیدر و کذبدرن تصدیق ایدر و ظلمدرنه معین اولور اول کسه بندن دکدر و بیورمشدرکه گوشه وحدتده عزات قیلن سوجلیس ایله مقارن اولمقدن اسلم والیه قدر و بیورمشدرکه محب ریاست افلاح اولمز و طالب حکومت راحت بولمز و بیورمشدرکه جاهل کندی نفسنک عدوسی اولیجی غیر یسینه نیجه صدیق اوله جقدر و بیورمشدرکه عقلی دشمن احق دوستدن یکرکدر و بیورمشدرکه زمره نسوان خیال شیطاندر و رجال ایچون بلای جاندر و ضلع معوجدن خلق اولمش ناداندر و بیورمشدر طائفه نساء مغلوبات جاهل و غالباً غافلدر در نسوان طائفه می ناقصات اله قل والذین درلر (نظم)

اوسمین ساعد شاهدن ال جل طر قه هیچ انی
اوسیب غیغیک سیر ایله ابواه ایتمه کیم دلد
کوکلدن امته جانی حسن تمدن کیم که فایندر
وجود اینه سندن عکس جاندر کیم ظهور ایتش
فقیر الهی حقیدن عیان سیران ایدن عارف

که عقلک پنجه سنن اخر بو کر مکر یله دستانی
دوکلش قطره قطره فان بولور سنن نارستانی
کر اولسه شمس جان تابان اولور آفاق مستانی
انک عکس جمالیدر کوزلر حسنی هم انی
عیان اهلیدر اول یلر یسان و عقل و برهانی

نوع ثالث) عزلت انام سبب قرینت رب الانام و مورث انس مدام و موجب حضور تام اولادین یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که خلقدن بعید اولان حقه یقین اولور ناسدن مستوحش اولان بریسیله مستانس اولور ملکوتیه اطلاع ناسدن انقطاعده در عزلت ناس افضل شیم ایگاسدر ناسه نضر عدن خیری انلردن یاسدر راحت تنزهده و سلامت تفردده در عمره عزلت انس باللهدر و خلقدن مستوحش اولان انیس درگاهدر دنیایی ییلن تره ایدر و نامی فهم ایدن تفر دایدر کیمکه ناسدن بعید اولور اول حضور ایله سعید اولور ناسدن منقطع اولن رب ناسه واصل اولمز طوبی اکاکیم ناسدن معتزله قلیله مشتغلدر اختلاط ناس آفتدر و کثرت معارف محنتدر و حقندن بعید اولکه مدارانی کلال و ملالتدر و موافقی ضلالتدر و مخالفتی رذالتدر مودت احقندن حذر ایله که اندن خیر کلز سکافانده ایدر صانور ایکن شر ایدر بیلز ضدیله مألوف اوله نک عبی مکشوف و قبی مله و قدر صحبت جاهل عذاب الیدر و مدارات احق بلای عظیمدر عقلسزه مصاحب و قرین اوله و کذاب و خاندن امین اوله صحبت ایله الا که عاقل متقی و عالم زکی ایله صحبت ایله معصیت خالقه مخلوقه اطاعت ایلن اولمز و کثرت خلوت نسوان ایله کوکلده مودتلی قالمز عورت میلاندر و انک لدغی بی زیاندر اگر چنه عورت قسمی شراییدر اکا احتیاج جز اندن شراییدر عورت مکره ملازمدر پس اندن حذر ایلن لازمدر نا محرم عورت نظر دن غیض بصر ایدن قلبنده خلوت ایمانی بولور (نظم)

اگر وصل دلداری استرسن ای دل
سکا عشقدر شهر عرش پرواز
سنک ذرره اوج عزت برکدر
بو آمیزش جسم و آویزشندن
نگالان و همی و حالات حسنی
اچار سن غماشای رخساری خوبه
او بر بوسندر کیم طوی خلط و خوندر
فتی تلخدر جست و جویسته عیشن
انی بیلدکی که ناکه کور رسن
او غدار صورتدن اعراض ایدرسن
بولور سن درونه کده سن عشقی دامن
یلور سن کیمه مرآت عشق اولمش آدم
هر اینه دن لطف و قهرن کور رسن
همان حکم و حکمتلرن سیر ایدرسن
حقیقتده حکمتدر اشعار حق

همان غیری ترک ایله اول عشقه مائل
انی ایتمه شهوتله آلوده کل
نیچون ایلدک مرکز خاک مزل
سن اولمشن اور و حیدن بویه غافل
او و صلتدن اولمش سکا بجه حائل
نظر کیم بودر مهر و ماهه مشاکل
انی چاغی صاندک که وردک اکادل
که شکردنه اندر اوشیرین شمائل
اولطف ابریلوب قالمش اول لاشه عاطل
اولور اول مرادن ینه سننده حاصل
که اولمش جمالی قو حسننه شامل
کوزلار جلالینه طور مش مقابل
طافور سن جهاتده اودر شاه عادل
هم اندن اولور سن قواطفه نائل
فی انهم قول و یابنس قائل *

نوع رابع) عزلت انام شیت کرام ولذت مدام و حضور تام اولادین یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که عزلت عبادتدر و عزت و سلامتدر رخا نه باقی آفتدر باقیان و احتدر خلق ایله جلیس اولیان حق ایله انیس اولور اخوان دنیا مثال نادر قلبی نافع و کثیری ضاردر صحبت نادان عذاب جاندر صدیق احق تعبان و سرگرداندر ناس ایله استغناس علامت افلاسر اختلاط ناس محروک و سواسدر ناس ایله اختلاط ایلن حیلله لیله مفتوندر و عزلت ایلن شر لرندن مصوندر نامی فهم ایدن انلر اعتقاد ایلله عز و هر بیلدیکن هر کسه سوبلیله مز خلقه عرض احتیاج ایدن محروم و رذیلدر و خلقدن مستغنی اوله نک رزقی جزیل و قدری جلیلدر ناسدن مستغنی اولان حق ایله غنی اولور ناسدن میرا اولان انس مولای بولور انای دنیایه تذال ایدن لباس تقویدن و هراق اولور و خلقدن و کندودن حیالیدن حق تعالیدن حیال ایتش اولور اهل دنیا ایلله کورشمه هیچ ایشلر نه قارشمه صدیه ک عدوسنه کیمه واکار غیبه صدیقک انجمه ابواب ملوک کیمه کیدرسن انلر مداهنه ایتمه ناسه نارکی قرین اولنه چوق ایراغ ونده چوق یقین اول سوسنی سوسی صورمه سنی صورمیه فی کندی قدرینی ییلن خلق آراسنه دوشمز انس حق بولان ناس ایله ایشلر اهل دل السنه و اجساد ایله خلقه مقارندر و قلوب و اخلاق ایله جله دن بعید و مبادر ابرهیم ابن ادهم حضرت تلمیبه دیمشدر که نیچون ناس ایله انیس ایتیرسن جواب ایتمشدر که کندمدن ییوکارک کیرندن و کوچکارک حققتدن و اقرا نک حدندن فرار ایدند نیر و فارغ البال اولوب تصدیعلرندن خلاص بولمش تحصیل اولان انسان صورتمده شیطاندر و شاب ایسه شعبه حیواندر و صحبت احداث یعنی الفت غلمان قشقه و خذلاندر و مناجکی کثیر اوله نک فضایحی کثیر اولوب متحیر فالور

هر لذت و هر بوسه به اورمه دوداغلنا
اغیار لی رایحه می قالمیه سننده
اول نور قدیم اولینی بیلکه حسدندر
اولکم حدن اولمش نه ییلور لذت پاک
چون نعمت فرعوندن ال یقیدی موسی
بند ایله بوچشمی که بودر احول مغرور
ای دل قنی اول جانکه اوله همتی عالی

دلدار ایلندن اوله سن مست و شکر خا
عشق ایچره مجرد قاله سنن یکدل و بکتا
چیق مزبله دن کیم ایده سن نوری قماشا
بال اولسه حدندن او بولور بالک تعالی
در بای کرم وردی اکا برید ییضا
بومعهده بی پوش ایت بول اولدانی مهیا
در باری نوش ایلوب اول قانیه اصلا

امواجی قریب غرقیم عشق اوله مطلق
بالا اولسه حددن دل ایرحق قییمه
اول بحر صفا ایچره اوله قلبی صفا
خرازی فوش ایدر اقتاح اولوراشیا

نوع خامس عزت انام موجب طاعت رب الانام ومورث حضور تام ومنج صدق واخلاص وسبب نیل
منازل خراس اولدیغن یلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که طاب معرفت مولایه
لازمدر که انسانی دینان عزت قیلسون تا کیم اندر حالته مانع اولیوب یوما فی و ماتری بواسون واندر عرض
شریفن بذل ایتمسون وانلردن برنسته طمعیه قبولرینه کیمسون وانلره تضییع اوقات عمرایتمسون وانلره غفلت
ومداهنه ومجاده ایله سولسون واعمال واحوالندن انلره برنسته اراآت ایلسون تا کیم نظر خلقه التفاته
نظر حقندن ساقط اولسون ومعرفت ومحببتندن محروم قالمسون زیرا که هر آن جمیع ذرات وجودینه رقیب
وحیل وریدنن که ذویه قریب اولان مولاسنک نظرن ملاحظه ایتمیوب بعد اولان عیبک نظرن ملاحظه
ایتمن نشان جهل وغفلتدروشان اهل حسرتدربس عندالله اوکسه برمرتبه نائل اوله منزه که عندالناس
اعتبار وممرات استرنته کیم دینکدر که رضای خلق ایله مسرور اولان رضای حقندن دور ومهجوردور
زیرا که خالق مدح و ذمی بریدر که خازندن حقیقوب هوایه قاریشوب زائل اولور پس مدح و ذم ناسه
انتفات ایدن کسه انلرک اعتقاد وانکارینه اعتبار واعتماد ایدوب حق تعالیدن غفلت واعراض
ایتمش اولور وجهل وغفلت ظلماتده متخیر قالور (یت) بوعا بر خلقدن اعراض ایدوب اول دوستی بول تنها
سکاسندن یقین اول واحد چهار تجزی * اما خلقن عوام واکبرن اغنام وابعراضشالی عاجز وقاصریلوب
خلاق جهانه صادقاته متوجه اولان طاب عرفان اساس خول ایچره مستور الحال اولورنه بر فضیلت
طهار ایدر که ناس کا اعتبار ایدر لرونه بر فضیلت ایشلر که اکاطعن وانکار ایدر وناس ایله تضییع اوقات
یلوب عزت اختیار ایدر ورتهامکانده ذکر و فکر ایدوب انجی جمعه وجماعته کیدر تا عارف بالله ارنجیه دل
نوبله ایدر (یت) جهاندور آخورو احباب تقصد وجودوب * کیم ایسه استری تیارایشی فنادوشش * بعده
ول طاب معرفت نائل مرام اولدوره انک عندنده وحدت وکثرت وعزت والفت جمله برابر اولور زیرا که عزت
عارف نفسندن قلبنه هجرت ایتمکدر و قلبندن ایچری روحنه کیمکدر و روحندن سرینه وسرندن مولاسته
ایتمکدر پس نفس انسان منزل اسلامدر و قلبی محل ایماندر و روحی مکان عرفاندر و سرری موضع توحید
برند ایدر (یت) موجد چونکه بکار رفتنده خلق موند * اولوش حی قیومی بولنش کوکلی مولایه
نته کیم دینلشدو که عزت حقیقده صفات بشریتدن مفارقتدربس بشریتدن بکن کامل اهل دلدر
وصحبت ناس اکامانع دکادر زیرا که اول کائن و باندرب معنی طاعریله مع الناس کاتیدر و باطنیه ماسودان
بایندربس ناس ایله کیدکاری البسه بی کیوب انلره سیدکری اطعمه بی کیوب عقلاری مقدار نیجه سویلر
وسایر عادتربه موافق کیدوب انلره مراققت ایلرکن باطن دسر یله جمله دن مفرد و مجرد اولوب انجی
مولاسنک رضائنه موافقت ایلر (نظم)

ایتمه ییلاندن فرار * کور میه سن ازدها
بونجه که قیلدک طواف * ریزی زمینی کراف
قلبی مقبله ییل * ویرمه سوایه سبیل
خلق ایله قالدک کیری * مرده بی مانند کیری
باغله که خلق صف * بت کیدر هر طرف
نفسی بیلش خبیر * بولاش اودوستی نصیر
بحر چوموا جدر * کل شی امواجدر
ایله رنده قرار * حالکه صبر ایلها
خلق جهان طویلاف * هیچ بوانسوری وفا
غافل ایدر قال وقیل * حاشراول ایل صفا
زنده دن اولدک بری * حیدن اوتان قیل حیا
جمله بی اولمش هدف * ناظر تیر قضا
خلق جهاندور قسیر * ویروب آلا ندر خدا
هپ اکامنا جدر * حتی سن اول آشنا

نوع سادس عزت انام عادت کرام وموجب حضور تام ومورث نیل مرام اولدیغن یلدیرر (ای عزیز)
معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که طاب معرفت مولایه لازمدر که انسانی دینان عزت قیلسون تا کیم
اندر حالته مانع اولیوب یوما فی و ماتری بواسون واندر عرض شریفن بذل ایتمسون وانلردن برنسته
طمعیه قبولرینه کیمسون وانلره تضییع اوقات عمرایتمسون وانلره غفلت ومداهنه ومجاده ایله سولسون
واعمال واحوالندن انلره برنسته اراآت ایلسون تا کیم نظر خلقه التفاته نظر حقندن ساقط اولسون
ومعرفت ومحببتندن محروم قالمسون زیرا که هر آن جمیع ذرات وجودینه رقیب وحیل وریدنن که ذویه
قریب اولان مولاسنک نظرن ملاحظه ایتمیوب بعد اولان عیبک نظرن ملاحظه ایتمن نشان جهل وغفلتدروشان
اهل حسرتدربس عندالله اوکسه برمرتبه نائل اوله منزه که عندالناس اعتبار وممرات استرنته کیم
دینکدر که رضای خلق ایله مسرور اولان رضای حقندن دور ومهجوردور زیرا که خالق مدح و ذمی
بریدر که خازندن حقیقوب هوایه قاریشوب زائل اولور پس مدح و ذم ناسه انتفات ایدن کسه انلرک
اعتقاد وانکارینه اعتبار واعتماد ایدوب حق تعالیدن غفلت واعراض ایتمش اولور وجهل وغفلت
ظلماتده متخیر قالور (یت) بوعا بر خلقدن اعراض ایدوب اول دوستی بول تنها سکاسندن یقین اول
واحد چهار تجزی * اما خلقن عوام واکبرن اغنام وابعراضشالی عاجز وقاصریلوب خلاق جهانه
صادقاته متوجه اولان طاب عرفان اساس خول ایچره مستور الحال اولورنه بر فضیلت طهار ایدر که
ناس کا اعتبار ایدر لرونه بر فضیلت ایشلر که اکاطعن وانکار ایدر وناس ایله تضییع اوقات یلوب
عزت اختیار ایدر ورتهامکانده ذکر و فکر ایدوب انجی جمعه وجماعته کیدر تا عارف بالله ارنجیه دل
نوبله ایدر (یت) جهاندور آخورو احباب تقصد وجودوب * کیم ایسه استری تیارایشی فنادوشش * بعده
ول طاب معرفت نائل مرام اولدوره انک عندنده وحدت وکثرت وعزت والفت جمله برابر اولور زیرا که عزت
عارف نفسندن قلبنه هجرت ایتمکدر و قلبندن ایچری روحنه کیمکدر و روحندن سرینه وسرندن مولاسته
ایتمکدر پس نفس انسان منزل اسلامدر و قلبی محل ایماندر و روحی مکان عرفاندر و سرری موضع توحید
برند ایدر (یت) موجد چونکه بکار رفتنده خلق موند * اولوش حی قیومی بولنش کوکلی مولایه
نته کیم دینلشدو که عزت حقیقده صفات بشریتدن مفارقتدربس بشریتدن بکن کامل اهل دلدر وصحبت
ناس اکامانع دکادر زیرا که اول کائن و باندرب معنی طاعریله مع الناس کاتیدر و باطنیه ماسودان
بایندربس ناس ایله کیدکاری البسه بی کیوب انلره سیدکری اطعمه بی کیوب عقلاری مقدار نیجه سویلر
وسایر عادتربه موافق کیدوب انلره مراققت ایلرکن باطن دسر یله جمله دن مفرد و مجرد اولوب انجی
مولاسنک رضائنه موافقت ایلر (نظم)

شیخ سعدی رحمه الله تعالی علیه دیمشدر که حق تعالی عبادینک عیوبی کوروب ستر ایلر و همسایه
ویاران کورمش ایکن سویلر (یت) نعوذ بالله اصکر خلق غیب دان بودی * کسی بحال خود از دست کس
نیاسودی * و ابراهیم ادهم رحمه الله علیه دیمشدر که جبل لبنانده زمزه رجال الله ایله مناصب اولدم وانلرک
جمله سئلر وصیتی بکا بویایکم بکن اینای دنیا به رجوع ایدرسن انلره ذرت حکمتله وعظ ونصیحت ایلر که کیمکه
اکلی اکثرا ایدر اول عبادت لذتن بولمز و کیمکه نومی اکثرا ایدر اول عرک برکتن بولمز و کیمکه کلامی اکثرا ایدر
انک قلبی میت اولوب حیات بولمز و کیمکه خلق رضاسن طلب ایدر اول رضای مولای بولمز بر کاملدن
سؤال ایتمشدر که نیچون برمله جلوس واختلاط ایلرسن وذوق والفتله سوزسویازسن جواب ایتمشدر که
سزیدن بکا عیش لذت کلز و بندن دخی سزله ذوق وصفه اولرین سز که نیجه افت ایدر ییلور که سز دیر سز که
انواع طعام ایله بطشکی طیورین دیرمکه برنوعدن انجی بئش اون لقمه تساول ییور و سز دیر سز که نوم ایل
صحبت بندرین دیرمکه نوم تضییع اوقات ایدر و سز دیر سز که سویه بن دیرمکه سکوت ایلر سز دیر سز که طلب
ایله بن دیرمکه ترک ایلر و سز دیر سز که ییل بن دیرمکه اونوت پس سز که احوالکز سز که اولسون و بتم عالم بتم
اولسون زیرا که هر ادخدا سزدن تخلیط و بندن توحید اولمشدر پس ملاحظه موحده زمان الفت قیلشدور همان
بکامانع اولکزن تا کیم انکله بر ساعت حضور ایدریم و خضوع وخضوع ایلر خدمتنه کیدریم زیرا که مولایه
اختیار ایلر عبادت ایلر انک عبادینه اضطرار ایلر عید معلول اولور ته کیم دینلشدو که خالق طوعا عداوت
ایتمیجی حق تعالی کرها خلقه خدمتکار ایدر شرک جمله سی قبولدن طشرده در پس قبولدن طشریه به چقان
حجاب وقتنه به کیر و صحبت ناس ایلر نیجه رذالته دوشتر ته کیم نان عزیز وآب لذیذ انسانه بر کیمه سقازن
اولقله تبدیل و ردیل اولور و اهل قرآن و صلوة اولان رجل تسوانه بر لحظه تقرب قیلغله ملوث وجنب
اولوب اکاغیل لازم کاور حد جماع ایلر بر حیا مرفوع وایکی ادب بری شمع اوقادر وجود و جسم انسان
ضایع قیلقدور و مایه محبتی کوکادن صوبوب آلفه در و جناح مرغ جانی فیروب و یولقد در جماع برنوع جتوندو که
اکامداوسته هر مدر و اندن افاقت ندمدر حلالندن ول اولور که قالسه فتنه و غمدر و کمتسی هم حزن والمدر
و حرامی سوادوجه آدمدر و خسران هر دو عالمدر (نظم)

شفقت ایت شهنوی قوی انی سکا خوی ایتمه
اول وانلرک اول عشق ازلدن لاغیر
جسمی قوی مثل شتر هر خس وخاره کتمه
بالک یسقه یوزکی ایلر طعن مرآت
حق ایچون سویه سوزک یوخسه همان خاموش اول
بیاریدر یوکوز زلرده اولان حسن و جمال
قامت عشقه سزادر که جماع ایلر سن
عاشق عشق اول و دلبر لره دل و برمه صقین
کر خبردار ایسک اسرار ازلدن حق
عاشق باله اول و هر ماده تری بوی ایتمه
یوقازن کبی سن کندیکه جوق شوی ایتمه
قلبه کل ترک بهار و چمن و جوی ایتمه
نقدکی کیمیکین ایدوب عیب ترازی ایتمه
دلده دلدار یبول اطرافه تک رپوی ایتمه
کوز کوزلرنا فی غفلتله قهروری ایتمه
عشقندن غیری به سن رقص و هیاهوی ایتمه
یوقالره سکوکده غمی صدقوی ایتمه
صقله مری دیمه هر یخبره طوی ایتمه

نوع سابع عزت انام موجب ذکر و فکر تمام و معین توجه نام و مورث انس و حضور مدام اولدیغن یلدیرر
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که طاب معرفت مولایه لازمدر که انسانی دینان عزت قیلسون تا کیم
اندر حالته مانع اولیوب یوما فی و ماتری بواسون واندر عرض شریفن بذل ایتمسون وانلردن برنسته
طمعیه قبولرینه کیمسون وانلره تضییع اوقات عمرایتمسون وانلره غفلت ومداهنه ومجاده ایله سولسون
واعمال واحوالندن انلره برنسته اراآت ایلسون تا کیم نظر خلقه التفاته نظر حقندن ساقط اولسون
ومعرفت ومحببتندن محروم قالمسون زیرا که هر آن جمیع ذرات وجودینه رقیب وحیل وریدنن که ذویه
قریب اولان مولاسنک نظرن ملاحظه ایتمیوب بعد اولان عیبک نظرن ملاحظه ایتمن نشان جهل وغفلتدروشان
اهل حسرتدربس عندالله اوکسه برمرتبه نائل اوله منزه که عندالناس اعتبار وممرات استرنته کیم
دینکدر که رضای خلق ایله مسرور اولان رضای حقندن دور ومهجوردور زیرا که خالق مدح و ذمی
بریدر که خازندن حقیقوب هوایه قاریشوب زائل اولور پس مدح و ذم ناسه انتفات ایدن کسه انلرک
اعتقاد وانکارینه اعتبار واعتماد ایدوب حق تعالیدن غفلت واعراض ایتمش اولور وجهل وغفلت
ظلماتده متخیر قالور (یت) بوعا بر خلقدن اعراض ایدوب اول دوستی بول تنها سکاسندن یقین اول
واحد چهار تجزی * اما خلقن عوام واکبرن اغنام وابعراضشالی عاجز وقاصریلوب خلاق جهانه
صادقاته متوجه اولان طاب عرفان اساس خول ایچره مستور الحال اولورنه بر فضیلت طهار ایدر که
ناس کا اعتبار ایدر لرونه بر فضیلت ایشلر که اکاطعن وانکار ایدر وناس ایله تضییع اوقات یلوب
عزت اختیار ایدر ورتهامکانده ذکر و فکر ایدوب انجی جمعه وجماعته کیدر تا عارف بالله ارنجیه دل
نوبله ایدر (یت) جهاندور آخورو احباب تقصد وجودوب * کیم ایسه استری تیارایشی فنادوشش * بعده
ول طاب معرفت نائل مرام اولدوره انک عندنده وحدت وکثرت وعزت والفت جمله برابر اولور زیرا که عزت
عارف نفسندن قلبنه هجرت ایتمکدر و قلبندن ایچری روحنه کیمکدر و روحندن سرینه وسرندن مولاسته
ایتمکدر پس نفس انسان منزل اسلامدر و قلبی محل ایماندر و روحی مکان عرفاندر و سرری موضع توحید
برند ایدر (یت) موجد چونکه بکار رفتنده خلق موند * اولوش حی قیومی بولنش کوکلی مولایه
نته کیم دینلشدو که عزت حقیقده صفات بشریتدن مفارقتدربس بشریتدن بکن کامل اهل دلدر وصحبت
ناس اکامانع دکادر زیرا که اول کائن و باندرب معنی طاعریله مع الناس کاتیدر و باطنیه ماسودان
بایندربس ناس ایله کیدکاری البسه بی کیوب انلره سیدکری اطعمه بی کیوب عقلاری مقدار نیجه سویلر
وسایر عادتربه موافق کیدوب انلره مراققت ایلرکن باطن دسر یله جمله دن مفرد و مجرد اولوب انجی
مولاسنک رضائنه موافقت ایلر (نظم)

خلوت ایت * کیم انیس اهل خلوت در همان پروردگار * و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم عزلت زمانی و اهل واریانی وصف و بیان ایدوب اول زمانه ناسدن تقدیر ایدوب و فرمان ایتش در حال بوکیم اول طیب ارحم بزم نفسی بزدن انصح و مصالحی بزدن اعلم ایدی امدی چونکه انک وصف ایدوبی عزلت زمانی کلدردن انک امر به امتثال نصیحت قبول ایتنک بزه لازم اولمشدر اما وصف و بیان مذکور در خبر مشهوره کلدردن حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یورمشدر که وقتا که خلقی کور رسر که عهد زنده غدر ایدوب اما نکلنده خیانت ایدوبی بر لرینه عداوت ایدوبی تحقیق اول زمانه فتنه زمانه را صاحب کرام اکادیشدر که اول زمانه بولنان مؤمن نه ایلسون اول حکیم الهی یورمشدر که اول زمانه اولان اهل ایمان امور ناسه فارغیوب اسان تحفظ ایلد سو یلسون و خانه سته ملازمت ایلسون و معروفی اخذ ایدوب منکری ترک ایلسون انجق کندی امور یچون خانه سندن طشره به کتسون بعده سلف صالحین اهل زمانه دن احبارن تحذیر ایدوب هریری کندی اولاد و اتساعنه تقدیر و عزلتله امر و وصیت قیلشدر و اتقبا به یوقدر که انلر بزدن زیاده خبرت و بصیرت بولمشدر و زمان ایسه انلر د نصکره خیر دکل شریکه امر و اولمشدر و حضرت عمر رضی الله تعالی عنه یورمشدر که عزلتله سوره قمر سندن راحت بولتی و اوردن بس ممکن اولد بجه معرفت ناسی قلیل ایتنک کرکدر زیرا که ناسدن خلاص بولتی مشکدر و برکامل دیمشدر که بوزمان حفظ اسان و اخفاء مکان زمانه را سندن فرار ایدوبی ناسدن فرار و ایدوبی لزوم بیوت و رضاء مایقوت زمانه در برکامل دیمشدر که خدای متعال حقیقون بوزمانه ناسدن عزات خلالت و ایدوبی یکموزیل صکره برکامل ایتدوب دیمشدر که چونکه عزلت اول زمانه حلال اولمشدر بس بوزمانه و خوب مرتبه سن بولمشدر و اما امر ثانی بودر که ناس طالع عرفانک حالت حضورتی فاسد ایدوبی زیرا که ناس ایلد اختلاط ایدوبی طالب عرفانه بلکه صاحب عرفانه خلق طرقتن در باو ترین داعیلری عارض اولوب حضور قلی زائل اولور نته کیم رقیوت ناس بساط زیاده دینلشدر در عارفه قیوسته کیدوب دیمشدر که زیارت و ایلد بزه کرام ایلد بس اول عارف اول قیویه کلندر ایچوردن جواب ایتش که زیارت و اقادن انفع اولان غایبانه دعا ایلد بزه کرام ایدوبی زیرا که زیارت و اقادن ترین و ریاحصل اولور و غایبانه دعا ایسه قرن خلوص اولدله اجابت بولور و اکثر سلف صالحین ترین وریا خوفندن زیارت و ملاقاتی قریوب ناسدن عزلتله سلامت بولمشدر و قوت لاموت ایلد قناعت قیلشدر و وجهیت خاطر لایله طولمشدر و در حضور ناس ایلد خواص عباد اولمشدر و در حق ایلد ایداقالمشدر (نظم)

قدر قریبیل فنا اول بار سلطان اوله هیچ	فقر ایش جمعیت خاطر پریشان اوله هیچ
خلق صیدا ایتنک ایچوندر بوکولج یوز طانی سوز	چونکه صیاد اولدن کویا و خندان اوله هیچ
ترک ذوق ولدت جسمانی آساندر ولی	مردایسک لذات نفسانیده جویان اوله هیچ
خرقه و سجاده و عمامه و تسبیح قوی	سخره و اوهام و تلبسات شیطان اوله هیچ
حفظ ظاهر موجب اهل باطنه در همان	حفظ حسن خلق ایدوب جسمی نکه بان اوله هیچ
عزت و رغبتله اولسک چوق اولور حاسد سکا	مثل یوسف مبتلای مکر اخوان اوله هیچ
کر عبادتله ایتنک تنهابه کل خلقی اونوت	حق انس حق بول سترایت بشیمان اوله هیچ

وع نامن * عزلت ناس ایدن عارفه ایکی صنف اولد یقین ییلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که ناسدن تقدیر و عزات حکمنده اهل عرفان ایکی صنف اولمشدر اما اولکی صنفدن اول عارفدر که نشر علم و بیان حکمنده خلقنک اکا احتیاجی اولماز اول عارفک حالی اروح و اعلا در زیرا که ناسدن عزات اکا سلم و اولاد و ذکر و فکر طیب و احلا در و انس مولا الذ اشیا در بس اول عارف کندی بییتی قهر سته ملازم اولورنه کسه اتی یلورونه دمارل کسه بی یلور انجق جماعت و جمعه به و مجلس علم نافع حاضر اولور (قطعه) آنانکه بکنج عافیت بنشینند * دندان سکن و دهان مردم بنشینند * کاغذ بدیدند و قلم بشکستند * و زدنست و زبان سر فکیران رستند * و اما ایکنی صنفدن اول عارفدر که علمده قدوه بولوب دین امورنده خلق اکا محتاج و مانلدر بس اول عارفه تقدیر و احتی و عزات عافیتی ممکن و میسر د کادر بلکه ناس ایچنده نصب نفس

ایدوب

ایدوب نشر علم دینه ملازم اولور لکن صحبت ناس ایچون اکا ایکی امر شدید لازم اولور اما ایکی امر لبری صبر طویل و حلم عظیم و خلق حسن بولمقدور و اما امر ثانی تخصصیله ناسه اختلاطی حالنده قلبیله انلردن منقرد اولمقدور بس اگر انکله تکلم ایدوبی عظمی قدر سو یلور اگر زیارتیه کیدوبی هر کسه مرتبه سی مقدار بجه اکرام ایلور و اگر اکا طاله لسان ایدوبی سکوت ایلد معامله قیلوب محزون اولور و اگر اندن اعراض ایدوبی انی غنیمت یلوب محزون اولور و اگر خیره حق اوزره کیدوبی انلرله موافقت ایلور و اگر شر و لغوه میل ایدوبی انده مخالفت ایلور و اگر قبول ایدوبی سه نصیح و تربیه لرنده ملایمت ایلور و اگر قبول ایتنک بزه اول وقت انلردن مفارقت ایلور و بعدد ممکن قدر زیارت و عبادت و دعوت و اجابت امثالی حقوق و عاداتلرینه رعایت ایلور و انلرله ظاهر له تجمل ایدوبی ایتنک بزه تحمل ایلور و انلردن احتیاجی کتم و اخلا ایدوبی تنهاسنده علاج و مداوا ایلور و انلرله خدمت لک اجر ناسر ایدوبی دوشن حاجت لرن منتسز قضا ایدوبی هر خصوصه جله به رفق و لطف ایلد مسامحه ایدوبی خلق ایلد خالق ایچون حسن معامله ایدوبی اما معروف ناس اولمین عارفه عزلت ناسی آسان ایدن امور ظلمه در اما امر اول و ظائف عباداتی ایل و نه ارسا عاتیه توزیع ایدوبی جمیع اوقاتنی عبادتله مستغرق ایتشدر زیرا که عبادتله اشتغال آفتلردن راحت و سلامت در عزت و لذت المغه و دوات و معرفت بولمغه علامتدر و ناس ایلد استیناس افلاس و ملامتدر نه کیم حضرت موسی علیه السلام لذت کلام خدا ایلد مألوف اولوب طوری بنیادن رجوع ایلد کده ناسدن بغایت نفرت ایدوبی مستوحش اولوردی حتی کلام ناسی ایتشمنک ایچون اصبعن قولمغه وضع ایدوبی انلردن ایراغه کیدوبی تنهاسالوردی زیرا که اول وقت انلر کلامنی وحشت و نفرتده اصوات حیره مشابه بولوردی و اما امر ثانی ناسدن قطع طمع ایدوبی انلرله جله سندن بالکلیه مایوس اولمقدور بس جمیع ناس اول عارفک نظر نده و چرو و خیر امثالی اولوب بلکه لایستی کبی فنا بولور زیرا که لا بضر و لا یفیع اولنک وجود و عدی برابر اولور (یت) حتی جمیع خلقدن مستغنی بالله بن * خلق عالم و ارا یکن خلق زمانی نلرم * و اما امر ثالث ناسی تحیل و تبصر ایدوبی اخلاق و اطوارلر تفکروند ک قیلمشدر بس عارف مجرد بومور و نلش به ملازمتله صحبت ناسی قریوب درگاه خدا اولان قابله کاور و انس و حضوری بولوب سروری دائم اولور حقه قدر عنایت و توفیق نه کوزل صاحب درونه کوزل رفیق زیرا که ناسدن بعید اولان صدیق بعدی قدر حقه یقین اولور تحقیق (قطعه) انخذ الله صاحبنا * و ذر الناس جانبنا * قلب الناس کیف شئت * یجدهم عقاربنا * حق تعالی کندی حضور سته دعوت ایلد ایکی عیدینه ایداه ناسی ابر ایدوبی تا کیم اول خلقه مائل اولسون و هر نسنه دن تفر ایدوبی ماسو ایلد فالسون و قایلندن طشره برکسه به اعتبار و اعتماد قیلسون (قطعه) حق تعالی اتی که ایدوبی کزین * دوستلر یچلمشده صدر نشین * بند ایدوبی کباب اسبابی * غیره میل ایتنک اولمز اجبابی * غیره میل ایتسه کوشمال ایلر * قهر نکل بر دمن چوسال ایلر * پس ایداه ناس اکادولت و غنیمت و طریدر زیرا که اولنک ناسدن اعراض و رب ناسه اقبالنه سیدر (قطعه) در حقیقت هر عدو داریو تست * کیمیای نافع و دجلوی تست * که از و اندر * کز برنی در خلا * استعانت جوی از اطف خدا * در حقیقت دوستان دشنند * که ز حضرت دور مشغول کنند * حق تعالی نکل اصفیاسنده عادی اولیاسنه بدایتلرنده خلقی مسلط ایلد کدر زیرا که کلام اعدا سوط خدادر که غیره میل ایدن * و کالره انکله اوزوب ماسو ایدن دوندروب کندی حضور سته کوندور (نظم)

ای دل آسیت عشق ایلد که اسوده اولم	خلقدن تاکی اسیر غم بعوده اولم
حقیقت لوت حد ثلله بن آوده اولم	دمدم موج اورر اول بحر قدم قلمده
ناقص اولد بجه شنه عشق ایلد افزوده اولم	وارلیم عشقه اکلسه چو خورشید ایلد ماه
ظلمت محو اولوب اول نور ایلد اندوده اولم	عشق تار ایلد یاقوب کالی کل اولدم تا کیم
سعی اولدر که دم عشق ایلد اول صوده اولم	زنده دلدر اوکی بی خواب و خور اولدی شب و روز
استراول می که بن وسن دمیوب هوده اولم	مقتضای می عشق اولدی چو سکر و حیرت
تا که من کوم غم بوده نیاوده اولم	آلهم فقر و فشار ایچه سن ای حق

نوع تابع عزت است اقسام و حال آن را در این (ای عزت) معلوم اولس و نیکه اهل الله در عزت که عزت نام موجب صحت اسناد و زرا که ناسند عزت این که صحت اید چنانکه کسی بی بوله من تمام اولس اولی صحت اسانه مؤدی اولور و عزت ایکی قسم در بری عزت مریدین و عزت مریدین اغیار اختلاط شدن اجسام الله معارف قیلقدرو اما عزت محققه ای که ان التفات من قلوب الله مریدین قلوب محققین معرفت مولان غیر بر نسنه به محل دکادر اما عزت اید نزلک بتلری اوچدر بری خلق شر و قننه شدن نجات بولقی بتسلله عزت در بری کند و نیک شروه شدن خلق صیانت قیامی بتسلله عزت در بری عزت ایکی نسنه زیاد معتبر و مختار در زرا که الله خلقه سوظن و بونده نسنه به بد کان وارد حال بوکم نسنه به بد کان ایتمک لایقه در که اول عادت ابرار اما اوچنی نیت جانب ملاعلا دن صحت موی به نسنه ترجیح و اید در بری اهل عزتک اعلاسی نسنه شدن عزت اید در و صحت مولای ماسوایه ترجیح ایدوب حضور نسنه به بد کیکه عزت ایکی الفت اوزره ایشار ایدوب نسنه شدن قلیبه ایچری کاور تحقیق اول کسه مولا سنی ماسو اوزره ایشار ایشار اولور بری اول کسه به حق تعالی نیک اعطا ایدوب موابی اساری ایچنی کندی یلورا کرچه عزت ناس اید صحت اسان ملازم و لازم در لکن صحت قلب کا غیر ملازم در زرا که منفرد اولان کسه کندی نسنه ماسوایه ماسوایه سولر بولقد در انکچون صحت ارکان سته دن استقلال اوزره بررکن قیلقدرو کیکه عزت ملازم قیلوب ناس و نسنه شدن تمام اولور اول کسه وحدانیت الهیه سرنه واقف اولور و احوال عزتک اعلاسی خلوت در نتیجه خلوت معارف و ابرار احدیت در عزتک بر خاصه سی دخی بودر که معرفت دنیادر بری انسان غدا ی جسمانیدن اعراض ایدوب ناس اولور بررکن اول سهران اولس و ذکر الله ایدوب نسنه صحت ایدوب ناس و نسنه شدن عزت قلیبه و بوخصال ایدوب جمع اولس و نیک بشری ملک کینه تبدیل قیلوب عبودیتی سیاده و غیبتی شهادت و باطنی ظاهر و عقلی حسیه تبدیل اولور و کندی زمزمه ایدوب مقامات مقربینی بولور و در عزت معرفت نیک و سعادت محبت و اصل اولور (رباعیات)

انست ناس ایدن کوکادر ناسی	صحت لری غفلتله اولور ناسی
افلام علامتی بیل استیشایی	قوی نایی خوش ایدوب ناسی
حق ایدوب حضور لیدن کوکل کلشندر	غفلتله فلان کوکل کلشندر
چون غفلتله کوکل صالان دشمندر	بی دشمن و دوست بکا روشندر
حق ای فکر قیل که الفت اولدر	نامی قوکتایه بانی که صحت اولدر
از بی زربواز ایچ که نعمت اولدر	فقر ایدوب ناسی بولکه دولت اولدر
حق ای یاد قیل که لذت اولدر	نیکدن ایراغ اوچر که عزت اولدر
میل ایچمه فارشمه خلقه عزت اولدر	تمهاده کتبه بانی که صحت اولدر
حق بوچه نایی خلقه و بر عزت قیل	مستغنی اولوب بوناسدن عزت قیل
بارانه بدل کتبه خوش صحت قیل	حکمتله کوکاده دمبدم الفت قیل
حق سکادوست اولان اولور هم دشمن	صوملی سنی ایچین ایدوب اولور زمان
بای کرچه اوقی ایدوب در اغوش همان	کندی دن ابراضه آتار اوقی اولور
حق سکادوست دائم اول مولادر	هم اتادن اتادن سکا اولدر
مختوندر اول که قلیبه سنی لیلادر	سولایه توجه اندسه دل اولدر
حق دوچماید جان بر جان بیدر	قوی نایی همان اوقی که قرآن بیدر
تمهاده کتب سکا باران بیدر	الزمره کتب کوکاده جانان بیدر

نوع عاشق و تمایز عزت اولان خلوت و دخول شریط و ارکان و اصول و نتایج خلوت اولان واردات و اسرار و اصول کیفیت کشف و حقیق و یاد برد (ای عزت) معلوم اولس و نیکه اهل الله در عزت که عزت نام عرفان ایدن حضرت بر ذلک حضور نسنه کیدن اهل یقین ناس و نسنه شدن عزت کترین و برینت ضیق مظلومه

خلوت نشین اولور و ناسدن ظاهر و باطنیه به ایدوب اولدی قی قدر مولا سته یقین اولور و دخول خلوتک شریط و ارکان و اصول و واردات و اسرار و اصول و دخول خلوت نشین ایچون اندر معین و مرشد و مؤنس قریب اولور اما شریط خلوت عین شریط راه بر ذلک که بیان اولانان تصحیح عقاید ایمان در و تعلم طهارت و صلوة ذی شاندر و نزلک لایق چه ساندرو و نیکه بدرون جاندر و معرفت حقیقت دل و جاندر بری شریط اربعه بولقد قیله دخول خلوت خطر جاندر و اما ارکان خلوت عین ارکان راه عرفاندر که تقلیل طعام و تقلیل منام و تقلیل کلام و عزت انام و ذکر مدام و فکر تمام در بری و ارکان سته بولقد قیله دخول خلوت مثال حبس زنداندر و اما اصول خلوت عین اصول مقامات روح انساندر که بیان اولانه حق تحصیل توکل و تفویض و صبر و رضای تامدر بری و اصول اربعه کوکاده حصول بولقد قیله دخول خلوت تمکک و حرامدر زرا که محکوم سلطان و احمه اولان طالب عرفان ایچون بی مرشد کامل دخول خلوت عقابنه زیاندر و نیکه لایق اما کیده کیم شریط و ارکان و اصول مذکور و تمامیه بولور و اول اهل یقین هر خوف و خطر دن امین اولمش سیاه و روی مرشد و تاقین خلوت نشین اولس و ایدوب و نیکه دین اولور و اول خلوت و واردات احوال و مقامات و کشف اسرار و مقامات ایدوب لا اولور بری اول اهل خلوت جمله مرادی مراد ایدوب کده ا کالاندر که ایدوب ناس اید کندی بیننده یقینی بانی غلق ایدوب عزت قیلسون تا کیم خارجدن برخیزی اولسون و بده اهل بتسلله کندی بیننده خلوتی بانی غلق ایدوب تک و تمنا قیلسون تا کیم یاتمه بر کسه کلسون و بده به متوجه و متربع اوچر بولکه توحیده یا اسم جلاله اخفا ایدوب روز مشغول اولسون و همان قضای حاجت و جمعه و جماعت ایچون طشریه به کلسون و الا خلوت ملازم اولسون و طواری خیالات فاسده دن تحفظ قیلسون تا کیم ظاهر و باطنندن بر نسنه ای ذکر و فکر نندن مانع و فاطع اولسون و غدا شدن احتیاط اوزره اولسون همان غیر حیوان اولان غدا ی دسمدن نصف معده سی قدر تناول قیلسون تا کیم مغرط اولان جوع و شبع مدن بعد اولسون و مزاجی اعتدالنه ملازم قیلسون تا کیم بیوست مزاج اوزره خیالاته مؤدی اولسون اما قلیبه کن واردات ایدوب مزاجی مخرف اولور و اول انحرافی غیبت بیلون تا کیم واردات ملکیده دن بهره مند اولسون پس واردات روحانیه نوریه ملکیده ایدوب واردات روحانیه و ناریه شیطانیه تک فرقی واردات انقضایی عندنده کندی نسنه بولدی قیله بر دلدن یال و حیرتله بیلون زرا که قلیبه و رویدادن وارد ملکیده اولد قیله تحقیق انک عقیده بدن برد و لذتله درد و حیرت بولر و صورتی متغیر اولور و کوکاده علم و حکمت قالور ماسو اوقلر مازا وارد شیطانیه اولد قیله تحقیق انک عقیده اعضاء بدن تهریش و الم و کرب و حیرت بولور و کوکاده تخلیط و فساد و فقرت قالور پس اندن تحفظ قیلوب ذکر و فکر ایدوب مشغول اولسون تا کیم قلبی اندن فارغ بولوب راحت قالسون و اول وارد معارضه ایچوب ناسیم اولسون اما اول مرد خلوت خلوت سته دخولی عندنده ایچو امری عقیده قیلسون اما بر عقیده سی بولور و نیکه تحقیق الله تعالی نیک شریط و نیکه کیم کندی کلام قدیمه لیس کتله نئی پیور مشدر صورتدن منزله اولدیغن طیور مشدر بری اکا خلوتدن هر نه صورت کور و یوب انالله ذیرسه اکا سبحان الله انت بالله دیوب کوردیکی صورتی حقیقتی سون و اندن اعراض ایدوب ذکر و فکر نسنه کلسون و اما ایچنی عقیده سی بولور و نیکه خلوت سته حقدن ایچنی حق طلب ایدوب ماسوایه مائل اولسون اگر جمیع کائنات اکا یچش اولور و سده ایدوب قبول ایدوب هیچ بریه قالسون و حضرت مکره متوجه اولوب ذکر و فکر نندن ایدوب نسنه زرا که حق تعالی ای امتحان ایدوب عجباب ملکوتیه ایدوب بتلی ایدوب کرانلردن بر نسنه ایدوب قالور سده اول نسنه اندن فوت اولور کیدر و اگر مطالوبی تحصیل ایدوب سده اندن بر نسنه فوت اولوب هر مراده ایدوب اما ابتدا اندن غائب اولان عالم حسی اکا کشف ایدوب بتلی ایدوب حیدمان طمان اکا خلقک پیوسته اولان افعالندن عجباب و مانع اولور و کارا چاب اولور که بر کسه نیک مری بر کسه به سولسون فلان معتاب و فلان شیار و فلان زاید و یوب نسنه ناسیت ایلسون و ستار سیمیه تحقیق ایلسون و اول شخص اکا کابو اندن پند و نصیحت استرسه اول وقت اول فعلی کندی و یه تمهاده نصیح ایلسون و طاقی اولد قیله بوکشف حسیدن اعراض ایدوب ذکر و فکر نسنه مداومت ایدوب و نسنه کشف خیالیه کیدر که انکچون معانی عقابنه صور حسیه ده نزل ایدوب نسنه انکه دخی توقف ایچوب ذکر و فکر نسنه کوچسون اکرا کامشروبات اعطایا نوزره

اندرن صوبی ایچسون کذلک غسل و ارایه ایچسون والا شرب خردن فاجسون مکر ما مطرله مزوج ایسه
 اتی دخی ایچسون و ذکرو فکرایه مشغول اولوب اول کشف خیالیدن فاجسون تا کیم مذکور کا عالم مجرداتی
 ایچسون و انک حضور آنسه کوچسون پس وقتا که مذکورانی ذکر دن افنا ایدر اول مشاهده در یا نوم در
 و بویکینک فرق بود که مشاهده نک شاعدی محمده فالور پس عقیده ذوق لذت واقع اولور و نوم ایسه
 صاحبندن برنسه قوم یوب با کایه الوریس عقیده تیفه فاوندم واستغفار واقع اولور بعد حق تعالی اتی
 ابتلا ایچون مراتب مملکتی کا عرض ایدر کر ترتیب اوزره ایدر سه کا ابتدا حجاب اسرار معدنی کشف
 ایدر پس اول زمان هر حجره منافع و مضارده بولان خاصیت یلور کر اول کشفه تعشق ایدوب انکاه توقف
 ایدر سه مطرود حضرت اولوب اولدخی اندن کیدوب خائب و خاسر فالور و کر اول کشفدن اعراض ایدوب
 ذکر و فکرسه مشغول اولور سه حق تعالی اسرار نباتاتی کا کشف ایدر پس هر عصبه کندی خاصیت
 اکا و بلر اما کشفه مدنی عندنده انک غدا سی حرارت و رطوبتی غالب اولان اشیا کر کدر و اما کشف نباتی
 عندنده حرارت و رطوبتی معتدل اولان اشیا کر کدر پس وقتا که نو کشف ایله توقف ایلر سه حق تعالی اسرار
 حیواناتی کا کشف ایلر و حیوان کا سلام و یروب کندی مضار و منافع سو بلر هر عالم کندی تسبیح
 و تحمید مدنی انواع اذکار ایله کایسان ایلر و کر انکاه فالمدیه حق تعالی کا احیایه حیات سببیه نک سربانی
 عالمی کشف ایلر و کر انکاه توقف قیلدیه کا لایح لوحیه کشف اولوب مختار له خطاب اولوب و انکچون
 بر دلاب نصب اولور که انده صور استعالات کا کورینوز پس کشف نیجه لطیف اولدیفنی و لطافت نیجه
 کشف بولدیفنی یلور و کر انکاه فالمدیه کا نور و متطایر الشیر کشف اولور که اندن تستر ایدر لکن مادامکه
 ذکر حقه مشغول را کاهج برنسه مانع د کادر و کر انکاه فالمدیه کا نور طوره له ترکیب کینک صورتی
 کشف اولور پس حضرت الهیه به ادب دخول و وقوف و خروجی و جوه مختلفه سیله یلور و مشاهده دائمه
 و کیفیت تلقی علوم الهیه و استداره جمیع طرق کا مالم اولور و کر انکاه فالمدیه کا مراتب علوم دقیقه
 و افکار سلیمه کشف اولور پس افهامه طاری اولان مغالطه را طواری و علم ایله و همک فرقنی یلور و عالم ارواح
 ایله اجسام ارمه منده اولان نکونانک تولدی نشانی و اول تولد سبب و شانی و سر الهینک علم عنایت سربانی
 کا عیان اولور و کر اول کشف ایله فالمدیه کا عالم تصور و تمیز و تزیین کشف اولور و عوالم و لک صور
 قدسیه دن نه صورت اوزره اولدیفنی یلور و نقوش نباتیه نک حسن شکل و نظامی ولین و رحمتک موصوفیه
 اولان سربانی کا ظاهر اولور و بو حضرت تندر که خطاب و رعایه رزن و فایه امدادی کاور و کر انکاه فالمدیه
 کا مقام قطبیه کشف اولور پس بوندن مقدم هر نه مشاهده ایلدیه اول عالم یسار ایدیکه موضع بور کدر
 و اکا و عالم کشف اولدیده ترتیب موجوداتی و جله به سربان وجودی و نیجه اسرار کائناتی یلور و حفظه
 قوت یلور و اقله ر و زایه تبلیغه قادر اولور و کر انکاه فالمدیه کا عالم غضب و حجت کشف اولور پس
 اهل علمه ظاهر اولان غضب و حجتک و خلاف و عداوتک منشأ لن و اختلاف اشکال و صور لزمید اول یلور
 و کر انکاه فالمدیه کا عالم غیرت و اظهار حق و مذاهب مستقیمه و شرایع منزله کشف اولور و هر کشف
 اولان مقام اکا و قیوم و عظیم ایله استقبال ایدر و کر انکاه فالمدیه کا عالم حیرت کشف اولور پس اندن
 مجز و صورت یلور و بو عالم علی و ندر و کر انکاه فالمدیه کا مراتب و درجات جنان کشف اولور و بری برنه
 تداخل و انواع نعمتین تضاضلن یلور و اول طریق ضیق اوزرنده ساکن اولور و اندن مراتب و درکات
 جهنمی و بری برنه تداخل و عذابی تضاضلن کور و کر اول کشف ایله فالمدیه کا کار و اح مستهلکه
 منکته اولور پس اندری مشهد لنده مکران و خیر یلور و سلطان و جداندره غالب اولمش اولور و انلر
 حال اتی دعوت قبیلش اولور و کر اول دعوت اجابت قیلدیه کا کور نور کشف اولور که انده کندی و سندن
 غیر کسبی کور و اولور پس انده لذت روحانیه دن اتی بر وجود عظیم و هیمن شدید الوره که اندن مقدم
 اتی یلور و پس اولدم انک نظر ندره هر نه کور سه کوچک کورینور کندی اول نور ایچنده سراج کبی
 متائل یلور و کر انکاه فالمدیه کا کانی آدم شکنده صورت کشف اولور و برنه برده را صلوب چکاور
 و انلر بته تسبیح و وارد که ایشد کده یلور و کندی صورتی انلر ارمه منده کور و کر انکاه فالمدیه

و بولند یغنی و کندی حالتی یلور و کر انکاه فالمدیه کا مراتب بر رجحانیه کشف اولور پس انده هر نسنه نک
 صورتن کور و رجحله کشف اولان اشیا یی دخی انده یلور و بر عین و بر علم قانز الا که انده عیان اولور و اول زمان
 کندی حقیقتن و رتبه سی نهایتن یلور و بریسی قتی اسم اولدیفنی و معرفت و ولایتن نه مرتبه بولدیفنی طایفون
 و کر انکاه فالمدیه کا هر نسنه نک استاذ و معلمی کشف اولور پس انک اثرن کور و نقلیقین اولور و کر انکاه
 فالمدیه کا محرله افعاله یله تجلی اولور و کر انکاه مقسلی اولدیه کا حق تعالی اسرار فایه تجلی ایدر پس
 اول اسرار افواری سطوتدن اول عارف محرفاتی اولوب کندی و سندن کیدر و مقتضایه خلعنله بقایه
 ایراندن ایزی اوزره یه عالم حواس مقید ارضیه سنه کاور یا خود اول عروج ایلدیکه عالم لاهوتده فالور
 و بوم راج روحانی دخول خلوتله حاصل اولور و اول تجلیاتنه عروج مدنی حضور غفلت حسیله قصیر
 و طول اولور و نامی نسبیاتی قدر حضور حق یلور و کر اول خلوت نشین رب العالمین حضرت تدرینه صدق
 و یقین ایله توجه نام قیلدیه اول اسرار و احوالات بریسی کا کشف اولوب اول قسنه و بلالره بولندن فالمدیه
 جمله سن طی ایدر حق تعالیدن عون و عنایتله و جذبات محبتله و امن و سر عتله تجلیات افعالی و اسماء و صفات
 مرتبه سنه کیدر پس مرید و مجذوب اولان حضور رانی تیز یلور و مرید و سالک اولان کشف و کرامات ایله
 عوق اولور و غافل و طرود اولان استیناس ناس ایله فالور و رباعیات *

حق و ار اولدیر یوناس و من موهومن	امواته علاقه ایلنک مذمومسن
حاجت دبلنک کسسه دن محرومن	باغلسن اگر خدایه دل مخدومسن
حق و خلق اراسنه داخسن	خور اولدک اگر خدایه ما ثلسن
مفلسن اگر یوناسدن سائلسن	ویر کسه اورب ناسه دل نائلسن
معشوق مکانی اوله من همد و صل	دردیله فالور عاشق بی مرهم و صل
و هو مکم دیر ایخا کنتم حق	کندیله بولان اتی اولور و محرم و صل
خلقک نسی وار که میل ایدرسن ای دل	کندک کبی عاجزی نیدرسن ای دل
هر بیخبر ایز بنه کیدرسن ای دل	کل حقه که خلق سن نیدرسن ای دل
مخلوق خدایه شفقت ایت رحمت بول	ایله لره حلم و رحمت ایت راحت بول
سن هر کسه رفتی و رغبت ایت رفعت بول	کرایده مد کسه عزت ایت عزت بول
ویر خالق خلق سن ارادن حق کیت	هر ایشده ظلم و شر و عدل و خیری فهم ایت
نیچون دیوب اعراض اردینه یاغنه	نسایم ایله سیر قیلیم شسته خوش بیت
رفق ایله قویه اول حلیم و ستار	پیل قدر یکی خلقه چوق اچله زینهار
مخلوقی بوغ اکاه خالق بول ای یار	هر دوسته بوسوز و صیتدر هر یار
حق نیجه بیک صفا که ایشدک دوشدر	هر نه که کور و دیوب ایشدک دوشدر
اطراف کزوب جفا یه کشدک دوشدر	بوکم او نور و بویه کشدک دوشدر

(فصل خامس) ارکان سته راه عرفانک بشنی رکنی ارلان ذکر مدامک فضائل و فوائد و خواص و منافع
 طقوز نوع یلر بیان و عیان ایدر (نوع اول) ذکر مدامی آیات قرآنی و احادیث قدسیه ایله بیلدیر (ای عزیز)
 معلوم اوله و نک حق تعالی عبادینه عنایت ایدوب ذکر مدام صلب نیل الهام و موجب حضور نام اولدیفنی
 طایفه شد در تکیم کلام قدیمه بیور شد در (فاد کر و فی اذ کر و واشکر و لی ولا تکفرون) لذین یذکر و الله قیاما
 و قعودا علی جنهم) فاد کر و الله قیاما و قعودا علی جنهم) و اذکر و الله کثیرا العاکم تفلحون) و اذکر ربک
 کثیرا و سجد بالهشی و الابکار) و اذکر ربک فی نفسک تضرع و خیفه و دون الجهر من اقوال بالغد و الاصال و لانکن
 من الغافلین) و اذکر ربک اذ انیت و قل عسی ان یبدینی ربی لا قرب من هذارشدا) رجال لا تلهیهم تجارة و لا بیع
 عن ذکر الله) لذین آمنوا و اطاعتوا و لم یؤخروا عن ذکر الله تظمین الغلوب) و من اعرض عن ذکر ربی
 فان له معیشتة ضحکاو شمره یوم القیة اعنی) و اقم الصلوة ان الصلوة تنهی عن الفحشاء و المنکر و لذکر الله اکبر

واهل الله اكامل از مدر عارفك عقوبت بولسی ذكر حقن منقطع اولم سیدور ذكرا لله ایله قول ماموردركه
هر زمان مشغول اولد ذكرا لله لسان ایله یا قلب ایله یا روح ایله حاصل اولور ذكرا لله لساندن قلبه واندن روحه
واصل اولد قده اول كس خواص اولم یادن اولوب جمع اعضا سیده كرددان قیلوب انس مذكوری بولوب
اخص خواص اولور ذكرا لله لساندن قلبه منتقل اولد قده اعضای بدن متقیه اولوب راحت بولور ذكرا لله
غنیمت اولم یادر لاله الا الله فوجید مولادر افضل ذكرا لله اخفا و حضور ایله تكرار كلة لا اله الا الله درنكیم
حدیث شریفه افضل الذكرا لاله الا الله كلسه را كامداومت ایدن حصن مولا به داخل اولم سدر ودوعالمده
خوف و خطر دن نجات بولم سدر زیرا كه حدیث قدسیده لاله الا الله حصنی من دخل حصنی امن من عذابی
وارد اولم سدر پس هر كیمكه لاله الا الله قلعه سنده متحصن ایلد یسه تحقیق اول كس دوات ابد ونعم سرمد
تحصیل ایشد درو كیمكه بومتن قلعه ده تحصندن تخلف ایلد یسه اول كس شقاوت ابدیه وعذاب سرمدیه بولنه
كشدر اللهم ادخلنی فی حصنك المتین (نظم)

خدم دكل كه حمد و ثنا ایلیم سكا فوجید ایدم سنی دیر ایكن لا اچوب دهن چون نورك اولدی مسند الادن اشكار سن واجب الوجود ایله محو اولدی بمكات خدم نه بن كیم كسل و طاعت ندر بنكده تو به خواب و خیال دن خلاص قیل فتح ایت جهان عشقه بودل یقی بانی	لا یقدر ایل سنینه سن كند یكه ثنا براقمه ایلدی دوجهانی اول ازدها سترایندی وجه عالمی جمله نقاب لا اول مهر سن كه ذره لكر در بوماسوا سنسن همیشه معتمد و مستكا بكا تا هیچ سندن اولمیه دل بر نفس جدا جذب ایله حتی بنده کی قیل عشقه آشنا
---	---

(نوع رابع) ذكرا مدامك خواص و تأثیراتی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل الله دیشلدر كه چونكه
ذا كردون الجهر اولان انفس خفیه ایله و وجهات قلبیه ایله لا اله الا الله كلمه سینه یا خود الله الله دیمسینه
مداومت ایلر اول ذكرا كرسار ایله ذكرا قلبی جمع ایش اولور و خواص و تأثیراتی تیز بولور زیرا كه ذكرا
اسانی محرق درو ذكرا قلبی مشرق در پس بود كرسار ایله بر صافی ناری واردركه ذكرا كرسار ایله صدر نده هیچ بر نسه
نرك بخر لا كه بخر لا تا اولد غیری دیركه لا اله الا الله كلمه سنك معناسیدر مثلاً بر خانه به آتش در شه
اكرانده حطب واریسه انی یا قوب نار ایدروا كرانده ظلمت واریسه انی یا قوب نار ایدروا كرانده نور
اولد یسه نور علی نور اولور كذللك دل خانه سنده ناز ذكرا الله ماسوا بولد یسه انی یا قوب نار ایدروا كرانده ظلمت
بولد یسه انی نور معرفت ایدروا كرنور بولد یسه اونیور اوانك ضدی اولوب اول نور ذكرا كرسار ایله كرمذ كور
اولور پس ذكرا الله حقد و صفی هم حقدركه حظوظی افسا و حقوقی ابقا ایدر زیرا كه ذكرا الله ایله حقوق
نفس ارا سنده ضدیت متصور دكدر اما حظوظ نفس اجزا زائده وجودیه در كه اسراف باطلدر زیرا كه لغیات
حر آمدن حاصلدر پس ناز ذكرا الله اول اجزیه اربوب قنایه و برر و سلطان ذكرا حق كواب وجود ذكرا كردن
هر باطل زاهقی اولور چونكه ذكرا كرمذ كور اوزره ملازمت ذكرا الله ایدر البته اول آنك لساندن قلبه
واقع اولوب انی اگاه ایدروا لك بصیرت كوزی اچیلوب ذكرا الله ایله انیسیت بولور خلوت سدن خارجه چقمق
استز اولور مكر بر حاجت اچون چقار سه بنه تیز كاور و لیل و نهار آنده ملازم ذكرا الله اولور پس جنود ذكرا الله
آری آوازی پرده سنده صداله بر امانتانی اول ذكرا كرسار ایله اوزر بنه ورا سندن هجوم ایدر و خطی نار احر ایدر كی
انلانی احاطه ایدوب بقعه باشلر و ایل اولور كه اول ذكرا كیجه خلوت دن چقوب بور كن عین و بسا رنده بر عظیم
نور كورركه اول نور ذكرا الله ایلد یقین یلور و اونیور آنك در و سنده بر سلطان اولور كه آنكه قلبه بر نسه قالمز
و چوق كره اولور كه یو واردات اول ذكرا كرمذ كور به برمه ده هجوم ایدر كه جمادات اندن كیجه غایب اولوب كوره مزالا كه
زجیات اچینده زجیات امانی كور و صفای وجود اول انسانده نهایت بولور پس وجود انكشودنده
شیشه كی اولد قده انك ورا سنده شمس روح اوله كور و نور كه صانورك درون ارض و اوج سجاد بر ناره شتعلدر
پس قلب ذكرا كرنیران ذكرا قده مكان اولد قده نیران عشق و محبت دخی شر و امشالی اكانازل اولوب انلله اولقدر

نار كه وجودی مضاعف اولور پس اول حیمده انك قلبه نور حق متجلی اولوب اول نور ایله جمع انوار مذكوره
قنایوب قلب ذكرا كرمذ كور ایله متسلی اولور (شعر) بدالك سر طالع منك اكتمامه * ولاح صباح انت كنت
ظلامه * فانت حجاب اقلب فی میر غیبه * ولولاك لم یطیع علیك ختامه * چونكه وجود انسان قلب ایله
مقاب آره سنده حجاب اولم سدر پس وجود واركان و انانیت كدر و راسدن صافی اولد قده كوكل دوستی بولور و انس
حضور نور علی نور اولور و انوار مذكوره جذبات حقدن كاكاور و اكر ذكرا ابتدای امر ده جذبه ایر شهیدیه
انك سیری اولا كندی وجود انك عناصر اربوبه سی اوزر بنه واقع اولوب اندن روحك افلاك سینه سی
اوزرندن كلوب اندن انوار جذبات اكانازل و ظاهر اولور پس بودا كرنصر ترا یسی اوزر بنه عبور ایلد كده
كندوبی اولایا بار امشالی مواضع مظلمه ضیق دهن خروج ایدر كور و رجبال امشالی اما كن عالیه مر نفعه دن
صعود ایدر بولور بعد بو عنصر ذكرا الله ایله صافی اولد قده بلاد حسمه و فلاح مر نفعه كی مساكن صافی كورر
و عنصر آییسی اوزر بنه مرور ایلد كده كندوبی ابتدا اوله میاه متكدر ده كورركه خوفندن اول صولرده اوزمكه
قادر اولز بعد بو عنصر ذكرا الله ایله صفا بولد قده انم ارجاریه و بحار صافیه كوروب طرقة العین اچینده اوزمكه
جله دن كیچر كیدر و عنصر هوا یسی اوزر بنه عبور ایلد كده كندوبی ابتدا بر فضای واسعه كورر بعد بو عنصر
دخی ذكرا الله ایله صافی اولد قده احوال انك الوایله متلون هوالده طیران ایدوب متلذذ اولور و عنصر ناریسی
اوزر بنه مرور ایلد كده كندوبی ابتدا نیران مظلمه متكدر ده مشاهده ایدر بعد بو عنصر هم ذكرا الله ایله صفا
بولد قده كندوبی صافی ناریچینده كورب لذات عظیمه بولور اندن سعوات امشالی دل و جان اطوارندن مرور
و عبور ایلد كده اطراف سینه انسانیه انك الوان انوارندن كیچوب نور محیطه واصل اولور اما به ض اولیاه كرام
انوار مذكوره بی مرتب قیلندر در هر نورك لونی اطراف سینه دن براطیفه نكسری بیاض ایلدر اما اطیفه
نفسیه نك نوری لونی مكدرد خانی و لطیفه قایمه نك نوری لونی ارزق صافی و لطیفه روحیه نك نوری لونی احمر
عقیقی و لطیفه سربه نك نوری لونی اصفر قانع و لطیفه سر سرك نوری لونی ایض صافی و لطیفه خفیه نك نوری
لونی اسود براق و لطیفه اخفا نك نوری لونی اخضر صافی مشاهده ایدوب جله بی فوقی راسدن نازل بولم سدر پس
اول ذكرا كور و انوار اطوارك برله قالد یسه الوان و اشكال و جهتلردن منزه اولان نور قدیم الهی بدن محبوب اولور
و اول نور احاطی كه جمیع انوار انك تحتند مستغرق اولور اول نور محمدیدر كه انی نور محیط الهی ظن ایدن خطا ایدر
زیرا كه انی مشاهده ایدن ذكرا كرمذ كور و انوار اولد قده ادر انك و شعور فانی اولوب وجودی اخذ
اولور پس اول وقت اكتملیات خدا احسان اولور و فانی الله اودركه شهود و وجود اندن كیدوب معرفت
ساقط قیلنور * شهد الله انه لا اله الا هو * نظم كرمی انده یلنور و اما كبر اولیای عظام انوار مذكوره نك ترتیب
الوان و اطوار و زوره نك تشخیص احوال هر كز سیان ایتوب بلكه انلری خاطر دن ننی و انراج ایله امر و تنبیه
ایتلدر زیرا كه اول انوار و اطوار ایله اشتغال و اوقاتده ظهور بنه انتظار و بری برندن تمیز و انتقال ذكرا كرسار
سری مشاهده جمال و كمال صانع متعال حاضر نلرندن مشغول ایدر و ایل اولور كه انوار مر قومه نك
اكتری طی اولوب و قابل جذبه اولان ذكرا كرمذ كور و انوار ایله مكاشف اولور و چوق كره اولور كه ارباب
یقین متین انوار مزبور بی اصلا كور میوب الحق نور محیط مذكور انلره متجلی اولور نه بر مكشوف ایله عوق
اولور و نه بر مشهود ایله فالور الحق اندن تسلی بولور (نظم)

ای كوكل هیچ ایتمه فكر این و آن ذا كر اولدك انی یمنطق و لسان فارغ واسه كندی كندندن كوكل ذات مذكوره واسه جان ایچره عیان واله و مد هوش ایدر جانی مدام سن سنی هم استمر سن اول زمان	اولسه ذكر كرسار حق اولور سن جاودان خوش بولغا زنده ذوق ذكرا حق شاهد مذكوری بولدی بی كان قلبیه مستولی اولنجه ذكر ذات اول جمال لا یزال بینشان حق حقدن استه بویه دولتی	ما سوائی چون فراموش ایلدك سند بنك اولسه یا سود و زیان دله قالمز ذكر استماع و صفات خاطره كلزدل و جان و روان ند بلسن حق و برر انی ولی ایتمه فكر جاه و مال و خاتمان
---	---	---

(نوع خامس) ذکر مدامک نتایج و حالات و کراماتین بسیار (ای عزیز) معلوم اولد و نکه اهل الله
 دیشلردر که ذکر حدیث نفسی افی شهورات خسیه به جذب ایلد عوق ایتمسه و ذکر الله ایلد مشغول اولوب
 روز و شب خلوتدن طشریه کتسه نیجه ایام ایچنده انک قلبنده انوار حق لمعان ایدر ایدر ابرق خاطف کبی لامع
 اولوب سر عتله کیدر و بعدد عودت ایدوب بر مقدر ارجه فالور بعدد ثابت اولوب کوکل اندن لذت بولور بعدد ناطق
 اولوب روح نندن حکمت الرور و ماسوی ایدوب انده مستغرق اولور پس دوام ذکر خنی لساندن ذا کره اوج
 نتیجه حاصل اولور که انلره مستغرات ثلاثه دیر اما مستغراق اول وجود لک ذکر الله ایلد استغراق ایدر و بواسطه
 اول زمان حاصل اولور که ناز ذکر الله ایلد اجزاء خبیثه محترق اولوب اجزاء طیبیه لطیفه فالور پس اول حینده انک
 اجزای وجودینک هر بریزندن طبل و ظور ناصداری کبی صدای اذکار ایشدر چونکه اذکار ایلد اجزاء استقامت
 بولور صدای اجزای آوازی مثالی ملایم اولور و بواسطه امتدین مقدم ناز ذکر الله انک را سنه واقع اولد قده طبل
 و ظور ناصداری انکچون کور که سلطان ذکر الله اول موضع دیده به سیه کاور و آزر که اولور که دبدبه مذکوریه
 ذا کر خلوت نشین تحمل ایدر میوب یا یجنون و یامیت اولور لکن عقلی و همینه غالب اولان ذا کره اصل ضرر
 ایتمیوب بلکه اذ ذوق سمعی و برور اول شدنی صدازک سری بودر که ذکر الله ماسواتک ضدی بولنشد
 پس وقتا که بر موضعه کور انده ضدی نفیله مشغول اولور ته کیم مایله ناراجه امتدین صدای نفی اشید بولور
 کذلک ناز ذکر الله اول ذا کر لک وجود لک محو و نفی و احراق صداری کاور بعدد ناز ذکر الله انک سائر اعضا سنه
 واقع اولد قده کا کنندی وجودی اجزای سندن ذکر من صدای و امواج بحر لک ساحلنده تلاطمی صدای
 و میاه انهار لک اجزاء عظام ایلد انصدای صدای و ریاح عاصفه نل اوراق اشجاره هیوبی صدای و نار عظیمه نل
 ریج شدید ایلد اشتعالی صدای و رعد شدید لک صاعقه سی صدای و بولر لک امشالی اصوات عظیمه کابوب
 و هر برندن نیجه یلک ذوق و صفای بولور و بواسطه سری بودر که وجود انان ارض و سماده و مایتمه ماده اولان
 جواهر کثیفه و لطیفه دن ترکیب اولنشد و اصوات مذکوریه جواهر مزبوریه نل اذکار و بیجانی بولنشد
 پس هر کیکه اول اذکاری کنندی وجودنده بولور تحقیق اول کسه حق تعالی بی هر لسان ایلد ذکر ایتش اولور
 و اما استغراق ثانی بودر که اندن صکره ذا کر لک فوق رأستدن برداثره منلی بر فواره فتح اولوب اندن انک اوزرینه
 ظلمت اینر که اول وجود ظلمتیدر بعدد نار اینر که اول ذکر الله نوریدر بعدد حضرت نزول ایدر که اول دل و جان
 حضرتیدر بعدد اکاردات انیمه و انوار قدسیه کاور که اندر حق تعالی نل فضل و رحمتدیر پس اول ذا کر لک
 اجزای وجودی من الفرق الی الله م امن و امان و رغبت و ایمان ایلد و بن و عرفان ایلد ذکر بر دان ایلد مالا مال
 اولور و دل و جانی ذوق و سرور ایلد و شوق و حبور ایلد و انس و حضور ایلد و طوب کمال و رغبتله مائل جمال ذوالجلال
 اولور و استغراق صفادن ذکر الله دخی قلبنده مستغرق اولور فالور پس اول حینده قلبدن ایلد حس ایدر که
 کوکل کانه بر بر عتیق اولور و ذکر الله کاد لک و کبی واقع اولوب اندن صوچکر بولور و اول حالده اعضا سنه طیران
 و ارتعاش طاری اولور و اندن حرکات جبریه غریبه مهوده وجوده کاور و ترک ذکر الله ایلد کجه صدرنده قلبی
 طلب ذکر الله ایلد رحم مادرده ولد کبی حرکت ایلر کانه قلب ذا کر ان بر می در و ذکر الله انکچون لیدر که انکله
 قوت بولوب کبیر اولد قده مذکور نه اشتیاق و احتیاجندن صیحات بلا اختیاریه ایدوب اغلر (یت)
 دل من دردمیکند چکنم (نفسم سرد می کند چکنم) و ذکر قلبینک آری آوازی کبی سسی کاور نه اخنی و نه اقوی
 اولور و اکثر ذا کرین ذکر قلبی صداسنی حروفله ایشدر و ذکر الهلک قلبه انتقالی علامتی بودر ذا کر کنندی
 درو تسده نوردن بر ربوع مشاهده ایدر که اول مربع النهم اندر پس انکله قلبی مطمئن اولوب انی مؤنس اتخاذ
 ایدر و اما استغراق ثالث بودر که بوند نصکره ذکر الله کوکلدن سره واقع اولوب ذکر دن ذا کر لک مذکورده غائب
 اولسیدر پس اول زمانده انک ذکر ایتسی الخیق هیان و استغراق در و بواسطه اقل علامتدن ندر که ذا کر
 ذکر الله دن فارغ اولد ذکر الله انی ترک ایتمیوب انک درو تسده طیران ایدر که انی غفلتدن ایضا ایدوب حضوره
 کتور و بونک بر علامتی هم بودر که ذکر الله آنک اعضا سنی و رأسی ایلد محکم باغله کانه سلاسل و قیود ایلد
 مشدود اولد بر علامتی هم بودر که نیران ذکر الله اندن خامد و انواری ذاهب اولمزلکه اول ذا کر ایدر کنندی
 حولنده نیران صافی بولوب فرقتده انوار صاعده و نازله کور * فاذا کونی * توفیقیه * اذ کر * دولتمه

نائل اولور اما صاعده انوار قلبیه در و نازله انوار عرشیه در و اما ابتدای بصیرت بصیرتدن اولور بعدد وجهندن
 بعدد صدرندن بعدد جمیع بدندن فتح اولور * بیت * راه از نو که نادوست بسی نیست تویی * در راه تو خاشاک
 و خسی نیست تویی * نظم *

سنکله اولدیغم آن ایچره بر صفا اولورم	بنقله چون اولورم ذیقن جدا اولورم
سنکله بر طاب و شوق و ذوق خوش خلمم	بنقله پر کدر و خوف و پراذا اولورم
سنکله جنت اولوردل بنقله دور خسدور	سنکله جله دوایم بنقله دا اولورم
سنکله قبله خاقم بنقله مرد و دم	سنکله غم اولوردل سکافا اولورم
سنکله عز و سعادت میسر اولدی بکا	بنقله ظاهر و باطننده بی نوا اولورم
اوکسه کیم لحد سنه سی کاسه نادر	دیغز کسه قبرده مورانه بن غذا اولورم
لحدندر که بوافلا که هم بوجان صفه ز	کیچجه پنج و ششی واصل خدا اولورم
کهجه آینه روشنم تحفظ ایچون	غلاف جسمه کیروب لابس ردا اولورم
کهی بچرد اولوب دو جهانی سیر ایدرم	بو خاشاک و آبی قویوب حق پر هوا اولورم

* نوع سادس * ذکر مدامک مراتب ثلاثه سن یلدر بر * ای عزیز * معلوم اولد و نکه اهل الله دیشلردر که
 ذکر حروف ذکر کراسیدر و ابتدای حضور در که ذکر مدامک مرتبه اولاسیدر بعدد کوکل لسانه موافقت
 ایدوب ذکر الله اندن قلبه کیدوب ذکر قلبی اولور و اول ذکر حضور در که ذکر مدامک مرتبه ثانیه سیدر
 بعدد اول حضوردن مذکورده غائب اولوب ذکر سری اولور و اول ذکر غیبتدر که ذکر مدامک مرتبه ثالثه سیدر
 اگر اول ذا کر بوغیبتدن حضوره کابوب ذکر الله ایلد یکن حسن ایلد یسه اول بدرجه تنزل
 ایتش اولور و اگر حضور مذکوردن غافل اولوب ذکر مولای تقی لسانه اقتصار ایلد یسه اول ایکی درجه
 تنزل ایتش اولور و ذکر الله ایلد غفلتله اولور سه ده ترکنه بول بولنمز زیرا که ذکر الله ایچون بیولک سلطنت
 وارد که انکار اولمز لکن مادامکه ذا کر لک وجودی باقی و معمودر در اول سلطنتدن محتجب و مهجور در وقتا که
 ذا کر نوم ایلد یا غیبتله یا ضعیف بده کنندی وجودندن عاری اولور و اول حینده لمطان ذکر الله انک قائمه مستولی
 اولور و اول بر عظیم نوردر که ذا کر لک اوزرینه فوقدن یا قدمندن و یا ور استندن واقع اولد قده اول آندن منقذ
 و متزلزل اولور بی اختیار صیحه ایلد لا اله الا الله یا خدو الله یا خدو د یوب بر قوت عظیمه و بر شدت شدیدیه
 بولور که اندن ججه به دوشوب مهورت اولور و اجزای وجودی مشدود اولوب فالور و بر قاج ساعته نصکره یسه
 کیم ویه کاور و بوحالت اذ ذکر الله ایلد مواظبتی قدر حاصل اولور و ذکر الله اساندن مداومتله قلبه انتقال
 ایدوب اندن مواظبتله سره واصل اولور و ذا کر مذکور لک ماسواستندن غائب اولور * و ماذلک علی الله به تر *
 الایه پس طایب عرفان اولان ذا کر بر دان مداومتله اول قدر ذکر الله ایدر که ذکر لسانی ذکر قلبی اولوب ذکر
 قلبی دخی ذکر سری اولور و ذکر سری اولوب ذکر انسی اولوب ذکر انسی دخی ذکر قدسیده نهایت بولور و رکن راه
 عرفان اولان ذکر الله ایلد مشغول اولوب دوام اوزره مواظبت قیلد قده ذا کر لک روحانی قوت بولوب
 نفسانی حکمندن طشریه کاور پس روح انسانی روح حیوانی اوزرینه غالب اولوب معرفت مولایه طالب اولور
 اگر ذا کر لیل و نههار اوقاتنی ذکر الله ایلد احیای رسه طریق حق برق خاطف کبی سر عتله می ایدوب کیدر
 والا ذکر الله ایلد اهل ایدر سه انی نفسانی بشریتنه دوندروب تأخیر و عوق ایدر اوج کونلک طریق الخیق
 اونوز یلده کیدر چونکه اول ذا کر منوال مذکور اوزر و ذکر مولایه مداوم اولور البته انک اعضا و صفات صاعده
 بر نوع وجع پیدا اولور و اول وجع بر مقدر ارجه حرقله یورکنده هم حادث اولور و کنندی بیلور که بواجاع و حرقندن
 نه مرتبه ذوق و صفا بولور * اللهم لا تحر منامن هذا الوجع اللذی ذوقنا ان نشکر لک علیه یا عزیز و بواجاع
 سری بودر که اول ذا کر لک ایام غفلتنده اعضا و قلوبنده تمکن اولان لذات و حظوظی تأثیر ذکر الله اندر دن
 قطع و نفی ایدر که قلبه ذکر حقل بذایت نفوذی بودر پس اول ذکر مدامک اثری کوکلدن روحه وصول بولوب
 روح ذا کر اولور و خلافتله تخت دلده جلوس ایدوب حواس باطنه و ظاهریه حکمنده قاهر و ماهر اولور و نفس

شهوایه تغلب ایلد یعنی حکومتدن معزول اولوب روح پاک محکوم و شاطر اولور بعده اول ذکر مدامک اثری روحدن سره واصل اولوب اول ذکر عارف و کامل اولور ذکر مدامک خلوصند که اثری کواکبدن جمیع اعضایه کلوب جوارحه تصرف قیلد قده جله اجزای بدن عروق ضارب کبی متحرک اولور پس اول ذکره بحالتدن خطر عظیم اولور که نفسی غروریه ذکر الله وردن تدریج ایلد تعلیل ایلد و قهری ایزی اوزرینه کیویه کیده زیرا که آنک روزنه قلبی تدریج ایلد فتوح اولد یعنی کبی تدریج ایلد مسدود اولور بقا لکایه مظلم فالور پس حق تعالی نیک * ومن اعرض عن ذکری فان له معیشتة ضحکاً و نحسره يوم القيامة اعی * بیورد یعنی قهری تحتنه داخل اولور زیرا که بر قول مولاسنه بر طریق ایلد که بعده آندن اعراض ایدوب رجوع ایتسه اول مولاکاظم ایدوب اشد بلا ایلد که فتنار ایلد یکی امر مقرر در روانک و بوعارضی ذکر مولایه شروعند مقدم اولان امتناعندن اقیح و اکبر در اولیا الله عندند اول معرض مرتد حکم شده در پس اول ذکره واجبدر که بوخاطر عظیمی نصب عین ایدوب جمیع اوقاتنی ذکر الله ایلد فایوب غفات قیامیه ایلد که انفساندن بر نفسی ذکر حقندن قلبیه دل بوکیم افضل اعمال و اشرف احوال و اکل صفات و اعدا و اوقات اودر که ذکر کنند و بی ذکر حق تسلیم ایلد تا که ذکر الله فانی اولوب ماسودان کچه و کندی نفسندن کیده و ذکر الله هم غایب اولنجیه دل فارغ اولوب ذکر مدام ایلد * نظم *

الله الله اسمی ذکر ایلد جانندن بر زمان	نامی عشقی یورندن طوله ایلد و نهار
بواسه دل لعلان عشقی رهزن دیندن نه غم	رهبردندن غنیدر یوغ آنکچون انتظار
عشقی صویه عشقی استه عشقی اوقی عشقی بیل * عشقی کوش اول عشقی پوش اول عشقی فوش اول عشقی خار	عشقی کوش اول عشقی پوش اول عشقی فوش اول عشقی خار
نما که عشق اولدون وجود کسند بملک فالسون	چونکه بملک فالمز اولدک عین عشق و شهر یار
بر قباد رفامت انسانه بو شرع شریف	عشق اکا طلس بطانه عقل کا نقش و نیکار
ایکیمی بر جسد بیل شی واجبدر ولی	عشقدر بحر محیط و عقلم و موج و بحار
عقل برهانی کبی کر حسن عشق اوله عیان	پرده وهم و خیال لای اید ردی تار و مار
چون نظردن طی اولور طومار و هام و خیال	بالک اولور مرآت عالم جله فالمز بر غبار
خار زار کثرت ایچره ورد و وحدت سیر ایدن	عارفک چشمندده حق عالم اواش لاله زار

نوع منبع ذکر سالت نامیاتی علامتی بیلدیر * ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیندارد که ذکر مدام مفتاح بحسب عالم ملکوت و قرب حضرت لاهوت در ذکر مدام الحق اسان و قلب ایلد اولان دکادر پاکه دائمی اکر کندی قایمه ملازم اولوق لازم و تا کیم قایم خلقه میل و عداوتدن و مادی و مستقبلی تذکر دن و تدبیر و عرفی تعکدن محفوظ و خالی و ساده و صافی اوله و همیشه حق تعالی بی مراقبه ایدوب انکه حاضر اولوب ذکر و فکر با طوله و ذا کرنفی خاطر ایدوب صیقل ذکر الله ایلد قلبه جلا و بر میلدی حتی تصفیه قلب ایتزدن مقدم علم اعتداده و علم صلو اوزرینه افتضار ایدوب سائر معقولات و محسوسات ایلد مشغول و مکیول اولوب نفعی خواطر له ضرور مراقبه ایدوب بر میلدی زیرا که بر کسه علوم اولین و آخرین فی تحصیل ایتش اوله انک شایسته عمر نده بر علم کا فاع ایچوب لوح مدر که سندن جمله می بخواول که کر کرد و اکر بر کسه ملکه ضرور مالک اولوب دائره وحدت قدم بپیش اولدیه اول ضرور وحدتدر که حالت نزعنده آنکه فالوب دستگیری اوله کر کرد پس ملازم و توف قایم اوق هر زمان لازم زیرا که ضرورتی بواقی هر عارفه لازمدر (رباعی ای خواجہ بکوی اهل دل نزل کن * در پہلوی چپ خویش دلی حاصل کن * خواهی که بینی رخ معشوق ازل آینه تودست رددل کن) و ذکر مدام ایلد اکر بر مقامه بالغ اولور که قایمه علوم لدیه متکشف اولوب انده نشیب قیلوب متلذذ اولور کجذبته حق ایشده اول علوم ایلد فالور لکن حق تعالی ذا کرم صافه هدایت ایدوب الی اول علومدن کندی محبتنه جذب ایدوب پس اول ذکر بود دولت عظمه ایلد و اوج بحر علم حق اولان علوم لدیه ایلد شایسته لدن یله استکشاف ایدوب جاده محبتدن تصرف اولوب طریق حضوره کیده در ذکر مدام ایلد اکر اوله بر مقامه ایدوب و کاکادیلور که ذکر ایلد تا کیم مذکور کندی نیجه ذکر

ایلدیکن کوره سن زیرا که سن ذکر دکن ایدامد کور سن لکن وجودک جاباندن مذکور اولدینگ بیلدک وقتا که ذکر مدام ایلد ذکر الله مستغرق اولوب وجودندن قضا بولور اول زمان ذکر اساقی ترک ایدوب قایمیه ضرورت ایشده مستغرق اولور پس اول ذکر کرب قایم ذکر اسان الله شوقش اولدیفندن اول ذکر اسانیدن بر مرتبه تمنع اولور که نیجه شهرو سوسین انک سالت ذکر الله کلز الا که ملوه ایچنده کاور و ذا کرک بومقامه وصولینک علامتی بودر که ذکر الله انک سرینه واصل اوله و آنک سرینه ذکر الله اول زمان واصل اولور که اول ذکر ایتکدن ساکت اولد قده ذکر الله آنک سالت ابره راوج کبی غرس اوله و باوجمی جله اسان اولوب آندن نور فاض ایلد ذکر الله ایدوب واته وقتا که ذکر کرک وقتی صافی اولور اول قایمده بریده مت بولور که انکه غیبندن اخذ ایلد بیاور و کندی حواسندن هر غائب اولد قده اولد شدنی اصوات اشدیدر که آنک صماخی برده می خرق اولمغه قریب اولور پس اختیار سز صجه ایلد جده به دوشوب آندن اخف حق اکا ایریشوب طاقی قدر تجرید ایدر که انک جسمی تحمل ایدوب میت اولیه * پس کنت سمعه الذی سمع به اشارتیه و دخی * الله ولی الذین امنوا یخرجهم من الظلمات الی النور * بشارتیه * هنک الولاية لله الحق ایتی آندن عبارتدر * ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء الله ذوالفضل الیه فایم * و بواصر محقق و مجربدر که اقرب طرق معرفه الله مداومت اشتغال ذکر الله در زیرا که اسم معنایه یله در که آندن مفارقت ایلز پس ذکر لایله تلاوت اسم اول قدره شغول اولور که قایمندن حجب رفع اولوب شهودی بولور و قایم شاهد مذکور ایلد ذکر اسانیدن مستغنی اولور زیرا که عید اول ضرورت مولای فکر ایتک مناسب دکادر و آنکچون تکرار اسم آداب ضروره مناسفدر تکیم بر کسه سلطان ضرورت داخل اولوب مقام خدمتده اکام قابل طور سه اول زمان اسم سلطانی علی التوالی تکرار ایتک کافضالیتیز زیرا که آنی بچنون عدا ایدوب ضروره ایدوندن اشراج ایدر کذلک خفی دکادر که ذکر الله دایلد پس مدلولی بولان کسه نک دلیله احتیاجی فالمز (قطعه) ذکر در مجلس مشاهده نیست * ذکر جز در ره مجاهده نیست

فاخته نایست کوبدکو	نوا کر حاضری چه کوی هو
نه دواتدر که دلدارم سن اولدک	انیس و مؤنس و یارم سن اولدک
دل پرد درمک درمائی سنسن	شفای جان بیمارم سن اولدک
سرور مدن صفتم بوجهانه	دمادم چونکه غمخوارم سن اولدک
بکاخضم اوله عالم خلقی غم یوق	نه قورق چون نکهدارم سن اولدک
صفار کر جفالر بواسه جاغم	رفیق جله اطوارم سن اولدک
سکا دل و بر مشم ای جان عالم	ازلدن چونکه دلدارم سن اولدک
کوزلر وصفن تسم دلده سنسن	مرادم جله مختارم سن اولدک
دیسیم اسمی شریفک یاد میزسم	دایمده جله کفتارم سن اولدک
سکا تعظیم ایدر دلرده حق	دیرانسکارم یوغ اقرارم سن اولدک

نوع نامی * ذکر مدامک ادب اشتغال و تأثیرات و احوال بیلدیر * ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیندارد که ذکر کر الله ایدر کدن اول حالده نیجه آداب ایلد متادب اولمیدر اولاقاب و قلبی جمیع شواغلدن فارغ و خالی قیلیدر ثانیاً توبه ایچون غل ایدوب یا ایدست المیدر ثالثاً ایکی رکعت استماع وضو نماز قیلیدر رابعاً خوش قوتی بر پالت تمام کان بولمیدر خامساً اول مکانک بر ظلم کوشه شده اعتکاف احرامن آجوب بر سجاده قدر بر کوب و صبر و کایم اوزرنده بر سجاده صالمیدر سادساً اول سجاده بسوطه اوزرنده قبله به متوجه تربیع ایدوب اللین تغذینی اوزرنده قویوب اخفا ایلد ذکر الله ایتلیدر سابعاً تعظیم عین ایلد حواس باطنه فتحه کتیلیدر ثامناً خیال شیخی حفظ ایدوب طلب همت ایچون اکامحبتله روحانیتنه تیلیدر تاسعاً کچه قائم و کوند زمانم اولمیدر عاشراً افراط جوع و شبهه نذر اوزرد اولوب یلم حیوان اولمین باغلی طعمای حدود اوزره تناول قیلیدر و الحاصل حفظ نفسی و راحت جسمی بالجله ترک ایتلیدر و کچه کوندن

بموجب کمال خواجه که میباید تا کیم بدیده بمانان اجزاء عناصر آیدن محو اولوب اول برده لردن کوکل خلاص
 بولوب عالم منکونه بصیرتله نظر قلوب حضورانسه بتلید و ذکر الهی سبکت اولد قده حضور قلبیله
 صامت اولمید و کوکاده واردات ذکر الله ایچون مترقب اولوب توجمله برسماعت قدر قالمیدر تا کیم او یوز
 بلاق ریاضتله بولمیز جذب دواتنی بر لحظه ده بولمیدر ذکر الله عقیقه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه
 ذکر الله منجیح و حرق و مورت شوق و ذوق و سالتد و ذکر الله تمکدن مراد و موصود اولان بونک کی احوالدر
 حال بو کیم ذکر الله عقیقه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه صوایحه
 و مورت امراض و استقامت اولد و ذکر الله اول خلوتده هرگاه تخریک راس ایله ملازم ذکر الله اولمیدر و کلمه
 طیبیه **لا اله الا الله** یا خدایه امم شریفه مواظبت قیلمیدر و بواسطه اسم اعظمی اسم ذات و مستجمع جمیع
 صفات بیلیدر و بولوب کلمه ایله بولوب کلمه قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن قیلمیدن
 طرق معرفت مولی چوقدر اکن ذکر الله اصح و واضح طریقه **لا اله الا الله** کلمه سندن لاحرفی مدایدوب
اله دن همزه یی تحقیق بیلیدر تا کیم لایله دیموب اول کلمه طیبیه یی طوغری سوبلیدر پس
 لا اله دیکده ماوای نی ایدوب (الا الله) دیکده قدم حتی اثبات بتلیدر و بولوب کلمه یی دون الجهر اولان قوت نفسیه
 و حضور قلب ایلر و زو شب تکرار ایدوب هر کره معنائیه بتلیدر ماد اسکذا کرل بشری غالب و شهواته راغب
 و انانیته ملازم اول لسانیه هر **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه
 بشری ضعیف اولوب شوق و ذوق از یاد بولور اولان لسانیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه
لا اله الا الله دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه
 لسانیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه
 نی ایدیکه قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه **لا اله الا الله** دیکده قیلمیه
 حرکت کور و نیتدن فتح باب اولوب نیجه حالات ایله سامات علیه بولور و تجلیات مذکوریه دیکده قیلمیه
 اولور و اول غیبت مشاعده یا نومه صابولور و مشاعده ایله نومه نیک فرقی بالاده اولان بیان ایله طویلور و الحاصل
 ماسوادن بال اولان دله معرفه الله مانتی قولدر تنکیم دینلشد که کیمه خواب غفلتدن ایلور اول عارف آگاه
 صابولور و بوزا کردون همت اولوب کشف و کرامات ایله قالمیدر کرامت حیض رجال اولد یغن بیلیدر و ذکر
 الهی ماهد اقرات اوراد و ادعیه ایله مشغول اولوب انجیق قرائض و سن قیلمیدر و اول قدر ذکر الله بتلیدر که
 صورت لفظ انک لساندن ساقط اولوب اثری قلبه اندن روحه اندن سره کتاید تا کیم انک قلبی ماسوادن
 ساده و روحی آزاده و سری مقدس اولوب مذکوریه بتلیدر تنکیم چند بغدادی علیه رحه الهیادی حضرت تلمیذ
 خدمته عبادن ون الی که استر شاد ایچون کلمه کلمه انله کلمه توحیدی تلقین ایدوب هر برینی بشقه
 علی حده خلوت نشین بتلیدر و منوال اوزره بردهفته میورنده انله دیمشدر که قلب کزده نه بولور سز انلر جواب
 ایتلشد که انجیق محبت دنیایی بولور پس تنبیه ایتلشد که محبت دنیایی و مافیایی قلب کزدن نی والقا ایدوب
 عزت و لذت نلر نیامند سیارک ایده سز بعده برهفته میورنده انله دیمشدر که قلب کزده نه کلمشدر انلر جواب
 ایتلشد که انجیق محبت آخرت کلمشدر پس نه انله تنبیه ایتلشد که انی دخی ترک ایده سز بعده برهفته
 میورنده انله دیمشدر که قلب کزده نه طولشدر انلر خبر و برمشدر که انجیق محبت انانیت طولشدر پس انله تنبیه
 ایتلشد که وار انکزی دخی ترک ایده سز بعده برهفته میورنده انله دیمشدر که قلب کزده نه آلمشدر انلر خبر
 و برمشدر که انجیق محبت الله آلمشدر پس انله اسم جلالی تلقین ایدوب اون کون قدر تعیین ایتلشد چون عدد
 ایام اربعین اولشدر حضرت جنید انله کلمشدر دیمشدر که قلب کزده نه فالمشدر انلر جمله سی دیمشدر که فلجزدن
 ماسوی محو اولشدر انجیق الله عظیم الشان فالمشدر پس جنید انله دعا ایدوب دیمشدر که اکلازم ایدیکز
 چونکه مراد ایدیکز قنده دیر مرکز کید کز و فلاح بولد یکز تابع اولی بوحضوره ییدیکز یعنی طبعی طبعی اولوب
 سیزه تسلیم اولنری بولیدر ارشاد ایدیکز (یت) هست تاج عارفان اندر جهان از چار ترک ترک دینارک عقی
 ترک هستی ترک ترک پس بومقامه اصل اولان ذکر الله خلوت معتوبه ده انسی بالله اولورنه خلوتله اولور
 و نه خلق اید اولور صورتی خلق اید اولور کفرته و معنائی حق ایله اولور و حدیده خلق ایله حدن غافل قالمز

و حق ایله خلقتدن محبوب اولمز انک عندنده وحدت و کثرت و خلوت و صحبت مساوی اولور زیرا که انک هر حالده
 انسی بالله اولور **یت** کثرتی وحدتیه بولمز وحدتی کثرتیه هم (بر علمدرا و انکه جمله علم و عرفان آنده در) چونکه
 بوزا کرل قای کلمه طیبیه توحیدک ملازم منته وضع اولشان انوار وحدتیه منور اولور البته اول انوار اقطار
 قلمیدن صفحات کائنات اوزرینه منعکس اولور پس اول زمان کورر که وجود موجودات امر حقیقی دکل
 اعتبار ایدر و جمله کائناتک ظلماتی آنک شمع و دنده محو اولوب انوار مکنون فالور و جمیع احوالده خصوصاً مظاهر
 افعاله غیریدن فارغ البال اولوب سری وحدانیت فعالله دوام اشتغال بولور و هر عطا و منعی و ضرر و نقی
 اندن بیلور و جمیع اید اوایلای و اهدا و انعامی و افعال انامی و سایر احوال و نظامی حدن کوروب خلق ایله
 بر معامله سی قالمز و حضور حق ایله سرور دائم بولوب هرگز متالم اولمز (یت) رأیت خیال الظل اکبر عبده
 لمن هو فی علم الحقیقه راقی **یت** شخص و اشباح و ترقی و قضی **یت** اری الکل بقی و المحرک بانی **یت** و ذکر بانی مدام ایسه
 منجیح فکر تمامد که اول خاتمه ارکاندر (نظم)

کرد یلر سنکه قالمون افکار	حق ذکر ایت که دل طوله انوار	کیمکه مست ایتزانی ذکر الله
عشق منکر درایسه اقرار	قیل انی بر بهانه ایل برون	تادرون اوله منبع اسرار
در کار ایله اورتنه دن کندک	سن سکا خوش صابرل همان ای یار	اهل دل حرص و شهوتی خوشدر
اولدی مقبول و خوب چون کل و تار	صور تا شمت ایسه معناده	مثل نار خلیلدر کازار
ذکر حدن کاور دله حالت	حق ذکر ایله حق لیل و نهار	

(نوع تاسع) کلمه توحیدک فضائل و کرامات و خواص تاثیراتی بیلیدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله
 دیمشدر که کلمه طیبیه **لا اله الا الله** حصن اکبر و اعلا درو علم توحید مولد و کیمکه اول حصن حصینه کیدر
 تحقیق اول کسه نیم سرمد و سعادت اید تحصیل ایدر و کیمکه آنکه تحصنن مختلف ایدر تحقیق اول کسه
 عذاب و نوب و نجات سرمد کسب ایدر پس مادامکه بولوب کلمه طیبیه قلبک دائره سنه حصن اولمشدر و انک روحی
 بود انزه می مرکز کلمشدر و ملطفته هوای نفسی اول نقطه مرکز دخیولدن مانع اولمشدر و تحقیق فاسن اول
 حصنک خار جنده سن که روحک اکا دخیول قیلمشدر و مجرد تعلق نلر بر فائده حاصل اولمشدر پس تفکر ایله که
 بولوب کلمه طیبیه دن سنک نصیبک نه قیلمشدر کر نصیبک نلر روح و معنائی بواغشدر و تحقیق ایکی جهان سعادت
 سنک بیامشدر و اسلک زمرة اهل فضل ایچره اولیاد فترنده رسم اولمشدر و کر نصیبک آندن مجرد افاقه لسان
 بواغشدر اول منافق و حظی قیلمشدر زیرا که ذکر حصن منع ایتز تنکیم ذکر صیف قطع ایتز زیرا که بولوب کلمه طیبیه
 معنائیه روح ایله جسم منزله سنده درو معنائیه همان جانسز جسم مشابه سنده در تنکیم جانسز جسمدن
 بر فائده کلمز کذلک بولوب کلمه معنائیه حصن اولمز پس اول کسه که عالم فضلدن اولمشدر و انلر بولوب کلمه یی صورت
 و معنائیه المشدر و صورتیه ظاهرلن و معنائیه باطنلرک بین و تحلیله قیلمشدر و انکه ایکی عالم سعادت
 بولمشدر مادامکه (لا اله الا الله) دیر سن حال بو کیم اهل و اولاد بولوب سکون ایدوب مال و مسکنه و کون ایدور سن انی
 صدق اید فائل اولمید یغفل محقه در زیرا که لسان حال لسان مقالدن انطقدرا کر (لا اله الا الله) دیک بکلم معنائیک
 قلمکده بر عمره سی وار ایسه نیچون فلانه انک کافلان و التجا و فلانندن و جا و فلانندن خوف ایدور سن مادامکه لا اله
 الا الله دیر سن و ماسوایله انیت ایدور سن نه سن انک سن و نه اول سنکدر زیرا که **لا اله الا الله** دیر سن اگر انک مسکنی
 دینلشد و کافو النسا طمعین **یت** کالهم حافظین **یت** بیامشدر و قفا که **لا اله الا الله** دیر سن اگر انک مسکنی
 سندن مجرد لسان اولوب قلبکده آنک عمره سی اولمید سه خوف اولور که منافق لر زره سنده بولور سن و اگر آنک
 مسکنی سندن قلب ایسه حقا که سن مؤمن سن و اگر آنک مسکنی سندن روح ایسه تحقیق فاسن عاشق صادق سن
 و اگر آنک مسکنی سندن سر ایسه شبهه سز سن عارف مکاشفه سن (لا اله الا الله) کلمه سنده حرف لا بره کنسه در
 که انکه وجوه اسراردن غبار راغیا رازاله قیلد و تا کیم عرش تجلی **لا اله الا الله** و ذات پاک نظرگاه اولد فلرندن
 آگاه اولوب آنک انس محبتنه لایق و سزا اولر و شراب عشقیله مست اولوب ایدر حضورنده فاله لر تنکیم حق تعالی
 باداود طهرلی بیتا اسکنه **یت** بیورمشدر شرط عرفان تصفیه قلب اولد یغن طیبورمشدر و سن مادامکه

محبته شرب کوسدر (پیت) اوله فکری فی فوادى مثلا * کانک لی نصب بکل مکانی) اما فرست مکاشفه
 یقیندر و فرست صاحبی اسراریندر و فرست بر خاطر در که قلبه هجوم ایدر و ضدی نئی ایله قلابی محکوم
 ایدر * فرست دلده بر نور ساطع در که حقایق اشیا به لامع در دوام مراقبه قلبی حفظ و حراست در و تفکر
 منته معرفت و محبت در و مورث فهم و فرست در (نظم)

* مراقب اول که دم عشقه دن اثر بوله سن	* اومبتدایه در و نکرده بر خبر بوله سن
* طلوع صبح سعادت دیر سن او یومه شب	* سپهری دلده اومهری عیان محو بوله سن
* ایراغه کنه سکا کل که سنده در هر شی	* مراقب اول که در و نکرده سن نلر بوله سن
* سپهری زیر قدم ایله تاج جهان کوره سن	* بوخانه سقنی کج تا که بر مقبوله سن
* بلند همت اول ای دل سن اوله پرواز ایت	* که بیضه قلبی سنده زیر بوله سن
* خیال و خوابی قوی اول بر هوای عشق ایله خوش	* بوخال و آبی قو کیم دلده جوق شر بوله سیم
* شراب عشق ایچوب نفسدن کج ایله صفا	* بو عقل قاصر ایله نابکی کدر بوله سن
* جوغ اولسه شوق اوفر رزوق وصل اولور که صودن	* نه دکلی نشنه ایسن لذت اول قدر بوله سن
* سن اهل غفلته اسرار عشق حق دیمه	* که عشق سوزلر بی دلده چون شکر بوله سن

نوع نانی) قلبه کان خواطر که منشأ و اسامین و خیر و شر لری نیک علامت و موازینن یلدر بر (ای عزیز) معلوم
 اولسون که اهل الله دیمشدر که انسانک قلبینه خطور ایدن خواطر بر الای انا ر معنویه در که انلری حق تعالی
 عبدی قلبینه ایجاد و احداث ایدر و اول انا رانی افعال و تزو که اوسال ایدر و جمیع خواطر حق تعالی دن قلبه
 نازل اولور کور و اول دخی واسطه سز اولور و بلاء لای و یا شیطان و یا طبیعت واسطه سیله کاور اما اگر خاطر
 حضرت مقبلدن قلبه واسطه سز کاورسه اکا فقط خاطر دیرلر و بونک علامتی بودر که محکم و مصمم اولوب
 احوال باطنه دن بولنور و بو خاطر اجتهاد و طاعت عقینجه کاورسه اگرام ایچوندر که اول خیر اولور و بوکا
 توفیق و هدایت و لطف و عنایت دیرلر ته کیم حق تعالی کلام قدیمده یورمشدر که (والذین جاهدوا غیضا
 ثم ینهم سبلنا) و الذین اهتدوا زادهم هدی) و اگر کذب و معصیت عقینده کاورسه امانت ایچوندر اول شر
 اولور و بوکا خذلان و اضلال و عقوبت دیرلر و اما اگر خاطر قابیه اول ملک واسطه سیله کاورسه که آدم او غلونه
 موکل قیلنمشدر و قلبک اذن عنانی اوزرنده جالس بولمشدر اکاملهم و دعوتیه الهام دیرلر و بوالهام اولمز
 الا که خیر اولور و بونک علامتی بودر که متردد اولوب اعمال ظاهره دن کلوب اغلب بلا سبق طاعت و معصیت
 بولنور و اما اگر خاطر قابیه اول شیطان واسطه سیله کاورسه که آدم او غلونه مسلط اولوب قلبنک صول
 قولننده اوزر مشدر اکا و سواس خناس و دعوتیه و سوسه دیرلر و بونک علامتی بودر که مضطرب
 و متردد اولوب غالب بلا سبق ذنب اولور و ذکر الله ایله ضعف و قات بولور و بوسوسه اکثر شر اولور و از کره
 خیر مفضل اولور که فاضلدن منع ایدر و یا ذنب عظیمه چکر کیدر و بوخیر مفضولک علامتی بودر که قلب
 انده خستیه اولوب نشاط ایله اولور و تائیه اولوب عجله ایله اولور و بصیرتله اولوب عمی عاقبتیه اولور و اما
 اگر خاطر قابیه اول طبیعت واسطه سیله کاورسه که شهواته مانلدر اکا نفس و دعوتیه هوادیرلر و هو اولمز
 الا که شر اولور و بونک علامتی بودر که محکم و مصمم اولوب ذکر الله ایله ضعف و قات بولمز و بر حال اوزره ثابت
 اولور و زائل اولمز و حق تعالی دن واسطه سز و واسطه ایله قابیه کان خاطر خیرک و خاطر شرک علامتی معرفتی چون
 موازین اربعه وضع اولمشدر و اما میزان اول بودر که قابیه کان خاطری شرع شریقه عرض ایدرسن اگر اول
 خاطر شریعت جنبه موافق کاورسه خیر در و اگر مخالف اولورسه شر در و اما میزان ثانی بودر که قابیه
 کان خاطری بر عالم عامه یا بر می شد کامله عرض ایدرسن اگر اکا خیر در دیرسه خیر در و اگر شر در دیرسه
 شر در و اما میزان ثالث بودر که قابیه کان خاطری صالحین اعمالنه عرض ایدرسن اگر انی ایشلمکده
 اقتدای صالحین و اریسه خیر در و اگر اقتدای طالحین و اریسه شر در و اما میزان رابع بودر که قابیه کان
 خاطری نفس و هوا سنه عرض ایدرسن اگر نفس اندن بی نفرت خستیت حق نفرت طبع ایله تفر ایدرسه

اول خیر در و اگر نفس اکابی میل رجاء حق میل طبع ایله مائل اولورسه شر در که شر در زیرا که نفس مکاره
 کند ی طبع ایله خالی قالدقه سوء ایله اماره در (اللهم لا نکنا الی انفسنا طرقة عین ولا اقل من ذلک اما
 نار اسم جلال ایله نفسی یا اولان ذاکر قلبی صافی اولوب جمیع وسوس و وسایسدن فارغ و آزاد اولور و شراب
 معرفت و محبتله طوب حضور انسی بولور زیرا که اسم الله بر نادر که تکرار ایدنلرک قلبینه وسوس و افکار
 قومن یقار الله اسم ذات در که جامع جمیع صفات در الله اسم اعظم در که ماسوادن صافی اولان انکله محترم در
 عارفدن بسم الله الله دن کن کبیدر بوبر کله در که همی زائل ایدر بوبر کله در که همی باطل ایدر بوانک
 اسمیدر بودار شقاده یانه ربه بولور و ادا داده بوانک اسمیدر بودار محبتده یانجه اولور و ادا محبتده بوانک
 اسمیدر قیوده قائلره یانه شکل اولور مجلس انسه کلنره بوانک اسمیدر ندا ایدنه یانه حالت اولور حضور
 عزته کیدنه واکامناجات ایدنه الله هر غایبه غالب در الله مبدأ غرایب در الله تعالی نیک سلطانی بدیدر
 الله تعالی نیک برهانی صمد در الله تعالی عبدیته مطلع در و قریب در الله آنک فوادر قلبینه و قیبر در الله قاهر
 جبار در الله عالم سر و علانیه در الله تعالی به محبت ایدن ماسوایی اوفور در الله بوانه کیدن انی تیز بولور
 الله تعالی به واصل اولان انک حایه سنده فالور کیمکه حقه مشتاق اولور انک انسی بولور کیمکه ماسوایی نارک
 اولور انک وقتی الله ایله صافی اولور (نظم)

* اولکه مطلوب دل و جاندر قریب دلدر اول	* لیکن اندن بیخبر در دل عجب غافلدر اول
* منزل جانی دل خارجدن ایلرکن طلب	* جان ایچنده بولدی انی اکا کیم منزلدر اول
* جان ته میل و تعلقه تنزل ایش	* روح انسان امر حقه ز صانع اب و کادر اول
* کرچه هر دلدن او کینج ذنه وار بر کیزی پول	* لیک بونک طلسم اولمش اکا شکر اول
* غرق دریای وجود اولسه دل ایلر سیر بحر	* سیر امواج ایلر اولکیم ما کن ساحلدر اول
* غیرم ظن ایتدی کندن چون هوا به اویدی موج	* هر هوان کیمچه عین بحر در کمالدر اول
* عالمی یوغ اکا کیم شمس وجودک ظلیلدر	* ظلمدن اعراض ایلین شمسی بولور فاضلدر اول
* لوح دلدن محو قیل جمله نقوش غیری کیم	* حقندن اوز که هر نه بیاسک حق دکل باطلدر اول
* حق حقندن غیری برشی قالمسون قلبیکده چون	* ماسوادن قطع اولور دل دوستنه واصلدر اول

نوع ثالث) اصل اصول اولان قلب انسانک اهم و الزم بوانان حفظ و حراستن اصول خمسة ایله ییلدر (ای
 عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیمشدر که قلبی حفظ ایتمکده حسن نظر و بذل مجهود و اهتمام تام ایله
 ملازم اولمز و زیاد لازمه زبیرا که جمیع اعضادن قلبک خطری اکبر و اثری اکبر در و امری ادق و اصلاحی اشقدر
 و حفظنده اصول خمسة مقرر و محققدر اما اصل اول حق تعالی نیک قلبه اطلاعیدر ته کیم کلام قدیمده
 بعلم صافی قلوبکم انه علم بذات الصدور) بیورمشدر قلبه علم و خیرک اطلاعی قوای خواطر شروره میل
 ایتمکدن تخریر اولدیغن طیورمشدر زیرا که علام غیوب ایله معامله امر خطیر در پس قای ادبلی
 کرکدر که مقلبی جمیع و بصیردر و اما اصل ثانی بودر که قاب الله تعالی نیک نظر کا میسر و نه کیم حدیث
 شریفنده (ان الله لا ینظر الی صورکم و ابدانکم و انما ینظر الی قلوبکم و نیاتکم) وارد اولمشدر چونکه قلب الحق
 موضع نظر رب العزت در پس اول کسه نیک امری بیچیدر که نظرگاه خلق اولان وجهی اهتمام ایله اقدار
 واداستندن غسل و تطهیر ایدوب ممکن اولان اشیا ایله تربین و تطهیر ایدر تا کیم خلق اندن بر عیبلی نسبه
 کور مسون دلو مخلوق عاجز ایچون سعی و اهتمامده بومر ته دقتله کیدر و نظرگاه خالق و باری اولان قلبی تخلیه
 و تخلیه ده اعنی اوصاف بهیمیه دن تطهیرده و اخلاق ملائکه ایله تربینه ده اهتمام ایتمز تا کیم اول علام غیوب
 انده افات عیوب کور مسون بلکه قلبی اوله کدار و فضایلله و اقدار و قیایلله اهمال ایدر که اگر خلق اول
 فضایل و قیایلک بر ته مطلع اولسه اول کسه دن اعراض و ابالدوب بعید بری اولور لردی پس اهم امور دین
 قلبی تطهیر و تربینه در و اما اصل ثالث بودر که قلب بر ملک مطاعدر و ربیس متبوعدر و جمیع اعضا
 اکامطیع و تابعدر پس ملک مستقیم اولدقه رعیت استقامت بولور و متبوع اصلاح اولدقه تابع

اصلاح اولور تنه کیم حدیث شریفه (الاولی فی الجسد ضعة اذا صلحت صلح الجسد کله واذ فسدت فسدت الجسد کله الا وهی القلب) کشمدر چونکه جله بدنک صلاحی قلبک صلاحته ملازمدر پس حفظ قلبه صرف همت امر لازمدر واما اصل رابع بودر که کوکل انک انک هر جوهر نفیسک وهر معنی شریفک مخزن در اول جواهر انسانیته نک ابتدایی عقل وهدادر واعلاسی معرفت خدادر که سعادت دایم وقره عین اودر بعده استعداد کسب کمال معادیدر بعده نیت صالحه سی و حسن اعتقادیدر بعده انواع علوم واضاف حکمتیدر بعده لطیف خویله وشریف خصلتیدر پس بویه بر مخزن جواهر و اسرار و منیع خواطر و افکار اولان نیت شریفی اوصاف ذمیه اولان ادب شدن و آفات جهل و وسواسدن حفظ و صیانت انک وسراق و اغیاردن و جمع اکداردن سرز و سراسر انک جلدن اهم و الزمدر تا کم انواع کرامات ایله مکرم اوله و نیجه آفات و اکداردن سلامت بویه و اول جواهر عزیزیه نفس لاحق اولیه و دست سراق اندره ظفر بویه (ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم) واما اصل خامس بودر که قلبک بش حالی واردر که اول احوال اعضا سائرده بودر اما قلبک اولکی حالی بودر که کاعده و قاصد و مقبل و ملازمدر زیرا که وسواس خناس قلب اوزرنده جانم و قاعده چونکه قلب منزل و سوسه و الهامدر پس بویکی دعوت کشمکشدن لذت تب و مشقتی تمامدر و اما قلبک ایکنی حالی بودر که انک شغلی جلدن اکثر در زیرا که عقله هوایک بری بریله جنک وجدانه محلددر چونکه قلب ابدایکی یادشاهک مقاتله سنه وایکی عسکرک محاربه سنه موضع و مکاندر پس بویه بر معز که عظیمه دن غفلت زیاده نقصاندر و بویه بر قلعه بی هوا کبی عدمودن حفظ و سراسر موجب امن و اماندر و مورث معرفت یزداندر و اما قلبک اوچنی حالی بودر که نک عوارضی بجد و یحساب حاصلدر زیرا که قلبه خواطر حق طرفدن سهام امشالی واقعدر بلکه مطر کبی لا یقطع کعبه و نذر نازلدر و قلبک خواطر دن حفظ و فرانی ممکن دکل مشکدر زیرا که قلب ایکی جنم اوره سنده اولان مقله منزله سنده دکلدر که تغمض ایله راحت بوله و انسان ایله فتنن ایچنده اولان لسان کبی دکلدر که سکون ایله سلامت بوله بلکه قلب انسان سهام خواطر ایچون نصب اولنک بر نشانددر که هیچ بر زمان بر حالله اول اولنک خالی قالمدر پس قلبک خواطر دن تحفظی بر امر عسیر در آسان اولنک و اما قلبک دردنی حالی بودر که انک علاج امر عسیر در زیرا که اول نظر دن غائب اولدیغندن کابر آفت لاحق اولدیقه بیلنر پس دقت نظره کثرت ریاضت قلمند بجه محافظه قلب بوانر و اما قلبک پشینی حالی بودر که قلب انقلابه اقرب اولدیغندن اکاعروض آفت اسرعدر زیرا که قلب انقلابه غایبان قدر انقلابدن اسرعدر و اگر کوکلادن زله صادر اولدیسه انک وقوی جله دن اصعبدر و ادنی وقوی قسودر و ماسوایه خیل و محبتدر و نهایی کفر و ضلالتدر و انکار در عزتدر تنه کیم حق تعالی قرآنده یورمدر که (و تناب افئتم و ابصار هم کالم بومنا و به ارل من ذریرهم فی طعیانهم بعه هون) انکچون خواص عباد کوکلری خصوصنده اهتمام نام ایله جد وسی ایدوب ذکر و فکر حق ایله عتقاد اولمشدر و عنایت حق ایله هدایت بولمشدر و ماسوادن فارغ و آزاد اولوب ابتدا حضور یاریده قالمشدر (نظم)

* طشربه میل ایتمه ای دل منده استه دایری	* ایجری کل سنده بول اول یارغار رهبری
* دوست آرمک دوست اودر کیم سنلن ایراز مدام	* برک و باری جسمی قوی جان دلبرندن بی بری
* جاده بول جانی طولسون دل کوزل افکار یله	* ایکی عالمدن بری اول اوله سن سندن بری
* حسن فانی الهه صافه عشق باقی فانی به	* بویکی نهری کیچ اندن ایچ اوباقی کوثری
* سنکه ای دل دار و اسمن اودلداره مدام	* ارمه بوجسم و جانی خانمانی سرسری
* نقش دلبر پرده جاندر جهان دلبری	* پرده بی رفع ایله سیرایت حسن روی دلبری
* خاموش اول حق کوکل احوال انظار ایلله	* مری افشایتمه استرسک سلامت بوسری

(نوع رابع) حفظ بدنن حفظ قلب اهم و الزم اولدیغن بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دینشدر که دیناده انسان ایکی نسیه به محتاجدر که انک بری بدنک هلاکدن حفظ ایدوب سلامتیه ایرمکدر

دیری قلبی هلاکدن حفظ ایدوب غداستی ویرمه کشمدر چونکه هر نسیه نک مقتضای طبعی نه ایسه انک محبوب و مطلوبی و غدا و تقاضای اتی بولمقددر و انک مرض و هلاکی مقتضای طبعی مندن مهجور و وجدنا قالمقددر پس غدا ی قلب انسان معرفت و محبت مولایه و اصل اولمقددر زیرا که قلبک مقتضای مقلبی بیلوب بولمقددر و اکاجانندن میل و محبت قلمقددر (قطعه) یا انیس القلوب فی الخلوای * ملک ماوی الوحوش فی القلوای خمر عشقک جهانی مست ایتمش * نشوة العشق اطیب النشوات * و هلاک قلب اندن غافل و ماسوایه مائل اولمقددر و هوای تنه ایدوب دریای اندیشه دنیا به طامقددر (قطعه) اندیشه ایتمه دلده قومه ذمکری ای خیر زیر ابرهنه در کک و کل اندیشه زمهریر * فکرک بودر که کور میه سن هیچ المله غم * حالا که فکر در مسکا سرچشمه زحیره اندیشه لردن ایجری کل وجد و حالی بول * عشقک شرابک ایچکه حضور ایدیه من کثیر * حال بوکیم ذکر و فکر حق ایله کوکلدن جهل و غفلت محو اولوب ماسوایه اولور پس کک و کل جمیع امراض و هلاکدن شفا بولور و قورقور و مر اقبه ایله حضور انسه نائل اولوب معرفه الله و محبة الله ایله حیات ابدیه بولور اما بدن قلبک ظرف و قالی اولدیغندن اتی دخی حفظ ایتمک لازمدر لکن بدن رعایتنده دقت و اهتمام اقتضایتم که اصل و مخدوم کوکلدر و بدن فرع و خادمدر و اهل دل رعایت قلبه ملازمدر زیرا که اول بیت شریفک عمارتی لازمدر (قطعه) خانه قلبک عمارت قبل که بران خوش دکل * ماسوایه کمال طوباه قصر سلطان خوش دکل * درد عشق دلده حفظ ایت ویرمه راه اغیاره کیم * کتچ بران ایچره غیری کتچ پنهان خوش دکل * هیچ اشتباه اولنک تیرور اولان اهل نفس البته عمر بی ضایع ایتمشدر و جانبر و اولان اهل دل تحقیق کعبه قلبه طوغری کشمدر تنه کیم حاجی شترتی مرکب قلمشدر کذلک قلبک مرکب بدن اولمشدر و تنه کیم حاجی به لازمدر که شترینه علفله صویرمکله و تیار ایله راحت سورمکله رعایت ایدیه تا کیم اول شتر اوزرنده ذوق و حضور ایدرک اتی منزله الوب کیده کذلک طالب عرفانه لازمدر که بدنه اکل و شرب و نومده حقوقی و برمکله و حالت و سطاده نظافت و راحتیه ایرمکله رعایت ایدیه تا کیم صحت وجودیله قلبی ذوق و حضور ایدرک منزل مقصوده کیده و تنه کیم اول حاجی ایل و نه سارا تحقیق شتری خدمتیه مشغول اولور سه اول کعبه به واصل و مرادی حاصل اواز بلکه خائب و خامر اولور و ابداحسرت و ندامتده فالور کذلک اول طالب عرفان ایام عمر بی بدنی حفظنده و نقی رعایتنده صرف ایدر سه و طعام و شراب و منامده و لباس و نکاح و مسکنده نفسی حقه و فندن زیاده حفظ وظی طرفنه کیدر سه اول طالب عرفان معرفت منزله سنه کیده من و بادیه حسرتده پشیمان اولوب خائب و سرگردان فالوب کعبه مطلوبی زیارت ایدیه مزام بدنک دیناده اوج نسیه به احتیاجی وارد بری طعام و بری لباس و بری ساکن اوله جق دارد و بدنک بواج حقنی و بونلرک لواحقنی اعتدال و کفاف اوزره ویرمک کرکدر تا کیم بدن محفوظ اوله و جوع و استلا و برد و حر ایلد و سائر امورنده تقریط و افراط ایله هلاک اولوب صحتله قاله و قلب انکله تحصیل کمال ایدیه بیله انکچون طالب عرفان انواع طعام ایلله نلنددن ابای ایدوب الزان لباس ایلد نریندن اعراض ایدر و عهده قلبی اخلاق ذمیه دن تخلیه ده سعی ایدوب و اخلاق حمیده ایله تخلیه سننه کیدر و ترتل سم ایدوب قوت لا بعوت ایله قانع اولور و قوت القلوب اولان معرفت و محبتدن منعم اولوب حیات جان بولور زیرا که غدا ی بدن کندی حدندن زیاده اولدیسه مهلاک بدن و غدا ی قلب ایسه هر نه قدر زیاده اولور سه ده اول انفع و احسندر چونکه حق تعالی جله جهانی انسان ایچون و انسانی کندی معرفت و محبت ایچون خلق ایتمشدر پس هر کیمکه نفسی بیلکله کندی خاقن بیلوب محبتی بولنده بذل وجود ایلله کشمدر تحقیق اول کسه اوقات عمری لمسا خلق له صرف ایدوب عند الله دو کتخز دولته یتمشدر و خاص الخاص اولوب مقصد صدقه کشمدر اما اول کیم کندی نفسی جاهل اولدیغندن محبوب حقیقیدن غافل اولوب محبتندن محروم اولمشدر و فانی صور نلره میل ورکون ایدوب محبتله طولمشدر اول مغرور تضییع اوقات ایلله عمر عزیزن تلف ایدوب مبعوض حق و خلق اولمشدر و ظلمت جهالتده مغبون اولوب محبتیه قالمشدر (قطعه) باراستمز که عاشقی اغیاره یار اوله * هر لحظه برتر دایله بیقرار اوله * استر که لوح ساده اوله نقش غیریدن بیروسته کندی خدمته آینه دار اوله * و جمیع نوع انسانک اخلاق و اوصافک نقصانی کماله ایکن و انسانک کندی دخی اوصافی کبی معرض زوالده ایکن نه بری برینه بونجه انواع میل و محبت ایتمیه و عزت

و رغبت لازم کجیک انصاف اید که حق تعالی آن هر صفاتی کماله و هر اسمی جلالتی ایکن و هر فعلی حکمت اوزره و هر که راقت و رحمت اوزره ایکن عجبانه شکل بهایم سیرتده بشر اوله که اکاجان و دلدن میل و محبت ایتمیه و نیجه انسان صورتده سحر اوله که انک عشقی بولنه باش و جان ایله کتیه مکر کیم (بجیم و بجهونه) بشارت ایشتمیه (مثنوی)

ای که صبرت نیست از دنیای دون	صبر چون داری ز نعم الماعدون
ای که صبرت نیست از ناز و نعم	صبر چون داری ز الله اکرم
ای که صبرت نیست از فرزند و وزن	صبر چون داری ز حی ذوالمن
ای که صبرت نیست از مال و بیلید	صبر چون داری از ان کین آفرید
* ای برادر تو همان اندیشه	ما بقایست استخوان و ریشه *
* کرکاست اندیشه تو کاشنی	و بود خاری تو هیمة کلغنی *
هر چه جز عشق خدای احسنست	کر شکر خار نیست آن جان کندست

نوع خامس) قبلک اصول آفاتی و اصناف علاجاتی و اسماء صفاتی اجمالا بید بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دینش در که طالب عرفان ایچون ابتدا لازم اولان بود که نظر کا خدا اولان قلبی تخلیه و تخلیه ده فکر تمام ایله اهتمام ایلیه و تخلیه و تخلیه نک طریق اهوئی بود که ابتدا اوصاف ذمیه نک اصول اربعه سندن قلبی تخلیه قبله سن و اندر طول امل و بخل و حسد و کبر در بیله سن زیرا که بواصول اربعه نفوس و عقوله کدر در و حضور قلبه خللا و امهات آفات علامه روایا نور ذلک مقابلی اولان فضائل اربعه ایله قلبی تخلیه قبله سن و فضائل اربعه قصر امل و تانی فی الامور و خلقة نصیح و جله به تواضع در بیله سن زیرا که بونقل قلبه کرامات خللا و رنیل مقصوده و فضائل بیدلدر اما طول امل منشأ غرور و کسل در و موجب ترک عمل در و مورث نسیان موت و اجلدر زیرا که حق تعالی بیورمشدر که با این ادم اجالت بضعت من املک و قضای بضعت من حذرک و تقدیری بضعت من تدبیرک (و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بیورمشدر که امل کزی قصیر ایدوب اجل کزی حاشر بیلکزی و بیورمشدر که دنیا اوج کوندر بری یکمش دورنگی کوندر که اندن ید کده بر نشنه قائمشدر و بری کلجک یارمشدر که اکا و صولات معلوم اولمشدر و بری بوکوندر که هنوز ایچنده سن زوال بولمشدر پس عمرک الخیق بواند یغن بر کوندر انک قدرتی بیل که قیمتی حددن افزوندر و دینش در که دون کندی کلز و یار نشنه اعتماد اولنر پس بوکونی غنیمت بیل که بوده کیدر قالمز و دینش در که دنیا اوج ساعت در بری یکمش خیالدر و بری کلجک بیلنر نه حالدر پس دم بود مدر و ساعت بوساعتدر (بیت) تأمل الی الدیاط و یلا ولا تذری اذا جن لیلا هل تعیش الی الفجر * تعاقب لیل و نهار ایله بقای اعمار اواز و صباحه صاحب جیه و ب فکر بن چکن فلاح بولز عمرک اول وقتدر که ایچنده سن مقدار عمر الخیق عدد انفاس در زیرا که انفاس اجزای عمر ناسدر سن الخیق عدد ایام سن هر کونکه عمر کردن می در ایدر اول سنک بعضکی الور کیدر دنیا به رحم مادر دن مسافر کلش لحد من اره کیمکده سن انفاسک خطوات راه و بلاد و قری سال و ما اولمش قنوب کو حزن و طنکه یتیمکده سن و دینش در که دنیا اوج نشدر که الخیق برینه مالکسن املی اوزانمه هر نفس حق ایله اول کسر سالکسن پس دمیدم حتی ذکر و فکر ایتمک و مساوی او نو دوب مراقبه به کیمکد و درون دلده حضور انسه یتیمکد جله من امر لازمدر زیرا که اول واحد حق و دود الطاف وجودیله ابد اجمع قلوبه رقیب و ملازمدر و فکر خدا ایسه قلبه غار و روحانه حیات و جمعه دوا در (مثنوی)

ذکر و فکر دایما باده	آرزویت حضرت آن شاه باد	باش خالی عین زافکار جهان
تا که فکر تو خدا ماند همان	فکر های ناسزای نفس بد	روی چاراه و کزدمی خلد
فکر های فاسد دار الفروید	میکند چار از زرم دوست دور	کر تخی کشنی زافکار جهان
پر شدی ای دل ز اسرار نهان		

اما بخله قلبی مضطرب ایدر بر بلای عظیم و بار کراندر که صفت شیطاندر و مورث ندامت و خذلاندر ته کیم خبرده کلشدر که هر ایشده ثانی رحماندر و بخله ایتمک شیطاندر و دینش در که ایکی صفتله کو کالمر مضطرب و محزوندر و ایکی صفت اول نشنه بی طلبدر که مقصد دردن افزوندر و ایکی صفتی بر نشنه بی وقتندن مقدم طلبدر که امور اوقاتیله میورمشدر پس بخله بر خلق رذیل و دوندر که غفلت و شهوته مقروندر و مانع انس و حضور خدای بیچوندر و اما حد اخلاق ذمیه نک اقبیح و اشریدر و امر اض قلوبک امر واضریدر ته کیم حق تعالی قرآنده نمی ایتمشدر که (ولا تقنوا ما فضل الله به بکم علی بعض) بیورمشدر و حق تعالی عبادینه عنایقه شر شیطاندن استعاضه ایله امر ایدر یکی کبی شر حاسدن دخی امر ایدوب * ومن شر حاسد اذا حسد بیورمشدر و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بیورمشدر که آتش خطبی یدیکی مثال حسد حسد نانی اکل و خوایدر پس حسد بر عزاب ایدر که معارض فضل کریدر * حسد و لا یسود * حسد و لا یقرب قلب حسد و دینش و عداوتله مشد و ناولور و حی و دودلک انس و حضور نیدن مطر و دوقرب و محبت نیدن مرد و اولور و اما کبرام العیوب زاعظم ذنوبدر که اخلاق ذمیه نک منشأ و مادریدر و آفات قلوبک انزل و اکبریدر بوکبردن خلاص بولان کو کل هر مر ضدن به مید و هر کدردن بریدر انکچون اولیا کرام ازاله کبرده اهتمام تام ایدر لردی و طر بق ذل و افتقار کیدر لردی زیرا که حق تعالی کندی کلامنده بیورمشدر که * والله لا یحب کل متکبر جبار * و حدیث قدسیده بیورمشدر که * الکبریا مردانی و العظمة اراری فن نازعنی فی واحد منهم اذ خلعتهم قاری * و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بیورمشدر که حق تعالی جمیع شر لری بر خانه به وضع ایدوب انک قیوسن کبریا یتشدر بر کامل دیشدر که مادامکه انسان ظن ایدر که جمیع مخلوقات ایچنده کدر و دن شرلی بردبار و اراد اول متکبر جبار در وقتا که کدر و سیچون بر مقام و بر حال کور و مرض اولور از زمان متواضعلر زمهره سنه کاور زیرا که رأس مال احرار ذل و احتقاردر ته کیم ابراهیم ابن ادهم رجه الله علیه دیشدر که مدت عمر مده اوج موضعه بغایت مشهور و ارشاد راما بر سرورم بودر که بر تار یچنده بر سینه ده بولند که انده بره فخرک * سلمان و ارایدی و ابدل سینه به یدر ایدیکه بن بر زمان ترک ساند و جار و حیثی بالیسنی بویه چککردم و اول اذاده بنم صابجی طو قوب با شمی شجریک ایدوب بنی استهزایه المشدی پس بکائندن بر عظیم سرور کلشدری زیرا که اول مسخره اول سینه ده جله سندن احقر بنی بولمشدری و اما ایکنی سرورم بودر که بر مسجد ایچنده خسته ایدم بر بره کیده مدم انک مؤذنی ایچری کلوب بکاخر و ج ایله امر ایدر کده ضعفدن امتثال ایدم مدم همان ایامدن طو تندی بنی چکوب سوریده رلا خارج مسجد و اندی پس اندن ایدر محظوظ اولدمکه سرورم دن ایشم بتدی و اما ارچنی سرورم بودر که بر کون بر دیوار دینده جالس ایدم بر ادم کلوب ذکر بن ایشنه انوب بکای شج ال سکا کل صوبی دلوب اوزیه تبول ایتشدر و اندن بکابر سرور کلشدر که هیچ اولمه سرور اولدیم یوغیدی حاصل کلام بر کسه کندی نفسی بیولک عدوسی اولد یغن تجربه ایله یقین ایسه اکاذل و حقا رت لاحق اولد یغنندن سرور اوله جغن اسه ماد ایا از اما او کیم نفسی فهم ایتوب بیولک صدیق الخناذ ایتشدر اکاذل لاحق اولدیده فرح و سروری محال و تمتع دیش کتشددر و بر کاسل دیشدر که اکرام خلق مراد ایتسه لکه بنی کندی عنده مده حقیر اولد یغنندن زیاده تحقیر ایدر لقا در اوله مر لریزرا که بن کندی عنده مده اد نالردن دنایم و محققدر که احباب کرام زبانه من و سلف صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین جله سنک سیرت و عادت لری قطعه باطنده استغراق و اهتمام ایدی و تطهیر ظاهر و نه ساهل و اهمال ایدی انکچون انلر الخیق کو کالمری تخلیه و تخلیه سنده فکر تام ایله اهتمام ایدوب تهذیب اخلاق ایتشدر در وصفای باطنله حضور انسه یتشدر در و تطهیر ظاهر و انفسات باطنه قول و لیلوب تصفیه باطنه کتشددر زیرا که احباب کرام اللری غسل ایچون صابون و اشنان بیاز لردی و اللرک مندیبل ایله سبز لردی انلرک یا غلقلری مدام قولتقلری ایدی ات ید کده بر مقبرین رمل و تراب ایله دلک و قرک ایدر لردی و استنجاده طائمه اقتضای دلوب طین شو اعهده بالین ایاق یور لردی و نصاری برداغندن ایدست الوب مسجد لرده ارض اوزرنده نعلین ایله نماز لردی و سلف صالحین اربه و بغدادی اتکین لردی حال بو کیم خرمن در کن دواب اول حبوب اوزرینه بول ایتشدر و ابلاک و خیلک ترندن احقر زایتمز لردی حال بو کیم ابل و فرس نجاسات ایچنده چوق یا تمشدر و احباب کرام و سلف

صالحین رضی الله عنهم اجمعین انزلدن بریسی دقایق نجاتی سؤل ایتمه در اما شمدی نوبت بر طائفه به کلمه در که انزلد و نه نظافت تسمیه ایدوب انی اساس دین بیلشدر و ایمان دن اولان بذاتی قدرات صائم شدر بر من انزل تر بین ظواهر له مشاطه کبی تضییع اوقات ایدر و باطن ایسه کبر و هوا و عجب و ریاض و حب دنیا کبی خیالیه مشغول ایکن انزلدن تعجب و شغف از غزل انجیق بر کسه یاغلی ان قولغنه سلسه یا مجرد احجار الیه استنجاق ایسه و یا قوری برده یا لیل ایاق یور او له و یا بر ناپر هیز اولان کسه نک برداغندن ایدست الیه و یا حصیر مسجد اوزرنده سجاده سز غماز فیلسه انک باشنه حالار کتورور و اندن اعراض و مخاطه سندن عار و واکله سندن استکراه ایدر لر چونکه زمانه ده امر بر عکس اولمشدر پس عزالت ناس و جوب مرتبه سن بولمشدر و فکر تمام الیه تخلیه و تحلیه ایدن هر مرادن المشدر و تخلیه اولنه حق افات قلب الی خلق اولمشدر کبر حسد عجب و یا بخل اسراف جهل کفران نعمت مخط قضا جوع امن یا س حب الظلمه بغض الصالحین تعلیق انقلاب بالاسباب حب جاه خوف ذم حب مدح اتباع الهوی تقلید طول امل طمع تذلل حقد شحات عداوت چین تر و رعد رخسانت خلف و عدو سوظن طیره و قاحت حزن فی امر الدین اخوف فی غش قتنه مد اهنة انس بمخلوق خفت عناد قدر صاف نفاق جر بره غیاوت شره خود اصرار (عت) و اما قلبی تخلیه و ترین ایده جک فضائل بتشیدی خلق اولمشدر ایمان اعتقاد اهل سنه فاضع نصیحت ذکرمث اخلاص احسان مضا ایشار تصوف غیرت غیظه فی عمل الاخره مروت فتوت حکمت شکر رضا صبر خوف من الله رجاء من الله بغض فی الله حب فی الله توکل علی الله حب خول استواء مدح و ذم مجاهده تحقیق قصر امل زهد قناعت ذکرموت تقویض تسلیم تملق فی طاب العلم سلامة الصدر عن الحقد رقت شفقت شجاعت حلم رفق امانت وفاء العهد اغجاز الوعد حسن الظن رشدهی تانی فی الامور مبادرت فی عمل الاخره حیاض لایت فی امر الدین ارادت طول الحیوة للعبادة کظم غیظ و استقامت انس بالله شوق الی الله و فارحمة الله ادب فراست صدق تفکر ذکاء عفت توبه مرابطه مشارطه مراقبه محاسبه معاتبه معاقبه نیت ارادت خشوع یقین عبودیت حریت حزن لله تمت الاخلاق (نظم)

کوکل فرح دبله نغمه در چومیل فکار	که پنجه اسد ایچره اسیر من چوشکار
چون ایندی حکم کوکل قلعه سنده نفس عدو	چفا چکامنه چیقمز کوکل کادن اولسکار
کایه شرب عصا دوکت اولدی حاشا	ولی غرض بوکه چیقسون کلیدن اوغبار
غبار لر که درون کمره نفس خو یلر بدر	کیدر دل آینه سندن غباری بول دیدار
دباغت ایسه کندیده جلیدی اول دباغ	اجی دوار الیه دلک ایدر انی صد بار
که تا به مید اوله اندن اوعلت پنهان	اوسختیان اوله خوشبو هم اوله محفنه یار
خشب تراشی هلاکی صابونزای حتی	تراشی مصلحتدر انی ییلور شجار *

(باب نالت)

اصول مقامات روح انسان اولان توکل علی الله و تفویض الی الله و بلایه صبر و قضایه رضایی فصول اربعه الیه تفصیل ایدر (فصل اول) اصول اربعه راه عرفاتک اولسکی اصلی اولان توکل نامک فضائل و فوائدندی نوع الیه بیان و عیان ایدر * نوع اول * فضائل توکلی آیات قرآنیه و احادیث نبویه الیه ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حق تعالی عبادینه عنایتله توکلی تعلیم و ترغیب ایدوب کلام قدینده بیورمشدر (فاذا عزمت فتوکل علی الله ان الله یحب المتوکلین) حبنا الله ونعم الوکیل (فاعرض عنهم و توکل علی الله و کنی بالله وکیلا و کنی بالله وایما و کنی بالله نصیرا) و علی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین (قل ان یصینا الا ما کنس الله لنا هو مواینا و علی الله فلیتوکل المؤمنون) الله یبسط الرزق لمن یشاء من عباده و یقدر له ان الله بکل شیء علیم (فان قولوا قل حبی الله لا اله الا هو و علیه توکلت و هو رب العرش العظیم) انی توکلت علی الله ربی و ربکم ما من دابة الا هو آخذ بناصیحتها ان ربی علی صراط مستقیم (وما توفی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب) ان الحكم الا الله علیه توکلت و علیه فلیتوکل المتوکلون (قل هو ربی لا اله الا هو علیه توکلت و الیه متاب) و الله غیب السموات و الارض

و الارض و الیه یرجع الامر کافاعبد و توکل علیه (و ما لنا الا نتوکل علی الله و قد هدینا سبیلنا و انصبرنا علی ما آذینا و علی الله فلیتوکل المتوکلون) و اعتصموا بالله هو موایکم فتم المولی و نعم النصیر (الذین صبروا و علی بهم توکلون) و توکل علی الحی الذی لا یموت و سبج بحمده و توکل علی العزیز الرحیم (و توکل علی الله انک علی الحق المبین) و توکل علی الله انه هو السميع العالم (و ما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها و یعلم مستقرها و مستودعها کل فی کتاب مبین) الیس الله بکاف عبده قل حبی الله علیه توکل المتوکلون (فاستعذ بالله انه هو السميع البصیر) ربنا علینک توکنا و الیلک انبنا و الیک المصیر (ومن یتوکل علی الله فهو حسبه) (رب المشرق و المغرب لا اله الا هو) فاختذه وکیلا و هو علی کل شیء وکیل (و حق تعالی حدیث قدسیده بیورمشدر که یا ابن آدم اعتصم بی اهدک و توکل علی اکفلک و ان توکلت علی غیری قطعت اسباب السموات و الارض عنک یا ابن آدم انظر الی الدهر هل انقطع الی احد فلم اعزه و توکل علی فلم اکفه اناراض بصلوتک یوما فیوما فارض عنی برزقک یوما فیوما یا ابن آدم ان کنت قد تکفلت لک بالرزق فالاهتم لما ذاکا و اذا کان کل شیء بقضائی فالجزع لما ذاکا یا ابن آدم هلم الی و توکل علی اکفلک یا ابن آدم ایس لی شیء عندی افضل من التوکل علی و الرضا بما انصبت و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم احادیث شریفه سنده بیورمشدر که ای امم اگر سیزده الله تعالی به توکل نام الیه توکل ایله کول ایله کول اول رزق طیبوری و بر بکی کبی سز لر رزق کزی دخی و بر بکه طیبور اولمشدر صبا حلیوب شبعان اخشاملر و بیورمشدر که سزدن بر بکزیانی احرسه یا اوسلورمه تحقیقا توکلدن بعید اولور و بیورمشدر که کیمکه ناسدن زیاده متین و قوی اولی دیلر سه حق تعالی به توکل قیلسون و بیورمشدر که کیمکه حق تعالی به توکل ایدوب قضا سنده راضی اولوب تحقیق اول کسه طلبدن کفایت و کدردن راحت بولور و بیورمشدر که توفیق و تطییر شرکندر لکن توکل انلری کوکلدن ازاله ایدندر و بیورمشدر که حقه توکل قیلبی ناسدن مأیوس اولمشدر زیرا که ناس نه معطی و نه مانعدر و نه ضار و نه نافعدر بلکه جله سی امثال الات صانعدر اصحاب کرامک بریسی نافع سندن نزول ایدوب دیمشدر که یار مول الله نافع بی صالی و ربوب توکل ایده بیورمشدر ربط ایده بیورمشدر اول حضرت اکایورمشدر که نافع کی باغله اندن توکل الیه و حضرت موسی علیه السلام بیورمشدر که طفک بدرینه اولان توکلی قدر مولاسنه توکلی اولمیان مؤمن دکادر (نظم)

بکا حلوا کرک ای دوست حلوا	قومه فر دایه و بر حلوا بی حالا
اوشیر بن نرم حلوا بی کرم قیل	که بویشن دل و جان اولدی شیدا
یرم حلوا ده قمر مثل انجیر	کوکلدن ذوق ایدوب ال اورم اصلا
اول الدندر بو حلوا چون اول الدن	بی ایچ ای دل اول الدن شیر خرما
چوزاده عقل کالز مثل عیسی	ایدر دعوت بزی شفق علی بابا
رجوع ایلاک بکا دیرای اوغللر	سز بکون مائده قیلدم مهیا
بنمله صلح اولان خیر خلفدر	انک چشمند ده چشندر بودینا
* زهی بابا عجب خوانی الهی	که عالم خلقیدر اندن مهنا
کل ای حتی اجابت قیل اکاکیم	انک مهممانی اولمش اهل معنا

(نوع ثانی) کمال توکلان تعریفات و کرامات و ثنائیات و حالات ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که توکل خلقدن خالی اولوب حقه اعتماد کلی قیلقدیر توکل خلقدن بدنده اولندن مأیوس اولوب عند الله اولنه اعتبار و اعتماد ایتمشدر توکل ترک تدبیر و درک تقدیر توکل و عذکره اعتماد نامدر و یارین ایچون ترک اعتماد توکل حقه اعتماد و انکاه اکتفادر و هر ضامن اولدیغن و قیلسته استیقادیر توکل انقطاع مطامعدر که عزت و معادتی جامعدر توکل بدنی عبودیت و قلبی ربوبیت باغلقدر توکل ترک ماسواد و وجهدن اسقاط خوف و رجادر توکل سؤل ایتمیوب ردا یتیموب حبس ایتمکدر توکل رزق ایچون خزینه دار حق تعالی بی اختیار ایتمکدر توکل هر حالده حقه کایله اقبال ایتمکدر توکل قلیل و کثیر کوکلده هب بر اولمشدر توکل معاینه اضطرار و ترک اختیار و توکل رأس مالدر و فراغ بالدر توکل افضل اعمالدر و اشرف احوالدر

فارغ و آزاد اید که انی تصدیق ایش اوله سن و هر م این حیان اویس قرنی رحمة الله علیه حضرت تریسه دیشدر که
 مکانه مکانی امر ایدر سنکه انده اقامت ایدیم اول دخی مبارک ایدله شام شریف سمعنه اشارت ایدلده هر م
 دیشدر که شامده معینتم نه جهتله اوله جقه در پس حضرت اویس انک بوسوزندن نجیب قیلشد درودیشدر که
 حیف اولمش بوکولدره کیم شک و شبهه ایلده مختلط اولمشدر و بوندره موعظه تأثیرا نمز که ظلمت و بیابانچنده
 قامت در اما اول کول که نور بقین ایلده طولمشدر اول مسبب الاسبابه جمیع امور بنده و هر حالنده نوکل قیلشد در
 و تقوی ایلده راحت بولشد در (نظم)

اگر چه خوابنا کرد و ات بیدار من سنسن دکانی عاشق بیلر که سن سن کان دکانی بزم جانیش سنسن اول سبیدن کوکلر خوشدر غدا مندر شکر طوطی کبی چون کان سکر سن انکی چون کلشن اولدق کیم قلوبی نوهار ایدل سننک بجر کرده سیار ز چو کشتی بیسرو یار کسی حق کان ایلر که بزدنر خوار ایلر	برای بی کار و کسب ایدلر و ان دیار من سنسن نه حاجت سیر بازار جهان بازار من سنسن انکی چون بویله سر مستر که هم سردار من سنسن چوبیلر ایلر ز فریاد کیم کلزار من سنسن سننکه سیننه روشمشدر که هم دلدار من سنسن سکون و جنبش و رفتار و هم گفتار من سنسن بوم سنسن کاور کیم پرده بندار من سنسن
--	---

نوع رابع) توکل تامن در حقیقت و وجودی حکمتی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اوله و نکه اهل الله دیشدر که
 لفظ توکل و کاندن تفعل بانه منقول نوکلدر پس برکسه به توکل ایتک انی اول وکیل منزله سنده انخاذ
 ایتکدر که امر ایلده قائم و اصلاحی ضامن اوله و مؤکلدن بی تکلیف و اهتمام امور سنک عهده سنندن کله اما
 حد توکلده بعضی دیشدر که توکل قلبک ما سوادن یا سبیلده حقه اتکالیدر و بعضی دیشدر که توکل قای
 مصالح مواضع سنده حقت غیر سننه تعلیق ایتیموب انکله حفظ ایتکدر و بعضی دیشدر که توکل ترک
 تعلیق در تعلیق ایه قوام شیتی غیر حقدن بیلکدر و بر کامل دیشدر که توکل اودر که قوام بنینک و سد خلاک
 و کفایت امر لنه برکسه دن و نه برننه دن اولوب انحق حقدن اولدیغسنده قلبک متوطن و مطمئن اولور
 بعده حق تعالی دیار سنه برکسه بی یار سنه بی سکا سب ایلر و اگر دیلر سه اسباب و وسایط سز قدر نیله سکا کفایت
 ایلر پس بونی بویله یلوب قلبکله یقین قیلشد و جمیع مخلوقات و هر سبیدن بالکیمه منقطع اولشد و مؤثر حقیقی
 انحق حق تعالی بی بولشد کمال توکلده نائل اولمش اولور سن و عارف بالله اولوب انکله فالور سن و توکل کال حصنی
 و باعشی ذکر مدادر و حصنک حصنی حق تعالی انک علم و قدر سنده جلال و کمال و سهو و عجز دن برات و نزاهتن
 تفکر و تدبیر که تمامدرو بود کرمه دام و فکر تمام ایلده اهتمام رزق امر نده باعث توکل نامدر اما ایزاق عباد انواع
 اربعه ایلده منورند که رزق مضمون و رزق مقسوم و رزق مخلوک و رزق موعوددر اما رزق مضمون اودر که قوای
 بنیه و غذای جسم اب و کدر که اسباب سائر و کدر روح حق تعالی رزقک بونوعه ضامندر و توکل ایه انحق
 و رزق مضمونک مقابله و ایدر که وجوب دلیل عقل و شرع ایلده نایندر زیرا که حق تعالی کندی طاعت
 و خدمتن ایدانزله بره تکلیف قیلشد و تکلیفاتی ادا قیلشد ایچون ایدانزله خلای سدا و نله حق رزقه ضامن
 اولمشدر و نمان ایزاق عباد انک حکمتنده امور نله ایچون وجوب مرتبه سن بولمشدر اما امر اول بودر که حق
 تعالی مولادر و رزق کاعبید زین مة مقتضای حکمت مولی کفاف مؤت عبیدی و بر مکدر و عبده لازم اولان
 مولای خدمتن کور مکدر و اما مرتبانی بودر که حق تعالی عبادن محتاج ایزاق ایلشد و طلب ایچون انلره بول
 و بر عیشدر زیرا که انلره ایزاقی نه اولدیغن و نندن و نره دن و نه وقت اولدیغن بیلدر عیشدر و نا کیم انلرانی عینله برنده
 و قیلله طلب ایدوب بولدر پس مقتضای حکمت انلره ایزاقن ایدمال ایتکدر و اما امر ثالث بودر که حق
 تعالی عباد بنیه تکلیف خدمت قیلشد در حال بوکیم طلب رزق امر اولانان خدمتدن شغل شاغل اولمشدر
 پس مقتضای حکمت انلر رزق امر بی ضامن اولددر نا کیم مأمور اولدقاری خدمت ایچون خالی قالوب
 مهیا اولددر و حق تعالی به برننه واجب کدر انحق مقتضای حکمتله بوزق معلومه متکفلدر و اما رزق
 مقسوم اودر که حق تعالی انی عباد بنیه قیمت ایدوب لوح محفوظه یازمشدر و بوزق مقسومی هر کس مقدار

مقدریله و وقت موقتیله اکل و شرب و لبس ایدر که اول کاتبندن نه ازدیاد و نه نقصان بولور و نه مقدم و نه متأخر
 اولورته کیم حدیث شریفده الرزق مقسوم و مفرغ عنه ایمن تقوی تقی برانده و لا تجور فاجر شانه صه و وارد
 اولمشدر و اما رزق مخلوک اودر که حق تعالی انی عباد بنیه تعلیم ایتکدر پس برکسه احوال دیسان برننه
 مالک اوله مزالا که تقدیر و کات حسبیه مالک اوله یلورته کیم حق تعالی کاتب کریمنده و انفقوا مازننا کیم
 بیورمشدر و بوزق مخلوک طیبورمشدر و اما رزق موعود اودر که حق تعالی انی متقی اولان عباد بنیه حلالدن
 زحمت سر تقوی شرطیله و بر مکی وعده ایلشد رته کیم کلام شریفنده و من یتق الله یجعل له مخرجاً و رزقه
 من حیث یشاء (باحتساب) بیورمشدر و بوزق موعودی بره طیبورمشدر و ایزاق انواع اربعه بی بولندر که بیلشمدر
 اما غدا و قوام اولان رزق مضمون معلومی طلب ممکن دکادر زیرا که اول حیات و موت و مرض کبی حق تعالی انک
 مخلوقاتله اولان افعالنددر عبدانی تحصیل و دفع ایتکدر قادر دکادر و اما بیلدن اولان رزق مقسومی
 طلب عبده لازم اولان زیرا که عبدک اکا احتیاجی فالماز انحق رزق معلومدر که عبدک اکا محتاجدر ایچون اول رزق
 حقدندر که انک ضامننده در روح حق تعالی رزق معلومی ضامن مطلق ایلده ضامندر که کسب و طلب شرطیله
 مقید دکادر زیرا که انیبا و اولیا حق تعالی به توکل ایدوب سعاده یتشدر و هیچ بر حلاله بر رزق بر جهتله
 طلب ایتیموب عبادت و حضور ایچون تجمیلا یتشدر در حال بوکیم انلر خطا ایتیموب طریق حقه کتشددر پس
 رزق طلب ایتک واسبابی تحصیلنه کتمک عبده لازم کلر و رزق ایه طلبله زیاده اواز و ترک طلبله نقصان بولور
 زیرا که لوح محفوظه مکروب و مقدر در موصوف و موقدر که بویله یازیلان بوزق و حکم حق تبدیل و تغییر
 اولورته کیم حدیث شریفده کلشددر که حق تعالی درت سننه دن فارغ اولمشدر یعنی خلق و خلق و رزق
 و اجلدر که انلر رحم مادر دن هر نیجه کلشددر بی تبدیل و تحویل و بی تغییر و تا خیر اوموال اوزره قالمشدر پس
 بواسطه اربعه بی تفکر و تدبیر ایدن تارک اسباب ایزاق اولمشدر و فراغ ظاهر و باطنله حضور و انس رزاق
 بولمشدر و نهائشدر و ناله نائل اولمشدر و ماسودن راحت قالمشدر (نظم)

خدا در مانع و معطی فلکله کار و بارم بوق بلند و بخت عالیدن غنیدر همت طبع کوکل کیم باب مولادر بوغ اندن طشره بر شغل تجرد در باب اسم فقر در غم بوعشق ایچره هیولی صورتن قویدمکه ایردم لب معنایه انانیتله خور اولشکن ایردی عشقندن عزت علوه مت عشقی بولوب دل بکدی افلاک درون دلده بر عشق خدادار یار غارم کیم جهان جای قرار اولز کادل و برم ای حق	کوکل مرآت صافیدر جهانندن بر غبارم بوق که اند و ده محار و در در روز کارم بوق انک عشقیدر انحق دلده بر غیری نکارم بوق لباس جسمه اول بوزدن بنم هیچ اعتبارم بوق هیولادن بوضو و ندر بچرد پرده دارم بوق کوکل ملکنده سلطان اولدم اصلا اعتبارم بوق ادای عزت و لذات عشقی اقتدارم بوق ایکی عالمده هم اندن جدا بر یار غارم بوق فدای عشقدر جانم بران انسر قرارم بوق
---	--

نوع خامس) توکل تامن تأثیرات و کرامات و اهل توکل بعض حکما باتی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اوله و نکه
 اهل الله دیشدر که قلب عبده عارض اولوب انی حضور مولادن مشغول ایدن عوارضی اندن کف و دفع
 ایتک امر لازمدر تا کیم قلب انلره حضور مقبلدن مهجور اولوب انیله مسرور اوله و عوارض مذکوره درت
 نوعه منحصردر اما اولکی عارض رزق امر یلدر وانی طلبنده اهتمامدر و انک کفایتی انحق توکل نامدر و اما
 ایکنی عارض اخطار و مخافاتدر و انلری ارادت و ارتکابدر و انک کفایتی انحق تقوی ایلدر و اما اوچینی
 عارض شدائد و مصائبدر و انک کفایتی انحق صبر ایلده حاصلدر و اما در دینی عارض قضا و قدر در و انواع و رزقندن
 کان کدر در و انک کفایتی انحق رضاده مقرر در پس رزق امر نده توکل ایدوب خطر رده تقوی بش قیلان و شید تله
 صبر ایدوب تضایه راضی اولان عبدک قلبی صافی اولوب حضور انسی بولور و عارف و کامل اولوب هر مرادن
 آورو و عارض اربعه نک کفایت و علاجی اولان اصول اربعه که توکل و تقوی و صبر و رضا در بونلر
 هر بری کندی فصلنده مفصلدر اگر چه عوارض مذکوره ناک هر بریسی قلبه نیجه شغل شاغل آجل

و عاجل درونی حضور حق و امانا مانع و قاطع در لیکن جمله ناک اعظم و اغافل رزق امری بولاشد و انک
 تدبیر و تدارکی بیلشدر زیرا که رزق امری عامه ناسه بر پایه کبراد که اندن بد نری و جانداری مشقتده
 قالمشدر و کولکاری ملول و عقلاری مشغول اولمشدر و انک تدبیر و تدارکنده همملری عسیر و غملری کثیر اولمشدر
 و فکر لری تار مار و عمر لری بی بار و در دنیا باشلر نه طار اولمشدر و نیجه لری ناچار اولوب کسب و کار ایچون خدمت
 باب برورد کاری قویوب ابواب اهل دنیا به کیدوب خدمتکار اولمشدر و حرو آزاد ایکن کندی کبی عاجز قوللره
 عبد ملول اولوب انواع تذلل و غفلت و زاری و زار اولمشدر پس دنیاده حین طبیعتده نالان و ظلمت غفلتده
 سرگردان اولوب هزاران تعب و نصیله بریشان روز کار اولمشدر بعده مولا به رجوع ایلدکده شایب
 و خایر و پیشیان اولوب کثیرالاوزار و مزار و انار اولمشدر (قطعه) اختلاط عوام بر کدرست * منقطع باش
 تاندانتد * این همه جد و جهد حاجت نیست و آنچه روزیست می رساندت * اما اولوالابصار اولان اختیار
 و ارباب همت اولان احراز اسباب ارضه باقیوب طریق معایه اعتبار ایتمشدر و رب الاربابه اعتصام
 ایدوب کمال توکله بتمشدر پس انار خلاقه تکثیر علایق ایتمیوب تجرد و عزلت اختیار ایتمشدر و کار
 و کسبی قویوب کولدن ایجری کتمشدر و ناس و نشاندن کجوب محبت شرابن ایچوب مقام حضوره بتمشدر
 نقل اولمشدر که احرازدن بر متوکل دیمشدر که بادیده منفرد سیر و سفر ایدرکن نفسم بکا و سوسه ایلدی
 و دیدیم سن بویه مجرد سن و بر صحرای بیابا یاند بونده نه عمارت و ارونه بر دیار پس نفسی تأدیب
 ایچون عزم ایلدیمکه ناسدن تباعرا ایچون طریق جاده ایلدیم و اغزیه باغ ایلدیم بال وضع اولمشدر بجه بر نسنه تاول
 ایتمیم اندن بادیده وافر کتدم برده انی کوردیمکه بر قافله یولدن شامش اوغور و رومه کاورلرین اناری کوردکده
 کنده می ارضه انقا ایدیم و بی کور و مسوئلر دیوارقه اوزرینه یاتدم چونکه حق تعالی اناری بکا طوغری
 کوندردی پس بن انعام سن عین ایدیم انار بکایقین کلوب بری بر شه دیدیمکه بوبر بولیمدر که آجلمدن
 عتی کتمشدر باغ ربال کتور کز اغزیه ایدیم تا کیم افاقت بوله و بن قم و اسنانی محکم طوئدم بر بچاق
 کتور دیر اغزی اچارکن بن ضحک ایدوب اغزی می اچدیم چونکه انار بی بویه کوردیلر سن مجنونیمسن دیدیلر
 پس بن ربه حمد و شکر ایلدیم و نه سمله اولان ماجرانی اناره سولدم سبحان الرزاق الکرم و بر کمال دیمشدر که
 بر سفر مده متجرب ایدیم بر باده نگارنده بر مسجد نزول ایدیم نفسم بکا و سوسه ایلدیمکه بومسجد ناسدن بعیددر
 و منکله افطار ایدیم جنگ زاده بود قدر ایلدیم بر جامه و ارکه بین الناس اولوب انک جماعتی سنی کوروب کفایتیکه قائم
 اولدیم نفسی تأدیب ایدوب عهد ایلدیمکه بن بویکجه اکاتم الا بومسجد ایچنده اکادورم و بر نسنه اکل
 ایتمیم الا که حلوا یرم وانی دخیلقمه بلقمه اغزیه وضع اولمشدر بجه تاول ایتم چونکه اکللی بوشروطه تعلیق
 ایدوب باب مسجدی بعد المغرب تعلیق ایلدیم پس بعد العشاء بریسی دق باب ایلدی مقید اولدم وقتا که
 دق کثیر ایلدی بن دخی فتح باب ایلدم کوردیمکه بر عجز و نلنده بر شمع و یله سجه بر شایب ایجری مسجد
 کلوب بکا دعارنا قیلوب اوسکومه بر طبق حلوا قویدی و دیدیمکه بوخت جوان بنم اوغلو مدر نیجه ایام
 اکل و شرب ایلدیم و بر کلام سولیموب بچو دیانورکن بویکجه کوزن اچوب انا حلوا استرم دیدی پس بن
 شکر ایدیم و ک بوحلوا بی طبع ایدیمکه دل آرمده بر سوز کیدی خسته اوغلو اند ایچمدیکه بوحلوا بی بوله
 یله بر غریب بچمدیم که بن یم همان قولتغه کیدیم الله عصاب و یردم و دیدیمکه مسجد کیده لم انده بر غریب ادم
 کورمتدم انکله بونی اکل ایدیم تا کیم عینکده حانت اولیمه سن نیسده لم شکر که کاه بلدک و سنی بونده
 بولاق پس اول عجز و بکا بچو دیوب حلوان برلقه بنم اغزیه و برلقه اوغلی اغزیه و برمشدر تا کیم ایکمزه
 یله غما کلمدر اندن انار کیدوب نفسم تعجده قالمشدر و بر ملک رزاق اولدیمسن بقینا بلمشدر و ناسی اوغلو بوب
 رب الناسه فوکل قیلشدر و انس و حضور و بولشدر و انکله مطمئن اولمشدر و اهل توکل تحقیق اوبایی
 قصه دن نیجه یوز حصه المشدر (نظم)

ای نوین نسخه مجموعه راز غنیمه با غنیمه ناز و نیاز // ایله کسه به عرض حاجت
 اوله نه کشته بار منت // دهنگ خواهش ایچون ایله باز // اوله آلوده لب حرف نیاز

صاحب حرص و طمع و سواد	کیبای شرف استغنادر	اولکه مقسوم دکل کیرمزاله
اولکه مقسوم اوله کتیر ایلد	عالی ایت قیمتی خوار اولد	کور دیکن شیشه طلبکار اولد
عبدد سینه وار که اسقیه سن	انی یابونی بکا و یردیه سن	اوده محتاج عطا ی حقدر
بسته موهبه مطلقدر	عاجز لطف ایلد جهنم حالمی وار	سکابخش ایلد جهنم حالمی وار
لطف حق هر کسه بی منتدر	دست عبد آره ده بر آلتدر	ترک اسباب دکل کرچه صواب
بی سبب نه یارار اسباب	صانع ارزاق کی محتاج طلب	چکمه پیوده بره رخ و تعب
اول عطایا سته حقت واثق	اولدی رزقک سکاسندن عاشق	

نوع سادس) کمال توکل رزق امری نده هم جمله به اهم و لازم اولد یغن درت نکته ایلدیلر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل الله دیشدر که کیکه رزق امری نده درت نکته بی تأمل و تذکر ایدوب مضامینجه عامل اولورسه
 اول کسه کندی رزق خصوصنده قلیشه عارض اولان هموم و غمومک جمله سندن فارغ و آزاد اولور و توکل
 تام ایلدیم و داشاد اولور اما اولکی نکته بودر که بر که فکر ایدیمکه حق تعالی کندی کابنده ارزاق جمیع
 مخلوقات ضامن اولمشدر البته سنک دخی رزق کی ضامن اولوب سکادخی رزق ایلد تکفل ایتمشدر پس نه دیر سن
 اگر ملول دنیان بری سکا وعده ایلدیم که بویکجه بنم مسافر سن و سکا عشا اطعام ایدیم سن اگاهنه شکل
 حسن ظن ایدر سنکه اول ملات صادقدر خلف و عدا یغز بلکه بر اهل سرق صاحب جودی و اخو در بر مالدار
 یودی بر معقول آدم حضور نده سنی دعوت ایلدیم سن انک وعده سنه اعتماد ایدوب دعوتیه اجابت قیلر سن
 و اول کیکه شک عشا سی فکر ندن انک وعده سیه مطمن اولور سن امدی بونه حالتدر که جواد کریم اولان رب
 العالمین حضرت ناری کندی کلامنده عظمت شایله سکا رزق کله تکفل ایدوب ضامن اولمش ایکن و سکا وعده
 ایدوب قسم قیلشکن سن انک تکفل و ضمانته اعتماد ایتمیوب سکوت بولور سن و وعده سن تصدیق ایدوب قسمیه
 مطمن اولور سن و انک بویجه لطف و انعام سنه و انواع تربیت و اکرامنه بر نظر قیلر سن بلکه اهتمام نفس ایلد
 قلبک مضطرب اولوب رزقک فکر ندن خالی قالمز سن پس بر مصیبت عظمیادرا کر یلور سن و بر فضیحت
 کبرادرا کر مطلع اولور سن ته کیم بومعنائی حضرت علی کرم الله وجهه ایکی بیت ایلد ایدیم و رمشدر (قطعه)
 اطلب رزق الله من عند غیره * رتبع من خوف الله و اقب آسنا * و رضی بصراف و ان کان مشرکا * شینا
 ولا ترضی بریک ضامنا * امدی بواجلدن بواصل عاقبتی شک و شبهه به منجر اولوب صاحبندن عرفان و ایمان سلب
 اولمشدر خوف اولور زیرا که حق تعالی نظم کر یئنده (و علی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین) یورمشدر و اما
 ایکنی نکته بودر که رزق مقسوم تبدیل و تحویل اولور ایکن ولوح محفوظه یازیلان بوزلر ایکن اگر سن قسمتی
 انکار ایدر سن و یاوزله سنی جائز کورور سن نفوذ بالله ضلالتیه یورور سن و اگر قسمه الله حق اولد یغن و تغیر
 بولر یغن بقینا یلور سن پس اهتمام ایلدیم طلب ایتمکده ایکی عالمده ذل و هوان و شدت و خمر اندن غیری
 نه ذره بولور سن ته کیم حدیث شریفدن خبر اولور سنکه حب و نوبی طهر نده یازلمشدر که فلان اوغلی فلانک
 رزقیدرا تکیچون اهل توکل عزتله رزقن اوور و اهل حرص اولان ذلیل اولور زیرا که حرص ایلد رزق نه زیاده
 اولور و نه نقصان بولور چونکه رزق مقسوم سکا عاشق و ملازمدر پس رزق کی عزتله آل تذلل نه لازمدر و اما
 اوچنی نکته بودر که یلور سنکه رزق الحق تعیش و حیات ایچوندر و رزق ایلد حیات انعام خدای ایچوندر
 و ایلد ایکیسی بری بر یله مقرر و ندر پس ته کیم حیات عبد الله تعالی انک خزان غینده و انک یدنده در کذلک رزق
 انک عندنده در دیرسه اعطایدر و دیرسه منع ایدر اول عبددن غایبدر مولا سنی نیجه دیرسه و ایلدیه تدبیر
 ایدر پس نه شکل قولسن که تدبیر مولا ایلد ساکن دکاسن و اما در دخی نکته بودر که حق تعالی عبدلر رزقنی
 ضامندر حال بویکیم ضامن دکا درالا که غذا و تربیت و قوام و عدت اولان رزق ضامندر اما طعام و شراب
 امثالی اسباب اول قولکده مولا سیچون تجرد ایدوب کاستوکل اولور کاه اولور که حق تعالی اول قولندن
 اوله سیلری حبس ایدوب اکا کندی عندندن قوت و قدرت و برر و اول قول سیدلر حبسندن مضطرب
 و متالم اولور بلکه سبب انیلد مطمئن و متلذذ اولور زیرا که اول حقیقت امری یلور که ضامن حق قوام نیه

ایچوندر وحقه رزق امر نده تو کمال الخیج بومعنا سده در که قوام بنیه در وحق تعالی بدن معنای مذکورده
منتظر ولبان متوکه بی شمه قوت وامتد ادریش ورتا کیم عمر اولد بقه ادای خدمت مولایه قدرتی اوله
ورزق امر نده مقصود اولان بودر که قوای بنیه می اخر عمر دله قاه وحق تعالی نیک قدرتی کاملدر وهر مراد بنیه
شاملدر دیلمه عبد نیک بنیه منه اکل وشراب ایلد غدا ویرور دیلمه ملانکه امنای تسبیح وتهلیل ایلد قوت ویرور
وطلوب اولان ایسه عبادت ایچون قوام و قوتدر بخسه اکل وشراب شمه قوت دکادر پس بو تقدیر چه سبیلره
هیچ اعتبار اولغز و بومعنا ندر که زهاد وعباد لسانی وایامی جوع ایلد طی ایتمک و اسفار بعیده به کیمکه
قوت بولمدر حتی کیمی اون کون وکیمی یگری کون وکیمی برای وکیمی ایکی ای برنسنه تیارل ایتمیوب
بنه حالی و قوتی اوزره قالمدر وحق تعالی نته کیم ابراهیم ادهمه طینی وبعض سنه رمی غدا قالمدر
و نیچه مریضی کورر سنه نیچه ایام اصلا برنسنه بیز ایکن حیاته قالمدر و مریض ایسه هر حالده صحیحدن
ارق واضع اولمدر اما جوعندن هلاک اولنک موتی انک اجل مسامیدر که کلمه در نته کیم شیخ واستلادن
هلاک اولنک و عده می طولمدر ابو سعید خدری رضی الله تعالی عنه دیمدر که حق تعالی ایلد عالم اولددر که
بکاه اراج کونده برکه اطعام ایلد بوجال اوزره بادیه ده سیر ایتدم و غلام اراج کون کتدم اصلا برنسنه اکل
ایتمکمدن دردنجی کون نفسده ضعف بولدم همان مکانه جالس اولوب قالد اولد حالده هاتقدن برندا
کادیکم یا با سعید سببی دیلمسن قوتی دیلمسن دیدمکه دیلم الا که قوت دیلم همان اولدده قوت بولوب
قام اولدم واون ایکی کون انده اقامت قیلدم اکل ایلد جلک برنسنه بولدم و جوعدن هرگز متالم اولدم
دیش قسم ایتمدر پس برکه کورر سنه که سبیلر کند و سندن محبتسن اولمدر و نفسنده توکل نام رسوخ
واستحکام بولمدر اول تیقن ایلسونکه حق تعالی اکا کندی عندندن قوت و قدرته مدد و عنایت
قیلمدر و فطما مضطرب اولمیوب جوق شکر ایلسونکه حقدن لطف و رحمت و انس و کرامت بولمدر
زیرا که حق تعالی اول عیدندن مؤنت مشقت رفیع ایدوب اکامعاونت سعادت کرم قیلمدر واندن واسطه
و شغلی دفع ایدوب مقصود اصل اولان مجلس حضور یتیه المشر و انک حالی ملک کار حاله تشبیه ایدوب بیام
و عامه حالتدن اعلا به صالمدر و انکچون علایق عادای خرق ایدوب انی بحسبای قدرته مطلع قیلمدر پس
توکل نام ایلد و دواته نائل اولان ریح عظیم بولمدر و رزق کثیر ایلد مغتم اولمدر بلکه نفس ریسن بولمدر
(نظم)

عالم ایچنده عیان و پنهان	کا ورا بسته سکا قمت اولان	کشینک کچه وکون دظلی
ارنه مرز رزق کثیر ل سببی	رزقنه قنغ اولان اهل مزاق	اویسر مظهر اسم رزاق
مستی بوقدن واریدن اراج ایتمز	غیری قابوره محتاج ایتمز	پوری وار حقه توکل ایلد
حالکا صبر و تحمل ایلد	کنج کاشانه ده راحت خوشدر	داده حقه قناعت خوشدر
یلور احوالکی رزاق حکیم	رزقکی وقت ایلد ایلر تسلیم	ماله موقوف دکل ارزاقنک
غیری یوزدن یتور رزاقنک	چشمکی خاطر یکی ایلد غنی	کرم ایت اولد کد اچشم دنی
چکه هیچ کرسنه لکدن خشیت	قولن اراج قوری ولی نعمت	بری ای حی خدای متعال
رزق ایچون قیامه پریشان احوال	ذکر کی دله غدای روح ایت	جائده حکمت قیوس مفتوح ایت

(نوع - ابع) توکل نامک تحصیل نظامک واهلنک راحت مدامک یلمدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل
الله دیمدر که چونکه توکل حق تعالی به اعتماد ایتمکدر پس هر کیمکه یقین ایلد دنیا و آخرتی ملک خدا
یلور و جمیع اشیای انک بد قدرته بولور و جله خانی کندی کی مسکین و عاجز کورر و یلور که بولنک رزقنک
حق و برحقه قیق اولد که مقام توکه قدم بادش اولور و کیمکه شک وشبه دن خلاص بولمدر
اولد که نیچون غم رزقی برکه حق تعالی کفیل اولمدر نته کیم (و ما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها)
ایت کریمه می بومعنا بی اثبات قیامدر وحق تعالی ایکی جهان خیری توکلده وضع ایتمدر پس جمیع
امور نده حقه توکل ایلد کیمه ایکی جهان سعادتیه تمسدر زیرا که هر کیم خیر لیدر حق تعالی انی اکا

ایتمدر

ایتمدر و متوکل هرگز خیره جمع ایتمز و یارنکی رزق ایچون هیچ غم چکه زبیرا که اول کند و بی غریق بحر نعمت
خالق بولمدر نته کیم بالی دریاه غرق اولمش قالمدر و ادخار ماه بچردن مستغنی اولمدر کذلک متوکل
جمله دن مستغنی اولوب غنای طبع ایلد و متوکل نفعی تقاضای طعام ایلد کده نفسنه دیر ایلد که
رزقنک غمی یقه وکند بیک زحمت و برمه زیرا که سن رزق حیات ایچون طالبسن حال بوکیم رزق و حیات ایکی سبی
بری برینه مقارنر مادامکه حیات وارد رالیه رزق دخی وارد پس باشکدن سودای رزق چقا ر حق تعالی
ستی کندی معرفتیچون خلق ایتمدر حال بوکیم سنک فکر لانی قویوب غم رزقه کتمدر همان حقه توکل
ایده سن و جمیع امور یکی اکافه و بض ایدوب کیده سن و هر بلاده صبره ایره سن و هر قضا به رضا ایره سن تا کیم
هر شرده بر خیر ایلد یقن کورر سن (ما من شری جزئی الا ویتضمن خیرا کایا) حدیث شریفی رمز یتیه ایره سن
و مقام توکلده ثابت اولوب طور سن تا کیم مقام تقویضه واندن مقام صبره واندن مقام رضایه واره سن
واندن مقام معرفته واندن مقام محبتنه ایره سن واندن حکیم الهی اولوب اولای از مره سنه کیره سن و مقربیندن
اوله سن (نظم)

هین توکل کن ملرزان پاوردست	* رزق تو روز تو عا شقترست	این سببهای جهان پرده است و پس
اصل روزی از خدا دان هر نفس	روی از وی جو بچو از زید و عمر	مستی از وی جو بچو از بنک و خمر
* قوت اصلی را فراموش کرده	* روی در قوت مرض آورده	قوت اصلی بشر نور خداست
قوت حیوانی مرا و انا من است	لیکن از علت دین افتاده دل	که خورد از روز و شب زین اب و کل
چون مزاج آدمی کل خوار شد	زرد و بد رنگ و سقیم و خوار شد	چون مزاج زشت او تبدیل یافت
رفت زشتی از رخس چون شمع ناقت	چون جبین بود آدمی خون بد غدا	از نجس یا کی پرده و من کدا
از فطام خون غدا این شیر شد	* وز فطام شیر لقمه کیر شد	وز فطام لقمه لقمه می شود
طالب مطلوب پنهانی شود	پس حیات مامت موقوف نظام	اندک اندک جهد کن تم الکلام

(فصل ثانی) اصول اربعه راه عرفانک ایکنی اصلی اولان تقویضک فضائل و فوائدن و تسبیح و عوایدن
سکر نوع ایلد سیان ایلد (نوع اول) فضائل تقویضی آیات و احادیث شریفه ایلد یلمدر (ای عزیز)
معلوم اولد و نسکه حق تعالی عباد یتیه عنایتیه تقویضی تعلیم و ترغیب ایدوب کاب کر بنسده بیورمدر
فیکه یکهم الله و هو السميع العليم (وعسی ان تکره و اشیای و خیر لکم و عسی ان تجبوا و اشیای و شر لکم
والله یعلم و انتم لاتعلمون) قل اللهم مالک الملك توفی الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل
من تشاء یبدل الخیر انک علی کل شیء قدير (توفی اللیل فی النهار و توفی النهار فی اللیل و تخرج الحی من المیت
و تخرج المیت من الحی و ترزق من تشاء بغیر حساب) لیس لك من الامر شیء قل ان الامر کله لله (و یدع الانسان
بالشر دعاه بالذکر و کان الانسان عرجلا) وان یمسک الله بضر فلا کاف له الا هو (وان بردک بخیر فلا زاد
لفضلک یصیب به من یشاء من عباده و هو الغفور الرحیم) ولا تقوان اشی فی فاعل ذلک غدا الا ان یشاء الله (ان
الله یفعل ما یرید) و عسی ان تکره و اشیای و یجعل الله فیہ خیرا کثیرا (والله خیر و ابی و ربک یخلق ما یشاء
و یختار ما کان لهم الخیرة) و یفعل الله ما یشاء) قل لا اله الا الله فاعنی ضرا ولا تفعل الا ما شاء الله (بمحوالله ما یشاء
و ینبت و عنده ام الکتاب) لا یسل عیا یفعل و هم یستلون (وله اسم من فی السموات و الارض طوعا و کرها
والیه ترجعون) الله خالق کل شیء و هو علی کل شیء وکیل (واخض امری الی الله ان الله بصیر بالعباد) (و لویسط
الله الرزق لعباده لیغوا فی الارض و انکن ینزل به قدر ما یشاء الله بعباده خیر بصیر) (و ما تشاؤون الا ان یشاء الله
ان الله کان علما حکیم) (و ما تشاؤون الا ان یشاء الله رب العالمین) (و حق تعالی حدیث قدسیده بیورمدر که
یا ابن آدم کاسکم ضال الامن هدیه و کاسکم مریض الامن شفیه و کاسکم فقیر الامن اغنیته فکونوا لی اکن لکم
معینا و نصیرا عبدی انت ترید و انا ارید ان لم تسلم لما ارید انعب نفسک بما ترید ثم لا یكون الا ما ارید من استسلم
لقدسانی و صبر علی بلائی کتبته صدقاعندی عبدی لا تطاب منی ان اجعلک فی حال واحد او اذعک علی کیفیه

واحد ثلاث فاعل ذلك اني خلقتك تعرفني بجميع صفاتي فلو انك في العافية تعرفني نافعاً وجمعت صفاتي وشعرتني وان كنت طالباً فاطلب مني ان اطاعتك على اختلاف صفاتي وشعرتني وحضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم دعاسنده يور مشدركه (اللهم اني اسلمت نفسي اليك ووجهي وجهي اليك وفوضت امري اليك والملت ظهري اليك رغبة وروية اليك لا ملجأ ولا منجأ منك الا اليك اللهم لا مانع لما اعطيت ولا معطي لما منعت ولا راد لما قضيت ولا ينفع ذا الجدم منك الجد لاله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد يحيي ويميت بيده الخير وهو على كل شيء قدير واليه المصير ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم وامنته تفويض تعليم ايدوب يور مشدركه جرى ماجري وجف القلم بما انت ملاق ويور مشدركه ذرورة ايمان ابني خضائر برى حق تعالى به تسليم در برى قضاسنه رضادر ويور مشدركه مؤمنك افضل خصالي توكل وتقويض وتسليم صبر ورضادر ويور مشدركه عبدك ايماني كامل اولمز تانانده بش خصلت حاصل اولدجه برى حق تعالى به توكلدور برسى اكانتقويض امور در برى انك امرينه تسليم در برى انك ملاسه صبر در برى قضاسنه رضادر ويور مشدركه غمك تدبيرى قليل اليك كه سكانق در اولان سني بولور واولميان بولمز اولور ويور مشدركه بش نسنه ايمانند در كه هر حاله حق تعالى به توكلدور وجميع اموري اكانتقويضدر وانك هر امرينه تسليم در و صدمه اولي عندنده صبر در وانك هر قضاسنه رضادر ويور مشدركه خيرانده در كه حق تعالى اني اختيار ايدوب وجوده كتور مشدركه ويور مشدركه خيرانده در كه واقع اولمشدر پس تقويض ايدن كه راحت وتسليم اولان سلامت او اشدر ويور مشدركه سزه لازم در كه عاجز لر عادتيله معتاد اوله سز معني تدبير امور اليه يور لميوب تقديره حواله قبله سز وحق تعالى ينك تدبير وتصرفه تسليم اوله سز (نظم)

از تو مقصود ازل تسلیم تست
در دو عالم خفته اند رطل دوست
عارفان از دو جهان کا هلقند
کار ایشان را چو برزان میکند
جز تو کل جز که تسلیم تمام
ای مسلمان بایدت تسلیم جست
هم در اول بجز خود را اوبدید
زانکه بی شد بار خرم می برند
کار بزد از انانی بینند عام
در غم و راحت همه مکرست و دام
مهر دشت دین بجز بار را کزید
کاغذی را کرده اند ایشان سند
زان نیاسا بند زکد صبح و دام

(نوع ثانی) تفویض و تسلیک تعریف و حقیقتی و ثانی و بر منفعتی بیادیر (ای عزیز) معلوم اول و سئو که اهل الله
دعشدر که تفویض دنیا مورندن بر نسنه اختیار یا تنیوب اختیار مولایه تسلیم اولمقدر تفویض اعتراضدن
اعراضدر و خلقن عیوبندن انماضدر تفویض نزول قضادن مقدم اولور و تمام بعد النزول وجوده کاور
تفویض معلوم اولیان امری فاعلنه اعطاد و بر مقدمه رضادر تفویض ترک تدبیر اختیار در نزول قضایه
انتظار در تفویض ترک می ادا انتظار قضادر و دمیدم حقدن کانه تسلیم و رضادر تفویض ترک تدبیر
و هوادر و هر اینه حقه التجبادر مفوض اودر که کندی نفسندن مایوس اوله و هر حالنده حقه التجاقله
مفوض اودر که حول و قوتندن بری اولور و جمیع احکامی حق تعالیدن یا لور و جمله خلقی کنندی کبی عاجز
بولور و هر امر تدبیری ریسنه و برر مفوض قلبنده سکونت بولور و اضطراب دعوا دن ازاد اولور
تفویض بنده تسلیم و کواکده اعتماد و جانده رضادر تفویض شدت و نعمتده خلقدن اعراض و حقه
رجوعدر تفویضنک علامتی اوچدر که بریسی تدبیری تقدیره و بر و ب سکونت بولمقدر و بری ارادت و اختیاری
تدبیر مولایه و بر و ب معطل قالمقدر و بری ساعت بساعت قضایه مترقب اولمقدر حقا که قدر نازل اولمقدده
حذر باطل اولور و نزول قدر حذری سبقت ایدر امور و تدبیر ایلدر تدبیر ایلدر کادار چونکه مرادک وجوده کلز
پس موجودی مراد ایل چونکه مراد حاصل اولز پس هر نیجه اولور سن اول اولدم اوله سیمه سوبله چونکه
قضای مبهم رد اولز پس حذر فائده قیاز (نیت) مراد حقه مطابق کاور جمیع امور مراد ترک ایت و طرح
اول و کادن ایل حضور) اما تفویض غیره توفیق و کرامتدر و موثر راحت و سلامتدر کیچکه اموری
حق تعالی به تفویض امتداد اول کسه ایکی جهان سهاده تشدد و قول تعالی بحمد الله الذی اذهب

اولان

اولان مؤمنان دنیاده دکل ایدی الا که سیاحت نفس و تدبیری عقل ایدی چونکه قرب مشاهده ایله اول
باز کران انلردن ماقط اولور پس آندن نجات بولد قلیچون جد و نسا ایدر کیجه امور بی مولا سینه تقویض
ایدر اول دنیاده ایکن جنت عرفانه کیدر (یت) فقوضت للعجبوب امری کله * فان شاء حیاتی وان شاء انقلا
واما تسلیم انقیاد ایتمکدر تسلیم قضایه رضا بولایه صبر و عمایه شکر در تسلیم مصیبت شریقتی تآره
و نظیر عزیز فجر عذر تسلیم محبت و سختی و عقم و سختی و اعراض و اقبال اعی هر حالی مساوی کور مکدر تسلیم
نزول بلا عیدنده جبر اسفل رحا کبی اولمقدر تسلیم ایکی نوع ایله جاری در بری اضطرابی و بری اختیار ایدر و اما تسلیم
اضطرابی اودر که صاحبی قضایه مخالف که کقدری اولمقدین بیامشدر پس ممکنسر فالوب کراحت و اضطراب
ایلجه ایشایه تسلیم اوباشدر و اما تسلیم اختیاری بودر که صاحب ملک و تدبیر الحق رب العالمین حضرت تبری
اولمقدین بیلوب یتقن قیلمشدر پس مالکته تسلیم ایله امر اولمقدقه محبت و اختیار ایله حضرت مولایه
تسلیم اوباشدر امری مدبر یتقن تسلیم ایدن قننه سندن امین و سلیم اولور کیجه حق تعالی انک بانسی و مالکی
اولمقدین فطن ایدر اول که یتقن ایدر که بانی احوال بنایی بادن اعلی در و مالک ملکنه ایدن ارجمدر و کافو کل
و تقویض اولور تسلیم ایله مقام رضایه کیدر راحت تقویضه در و ملامت آسایده در افعال خدای خیر
اولور تسلیم اولان نجات بولور تسلیمه سلامت وارد و تدبیرده ندامت وارد و کیجه تارک تدبیر و عباد و مائل
تسلیم و انقیاد اولور اول کسه قائم مقام زهاد و نائل مرام عباد اولور قلب ایله قاب آره نمده اعظم عجب تدبیر
نفس ایله اشته قالدروسه بیلده عاجز قولاره اعتماد و اتکال در بر کامه لایه دیناش که نتیجه من جواب ایتمشدر که
بر ملک قدر برک قبضه سنده براسیر مکین ندایده جکندن خبیر در کام حسرت امور ماضیه و تدبیر امور آتی
برکت سعادت حاضره بی کیدر و شدرا حکام خدایه تسلیم اولان و رضایه رضایرون حقیقتده تسلیم نامنه
ایره شد و تسلیم نفی عذر و اعتراض جمیع مدینه تسلیم ولاد و تدبیر بلاد و عیدک حال انقیاد و مالک شانی تسلیمدر
(شعر) ترک التفکر تسلیم نطقا * فلا تفکر فان الفکر مملول * ان لم تفکر تکن تقسام طهره * چلیس حق
عن الافکار معزول (نظم)

کوکل چون واقف اسرار اولورسن اودم هر کاردن بی کار اولورسن || تفکر کتب ایچوندو حال بوکیم سن
تمام باشدن باشما ایشار اولورسن حقه تسلیم اولوب سودايله طول (نیچون خود کام اولوب دشیار اولورسن
بورى حفظ ايله ترتیب چنونی که هر ترتیب دن بیزار اولورسن || و او اول معمره کیم سن آنده ایدله
بقر و برانه ده سیار اولورسن || کوزل علقا کی کل کوه قاف نیچون هر بوم شومه یار اولورسن
کل ای حق کوکل میخانه سنه (که خوش بویله خوش خمار اولورسن

(نوع ثالث) تفویض و تسلیم شروط و فوائد بن پیلدر * ای عزیز * معلوم اوست و آنکه اهل الله میشلدر که حق تعالی کندی حکمیه بر فوائدی پیلدره قائم قیاس ایکن اول کندی تجریدی مراد ایتمی شهرت خفیه دندرو حق تعالی انی تجرید ایلد قائم قیاس ایکن آنک میملری مراد ایتمی همت علیه دن مخط اول میلدوزیرا که حق تعالی عبد بنی هر سه داخل ایسه آند اقامه این اولور و هر سه که عبد ارزوی نفسیه داخل اولور حق تعالی آند انی نفسیه اصرر که آنک عهده شدن کله مرز پس حق تعالی انک رضای بود که عبد بنی هر سه آند قائم قیاس ایسه آند مکش ایلدیه تا کیم آنی اکا حق تعالی انی داخل ایلدیک کبی نه آندن حق تعالی انی اخراج ایلدیه زیرا که عبد شانی اود کلدیر که کندی سببی ترک ایلدیه با که آنک وظیفه سی اودر که سبب انی ترک ایلدیه دلد تسلیم اولوب ساکن اولد شکیم بر کامل دیشدر که نفعیه که سببی ترک ایلدیه نه اکا محتاج اولوب عودت قیلدم بعده سبب بنی ترک ایلد کده عودت هم اقتضا ایتمدی پس هر کیکه جمیع امور الله تعالی انک تقدیر ایلدیر پیلور اول کسه کندی امورنی حقه تفویض ایدوب قضایه تسلیم اولور و نفسی تدبیر نندن خلاص و راحت بولور کوکل راحتی که واردر ترک تدبیر و اختیار ددر تدبیر و اختیاری ترک ایلدن موقوف عیشی متکذرا اولور چونکه تدبیرا نمکدن کیچمز سن باری اولد تدبیر ایلدیه که تدبیرا نتیجه سن زیرا که ترک تدبیر و اختیار اساس را

هر فان و سر مایه دل و جان در پس عبدك شانی بود که نفسی مولا سینه تسلیم ایدوب کاشی کوزل دیوب اولدم
اوله سینه اوله و هر سوزی حقدن اکیوب هراشی آندن بوله هوا سینه مخاف اولانی بوله کندوبه خیری بوله
و هر سینه دن بر عبت اکیوب علم و حکمه تله طوله و ماسودان کیچوب حصه و حقه کاه و کندی نقب بن یابوب عارف
بانه اوله و ابد آنکه قاله (یت) اوله استعداد عارف قابل ادرالک وحی * امر حق ارسالته هر ذره در بر جبریل
* کیچکه بولندی بقی وقت ایچنده حق تعالی تک موجود اید یکی سینه تک غیر سنی اول وقتیده احداث ایتک
من ایدلر سه اول که به هالتدن بر سینه ترک ایتیموب تمامیه متصف اولمش اولور پس حقدن طلب ایتکه سنی
بولدیغ تک حالکدن اخراج ایلیمه کیم غیر حالتله استعمال ایلیمه زیرا که اول من اید ایلیمه سنی حالت موجوده دن
اخراج سزدخی حالت مطلوب ایلیمه استعمال ایده ییلور اگر عارف سن آندن طلبک آنی اتمامکدر وانی طلبک
آندن غیبتکدر و غیری طلبک قات ایدکدر و غیری دن طلبک وجود دبد کدر پس جمیع انواع طلب عارفله قنده
مدخول و معلولدر اغیاردن فراغک مترقب اوله که اول ترقیه حق تعالی سنی قائم قیلدیغنی حاله
انی مراقبه دن مانع اولور جاهل و غافل صباحه حقد قده ایتد اقلیمه اول فکر کور که بکون بن نه ایشلر ایشلم
کر کدر و عارف اکام صباحه حقد قده ایتد خاطر نه بوم معنی کور که کوریم بکون بن نه ایشلر ایشلم استه عمل
ایلمه کر کدر زیرا که عبدك قلبیه ایتد اورود ایدن خاطر آنک عرفانی میزاید ایدر اما جاهل صباحه حقد قده قلبیه
ایتد اکن خاطر فعلی نفسیه نسبت ایدوب دیر که کوریم بکون بن نه ایشلم کر کدر زیرا که اول جاهل قلبی
غافل اولدیغیچون نفسی تدبیر ایلیمه مولا سندن مشغول و معزولدر پس اول مستحقه کدر که ربی انی نفسیه
اصبر لیوب مراد لن بوزب امور دن داغوب قلب بریشان ایدر و اما عارفک کوکانه علی الصباح ایتد اکن
خاطر فعلی حقد نسبت ایدوب دیر که کوریم بکون بن نه ایشلم موفق ایلیمه کر کدر و عارفک
کوکلی اکاه اولدیغیچون حق ایلیمه حاضر در و آنک افعاله خاطر در و آندن کندوبه نزول ایدن قضائیه مستطرد
و آفات اختیار ایده اولدیغن میلمدر زیرا که کندی منفعتی و مضرتی قتی قسنده اولدیغنی معلوم دکدر
و اختیار و اتحق قاعل مختار اولان رب اله المین حضرت ثلثه شخصه و صد در پس لایزم حضرت مولا بوعارف قولانی
تعلق آمالدن حفظ ایدوب جمیع اشغالدن فارغ و ازاد ایدر و آنک مصالحی قوامیچون لایزم و احسن اولان افعال
و احوال دن انی راضی و دلشاد ایدر و بوی دولت دائمه دیر که بکامائل اولان دواتلی تدبیر و اختیاری دخی نیلر
هر صباح اتحق لسان حالله بومنا جانی و بولر * اللهم انی اصبحت لاملک انعمت علی فی نعمه و الاضر اولامونا و لا حیاة
ولا ثور * اللهم وفقنی لما تحبه و ترضاه من القول و العمل آنک ذوالفضل العظیم * اللهم ان الامر عندک و هو
محبوب عنی و لا اعلم امر الاختار له نفسی فکن انت المختار لی آنک علیم قدير * شعر * یا ایها الراضی با حکامه
لا بدل انعمه بک الرضا * فوض الیه و استاق مستلما * فالراحه العظمی لمن قد فوض * و کمال تفویض
و تسلیم سر مایه دوات خیر تدر که اول وسیله نعمت معرفتدر (نظم)

مرغ دل بران اولوب بولسه هوای حیرتی	نفس جان نوریه بر ایلر فضای حیرتی
کر هزاران دولت و نعمت کورر سه اهل دل	کلز آنک چشمنه استر نوای حیرتی
منده کی درد و بلا و محنته باقمه صقین	کیم بولور قلبک جفا لردن وفای حیرتی
جان ندریک جان فد اولسون بوحیرت ذوقنه	قوی غبار فم و فکری بول صفای حیرتی
حیرت بیخوداتی ایسته سرور اوفقی استمه	کیم سر سرور لک استر خاک پای حیرتی
کر چه لذات و صفای عالمه چوقدر ایلک هیچ	بر مصاطو ز دل و جان ایچره جای حیرتی
انتخاب عشق حق عاشقانه تاینده در	آرز و ایلر اول ظل همای حیرتی
کر دیرلر سن دلدلدار که اوراق داغما	تسک سیکانه اول بول آشنای حیرتی
فتح باب یت دل حیرتدر ای حق تمام	حیرته ویرسن سنی ال مهلقای حیرتی

نوع رابع) تفویض و تسلیم انسا هم و لازم امور اولدیغ سبب و سرک سید بر (ای عزیز) معلوم اولسون که
اهل الله دیمشدر که حکم ازل علل نسبت دن اجل و اعظم در زیرا که حق تعالی آنک عطا سببیه عبدك طلب

لاحق موجب اوله من پس صنع باری هر سینه به علت در و صنعتنه بر سینه علت دکدر و آنک سکا عیاقی سندن
بر سینه ایچون دکدر و آنک عیاقی سکا توجه ایدنده سن قنده ایدک هر سینه مشیتیه مستند اولور و اول
بر سینه به مستند اولور زیرا که حق تعالی مر ادا ایدیکن ایشلر مر ادا ایدیکن سینه و خوده کلز سکیم * و عمل
لما یرید * و هر مشدر جمله اشیا آنک مشیت و قدریه مستعمل اولدیغن طیر و مشدر بوسیدند که دعا ایتک
اهل توکل و تفویض اولان عارفک مذهب دیکدر زیرا که عالمه هر نه ظهور ایدر سه حکمتدن و فائده دن
خالی اولدیغن آنلر سینه در و نیجه عارفی ذکر ایتک سوا ایدن مشغول قیلدر و نیجه کاهلری قسمت
مولا به اعتماد ایدلر ادب ترک طلبیه دلالت قیلدر و وقضا و قدر نصاریف سندن آنلر جاری اولان احواله آنلر
راشی اولشدر عارفله مشاهده قیلدر که طومار قسمت بر خطدر و آنک کلامی سقطدر و ستمق مذهبده
دعا ایچادر زیرا که مولا ییلور که عیدی نه محتاجدر عارف مشیت مولا الله اکتفا قیلشدر و احتیاجی
اکا عرض ایتکدن حیاق قیلشدر پس آندن نیجه حیا آنکه مخلوقاته عرض حاجت ایلیمه زیرا که حق تعالی تک
مشیتله اکتفا و سبب سببیه سینه رضا و عدم طلب و دعا ایدلر چو نکه عارف بانه آندن سوال
ایتدن حیا ایدر یا مخلوقدن سوال ایتک سینه نه وجهه کیدر پس عارفله سندن بر سینه طلب ایتلر و عرض
حاجتله بر کسبه کدر زیرا که آنلر فقر ایلیمه مولا لری غنیدر و آنلر احتیاج مصیبت حالنده ناسدن مستغنی در
و ییلور که هب ایدوب ایلین بر خالقدر و اول کندی امر نه غالب و جله دن فایده روح حق تعالی جمیع ساعات
ایل و نهار ایچنده جله قلبیه مطلع و ناظر در قتی عبدك قلبی کندی غیبتیه احتیاج ایلیمه متوجه بولدیسه اکا
فقری مسلط ایدوب امور دن مشیت ایلر پس عارفله عرض احتیاج ایده من الا که مولا لری نه عرض کیدوب
اکامه توجه اولور و جمیع اموری مراد حقه موافق بولور و کندی مرادات و آرزولر ترک ایدوب راحت فالور
* بیت * ما م الامایر ایدلر مرادک و انطرح * و ترک خواطرک الی شغلت فو اذلت سترح * نظم *

ز اولیا اهل دعا خود دیکرند	گاه میسر ورتد کافی میسرند	قوم دیگر میستاسیم ز اولیا
که دهانشان بسته باشد از دعا	از رضا که هست رام آن کرام	حسنت دفع قضاشان شد نرام
در قضا دوقی همی بیند خواص	کفرشان آید طلب کردن خلاص	حسن ظنی بر دل ایشان کشود
که تپوشند از غمی جامه کبود	بجلی یکسان بودشان نیل و بند	از چه باشد این ز حسن ظن خود
هر چه اید پیش ایشان خوش بود	لب حیوان کردار آتش بود	ز هر در حلقوم شان شکر بود
ستک اندر راهشان کوه هر بود	با خدای بود ولی راء تراش	هر چه بستاند فرستد اعتراف
کر بسوزد باغش انکویش دهد	در میان ما قی سورش دهد	لا اثم و اعتراض از ما برفت
چون عوض می اید ان مقه و درفت	چو تکه بی آتش مرا گرمی رسد	راضیم کراتش مارا کشد

بی چراغت چون دهد اوروشنی || کر چراغت شد چه افغان میکنی

(نوع خامس) تفویض و تسلیم اکسیر عظیم بلکه جنت نعیم اولدیغن سید بر (ای عزیز) معلوم اولسون که
اهل الله دیمشدر که کیمای سعادت و اکسیر دولت بودر که ناسدن بالکلیه قطع امید اولوب حق تعالی تک علم
از ایشلر سنجیچون تقدیر و قسمت ایدلر بیکدن غیری سینه سکا و بر سندن دخی فایده اوله من یعنی نایبی
قلبکدن اخراج ایدوب از لده تقدیر اولان قسمتکدن غیری بر سینه حقدن طلب قیله تا کیم بکیمیا الله اغنی الناس
اوله سن سرعت فهم و کثرت علم انسانک عرفانه دلالت ایتد علامت عرفان اتحق حق تعالی به اعتماد و آنکه
غنادر و مایه و ادان ایا و استغناء در ور کاهل دیمشدر که الهی سینه اختلاف تدبیرک و سرعت حلول تقاضیرک
عارف قولور یکی منع ایتشدر که بر عطاده سکون و قرار ایدلر یا بر بلا ده سندن مایوس اولوب کیده لر پس اتحق
سکا نملق ایتشدر در ور کاهل مناجات ایدوب دیمشدر که الهی سینه بولن ان اختلاف ایدلر و تقلات اطوار دن
یقین ایدلر مکیدن سینه مرادک هر نه ده بکانه کدر تا کیم هیچ بر سینه ده سنی بیلر اوله سنی بی ظاهر مده
اولان صحت و مرض و غنا و فقر امثالی ایا را اختلاف قندن و باطنده اولان ذل و عز و قبض و بسط امثالی احوالات

طبیای بعد خبردار اولان صرافه عرض اولوب اندن جواب شافی الیحدقه اطمینان قلب حاصل اولمز چونکه
 جمیع امور بی حله و جوهله محیط اولان علم الحق رب العالمین حضرت تبارک و تعالیٰ مخصوص صدر پس اندن غیر تدبیر
 و اختیار است که بر کسه لایق دکار و انکیون حق تعالیٰ فرقان مبینده * و ربک یخلق ما یشاء و یختار ما کان
 اهل الخیرة * یورسند و نقل اولمشدر که انبیاء عظامدن بر سه طرف حقندن دینلشد و که طلب قبل که اعطا
 اولنه من اول موفق اولوب دیشدر که هر وجه له بر عالم هر وجه له بر جاه له در که طلب قبل که اعطا اولنه من
 بکمال صلیح اولانی بنیلیم که طلب قبلیم به من بنم ایچون تدبیر و اختیار ایلده که سلامت بولیم و اما اصل ثانی
 بود که اگر سبک بر کسه دیسه که تحقیق بن سنک جمیع امورک نظامن و بر بریم و محتاج اولدیغک مصالحک تدبیر
 و تدارکن کورور من هر امرک تدبیرک بکانه و بیض و اقباله همان وار کندی شانکه مشغول اولوب ذوق
 و مفاصله حال بوسیم سنک عند کده اول کسه اهل زمانک عالم و احکم و اقواسیدر و ارحم و اشفق و اصدق
 و ارفا سید رسنی دوات کبری و منت عظمی بیلزمیسن و کارا فرسکر ایدوب اجل ثناء یلزمیسن بعده
 سنکچون اول حکیم اوله بر شربت اختیار ایلسه که انده وجه صلاحی بیلزمیسن به انک شریقتندن منفعل
 و مضطرب اولزمیسن بلکه انک تدبیر به اعتماد ایدوب مطهر اولورسن زیرا که اول سکا احسن و انفعی اختیار
 ایدوب الزم واصلی ایشلدیکن یلورسن و جمیع امورکی اکانفویض ایدوب تسلیم اولورسن اولدنی امورکی
 ضامن اولدقده هر نیجه یلورسه من انک حله من نظام اوزره یلورسن پس بوقدر چه سکا نه اولمشدر که
 جمیع امورکی رب العالمین حضرت تبارک و تعالیٰ بیلزمیسن و اعتماد ایلده تسلیم و رضا سمته کتمز من حال
 بویکم حله عالمی و بی آدمی ایجاد و تصویب ایدن اودر و لیسالی و ایامی و قلوب انامی تعلیب و تغییر ایدن اودر و امطار
 و ارزاق و افکار و اخلاق تقسیم و تقدیر ایدن اودر و ارض و سما و انک و جله مخلوقاتک جمیع امور بی اید اختیار
 و تدبیر ایدن اودر ته کیم * و هو الذی یدبر الامر من السماء الی الارض * کلامیله قوللرن تبشیر ایدن اودر پس
 حق تعالیٰ هر علمدن اعلم و هر قویدن اقوی ایکن و هر رحیمدن ارحم و هر غنیدن اغنیایکن و هر حکیمدن
 احکم و هر صدیقدن اوفایکن و اکانفویض و تسلیم ذوق و رضا ایکن نیچون جمیع امورکی اکا
 تفویض ایدوب تدبیر به تسلیم اولزمیسن تا کیم اول لطافت علیه و حسن تدبیر یله سنک عملک باغ اولمیون
 فهمک ادرالک ایلدیکی اموری سنکچون اختیار ایلده و قلبک اول بارکران التمدن حقیقوب سرور و حضور ایلده
 مجلس انسه کیده اگر من جمیع امورکی حق تعالیٰ به تفویض ایدوب تقدیر به تسلیم اولورسن اول سنکچون
 سری دقیق اولان اموری اختیار ایلد کده کادل و جانندن رضا و بررسن و هر نیجه ظهور ایدر سه خبر محض
 و صلاح و فلاح اولدیغن یلورسن بجز و خبری کندی که سر مایه شد ادت ایدوب انک تدبیر و تربیه سیله اطمینان
 قلب و راحت جان یلورسن (نظم)

آن نبینی که طفل وادایه	وقت خردی با ولین پایه	کاه بندد و در انکهاره
کاه بر بر نه دش همواره	که زند صعب و کاه بنوازد	کاه دوریش کند بند از د
کاه بوسد بهر رخسارش	کاه بنوازد و کشد یارش	مرد بیگانه چون نکاه کند
خشم کبر دز دایه آه کند	کوبدش نیست مهر بان دایه	بر ادست طفل کم مایه
نوحه دانی که دایه به داند	شرط کار آنچنانکه می راند	بنده را نیز کرد کار بشرط
میگزارد بچه کار بشرط	آنچه باید همی دهد روزی	کاه حرمان و کاه پیروزی
کاه بر سر نه ز کوه تاج	که بدانی کند و در محتاج	تو بچکم خدای را نشی شو
ورنه بخورس و پیش قانی شو	تا ترا از قضاش برهاند	ایله انکس که این چنین داند
نوش دان هر چه زهر او باشد	لطف دان آنچه قهر او باشد	هر چه هست از بلا و عاقبتی
خبر محضت و شر عاریتی	انکه آرد جهان بکن فیکون	چون کند بد بخلق عالم چون
خبر و شریست در جهان حق	لقب خیر و شر بنیست و بین	آن زمان کایز دافرید آفاق
هیچ بد نافرید بر اطلاق	مرک این راه سلاک و انرا برک	زهر این را غدا و انرا مرک

نوع نامن) تفویض و تسلیم کیفیت و تالیفین و اسباب و روایحین یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله
 دیشدر که عبدک و بیسیله مثالی مریضک طبییله اولان احوالیدر مثلاً بر مریض اتی یقن ایلسه که بر طبیب
 حاذق و قاطع طی علیدر و مریضندن خیر و حالنه مشفق و رحیمدر و بیاسه که نه ایلده تحت یلور و نندن سقیدر
 پس اول مریض اموری اول طبییک رأی و تدبیر به تفویض ایدوب اکانی معارضه تسلیم اولور اگر کند و به
 طمانی شربت ایچور و سه قبول ایدوب نوش ایلور اگر اچ شربت ایچور و سه اتی دخی قبول ایدوب قجر ع ایلر
 و یلور که کند و به شیرین شربت انک و بر دیکی و قنده آجیدن انفعدر و اچ شربت اول و قنده شیریندن انفعدر
 زیرا که آنک کیفیت احوالی طبیی اعلمدر کذلک عبدک اگر تحقیق ایلسه که حق تعالیٰ کلمدن زمین و آسمانده
 بر ذره مقداری نسنه غائب اولوب بده فی علم و حکیمدر و جله عبادینه لطیف و رؤف و رحیمدر و یقن
 ایلسه که نفسی قلبیه عدوی غفیلدر و آفات نفس ایه قلبی مریض و روحی سقیدر و اسباب فوز و نجاتی و علل
 جور و هلاکتی غیر علیمدر پس اول عبد عاجز جمیع اموری اول علم و حکیم و رحیم تقدیر به تفویض ایدوب
 تدبیر به تسلیم اولور و رضایه رضایه فلاح یلور اگر حق تعالیٰ انک وقتنی مطیب ایدوب قلبی بسط ایلده
 سرور ایدر سه ا کاشکر ایدوب یقن ایلر که شفای قای اول و قنده اول حالده در و علاج علی اول کیفیتده در
 و اگر حق تعالیٰ آنک حالی مکدر ایدوب قلبی قبض ایلد بخزون ایدر سه ا کاهم شکر ایدوب یقن ایلر که صحت قلبی
 اول و قنده اول حالده در و معالجه مریضی آنده مستوردر پس اگر عبد اول طبیب مذکور ی ماهر یلوب
 اقوالی تصدیق و کند و به اعتبار ایدن مریض مزبور کی کندی مولا سنی خالق و رازق یلوب کلام قدیغه ایمان
 کتوروب ذات پاکنه اعتماد ایدر سه اول عیده مقام تو کاه قدم بصمت اولور و اگر عبد اول طبییک یلنده اولان
 مریض کی کندی تدبیر و ارادت ترک ایدوب جمیع امورن مولا سته تسلیم ایدر سه اول قول مقام تفویضه قائل
 اولمشدر و اگر عبد اول طبییک مهارت و شفقت یقن ایدوب و بر دیکی تلخ و شیرین شربتاری قبول و شرب ایدوب
 امر به امتثال ایدن مریض کی حق تعالیٰ انک حکیم و رحیم اولدیغن یلوب بلا و نعمتارن قبول و شکر ایدوب
 امر به مطیع اولور سه اول قول مقام تسامیه و اصل اولمش اولور و اگر عبد اول طبییک جمیع اقوال و افعالی
 موجب صحت و عافیت اولدیغن یقن ایدوب انک بغایت خوشنود اولان مریض کی حق تعالیٰ انک کلمات
 و افعالی باجله خیر محض و صلاح خالص و بر حکمت و منفعت اولدیغن تجربه و مشاهده ایدوب انک دل و جان
 ایلده بغایت خوشنود اولور سه اول قول مقام رضایه باغ اولمش اولور

شعر مالا یكون فلا يكون بحيلة	ابدا وما هو كائن فيكون	سیکون ماهو کائن فی وقته
وابو الجهمالة متعب محزون	شعر) دع انقاد بر تجری فی اعتمه	ولا تبیتن الا خالی الیال
ما بین غمضة عین و اتبها دمتها) (بغیر الله من حال الی حال	(رباعیات تقدیر و جوامع است تعلیم چه بود	
تربندی و رضا و تسلیم چه بود	بیو شته ز بیم عاقبت می سوزی	این کار چه بود نیست از بیم چه سود
هر دل که ز حکم رفته فرسوده شود	افسوس که فرسوده بیموده شود	زیرا که هر آنچه بودی خواهد بود
کر چه بد کنی ورنکنی بوده شود	نارخت وجودت بعدم در نکشد	هر کار که کرده شدیم در نکشد
سر بر خط لوح ازلی دار و خوش	کر چه چه قلم رفت قلم در نکشد	آنجا که قرار کاه عالم دادند
هر چیز که دادندم لم دادند (این دم که ترا خوشست و ناخوش بنویست	کی فعل تو و من از تو و من داشت	چون بی تو قرار این دم و آن دم دادند
آنجا که بعلم و عقل در پیشانست	می ترهائی مرا ز من من چکنم	ای دل نه بدست من عاجز چیز نیست
من میگردم چنانکه میگردانست	تورنه می بخوبشتن من چکنم	سیر آمدم زجان و تن من چکنم
من میخواهم که راه یابم سوی تو	تا چند با اختیار خود خواهم کار	کرتن گویم بخوبشتن می نرود
و رجان گویم بچلم تن می نرود		چون کار با اختیار من می نرود

(فصل ثالث) اصول اربعه مراد عرفانک اوچنچنی اصلی اولان صبرک فضائل و فوائدن و ناسیج و عوائدن الی
 نوع ایلد یسان و عیان ایدر (نوع اول) فضائل صبری آیات یشات و احادیث شریفه ایلد یلدر بر (ای عزیز)
 معلوم اولسون که حق تعالیٰ عبادینه عنایتله صبری تعلیم و ترغیب ایدوب قرآن مبینده یلورمشدر که

دنيا و آخرت خبری صبر در درستی - حضرت عروزی الله تعالی عنه پیوره شد که مؤمنان جمع خبری بر ساعت صبرنده در (شعر) اذا ضاق الزمان عليك فاصبر * ولا تأس من الفرج القريب * وطب نفسا فان الليل حلی * عجبی تأتیک بالولد الخیب * و صبرك فضیلتك سكا بوقت اید که حق تعالی صبری کنیدی گانده نیجه و جسم له مدح ایستد و پس بوضاحت شریفه فی غایت بیلوب بونگاه متصف اولغه جهدا یله تا کیم عصر ایله یسری بولوب اید افوز ایله سرور اوله سن (شعر) اذا ما اتاك الله هروما بنکبة (فهی لهما صبر او وسع لهما صدر) فان نصار یف الزمان بعبیه * فیومتری عصر او یومتری یسرا * اما حصن صبر شد تک وقت و مقداری تذکره که اول نه تقدم اید رونه تاخر اید رونه زیاده اولورونه ده نقصان بولور و جزع و فزعده بر لطف و منفعت یوقدر بلکه ضرر و کدر چوقدر زیر که او را قاتله مروه و ندر و هب ایدوب ایلین خدای بیچوندر * بیت * هر ایشی حقدن یلور خلقی او تو عشق حقت شناس * اول کور کیم خیره شر و عدله ظلم اولمش لباس * و اما بوحسنک حصنی حق تعالی نیک صبر لی قوله صبرده اولان حسن عوضی تفکر و کنیدی عندنده اولان اجر کریمی تذکره در حال بکیم بودخی توفیق یاریدر * بیت * لهما الصابرون فی البلوی (طرق و اطرق و الی المولی * نظم *

ای روح سیر عالم امکان نسکا کرک و حدتکه مشرب بکدر اولور خلوتک جهمان کر مشربک وسیع ایسه بیل جنت ایچره سن جنتک ایچره چون ایدر لب خاموش کار تیغ و قنده عقد غنچه مثالی چون آچلور چون درد کامران اولور اولدر وای محض دل خرم اولسه عشق ایلد نیز ترک ایدر سنی	دلده سیاحت ایلد بوزند ان نسکا کرک ترجیح غار و کوه و بیابان نسکا کرک سیر ویم اربابغ و کاستان نسکا کرک ویرمک جواب مردم نادان نسکا کرک پس اشتغال ناخن و دندان نسکا کرک اظم اردرد و خواهش درمان نسکا کرک اول دوستی استه حق بود شمن نسکا کرک
---	---

(نوع رابع) صبر و تحمّل انصاف و منافعت و جزع و فزع ان آفتن بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که صبر بردوای می نافع و شرفی هر منفعتی جامع در و هر مضرتی دافع در بردوای که بوضاحت متصف اولور و اقل اولان نفسیه ابرام ایدوب انی تجرع قیلور بر ساعت مر ارق برسته حلاوت و بدردوب اول دوانک حدت و راتنه صبر و تحمل ایدر اما صبر درت فسمدر بر قسمی طاعت اوزر یشنه صبر در و بری ترک معصیتده صبر در بر قسمی فضول دنیان صبر در بر قسمی شدائد و صائبده صبر در پس بومواضع اربعه ده مرارت صبره تحمل ایدن صابره نیجه منافع و فوائد حاصل اولور که انرا طاعت و نماز و زکوة و امر بالمعروف و نهی عنکر و بانی بولمقدور معاصی و بلیاتدن ابکی عالمده آزاد اولمقدور بعده طلب دنیا ناک اشتغال حایلده و تعب مایلده مبتلی اولمقدور فارغ البال و راحت قالمقدور پس صبر ایل طاعات و منازل شریفه سی و حضور و مکارم جلیله سی و انسن بالله و منافع جلیله سی حاصلدر و صبر اولان کسه قهر و خط قضادن و جزع و فزع و غوغا دن و مشقت دنیان و عقوبات عقبا دن و آرزوی نفس و هوادن و شجاعت اعدادن و نیجه یلک بلادن نجات بولوب مراد یشه و اصلدر و سعادت دارین ایل مقام رضایه نائلدر و صبره طاققت کور میوب جزع و فزع ایلین هر منفعتدن محروم و هر مضرتله مغموم و هواسنه مائلدر زیرا که اولضعیف کسه عبادت مواظبتنه صبر ایده مز که حضور انسی بوله غافل قالور و یا معصیتدن صبر ایده میوب اوتسکایله خائب و خاسر اولور و یا فضول دنیان صبر ایده میوب جمع ایدوب بلاسن بولور و یا معصیتده صبر ایده میوب جزع و فزع ایل فضائل صبردن محروم قالور و نیجه که کثرت جزعله عوض صبردن فوت اولوب بر مصیبت ابکی اولور که بری حلال مکروه و بری فوت صبردر سنگین دینا ندر که معصیتده صبردن محروم ایلحق صبریتدن شد معصیتدن پس کثرت جزعده نه فائده واردر که حاصل موجودی زائل ایدر و ذاهب موقودی سکاردا بلزبازی جزع و فزع ایلحق چوق ایتمه کسندن بری فوت اولورسه او بری فوت ایا سون و کلام جامع بودر که حضرت علی کرم الله وجهه بر شخصی تعزیه ایدوب پیوره شد که اگر صبر ایدرسن مقادیر اوزر یک جاری اولور و سن ما جور اولورسن و اگر جزع و فزع ایدرسن مقادیر اوزر یک جاری اولور و سن ما جور اولورسن چونکه ایدوب ایلین برخالتی و باریدر و قضا و قدری عالمده

جاریدر و احکامی اوقاتیه جمله به ساریدر پس تدبیر و تدار که جزع و فزع ایدن خلعت عافیتدن عاریلد و تقویض و توکل و صبر و تحمل عارفکاریدر زیرا که بونلمعرفت آنا ریدر (منشوی)

ای قراری داده ره را کام کام فرع ماییم اصل احکام قدر تک کرداند جهان چاره را من بهرموی تو صبری دادمت چون بدیدی گردش سنک آسیا در میان خاک بنکر باد را چندی نی گردش دولاب را دید انرا پس علامتهامت نیک انکه کف را دید سر کویان بود وانکه در یاد اوبی غش بود انکه کف را دید نیتها کند وانکه در یاد شد فی اختیار انکه کف را دید بالوده شود وانکه در یادید کردد نورهو	خام خای خام خای خام خام چرخ کرد انرا قضا کوه کند آب کرداند حدید و خار را دین بصری خود ممکن چندین نظر آب جور اهرم بین اخری یا دیکمهای فکری یینی بیجوش سر برون کن هم بین تیزاب را کردش کفر چودیدی مختصر وانکه در یادید او حیران بود انکه کف را دید سرگردان بود وانکه در یادید دل دریا کند انکه کف را دید آید در سخن وانکه در یادید آمده شود انکه کف را دید مست او	ناظر فری زاصلی بی خبر صد عطار در اقصا ایلد کند کفت حق اوب رادر مکرمت صبریدی صبر دادن رانکر خاله رادیدی برآمد برهوا اندر آتش هم نظر میکن بهوش توهمی کوی که می بینم ولیک حیرت یایدید ریادر فکر انکه کف را دید در گردش بود وانکه در یادید اوبس آن بود انکه کف را دید باشد در شمار وانکه در یادید شدی مادم انکه کف را دید باشد مست او
---	--	---

(نوع خامس) صبر ایلد هر کمال حاصل اولد یغن و صبر ایلد هر کس عافیت بولد یغن و صبرک نهایی رضا اولد یغن بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که جمله علوم و اعمالک و هر معرفت و کمالک علت موجدیه سی صبر و تحملدر و هر ندامت و ملامتدن نجات و سلامتک سی و موجب صبر و تائید و نهایت مرارت صبر البته بدایت حلاوت رضادر که اول سعادت دارین و قرة عیندر ته کیم نقل اولمشدر که بر قدره جی پورنه علم آرزوی غالب اولوب قدرلرن بغما قیلشدر و خانه سنده بر حمله اهل اولوب انک جمع مصارفک کور و پانندن دستور آلمشدر و رضایله تحصیل علم ایچون اقلیم آخره کتمشدر و بیکرمی منه ظرفنده علوم عربیه و دینه تحصیل کنکمل ایشدر و بعده وطننه عودت ایلد کده اثنای طریقنده بر پیرگاه له مهمان اولوب احوالن اکاسو بایشدر و اول کامل اول عالمه علوم و اعمالک اصلی ندر دیوسوال ایشدر اول عالم بوجوابه قادر اولوب او کامله حواله قیلشدر و اول کاملدن اگر بر مدت خدمت ایدرسن اصل علومه اربوب خانه که کیدرسن جوان آلمشدر پس اول عالم خدمت بری قبول ایدوب اتمک یا نیده ابکی ییل قدر قالمشدر بعده اول کامل اول عالمه شفقت ایدوب دیشدر که یش او علوم کل سکا جوابی و برهیم که اهل که کیده سن و عمرک اولد جچه بره خیر ایلد عالیده سن امدی تحقیق و یقین ایلد که جمله علوم و اعمالک و هر معرفت و کمالک اصلی صبردر که صبر ایلد حاصلدر و تحمل و تائی صبره داخلدر اگر هر ایشده صبری اولورسن هر ندامتدن سلامت بولورسن و ابکی عالمده هر بوزدن کام اولورسن و بوجوه و نفیس ایچون سنی بر مدت عوق ایلد بکمه حکمت بودر که قدر و قیتم بیلوب کوشکده کوشواره قیلوب هر کز فراموش ایتیه سن پس اول عالم بوجوه مالت اولد قده اول کاملک دعاوزاسن اوب دیارینه راهی اولمشدر چونکه کنیدی بیی نایبه بعد الشا و صول بولمشدر او دمه خاطر نه کلمشدر که بیکرمی ابکی ییلدن بزور خبر ایلد مدین خانه قیوسن بوقنده دو کز دن مقدم روزنه دن بر نظر ایدوب کوریم که بوجبه زماندن برون خانه ده کیم قالمشدر وقتا که روزنه دن مخفیجه نظر قیلشدر کوره شکیم کنیدی اهلله بر تاز بوجوان ملاعبه طر زنده معاققه ایشدر ره اندم غیرتدن عقلی کتمشدر و کندی و اودوب روزنه دن تیر ایلد اول جوانی اولدره ملک تدبیرنده ایکن یش خاطر یش صبر خطور ایشدر و دیشدر که ابکی ییل بکایوب کسب ایلد بیکم جوهری بجله ایلضایع ایشوب قیویه کیده یش اندن بوغلامی قتل ایده یش چونکه صبر ایدوب دق باب ایشدر درون خانه دن غلام اکا کیمسن دید کده بونیتک اسکی صاحبی یش دیوسو بایشدر ره مان اهل صداسندن انی طایوب شاد کام اولوب اول

جوانه دیشدر که دای اوغل قبولی اچ که سن دوغوزدن اقدم غریبه کیدن بو ووت بدولت کلسدر چونکه
 اول صابر بو ووزدن چونی کندی اوغلی اولدیغین بیلشدر و کرامت صبرایله اولیه بریداشدن سلامت بولشدر پس
 بغایت سرورندن اکام صبراحسان ایدن صبور و جوق جد و ثنلار قیلشدر و مدت عمرنده مراعات صبرایله
 سعادت بولشدر و اول مرشد کامله دعا را ایدوب مدرس و مصنف اولمشدر و علم فقه حنفی بی احیا ایدوب قدوری
 کتبی تالیف قیلشدر بیت * عسی الکرب الذی امست فیه * بکون و راه قرح قریب (بیت) هضم اولغز
 بلا لاه صبرایت * عاقبت خوشکوار اولورای دل * نقل اولمشدر که بر کامل وفاتی عندنده اوغلنه دیشدر که
 بر نصیحت وارد که انی سکا وصیت ایلرم اگر انی قبول ایدوب عمل ایدیه بیلورسن ایکی عالمده مقبول خالق و خلق
 اولورسن و هر حالکده سعادت و سلامت بولورسن و اول کامله اوغلی رجا ایشدر که بکا اول نصیحتی وصیت یور که
 یاش و جان ایل قبول ایدیه و هر نه یول کوستر سن اکا کیده یچ چونکه اول بدو محضر او غلبت قبولن ایششدر
 همان اوغل موم مقصی اول دیش اتره کیشدر بعده بوجکت غامضه بی کیمی صبرایله و کیمی رضایله تاویل
 ایششدر و رضایله تاویل ایدن اول کامل مرادینه ایششدر زیرا که صبر مصیبتدن ابرین المی کتم ایدوب جوع
 و قزع قیلشدر و رضایله بلادن اصلا متالم اولمشدر پس موم مقصنک درونی مومک قتیله سی ایششدر متالم
 اولمشدر و دخان و رایحه سندن اذیت بولمادی بی دلالت قیلشدر که اکامک همان اوغل موم مقصی اول
 یور موم قضا یه رضای اوغلنه طهور مسیدر زیرا که مقام صبردن مقام رضا اعلادر صبرایله رضای حاصل ایدن
 واصل مولادر (شعر) سهل علی نفسک الامور و کن علی مرها صبوراً فکرم رأینا اناهموم اعقب من بعدها
 سروراً قطعه هر غمی را شادی در پی بود دل شاد دار هیچ دردی نیست کور نیست در مان غم مخور بی سحر
 هرگز نماند شام بی صبری مکن * هر چه دشوار است روزی کرد اسان غم مخور رباعی * یا خار غم اریکد و شبی
 بشینی * پس روز که بی غم کل شادی جیتی * از جام غم اریخار دیدی خوش باش * پس مستیا کز بی شادی
 مینی (نظم) صبر قیل ایتمه امور کده شتاب * صبرایله دیر لر اولور غوره و دوشاب * صبرایله دوستک اولور دشمن
 صبرایله رهبر اولور خزنلر * صبر اسمای الهیه دندر * حکمت نامتناهی دندر * اولکه حکمتده شکر لید یلر *
 صبر مفتاح فرج دیریدیلر * صبر در عده کشای هر کار * ابریشور صبرایله صبحه شب تار
 (نوع سادس) صبر و تحملت تحصیل طریق نیجه تشبیه بیلدیر * ای عزیز * معلوم اولونکه اهل الله
 دیشدر که جله امر و حاصل کلام بود که اگر چه تو کل محض ایله قلبی علائق مالوفه سندن قطع ایدوب نفسی
 عادات را منحنه سندن منع ایتک و تقویض نام ایله تدبیر اموری ترلایدوب امرارنه و قوقسز حقه تسلیم ایتک
 و صبر جیلله مصائبه تحمل ایدوب تفرقنق ایله شربت صبری تجرع ایتک و کال رضا ایله قضای استقبال
 ایدوب محظ و جزعدن لحام نفسی جذب ایتک بر امر صبر و علاج شدید و طریق محجور و حل تعلیلدر اکن
 بر تدبیر دید و طریق مستقیمدر که احوالی معید و نهایی نعیم و مقید * بیت * فرستاری قوت ایتمه که تاخیر
 سر جدر * ششله صبرایله مفتاح فرجدر * بیت * هر غمی را که خوری در هفت آید فرجی * هر شبی را که
 بود در اثر آید روزی * بجایانه دیرن بریده شفق غنی حقنده چن ولد عزیز بی اکل فوا کهدن منع و حجر
 ایلنه بالی بر معلم غلیظه تسلیم ایدوب طول تبارانی عندنده حبس ایله تنبیه ایلنه و الی توجیع ایله فان المنی
 ایچون حجامه کثوره اول بدولت فوا کهدن منع ایتسی ایتک بخلند نمیدر دیرن یا نیجه دیر سنکه اول کان
 حضا اجنبیلر یله بذل نعمت ایلر یا اول بدولت انی حبس ایتدیرسی اکایذا و اها ایتدیر دیر سن یا نیجه
 دیر سنکه اکا غلبیدنن جمیع مالن و ربوب ایتک امن و راحت اولدیغین استرویا ایتک اندن فان الدیر مومی اکا بغض
 وعدا و تمیدر دیر سن یا نیجه دیر سنکه اول بسر قرة عین پدر در غمره فوادیدر که انی اسن یلادن یله صاف تور حاشا
 و کلا کانیه ضرری طوقنور لکن پدری ایتک صلاحی بولنورده بولمشدر و بولیه تعجب قلیل ایله نفع کثیره واصل اوله
 جفن بیلشدر و نه دیر سن بر شبتلی طیب حاذق حقهنده که یورکی یتان مریدض عطشانی بر مشربه صودن منع
 ایلنه یا اکا اوله برای شربت ایچورسه که ایتک مراری مهابتندن اعضا حنه لرزه و شوب اندن طبیعتی اگر اه
 ایلنه یا اکا بر معجون بار سه و فیدر سه که استقراغ لیدوب اسهال اواسه اول طیبیک مریدض ایله بومقام لاتی
 اکایذا و عدو نمیدر دیر سن حاشا حاشا کادربلکه بومعاملات اکامحض نفع و صد اقدردر زیرا که اول طیب

اوله بیلشدر که تحفه قاهر یضک فساد و هلاکی کابر اعات اوزو ایلدیکی نعمتاری و بر مکده در و انک شفا و شفای
 انی ایلدن منع ایتکده در و مواد فاسد منی استقراغ و اسهال ایلدیشدن کیمکده در آنکچون طیب حاذق لذت
 مزیدی ارامیوب منفعتی و بر مکده در و صبور و تسلیم اولان علیل صحتیه ابر مکده در پس رب العالمین و ارحم
 الراحمین و علیم و حکیم و نعم المعین حضرتلری و قفا که سندن بر رغبتی و ابر در همی حبس ایلنه بونی تأمل ایلکه
 تحفه بی اول سنک محتاج اولوب مراد ایلدیکن اشیا به مالکدر و انلری سکا ایصال ایتکده قادر در و فضل وجود
 اکا مخصوص در و سنک هر حالک و جمیع اشیا مالک معلومیدر زیرا که آنکچون فقر و عجز و بخل و جهالت متصور
 دکادر بلکه جلدن اغنی و اقوی و اکر و اعلی در و تقدر برجه یتیم بیلور سنکه - عقیقهده حق تعالی اورغیف
 و در همی سندن حبس و منع ایتکده در الا که سنک صلاح و خیرک ایچون ایشدر یا نیجه صلاح و خیرک ایچون
 دکادر که اوزر که فرقان مینشده * خلق لکم مافی السموات و الارض جیه امنه * یورمشدر و یا نیجه صلاح
 و خیرک ایچون دکادر که اوزر که دنیا و مافیها بی جنبیده محو ایدن معرفتی سکا کرم و احسان ایشدر و اوزر که
 حدیث قدسیده * انی لا تمنع اولیائی عن نعیم الدنیا کما تمنع الراعی الشقیق الابل عن مبارک العزّة المکننه *
 یورمشدر پس اگر حق تعالی سنی بر شدله مبتلی ایلدیه یتقن ایلکه اول سنی امتحان ایچون ابتلا ایتکدن
 غنیدر و سنک حالکی علمیدر و وضعفکی بصیر در و سکار و ف و رحیدر زیرا که * الله ارحم بعبده من الوالد الشقیقه
 بولدها * حدیث شریف در و سکار کوچک مکروه انزال ایتمه الا که اول بر یول صلاحک ایچون در و لکن سن انی
 بیلور سن اول یلورنه کیم حدیث شریفده (ما من شری جزوی الا یتقین خیرا کلیاً) کیشدر آنکچون عسر ایله
 یله بصر ایشدر (بیت) اذا اشهد عسر فارح بصر افانه * قضی الله ان العسر یقبه اليسر * و یومعنی ایچون در که
 اعز عبادی بولن ان اولیا و اوصیائی چوقه مبتلی قیلشدر نه کیم حدیث شریفده * اذا احب الله فوما ابتلاه
 وارد اولمشدر و قفا که کور و سنکه حق تعالی دنیای سندن حبس و منع ایشدر و شداند و صائبی اوزر که صاب
 و جمع ایشدر اندن یتقن قیل که تحقیق ساسن ایتک عندنده عزیز و محترم سن و مقامات عالیله شریف
 و مکرم سن زیرا که اول سنی اولیاسی منازله تفریل ایشدر و روحل ایتک مواهب کریمه سنه ایشدر پس
 ایددی سکا لازم اولان بودر که هر حالده صبور و شکور اوله سن تا کیم مرارت صبر ایچنده جلالت و رضای بولهن
 و توکل و تقویض و صبر و رضا و ورند حکیم سنیای رحمة الله علیه حضرتلری سنک بوقر و برینتی و در لسان
 قیلهن تا کیم تقویض و توکل و صبر و تحملت و تسلیم و رضاک حقیقت و ما هیلن یله سن و بولنله متصف
 اولوب جان و دلن لذت اله سن (نظم)

هست حق را زهر جان شریف	اندر اثنا ی حکم صنع لطیف	داند آنکس که خرده دان باشد
کایچه او کرد حیرت ان باشد	نام نیکو و زشت ازین و تنست	کار ایزد نکو بودیه درست
سینک داند خدای مبدلت	زانکه زاول خود او مرشت کات	خیر و شر نیست در جهان اضلا
نیست چیزی از ان نه ان اضلا	مرک اگر چند بد نکوست ترا	مال و میراثها از دست ترا
هر چه در خلق سوزی و سازیت	اندر ان مرخدا ایرا ازیت	ای پادشاهیر کان ترا اهو ست
وی بسا در دکان ترادار و ست	بشد کان را که از قدر حذر ست	ان نه زایشان که ان هم از قدر ست
پیش دیوان حکم حق جز مرد	شکر سبلی حق که داند گرد	که کسب با قضا ی اواهی
یز فر و مایه و کراهی	باقضا مر ترا چونیت رضا	نشنامی خدا ابرای خدا
هر بلای که رو نماید ازو	کریکی که هزار شایه ازو	حکم تقدیرا و میلان بود
هر چه اید بجز عطا بود	تلخ و شیرین چو هر دو زو باشد	زشت نبوده همه نکو باشد
باش در حکم صولتانش کوی	هم معنا وهم اطمننا کوی	هر کجا ذکر او بود تو که فی
جمله تسلیم کن بد و تو چو فی	ان اربی توکم سستیز پرو	کر کزیری ازو کر کزیر پرو
مال و تن را بکردار سپار	تا درون دلت پیایی بار	جان و اسباب ازو عطا داری
پس دریغ ازوی این جزاداری	بند کی نیست جز زره تسلیم	وزندانی بخوان تو قلب سلیم

ای درین مرحله تسلط
گاهی آزرده و خشم آلودی
فولک میان تضایر جان خور
فتح گنج کرامات رضا است
منه از بوالهوسی پر خورید
سیر کردن برادر فوشود
نیودش خواست درین تک نفس
باشد اندر همه در عین مراد
با همه بندگی ازاد زید
هیچ تلخ نشود در روی ترش
هر چش از ریخ و بلا پیش آید
رایض طبع رضا اندیشان
دل را ضی بقصایت طلبم
هست بر مینه ماداغ جیم
دامن از خوف و رجا پیش نشان
سازش از تنویر و نیش و مست

مانده در بقیه اندوه و نشاط
تلخ و ابر دل خدش میرن کن
در چنین چنین ممکن هم چو میر
بند بر بند بود کار جهان
از دوسها چو بیری پیوند
هر که دارد مرادات فراغ
غیر چیزی که خدا خواهد و بس
دلوی از همه خرم کردد
با صد اندوه و الم شاد زید
بخل را عین بهاحت بیند
یک یک و ابرضا پیش آید
قله همت کار آهسان
روضه حسن ریاضت طلبم
بند جامی که طلبکار رضاست
بر سر خوان رضایش نشان

گاهی از دور فلک خوشنودی
خوردن آن بخوشی آیین کن
رافع ریخ مقامات رضاست
زین هوسها که بود در تو نهان
بند ایام کشاد فوشود
نامرادی تنه بر روی داغ
هر چه آید بوی از بند کشاد
ریخ و غم کرد داش کم کردد
هیچ شغلش نشود پرده دش
در راحت همه راحت بیند
ای رضا بخش ریاضت کیشان
قاضی حاجت حاجت خوانان
بی رضای تو کل باغ نعیم
مانده در کشمکش خوف و رجاست
بنش جام محبت بردست

(نوع خاص) رضایت منافع و غیر ذلک و حفظ انواع ضرورتین بیلد بر روی ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله
دعای در که فضایه رضایی تحصیل ایچون ایکی اصلی تأمل لازم در اما اولکی اصل رضاده اولان فوائده حالیه
و مایه در اما فوائده حالیه فائده سز غلظت فراغ قلب و خلوص خاطر در آنکچون بر کامل دیشدر که چونکه قضا
و قدر حق در پس اتمام و حذر از قدر و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم این مسعود حضرت تلمیذ
یورمشدر که همونک قلیل اولسونکه مقدار اولان اولور و مقدار اولمیان اولمز و بولکلام نبوی بر حکمت جامعه
و نافع در که لفظی از معنای چوقدر و اما فوائده مایه حق تعالی که ثواب جزایی و رضای جمیلدر تکیم
حق تعالی رضای الله عنهم و رضوعنه * یورمشدر حال بود که حفظ قضا و غم و حزن و خیر حالی و ارد
و بی فائده و زور و عقاب مالی و ارد و زراعتا بر امر نافذ در که حفظ و هموم ایدرد و دفع اولمز و مرد عاقل ایسه
رضای حق ایله اولان راحت قلب اوزرینه و زراعه اولان فائده سز هموی ترجیح قیلر و اما ایکنی اصل حفظ
قضا و اولان خطر عظیم در مکر که حق تعالی بآیت کریمه بی تأمل ایدن عبادینه امداد ایله که قوله تعالی
* فلا یؤیک لا یؤمنون حتی یحکموا فیما ینحیز بینهم ثم لا یجدوا فی انفسهم حرجا مما قضیت ویسلوا الیایا *
چونکه حق تعالی کنیدی رضوی قضا سینه حفظ ایدن قوللردن و اول حکم دین نفسنده حرج بوللردن فی ایمان
ایلشدر پس کنیدی قضا سینه حفظ ایدنک احوالی نیجه اواسه که در خصوص حق تعالی یورمشدر که
* من لم یرض بقضای ولم یصبر علی دلائق ولم یشکر علی نعمانی فلیتخذ رباً وافی * پس حق تعالی دین غافل اوللر
ایچون بویتم دیشدر و بعد عظیم در و بر کامل دیشدر که رب العالمینک شای حکم قیلدر و بعد کالی
راضی اوازه روقتا که رب حکم ایتمده عیدانند راضی اولسه اول نقد برجه نه ربوبیت و نه عبودیت اولمش
اولور چون بویکی اصلی تأمل قیلد من اوله کیم فضایه راضی اوله سن و الحاصل در حاله سکا لازم اولان بودر که
نیق حق تعالی به اعتماد کالی قیلوب جمیع امور کی اکا اصغر یوب جله بلالینه تحمل قیلد سن و هب امر
و فرماتمه محکوم اولوب هر نه ایشدره آندن خوشنود اوله سن دین قیلد سنکه حق تعالی ازله سنجچون هر نه
قضا ایشدره تحقیق سانسک خیر و صلاح آنده درزیرا که اول کنیدی عبادینه رب و دود و رؤف و رحیمدر
پس مودتلی مولادن وجوده کلز الا که شفقت و رحمت کاور خصوصاً حدیث شریفده حق تعالیکن
فضا سینه راضی اولان معادته بر میده بولور و ارد اولشدر که پس اگر سکا دینده بر مشقت ابریشور سه

رب و دودل رأفت و رحمت تذکره تین ایده سنکه اول سنی اوله مشقت ایچنده قوم یوب تدبیر یکی قیلندر
و بولکون یا سنکه کان احوالت جله سنی ازله سنجچون نقد بر اولاندر حال بولکیم حق تعالیکن تقدیری تبدیل اولار
اول قوللر ایله یله دود که هرگز ابراز سنجکیم کلام قدیمده * و هو معکم ایما کنتم * یورمشدر هر حالیزده بر نه
یله اولد یغن طبور مشدر پس بومعیتدن خیر اولان بلادن نه قایلر مشدر (منوی)

کر هزاران دام باشد در قدم
می رهائی می کنی الموا حرا
شب ز زندان بی خبر زندانیان
فی خیال این فلان و آن فلان
خفته از احوال دینار و زو شب
فعل پندارد بجهتیش از قلم
رفته در صحرائی بی چون جان شان
کر کس زرین کردن برزند
روحهای منبسط راتن کشد
سرانوم اخ الموت است این
تا که روزش واکشد زان مرغزار
حفظ کردی یا چو کشتی نوحرا
چون بحق بیدار نبود جان ما
جان ایشان مست نبود درودل
وار هیدند از جهنم بی هیچ
هیچ ازور نمید دل زندانی
تلخ کی باشد کسی را کش برند
می پردیا پردل بی پای تن
کویدای یزدان مراد تن مبر
وامر و والله اعلم بالصواب * ایچنین خوابی بین چون خوش بود
برقن باطله در فقر چاه
وان در گرفت اربودی مرگ هیچ
مهمل و نا کوفته بکذاشته
هیچ مرده نیست بر حشرت زمرگ
در میان دولت و عیش و کشاد
مقدم صدق اونه اولان دروغ
رسته زیناب و کل آنشکده

چون قویامی نباشد هیچ غم
میرهندار و آخ هر شب زین نفس
شب زدولت بی خبر سلطانان
حال عارف این بودی خواب هم
چون قلم در پنجه تقلیب رب
شعنه زین حال عارف واته وود
روحشان آسوده و ابدان شان
فالق الا صباح اسرافیل وار
هر تنی را باز آید تن کشد
لیک پیر آنکه آیدر و زباز
وزیرا که لردش در زیر بار
تا ازین طوفان بیداری و هوش
هست بیداری چو در زندان ما
تلخ و دیش ایشان مرگ تن
کس نکرید بر فوات هیچ هیچ
کای در بغ این سنک مر مر راشت
از میان زهرماران سوی قند
همچو زندانی چه کاند و شبان
تا درین کاشن کنم من کروفر
ایچنین خوابی بین چون خوش بود
برقن باطله در فقر چاه
وان در گرفت اربودی مرگ هیچ
مهمل و نا کوفته بکذاشته
هیچ مرده نیست بر حشرت زمرگ
در میان دولت و عیش و کشاد
مقدم صدق اونه اولان دروغ
رسته زیناب و کل آنشکده

هر شبی از دام تن ارواحرا
فارغان فی حاکم و محکوم کس
فی غم و اندیشه سودوزیان
گفت ابردهم رقدوزین مرهم
آنکه او پنجه نبیند در رقم
خلق را هم خواب حسنی در بود
چونکه نور صجود م سر برزند
جله را در صورت آرد زان دیار
اسب جانی را کند عاری ز زین
بر نهد بر پاش باشد دواز
کاش چون اصحاب کفایت این روحرا
وار هیدی این ضمیر چشم و گوش
اولیسا را چون شکر باشد اجل
که روند از چاه و زندان در چن
برج زندانرا شکست ارکانی
تاروان و جان من از حبس و ست
جان بچرد کشته از غوغای تن
خسب و بیند بخواب او کاستان
کویدش یزدان دعا شده مستجاب
مرگ نادیده بخت در رود
ان یکی میکفت خوش بودی جهان
که نیریدی جهان بیچ بیچ
مرگ را تو زندگی پنداشتی
حسرتش آنست کس کم بود برک
زین مقام مأم و تمکین و ناخ
باده توحید دهنه مستی زدوغ
(نوع سادس)

خلاصه خراس اصول اربعه مذکور بی بیلد بر روی ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که اگر تین
قیلد کسه که تحقیق حق تعالی بقا و قیام وجود کده لازم اولان رزق کی متکفل و ضامن در تحقیق قاهر مراد
ایلد یکی نسته به نیجه مراد ایلر سه قادر در تحقیق سانسک حاجات و حالات کی دمیدم خیر و بصیر در پس آنک
و عدم صدقنه و ضمان حقه اعتبار و اعتماد ایلر سنک و آنکله سکونت بولوب مطمن القاب اولور سن و جمیع اسبابی
مسبب سزنی فائده کور و ب انتری تفکر دن و انله تعلقدن اعتراض ایدوب راحت بولور سن زیرا که طعام
و شراب اکل و شرب سکا میسر ایدن حق تعالی اولد یغن بیلور سن بعد ااتلردن سکا حلاوت و لذت و برین و انتری
و انله هضم ایدوب سکا عافیت و برین و انلر قوت و منته مقلن اعضای بدنکه ایرشد برین و انلر نقل

و ضرر نرسد جسمی و فرجی از آن بدین حق تعالی اولاد یغنی تجربه قبل و پس حال بودیم حق تعالی مراد
 ایضا بی اکل و شرب و انجی عنایتیله سکا کفایت ایدوب مفید و شافی اولور و لذت و قوت و برر که وجود کلام
 و بقا بود و چونکه جمیع امور الله تعالی است و شافی او زده وجود پذیرا اولور پس ما سوا به اعتقاد استحقاق و انجی
 اکا توکل فیلی لازم کاور و کذلک اگر سن تدبیر امور کی مدبر ارض و سمایه تسلیم ایدرسن بحقه مقام علم و فکر و نظر
 بالغ اولیان هر نسنه دن فارغ البال اولور سن بحیافلان نسنه یارین وجوده کاور می کلزمی و کاد کده نه شکل
 اوله جقدر دین امتحالی لعل و لو زدن در نرسد راحت بودور سن و اموری فکر و تدبیر است که اشغال قلب و اتعاب
 نفس و تضییع اوقات اولد یغنی یلور سن زیرا که چوق کره اولور که خاطر یک خطور است این امور آن ایچره ظهور
 ایدوب سبقت ایدن فکر و تدبیر کی تقدیر حکیم اولان قضا و قدر تدبیل و تغییر ایدرس اوقات عمر عزیز
 خیالات لغویات ایله ضایع اولور کیدر (یت) سبقت مقادیر الاله و حکمها قارح قوادک من لعل و لو
 و نسنه که دیر سنه ای نفس بره اصابت استزالا که حق تعالی است بزم ایچون تقدیر ایدر یکی اصابت ایدر اول
 بزم مولانا در که بزه کفایت ایلور نه کوزل و کیدر که بزه عنایت ایلور زیرا که اول بر قادر در که قدر است نهایت اولمز
 و بر حکم در که حکمتی حساب کلز و برر چیدر که رحمت حد و غایتی اولمز حال بودیم بوصفات ایله متصف اولان
 ذات پاک توکل و اعتماد انسب و نفع در و تدبیر و تدار کی ترک ایله جمیع اموری اکا تو فیض و تسلیم اهم و الزم در
 و کذلک اگر سکا بر مصیبت اصابت ایدر سه و یار مکرره حلول ایدر سه اول زمان کشدی نفس که مالک اولد کسه
 و قلبی ضبط و ربط ایدر سه و یار مکرره تحقیق ساسن جزع و فزع دن فارغ و آزاد اولور سن و قاتی و شکوادن راحت
 و سلامت بودور سن خصوصاً صدمه اولی عند نده صبر و ثبات ایله متین اولور سن حال بودیم صدمه اولی عند نده
 نفسی جزع و فزع بغایت متسارع کورور سن پس اکا دیر سنه ای نفس ایله بوضعه حق تعالی طرفندن واقع
 اولمز بر اوردور و تدبیر و حیل ایله بونک دفعنه بر چاره بودور پس بوکا تحمل ایدوب قائل اولد که حق تعالی است خزانه
 غنی نده انواع بلاری چوق در حال بودیم بوندن یول بلاری دفع و رفع ایدر یک یلور سن و بومصیبت بر غیر
 اسود کیدر که قریباً چلوب کونک طوغوب مراد اولور سن و بونده صبر و تحمل قیل که بونکچون اجر جزیل و فوز
 عظیم بودور سن ته کیم حق تعالی کلام قدیمده * سجدل الله بعد عسر یسر * و و مشدر صبر جیل اردنجه
 اجر جزیل اولد یغنی طیور مشدر پس صبر و تحمل قیل که ربک بدایع صنایع عندن بحجاب و غرائب سیران ایدر سن
 شعر * توقع صنع ربک سوف یأتی * بماتوا ه من فرح قریب * لا تبأس اذا ما نال خطب * فکم فی الغیب
 من عجب عجیب و کذلک اگر قلبی قضا ایله وطن ایدر یوب حلول و مرندن مسای خوشنود اولور سن تحقیقا
 کیفیت و امزاری معلوم اولیان امور کده حق تعالی سکا هر نه ایشلر سه ای سن کشدی حقه کده اوفق و اصل
 یلور سن و هر ظهوره کان احکامندن نیچنه ذوق و لذت اولور سن و کشدی نفس که ای نفس ایله ازله
 مقدار اولان و قتیله وجوده کاور یا صنع مولایه سخط ایدن کسه نه فائده بودور سن رضیت بالله زیاده یوب قضا سنه
 نیچه راشی اولمز سن مکرر کیم قضا یوبیت شاتدن اولد یغنی یلور سن پس ترک سخط ایلوب هر قضا سنه راضی
 و لذتجه انک رضا و محبت بودور سن و اگر حق تعالی بروقت مدنیایی سندن حبس و منع ایدر سه دیر سنه
 ای نفس اول سنک هر حال کی سندن اعلمد و سکا جلدن اکرم و ار جدر و اول رب الارباب و رزاق عالمدر کای
 خستیل و کافری عداوتیه تریه ایدن کریمک عند نده کند و بی عارف و موحد اولان عیدی برر غیف یا بر در هم
 دکرمی لکن تیغ ایله که حق تعالی دنیایی سندن حبس و منع استمدر الا که سکا نیچه فرائد عظیمه ایچون
 حبس و منع استمدر پس بلا نیکودر زیرا که ایدن اردرا کر سن بواذ کار مذکور دینی تکرار ایله تفکر و تذکر
 ایدر کسه تحقیقا اصول ایدر که توکل و تفویض و صبر و رضا در باطله سنده و سوخ بودور و عوارض شاعله
 مذکور مدنی هموم و غم ایله کوکادن منافع اولور پس لذت عبادت و حضور ی بودور سن و دولت معرفت
 و محبت نائل اولور سن و حق تعالی است عند نده اهل توکل و تفویض و صبر و رضا مره سندن عداوت و ور سن
 و دنیاده جسم و جانک سلامت و راحت بودوب عقیده ندر جلیله مقصد صدقه و اربوب سعادت دابرین و قرة
 عینی جامع بودور سن (تفویض نامه)

حق شری خیر ایدر (ظن ایتمه که غیر ایدر) عارف ای سیر ایدر (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 سن حقه توکل قیل (تفویض ایت و راحت بول) صبر ایله و راضی اول (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 قلبک اکابر ایله تدبیر یکی ترک ایله تقدیر یکی درک ایله (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 خلاق رحیم اولدر رزق کریم اولدر فعال حکیم اولدر (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 ییل قاضی حاجاتی قیل اکامنا حاجاتی ترک ایله مراداتی (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 برایشی مراد ایتمه اولدیه عناد ایتمه حقد ندر اور دایتمه (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 حقدن اولی حق ایشلر بوشدر غم و تشویشلر اول حکمتی ایشلر (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هب ایشلری فایقدر بر بر سنه لایقدر یلر سه موافقدر (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 دلدن غمی دور ایله ربکه حضور ایله تفویض امور ایله (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 سن عدلی ظلم صاعقه تسلیم اول اوده یاغمه صبر ایت صقین اوصاعقه (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 دیمه شو نیچون شویله ییر نیچه در اول ویله باق صوکنه صبر ایله (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هیچ کسه به خور باقه نیچمه کوکل یقمه سن نفس که یان چقمه (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 مؤمن ایشی رنک اولمز (عاقل خوبی جنک اولمز) عارف دلی تنک اولمز (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 خوش صبر جیلدر تقدیر کفیلدر الله که وکیلدر (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هر دلدن انک ایدی هر جانده انک ایدی هر قوله درامدادی (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 ناچار قاله چق برده ناکاه اچار اول برده درمان ایدر اول درده (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هر قولنه در آنده که قهر و که احسانده هر آنده او بر شاند (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 که معطی و که مانع کاه صبر و که نافع که خافض و که رافع (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 که عبدک ایدر عارف کاه ایمن و که خائف رقیبی اودر صارف (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 که قلبی بوش ایلر که خلقی خوش ایلر که عشقنه دوش ایلر (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 که ساده و کاه رنگین که طبعن ایدر رنگین که خرم و که غمگین (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 آرزوی آرزوی آرزای تن مزبله سندن کچ دل کاشفته کل کوچ (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 یوناس ایله یور له نفس که دخی قالمه قلبکدن ابراغ اوله (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 یکمشله کبری قالمه مستقبله هم طالمه حال ایله دخی اوله (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هر دم ای ذکر ایله زیر کاهی قوی شویله (هران حق اول سویله) (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 کل حیرته مال بر بول (کندک اونوت ای بول) قوی غفاتی حاضر اول (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هر سوزده نصیحت وار (هر نسنه ده زنت وار) هر ایشده غنیت وار (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هب رمز و اشارتدر هب غمز و بشارتدر (هب عین عنایتدر) (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 هر سو یلیقی دکاه اول سوبلدی اکاه (خوش ایله قبول جانله) (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 ییل السنه خلقی اقلام حق ای حق (اوکرن ادب و خلقی) (مولی کوره لم یلر) یلر سه کوزل ایدر
 والله کوزل ایتش بالله کوزل ایتش (تالله کوزل ایتش) (الله کوره لم یلر) (تتش سه کوزل ایتش)

باب رابع * مطلب اعلا اولان معرفت مولایه اهل عرفان کندیلر که مقام اعلا به صالیدین و عارف بالله اولان
 دولت انس و حضوری بودوب بحر محبت و عشقه طالیدین و حکمت اولیا اب معنی و علم صدور اولوب کوکل
 اتدن لذت جان الدیغن و زمره اولیا عوام ناسدن اولی اولوب غفلتدن حضوره کلوب انس حق ایله قالدیغن
 و خواص اولیا کرام خرقه شرب مسدام ایله اوصاف به ایدن قانی اولوب اخلاق حق ایله بقا بودیغن
 و کرامات اولیا لایح و مقامات طریقتلری واضح اولد یغنی فصول خسه ایله تفصیل ایدر (فصل اول) معرفت
 نفس مفتاح معرفه الله اولد یغنی و نور عرفان قاب عارفه نزول قیلد یغنی و معرفه الله * مطلب اعلا اولد یغنی
 و عارف اولان ماموایی اربودوب و معروفی بود یغنی و کشیدین کیچوب انکاه قالد یغنی و هر خوف و حزن دن

همیشه امین اولدیغن وحق تعالی بی صفات سلیبه دن عاری وصفات ثبوتیه الیه متصف باری اولدیغن طه و نور
 نوع الیه بیان و بیان ایدره نوع اولی فضائل معرفت مولای آیات بینات واحادیث شریفه الیه یلدر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه حق تعالی عبادینه عنایتله کندی معرفتی ترغیب و تحصیلی طریقی تعلیم ایدوب قرآن
 عظیمده ییورمشدرکه) نعرفهم وهم له منکرون (تعرفهم بسمیاهم) تعرف فی وجوههم نضرة النعم (الماعرفوا
 فيه من الحق) اومن كان ميتا فاحيئناه وجعلناه نورا عيشي به في الناس كن مثله في الظلمات ليس بخارج منها
 ومن لم يجعل الله نورا فانه من نور (انا عرضنا الامانة على السموات والارض والجبال فابين ان يحملنها وانهن
 منها وجعلنا الانسان انا) ان ظلو ما جهولا (ان الله هو السميع البصير) وحق تعالی حدیث قدسیده
 ییورمشدرکه یا ابن آدم من عرف نفسه فقد عرف ربي ومن عرفني فمن عرفني فقد علمني ومن طلبني فقد وجدني ومن وجدني
 نال كل مناه و فوق ما يتناه فلا يؤثر علي غيري یا ابن آدم تواضع تعرفني تجوع تراني تجرد لعبادتي تصل الي يا ابن
 آدم انا الرب فاعرفني یا ابن آدم انما عرفني من عرف نفسه وانما وجدني من ترك نفسه اعرف نفسك یا انسان
 لتعرفني یا ابن آدم من ازال معرفتي عن قلبه فقد عني قلبه یا ابن آدم من دخل بيت معرفتنا زال عنه الخوف
 والحزن وكان آمنا ياد اود كنت كذا مختصيا فاحييت ان اعرف خلقت الخلق ليعرفوني ياد اود تقرب الي بعد اود
 نفسك واعرفني بالمعرفة التي لا يقا بها الجهل ياد اود تعلم العلم النافع والعلم النافع ان تعلم ان جلالی وعظمی
 وكبريائي وقدرتي غالب على كل شيء لان هذه المعرفة هي التي تقربك مني ياد اود من عرفني جعلت البلاء قيده
 والصبر صيده وحضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم احادیث شریفه سنده ییورمشدرکه که جذبه
 من جذبات الحق توازی عمل الثقلين وییورمشدرکه انا اعلمکم بالله وان المعرفة فعل القلب وییورمشدرکه
 لوعرفتم الله حق معرفته لالت بدعائکم الجبال وییورمشدرکه اعرفکم بربه اعرفکم بنفسه ومناجاته
 دیمشدرکه سبحانک ما عرفناک حق معرفتک یا معروف وییورمشدرکه اللهم یا حی یا قیوم یا مدبج السموات
 والارض یا مالک الملیک یا ذا الجلال والا کرام نسئلك بعزتك ان تحبی قلوبنا وابصارنا بنور معرفتک یا معروف
 وییورمشدرکه اللهم اجعل لی فی قلبی نورا فی سمعی نورا فی بصری نورا عن عینی نورا عن شمائی نورا واما می نورا
 وخلقی نورا وافرقتی نورا وحقی نورا فی شعری نورا فی بشری نورا فی لحمی نورا فی دمی نورا واجعلنی نورا وبه وض
 احادیث متشابهه سنده ییورمشدرکه خلق الله آدم علی صورته وییورمشدرکه رأیت ربی علی صورة شاب
 امر دقسط وییورمشدرکه رأیت ربی فی احسن صورة فوضع یدیه بین کتفی فوجدت بردها بین یدیه فقلت
 ما فی السموات والارض صدق رسول الله فی حدیثه (نظم)

سندن کاور کوکلره چون دمبدم مدد	فضلکدن استرم مدد ای مفضل احد
وارلق تننا کی بت ایدبی بر صیفه در	کیم ابتدا سیدر ازل انجاسیدر اید
رخسار وحدث اوزره دخی بشقه حسن الیه	چشم شهوده کلدی بوخال وخط عدد
چون کثرت زبده دکل بحر شحتی	وحدث بحیطی سن دوجم سندر کازید
چون قریکه بوققر وفتادربیب همان	طوبی لمن تهباً للقرب واستعد
مهر لفرغی سینه ده کالنور فی البصر	عشقن هوامی روحه کاروح فی الجسد
اولمش نور نور حضور کدن اهل جهل	حقا که مهر دن قیجراول صاحب رمد
هپ ایشلرک همیشه کوزل خیر محضدر	پس کارکا همزده اولور نقش نیک وید
نشورنمای شیم فیضکله بولدی خوش	کلزار جان حتی مسکنک ای صمد

نوع ثانی معرفت نفس موجب معرفه الله اولدیغن یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدرکه
 که که کندی نفسی عارف اولور تحقیق اول کسه ربی دخی یلور که که نفسی عارف اولور معرفت و علمه
 واقدر نفسی عارف اولان مقرب وسعید اولور عارف اولیان حضرت حق دن بعید اولور کندی نفسی یلین
 معرفت حقه مالکدر و یلین ملائکه ها کدر معرفت نفس انفع معارف قدر و نفس یلین اسرار عالمه واقدر
 که که کندی نفسی عارف اولان حق تعالی قایتدن مندر قدر که که معرفت نفسه و اولدر کادورا کبر حاکمدر

نفسی عارف اولان فاضلدر نفسی یلین حقه دن غافلدر که که نفسی عارف اولور اول بعد و غافلدن نجات
 یلور و قرب و حضور حضرت حقه کاور عهذک افضلی معرفت نفس انساندر و حکمتک افضلی معرفت قرب
 یزداندر که که نفسی جاهلدر اول کسه ریسنندن غافلدر نفسی یلین عجب اریسن نیجه یلور و نفس یلین
 ایابودار فنا الیه نیجه انیت بولور هر عاقل مغموم اولور و هر عارف سرور اولور و هر محب محبوب اولور کندی
 نفسی یلین غیر نیجه یلور یا معرفت حتی نیجه بولور انسانه معرفت نفس کفایت ایدر زیرا که اول معرفت
 حتی ارات ایدر دنیایی یلین ترهد ایلروناسی یلین نفر دایرونفس یلین تجرد ایلور یسین یلین لوح دایلر
 نفسی عارف اولان خلقه متواضع اولور زیرا که اول حق الیه حاضر و کاخضع اولور نفسی عارف اولان کسه به
 لازمدر که قناعت و عفت و استقامته ملازم اوله و ماسوا بی تارک اولوب حقه عازم اوله حق تعالی حضرت داود
 علیه السلامه ییورمشدرکه یاد اود تنه کی یل تا کیم بی یله سن و اول سوال ایش که یارب نفسی نیجه یلیم
 وستی نیجه یلیم حق تعالی اکا جواب ایشدر که نفسی ضعف و عجز و فنا الیه یل تا کیم بی قوت و قدرت و بقا الیه
 یله سن اندن بی بقا بولم سن (نظم)

شمس ارادیر که آفتاب قنی	هر یکاسه واقصر که اب قینی
دون کچه خواب دیده دن صوردم	ای جهان سیر ایدن دی خواب قنی
مست کندنی ارار صور خلقه	دیر که اول بی خود و خراب قنی
دور ایدر باده اهل عشرتی	مجلس ایچنسد دیر شراب قنی
جمله سرکشته مضطرب قالمش	راحت اولمش بی اضطراب قنی
جمله سی پرده لده کندین ارار	عارف نفس ایدر حجاب قنی
دوست خوش بی نقاب سیر ایدر	دیر به چون عجب نقاب قنی
کنج دل قنجدیر چو فقر و فنا	به صور رسن که فتح باب قنی
شمس روحک کوکلده سیر الیه	صوره حق که آفتاب قنی

نوع ثالث معرفت مولی مطلب اعلی اولدیغن یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدرکه معرفه
 الله کوکلده بر نوردر و محبتی جانه فوز و سروردر و توحیدی مفتاح انس و حضوردر معرفه الله بر کثر عظیمدر
 و محبتی بر فوز مقیدر که که عارف بالله اولور اول کسه اکاه اولور و ناهدن عذر خواه اولور علمک غرضی معرفه
 الله در و معرفتک غرضی حفظ حدود الله در فسخ عزایم و حل عقود دایل و جود رب و درددراج نفسه معرفه
 الله ایچون براهین و ترغیبدر که دل لیب و فقر ادیب و عقم طیبیدر حتی عارف اولانک معرفتی کامل اولور عارف
 بالله اولانک لسانه کلال کاور که که عارف بالله اولمشدر اول سعادت ایدیه بولمشدر و عابدک همی دعا در و عارفک
 همی ثنادر زیرا که عابدک همی تفسیدر و عارفک همی خدا در حتی مشاهده عیان الیه عیون ادر الیه بیان لکن
 نلوب آتی حقایق ایمان الیه ادر الیه یلور علم اتع معرفه الله در و انک موضعی قلب کا هد حقل و حدایتن
 طائیفی معرفتدر و فردایتن یلین توحید حقیقتدر که که عرف حق اولمشه کسه آتی عارف اولمزدی معرفه الله
 بطن جامع و عین ساهر و قلب ذاکر الیه جانده حاصل و دله ظاهر اولور حق تعالی کندی معرفت الیه عزیز ایلدیکی
 عارفه لازمدر که انک معصیتله نفسی ذلیل ایتیموب طاعتنه ملازم اوله حقیقت عرفان حقایق اشیا به
 ایرمکدر و اشیا بی ذاتده اولدیغی کبی کورمکدر و معرفه الله انک اول و اخر و باطن و ظاهر اولوب هر نشه بی علم
 و هر فلنده حکیم و جله به رزاق کریم اولدیغن یلین کدر معرفه الله و حدایتندن اکاه اولمقدر و غایت
 معرفت الله انی مطلع قلب بولمقدر معرفه الله ماسو ادن قارغ اولمقدر و انکله کوکل حیاتی بولمقدر علامت
 معرفه الله کا محبتدر و هر امر نه اطاعتدر ایکی نسنه افضل عطاء الله در بری معرفه الله فری محبه الله در
 معرفه الله کوکلده نور و ضیاء و محبه الله نار محرق ماسو ادر و عارف بالله اولمذ کرامت الیه حیات بولمقدر و ظلمات
 جهلده قالمق ذکرا لاهدن غافل اولمقدر معرفه الله هر شیده قدرتی بولمذدر و هر حالده حول و قوتدن بری اولمقدر
 معرفه الله نفسیه ترک ماسوی الله در و قلب الیه حضور مع الله در حقیقت معرفه الله انی لسان الیه ذکرا محکدر

و قلب ایه مجتنبه یتکبر و عتله حضوریه کتب کدر معرفه الله جانده بر بیند که اعضا انکه سا کند
و کوکاده بر حیاتد که روح انکه مطمئن در معرفه الله تعریف الله ایه حاصلد زیرا که عقل الله ایه معرفته
و صادر علم اقام خلق ایه اولر معرفت تعریف حق ایه اولور پس علم تعلم ایه و معرفت تعریف ایه دو معرفه الله
اشیائی است در لاهوت و الهیات و الله دن یکا راجع بیک کدر معرفه الله موجود قدیم وجود تعظیفر و عارفی
اضهار معرفت دن منع ایدن بونظایر معرفه الله کوکاده بر نقطه کبرادر اول جانه بر نعمت عظمادر کوکاده
نور معرفت فلکده کونش کبی طالع اولور لیکن شمس فلک افق دن طلوع غوب ضیائی ارضه واقع اولور و شمس
معرفت ایه درون دل دن طلوع ایدوب نوری عرشه ساطع اولور معرفه الله کوکل عالمند شمس مثالیدر و عقل
خروج و وجود امثالیدر معرفه الله بر جوهر در که مادون عرش انکه منوردر معرفه الله ایه انا یتیم کلمات
و نفس است اینک تمام شقار تدبر معرفت بجز ندیده مستغرق اوقات و نور حقیقه فله فله اوقات کمال سعادتدر (فظم)

هر نفس قلب مقلدن آلود بر مشرب
کوکل اولمز ایکی ان ایچره براسری طالب
بورخ وزاف ولب وغیغب وتدن غیر ی
لب جاناندن الورهردم اوبشقه برجان
بشقه در عالم دل مهسو سهری بشقه
برق خاطف کبی دل عالمی سیرایت کیم
حق دل لوحند چون جله شی اولش مسطور

نوع رابع عارف ماسوائی او فودوب حضرت مولای بولدیغن یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله
دینلر در که عارف اودر که اتی حقدن بر شاغل مشغول ایتمز و طرقة العین انس و حضوردن غفلته کتمز عارف
اودر که کند ی سکوت ایلر و حق انک سرندن سوبلر عارف اودر که ماسوادن معزول و معزوفیه مشغول اولور
عارف اودر که کند ی تدبیرندن ثواب و تدبیر حقه مترقب و راغب اولور عارف اودر که هیچ بر نسنه ایلر متکدر
اولور و هر نسنه انکله صفایوب کدر ی قالمز عارف اودر که دنیا و سعتیه باشنه طیار اولور و عادی ناسدن حقه
فرار اولور و انکله حضور و انسیه برقرار اولور عارف اودر که تفکر طویل ایلر کیدر و مقادیر ملکوتی قطع ایدر عارف
اودر که عرفانی سرمایه سعادت یلور و انی غیر موضعنه وضع ایلر دن اعنی ناهانه سوبله دن مستغیر اولور
و عارف اودر که غیر معروف ایلر اندیت قیلز و ماسوای معروف اصلا خاطر نه کلز عارف اودر که کند ی صفاتی
معروفی صفاتده افشاید تا کیم ماسوی بیایوب انکله سوبلیوب ابدن اشیده عارف نجه محزون اولور که انک
قلبی سرور یلر شجون و جانی حشر و ایلر نندر عابد قوتی اب و ناندرو عارف قوتی نور عرفاندر عارف حق
حق ایلر عارف در و نور حق ایلر عالمه واقفدر عارف حضور ی معرفتدر و سروری محبتدر و نور ی توحید حقیقتدر
عارف اودر که ریاض دلدل سیاحت ایدوب حیاض جانده سیاحت ایلر و معروفنه چنانسیله مناجات
ایدوب لایله سوبلر عارف اودر که غیر حق لاحظ و غیر کلامن لافظ اولور و نه بیجون حقدن غیری حافظ بولمز
عارف سروری معرفتله و انسی وحدتله اولور و سرور ثباتی شدنده بولور علم نهر در و حکمت بحر در علما طواف
ایتمار در و حکما غواص بحار در و عارف لر نجیات سفینه لرنده سیار در عبادت اهل عرفان مثال تاج سلطاندر
عارف لرندر که نطق ایسه لانی سوبلر و عمل ایسه لرنکچون ایلر و طلب ایسه لرنندن ایدر لر و رغبت ایسه لر
اکسکیدر لر و صادقون و سابقون لرندر و خواص و مقربون لرندر ریای عارف اخلاص و محبوسدن زیاده
مرغوب و محبوبدر عارف معروفی تعلیمده اهتمام تام ایدر و ادبی فرایضیه و اجتناب محارمه یله اکثوفیر
و احترام ایدر عارف اودر که اسرار معروفی ناهله اطهار ایلر و فرح و سرور و بیت و حزنک بر کسه یه سوبلر
علامت عارف اودر که ریسیه اولدده افتخار ایدر و نه یله بولدده احتقار ایدر عابد جسمی آریدر و عارف
جانی آریدر رقاب عارف قندبل حکمتدر و قیه یی معرفتدر و دهنی محبتدر و سرای نور یلر سکوتدر و عالمه ادب
و عابد طلب لازمدر و عارفه ذوق و طرب ملازمدر زیرا که عارفه معروفیه سروری دماغدر خانه ک حالی هر در

وعارفه شانی طریقه علامت زاهد تركه دیسار و علامت عارف تركه دعار و میل فنادر (نظم)

اهل عرفان که مجتهدان اثر بولشدر
عالمه آجدیلر چشم هوس چون بعقوب
برزمان کجبه کبی ظلمه طامشرایدی
باشلرلن یاقه لرندن نیجه رفع ایستونلر
وادی دلدله ترددایدن اولمز محروم
عشقدر لذت آلان حسله اندن هرآن
عشقدر صقل آئینه جان ای حتی

(نوع خامس) عارف کندی وجودندن فانی اولوب معرفتیه بقا بولدیغین یلیدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلردر که عارف جله بی و کندی ترک ایدوب وجود عقبه سندن نزول ایدرسه تحقیق اول عالم قلبیه دخول ایدر بعده اسب خیاله نبوب نیجه ایام جبال تو کادن اینوب صحرای تفویضی کچوب میدان صبری سیرایله کیدر تا کیم ریاض رضایه کوب بسا تین عرفانه واصل اولوب بعده مجلس محبته کیروب محفل انس وحضوره داخل اولور بعده بساط اتبساط اوزرینه حقیقوب مراتب مناجات وقریه ناقل اولور بعده اخلاق حمیده ایله صفات و اسماء خالصتین کیوب بوسکر امارات عزت لینه و بومقامات لذت لینه ایروب عمری اولدجه بومحالات ایچینده ستم ایدوب انکچون سعادت سرمدیه حاصل اولور و انک شخصی دپاده و قلابی عقیده قالور و بوما فیومارزاده ترقی و ترقی بولور تا کیم دنیادن ابا ایدوب ناسدن کاملاعت کاور و ملاءاعلاویه شوق کماله ایروب موتی آرزو ایدر وقتا که وعده سی کاور رسول رب رحمان کل و ربیحان و بشارت رضوان ایله اکا کیدر و اول طیب نفس ایله و بشر و انس ایله بودیای لایه بدن کچوب اول حضرت الهیسه قرینه کو چرخش بوقبیر وضعیف نفسیچون آئمه ملک عظیم و نعیم مقیم کوروب رب رحیم دن اولیه ترهیب و تقرب و سلام و تکریم بولور که وصف ایله بیانه کلز و اول دولت داعمه اید الیابد اندن زائل اولمز (اللهم یا ذا الرحمة العلیمة نملک ان عن علینا بهذه الدولة الملیمة و السعاده العظیمة بحق صفاتک القدیمة اللهم انک تلطفت باولیا نک ففرقوا و لو تلطفت باعدائک لما جحدوا و خبرده کلشدر که تحقیق ایدانیده بر جنت وارد که انی بولان کسه ده جنت آرزوسی قالمز و بودیدیکم جنت معرفه الاهد و سینه خبرده کلشدر که ناس بودیساند چقبوب رحلت ایتدیلر حال بوکیم یونده اولان اطیب اشیا ذوقندن محروم کندیلر و اول اطیب اشیا معرفت مولادر که هر نعمتدن لذت ایشلر (نیت) بوکونی جنت عرفانه داخل اولسه لر عشاق یارنکی وعد اولان حوری و باغمانی نیلرلر * و حضرت علی رضی الله تعالی عنه ییورمشدر که عجب اود کلددر که برکسه آخترنده جنت بوله بلسکه عجب اودر که اول دنیاده جنت بولش اوله و عجب اود کلددر که برکسه دخول جنت اید افتخار اید بلسکه عجب اودر که جنت آنک دخول ایدله افتخار اید (شعر) ان عرفان ذی الجلال لهز * وضیله و بیجه و سرور * و علی العارفين ایضا بیاه * و علیهم من المحبة نور * فهنیئنا له ارف بیکال * هو الله دهره و سرور * پس عارف بالله نعیم نعیم و جنت جنت درو سرور و لذت لذت در و حضور حضور و عزت عزت در ته کیم جسته داخل اولان کسه موت و مرص و هر مدن و فقر و ذل و غمدن خلاص بولور کذلک قلب عارفه داخل اولان کسه خوف و حزن دن و جمیع

زنده جانانم ای جان بوسوزی فهم ایله سن
چون شراب ناب عرفانی ایچوب مست اولسه دل
کندیکی ییلدکه شاد و منصف اول کر دیسلر
سکر چه ییلدم دوستی ییلجه درد نام ولی
عارفک جانی شهر دیار ایله طوالمش حضور

مهر و جید خدای ایتمه افشا مشرکه
بولدی حق لذت جاویدی لطف حق ایله
اکله من افی اوکیم دیر بندگیله سن وین
جانه چون اولدی میسر خلوت اندر انجمن

(نوع سادس) عارفك خوف و خزدن امین و ازاد و انس و حضور ایله خرم و دلشاد اولدیغن ییلدیر
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که مولاسنی عارف اولانک بلامسی قالمز زیرا که اکابلا یال اولور
ستالم اولمز عارفك حق ایله مایینی معمودر و انکی چون خلق ایله دخی مایینی معمودر زیرا که انک شهودنده
جمله سی مجبور کی معذور در عارف جسم و جان مولاسنه هب هبه ایتشدر و ملکی مالکنه و یروب کندی
آردن کتشد و بوتقریب ایله دولت قرب حقه ایتشدر عارف قلبی مولاسنه و روحی بلواسنه و برمشدر
و جسمی وفق رضاسنده و مخلوقنه وقف ایدوب راحته ابرمشدر عارفك حق ایله معامله سی خلقه موافقه
دکادر بلکه خلق ایله معامله سی حقه موافقه حاصلدر عارفون هر آرزو زائل اولور که انک هیچ بر مرادی اولمز
زیرا که قلبه معرفت نوری نازل اولور که انده ماسوایه محل قالمز عارفك عروجند نصکره هبوطی اولمز زیرا که
حضوره کن جباب ایله قالمز عارف کنده نه مرتبه ذایل اولدیغن ناس بیله لریجه الن اوپرلردی بلکه
یوزنه توکروب باشنه طیراق سپرلردی عارفه انکی چون عارف دینلشد که غیر یلمیلدیکن اول بیلشدر و مطلع
اولد قمر شه مطلع اولشدر اگر عارفك قلبده طلوع ایدن شمس معرفتدن برزده عابد محجوبه ظاهر اولسه
اکتحم ایلده حیوب دفع محل اولوردی (نیت) طریدن خانه به صغما زدی بلکه عالمه زاهد اگر عارف کی
واقف اولدی نار و بودندن عارفك بر علامتی بودر که انک عرفی مشن و عنبردن اطیب اولور عارفك بر غلامتی
دخی بودر که سکا و جهیله اوله اقبال ایدر که کانه سنند غیری کسی بیلیز و سنند اوله خا اراض ایدر که
کانه سنی هیچ بر کره کورمش بیلیز ته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم اهل بیتله عادت اوزره
لفت و صحبتده بکن استماع اذان ایلمده کده اوله سرعتله قیام ایلر دیکیم کانه انزلده صحبتده دکل ایدی
عارفك لسانی ذکر انده ناطق در و قلبی محبتده صاد در و سری ابد اکا عاشق در عارفك قلبی ناظم اولر
و ماسوایه میلی قالمز زیرا که انک کوکلی محبت اله مندن لذت بولشدر و در دوغم عشق ایله طولشدر و نظر که
عز بر غلام اولدیغن بیلشدر پس اول نیجه هاشم اولوب کیجه ناظم اولور بر کوکله ماسوادن یکوب علیه
کتشدر و نسیم قربی استیعام ایتشدر و مجلس انس و حضوره ایتشدر اول کوکل حقدن نیجه غافل
اولوب خلقه مائل اولور

نظم

جهانده کند یکی میل حامد اول دخی محمود	که زبده دو جهانسن نهایت مقصود
عز بر عمر یکی املا مخلنه صرف ایت	طریق عشق و محبتده ایل ترک وجود
شراب عشق ایدن نوش اوست اولور صد هوش	زهی حلاوت جان وزهی شراب و دود
شراب وحدتی نوش ایلین سور ذلی	کوکادن ایلر اوهر ذره به رکوع و سجود
اوکیم مشاهد اولور بوجود وحدتی	اودر همیشه دو عالمده شاهد و مشهود
ولی میراتیک احکامی قبول ایلر	امین وحدت ایدر کثرت ایچره حفظ حدود
جیمع خلقی سور چون موحدا ی حق	اول اهل وحدت و شفقت سعید و هم سعود

(نوع سابع) اهل زهد ایل اهل عرفانک یعنی ابرار ایله مقربین بر ذلک فرقنی ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولونکه
اهل الله دیشلدر که زاهد سیلر و عارف طیار در عالم دید بکنندن اذنادر و عارف کلامندن اعلا در عارف اهل
دنیاه و اهل آخره معرفتی وصف ایلمز و اهل الله دن غیری انی که به سو یلر عارفك سکونی انفعدر و کلامی
اطبیدن عارف معرفتده مستاندر و انکی چون ناسدن مستو شدر و کافق در انکی چون جمله دن مستغنیدر
و کاذبیلدر انکی چون جمله به عز بر زاهد عبادتی علاقه ایلدر و عارفك طاعتی حلاوت ایلدر و زاهد طالب
عباد در عارف طالب مولادر زاهد نفسیه در عارف و یسیه در زاهد عابد نفس و هوادر و عارف محض عابد
خداد و زاهد حق اسانلدر کز ایدر و عارف انی دل و جان ایلدر کز ایدر زاهدک قلبی اسباب ایلدر و عارفك جانی

رب

رب الارباب ایلدر و مؤمن نور الله ایل نظر ایدر و عارف الله ایل نظر ایدر و مؤمنک اعتصامی حبیل الله ایلدر و عارفك
اعتصامی الله ایلدر و مؤمن ذکر الله ایل مطمن اولور و عارف الله ایل مطمن اولور و مؤمنک قلبی واردر و عارفك
مقای واردر خلق حجاب نفس و نفس حجاب در کاهدر پس خلقی ترک ایدن نفسندن اکا در و نفسن ترک ایدن
عارف بالله در عارف جسمندن روحنه ایتشدر و روحی معرفتده فدای ایتشدر و عالمک شغلی طلبدر و عابدک حالی
تعبددر و عارفك شانی طریدر زاهد نفسیه خلقه باقوب خصوصتله مضطرب اولشدر و عارف مولاسیه
مخلوقاتیه باقوب جمله به شفقت ایدوب راحت بولشدر عارف قلبیه حضوردن کتیز و روحیه مشاهده ماسوی
ایتیز عارفك قلبی هر مراد و آرزودن خالی و خوششدر ته کیم انک ایدی هر سبیدن فارغ و بولشدر عارفك برواحتی
یوغم ایکن هر راحتده اودر و بر نعمتی یوغم ایکن هر نعمتده اودر عارفك نظرندن کونین ساقط اولشدر زیرا که
اول کندی سرینه مکونی بولشدر عارفك نفسی دنیاسنی و روحی عقباسنی ترک ایتشدر و سری مولاسنه ایتشدر
زیرا که مسافتر ایدر خدایا ایله عبادانلردن عبور ایدن حق ایله حضور ایدر عارفك شهودنده حقیقت بر اولدر
و ماسوی مجاز و مملدر و انکی چون واحد جمله به بدلدر نقل اولشدر که بغداد ایچنده شبلی نامنده بر عارف
وارایش بر کون بر کوزه جی دکانی اوکندن یکوب کیدر کن کوزه صانان دیشدر که (ما بقی الا واحد هما ندیم
شبلی بر صیحه ایدوب دل کان الا واحد دیشدر عارفه اشارت کفایت ایتشدر عارفك قوی ذکر
یرداند و عابدک قوی اب و ناند در عارفك قبله سی نور و صالدر عقل مفلسک قبله سی خیالدر عارفك قبله سی
رب و حیدر غافل قبله سی زور و سیدر (نظم)

قطره سن بچردن اما جلد اولش ماسن	بنلک قور من اگر قطره دکل دریاسن
عشق دریاسنه صال کند یکی خوف ایتمه صقین	کیچ ه وادن که یم عشقه حباب آسمسن
بچه رایله بچر سن امواج ایله محکوم ه و	عشق ایله عارف حق علم ایله مولانسن
طریک عشق غمیدر نعبتک نفس و عسوا	عشق در مونس جان غمیر ایله بر غوغاسن
کاه دل کاه زبان کاه عیان کاه بیان	کاهی آینه کاهی طسوطی شکر خاسن
خود بین اولد کسه طولا رخانه دل جنک وجدل	بیخود اولد کسه قو خلق ایله هم تناسن
محو ایدوب وارلغکی عشق ایله وار اول حقی	عشق مزباده اولسک دخی سن لالاسن

(نوع ثامن) اهل عرفانک علوشان و کمال عرفان ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که
حق تعالی کی کندی ییلور کندیدن غیری کسی بیلیز پس عارفك حق نیته حق ایله بیلشدر و انکی چون انلهر شیده
حقه رجوع قیلشدر عارفك بصری عبرتله و قلبی فکر تله و روحی لذتله مشغولدر عارفك فوت ماسوایه تأسف
قیلر زیرا که انلر اشیایه خیال و زوال نظریله باقوب ماسوی بیلیز عارفك معروفی بولشدر و ماسوادن
صم و بکم و عی اولشدر عارفك سروری معرفتدر و ذوق و حضوری محبتدر عارف یوما فیوما اعراف و اقربدر
زیرا که ساعت بساعت معرفتده مقربدر و جنید بغدادی علیه رجه الهادی سری سقطی حضرت تلبینه
سوال ایتشدر که کیف اصیبت سری اکا جواب ایتشدر که (لیس عند الله صباح ولا مساء یعنی عارف بالله
تشخیص اوقات واحوالدن مهزولدر الشیق اومستغرق حضوردر که معرفتله مشغولدر عارف معروفیه
اولد قده عیشی مزین اولور و محبتده ایرد کده حالی احسن اولور عارفك قلبی معرفتده توجده به روح عاشقندن
وبرق خاطفدن اسرعدر عارفك علوم عجیبه سی واردر که انی لسان ازایه ایله تقریر و عبارت ایلده تعبیر
ایدر هر قومک بر عقوبتی شمه قدر و اهل عرفانک عقوبتی حضور عزتدن منتقطع اولمقد در عارفك شغلی
معروفیه استیعامدر و ماسوادن ابابا سدر عارفك علاقه سی اولمز و محبتک شکوایی اولمز و عیدک دعوائی
قالمز ناسک حالی اولور و عارفك حالی اولمز زیرا که انک روحی نور معرفتله محو اولوب قالمز عارف نه محتاجدر
ونه مستغنیدر زیرا که بونلر وارلق شایدر عارف ایسه کنیدن فایدر علامت عارف ایکی جهانندن فارغ اولمقد در
و نفسندن دخی فتا بولمقد در غایت معرفت ایکی حالتدر بریسی دهشتدر و بری حیرتدر نقل اولمقد در که ابایزید
بسطامی رجه الله علیه حضرت تلبینه زماننده بر شیخ بر مریدی مکه مکرمه به کوندرد کده اکا رصیت ایلش که

انشای طریق مکده سلطان اولیای زمان اولان ایا برید حضرت نرن زیارت اید سن و سلام و دعا منی اکتایغ
ایدوب دعا و دروا من الوانندن که به به کیده سن و قنسا که اول مرید مسافر حضرت ایا بریدی زیارت ایدوب
شیخن سلام و کلامن اکامو یلشدر حضرت ایا برید اکا خطاب ایلشدر که شیخن کیمدرانک کلماتدن برین
برنه سوبله تا کیم معرفتده انک مقای کندی کلامندن معلوم اوله پس مرید مر قوم اکا خبر و برمشدر که
بنم شیخن دیر که اکرمه احدید و ارض حجر اوله نه بر قطره نازل اولوب ونه برجه نابت اولسه و جمیع خلق
اولاد و اتباعم یوانسه لائله رزقی تدبیرنده بنم دروغه برغم و کدر کلز و قلبم اصلا متحرک و متغیر اولوب کلامی
اول کامل اشدوب دیمشدر که یا هذا تحقیق اسنک شیخن هنوز نه عارف اولش ونه توحید خدا قیلشدر بلکه
انایتله شرک خفیده قالمشدر چونکه مرید مسافر بو حکمتی ایشمشدر اکلا یغندن وافر منفعل اولوب
یولنه کشمدر و قنسا که چون عودت ایدوب شیخی کورمشدر ایا برید حضرت نرن کلام حکمتن و کندی
سرن و تفرقن اکا خبر و برمشدر شیخ اکادیمشدر که ایا برید حضرت نرنی بزدن اعرف و اکلا درانک کلامی دقایق
غامضه به محتملر هم اندم اول شیخ اکامکتوب یازمشدر که یا مولانا ایا برید تو کلامه کلام و مقام بودر بو کلامده
قصورم ندربنی ارشاد ایلده دیمشدر و قنسا که اول مکتوب اول مرشد کامله واصل اولمشدر انک جوابنده اول شیخی
بویله ارشاد قیلشدر که بنم ایچون نه سما واردر ونه ارض واردر ونه بر قطره واردر ونه برجه واردر ونه اولادم
واردر ونه اساهم واردر ونه تدبیرم واردر ونه حرکت واردر ونه وجودم واردر و امضای مکتوبی من ایا برید
قانی لفظن قیلشدر و اول شیخه وصولنده انکله ارشاد و مسرور اولمشدر (التوحید اسقاط الاضافات)
نه اولد یغن ییلشدر و ونفسنده قنسا یولمشدر (نظم)

وجود مرید مولاده مثل صاغر در	شرابی کاه حیات اولدی کاه از در
مطیع مؤمن اولان چانه قند ذوق و بر	اوتفسه زهر رایجور و رگیم کنود و کافر در
قلوبی تکرری دما دم اچار دخی باغدر	بواش سرنندن انی بیلیان بحسب خرد
خرا کلدنر اچوب بنامه قله صا حبیبی	که حکم را کینکدرید نده مضطر در
کیمک بدنده ایچر بر جوابی المش	اوبیلش انی که هب ایلان اومهتر در
عجب بودر که خدادن دل اولدی اکاه	که بسط و قبض ایله قلی مقاب اظهار در
چودلر اصبح لطفیله قهری بیننده	کیمک بدنده ایمش دل نه شاهه منظر در
اولطف و قهر ایله مرآت قلبه فاطر در	انکچون آینه کاه صاف و کاه مکدر در
چوبولدی لطفی قوجهده قهری غفلتده	دل اراسه حق ایله حق او خوش منور در

نوع تاسع) اهل عرفان معروفی حضرت خالق ربیاری صفات نقصان و سلیمه دن منز و عاری و صفات کمال
و ثبوتیه ایلد متصف واری و جله ذرات کائنات و اجزای عالم و جمیع امور مخلوقات و احوال بنی آدم انک تاثیر
و قدریله و تدبیر و حکمتیه همیشه هر دم مراد شریفه موافق و تام وجود و نظام و تدبیر و متحرک و جاری
اولد یغن ییلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که رب العالمین حضرت نرنی بر در که قطعاً
شریکی و نظیری یوقدر کل و شرب و قوم و ابلس عادتدن و اهل و اولاد و ولدندن منزله در کوه و برده دکلدر
سکندن منزله در صاغده و صولده اوکده و وارنده و اوستده و الله دکلدر جهنم منزله در صورتدن و شکلدن
ورنکدن و اعضادن منزله در و اراشکل اولی و آخری یوقدر و اراشی کندیدندر غیردن دکلدر ذات شریفی بر حال
اوزره ثابت و خوف و حزن و مریض امشالی تغیرلر دن منزله در و جمیع نقصان اولان صفاتلر دن منزله در و جله
عالم یوغیکن اول و ارایدی هیچ برکسه به محتاج دکلدر عاجز و اواقندن منزله در مراد ایلسه بوجله عالمی برانده
یوغ ایدر و مراد ایلسه برانده نه و ارایدرا کاه هیچ برایش چنین و کوج کلز برهوضه بارانیه و اراضی
بارانغی اکا برادر برکسه اکاحکم ایدر من اول جله به حکم ایدر اکا هیچ برنسنه واجب دکلدر برکسه دن
نفع کورمکدن و انشیر بر حکمندن منزله در جمیع کافر مؤمن اولسه لوجه فاسق لمطیع اولسه لرحماتده معی
راحتام قیاسه لرا کافر قنده حاصل اولما و ارجه ناس فاسق و کافر اولسه لرا کاه هیچ شرر کافر و اوصاف

سلیمه در که ذات پاک حضرت باری بوصفه لردن بری و عاریدر اما اول ذات پاک صفات ثبوتیه سی سکر
صفت بیلمتد در بری حیاتدر و بری علمدر که حق تعالی حیدر و علیم در هر سنه بی یلور سحوات و زمینده
اولملری و جله عیان و پنهان اولتی یلور و اعداد اوراق و انجاری و حساب حبوب و ازهار و جمیع رمل
بحاری یلور اصلا بیلمدیکی نسنه یوقدر جزوئیاتی و کلیاتی و یکمشری و کلجکاری یلور آدمک کوکانه کان
خاطر لری و لسانیه سوبلدیکی سوزلری و باطن و ظاهر لک جله یلور حاضر لری و غایب لری یلور اما غایب لری انجیق
اول یلور هیچ برکسه غیبی بیلمز مکر الله تعالی یلدره اول نسیان و سه و غفلتدن بریدر و حیات و علی از لیدر
وقدیمدر حادث و قانی دکلدر و صفات ثبوتیه نلک بری دخی سمددر که حق تعالی سیمه در هر صوفی اشد بر جهر
اولسون خنی اولسون برکسنک قولاغنه تخفیه سوبلسه لرا اول ایشمدیسه حق تعالی اشد بر و معنی از لیدر
ایدیدر حادث و قانی دکلدر و صفات ثبوتیه نلک بری دخی بصردر حق تعالی بصیردر هر سنه بی کورر ایله مظلومه
نمله سودانک حجر اسود اوزرنده یورید یکن کورر و ایاغی خشتی سن اشد بر انک ایشمدیکی بزم کبی قولاغله
دکلدر و کورددیکی کوز ایلد دکلدر کوزدن و قولاددن منزله در و بصری از لیدر ایدیدر حادث و قانی دکلدر و صفات
ثبوتیه نلک بری دخی ارادندر که حق تعالی مرید در مراد ایلد یکن ایشلر و مراد ایلد یکی نسنه وجوده کلز و هیچ
برنسنه اکلا لازم اولماز برکسه اکا کوچ ایلد برامری ایشلته که قادر دکلدر هر سنه کیم جهانده وجود یولمشدر
اکر خیر و اگر شر جله انک مراد ایلد اولمشدر پس اول مؤمنلر ایمان و مطیعلر طاعتن مراد ایشلدر اگر مراد
ایشلش اولسه برکسه مؤمن و مطیع اولمزدی و کافر لک کفرن و فاسقلرک فسقن مراد ایشلدر اگر مراد
ایشلش اولسه برکسه کافر و فاسق اولمزدی و برهوضه جناحن تحریک ایدر من حق تعالی مراد ایلد یکجه
و هر نسنه کیم ایشلر انک ارادتیله ایشلر و مراد ایلد یکی نسنه وجوده کلز زیرا که مراد ایلد یکی وجوده
کلمات علامت یغزدر اولماز اگر مراد ایلد جهلی مؤمن و مطیع ایدردی و اگر مراد ایلد جهلی کافر و عاصی
ایدردی اگر سوال اولنورسه یا نیچون جله نلک مؤمن اوله سن مراد ایشلر اکثرلر کافر اولسن مراد ایشلدر
جواب اولدر که اکامر ایدوب ایشلدیکی نسنه لردن سوال اولمز و اول جله به سوال ایدر فاعل مختاردر
(یث) کیمش آمشدر انی ایتمه جدل یتغ لایسئل عما یفعل و هر مراد ایدوب ایشلدیکی نسنه لردن
نیجه فائده لرحکمتلر واردر که بنی آدمک عقلی اکا ایشلر پس کافر لری یارادوب کفر لک مراد ایلد یککنده
ومار و موری و عقارب و شروری خلق ایلد یککنده انواع فوائده حاصلدر که انلری بیلمک بره لازم دکلدر همان
بره لازم اولان جمیع افعال خدایی بر حکمت بیلمکدر و انک ارادتی از لیدر ایدیدر حادث و قانی دکلدر و صفات
ثبوتیه نلک بری دخی قدرتدر که حق تعالی قادردر هر ممکن اولانی خلق ایدر مراد ایلد کده معنی احیا ایدر
و حجری و شجری سوبلتمکه و یورتمکه قادردر و یوسحات و ارضی یوق ایتتمکه و ینه و ارا تتمکه قادردر و نیجه
یک یوسحات و ارض امشالی سحوات و ارضین ایجاد ایتتمکه قادردر و یوج جمیع جسمانی فضه یا ذهب ایتتمکه قادردر
و اتم باری یوقاری افغنه و افا را یکن فضه ایتتمکه قادردر و برعبدن بر ساعتده مشرقدن مغربه و مغربدن
مشرقده کورنورمکه قادردر و برعبدن بر ساعتده بر یوزندن یذبحی سمایه کورنوب کیر و کورنورمکه قادردر
و قدرتی از لیدر ایدیدر حادث و قانی دکلدر و صفات ثبوتیه نلک بری دخی کلامدر که حق تعالی متکلمدر
سوبلرکن سوزی بزم کبی لسانیه دکلدر بعض عبادینه بی واسطه سوبلر حضرت موسی علیه السلامه
و حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لیسنه لیله معراجده و غیرده سوبلدیکی کبی وده مض
عبادینه جبریل امین علیه السلام واسطه سیله سوبلشدر انبیا کرامه اکثرا فائده یولده ایلشدر و قرآن قدیم
الله تعالی انک کلامیدر از لیدر ایدیدر و مخلوق و قانی دکلدر و صفات ثبوتیه نلک نامنی نکلر سدر که اول معدوم
اولان اشیایی موجود ایتتمکدر حق تعالی خالقدر که عالمی جمیع اجزایله یارادن اوردانندن غیری خالق یوقدر
جله حیوانانک حرکات و سکنات و جمیع انسانک افعال و حالات و معاصی و طاعات و ایمان و کفرلر و هر خیر
و شر لرن خلق ایدن اودر الله قلد دیغن و دلک سوبلدیکی و کوزلک اچلوب یوملد یغن یارادن اودرتمه کیم
حق تعالی (والله خلقکم و ما نعملون) یورمشدر که جله نلک اعمال و افعال یاراند یغن کندی طیورمشدر
و بره جزو یجه اختیار اعطا ایدوب بری کندی فعللر فاعلی قیلشدر و اول اختیار اکثرا فاعلر سبب عادی

کوکل اودرکه می عشق ایچجه ای حق || مثال جرعه جایی اولور بوجر و جود

نوع ثانی محبت مولانا فضايل وفوائد احاديث شريفة ايله يلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم امتنه شفقتیله محبت مولای تبشیر ایدوب اکا محبتک طریق طیب ورمشدرته کیم احادیث شریفه سنده بیورمشدرتحقیق احق تعالینک یوزرجتی واردرکه آندن بررحمتله خلق عالم بری بریل تراحم ایدرلر وطقسان طقوزیله یوم قیامتده کندی عبادینه مرحمت ایلسه کرکدر بیورمشدرکه حق تعالی جیلدر و محبت جالدر و بیورمشدرکه حق تعالی برعبدینه محبت ایلسه جمیع اهل سموات وارض اکا محبت ایدرلر و بیورمشدرکه والدۀ مشقه نکل ولدینه اولان مرحمت وشفقتندن حق تعالی عبیدینه ارچدر و بیورمشدرکه محبت ازله تدیدر و همیشه باقیدر و بیورمشدرکه حق تعالی به محبت ایدن کسه قرآنه قرآنه محبت و مداوت ایلر و بیورمشدرکه سن محبت ایلر بکک کسه ایله سن و بیورمشدرکه هرکس محبت ایلدیکی کسه ایله در و بیورمشدرکه حب فی الله تحب الله ورس الله ایچون محبت ایدن محبوب در کاهدر و بیورمشدرکه حق تعالی سیرل دنیا کردن اوج نسنه بی بک محب ایدوب سودرمشدر بری نسادر و بری طیبدر و قرن عین صلوة ایچنده در و بیورمشدرکه کیمکه چوق ذکر الله ایدر سه حق تعالی اکا محبت ایدر و بیورمشدرکه کیمکه محبة الاهی محبت خلقه ترجیح ایدر سه حق تعالی مؤنت خلقدن اکا کفایت ایلر و بیورمشدرکه حق تعالی محبت ایدر که عبادی بیتد اولان مودت قدیمه حفظ اولنه و بیورمشدرکه تحقیقا بنم سنم کبیر وجسم ضعیف و عظم رقیق و احلم قریب اولوب افای مولایه و ارواح انبیایه و اخوان صفایه محبت و شوق مشتدا و لمشدر و بیورمشدرکه کیمکه عاشق و عقیف اولوب محبتکم و اخفا قبول مین اولمشدر اول کسه شهیداجر بولمشدر و بیورمشدرکه اهل عشق ایله مشورت ایلکیز زیرا که انزلک یوزرکاری محترق و عقلاری مصلوب اولدیغندن رأی و تدبیرلری اولمز و بیورمشدرکه ارواح کندی عالمنده جنود و مجنده درلر وقتا که بوعالمه کاورلحق تعالی ایل بری برین عارف اولانلر انفت ایلر و متکرا اولنلر مخالفت ایلر و واده بری برینه ملاقات ایلد کده خیول امثالی بری برین استقام ایلر و بیورمشدرکه کیمکه قلبنده مولای محبت بولمشدر اول کسه یلسونکه مولای دخی اکا محبت قیاشدر زیرا که محبت اکا حق طرفندن کلشدر و اول حضرت نماز قیلدینی حالده ازیر مرجل صدامی مثلی مبارک صدرندن صوت غلیان استماع اولنوردی وکل وریحان فوقی النوردی (یت) انش تبع جمال ازلی اودلر باخش ایدی اول کوزلی و صدیق اکبر رضی الله عنه حضرت تلمبارک یوزکی نار محبتدن محترق اولمش ایدی انکیچون قم شریفندن جکر کجایی قرقه سی کاوردی و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم دعا ایتمشدرکه * اللهم ارزقنی حبک وحب من یقر بخی الیک و دعا منده دیمشدرکه اللهم اجعل حبک احب الی من نفسی وسمعی و بصری واهلی و مالی و من الماء البارد و دعا ایتمشدرکه اللهم انی امیتک الرضا بقضائک و امیتک الشوق الی لقاءک و النظر الی وجهک الکریم برحمتک یا ارحم الراحمین (نظم)

بجهم ندن اولمشدر اول مراد مرید	مکرکیم ایننه جانۀ باقدی اول خورشید
اودر جمیل و محب جالیدر دائم	هزار کل دبر اوز کلشنندن اول جاوید
کاور همیشه خبر عشقندن درون دله	که تازه جانۀ مرجع دکل بو بیرقید
محبت اودینه بان اول امین جهنندن	که عشق اودنده یانر هر قلاده تقلید
خلاف نفس و هوا عادت موحددر	جهاد اکبر ایدندر محبت ایچره فرید
سعادت دوجهان بولدی زنده اولدی مدام	اوکیم قوی قویوب اولدی عبدعشق مجید
وصال عشق ایدی هر دم امیدم ای حق	هزارشکر که عالمده حاصل اولدی امید

نوع ثالث محبت مولانا حد و حقیقتن یلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدرکه محبة الله کلته اکا قبالدر محبة الله نسیان ماسوی الله در محبة الله اجزای وجودک انک اولدیغن شم و دکر محبت قلب حیالده دانددر محبت احسان ای زاده اولور و نه جاسایه نقصان بولور محبت حق بولمدر و کور کور محبت

ساقط اولمدر و محبت اقامت حرمته یله خوف ترک حرمته یلمه محبوی جلدیه ترجیح ایتکدر و محبت ذات انک صفاتده افنای صفا در و رضا سنده افنای حیانددر محبت مشهور و مغیبه موافقت حبیبدر محبة الله یتم اکا و انک اولانه میل ایتکدر و محبت صادق کاذبندن و کریمی شحیدن فرق و تمیز ایدر محبت اودر که کند یکی بالکلیه محب و بکله هیه ایدر سن و سندن سنکیچون برنسنه قالمسون تا کیم انک اولوب کیده سن محبت حق تعالی دن ارادندر و عیددن موافقتدر محبة الله انی ذکر ایلد و ام انسددر محبت برعلتدر که هر دو آنده در محبت عادتلر دن مفارقتدر و محبت یوزر که برنارددر که کور کاده ماسوی قوماز بقار محبت فعد نومدر و عزت فعد قومدر و محبت بر طیر می غویدر که انک ما کولی حبة الف لوبدر و محبت هر غالی نسنه نک نمیدر و هر غالی مقامک سایدر که کیمه ذوق محبت مولی ایله مشغولدر اول کسه ایکی جهان طلبندن معز و لذر محبة الله انی عارف اولمدر و انسیله حضور بولمدر و محبت نه رغبتندن اولور و نه رهبتندن اولور و محبت بر حسنه در که انکله بر سینه ضرر و بر مزیرا که محبة الله مرتبه سنه واصل اولان معاصی دانه سنه اوغریز (شعر) نعصی الاله وانت تظهر حجه هذا وربی فی العبال بدیع لوکان حبک صادقاً لاطعته ان الحب مان یحب مطیع محبت ماسوی محب ویدن محبتی اصم و اعنی ایدر که کیمه مولی سنه معناسیچون محبت قیلمشدر اکابلوا سی نازل اولد بجه محبتی زاید اولمشدر و اولکه مولاسنه نعماسیچون محب اولورا کابلر نازل اولسه محبتنه زوال کاورنقل اولمشدر که بغداد ایچنده بر جماعت شیخ شبلی نک زیارتیچون قبوسنه وارد قده انلره دیمشدر که سز کیملر سز انلر جواب ایتمشدر که برلر سکا محبت ایدن احبابد تر همن انلره طاش اتفه باشمشدر پس جمله می اندن فرار ایتمشدر الا که انلر دن ایکی محبوی قبوسنده قرار طوتمشدر و اول شیخ اول فرار ایدنلره عتاب ایتمشدر که سز نه اولمشدر که بندن کچیر سز اگر سز بنم احباب سز طاشمندن نیچون فاجر سز و اول ایکی محبتنه محبتله خطاب ایتمشدر که بنم دوسم انیچ سز اولمش سز که طاشمه تحمل قیاش سز پس صحبت خاصه زیافت بولمش سز محبة الله ایچون نهایت اولمز محبویک غایتی اولمیدی کبی محبتک دخی نهایی اولمز مقام احباب ارزوی لقادر و محبویک نضاسنه رضادر (شعر) بحر المحبة لیس یدرک قهره من جاض فیه فقد تساهی امره لا یستطیب بلاها و غداها الا الذی قد طاب فیه سمره حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمبارک روحانی سن بر کامل واقعه سنده کوروب اندن عذر خواه اولمشدر که محبة الله سنک محبتندن بی مشغول قیلمشدر بوسوزدن اول حضرت تبسم ایدوب بیورمشدر که بامبارک هر کیمکه محبة الله مرتبه سنه واصل اولمشدر تحقیقا اول کسه بره محبت قیلندر انکیچون اول سعادت بولمشدر محب صادق اودر که محبوشدن کاهرنه کاور انکله متلذذ و محفوظ اولور (یت) هر نه کاور سه یخشیدر زیرا اردوستک بخشیدر (چون جمله انک ایشیدر) بن بد کجایی نیارم ایابرید بسطامی رحمة الله علیه دیمشدر که ابتدای امر مده درت نسنه بی غلط بیاشدم زیرا که توهم قیلمشدم که بنانی طالب و ذا کرو عارف و محب بعده انتم ای امر مده کاه اولوب کوردم که اول بندن اقدم بنی طالب و ذا کرو عارف و محب اولمشدر (نظم)

ای ازلی رفیق من	کلشز بها ریمز	وی ایدی شفیقمز	محرم یار غار من
دلده سن ای سرور من	حاضر من حضور من	مایه شکر و شور من	صبر ایله خوش قرار من
اقول از اخیر من	ظاهر من خیر من	یار مرید و پیغمز	مونس غمکسار من
ناظر بی نظیر من	ناصر بی نصیر من	دلبرد ستکیر من	جمله دن اختیار من
عاشق و هم حبیب من	ناصر و هم نصیب من	مرهم و هم طبیب من	طالب انکسار من
رافع من رفیع من	صانع من بدیع من	جا معمر من جمیع من	حاصل کار و بار من
جلایه ایلد عطا	حجت و محنت و شفا	حقی به بخش قیل فنا	تا اوله فقر کار من

نوع رابع محبت مولانا کنه و ماهیت و انواع خاصیت و منافع و مقاماتن یلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که محبة الله بر سر خفیدر که بیانه کلز و برامی معنویدر که عیان اولانلر لکن هر بر کامل کندی سیرندن محبتنه متعلق نکلم ایشدر و انک خواص و منافعه سنده نیچه حکمت سولمشدر تا کیم قلوب

عباده میل و اشتیاق و شوق و احتراق انوار طوبی جان ایل طالب محبة الله اوله لسته کیم بر کامل دیشدر که
 محبت اودر که صاحبیه دنیا و آخرت سودا لر فراموش ایتدیره و بر کامل دیشدر که محبت اودر که سنک
 چوق خند متکی از کوره سن و حبیبیک از احسان چوق کوره سن و بر کامل دیشدر که محبت اودر که
 محبوب که کیتله مائل اوله سن و ای مالکدن و جانتکدن اعز و لذت بوله سن و اکا ظاهر و باطنده موافقت
 قیله سن و نکلله بیلله انک حقه کندی بر تصویر یله سن و اندن عذر خواه اوله سن و بر کامل دیشدر که
 محبت اودر که محبوب که واصل اوله بیلله حددن زیاده مائل اوله سن و بر کامل دیشدر که محبت اودر که ایکی
 جهان حظوظندن سنی معزول ایدوب کندی اوصاف کندن دور ایدوب قلبی همیشه محبوب که مشغول ایده
 و بر کامل دیشدر که محبت اودر که محبوب که کیتله تسلیم اوله سن حتی سنده بنسکدن بر اثر قالمیوب فنا
 بوله سن و بر کامل دیشدر که محبت اودر که صاحبی کندی نهدن کچوب جیبی ذکر و فکر نه مستغرق اوله
 و قلبی دائم انکله قاله و بر کامل دیشدر که محبت اودر که حق ته الینک کلامن خلقک کلامی اوزرینه اختیار
 ایده سن و انک لافاسن خلقک ملاقاتی اوزرینه ترجیح ایده سن و انک عبادتن خلقک خدمتندن مقدم طونه سن
 و فوت اولان لذات فانیه ایچون غصه چکه یوب ذکر اللهدن غفلتله کیچن وقت ایچون غمناک اوله سن
 و بر کامل دیشدر که کیمکه حق تعالی به محبت ایدر اوله معروف ناس اولمقدن نفرت ایدر و بر کامل دیشدر که بر کله
 اوله که سکار عایت ایلیمه و انک اوله که سکا محبت ایل کفایت ایلیمه و بر کامل دیشدر که الهی اگر بنی باره باره قطع
 ایلک و بلایی اوزرینه صباب ایلک سکا اولان محبت و اشتیاقم اولمزالا که زیاده اولور و ذوالنون مصری رحمه
 الله علیه حضرت تلمیذک احبابی کورمشدر که یذی مغلول ورجلی مقید و حوله ناس اغلشور و اول انلره مرور
 ایل خطاب ایدر که تحقیقا بوحالتم حق تعالی نک احیاسنه مواهب و عطا یاسندن در و انک جمیع افعالی
 بنم یافته عذب و حل و طیب و کویچکدر میل محبة الله ایلد کمال ایلدن اعی اولور خلقی کوره مزحق بولور
 و بر کامل دیشدر که (شعر) محب الله فی الدنیا غریب * له نور و اسرار عجیب * و عند الناس مستور بدلیق
 و فی المعنی الی المولی قریب * و بر کامل دیشدر که توکل جله می ترک انفعالد و توفیق جله می طرد
 اختیار در و رضایت جله می ترک اعتراض در و محبتک جله می حبیبی جله به ترجیح در و بر کامل دیشدر که
 هر محبت به صالح اولان موانیه به صالح اولان موانیه به صالح اولان مؤمن اسرار اولور مؤمن اسرار
 اولمزالا که احباب احرار اولور و بر کامل دیشدر که حق تعالی بر قوی خدمتنده قائم قیلشدر و بر قوی کندی
 محبتنه تخصیص قیلشدر پس اهل خدمت اهل زهد و تقوا در که انلر جسته لایقدر و انلره ابرار دیندار و اهل
 محبت اهل عرفاندر که انلر تربتله فایقدر و انلر مقربین بولمشدر و بر کامل دیشدر که قرآن کریمده مذکور اولان
 شراب طهور اول کاس من معرفتله شراب محبت در و بر کامل دیشدر که عارف حلاوت محبت اول وقت واصل
 اولور که خلقک اذیتی کاشکر کاور و فتر و فاقه اکا عمل اولور و بر کامل دیشدر که محبت خوفدن افضلدر و بر کله
 عبد محب هر حالنده مولامتی حضور و غیابنده صیانت ایدر اما عبد خائف مولامتی غیابنده مخالف کیدر
 هر کسک کندی قیمتی کندی کوکله نهمیتد پس همی دنیا اولانک قیمتی شم و تدر و همی آخرت اولانک قیمتی
 جند رود همی محبة الله اولانک قیمتی بی حد و غایتد و بر کامل دیشدر که محبت میل دلدر که تعلیم خلق ایلد کادر
 انجی موهبه حق در و بر کامل دیشدر که محبت قلب ایلد قائم بر وصف باریدر که جله به ساریدر و اختیاری دکل
 اضطر ایدر و بر کامل دیشدر که محبة الله فزا ایچنده بر نور لامعدر که قلبه نازل اولده مصر و رشاد اولور
 و ماسودان فارغ و آزاد اولور و بر کامل دیشدر که کوکله محبت و شفقت الهام ربانیدر و بغض و عداوت و سوسه
 شیطانی در و بر کله محبت و شفقت رحمان مقیددر و بغض و عداوت شیطان مقیددر بر کامل بر عارفه مکتوبنده
 یازمشدر که اما بعد فقیه انک کاس معرفتندن شراب محبت ایچوب سکران اولمشدر و اول کمال کا جوابنده
 یازمشدر که خوراکش من سارن ایش سن و سنان غیر لایق و ان رانی ایچمشدر و زور غیوب
 عطشندن هل من مزید از سیه عمری کیچمشدر و بر کامل دیشدر که کیمکه عطشان محبت حقدر و اول انک
 انسی بجا زنده مستغرقدر و بر کامل دیشدر که کیمکه مولامتی محبتله مشغول اولمشدر و اول سرور و ذوق
 و دردی و صاف و دردی فرق ایتکدن معزول اولمشدر و بر کامل دیشدر که محبة الله بر ناره موقده در که انی

اولیامی قلوبنده ایقاد ایلشدر تا کیم اول نار انلرک قلوبنده اولان خواطر و اراداتی و عوارض و حاجاتی یا قیوب
 محو ایلیمه و بر کامل دیشدر که حق تعالی کندی محبت بر عبدیه القا ایلیمه انی کورنر کافت و القفس را کامیل
 و محبت ایدر و فرصت بولنر انک زیارتیه کیدر لکن اول انلردن فرار و انص حق ایلد قر ایدر ته کیم حضرت
 یوسف علیه السلامه بر کسه عرض محبت ایتشدر و بر محبوب حکیم انک جوابنده و بعدن غیر کسه نکلنکا
 محبتن استم بیورمشدر مولامتی محبتنده صدیق اولدیغن طپوره مشدر نظم

بر خدادن غیری یاری استم	اول کاک عندنده خاری استم	غیری یاریک و ارایسه و ارانده کیم
دلده باری غیری باری استم	اندن اوز که بخت و رختی ارمم	ذکر بندن غیری کاری استم
دو جهانی اهلنه و بر دم همان	استم دلداری داری استم	فاد دلده بولشم سیرغی بن
کر کس مر دار خواری استم	باز سلطانم انک دستندهم	خاکدان ایچره غیاری استم
یار غارم غمکسارم حتی بس	استم بن غیری یاری استم	

نوع خامس محبت مولانک بعض علامات و کراماتن ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که
 محبة الله بر همای دولتشدر که هر کیمک باشنه نزول ایدر سه اول کسه ایکی جهاندیه سلطان صاحب تخت و تاج
 اولور و بر کیمای سعادتدر که هر کیمک قلبنه دخول ایدر سه اول کسه غنی و ایکی عالمدن مستغنی و جله خلقا کا
 محتاج اولور و اول کوکاده کیم محبة الله ظاهر اولیوب مستور قالمشدر و اول بر میت کیدر که جاندن بی خبر
 اولمشدر اگر چه ذوی العقولک جله می محبة الله دعواسن ایدوب بولنده باش و جان و بر بر زبیر لر لکن محبت
 مولانک یذی علامتی وارددر که هر کیمده که اول علامت بولمشدر اولکسه محبت دعواسنده صادق و مسلم
 بولمشدر اما علامت اولی بودر که محب مولی اولمکدن خوف و نفرت ایلیمه و دائم حاضر باش و همی اولوب مونه
 منتظر و متروک اولور و بر کله انجی موت ایلد محب و طالع مطلوبیه و غریب اوطانیه و وصول بولور پس
 مادامکه دیندارن قطع علاقه اولمشدر و اول کوکاده محبة الله اثری ظاهر بولمشدر و اگر موتدن فراری
 هنوز حقه وارمغه حاضر اولیوب لیل و نهار اول تدارکده اولمق ایچون اولور سه اولدخی محبة اللهدن بر اثر در
 و اما علامت ثانیه بودر که اول محب مولی دیندارن هر نه محبت ایدر سه کامولامتی محبتله محبت ایدر سه
 انک بولنده انکچون صرف و بذل ایدر و هر نه کیم قلبی مولاستندن مشغول ایدر انی ترک ایدوب حضورینه کاوب
 رضا سنجه کیدر و اگر جمیع احوالنده حضور و رضاده بولندیه اول عدم محبت مولایه دلالت ایلر و بر کله
 هر کوکاده محبة الله کمال اوزره ظاهر دکادر بهض کوکاده نقصان اوزره حاصلدر و اما علامت ثالثه بودر که اول
 محب مولی لیل و نهار انک ذکر و فکرندن خالی قالمز و بر کله محبت ایلد بیکی نسنه می و کسنه می محبتی قدر
 ذکر ایلر یعنی اول محبوبک اوصافن اکائنا ایلد سوبلر حتی اگر کمال اوزره محبت ایلش ایسه انی هر کز
 فراموش ایلر و اگر بر کسه هم حق تعالی به وهم دینالقدن نسنه به محبت ایلرم دیر سه نظر اولور و قننسن
 زیاده ذکر ایدر سه محبت اکا حکم اولور و بر کله اول کوکاده چوق و ذکر را و انان طرفل محبتی غالب کاشدر
 حال بوکیم غالب مغلوبی یوما فیوما محو ایدر اولمشدر و اما علامت رابعه بودر که محب مولی انک کلام قدیمه
 تعظیم ایدوب انبیا و اولیاسنه و دوستلرینه رعایت ایدر سه بلکه جله مخلوقاتنه محبت و شفقت ایدوب رفیق
 و مدارات ایلد ملایم سوبلر پس هر کیمکه محبة الله مرتبه سته وصول بولمشدر اندن کبر و حسد و بغض و عداوت
 و کین و کدورت و عجب و انانیت افکاری دفع و رفع اولمشدر و اول جمیع موجوداته عبرت و حکمتله نظر ایلیمه
 جله بی دوست اتخاذ ایدوب هر کس ایلد الفت قیلشدر و اما علامت خامسه بودر که محبت مولی ناسدن عزات
 اختیار ایدوب ایلد منتظر و مشتاق اولور تا کیم عوایق و علایق دنیا کوکلدن منقطع اولوب محبوب قدیم
 بی نیاز نیجه فنا و نیاز ایلیمه نه کیم حق تعالی حضرت داود علیه السلامه بیورمشدر که یاد او اولکسه یلان
 سوبلر که بکا محبت دعواسن ایلر حال بوکیم اول کیمه لده نام اولوب بندن غافل قالمز و بر کله دوست
 دوستک دیدر سه طالب و صحبتنه راغب اولمزی بی خوش کیمکه استر سه بولور و بر کله ایلد مالوف اولیمه
 هیچ نسنه ایلد مأنوس اولمزالا و بنسز قراری قالمز و اما علامت سادسه بودر که محب مولایه عبادت اسان کاور

و شوق و ذوق ایل خدمتده اولور بلکه عبادتی روحی غدایی بولور و اندن نیجه لذت ایلور و اما علامت سیاهی بود که محبة الله مرتبه سن بولان حق تعالی نیک دوستلرینه حب فی الله ایل محبت ایدوب انلری کند و به دوست اتخاذ ایدور و انک اعدا سن کند و به دشمن بیلوب انلره دشمنی سترو حالم ایل معامله ایدور (شعر) محب الله لا تأزیه دار و لایاوی مکار فیه عار * و لایتم فی الدنیا برزق * و بکوره ان بکون له عسار * و محب مولاناک اوج کرامتی وارد که بری دریا کی سخاوتند و بری کونش کی شفقند و بری تراب کی تواضعند و بری که منع کرم وجود محبت در بلکه اصل خلقت وجود محبت در و محبت مولاناک دشمنی تناسلی اوج تمامد و کثرت صیام و کثرت قیام و قلت کلام در اما حقیقت محبت نامه ترک محالسه عامه در محب صادق بدنی و حشید رو قلبی عرشیدر و طبیعتی را حایدر و همی ربانیه روسیای نور ایدر

کوکل عشق کده ناپروا درای دوست	سنی سوسنک عجب سودا درای دوست
عدوبیلز بومعنا بی که دائم	دل عاشق سکامأ وادر ای دوست
* جهانم ارزوایلر خوئی	جهان پر شور و پر غوغا درای دوست
ایکیکلک پرده سی رفع اولدی دلدن	دو عالم دن کوکل یکتادرای دوست
چو کلز خاطره بروای اغیار	کوکل شوریده و شیدادرای دوست
اگر چه رتبه عقل اولدی عالی	مقام عشق هم اعلادر ای دوست
جهان لذتلرن بولدم چو حلوا	ولی عشق کی احلادر ای دوست
شئونک میراید در عالمده اول جان	که چشمی عشق ایله بینادرای دوست
چوسنسن اول اخر سر و ظاهر	بو حق هیچ و ناپیدادرای دوست

نوع سابع * محبت مولاناک = و کاهه ظهور و جولان بیدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیشلدر که انسانک قلمبنده ظهور و محبت سببی احسان اولدنی اندن در که انسان افتقار و احتیاج اوزره خلق اولمشدر اما دین امورنده انسانک علمایه احتیاجی بودر که انی ظلمات جهالتدن و کدورات غفلتدن تخلص ایدوب اکادین و ایمانی و ادب و ارکانی و شریعت غرایبی تعلیم و تفهیم ایدر و انک اولیایه احتیاجی بودر که اکاداب و ارکان طریقتی و احوال و مقامات حقیقتی بیان و عیان ایدر و نفس اماره نیک اوصاف ذمیعه سی نفس مرضیه نیک اخلاق جمیده سنه تبدیل اولمشنک سبیلرن بیلدیر و دنیانک فنان و اکامجیتن خطاسن میان ایدر و انی معرفه الله و محبة الله طریقه الوب کیده رودار بقانک ذوق و صفاسن و حضور مولاناک انس و لقاسن اکادار انلر ایدر و ب دنیان عوق و اخرته شوق ایدر و بس بوسیدندر که هر شاگرد استادینه و هر مرید مرشدینه میل و محبت ایدر و در و رضا رنجبه کیدر و ر و اما دین امورنده انسانک هر کسه احتیاجی چوقدر که انک حد و حسابی بوقدر و تلاش و اتمک حاصل اولوب دهانه داخل اولنجیه دلک هیچ بیلور میسنکه قاج خدمتکارک خدمتیه حصوله کوب سکا غدا اولور و الحاصل انسانک اطعمه و الیسه دهه و مسکن و تزوجده صنعتلرک جمله سنه احتیاجی حکمتله بیلنشدنر ته کیم الانسان مدنی بالطبع دینلشدنر بلکه ریا و مطر و شمس و قمر و ارض و سمایه بیله محتاج بولنشدنر پس ای طالب محبة الله بصرا فکار ایل بر نظر قیل که اگر سکار کسه ایکی درهم و برسه یا بر لباس کیدر و یا بر کون بر خدمتک کورسه عمرک اولد قجه سن اکامحبت ایدوب هر ذکرا و لند قجه خیر دعا و نالیدر سن حال بو کیم انک احسان و خدمتی سنه حق تعالی انک ارادت و قدرتیله وجوده کلمشدر کل ایدی بر کره انصاف ایل که سکار بر نفعده انواع نعمتلر احسان ایدوب جمیع مصالحی سن طلب ایدر دن مقام کورب جمله جواب کی خیر بوق ایمن فنانلیدن ربکه و سن اندن اعراض ایدوب اکا عصیان اوزره ایکن نه رزق کی کسب یوب عیوب کی سترایدن دوستک اعنی جهانی خلق ایدوب جمیع امورک تقدیر و تدبیر ایدر رب العالمین حاضر قلبیه نیچون داندل و جانکاه میل و محبت و خضوع و تذلل ایلز سن و هر دم لسانکله اکا حمد و شکر و مدح و ثناء و یاز سن و باش و جانکی و جمله واریکی انک محبتنه خدا یاز سن هیچ لایق و سزا میدر که انک بی دریغ احسانلر نه و بی نه ایله نه متلر نه مستغرق ایکن نه انک لطف و رحمتله

و کرم لک غیریدن بیلور سن و میل و محبتله مدح و ثنای اول کریم و ستارک غیردسنه قیلور سن اگر چه هر کوکله محبة الله موجود اولدنی مقرر در لکن آتش حقهماق طاشنده پنهان اولدنی کی محبة الله کوکالده پنهان و مضمردر پس اگر سن بولاد شوق و طلب ذکر الله ایل حیر قلبیکه ضرب ایدر سن اندن آتش لظا هر اولور و درونک انلره نور و ضیا بولور و اول نیران ایل انده بولنن بغض و عداوت خس و خاری و قد و حسد غباری و کبر و انانیت باری یا نوب محو اولور و جمیع کدورات نفسانیه کیدوب قلبک صافی قانور و حضور و انس ایل تجلیاته لیاقت بولور و اگر بر مدت غفلت ایدوب مداومت ذکر حقدن اعراض ایدر سن دلدن مضمرا اولان نار محبت همان رماد ایل مستورا اولان جرات امثالی طول مکث ایل منطقی اولور و دهه قلبک ظلمات شهوائیه و کدورات نفسانیه ایل طولوب انوار تجلیات حقدن محروم اولوب متحیر قانور زیرا که ذکر الله محروم حب الهیدر و مهیج شوق نامتناهیدر اما اهل محبتنک شوقن و اهل عشقن ذوقن زیاده قیامی ایچون حکمت اولیایه معین و قوتدر و انلرک قبی ولدی نه شیر حکمتدر اهل محبتدن بر بصیرت صاحبنک بصری اعنی اولوب سبیلدن سوال اولدند قده جواب ایتمشدر که بو عی بصیر مقتضای غیرت حقدر که خلقه نظر دن بی منع ایتمشدنر زیرا که محبوب استر که محب اغیار ایل یا ر اولوب هر دمده برتر دله بی صبر و قرار اوله استر که غبار اغیار دن قلبی صافی اولوب علی الدوام اینده دیدار اوله (نظم)

ای کوکل سن اوله کند کدن جدا	فارغ اول کسون سکا عشق خدا	عشق در بارانمه غیری اختیار
اندن اوز که کیمسه دن کلز وفا	یا اولور یا ایریلور یا ترک ایدر	هر کیم اندن غیری یا اولدی سکا
زند قیاینده دوست اول عشق در	کیم کاور هر قلبه اندن بر مفا	هر غمک غمخواری در اول یار غار
هم سناکه بیلدر خوش دایما	ختم عمر کده چوناچار اوله سن	هپ سکا بیکانه در اول اشنا
شفقت ایلر عشق اودم در چکمه غم	کل بکا اهلا و سهلا می حبا	بن سکا دوستم از لدن بر قرار
نفس ایل بیکانه اولدک سن بکا	جسمی ترک ایل بو خاک کی خاکه ویر	یا کسن حق روان کل اصل سکا

نوع سابع * محبت مولاناک تعریف و حقیقت بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیشلدر که حق تعالی محبتی خزان وجوده مفتاح ایدوب دقایق کنوز وجودی سکامن غیبتدن انکله اظهار ایتمشدنر و اسرار اظهار ای احبت ان اعرف قوالیه افتتاح ایدوب عرفان ایچون تعبیله عوالم ظلمات و انوار و ارا ایتمشدنر پس محبت لب لباب حقیقه قدر و نه سبایت مقاصد اهل معرفتدر و انک مقالات و مقاماتی نهایت سزدر و بحجاب آیاتی حد و حساب سزدر و غرایب حالاتی نهایت سزدر زیرا که محبت بدایت رتبه ابدادر و نه سبایت اجناس و انوادر و محبتله جمیع وجودک کمالی و برک در و انکله هر مراده سی اولوب ایرلشدنر و شعر * حقیقه الحب لا تجلی لقاعدها) واستشع الوجوه و التعرف بالقلیل (لا یعرف الشمس الا من یشاهد ها) لکمه تعریفه فانی عین تضایل محبت بر حقیقه قدر که انی صاحبندن غیری کسه بیلز و طالبلندن غیری انکله کسه متصف اولمز و اندن سوال ایدن انی تحصیل ایدر سه و والدن معطل قانور و کر تحصیل ایدر بیادیه محالی طلبده سی ایتمش اولور زیرا که وجدانیات اولان معانی حد و دور سوم ایل بیلنر و ماهیتلری عقول و فهموم ایل بیلنر (شعر) تعالی العشق عن هم الرجال * وعن وصف الفراق والوصال * منی ما جل شی فی الخیال * یجمل عن الاحاطة والمثال محبت لسان ایل تقریر و بیان ایل تعریف اولمز زیرا که اول حق تعالی انک بیلنشدنر محبت بر سر و در کسه چکمشدر محبت بر صفت سرمدیه و بر عنایت از لیه در که کتاب و ایمان انکله بیلنشدنر محبت بر سر و در کسه مدرکنک کمالی اولان ذلت حضورنی تصورله کوکله حاصل اولور و بو تعریف حقیقت حسیله دکادر بلکه اسم ایل در زیرا که سرور بر امر و جدانیدر که انک حقیقتی بیلنر و بر تقریب ایل تعریف اولمز محبت حقیقه قدره بر امر ذوق و بر نور شوقیدر که واحد حقیقتنک ذاتیله ادراکندن ایمان ایدر زیرا که اول بغایت جمیل و محب جمال در و غایت جمال ایل نه نهایت کمالدر چونکه مدرک اکل اولد قجه ادراکی اقوی اولور و محبتی احلا و اصفا اولوب کمال قوت بولور پس محبت خالص اولمز الا که انده اولور و انی صافی بولمز الا که صاحب لولال بولمز بیلور اما امر اتب سائرده تعدد و تکثر ایاتی حسیله و تفرق و تغیر امکانی سبیلله محبتنه حزن و غم و درد و الم شایب

اولر پس محبت ابتهاج صرف و سرور محض اولیوب سز و کدر له عز و ج و خوف و خطر له مخلوط اولور (شعر)
 و مافی الخلق اشقی من محب * وان وجد الهوى - المذاق * تراه با کفای کل - حین * مخافة فرقة اولاش تباقی
 فیبکی ان نای شوق الیه * و یبکی ان دنا خوف الفراق * محبتک منشای حضرت احدیت در تنه کیم عدوتک
 منشای کثرت و ضد بتدریج و نور و حدتک ا کوانه سربانی قدر اعیان جهانده محبت ظهور ایدر پس اول
 نقطه اولایه انسب و اول حضرت علیایه اقرب اولورده محبت اکثر و اتوی اولور و اندن ا بعد و اسفل اولورده
 محبت اقل و اضعف و اولورده کیم حق تعالی * ولكن الله الف بینهم * پیور و اهل قریک محبتی کثرت
 طیور مشدر و اهل بعدک محبتی اقل اولدیغندن حق تعالی انله * بعضکم لبعض عدو * پیور مشدر محبت
 بر شریک الدر که انکه آخیر طایفی بالدر و محبت بر اکسر عظیمدر که انکه مس و آهن زور و سیدر محبت
 بر دوا در که انکه هر علت شفا بولور و محبت بر جلا در که انکه هر کدر صافی اولور و محبت بر شریکدر که انکه
 هر مرض فکندر و محبت بر جلا در که انکه هر قهر مر جندر و محبت بر جاندر که انکه هر ده زنده اولور و محبت
 بر سلطاندر که انکه شاه بشده اولور و محبت نتیجه معرفت در و وسیله قرب حضرت در محبت بر سروردر که انکه
 هر محنت حضور در محبت بر صفا در که انکه هر جفا عین وفادر و محبت بر نوردر که انکه دیور حوردر (نظم)

الای عشق بی پر را	که من من مقصد اقصا	که من من احسن الحسنى	هم اولدک عاشق شیدا
عجب حسن ایچره یکتاسن	عجب موزون و رعنائسن	عجب ماه دلاراسن	زهی بیکتای بی همنا
جمالک وصفی هر دم	نه وجهیله که سولرسن	قو ذرات ایدر له هم	که آما و صدقا
سنگ ذاتک که دایمدر	دمکه جله قائمدر	کرانسان کریم ایدر	با کرا عالا اگر ادنا
مضارع ماضی و حالسن	دخی تفصیل و اجالسن	شه بر لطف و اجلالسن	دمکدر عرو و نقا
جهاندر حسنکه حیران	که من من جله به جانان	زهی محسن زهی احسان	زهی مهر ججهان ارا
اوجانکیم شوقه مائلدر	دو کتیز ذوقه نائلدر	سکاحقی که واصلدر	نه حاجت قصه فردا

نوع نامن * محبت مولانک اسمان بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که محبت لازمه
 وحدت اولشدر انکچون اول بو کثرته منافی کیشدر بیت (الواحد الفرد حق کیف یقسم) والواجب الحق صدقا
 کیف یعدم * پس حقیقتده محبت قسمت قبول قیلز و انک حقیقی خلقه صافی اولز بلکه ظهور و خفا سیله
 شدت و ضعف بولور و صفا و کدر تده احوالی مختلف اولور و تعدد مظاهر له اول متعدد اولور و تفاوت مشاعر
 و مناظر دن ا کافاوت کاورته کیم ماه به طبی رنگ انامی لولله متلون اولدقه نیجه اقسامه منقسم اولور
 یا خود معر و مجرا سنده مختلط و مجاور یله تغیر بولده قد و مذاق و مشام ایله حالی مختلف اولور و حال بو کیم اول
 صوحداتنده حقیقت واحد در کذلک محبت واحد عالم کثرته اعیان مختلفه به ساری اولدقه نیجه
 قسامه منقسم و در مظاهره منوعه ظهور بولده مظاهری حسیله و صفتی مختلف اولور و حال بو کیم لازمه
 وحدت اولان محبت حد ذاتده حقیقت واحد در تنه کیم ماه صافی اضافت و اقتدن مطلق و سلیم ایلدقه
 کندی لطافت و نظافت اصلیه می اوزره بولنر کذلک محبة الهیه کندی منشأ اصلیه سندن غیر موضعده
 محض و خاص بولنر و انک حوضی منبعه خوض و غوص اولور و اول مشرب عذیک شاربلی عباد خواص
 مقربیندر که انلر بچرو و حدتده غریق و مجر در در و انا نعلری تعیناتندن منسلکدر و حق تعالی انک حضور
 و انشده منقسمدر و انک جلال جالندن منقسمدر و انلر نعلر نعلر انک سیله دایمدر و انک ذات پاکیه
 ایداقامدر و وصفات پاکیه متصفدر و انک محبتله انی محب و مؤتلفدر و انک قیابی فحشه کیدر و عین
 کافور اولان شرابی صفتندن شرب ایدر و عین نسیم و برد و لذت بقین ایدر و فرج بولور و راقی مبین محفلنه ترقی
 ایدوب در جات رفیعیه به نازل اولور و بولنر له ماعداسی اولان ابرار و اخیار اول مشرب عذب صافیدن اقلده
 قالور زیرا که انلر کندی کاماتده انجق زنجیلله مزوج اولان عین سلیمان بولور و پس شراب صافی
 محبت ذاتیه درو شراب عتج محبت صفاتی در اما ابرار انکچون شراب مزوج ایله قلوب انجق اندن حفا لشدر
 زیرا که انلر کرچه صفتلری ملا سندن مجر داولشدر و کندی نفسلندن نعلری جلا بین رفیع و ازاله قیلشدر

لکن انلر کندی اعیان له منظم اولیوب ارکانی قواعدن تخرب قیاموب کندی تعینات و بقایا الیه محبت
 قامت لدر زیرا که بوقیهات انلر ذنوب مقاماتی بولمشدر تنه کیم * وجود ذنب لایقاس به ذنب دیناشدر
 پس ابرار انجق حضرت واحدیتده مراتب اسمایه کیدر و محبت و عظم و کبریائی استارنک و راستدن
 مشاهده ایدر و هنوز انلر قنای محض ایله بحر احدیتده طالمشدر لدر و کدورات خوف و حزن ندن خلاص
 بولمشدر لدر تنه کیم انلر پر زانی کثرت اوه اف ایله مکدر قیاشلدر و کذلک کندی مشرب لدر مزج ساقی صفت
 عدله مکدر بولمشدر اما شراب مزوج یک مادونی عباد و زده ادا اولان اهل تقوی به مناسب مشرب کلشدر
 زیرا که محبت مزوج نهک مادونی اندن زیاد مکدر اولمشدر پس محبت خالصه ذاتیه زبده صافیله مثالی بیلشدر
 و محبت مزوج صفتیه ابنه مشابه بولمشدر و محبت متکدره انعالیه دوع بی فروغه نظیره قیاشلدر و بولشدر
 افعال اصحاب امال اولان عباد و زده اختصاص اولمشدر زیرا که انلر افعال الله متوصل بولمشدر و بولشدر
 اضعاف و ادنائی محبت اثار اعتبار و عد اولمشدر و انلر ای دنیا انجق ای بولمشدر و محبت اثار اهل دنیایه
 مخصوص اولوب انکه قالمشدر پس اول محبت خاصه علیه بولشدر ضعیفه ذاتیه ده اجر ای شجره صومثالی
 بیلشدر و حال بو کیم صوانده پنهان اولدیغندن صافی قالمیوب مکدر بولمشدر پس بولشدر صور حسیله
 و اشکال حسیله و البسه قاهرده و اطعمه نقیه و دوفوا که لذتده و ثار عز زنده و اطوار غریبه ده
 و صنوعات عجیبه ده محبوب القلوب اولان اول محبة ذاتیه صانع کیدر ایکن اهل محبت اثار اول مؤثر دن
 غفل اولوب کثرت صورته وحدت معنادن زاهد قالدقیر چون بیاض که محبت ایلدکاری کیدر (بیت)
 دلی کو عاشق خوبان دلجوست * اگر داند و کر نه عاشق اومت * پس بوم مقامده محبتک اقسای درده مختصر
 قیاشلدر بری محبت ذات و بری محبت صفات و بری محبت افعال و بری محبت اثار اعتبار اولمشدر (نظم)

ای عشق وی جان جهان	ای مبتداوی منتها	ای رستخیزنا کههان	وی رحمت بی انتها
ای رشک ماه و شتری	بزدن نه انسن چون پری	ویردم دل و جان و سری	بن هم سکا قربان شها
کاهی طربسن که تعب	که نور اولور سن که اهب	منسن عجب اندر عجب	حیران سکا اهل التها
ای طالب انوار جان	سیر ایله سن که سار جان	اول بلبیل کازار جان	قیل قلبکی غمدن رها
عالم چو کوه طوردر	ذره بذره نوردر	اعمان اول مستوردر	عبر تله سن سیر ایله ها
هر دم کاور جانندن ندا	کیم نملکندن اول جدا	(نوع اول همان قالسون خدا) مهر که پر نور اول مها	
حق کو کلدن دیله سن	کیم علم عشقی بیله سن	اکلی ازایت شریله سن	اولک دخی پراشتها

نوع نامن * محبت مولانک اسمان بیلدر (ای عزیز) معلوم اولد و انکه اهل الله دیمشدر که اسمای محبت
 کندی مراتبی حسب رتبه مختلف اولور و محبتک اسمای اثار ندن بد اولدقه اول مرتبه ده اکارادت تسمیه
 ایدر و بوارادت قربنده کمال اولان کسه به اطاعت و تحبیل و انک اخلاقیه تحفاقله کاتقیرده رغبت صادقه در
 تنه کیم حق تعالی حدیث قدسیده * لا یرال العبد یقرب الی بالذواقل - حتی احبته فکنت له سمعاً و بصر
 وید اوه وید ایچور مشدر و بوارادت علامتی اول کسه نلر امارات و مرضاتنی بیج هم تله طالب ایتمکدر
 تا کیم کندی نلر اندن غیر بر فکری اولایه و انلر رادندن غیر پرار زوسی قائمیه تنه کیم دینلشدر (بیت) اید
 وصاله ویرید هجری * قاترک ما اید ما اید و بوارادتک ظهوری بر ادا اولان کسه نلر شهادت ادا اولدقه بیله
 اولور و اول ادرک استعداد اقتضا سنجیه بوانور بعد محبتک اسمی شوق اولور و شوق ایسه روحک وصلندن
 یکا حرکت ایدوب کیمیدر و کندوبه محبوبی وصالندن ممکن اولانی و مرغوبی جالندن - ظن توفیر قیلا فی
 - من بعلوندن ظاهره کتوره کانه تکمیل ایدر بعد محبتک اسمی توقان اولور که اول شونک کالیدر تنه کیم
 شوق ارادتک کالیدر بعد اسمی نزاع اولور که اول سلطان محبتک قرار و و قوت و قدرت بولسیدر
 و حسن محبوبک چنده شدت ظهور ندن و کولاده لسان ایدن و جهمی نور ندن زمام صبر و اختیار ی جذب
 ایدوب المسیدر بعد اسمی صیبات اولور و اول قوت اصطبار قالمیوب اضطرابله حقیقیه منصب اولدقه که انک
 جالندن غیر بسنه میل و رغبت قیاس و طالع بندن لوم و تعمیر ایله منجز اولور صیبات نزعک کالیدر تنه کیم

دینشدر (شعر) والله ما غیرتی بعدک الغیر * ولا ملوت ولا لی عنک مصطبر * ولا نظرت الی شیء ستر به *
الا الیک فانت السمع والبصر * بعده اسمی هو اولوب اول محبوبک باینده معنک اولوب قامت قیله در وائل
حدین حسنی لذتده حسندن ذاهل اولده دریده اسمی مودت اولور که اول قرب محبوبه واصل وفائده محبت نائل
ولدوده شدت اتصاله حرارت شوق امتزاج بولدوده و برودت وصل اعتدال اوزره قالدوده حاصلدر پس
غائله انقطاع عندن و نائرة شوقک التباع عندن امین اوله من زیرا که انک اتصالی عدم اتحادی مشعر در پس قریب
اولور که الم بعداده واقع اولور و بومودتک علامتی کندی تدبیری محبوبیه و بر مکدر و مودوده و واقف اولوب
حضورینه ابر مکدر بعده اسمی خلت اولور که اول بقیه انایتله اولان محبت ذاتیه در و بو خلت اول مودتک
استحکامندن حاصل اولوب محبت خالصه به واصل قیله در لکن اثینیتی مشعر بولشدر زیرا که تمثال وحدت
هینیه تک غیر سی بولشدر پس ایکی تمثال بر دکل ایکی عدا و انش در تنه کیم دینشدر * بیت * قد تمثال
مسکک الروح معی * ولذا اسمی الخلیل خلیلا * بعده محبت صافی اولور که نه انایت ونه اثینیت قالب پس محبت
خالصه خلدن اعلی و مادودتن اصف اولور تنه کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم خلیل الله
علیه السلام حضرت لربنک منزله سنه یتوب اندن قابه قوسینه ارتقا ایدوب مقام او اذ نایه کشدر زیرا که
خلیل الله علیه السلام صفات باریه اکانوسل ایدوب علمه بحالی حبسی عن سوالی دینشدر و حضرت حبیب
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم صفات ایله قالبیوب ذات باله ایله طور مشدر تنه کیم * حبسی الله ونعم الوکیل
میور شد در پس وقتا که محبت صافی اولوب صاحبینک حالی یلانورا کامقه تسمیه اولور پس مقه محبت صافیه
صاحبینک حالدر که کامقام اولمشدر و مبدائی مشاهده بی هنوز یولمشدر وقتا که محبت خالصه ذاتیه
مستمر اولوب تمکن و دوام و استقامت بولور و محبت نه عینی ونه اثری فالور اندن رسم انتفا اولوب خبر منقطع
اولور بجز محبت طغیان ایدوب اتده اولندر که جله سی محو و فنا بولور اول زمان محبتک اسمی عشق اولور و اول محب
رق ایکن ازاد اولور زیرا که رق ملکیت لوح انایتده هر قومدر و رسم عبودیت بقای بقیتده هر سومدر وقتا که
انایت هر نفع اولوب فنا بولور غایم اضافات اولدمده منشوق و مستغنی اولور پس عبدالله تعینی محق اولدیغندن
محبت حق کندی ذاتده فالور (بیت) العشق اکبران بکون لغیره * واجل ان بهزی الیه تشارک (نظم)

عشق کدر ایدن تربیه اعیان جهانی
عشق که همیشه بولور اشیا بوجودی
عشق دوشوروب سله موج ایله باغله
عشق که یانوب قانی اولان بولدی بقای
عشق کدر اولان عاشق و معشوق و محبت
چون شاعر اجسامه طور باده ارواح
برنی که عاقل و ساین استخر اصلا

[illegible]

محبوبك فراقنى مقتضيد زيرا كه محبوبك محبوبي محبتدخى محبوبيد حال بوكيم وصال ايله فراق برى برته
متباين و متنافيد و خواص محبتدندركه محب محبوبينى ايكي جهاننه ترجيح ايدوب كندى نفسندن اعلا
يلور والا محبت صادق ي بولموش اولور و كتمان محبتدن امتناع ايدوب افشا قيلور والا محبت كا غالب
كلش اولور ته كيم دينلشدركه (بيت) فاش ميگوييم واز گفته خود دلشادم * بنده عشقم واز هر د و جهان
آزادم * و خواص محبتدندركه اول تمام اولوب كان بولمده انفساي قبولندن امتناع ايدور ته كيم دينلشدركه
(بيت) سهر العيون لغير وجهك باطل * و بكاهن لغير حبك ضايع * و خواص محبتدندركه محبتك غير بسى
حبيبه مناجات ايدوب واصل اولمقدن كا غيرت كاور پس انك بساط انس و محبتى اوزره خدمتمنده اندن يكا
سابق اول محب اولور و خواص محبتدندركه محب محبوب ايچون ملامت اولندچه قلند ايلر زيرا كه اتى لوم
ايدنلر كا عليه ايدوب محبوبك اسمن سويلور و خواص محبتدندركه محب محبوبك عزتچون تذلل ايدر و كندى
مطلوبى امتناعنده تحمل ايدر و خواص محبتدندركه محب محبوبك ذكرو فكرندن فتور ايتور و عطاياسيله
منسلى اولوب حضورندن ايراعه كتمزته كيم ديمشدر (بيت) عشق بول عشق ايله اول عشق ايله طول
اى حق * هر شيك واريدنى بولمده بلر عشقه بدل * و خواص محبتدندركه محبت هر عيسى يسير و هر قيسى جميل
ايدور ته كيم دينلشدركه (بيت) از محبت نار نوري ميشود * از محبت ديو حوري ميشود * و خواص محبتدندركه
اول جفا و ايد ايله ناقص و متغير اولور و عطا ايله از ياد و كبريت بوازته كيم دينلشدركه (بيت) * هوايى له فرض
تعطف ام جفا * و مشربه عذب تكدرام صفا * و خواص محبتدندركه محب محبوبى مدح و ثناده تركه تكلف
ايدور و خطاب و دعاده شرائط و ادبى اسقاط ايدركيدور و خواص محبتدندركه محب صادق سماع ذكر
حبيب ايله اهترزاز ايدور و انك اسمنه قريب اولان الفاظ ايله ييله التذاذ ايدور و خواص محبتدندركه محب اولان
صفات محبوب ايله متصف اولور و كامنسوب اولان نسنه لردن فرح و سرور بولور زيرا كه محبتك كليتى محبوبك
كليتته مطابق كاور پس محبتك قيايى محبوب ايله اولمده كندى اوصافنى خلق ايله ييلور و خواص محبتدندركه
محب محبوبك جفا سندن ينه كا التجا ايدور زيرا كه اول كندوبه اندن اشفق و ارحم كسه بي ييلاز و كندى عندنده
اندن احب و اكرم كسه اولمزانچون اندن ينه كا كيدور ته كيم حضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه
وسلم كندى دعاستده * اللهم انى اعوذ برضالك من مخطئك و بمعافاتك من عقوبتك و اعوذ بك منك لاجسى
مناء عليك انت كما انيت على نفسك * خطاييله محبوسنه مناجات ايلشدركه نقل اولنشدركه برادم كندى و لدنى
تا ديب ايچون ضرب ايلد كده مكاتدن قاچوب و لدنى قوجاغنه قعود ايلشدركه و كريان و نالان پدرنه الامان
ديوب كور كنه سويلشدركه ايدور دينا باشمه طار اولشدركه و سندن سكا قاچدم مرث سكا قالمشدر زيرا كه
سندن يكا محبت ايدن و بن هم سكا محب ديد كده پدرى كا مرحت قيلشدركه و خواص محبتدندركه اول محبى
دعواي معانيدن تحليه ايدور زيرا كه محبت حق سابق اشيايى تجريد ايدوب دقايق معنائى توضيح ايدور و خواص
محبتدندركه كه محب محبوبه كال محبتندن و قدرنى تعظيمندن اندن اولان حظنى و كا اولان احتياجنى
اوندر كيدور ته كيم دينلشدركه (بيت)

لیست حظوظی منکتم حوایی
مرحبا ای عشق باقی مرچبا
کل صالین کو کلمده ای جان جهان
امسان دلدہ ماهہ من تمام
اول اخر یار غار من مدام
میتدای جلہ اشیایہ روان
سندن اولدی خار کل ہم خال زر
واصل ایلرسن قولی مولاسنه
خلقدن ییکاته اولمش عاشقه
حق حقندن غافل اولرسن مدام

نوع نانی عشر * محبت ذاتی بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که محبت ذاتیه برکونشدر که اول حقایق اشیا به اشراق ایدوب نور باش اولمشدر و اجزای جهان اول نور الیه طولوب وجوده کلشدر و اطوار اعیان انک ضیایه ظاهر اولمشدر و اشکال اکوان انک شعاعیه زینت بولمشدر نه کیم دیشدر * شعر * شمس المحبة فی الحقائق اشرف * بصاها فتظاها لایمان * ظاهر الوجود بنورها قنلا * لات * انواره فتشعشع الامکان * وبها الجمال بد الشکل مکنون * فی ذاته قنن الاکوان * تحقیقه اجمال مطلق ذات احدیه مخصوص و ملازم در و حب طاق ایچون وجود حقایق بالضروره لازم در پس حقایق اشیا به جمال مطلقدن توزیع اولنوب هر بری کندی حظ فایقن آلمشدر اکن کمال جمالی قبول ایتمکدن عانی امکان الیه محجب فالمشدر و هر حقیقت انحق کندی نصیبندن مشاهده ایلد یکنه عاشق اولمشدر پس بواعتبار الیه هر حقیقت کندی حبیبکن عینی بولمشدر اگر شهودی هویت مطلقه حبیبیتدن اولدیه وانی تعین واضافتدن مجرد بولدیه اول عاشق موحد صادق بولمشدر و اگر کندی هویت الیه محجب اولوب اول جمالی تعین واضافت حبیبیتدن مشاهده قیلدیه اول غافل مشرک مایق بولمشدر زیرا که اول حقیقت اولکی اعتبار الیه جمال حقدر که ذاتی ذاتیه کوروب محبت ذاتیه سیله کندی ذاته عاشق اولمشدر و ابکنی اعتبار الیه خیال مخلوقدر که عینی عین الیه کوروب محب صفاتیه سنده کندی نفسه عاشق اولمشدر اما اولکی محب کندی عیننه عین فنا الیه باقوب حبیبیتدن محبت وولا بولمشدر و اما ابکنی محب کندی نفسه عین بقا الیه باقوب حبیبی قیوسندن عداوت و بغض الیه مطرود اولمشدر و بومقامه حجاب انانیت حجاب ایدر ابلیس اناخیر منه و فرعون انار یکم الاعلی دیدکاری حجاب ایدر کیدر و اهل قریب افرادندن هر کیمکه محبتده تعینندن مجرد اولور انک خالی سرا و ضراره تفاوت قیلز و محبتی بلا و نه ماده متغیر اولمز * شعر * هجرت الخلق طرافی هوا کا * وایتت الاعمال لکی ارا کا * فلو قطعتنی فی الحب اربا * لما حن الفؤاد الی سوا کا * و بو محبت ذاتیه ده متحاب اولنلر ذوات و حقایق الیه صادقدر و ارواح و اعیان الیه عاشقدر و بونلر بری برلرینک اذیتلرندن متأذی اولمز و جانیلرنده بری برین معاقبه ایلد مؤاخذه قیلز و کورکاری خوشلغندن مرارت صبری بیلز و محبتلری بری برینک ذاته اولدیغندن بری برینک وجود و صفاتدن و افعال و عاداتدن دخی راضی اولوب بری برینک قصورینه باخزلز زیرا که اصالتده ذاتی نورانی و حقیقتی صافی اولدیغندن بعض اعالیه مباشرتله اول حلاله عارض اولان ظلمت و حادث اولان کدورت اول محبوبه ضرر و برمز اول صبغت الیه که بو محبوب انکه متصبع اولمشدر و اول طهارت ازلیه که بو مطلوب انکه تطهر قیلشدر اول صبغت و اول طهارت انک ذاتی الوان حاجیه الیه تصیفندن مانعدر و حقیقتی اکوان حادثه الیه تکدردن حافظدر پس اول جمع ظلماته مصادف کلامده متغیر اولمز و جله کدورات الیه محتلط اولسه ده اکا کدورت کلز و انواع قاذورات الیه ملاقات ایلسه ده متدنس اولمز دریا کیمی نئی ارجاس ایدوب طهارتی اوزره اولور و دفع اخبارات ایدوب نظافتی اوزره قالوره شعره هم الاصفیاء الخالصون ذواتهم * مقدسه عن ان یغیرها الاذی * حقایقهم طابت سیرا برهم صفت فصارت بحارا لا یکندهم القذی

هر کوکل اکنجه می سن ای نیکار	مرحبا ای عشق پاک ای بار غار
هوب سنک دستکده در تدبیر کار	عقل کسن جاننه جانسن ای پدر
عالمی شوقکله قیلدک بی قرار	جان عالمسن دخی عین عیان
سن سکالامده سن معشوق و یار	حسن معشوق و غم عاشقسن
زلف و روینک عکسیدر لیل و نهار	روز و شب سندن بولور نور و ظلام
رونی عالمسن ای باغ و بهار	باغبان دلسن ای ساقی مدام
حسن و احسانکله بولدک اشتیاق	جان کستانی سن ای بحر حیات
عطر جان و دلسن ای مشک تبار	عالمی مست ایش خوش دملرک
غوث علوی سنن ای یوسف عذار	بولدی حق دلده تنه صاحبک

نوع نانی عشر * محبت صفاتی بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که حضرت یزدان برکنج پنهان ایکن کندی جلال و جمالی تجلیات الیه اظهار کالنی مراد و محبت ایلد که حضرت احدیتدن حضرت واحدیه تنزل ایدوب صفات علیه سی برافعیله کندی وجه پاکن مترا بیلشدر تا کیم محبتات و جهمی جمیع کاتانی محو و افنا قیلسون و هیچ برکسه خیر و شرن فرق ایتمز اولسون چون تکثر صفات اقتضایه اعمادخی کثرت بولمشدر و نه منیات و اعتبارات اعداد نیجه وجود هم متعدد اولمشدر پس تأثیرات و افعال اختلافیه مظاهر و ظلال وجوده کلشدر و تکثر استمرار ایدوب تأثیر و تأثر ظاهر اولمشدر و احباب و تحجب منتشر اولوب تسبیب و تسبب اعتبار بولمشدر و خالقیت و مخلوقیت متخالف اولوب عاشقیت و معشوقیت متباین اولمشدر و هر مقتدر کندی فقر و فاقه می شد ایدنه عاشق اولوب طلمبنده و مع و طاقنه ایرمشدر و برکسه عاشق اولمز الا که معشوقی جمالندن طایوب بیلد یکنه اولور و نه مشاهده ایلد مزا الا که معروفی کالندن حصولی اکن اولنی کوره بیلور و هر کسک استعدادی مرآت حق اولور و جمال مطلقدن انده کور و غمز الا که کندی تعینی قید ایلد یکی جمالی کورر (و مافدر و الله حق قدره) نظم کریمی بومعنائی مؤید اولور زیرا که هر عارف کندی طورنده متعصر فالور و بیلز الا که کندی اینه سنده کندی و به تجلی ایدن و جهمی بیلور و جمیع اعمادن اول کندی و بی تریه ایدن اسعد عاشق اولور و فرقت عندنده مشاق اولمز الا که اول وجهک حسن و جمالی آرزو سنده فالور و قننا که اول کندی هر یسی اولان وجه مفیدی مشاهده اولور انک وصالی تمام اولوب شوق و کالی نهایت بولور و بو محبت اربابی عوما کندی مشاهده لریه مقید اولمشدر و بونلرک عابد لری دخی عبادت ذاتیه قیلوب صفات الیه فالمشدر زیرا که عبادت لرن معبود مطلقدن بولنن معرفتیه تخصیص ایتمشدر و انحق اول مقصود مشهورک لسانی طلمبنده کتمشدر پس اختلاف تجلیات اولدقه محبتلری دخی تغیر بولور و معروفلری صور و صفات آره سنده تحول قیلدقه جله سی اتی متکرر اولوب مثلامه معمه عاشق اولان متعیمی انکار ایدر و غفار محبت ایدن چهار دن فرار ایدر و بو محبت صفاتیه الیه تعجب اولنلرک تشکی و تلاوی کثرت بولور و بونلرده تخناصم و تخاکم غالب اولور نه کیم برکسه بروی معصومه و لایت و عصمتیچون محبت و خدمت ایدر اندن بر غفات یا بر معصیت کورد کده اتی لوم ایدوب کوزدن و کورکدن صال کیدر و یا برکسه بر زاهد عابد زهد و تقوا سیچون محبت واقف ایدر اندن بر طمع یا بر فقرت کورد کده اول زاهد دن اعراض ایدوب انک اعتراضه کیدر یا خود برکسه بر موسر متعومه مال و جاه سیچون محبت و رغبت ایدر اتی فقیر یا حقیر کوزد کده اندن اعراض و ابا ایدر کیدر یا خود برکسه بر محبوب زیایه حسن و جمال سیچون میل و محبت ایدر اتی علیل یا پیر کورد کده ترک ایدوب کچر کیدر (شعر) اذ انغیر اهل الحب فهو هوی * من عالم الخلق لا من حضرت الاحد * وکل عاشق وصف لاجیب الیه * عند الحقیقه غیر النفس و الجلد * اما اهل محبت ذاتیه احبابلرندن صفاتی انکار ایدر لر سه ده ذواته محبت و اعتبار ایدر لر و افعاله مقت ایدر لر سه ده افعاله محبت

ایدر لر و برقرار اوزره کیدر لر (مصرع) علی کل حال ام عروجه (نظم)

چون سن عقل کل ای عشق اعلا	عقول لروحن سن ارواحه معنا
نسنگله قائم اولمش جله عالم	که سندن جله اشیا در هویدا
قو آینه و جهکدر ای روح	ایدر سن جله دن کندک تماشا
بوزک آینه به صغوق نه ممکن	که نورندن اولور لاجله اشیا
جفای صیقلی کورمن او مرآت	که اولمشدر بجالکله مصفا
سنی جاننده بولدم راحت اولدم	بوزک عکس الیه طولمش زرب و بالا
جهانی عکس یل فرع اکله حق	کو کاده اصلی بول پورله اصلا

نوع ثالث عشر * محبت افعالی بیلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که محبت افعال انحق حجاب صنع الیه صانعدن محجب قائلر ایچون اولور و بو محبتی وجود مانع الیه و صلندن محروم اولنلر بولور و مانع لری بودر که انلر کندیله ایچون بر وجود بولمشدر پس نفس لریه مشغول اولوب فالمشدر و طبیعت

ظلمتند و بیوتت قیاسند و نه صانندی حسیضنه کندیلرین صالمشدر انجق تبدل امور کوروب تغییر احواله
واقف اولمشدر پس مؤثر متصرفی استدلال عقلاه بولمشدر و انزلک منشأ محبتلری اولان عقللری و رای
اطوار انانیتهند محبت قیاسند و انزل اهل خوف و رجا در که کندی محبتلرین مراد صراده متغیر
بولمشدر و انزلک عمللری و رای عبادت در و همملری ثواب و عقاب در عبادتله رضای معبودی طلب
انزل و محبت ذاتیله دولت شهوده تجزیه کیم حق تعالی حدیث قدسینده بیورمشدر که (ان احب الی احباب
الی من عبدنی لالتوال و لکن لیعطی الربوبیه حقها فن اعظم من عبدی لجنه اونا پس انزل عید احساندر که
حقیقت معرفتدن و لذت محبتدن بی بهره قیاسند و انجق انزل محبت افعاله بری بر لایقه محبت اولمشدر
انزلک عندند فراق و وصال متفاوت اولور بلکه محبتلری نوال عطا ایلد از دیاد بولور و منع و امساله ایلد کسب اولور
زیرا که نظر و همملری منفعتده فالور پس محبتلری انجق منفعت متعلق اولور انزلک بریسی ربیسی عبادتله
بیله نفعی طالب اولور اکرم طمع می خلافتنه مصادف کادیه شکایت ستمنه کیدوب محبتنه تغییر
و نقصان کاور و حقوق محبوی اونودوب رعایتند و تصیر ایدوب بلکه کاعدوی اکبر اولور اگر چه محبوی
اوصاف و کالات و افعالیله حالی اوزره فالور لکن اول محبت منفعتنه نسبتله متغیر اولور پس حقیقتده اول
اصلا محبوی صابلز زیرا که ترک اولندیغی حالده محبوی قالمز و بوجبت تحصیل اغراض ایچون محبت
اعراضدر و انواع هواند اشد امر اضدر و بوجبتدن اصلا خیر کلز و اهلنده و فارصفا اولز زیرا که محبت
افعال سرعته زوال بولور و علتلک انتفاسیله منتفی و منتدل اولور و بوجبتنه محبت و صفات اعتباره سزا
ولا یقدر و محبت ذاتیه جلدن فایده زیرا که اول هر علتدن مجرد و ثابتدر (نظم)

شرح عشق حقد در اشعارم شعورایت بی فوس اهل و سواس و غرض اول عشقه در عیب و مرض عشق روحانی اولور پالک اول قارنمز نسبه به عشق شو و تدر او کیم مجبور ز اخفا سنده بز ماسودن نور حق مشهور و عشق پالک اولور غیر معشوق استین معشوقدن مغبون اولور چون حقیقت معنی عشق اولدی میل اتحاد اتحاد عقل و معقولی ییلور برهان ایلد هیئت اخلاق دلدار اولدی علم اهل دل	کشف اولور چون عشق روحانی بی ارشاد در دوس کیم علاج ایلر اکا شهوتله داما دوعروس عشق شو و تدر همان سرمایه آغوش و بوس عشق روحانی چار فوق فلسفده طبل و کوس گرچه معشوق کدر اهل هند و ترک و روم و روس اول بولور انجق جلدن صوف و ماهیدن قلوب میل سعد اولمش سعودی میل محس اولمش شخوس کیمکه اولمش بهر مند حکمت جالینوس علم هیئت اولدی حتی صنعت بطلیحوس
---	--

(نوع رابع عشر) محبت اناری ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که انارایکی قسدر
بر قسمی محبتلک اناری اولدی ایچون اناره محبت در بر قسمی اناره مجر دکندی اعیان ایچون محبتدر اما محبت
اولی بحر محبت ذاتیه دن بر رسته دریا طلال محبت صفاتیه دن بر کولکه در اما محبت ثانیه ظلمت محبت
عداد اولمشدر که اول موجب مقت و بعد اولمشدر و مورث قسده و فساد اولمشدر ته کیم حق تعالی کلام قدسینده
ومن الناس من یخذ من دون الله انداد ایچونهم کتب الله) بیورمشدر الله ایچون اولیمان محبت بعد و مقت
اولدیغی طیورمشدر و بوجبت اولز الا که غایت بعد ایلد حجاب کثافتده قائلدره اولور و خذلان ایلد مطرود
باب اولاندره اولور و بوجبت اهل اصحاب طایع فاسقه در و ارباب قلوب فاسیه در سقلیات مظلمه به میلله
باشلری متکوس اولمشدر و ایدان مجرمه لایقه کولکلی باغلوب قالمشدر انزل اهل خدمت و طاعت اولمشدر
ونه باشلرین قالد رفته استطاعت بولمشدر کولکلی ذوق و صفادن محروم اولمشدر و جوهر محبتلرینه ظلمت
جهل و شهوت مناسب کلمشدر علت ابصار و شدت قصور اقتضا سندن خفافیش امتالی اولوب جله می نور
عرفان اوزره ظلمت جهلی ترجیح ایدوب مخیر قالمشدر و حق تعالی آنلری غفلت اغترار ایلد استدراج ایدوب
محبت اغیار ایلد بلالره صالمشدر نه قیاسند و اول شهوت ریدیه و نه سفاقت در اول همت دینه پس جوهر محبتلری
کدر رندن شهوت اولمشدر و طبعندن تغییر بولوب مستلزم جفا اولوب را حلتلرین المشدر نه کیم حق تعالی

(نوع الثامن حب الشهوات من النساء) بیورمشدر و شهوت دون ایلد مغبون اولان عذاب هون ایچره مفتون
اولدیغی طیورمشدر اما هر کیمکه نور ایلد او فر اولور انک محبت ذاتیه سی اکثر اولور پس اگر ظلمت عارضه ازی
محبت رجسه دعوت ایدر اولسه اول نور ذاتی انی جناب قدسه جاذب اولور زیرا که محبت الهیه انده غالب
اولدیغی روح قدسی اکارغب اولور ته کیم حق تعالی (والذین امنوا لشد حب الله) بیورمشدر و حب الهی
غیر متناهی وجهله به غالب اولدیغی طیورمشدر و حضرت علی کرم الله وجهه بیورمشدر (شعر) اخیل
الی الشکل الملیح اذا بدا انزه طرفی فیه ثم اردد * و ما مذهبی فعل القبیح وانما * لسا هذ صنع الله ثم اوجد *
و حدیث شریفده الحب یعنی و بصم کلمشدر و بر کمال انی بومعنایه المشدر که به معنی عن الغیر غیره و عن
المحبوب هیبة و بصم عن الغیر حرمة و عن المحبوب طاعة (نظم)

عاشق یارم انکچون بود یاره کادم ندر اول قصه ته طیل که یوقدر ته طیل هدهم چو نیکه بلند ایدی از لدن حالا عشق میدانه لایق یوغ ایدی بر مرکب کربکا اولسه لیدی انده میسر بومر اد یاری اغیار صاف نور کندوبی بیاز جا هل در بدر کز که کومکل غارینه کل ای حتی	بوخسه بن دیرجهان ایچونه کاره کادم باز شا هم که یو صحرایه شکاره کادم خوش غم شای رخ و زلف نکاره کادم تبر اقیله روان بوس و کساره کادم پس نیچون شهر عدمدن بود یاره کادم شکر کیم معرفت نفس ایلد یاره کادم که بن اول یار ایلد بوخلوت غاره کادم
---	--

(نوع خامس عشر) محبتک اقسام اربعه سنیک بر بر یله ملازم ترا کین ییلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
اهل الله دیشدر که محبت ذات و محبت صفات و محبت افعال و محبت انارایکجهلری بر رسته متلازم
و بری بر یله مترا کیدر اما اول محبت ذاتیه که حق ایلد عید آره سنده بولمشدر اول محبت (بجسم و بوجوه) نظم
کریمه تعبیر اولمشدر زیرا که اول محبتک تعلیق غیر صفاتیه و کمال عین ذاتیه بولمشدر اما عیدک جالبندن
اولان محبت ذاتیه محبت باقیه نک جله سنی مستلزمدر زیرا که صفات باری شهود اعتبار ایلد عین ذاتیه و نظر
عقل اعتبار ایلد ذاتیه ملازمدر پس ذات باری صفات نبوتیه سندن عاری اولمق محالدر و صفات ممکنه می دخی
ذات با کیده قائم و اکاد الدربس هر کیمکه ذات باری به محبت قیلور تحقیق اول کسه انک وجهه قدیمه محبت اتمش
اولور و انک وجهی جمیع صفاتیه موجود اولان ذات باکی اولدیغی ییلور انکچون بوجبتنه ابرن عارف کامل
اولور و لطیف اسمیه قهار سنی فرق ایچوب لطف و قهری شی واحد بولور و جلال و جمال اکامسوی کاور
زیرا که جله سنی اول محبتک کالی اولدیغی ییلور ته کیم دیشدر (بیت) کل شی من الحبيب حبيب * بخطه
کار ضالده طیب * کذلک انک جمیع افعال و اناری اول محبتک عندند و محبوبر زیرا که انزلک جله سنی انک
ذات با کینه نفس ویدر اما افعال واسطه صفات ایلد ذاتیه منسوب اولمشدر زیرا که افعال اکثر دن صادر اوله
کلمشدر و اما انار و واسطه افعاله ذاتیه نسبت بولمشدر زیرا که انار افعاله وجود یدر اولمشدر پس محبت ذات
افعاله دخی محبت اولور زیرا که اول محبت افعال ایچره فعالی مشاهده ایلد ییلور حتی انک تهذیبندن تقری
کبی لذت اولور و محبت ذات اناره دخی محبت قیلور زیرا که اول جمیع اناری اندن ییلوب انکله بولور و بر نسته
کورمز الا که محبوی اول آینه ده بصیرتله کورور و اما محبت ذاتیه که جانب حقدندر اول محبت باقیه نک هیچ
بر بی مستلزم دکاد و زیرا که عبد اصل خلقته نور و ظلمتدن ترکیب اولمشدر و جله مخلوقانک جمیع اطوار و احوال
جامع بولمشدر پس انک نیجه افعالی وارد در که نفس بهینه سبعیه می قواسندن خلقت بشریه می مقتضا نیجه
صدور ایدر و صدور لری صفات نفه در که حواسله عالم شهادتده حکم و قصور ایدر و انک نیجه افعالی دخی
وارد در که خواطر قلبیه و روحیه سندن صدور ایدر و الهامات ملکیه و رجائیه دن ظهور ایدوب مقتضا نیجه
ذوق حقه و ایدر پس عبد لذاتی بوتر کیمیک وجودندن فعل و صفتله منفرد اولز که ذاتلک محبوییتی انک صفات
و افعال و انار و اعراضلک محبوییتی ایجاب و اقتضا ایلد زیرا که حق تعالی ذات عیده محبت ایدر و فعلانی
سومر ته کیم قرآنده (عبس و تولی ان جاءه الا عی) بیورمشدر که حبیبک اول اعی دن اعراضنه محبت

ایمان بکن اسکا طهور مشدر و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم پیور مشدر که حق تعالی
عبدینه محبت ایدوب غلنه بغض ایدوب و غلنه محبت ایدوب جسدینه بغض ایدوب و حق تعالی محبت ذاتیه
ایله عبدلک صفات دخی انکار ایدوب ته کیم گندی حبیبینه (وختشی الناس والله احق ان تفضاه) پیور مشدر
خشی ناس کالایق اولدیغین طهور مشدر کربوبله اولسه ایدی عبدیچون ذنوب و انام اثبات ایلزدی لکن
بوجبت ذاتیه موجب غفران و سورت اکر ایدوب و اما محبت صفاتیله که عبدلک جهتمندند اول محبت افعالی
موجب و محبت اناری مستلزم بولمشد زرا که اول ایکی محبت بوجبت صفاتیله نک لوازم و عوارضی قیلنشد
بوجبت اول محبت ذاتیه بی غیر مستلزم بولمشد زرا که حبیب صفاتیله ایله توقف ایدن محبت ذاتیه دن محروم
قالند زرا که کیم منعمه محبت ایدن منتقمدن نفرت قیلنشد حال بوجبت ذات منتقم عین ذات منعم
اولند پس اول محبت ذاتیه دن منقر اولوب انحق محبت صفاتیله ایله قالند (یت) برادر اول مصدر
جلال و جمال بر بیلور تهر و اطاقی اهل کمال و اما محبت صفاتیله که جانب عقدند اول محبتلک هیچ برینی
مستلزم دکدر زرا که حق تعالی کلام قدیمده (والله يحب الصابرين) پیور مشدر متعلق محبت ذات صابر
اولوب صفت صبر اولدیغین طهور مشدر پس اسکرچه ذات صابر سعد از مره سندن اولور لکن محبت
کرامتی قنده بولور بوجبت محبت افعالی و محبت اناری مستلزم اولدیغی ظاهر در زرا که صفت صبر افعال
و انارلک جمله سنک جیل اولسنی موجب دکدر و اما محبت افعالیله که عبدلک جهتمندند اول محبت اناری
مستلزم بولمشد زرا که انارلک جمله بی مقعولات و مخلوقات جاری بولمشد و بوجبت افعال اول محبت
صفاتیله دن اوله برکسه ده منقر اولور که انک نفسی غالب و عقلی قاصر اولور الحق افعالی ادراک ایدوب انارلک
فعالی بولور هنوز اول مقام قلبه وصول بولمشد و صفات حق دخی مشاهده قیلنشد و محبت ذات پاکه فانیل
اولمشد و اما محبت افعالیله که جانب عقدند بوجبت اول انارلک حسیه محبتی مستلزمند که انارلک اول افعال
محبوبه به ملازم اولور و اعمال صالحه به لازم کاور اما انارلک سائر به محبتی مستلزم دکدر بوجبت نه محبت صفاتی
موجبدر و نه محبت ذاتی مقتضیدر ته کیم حق تعالی کلام قدیمده (ان الله يحب الذين يقاتلون في سبيله صفا
پیور مشدر متعلق محبت انحق فعل اولدیغین طهور مشدر و اما محبت انارلک عبدلک جهتمندند اول سائر
محبتلک هیچ برینی مستلزم دکدر زرا که انارلک افعال و افعال محبت صفتاندر و صفات حبیب ذاتدر پس
محبت انارلک توقف ایدن نفس حقدن محبتی قالند زرا که انارلک مختلفه عبدلک مولاسی ارسنده حبیب مظلوم
اولد در و اما محبت انارلک جانب عقدند اول محبت سائر بی مستلزم دکدر ته کیم کافرلک هیئت محبوب خالق
اولمشد لکن افعالی مردود و صفتی مذموم و ذاتی شوم بولمشد و اما محبتات اربعه بین العباد اولور سه کاه
دورت محبت و کاه اوج محبت و کاه ایکی محبت متکرب اولور و کاه هیجه بر محبت متفرد قالور و کاه ایکی محتایک
بایلزندن محبت مختلف اولور و کاه هیجه بر جابندن محبت متفرد قالور زرا که ایکی محتایک مبادیه افعالی
مختلف ایکن کواکله طریان ایدن احوالک تماقیله دخی طبیعتلرینه تغیر کاور و عادتلری دخی تبدیل و تغیر
اولور پس محبتلری ازدیاد و نقصان بولور اما نهایت محبت مولاکه عشق حقدن اولوب تغیر ایدان ثابت قالور و هر
خیر و احسان ایدن کاور و جله به سرائی قدره عین و طهر اولور (نظم)

عشق حقدن کیم مفرح بخش رنجوران اودر	لطف و رحمت آره سنده جانلری جوان اودر
قنده کیم بنده اوسه برایش چشمند اولدر اکا	قنده برایش روشن اولسه مشعل تابان اودر
بیل حقیقتده اودر کریان و خندان جمله دن	جان و دل بیتنده سائل پرده پنهان اودر
کنج زندانی همان بر فکر ایله بستان ایدر	و بیج هر زندان اودر هم ذوق هرستان اودر
خانه مشلی تسلک مه مایندر اروا حشر	ظل عشق اروا جز در جان هر مهمان اودر
عشقند ز چون کواکب قش و بسطی دمیدم	پس بیاندی شبهه سبز هر جان ایچنده جان اودر
حق او کون شفقت اول مشفق بادر دن جله به	عشقدر بابای عالم جانلر جا نان اودر

(نوع سادس عشر) محبتات اربعه مشدر کوردن انار و غیر تن بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله

دعایدر که محبت ذاتلک و محبت صفاتلک و محبت افعالی و محبت انارلک هر برینک نیجه انار و غمراقی وارد اما
حق تعالی انک ذات عبده اولان محبتلک انار و غمراقی انی جلدن اصطفیاسیدر و عبدلک حق ایله تحفه و بقاسیدر
و محبوب القلوب و مقبول خلق اولسیدر و انک صیت و نام ایله جهانه طولسیدر و اکا محبت ایدنلک هر مراد
المسیدر ته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم پیور مشدر که وقتا که حق تعالی بر عبده
محبت ایدنلک محبتی فیجه صوبه القما ایدور هر کیمکه اول سوردن ایچرا کاک محبت ایدر پس اول عبدلک محبتی
کواکله زراعت اولمقدده اول زرع غره بی خلقلک اکا کرامیدر و اهل عالمک شفقت و احترامیدر و اکا
محبت ایدنلک دخی حق تعالی محبت ایدر و انی وسیله ایدن جانب قربه کیدر و اما حق تعالی نک صفات عبده
اولان محبتلک انار و غمراقی مقربین جوارنده علین مقامنه اوتقادر و تکریم و تعظیم ایله نهم و انقاد
ته کیم حق تعالی کلام قدیمده پیور مشدر (تعرف فی وجوههم نضرة النعم) یسعون من رحیق مخموم
ختمه مسک و فی ذلک فلیتنافس المتنافسون) و اما حق تعالی انک افعال و انار عبده اولان محبتلک انار
و غمراقی بودر که انار ایچوندر اجر و ثواب (فطوبی لهم وحسن مآب) و اما عبدلک ذات پاکه مولایه اولان محبتی
حق تعالی انک اکا اولان محبتلک لوازمند زرا که اکر مولادن عنایت سبقت ایلسه بر عبد ایچون ولایت
حاصل اولزدی پس عبده مولاسنه محبت ایدره من الا که مولاسی انی اختیار ایلد کد نصره محبت ایدره بیلور
ته کیم حق تعالی (یحیهم و یحبونه) پیور مشدر هر محبتک منشأی کندی محبتی اولدیغین طهور مشدر
و بوجبتلک انار و غمراقی و قاف و صفادر عبده فنا و بقادر ایدن معصده ارتقادر و اما عبدلک صفات مولایه اولان
محبتلک انار و غمراقی مولاسی حکمنه تسلیم و رضادر و طیب نفس ایله استقبال جریان فساد و بوجبت صفات
مولاده فنا بولمقدده اولور و بود و انی قول کندی عالم حیثیتدن منسلخ اولمقدده بولور ته کیم حق تعالی (رضی
الله عنهم و رضوا عنه) پیور مشدر بوجبت رضایک مبدأی کندی محبت و رضای اولدیغین طهور مشدر و اما
عبدلک افعال مولایه اولان محبتلک انار و غمراقی کندی امور بی مولاسنه تقویض و اکو کادر و ترک تسبیب
و توسلدر زرا که اول محبت فانی الا افعال اولمشد و فاعالی مشاهده قیلنشد ته کیم حق تعالی کندی کاشده
(ان الله يحب المتوكلين) پیور مشدر بوجبتی موجب کندی محبتی اولدیغین طهور مشدر و اما عبدلک انار مولایه
اولان محبتلک انار و غمراقی مشاهده فورقین و ایماندر و مطاعه فیض عالم رحماندر و بوجبتلک منشأی حق
تعالی انک بولکامیدر (فانظر الى آثار رحمة الله كيف يحيي الارض بعد موتها) پیور مشدر و بولمقدده (خلقت
الخلق و تحييت اليم بالنعيم حتى عرفوني) پیور مشدر و بوجبتلک دخی اصلی کندی محبتی اولدیغین طهور مشدر
و اما عباد ارسنده منعقد اولان محبت ذاتیه سنک سبی تعارف ارواحدر که اول موجب قواصل اشباحدر
و بوجبتلک غمراقی محتایین مظهر محبة الله اولمقددر و ابوا مظل الله کرامتن بولمقددر و مغبوط مخلوقات
اولمقددر ته کیم حق تعالی (وجبت محبتی للمحباين في) پیور مشدر بوجبت کندی انک اولدیغین و کندی بولدیغین
طهور مشدر زرا که محبت بر نور الهیدر که اعیان محتایین انکله منور اولمشد و بر شراب کافوریدر که جانلری
انکله قانوب طولمشد پس انلر انس و حضور ایله سرور و جود بولمشد ته کیم دیتلشد (شعر) ان المحبة
نور ذر شاره من مطاع الاقلاق لا وندسطعا * مستشرقانی سما الجمع متشرع اضواءه فی فضاء الکون
ملتجعا * بدافصیر ارض الفرق مشرقه * کان من کل جزو کاه طاعا الیس کل کثیر فی تحفه * من وحدة کررت
بالوحدة اجتماعا * اذا نعا کس اشرا فاشعه * من کل مرآة قلب فی الصفاء * فذلک یجمع اهل الحب فی قرن
وان تصرم جبل الوصل و انة طعنا * ارواحهم فی عنای مع تباعدهم * و کاهم لاخیه بالذودعا * بوجبت ذاتیه ایله
محتاج اولان اهل صدق و صفا زال و اباید ایچنده اموال و اولاده بولتان محبتدن اوفر و اوقاری برلرینه عاشق
اولور و بری برینک حضور و غیابده خبر خواه و صادق اولور و رقه که انار اولمسه الله در و حضور قریچون
کواکله در کاهدر حق تعالی انلر دن مخلوقاتنه رحمت نظری ایله نظرا تمشد و انلرله عبد اول حضرت قربه
یتمشدر کیمکه انلر محبت ایتمشدر تحقیق اول کسه عرو و نقیای طوتمشد و سعادت عظمایه اربوب انلرله
زمره سنده کتمشد (المرأع من احب) حدیث شریفی بومعنا بی بشیر ایتمشدر و انلرله برینک رضای نظرنه
مظهرو اولان مولاسنه یتمشدر و اما اول محبت وصفیه که کورل شمانلله ایتها جدر و فضا انلله اشرا کدر اول

الحق شاهد قلوبند حاصل و بوجبت ثمرانی سیرتده عدالت و صورتده سلامت و بوجبت اول صداقت و که صلاح دنیا و آخرت اکاموط و مربوط اولور و اعمال و اخلاق فاضله انکه مضبوط اولور و اما محبت فعلیه نیک ثمراتی افزا از صدقات ایلده موده و بوجبت محبت وصفیه دن بکا توصلدر و اما محبت انار کمال اناری اولدیغیچون اولسه مثلا حسن و جمال انار صنع ذوالجلال اولدیغندن محبت قیلسه انک ثمراتی زیارت ایقاندرو آرزوی احساندر و ارشاد و تکمیل مائل اولقدرو واسطه ادا اهلنی تربیه قیلقدر و فعل خیر جزیه رغبت ایتمکدر و بقای ذکر جلیل ایچون همت ایتمکدر و کندی مقتضای سنج نام و شانیه تمکدر و بونلره جانب حقه کتمکدر و اما محبت انار آنلر انار صنع باری اولدیغیچون اولیوب انام نفس اماره ایچون اولسه و غفلتله عین اناره محبت قیلسه اول محبت اسکرچه کندی نقصنده لذت و نافعدر و مدرکی عندنده جیل و میریضدر لکن تحصیل کمال ایچون آنده بر فائده یوقدر بلکه هوای نفسه باعندرو آندن سرص و شمر و ت حادثدر و جناب قدس دن بعدی مورثدر و ظلمات عالم حسه موقعدر و کدورات عادات رجسه مسقطدر پس بوجبت غالب اولان شر در و بوندن حاصل اولان ضرر در و بوجبت اولن الا که اهل هم دینه ده اولور و احباب نفوس خسیسه الحق بونی بولور و معتاد افعال ردیه بونکله قالور و اما ارباب هم عالمه و احباب نفوس شریفه بومر تبه دینه دن عارایدوب بونده مکث و قرار ایتمز بلکه محبت ذاتیه وصفه دینه دن غیر مقاماته کتمز و اوصاف سنیه دن و مرآت علیه دن غیر کراماته میل ایتمز (شعر) ان الشریف اخا الفضائل حبه * یختص من بین الوری یا فاضل * انسا و بوجه حبیبهم و استوحشوا * بقلوبهم من حب ظل زائل * پس عاقل و عارفه سز اولایق بودر که قصد اولده بالذات اصالتله الحق حق تعالی به محبت ایلده بعده انبیا و اولیا و احبابه حب فی الله ایلده محبت ایلده بعده صفات و اسماد اولان کالانه انکله محبت ایلده بعده افعال و اناردن بولسان حسناته انکچون محبت ایلده زینهار افعال و اناره اصالتله محبت قیلسه سن تا کیم ماسوا به میل و محبتله مشغول و مشغوف اولیه سن و محبت صفایه و ذاتیه دن خائب و خاسر قالمیه سن الحق عشق ایلده اوله سن و هر دم انی بوله سن نظم

هم نوش سن هم نیش سن * ای نوش دارور حبا سندن نیجه بن سر کشم * کیم باش و جان و یردم سکا سندن ابراع ایتمه بر آن * هر امر که و یردم رضا سندن اولور جان معتبره سندن بولور عز و علا هم جمله یوزدن سن عیان * آینه سز در و وجه کا جان بایلی نالان اولور * ایلم سکا مدح و ثنا تا ویرسون قلبه کدر * دلبرله دل بولسون صفا

ای عشق من حق کیش سن / قیلله بزی سندن جدا
ای عشق سندن مر خوشم / نفس زلول و تا خوشم
سندن قو حالده همان * یا رو می ادم هر زمان
ای عشق شیرین چون شکر * سندن رواج هر هنر
ای عشق پر امن و اما * سندن قودله نهان
دل سندن ایدان اولور * خوش کاشن خندان اولور
چون عقل فکر غیر ایدر * ای حق اول عقلی کیدر

(نوع سابع عشر) محبت مولانک مرآت اعتبار ایل اولان اقسام و اسمای سبعة مشهوره سن برر عمره سیله بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دینلدر که محبت بر جوهر در که انک انواری از لدن لمان ایدوب اناری تابید قانور و نفس انی انکار ایدمه که اندن نیجه یلک حظ آلور و اسراری قلبه منکشف اولور و اول جوهر فردا بکن مرآت و مقامات اعتبار ایلیدی قسم اولشدرو هر قسمی خصوصیه بر بقیه اممی بولشدرو اولکی قسمی محبت در و نانیسی خلقت و نانی مودت در و ربانی ولایتدر و خامسی صداقتدر و سادسی ارادتدر و سابعی هوادر پس هوی ریح معوقه در و ارادت حرارت محرقه در و صداقت نار مشرقه در و ولایت نور مضیدر و مودت نور منشوردر و خلت نور قلوب اسراردر و محبت نور انواردر که عشق حق دن عبارتدر اما محبت مقام حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلمدر و خلت مقام خلیل علیه السلامدر و مودت مقام داود علیه السلامدر و ولایت مقام اولیادر و صداقت مقام صدیقدر و ارادت مقام مریدندر و هوی مقام مجانبدر پس هوانک غره می جنوندر و ارادتک غره می تجریددر و صداقتک غره می تفریددر و ولایتک غره می توحیددر و مودتک غره می خلافتدر و خلتک غره می معرفتدر و محبتک غره می وصلتدر اما محبت

عالم و حدیده اخفا در و خلت عالم عماده خفی دندر و مودت عالم لاهوتده سر سر دندر و ولایت عالم جبروتده سر سر دندر و صداقت عالم ارواحده روحد دندر و ارادت عالم برزخده کوکاب دندر و هوای عالم شهادتده نقش دندر (نظم)

ای کوکل احب والکی بر که تشخیص ایله سن ماومسندن کچ دکاسن بنده ما و مانی کثرت صورتدن اول فارغ فنا بول عشقه کل امر و تواقیل موق طوت سهرله جوعدن بنلک ترله ایله کندک کورمه خود بین اوله کیم اولمه زینهار اول هوالده چو آرزیت تراش برق اوره تا باطنسکده ماه و مهر معرفت محبت غریبده سن بوت ککنا ی جسدن دلده مهر عشقی طالع بدرجهان خلق ول عشقه جان بخش ایلین بولدی حیات جاودان عشق دیدار یله برخوردار اولان اکاه اولور نقش صورتدن کجوب معنای عشقی استه کیم ان تما لوا لبر حتی تبه قوادر ذوالجلال سیر دیدار عروس عشق اولور قلبه محال کسرا یدرسن کرطلمس ازدهای شوقی فقر ایچنده مغیری ییل فقر و فسادن بول بقا رنگ بی رنگی طلب قیل خر و حدتدن بویان کل شی هالک اول کسر نفس ایت بول فنا خضر مثلی زنده اول بحر حیات عشقندن قوی بوچار و پنج و شله دفت و هشت و نه دهی عشق استه عشقی اوقی عشقی فهم ایت عشقی طوت قابل فهم معلوم پیر عشق اولد ککسه سن علم حالک نفی چوقدر قالدن بی قیل وقال کر فقیه اولد کسه فهم ایت انهم لایقه فهون فقه فقر و تحو و محو اوکر حدیث عشقندن عشقه ز نزدیک ایدن دوری و یا دی آشنا معنویدر قرب و بعد دل نه حاجت صورته کندیدن فانی اولوب و بس اولدی باقی حق ایله محفل معناده حاضر اهل شرق و اهل غرب ساقی دل چون فقیر الله امیش حتی مدام

کیم قرین عشق و جانسن یار فیک نفس و تن وحدت عشق ایسته کیم کثرت در اصل ماومن وحدت معناده برخوردار عر اول بی فتن حیره و اریق اول اندن بول حیات تازه سن خود پرست و پست پرست اولماز موحد ای شبن چون خلیل حق هویتده مدام اول بت شکن لاحب الا فانی دی کیم ستمکدر ذرا لمانن جیق فضای دلده عشقی بول اودر حب الوطن کندوبی بیلز صانور مطلوبیدر ماه بختن کیم اکادارین و برن یاد اولدی الدی غن هر سوزی مقبول اولور چون در دریای عدن بحر عشقک موجب در صورت بودر طوغری بختن عشقه و بر محبوب جانی یوق اول اصلا دینه بن اولسه اغوشنده حائل دیو شهوت چون و تن تیز بولور سن کچ سر عشقی مدفون بدن دین درون کفر در وحدت درون مردوزن بر اوتان کیم شرک و شکواده اولور سن من تن پس بقای عشقندن سرور اول اوله بوالعزن چون چنین تاکی چکر سن حبس جسم چون جنن نفس عقل اوزره کوزل عشق اختیار ایدر حسن قیلله سن تدبیر و کبر و حیلله و تزی و برفن مخزن اسرار اولور سن حاوی سر و علم حل اولور چون حاله احوال رمز مابطن کر فیه اولد کسه سلطان جهانشن بی سخن اشنای عشق اول اندن سوله هر دم بی دهن دور اولور بی عشق ابکی تن کیسه لر بر پیرهن تا یسندن بولدی دوستن مکده و یس قرن پس دمندن بوی حق المشدی حضرت مکده دن صورتا غایبدر اهل مکده دن اهل بن روضه روحک طولو کادر سن دریا سن

(نوع ثامن عشر) شجره محبت اورانی اولان شوق و اشتیاقی بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دینلدر که شجره محبتک ورق شوقدر و عشقک ثمریدر بلکه شوق نتیجه محبتدر زیرا که شوق اندن متولدر پس شوق حقیقت محبتدر و مولا سته محبت ایدن البته انک لقا سته مشتاق اولور کمال شوق اعضایی شهوتلدرن کسکدر و مولا به شوق اولکی سومکدر شوق محبتک جوهریدر و عشق ایکسک جانیدر شوق محبوب آکاده کوکل هیجانیدر شوق آدمک قلیتده قندیده قلیله کییدر و عشق آنده روغن کییدر مشتاقان کوکلی نور حق ایل منوردر اشتیاقی حرکت ایلد کده اول نور ارش و سما آرمسند ضیا و بر (بت) جانکه

بر شوق و محبت در ایدر ذوق و حضور * اول نم سالخانه وحدت تولید نور و سرور * رابعه عدویه رحمة الله
 تعالی دیشدر که والله بن اگاه خوف نار ایچون طاعت ایدرم و نه ریاضه جنت ایچون عبادت ایدرم بلکه
 بن اگاه الحق محبت و شوق و طاعت ایدرم شوق احتراق احشادر بیکار پس نار شوق ایدر محترق اولنی نار
 جهنم نیجه بقار مولایه مشتاق اولانه هر نشسته مشتاق اولور کیچکه مولایه مشتاق اولور البته انکه انسیله
 حضورن بولور برکامله دیشدر که بریکه مشتاقین اول انله جواب ایتشدر که کامشتاق د کام زیرا که شوق
 الحق غایبه اولور غائب شاهد اولد قدده شوق اولور مشاهده اولور مولایه مشتاق اولان اگاه قلبیه ندا ایدوب
 سریه مناجات ایدر (شعر) الشوق حیرتی الشوق احرقتی * الشوق فرقتی بین الحزن والوسن * الشوق قربتی
 الشوق اغرقتی * الشوق افقنی الشوق ادهشتی * شوق ایدر اشتیاق فرقی بودر که شوق افرقی رفته ساکن اولور
 اشتیاق اگاه ملاقات ایدر ایدر بولور شوق ایدر ایدر خراسکدر و اشتیاق اخص خواصکدر اشتیاقه داخل
 اولان انده اوله هایم اولور که اثری کور غمز عارفک نیجه انواری وارد بری نور عقل و بری نور قلب و بری نور
 فواید و بری نور معرفت و بری نور شوق و بری نور محبت و بری نور عشق و بری نور وجود و حالت در برکاملدن
 سوال ایتشدر که حوری قیل لایسته مشتاقین اول انله جواب ایتشدر که حوری لای خالقه مشتاقین زیرا که
 انکه یوزلی نوری انکه نوری سایه لیدر (قطعه) حق تعالی شوق و بردیسه سکا * کل همان حیرت بولدن
 قلبکا * ما سوادن فارغ اول کندل اونوب * تا که قالون جاند بر عشق خدا * بر عارف دیشدر که عاشق
 الی من برانی ولا راه مشتاقک علامتی اودر که محبوب بدن قطع طمع ایدوب بر نشسته استیقامت الحق رضاسن استر
 و لیل و تم سارا کاشعرب و نیاز ایدوب لقاسن استر مشتاق اولان * قدن غیری بر نشسته بیار الا که انکه یلور ارباب
 حقیقتک اعلامه نامانی خلاصه دن انعام و خالقه اشتیاقدر (الب بر یکم) میثاقی مجلسته حلاوت ندای
 خدای ارواح ذریه آدم تشرب ایتشدر انکیچون بر خوش صدا اشیدن انسان انکه طرب ولدت بولور
 و بر خدای خدای شوق ایدر آرزو مند اولور (رباعی) بی روی تو من قرار توام کرد * احسان ترا شمار توام
 کرد * کبرتن من زبان شوه هر موی * یک شکر تو هزار تنوام کرد * مولایه مشتاق اولان کوکل جسم
 و جانی بیدار اول هر فرقی قویوب اصله و صلب آرزو ایدر (نظم)

ازلایه فرقی و اصلکا کل	اغیاری قوی اهل و نسلسکا کل	اجماله قائمه و اصلکا کل
کیچ فرعون اصل اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل
بیخود دلق به جورام اولور سن	ازاد جمیع دلم اولور سن	دلدار ایدر بردوام اولور سن
کیچ فرعون اصل اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل
جسمکله اگر چه من زمین من	سر رشته کوهر یقین من	چون سر محبته امین من
کیچ فرعون اصل اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل
صورتده اسیر غارت اولدن	بابسته نام تحت اولدن	معناده جو کج دوات اولدن
کیچ فرعون اصل اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل
بوی بدونه چشم اجار من	حیف اصل اصولدن قاجار من	چون عالمه من ناچار من
کیچ فرعون اصل اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل
صاهرده طلمسم جسم و جان من	باطنده دینه من جان من	جان دیده من ابدیه باقیه کائنات من
کیچ فرعون اصل اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل	قوی فرقت فصلی و اصلکا کل

|| حق دیک اواز اهل حال سن || طالع له غیذ و نیک فال سن || چون زاده بر تو حال سن ||
 || کیچ فرعون اصل اصلکا کل || || قوی فرقت فصلی و اصلکا کل ||

(نوع ناسع عشر) شجره محبتک غریبی اولان عشق حقیقی بی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اول و نیکه اهل الله
 دیشدر که محبت بدایت عشق اولوب عشق انک نهایت اولشدر و عشق حق لذت لری ترک ایدوب زحمت لره تحمل
 ایتشدر که عشق بر نار موقده در که انک مشاعلی افنده در عشق انسانه عذاب اکبر در عشق ادمه بر غریبدر که
 انک شفیعی بولمز و نطقین اعانه سیله حق ادا اولمز عشق آدمک قلبنده بر نار در که انده ماسوای مولای قومان
 یسار عشق مختار هتک استار و کشف اسرار در عشق حق بر مرصدر که عاشقی بقلر کیدر عاشق ایه انکه
 اقتضای ایدر عشق خدادام خوار کرامدر عشق حق بر پاده در که انک کاش و داد ایدر نوش لیدن عاشقک باشنه بلاد
 و قری طار اولور عشق حق بر جوهر ربانیدر که جمیع ایدر زیاده اولور و جمیع ایدر نقصان بولور عشق
 بر مرصدر که انک دوامی در دنده در (بیت) فدا له الحب لیس له دواء * ولو سکان المسج له طیبنا
 طعمادن لذت و اندن منی و شهور متولد اولور و شهور و ندن محبت و اندن عشق و اندن وجد و باحیرت وجوده
 کاوریده یونله کوکل هر لذت و شهور و ندن فارغ اولوب لذت حضور ی بولور عشق ارادت اختیاریه اوزرینه
 غلبه میل معشوقدر عاشقک علامت لری اصغر اولون و احقر اعرین در و حرقت صوت و محبت مودتدر و اتقای
 محبوب عندنده محبت و حیرتدر عشق غایت محبت اولد بغندن صفت خواص او ایدر محبت کسب ایدر
 عشق ایه موهبه در عشق صفت معشوقدر که قلوب عاشقه انقا ایتشدر عشق جیبانی جمیع و غیبه فیه من
 صافی ایدر و یحیی مخفی و متکبری متواضع و قبیحی جلیل ایدر عشق جلیس مخرس و انیس مونسیدر
 و ملک قاهر و مسلط قادر در عشق اوسط اندر که نفوس اکاذیل و عقول اکامقصاد و قلوب اکامخفدر
 و انکه خاطر مسرور و حواس معطر در (قطعه) چون عشق قدر سلطان جان * خوش تخت سلطاندن
 کوکل * عشق اولدی خاقان جهان * اقلیم خاقاندر کوکل * جانلده هب جویان اودر * دینلرده هم
 کویان اودر * شاهنشاه فرمان اودر * تسلیم فرماندر کوکل * حق کوکادر عشقه یول * وار اول نفس بحر ایل
 طول * سن دلده دلدار که اول * چون کان عرفاندر کوکل * عشق مزکی نفوس و مذهب اختلافدر
 انک انظهار ی طبیعی و اضمار ی تکلیفیه در عشق بر حاکمدر که انک حاجی صبر و تقه لدر و خادی حواس
 و اعضادر عاشقک قصوری معشوقندن اعراضدر سائر قصوری انک عندنده مستور و ازدر عاشقک قای
 شوق ایدر معشوقدر و روحی ذوق ایدر مسروردر و سری و صلاه بر نوردر عشق بر مرصدر که فارغ و ازاد اولان
 قلوبه عارضدر بر حکیم دیشدر که عشق انسانک قلبنده بر مرصدر و فکله منسوب بر نوردر که نتیجه شماع
 نیچو عذر و طبایع و صلت اشکاله الی تولید ایدوب نفوس دخی لطف خواطر ایلد قبول ایدر اولد
 اولد خجسته صالته عقول و لذه اندر انک لغراط اولد قدده مقم قاتل اولور و علاج ایدر ازیداد بولور عشق عاشقک
 افلاطون و جالینوسیدر و انک دولری کبر و ناموسیدر عاشقک علی هر علتدن جدا در عشق اصطرلاب اسرار
 خدادار (قطعه) منکاه بولشم ای عشق راحت جانی * که سندن لادی کوکل جمله درده در مانی * بران قرار
 ایدر مزخرفتنکه جان ای دوست * منکاه حی اولور الحق بور و روح انسانی * برکامل دیشدر که عارف اولان
 مسرور اولور و مسرور اولان عاشق اولور و عاشق اولان مقرب اولور و مقرب اولان واصل اولور و هر مرادی
 حاصل اولور امام احدین * تبیل رحمة الله علیه حضرت تریسه دیشدر که اوبله بر جماعتک حقندنه دیرنکه
 شویله تغذیه بویه رض ایدر اول جواب ایتشدر که انکه محبت لری نهایت بولوب عاشق اولشدر و بواجده من
 وجدی بولشدر انکه نفوس میبت اولوب قلوب عشق ایدر حیات بولشدر پس انله مانع او آکز تا کیم حق
 ایدر بر ساعت مسرور اولسونلر بر که هی کوره شکرک بیک فحیحی ضرب اولد قدده من و بیلدی و نه بر ایدر
 بعده حبس اولد قدده اگاه دیشدر که نیچون ضرب اولدک جواب ایتشکه عاشقک انکیچون ضرب اولندم
 و دیشدر که نیچون ساکت اولدک جواب ایتشکه معشوقم حاضر اولد بغندن ساکت اولدم و دیشدر که
 معشوق قدیمی عارف میسن همان بر صیحه ایدوب میت دوستشدر نقل اولشدر که بر عاشق بر جویه من

صانع قد نصیر به معنی پشیمان اولشد لکن حالت عشق خلعه اظهار ایستادن حیا ایدوب کجبه خفیه
 مولا سنده عاقبت در صبح اولده اول مشتری اول جاریه بی الوب کلمه دروای کار دایدوب غن دخی بخش
 ایستد و دیتد که رؤیاده بکاید بشد که جاریه نک بابی ولی الله درو بو کاجیتی فی الله و الله دراکر بوی اکا
 بلا غن رداید رسن تحقیق انبیا علیهم السلام الیه جسته کیدرسن انکیچون بوی سکا بلا غن رداید رسن
 گمشد عشق بر بحر بی پایاند که انک نامواجی اعیان جهاتدر عشق دموری موم و طاشی قوم ایدر وارشی
 حرق و افلاکی خرق ایدر اول حضرت نک نوری عین عشق پالایدی انکیچون اول مخاطب تشریف لولالایدی
 علو عشقه افلاک و ذل عاشقه خال شبیه و مثالدر و نبات عاشقه جبال راسیات اوصاف حالدر عشق
 بر دیادر که افلاک و عناصر انده کف مثالدر اسکر عشق اولسه جهات منجمد اولوردی و افلاک
 و عناصر و موالید آنسر معطل قالوب محو اولوردی عشق بر عظیم جیچوند که مدبر دلاب کرد و ندر عشق
 آدمک قلبنده بر وفای دوستدر تلب ایسه مقرو لیدر و بدن اکا پوستدر سیاه و بهایم یله یولور که عشق نه
 طابلی جاندر زیرا که جله نک وجود و حیاتی و ذوق و لذاتی اندندر (نظم)

وجود عشق ایدر اشکالی دمبدم ییدا	محیط جله ایکن جله دندر اول اخفا
هزار موج کاور اول نفس محیط شدن	روان کیدر به بزدن اوموج اولوردیا
کو کاده الیه سفر کزدانی استرسن	خوبکدن ایت کذر اول اشکای خاق خدا
جهانده سیر و سفر در سه قرو و وارغ الیه	یوغ اولکه جله مکاندر چو جنة المأوی
حضور حق الیه زندان دخی کاستاندر	کو کاده اولسه افانیت اولزنده صفا
کوکل که پال اوله مولایه عرش اعظمدر	کر اولسه غیر الیه مشغول اولور اودار بلا
باقیله صورته چوقدر وجود عشق ولی	ایکی دکلدر احددر همیشه اول معنا
بوسره واقف اولان دل حضور ایدر زهر دم	بولور بو کثرت صورتده وحدتی تنها
جهانی دیده وحدتله سیر قیل حق	ظهور عشق خدادار خدادن الیه حیا

نوع عشق (عشرون) عشق حضرت مولا عقل بشردن اشرف و ادنی اولدیغن یله بر (ای عزیز) مه اوم اولسونکه
 اهل الله دیمشدر که عشق مولا عقل بشردن اشرف اولادر یعنی عقل معادل عقل معاش جزویدن اعز
 و اعلا در زیرا که عشق پالوصف خدادر عاشق صادق عیوب و کدردن جدارد کیسه اول وصف پاک بولور
 انک اوصاف بشریتی هلاک اولور جام عشق دامنندن جامه چاله ایدن اوصاف پیچیده دن پال اولور عشق
 اوصاف هر عیبی پالاید و عجب یا حصار غیبی چاله ایدر کیسه عاشق شکل و رنگ اولور انک فناء اولده اول مات
 و مخیر فارغه کیم تاب آفتاب الیه عاشق دیوار اولان بعد الغروب اندن بیزار اولور زیرا که معنی مغز و نوردر
 و صورت مظلم و قشور در معنی بجز صورت کفر در معنی اولو و صورت صدف در معنی صورتده هویدار
 عارف صورتده عاشق معنادر عاشق صورت بی وفادر عاشق معنی بر صفا در عاقل نغری عز و غنا الیه
 در عاشق نغری فقر و فنا الیه در عاقل حظی نفس و هوار عاشق ذوقی عشق خدادر هر ذوق و صفا که غیر
 عشق خدادر اول عین بلا و جور و جفا در هر مشقت که نتیجه عشق خالقدر اول سرور و حضور جان عاشقدر
 قطعه ای دل عنا بذر سکا کر عشقه دن کاهه بلا عشق مجاز بذر هوا عشق حقیقی منتها عشق اولور اگر
 انسان اولور اول عشق یارچان اولور به مشوق جان کر آن اولور جان یاریدر عشق خدا عشاق بری بریله
 حاله اش اولدیغندن بری بریله مصاحب و محرم و مرداش اولور عاقل صفا بی بحث و جدالدر عاشق ذوق
 و جدو حالدر عاقل فکری شهرت نام و شاندر عاشق همی ماسوای نیساندر عاقل قیدی مال و وجه و جواهر
 عاشق ایسه مست مستغرق الیه در عاقل عقل و عاشق عشقه رامدر عاقل خام و عوامدر و عاشق خاص
 و کرامدر عقل انواع فنونی طالبدر و عشق انجق ذوق جنونه راغبدر عشق ایسه عقل و جان غالبدر (قطعه)
 عشق سلطان عالم جاندر عشق غمندنه عقل ناداندر روحدر خالو عشق بحر حیات عاقلدر مور و اول
 سلیماندر عشق لذت عشق المشد و لذات جهاتندن مستغنی اولشد کیسه عشق الیه پردر اولشد

وشوق و اشتیاق ایلر رخ زرد اولشد تحقیق اول کندیدن بی خبر قالوب انکله مشغول اولشد و عند الله
 مقبل و مقبول اولشد کیسه براق عشقه سوار اولور اسکار از معراج اشکار اولور عاشق حق درویش
 اولور ماسوایی قور بی تشویش اولور موت عاشق مرگ حجابدر باد عشق میانندن کتد کده قالان آیدر عاشق
 حق موقی طالبدر عاقل ایسه اولمه دن هایدر عاشقه بیم جان عیب و عاردر زیرا که انک موقی وصلت یاردر
 عاقلده غایتله خوف موت اولور زیرا که انک مطلوبی موت ایدر فوت اولور عاشق نار عشقه یا غنه راغبدر عاقل اول
 مشکل ایشدن هایدر (یت) حق محبت اهل حبيب القلوبدر کیم نار عشقه یا غنه راغبدر عاقل اولور
 عاشق معشوقه محرم و همخانه در عاقل اندن محرم و بیگانه در عاشق صورتده خور و کدادر لکن سلطنت
 ایدیه عشق خدادر عاشق کج عشقه کجینه درو جبال عشقه آینه در عاشق بر سیل رواندر که بر صمان اللهده
 پنهاندر عاشق جسمی بر خط و خوندر و قای عالمدر بر و ندر و روحنک صفاتی حددن افزوندر (یت) اطوار
 عشق دله بولان سیر ایدر مدام هر موج او بجز در شنی اول اصله روان اولور عاشق ظاهر کج در و باطنی
 کاشندر عاشقه حظیدن خطا و خطا در و حظ دل و جان کاذوق و صفا در عاشق کوکلی جمال استرو جانی و جد
 و حال استرو عاقل دانای احوال جهاتندر لکن نادان امران ساند اما عاشق محرم رازدل و جاندر و اشنای
 حضرت یزداندر عاقلی زیر کاک فتنه چکر عاشق حیرت جنونه چکر زیر کاک انی امیر جهان ایدر حیرت بونی
 قطب زمان ایدر (یت) عشق و کده حیرت الیه بر جنون اولور عاقل جهاتده عزت اراد و فزون اولور
 عاقل میدان جهاتی دوران ایدر عاشق شهرستان دل و جانی سیران ایدر عقل بشریای جانه عاقلدر چان عاقل
 کندی عالمی سپرنده بی مجالدر (یت) عشق اولدی لب عالم و هر شنی اکافشور لب لباب عشق الیه عالم برون
 اولور عاقل عز و ناسوس و وفای الیه بکر عاشق و وحدتده شراب عشق ایچر عاشق کوکلی بر شهر عظیمدر که
 سلطنت بی نظیر انده مقیدر عاقل دل و جانی زید ایدر مادامکه اول محبوس جسم فانیدر و قتا که اول زندان
 جسمی ویران ایدر اول زمان فضای لامکانی سیران ایدر عشق افتابی دله عیان اولسه عقل اودم سایه کبی
 نمان اولور (یت) عشق همیشه همی اول ذات پاکدر و عقلا خیال و فکری همان نفس دون اولور
 عاشق در یاد دل اولور و صلت معشوق اکا حاصل اولور عاشق رنگ و بودن عار ایدر انکیچون اهل دنیان فرار ایدر
 عشق حق لسان الیه بیانه کلز بحر محیطی بر کوزه المهر کوکل مولا سیچون بر مدرسه در درس انده یا الهام
 و یا وسوسه در عاشق الهام الیه عاملدر و عاقل وسوسه یه مائلدر عاشق ذوقندن اهل حال اولوب غیرتدن لانی
 لال اولور عاقل حرف و صوت و لغتله قیل و قاله کاور (یت) عشق کلامی حق یقیندر و بر صفا عشق
 حدیثی حیل و مکر و فزون اولور در کس بر جهته متوجهدر عاشق بی جهته متوجه در عاقل صیاد خلق
 اولور عاشق صید عشق اولور عاقل لذات نفس الیه سرور اولور لکن جانی حبس بدندن و غیور و بی حضور اولور
 عاشق طبیعت لذتدن خلاص بولشد و جانی مست می عشق اولشد و عاشق ذکر و فکری دائم الله در و از روی
 انجق اول در کاهدر با لطف یزدان قهرنده پنهان اولشد عاشق انک قهرندن لذت قند المشد عاقل قهرندن
 قاجوب انده اولان لطفندن محروم فالمشدر (یت) عشق در کاشف اسرار حقایق مطلق عقل خارجدر اچان
 اکا اسرار درون عاشق کاکل و شرب اشتها می طو تلمشدر زیرا که عشق اکا قوت جان اولشد و هر قدر دن پال
 اولوب می وحدتله طو تلمشدر عاشق درونی بر ذوق شراب و شاهد در انک بو ذوق و صفاسته بخود لانی شاهددر
 اما شربی شیرین و بی خمار و طهور و حلالدر و شهادی قدیم و بی زوال و جلالی بی نظیر ولا برالدر (یت) حق چو
 و بر دی منزل معشوقدن نشان بی ای اهل عشق دله در اول این تذهیبون عاشق طوب چو کان عشق اولور
 ورستم میدان عشق اولور عاشق غم عشق الیه مردانه درو جهان اهاندن بیگانه در و حق الیه انیس و عشق الیه
 همخانه در (قطعه) عشق در بار غار هر عاشق دله دله ارجانده جاناندر عشق بابای جله عالمدر هر ایشی خلعه
 لطف و احساندر بولدی عشق اهل دولت و راحت که کوشغل انکله اساندر عاشق که مست جام خدادر انک
 قول و فعلی و فکری عدل و صواب و صفا در و قلب اکاهی سهو و خطا دن جدا در عاشق غواص در بای عشقدر
 و طیار بحر ای عشقدر عاشق مخزن اسرار عشقدر و قلبی مطلع آوار عشقدر عاشق همی جله دن اعلا در
 زیرا که انک ارزومی انجق مولا در عاقل مشغول کار جهاندر عاشق مشغوف رازنهاندر عاشق اوصاف

بشردن خالید را نکچون لایق وصف اجلیدر عاشق جانی غرق بحر جان اولور اول قطره ایکن بحری پایان
اولور عاشق هر مرادی کنیدی درو شده حاصلدر کندودن طشره به محتاج ومائل دکادر عاشق فراقی وصلت
ولقد عاشق معشوقندن قنده جدار عاشق لذات وسروری باغ وبتانده بولقد در عاشق ذوق وحضور دل
وجانده بولقد در قلب مکانی جهان آب وکادر عاشق شمعای درون جان ودلدر (نظم)

برده جان ایچره عشق نجه بیک انواری وار
عقل دیرکیم شش جهندن طشره جانک بولی بوق
عقل بویازاری کورمش ایلش بیع وشر
در دکش عاشق کورک کورکانه بوزیک ذوق اولور
عقل دیرره قنابه کتمه کیم برخارد
عشق دیرای عقل وارلق برده سن رفع الیه باق
عشق حق حق کوندر ابر حرف ایچره نهان

حسن عشق بالاله عاشق لیک بیک کاری وار
عشق دیرواردر یقین بول نجه بیک سیاری وار
هم بویازاری ایچره عشق بشقه بر بازاری وار
نیره دل عاشق لیک قلبنده بیک افکاری وار
عشق دیرواردم قنابه نجه بیک کزاری وار
کیم کورکده سیرایدسن جنت وانهاری وار
چون ظهور ایلر حضورنده کیم کفتاری وار

عاشق قولی قنادی عشق درو میدا و مطلب و معادی عشق در عاشق نور دیده می عشق در وانک سرور سینه سی
عشق در عاشق روحی افتاب روشن در عالم انک چشمه کاشند عاشق عشق الیه هر مرادن المشر عاقل عقله
محبوب قالمشر عقل انسان حجاب دیده جاندر انکه اسرار عشق اندن نهاندر چون جام عشق الیه جان سکران
اولور عقل اولزمان حیران اولوب اسرار نهان جان جان اولور (قطعه) ساقی کتور او باده می بوجند و چون
ایچون اول بحر عشقندن که قوما زلده چند و چون بندن بنی خلاص قیلوب عقل الندن آل کیم علم
عشق فهم ایدم عقل ذوقتون عشق انسان اول مهر در خشان الیه دل و جان اره سنده ابر سیاه اولمدر
وانکچون دل و جان بوزمین ایدانده محبوب و سرگردان قالمشر چونکه عشق حق دل عاشقده باد صرصر کبی
هوب ایدر بو غم نام عقل اولزمان اره دن رفع اولور کیدر و معشوق جان شمس تابان کبی سحای دلده جان عیان
اولور و جان انکه شادان اولور و حشنه حیران اولور و کائنات خوان اولور و اول کاه مقابل بلبل خوش
الحان اولور (بیت) اسرار عشق بلی اهاره فارشی * اوتربا بلیری کزاره فارشی * علم عشق الیه مشغول اولان
عاشق قلبنده عشق بلیری اسرار که علم عشق انک جانی کوزن اجوب جهانندن رغبت کسر عقل الحق
تدبره تفکر ایدر عشق ایسه تعبیرله تذکر ایدر عقل ایسی تکافله تا سقدر عشق شانی تحبیرله تا فقدر عاقل
حق اجتهاد ایدر عاشق معادی نه طوغری کیدر عشق و دود اصل هر سود و مایه شهود در (نظم)

دولت عشق بول که سرمد اولور	عزقی بی نهایی و حد اولور	کیمکه سر مست جام عشق دکل
کرفلا طون اولور سه هم رد اولور	عشقز عمرن ایلین اخر	موندن صکره خرد اولور
عقل جزو عقل کاه دشمندر	دوست اولان عقل کاه اسعد اولور	علمدن عشق پاک فارغدر
صحت و حیرت اول معود اولور	خط عقل اولدی نقل و بحث و قیاس	جمله می درس عشقه ایچدا اولور
علم عشق همان برایتک	شرح و تفسیری بیک مجله اولور	اهل نفس اولدی عشقندن محروم
اهل دل عشق الیه وید اولور	عمریکی حق عشقه صرف ایتکیم	عاشق عمری بی حد و عد اولور

فوق حادی و عشق حالت و کرامت و عشق حرارت و سلامتن و معشوقنک راحت و سترو سلامتن
یلدیر (ای عزیز) معلوم اولور که اهل الله دیندر که عشق محبتک نهایت و غایبدر و عشق دوستلرینه
هدایت و غایتدر عاشق قری دلبر جان الیه طلب قیلندر هر معشوق الیه عاشقنه شکار اولمدر هر کچه
نشنه ای طالب ایدر هم نشنه به راغبدر عشق جان و دلده نور ازوره نور در منال داماد و عروس آنده مستوردر
عشق قایق بی قرار و بی سکوندر جان عاشق نکچون بر جتوندن عشق آتشی عاشق یاقتدر انکچون اول فکر
و عباراتی بوراقتدر قاپ عاشقه اسرار انصاف اولور آنده کلام و رویت بری برله عتیج بولور عشق مشرقی
هر مشربدن جدار عاشق مشرقی وحدت و مذهب خدادر عشق بریارد و ربیندر که یادی انا و ابرانی یقین

ایدر عشق بر استاد کاملدر که انکه صد هزار ارواحه اتحاد حاصلدر عاشق کندوی حقیر و ذلیل ایدر انکه
معشوقه تعظیم و تحبیل ایدر عاشق عشق الیه زنده اولور اوقات مختلفه به بنده اولمز عاشقه درد و غم جلواردر
هر کچه عاقله جلواردر عاشق جانی غدا می خوش الحان صداسیدر (نظم) مؤمنان کویند کاه بهشت
نغز کردانده هزار زشت ماهمه اجزای آدم بوده ایم در بهشت ان لحظه نباشد وده ایم هر کچه بر مار یخت آب
وکل شکی یاد ما ایدر از آنها اندکی پس غدای عاشقان آمده ایم * که در و باشد خیال اجتماع * فونی کیدر
خیالات ضعیف * بلکه صورت کرد از بانک و صغیر * عاشق روی زیبایی پروا بقدره انکچون کر بان اولور که اول
جیرانی رایگان بی شبان صافوب اکاحیران اولور برده ای کوردر که انک تیر غزه سی همان سینه سینه کاور تا کیم
شهرتله نظر دن انی مانع اولور عاشق مدرسی حسن یاردر وجه معشوق اکا دفتر و درس و تکراردر (بیت)
بکابر علم کشف اولدی سنک حسنک کاتیدن * که بوزیک عقل عاجزدر انک بر فصل و باندن * حکمت باری
قضا و قدرده بری بریزه عاشق و مائل قیاسدر هر چندانیک بدن بری برندن بعید ویکانه اولمدر لکن کوکادن
کوکاهه یقین بولر زاردر که هر دمده بری بری بولمدر نه کیم ایکی چراغک سفالی بشقه ایکن ضیاری مزوج
اولمدر فتنی عاشق که وصاله طالبدر تحقیق انک معشوقی دخی اکا عاشق در وانک وصلنه راغبدر لکن عاشق
عشق بدن خسته و ضعیف ایدر معشوق عشق انی معین و لطیف ایدر کر کوکاده برق ایدر ان مهرباندر
یقین الیه که اول کوکاده هم مهر و محبت و ار در معشوق اولان صورت بدن دکل معنی جاندر زیر که عند الموت
اول صورت بی معنی اولان تن بی جان منفور عاشق اولدنی ظاهر و نمایاندر پس عاشق صورت شقیدر و عاشق
معنی سعید و حقیقیدر اول دلبر که انکرا طیبای دلدر لکن خسته لرن صورقه مائلدر لکن انک و نام ایچون
حذر ایدر لسه برهانه الیه خبر ایدر و الا انلری خاطر دن چیقار هوب تحبیل ایدر لکن کاه هیچ بر معشوق
اولمز که عاشقندن بی خبر اوله پس اگر سنک قلبکده محبت مولا ایکی فات اولمدر تحقیق اول دخی سکا محبت
قیاسدر زیر که برالت سیمی قنده کاشدر تشنه اغلر که قنی اب ریان اب روان هم چاغلر که قنی اول عطشان
جانمزه بو عطش جذب بی چوندر برانکچون موجود زو اول بزم ایچوندر عالمده اگر انسان و اگر حیوان و اگر
نبات و اگر جماد در همیشه هر مراد البته انلر عاشق هر مراد در بی مراد اولنلر مرادینه کیدر زو اول مراد
اولنلری انلر جذب ایدر لکن کهر با مستغنی شکنده عاشق در و خار و خمس ایرادن اکا عازم و لاحقدر
معشوقه میلی جمله دن نهاندر عاشق میلی بیک طبل و مورنا الیه عیاندر معشوق قلبنده هر دم عاشقدر
عذر انک قلبنده همیشه و امقدر کیمکه عاشق مولی اولور اول سایه کبی شمس الیه لا اولور عاشق خدمت الیه بعهوضه
و هوادر که تدبیر الیه ایشی قنادر هر کچه عشق نهایی معشوق الیه بقا در لکن بدایت بقای عاشق کندودن
قنادر فضل عشق انسانی فضول ایتشدر بو ظلم نفس و جهل عشق الیه ظلم و جهول ایتشدر نه کیم
طوشان نقشه ظلم ایدوب ارسلانه فارشی کمتشدر وانی جهلندن ارز و الیه در اغوش ایتشدر با خود برضعیف
پروانه کندوی ناره ایتشدر لکن انسان بو ظلم الیه هر عدله و بوجهاله هر علمه ایتشدر زیرا که سموات و ارض
و جبال با ایلدیک امانت یوکی التند ایتشدر

(بیت) حق ظلم نفس و جهول هوا اولان * میلید باز عشقه چو عصفور اولور شکار

نظم) عشق در واسطه وصلت یار	عشق در رابطه قرب نکار	ادی مهر خدای متعال
مهر بالایه چکر زاله مثال	عشق الیه زائل اولور ظلمات جان	ته کیم مهر الیه تاریک جهان
عشق اولور سینه عاشقده سرور	عشق اولور دیده غم دیده نور	بر برینه بوجود انسان
اولدی آینه عشق برزدان	عشق یار آرهده بر صورتدر	اول زمان واسطه وصلدر
عارف قال عشق الانسان	جذبه من جذبات الرحمن	عشق مولایه او کیم مائل اولور
صبح صادق کبی صافی دل اولور	یوانی پاک ایدر ابر ماغ کبی	سویاز سو بیلدن طماغ کبی
خانه جانک ایدر نورانی	واردات قبل رحمانی	قدح ساقی باقیدن ایچر
باده عشق خدا الیه کیچر	نه صور رسن سکا تفسیر قیلور	نی کبی جمله مقاماتی ییلور

عالم شاه اولان اونی	کرور نور اکا اور بچک اغی	عالم وحشتی ادرالک ایلر
غیریدن خاطر فی پالک ایلر	ایلز زینت دیشایه نظر	کندوبه کندوشنک دردی بتر
خرم ایلر آتی دایم عشق	کوکلی اکلجه سی اولورغم عشق	عاشق اول اوعه عوامک سوزینه
عشقدر نورضیا جان کوزینه	جان کوزین اچسه وجود انسان	حائل اولز اکا بوکون و مکان
مغرب و مشرقی سیران ایلر	قابی ارواح ایلر جولان ایلر	اشیدر اهل سما اوازین
اچاز اما که ولایت رازین	عشق ایلر کامل اولان اغل فنا	سویلشور خضر ایلر بی حرف و صدا
نیجه وصف ایلر عشق و صاف	که انک دامنیدر قلک قاف	مولوی مثلی فلک ایلر نظر
طور میوب حالت عشق ایلر درز	صبح صادق بقعه من چالک ایلر	عارف اولان بونی ادرالک ایلر
اولدی چون سلسله عشق ایلر بند	صور اغلر ایکلر کوه بلند	مست لایه قتل اولور هر بلبل
چالک ایلر جبهه سی لاله وکل	جسم بی عشقه دیشدر عشاق	شععه شمع خانه و انشسز اوجاق
کلک آینه کونین اولهلم	عشق ایلر تاسروبا عین اولهلم	ایدهلم مهر خدای مقصود
نولهلم ذره وش انکله وجود	عشقدر عاشقه مانند براق	اولز انکله اکا منزل اوراق
عشق ایلر روح بولور حقه وصول	موجب قطع منازل اولور اول	جام عشق ایلر اولان پرحالت
کعب ایلر کندوبه نورایت	هر دم ای حی خداوند عزیز	ویریکادرد محبت آمیز

کوکلی حامل اسرار ایلر (عزت عشقه سرازیر ایلر) ان قرع عشقه معشوق و مرام اچانده عشق انیس ایلر مدام

(نوع نانی و عشرون) عشق مولانک خواص عیان و اسرار نهان و علوشان بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که عقل جزوی که عقل انساند اول عشق حق امر نده حیراندر عشقک یتش ایکی دیوانه لکی واردر و ایکی عالمن ییکانه لکی واردر عشقک کندی پنهان و حیرتی عیاندر جان عشاق انک حیرتنده نکراندر عشق حق بجز عزمدر عقل انده شکسته قدمدر عشقدر که باده تحقیقه در هم اولدر که ساقی هر صدیقه (قطعه) عشقک شرابن ویریکاکا تا قالمون خوف ورجا از دیشه لردن قیلرها) مست ایلر میدن ساقیا) نان استم اب استم) امایش خواب استم) یاران و احباب استم) عشقک مییدرس بکا) عشق ابتدا عاشق ایلر خونیدر تا کیم فراریده اولکیم برویدر عشق استیلا و خشم ایلدر کهده عاشقک چشمه منده هر لطیفی قیج ایلر عشق نانی نان غدا عاشقدر وجود ایلر بند اولز اوکیم صادقدر عاشقک وجودی ایلر ایشی بوقدر انک سرمایه سزکاری چوقدر عاشقک عدمده خیمه قورمشدر در عدم کی یکرنک و نفس واحده اولمشدر عاشق عدمده شی کورمشدر در ته کیم عاقل غنیه می کورمشدر عاشق اولز دن اقدام میت اولمشدر در عشق سرمدله حیات ایلر بولمشدر عاشق شکسته اولور و غم و حزن ایلر بسته اولور عاشقک سروری دل و تافه در ته کیم عاقلک حضور عز و شرف در (قطعه) بر زماندر که غم عشق نیم دیندر) الم و حزن سروردل غمکیندر) شهنه و میرا ایلر کم بزی تخویف ایلر * بیلدی منزل سلطان دل مسکیندر * عشق ایش اهل وجودک غرضی ای حی * خارزار غم و دردی کل و نسز بندر) عاقلک طاعتی کراحت واضطر ایلر در عاشقک طاعتی محبت و اختیار ایلر در اتیا طوعا عانه لری مایه راتیا کرها عاقلر مایه ریدر بولرک حقه محبتی علت ایچوندر و انلرک محبتی خالص خلت ایچوندر کربونلر اوسون واکرانلر اوسون جه سی طالبدر حق تعالی جهله سی کندوبه جاذبدر لیکن عاشقدر دروغم زهری نیم دوشکر بولور و دچاه محنت و المده خرم و شاد اولور و ذل و حقارتدن ذوق ولذت اولور و عز و جاه ارامدن فارغ و ازاد اولور (نظم) عاشق رهین مهر و وفادریلا خلاف * عارف قرین صدق و صفادریلا خلاف * عقل بهانه جو به ایلر عاقل اقتدا * عاشق انیس رنج و بلا در بلا خلاف * سین عشقه بولداش اولکه ای دلده بوله نک البته حنلی انس و فسادریلا خلاف * بجز محبت ایچره جهان برقیقه در) اول بجز صودکل که وادریلا خلاف) عشقک دمیه طوایه کوکل حی اولور مدام) حق بوعشق وصف خدادریلا خلاف * عشق آدم انامزدن بزه میران قالمدر زیرکات قبیه واسطه شیطان ایلر کلشدر زیرکات دریاده سباده لک روحدر عشق ایلر عشاق ایچون مانند فینه نوحدر علقک زیرکاتکی ظن

و خبردر عشقک حیرتی عین نظر در پس عشقه عقلی قربان ایلر که وجه معشوقه حیران اولمی امر مقتردر عشق ایلر عقل جزوی بیچاره اولور نه کیم صبح ایلر قندیل اواره اولور زیرا که عقل انجیق شخصه در عشق ایلر اولوسلطاند عقل اول سایه در که عشق اکامهر در خشاندر (قطعه) کوکادن حج عشقه وار که اولدر قبله هرجان رفیق عقل و فهم اوله که آنلدر سکادشمان (جهان کروانسر ادر کادی بیک جان کندی در دیله قوسرن و خسرتی کل دلده حسن عشقه اول حیران * کوزلک یوم ظاهر ایشاده نصیب ایتمه اول فوری * که تابا طنده لب عالمی خوش قیلر سن سیران * عاشقک غم و سروری معشوقدر و سرخده منک اجرتی اودر عشق که معشوقدن طالب ماسوادز اول عاشق صایلز که مائل نفس و هوادر زیرا که عشق مولابر نارد که قلب عاشقه ماسوائی قوماز بقار بی عشق اولان عربدن بار خاطر در حقدن غایب اولق موت حاضردر عشقک یوز ناز ایلر کبری اولور عشق انجیق یوز ناز ایلر کاور (نظم) اولدمکه عشق شیمه ناز ایلر ایلر * عاشق همان اکادل و جان فدا ایلر * ازاد اولور جهانده حیات ایلر بولور * اول جان معتقد که اکا اقتدا ایلر * دوستک مراد ایلر بزم انجیق مراد ایلر * عالمده هر نه اولسه چون ای خدا ایلر (عاشق بولور جفا فی وفادله عشق اکا) جور و جفا ایلر سه اودق و صفا ایلر * ظلمتده قالمه قلبیکه کل نور عشق بول * حق که مهر عشق سی برضیا ایلر * عشق حق کان وفادری قلب عاشق انکله برصفا در عاشقک کجلی موت و فسادر عاشق فانی کندوبی جانی صانوب تعظیم ایلر اوتانوب سرور ایلر محبت ایلرک انک شایندر (قطعه) ایلر عشاقی اول عشق فانی بوجودندن * پس آندن بخش ایلر کندی وجودک عین وجودندن * و بخودی عشق اولندر لوح محفوظ انده در هر شی * بیلن دیندین بیلز اول اسرار ی ورتدندن * کدا کیم دریدر اولمشدی شی لله دیر ایلر اول * کوپنور تا که اول کچنم ان دانی کبودندن * عشقک یوز بیک جناحی واردر که هرری عرشک فوقندن تحت ثرایه واصلدر عشق مولی دهن بند و سانس وجدالدر عشق ایلر نفس ناطقه لالدر عاشق مولی ماسوایه التفات ایلز و خیر و شرک ارمه میوب عشقه تابع اولور انکله رضای معشوقی بولور عشق حق عشاقک بیدر و هر نامیده دستگیر در نظام امور عالم انک تدبیردر (نظم) بر عشق زاده بر که اودمدریم خدا * اطفالنا انچه کیدوب ایلر زنده * اول مادرک سودک ایچر زدمبدم مدام * اول شرق و غربدن بروکو کدن و برر غدا * هم شهر و هم بیابانده بر آنکله هم هر * جاندر غلام مادر مهروری خوشلقا * دل شهر اولور و جوازله اول مهر اولور عیان (دل خاتماندر ایلر سه خلوت اودلر با * چون یاغیان روضه هرجان و دل اودر * بولش روان حق اوساقیلر خوشبختا * عاشقک مذهبی بوق اولمدر و عروج فلک فنا بولمدر عاشق کندی و بخودندن مردود اولور و عشق ایلر موجود اولور عشق ناموس بر کوکاد جمع اولز عاشقک ناس ایلر برایشی قالمز * عشق بر مالک ملک قهادر که عاشق اکا چایلک خدمتکاردر عشق بر شردر که عاشق اکا شکاردر در عشقه شکارا وانلر کندی نفسلرندن ازاد و اسراردر عشق بر اسن بیلدر که عشاقی اوکده قاتلدر در عشق صرب آواز بیلدر که عشاق اکا جان اغشدر (قطعه) کادی اول چیچونکه آندن نه فلک جولان ایلر) کادی اول مهر و که ماه وزهره بی حیران ایلر کادی اول چوکان روحانی که دشت روحده) هر طرفدن بیک کوکل طوبین روان کردان ایلر کیمکه اندن خرقه کیدی وارلغن خرق ایلدی * کیمکه اندن لقمه بر اولدم ای لقمان ایلر * عاشقک کسه ایلر شغلی اواز و کندی قلبدن طشره برنسنه بیلز عاشق بر مست لا با ایلدر که معشوقنه اطاعت انک حالددر (بیت) ملک دنیاتن پرست اتر احلال * ما غلام ملک عشق ذوالجلال * عاشق حیات عشق استر جان استر و شراب عشق استر آب و نان استر * عاشق کندی وجودندن فارغ اولمشدر و درونی باده عشق ایلر طوایشدر پس اول کوزدن اولی ترشح قیلشدر و نقطه عشق بر کاب ناطق بولمشدر (نظم)

نقطه سی بر کتابدر عشقک	ذره سی آفتابدر عشقک *	عرق اولور قطر منده کون و مکان
کرانور ذره منده هر دو جهان	عشق پالک ایلر ادم ادم اولور *	هر شد کمالی مکرم اولور
عشقدر نور دیده عشاق	عشقدر مالک رفیق و براق *	دلده عشقک ضعیفی صغیردر
ذات انسان عشقه مظهردر	هر کیم اولدیه عشق الله اسیر	غیره راجع کزکز انده ضعیف
عشق دیوانه ایلر انسانی	کسک ایچون علاقه دن انی	اولدی زیرا انعلیق دنیا *
مانع انس حضرت مولا	چید اولان عشقه شاه عالم اولور	عشق در دیله شاد و خرم اولور

هر کوه کادن اکامیل اولش	عشق خورشید و ماه تاباندر	ورد و در بختان و باغ وستاندر
عشق در حسن آدم و حوی	معد صدق و خشت مادی	عشق مقبول آدم اولشدر
قبله جمله عالم اولشدر	عشق در مطلب خنی و جلی	هم اودر قصد هر نبی و ولی
عشق معراج آتیا اولش	خداست و نایح اولیا اولش	عشق در مری سبلی و حلاج
جمله سرور سرینه اولد رواج	عشق شهباز زلامکاندر	نکنه سر کن قسکاندر
عشق مفتاح هر قنوج اولش	مونس عقل و قلب و روح اولش	عشق بی عین و شین قاف اکاه
اصل اودر عقلی سن کراف اکاه	عشق ایدیه نور عقل و ایماندر	سر اسلام و حسن و احساندر
عشق کان علوم عرفاندر	نور هر چشم و جان هر جاندر	عشق مانند ارغنون اولش
هب علوم ایچره ذوقون اولش	عشق استاد و پیر هر فندر	قاب عشاق آنکه روشندر
عشق فوجید صادق اولشدر	مونس جان عاشق اولشدر	عشق در دلداده سر سیمانی
رجعت و حب خاص یزدانی	عشق در نور منبع انوار	هم اودر سر معدن اسرار
عشق در سرفتی و هم اثبات	بهر توحید و در قرایات	عشق تفسیر سر قرآندر
جمله مشکل آنکه آساندر	عشق سیرغ کوه قاف اولش	جمله معناده و مشکاف اولش
عشق آینه جمال اکاه	سر اسرار ذوالجلال اکاه	عشق حج حقیقت اولدی زکات
تشنه دلدرده اولد راب حیات	عشق در لذت صیام و نماز	هر دم ایله اوزیشه ناز و نیاز
عشق کندیه عشق باز اولش	کندی حسنه بر نیاز اولش	عشق ایدر کندویه موال و عتاب

اشیدر کندیدن به اوجواب (عشق هم عارف اولدی هم معروف) کندی هم و اصف اولدی هم موصوف

عشق در شاه و طالع مسعود	هم ایازایله عاقبت محمود	عشق دل تختی اوزره سلطاندر
مثل مورز بر اول سلیماندر	عشق سلطانی نام و شان بیلز	اولد ازاده خاتمان بیلز
عشق بیلز زن و بن و بنات	حیثانی ایدر خو حسنات	عشق باله ایچره یوقدر اصلاعیب
جمله یکسان اکاشادت و غیب	عشق ایچون قرب و بعد یکساند	وهو الان هم کما کاندر
عشق ایدر قلبدن چو کشف حجاب	بیلز اولورندر ثواب و عقاب	عشق فاسق ایدر مسلمانی
بخش ایدر صکره نور عرفانی	عشق دیوانه ایدر انسانی	محو ایدر غفلتی و نسیانی
عشق هر نه کوکاده قیلعه قرار	مادی قوی میز آنده جلوه یقار	عشق در نار و نور تابنده
هر د ازاده بی ایدر بنده	عشق صیاد مرغ انساندر	جامع شمل هر پریشاندر
عشق هر کیمه کیم عنایت ایدر	جمله خالده ای حیایت ایدر	عشق هر کیمه اشناغ ایدر
ذات معشوقه ره غناغ ایدر	عشق کوزدن کوکاده پنهاندر	دائما جان ایچنده اول جاندر
عشق دل خلوتده بیاناندر	بیلبان خلق ایچنده جویاندر	عشق محراب جان و دلدر هم
قبله جسم اب و کله رهم	عشق هم نوس جان اولور هم نیش	هم دم اولدر قریه مرهم و ریش
عشق جانت طیب حاذق ایدر	گاه معشوق و گاه عاشق ایدر	عشق دل جیره منده در جو مقیم
کیمکه عاشق در اکا یوقدر بیم	عشق در ذوق جان و لذت شوق	کیمکه عاشق دکل اولور ای ذوق
عشق بی شرح و بی بیان اولش	واصف عشق بی اسان اولش	عشق باقی لایزال اولش
جمله اوصافی بر کمال اولش	عشق و وصف و دور و پیچوندر	عشق حددن شوقی بیر و ندر
عشق ایچون صدهزار نام اولش	جمله اشیاده خاص و عام اولش	عشق هم اول اولدی هم آخر
جمله دن باغن اولدی هم خامر	عشق در اصل و فرع جود و جود	عشق در اولدی کل شی موجود

عشق در عشق حله یا تعقیق
 حق حقد و بوسه و زاریت صدیق
 (نوع رابع عشق) عشق مولایه و سوان طریقه منتهی صوفی و یلدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله
 دیندر که حق تعالی به کیدن یوللر کرچه کفر منده مده دار عدد انقاس خلاصه قدر لکن اهل محبت راه فنا و جذبیه
 مناسب و لایق سیر زرا که طریق فنا یافت قریب و رشید و واضح و قایم در و بطریق مختاری اهل عشق
 شطاری

شطاری جذبیه ایل قطع ایتمده مربع و سابقدر و بطریق فقر و فنا یسه انجیق موت ارادی اوزرینه مبنیدر که
 اول اصول عشریه به مختصر و مطابقه در اما اصل اول توبه در که اول حق تعالی به اراده رجوع ایتمکدر نه کیم
 موت ارادتنسز کیمکدر زیرا که حق تعالی بیورمشدر که (ارجحی الی ربک راضیه مرضیه) چونکه توبه ذنوبک
 جمله سندن چقمه در و ذنب ایدیه عبدی مولادن محجوب ایدن مراتب دو جهانه باقمه در پس عاشقه لایق و سزا
 اولان ماسوای معشوقی نظر دن برقمه در بلکه انانین قویوب و ارغندن چقمه در زیرا که وجود ذنب لایقاس
 به ذنب محققین عندنده امر محقه در و اما اصل ثانی زهد در که اول دنیانک زینت و لذتدن و مال و جاه و عزتدن
 آزدن و وجود غندن خروج ایتمکدر نه کیم موت آزدن کیمکدر و حقیقت زهد ایکی جهانی یله ترله ایتمکه
 ایتمکدر نه کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر که (الدینار حرام علی اهل الاخره
 والاخره حرام علی اهل الدینار کلاهما حرامان علی اهل الله) و اما اصل ثالث نوکدر که اول حق تعالی به اتمکال
 و اتمکاله اسباب و تدبیردن بالکلیه خروج ایتمکدر نه کیم موت اول حالته ایتمکدر زیرا که حق تعالی
 بیورمشدر که (ومن یتوکل علی الله فحبه) و اما اصل رابع فنا عتدر که اول شهودات نفسانیه دن و تمتعات
 حیوانیه دن خروج ایتمکدر نه کیم موت اول غایتدر ایتمکدر پس عاشقه لایق در که ماکل و ملبس و مسکنده
 مده راجحت اوزرینه اقتضای ایلسون اسراف ایتمه و تنوع کیم حق تعالی (ولا تسرفوا) بیورمشدر و اما اصل
 خامس عزتدر که اول انقطاع و انزوال الله محالطه ناسدن خروج ایتمکدر نه کیم موت اهل عالمدن کسلوب ابراعه
 کیمکدر بلکه نفی تربیه ایدن مرشد کمال خدمت قیلیدر و معیت غافل التذم اولدیغی کبی اکاتسلیم
 اولمایدن تا کیم کندونی ماه و لایله جنات اجنبیه قندن غل ایدوب لوث حد و شندن طهارت یولمایدن و عزتدن
 افضل خلوتله حواسی محسوساته تصرفدن عزل ایتمکدر زیرا که هر آفت و قننه و بلا که روح آنکه مبتلا
 اولمشدر و نفس قوت و ربوب صفات تربیه قیلیدر و نفسی آنکه روحه مستولی اولوب فرصت یولمشدر وانی
 اسفل سافلین بدنه چکوب تعلقات کائنات ایلده میده قیاسدر جمله سی حواس خسته ظاهره بنجره لرندن درونه
 یکشد پس خلوتله حواس خسته مسدود اولوب محسوساتدن معزول اولد قدم اول شهودات و هودان و شیطان
 و دیادن نفس مددی منقطع اولور و بواجتماد و تحفظد نیکمره مسهل ذکر الله ایله فضلات میل و نفرت و جهل
 و غفلت و جمله شهوت زائل اولوب کوکل صحت و عافیت یولور و اما اصل سادس ملازمت ذکر الله در و اول ذکر
 ماسودان نسیان ایله خروج ایتمکدر نه کیم موت اول نسیانیه ایتمکدر زیرا که حق تعالی (واذکر ربک اذا نسیت)
 بیورمشدر نسیان ماسوای رضایه طیبورنه شد و کلمه طیبیه لا اله الا الله بر مجنون معزوی یولمشدر که اول نفی
 و اثبات ایل ترکیب اولمشدر و اما نفی لا اله الا الله اول مواد فاسده زائل اولور که قوای نفس و امراض قلب و قیود روح
 آزدن متولد اولور و اما اثبات الله ایل صحت قلب و سلامت مزاج اصلی حصوله کاور و یجلی صفات و اعمال ایل
 دل و جان متخلی و مقبلی اولور و اما اصل سابع توجه نامدر که اول ماسوایه دعوت ایدن هر داعیه دن خروج
 ایتمکدر نه کیم موت اول حالته کیمکدر پس اول عاشق اول عاشق مولاسندن غیریه نه بر مطبوعی فالورونه بر مجبوری اولور
 و نه اندن غیریه بر مقصد یولور و نه اندن بر لحظه غافل اوله یلور زیرا که دینلشد که (لواقبل صدیق علی الله الف
 سنه ثم اعرض عنه لحظه فافانه اکثر مما ناله) و اما اصل ثامن صبردر که اول مجاهده ایل نفسی حظوظندن خروج
 ایتمکدر نه کیم موت اول مقامه ایتمکدر پس اول عاشق نفسی مألوفات و محجوباتدن فطامه صبر ایل ثابت
 اولور تا کیم نفسی بالذمه وانی خامد اولوب شریعت غزاده استقامت یولور و فای صافی و روحی مجلی اولور
 نه کیم حق تعالی بیورمشدر که (وجعلناهم ائمه یهدون بامرنا لئلا یاتوا بآیات یوقنون) و اما اصل تاسع
 مراقبه در که اول کندی حول و قوتدن خروج ایتمکدر نه کیم موت اول فنایه کیمکدر پس اول عاشق مولای
 مواهبه مترقب اولوب نفحات الطافنه منتظر اولور و ماسوای سندن اعراض ایدوب بحر هوا سنده مستغرق
 اولور تا کیم مولای رحمتدن کندی نفسنه اوله بر نور لامع ساطع و واقع اولور که آنکه بر لحظه ده ثقلین اعمالی
 غمره سن یولور و اوزرینه ریاضتله زائل اولمیان طایف نفس اماره زائل اولور و آنک سینانی حسنه متبدل اولور
 بلکه حسنات ابرار اکامیثات امنائی کاورشکنیم حق تعالی بومقامه اشارت بیورمشدر که (ذلک فضل الله
 یؤتی من یشاء و ینفذ و الفضل العظیم) و اما اصل عاشر رضادر که اول عبدک مولای رضاسته دخول الله نفسی

رضاسندن خروج است که در تنه کیم موت اول مقامه بنمکد ریس اول عاشق مولاسنک احکام ازلیه سنه تسامیم
اولوب تدبیر ابدیه سنه امورن تفویض ایدر وقضاسندن اعراض ایله قدرینه اعتراض ایتموب رضای بولنه
کیم در تنه کیم دینلدر (یت) فرضت الی المحبوب امری که فان شاء اخیانی وان شاء انفا) کیمکه بواوصاف
طایفه سندن کنده اراده سیله میت اولور کیم در تحقیق قامولاسی فی نور عنایتله بکیمدن احیایدر تنه کیم
حق تعالی بیورمشدر که (ومن کان میتافاحیینه وجعلناه نوراعشی به فی الناس کن مثله فی الظلمات ایس
بخارج منها) یعنی شجره نسانیه سنده اوصاف ظماینه سندن میت اولان کیم بی حق تعالی اوصاف ربانیه سیله
احیایدوب انوار جاسندن اکابر نور احسان ایدر که اول نور ایله احوال خلقی کوروب فرستیده اسرار ناسه مطلع
اولور تنه کیم (اتقوا فرامه المؤمن فانه یبصر بنور الله) حدیثی بومعنا یه کور اما اوصاف نفسانیه سیله زنده
اولان کیم شجره نسانیه سی ظلمتده فالورنه زهره معرفتله نور حضوره کورونه ثمره محبتله واصل محبوب اوله
یلور ریس بشریت اوصافندن میت اولان عاشق البینه اوصاف معشوق ایله حیات ابدیه بولور وائکله فالور مستزاد

ای صفت ملت دو جهان واحد قهار
سن دائم رباقیسن و بوق دارده دیار
موجود حقیقی سن و معدوم در اشیا
سن سن هب ایدوب ایمن ای فاعل مختار
صنعکله وار بیدل نیجه یلک نفس وارواح
نور کله سموات وزمین ایلدک ظهار
ای دل و هم آخرو هم باطن و ظاهر
هب حول دخی قوت آلور اندک و بسیار
عشقکله دونوب روز ایلدک شب رقص ایدر افلاک
شوقکله بانار شمس و قمر ثابت و سیار
افلاک و عناصر له موالیده چو همسراه
ذرات قوا ایلدی سرکشته چو پرکار
عشقکله دواجوش ایدوب امواج اولور ابجر
عشقکله دوشور رشوقله وادیله ناچار
عشقکله معمای جهان حل اولور انجق
بر شعله ایمش عالم ایدر مشق انکرار
هر جان و کوکل طبع ایلدک در نور که مائل
ذرات جهان و حدنکی ایلش اقرار
نور که دل و دیده مزه کوستر الهی
ناسیر ایده لم شانلک ای قلم زخار
نور که طاهر ایلدی چو ارواح ایدر احما
کوستر بزه هر مرتبه ده سائر طوار
کر عشق جهانگیر یکدیل ایلدک زاهد
هم که معشائی سوب ایخزدی اول انکار
حقا که اولان عشق صفا بنشکه وقف
خوش جان کی شفت ایدر جلد به هر بار
آدمده قودک سر یکدک زن دل آگاه
چون آینه در آینه دل ای شه جبار
صاف ایلدک آینه سن ناظوره کامل

بوقدر سکنانی
اشیا همه فانی
چون سایه و ریا
احوال جهانی
اشکالکله اشباح
هب کون و مکانی
سندن بومظاهر
هم نام ایلدک شانی
حیرتده فالور خاک
ایلرد و رانی *
نور کدر ای الله
عشقکله خفته فانی
شوقکله غور پر
هراب روانی *
ای واحد مطلق
عشقکله جولانی
نور آنله شامل *
بی نطق لسانی
اشیای کاهسی
هر آن زمانی *
عشق اولدی مسمما
بر عین عیانی *
اولوردی مشاهد
هر سنک انسانی
ایلشدن اوعارف
انجتمز اوجانی *
اولش اولطر کاه
کسر ایلدک آبی *
اول حشنه مقابل

باقیچه کاسن سببی بول کیم طوله انوار
هر جد و شامسدم و دعادر سکار اجمع
هب سندن لور لردون و کون عاشق و دلدار
مهر که بر ایلدک بر آویج خاک درخشان
نور که هم ایلدک بوزنی نظم ردیدار
بولسکه چو ترک ایلشم جلدی مولی
دل کرچه سنجگون و راول جلدی بیکار
عشقکله رفیق ایلدک بنی اولسون انیم
شیرین دهنی جانده ذکر ایلدک گفتار
بی عشق نیم بار کر ندر بکای دوست
عشقکله شمع دل قلندور بو که نه کیم وار
بی عشق بلاد که نه وار در آن و نه دست
عشقکله بلال اولور آتش کل و کازار
عشقکله الم و دردی و بر کوکله لذت
کیم غل یا نوب جسم اولکل جان وله چو نثار
عشقکله طولان بولدی عیان دوات و اقبال
بیلدکده فلان نه اویان مدبر بیمار
بر کره ایمن عشقکله اندک می صافی
جمعی اویوشوب قای اولور خنه خیار
عشقکله چون اولور عشقه درباری ساقی
شوقکله شورر کاشن جاننده چوق ازهار
بیلدکدن ابراهیم بیت بنی قبل عشقکله واصل
آنکله نه کیم کورسه کوکل ایلدک تذکار
اوهام خیالکله ایشم خوف و خطر در
نرنکله پرایت کوکل نفلسون افکار
فهر که اولان منقض ایلدک توکل
مهر که طولار قای کیمدر ظلمات اغیار
حکمکله نظر ایلدک در هیئت عالم
اشیاده عیار نور بیز بولش ارغیار
شوقکله فغان ایلدن اولور عشقکله محرم
فر یاد ایلدک چون بجزه ایدر اولور نهار
چون نور حبیبیکه که اولدیم عرفان
اول بحر حقیقتدن اولوره رده قوار
هر دلده کجاکادوش ایلدی حتی
عشقکله ایدر نظم خوش افکار ایلدک اشعار

هم راز نهانی
سن جلدی جامع
هم عشق و هم انی
امن دیدک انسان
بولمش لهسانی
بیلدک سببی اولی
اولدک زنگرانی
هم دلده جلیسم
امرا و پیرانی
کر مغز واکر بوت
هر بار کفرانی
عشقکله سعادت
اولدک رزکانی
اولدک بکاه زت
عطر اولدک دخانی
هم عزت و اجلال
چکمش اوزبانی
اولش اکاکانی
قوراب ایلدک نانی
حی اولور اوباقی
نثار جنسانی
اولسون بکاحاصل
اول روح روانی
اوددن بو بتر در
ویرامن وامانی
هم صبر و تحمیل
قور تیر و کانی
جوق آیت محکم
قور غیری کانی
ذوق ایلدک مردم
قالمز اوفغانی
قیلدک بزی شادان
عشقکله غلبانی
بوق اکادی خانی
ایکار معانی

فصل ثالث حکمت اولیا علم صدور اولدیغن و اندن کوکل ذوق و هدایت بولدیغن و علم احکامدن اخص و انفع
اولدیغن و کتاب و سننه مطابق کوکل اهلی نقصندن تأثیری بلوغ اولدیغن درت نوع ایلدک بیان و عیان ایدر (نوع
اول) حکمت اولیانک فضائل و فوائدن آیات قرآنی و احادیث شریفه ایلدک بیلدک (ای عزیز) معلوم اولسونکه
حق تعالی عبادینه عنایتله کندی حکمتن تبشیر و ترغیب ایدوب تحصیلی طریقن طیور مشدرونه کیم کلام

قدیمند لطیفه ییورمشدرد (و علم آدم الامعاء کاهما) بوقی الحکمة من يشا ومن بوق الحکمة فقد اوتى خيرا كثيرا وما يذكر الا اول الالباب (و لا تزع قلوبنا بعد اذ هدينا و هب لنا من لدنك رحمة انك انت الوهاب) (وب قد آتيتني من الملك و علمتني من تأويل الاحاديث فاطر السموات و الارض انت ولى في الدنيا و الآخرة تو فنى مسلمات الحقنى بالصالحين) (و يوجد اعبد امن عبادنا آتيناها رحمة من عندنا و علمنا من لدنا علما) و قد آتينا ابراهيم رشده من قبل و كتابه عالمين يهدى الله لنوره من يشاء ادع الى سبيل ربك بالحکمة و الموعدة الحسنة ذلك مما وصى اليك ربك من الحکمة (هل يستوى الذين يعلمون و الذين لا يعلمون انما يذكر اولو الالباب) فقه مناها سليمان و كلا آتينا حكما و علما فمن شرح الله صدره للاسلام فهو على نور من ربه (ترجم علم قرآن خلق الانسان علمه البيان) علم الانسان ما به علم النفس و ما فوقه فانهم بها جفروا و رة و هو (الم نشرح لك صدرك) انا عطيتك الانك و رة و حق تعالى حديث قدسيده لطيفه ییورمشدرد که یا ابن آدم العلم الباطن هو سر اخفيته عن خلق و اودعته عند خاصة عبادى و هو نتيجة معرفتى يا ابن آدم تخلق باخلاق اطهر العلم من قلبك حتى يعظك و بعمر لك يا ابن آدم كيف تضع في العلم مع الشيع و كيف تطمع في الحکمة مع كثرة الكلام فاطلب العلم في الجوع و الحکمة في الصمت يا ابن آدم انى اهاب الهمية في قيام الاسحار و انتم فاعلمون و اضع الحکمة في البطون الخالية و انتم تشبعون فكيف تجدون و حضرت حبيب اكرم صلى الله عليه و سلم امته شفقته عليه تعليم علم دين اليه تفهيم علم لدنى قلوب طريقتى کوستروب حقيقتن طيورمشدردته کيم بعض احاديث شريفة سنده ییورمشدرد حضرت خضر عليه حضرت موسى عليه السلام بر سفینه ده باب کن بر طير انك نگار نه قونوب در يادن ضوايحه مشدرد پس انى کوردد که خضر عليه السلام حضرت موسى عليه السلامه خطاب يا محمد در که يا موسى تحقيقا حق تعالى بکا بر علم از کتشدرد که فى سنين بلال من بسکابر علم از کتشدرد که فى بن بيلم بنم علم و سننک علم الله عندنده دکندر الاکه بو طير انک در يادن الدني ايكى قطره صو کيدرد و ییورمشدرد که کيم که فرق کون حق تعالى به خلوص اليه عبادت ايلر سالتک بنايع حکمت اساتيه جريان ايلر دني هر نه سويلر سه کاب و سفته موافق حکمت سويلر و ییورمشدرد که کيم که علم به عامل اولو ر حق تعالى اکاب ايلر ديكى علمى الهام ايلر اول ييلور و ییورمشدرد که قلب مؤمن ينبوع حکمت در و ییورمشدرد که حکمت کو کلد بر نور در و ییورمشدرد که حکمتک ثمره مى فوزه لاحدر و ییورمشدرد که مؤمنک مطلوبى حکمت در و موافقک مطلوبى شهوت در و ییورمشدرد که حکمت مؤمنک نيکيز در انى نيزه بو نور سه نور و ییورمشدرد که حکيم سر مابه مى حکمت در و ییورمشدرد که علم ايكيدرد برى علم ظاهر قرأ ندر که حق نه اليک مخلوقاتى از دني نه حجت و برهاني در و برى علم باطن قرأ ندر که اول علانافع ببايدرد (نظم)

علم قلوب اولدی چونکه علم تصوف
خبر نه گیم معدوم اولورسه بئنه غنی
کیم بری بکی کور یو حلیه کداینه
دید و دیداری فی الحقیقه براکه
نور محقق جهانی ایلندی روشن
عارف نفس اولدی برنفسده محقق
مهبط عرفان دکانه خاطر حق

قلبی صاف ایله چمکه یار تکلف
هز نه که موجود اولورسه ایتمه تصرف
یا قسه کرک اخراقی داغ تأسف
چشم زلیخاده ابدی طلعت یوسف
تبع مقلد سوز کورر سه اوبر پرف
چون دله دلبردن ایردی جذب تاطف
درس عوارف نه سودو بیحش تعریف

(نوع نانی) حکمت اولیایان حد و علامتی و قدر و قیمت و حفظ و حراستی پدید بر (ای عزیز) معلوم اوست و آنکه اهل الله در شمار در که حکمت اول عقل معادک کلامی در که اگر تصور بر او است آنکه شمس منظم اول و در حکمت عالم لایذیر که الهام بر باید و حکمت قلوب عارفه بر نقطه در و علم اول بر نقطه در که اهل جهل آنی چون عالم ادب فزون است و در حکمت عارفان قلبیه مثلاً بر مناره باشند بر طیار اغزنده بر قیل کبیر حکمت کمال فهم و فراست در حکمت مکاشفه یقین در حکمت معاینه قیاس در حکمت بر نور در که روح اضافیدن قلوب عارفه طاهر و پاک خلق او را از ان عارفان حکمتی است که در حکمت نظامه اصابت قیاس در که حق است باطریق

و حق ايله ساكت اولمدر برحکيم الهی ديمشدر که نور حکمت فليحه نزول ايدله لي اولور بلدر که لساغدن ندامت اولنه جقي برکلام صادر اولمشدر = حکمت اقوال و افعال وارادنده اصابتد زير اکه حکيم اولان نطق ايتزالا که حق ايله ايدر و عمل ايتزالا که حق ايجون ايدر و مراد ايتزالا که مراد حق مراد ايدر کسب حکمت اجمال نطق و استه مال رفدر حکمت خزان غيب الهيدر ظاهر و ايدرب قلوب اوليايي پر نور ايدر اوليايي کرام بايع حکمتد و موطن و حيدر کوکله شهوت حجاب حکمتد و قلب طاق شهوتد و نور و حضور حکمتد رنه کيم جهانده بره کمانده نور ايله طلعت جمع اولر کذلک حکمتد شهوت بر کوکله جمع اولر پس شهوتلري تارک اولان حکمتد مالک اولور راس حکمت حقه ملازمتد ترک شهوت زينت حکمتد کوکله حکمت قوت بولمجه آندده شهوت ضيف اوله رق و محو اولور کوکل هر شهوتدن و حب رياستدن فارغ اولمده آندده نور حکمت ظاهر ايدر اما علامت حکمت ترک حب شهوات دينا در و طلب انس و حضور و ولاد در علامت حکمت قلت اکل و شرب و نما در و صحت مدام و حاجت مقداري کلامد و کوکلدن مولايه توجه نامدر علامت حکمت حقه توکل و تفويض و تسليم و رضادر و خلقه حسن خلق ايله فواض و رفق و مدارد و حکمت کنيدن اکبره تسليم اولمدر و اصفه تعظيم و شفقت قياقد و بر او صاف ايله متصف اولان عارف حکيم الهيدر ناک اقوال و افعالک فواید حکمتلري غير متناهي در (نظم) الهی ايله مشرب و برکه اولسون اکامشرب بلر دل اولسون عشقه که ذهاب که آنددر بومذ هبلر) ديلردم بي مراد اولاق چون اول هم بر مراد اولدي) او مطلبدن دخی کيجدم بولندي جمله مطلبلر) چوتد بير خوردن بتدی ايش درد عشق الدم) که داغ دل کي بر شرب چراغی بولدی شبلر) چون نور عشق نور چينه اول هم جسته را کيدر و اورا کيدن خيرا و لسه بولور عزت بومر کيلر و همان ناسفته يکدر بحر حکمت دری ای حق) فوادم و فهم و عقل و فکری کسر اولسون بومثقلر) حکمت قلوب ميتهي احيالدر و صد و رضيقه بي فضا ايدر حکمتد اس مال حکيمد رآنی نطق ايله افنا ايدن کيدر لذت حکمتک کوکلدن کتمی حکيم آنی قبل السؤال نطق ايسيدر حکمتی اهلندن منع ايتل اهلنه ظلمدر و حکمتی نا اهلنه سويلک حکمتد ظلمدر حکمتد ظلم ايتک يمول خطادر زيرا که او ظالمک خصمی خدا در بر حکيم الهی ديمشدر که بدایت امر مذ غلبان حکمتی صدر مده مشاهده ايلردم وای اهلندن و نا اهلندن در بغي ايتيوب سو يلردم پس بکا عتاب اولمديکد بومخصوص خواص اولان حکمتی عوام ناسه نيچون سو يلرس و بوعظيم القدر اولان دواني نيچو بر تحقير ايلرس تحقيقا تحقير حکمت تحقير حکمتد عظيم ايله تحقير نيلرس حکمتک قدر و حقين بيليندر حکمت سو يله خنازير اوکنده تارک اولوايله زيرا که حکمت اوليا لواؤ زدن اعلا در و آنی لشکار ايدنلر بها عندن اذنادر پس حکيم الهيئلک شانه لايق اولان بودر که حکمتی انجق اهلنه سو بيله و نا اهلندن حفظ ايله نا کيم حکمتک نور و سروري انک در و شده منظم پس اوليه ولنت و خلاوتدن بي بهره قاليله (نظم)

صغیر مرغ جان اسرار سوید
اشید خجیه ای ز بهار سوید
چو عاشق مست ایکن بلذره وار سه
حدیث قلم ز رخسار سوید

ولی آگاه اول هر بار سوید
پشیمان در اوراق اول آخر
حدیث خانه ناچار سوید
همان بر بحر دند و بونجه انجو

چون حکمت کلامن دیرا کاکیم
که ماره سر کنج بار سوید
بعب حالت بوکم بر قطره یمن
اکرملا اگر عطار سوید

خوش اول گرفتار بولد کسه حق || که دلین عشق خوش گرفتار بویله (نوع ثالث)

حکمت اولیا علوم نافعه دن الذوائف و اولدین سیلدر بر (ای عزیز معلوم اواسونکه اهل الله دیمشردر که حکمت
اولیا علم بالله در سه کیم (حق تعالی (فاعلم انه لا اله الا الله) بیوه شد و حکیم سبتانی او چیت الیه بومعانی
طیور مشدر (نظم) علم سوی در اله برد (نه سوی تقص و مال و جاه برد علمها جلد زرا این کله است) هست صورت
یکی ولیک همه است علم هر دو جهان جز این مشناس می شنو فرق فریبی ز اما پس علم بالله در که علم حقیقتدر
و علم خالدر و علم عرفاندر و علم عشقدر و علم باطندر و علم لدیندر و علم صدور و علم قلوبدر و علم بالله کشف کرد و
و ستر عیوبد و کفارت ذنوبدر و علم بالله حکمت فاصیل معرفت و قدر آنده خیر کثیر الیه موصوفدر و بونیک طالبی
جوع و نظم آبره مالوفدر علم الیه حکمت بری برندن جسم الیه جان کی منفک اولمز لسته کیم دیناسندر (بیت) علم

واركان وعلوم و عرفان آند حاصل اولور زيرا كه انسان كامل رضای مولایی كندی كوكلنك انبساط وانسند
 بولور و منخط مولایی قلبنك انقباض و هیبتیه یلور پس اول بشارت اشارت ایله حکیمانیه پورر (قطعه) اطف
 وقهر لاری دله سرور و غمدر * امر و نهی اول فرح و غمده عیان ظاهر در * کلبه غم بلکه نگاه ایشلدنك
 استغفارایت * کیم کوکل خوشی هر خیره نشان ظاهر در * اولیادن بر حکیم بر حکیمه کیدوب حضورنده
 فعودایدوب دیشدر که سندن بر مسئله سوال ایتم کرکدر اول جواب ایتمدر که سن عیالی قویوب بکا کلوب
 مسئله سوال ایتمک مثلا بر سلطان بولندن شایوب بر صحرایه دوشد که آنده اولان چو یانلری قویوب اول بولی
 کندی مائدی بر سلطانن سوال ایتمک کیدوب حکیم الهینک عادت قدیمه سی بودر که ناس ایله بولند قد
 سکوت ایدر و قلبیه حضورانسه کیدر پس آندن هر نه کیم سوال اولور و سه کوکلنك اکتاف اولنان جوابی
 سولر پس بر حکیم الهی بر کون بر مجلسده غلبه و جندن لسان حکمتیه شیرین نکلم ایدر ایکن معنی حقیقه
 غایتده تدقیق ایشدر و ذوق ادر کیمه سینه چالایده جنگ نکته لرسو باشد بر بعد اکا دیشدر که اول
 نکته لک برخی بزم ایچون بردخی تکرار ایلانک خوش اولور اول حکیم آندره دیشدر که اول حالت عشق اکریم
 ایچون بردخی تجمید ایلر سه خوش اولور و لذت و ذوق و لذتدن سوزم بوش اولور (نظم) منسن ای عشق که هر جاننده
 سخن سولر سن * لیلک عشاق دیندن سوزی سن سولر سن * دایما حضرت معشوق از لیر یارل * دمیدم
 اتم ایچون حب وطن سولر سن * حسن دلدار ایله خوش ذوق و صفایده * جانه جان بخش ایدوب آندن
 ته تن سولر سن * هر سوزلک مهر و محبتده خطا سز سوزدر * سنکه اوصاف رخ ماه ختن سولر سن *
 انکر روح روان ایچره چو منصور اولد * اول سیدن سخن دارور سن سولر سن * مزده یوسنی یعقوب
 مزینه کتوب * هم حبیبه صفت و بی سن سولر سن * تابکی حق به درلر که سوز افشا ایتمه * تسون اول
 عاشق مجذوب که سن سولر سن * بر حکیمه دینا شد که جامده جالس اولد که ناسه نعل اولسون اول جواب
 ایتمدر که جامده جلوس ایتمز لا که جامع ایدرین خوش جامع دکام مجموع حق تعالی قلب عارفده حکمت
 شجارت غرس ایتمدر که آنلری انما رجوع ایله سنی ایدر حکیم الهینک قلبیه اولان حالی بوستایچینن
 بوستایله اولان حالی مثالدر زرا که حکیمک حال و شانی بودر که دایما کوکل ریاضنه دخول ایدوب هر برندن
 حقه لایق اولیان اشیای قلع و طرح ایدر ابتدا روضه و حیدر کیدر آنده شریک بولایسه آنلری قلع و طرح
 بدر بعد روضه نو که کیدر آنده خوف و حذر بولایسه آنلری قلع و طرح ایدر بعد روضه تفویضه کیدر آنده
 تدبیر و اختیار بولایسه آنلری قلع و طرح ایدر بعد روضه صبره کیدر آنده جزع و فزع بولایسه آنلری قلع و طرح
 ایدر بعد روضه رضایه کیدر آنده محض و غضب بولایسه آنلری قلع و طرح ایدر بعد روضه معرفته کیدر آنده
 نفس و هوای و ماسوی بولایسه جله سن قلع و طرح ایدر بعد روضه محبت کیدر آنده میل و اعتبار و اغیار
 و خلوت جلق و تار بولایسه آنلری بالجه قلع و طرح ایدر بعد روضه حکمت کیدر آنده اولان اشجاری آب
 جوی الهی سنی ایدر تا کیم از غار و آثار کمالیه بر و ذوق و لذتدن جانه جان قانار پس اول حکیم ایکی جهانندن
 قاجوب اول ریاضه جان امار و بحر وحدتده غرق اولور و بار و هر مراد و مقصودیه بترکیمه عاقلدر اول حکمت
 اولیایه مائلدر و آنکه عالمدر کیمه عارفه راول بو حکمت و اقد و غنیمت اکیاس مدارسه حکمتدر و حکمتیه
 تذذ نعمت و غنیمتدر حکمت اولیای حفظ ایدن حقایقه منتفع اولور و آنکه نطق ایدن قدر و قیمتیله عز
 و رفعت بولور و قنبدن ایچری کیدن عارف عقل کدن درس حکمت آلور و علم حکمتیه طلوب بحر بی پایان
 اولور قالور (نظم)

معلم عشقدر کنج سکوت اولش دبستانی	سبقتدر بیلمن دلور آنک طفل سبق خوانی
لسانی بی زیانده روفاصل کامل استادلی	ولی عالمده یوق آنک لسان کلام قرانی
کوکل چون بیامک ذوق بولور هر دفتر فکری	که یازمش کاک عقل آفی ایدر محوای قسیانی
طوبیل الذیل بر طوماردر بو بیلمنک علی	که عمر جاودان ایچره بولنر حقایقانی
شهر الحقیقی قلب اولدی مضبوطه بر نکتده	سواد الوجه فی الدارین در محدوح عنوانی
نصیر ایدم بر کسه تصدیق ایده بو علی	معترف اولدیه کشف و جبه ذوق وجدانی

علوم انفعی حکمتدرافی عشقندن اوکرن	روم وزیر عشقی کلمه قدر عارفک شافی
الهی عزتک حق انیس ایت جانمه عشقی	که آنک حکمتی ذوقیه کندم دن اولم فانی
فقیر الهی حقیدن عیان سیرایان عارف	عیان اهلیدر اول نیلدر دلیل عقل و برهانی

(فصل رابع) اولیای کرامت فضائل و برکات و رسوم و عادات و وحد و تعریفان و وجود و حالات و اوصاف و علامات
 و حرکات و سکات و مراتب و کرامات و غایت. شهادت و نهایت مقامات طقه و زووع ایله بیان و عیان ایدر (نوع اول)
 اولیای کرامت فضائل و برکات ایات قرآنییه و احادیث شریفه ایله یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حق تعالی
 عبادیه غایتیه کندی اولیای حق تعریف ایدوب آنلره اولان محبت طیوره شد رته کیم کندی کلامنده
 عظمتیه یورمشدر (الله ولی الذین امنوا یخرجهم من الظلمات الی النور) الان اولیای الله لا خوف علیهم ولا هم
 یحزنون (ان اولیایه الامتقون) والله ولی المتقین (والله هو الولی) انت ولی فی الدنیا و الاخره و فنی و سلم و الحقیقی
 بالصالحین) و عباد الرحمن الذین یشتون علی الارض هونا و اذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما) والذین یتیتون
 ربهم یجدوا قیاما (رجال لا تلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکرا لله) و حق تعالی احادیث قدسیه ده یورمشدر که
 من کان لی ولیا کنت له مطیعا فلیتقی به ولی حکم علی فوعزنی لوستانی زوال الدنیا لا زلتها له و من اکرمت ولیای
 و جبت کرامته علی) اولیای تحت قبای لایعرفهم غیری و حضرت داود علیه السلامه و حق ایتمدر که
 یاد اورد بنم محبتیه میل ایدن اولیای اولور لایعرفهم خبر ویر که چونکه آنلره میا نغزده اولان حجابلری بر لافیه لرفع
 ایدر که انلری بصیرتیه کوره لاول حالده خلقندن محبوب اولسه لآنلره هیچ وحشت کلز و قطعاضر و روبر
 و بنم جانندن آنلره لطف و انبساط ایرشد یکی حالده خلقندن کلن حقد و غضب آنلره هر کرتا اثر ایتمز و اصلا کدر
 ویزمز یاد اودا کر سن بنم محبت دعوا سن ایدر سنک ابتدای محبت قلبکدن انراج ایتملین زرا که تحفه قیابنم
 محبتله دنیا محبتی بر کک و کله جمع اولمز یاد اودا بدای بنم محبتی کندی قلبکده خالص و محکم قیلد کسه
 و هر نشنده بنم قدرت و حکمتی کورز اولد کسه بعده دایایه و اهل دنیا ایله اختلاط ایلد کده محبت نقصان
 بولمز و سکا بر کدر کلز یاد اودا کر سن بکا دوست اولور سنک نفس که عداوت ایدوب انی نهواتندن منع ایله تا کیم
 بنم محبتیه نظر ایدوب اوه مزده اولان محبتی رفع ایلیم یاد اود بنم عبادم دن بر یوزنده نیچه اولیا قولارم
 وارد که آنلر بنم دوستم در بندخی آنلره دوستم و انلر بکا مشتاقدر لربندخی آنلره مشتاقم آنلری ذکر ایدر
 بندخی آنلری ذکر ایدرم غز با اوطان آرزو ایلد کاری کبی آنلر کیمیه ارزو ایدر و طیور و اکر ایله مسرور
 اولدقلری کبی آنلر کیمیه ایله مسرور اولور و رقتا کلیل اولوب ظلت کاسه و هر دوست انحق کندی
 دوستیه تنها قاله آنلر بنم ایچون قیامده طوروب بوینلن بوروب یوزلن بسط ایدر و بکا تصرعیه
 مناجات ایدوب انعام و احسانمه تلقی ایدرلر آنلر کاهی قیام و کاهی قعود ایدوب کاهی رکوع و کاهی سجود
 ایدرلر و محبتدن غیری بنم هیچ بر نشنه طلب ایتمیوب رضایولنده کیدرلر پس بندخی آنلره کمال محبتدن اول
 جالندرنده اوج عطیه احسان ایدرم اولکی عطیه بر نوردر که آنلر قلبیه القا ایدرم اکر آنلر دایما سولایسه ل
 آنکه بنم خبر ویرلر و ایکنجینی بودر که بن آنلره ذات و صفاتیه توجه ایدرم هیچ یلور میسنکه بن توجه
 ایلدیکم دوستمه نه لرا احسان ایلرم و اول نیچه دولتمه نائل اولور و اوچنجینی برا کرامدر که انی انحق بن یلوزم
 برده اول عبدیم یلور ارض و عاده اولان اشیای اول اکر امه نسبتله شی قلبی اولور و حضرت خبیب اکرم صلی الله
 تعالی علیه وسلم امتیه محبتیه امتنک اولیای عیالی علامات طیورمشدر رته کیم احادیث مشهوره سینه یورمشدر
 امتنک اولیای رفیت اولند قدده حق تعالی ذکر اولور زرا که دیدار اولیا ایله مشرف اولنک قلبینه فکر حق
 بولنور و یورمشدر که تحقیق بنم امتیه اولدر رجال اولور که انلر ناسدن مشرف اولور و ناس آنلردن تعجبده قالورلر
 آنلر عند الناس مجتنب عداوتنورلر و ناس آنلر عندنده مجتنب بولنورلر اکا اولیکر که تحقیقا انلر ایدلر
 و یورمشدر که حق تعالی سنک خلقندن اولیای اهل جوع و ظمأدر کیمکه آنلره لذت ایلر سه حق تعالی آندن
 آنلر لایق امن الوریورمشدر که دایا اهل اخرته حرامدر و آخرت اهل دنیا به حرامدر و ایکنجینی دخی اهل الله
 ایچون حرامدر اهل الله اولیای کرامدر (نظم)

کل جان کوزن ای پسر	قیل اولیایه خوش نظر	جان منلی هب بی باو سر	دل منلی هب زیر وزیر
بی کسب و کار اولمش خو	زرد و زار اولمش خو	چون مست یار اولمش خو	اندره بر در خیر و شر
کلدن خود لشادونک	هسم میرودن ازادونک	اشتردن اول منقادونک	آینه دن در صافتر
ذرات و شطونش هوا	شمس آنره اولمش قبا	وارقلری بولمش قنبا	خورشیده فارشی چون قر
خار ایچره دیرلر کل کبی	حبس ایچره دیرلر کل کبی	اب وکل ایچره دل کبی	لیل ایچره درلر چون بحر
پوتلری ار واحد	اول جانلری اقداحدر	عشق آنره خوش راهدر	کیم بیلدیر نفع و ضر
حق اگر جوینده سن	دلان آکایه ونده سن	عشق اهلته کوینده سن	وبرغوث علویند خبر

(نوع ثانی) اولیای کرامت رسوم و عادات و قلوب ایله سیاحتن بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دینلر در که خلقن کیمی اهل دنیادر و کیمسی اهل عقباد و کیمسی اهل معنادر پس اهل دنیا به عقبی حرامد و که اکائیل اولنلر و اهل عقبا به دنیا حرامد و که اکائیل قیلنلر و اهل معنایه ایکسی بیلد حرامد و که هیچ برینه میل و التفات اید بیلنلر اما اهل دنیایک جمله سی چونکه ظلمات طبعیه عتده قائمه در و کدورت بشریت آنره مستولی اولمش در پس طلب عالم اعدادن آنره یأس و فقرت کلشد و در میل و ارادتلری آنحق عالم ادنایه توجه قیلنلر و عقل و همتلری حظوظ دنیا به تشبیه قائمشدر حال بوکیم دنیا بر جیفه در که بر مریله به اتمشدر پس بوقومک امللری خایب و عمللری خایر اولمش در و بونلره ایکی عذاب الیمی چکملر رسم و عادتدر بر رسی بوحالده عذاب فرقتدر و بری مآلده عذاب فرقتدر (نظم) بوخا کدان سده بوجان مستهان اولور * مصر درونه وارسه عز رجهان اولور بوخا کدانن اینسه فرار اول اسیر خال * بی جسم اوروح طائر عرش اشیان اولور * نفس و هوا به تابع اولان قلب اولور بحیم * عشقنک دمیل طولسه دل و جان جهان اولور * خوف و خطر دن اولدی امین عبد عشق اولان عاشق همیشه ساکن دارالامان اولور * فقر و فاقه در ایدی دولت و بقا * واراده دولت استینه چوق زیان اولور * وارلق بلا سیدر چکلن درد و غم همان * عاشق بوق اولسه عشق ایلد خوش کامران اولور * کر جسم اولور سه پیروضعیف اولون اول نه غم * حتی همیشه عشق ایلد نازه جوان اولور * و اما اهل عقبا عموما علودر جانه مائل اولوب ارزوری جتنده قائمشدر زیرا که حق تعالی عبادتی دنیادن جتنده دعوت ایدوب انی دار کرامت قیلنلدر پس بوقومک کوکلری عالی و شریف ایلد مشغول اولوب اعلی و اشرقدن محجوب اولمشدر و بونلر اگر چه مآلده نیران فرقت عذابندن نجات بولمشدر لکن تحقیقه ابوحالده جمله سی نیران فرقت عذابنده قائمشدر حال بوکیم اهل محبت نیران فرقت نیران فرقتدن اشد و اصعب کلشد رسته کیم (الانتظار اشد من النار) بومعناده ضرب مثل اولمشدر (مت) باندل یارنکی وعده به سن انتظار ایلد (نقد آل وصال یاری نه حاجت بوانتظار) و بونلر اکثری بشریت حبیلله انایت ایدوب کبر و عجب و ریاضتمه کیدوب نفس لوامه سیله کشا کش بلاسنده قائمشدر (نظم) اوجانکه دوست فر اقیله بی نوادوشمش * اویار غار وفاداردن جدادوشمش * بها و فیتی چوق جوهر ایکن اولدن * کلوب بواب و کله شمعی بی بهادوشمش * مقربدر و درگاه کبریا ایکن اول * بودام کبر و ریاده فالوب کدادوشمش (بوجار مع طبعه متله با غلوب محکم) بوشش جهته او محبوس و بر جفادوشمش انی ازل بیان ایدی بوحالده بولسه نه دیر * وطندن ایری بوغر بده حشر نادوشمش * خلاف جنسی غراب ایلد حبس اولن طوطی * مثال نفس همیله مبتلا دوشمش * او شمس باطنی باطنده سیر ایدن حتی * مثال ذره سر کشته برضادوشمش * و اما اهل معنی عالم طبیعت حبسندن جیقهوب عالم بشریت آشیانندن اوچنلدر و انلره کندی ریحانن برننه فالوب اکوان و موجوداتی المیوب کیچمشدر و جمیع خلقی غائب ایدوب حضور حق کلشد و در این اهلنه و بر ب صاحب الو اهل الله اولمشدر و انلر جنت و ناری اونوب آنحق آنکچون کعبادت قیلنلدر زیرا که انلکه دو جهانی جنت و آنسزدونخ بولمشدر پس آنحق انی استیوب هر نعمت آنی بیلنلدر و آنک معرفتی جامیله مست مدام اولمشدر و ذلال محبتیه طولمشدر و اید انلکه قائمشدر عوامه و عداوتان آنلره تمیل اولمشدر غیر بیلد غیب اولان آنلره بیلنلدر و نلری بر برده ایکن کوکلری مغرب و مشرقه کیدوب عرش و کرسیده بولمشدر هر چند اشباح ایلد عروج آنلر سه ارواح ایلد

معراجیه کیدرلر اگر چه حق ایدو ایلد کور من لرنه اسرار ایلد مشاهده ایدرلر آنلر عالمده هر کس ایلد هر نه معامله ایدرلر نه آنحق رضای حق ایچون ایدرلر و کندیلره تابع و تسلیم اولان احبابی حضور حقه دیرلر پس طوبی اکا کیم آنلره میل و محبت ایتمشدر و سوزلر ایلد ایزلر فیه کتمشدر و انلرک ارشاد ایلد مولا سنه تمشدر (نظم)

کوکل اله بوی آندن	اکاد و جهان کور غمز	یوزنی کور رسته جانندن	دخی جسم و جان کور غمز
دله ساقی اولسه جانان	دل اولور کل و کلستان	چون اولور ریاض رحمان	اکا خا کدان کور غمز
اوکه ملک جسمی یقمش	اوکوی نفسی صیقمش	دخی عرش جانه جیقمش	اکا نردبان کور غمز
یم نطقه لک ابری جاندر	بواسان چون او داند	کوکل اهل بحر یاندر	غم و نوا داند کور غمز
یوری سن بولوح دلدن	او علوم عشق او کرن	دله طولسه حکمت آندن	قلم و لسان کور غمز
قم آدمی ککماندر	سوزی تیروش رواندر	اتان انی جان جاندر	عمل کن کور غمز
کوزه در رضای حق	بولن انی دله حقی	بوجهانی قور بولخانی	که بوجاودان کور غمز

(نوع ثالث) اولیای کرامت حدوتن بقاتن و وجود و حالات بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دینلر در که ولی الله اودر که افعالی موافقت اوزره اولور ولی الله اودر که دنیادن بعید و مولا به قریب اولور ولی الله اودر که فارغ البال اولوب کایله کایه اخیال ایدر ولی الله اودر که قلبیه حقه متوجه اولور ولی الله اودر که سر و علانی حق تعالی ایلد اولور ولی الله اودر که دولت دنیایک نه اقبالیله مسرور اولور و نه ادباریه محزون اولور و آنک عندنده سیم و زرخالت و حیردن احقر در ولی الله بر یوزنده بی کس در آنک انیسی ربسی پسدر ولی الله اودر که کندی نقشندن اختیاری اولور و ماسوای حق ایلد قرار المیز و کواندن خار جده بر شغلی فالمز و اولمکدن اجتناب و حذر قیلنلر (نظم) آنک که در رسته ذوق و طری واردی * دل با بی بکتر سه آنک سیی واردی * دل با بی شب بکتر تا کیم کله دلاری * کله کده خضوع ایلر و حلاقی واردی * عارفه کده رشیدن کندی یوزنی کوردی * صاحب نظر اولمشدر شیرین اقی واردی * اول جانکه جدا اولمش جویان خدا اولمش * عشقینه ذوالولمش میل عجمی واردی * هر کیکه او عاشق در عشق ایچره اوصادندر * جان و بر دیک ساعته آنک طری واردی * کربانی طاشه دکه دستینه کیر کوهر * نه غم ایه کسه جان کیم قندلی واردی * ای حق سکوت ایلد رمز یله سوزل سو یله کیم جمع سکر و حلاقی چوق بولمیشی واردی * ولی الله اودر که خلق ایلد حلیم اولور و حق ایلد ثابت و مقیم اولور ولی الله اودر که دریا کبی سخی و جبل کبی ثابت و یل کبی مطیع و یل کبی ستار و سما کبی عالی همتی اولور و اسدن قرار ایدر کبی قینه دن قاجوب سلامت بولور انبیای عظامه اظهار مہجرات آنکچون واجبدر که خلق آنلره تابع اولوب هدایت بولسونلر اولیای کرامه اخفای کرامات آنکچون واجبدر که خلق آنلره فتنه به دو شمن و انلر خلقندن مستور و روح ایلد مسرور اولوب حضور و انسیله فالسونلر ولی الله ایدامستور الحال اولوب جمیع کائنات آنک ولایه ناطق اولور ولی الله بر یوزنده حق تعالی آنک ریحاندر که انی صدیق نظر استقام ایدرلر آنک عطری انلرک قلوبنه وصول بولد قده مولا به مشتاق اولور اولیاء الله عرایس منزله سنده درلر ته کیم عرایسی نامحرم کوره من کذلک عرایس الله آنک عندنده جمال انسنده محذردرلر که آنلری کسه کوره من و صورتلر کوردر لسه ده حقیقتلر نه هر کس ایره من (نظم) بوفلک جوقنده بزوافر مشعش اختر * ناز اما جسم ایلد مغموره خاکستر * مثل شمسیر طبیعت رنگنه غرق اولمش * طشره کلسک تن غلاقتدن سرا با جوهر * جلوه کاما و رای جرخدر میدانتر * بوجهان غیر جیهان دیکرز * جزومددر بوکه گاهی بحر و گاهی قطره یز * بسط و قبض دلدر اول کیم که اهب که اختر * جوهر شرعزدرون حقه دیوزره یز * شجر اغ علفاندر بحر نفس بی فرز * کیدی بحر اولسه طوفان چون صدف قعرنده یز * نه فلک هم صوکلسه یز چور و غن بر سر * حتی بولمش کوکلز چون عشق خرندن صفا * حتی ایچون ایتنه یز خمر آت وجه انور * ولی الله اودر که حق تعالی آنک کندی و به متعلق اولان امورنده موافقتندن کندی آنک حق تعالی به موافقتن بیلور و لسانی دعا به منطلق اولمزالا که اجابت وقتنده اولور پس بویه آگاه اولن ولی الله بر یوزنده شاهد حقد که عادل کو اهدر قلوب مؤمنین غفلت و غموم ایلد در قلوب اولیا حضور و منور ایلد در

و قلوب اعدا وحت و تقوا لیه در عت و ت و منین ارتکاب منیهات ایلدر و عقوبت اولیا انظار خارق عادات ایلدر اولیا الله ایکی جهانندن بر تنه به طالب اولزل و حضور حقن بر لحظه غفلت قیالزل و آنره خدمت ایلدر ایچام محبتلرندن محروم قالمزل اولیای کرامت کوکانه کیرنلر آنره الحاق اولوب دنیا و مافیایی بر حبه به المزل (نظم) درون مطلب هر طالب اولدی مطلبیز * برون مشرب و رشارب اولدی مشربیز * سپهر کوکیز در بو خردن بیرون * کیم اولدی روح مجتد * سپهر کوکیزه هتوز بوروز و شب و کائنات یوق ایدکیم * اوروی روزمن اولمشدی زانی هم شیز * نه قیلسه حق بر اول خوش کاور صفا اولورز * آنکله چون خوش اولور هم لطیف مشربیز * چمان و جانی و ربوب عشق پاک هر کیم الور * عیان اولور کار بیخ و زیان و مکیمیز * بولوح دلدله نقوش صوایی قویه کیدر * صفای قلب ایلدر کسب علم مکیمیز * تخلق ایلدن اخلاق حقله ای حق * که دین و مذهب حق بودین و مذهبیز * ولی الله احداث اولان قیاز و غلاندن فارغ و هاریدر اول آتیق جمال قدیمه طالب و راغبدر ولی الله وجدی حائنده حسن حادثن محجوب و مه زول اولور آنک روحی انجیق وجه قدیم ایلد مسرور و مشغول اولور تنه کیم شیخ شبلی بر سکون و جد و هیاتی حائنده شیخ جنید بغدادی علیه رحمة الهادی حضرت تریک زیارتیه اولیه بر ساعتده واریدر که جنید ایلدله طعام ایدر بولمشدر اول خانقانی کورد کده بیکدن ال چکوب کیم مراد ایتددر همان جنیدانی کیم کندن منع ایدوب الن طومنددر و دیشدر که مکانکده راحت اولکه شبلی سنی نه کوررونه یلور بعدده حضرت شیخ اول مرید هایم ایلد بر ساعت قدر صحبت ایلشدر تا کیم شبلی دائرة عقله کلوب اغمشدر پس اولدمده شیخ جنید اهلنه شبلی دن نسترله امر ایلشدر و دیشدر که شبلی شمدی سکرندن او یانوب عالم جسمه کلمشدر و صورت اشخاصی تشخیص ایدر اولمشدر زیرا که آنک باحواله کندی کوزلی و سوزلی دلالت قیلشدر خصوص اولیای کرام انوار فرستله جواسیس انقلب اولمشدر (مت) بند کان خاص علام الغیوب * در جهان یان جواسیس القلوب (نظم) جانلرک سیر اندر فوق السما * کرچه تلم طوتدیلر حاله اوزره جا

حکمت اولمش قوه جان اهل دل	جسم حیوانی دبلر آب و چرا
عالم ارواحه صغیر بو بدن	محرم سلطان اولوری هر کدا
دلدله جاتک کندیدندر مطرب	کندیدندر ساقی و جام صفا
ایبیا و اولیا خوش اولدیلر	عقل کل بچرنده جمله آشنا
عدا مواج اولمش اسما به مثال	بر مسادر او در یای هوا
بو جهانتک و رانی باشند باشه	اولمش اول جان جهانیه چون قبا
قبض و بسط اول بچردندر هر نفس	آندن اولور هر جفا و هر وفا
حق ذرات جهان حکمنده در	غیریدن بیلک اولور عین خطا

(نوع رابع) اولیای کرامت اوصاف و علامتین و حضور و سلامتین یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که اولیای کرامت ایکی علامتی وارد که برسی امر حقه تعظیم و حرمتدروبری جمع خلقنه شفقندر علامت اولیا ادای حقوق مولادر و حب مخلوق خدادار علامات ولی الله ینه و بین الله اولان اسرارنی حفظ ایتکدر و مخلوقاتک یند لری بی مکانات صبر و تحمل ایتکدر و انجیمه و پرخانه بیتکدر و عبادیه حسن مدارات ایدوب کسه دن کسه به شکوی ایتیموب جمله بی سترو صیانتله حکیمانانه کیمکدر (قطعه) عوام مزده دل ایچتیه قلم اولمش ایکن * دل اولدی زنده عشق الحبيب احیایی * نفس قبول قبل ای حق خلقی انجیمه کیم انجیدر سنی حقن اکاه سن آئی * علامات اولیا لطف اسان و نطق حکمتدر و حسن اخلاق و پوزده بپاشندر و طیب رایحه وجود و خفا و تدبر و جمع خلقه تمام شفقندر و هدم اعتراض و قبول اعتذار در و مضاحبتی کندی نفسی اوزرینه ایشاردن اولمشدر که بروی الله ایلد برفقه آدم همراه اولقی مراد ایلد کده اول مرتکب کانی کورمشکه اول فقر اختیار در و راقه سنده اغره کبه سی وایاغنده اسکی جزیه می وارزوا کاندیشدر که اگر بزله رفیق اولوب بولر یقه کتلمسن البته بزنه تسلیم اولوب هر سوزمنی طومقلمسن

والا بزدن مفارقت ایتلمسن پس اول اختیارا کانسلم و بار اولمغه قول و قرار ایلد کده اول معدن ایشار اول اختیار ایلد کندی یکی جزیه سن دکشوب هکبه سن بولکشوب آنکله برابر بولنه کیمشدر هر ولی الله البته مقارن اولدیغی کسه ایلد بولمه معامله ایتشدر زیرا که انلر مقام محبتیه بیتشدر اولیا تک عادتلی مولایه عبادتدر و خویلی خلقه شفقندر و ایشاری تأیله رفیق و خدمتدر و سوزلی مدح و ثنا و القندر زیرا که آنلرک کوکالری دریای محبتدر و ایشای وحدتدر (نظم) قطره بر عالمده لیکن دلدله دریای اولمش * جوهر زده رلک بساطی اوزره یکتا اولمش * سیریز صحرای جاندر غیری بردن فارغیز * کندی صحرآمزده سیاحرکه صحر اولمش * بر خزله یا قشیر بر خود غالتی برده سن * غیریدن پنهانز آنجیق دلدله پیدا اولمش * بزوبچر عشق بی قعرلک مسلسل موجیز * کرچه زنجیر ولی مجنون معنا اولمش * کسه بی اینجتمک اینجتمک دکادر شامیز * یار غارچه بر شفه قتلی بابا اولمش * انجیرن نادانه دوستزهم دعار ایلر * کیم قودن بر بزه محو غماشا اولمش * عاشقز مثل زلیخا دلبر یوسف کبی * بر بزی سومکده حق فرد و تنها اولمش * علامت اولیا اسرار حقه یتکدر و نامدن کیم ایتکدر ولی الله اودر که اول حق حفظ ایلد کجه حق تعالی دخیانی حفظ ایلر اول حقه تعظیم ایلد کجه حق تعالی دخیان کانهظیم ایلر ولی الله اودر که کندیدن صادر اولان کراماتی نه حسن ایلرونده کسه به سولر ولی الله اودر که فالین خلقه تسلیم ایدر و قلیله حضور حقه کیدر (قطعه) کوکله خالقه صورتده خلقه تسلیم اول * مخالف اولمه کشر تدرافت و شر و شور (کوکل که عشق ایلدی مونی کورمن کیم * همیشه عرش خدادر او خانه معموره ولی الله اودر که آنک کوکلی سرور و نور ایلد طوله و روحی انش حضور ایلد اوله علامات اولیا هر شیدن حقه توجه قیلشدر و هر شیدن آنکله غنا بولمده و هر شیدن کاراجع اولمده و ولی الله آنکله حاضر در و هر حالنده ای ذاکر در علامت اولیا هر تسبیحی کندیده بولمده و جمع اضداد اولمده در (نظم)

عشق اهل مائده ملک	خوش خوی و هم خوشبوا اولور	جانی ایدر سیر فلک	کوکانه اول مهر و اولور
هم ملک و هم سلطان اولور	هم خلد و هم رضوان اولور	هم جان و هم جانان اولور	هم شیر و هم آهو اولور
هم تلخ و هم حلوا اولور	هم صورت و معنا اولور	بید او یاسدا اولور	جان طبعنه هخو اولور
چون ماسوادن جان کچیر	بر خزه مسیحانک اوچر	خبر محبتدن ایچیر	یکتوی ایکن صدق اولور
شیرین اولور دل شور ایه	نزدیک اولور جان دور ایه	بی پرددر اول نور ایه	شوقیه و صلت جو اولور
چون چاند قالمز بوهوس	دل زنده اولور هر نفس	ذکر ایلر اعضا چون جرس	فکری همان یا هو اولور
محو اولسه حق جان اولور	بر قول ایکن سلطان اولور	هر درده خوش درمان اولور	هر زخمه هم دار و اولور

(نوع خامس) اولیای کرامت خارق عادتین و هر خطر دن امن و راحتین یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشدر که اولیای کرامت همت و ایشارلی مولادر و میل و قرارلی آندن یکادر و قول و قرارلی آنکله دروا کادر و مساوی مولی آنلرک عندنده هبادر عبادت اولیا حضور حضرتده ملازمتدو و عادتلی کیم اسرار و ستر کرامتدر بر عابد بر عارفی صومعه سنده کورمشدر و اکادیشدر که حق تعالی سکا و خلوتده نه فائده و برمشدر پس بو عارف اول عابد بویه جواب و برمشدر که بر وزیر کورمش میسنکه سرسلطانی افشا ایلدیه یا آئی افشایدنی سلطان یتلیه پس اول عابد بیلد بیکیم نه سولیه ولی الله اودر که مراد ایتزالا که موجود اولانی مراد ایدر پس وجوده کتزالا که آنک مرادی کاور (قطعه) جور و جفا تک اصاید ذوق و صفا ار استمکن ترک تلذذ ایلک زکری کوار اولور سکا * حق مرادک استکدر سنی بی مراد ایدن * یوخسه مراد و آرزو جمله شار اولور سکا * ولی الله اودر که خلقه نه مان اولان اکا عیان اولور و آنره مشکل اولان اکا اسان اولور بر حبشی ولی الله وار ایش که اکا جدد و حالت غالب اولد بجه لوی ایض اولور ایش ولی الله اودر که آنک حیاتی حبس اولوب عانی اطلاق اولور و حظوظ نفسی او نودوب ذوق و حضور و انشی بولور ولی الله اودر که حق تعالی انی هر حالده حفظ ایدوب بر لحظه نفسنه اصغر لدیغن کندوبه طیر و مشدر تنه کیم غنا یتلیه (وهو یتولی الصالحین) سوره شیدر بر عارف دیشدر که خلوتده ذکر الله ایلد مشغول ایدم بر سکون نفسم اکل رمان ایشم ایلد کده

قلبه واقع اولدی پس طلب رمان ایچون بازاره کیدر ایکن بر دیوار دینده بر علت شدید صاحب کوردیمکه
 یا تشدد و ذباب و زبایر انک اوزرینه قوتوب لهندن اخذاید لر همان بی کورد کده خدایه جدو شکر ایتشد بر پس
 بن اکلام و ربوب شکر سنک سین سوال ایلدیکمه جواب ایتشد که سنی کوردیمکه بر رمان آرزو سیله
 رجاندن اعراض ایتشد بن انکیچون ما کریمه قلم انکله حاضر در دیدیمکه چونکه سنک حق تعالی ایل
 حضورک وارد رنجیون اکادعا ایلر سنکه اول سنی بو علتدن خلاص ایلسون دیدیکه سن حق تعالی به دعا
 و نیاز ایلکه اول سنی بو شهوتدن خلاص ایلسون زیرا که لدغ زبایر انجق نفوسه لاحقد رولدغ شهوات ایسه
 درون قلبه واقع در پس عقوبت اولیا طلب ماسواد (نظم) کوکله عشق بحال کورر همیشه خواص
 اوجانکه اصل عشق اولدی خاص الخاص * بو عقل و وهم ایشدر بجهل و حزن و خوف و خطر (نظم) قوعقلی
 عشق ایل اول کیم اودر بوجانه مناص * بلا و محنته دوشمش بوجان بوشلکدن * اوکیم یوق اولدی بلاددن
 همیشه بولدی خلاص * کراولسه خلوت دل غیر عشقندن خالی * بوسینه دف پیار اولدمه جان اولور رقاص
 جال جانی درونکده سیر قیل که بون * جالی عاریتیدر مثال صفر و رصاص * اوجانکه کندوبی بیلش همای
 عرش اولمش * طیور جانه بواجسای بولمش اول افتاخص * نه منته قیلسه نظر عشق سیر ایدر حق * که اول
 نیکاره چو اقامه در قواش خاص * حق تعالی بر عیدنی کندوبه ولی مقرب قیلن مراد ایلده هدایتله ابتدائی
 حب دنیان ازاد ایدوب کندی عبادتله معتاد ایلر بعده همان تقلیل اکل و شرب و نوم و کلامی و عزات جمیع
 نامی اکالهام ایدوب ذکر مدام و ذکر تمام ایلد کرام ایلر بعده توکل و تقویض و صبر و رضا مقاماته اتی و اصل
 ایدوب کندی معرفتی دولته و محبتی سعادتله نائل ایلر بعده حضور و انسی مجلسنه اتی ادخال ایدوب علوم
 حکمتیه کوکلی مال مال ایلر بعده کندی وحدانیت و فردانیتله اکاتجلی ایدوب روح پاکنی متسللی ایلر
 پس اول عبد اولدمه کندی نفسندن بعید و بری اولوب مقرب درگاه ولی الله اولور و اندن خوف و رجا کیدوب
 انکر بدل اول کاسلک قلبیه هیبت و انس کاورد بعده کندی صفاتدن فانی اولوب صفات حق ایلر بقا بولدمه اول
 هیبت و انس اندن کیدوب جلال و جلاله مست اولور فالور (نظم) مست و مستور بولنر اکر اول هم بولنور *
 قبله اهل دل اولمش اوسکرم بولنور * عشق اسرارنی قاش ایغز اویسکانه لر * انجق ارشاد ایدر اول یاریکه
 محرم بولنور * عشق نفیخ ایتدی دمندن دل عاشق طولدی * همدم راز در اول دلکه او محرم بولنور * طالب
 عشق اولوب اندن دل و جان کیم * جان و دل رتبه سته عشق مقدم بولنور * مال و جاهی براقوب فقر و فنا
 بولد که (نظم) یل سکا فاعده عشق مسلم بولنور (نظم) هیبت و حکمتی قوی و سوسه بی ترک ایتکیم (نظم) عارفک کوکلی دخی
 اعلم و احکم بولنور * خوش صفا بخشدر اول جام محبت حق * بویه بر جام صفا لایق اول جم بولنور *
 حق تعالی اولیا قولارندن انکیچون خوف و حزننی نفی ایدوب (الان اولیا الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون)
 بیورمشدر زیرا که خوف الحق زمان مستقبله متعلقه در که فوت مطالبیدن و حصول مکارهیدن حذر ایدوب
 مستغفر اولمقد و حزن ایسه اول زمان ماضی به متعلقه در که فوت مطالبیدن و حصول مکارهیدن ندامت
 جکوب متالم اولمقد و حال بوکیم ولی الله ابتدا بن وقت و حال اولور بعده ابوالوقت و صاحب کمال اولور اول نه ماضی
 بیلور و نه خاتره نه مستقبل کاورد پس آنده نه حزن و نه غم فالور و نه خوف و خطر اولور بر حکیم الهی دیشدر که
 اولیادن خوف و حزن انکیچون مستغفر در که انکرده نه نزاع اولور و نه معارضه فالور پس مقام رضاده موافقت
 خیال و کمال عبودیتله متصف و مطمئن اولان و دوات حضور و انسی بولان ولی امینک قنده خوف و حزننی اولور
 زیرا که آنک شانی امن و امان ایلد و قی و سرور اولور (نظم)

عاشق فقیر اولور سه ده غر و غناده در	فانی اولور سه خیر لقادن بقاده در
عشاقه وصفه لک سلجانی ایتمه کیم	عشق اهلی دلد عالم بی انتباهه در
آنک که سوزینه می بوق شوق یاردن	تسلیم روح ایدنده و با حسرتاده در
عاشق که بر یوزنده آنک خاتمانی یوق	هر شب جنناح عشق ایلد کوکلی - بناده در
اول کیم دلوه - مت ایلد کجیدی - بوله دن	خوف و رجایی قویش اول انس خداده در
تذییر و اختیاری قویوب بی مراد اولان	کام الدی - هب اموری نظام ونوده در

عارف که یلیدی هرایشی حقدن نیچون دیمز
 مرآت قلبه کلمه اغیاردن غبار
 دوستک همیشه هرایشه خوش رضاده در
 هر دم جلال یاره مقابل صفاده در
 جانلر چو ذره شوق ایلد رقص و شاده در
 حق کوکله در او کونش کیم اکامدام

نوع سادس) اولیای کرامت حرکات و سکنات و برکات و عبادات و وصول و تصرفات یلیدر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل الله دیشدر که اولیا انک اوضاع و اطواری و اوصاف و احوالی مثال انبیاد و اولیا ادب و ارکانی
 و آیین و شانی انبیان ایدر اولیا الله انک عندنده مرتبه انبیایه قریب شهامتله شنده در انلر انبیای کبی طلب
 رضای حق ایچون امهات و ابادن و اولاد و اقربادن فرار ایدر لر و انلر حب جاه و مالی ترک ایدوب تواضع و فدا عتله
 کسر نفس ایدر لر و حظوظ نفسانیه و لذات فانیه دن کچر کیدر لر و محبة الله ایلد غم جکوب در دله تم و حزنیه
 تلذذ ایدر لر و مولایه سوز و کداز ایلد تضرع و نیاز ایدوب انبیای طریقنده کیدر لر و انلر قلوبی مقلبنه متعلقدر
 و ارواحی انک اخلاقیه متعلقدر و انلر علوی الهام و حکمتدر و فرساعت علتلی بر سیلاق طاعتدر و نظر لر
 عین عبرتدر و تکلم لر خیر و نصیحتدر و لطیفه لر دفع ثقلتدر و تیسملری لطف و شفقتدر و صحت لر حضور
 حضرتدر و تفسلری تسبیح و عبادتدر و نوملری سیر عالم وحدتدر و موتلری عید سعید و سور و سور و سور و سور
 و انلر قبضه قدرته محفوظ و مستور در لر و ابکی عالمه امین و مسرور در لر و عارض و مخالف لر اوزرینه غالب
 و منصور در لر (نظم) جانغز دولت درد کاه دوا بولمشدر * کوکلی صیقل عشق کله صفا بولمشدر * عشق سلطان کریم
 آگاه ولی حکمتی وار * خسته دل اندن اکر جور و جفا بولمشدر * حال عشاقی پریشان و مشوش قیلر * عشق
 عاشقده مکر غیری هو بولمشدر * جنت اولمش او کوکل کیم بولور اول دوستی مدام * دوزخ اولدر که همان خلقه
 ریا بولمشدر * دوزخ افسرده لک و غفلت و جهل اولمشدر * جنت اولدر که کوکل عشق و ولا بولمشدر * کوکلی
 ظلمت تدن خوش ایشدی جانه * سندن ای عشق هراینه جلا بولمشدر * انش عشقه یانان موت و سقزدن
 کیمیش * حق اول فانی اولوب ملک بقا بولمشدر * اما طریق وصول اولیای کرام طول و قصر نده اقدامله قطع
 اولسان مسافات امتحانی دکلدر که قوه وضعفه کوره قطع اولنه انجق بو بر طریق روحانیدر که کوکله رانده سیر
 و سلوک ایدوب هم و خوار طر حسیخه افهام و بصائر مقداری کیدوب تذکر و تهن و شه و ایلد قطع ایدر لر و یونک
 اصلی بر نظر الهیدن بر نور نماویدر که قلب عبده واقع اولدمه اول عبد اسکا بر نظر ایدوب ایکی عالمی حقیقیه
 کور و روانکه عقل کاه ایدر بجه روحنی موجوداته ساری کورب اشیا بی اعضایی مثالی بولور و اول حالتده عون
 بارله جمیع امور عالمی تدبیر ایدر بیلور آنکیچون اول کامل صاحب تصرف اولور (رباعی) مزینک جانم که صد
 هزار ست تم * چه جان و چه تن که هر دو هم خوبشتم * خود را بتکف در کی ساخته ام * تا خوش باشد دل ان
 در کی را که منم) اوله واقع اولور که اول نورمذ کوری بر کسه یوز سته طلب ایدر رقبه نده اندن بر اثر بوله مزینر که اول
 نوری جهلندن طلبنده خطا ایدوب مراد الهی و کیسی اتی الی یلیده انجق بولور و کیسی اون یلیده بوله بیلور
 و کیسی بر ایدر بوله بیلور و کیسی بر کونده و کیسی بر ساعتده بلکه بر لحظه ده عنایت حق ایلد اول نوری کندی
 کوکله بولور و آنکه معرفت دولته واصل اولوب محبت سعادتله نائل اولور و عارف و کامل اولوب هر مرادین اولور
 (نظم) کیم بی خبر سه عشق ایلد طوایش خبر در اول * عاشق که عشق بین اوله صاحب نظر در اول * خواب و خور
 ایتدی عاشق محبوب کشیدن * وصلتده در او دمه که بی خواب و خور در اول * دوشدیده نور عشق دل و جان
 عاشقه * بالله که آفتاب ندر خو بر در اول * باشند ایامه عشق ایلد بر نور در او کیم * در دویلائی عشق ایلد بی با
 و سر در اول * مهر حال عشقی کورن جله ذره دن * علم نظرده ماهر و نور بصیر در اول * فقر و فاقه ایدر ایدر
 جوع و جنت ایلد (دولته با قید رابدی معتبر در اول) ای حق نار عشق ایلد صاف ایلد قلبکی (بوکیبایی غافل اولان
 عین زرد در اول) هر کیمکه بو طریقه سلوک ایدوب اول حقیقه وصول بولور تحقیق اول تحقیق اسقاط اضافات ایلد
 ذات حق توحید ایتش اولور پس حق تعالی اکاملک و تصرف کرم قیلور زیرا که ملک اصلانده نفاذ مشیتدر
 و بوملک ایسه دنیاده قضایه راضی اولان اولیای کرامه مخصوصه در که ارضانک بر و بجزی انلر کوکله بر خطوه در
 و بجز و مدر انلر ایچون ذهب و فضه در و جن و انس و وحوش و طیور و انلر مسخر در لر و انلر بر نسیه بی مراد ایتزلر
 الا که اول نسیه ارادتله نه موافق حاصل اولور زیرا که انلر مراد ایتزلر الا که حق تعالی انک مراد ایلد یکی نسیه بی

علامتی اودر که آنک بقظه سی او بر کبی و نوی بقظه کبی اولور و آنک حرکتی سکون و سکونی حرکت کبی اولور پس آنک فعلی لائی و کندی غائب کبی مست می عشق اولور (نظم)

چون اهل حال حدیثنده امس و فردایوق کوکل چون ایچدی می عشقی بزم وحدتدر اوجانکه بولمش اوجانانی خلوت دلد اوربیه عشق ایله مستغرقم که بی خبرم جهانکه فرعدر اصلی بو عشقدر انجیق مثال موج بودریایه غرق اولان ییلدی واراوقی صومعه ده ورد او وورسن ای حق	صفای وقت اولور اول حال و غیره سودایوق حدیث عشقدر اول دلد و غیره معنا یوق آنکله در هرایشی آنده غیره دعوی اوق که غیر عشق جهان ایچره وارمیدریایوق کوکلده بجه در اول اصل و فرغ اصلا یوق که موج بجزایله وارا وادی غیردریایوق که بزمزده همان صمت وارو غوغایوق
---	---

(نوع تابع) ارایای کرمانک فنیای صفات و بقای ذوات و نهایت مقامات ییلدیرر (ای عزیز معلوم اولسونکه اهل الله دیندار که عبد کندی صفات بشریه سندن فانی اولد قده صفات مولا ایله بقا بولور پس تخلق و باخلاق الله * امر شریفه امتثال ایدوب اسمای حسنا سیله متصف اولمش اولور فنیای الله نفس سفلی به محض افتد و روح علوی به موافقتد نفس سندن فنیای اولوق حق ایله بقا بولمقد فنیای خلق بقای حقدر فنیای الله فنیای مادون حقدر و بقا بالله بقای حقدر فنیای الله بقا بالله بدایت حقانق بقا جمیع ماسودن فسادر پس حق میلز الا که حق ییلور وانی کوره من الا که کندی کورر واکا واصل اوله من الا که کندی واصل اولور (نظم) انت شمس البقا و غیره فی * کل شیء سوانه ایس بشیء * ممکنه ممکن اولدی قریب * اولد بجه بساط امکان طی * مشت کادر بو کارخانه کدن دست کرد خلقته بیدی * همدم عشق اولمز اول جانکیم * وار لغندن دکل تمی چون فی * درد عشق اولد بر سره عشاقی * نغمه سی هم ایدر کوکالری حق * خر عشقکه درجهان مملو * جام هر نسنه در او بجه ده می * بی خود اول آرمدن چیق ای حق * ابره تا نفع عشق بی در بی * فنا اوج نودر و بقا دخی اوج نودر اما انواع فنانک بریسی بودر که عبد اولد فانی اولور که کندی نفسنده بر حقی فانی و بریسی بودر که حق نفسی چون طلب ایتمکدن حیثا ایدر بریسی بودر که حقندن حقی غیر بن طلب ایتمکدن حیثا ایدر پس اول عبد انیس مولاده مد هوش و حیران اولور کیدر اما انواع بقا ناک اولی معرفت بقا سیله بقادر بعده محبت بقا سیله بقادر بعده انس بقا سیله بقادر پس فنا عبدک اوصافی زوال بولمقد و بقا عبدک اوصافه بدل اوصاف حق بادی اولمقد بر کامل دینشدر که کندی بکی مولا ایچون اوله افسانیه که سنده سندن سنجون بر نسنه قلمسون پس نهایت مقامات اولیه افنا و بقادر و غایت راه عرفان محبتله فنادر و غایت فنا محبوب ایله بقادر و غیره بقا انس و ایدر و ایدر بقادر (نظم) بر صوفی به صفت صفا بر در بر قباب کبریا بر بزارض و مجایه صغیر کیم * بر جوهر عالم عایز * چون جام الست مستی بر خوش * پس طالع شاه بقایز * ازاده و فارغ ز جم ساندن * بو جسم ایله کرچه مبتلا بر * وراق دیلر اهل عقل دائم بر طالب فقر ایله فانیز * بر حضرت حقه پل بقینیز * آندن بری صافه کیم جدایز * تن پرده می رفع اولنده حق * سیرایه که بر نه هم لقایز * فنا صفت کوندور و بقا صفت مکوندور نکیم حق تعالی قرآنده * کل من علی افان * یورم سیله فنیای کونی طیوره شدور * وینی وجه ربک * پیوروب کندی بقا سن طیوره شدور و جده حالتنده حضور دل جمعیتد و بشر بنده غیبت و ذهول تفرقه در اما حضور و جمعیت الله مادر و ذهول و تفرقه اشد بلاد نکیم * لانه کابجیه و لاعذاب کانه فرقه * مضمری بو معنادر عبد فانی اودر که نقب فی وجیع اشیا رب اله المین ایله و آندن و آنک واکاراجع مشاهده ایله (نظم)

بزرگان دین را بچان بنده باش بکن خدمت این فرقه را با ادب کردی که از خویش تن فانی اند بودند فی وجیع و بر سر شان تمام	بزدیک ایشان سرافکنده باش بدان کار ایشان بود کار رب مرایای اخلاق ربانی آند مشاکیت افوار رب الا نام
---	--

چکویم ازان صاحبان کمال فراموش ایشان بود ماسوی ز حکمت بکونید چون دم زنتد چوبلیل بکزار عالم همی خو کردند ساکت نمایند فکر بظاهر نمایند خال کدر کرایشان نباشند اندر جهان دل پاک ایشان ز خواش جدامت ز حق میدهد یاد دید ارشان بود مصعب عرفان ایشان بسی مقیند از ترک کبر و ریا بفعل و صفت در طریق هدای ز خوان سعادت بودند ان شان بعشقند باقی بتوحید حق نزد خدا شان بسی آب رومت دعاشان بهر در دباشد دوا چو زیشان یکی خواهد از کرد کار و کر آنکه قهر راورد جان شان ند ایشان رسد مبدم بی صدا الست از ازل همچنان شان بکوش بیک نعره شهری بهم برزنتد کسی کوید ایشان بشد آشنا چو بیکانه باشد بد ایشان یکی به بیتد از خلق آزارها بپاشان رود خار انکارشان ازان هر چه خواهند آن میشود تو هم بارکش باش فی بارنه بکش بارنا آنکه بارت کشند ز مردم بدی بگذران تا خدا بود حلم پیرایه عارفان ازین حلیه عاری بود عام خام	که حالات ایشان نیاید بقال نباشند یکدم جدا از خدا عبث نبودار چشم برهم زنتد مراشد ذکر حق از خرمی کشانند ابواب فکر بتذکر ولی از د و کوتند بیرون بسر نیاید تمی بر زمین زاعمان رضاشان همیشه رضای خداست بیجروی نباشد خرید ارشان جز از حق بکاشان شناسد کسی بزیر مرا پرده کبریا روندازی احمد مقدا کرامت بود بره خان شان نه پیشند موجود جز دوستی مقامات شان بر تر از گفتگو ست به بیمار بخشند دردم شفا کنند مرده رازنده پرورد کار کند زنده را مرده فرمان شان نمایند تصدیق حق دائما بفریاد قالوا بلی در فروش بیک حله کوهی ز جابر کشند یقین دانکه رمت از عذاب خدا بدو زخ رود عاقبت بی شک کشند از بدوی کشان بارها بود حلم بانا کسان کارشان چو کویند چیزی چنان میشود که این کار باشد ازان کار به مکن خشم و رنه بدارت کشند ز تو بگذراند بهر ماجرا نشان خرد و صف صاحب دلان بدان متصف هر دخاص تمام
--	---

(فصل خامس) خواص اولیا ناک مختاری اولان طریق نقش بندی راه پنهان و اقرب طرق یزدان اولدیغن و آنک انواع نلانه سندن هر بری سرمایه دوات عرفان اولدیغن و اول طریق به مالک اولان هر کاله مالک اولوب مستور الحال و مسرور البال انس و حضوری بولدیغن و خوف ضلال و ملالدن امین اولوب زلال وصال الله کام الدین بیدی نوع ایله بیان و عیان ایدر (نوع اول) طریق نقش بندیک ارکان و حقایق و اصول و دقایق ییلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه خواص اولیادن حضرت پیر بزرگوار ارچند خواجه محمد بهاء الدین نقش بند و آنک خلفاء کرامی خواجگان علم الرحمة و الرضوان دینشدر که افضل انبیاء محمد المصطفی علیه من الصلوة اوفاهما حضرت تریک افضل اولیا ابابکر الصدیق رضی الله تعالی عنه حضرت تریک محفیه تعالیم

ایله کوری افضل علوم ولان علم - حضور و عرفان عوام ناهند مکشوم و حفظه دن بیه محفوظ و مستور در اول
 کتب نهانه طریق و صولت و اصولی و انواع حصولی و اورد که بوفصل ایچره تفصیل اوزره مستور در
 اما بوطریق اوج تمام در که قات طعام و قات منام و قات کلام در اما قات طعام قات منامه و قات
 منام قات کلامه و قات کلام ذکر قلیله توجه ناه معین و قوت در و بونلردن مراد انجیق دل و جان ایله حضور
 عزت در پس طعامده و منامده و کلامده حد وسطه رعایت کفایت ایله (یت) ازینک از او بوق از سوبانک *
 کیمده کیم جمع اولدی بیل انی ملک و اما بوطریق بقا حقایق دخی اوچدر که دوام فی خواطر و دوام ذکر قلبی
 و دوام مراقبه در و بونلردن بری برینه معین و قوت در و مراقبه ایسه حق نه الینک جمیع ذرات کائناته اید مطلع
 اولدیغین کوکادن بر طافله کیدر عکدر و بوطریق نهایی انجیق بوحضوره ابرمکدر (یت) ترانک پندیس
 از هر دو عالم * زجانت بر نیایدی خدام و اما بوطریق نه مجموع اصولی و اوان ایکی کلمه ده مندر و حد رنی وجود
 و بذل موجود ترک صورت و عمل بهر یمت هوش در دم و نظر بر قدم - فرد و وطن و خلوت در انجمن اجتماع
 الهیة و اقتدایست ذکر مدام و توجه تام در پس طریق وصول بواصوله حصوله کاور و اما بوطریق شریطی
 بر معنادر که دل و جانده محبت و لادریس بر کوکاسکه انده در طلب و آرزو ظم و ریا تشدد رانی بیول نفعست
 بیلک کر کدر و لیل و نهار از یاد نه سبی و همت ایتمک کر کدر زیرا که اول حب از لیدر که مرآت دلده منعکس
 و جلیدر آنکچون اول کوکل ارادت و محبت و شوق ایله تمثیل در پس مرید مولانا کسه مراد اولش و لیدر
 تکیم حق تعالی * یحیی و یحیونه * یور مسیله کندی محبتی کند و به محبت ترک اصلی اولدیغین طیور مشدر
 و اما بوطریق نقشبندی به بل باغلیا نلر و بورد طلبه دمیدم اغلیا نلر ظاهرده خلق ایله اختلاط ایدوب
 خدمتده اولور و باطنده آنجیق حضرت ختی ییلور و بولور کندر لرن کثرت ایچنده کیم لار و کوکالردن و حدت
 یوانی ابر لربدن لرن خلقه و کوکالرن حقه تسلیم ایدر لربور سم و راه ایله تحقیقه حقه طوغری کیدر لربور شمره دن
 ییکانه ایچریدن همخانه اولور لربدن اغیار ایله کوکل بار ایله قولا ق صدایله کوکل خدا ایله کوز قیده کوکل
 حییده لسان گفتار ایله کوکل دلدار ایله ال صنعتده کوکل حضرتده ایاق کتمده کوکل ذکر ایتمده بدن
 پوست ایله نام کوکل دوست ایله قائم بدن و احتله مکانده کوکل سیاحتله جولانده بدن اسباب ایله غوغاده کوکل
 مطلق انس مولاده بولنور (یت) صورتلری کثرتده معنای و حدتده * صورتلری فرقتده سیرتلی
 و صلته) اندر بوطریق ایله خاطر لرن مسرور ایدر لره ایدر لره کوکاده مستور ایدر لربور محبتلری اسرار ای خلقه
 فاش اولر و کوکالری ذوقنه هیچ خلل کلز پس شهرت اقتدن جدا و خاص الخاص خدا اولور و انلر ذکر قلیله
 مذکور یقین و تیز بولور زیرا که ذکر قلبی اقرب طرق خدا و در هراقتدن محفوظ و جدا در و مفتاح عجایب عالم
 و حدتدر و جانب جمعیت حضور حضرتدر * الاراده ترک الاراده فی الاراده * معنی و نتیجه فشافی الله اولور
 و دولت فقر و فاقه ایله بقا ایله بولور و عزت و رفعتله ایکی عالمده کام آلور (یت) کرهمی خواهی که کردی سر
 بلند در طریق نقشبندی نقشبند (نظم)

قسمده نون و قلمر اوقات و ابرو	کهدل همیشه اورد ایله اولدی روی بر
نشان و صاتی پوش هزار کاشنده	چو سوزی فاخسته بیلز فغان ایدر کوکو
هزار شکر که هجران غمندن ازدم	کوکل که عشق ایله در همنشین و همزانو
کوکل کوزنده ابراغ و یقین برابر اولور	که طوب عالم اولور باغ دلده مثل کدو
بری دیش نیجه در حال قلیک ای مجنون	فراق بار ایله مجنون دیش نه موزدربو
بکانه غم بوجداق که دلده لیلی ایله	بن اوبلیم که بیلنر بویغی بیباو
سوزمدن ایتمه امید شفا دیدک حق	حبیبی انت طیبی فکیف لار جوا

(نوع نالی) نقشبندیک طریق ثلاثه سندن اولدی طریقین ییلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حضرت خواجه
 بهاء الدین و آنک خلفای خواجهکان کزین رجه الله علیه اجمعین دیشلرد که تعجب اعتناء و اتیان ماموران
 واجتساب منیبات و مکر و هاندن کز به بوطریق مزک حاصلی حضرت حق ایله دوام حضور در که هر آنده آتی یلوب

انکله اولد فده اندن عدم غفلت و فتور در چون حضور منور ما که نفس اولوب دلده رسوخ بولور انک اسمی
 مشاهده اولور و بود و نشانه و صولت طریق اوج فوعد اولدی نوعی طریق ذکر قلیله در که ذکر حضور قلیله * لا اله
 الا الله * کلمه سن تکرار ایدر و فی طرفنده جمیع محدثاتی عدم و فناء نظر بیه مطالعه ایدر و اثبات طرفنده وجود
 واحد معبودی قدم و بقا نظر بیه مشاهده ایدر و بویکله طبیعه بی تکرار ایدر کده لسان اوست دماغنه الصاق ایدر
 و قلب حقیقی به متعلق و متصل اولان قلب صنوبری سیله اسکا توجه ایدر و حبس نفسله ناهه سن در و نشانه
 جذب ایدوب و غام قوتله ایدر ذکر ایدر که انک اثری جله اعضا سنه سمرایت ایدوب عظیم لذت بولور و رضا
 بر کسه نک ایتمده جالس اولسه بونکرارندن خبردار اولر و جمیع اوقاتنی ذکر مذکور ایله کچیروب هیچ بر شغله اندن
 خالی قالمز حتی قعود و قیام و معام و کلام و تناول و منام ایله ییلد ذکر مذکور و برفقور کلز اگر بعض اشغاله
 اکاشور عارض اولدیه اول ذکر لازم اولور که اندن کایتیه غفلت ایلایوب بصیرتله کاملازم اوله و اگر سحر
 وقتنده بویکله طبیعه نک تکرار فی مبالغه ایله ایدر سه انک برکتی اول نهارک غامنه دکن کیدر و کر قبل النوم اول
 ذکر مذکور مبالغه ایدر سه انک برکتی اول کیمجه نک غامنه ایروب نوعی حالنده بیه قلبی ذکر اولور چون اول
 ذکر بومثال اوزره ذکر مذکور مواظبت ایدر بعض اوقات کابینخودلق کیفیت عارض اولوب بی شعور لاق
 حالت بولور که اول مقدمه جذبه در پس اکالا زمره اول کیفیت رحالتسه کند و بی و بروب تسلیم اوله و قادر
 اولد فده انی حفظ و صیانت قیله چونکه اول کیفیت و حالت تقصانه بوز و تار همان تکرار اول تکرارینه باشد
 و چون حیرت مذکور هر مرتبه بعد از هر حصول اولور اول ذکر که برملکه حاصل اولور که هر چند اول
 کیفیت بالفعول انک حال اولیوب حالی علمده مندرج اولور سه ده مرتبه وقت انی مراد ایسه جزو نیجه توجه له
 اول کیفیت بولوب اول حالته محقق اوله ییلور و اگر ذکر مزاجی حبس نفسله تحمل ایدر بولور سه فی خواطر
 ایتمده و بیخود لغله حیرت عالمنه کتمده بونک دخی تمام در و خلوت عظیمه و جدائی انده مدام در پس بوی مراد
 ایدن ذکر ذکر مذکور وجه مشروح اوزره مشغول اولد فده نفس حبس ایدوب ناهه سن در و نشانه اوله محکم
 آلور که جمیع اجزای بدن اندن متأثر اولور و کلمه طبیعه نک معنای مزبور فی قلبنده طو تار و غیره خواطر بی
 ایدوب انار و کلمه توحیدی عدا ایدوب اوچده و بیده بر رتفله کیدر نک تکرارده بر تنفس ایدوب ترقی
 ایدر نک بر رتفله عده کلمه یکری برابر اولور پس از زمان نور ذکرا الله انک قلبنه نزول ایدر و اندن
 افکار ماسوی کایتیه کیدر و انشراح صدر ایله لذت عظیمه بهر را کر یکری برده بوحالت ال و برمدیه و کوکل
 اول ذوق و لذت ابرمدیه باشدن تکرار عدا ایدوب تکرارده بر رتفله ترقی ایدر نک و معناسن قلبنده طو توب
 ناهه سن جذب ایله کیدر یکری بره کاسون تا کیم انشراح صدر ایله ذوقیاب اولوب لذتله طو لسون و اول
 حالته فقر و فساد و اتیان بولسون و قلبی دائم حضرت حقدن آگاه اولسون اوله بر مرتبه رسوخ بولسون که اول
 آگاهانی کیدر ملک مراد ایسه قادر اولیه و کوکاده و کوزده فکر و خیالی حق اولوب کند و بی بولیه مراد انجیق
 بودر که ذکر کلف صافی فانی اولوب مذکور صفاتیه باقی قالد و ذکر ایتمدن فارغ اولوب انکله مشغول اوله و انک
 انس و حضور بیه دولت ایدر بوله و سعادت سرمدیه ده قاله اللهم بسرکنا (نظم)

عشق اودینه یاندی هب دفتر فطوق و بیان	طولدی دل و جان طرب اولدی حقائق عیان
قطره و بحر اولدی جمع اورنادن ابر اولدی قع	نورنی خوش بولدی شمع کندی ارادن دجان
بو نشانات بخور جانله و بردی سرور	جمله جهان طولدی نور عود ایله بجز نهان
خواجه در آینه دن طوطیه نطق او کردن	آینه بوقسه ندن مرغ ایله سو یلرسان
جامه بی و برجانی ال حیرته و ارعشه طال	بی دل و بی خویش قال ریح اوله عین زیان
فقر و فتنایی بولان عشقی دمندن طولان	حسنه حیران اولان حی اولور اول جودان
عشق که بی کیف و کم جمله در دیش و کم	سویله سه عقله حکم حق اولور ترجان

(نوع ثالث) طریق نقشبندی ایکنی طریقین ییلد بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه حضرت خواجه بهاء
 الدین و آنک خلفای خواجهکان کزین رجه الله علیه اجمعین دیشلرد که تعجب اعتناء و اتیان ماموران

نوعی طریق توجه قلبید که ذکر قلبیه اسم جلاله مواظبت ایدوب اسم وثره بارکندن مفهوم اولان معنی
 بیچونی ملاحظه ایدر اول معنای حفظ ایدوب جمع مدارک وقواسیله قاب صنوبر یسنه متوجه اولور
 و بوجه مداومت ایلدوب اول معنای تکافله حفظ ایدوب تا اول کافت میانه دن رفع اولنجیه دکن کیدر اگر
 اول معنی تصرف جذبه دن مقدم اول ذکر وجود بنه تمامیه تاثیر ایدر سه کالایقدر که اول معنای بوجع
 موجوداته شامل بر نور بسط کامل صورتده بصیرتیه مقابل طوبوب انکاه و جمع مدارک وقواسیله
 کندی قلب صنوبر یسنه توجه ایده تا اول زمانه دکن که اول صورت ایدر دن قاقوب کیده و معنی مقصود
 اندن ترتیب ایده پس بوذا کر قلبیه الله دیدیکی حالده ای ته لکسر محیط طذرات عالم یلوب بوفکر ایلد اول قدر ذکر
 ایدر که کند بلکندن بالکلیه کیدر اندن بر مرتبه کاور که بوحالت انک قلبیده وصف ذاتی اولور و درون جانی اول
 نور ایلد طوبوب عظیم خلوت بولور و کوکل بوذ کرایله مشغول ایکن اتی بر حیرت الور که عجایب لکوت اکا
 متکشف اولور پس اول حالتده ذکر و فکری قوبوب اول حیرته طالسون و احوال دل هر نه ایسه بنه دلده قالسون
 البته رازنهانی خلقه عیان ایتمسون و شریعت غرادن خارج کتسون اول حیرت اندن زائل اولد قده بنه ذا کر
 اولسون بنه حیرت کده انکله اولوب اشتغالدن و از کاسون زیرا که ذکر ایتمک دق باب معنادر بوحیرت
 ایسه فتح باب مولادرس فتح باب اولد قده دقه حاجت قالمز که صحت قلب اولی درو بوحیرت کند بجه ته اقب ایدوب
 یوما فیوما زیاده کاور تا کیم اول ذا کر اکثر اوقاتده بوحیرتله اولور و بوحیرتده اولیه مستغرق اولور که کندی
 صفاتدن قنابولوب صفات مذکور ایلد فالور و ورق بشریتدن ازاد اولوب کندی عالمنده سلطنت بولور و در
 الاسرار قبور الاسرار مصداقجه کوکل احوال سنار اولور پس بوحیرته غرق اولان ذا کر صاحب قوتدر
 و بوقنای بولان کامل صاحب سعادتدر غلبه اکا عتکاف و خلوتدر و کثرت اکا وحدت و عزتدر ته نفسی
 تسبیح و عبادتدر و تکلمی عین کمتدر و افعالی طاعت و خدمتدر و عبادتی رفیق و مودتدر و نظری محض
 غیرتدر و فکری علم و خبرتدر و خلقی جمیع خلقه حلم و شفقتدر زیرا که اول مست خیر و حدتدر و غریق بحر محبتدر
 و هر حالده حاضر حضور حضرتدر و جمیع اضداد ایلد رفاقت و الفت ایدر و هر قنده بولند یسه صفای خاطر له ذوق
 و راحت ایدر و غبار مخالفت ایلد متکدر و اولمز و جانی جاناندن بر دم ایرلز کوکلدن خارجه میل وانک قایل
 و کسه دن خوف و رجا بی قالمز بلکه درون و بر و تده ماسوی بوله من کوزن بومسه قنای الله می ته سنده در
 و اگر اچار سه بقای الله می ته سنده در (نظم) کوکل دلبرده در الحمد لله * لبی کوثرده در الحمد لله * نه فرزندوزن
 استرو نه زینت * نه سیم وزرده در الحمد لله * چودل دلبره سیرا بر جمسانی * دخی برده در الحمد لله * کوکل
 دوستن طانور تنها جهانه * عدوکم کرده در الحمد لله * دکل غم یوق اولور سه تن که جانم * عجب خوش برده در
 الحمد لله * درون دلده روشن دیده جان * رخ آورده در الحمد لله * از لدن خرعشتی ایجیدی حق * هنوز اول
 سرده در الحمد لله * بوحالات و مقامات و بومراتب و کالات بر سه ده بلکه برار بعینده بلکه اون کونده بلکه
 بر کونده بلکه بر ساعته بلکه بر آنده عنایت و استعداد کوره حاصل اولور و کوکل صدق ایلد توجه نه کوره
 دوسته واصل اولور * الطرق الی الله بعد دانقاس الخلاق * بشارتی بوقفاونه اشارتدر اگر بوذا کر هر لحظه ده
 و هر دمده ملاحظه مولادن خالی قالمه و کندوبی نوم الور ایکن یله قلبی ذکر سه دن فارغ اولسه انک نومی بومی
 کبی حضور حضرت اولور و دولت فقر و قنای تیز بولور زیرا که بواسطه ذاتک خواص و تاثیراتی چر قدر بونده
 اولان تأثیرات اسمای صفات اشغالنده بوقدر و بواسطه ذاته مداوت ایدن یعنی الله الله الله دیوب کیدن ذا کر
 بر حضور اندن قدرت بولور و ملک و ملکوتیه صاحب تصرف اولور و هر مردان الور (نظم)

هر مردان سند دایته خوش خلق بول ای کوکل || ایجیری کل عالمکده پادشاه اول ای کوکل
 در د عشق حقه یا نوب اول کافول ای کوکل || عشق حقه دن غیری برنی ایتمه مامول ای کوکل

حیرته وار کیم بقیندر حقه اول بول ای کوکل
 بحر عشقه طال دمندن دمبدم طول ای کوکل

آزنی آرایج آزادی وارذ کر قلبی ایلد قوت || وهم وفهم و فکری نفی ایت کیم کوکل قیلسون سکوت
 اولدن اول کیم سنی جی ایده جی لایوت || هوش دردم یعنی هر دم حق بول خلقی اونوت

حیرته وار کیم بقیندر حقه اول بول ای کوکل
 بحر عشقه طال دمندن دمبدم طول ای کوکل

سوه خلقی دلده قویه تا طوله خلق حسن || امر حق طوب جیمی خلقه شفقت ایلد سن
 نقسی قوی حقه کوکلدن کل سفر قیل در وطن || حق ایلد اول خلق ایچنده خلوت اولسون انجمن

حیرته وار کیم بقیندر حقه اول بول ای کوکل
 بحر عشقه طال دمندن دمبدم طول ای کوکل

چکمه غم کر خاق عالم اولسه لر شمن سکا || جلدن ارحم هم اشقی دوست ایش رجمان سکا
 هر نه کاسه خوش کاور حقه کاور مسمومان سکا || کاسه عشق دردی مسرور اول اودر در مان سکا

حیرته وار کیم بقیندر حقه اول بول ای کوکل
 بحر عشقه طال دمندن دمبدم طول ای کوکل

بحر عشقه طال صوبه دوشمش مدر مثلی همین || اول نفس بچرنده محو اول قالمسون هیچ اول امین
 عالم و ادم قو چون نفس واحد در یقین || جلدی کندک کور رسن سویله اصلا صقین

حیرته وار کیم بقیندر حقه اول بول ای کوکل
 بحر عشقه طال دمندن دمبدم طول ای کوکل

هر نه با قسک اتی ییل کندی جزو ک فی المثال || کثرت صورتده قالمه وحدت معنایه طیل
 مست اولوب وحدت میتدن ذوق ایدوب اول اهل حال || عارف اول فقر و فسادن خوش بقا بول انده قال

حیرته وار کیم بقیندر حقه اول بول ای کوکل
 بحر عشقه طال دمندن دمبدم طول ای کوکل

حق حق جانده بول چون موج ایلد در نهان || حق سکا مر معینله معیندر هر زمان
 اول سکا سندن بقیندر سن ابراع اوله هه ان || عین بیت الله ایکن دل طولسون غیری کان

حیرته وار کیم بقیندر حقه اول بول ای کوکل
 بحر عشقه طال دمندن دمبدم طول ای کوکل

(نوع رابع) طریق تشبیهی که اوچنی طریق ییلد بر ای عزیز * معلوم اولسونکه حضرت خواجه بهاء
 الدین و آنک خلفای خواجهکان کرین رحمة الله تعالی علیهم اجمعین دیشلدر که طریقه مذکوره انواع ثلاثه سندن
 اوچنی نوعی طریق رابطه قلبیه در که مرید حضور عزت بر پیر پیر پروره قلبی ربط ایدر که اوله شاهده قیام
 بولند در تجلیات اسماء صفایه ایلد متحقق اولاشدر پس اول کبریت احردن اعز بولان عزیز که ذید اشرافی *
 هم الذین اذاروا ذکرا لله * مقتضای سجد کر الله فائده سن و بر روانک صحبت لطیفی (هم جلساء الله) موجب
 مذکور که صحبت نتیجه سن و بر و چونکه بونجیلین بر عزیز که ذوات دیداری و کمت گفتاری ال و بر و بر میسر
 اولور اول مرید امرار بر عزیز که اناری قلبینده نقش ضمیر ایدوب قادر اولد بجه اتی حفظ و حراست ایلد و اگر اول
 معنایه بر فتنور کاور سه تکرار انک صحبتیه مراجعت قیلسون تا کیم انک صحبتی بر کتیه اول معنی بر تواند از

اولسون و بوجای اول عز برک حضور نه کیده رله و مریه بعد اخیری اکا مراجعت ایده رله اول معنی انک
ملکه سی اولورور مرتبه رسوخ بولور که اول عز برندن غایب اولسه بیه انت صورت خیا انده طریقه یلور و بوج
قوای ظاهره و باطنه سیله سکندی قایب صنوبری سینه متوجه اولور و قایبه هر کان خاطری نئی ایدوب انک
خیال انور تا کیم اکابر کیفیت غیبت و حالت حیرت کلور و بومعه سامه بی تکرار اید اول کیفیت و حالت اکامکه
اولوب فقر و فساد و تن بولور بوندن یعنی طریق اولمز جوق اولور که مرید مولی قابلیتی اولور بیر انده تصرف ایدوب
استداجیتند انی مشاهده مرتبه سینه واصل ایده یلور پس مرید قابل بر میر کمالی معرفت حقه واسطه
ایسته وایل و نهار احوال و افعاله انده ایزنجه کتسه و اول پیرک صورت ظاهره سی بلکه ایکی فاشی اوستی انک
خاطر ندن بران کتسه طور مقده اوقور مقده یکده سو یلکه اندن بر دم غایت ایتمه یوما فیوما کده رله اول
کشی بواشی زحمتله اید رله بر رتبه یه کاور که شکل پیر انک قلبند رسوخ بولور و هر انده زحمتسز تحیل اید یلور
پس هر فیض معرفت که عالم غیب احدیتدن باطن پیره نازل اولور اول فیض انک قلبندن مریدی قلبنه دخی یول
بولور لکن ترک ادب سیبیل طریقی فیض انده بوزیلور انکچون بوطریقی رابطه زحمتله دوزیلور (قطعه) صورت
شیخی دلد یازسه مرید * بوکالان اکاده حاصلدر * لیک ترک ادب له زائل اولور * اول سبیدن زیاده مشکدر
(قطعه) سر رشته دولتی ای برادوله آل * بو عمر کرانمایه کی ازایتمه خیال * دایم قورده قوایبده قو حال *
آل یاریکی کوکاک کوزن اندن یکا صال (قطعه) سر غم عشق درد مند ان کار * صاعده دل سر خود پسندان
اکار (نقشه ابرو عارف اولان نقشندن) بونقش غریبی نقشندان اکار (قطعه) نقشبندیه عجب قافله سرور لیدر
کیزی بولدن کتور لر حرمة قافله بی ارسه چون سالک که صحبتلر نیک جاذبه سی * محو ایدر و سوسه خلوت و فکر
چله بی * چونکه بوزمانده انجیلین عز برک صحبت بونق کبریت احردن اعز و اعلا در پس طالب عرفانه لازم اولان
بودر که ایکی طریق سابق بر یله کیده تا کیم اولیا مرتبه سن حاصل ایده بعده یولی عزالت اولوب تنهایه کاور
ویا ولی عشرت اولوب ناس ایچنده فالور زیرا که اولیا الله ایکی صنف اولور بر صنفی عزیمتله عملی اختیار ایدر
بر صنفی رخصتله عمل اقتضای ایدر که چه ولی عزالت حال حسیله اشر فدر * کن ولی عشرت کمال حسیله
اغر فدر اکرولی عزالتد و اکرولی عشرتدر ایکی سنک دخی مرادی خلقه نفع و خدمتدر زیرا که انلر انانیتدن
کیچمشر در و کاس عجبته شراب وحدت ایچمشر در دوستی تنها بولمشر در و انسه یله کام المشر در فعلاری
کوکالر نه هر کمانع اولمز و کولاری حضور ایدر که بر دم غافل فالمز بومعه سامه ایمان عیان اولور و عیان اول
عین ایچنده پنهان اولور پس وصال و هجران انلر یکسان اولور و حیات و ممات آسان اولور و طوبی اکا کیم انلر
برینک صحبت بولور و در و حرمتن یلور و صدق اید خدمتن قیلور و امریته تسلیم اولور (نظم)

ایلسون الله جوق تحیاتی اکا کیم بر مش علم نمایانی
قطب حقایق بحر خلائق فرد جامع در هب اشاراتی
قلبی کشف ایلش شفاف کورینور انده هب براتی
ای نیجه جانلریانی بکار کورمده دیر بونده لذاتی
حبی جاغده سری ذمه صاوارا و ستمه هب بلیاتی

(نوع خاص) طریق نقشبندی سن سالکی هر کاه مالک اولوب وقوف قلبی بولدیغن و انوار و افعالات امانتند
اعراض ایدوب مطلوبه متوجه اولدیغن و مسرور ابال اولوب مستور الحال قالدیغن و حضور حقه کاوب
انلردن اجتناب قیلدیغن یلور * ای عز برک * اولسون که حضرت خواجه بهاء الدین و انک خلقه امی
خواجه کان کزین رحمة الله تعالی علیم اجمعین دیملر در که طرق ثلاثه منزلت تفصیل و بیانندن ظاهر و عیان اولان
بودر که قلب صنوبری به توجه که اکار قوف قلبی دیملر در اول جمیع اوقات ایچنده امر ضروری بولمشر در
بوطریقت از مندن قیلمشر در تکیم بواکی بیت اید تنبیه و تلمیذ اولمشر در (بیت) ملتمس مرغی باش هان بریسته
دل با سبیل * کزینسه دل زاید مستی و ذرق رقه (بیت) روبر در دل نشین کان دایم خراگی * وقت سکری
ایدانیم شی باشد * و اما وقوف زمانی تفرقه اید ایچمه یله کیچن ارفاتی شماسه دن عبارتدر اول بوطریقه

لازم د کادر کذلک وقوف عددیکه شومقدار عدد کرابانک نتیجه و ربوب و برمدیکن ملاحظه دن عبارتدر
بودخی لازم د کادر و اولور که بوطریق ثلاثه نیک هر برینک اثنا سنده سالک و افعالات و انوار یوز کوستر که باشلر
پس اول افتاده اول سالک لازمدر که انلردن اعراض ایدوب مطلوب حقیقی سیله مشغول اولور زیرا که افعالات
و انوار انجیق علامات قبول طاعتدر که بعد الرؤیه انلر بر فائده سی قالماز (بیت) چوغلام افتاب همه ز آفتاب
کویم * نه شب نه شب پرستم که حدیث خواب کوم * هر کیمه کیم توفیق حق رفیق اولوب بوطریقی اید تحقیقه
وصول بولدیسه اکا زاجدر که انکه کندوی مشهور عوام ایتمسون ممکن اولدخه انک اخفا سنده سعی و اهتمام
ایلسون وانی محرمندن و نا محرمندن کتم ایتمکی البته التزام ایلسون زیرا که بوطریقت بناسی ظاهرده خلق اید
اولمشر و باطنه حضور حق بولمشر (بیت) درونی اشنا اول طشره دن یکانه صانوسلر * عجب زیار و شدر
عارف اول دیوانه صانوسلر * و بوطریقت حجاب لطیف صورت استفاده و افاده در که اول صورتله عمارا حات
و سلامت و صفا در پس اهل علم امر اولمشر در که اول وصول و حضوری بوسوره مستور ایدوب خلق نظر ندن
دور ایلوسلر انجیق کتاب ایل سو یلسونلر (نظم) کیزی کل ای یار یور * ای شه مختاریور * چونکه هب اغیار
ایور (بو کیمه تکرار یور) خانه پر شور بکه کل (عاشق مجبور بکه کل) (تشنه مخمور بکه کل) (ساقی مخاریور
لطف ایدوب اول نور فرم * نطق ایدوب مع و بصیرم * جله حواس و ختم * سن بزه هریار یور * هم الم اول هم ایام
هم یور کده طایغم * دلد کاستان و باغم * ای کل کازار یور * روشنی روزم اولوب * شادی غم سوزم اولوب
ماه شب افرزم اولوب * ای مه عیار یور * دیده دن اولد کسه نهان * دلد سن ای جان جهان * جاندن ایراغ
اوله همان * ای دل و دلداریور * ساکت اول ای ناطق کان * کولم و ن طبل بیان * حتی بر قول زبان *
بی دم و گفتار یور * و بوطریقی اهلنه بر دخی و اجیدر که اضداد اید صحبتدن اجتناب ایلیمه خصوصاً انلر ایمانندن
دور و طلمت طبیعتله مستور اولوب فیض نوراعطاسی دعوا سیله فقر الیاسن کیوب کذابنده عمرن افغانلیدن
مباحیلردن اعراض و ابایدوب انلردن بعید اوله تا کیم شقاونه و دشمنیوب سعید اوله نه و ذلالت من خبت
عقائد هم و شرمکاید هم (رباعی) باهر که نشستی و نشد جمع دلت * و ز تو ز میزد زجت آب و گلت * ز نهار ز صحبتش
کیران میبانی * ورنه نیک در روح عز برن بخت * و بوطریقی اهلنه برده بو واجیدر که امور ماضیه دن واحوال
آیه دن اعراض ایدوب تذکره تکرار ایه و بولندی حالدن بر خطه کیری یا پلری کیمه هر حالده همان فکر
حق اید طوله و ایکی جهاتی اونودوب هر مرتبه دهانی ذاکر اوله تا کیم حضور و انقی بوله و کندی صفاتندن فانی
اولوب انکه قله (رباعی) ای مانده ز بحر علم بر ساحل عین * در بحر فرغت و بر ساحل شین * بردار صف تنلر
ز موج کوفین * اکا بهجریاش بین النفسین (رباعی) دماغیب هویت اولدی ای حرف شناس * انفا سکا هب
اوحرف اولمدر اسامی * اول حرفدن آ که اوله * و هر دمده * بر حرف دیدم اکاده قیل حقه سباس *
و بوطریقت آداب وار کاتندن ادم و ارم اولانی بوسیتلر در که هر حاله علم نافع و عمل صالح ستمده بوانوب اهل
سنت و جماعته ملازم اوله سن و تفسیر و حدیث و فقه و اکر فوب جاهل صوفیلردن بری کله سن و مؤذن و امام
اولوب نمازی جماعته قیله سن و هر کشتهوت استیوب آقندن سلامت قاله سن و هیچ بر منصبه مقید اولوب
غوغایان ازاد اوله سن و محکمه قضایه حاضر اولوب بخت و محضر لرده ادل یازدر میوب کتنام اوله سن و کسه به
وکیل وکیل ارایوب خفتن و صیتلرینه فارغیوب راحت بوله سن و امرا و اولادله مصاحب اولوب سماع
اولان تکیه لرده اکامیوب علم مجلسنه کله سن و عزام و اغیلادن قاجوب غلمان و نسوان اید صحبت ایچوب تنها
قاله سن و قادر اولدخه مجر د اولوب عورت المیه سن تا کیم طالب دنیا اولیمه سن و طلبنده دینکی یله و بر میه سن
و کثرت عیال ایتلا سیله رزانه ایر میه سن و دلال اید تناسعت ایدوب حرامی تاؤل قیلیمه سن و هزل و مزاحی ترک
ایدوب چوق کولیمه سن تا کیم قلبکی میت بولیمه سن و هر کسه شفقت نظر یله باقوب هیچ بر فردی حقیر
کور میه سن و کسه دن بر سنه استیوب کسه به بر خدمت یور میه سن و احتیاج و علتکی و ذعب و لذتکی ستر
ایدوب خلقه طبر میه سن ترین ظاهری و قیوب کوچک اخلاق اید ترین باطنه کیده سن و اولیای کاملین
و عالم کاملین اولان کرامی بولمده انلر تعظیم اید سلام و ربوب اللرن تقبیل اید سن و حضور لرده خضوع اید
مؤدب طوره سن و دوشن خدمتلرن مال و بدنکه جان و دلدن کوره سن و خدمتلرن سلطنت و صحبتلرن غنیمت

و محبتن سعادتی یله سن و آنلرک بولنده باش و جان و بره سن تا کیم دعا و رضای دولته ابره سن و آنلرک اقول
 واقعالن قیاس عقله انکار ایتمه سن و خضر ایله موسی علیه السلام قصه سن او فوتمه سن زیرا که انکار
 شومد و اولیای انکاریدن آنلرک محبت و علموندن محروم و هیچ کسه ایله مجادله ایتمیوب معارض و مغایر
 کتیمه سن و خلق خالق ایستریوب کسه بی غیبت ایتمه سن و زینت دنیا به اعتبار و اهلنا اعتقاد ایتمه سن زیرا
 که اهل دنیا آنک کبی و فاسد و دروغ و محبتی دخی حضور و صفاسد در پس البته منک رأس مالک شریعت غرا
 و مکانک مسجد و صحر او مونسک حضرت مولی اولسون (بیت) یا ایس القلوب فی القلوب * ملک ماوی الوحوش
 فی القلوب * تحقیق اسرار خواص و عوام بمقامه تمامیه یازمشد و السلام که چه بولکات امثالن سوبلک
 یا کاتب ایلمک بو حقیر فقیرک وظیفه عالی دکلر لکن اهل محبتک خدمت منده بولمق یتیمه کتب اولیادن ایکیوز
 کتایک جواهر اسرار ای انتخاب و ترجمه قیلوب بولکابک بو فن نالنده تخریر اولمشد * رباعی * باین همه
 بیجا صلی و هیچ کسی * درمانده بنارسانی ربوالموسی * دادیم نشان ز کجی قصود ترا * کرمان رسیدیم
 نو شاید برمی (نظم)

نعمت عظمای جمعیتده ایدل بر زمان	دوشدک اندن بو عذاب غفلت وجهه ایمان
اشناسی حق ایکن یکانه اولدلی یکان	عین بیت الله ایکن بختانه اولمش دل همان
حاضر حق اول حضورایت غافل اولمه هر زمان	
حاضر اول کیم نعمت جمعیت خاطر اودر	غافل اولمه کیم عذاب تفرقه حاضر اودر
حقه جانن قیل فوجیه قلبکه ناظر اودر	اول و آخر اودر هم باطن و ظاهر اودر
حاضر حق اول حضورایت غافل اولمه هر زمان	
جهل و خوف و غم غضب هب غفلت و نسیانده در	غافل اولان سهو خلقیه یا نانیانده در
عارف اکاه اولان جان رحمت رجحانده در	غرق بحر وحدت اولمش جنت عرفانده در
حاضر حق اول حضورایت غافل اولمه هر زمان	
اب و نانی قوی بوجسمه ذکر حق اولسون ادام	ذوق ذکر الله ایله دل مطمئن اولسون تمام
حیره وار کیم اودر دل یتیمه باب السلام	حق ایله هر حالده اول تا اول سنک اولمه مدام
حاضر حق اول حضورایت غافل اولمه هر زمان	
ای کوکل هر نه دیلر سن سنده استه سنده بول	کر سعادت مندا یسک کند کده بول اول دوسته بول
باب حیرتدن حضور حضرت ایله دخول	ماس و ادن فارغ اول عشق دمتدن بر دم اول
حاضر حق اول حضورایت غافل اولمه هر زمان	
نفسنی لاشی یلن دل حق یلور اکاه اولور	رؤیت و سمع و کلامی هراشی الله اولور
جهل اشیا دن اکابران غما اکاه اولور	قنده اولسه حق آنکه دایما همراه اولور
حاضر حق اول حضورایت غافل اولمه هر زمان	
حق حقندن غافل اولمه حاضر اول ایله حضور	دل نظر کاه خدا در صاف قیل کیم طوله نور
شاه طمر اردن بشیر حق سکا سن اولمه دور	هم و فهم و فکری قوی طال حیرنه اول بر سرور
حاضر حق اول حضورایت غافل اولمه هر زمان	

(نوع خادس) طریق عرفانده جاده هدایتدن وهاد ضلالتنه دوشن مباحیلرک وجوه خطایرن یلدر
 * ای عزیز * معلوم اولسونکه اهل الله دیشلر در که اول مباحیلرکه احکام خدا دن اعراض ایتمیشلر و دین
 معین بولندن چیقوب یککش کیشلر در اولر اولر و خطایه بش وجهله تیشلر در اما اولرکی وجهله خطاییدن
 اول طائفه در که حق تعالی به ایمان کتور میوب انک حقیقت ذاتی و کیفیت صفاتی وهم و خیال الله و قیاس
 و مثال الله بیلک مراد ایتمیشلر در چونکه انی ادر الاید مدیلر سن خطاییدوب عالمده اولان تصرفات امور فی طبایع
 و شجومه حواله قیاسلر در و اوله ذهاب اولمشلر در که بو عالم غریب و بوتریب عجیب انجق کندیدن صادر اولمش
 قدیم و یاقید و نفس انسان و سایر حیوان و نبات و معدن و نبات و حیوان و اشجار و نبات امثالی بتر وایتکه هلاک اولدقه
 و عالمن خارج بر خالق یوقدر بولکوزل خط کندیدن یازمشد و اما ایکنی وجهله خطاییدن اول طائفه در که
 بعث و حشره یا شامیوب انکار ایتمیشلر در انسان و حیوان و اشجار و نبات امثالی بتر وایتکه هلاک اولدقه
 بر دخی وجوده کلز دیشلر در و ارواح اجسادن بولوب بر بره جمع اولمق ممکن اولمده یمن حساب و کتاب و نواب
 و عتاب اولز دیشلر در بو طائفه ملک خطاری کندی نفسلر یلدر کار ندر زبیرا که بولر اوله ظن ایتمیشلر در که روح
 انجق روح حیوانی در بیللمیشلر در که حقیقت انسان اولان روح روان که برا کا کوکل دیر عمل عرفان و مخاطب
 یزدان اودر و اکاه کر فدا کلز یاقید و انجق بنددن جدا اولور که اول جد الله موت اطلاق اولمشلر در پس اول
 طائفه بو روحی ادر الاید ایتمیوب غافل قالمیشلر در و اما اوچنن وجهله خطاییدن اول طائفه در که تذبذب اخلاقی
 انکار اییدوب دیشلر در که شریعت بره امر ایتمیشلر در که قانیزی غضب و شهوتدن و ریاضوتدن پالایدلم یوابه
 ممکن دکلر زبیرا که تقصیر بولمق قتلله مجبور خلق اولمشلر در و جبلت و بشریت ایسه تبدیل اولمق امر محال
 بولمشلر در تنکیم جسم اسود یوقله ایض اولان کذلک قلب اوصاف جبلیه سندن خالی قالمز و خوی جان آتنده در
 ختمه مدقه ترکی قیاس بولیه ذهاب اولمشلر در لکن بیللمیشلر در که شریعت شریعت اول و مقتدری کوکادن بالکایه
 محوایدوب کیدرمکی امر ایتمیشلر در که انلری عقل و قلبک تصرفلری تحتنده قیامله امر ایتمیشلر در و ایسه امر
 ممکن و میسر و محروم و تنکیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم * انما انابتمو لکم * اغضب
 کما یغضب البشر * سیوره شد و صیاقی حالتده صفات بشریت کا غالب ایکن صکره کندوبه مغلوب اولدین
 طیور مشد و روحی تعالی کلام قدیمده * والکاظمین القیظ والعافین عن التماس * سیوره شد و غیظ و غضب
 کظمه مغلوب عقل ایدلر مدح و مقبول اولدین طیور مشد و غیظ و غضب اولمیشلر مدح ایتمیشلر در
 زیرا که انسان انلر سزانسان کامل مرتبه سنه یتیمه شد و اما در دخی وجهله خطاییدن اول طائفه در که نفسلرینه
 مغز و اولوب کندیلر منتهی و کامل بلیوب دیشلر در که بر اولیه حالتده وصول بولمشلر در که معاصیندن بره
 بر ضرر کلز و بحالات ایله کوکلز دریا کبی اولمشلر در که قاذورات ایله ناپاک اولان لکن بولر نیللمیشلر در که دریا کبی
 اولمق بر سکونت بولمقدر که هیچ بره و ایله متحرک اولیه و بر نسنه دن خاطر نه کدر کلیمه حال بوکیم اگر بر کیمه
 آنلرک بریه تکام ایدر کن انشای کلام منسده اکانه عظیم ایتمیوب عزیزم دیمیوب تحقیف ایلمه و یا انی تحقیر اییدوب
 عرضه خلل و پرر سوز سوزلسه اکاشم و دوستین ایله عداوت اییدوب ضرری قصدنده قالدور اگر بر کیمه آنک
 النین بر اجمه سن و یا بر حبه سن الله دنیا باشنه طار و جهان کوزنه نار اولوب کدرندن عقلی نار و مار اولور هنوز
 اول ایللملر غضب و شتم و التبه اسیر اولمشلر در و ریوا کبر ایله طوملشلر در و رجولیتده بالغ و انسا یتیمه کامل
 اولمیشلر ناقص قالمیشلر در پس آنلر جمل و غفلتله مغرور اولدقلمیچون بویه دعالره طامیشلر در زیرا که اولیادن
 و انبیادن بیل بر خطا صادر اولدقه اغلیوب تائب اولمشلر در و اما بشنن وجهله خطاییدن اول طائفه در که
 حق تعالی آنک حلم و سرنه اتکایدوب قهر و کندن ایمین اولوب دیشلر در که الله غفور و کریم و رزق
 و رحیم و عبادینه پدرو مادر دن زیاده و دود و مشقه قدر البته اول ستار عیوب عییلر یزی ستار یلدیکی کبی اول
 غفار ذنوب کاهلر یزی دخی عفو ایدر لکن بیللمیشلر در که حق تعالی ستار و غفار اولدین کبی جبار و قهار اولمشلر در
 و دیشلر در که حق تعالی برزم طاعتدن مستغنیدر که اکابر فائده حاصل اولمز و عصیانمزدن هم اکاه هیچ ضرر کاز
 اگر چه طاعت افضل و عبادت ایدن نواب عظیمه نائل اولور لکن حق تعالی به بر فائده سی اولمده یمندن ایتمیچیه
 نه لازم کاوره مان اول غافلرک بوسوزلری اول مرصن شوسوزنه شاہمدر که طیب اکا کاید ایله تنبیه

ایدوب برهیزاید که مرض در حالی در راحت قالد سن و معالجه قبیل که صحت و قوت بواله سن دید که اول طبعینه
سویایه که برهیز و علاج ایتمش یا ایتمش نم برهیز و علاج بدن سکا نه فائده اول و نه ضرر و کوار اول خسته
بوسوزنده صاد قدر اکثر برهیز و علاج ایتمش که کنیدی هلاک اولور یا زور و نفس و طاقته نک عندنده معصیتله
طاعت برادر در انرونی فهم ایتمش که معصیت مهلاک و شر در و طاعت هر خیره قائد و رهبر در نه کیم مرض
بدنی تباه ایدر کذلک معصیت قبی سیاه ایدر و تنکیم برهیز و علاج صحت بدنه سیدر کذلک تقوی و طاعت
موجب انجولای قلب و رضای و بدر معصیت تفاوت در و طاعت سعادندر معصیت راه نفس و هوادر
و طاعت راه حق و اقلادر (رباعی)

ای برده گمان که صاحب تحقیق
هر مرتبه از وجود ~~حکم~~ می دارد
کوکل میخانه اوزره جالس اول تسبیح منظمه
عبادت اوزره اول دهم یکی عالمه عزت بول
پوزله سور برزله کل بوریا تک مسجدرا پیچنده
مؤذن نغمه من دی که دغا غسون دله تشویش
جماعتله نمازی ترک ایدن طوماش کدورتله
خطیب و واعظک افعال و اقوالینه اول تابع
نیازی طاعتی ترک ایلمک بعد و قصوله قدر

واندر صفت صدق و یقین صدیقی
که حفظ مراتب فکری زندیق (نظام)
نمازا هلندن اوز کیله صقین سن طورمه او تورمه
دمادم آل وضو بول تازه جان بونفسی یا تورمه
او تورمنبر کی دائم فسدده قوش کی طورمه
جهنم یان اچدورمه عیوب ناسیدن صورمه
ابن ترکبله لطف ایت بر کدورت سنده رتورمه
امامان غیری سنه گندبکی زهار طیشورمه
کرم قبل ترک طاعتله شاشو بدده خلقی شاشورمه

(نوع سابع) اهل تصوف ارن ایکی فرقه اولدیغین و برقرقه می نجات بولوب اون بری ضالانده قالدیغین و فرق ضالانده هر بری نه طریق ایله بلاسن بولدیغین و طریق مستقیم ایله حقه کیدن فرقه منزله اربوب هر ادا دیغن یلد بر (ای عزیز) معلوم اول و نکه اهل الله دینلر در که علم انصوف بر علمدر که حق تعالینک صفات اکار وصول حیثیتندن با حشر و محبت مولادر که عبدی بوعلمه باعشر و قلبی ماسوادن صاف ایدن صوفیدر که بوعلمی و اوله در زرا که تصوف کشتی کندی قلبی محبت ماسوادن قطع ایدوب انجق محبت مولایه ربط ایتکدر و بالاده یان اونان اهل سنت و جماعت مذهبی اوزره تعجب اعتقاد ایدوب اول حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تارینک اقوال و افعال و اخلاقنه تبعیتله ایزنجه کیمکدر و تهذیب اخلاق و تبدیل مزاج ایدوب ذکر مدام و توجه تام ایله مقام انس و حضوره تمکد راما بشیور بالایی بش تاریخنده اهل تصوف اون ایکی فرقه اولندر برقرقه می شرع شریعه اتباع ایله هدایت بولمدر و منزل مقصوده اربوب هر ادا المشدرو اون برقرقه می طریق بدعته سالت و ضالانده هانک اولمدر و فرق ضالانده مذکور نکه اداری بولندر که قلم کلندر اولیائیه حبیه تراخیه باحبیه حلیه حلویه و اقیهه متجا علیه متکالیه الهامیه بولندر کجلی سی فساد و فتنه ایله طرلمشدر و بولندر ابراغ اولان حقه یقین اولمدر و دین و اعتقادی فتنه و فساد و واقع اولدن سلامت و ستانت بولمدر زیرا که انزل ظلمت جهالانده قلوب بحر ضالانده طالمشدر انرا یان ایله مشرف ایکن هوای نفسه ایدوب شرع شریقی تخفیف ایتدکاری ایچون حق تعالی انلری اول خیالات باطله ایله بلایه سالمشدر و هر برقرقه باطل مذهبله مشهور اولوب درگاه خندان دور و مهجور اولمشر و اما اول اولیائیه مذهبنده بولنک فرقه دینلر در که سالت درجه ولایت واصل اولدقده آندن جمیع تکالیف شرعیه ساقط اولور و اولیائیان افضل اولوب مقام اعلی اولور حال بوکیم بولمشته ادا ایدن که مک فلینده دین و ایمان فالمزیرا که جان بنددن چیمقدنجه بوت تکالیف شرعیه ساقط اولمز و هیچ برولی هیچ برنی مرتبه سن بوله من و اما حبیه مذهبنده بولنان فرقه دینلر در که عبدالله تعالینک محبتی مرتبه سنه واصل اولوب غیری محبتلر دن منقطع اولدقده آندن صوم و صلو و سایر مأمورات و منہیات ساقط اولوب محرمات انجق اکا حلال اولور حال بوکیم سرامی حلال اعتقاد ایدن دینسز قالور و بوطائفه قابل تفهیم و الزام اولوب مشاه و محرماتی مرتکب اولور پس انلر دن اجتناب ایدن سلامت بولور اما تراخیه مذهبنده اولان فرقه دینلر در که عبدالله انس و حضوری بولوب مصاحبه مولی اولدقده اوامی

و نواهی شرعیه اندن ساقط اولوب صدای دین و نای اله تعالی ایتمک و ریاحین امشائی تنبائی استنعمام واستماع
ایتمک اکالایم اولور و بونلر عبد الله شراخینک قوه میدر که صورت صلاح ایله اطراف عالمی سیرایدوب کیدر لر
و بونلری قتل ایتمک واجبدر که حیل و مکر ایله نیجه فساد وقتنه لری ایدر لر و اما ایا حیه مذهبده اولان فرقه
دیمشدر که بر تقسیمه مالک دکانه افی معاصیدن منع اید و هر کسک مالی و فری بره حلال و مباحدر که اله لم
کیده لم و مستحبه مانع اولق کفر درینده لم حال بوکیم بونلردن اکفر و اضرب فرقه یوقدر زیرا که بونلرک شری
چوقدر و اما حالیه مذهبده اولان فرقه دیمشدر که سماع و رقص ایله الاله جالمق حلالدر و اول حینهده بیوش
اولوب شیخمزدن بره حالت کادی دید کاری دخی ضلالدر و اما حلیویه مذهبده بونلر ان فرقه دیمشدر که حیل
عورته و محبوب اوغلان باقی حلالدر زیرا که اول احداثه قدیم حالدرو کوزلر نظر ایتمکد کاری حالد سرور ایله
رقص ایدوب دیر لر که بو حالات هم صفات حقدن بر صفتدر که بره کلسدر جائز و ابدا تمزجله افک اولمشدر بویه دیوب
بری بریه معافقه ایدوب اوپوشور و حلقه اولوب رقص ایله تیشور لر بونلردخی ضلالته یا بشور لر و اما حوریه
مذهبده بونلر ان فرقه دیمشدر که بیوش اولدیغهم حالد جنتدن بره حوری قیزلری کاور بر دخی انلرله جماع
ایدر زانکچون بیوشلغهم زائل اولدقد بره غلب ایتمک لازم اولور حال بوکیم بویه دین کافر اولور و اما واقعیه
مذهبده اولان فرقه دیمشدر که عبد الله تعالی بی یلدن واکلدن عاجز و فاسد در عقل بشرانی ادرال ایتمک
فادر دکلدر دیوب توقف ایتمشدر حال بوکیم آیات و احادیث اقتضا سنجه ادرال توحید خدا انسانه
میسر در و الا تکلیف مولا عبث اولق لازم کاور بویه اعتقاد ایدن خود ضلالته فالور و اما تباهیه مذهبده
اولان فرقه دیمشدر که بر یا و جمعه دن خوف و حذر اید زانکچون صلحا کسوتن قویوب فاسقار باسن کیوب
خلق ایچنه کیدر ز حال بوکیم بودخی شرع شریفه مخالف بوانشدر زیرا که * من تشبه بقوم فهو منهم *
دینلدر و اما متکاسیه مذهبده اولان فرقه دیمشدر که بوجهانه کلدن می ادا نیجی تن بسلمکدر غیر نیستنه
یوقدر بونلر کار و کسبی ترله ایدوب قبولدر دینجیلک ایدر لر همان هرنه بولور لسه سیوب ایچوب کیدر لر حال
بوکیم انلر بونی شریعته مخالف ایدر لر و اما الهامیه مذهبده اولان فرقه دیمشدر که کتب شرا قرآن طریقتدر
وجه مسی تفسیر حقیقتدر پس انلر قرآنی وحدثنی و فقهی اوکرمدن اعراض ایدوب شعر او حکما و طر فاکتابلرن
اوقیوب الهام ربانیدر دیوب کیدر لر حال بوکیم عمر لن ضلالته صرف ایدر لر (بیت) علم دین فقه هست و تفسیر
و حدیث * هر که جو بد غیر ازین کردد خبیث * و اما طریق مستقیم ایله حقه کیدن فرقه دیمشدر که
قرآن کریم وحدیث شریف دینزه و دنیا مزه کافیدر و شریعت بره و افیدر پس بونلر اولیا زمره سیدر که هدایت
بولمشدر و طریقت محمدیه ایله مالک اولمشدر و راه مولادن منزل آلمشدر و علم حقیقه مالک اولمشدر و مجلس
حضور و انسه کلسدر و محبت دریاسنه طالمشدر و رفتانی الله اولوب انکله فالمشدر و دولت ابدیه ایله سعادت
سرمده بولمشدر (نظم)

سرای دینا سید در شریعت
بودر اول قبول درگاه حق
دخی بونکه بول ختم اولینور
صراط مستقیم دعوت ایدن
شریعت انبیاء نك سفیدر
خدا نك لیلہ معراج ایچنده
یکرمی ادج ییله نك جبرائیل
چهارنده چوقدر انواعی علوم
بونفس کافری قتل ایچون
جهاد اکبر ایدن اهل عرفان
طریقت کاربانینک اوکچمه
حقیقت کرچه سلطانقدرا ما

طریق حق خدا سیدر شریعت
که یولک ایتداسیدر شریعت
یوراهک انتها سیدر شریعت
منادیلر نداسیدر شریعت
خونک ایتداسیدر شریعت
حبیبینه عطا سیدر شریعت
اکاوی خداسیدر شریعت
قوسینک هماسیدر شریعت
حقن حکم وقضاسیدر شریعت
قلوبینک صفاسیدر شریعت
دایل ومقداسیدر شریعت
اوکنده انک لواسیدر شریعت

اما بر نسته نك باطنی انك حقیقی و ماده سید مرتضی بر نسته در كه انك باطنی خشب قطعه لریدر و خشب
 قطعه لریدر باطنی شجره در و شجره نك باطنی عناصر اربعه در و عناصر لریدر باطنی هیولای اولی در پس بوامی
 واحد ربانی غایت اطاقته بولند یعنی خالده اخفی تسبیح اول نور و در درجه تنزل ایدوب بر مقدار تكشف ایدوبی
 خالده خفی تسبیح اول نور و ایدوبی در درجه تنزل ایدوب اندن زیاده تكشف ایدوبی خالده سر السیر تسبیح اول نور
 بعده كذا تنزلنده سر تسبیح اول نور بعده كذا تنزلنده روح تسبیح اول نور بعده كذا تنزلنده قلب و نفس
 ناطقه و لطیفه انسانی و حقیقت انسان دینور كه بود در درجه ده امای ایدوب تسبیح اول نور و ایدوبی در درجه دخی
 تنزل ایدوبی تسبیح اول نور و نفس اماره تسبیح اول نور و بوروب اعظم كه انك حقیقه حق تعالی * قل الروح
 من امری * یور مشدر بوامی ربانی بر سر یزید ایدوب كه انك كنه و ماهیت حق تعالی انجیق كندی نفس یلن
 خواص عبادینه طیور مشدر و بوروب حلك عالم كبریه نیچه اسما و مظاهری وارد در عالم صغیره اعنی عالم انسانی
 هم نیچه اسما و مظاهری وارد در عالم كبریه اولان اسما و مظاهری عقل اول و قلم اعلی و لوح محفوظ و حقیقت
 محمدیه و روح محمدی و نور محمدی و نفس كلیه در كه حق تعالی قرأ نده * خلقكم من نفس واحدة * یور مشدر
 و اما عالم انسانی اولان اسما و مظاهری انقیاسان اولان اخفی و خفی و سر السیر و سر و روح و قلب و نفس ناطقه
 و لطیفه و سایه و حقیقت نساندر و حق تعالی انك ابداع و ایجاد ایدوبی موجوداتك جمله شدن بوجوه
 اقدم و خلیفه اكبر و سر اعظم و بونك ابتدای تنزلاتی اخفی الخفیدر و آخری قلبدر كه نفس ناطقه در
 بونك تفصیلی كم مشدر (نظم)

عشق در عقله بنی صافه كه جسم بشرم	نه قوام نه بخارم كه بن امری درم
روح روح كه تعلق ایدوب اب و كاه	نور محض كه ضیا بخش صفا و كدرم
جوهرم كرجه مجر در ایدوبی عالمین	هم هیولا كبی هر شكله بن جلوه كرم
ملطقم شكله صورتده مفید دكلم	بن امیر صورم صافه اسیر صورم
دیده لدن كور درم كندی جمال تنها	طوطی جاغه دیلارده چو شهد و شكرم
هر نه با قسم انی كندی وجودم بولورم	بومر ایدوب عیان كندی سیران ایدرم
خلقدن عارف و معروف بنم ای حق	آن معشوقم و عاشقده نور بصرم

نوع ثالث (نفس ناطقه نك بدن انسانی و واسطه نفس شهنشاه ایدوب اولان تعلقانی و ایدوبی عالمین بولان توجهی
 یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل الله دیشدر كه مقام اخفادن مرتبه قلبه تنزل ایدن روح
 اعظمه در كه جسم انسانی تعلق ایدوب اموری تدبیری التزام ایتشدر و بونك تعلق عاشقان معشوقه اولان تعلق
 مرتبه سته كنه در و بوروب روح انسان بوجبه تك تدبیر و تصرفه واسطه نفس شهنشاه ایدوبی بشدر زیرا كه بوروب
 سر و تعلق لطیف و جسم ایدوبی بقیات كشیف اولوب نفس شهنشاه ایدوبی لطفه كذا كذا ایدوبی سنده متوسط
 و لك در انكچون تنزل ایدن روح باله ایدوبی جسم خالده ایدوبی واسطه و لطفه لیاقت بولمشدر و بوروب
 علوی نفس شهنشاه ایدوبی تعلق ایدوبی كندی اسبی قلب و نفس ناطقه اولمشدر پس بونك ایدوبی جهتی وارد كه
 بر جهتی عالم حس و شهادت ستمنه طو غریدر و بر جهتی عالم قدس و غیب ستمنه طو غریدر و نفس شهنشاه
 كشیف اولد بوندن روح انسانك بر جهته زجاجه مرآتك بر بوزینه طلا اولان كشیف حسی اعنی سلطانی
 كبی ملازمدر و آخر وجهنده صورتلر كورنك لازمدر پس انكچون قلب انسان اشرف اعضا و اعظم
 اشیا و محمل تجلیات صفات و اسما اولوب مطلع انوار و مخزن اسرار و كارگاه انتقاس حقایق اشیا و نظرگاه حضرت
 مولی و لشدر و حق تعالی كلام قدیمده (من كان له قلب) یور مشدر اندن مراد انسان كامله قلبی اولد بونك
 طو مشدر زیرا كه از كیه نك قلبی عبرت المغه ایدوبی بر سر انكچون اولمشدر پس اگر كوكل عالم شهنشاه ایدوبی توجه قلبه كه
 عالم غیب و تنزلی كایشله فراموش ایدوبی اولان خواص علویه دن مخجیب قلوب حیوان اولور و اگر كوكل
 عالم غیبیه ایدوبی بر سر نه توجه قلبه كه عالم شهادت و تنزلی كایشله فراموش ایدوبی كندوبه عرض

و عارض اولان خواص سفلیه دن مخجیب قلوب ملك اولور و اگر كوكل ایدوبی عالمین بر سر نه توجه ایدوبی
 ایدوبی غفلتله ذاهل اولسه اول كوكل صاحب انسان كامل اولور و بونك اولوبه بر مقام عالیدر كه انجیق
 تركیه نفس و نصفیه قلب ایدوبی حاصل اولور و مقربین طریقته سلوك ایدن بونك اولوب اصل اولور پس
 مادامكه قلب انسان تسعسات جسمانیه ایدوبی و شهنشاه نفسانیه ایدوبی نه توجه قلبدر اول قلب البته مقبلندن
 یتش حجاب ایدوبی مخجیب قلوب و بوروب قبه قلبه آدی نفس اماره اولمشدر زیرا كه قلب اول حیده
 مذموم اولان غضب و حسد و كبر ایدوبی و عجب و غرور و سوء خلق ایدوبی و حرص و شهوت ایدوبی طو مشدر
 بواخلاق ایدوبی قلبی مقبلندن بعید و كشمكشله علیل ایدوبی خصوصا غضب و شهوت عزیز اولانی ذلیل
 ایدوبی و نكه قلبه حق امیریدن اولمشدر و بدن انك هر حكمتی قبول قیله در پس غضبه شهوت قلبه
 غالب كاسه امیر اولان امور اولوب امیر بر عكس اولور انكچون مغلوب غضب واقعده كندوبی كاب او كنده
 ساجد كور و مغلوب شهوت و زیاده مر كوب حمار اولور اگر كوكل بومر تبه ماعونه ده كندوبی اولونوب
 مدت مدیده مكث ایدوبی انك عالم غیبیه توجه ایتكه قدرتی قالمز زیرا كه قلب ایدوبی مثالیدر كه غبار
 و پاددن صافی اولد و نه انسان انده اشكال و صورتلری كور و واكر آینه بر مدت صقالب اولوب پاددن انك
 جوهرنده توغل و تمك ایدوبی صكره اول پاددن صقل ایدوبی ذل ایدوبی و خاصیتی باطل اولور تبه كیم
 خبرده ان القلوب لتصدی كانه تصدی الخدید و جلا و هاذكر الموت و تلاوة القرآن كمشدر اگر كوكل كندی
 عالمه اعنی عالم غیبیه متوجه اولدوبه البته اول ذكر و فكر ایدوبی حجب مذكوره بی بر بر كشف ایتكه سعی
 و اهتمام ایدوبی و كبریت شهوات و معاصیدن حاصل اولان زنك و كدر باجمله زائل اولور كیدر پس حقایق اشیا
 و دقایق معنی آنده منتقش اولوب تجلیاته مستعد اولور زیرا كه كشف حجبك معنایی بودر كه كوكلدن شهوات
 زائل اولد بونك ایدوبی تنزل ایدوبی مقاماتی بولور چون كوكله شهوات و آرزولدن هیچ بر نسته قالمز
 مطلوبه و اصلدر كه اول قلب ایدوبی مقابلی اراسته بر حجاب اولز تبه كیم حق تعالی یور مشدر كه (لم یسعی
 رضى ولا سمائی ووسعنی قلب عبدی المؤمن الهین اللین) یعنی انی كوره من الا كه حلیم و ولیم اولان مؤمن
 قولم كوكلی بصیرتله كورر ایدوبی دكدر كه حق تعالی عبادینك قلوبته حلول ایدوبی حاشا اول محالدر لکن
 وقتا كه قلب مؤمن صقل ذكر و فكر ایدوبی اینه كی تصفیه اولور تبه كیم عالم شهنشاه اولان صور و محسوسات
 آینه ده بولور كذا بونك بونك عالم غیب اول كوكله مشاهده قیلور و ذهنده حاصل اولان صور اشیا و
 تفسیر ایدن بومشاهده علیه در زیرا كه ذهندن مراد نفس ناطقه در كه بالیدك كی كوكادر (نظم)

كل ای نكار قبل آینه دن بوزك ادراك	كه نقش غیری دن اولدی بول چو آینه پاك
اكر چه آینه وجهه باكان اولمشدر	قو عقول و نفوس و عناصر و افلاك
ولی سكا سنی انجیق تمام كو سترمش	جهان ایچنده بوا آینه دل غمناك
تمام چهره خوبك كوكله سیرایت كیم	دل اولدی مظهر تام و لطیف و صافی و پاك
ندن تنزل اولز بونك خلوته كیم	اذا امرت به ما وجدت فیسه سواله
سكا چون نسخه مجموع كائنات اولدم	روامیدر كه قالم بن فتاده ككل و خال
اكر چه ساحله آتدك بنی هم ال بجره	كه بحر عشقه موجم اونو قه چون خاشاك
بنه در چو ظهورك وجودم اولدی سنك	فلسف تظهر لولای لم اكسن لولاك
من آفتاب جهانسن چو سایه در حق	قو ظلال كوشدن بولور وجود و هلاك

(نوع رابع) قلب ایدوبی آراسته اولان حجب نه اولد بونك و قلب انلردن نه وجهله خلاص بولدیغن یلدر
 (ای عزیز) معلوم اولسونكه اهل الله دیشدر كه محب ملك ملوك اولان اهل سلوك ایچون جمله دن اقدم
 اهم و الزم بودر كه دنیا را فیه ایدوبی ماسوای مولان اعراض ایدوبی و تدبیر و آرزولدن كیوب جمیع ذنوب
 و شهوتلردن توبه و رجوع ایدوبی حضور خقه كیده لر زیرا كه حق تعالی كیاب كیمده یور مشدر (یا ایها الذین
 امنوا اتقوا الى الله توبه نصوحا) و توبوا الى الله جمیع المؤمنون) ان الله یحب التوابین و یحب المتطهرین

109

(نوع خامس) اجمال مقامات سبعه نفس انسانی و ترتیب حجب ظلماتیه و حجب نورانیه جانی و حجب مرتبه نیک
 رفعتیه بادی اولانی بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیشلردر که سالوک طریق مقربین انبیای
 و مرسلین اخلاقنددر و خلاصه عباد صالحین اطوارنددر حال بوکیم آنلرک سالوک طریق حقدن مراد
 و مقصودری بودر که اول امر ربانی اعنی روح انسانی منازل تنزلات مذکورده سندن تدریج ایلدینه اولکی
 مقامنه ترقی قیلد و معرفت نفس ایلد معرفت حقه و اصل اوله و کمال محبتله مقصد صدقه کایوب حضور و انسی
 بوله و بو طریق اهلیمینده منازل معلومه سی وارددر که سالک انلری بری برندنصکره قطع ایدوب آخرینه
 وصول بولوراندن سالوک منازل منقطع اولور و تجلیات حق منقطع اولار زیرا که تجلیاتک نهایتی اولور و بومنازلی
 قطع ایتمکده بوسالکک حالی منازل طریق محسوسی قطع ایدن مسافرک خالی کیمدر و ته کیم مسافر انشای
 طریقتنده احوال طریق بیلن دایله و زادوراحله به و رفقا و سلاحه محتاجدر که اکاپونلر لازمدر کذلک بوسالک
 برمی شد لازمدر که اکاپو بولک خبرینی و شرینی بیلدیره و بوک تقوی لازمدر که خبرینی زاداولدر و بوکاراحله
 لازمدر که همتدر و بوکاره فاعلا لازمدر که مطلبینی طلب ایدن سالکدر و بوک اصلاح اقتضایدر که ذکر الله درنا کیم
 آنلکه نفس و شیطانندن تحصن ایلدیه و ته کیم مسافر انشای راغنده نیجه بلده لره مصادف اولوب هر برنده
 بر مدت اقامت ایدر بعده آندن رحلت ایدوب طایفه کیدر کذلک بوسالک سیر و سالوکنده اهل الله اراغنده
 مشهور اولان مقاماتی کچوب کیدر که انلیدی مقام بولنمشدر و ابکیسی مقام ظلمات اغیاردر که آنده بونفس
 ناطقه اماره نامیه قیلنمشدر و ابکیجیسی مقام انواردر که بونفس آنده لواحه تسمیه اولنمشدر و اوچنجیسی
 مقام اسراردر که بونفس آنده ملحه اسمیه بیلنمشدر و دردیجیسی مقام کالدر که بونفس آنده مطمئنه تسمیه
 قیلنمشدر و بنجیسی مقام وصالدر که بونفس آنده راضیه تسمیه اولنمشدر و التخیسی مقام تجلیات افعالدر که
 بونفس آنده مرضیه اسمیه بولنمشدر و بدیجیسی مقام تجلیات صفات و اسمادر که بونفس آنده کامله نامیه
 بیلنمشدر و سالک بومقامات سبعه نیک هر رنده اولدقجه اول مقام ایلد مابعدندن محجوبیدر پس اولکی مقامده
 بولنان اول اغیار ایلد شهر و دناوردن محجوبدر و ابکیجی مقامده بولنان انوار ایلد اسرارندن محجوبدر و اوچجی

توضع وذل و حیات در کمال که سبب کبر و خیال در و اما بشنخی سببی بطش و قوت در و چونکه کبر اینک محض
 جهالت در زیرا که قوت بهایم انما ندن فایده در پس بر صفت که حیوان آمده سادۀ قدر انکه کبر و تکبر نه لایق در
 خصوصاً کونکات حاکم اولان صفات خیال زاهد در و اما بشنخی سببی مالد و متاع دنیا ایلۀ تلذذ
 و شغف در و چونکه کبر اینک دخی صفت جهالت در زیرا که مال سریع الانقلاب والانتقال در و آمده شرکایی
 اهل کفر و ضلالت در و بر خطه ده سارق ایلۀ ماهیتی زوال در پس ماله کبر او هام و خیال در و اما بشنخی سببی بین
 و اقارب و اتباع و غلامان در و قوت در پس و قرب سلطان در و چونکه کبر اینک کبر نادان در زیرا که جهالتی انک
 ذات در خارج اولان در و اگر اتباع و اولادی هلاک اولد یسه یا منصف در عزل اولوب سلطان در جدا قالد یسه
 تحقیق اذل و حقارت در زاننده قلد در صفت کبر انک قلد یسه اوله بنه اندر که صاحبی ظن ایدر که اندن بعد
 و ایل اولند پس علامات کبری بیان ایدۀ لم تا کیم نه ان ایکن عیان اوله و کواکدن قلع و ازاله سی اسان اوله اما کبر
 و متکبر لۀ علامت در و ان یکیدر بری تعظیم نفس ایچون حضور نده یا قدوم نده قیام نامی محبت ایل کدر
 و بری اردنجه بر کسه یور اولد یسه بر کسه کتمکدر و بری ذین امور نده استفاده اولان کسه لری زیارت
 ایتمکدر و بری کند ی قریبۀ غیر بنک جلوسدن استنکاف ایل کدر و بری انشای تکامده صاحبندن صوابی
 قبول ایدر اولمقدر و کند ی خطا سته اعتراف ایلۀ کاشکر و دعا قیله قدر و بری مریض و عاقی اولان کسه لۀ
 بحال سده دن صفوب یقین اولمقدر و بری اغنیاء عوتۀ اجابت ایدوب فقر ادعوتۀ کتمکدر و بری کند ی
 خانه می خدمت در بن اقتضاده کند ی ایلۀ ایتمکدر و بری کند ی بی حاجت یازاردن کند ی بدیلۀ
 کتور و کدر و بری اقر با و رقتانک باز ایدۀ جلک حاجت در عار ایدوب بتور تمکدر و خصوصاً شکمبه و جگر و کاه
 و پاچه و صابون و خا و طرا و ق و از و زربخ امثالی اشیا ی خد یسه اشترا سدن عار ایدوب ایلۀ کتور و کدر و بری
 دخی و جلوس ی حاکمه انان و اما اینک اندن ایلری تقدیری اسکرا کاب اولند در ابراهه کیدوب اول
 الفی باشد بتور و کدر و بری ثیاب خشن مرقع کیمکدر و حال بو کیم سالک طریق کالک را من حالی ذل و احتقار در
 پس عبد لوظیفه سی بودر که ابتدا قلد یسن کبری قلع ایلوب کسه به تکبر ایستون اندن صکره هیچ کسه به
 ظاهره نذل ایستوب هر کسه حدیقه تواضع قلد یسن اما کند ی قلد یسنه نفسی چله ذلیل و زبیل و الحق
 یستون و بواسون اگر عالمه نظر قلد یسه دیسونکه بوندن اعلدر بن نیجه بونک مثلی اوله یلورم بواعلادر
 بن ادانیم و اگر جاهله نظر قلد یسه دیسونکه حق تعالی به بوجه لاه عاصی اولمش ایسه بن علم ایلۀ عاصی اولمش
 پس بوندن اعلدر و اعلدر بن بوندن احقر و ادانیم و اگر باشد کند و دن بونکه نظر ایلد یسه دیسونکه بوندن
 مقدم حق تعالی به مطیع اولمش و اعلدر بن ادانیم و اگر باشد کند و دن بونکه نظر ایلد یسه دیسونکه بوندن
 بوندن اقدم حق تعالی به عاصی اولمش بن بوندن ادانیم و اگر کند ی باشد اشته نظر ایلد یسه دیسونکه بوندن
 کند ی سوء حالی یلورم و بونک حالی بیلم معلوم اولان ذنوب ایسه معلوم اولمش اندن زیاده تحقیقه نیز ادر
 پس بواعلادر بن ادانیم و اگر بجهت عه با بر کافره نظر ایلد یسه دیسونکه بیلمغز ایلۀ که بو کافر اسلام ایلۀ ختم اولور
 و بجهت بونک بونک حلی کی بونور و اعتبار ایسه خانه به قلد یسن و پس بن بوندن ادانیم و اگر بر کابه یا بر ایلان
 و یا ما حیوانه نظر ایلد یسه دیسونکه حق تعالی به بوعاصی اولمقله بو کانه عتاب اولور و نه عذاب اولور و حال
 بو کیم بن معصیت در باشد طالشم هم عتاب و هم عذاب مستحق اولمش بن بوندنۀ احقر و ادانیم بومذوال
 اوزره مخلوقاتک چله سنی کند ی دن اری و اعلایوب نفسی چله سندن اذل و ازل یلوسون پس اول عبد ذلیل
 انس مولای جلیل آرزو سیله طریق مقرینه بیان اوله حق منوال اوزره سالک اولسه اول جمیع اقات باطنه دن
 در زائل ظاهره دن کینه نجبات یلوب سکرام اخلاق ایلۀ هر کاله مالک اولور زیرا که بوعلاجات انیه ایلۀ جمیع
 اقات و زائل مرقومه بی اول سالک اوله بر مرتبه اصولندن قطع ایدوب عرشن قلع ایدۀ یلور که قطه ابر لری یله
 قلیوب چله سندن فارغ و آزاد اولوب صحت و سلامت یلور و اید احقر حضور حضرت حق و دود اولور و اما
 بر عابدی سلوک طریق مقرینه اقات مذکور در خلاصی مراد ایلۀ تحقیقه اول امر مالی طلب آتش اولور
 انک چون سادات ابراری کور و شک و فساد یه ناک برندن خلاص یلورم بر کون می ایدر و میسر اولور
 لکن ابرسی کون اندن امر واقع بر غیر صفیله مبتلا اولور و بر شقه خصمه ملته مضطرب فالور زیرا که اندر

جیع آفتل درن خلاص ایدن طریق مقرینه سلوک ایلۀ بندلر و کبر و انا یسن قلوب حضور حقه کتدیلر انک چون
 زحمت و مشقته قلوب راحت و سعادت یه بندلر پس ابرار اعمال نده اخلاص ایلۀ لده نه خطر عظیم اوزره
 یولمش در اگر بومعنائی فهم ایدۀ یلور سن سلوک طریق مقرینک بر فائده سن یولمش اولور سن امامه قصود
 بالذات اولان فوایدی حضرات ریدن منازل قریه دخولدر و تجلیات اسمائیه و صفائیه قلبیه حصولدر
 و خلافت ادیمیه دولته وصولدر پس طریق مقرینک مقامات سبعه مشهوره سندن عبور ایدن نفس
 ناطقه مذکور نک هر رنده یولند یقی انشاده اولان اسمی و سیری و عالمی و محلی و خالی و واردی و صفاتی
 و فوقنده اولان مقامه ترقی سندن کیفیتنی بیان ایتک لازمدر تا کیم سالک طریق مقرین اول مقاماتک
 قتی سنده یولند یغن یلوب نفسی اوصافیه عارف اولوب هوا سته غالب اوله و هر برندن ترقی ایدۀ رنک مقامات
 عالیه و صولته طالب اوله (نظم)

غم فراق یتر عزم وصل یار ایدۀ رم	انکه کوکلی باغ و گل بهار ایدۀ رم
تنی فناء و بر چون جهان کون و فساد	کو کلاه سیر کاستان پایدار ایدۀ رم
چو خاک سده قرار ایلز بوجان حوقی	محیط عشقه طالب اندۀ خوش قرار ایدۀ رم
چو جذب ایدر بنی ناچار عاقبت غم عشق	پس اختیار ایلۀ بن عشقی اختیار ایدۀ رم
چو شاه عشق دن المش بو کار و باری ملوک	اوشاه قول اولورم بن دخی نه کار ایدۀ رم
بو نوم جهمه بو ویرانه بی ویروب کیده رم	کو کلاه کل رختۀ نغمۀ هزار ایدۀ رم
کایم وش او شجر دن خلیل تنک حقی	اونار عشقه کیروب میل کاهزار ایدۀ رم

نوع سابع) مقامات سبعه دن مقام اولده بولنان نفس اماره نک وجه تسبیح سنی و سیری و عالمی و محلی و خالی
 و واردی و صفاتی و فوقنده اولان مقام نفس لواحه به مترقی سنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله
 دیمشدر که مقام اولده نفس ناطقه مغلوب نفس شهواتیه اولوب شهواتیه اماره اولد یغنندن آمده اسمی اماره
 اولمشدر تنه کیم قرآنده (ان النفس لاماره بالهوه) کلمشدر و انک سیری الی الله در و عالمی عالم شهادت در و محلی
 صدر در و حالی میلدر و واردی شریعت در و صفات در و چهل و بخل و حرص و کبر و غضب و شهوت و شره
 و حسد و سوء خلق و خوص فیما لایق و امتزاج ایدۀ و غیر کی شکیم دینشدر (نظم) هر دلی کو پیرو
 اماره شد از بلاده معرفت آواره شد که چه نتوان گفتن اوصافش تمام * لیلک چندی بیاید برد نام * بخل
 و حرص و عجب و حب جاه و مال * هزل و ده زوایز و غمز و قبل و قال * حب علما نحب نسوان حب جاهل *
 حق و نسیان بغض و عصیان کار سل * اکل و افروم غایر کبر و کین * منکری بر حاکم مردان دین * هم حسد
 هم لعب و هم قول خطر * هم نشاط و هم بطالت هم بطر * شرح بکچندی بکچتم زین صفات * باز دانی
 کر بود در دل صفات * خوش بالاده بیان او انشدر که بونفس اماره بر لطیفه ربانیه بیلمشدر لکن طبیعت
 میلی حسیله و شهواته رکونی سبیلۀ متدنس یولمشدر و نفس شهواتیه حیوانیه نک تحت حکم نده قلوب اکا
 متابعت و موافقتیله ملک حیوانانه مضطرب اولمشدر پس کند یکن اوصاف حیده سن افلک اوصاف ذمیه سته
 اوله تبیدیل ایتشدر که انک آنلردن فرقی آنحق صورتده قالمشدر و شیطان انک عسکرندن اولوب اندن قوت
 یولمشدر و بر نفس خبیثه در که آنک و صفته (اعداد و کتب الیقین جتیک) خبری کلمشدر و انک
 عداوتی برهان عقله دخی ثابت اولمشدر زیرا که هر دشمن احسان و خدمتله انسانه دوست اولوب
 صداقت قیاشدر اما بونفس احسان و خدمت یلورم عداوتده مصر و انانیتنه مضطرب اولوب قالمشدر
 و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم حدیث شریفده (رحمة نامن الجهاد الا صغر الی الجهاد
 الا کبر * یوروب جهاد کفاری اصغر و جهاد نفسی اکبر یورمشدر زیرا که بونفس اول طبیعت ظلمتده
 قالد یغنندن حقی باطلدن و خیری شردن فرق و تمیز ایدۀ یوب شیطانۀ معین اولمشدر پس بومقامده سالک قابل
 کند ی تقمندن امین اولز و اندن حذر ایدوب اکامساعدۀ قیلز اگر بر کسه انی انجیز رسه استصحاب نفس ایتز
 یله که اول کسه به انجیمه سنده معین اولور و نفسی طرفه کتمز زیرا که بوشالک عداوت نفسی تن ایتشدر که

انکه برایشی بنز پس اول همسان اکل و شرب و فوی قلیل ایدر تا کیم نفس شه و انیه حیوانیه ضعیف اولسون
 و آنک شبکه شدن بوماره تسمیه اولسان نفس ناطقه فایقه خلاص بولسون و سالک بومقامه ذکر (لا اله الا الله
 ایه) مشغول اولوب حرف لای مدایه و همزه لفظ الهی تحقیق ایلر و درو هاسانه فحیه خفیه و یروب انکه
 (الا الله) ارسن کسمیوب اخرا فظ جلای ساکن ایلر و همزه لفظ الله تحقیق منته اتمام تام ایدر که یایه
 منقلب اولسون زکری لا اله الا الله اولورده تکراری تأثیر و فائده شرف اولسون بوسالک ذاکر بولک طیبیه
 بوی تحقیق اوزره (دون الجهر) و قول نفس اولان اخفایه تکرار ایدر و پیام و قعود و اضطباع عنده و جمیع احوال
 و اوقات و تلاوت کنایه ایدر زیرا که بولکله دن مقصود اولان تأثیر و معهود الحقیق اناه لیل و نهارا کامدا و متله
 وجوده کور ته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (جددوا ایمانکم و اکثر و امن قول لا اله
 الا الله فان قولها لا یترک دنیا و لایستقیم هاعمل لیس اهادون الله حجابی تحقیق یخلص الیه یورمشدر بولکله طیبیه
 هر حسنه دن یعنی و هر عملدن اولی و حصن متین مولی اولدیغن طیبورمشدر و سالک مبتدی بر مدت لسانیه
 لا اله الا الله دیدکده معنایه متلذذ اولر لکن بعد ایام ذنوب ماضیه دن حاصل اولان حجب ظلمانیه قلبندن
 تدریج ایلر منکشف اولور و حق تعالی بی مقلب القلوب و محول الاحوال بولوب خالق الاعیان و موجد الافعال
 بولور پس انک معطی و مانع و ضار و نافع اولدیغن و جمیع اشیا ده مؤثر و متصرف و جلالی جامع اولدیغن
 چشم بصیرتله کور و روانک بوشم و دی اعتقاد و فالندن بشقه ذوق و حالله اولور حال بولکیم شهود ذوق و حالی
 بیلر الا که حال اهل یلور و بویتم و دلک علامتارندند که بولک صاحبی اصلا بر محلولی بد کور من و هیچ کسه دن
 اکراه و نفرت قیاز و اندن نه بر مؤمنه و نه بر کافر و نه بر حیوانه و نه کند و نه عداوت ایدن نادانه قطعا بر زجت
 و مشقت ابر ضرر و کدر دگر و بوشم و دلک اثر از ندرند که بولک مالکی ذل و مسکنتله متصف اولوب وجهی نور
 و بشارت بولور و کولکی سرور دائم ایلر طوب اولوب اداب شریعتله متداب اولور مادامکه سالکده اوصاف نفس
 اماره باقیدر بولکله طیبیه بی طهارت اوزره تیارده کوزن بوموب اخفایه تکرار ایدر و صفیر انقاسنه معنی
 انقاس اولوب قلبنده معنای انصار ایدر و قوت و شدتله لا اله الا الله دیدکده خشوع و خضوع ایلر صدوری یسارنه
 باشیلر ایمان ایدر تا کیم اندن اوصاف شقاوت زائل اولسون و قلبنه توحید افعال نازل اولسون و ابتدای
 سعاده نائل اولسون و حصن مولایه داخل اولسون و هر مردن السون (نظم)

اوجانکه دوستی بیلز نیچون طلبده دکل	اگر یلور سه آف یا نیچون طریده دکل
حجاب اولور سه اوجهل نفس اکاهردم	نیچون غزای اوجهل و بولامده دکل
عجب دکل که دل تیل اوله دلیردن	نیچون هـ وای قند دایر عجبده دکل
نه حائل اولدی کولک بدرته خـ و ف ایدی	نیچون اومهر ضیا سن بومه طلبده دکل
عجب دلیر اوجنون که ایکی لیلی سور	نیچون محبتی بر باغ و بر عنبده دکل
چو رحمت اولدی عزیمتانه و جود حق	خد ایچون نیچون اول خانه عزیده دکل
اوماه بدر شب جسم ایکن عجب حق	نیچون دعا و مناجات نیم شبده دکل

(ایچ نامن) نفس امارت مقام اولدن خلاص و ترقی سنک علاج و طریقن بیلر بر (ای عزیز) معلوم
 اولسون که اهل الله دیمشدر که سالک طریقی کمال اولان طالب زلال وصال بومقام کلال و ملال ایچنده
 قرین و بال و نکال ایکن الحق عقایدن تصحیح و توفیق ایدوب اهل سنت و جماعت مذهبیه تطبیق ایدر
 و طهارت امورنی تحقیق ایدوب صلوات امرنده تدقیق ایدر علم حلاله منلا و صیغته بر کوی برله فنا عت ایدوب
 انکه عامل اولور کیدر تکرر کیه نفس و تصفیه قلب ایلدیجه قون علومن تحصیلنده و عمل قیلر و تدبیر
 امور دنیا ایلر مشغول و مکه بول اولر زیرا که بومقام ضیق و مر جده بولسان سالک نفسی طبیعتدن خلاص
 ایدوب مرآت قلبیه جلای بریدن اهم و ارم برانسه بولر پس ابتدا کلمه توحید ایلر قلبی مصیقه ایدر تا کیم
 ادراک حقایق اشیا دن و فهم دقائق معنادن انی محروم ایدن کدورت زائل اولوب تحصیل قنون علوم اکا
 سم و ناله حاصل اولر چونکه بومقام اسفنده اولان سالک مرآت قلبی زنک اوصاف ذمیه بیهوده طویشدر

پس اکا بونده اهم امور اوردر که ذکر کثیر ایلر قلبی غیوب انوارندن محبوب ایدن قاذورانی قلبندن ازاله ایدوب
 اکل و شرب و فوی آرایسون تا کیم انک قلبی خالص و ماسودان طاهر اوله و سالک شیطان آنده ضیق اولوب
 کولکی و طمته کله و حقیقت ایمانی بولوب اول شمس عیانی مشاهده قیلر زیرا که بومقام براسقام سحجن طبیعت
 مخدر و اسفل سافلین بدند پس بوندن نجاته سعی ایکن هر عملدن افضل و هر حسنه دن احسندر و سالک
 صادق مقامات سبعة نک جمله سنده ابواب شریعت اوزرنده قائم اولور خصوصاً بومقام غفنده دما دم نفسی
 سکران موت و عذاب قبر ایلر و احوال محشر و احوال بحیم ایلر تخویف ایدوب خوفی دائم اولور تا کیم نفس ناطقه
 غفلتدن اوپانوب نفس شه و انیه دن اعراض ایده و شرع شریف ایلر عامل اولوب طریق حقه کیده زیرا که
 بومقام اولده و مقام نایده سالک ایکی حالت کاوب ترادف ایدر که بری خوف و بریسی رجادر بعد سالک مقام
 ثالثه نقل ایلدکده انک خوفی قبضه و رجایی بسطه تبدیل اولوب بعد اول مقام رابعه و اصل اولدنده ابتدای
 درجات کاله ابروب انک قبضی هیئته و بسطی انسه تبدیل ایدر و مقام خامسده و سادسده بومثال اوزره کیدر
 بعده اول مقام سابعه ترقی ایلدکده انک هیئتی جلایه و انسی جمانه منقلب بولور انشا الله تعالی بواحوالک
 بجلدی محملارنده تفصیل اولور پس هر کیمکه کند و بی بومقام فیج و ضیقده بولدیسه اکا و اچیدر که نفس
 شه و انیه محبتدن روح رحمانی فضا سنه خروج و عروج ایکنه سعی و اهتمام ایلسون و تقلیل اکل و شرب
 و نوم و کلام ایدوب ذکر مدام و فکرم تمام ایلسون و تهذیب اخلاق تکمیل ایدوب و کمال و تقویض و تسلیم
 و صبر و تحمل و رضایی تحصیل قیلسون تا کیم آنک کبری تواضعه و بغضی محبتیه و شهنوی عفته و مبارک
 اوصاف ذمیه سی اوصاف حمیده به تبدیل اولوب کولک کل امر اضندن صحت بولسون و اگر ناس ایچنده
 مشهور ایلر لباس فاخر دن صوی و بویاب خولی کیوب کتنام اولسون تا کیم افات شهرتدن امنیت بولوب
 خلقک مدح و ذمندن آزاد اولوب مولایه تنها قالسون و قلبی انک حضورندن مشغول ایدن اشنادن
 خالی قیلسون و بدنده هر نه بولور سه اگر کثیر و اگر قلیل انکه قانع اولسون و لذات فانیه دن اعراض
 ایدوب حق تعالی به رغبتله توجه ایلسون تا کیم اندن اشدوب اکا بولسون کیجه سلاسل امتحان ایلر
 حقدن یکاسوق اولور و دن مقدم معاملات احسان ایلر اکا اقبال و توجه قیلدیسه و بوعلاجات روحانی ایلر
 افات قلبندن تخلیص نفسه اهتمام ایدوب تهذیب اخلاقه و وفق اولدیسه اول بشریتی صند و قنده مخزون
 اولان اسرار عجیبیه بی مشاهده قیلور و علی المرتضی کرم الله وجهه حضرت نرینک بولکلامن فهم ایده
 یلور (شعر) دواؤلک فیک و مانبر * و دواؤلک منک رمانشعر * و زعم انک جرم صغیر * و فیک انطوی العالم
 الا کبر * و تنظر فی الکتاب تقرؤ * و آیاته عن شانک یخبر (نظم)

چون اولدی تفرقه مولوی بوجـع کتب	بوجـی قویکه بولنر بونکله رفع حجب
کوکده عاشقه هر برورق حجاب اولیجی	کوزنده درهم اوقات حجب سن اوق کتب
جمال عشق نمان ایددی پرده کسرت	فاسـواه علی وجهه الجـهیل نقب
او حسن عشق درو تنده سیر ایدر عارف	که حسن لب جهاندر بوعشقه سن لب لب
چومصر عشق محبتده سن عزیز جهان	دکل بویوسف روحک بری غیابه حجب
معادومر جعک ای روح ایکی جهاندۀ عیان	چو غیر عشق دکادر فعد الیه و تب
بوعشق وصفنی کیدن صور رسن ای حقی	که بوحیطی بیلندر غریق لجة حب

فصل ثانی (مقامات سبعة دن مقام نایده بولسان نفس لوا نه نک کیفیت احوال و صفات و اطوارن و مقام
 ثالثه ترقیده اذ کارن و عالم مثاله دخول و اسرارن و تزکیه و تصفیه ده طریق و رفقارن و قطاع و موانع دن
 اعراض و فرارن طقوزنوع ایلر بیان و عیان ایدر (نوع اول) نفس لوا نه نک وجه تسمیه سنی و سیرنی و عالمی
 و محلی و صالحی و واردنی و صفاتی بیلر بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیمشدر که مقام نایده نفس
 ناطقه سه ایلر امر ایچدن نادم اولوب کند و بی جوق لوم ایلر بکندن اسمی لوا نه اولمشدر نه کیم حق تعالی
 (ولا اقسـم بالنفس الا و انة) یورمشدر و بولک سیری الله درو عالمی عالم برزخدر و محلی کورکدر و حالی محبتدر

بر طایفه در که آنرا در عجب و کبر و حسد امثال او صاف ذمیه دن اصلا بر نسته اولان زیرا که بونل اول صفات
 جمله من اصلند بر مرتبه محو یا بشمارد که هیچ بری خاطر لری نه بیل کلز انکچون من بونلری کورر سنکه جمع
 هموم و غمومدن خالی اولوب کول حضورن بولشدر و ذوق و سرور و حبور ایل طولشدر پس بونلر اصلا
 بر کسه دن انجمنه بوب جمله ناس ایچنده محبوب الوب اولشدر زیرا که بونلردن صادر اولن الا که افعال خیر
 اولور بونلر بویه ایکن نه اهل حسد بونلر هم حسد ایدوب ضرر لری چون مکر و حیله قیلشدر لکن آنلر
 حسد و مکر ندن بونلر نه ضرر کاور ونه ده بر خبر لری اولور زیرا که بحر شهوده طامشدر و آنلر بونلر ایچون
 قاز دقلری قبوله کنند یلر و شوب بلارن بولشدر و بونلر حصن مولاده امن و امان ایل سلامت قالمشدر
 و سعادت دارین ایل کلام آلمشدر نته کیم حق تعالی (الان اولیا الله لا خوف علیهم ولا هم یحزون) سیر مشدر
 مقرب قوللرن دنیا و آخرت هموم و غمومدن فارغ و آزاد ایلدیکن طبور مشدر اگر سوال ایدرسنکه بولکلام
 حضرت یغم بر علیه الصلوة والسلام الی نیا حین المؤمن حدیث شریفه و امثال منیعنه منافیدر بوجواب
 شافی سکا کافیدر که بوحیث شریف و بونلر امثالی نه کیم و ارجله می اول سادات ابرار حقنده صادر اولشدر
 آنلر لحوالی خوش سکا ظاهر اولشدر آنلر اهل صلاح و فلاح و تقو و ادرلر و عباد و زاهد اهل عقیدادر و مطیع
 و منقاد شریعت غرادر و معدوح و مقبول حضرت مولادر لکن آنلر کدورات نفسانیه دن کینتله خلاص
 بولمشدر و صفای قلب ایل ذوق حضوره نائل اولمشدر پس بونلر آنلر زندان بلا اولغله تعب و محنتدن
 خالی قالمزل لکن آخرتده نواب جزیل موعودی بولور محروم اولزلر و امامقرین افراد قلیل مستغرقدر لرنه
 اهل دنیا درلر و نه اهل عقیدادر بلکه اهل معنادر و حاضر حضور حضرت مولادر جمله خلقی فراموش
 ایتمشدر و ذکر و فکر خانی ایل کواکدن ایچری کتمشدر و جمیع کائناتی قویوب مکونه بتمشدر چونکه
 بونلر نه لذات دنیا اولوب نه نهم آخرت بولور پس قنده مسجون اولوب نه ایل اسیر اولور و نه ایچون محزون اولوب
 ندن خوف آلور آنجق ذوق و صفای رانس مولای بولور و کندی نفسلردن بکوب مقصد صدقه کوچوب
 دوات فقری بولوب قانی اولوب حق ایل قانور

(نظم)

<p>کنج عشق و حکمت و فقر و فاقه سن ای پسر کرچه من بوندن مقدم زهد ایل مشغول ایدل اول شراب روحی ایچ کیم حقانی قیلش ظهور نفع و ضرر فرق اولز اصلانه چهارونه خزان عشق مستی فارغ اولشدر حیات و موتدن وهم و فهم و عقلی قوعش عاشق عالی جناب حق بولنده عاشق کده ایغی قالمه</p>	<p>لطف بحسب سن صدف منلی بدنده پر هتر امدی بوندن بویه زهدی قوی مدام اول یاده خور نوش ایدوب بال اول وجود کدن بر اولسون خیر و شر نور وحدت قلبه اینسه بی نقوش و بی صور کاشن و کلشن کاخو شد در پشت اولش سقر دو جهانندن کندودن اول دوسته قیلشدر سقر حق و برحق ایغینه عوض یسک بال و پر</p>
--	---

(نوع ثالث) نفس لوامه نك مقام نایندن مقام ثالثه ترقی سنك علاجی طریقن بیلدیرر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل الله دیمشدر که کیمکه جمیع اقات و آلامدن خلاص بولاق و علی الدوام راحت قالمق مراد
 ایدرسه اولیای مقربین طریقه سلوک ایدوب بر مقامدن ابر مقامه ترقی ایدر لکن آنلر لری نجه کتسون تا کیم
 نفسی کامل اولوب مقام مابعه بقون و انده عجایب و غرایب سیرایه ون و ترقی مذکورری مجاهده نفس
 و مداومت اسم ایل قیلسون و هر مقامده کاخصوص اولان اسم ایل مشغول اولسون چونکه اسم ایل اشتغالی
 جوق ایلدیکه طریق ایا کفریب اولور و اشتغالی اهمال ایلدیکه طریق بهید اولور پس اول لوم ایتمون الا که
 نفسی لوم ایدوب و قصوری کندیده بولسون و بوسال که مجاهده هم لازمدر و مجاهده به موفقی اولان ترک جمله
 عاداته ملازمدر و عادات ایه عدا ایل حساب اولن لکن عادت لک جمله سنی ترک ایتلک طریق مقربین ایچون
 وضع اولنان ارکان سته ده مندر بدر که بری خارج بولنر و ارکان سته مذکورده مشهوراندر که تقلیل طعام
 و تقلیل منام و تقلیل کلام و عزات انام و ذکر مدام و فکر غامدر و بوارکان سته ایچق ترتیب مرقوم اوزره
 بری برینک حصوله معین نامدر که آنفایان اولمشدر پس اگر الله بوارکان سته بی صدق ایل تحصیل ایدر

بیلور

بیلور نه جمله عادت لری ترک ایدوب مجاهده بی تکمیل ایتمش اولور و بوارکان سته دن مطالب اولان افراط ایل
 تقریط آره نموده بولنان اعتدال و حالت وسطی میلشدر و انکچون ترک طعام دینایوب تقلیل طعام دینشدر
 پس اولیای مقربین طریقه نموده سالک نافع اولان بودر که بایع اولدیکه بر نسته بیدوب بد کده قبل الشبع بکدن
 فارغ اولسون و غذا و شاد عادت ترک ایدوب قنقی رفته شبعان بواند بیه او بریله قناعت قیاسون
 قبل البوع نفسی اکدن مانع اولوب طعام ثقلن کندودن دافع اولسون نه کیم حضرت حبیب اکرم صلی
 الله تعالی علیه و سلم غذا اکل ایلد کده عشا اکل ایلدی و شاید کده غدا عزمزدی پس بوسالک اکاقتدا
 قیاسون و لازمدر که بر سفرده انواع طعامی جامع اولوب بر نوع ایله قانع اولسون و حقوق نفسی و ربوب
 اعنی الی در همدن یوزدر همه دل بدربوب حظوظنی مانع اولسون و اسکر بوحالت وسطی مبتدی
 سالک متعسر اولوب نفسک بوقرقتی قیاسوز ایدیه و حظوظ ایله افراط محتنه کندیه اکالا زمدر که
 نفسی تادیب ایچون حقوق دخی و برمسون اعنی بکری درت ساعت اوبقی او بوقیوب
 الی در هم طعام بدرمسون اولدر جوع و سهر ایله معتاد اولسونکه نفسی ادب لوب حقوق مذکور سیه
 قانع و دلداد اولسون و شرع شریفه مطیع و منقاد اولسون و بومقام نایند مالک بولکا مخصوص اولان
 اسم ثانی برله مشغول اولور الله الله دیوب آخری اعنی هیاتی ساکن قیلور و بوسالک تاثیر مطلوبی حصوله
 کلز و قلبه عجایب ملکوتیه ظاهر اولن الا که قیام و قعود و اضطرع اوقاتده اتاهیل و نه سارا خفا و انکار
 ایل حصول بولور و عجایب عالم غیب کا عیان اولور و اکثر اوقاتده قبله به متوجه اولوب تغمض عین ایدوب
 بواسم اعظمی صغیر انفس ایلد کرایدر و هر تکرار ایلدیکه باشی قالدیروب صدر به ایندر و تحقیق همزه
 لفظة الله ایدوب هانک ماقبل اولان الی مد ایل هیاتی ساکن اوقور و تحقیق همزه ده اهمال و تکرار ایدر
 استحصال قیلسون تا کیم هلا هلا هلا دیش اولسون زیرا که بواقظه اول معنی قالمز و تکرارنده تاثیر اولنر
 و بومقامده سالک وسوس و افکاری کثیر اولور اسکر بواسم شریفه مداومت ایلدیه افکار و خواطری
 قلت بولور زیرا که بواسم جلال بر نادر که بونکه جمیع افکار و خواطری محرق اولور اول ذکر ایچق بواسم ذات
 ایل مشغول اولوب افکار و خواطریه مقید اولز و بومقامی سر عتله بکوب بوافکار ایل قالمز چونکه انک
 مرآت قلبی خلقه توجه قیلشدر شبهه یوقدر که آینه هرینه مقابل اولسه اول نسته آنده منتقش اولشدر
 پس بومقامده سالک مرآت قلبنده خلقک صور و اشکالی و عادات و افعالی و اوصاف و اقوالی و اوضاع
 و اطواری و محاسن و اکداری منتقشدر و بونقوشی دفع و رفع ایتکده سعی ایدر لکن دفعی شکل ایشدر
 من دفع اولز زیرا که آینه مقابلی نقوشدن خالی قالمز مکرکه خلقک به سندن اوبله افراض ایدر کیم
 نه صورتلرن کوره ونه سوزلرن اشیده و جمیع لذتلردن اوبله بهید اوله کیم نه قوقولرن اله و نه طه ملرن بویه
 ونه آنلردن بریقن اس ایدر بیله تا کیم اول وسوس خیالنده قالمون و آنلردن عذاب الی بولسون و خلق ایل
 حقدن محجوب اولسون پس زلال وصاله متعش اولان سالک خلقی و جمیع لذت لری تارلر اولور و منبج
 مشاهده اولان مجاهده بودر طوبی اکا کیم بوجاهده بی ایدر بیلور (نظم)

<p>خود حکیم و حامی و سایم و خوب خصال ندیم فیکر اولورم بالغد و والاصال جهان بجایی حقیقت یوزندن اضجلال شوق صورت اضواء و هیئتله ظلال روان چودود و سیاه ایچره شعله جوال هیران ایدرسه شوقی تعاقب امثال بوسفله طبع ایلد ککش درونه حب سفال</p>	<p>خدا یه شکر که اولدم رفیق اهل کمال صغیر ذکر ادرورم بالغت سی والاشراق بود کز فکر ایل ایدم احواله کیم بولدی وجود واحد نور بسطی کوردی کولکل کورندی کثرت ظاهر دره وحدت باطن ادر قدیم اگر اعیان مرا تینده مدام کواکده حق جواهر دینه سی و ارایکن</p>
---	--

(نوع رابع) مقام نایند عبدی مولاسندن قاطع اولان موانعک اعظمی اختلاط ناس اولدیغن بیلدیرر (ای
 عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که اگرچه قطاع طریق مقربین چوقدر لکن خلقه میل

و محبت و آنرا محبتند اعظمی بود زیرا که بگوید لازم اولان مجاهده نیک اساسی عادات خلقه محال قدر که
 ترکیه اولور پس آنرا محبت ایدوب مجلسی مشتمل اولان مزاج و ملاطفت امثالند آنرا موافقت
 ایدن سالت قنده منزل آکورو نیجه مجاهده ایدوب مشاهده ایدوب یاور اما مقامات عالییه بی مراد ایدن کسبه جمیع
 خلقی ترک ایدوب تنهایی کاور و احباب و اهلندن مستوحش اولوب مولا سیه مستأنس اولور و قلبند عجایب
 و غرایب سیر ایدوب جاننده لذات عظیمه بولور و اما بوجایات ایدوب عامل اولیان کسبه تعب و عناده قاور و توضیح
 اوقات ایدوب مطلوب اولان قرب مولودن محروم اولور زیرا که خلقدن ابرار اولان حقه یقین اولوب معادت
 بولور و اولیای مقربین زمره سینه کاور پس بومقامده سالک لازم مدر که متنبه اولسون و نفسند فلان کبر
 و حسد و عجب و ریا و سوسن و اعتراض اشالی آثار نفس اماره بی ناسدن بالکلیه اعراض ایدوب محو و ازله قیلسون
 و اسکا امر معروف و نهی منکر را بحدی لازم اولور زیرا که امر معروف اول مأموره لطف و تواضع
 کرد که تا نیری اوله اول سالت ایدوب بومقامده اول رفق و تواضع ایدوب بیازنه کیم حدیث شریفده (من امر
 به معروف فلیکن امر به معروف) کلمه در بردخی کندی نفسی هلاک ایدوب تخلص ایدوب قلبی موانع
 مشاهده اولان اقتدردن تطهیر ایتک کندی حقه جله دن اهم و الزم اولشدر زیرا که کوکل نظر کاه خدادار
 و معرفت مولا جله دن اعلا در پس قلبی تصفیه قیلن جله دن اولادر بومقامده سالک لازم مدر که طلوع
 و غروب عنندن قلبی تصفیه دن مقدم (یا مصرف القلوب صرف قلبی الی طاعتک) دعاسنی اوقوسن
 و تصفیه دن صکره (یا مقلب القلوب ثبت قلبی علی دینک و طاعتک) دعاسنی اوقوسن اما تقلیب قلوب معنای
 حق تعالی کور کالری غفلتدن حضوره و عکسند و حزندن سرورده و عکسند و رجادن خوفه و عکسند
 و بسطدن قبضه و عکسند و بونک امثالی اضدادند و دوند سریدر و بود عادن مراد الحق بوطر بقنده
 استقامتدرو بومقام نایند (قلوب العبادین اصبعین من اصابع الرحمن یقلبهم کیف یشاء حدیث شریفک
 سری بونالک ذوقه ظاهر اولور که سلوک رغبت زیاد قیلوب مجاهده المن او تدر بر و احوال قلبه واقف ایدوب
 ماسودن اعراض ایدوب اما حال بومعناد که اکساب و تصفیس حق تعالی دن قلبه وارد اولور و اول
 معنای حزن و با طریدر و با خور و بر و با جاد و با قبضه و با بطن و با هیبتد و با انسدر و با جلالدر و با جلالدر
 و با غیری معناد که قبله کاور اگر اول معنای کور کادن زائل اولدیه کاجال دیرلر و اگر ملکه اولوب دایما
 قائمده کاجا مقام دیرلر پس احوال مواهیدر و مقامات مکاسب در احوال عین جوددن کاور و مقامات
 بذل مجهود ایدوب اولور و سر منور لظهوری اولز الا که مجاهده معهوده ایدوب اولور و اسکر سالت بی مجاهده
 بوسر لظهورن ادعا ایدوب اول سر لظهوری دکادر بلکه نفسی غروریدر زیرا که نفسک شائدند که کند و ده
 اولیان کالی استماع ایدوب کده انی ادعا ایدوب مشاهده ایدوب حاصل اولز الا که مجاهده دن اولور پس البته
 سالت صادق نفسیه مجاهده ایدوب و آنده اولان دینه لری استخراج ایچون قلبندن ایچری کیدر و لطفه
 لسان ایدوب قلوب نفسی تا دیر ایدوب زیرا که نفسند بولنیمان کالی ادعا ایدوب شواهد امتحان تکذیب ایدوب
 پس نفسی کندی امتحان ایدوب انی تصدیق ایتمز و ایزنه محسب اولوب حظوظنی و بر من و حقه دن اعراضی
 کورد که کاعراوت ایلر و با حزن جله شیخنه حکایت ایلر و اندن بر سر من کیم ایچوب هر در دینی اکاسوید
 و اول پیر بر تدر بر اول مرید بر تنصیر لغرضندن مر من یلوب آکا کوره علاج ایلر پس به ایدوب مرید آراشده
 اولان کلمات اسرار ایکینده اما اندر عمر لری اولدجه لسانه و یا فله کتور من بری بری اهانند و عند الله اول
 غدر و خیانتد و سر کیدر سر کتور دیر عه دنده ثابت اولان محل اسرار و حامل اما اندر (نظم)

عجب نه عشق ایدوب تخمیر اولندی بوکامز	نه کنج مخفی به کنجینه اولدی بودلمز
نه ماه در بوکه کور کدن یره نزول ایدوب	انکله اولدی منور بروج و منزلز
نه موجدر در او کیم دم بسدم پیانی در	بولور بوجیش در یادن انی ساحلمز
هزار نقش چور برده دل قبل اول ایلر	عجب نه نقش پذیر اولدی قلب قابلمز
شون بی حد ایدوب دست ایدوب کور کده ظهور	تمام حل اولور آندن هزار مشکلمز

نیم حب ازل دلدن عشق دماریدر || بوریح و اح ایلر روح ایلدی نفس کالمر
 قوآب و نانی اوحدن حیات بول حق || که اول اخراودر جان جان مقبلمز

(نوع خامس) مقام نایندن نفس لوامه نیک عالم مثاله دخول و آنده اولان روحانیله و صولان و کامشافه
 حصولن بیدر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیمشدر که مقام نایند اولان سالت نفسی مجاهده
 سنده ثابت اولدیه اسرار عجایب قلب کاشف اولوب عالم مثاله داخل اولور که اول نوبه ایدن غیری
 بر بشفه عالمدر وانی بیلز الا که مقام قلبی نایندن ایرن بیلور زیرا که عالم مثال نهایت مقام نایندر که
 مجاهده ایدن بیلور و سادات ابرار نصیب اولز که اول عالمی سیران ایدوب لمر که اندرده مجاهده ایدوب طریق مقربین
 سمته کیده لاما عالم مثال ابتدای مقامات مقربین در که حواس خسته ظاهره ایدوب اولان اموری
 سالت صادق انده اشدوب کوره شد و حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (قاب المؤمن بیت الله
 یورمشدر یعنی کوکل محزن اسرار خدا اولدیفن طیورمشدر پس اول سالت شریعتده عامل اولور که اقوال
 حبیب خدادار و طریقه مقلد اولور که افعال نورهدر متلا جوع کثیر و نوم قلیل و صمت طویل کبی اشدادر
 و اول حضرت نیک تبسله تکام ایدوبکی تواضع و شوقدن کاور پس بوسالت نیک اخلاق و احوالی تتبع ایدوب
 اکا تبعیت قیلور تا کیم بنایع حکمت انک قلبندن تقیر ایدوب اسافی اوزره جاری اولور و بونکه ابرار
 اوزر نه فایق اولوب رتبه سن عالی ایدوب بوندن مفارقت ابرار ایدوب و مسافر تله حضرت جبار کیدر و سالت کلک
 بوسفر ندن ابتدای منازل عالم مثاله کده کثافت اجسام ایدوب لطافت ارواح اراشده اولان صور اشباح ایدوب
 جمع اولور و کاسر و ولدت کاور همی متین اولوب منزل آکورو شوق و ذوقدن ازدیاد ایدن اسرار مطامع اولوب
 مقامات عالییه سمته ترقی بولور و قلبند نار محبت مشتمل اولوب شنوات نفسانیه بالجه کسب اولور که جله لذات
 روحانیه قاور سه ده مانع دکادر زیرا که مقام نایندن مقصود اولان مابعدیه نسبتله عجب ظلمانیه بولسان
 شنوات نفسانیه دن یکم کدر و عالم مثاله داخل اولز الا که سالک داخل اولور و بود دخول ایدوب نوم ایدوب یقظه
 دیننده متوسط بر حالتد که سالک اغلب جلوسی حالتده کاور و بوکا واقعه دیر که اول بونده کوردیکن کورر اول
 شروط ایدوب اولدیفن مکانی و بولندیفن زمانی بیلور و کندی کیم اولدیفن ونه هیئتده بولندیفن بیلور و نوم
 ایدوب یقظه اراشده اولدیفن بیلدیکن حلاله کورر و کورر و شروط خسته نیک برندن غفلت ایدوب و کورر سه اول عالم
 بر زخدر عالم مثال صابانز و کوردیکن رقیادر واقعه دینلمز چونکه بوحالت اول سالکی نوم ایدوب یقظه دیننده آکورو
 و بدایتی حالتده یقظه دن جانب نوم اکا غالب کاور بعد تدر بیچ ایدوب ترقی بولور تا کیم آنده جانب یقظه اغلب
 اولور پس اول زمان بهض روحانیلری کورر و طافور و آنری یقظه ده کورمش صافور حق بودر کیم اول سالت
 اول روحانیلری بوحالتده بولشدر لکن علوه متندن انک بوحالتی یقظه سینه ایدوب قریب اولشدر که حواس
 ظاهره منی ذهلندن غفلت قیلشدر و بوحالتی عین یقظه بیلشدر و اصحاب کرامه بوحالتده خیریل
 امین اعرابی صورتده کلمشدر و اولیای عظامه بوحالتده حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نیک
 روحانیلری کورر و بود و دوات عظمایه مشافهه تسبیح اولور فلان کسبه اول حضرتی مشافهه ایدوب
 کورمش دینلور و الحاصل ابتدا حواس ظاهره بی بر ذهل آکورو بعد اول احوال او قلبه منکشف اولق
 ممکن اولور نه کیم بر کامل دیمشدر که بر سالت مجاهده بکامین بالله ایدوبیکه بن حضرت پیغمبری باش کوزله
 کورده که اصلا او بود کادم بن اول سالک دیدم که نیجه کورده دیدیم فلان مکانه ایدوب و بجه فلان
 و فلان بارانم یسره ایکن اول حضرت مجلسمه کادی و بجه مکالمه ایلدی بن دخی اکا سالک سولدم
 و کوزله کوردم اول سالت بویه دیدم که بن اکادیم که سنکاه یله بوانانلر دخی انی کوردری جواب ایلدیکم
 آنلر کورده بیلر پس اول سالکی ارشاد ایدوب دیدم که اگر اول حضرتی بو کورمک باش کوزله ایلدی
 سنکاه یله بولتانلر جله منی انی کوردری انجیق منی اول وقتده بر ذهل آلمشدر و انکچون سکا اول روحانیت
 کلمشدر و عالم مثاله بصیرتکه ظاهره اولشدر همان اولامده اول سالت بو خطا من یلوب ارشادی
 جان ایدوب قبول ایدوب دعا قیلشدر پس هیچ اشتباه یوقدر که محض یقظه ده کورمک الا که عالم ملک

ایچنده یوانسان اشیا کور نور و اما عالم ملکوت که عالم مثال آنک بر شعبه سیدر آنلرده اولانلر کور غزل الا که بصیرت کوزله کور نور کرجه باش کوزی مفتوح اولور سه ده کورن بصیرت کوزیدر (نظم)

معشوق خراماندر	اولدجه بو طرز اولسون	عشاق کا حیراندر	اولدجه بو طرز اولسون
دل صلح صلاح اولدی	شب کندی صباح اولدی	کفر ایدی هپ ایماندر	اولدجه بو طرز اولسون
هم رفت محزوندر	هم همت مجنوندر	اول سلسله جنباندر	اولدجه بو طرز اولسون
نفس اولدی چورحانی	دیرا سلم شیطانی	بوتن ککه مسلماندر	اولدجه بو طرز اولسون
اول مهر درخشاندر	کونین کاستاندر	انحصار قسویاندر	اولدجه بو طرز اولسون
عشق لای کوردر	شیرین سوزی شکر در	عالم شه کورستاندر	اولدجه بو طرز اولسون
عشق غمی نعمتدر	زهری دله شربتدر	حق شکر افشاندر	اولدجه بو طرز اولسون

(نوع سادس) عالم مثالده اولان فیهوایه بی و علامات تصفیه و ترکیبی بی یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمک لردر که سالک صادق اولیه وقتی کاور که عالم مثالده فیهوایه حالت یولوب خطاب حق ایلده مستطاب اولور و کاه اولور که بواهی ایلدیس تلبیس ایدوب سالک صانور که حقه ایرمشدر حال بوکیم اول کندی شیطان کورمشدر اگر بوجالتک عقیده سالکده علوم حکمت و اتباع شریعت و انقیاد طریقت ظهور ایلدیه اول حالت اکا اکرام حقه در که فیهوایه صحیحهدر و اگر بوجالتک عقیده زندگی و شیطنت و هوایه تبعیت ظهور ایلدیه اول بر شیطاندر که قاطع طریق رحماندر سالکی مطلوبدن عوایق ایتک ایچون کلندر حق تعالی ایتک شرندن حفظ ایلسونکه اول مضل اولمشدر اما فیهوایه صحیحهدر فی حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم طیور مشدر نته کیم حدیث متشابه مندر یورمشدر که (رأیت ربی فی احسن صورته فقال فیم یختصم الملائع الی باجمه قلت انت اعلم ای ربی مرتین فوضع کفه بین کفتی فوجدت برده هایین ندبی فقلت ما فی السموات والارض ثم قال فیم یختصم الملائع الی باجمه قلت فی الکفارات قال وما هن قلت المشی علی الاقدام الی الجماعات والجلوس فی المساجد خلف الصلوات وادلاغ الوضوء اما کنه فی المکاره من یفعل ذلك یعیش بخیر ویموت بخیر ویمخرج من خطیئته کیوم ولدته امه ومن الدرجات اطعمام الطعمام وبذل السلام وان یقوم باللیل والناس ینام فقال قل اللهم انی استلک الطبیات وترک المذکرات وفعل الخیرات وحب المساکین وان تغفر لی وترحمنی وتوب علی واذ اردت فتنة فی قوم فتوفی غیر مفتون) پس فیهوایه صحیحهدر بودر که نتیجه بی یولوم اولمشدر و اما نتیجه بی و سادس اولان ایلدیس تلبیس اول فیهوایه دکلدر بلکه امور شیطانیه در بو طرز بقندن مراد ایلده اول علوم و معارف الهیه در که آنلر تلبیس تصفیه قلب و ترکیه نفس انسانیه در بو تصفیه و ترکیه نک علامتلی و اردر اما تصفیه قلبک علامتی علوم ربانیه نک الهام اولمشدر و الهام نک کتاب و سنته موافق کله سیدر و اما ترکیه نفسک علامتی جمیع اوصاف ذمیه دن نجات یولمشدر که آنده نه عجب و کبر اولور و نه بغض و کدورت فالور و نه میل و شهوت یلور و نه کسه دن متنفر اولور و نه کسه بی آرزو قیلور پس جمیع خلق آنک قنده مساوی اولوب سلامتله راحت یولور و حضور قلب ایلدیه مجلس انسه کاور و مولایله تنها فالور زیرا که خلق به ضیعه اولیه محبت ایلز که آنک میلله حقدن منقطع اوله و بعضی سندن اولیه نفرت ایلز که باطنی متغیر اولوب حقدن غافل فاله بلکه خلقه حی فی الله و بغضی لله اولور و بومقام نایده اکبر مهمات سالک قطع شهوتدر که شهوت اکل و شهوت ایلدن عبارتدر مادامک سالک کندی تفشده بعضی ما کولدن زیاده بعضی نه شهوت یولور و ملوساتک بعضی سندن زیاده بعضی نه رغبت قیلور پس جمیع ما کولات و جمله ملوسات اکاساری اولنجیه دلک مجامده لازم کاور چونکه سالک هندند جمیع ما کولات و ملوسات مساوی یوانور اول وقت آنک تفشده کیه اولمش و شرندن خلاص یولمش دینلور و ابتدای درجات کلاه یتش و عالم حقدن اعراض ایدوب عالم قدسه توجه ایتش یلنور اگر سالک نفسی شهواته مائل اولدیه و مجامده ایلدیه در کندن عاجز فالدیه اول سالک مالت طریق حق دکلدر و اگر ادعای سلوک ایدیه اول حال و مضلدر آنکله الفت و محبت ضلال و خسراندر و آندن اجتناب و نفرت

علامت ایقان و سلامت ایماندر پس اهل سلوک آندن اجتناب امر لازمدر که طریق حقن شایسته لرو آنک شیطانیله ضلالتیه و شیهه لر زیرا که طریق حق خلعت مبتلا اولدیغی عادتک جمله سنه مخالفتدن عبارتدر پس کندی تفشندن خرق عادتیه قادر اولمیان اسیر شهوت ایچون خرق عادت اولی خلاف عادتیه اما سالک صادق عادتلی ترک ایلدیه اوضاع ناسه مخالف کشش اولور پس خلق ایچون صانور حال بوکیم اول عقل کلاه یتش اولور و سالک اول مطلب اعلایه نائل اوله من الا که خلقی مجنون کبی ترک ایلدیه اوله یلور زیرا که آنک قلبنده برحقه نسنه به ادنی میل اولدیه آنک بجایی اولوب حضور حقدن فالور (نظم)

یولایدم دلده دلدارم	بکا مونس کم اولمازدی	بکایار اولسه یارم	اکا دل محکم اولمازدی
دل اهلی یولمشیدی	دلده یوز بیک ذوق روحانی	قومازدی شهوت و جسمی	اعز واعلم اولمازدی
طمع سزاد من خلق	جهان هپ اقر باسیدر	قناعت قیلدیم	هپ بکا خال و عزم اولمازدی
غم و درد و بلا هپ	حب دنیادن کاور قلبه	قویو ترک ایلدیم	خوش کوکاده ماتم اولمازدی
قد و دنیا و ما فیها	خیال و خوابه قالمش	بلیدی خفته کیم	دوشدر انکچون برغم اولمازدی
اوجانکیم غفلته	طامش خیال و خوابه قالمش	اویانسه خواب و غفلتن	اصم و ابکم اولمازدی
بری زندان غم کور	مش بری خوش کاشنه ایرمش	دل اکاه اولسه	کنیدن اوغیره همدم اولمازدی
قونام و شانی درویش	اول سن کورمه بی خویش اول	اولایدی پردرون	بی دمامم پردم اولمازدی
اگر ترک ایتسه	خلق و ذوق و شهوت حلقی	اوشاه عشقه	بوحق کوکاده محرم اولمازدی

(نوع سابع) نصفه قلبک و ترکیه نفسک وجه احسن ایلدیه طریق اعز و یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمک لردر که سالک صادق اولدر که جمیع ما وادن اعراض ایدر ایچون حق تعالی به توجه ایلدیه قلبه کیدر و هیچ برانسان ایلدیس اولماز حضرت خضر اواسه بیله جلیس اولماز زیرا که قلب ایچنده نور حکمت بش قبولی یت ایچنده بر شمع موقوده به مشابه کاورته کیم ابواب خسه بالجهله مسدود اولدیه اول شمع راحتله ملتهب اولور و اول بیت آنک نوریه ضیا یولور و اگر ابواب مسدود نک بری ایلدیه شمع ملهوبه منطقی اولوب اوخانه صبا حه دلک مظالم فالور کذلک حواس خسه ظاهر ایلدیه درون دلده بولنان حکمتک حالی ابواب مذکوره ایلدیه اول شمع نک متعالیدر پس اگر قلب اول حواس خسه نک مدرکاتدن اعنی سمع و بصر و عات و ابصار مبصرات و شم مشعومات و ذوق مذوقات و لمس ملوساتک جمله سندن عزالت و خلوتله اعراض کای ایلدیه اول جمله شهواتی فراموش ایدر پس قلبندن اساتیه عیون حکمت جوش و خروش ایدر بو حکمت انوردر که اول حضرت (اذا نزل النور فی القلب انفسح و انشرح یورمشدر و آنک قلبنه نزلان دار غروری قویوب دار خلوده انبات علامتیه طیور شدروا کر قلب استماع مسوعاته و ابصار مبصراته و یاشم مشعوماته و یاذوق مذوقاته و یلمس ملوساته توجه ایلدیه آنده حکمت بانوب نوری منطقی اولور و خانه دل طبیعت ظلمتیه اجل صبا حه دلک مظالم فالور پس بویسان ایلدیه عیان اولان بودر که قلبک عالم شهادته بولنان جهتی حواس خسه ظاهره در زیر که قلب امور عالم شهادتن بر شمع ادراک ایلدیه من الا ککه حواس مر قومه واسطه سیله ایلدیه یلور و قلبک عالم غیبه اولان جهتی آنک حواس خسه باطنیه سیدر که عالم غیب ایچنده بولنان اموری آنلره ادراک ایدر بولمشدر نته کیم بالاده پیمان اولمشدر پس کوکل صافی اولمازدن مقدم ایکی عالمک بر شمع توجه ایلدیه ابر عالمدن اعراض ایدر و اکابر حلاله ایکی عالمه یله توجه ایتک میسر اولماز چونکه بو عالم شهادت حضرت حقدن بغایت بعید و بی قدر و قیمدر پس اگر کوکل بوکاتوجه ایدوب عالم غیبی کیتله ترک ایلدیه آنک صاحبی انسان صورتده حیوان اولور انکچون ای کورسکه بهایم کبی اکل و نوشی کثیر و غضب و شهوتیه اسیر در و خصومت و جدالی چوق و عواقب امور و نظری یوقدر و جهل و غفلتله مجبور و مالا یعنیه مشغولدر و اگر کوکل مولاسن تذکر ایدوب اکاماتل اولدیه و مناهیدن اجتناب ایدوب اوامر یله عامل اولدیه و نفسی حظوظندن کچوب حقوقنه قائل اولدیه و اعنی فضول اکلی قویوب بر کون بر کجه ده یوز درهم غذا ایلدیه قانع اولدیه و فضول نومی قویوب بکری درت

ساعتی در دین حاج اولیسه و خیر سوایوب فضول کلامدن لسانن مانع اولدیسه و عالم غیبه توجه
ایدوب اگا راجع اولدیسه انک صاحبی ایکی عالمدن ذهل ایتموب ایکیسن یله جامع اولور و طریق حق
سالک اولوب اوصاف ملائکه ایلده متصف اولور و غضب و شمش و مه مالک اولوب انرا کا عبید مملوک و مؤلف اولور
و ظلم نفس و جهول غیر اولوب محل امانته لایق اولور و انسان کامل اولوب جله دن فائق اولور زیرا که غضب
و شمش و انسان و ملک بیننده مشترک اولان روح ایچون ظاهر و آینه به ملک صق اولان کثیف نسنه مقامنده در
ته کیم آینه تک برجعتی بر کثیف نسنه ایلده مظلم اولدیقه آنده عکس اشکال صورت بوله من کذلک رزح
انسانی غضب و شمش و حق مشتمل اولدیقه محل تجلیات اوله من لکن اول شرط ایلده که غضب و شمش و عقل و شریعت
حکمی تحتنه کاه لر و تعدیدن محفوظ و معتدل بولوب مقبول و محمود اوله لرا که غضب و شمش و ایچون
انسان ظلم و جهول تسمیه اولانددر لکن بولور عقل و شمش و مه مالک اولدیقه اولدیقه اولدیقه اولدیقه
موجوده قیلنددر زیرا که انسان غضبلی و شمش و مه مالک اولدیقه اولدیقه اولدیقه اولدیقه اولدیقه
امانت حانی قبول ایدوب محل امانت بولنددر ته کیم قرآن کریمه (و جعلها للانسان انه کان ظلوما جهولا
یبلنددر پس غضب و شمش و مه مالک اولان کامل وارث خلافت ادمدر زیرا که (انی جعل
فی الارض خلیفه) خلایفه عزیز عالمدر اما غضب و شمش و مه مالک اولان مملوک اولان کسه انسان
صورته حیوان بولور و بلکه حیوان اندن خیرلی عد اولور زیرا که اول نه مکافدر و نه ده عصیان ایدور و نه معذب
اولوب جهنمه کیدور و اما سالک طریق حق اولان غضب و شمش و مه مالک اولور و قیلنددر بغایت عالی همت بولور
پس نفس شریفنک قدر و رفیقین سلور و فی درجه به ایدن تنزیه ایدور و مه مالک اولور و حیوانیه دن رجوع و شمش
و صحت و عزت و ذکر و فکر ایلده ترقی ایدوب مقام خلافت آدمیه کیدور زیرا که انک صدر منشر خنده شمش
و جهل اولر که اکا خوف و حزن بول بوله و مقتضیات بشریت قالماز که اندن ذنوب صادر اوله پس اول کامل
سعادت اخرویه ایلده سعید اولور و آنک وصف جمیلی ناس ایچنده منتشر اولوب مه مالک اهل حسدند در و فی
طوب و مکر و شر لندن امین اولور پس اول عزیز سعادت دنیویه ایلده دخی سعید اولوب ایکی جهان سعادت بولور
پس برکات ملک که احوال و طواری بودر بر پوزنده شبهه سز خلیفه الله اودر (نظم)

نه ر و حدر بو که مست مدای اولدی جهان	نه باده در بو محبت که جامی اولدی جهان
نه حوتدر بو که پوشش کائناته دوشر	نه دانه در نه هماد که دای اولدی جهان
کوکل او کوندوزه ایرمش که روزلر شیدر	اوصبح وجهنی کورمش که شامی اولدی جهان
ظلال عالم قایله قالمسه قلبکه کل	اونوری بواکه ظلال و ظلامی اولدی جهان
اذا که تو من نفسی مطیع و رام و اواش	نیقن ایلده حقیقتده رای اولدی جهان
جهان غلام اولور کر غلام عشق اولسن	که شاه عشق غلامی غلامی اولدی جهان
خومرادی قودی حتی کما مران اولدی	که هر زمانده همان طبق کما اولدی جهان

نوع نامن) مقام نایده سالکده بولوب اگا غلب اولان غضبک منشائی و حقیقتی و نعمه الله علاجاتی بیلدیر
(ی عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله بیلدیر که بدایت مقام نایده سالک عجب ایلد کیدن خلی اولماز که اندر
منشأ غضب و زرا که غضب رماد لنددر جرمه ستورده کی قلب ایچنده ناره ستورده که انی کبر استخراج ایدر اما
کبر انسانک نفسنده بر مقتدر که اول کندوی کورمدن نشأت ایدر و بو کبر حقیقتی بعبیدر و اما خارجه حاصل
اولان خلقه تکبر ایلک اول صفتک اثر ایدر که ظاهر اولور زیرا که نفسمه خمر اولان کبرک نظهاری تکبردر که
قولدن سر امددر پس مذموم و شوم اولان اول غضبدر که رفیت نفسدن نشأت ایدوب صاحبنه غالب کاور
و سیامت عقل و شارح شرع انده داخل اولوب انکده صاحبی و ضارب و مغلوب اولور و صورت ظاهر سی
فج اولوب تغییر بولور شبهه یوقدر که ورت باطله سی اندن اتج اولور زیرا که بو غضب شیطان خلق اولدیغی
آتشندرتنه کیم عتبه انامرک غضبی حالده اول حضرت اکابر شیطانک ووردیغی یوناره اشارتدر و حق
تعلی نجه کت ایچون یوناری باطن انسانه وضع ایچنده و یوناری به بر صلیله مشتمل اولدیقه

بورکات قانی غلیان ایدوب طمراره متفرق اولور بعدد اعالی بدنه حیه و بظواهر اشریه منصب اولور پس
اگر کندودن ادنایه غضبکشم ایسه تم و رندن لونی اجر اولور و اگر اعلایه غضب ایتش ایسه خوفندن لونی
اصغر اولور و اگر غضبی کندی نظیر نه ایسه لونی کاه اجر و کاه اصغر اولور و بو غضب غایتله مذموم و مدرو صاحبی
مهلت بر عدوی شومدر پس هر مهلتکدن نجات استین بو خصلت قبضه تک ماده سی اولان کبری جوع ایلده
اصلندن قطعه مباشرت قیلسون تا کیم غضبی ضعیف و مغلوب اولوب اول رزالندن تخلیص نفس ایدوب امن
وامان بولسون اما غضبک هیجانی عندنده اولان علاجی ضعف نفسی تأمل ایلمکدر و اول خسته سائرله
تسلطی لایق کورمکدر و نواب کظم غیظی تفکرله عذاب مجازاتی تذکرا تکرار و حق تعالی تک کندوبه
قدرتک کندینک غیره قدرندن جوق اولدیغین بولوب عقاب و انتقامن خاطر نه کتورمکدر و نفسی عاقبت
غضبیدن تحذیر و تحریف ایلدون و اگا خطاب ایلد سو یل و نکه ای نفسم اکر غضبکله خصلتندن انتقام
آلدکسه شبهه یوقدر که اول سکادشمن اولور و سندن اضعف اولسه ده انتقام المانی ایچون شمر قیلور پس قلبک
مشغول اولوب افکار و خوف ایلده طولوب هموم و غمومک جوق اولور و اگر تعلم ایلدکسه او شجه افکار و غمومک
جمله سندن فارغ و ازاد اولوب امن و راحت بولور سن و حاکم یوق ایسه ده باری تحمل و تحملله انبیا و اولیا به تشبیه
و تشبیه ایتش اولور سن اگر چه حلم امر اضطرار ایدر لیکن تحمل امور اختیار به دندور که غضبی کظم ایتمکدر پس
تحملله مکلف سکنه نمایی حلم ایتمکدر زیرا که اگر من کرات و صرات ایلده تحمل ایلدکسه حالت اضطرار به اولان حلمی
بولور سن و عقلت کامل اولوب تکلف سز غضبک مالک اولور سن ته کیم حدیث شریفده (انما العلم بالتعلم و العلم بالحلم
و من یحسب ان یمیز بعطه فمن ینوقی الشمر یوقه) وارد اولدیغین بولور سن و غضبک بر علاجی دخی بودر که غضب
حالنده قائم اولان قعود ایلدون و قاعد اولان ارقاسی اوزرینه یا قوب بودعایی اخفا ایلد سو یل و ن (اللهم اغنی
بالعلم و زیننی بالحلم و اکرهنی بالتقوی و جانی بالعافیة امین پس سکا لازمدر که غضب و حاکم بینی فرقتده
انصاف ایلد کیده سن و ایکی سندن احسنی ترجیح ایدوب انکله خلق ایدسن زیرا که سکا واجب اولان بودر که
نفسکی تزکیه و قلبکی تصفیه قیلسن تا کیم کدورات خبیثه در و نکدن زائل اولوب صفای قلب ایلد انسان کامل
اوله سن پس بو ادویه مذکوریه فی استعماله ذات شریفک معالجه قیل سن تا کیم امراض جسمانیه دن
اعظم اولان امراض نفسانیه دن خلاص و شفا بولسن و انتفع ادویه نفکدن کبری ازاله ایتک اولدیغین
یله سن زیرا آنک زوالله فرعی اولان غضب دخی زائل اولور کورده سن و کبرک مددی قطع اولدیقه زوالی محال
اولور و مددی امتلا بطن و شبعدر که آنکله کبر امتلا و قوت بولور و اندن غضب و شمش و ورطه و کورده کورده پس ایدی
البته و البته سن جوع ایلد سهری کندیکه عادت قیل سن تا کیم صحت ایلد عزلتی سهولتله حاضر بولسن و ذکر
و ذکر و تحمیده اختیار سز که سن پس جمیع اوصاف به ایدن خلاص بولسن و اوصاف ملائکه ایلده
متصف انسان اولسن و ماسوایی او نودوب صفای حضور ایلد طول سن و بحر عشقه طلوب جواهر آله سن
وانس مولای بولوب انکله قاله سن (نظم)

آل عشقه دن ای دل غمی الصبر مفتاح الفرج	تا بولسن اول مرهمی الصبر مفتاح الفرج
چک در دوزخ و غم همان تا بولسن سنده عیان	افلاک و عرش اعظمی الصبر مفتاح الفرج
قلبه اینوب نور جهان سمر و اولور سن تا کهان	کورمن سن اصلا ماعنی الصبر مفتاح الفرج
کر سینه چون آینه در پی کبر و همی کینه در	سیر ایلد آنده همدی الصبر مفتاح الفرج
ترک ایلدن مادهنی کورمن سن اصلا دشمنی	هر دم بولور سن ارحمی الصبر مفتاح الفرج
آل دانه ظل زائل طالمه خیال باطله	بولدله عشق اقدی الصبر مفتاح الفرج
حق سکوت ایت بر زمان عشقک غمی فالس و نمان	حقدر بوسرک محرمی الصبر مفتاح الفرج

نوع تابع مقام نایده بولنان قطاع طریق حق سالا کدن دفع ایدن امور اربعه تک تفصیلن و بومقامدن مقام
ناائنه ترقی و دخولک و اندن مقام رابعه و صولات کیفیت حصوان بیلدیر (ای عزیز) معلوم اول و نکه اهل الله
دیمشدر که وجوداتک جله سی رشک و غیر نلندن سالک که حد ایدوب آتی حضور حقندن قطع و منعه جد

و سحر ایدر زری که قرب ملک صدق ایدر اول ایدن خلفه رب اولوب جله به تسلط ایده ییلور پس
حالی بویه اولان کسه البته محسود عالم اولور لیکن حسد دن ضرر کلا لاکه نه اهلنه کاور پس طریق حقه سیر
ایدن سالک لازمه که هیچ بر نسنه به انتفات و اعتبار قیلسون و هیچ بر کسه دن خوف و حذر اوزره اولمسون
زیرا که حق تعالی اکا جمیع اشیا دن افریدر و بر فرجه نیک ایانی حرکت قیلز لاکه انک قدرت و ارادتیله قیلور
وزمین و اسمانده انک علمدن بر ذره غایب اولماز که جله نیک ظاهر و باطن ییلور و قیلسون اطوار سنه و جمیع احوال
و افکار سنه مطلع اولور و حق تعالی اکا جله دن اراده که پدر و مادر ندن انی ارفق و اشفق بولور و حق تعالی دن
صادر اولماز لاکه افعال خیر اولوب عباد سنه انفع کاور اما بوظهور ایدن شر لظا هره نسبتله شرکان اولور
ایکین باطن حقیقه عین تحقیق ایلد نظر قیلسن جله سی خیر نافع ییلور و انکی چون شره شر و کدر و ضرر دینلور
زیرا که اکثر طایفه مخالف بولور و حال بوکیم خبرده * ما من شر جزئی الا یتضمن خیرا کلیا * حدیثی نقل
اولور و تنه کیم اول حضرت دن ان اخیر مقضی الا بالذات وان الشر مقضی ثانیاً بالعرض روایت قیلور پس
اول ما من شره رافق لما رذن مقدم تصفیه قلبه اهتمام ایلد همت قیلسون تا کیم بوسر عظمی ذوق ایلد
مشاهده ایده ییلسون و قلبی حضور حضرت دن قطع ایدن موانعک جله سن دفع ایچون امور ایده بی تیفته
ملازم اولسون اما امر اول حق تعالی نیک هر نسنه به قادر اولمیدر و اما امر ثانی حق تعالی نیک هر نسنه بی
بیلیدر و اما امر ثالث حق تعالی نیک جله به رؤف و رحیم اولمیدر و اما امر رابع حق تعالی نیک جمیع افعالی محض
خیر اولمیدر و چونکه سالت بواه و رابعه بی تصدیق و یقین ایلر اول جله دن امین اولوب خوف کیده حسودی نلر
و شیاطین انس و جن دن هر کزه هابت الماز و هیچ بر کسه به ونسنه به انتفات و اعتباری قالماز زیرا که حق تعالی نیک
هر نسنه به قدرت تنیق ایده نیک ذات پاکنه توجه ده همتی زیاده قوت بولور و حق تعالی نیک هر نسنه بی
بیلد بکن و رؤف و رحیم اولد یقین و هر فعلی خیر و نافع قیلد یقین تحقیق ایلد تیقن ایدن ایچون توکل و مقامات
و تقویض و تسلیم و رضا و معرفت و صفا و محبت و وفا و فقر و فنا و قرب و اقار و وصل و بقا امثالی احوال مرضیه علیه
حاصل اولور و خصوصاً بومقام نایندن مقام ثالث و ایدن مقام رابعه ترقی قیلسن معین اولوب انده سعادت دار سنه
قابل اولور و کچه عاده الله اولیه جاری اولمیدر که مقام نایندن مقام ثالث ترقی قیلتی طریق مقرر نیک مقامات
و احوال ییلن عارف ایدیلد اولور لیکن ممکندر که حق تعالی عادت تن خرق ایده فهم و زکی اولان سالک بی مرشد
عارف مقام ثالث کیده خصوصاً بونکاب مستطابک بواجبی مطالعه ایلد استعانت ایلد اول سه ولتله ترقی ایده
ییلور زیرا که بواجب شر بر فضلی مایه زنده اولان فصلنه مقدمه بولور و ملا سالک نفس اماره فله انده بولان
ادویه روحانیله عامل اولسه مقام لواحه به ترقی قیلور و بوموال اوزره ترقی ایدر لک بر مقام دن بر مقامه کیده رله
مقام مابعه و اصل اولور و هر مرادی انده حاصل اولور اما مقام ثالث دن مقام رابعه ترقی قیلتی عارف ایدیلد ییلد
اولوب انکی مرشد کاملان انقاسی بر کاتیلد حصوله کاور زیرا که مقام ثالثه نفسی ملهمه اولان سالک
عارف دینلور لیکن مقام رابعه ترقی برله نفسی مطمئنه اولد قچه کامر شد کامل دینلور پس هر عارف کامل دکادر
هر کامل عارف در بونلر لک فرق و اشهد و بومقام نایندن مقام رابعه ترقی ایتده انقاس کامل انکی چون لازمه در که
مقام ثالث مقامات اصعب و اخطریدر زیرا که مقام ثالث خیر و شری و نفع و ضرری جامع اولد یقیندن انده
حق ایلد باطل و تحقیق ایلد زندقه بری بر ندن فرق اولمز التباس بریدر مکر اول عارفه ملتبس اولماز که محبت مولی
اکا غالب کلشد و ادب شریعت و ارکان طریقه عمل و سرکت اکا خلق و عادت اولشد و نفسی شریف
و استعدادی لطیف و فکری مصیب و کشتی قریب و همتی عظیم و اصلی کریم اولوب بوصفاقی بولمیدر پس
بوکرامات ایلد سعید اولان عارف ایچون مرشد کامل اولمده یینه حق حق و باطلی باطل کوروب مقام رابعه
ترقی قیلب نفسی مطمئنه اولد کلشد و اما مقام رابعه دن مقام خامسه و اندن مقام سادسه و اندن مقام
سابعه ترقیده مرشد احتیاج اولماز کرا اولور سه ده نادر اولور زیرا که حق تعالی قلب سالکده سراج کالی ایقاد
ایله کده اول جمیع کالانی کوروب توفیق حق ایلد همتنه کوره اول کالانی هم بولور زیرا که مقام رابع در جات
کالت ابتدا ییدر هر چند ادنا ییدر (نظم)
ای پادشاه عقل و جان کوزنه توتیا * بر سورمه احسان قبل همان * نا چشم جان بولسون صفا

سن جانی پیدا ایلد * مجنون شیدا ایلد * که میت لیملی ایلد * که میت و مجنون اقا
عشقک مثالی صولجان * چون کوی سرگردان بوجان
که جانب خوابه کیدر * که سمت اسبابه کیدر
که قصدی تاج وزده در * که میلی اسب و خرده در
که خار اولور دل کاه کل * که شیر کاهی خل و مل
قلب او اش اولد بر بنجر * کیم ویرش انواع نر
نهر عجیب اولمش درون * کاه صو کورینور کاه خون
حق بونلور ندن اریان * نسایم و یکر نیک اول همان

فصل ثالث * مقامات سبعة دن مقام ثالثه بولان نفس ملهمه نیک کیفیت احوال و صفات و اطوارن
و پیرنه تسلیم اختیارن و شرع شریقه اتباع ایلد رفتارن و احوال خلع عذارن و شریعت باطن حقیقت اولد یقی
مثالان واسم نائنه اشتغالن و رجوع نفس میان و بونفسک حسن حال و خلع عذارن تفصیل مقالن و روحانیلر
خطاب و خیالان و قبض و بسطک تعاقب و انتفالان و انقباض ایلد ذل و افتقارن واسم ثالثک تأثیر و اسرارن
اون نوع ایلد بیان و عیان ایدر نوع اول * نفس ملهمه نیک وجه تسمیه سنی و میری و عالمی و محلی و حالی و واردی
و صفاتی و فو قنده اولان مقام نفس مطمئنه به ترقی سنی ییلسون (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله
دینلر در که مقام نایندن مقام رابعه ترقی قیلسن معین اولوب انده سعادت دار سنه
ایله بیکچون ایملی ملهمه اولمیدر و تنه کیم قرآنده * قاله هه باخوردن و تقوییه * کلشدر و بونک سیری علی
الله در یعنی بومقام باطن سالکده حقیقت ایمانیله ظهور ایلد بکندن انک تم و ننده ماسوی قالمز و عالمی عالم
ارواح در و محلی روح در و حالی عشفدر و واردی معرفت در و صفاتی علم و خضوت و قناعت در و تواضع و صبر
و تحمل در و قبول عذر و حسن ظن و تحمل اذاد در بومقامده سالک نواصی جمیع ناس و دراب اولوب الاربابک قبضه
قدرتده اولد یقین مشاهده قیلد یقیندن قطعاً بر مخلوقه اصلا بر اعترازی قالمز و نه بونفس ملهمه نیک
صفاتند در هیمن و بکا و قنای و خلای احوال و حق ایلد اشتغال و تلوین و تعاقب قبض و بسط و عدم خوف
و رجاء و حب اصوات حسنه و استماع ایلد زیادت هیمن و حب ذکر الله و فرح بالله و بشاشت وجه و حکمتله تکلم
و مشاهده و مراقبه و بونلر کبی اشیا پس بوصفاق صفتان نفس ملهمه در و بونفس ملهمه بومقامه ترقیدن
مقدم مقام مابعه قریب اولد یقیندن بی واسطه ملک و شیطان الهام ایستزایکین بونده اشیدر اولشد در انکی چون
بومقام اکا صعب و خطری کلشد در بونده سالک مرشد کامله محتاجدر که آنی شیهات ظلماتندن تجلیات
انوار سنه اخراج ایده زیرا که بومقامده آنک حالی ضعیفه در حقه کیده من و جلال ایلد جانی فرق ایده من و طبیعه مقتدن
کایتله خلاص بولوب بونقضیات بشریتک جله سی اندن زائل اولد یقیندن اکا خوف اولور که نفسندن
غفلت ایلد بیک ساعتده نفسی همان کیرویه درونوب سحیح طبیعتله انوب اسفل سافلین بدنه هبوط ایلر که مالوف
اولد یقی اولکی مقامدر پس یینه امکی عادت نلر سنه رجوع ایدوب اکل کثیر و شرب کثیر و نوم کثیر و اختلاط ناس ایلد
مشغول اولور و چون اولور که اعتقادی فاسد اولوب ترک طاعات ایدوب مرتکب معاصی اولور و بونکله ییلد ظن
ایدر که موحد و محقق اولمیدر و حقایق اشیا بی کشف ایلد بولمیدر و کندن ماعد اهل طاعت انک شهوندندن
منحجب قالمشدر حال بوکیم ظلمات بجز یینه کندوسی طامشدر کرا اعتقادی فاسد اولد یینه اول سالک دکل هالک
اولمیدر و طبیعت ناری قلبنده ایمان یاقوب کفره به ملحق اولوب بونجه سعی و سعی جله ضایع ایلد مشدر و نائل مراد
اولمسنه بوضلات مانع اولوب هوا سنه تابع اولمیدر اول خیالات شیطانیله بی کورد کچه تجلیات رجائیه صانوب
شیطان ایلد قلوب و سانس و دسایس ییلد طویشدر بوسالکک بشریتی ضعیف اولوب روحانی قوت بولمش ابکن
و شهادت نصیب و مقام کلاه قریب او اش ابکن بومصیبتنه گرفتار اولمسنه سبب اولکی مقاسمه قریب العهد
اولمیدر زیرا که مجاهده اکا عادت اولمزدن مقدم قلبندن بعض حجب زائل اولوب اول مجیدن حاصل اولان
خوف دخی زوال بولمیدر که اول خوف انی معاصیدن عوق و طاعاته سوق ایدردی پس انک خوفی زوال

بولد بفسدن طریقه میلی فالزیله که شرع شریفه تابع اولمز مکرکه همی عالی وارادتی صادق اولدیه اول طاعت لذت اوب استقامتده دائم اولور و بومقام خطر دن مقام کاله ترقی قیلوب امن و امان ایله ایکی جهان سعادتق بولور (نظم)

حق دیر که ای قولم بکا کل دلدن ایت رجوع	جان کوا رینه جیتی کچه لر ایله هجوع
جان کاشنی قیومی سنجون کشاده در	قوی خار و زار خواب و خوری آل طعام جوع
قداسته سن چوسر و سخی باغ عشقه کل	کیم کوزولک ایله آدمی بونخرخ هم هلوغ
حی حیا بخش رفیق که رای کک و کل	ده روزه عمره باقه اوجی بول ایت خضوع
جانی ویرن اودر سکا هم درد و غم ویرن	دردی ویرن دواسن ایدر اولمه سن جزوع
چون حق سنکله دردخی سن وارانکله اول	کوزله رضاسن ایله حیاقیل کاخجوع
حق همیشه حق ایله اول دلدن بول سرور	ذوق حضور دن سنی نفس اولسون منوع

نوع ثانی) مقام نالیده بولان سالک مرشد کماله تسلیم وارادتی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیمشدر که مقام نالیده اولان سالک بجه دن اهم و الزم و که مالک اولدیغی مرشد کماله ارادت و اهتمام ایله تبعیت ایدوب هر امرینه تسلیم نام ایله مطیع و رام اولسون و اگر بومقامده سالک نفسی مرشدندن اکل صانوب آتی انکار ایدیه امان همانا کا احوالنده واجبدر که کندی نفسی ادب شرعیه مؤدب وارکان طریقه قیلوب مقید قیلوب اکاخناقتله مجاهده ایده تا کیم اول مطمئن اولوب مقام رابعه کیده زیرا که بومقام نالیده نفس اطلاقه مائل اولوب خلج عذار ایله بی قیدوبی پروا فالغنه مسلاندر حال بوکیم اول مقام رابعه ترقی ایدوب مطمئن اولنجیه دکن اکاخناقت نافع و لازمدر زیرا که مقام رابع سعادت دارین و قدرت عین در چونکه عنایت حق ایله سالک مقام رابعه کاور اول جمیع افات نفسیه دن خلاص بولور و جله مقضیات بشریت حیوانیه دن فارغ و ازاد اولور و تلویذن تمکینه ایدوب ابتدای درجات کالی بولوب تقاضات انس حق ایله مطمئن اولوب انکله فالور پس طالب کمال اولان سالک صادق رعونات نفسی ترک ایدوب مطالب علییه سن بولور اول توحید افعاله مغرور اولور وانی حقدن رجوع و انقطاعه بهانه قیلور و همت عالی طوب و وطن اصلایی اولان حضرت احدینه کاور و کانظهور ایدن بوارق علویه نک هیچ بر نه التفات ایلر که انکله سبب نورانیه اولدیغی یلور زیرا که انکله صالکی قرب حقدن منع ایدوب مقام همایم اولان مقام اوله رجوعه سبب اولور پس اگر مقام نالیده سالک نفسی بواندیغی انکشافه مالک ایدن ارکان ستمه مذکوریه مداومته مقیم اولور و مرشد کماله انکله نشیب قیلور و سه و خاطر نه خطور ایدن خواطر جمیده و قبیحه بی بالجه اکا خبر ویره یلور و سه و انکله ویردیکی علاجی جان ایله قبول ایدوب قلمبنده آندن رضا بولور و سه انکشافی زیاده اولوب مقام رابعه تیز ترقی ایده یلور زیرا که مرشدینه حسن ظنی یقین و اعتقادی متین اولدیغی قلبی خطر لر دن امین اولوب عالم قدسه انجذاب قوت بولور و بشریه میل و انجذاب ضعیف اولور اگر مقام نالیده سالک ظنی غالب اولدیه که مرشدندن کندی اعرف و انکله راول زمان آندن اکا کان طریق فیض درونی مسدود اولوب مددندن محروم فالور پس اول وقت اول سالک لازمدر که بویایک فصل سابعی مطالعه ایله اول ظنی دفع ایلسون اگر مرشدنی کامل بولدیه اکا یعتله تبعیت ایدوب تحت حمایه سنه داخل اولسون و انکله بدیه خلاصی جزم ایدوب هر زحمتنه تحمل قیلسون همان عامل یکنده میت کبی اکا تسلیم اولسون و بدرومادردن ایلر و بار غار و هر صدیقندن اسدق و هر قریبندن اقرب محرم اسرار آتی یلسون و هر مرادنی و بعمیونی آندن کتم ایتیموب تنهاده صور دجه بولسون و خاطر نه آتی انکار و مراره کدکده آندن اعراض ایتیموب اکا عرض و توبه ایلسون خسته علتین طبعیه دیمونده یلسون زیرا که سالک مرشدندن انکاری اقتضایین احواله واقف اولور مثلاً کور و مرشد بره یتمیز نسته بی اتلاف ایدن خادمنه تیزیر عظیم ایله شرب شدید ایلر و اول غنی قلیل ایچون الم کثیر ایله غم چکوب آتی بولور و تل اولمشدر که بره ریده بندی برکون مرشدنی ایت صورته کور و بول آندن اعراض ایدوب اتی تودیع ایلشدر پس اول مرشد آندن اول وداعک سبب صورته جواین طوغری

شوباشدر همانا کاکندوبی در اغوش ایتمکله امر ایلشدر اولدخی مرشدن در اغوش ایلشدر کده نفس در اغوش ایدر کور و مرشد پس اول مرید معارض بوعارض اولان امر غامضک سرن مرشدندن صور و مرشد اولدخی آتی ارشاد ایدوب بیور و مرشد که سنده بوحالده نار غضب مشته لدر اول صورت غضبک عکسیدر که بزدن سکا ظاهر اولور زیرا که بزخلق ایچنده بر آینه مثال که هر کیم بزه نظر ایدر سه کندن بولور ته کیم المؤمن مرأة المؤمن حدیث شرعی بومعنایه کاور پس اول مرید ارشاد اولوب احواله واقف و نفسی عارف اولوب و مرشدنه تسلیم ایله آندن فیوض الور پس بوسالک مرشدندن بونک کبی احوالی کور و کده زنهاری انیکار ایتیموب حسن ظن ایله توجیه ایلسون و حضرت خضر موسی علیه السلام قصه سن نفسنه سوبلسون زیرا که احوال کامل غیره قیاس اولمز و انک حقیقی بوعقله یلغز دیوب انکاری دفع ایتسون و اعتذار و استغفار ایدوب رضاسیه کدون (نظم)

بیرمغان بکاست که ان مرد دور بین	چون فکر در دل آید و چون شیر در کین
هر جا که هست بیرمغان با مراد دل	مارا همیشه روی نیازست بر زمین
باروی او حکایت ایله نعبه دست	باخوی او شفاعت ایله نستین
وصفش چکونه کوم و شرحش چنان دهم	ازا که آفتاب عیانست در چین
بیرمغانه گفت و غلط گفت قاصدی	بیرمغان مکوی که نوربست مستین

نوع ثالث) مقام نالیده سالک اتباع شرع ایدر رفتارن و اجمال حال خلج عذارن و خبر و نرنک غلبه سی انارن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسون که اهل الله دیمشدر که اگر مقام نالیده سالک صحبت کامل میسر اولدیه اکا جله دن اهم و الزم بودر که شرع شریفه اتباع ایدوب اکمل الکاملین و روح المرشدین و حبیب رب العالمین حضرت تلرندن وارد اولان ادعیه و اوراد ایله و اکاصلوة و سلام ایله نفسنه معالجه قیلوب ابرار ایله صاحب اولسون تا کیم استقامتله نفسی مطمئنه اولوب مقام کالی بولسون و بواراد و انکار و صحبت ابرار و اختیار بوسالک احوالنده لازمدر که خطر و واقع اولش اوله و نفسن شری خیریه غالب کلش اوله اما اگر خطر و دشمنوب خیری شریه غالب اولدیه و نفسی شریعت و طریقه حلال و مسطاده مدام و استقامتده بولدیه همیشه متبسط و منشخ اولسون و درونی هر دمه حضور و سرور ایله طواسن و خلج عذار ایله قانع اکدار ایلون که انده قید نام اولسون و نه عار و نه خنت فکری قالسون و نه ناز و نه سار اول ماسودن فرار ایدوب هر بار انس شهریاره کاسون و محبوب اغیارلک بد گفتار نه اعتبار ایتیموب مشغول خلج عذار اولسون و اهل معارضه دن اعراض ایدوب طریقه یکنه موافق رفیق شفیق بولسون (شعر) خلعت عذاری و اعتذاری لابس الخلاعه مسرور ایلخای و خلعتی و خلج عذاری فیک فرض و انابی اقتربای قوی و الخلاعه سنی و ولس و بقوی ان اعلوانمکی و ابد و اقلا و استحس و اقلین جفوی فاهلی فی دین الهوی اهل و بقدر رضوانی عاری و استطابو فضیلتی فن شاء فلیغتب سوا فلاذی دارضیت عنی کرام عشیرتی و الحاصل بومقام ثالث خیریه شری جامع بر مقام در پس اگر بونفس ملهمه نک خیری شریه غالب اولدیه مقامات عالییه ستمه ترقی ایدر و اگر شری خیریه غالب کادیه بیچین طبیعته هیوطایدوب اسفل سافلین بدنه کیدر نام مقام رابعه ترقی قیلنجیه دل نفسی انعباب و تحقیر ایتل لازمدر زیرا که اول بومقامده اسفل مائل و بشریقه رجوع ایتیمکه مترقب و عازمدر اما خیریه غلبه سی علامتی اودر که بوسالک باطن حقیقت ایمانیه ایله پر نور و ظاهر ن شریعت اسلامیه ایله معمور بولور و نهی قلبی مشاهده ایدر که جمیع موجودات الله تعالی نک وفق مرادی اوزر جاری اولور و قالی طاعات ایله معتاد اولوب جمیع کاردن و اکثر صفایردن اجتناب و حذر قیلور بین الناس اولسون تنهاده اولسون اصلا فرقا ایتمز زیرا که بویله اولان سالک قطعاً حضور حقدن غفلته کتمز و اما شریک خیره غلبه سی علامتی اودر که بوسالکده بشریت فالوب شریعتله مؤدب اولمش ایکن شود حقیقت بونده قوت بولور پس ترک طاعات ایدوب مر تکب معاصی اولور زیرا که شود حقیقت بونده غالب اولوب کور و که جمیع موجودات عالم و کندی نک افعالی یله هر دم مراد حقه موافق و مطابق کاور پس اول زمان اسرار شریعتدن

انوار حقیقه تجارب و در برضای جمع ایدن حضرت ان ابواب من مطرود و معجز و حقه قنده بری ابی
 کور مدن محروم و کور اولورده الورد خاسر دنیا و دین برزنده بقیه همین اولور که هیچ برنده طور من و برنده
 هم کبر من بلکه انسان ایله حیوانک فرقنی یله یلمز انانیتدن بری اولور که برینالای ترغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا و هب لنا
 من لدنک رحمة انک انت الوهاب و بوسالک بومصیتله هالک اولمسته مسبب بودر که شرع تقیسی قویوب
 هوای نفسه اولوب و دین شایسته درو و عودیت کالی ذروه سندن انانیت ضلالتی چاهنه دوشمش دروزیراکه روح
 انانی بر جوهرا طیف ریایند که غایت لطافت و حسن استعداد انک شایند رو کال طلبده حرکتی دائم در لکن
 ضلومیت و جهل و ایتله مجبول و قائم بر وقتا که جباتی مقتضای طبیعت سفلیه سنه تنزل ایدوب عالم حس
 و شهادته مائل اولور پس اول کالی مالی جمع اتمده کوروب کسب و تجارت قبولورده اول کالی جاهی طلبده
 یلوب مالی اکا صرف ایدوب اولورده انی حکم و نه سلطه بولوب ملوک ارضی قهر ایچون صاحب خراج اولور
 و جمیع مقلبان مالک اولدند نه کالی طلبده قانع و ساکن اولوب اول ملک ملوک و جبار جبار نه
 منزله سنه کور و غرور مردود اساتنا احی و امیت و امس لامعالم رب الانانیتکه باشلروانک جوهری فاسد
 و استعدادی کامد اولدیندن کمال انسان تمام عبودیت اولدیندن بیایوب اول ایشلری ایشلر وقتا که پیغمبر
 صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نرینک شریعت مطهره سیله یا انک ناتی اولان مرشد کاملک حسن تربیه سیله
 اول مقصدک جوهری اصلاح اولوب استعدادی سلامت بولور پس نفس غرورنک باشنه لاله الا الله کلمه سی
 چکوبیله اولقدر اورر که وجودی طاغوتیه بلکه ماسوای پسته کافر اولوب الله تعالی به ایمان کتور و روقلی
 الله ایله مطمئن اولوب هویتیه حضور نه کور اول زمان فاعلم انه لاله الا الله واستغفر لذنبک و امریله عامل
 اولوب اعظم ذنوب اولان وجودندن بالکایه فنا بولور اندن (لیس فی الوجود سوى الله وصفاته و افعاله و آثاره
 دیوب اکا کمال عبودیتیه انک کمال ربوبیتی بولور و نفسانیتی کیدوب وحدانیت قالدور پس نفسنک شریعتدن
 و کبر و انانیتدن فارغ و آزاد اولور و عبده مولی اولوب زمره احراره کور و انس حضور ایله کال بولور (نظم)

شکر و کفر و مدرسی و رسم خانقاه ارمه	بورسم و راهی براق سندن اوز که راه ارمه
طریق فقر و فغانی طوط اول بقایه روان	کیرویه باقمه همان غیری پیشگاه ارمه
الاهل فقر و فغان رسوم فقر و فنا	اتی که اولدی گرفتار مال و جاه ارمه
پوستکای بدن برادم ایله کدر	اور حاضیره قدمی پادشاه ارمه
عیان اولور سکا اولدمده خیمه سلطان	اوبادشاهی بولور سن دخی سماء ارمه
سکاعیان ابکن ای دوست جله احوال	عیوبی ستر ایدیمی سن امان گواه ارمه
اونودی کندوبی حتی سکار جوع ابتد	وجود ذنبی تحوایله پس نگاه ارمه

نوع رابع و شریعت باطن و سر حقیقت اولدین و ادب و شریعتله کیدن مقام قریه وصول بولدین و ادب سزلک
 ایدن ضلالتیه کیدوب محروم قالدین و هر مراد الان عبادتله الیقین بر مثالله یلدر بر (ای عزیز) معلوم
 اولسون که اهل الله بر مثال کتور مشلدر که بومقام نالده مالک شهود حقیقت غالب کاروب حدود شریعت
 نظرندن ماقط اولدنده اول مثالله حقیقت باطنی و سر شریعت اولدین یقینا یلسون و احکام و ادایله عمل
 قیلسون و انگاه بومقامک شریعت سلامت بولسون و مقام رابعه و اصل اولسون اما مثال معهود بودر که
 بر سلطان بر مرای عظیم بنالیدوب انسان ایچون لوازم دنیویه و لوازم اخروییه دن و جمیع امور خیرییه دن و امور
 شرییه دن هر نه طلب قیلنه جق ایسه و هر نه دن حذر اولنه جق ایسه جله سن اول امرای ایچنده وضع ایلشد
 و خیر انواعدن هر رفوع ایچون بر باب تعیین ایدوب عبیدیه خبر و بر مشلدر که تحقیق مابین عادت بویه جاری
 اولشد که خیرلر رفوع اعطایلم الا که بوقی و دن اعطایلم و شر انواعدن هر رفوع ایچون کذلک بر باب معین
 قیلوب عبیدیه تنبیه ایلشد که تحقیق مابین عادت اوله جاری اولشد که شرلر رفوع انراج ایللم الا که
 شوقی و دن انراج ایللم مثلا ایچون بر باب و خیر ایچون بر باب و علم ایچون بر باب و لباس انواعدن هر رفوع
 ایچون بر باب تعیین ایلشد و در رفوع ایچون نجه ابواب و خدمت ایچون نجه ابواب و محبت ایچون نجه ابواب

ورضا ایچون نجه ابواب و محبت ایچون نجه ابواب و بولر انما ایچون نجه ابواب معین قیاسدر بعده اوساطان
 عیدیه بر روز برار سال ایلشد که اول سرای ایچنده مخزون اولان لوازمی اعطایلم و انراج ایچون تعیین ایلدی
 ابوابی انلره بیان ایدوب تبشیر و ترغیب ایلسون که هر کیمکه ابواب خیر اوزرنده واقف اولوب خیری طلب قیلدیه
 اول قبولدن تعیین اولان خیر البته اکا وصول بولوب سلطان اندن راضی اولور و نه اول وزیر اول عبیدی
 تحریف و تحذیر ایلسون که هر کیمکه ابواب شر اوزرنده واقف اولوب شری طلب قیلدیه اول قبولدن تعیین
 اولان شر اکا اصابت ایدوب سلطان اکا غضب ایلر پس بعض عبیدی کاوب ابواب خیر اوزرنده ذل و افتقار ایله
 واقف اولوب اول سلطان دن فضل و کرمیله تعیین ایلدی که خیری طلب قیاسدر و ابواب مذکور و نه نظر نده
 اولیوب انجق تعیین سلطان ایچون انلره اعتبار ایدوب کلمه درین بومصلک اول ابواب اوله نظری آنلری شهود
 سلطان دن و کاتذلل و ایدین محجوب ایتمشدر و نم سلطانی تعیین ایلدی که قبولدن اعراض ایدوب آنلری
 طلب ایچون غیری باب کتمشد تا کیم ادبی اهمال و حکمت سلطانی ابطال ایتش اوله لیس عبیدلک
 بومصلک در که عند السلطان مقرب دوست اولمشدر زیرا که بولر غرض سنه بی وضع ایدوب ادب ایله
 حضور عزته کلمشد اما عبیدلک ابکنی صنی اولدی صنفک اعلی کبی عامل اولمشدر لکن بولر اول ابواب
 اوزرنده امتثال امر ایله طور دنده ابوابه نظر و اعتماد کالی قیلوب حضور سلطان دن محجوب قالمشدر و کندی
 نفسن کوروب عجب و کبر ایله طولمشدر زیرا که انلر امر سلطانه امتثال ایمان قولردن کندولر افضل
 بولمشدر پس بولرک بوجب و کبرلر اول سلطان حسن اید کده بکنیوب بومصنی اولدی صنف کبی حضرت نه
 مقرب ایتمشدر لکن بولر نه دخی تعیین ایلدی که خیرلر کرم و اعطایلم و اما عبیدلک اوچینی صنی ابواب
 خیر اوزرنده واقف اولمشدر و تعیین اولان خیرلر بر نه نه جیمه ابوابه وصول بولمشدر زیرا که انلر اوله
 صائم مشلدر که اول ابوابک داخلی بوقدر بلکه اتمده اصلا ابواب دخی بوقدر و معطی انجق سلطاندر که بی ابواب
 اعطا ایدیه بولور دیشلر و سلطانک حکمتنک اقتضای بوقظن ایدوب ترک ادب ایتمشدر پس انلر حکمت
 سلطانی بیایوب ابواب اوزرنده طور مدقلم ایچون انک حضورندن ایراغه کتمشدر هم آنلر اوله بر نه بولدن
 شایمشلدر که مطرود اولدن در انلر ایچوب انک محبتی دعوا سنه دوشمشدر خال بوکیم سلطان انلردن اکراه
 ایتمشدر که حددن ایتمشدر بوقدر برجه اقسام عید داوج قسمه ابره مشلدر اولدی قسمی سلطانی فضیله تعیین
 ایلدی که قبولدن معطی کور مشلدر و ابکنی قسمی انلر کبی کوروب ابوابی و نفسن دخی کور مشلدر و اوچینی
 قسمی سلطان دن غیری بر نه نه کور میوب ابواب خیرلر غیر سنه طور مشلدر و ایدوب نونده سلطان الله تعالی به
 مثالدر که و لله المثل الاعلی بیور مشلدر و سرای معظم خزان غیمیه مثالدر و ابواب خیر و شر خدود شریعتیه
 مثالدر و سلطان دن خبر کتورن وزیر اعظم اول حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت نرینک مثالدر
 و عبید سلطان امت اجانبه مثالدر پس رسول رحمان بر نه بیان و عیان ایلدی که حدود شریعتنک بری مثلا نمازدر
 کانه بر نه خبر و بر مشلدر که نمازی تعدیل ارکان ایله قلیکرتا کیم صلوة ایچنده بولان قره عین البته سزه حاصل
 اولوب رب العزة سزدن راضی اولسون پس هر کیمکه انک خبر صد قیلده امر حقه امتثال ایدوب و عد کرمی اولان
 قرن عین و دولت دارین و رضای شریقتن امید و رجایله رلک صلواتی شروطیه ادا ایلدیه اول کسه مقربین
 زمره سنه کاوب امیدندن زیاده نازل حرام اولور و کیمکه بصلواتی بومشوال ارزنده ادا قیلدیه لکن صلواتی
 و نفسنی کوروب امر حقه مطیع اولدیندن نفسنه عجب و کبر کادیه اول کسه قریب حضوره لایق اولیوب
 ابرار زمره سنه قالدور و کیمکه نمازی ترک ایدوب دیسه که تحقیق حاق تعالینک تجلیات و محبتلری و رأفت
 و رحمتلری و جنت و زمتمتری و حور و غلمان و لطف و احسانی و سایر اکرامی نمازه موقوف دکدر و انک
 عطاسنه هیچ بر مانع بوقدر که جله به شاملدر بولیدین جاهل باب میرای ترک ایدوب دیواری ظهرندن داخل
 اولغه مائلدر پس اگر نمازی ترک ایلدیه معاذ الله اول ذندیق اولور و صلوة ایچنده اولان قره عین اکر امندن
 محروم قالدور اکر صلوة بایندن مقربین ایچون و عد اولان تجلیات او مطروده اعطا اولنسه ایدی انک عمری
 اولد قجه بونمازی ترک ایتزدی و حدود شریعتنک خارج بر خطوه کتزدی و او امر و نواهی اولان حدود
 شریعتنک جله سی نمازی قیاس ایله یلمشدر چونکه حق تعالینک رضاسی و تجلیاتی عبیده کلمز الا که ابواب

طاعتدن کور و خطی و طردی عبده اصابت قیاز لاکه ابواب معصیتدن قیلور پس سالک عارف ابواب
شریعت اوزرنده عبد ذلیل اولوب طور و مولای جلیندن محتاج اولدیغی رضا و لقاسنی طالب اولور زیرا که
حق تعالی فی هر که خایب ایتمه رضاسن بولور (نظم)

چون کچیدی نفسم تن سوزتندن	کاشن کورندی دل روزتندن
صیغم دیدی حق ارض و سمایه	کنزم بیلندم دل مخزتندن
کون و مسکندن کچ قلیکه کل	سیرایه عشق دل مسکندن
قیلسک نماشا دیدار عشق	کوثر لقا دل کشفندن
کچ نه اندر بی حد و پایان	اولش نمایان دل معبدندن
ساقی وی هم محبوب و مطرب	دلدر قو طوت دل دامنندن
حق نظر قیل کیم جله عالم	چورچوب کیمدر دل خرمندن

نوع خاص * مقام ثالثه مخصوص اولان اسم الیه بوسه سالک اشتغال و التفات و رجوع نفس میالن بیلدیر
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که مقام ثالثه بولنان سالک تلاوت اسم ثالثه مداومت
ایلسون یعنی مداومت سکون و اولایه و هو و سوسیلون تا کیم جله به ساری و جله دن عاری اولان نور و هویت
آنک باطنده ظاهر اولسون ابتدای نداد الیه یا هو به سده یا منزله تلاوت قیلسون و قیام و قعود و اضطرار
اشارتده انالیل و تمایز احوالیه تکرار ایدوب تأمیری بولسون چونکه سالک بواسطه مشغول اولور پس بونک
برکتیه مقام ناشک خطر لرندن خلاص بولور بونکه نفس ملهمه نک بومقامندن اسفل بولنان ایکنی مقامه
و برنجی مقامه تنزل و التفاتی منقطع اولور بونفس ملهمه ایسه تطیع ایلدیک مقام ثالثه دن کندی طبعی
اولان مقامین اسفلین جسته التفات و رجوع ایچدن خالی اولور و سالک غفلته مترقیدر که فی سوق و زحردن
غافل اولدوقده عادت مألوفه سنه عودت ایدر قالماز زیرا که تطبیعه طبعیه غالب اولور و تطبیعه قرار الماز و مقام
ناشدن مقام رابعه و نفس الخلق جمال محبوبی و انقاسی معشوقی تکرار و تکرار و آرزو ایتمکله اولور و عشق
و هیجان الیه وجود و حاله تمکله مقام کالی بولور اول زمان نفسک اسفه میل و رجوع و عین امین اولور پس بومقام
ثالثه سالک نفسی و راسته راجع کورد کده قلبی منقطع و عینی منقطع اولوب بی هویت قالور ته کیم مجنون
لیلادن بر حکایت بومعنایه اشارتدر که مجنون دیشدر که ناکه می بنوب حیالی سخته توجه ایدم و همتله
ناقه می سوق ایدوب خیالی مسافه بول کتدم چونکه بنی نوم آلوب ناکه دن غافل اولدم پس اویاندم انی ولدی
اولان برینه رجوع ایتمش بولدم بعده بردخی انی بنوب مطلوبه توجه ایدوب اواکی همتدن اقوی همتله سوردم
اولکی مسافه دن زیاده بول کتمش ایکن بنه بر غفلته واردم وقتا که غفلتدن اویاندم کندی اولکی مسافه
کوردم و بومثال اوزره نیجه بوز کره ناکه می بنوب همتله سوروب حیالی سخته توجه قیلدم بن آندن غفلت
ایله کجه اول کور کجه عودت ایدوب کندی اولکی بر مده بولدم تا کیم ذایل و ناجار از ب عاجز و متعبر قالدیم
و چاره و تدبیر کیم کلوب ظهر ناکه دن کندی بر مصلدم اباعم قیریلوب ایملکبه رله سورندم تا حیالی به واصل
اولدم پس مجنون کندی ناکه می ظهر ندن ارضه القای سخته بجز و مذلت و انکسار و عبودیت اظهار بنه
اشارت وارد زیرا که بواوصاف رابعه جمیع مطالبک حصوله همتدن و مدارد رخه و صاذل و افتقار و مسکنت
اکسیر سعادتدر و سالک صادق ایسه ذل ایله متلذذ و افتقار ایله مستم و مسکنتله راضیدر که اکاعادتدر (شعر)
ذلت الهی الحی حق و جودنی * وادی منالی عندهم فوق همتی * و من درجات العزاسیت مخددا
الی درکات الدل من بعد شوقی * ایددی بر کره بصیرتله نظر قیامکه بو طریق مقربین نه کوزل طریق هموار درونه
لذتی حالانی وارد و سالک بونک مقامانی عجایب عالیدر و کولری خوش لایالیدر زیرا که خوف و حزن دن
خالیدر اگر ذلیل اولوب لر عزیز اندر و اگر فخر و اوسه لر غنی آنلر در و سر مایه لر ذل و افتقار در و مسکنت لر
اظهار در (نظم)

میل مجنون پیش آن لیلی روان
یکدم ارجمتون ز خود غافل بدی
عشق و سودا چونکه بر بودش بدن
آنکه او باشد مراقب عقل بود
لیک ناکه بس مراقب بود جست
فهم کردی زو که غافل کشت ورنک
در سه روز ره بدین احوالها
گفت ای ناکه چو هر دو عاشقیم
نیست بروفق منت مهر و مہار
کین دو همره یکدم کرواراه زن
جان زهجر عرش اندر فاقه
جان کشاید نسوی بالا بالها
تا قویامن بانی ای مرده وطن
خطوتینی بود این ره در وصال
راه نزدیکست و ماندم سخت دیر
مرنگون خود را از اشتدر فکند
چون چنان افکند خود را سوی بست
بار بر بست و گفتا * کوشوم
زین کند نفرین حکیم خوش دهن
عشق مولی کی کم از لیلی بود
این سفر زین پس بود جذب خدا
ایچنین سیر بست مستمنا زجنس

میل ناکه اش پس بی طفلش روان
ناقه کردیدی و واپس آمدی
می بودش چاره از بی خود شدن
عقل را سودای لیلی در بود
چون بدیدی او مهوار خویش سست
رو بس رفتست بر فرسنگ شنگ
ماند مجنون در تردد سالها
ماد و ضد بس همره نالایقیم
کرد باید از تو عزات اختیار
کره آن جان کوفرو ناید زتن
تن ز عشق خارین چو نون ناکه
در زده تن در زمین چنکالها
پس ز لیلی دور ماند جان من
مانده ام در ره زشت شصت سال
سیر کستم زین سوار سیر سیر
گفت سو زیدم زغم ناچند چند
از قضا آن لحظه پایش هم شکست
در خم چو کانش غلطان می روم
بر سوار سیر کوفرو ناید زتن
کوی کشتن بهر او اولی بود
وان سفر بر ناکه باشد سیر ما
کین فرود از اجتهاد چن واتس

نوع سادس * مقام ثالثه نفس ملهمه نک حسن اوصاف و احوال و خلع عذار نک تفصیل و مقبال
بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که مقام ثالثه سالک صادق اطمینان و عاشق
رحمانی اولور و اول قیلنده نور عرفانی بلکه تاب افتاب عیانی بولور و روحنه بشیر کمال اقبال ایدوب نسیم
وصال اکاهبوب ایچشدر و قیلندن چیک اکثر و کثیف کشف اولوب نفسندن حظوظک اعظم و اقیمی زائل
اولوب کتشد چونکه مقام ثالث مقام روح خویدر و روح ایسه شهوده مطلقدن محجوبد زیرا که روح الیه
حظوظی جامعدر که انلرانی وصلندن قاطعدر لکن حبب نورانی و حظوظی مقبول و نافعدر زیرا که آنک حبب
و حظوظی طلب مشاهده جمال در و ارزوی دولت و صالدر و ذل و افتقار ایله متلذذ و مستم اولور و شوقی غالب
اولد قیحه صبر و قرار کور و بومقامده اولان عاشقک معشوقه شوقی غالب اولد قیحه و سادات صوفیه نک
بومقام اهلیچون انشاد ایلدکاری اشعار و الهیات نغمات ایله استماع و یا ترنم قیلد قیحه محبوبی شوقندن
ذوق و قرار قالمز و خلق عذار ایدوب ناموس و عاریله رفتار اولور و لباس تبدیل ایدوب اعتبار ناسی بر حبه به
آماز و اول حرکت ایلر که بر کسه نک عندنده هیچ قدر و قییتی قالمز و اول عاشقه بواشیایله تلذذ بولور و حبب
خواله صادق کا زیدن فرق اولور زیرا که محبتی مدعی چوخ ایسه ده دعوا سنده صادق آرزو تور و محبتده
صادق اولدر که قیلنده محبوبندن غیری بر نسته قالمیه و ناسی اوله نسیان ایده که خاطر نه بر کسه کلکیه و ناس
هم انی او نودوب کسه نک خاطر نده قالمیه و محبتک بر شرطی بودر که محب اولان البته محبونه مطیع و متقاد
اوله کلمشدر ته کیم تفصیلی بالاده محبت فصلنده کیمه شدر (شعر) تعصی الاله و انت تظهر حبه * هذا العمری
فی القیاس بدیع * لو کان حبک صادقا لاطعته * ان الحب لمن یحب مطیع) و اما عالم طبعیه متده قالان و علم

مدت اقامتی زمان طویل مایل در زیر که عاشق کندی نفس سندن ذاهل در روز کراسم معشوق ایل و جمال و کمالی
وصفند اولان ایات و شاعری نغمات و الحان و قراءتله معشوقه نندن دخی مشغول و غافلدر و بومذکور آنک
جله می آنک بسطی حالتند اولور اما آنک حالت بطنند نصکره حالت قبضی واردا اولوب نوم عشق و هیبتندن
اویانده صدری اویله ضیق اولور که یورکی صدرندن تو پیغه یقین کاور پس اول زمان عاشق ذل حقیقتله دلیل
اولوب خضوع حقیقتله خضوع ایدوب مخیر فالور و بوم مقامده بوسالکه بوقبض و بسط حالتی بری بری
تعاقب ایدر که مقام رابعه ترقی قیلور و عشق ساسکن اولوب قبض و بسطی هیبت و انسه تبدیل قیلوب
هر تعبدن خلاص بولور و بونلر ایکی حالتدر که مقام رابعه کلان کامل قلبنده تعاقب ایدر که انجی ذوق ایل
یلور و اما قبض ایل هیبتک فرق بودر که قبضدن صدر ضیق اولوب نفس ناطقه تعب کورر و هیبت ایل اولوب
دکدر که اندن صدر منشرح اولوب نفس راحت بولور و اما بسط ایل انس اراشده فرق ایدر که بسطک صاحبیه
غالب اولمی بولور که حق تعالی به ترک ادب ایل سندن خوف اولور و حال بوکیم انس اولوب دکدر که انکله
خضوع قیلور و اما اصل خوف ایل رجا و قبض ایل ط و هیبتله انس بوجله ایکی حالتدر لا غیر انجی انحصاص
و مقامات اعتبار ایلدری تبدیل اولور پس بویکی حالتله مقام اولوب بولنن نفس اماره صاحبی یا مقام ناییده
اولان نفس لواحه صاحبی متصف اولوب بولور و خوف و رجا بولور و کر بولور له نفس ملهجه اولان سالک متصف
اولوبیه بولور قبض و بسط اطلاق اولور و کر بولور له نفس مطمئنه یا راضیه یا مرضیه اولان کامل متصف
اولوبیه بولور هیبت و انس اطلاق اولور و کر بولور له نفس کامل اولان خلیفه متصف اولوبیه جلال و جمال
نسیه قیلور پس خوف و رجا بولور و قبض و بسط متوسط کورر و هیبت و انس کامل و جلال و جمال
خلیفه نکدر اما خوف و رجا و قبض و بسط حالتی ضیق و تعب و هیبت و انس راحت و طریدر و جلال و جمال
انجی و غیردر و منفعت و کرامتدر خصوص جلال حالتند کامل بر نسته به توجه ایلان که اذن الله ایل آنک
وفق مرادی اوزره واقع اولور زیرا که اول حینده اول کامل حق تعالی کمال خالص عبیدر و بر بوزنده
خلیفه سیدر و آنک غضب چون غضب ایدوب انتقام میچون انتقام ایدر و محبت میچون محبت ایدوب اکر میچون
اکرام ایدر پس اول کامل مقام جمع الجمعه وارد قدغه ظاهرده جریان ایدن تأثیرات کندی بیدله اولوب یغن کوزله
کورر و هیبت ایدوب مجلس انسه کیدر و مولا سبیل ادبی زیاده اولوب مقام عبودیتدن ذهولنه خضوع
و خضوع ایل استغفار ایدر (نظم)

عشق بسمعور اولور	خانه و برانمز	حزن ایل مسرور اولور	طاب جانانمز
هر نه که عالمده وار	عشق ایش ای یار غار	اولمش اولمیل و نه بار	علم ایل عرفانمز
عشق ایل خوش طویشمز	مست مدام اولمشمز	فقر و فناء بولمشمز	اولدی بقاشانمز
کرچه حقیر زچو حالک	اولدی ولی عشق پاک	دلده چومه تابانک	اولدی چورز کانمز
چوره مزه نه فلک	دور ایدر اول چون کلک	کیم شه ملک و ملک	تختیدر ایاوانمز
عشق کدای اولان	ماضنت ایلر نهان	لاجرم اولمش جهان	بنده فرما نمز
حق چسود بواندر	عاشق یا فانه در	عشق ایل میخانه در	شوق ایل حیرانمز

نوع ناسم مقام نالنده سالک انتفاض ایل اولان ذل و افتقارن بیلدر (ای عزیز) معلوم اولونک اهل الله
دیشلدر که مقام نالنده سالک ضیق صدر عارض اولوب خطر دن خالی فالمز زیرا که بوم مقام روحه شاملدر
روح ایل اطلاقه مایلدر پس اول ساعات قبض ایچنده بدن نفس قیرو و طاقی اولان عالم مجرداته متصل
اولق مراد ایدر قادر اولر لکن اول ساعات قبض حرارت تمام نام ایل تحمل ایدوب صابر اولور زیرا که
اول حرارتده حدود سبب ز فائده بولور و حق دینشدر که اگر حالت قبض حرارت و ناری ایله نفوس خسته
قال و پال اولمازدی و افضل اعمال ثقلین اولان جذبه رحمانیه بی کوکله بولمازدی پس بولوبه سالک اکر اکر
اولدنی کراماتک اعظمی و الیمی اوصاف مملکه حیوانیه می اخلاق مخیه رحمانیه ایل تبدیل اولمیدر
و قلبیه و قلبیه دن عبارت اولان کیمیای سعادت بولمیدر زیرا که سیه و بولک ایتدن تصورده اول اولان

ملک ملوکة تقرب و وصول در حصول وصول ایل به بالاده بیان اولنن حجب سبعینی رفع ایتکه موقوفدر
و حجب سبعین ایل به عبدالله مولای اراشده بعد مناجاتدن عبارتدر پس تبدیل صفات و کسب کالات البینه
تقرب مناسبدر و مثلاً سالک اسفل صفات اولان شبعی طعام حق اولان جوعه تبدیل ایدوب وصفه حیوان
اولان نومی صفت ملک اولان مهره تحویل ایدوب صفت شیطان اولان عجب و کبر صفت ادم اولان ذل
و افتقار تبدیل ایلدیه قرب مولی ایچون کسب مناجات قیامش اولور زیرا که عدم اکل و عدم نوم و بونلر کبی
اوصاف حیده صفات ملائکه در بونلر اضدادی اوصاف ذمی در که صفات به ساید و انسان ایل به
ایکیسی اراشده متوسطه فائدر پس اول صفات حیوان ایل متصف بولنده قدغه حیواندن ادنی اولور و صفات
ملائکه ایل متصف اولنده ملائکه دن اعلی اولوب انلر نائل اولد قاری مرتبه بی بولور و ذل و انکسار ایل مرآت
عبودیتی مرآت ربوبیت مولایه مقابل طورر (یت) نه فلک راست میسر نه ملکر حاصل یانچه در سر سویدای
بنی آدم هست پس درجات کمال اعلای عبودیت کمال عبودیتله متصف اولمیدر و بوانه عار ایدر که ذل
و انکسار کسیر سعادتدر و اسرار ربوبیت مسکنت و عبودیتده مودوع و موضوع در و سالک ذل و افتقار ایلدر
اغیاردن آزاد اولوب عبودیتله عید احرار دن اولور نه کیم اهل دل طریق قریبی اول قومه لایق کورر مشدر که
انلر نفوسی مزبله ر سبور مشدر پس بوسالک خول ارضنده وجودن دفن ایدوب موقوف قبل ان قوتوا
امر بنه امت الله شخص اخفاء قیلور و حضرت طبع صدیق اکبره اقتدا ایلر بوزنده هیبت و تعزله مثالی پورر
و سالک بوموقی اکاموت طبعی مقامنده طورر حق قبض ارواح ایچون مؤکل اولان ملک اتی کونور ملک
ایچون کلد که ا کالطف ایل سلام و ربوب رفق ایل معاملة ایدوب غربتدن وطننه کونور زیرا که اول مطلوب
اولان موت ارادیه فانی اولمشدر که بوفصل ایچره بیان اولنن فانی بولمشدر و بونلر ایل به بر حالتدر که بونکله
بوعارفک اصلا موال و اولاده و هیچ بر نسته به و بر کسبه قطع ایلر بی فالمز و هیچ بر مکر و هندن هرگز خوفی اولان
پس اشتباه بوقدر که بوحالات حالت امانتدر ته کیم امواته عالم برزخ کشف اولور کذلک بود الاک هم عالم برزخ
و عالم مثال کشفی بولور و بویکی عالم اول ملکوت عاقلندن شعبه لر کورر (نظم)

بوقفس مشربی جام فنادن المدی حظ	بوعقل مذهبی ملک بقنادن المدی حظ
فتای عشق اولوب اتدن فنادن اول فانی	کدی خای فاجان خنادن المدی حظ
کو کاده طاب حظ اول که طشرده آرمیان	ایکی جهسانده اوبراشادن المدی حظ
کوکل که یار ایل یار اولدی یادی یاد ایتمز	فالان سوی ایل عشق و هوادن المدی حظ
عبای قفس و قبا ی غنای فرق ایلر	اوجانکه فقر و فاقی لنادن المدی حظ
بلای عشق ایل اولنک الله اشیاد	که درد عشق بولان بردادن المدی حظ
چو حظ اهل محبت بلادر ای حق	بلای جان بویتر کیم بلادن المدی حظ

نوع عاشق مقام نالنده بونن سالک قلبنده اسم ثالث تأثیر و خاصیتن و مشاهده نک انواع و ماهیتن بیلدر
(ای عزیز) معلوم اولونک اهل الله ذمیلدر که اسم ثالث تأثیر و خاصیتی بودر که بومقام ایدن عارفک
قلبده هیبت مطلقه ظاهر ایدوب جائه حقیقت ایمانیه عیان و معارف ربانیه نمایان اولور پس لذات دنیای
دنیه دن تفرایدوب حیات ایدیه دولته شوق ایل رغبت قیلور لکن بواحد خاصیتی حصوله کلز و بوزا کر تأثیر
مطلوبه نائل اولماز الا که ذکر حق و قورنک کثر تیله نائل اولور و ادب شریعتله مؤدب و ارکان طریقه تله مقید اولوب
صفیر انفسانه سمعی اتقا و خلوا بالله نطقه اصفا ایدر و لذت مدوامتله اول هوی بولور و بوعارف بعض اوقاتده
لاهوالا هوا سینه لام و واری مدایله مشغول اولور زیرا که بواسطی بغایت عظیم الشان بولور و بواسطی ایل الله تعالی
خالنده کانه اعضا سینه خطاب ایدر که بولیس فی الوجود الا هو یه الحق وان ماسواه فهو افانله و اناره
پس مشهد کاملین انجی بومشهد در و بوعارف بوشم و دی کندی نفسنه تکلیف ایدر که ادمان ایلدیه شهود
معهودانده اولوب رسوخ بولور که هرگز اندن منفک اولمیدوب اکامقام اولور و مقصد اقصا و غایت قصوی
بوشم و دی بولور پس بوشم و دل صاحبی اصلا بر حائده قطع ایلر نسته ایل حضور حقدن ذهول ایتمز نه خلق ایل

حقندن و نه حق ايله خلقدن مشغول اولور و نه کثرتله و نه وحدتدن و نه وحدتله کثرتدن منجيب فالور بلکه اول کثرتي
عين وحدتده و وحدتي عين کثرتده بصيرتيله کوره يولور (يت) وحدتي کثرتده بولمق کثرتي وحدتده هم
بر عذر اول که جمله علم عرفان آنده در) چونکه بکامل فرق اولده مسجون اولان منجيب و بلر مشهدي کي مظاهري
بي ظاهر مشاهد اولمز و فرق ثانی به وصول بوليان موحدر مشهدي کي مظاهري بي مظاهر مشاهد قیلز
بلکه مظاهري مظاهرده و مظاهري مظاهرده مشاهد ایدوب کمال علوم و عرفانی بولور پس مشهد لار اوج نوع اولور
بر نوي کمال و بری ناقص و بری انقص در اما مشهد کمال بونده بیان اولان مشهد انفس اخص در اما مشهد
ناقص اول موحدر مظهر مشهد دیدر که ظاهر و مظهر انزلک مشاهد لرنده متحد اولور و انزلک عتدنده مظاهر
ظاهرده قتا بولور پس آنزلک شه و ندنده کثرت اولور و نه ماسوی فالور و بومشهد انکچون ناقص عد
ارثور که بونده تعظیم و ابطال خواص اسماء و صفات حق بولور اکن بومشهد کمال حاجي معذور در زیرا که مقام
ناقص اولان مقام نالنده بولند یغندن مغلوب نور در و فرق ثانی شه و ندندن مستور در و اما مشهد ناقص اول
منجيب و بلر مشهد دیدر که مظاهرله ظاهر دن منجيب اولور و کور و منزل الا که مظاهر کور در و کثرتله وحدتدن
مشغول اولور فالور و بولمز الا که کثرت بولور حال بوکیم کال اودر که وحدتي عين کثرتده و کثرتي عين وحدتده
مشاهد ایدوب بریده اوبرندن منجيب فالمز پس آنسان کمال خلق ايله حقندن و حق ايله خلقدن منجيب اولمز که
طریقینی معمور در (نظم)

بسم الله ای محب لقا جوی دل نشین	بسط ایتدی دلده مفره عشق دل آفرین
هم عام و خاص رحمتی خرمین ایتدی کیم	اعیان کائنات اوله لرنده خوشه چین
هر جد و رب عالمه در کیم مدام اولور	هم اولین غریقی توانی هم آخرین
چون مالک قوای عباد اولدی روز کسب	سرمایه بزمهم اودر خلقه یوم دین
عشقده قانی اولدر ایالک تعبد	اندن بقا سنکله در ایالک نستین
سندن هدایت ایلچی اهدنا الصراط	تا نورلک اوله قلبیه عالمه مستین
فرق فقط نتیجه قهر کدر اول عظیم	جمع غصب حکم ضلالتدر اول مبین
و بر قلبه جمع تفرقه وجعی نابولام	فرق ایچره جمعی جمع ایل فرق اولم امین
حق قولک دعای قنادر فنا همسان	فقر و فغانی بخش قیل امین یا معین

فصل رابع مقامات سبعة دن مقام رابعده بولان نفس مطمئنه تک کیفیت احوال و صفات و اطوارن
و کراماته میل و انتفاتن و قن و افاق و حبيب حقه محبت و ماله میل و رغبتن و مرشد اولغه ایاقن و ترجیح سلوک
از یکا و از یکایی و تطبیق طریق جمیع اولیای درت نوع ایل بیان و عیان ایدر (نوع اول) نفس مطمئنه تک وجه
تحمیه صنی و سیری و عالمی و محلی و وادی و صفاتی و فوقنده اولان مقام نفس راضیه به رقی سنی بیلدر بر
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که مقام رابعده نفس ناطقه کندی اضطرابدن خطاب حق
ایله اطمینان بولدی بچگون ایی مطمئنه اولدر رتد کیم حق تعالی بونفسه یا انهم النفس المطمئنه کلاميله
خطاب قیلدر و بونیت سیری مع الله در عالمی حقیقت محمدیه در و محلی سر در و محلی اطمینانیه صادقده در
و وادی بعضی اسرار شریعتدر و صفاتی جود و ایثار و توکل و تقویض و صبر و حلم و تسلیم و رضادر و صدق
و عبادت و رفق و بشارت و شکر و ثنادر و شهم و دنام و حضور مدام و تعظیم کرامدر و سرور قلب و لطف لسان
و ستر عیوب و عفو قصور در و سالک مقام رابعه دخولی بودر که شریعتدن بر شریعتدری مفارقت
ایتموب اتباع ایل بولور و متلذذ اولمز الا که اخلاق حبيب الله ایل خلقله اولور و مطمئن اولمز الا که انک اقوال
و افکاره اتباع ایل اولور زیرا که بوقام تکین و عین الیقین و ایمان کمال مقامیدر و بوقامده بوکاملدن نانظر لک
ابصاری و حاشر لک اسماعی ذوق ولذت بولور حق طول دهر اگر تکام ایل سه شیرین کلماتدن سامع له کلال
و ملال کلیوب صدق و صفای کور زیرا که انک لسانی طرف حقندن سر نه القا اولان حقایق اشیا و قایق
معنی و اسرار شریعت غرائک ترجیحی اولور پس اول بر کلام سو یلزالا که قرآن کریمه موافق و حدیث شریفه

مطابق کاور اوله که نه بر کتب مطالعه ایتدرونه بر کسه دن ایتدرونه چونکه حق تعالی بوکاملت سر نه
القا ایلدی الهمانی بی حاشیه سمع ایتدور پس بوکامل اناسر لک ایل الحبيب و انت سری الهم ایل کندی
اضطراباتدن مطمئن اولوب ادب و حیا در یاسنه غرق اولمشدر و کافیه و خشیت ملازمت ایدوب و قار
و قبول خلعتلری و بر مشدر و عالم کون و فساد ک حقیقی اکا طاهر اولوب کل من علیها فان رمز فی الهم ایل
بیاشدر و بوکامل ناس ایل احیایا کوریشوب در رتته القا اولان حکمتدن انلره سو یلر و علم سطوری تحصیل
ایدوب علم صدوری هم آرزو ایدن احبابی استعداد و قابلیتلری قدر ارشاد و بهر مندا ایلر و اکثر اوقاتده ذکر
و فکر ایل کندی شغلنه مایه اولور تا کیم مقامات باقیه تک ترقی سندن محروم اولسون و درجات کمال اعلا سن
قویوب ادب سندن فالسون و فانی اولسون کندی بولسون (نظم)

کوردی دلده بر دریا که عشق آندن بدید اولمش	اودر ایدن بوجان طولمش کوکل ذوق مزید اولمش
هوادن کیچسه جان موجی نفس بچرنده ساکندر	حیات اول حوت بولمش کیم او یعدن مستفید اولمش
بوجان جانانه کفو اولمق بهید اولمش دی عقلدن	ولی مهر جهان هر ذره دن رخشان بدید اولمش
کوکلدن چاکر عشقم که جاندر اکا قربان	دمادم ذوق و شوقندن بکا عیش جدید اولمش
مقلب قلبی آلمش بوقالب خلق ایل فالمش	تنم کثرتده دل طالمش بوقد حده فرید اولمش
دل اهل بکامز بریل که کاسون عید شاد اولسون	که دائم عارفک هر ساعتی بریشقه عید اولمش
کل ای حق اونوت جانی یوق اول آنکله بولانی	اوجان کیم دوستی بولمش قوروقی سعید اولمش

نوع ثانی مقام رابعده بولان کامل ایچون خوارق عادات اولان کراماته میل و انتفاتن قن و افاق بیلدر بر
(ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که مقام رابعده اولان کامل اسم رابع ایل مشغول اولور حق حق
حق دیوب یا حرف ند ایل یا حرف ند اسر تکرار ایل تا اثری بولور و در و نده ظهور ایدن علوم غریبه دن واحوال
بجعبه دن اعراض ایدوب علام غیوبه توجه قیلور و کندی بی ایل ظاهر و ایدن خوارق عاداته و انواع کراماته
انتفات و اعتبار ایتموب اکرام ایدن حضرت مولایه کاور زیرا که اظهار کرامات حیض رجال اولدیغن بیلور
و کامیل و محبتی حجاب و قننه بولور انکچور کاملاری کور رسنه آنلردن بر کرامت صادر اولسه حس ایازلر
و صدورندن خبر لری اولسه ده کسه به سو یلزلر رتته کیم بر کمال بر کسه تک یا تدن کیچوب جامه کیدر کن
اول کسه او کمالک ایاغنه بر کوچک طاش اودر مشدر و بوکامل ایسه اول ضاربته انتفات ایلش و نه طاشی
کور مشدر لکن اول ضارب اولزمان آنده دوشوب جان و بر مشدر پس آنده حاضر اولنلا کادی مشدر که شان اولیا
عفور رضا بکن قتل نفس ایتمک سیکانه روادر اول کمال انلره بولدی جواب و بر مشدر که والله بتم بواشدن اصلا
خبرم بوقدر نه طاش المن حس ایل مشدر و نه ضارب کور مشدر لکن عاده الله اوله جاری اولمشدر که اولیا سنه
اکرام ایچون آنلردن خبر سز نصرت و اعانت قیلور و انلره احسانت ایدنلردن انتقام الور پس هر کامل محفوظ
اندن ظهور ایدن کراماتی بیاز و یلسه ده کراماته انتفاتن اولمز و انتفاتن ایلسه ده میل و محبت قیلمز اما ظهور ایدن
کراماته مائل اولوب انلره توقف ایدن سالکک حالی اول حاجینک حالی کیمدر که بیت شریقی طلب ایدوب
حجاج ایل کیدوب طریق اکثرن قطع ایلد کده کا و یل بر کوچک عورت کور سوز که عقلن الوب افی
مد هوش ایدر پس اول حاجی انک محتاجی اوب و رصلتی کندی علاجی بیلوب آرزو سیه یا نده فالقی و حقیقیله کام
القی مراد ایلد که دامیر حاج اکابر که بونده بونکاه ساکن اولمه و حجاج ایل کسه به کل منقطع اولوب بولده فاله
ناکیم بیت شریقی طواف و زیارت قیلد بعهده رجوع زده فی سکانکاح ایل له لم و اول سنک اولوب حلالکله
فالهن لکن اگر سن ایدر بونده توقف قیلد کسه آنک وصالی سکا حاصل اولماز اولسه ده حرام اولور پشیمان
اولور سنک و بیت الله دن منقطع اولوب محروم فالور سن پس اول حاجینک عوای غالب اولوب حجاجدن ایریلوب
و اول عورته شوق ایل یقین کارب بوزندن برقه ذوق ایل فالدر کورر که معاذ الله آنک اغزی قوش صوبی
آتش دیشلری دوش بوزی فیرنش کوزی قارنش قباغی شمش قوش و توغی پشمش رنکی کش ایشی پشمش
صاحبی دو کش بلی بولکش برقره قوری مجوزه ایش همان اولده مدام اولوب حجاجه ایشک مراد ایدر اما قادر

اولا از جبهه با شلیل و نهار اغلر فائده قیلز اما بونده حاجی سالک مائلد و کعبه یولی طریق حقه مائلد ویت شریف حضرت احدیته مائلد و عورت اول کرامته مائلد که سالک اثنای طریقه فائده اکامات و طالب اولور و امیر حاج مرشد کامله مائلد و حجاج اهل سلوک مائلد پس شبهه یوقدر که سالک طریق حضرت قریه وصولدن صکره جیب کرامات اکامه طبع و منفاد اولور حال بوکیم کندی چله سندن فارغ و میل و محبتلندن ازاد اولور و اگر کاهوایی غالب کلوب و قبیله مرهون اولان امری وقتسندن مقدم طالب اولدیه و کراماته میلده طولاشوب قالدیه عبت یرده نغسه تعب و یروب مطلوبندن منقطع اولور اگر کرامات اکامه حاصل اولور سنده حقیقه واصل اولد قده کورر که بریده و نغسه ایمن که نه دیسانه بر فائده سی وارد و نه آخر ته بر منفعتی وارد پس اول سالک ندامت نارنده یا قلوب یا قلوب زرا که انواع مشقه ترقی قیلد یعنی مقامندن اول میل و محبتله تنزل قیلور اما کرامت کندی نفسنده بریده نغسه دکلور زرا که حق تعالی نیک اولیاسنه اگر امیدر لکن اکامیل و محبت سالک قننه می و دامیدر که جوهر عشق عرض خامیدر (نظم)

جوهر وجود عشق در اول مابقی عرض	فوت اولسه اول بولنزا کاغیری شی عوض
عهد ایلمکه عشقه وفا ایلم مدام	خوش کیچدی عمر و عهد من آنکه مال تقض
قبل غیر عشق دن بصیرت غض که عاقبت	عض انامل اولدی مکافات ترک غض
افسرده اولسه جهل و کلدن طبعیتک	عشق انشیله زائل اولور انجیق اول مرض
ای دل تحمل ایله بو بار محبتی	محبوب بدن نه کاسه قبول ایله مافرض
فرض ادا ایدنده و برر قلبه انبساط	اعراض ایدنده دوست هم القلب انقبض
حتی شراب عشقی مدام ایدنوش کیم	ادم و جوده کلمه دن اولدر همان عرض

نوع ثالث مقام رابعه بولان کامله حضرت حبیب حقه محبت و ماله میل و رغبت و مرشد اولمغه لیاقت یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که مقام رابعه بولان نفس مطمئنه صاحب اولان کامل اوراد و ادعیه و آتوره به میل ایدوب حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم حضرت تلمینه مقدمه کی محبتندن زیاده بشقه بر محبتله محبت قیلور و بومقامده بوکامله حب مال عارض اولور انجیق فقرای سالکینه اعانت ایچون ماله مائل اولور حال بوکیم تحصیل مال انک کوکافی حقه بر لحظه غافل قیلز و دوات حضورینه هرگز مانع اولمز و تحصیل اولمش مالی خلقدن اخفا ایلدوب اظهار غنا قیلور و کسندن بر نغسه استیوب غنای طبع ایله اعطا اولان فتوحاتی اولور پس بوکیفیه اولان حب مال انجیق بوکامله شائسته کاور و بونیتله اولوب بوکیفیتله بولان حب مال الله ایچون صایلور پس بویه اولان حب مال اصلا مذموم اولوب مقبول و مدوح اولور اگر بومقام رابعه بولان کاملی حق تعالی قبا ی خولله ناسک چله سندن ستر ایدوب افات شهرتدن حفظ ایلدیه فتم الکرامه و نعم السلامه بودروا کرای مقبول خواص و مشهور و عوام ایدوب مشیخت خلعتن کیدر و بوقام مقام ارشاد ایلدیه اول کامل بونی قبول ایدر لکن اول بومشیختی نه طالب و مراد وارز و ایدر و نه اندن اعراض و اجتناب و فرار ایدر کیدر انجیق حق تعالی انی محبوب القلوب ایدوب احبابی کند و به مطیع و منقاد و مرید ارشاد ایلد کیچون اولدخی انله تسلیم اولوب کندوبی آنلرک مخوفی ییلور و جله بی کندی نفسندن افضل و اعلا کورر یکی حالده طالب و راغب لکن اطف و رفیق ایله تهذیب اخلاقه ارشاد و ارادت قیلور و طریق ذل و افتقاری انله ترغیب و تحسین ایله مرشد و معین اولور پس من عند الله اکا کلان مشیختی قبول ایتمش اولور زرا که اول کامل انسته خلقی اقلام حق ییلور پس بو اوصاف ایله متصف اولان کامل مرشد اولمغه لایقه و کچه کندوبه تعب لا حذر در اول یرده کند و دن اهل بولندیه سی انی غنیت عظمی یلدر و کندوبه کلان طالبی اکا کورنده ریب راحت بولور و مقام خامسه و سادسه و سابعه ترقی قیلوب خلیفه اولوب حق ایله قیلور (نظم)

بغله اول که سکا بن اتیم اندر دور
سلامی استیوب قیلاچنده خوش بیلد من
اوشب که ایلیمه من خاتمانی ترک عبور
کدن برآنده دکلن حضوردن مستور

مثال عقل بنم جانده هر زمان حاضر
مزار ایچنده سکا عشق تحفه لور و بره چک
اجلسه چشم بصیرت بر اوله مشهودک
نه نغسه باقسه کوزل کندی صورتک کورده سن
بشردنکی صورتکدن بری اول ای حتی

بولانده ذوق و سرور چنک نیده رنج و زحور
شراب و شاهد و شمع و کباب و نقل و پنخور
همیشه بر کورینه عین ناظر و منظور
اگرچه کور دیکل اولسه بجاد و یا شر و شور
که بی نه سایه کوزلدر بور و عشق غیور

نوع رابع (ترجمه) اولوز از یکایی و تطبیق طرق اولیایی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که سالک طریق مقرین ایچره ترقی ایلدی یکی مقامات مشهوره ییدی مقامدر لکن بعض اهل الله دیشلدر که سالک سلوک ایدیه چک مقاماتی اوج مقامدر زرا که طریق مقرینی اوج مقام اعتبار ایدن اولیای کرام اولکی مقامی مقام اعتبار ایتوب ایکنی مقامی عدا یتشدر که نفس ناطقه آنده لوامه تسیمه اولور و اوچینی مقامی عدا یتشدر که نفس آنده ملهمه تسیمه قیلور و در دینی مقامی عدا یتشدر که نفس آنده مطمئنه بولور اما بشی و التینی و بدینی مقاماتی مقام اعتبار ایتوب جذبات حق ایله کتشلدر زرا که بو طریق اوج مقام اعتبار ایدن بعض اهل الله انجیق فطرت و جلیات حسیه طیب در کیم و شریف اولان نفوس زکیه سلوک اعتبار ایتشدر و در نفوس خبیثه تسیمه اماره به انتفات ایتوب آتشدر پس بونلر قبول ایلد کاری سالک اوج اسم او کوردر که نفس لوامه ده لاله الا الله و نفس ملهمه او ائلنده الله الله و او اخر نده هو و هو و تاقین ایدر و بواسم ایله اول سالک مقام نفس مطمئنه به کلوب کامل اولد قده کارشاد ایله اذن و تریه ایلد مستور و برر چونکه زکی النفس اولان سالک مقام نفس مطمئنه به ترقی ایلد کده ارشاد ایچمکه لایق اولور پس شبهه یوقدر که اول کندی نفسی دخی مرشد سز تریه قیلوب درجات کمال اعلا سنده واصل اولوب انحص خواص بولن اوله ییلور اما بوکتاب مستطابک بویاب ختمی) و سیر و سلوکی ییدی مقام اعتبار ایدن اولیای کرامات طریق نظامن یلدر بر زرا که هر سالک نفسی فطرت حسیه زکی دکلور بعض انیم النفس اولان سالک مقام اماره دن ترقی ایدر و مقام مطمئنه به واصل اولور لکن آنده لایق ارشاد او از نامقام کامله به ترقی قیلد قیغه مقام ارشادی بولمز پس بویاب فاصل طرق اولیای چله سنه شامل و هر سالک ایچون مرشد کامله روح جمیع اهل الله دیشلدر که چونکه مقام رابعه بولان کامل نفسی مطمئنه راجیه اولور و کباب و سفته اتباع ایله ذوق و لذت بولور و لایله دی کبی شریعتله عتج اولوب ادایله عمل قیلور پس اولزمان ید الطاف انی کاملر جذبه سیله جذب ایدوب نفسنه مر اسر لایله نداد (بایتم النفس المطمئنه اوجی الی ربک راضیه مرضیه) دینلور و آتی اویله برنسیان استیعاب ایدر که امور دنیا و آخرت باجله انک ادرا کندن چیقار کیدر انجیق انک عندنده حاضر اولان نسبه و برکته خاطر نه کور و اما اول نسبه که بوکاملدن غایب اولور بودخی اندن غایب اولوب آتی او نور زرا که بوکاملک کوکلی مشاهده دن بر لحظه ذهل ایتوب حق ایله اولور (نظم)

عجب کیم کوردی بر عاشقی که دواز لیچمش بوسودادر	عجب کیم کوردی بر باقی که اوصافش بودریادن
یدنقا شدن بیرون بولمز نقش کونا کون	عجب کیم کوردی بر یچنون که اعراض ایتدی لیلادن
اوجون اولسه بی لیلی قالور بر اسم بی معنی	اوجون اولسه بی لیلی که فارغدره پ اسمادن
الای جان جان سنسز قرارم یوق بر آن سنسز	مرام منن اشبادن که زند اندر جهان سنسز
خیالان جان ملط اندر کوکده خوش خراماندر	درون بیت اقتصادن کاور کویا سلیماندر
بوجامع بیت اکبر در ایچی قندیل انوردر	طولی ولدان و جورادن بهشت وعین کوثر در
کوکده حتی بول هر آن که اولدر منظر رحمان	بوحید در عرش اعلادن کوکدر جنت عرفان

فصل خامس مقامات سابعه دن مقام خامسه بولان نفس راضیه نیک کیفیت و احوال و صفات و اطوارن و تجلیات افعال و اموا صفات ایله بولان حالات و علم الیقین و عین الیقین و حق الیقین مراتبی تمیلاتن اوج نوع ایلی بیان و عیان ایدر (نوع اول) نفس راضیه نیک وجه تسیمه سنی و سیری و عالمی و شانی و حاتی و واردنی و صفاتی و فوقنده اولان مقام نفس مرضیه به ترقی سنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که مقام

دو شوب آندن اول کومره منعکس اولوب افر روشن قيلديسه بوعلم اليقين مثاليدروا کر نازل شعله سي اول کومره
حجاب و واسطه من مقابلنده واقع اولديسه بوعين اليقين مثاليدروا کر اول کومره نازل جائينه يقين کلديسه و آنک
حرارتدن ياقوب رنگ ناره بوياقوب اوصافي اوصافنده فنا بولديسه اويله کيم اول کومره لظلمتي اشراق ناره و پرودي
حرارت ناره و انقه عالي فعل ناره متبدل اولديسه بوحق اليقين مثاليدرس مجاهده ايله سالک مقام سادسه
واصل اوله ييلور لکن مقام سابعه و صولتي جذبات حقندن برجذبيه موقوفدر و اول مرتبه حق اليقين
و مرتبه احديت و مرتبه جمع الجمع و مرتبه اعمال عامسيه موصوفدر اکر بويحقيقه واصل اولوب توحيد حالي اولان
کيمي بولد که توحيد مقالي برله موحد اولان مقلد لر اول سه و و غلطی سکا ظاهر اولور که انرا دناس طبيعتله
معيوب و غضب و شهوته مغلوب و حجب مانعه ايله محجوب ايکين ظن ايتشدر در که هر کيمکه وحدت وجودي
عارفدر اول موحد که حقيقته و انقدر بلکه بر فاضلدر که ذره درجات کماله واصلدر حال بوکيم اويله دکل
بوطنونک جمله سي باطلدر زيرا که معرفت وحدت وجود اصحابه اصل بر فائده و برن دکدر بلکه اويله اولور که آنک
سبييله طريق الحاده کيدور و زنديق اولوب سچين طبيعته هبوط ايدر لاما سالک کينه مفيد اولان شهود
وحدت وجود عامدر مجرد معرفت مفيد اولمز که فائما در و شهود دايسه بر حالت اضطراريه در که مجاهده ايله
حاصل اولور و ذل و افتقار ايله وجوده کاور زيرا که مشاهده الحق مجاهده دن و قلدايدوب رسوخ بولور و بو حالت
شهود اولزمان صاحبنه مفيد اولور که بونکله اتباع شريعت و اوصاف حميده بولنه و الا مهلکه زندقيه دوشور

(نظم) بو عالمی بر نقش و نثار کاهده سیرایت
با غله دهتن آ چله تا دیده جانک
یار نسکه قوطالب و مطلوب اوله یکر نک
اول انش بنهان که جهانی بقان اولدر
اول نوش که نیش ایچره نهاندر آتی فهمایت
اجسامی غبارا کاه که جان وجهنه قونمش
اول جان جهانی آره من سنده بول آ تی
چون میوه شیرین درخت دو جهانسن
ای حق بصرت کورزن آج باق بو جهانه

(فصل سادس) مقامات سبعه دن مقام سادسه بولنان نفس مرضيه نك كيفيت احوال و صفات و اطوارن و بعض حالات و امراون و طبيه تنك تعريف و احساس اوج نوع ايله بيان و عيان ايدر (نوع اول) نفس مرضيه نك وجه نسيمه مني و سيري و عالمي و محلي و حالي و واردي و صفاتي و بوندن مقام سابعه دخواني يلد ايدر (اي عزيز) معلوم اولسونكه اهل الله ديمشدر كه مقام سادسه نفس ناطقه دن حق تعالي راضي اولديغيجون انهي مرضيه اولمشدر ته كيم حق تعالي بونفسه (ارجمي الى ربك راضيه مرضيه) كلاميله خطاب قيلمشدر و بونك سيري عن الله درو عالمي عالم شهادتدر و محلي خفي درو حالي حيرتدر و واردي شريعتدر و صفاتي اخلاق حق ايله مختلفدر و ترك بشریت و حسن خلقتدر و عفو و ذنوب و ستر عيوب و حسن ظن و جمله به نطف و شفققتدر و خلقي ظلمات طبابعندن انوار ارواحنه اخراج ايجون آنده ميل و محبتدر لكن بوميل و محبت في الله در الله ايجون اولديغندن قبول در كاهدر نفس اماره مقاممنده اولان ميل و محبت كبي دكل بورأفت و مرجتدر زيرا كه اول محبت نفس ايجون اولديغندن مذموم و شوم و ظلمت و غفلتدر و بونفس مرضيه نك صفاتندركه خلق ايله خالق محبت جمع ايله ييلور و بورعيب نسنه در كه بر كسه به ميسر اولماز الا كه بوء مقام سادس اصحابنه ميسر اولور انكچون بومقامده اولان كامل ظاهري حسييله عوام ناسدن فرق و تميز اولماز انا باطني حسييله كبريت احمر كبي مثلي بولماز برخاص الحاصدر كه منبع انوار و معدن اسرار و قدوة اخيار و دائره علم الهی خاليدر و شم و ذنده اغياردن ديار قالميوب دروني ماسودن خاليدر و بوء قالمك صاحب عند الله و الناس مرضيدر و كندی جمله دن راضيدر و قدوري خاليدر و بو كالمك سيري عن الله در يعني حضرت حق و قبولدن

محتاج اولاد یعنی علوی اخذ ایدوب عالم غیبین عالم شهادت اذن الله الیه رجوع ایستد که کند و به انعام اولادان معارفند خلقه افاده ایلیم و هر که لازم اولان حکمتی فهم منجه سوبلیه و بو کلمات - میرقی مقبول خصلتدر که حضور حضرت در بو حیرتدر که (رب زدنی فیلتحیرا) دعای حضرت صدیق اکبر در روایتدر بو حیرت سلوک اولانند اولان حیرت دکادر اول محض غفلتدر و بو کلمات صفاتند در که هر وعدینه و قایدوب هر که خفت وعدایتم و هر نسنه بی موضعنه وضع ایدر وعدالتدن خارج کتر ایں محله . صادق اولداده اوله حقوق اتفاق ایدر که شناسی اولیان کورسه آتی . سرق ظن ایدر و محله . صادق اولدیه اوله آ ز اتفاق ایدر که آتی بیلیان کورسه بخیل و مقترصانور و کندوبی مدح ایدن کسه محل اعطاده دکاسه اکابر نسنه و بر من واکردم ایدن محل احسان ایه کندوبی ذم ایلدیکچون - حق منیع ایتز کرم کایندر بو احوال سنیه ایه ارباب قلوب اولان کادارک شایندر و بو مقام صاحب جیع احوالنده حالت وسطی ده اولور که افراط الیه تقریطک میاید و بو حالت وسطی اسبانده خفیف و امتحانده ثقیلدر و بو کوزل خصلته متصف و ابغی هر کس آرزو ایلر و متصف اولنله محبت ایدوب حسن حال سوبلر لکن حالت وسطی صعب اولدیفندن آنکله متصف اولان قایلدر بر اکه اول نومقام اهلنه مخصوص بر اطف جلیل و وصف جیلدر (نظم)

کرمیاندن و آنفایسک کوزله عین
تحن اقرب دبرا ومن جبل الورد
زین جانسن قالمه شین نفس الیه
شارب شرب خدا در جان ودل
جنت عرفانه داخل اولتک
عارف اسمیائی کماهی سیرایدر
حق افراط ایتمه هم تفریطی قوی

(نوع ثانی) مقام سادسده بولنان کاملک بعض احوال واقوال واسرارن یلیدرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدرکه مقام سادسلک اوائلنده بولنان کامله خلافت کبری بشارتلی لایح اولوب اوخونده خلعتلی وریلوب واول خلعتدر (کنت سمعه الذی یسمع به وبصره الذی یبصر به ولسانه الذی ینطق به ویده الی بیطش بها ورجله الی یمشی بها فی یسمع وبی یبصر وبی ینطق وبی یبطش وبی یمشی) حدیث قدسی مضمونیدرکه نتیجه قرب نوافلدر وبقرب نوافل عون حق الیه تأثیر اول عبدک اولقدر فهم الیه که بومعنی بغایت دقیق ومغلطد رحاشا که اکابر اولیا کتب مطالعه ایدوب مقاصدن فهم ایتمیان ملاحظه نلک اعتقادی کبی عبدعین حق اوله اوله دکل مطلقدر زیرا که جمیع کتب اولیای کرام شرع شریفه وواقفدر خصوصاً کتب شعی الدین عربی رجه الله تعالی علیه اصول وفروعه مطابقدر لکن قارئینک سوء فهمندن عوام ناسه شبهه لاحقدر پس تحقیق مقام بودرکه مقام راضیه ده اولان کامل فزای ثانی به واصل اولدقد محل انفعال وشقاوت اولان صفات ذمیة بشری قرب نوافل اولان مجاهده سبیلله محو اولدیه عاده الله اوله جاری اولسندر که اکاکرمیه آنک مجبور اولنان صفاته منافی صفتل بخش ایدر که اول اذن واهیمله تأثیر ایدر یلور پس بیان اولنان حق الیقین بودر که مطابق کاورزیرا که حق تعالی برنسنیه ویا برنسنه اکاحول ایتمدن منزهدر حق بودر که بوامور ذوقیه بی عقول ادرالک ایدر من عقله ادراکن مراد ایدن خطایدر طوغری کیده مزین بوامور انحق حاله ادرالک اولنور اهل حال اولسندر ادراک کی امر محال یلنور زیرا که بوقایماتک خارجده بر نظری یوقدر که اکا قیاس اولنه وبقرب نوافل وبقرب فزایضک دخی نظری یوقدر که مثالله یلنر پس بواموری بوبابک یوفصلنده شجر یرمن بومقامده اولان کامله خطاب وتقریر مندر که جله اکاحال اولوب ذوق الیه بولور بوامور الیه بومقامده اولدیفن یلور زیرا که سالک طریق حقل مقاماتک اخری واعلامی قبله ملائکه اولان صورت ادمیه سنده وصولیدر بوال صورتدر که آنک حقیقی حقیقت محمدیه ذرواطیفه ربانیه در وسراظم هودر که غایت قرب مولانودر پس نه زمانکه سالک بومقامه وصول بولور اول محض عبودیتله وذل وعجز و سبکستله متصف

کامل اولور و نفسی و اوصاف ایله یلور زیرا که بکامل نفسی ذل و فنا ایله
بولد یغندن ریسی عز و بقا ایله بولور و مرآت عبودیتی مرآت ربوبیتیه مقابل طور و پس هر برنده و ارایسه
آورنده منتقش اولور نه کیم حق تعالی (ما و معنی ارضی و لامعانی و معنی قلب عبودی) بیور و پس اول عبد
خالص جمیع حقایق اشیا ده موضوع اولان دقایق اسرار ی علم الهی برله یلور نه کیم حق تعالی (و علم آدم
الاسماء کاهما) بیور و شد و بواسر ای اشارتله عبادتیه طیور و شد و بومقامده بعض اسرار خفیه وارد و که
حیاتیه یانه کلز (فجنان من عز عن الشبهه و المثیل و جل عن التشبیه و التمثیل و بومقام سادسه بوکامله
بوصورت ادمیه کشف اولد قده بونک اعظم مطالب سالکین و اعلام مقامات کاملین و اعز موجودات اولدیغین
یلور پس بوصورتی طلبده اذیال شریعتیه تشبیه و اراکان طریقه استقامتله واسم سادس قیومی تلاوتله
جد و سنی و همت قبول و تا کیم حسنات ابراری گندی مینانی بولوب ادا ب شریعت و طریقت و حقیقه قله دخی
زیاده متأدب اولور و صورت ادمیه ایله حقیقت محربه نك تحفه یفته ایروب مقام سابعه کاور (نظم)

اول کان حسن ایله یوقایدی غیریدن نشان	الان ان عرفت علی ما علیه کان
بر عشق ایش بکثرت صورتده جلوه کر	فالکل واحد یجلی بکل شان
اول نور محض قیادی و اوصاف ایله ظهور	نام تسوعات ظهور اینه در جهان
هر چند غیر عشق نهان و عیانده یوق	فی حده ذاته نه نهان اولدی نه عیان
چودیه اولدی فایض اعیان انس و جن	لطیفه اولدی ساری اطوار جسم و جان
جاندن سور کو کلامه یلور نه حسن ایدو	پس عشق ایش کورن ایشیدن سوبلیان همان
آندن ایش کادی اکاباق آنکاه یل	فاش اینه عشق سرنی بو عقله الامان
چون جهل نفس و روغم سواد عذاب روح	نفس و سوا ی عشق یل ایت ذوق جاودان
اصل اصول عشق ایش ای حق چکمه غم	قوی حظ نفسی اصلکه وار و بر کاروان

(نوع ثالث) طبیعت و نطل و نفس و روحانی و اوجی بر جوهر اولدیغین یلور و بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
اهل الله دینلر در که حکایت طبیعت دید کیری بر قوتدر که جمیع اجسامه سرایت ایدوب جسم آنکه کمال
طبیعتیه و اصل اولور و بر بکامل دیر زیرا که بوبر وجود اضافیدر که نه سنده معدوم اولان ممکنات ایله
احکای اوزرینه منبسطدر نه کیم حق تعالی کلام قدیمده (الم ترالی ربک کیف مد الظل) بیور و شد و بر معنی
وجودی ممکنات اوزرینه بسط ایلد یکن طیور و شد و (نظم) بوعالم عشقه دن طولش مکاندر * بوضو ارجله کادر
ارغواندر * بر سر فریاد و افغان ایلر اندن * که اول لیلی بو محمله نهاندر * بوضو در محلی سیر ایله جاندر *
که بورفته بوضو جناندر * پشیمان اولسه عقلک عشق حقدن * سوزن طوقه که دزد کار باندن * سکا سن
برده اولمش سن والا * بحال عشق هر یوزدن عیاندر * بو افلاک و عناصر عشقه انجی * مظاهر درولی نامی
جهاندر * جهانی صورت عشق اکیان جان * یلور نفسن که اول بر کیزی کاندن * قوآینه دن ظاهر در اول
یوز * اگر چه قلب جاهل بر کاندن * جهانی عشق یل سیر ایله حق * که آندن چله نی نام و نشاندن * بر طبیعت
مر قومه کندی نفسنده بر هوای سارج و عاری اولوب صور و عرف ایله مختلف بولنان نفس انسانه مشابه
اولدیغیچون و اعیان موجودات جهان هم کلمات انسانه نمائت بولدیغیچون اهل الله اکامل تسمیه ایلد کاری
کبی نفس روحانی دخی تسمیه قیللدر نه کیم کلمات انسان نیجه معنایه دلالت ایدر کذلک اعیان موجودات
اول موجودینه و آنک اسما و صفاته دلالت ایدر زیرا که حق تعالی کلام قدیمده (قل لو کان البحر مدا لکلمات
ربی لفقد البحر قبل ان تنفد کلمات ربی و لو جنتا بانه مددا) بیور و شد و پس کلماتن مراد اعیان موجودات
اولدیغین طیور و شد و نه کیم انسانک کلماتن هر برنده بر معنی وارد و که آخر کلامه سنده اولان معنائن
غیر یسیدر کذلک اعیان موجوداتن هر برنده بر سر وارد و که عین انرا ده اولان سرله غیر یسیدر پس
حق تعالی اول اسرار ی نفس بیان عارف و لایق نه یلدر و شد و عارف اولمین قوللرندن ستر ایلدر مثلا
بوکاب ایچنده ایزیلان کلمات لسانی کیم اهل علم کانظر قیلسه اوقیوب معنائن فهم ایده یلور و اهل جهل

اکاباقسه آفی نه اوقور و نه کار و نه بر لذت آلور آنجی انی خطوط متداخله ایله منتقش بر نسنه بولور (سبحان
المعطی المانع جل شانہ (بیت

چند آنکه در کتاب جهان میکنم نظر	یک حرف بیش نیست که تکرار میشود
(نظم) ای مهندس ندر اول تفرقه نقطه و خط	یل خط کون و مکان نقطه عشق اولدی فقط
نقطه خط اولدی و خط حرف اولوب اولدی حروف	چونکه تبدیل صور قیادی و تغییر نقط
نقطه دن غیری نه کیم لوح شم و دله اوزره	نقش او انش آفی محوایت که اودر سه و غلط
نقطه یل نقطه به باقی نقطه اول آندن غیری	هر نه کیم ایللک اولدر سبب بعد و سخط
بجودن دور ایکن انهار قرات و شطدر	بسه صور بجزه ابر سه نه فرات اوله نه شط
نه اولور تبیل او عارف نه سکر و ذوب یور یلور	اهل عرفان روش و راهی اولور سیر وسط
حقیقه حتی چه طبعندن اولور ظاهر اکا	سر لودی حبیل اعلی الله هبط

(فصل سابع) مقامات سابعه نك سابعنده بولنان نفس کامله نك کیفیت احوال و صفات اطوارن و علامات
و کراماتن و مرشد کاملان تربیه می اماراتن و سالک قابل متانت و علامات و حالت قبض ایله باطنی عماراتن
و سالک شیطانت مداخل و مکاید و غاراتن سکر نوع ایله بیان و عیان ایدر (نوع اول) نفس کامله نك وجه تسمیه سنی
و سیری و عالمی و محلی و حالتی و واردی و صفاتی و سالکاری تربیه اینه سنی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه
اهل الله دینلر در که مقام سابعده نفس ناطقه جمیع کالاته وصول بولدیغیچون اسمی کامله اولمشدر و بونک
سیری بالله درو عالمی کثرته و وحدت و وحدت کثرته عالمی اولدیغیچون اول اخفادر که آنک خفی به تسبی جانک جسمه
نسبی کبیر و حالی بقادر و واردی جمیع نفوسنک بیان اولان وارد لیدر و صفاتی نفوس مذکور نك جمیع
اوصاف حیدر سیدر بوکامل مشغول اولدیغیچون و در اسم قهار در که اسم سابعدر و بومقام سابع جمیع مقاماتنک
اعظم و اعلا سیدر زیرا که بونده سلطنت باطن کاله ابروب مجاهد هم مقام اولمشدر و ریاضته حاجت قائم یوب
حالت وسطی کفایت قیللدر پس بومقامک صاحبیچون بر مطلب فالمش هر مرادن آلمشدر آنجی رضای
مولای طلبده قائمشدر و بوکامل حرکاتی حسنات و عبادتدر و اتقاس طبیعه می قدرت و عنایتدر و کلمات
لینه می محض علم حکمتدر و بر لذت و حلاوتدر و دیدار شریقی حضور و زهدتدر و بوعزیزی کورنلرک نلنه
ذکر و فکر مولی کاور و کاخشوع و خضوع ایله متوجه اولور یا نیجه کلام و نکه اول ولی الله دیدارن کورنرک
اول مقام رابعده ایکن ولی الله ایدی زیرا که مقام رابع مقام عوام اولیاد و مقام خامس مقام خواص اولیاد
و مقام سادس و سابع مقام خاص الخاص خدادر (سبحان من لا مانع لما اعطی و لا معطى لما منع جل جلاله
و بوقهار اسمی قطیه مخصوص اولان اسما دندر که قطب آنکه سالک ره امداد ایدوب انوار و هدایات
و بشارت ار سال ایدر حتی سالک لک در و نده بی سبب ظهور ایدن جذبه و سرور و حضور امثالی احوال دل
و جان مدد قطب زماندر که آنلرک اذکار و توجهاتدن بدل و عوض اولاندر و بومقامک صاحبی عبادتدن
بر لحظه خالی قالمالز اول جمیع اعضای بدنیه باید یله یا رجه یله یا سالیله یا بجزد قیادیه عبادتده در غافل اولماز
و بوکامل استغفاری چوقدر و تواضعی برنده در رضاسروری خلقک حقه اقبال و توجه لرنده در و غضب و حزنی
آنلرک حقدن اعراض و غفله لرنده در و مطالب - قهر و رغبت و محبتی ولد صلیندن زیاده در و بوکامل کثیر الاوجاع
و قلیل الحركات وضعیف الاقدار امر معروف و نهی منکر ایدوب رفق و تواضعه سوبلر اهل محبتیه محبت
ایدوب مستحق کراهته کراهت اظهار ایلر بونکله یله هیچ برکسه به در و نده کراهت اولماز الله ایچون اولان
اموری ایشلر لوم لایدن حذر قیلماز و بونک قهری لطیفه و غضبی حلیله و جلای جلالیه متمیز اولمغه عین غضبندن
راضی اولوب عین رضادن غضب ایدر لکن هر نسنه بی محله وضع ایدوب هر حالنده عدالت اوزره کیدر و وقتا که
همتیه بر امر لک حصولنه متوجه اولورانی مرادینه موافق حاصل اولمش بولور زیرا که بوکامل مرادی مراد
حقه ملازمدر و رضای خطی آنکه قائمدر و روحی آنکه هایم و حضورنده داندن (نظم)

کل من رام تف بوجه سما || رجع التف بوجه ابد

کر تو مردی بگو که چندین چیست
 * باده نوشان جام لم یزلی *
 پادشاهان عرصه ملکوت
 در بحر محیط کفن فیکون
 حیث باشد که باز نشناسی
 قاصدی هر چه هست ارادت اوست

نقی مستان حق علی العمیا
 ماه رویان احسن الحسنی
 شاهبازان قرب او ادنی
 جان مقصود و مقصد اقصا
 جوهر جان ز صغره صفا
 و علی ربنا تو کلنا

(نوع ثانی) مرشد کاملان علامات و کرامات و سالک قابل تریه سی امارات و کندی عادات و عبادات یلدر
 (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که مرشد کامل جله ناسه رؤف و رحیم اولور خصوصاً طالب
 حق آتی پدر و مادر ندن ارحم و اشفق بولور پس مرشد کامل عادت جله سی بود که حق تعالی حضرت تبارک
 معرفت و محبتی طالب و کندی خدمت و محبت راغب اولوب حضورینه کلان سالک راه ابتدای محبتده تعلیم
 علم دین ایدوب عقایدن تصحیح و شبهه لن حل و توضیح ایدر اهل سنت و الجماعت مذهبیه تطبیق ایه کیدر بعده
 طهاره و صلو و امورن تمایله تعلیم ایدوب توکل و تقویض و صبر و تسلیم و رضایی ترغیب و تنهیم ایدر بوموال
 اوزره محبتده بر مدت کیدر و سالک حالته نظر ایدر اکرانی قابل سلوک طریق حق بولدیسه اکا کلمه توحیدی
 تلقین ایدوب طریق مقری تحب ایدر و ترک اسبابنده اکماله اعانت ایدوب جمیع مواظدن هر وجهه صیات
 ایدر و آتک دستگیری اولوب طریق حقه طوغری یدر و اکر سلوکی مراد ایدیه فی غیر قابل کوردیسه ایاپند ایدوب
 دیر که صنعتک واریسه و آرائی اشله یوق ایه انصاف اوزره بیع و شریه باشدله زیرا که حق تعالی تیل و اواره
 قوللرن سومز و توکل و اهل الله بوطریقه کیدلر و اکر بومرشد کامل اول سالک غیر قابل صنعتیه کوندیده
 ای الله بوب غش ایتش اولور حال توکیم مرشد کامل غشاش اولماز کندی و به صاعده یغن خلقه دخی صاغز
 ته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (من غشائیس منا) بیور مشدر غل و غش صاحبی
 خایب و خاسر اولدیغن طیور مشدر و اکر مرشد خادمه احتیاجی واریسه اولزمان بومرشد آتی خدمتده
 استخدام ایدیه یلور لکن اول شرطه که انک سالک طریق مقریین اولدیغن مقدم کندویه یلدر بر بعده اکر
 خدمتده اکنور سه خادم یرینه فالور و مرشد کاملک علامتندندر که ستار عیوب اولور که نیک عیبی
 که به سو یلر خصوصاً سالکرا کاتطهار ایلدیکی احوال و اسراری ستاردر که هرگز افشا ایلر و بوکالات
 نفسی غنیدر که هیچ برکنه دن برنسنه مأمول ایتوب جله دن مستغنیدر و اوبله حسن خلقه مالکدر که
 اصلا برکنه به قطعه اغضب ایلر و هیچ که به برید سوز سو یلر مکر که الله ایچون بغض ایلرده سو یلر و بوکالات
 عندنده جمیع ماکولات و مشروبات نفیس و خدایی هپ برابر اولمشدر و جله ملوسات و ملوساتک حسن
 و خشی بوکامسوی کلشدر پس بونک عندنده خیر ایه فطیرک و برنج ایه شیرک و ما ایه عصیرک و نوم ایه عبیرک
 و صوف ایه سریرک و فراش ایه حصیرک و جوان ایه پیرک و خطیر ایه حقیرک و امیر ایه فقیرک هیچ بر قرق اولماز
 و بونک قنقیسی بولسه مقابلی ترجیح و آرزو قیلر و بوکامل جوع ایه شبعده و نوم ایه مهرده و صمت ایه تکلمده
 و عزلتله انقده و جله عادات و عباداتده خیر الامور اولان حالت وسطایی بولور یعنی هر حالنده هراشی بین
 الافراط و التفريط اولور ته کیم اکل الکاملین و روح المرشدین حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
 (اما والله انی لا خشا کم لله و اتقا کم له لکنی اصوم و افطر و اعلی و ارقه و اتزوج النساء بیور مشدر و بوجالت وسطی
 احسن احوال و اشرف خصال و مخصوص اهل کمال اولدیغن طیور مشدر پس اشتباه بوقدر که حالت وسطی
 ایه انصافه قادر اولماز الا که نفسندن حراولان اولیا مرتبه سنه ابرن کاملار اوله یلور انکچون حالت وسطی ایه
 متصف اولان کامل لایق ارشاد اولور پس بوعلامات و کرامات ایه مرشد کامل ظاهر و عیان اولور (نظم)

مرد خدا سر خوش بولور بی شراب
 مرد خدا واله و حیران اولور
 مرد خدا اولدی فارود و
 مرد خدا خوش طوق اولور بی کباب
 مرد خدا عا دیمدر ترک خواب
 مرد خدا اولدی هم خالک و اب

مرد خدا پادشه دلش بوش
 مرد خدا عقله جان ایدر
 مرد خدا عارف واکاه اولور
 مرد خدا حق اولور آشکار

مرد خدا جگر خفی فی التراب
 مرد خدا یه چه خطاچه صواب
 مرد خدا کوی طویلدر کتاب
 مرد خدا دن کور بنور افتاب

(نوع ثالث) سالک قابل متانت و علامتین یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که سلوک
 طریق مقرینه قابلیتی اولان مریدک متانت و علامتلی بودر که کندی نفسنه عداوت ایدوب اکاجوع
 و ظما و سهر و صمت و عزت و زحمت چکدیر و ب انواع مشقتله مخالفت و مقاومت قیلور و آتی قبضه قهریه
 الوب اکاغاب خصم اولور اکر برکنه اتی انجدر سه اول دوکوب سوکنه عتاب ایتیموب قصوری نفسندن
 یلور و دیر که اگر نفسم خبیث اولسه حق تعالی قوللرن کاجقا ایه مسلط ایلر دی و اکر آندن مرشدینه شکوی
 ایدر لسه اکادیر که والله مشکیله بن ظلم ایتیمدر بن ظالم هپ قباحث بنده در وقتا که سالک نفسنه غاب
 و مالک اولور و بوضه تلمله متصف اولوب هر قصوری نفسندن یلور تحقیق اول سالک قابلدر که طریق مقرینه
 کیده یلور هر چند آنده بعض اوصاف ذمییه بولوب بعض قباحث صادر اولور سه ده مانع دکل معذور اولور
 زیرا که آندن بر مکر و ایش صادر اولدقه راضی اولیموب نفسی لوم ایدوب که به بد سوز سو یلر و هر قصوری
 نفسندن یلوب هیچ بوجهله اکانصرت ایلر امانه زمانه سالک نفسندن راضی اولوب مجاهده سندن عاجز
 فالسه و حین اقتضاده اوج کونک جوع و ظما و سهرله نفسنه مقاومتده مغلوب اولسه و کندی بنوکوب
 دوکنلره قصور و کوز بولسه و آنلره انکسار و عداوت ایدوب انتقام اکنه و نفسن استعجاب ایدوب راحت
 آره بوب نصرت قیلسه اول قابل سلوک اولماز و طریق اولیا نیک رایحه سن یله آلاز اول نفسانی واروب کندی
 صنعتیه مشغول اولونکه تجارت روحانین آنک لاندن کلز زیرا که اساس طریق مقریین انجق نفسندن
 راضی اولیموب عداوت ایتکدر و آنکه مجاهده ایدوب مشاهده قرینه یتکدر پس اکر سالک سلوکی
 بواساس اوزرینه بنا ایلسه بناسی تلمسز اولوب تیز منهدم اولور (قطعه) طیراغه بکزر اودر ویش حقیر * که ای
 چیکنه به هر یای و فقر * ایتیلر جاتنه ییک در لوعذاب * سو یلر که به ماتند تراب * اما سالک قابل الحق
 نفسنه ساخت اولور اکر متالم اولسه آنجق نفسندن متالم اولور و اکر شتم ایلسه آنجق نفسنه شتم ایلر و اکر
 غضب ایلسه آنجق نفسنه غضب ایلر زیرا که حق تعالی حضرت داود علیه السلامه (یا داود تقرب الی
 بعداوة نفسک) بیور مشدر نفسنه عداوت وسیله حضرت قرب اولدیغن طیور مشدر پس نفسنه مساعدده ایدن
 قابل سلوک اوله من و طریق مقریین احوالندن بر لذت آله مرزیرا که دشمن اولیان دوستی بولمن (نظم)

دیار بوهتم کیم کندی کندمدن چکوب دامان
 بو مام نفس و هو اچشین که اولدر قننه راهم
 کسم هم صحبت امیدن یا نام درد محبتدن
 چومه همان خانه عزت ذلیل و متکسر دلدر
 جهاتک عزت و لذت تری بی قدر و قیمتدر
 کوکل بیت خدا در غفلتدن جای دیو اواش
 سکر خیم اورسه نامرد اورمه سن مردایسن ای حق

کریشان تحمیده قالام خوش بی سر و سامان
 کسم عقان باشن کیم ایلر آندن بومرم دوران
 دوکم لذت شرابن موت ایشوب قاله دل عطشان
 زهی سلوای درد و غم زهی لوزینه حرمان
 آنک عندنده کیم بواش کوکل تحتنده بر سلطان
 که بی زحمت کیرایت بولسه کر بر مسجدی ویزان
 حسام المرأ سول و کن لا علی النوان

(نوع رابع) سالک قابل حزن و انقباض ایدیه منمرح و منبسط اولدیغن و حالت قبضه عمارات باطن بولدیغن
 یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که سالک قابلک علامتندندر که سر و ولایه سنده
 طلب و آرزوی کندی نفسی اوصاف ذمییه سندن بال ایتک اولور زیرا که نفسی آنک عدوی اکبری و خطرلی
 امر اضلک معدنی اولدیغن یلور پس نفسندن خلاص بولغه سعی و اهتمام ایدر و اکر آندن طریقته مخالفت
 بر حرکت صادر اولدیه مرشدینه شکویه کیدر اولدخی و تجاوزک ضدیقه مداومتله اکا امر ایدر مثلاً
 سالک شکوایی و فرت طعام یا کثرت منام یا کثرت کلامک افراطنه ایدیه بونلرک تقریطی اولان جوع

وسهر وصحت طویل الیه تکلیف ایدرنا کیم سالک کف نفسی حالت وسطی اولان تقلیل طعام و تقلیل منام و تقلیل کلام الیه راضی اولوب استقامت اوزره کیدر و بوسالک قابل اکثر حالنده چاره سز مصیبت کرفتار اولان کسه کبی قلبی محزون و پاشی منکوس اولور و منشرح اولدقده اول مصیبت صاحبک انشراح کبی نیم انشراح بولور حق بودر که بوسالک قابلک مصیبتی هر مصیبتدن اعظم اولمشدر زیرا که آنک انجایه مداومتی بر کایله نفسک مجبول و منطوی اولدق رزائل و خیایاتی بیلمشدر و بوموانع و قواطعک بقاصیله محبوب بنه واصل و مطلوبی حاصل اولیه جفن فهم ایدوب آنلردن خلاصنه توجه قیلمشدر لکن مانع وصال اولان خصال ذمیه نک جله سندن خلاصی ممکن اولدقچون محزون و متحیر قالمشدر زیرا که نفسک اخلاق ذمیه می خیت و کتیر درون نفس آنلره آلوده اولدیغندن خلاصی عسیردور و بر خصله ذمیه دن خلاص بولدقجه آندن اختنه واقع اولور پس شیه بودر که حالی بوله اولان سالک کف قلبی منکسر و عینی باکی اولوب کندی نفسندن شاکی اولور و سالک قابلک بسط و رجا حالتی عارض اولدقجه رفع راس و جهر صوت الیه ترک ایدن و ضحک و مزاح الیه اظهار طربدن تحفظ ایدوب یننه بین الله اول حالتی صرف ایتم ایچون تنه ایره کیدر و حق تعالی دن اول حالتک زوالن و کندی وسیله محفوظ اولن حال طلب ایدر زیرا که اول بیلور که حالت قبض البته سلامتدر که آنکه سالک اوزرینه خوف اولماز لکن بر صعب حالتدر که نفوس چاده به ملایم بولماز و اما سالک عارف اسدن خوف ایدر کبی حالت بسطدن خائف اولور و اهل دینا دیارلندن لذت بولدقلری کبی حالت قبضدن لذت بولور زیرا که تجر به قیلمشدر که حالت بسط ایچره عمارت ظاهر و هلاک باطن واردور و حالت قبضده هلاک صفت نفس خبیثه و عمارت باطن واردور اگر بر سالک دیرسکه حالت بسط ایچره بنم اول حضرتله حضور و مراقبه و مشاهده و مناجات واردور و حالت قبضده بنم ایچون بفضائل بریسی بودر پس بوشوزدن ظاهر اولمشدر که اول سالک نه حق بیلشدر نه ده آنکه حضوری بولمشدر و نه لذت انس آلمشدر اول دعوا سنک اهل دکل خطا قیلمشدر زیرا که حق تعالی الیه حضور آنجق ماسودان غیبتله اولور حال بوکیم جمیع ماسودان نسان غایب اولماز الا که حالت قبضده اولور نقل اولمشدر که بر کون بر سالک مرور بسط الیه رقص ایدر کن مرشدی آنی کوروب دیمشدر که نیچون سروری اظهار ایدرسن جواب ایتمشدر که نیجه منبسط اولمایم و نیجه سروری اظهار قیلام که اول بکار بوبن اکا عبد اولدیقم حالد صباحه داخل اواشم پس اول حکیم انی ارشاد ایدوب دیمشدر که فرج سرور آنکه دخی اولور سه ده مدخول و مذمومدر حال بوکیم حق تعالی هر قلب حزنه محبت ایدر پس بوقبض و حزن مقبولدر (نظم)

ای دل دلدار من دلده غم کدر نشاط	وی مه عیار من دلده غم کدر نشاط
دلده غمک ای عزیز منم و شکر دن لذت	ای یم افکار من دلده غم کدر نشاط
لطف الیه باقنک دل دل پر اولور ذوقله	ای غم و غمخوار من دلده غم کدر نشاط
قهر الیه قلبه اگر باقنک اولور پر کدر	ای شه مختار من دلده غم کدر نشاط
سندن آلودل سرور سندن ایدر جان حضور	محرم اسرار من دلده غم کدر نشاط
هر سوزک الهام اولور امر بکه دل رام اولور	ای دم اقرار من دلده غم کدر نشاط
حتی دل ایسون سکوت جان سوزیدر قلبه قوت	ابر کهر بار من دلده غم کدر نشاط

(نوع خامس) سالک طریق مقربین مقام نفس اتارده ایکن شیطان لعین آنی طریق حقندن قطع ایچون اکا صورت حقندن کادیکی ابوابی بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که طریق مقربین سلوک مراد ایدن کسه ابتدا کندی نفسی حالنه باقنک آنده سالک قابلک اوصافی وارمیدر بعد احوال مرشد نظر ایلون که بیان اولنان اوصاف الیه متصف میدر اگر نفسی قابل و مرشدی کامل بولدیسه اکا واجبدر که طریق مقربینه سالک اولوب حین طبعندن خلاص بولوب صفات کماله مالک اوله اکر مدت وصولی طویل اولور سه ده غم بوسون منقطع و ناقص فالدم دیمسون زیرا که البته کالاته واصل اولوب مرادانی حاصل اولور حتی اگر کندی نفسنده سالک قابل اوصافن بولدیسه لکن مرشد کامل بولدیسه ده کالاتمدر که

مرشد سز منفرد سلوک ایدر و اداب شریعتله مؤدب وارکان طریقتله مقید اولوب اکل الکاملین و روح المرشدین حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت تلمیذک ایرنجیه کیده واکا جوق صلوة و سلام ایدوب احادیث شریفه سن یازوب مطالعه ایدر زیرا که سالک قسمندن شیطان لعین بر خطفه غافل اولوب ابواب کثیردن اکاداخل اولور و اکابر بر مقامده نیجه بولدن کاور اما سالک مقام نفس اتارده ایکن شیطان لعین آنی طریق حقندن قطع ایچون کایوب اکادیر که سنک بو طریق الیه نه مناسبتک واردور بو طریق الیه فوتم اولمشدر و بولدن قالمش الا که عبارات و اصطلاحات قالمشدر حال بوکیم سن بر زمانده سن کدین حقظ ایدن جهری قبض ایدن کیمدر چونکه مرادک سلوک طریق حقدر کیمک یدیلده سلوک ایدر جکسن قنی اصحاب مجاهدات و مشاهدات قنی ارباب حالات و کرامات آنلرک جله می دیان کتمشدر و جوغنک رسوم و عاداتی بتش و باغشدر همان سن آنلردن استمداد ایدوب ظاهر شریعتده قلوب آنکله فتاحت قبل که اول سلامت و راحتدر پس اگر سالک بولامه اصغالی ایدوب همتی باردور و عزیمتی منحل اولدیسه و سلوک شروع ایلش ایکن اعراض ایدوب فالدیسه بعد ینه لعین اکا کایوب دیر که حق تعالی کندی فرائض ادا ایدر نه نیجه محبت ایدر سه کذلک رخصتدن قبول قیلب عمل ایدر نه اولجه محبت ایدر و قول مولایمسی مغفرت نیجه سورسه کذلک مولایمسی رخصتله عیان اولور پس نفسک تشدید ترک ایدوب رفق الیه معامله الیه که اول سنک مطیبه و می کبکدر ته کیم حق تعالی (یرید الله بکم الیسر ولا یربکم العسر) و ایس علیکم فی الدین من حرج یورنه در و عباد یننه کمال را قیله رفق و راحت مراد ایلدیکن طیبورنه شدرا کرسالک بولامه اصغالی درسه و اقوال ائمه دن بولنان رخصتله مائل و آنلره عامل اولوب کیدر سه شیه بودر که اول بین الحلال و الحرام اولان شیهائی اکل ایدوب حرامه قریب اولور حال بوکیم شیهائک شایندندر که قلبی سیاه و مظلم قیلور پس اول قلبک ظلمتی سبیل حلالی فرق ایتمیوب حرامه واقع اولور سالک اولوب هالک اولور فالور زیرا که مدام اکل حرام الیه بطین عمتی ایدن غافل خاطر یننه کلز الا که حرام ایشل کاور و کلامی کذب و غیبت و غیبه و شتم اولور و موجب ارتکاب خطا و کسر خطا طر اولان فعل شیری بولور ویدی حرکت ایلدکده حرامه حرکت ایدور و جلی مشی ایتدکده حرامه کیدر و رفسق ظاهر له ظلم قاهر ایدر پس آندن لعینک مرادی حاصل اولور و ایکی عالمده مکافات الیه جراسن بولور و اگر سالک لطف حق ایروب آنک دسیه شیطانیه اولدیغن کورسه بیلور که رخصتله میل ایتمک تلبلر ایشلدر و آنلره عمل دون همت اولان عاجز لر و شیدر پس آداب شریعتله وارکان طریقتله و علوه همتله سلوک ایدر نا کیم نفسی لواحه اولوب ایکنجی مقامه کیدر (نظم)

ای کوکل کیچ هر هوسندن بالک اولوب کل راهه سن	تا که مقبول اوله سن شایسته اول درگاهه سن
بوجهان ویرانه سن بایقوش مثالی بکامه	(چون شهنشاهین سن اوج وار و شاهنشاهه سن)
لااله تیغن آل اشیا بی دلدن قطع قیل	خوش خرام الیه جهان پاک الا اللهه سن
دوجهائک قوت جانی خروجهتند را کور	نوش ایدرسن ملحق اولدک مردم اکاهه سن
چون سکا بوقوت اولور حاصل قومیل و رغبتی	بر آلائی حیوان ایچون اولان کپاه و کاهه سن
عشق الیه عقل ایشی بودر آحق سوز سوبله	شیر بر دان شیوه سن بیلدرمه هر روپاهه سن
عشق حق قدر اهل عشق یار غاری دمبدم	حق افشا ایتمه مرن هر دل کراهه سن

(نوع سادس) سالک طریق مقربین مقام نفس لواحه ده ایکن شیطان لعین آنی طریق حقندن قطع ایچون اکا صورت حقندن کادیکی ابوابی بیلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیمشدر که سالک طریق حق مقام نفس لواحه ده ایکن شیطان لعین آنی طریق حقندن قطع ایچون کایوب اکا اعمال صالحه سن مزین کور و تروپ قلبنه عجب کتورر پس اول سالک طریق عملدن عجب الیه طولوب نفسن بکنندکد نصکره لعین اکا صورت حقندن کایوب دیر که عملدن مراد عملدر حال بوکیم سن اعمال صالحه به موفوق اولوب تحصیل ایتشسن پس نه تعلم علمه و نه صحبت علمه و نه استماع وعظه هیچ احتیاجک قالمشدر اول سکا وعظ و نصیحت ایدن عالم کاشکی کندی نفسنه سوز کچیروب منتفع اولسه و سنک اعمالک عشری مقدار ی عمل قیله دولت آنک اولوردی

پس بویجب آنده نمکن اید کده نفس عظیم کوروب غیرولی تحقیر ایدوب خلقه سوء ظن ایلد فالور پس اوله
 بدخو بی اولور که برآمدن بر نصیحت قبول ایتز اولور و عقلی مقتضایه عبادت ایدوب ظلمات جهالتده
 هلاک اولور فالور بعدد بوسالک اولعین دیر که سنک حقه خدای حسن ظنی وارد اعمال کی کو چک ایلد
 تا کیم سکا افتد اید و توانک اضعا قیلده زیاده اوله پس اگر بوسالک بویفته اعمالن تحسین ایدرسه علتی اولور
 بعدد بوسالک اولعین دیر که سن همان عبادتی اخفایه قیل تا کیم حق تعالی اخفایه اولان علی قبول ایدوب
 سکا محبت ایلده و نام اخلاصکه مطلع اولوب آنردخی سکا محبت ایدله پس اگر بوسالک بویکلامه تابع اولوب
 خلقک کند و به محبتی آرزو سیله علن اخفاید رسه رایبه دوشر خبری اولماز اما انواع دسایس امین چوقدر اگر
 قادر اولدیه سالک عملن افساد ایدروا اگر افساده قادر اولما دیسه آنک طبعیه اول عملدن افضل
 بر عمل القا ایدر که آنک فعلنه قادر دکلدر لکن ابکینی علی اکا ترغیب و تسهیل و تحسین ایدر تا کیم اکا
 مباشرت سیله اولکی عملدن کسلوب ابکینی علی هم اغامه قادر اولوب ابکی عملدن سیله محروم اوله مثلا
 سالک اولعین دیر که سن نیجه الله و رسولی محبتن دعوا ایدرسنکه نه بیت شریفی بی وطراف ایدرسن و نه روضه
 مطهره زیارتیه کیدرسن بویکسل و اهمال شان محبتن دکادریدرسن همان سکالایق اولان بودر که حقه توکل
 ایدوب بیتی بی و حیبتی زیارت قیلده سن و تاسی طریقه صلو و صوم و ذکر و ادعیه بویمه ایلده مشغول
 اوله سن تا کیم بوعبادتیه بیجه زیارت توان دخی بوله سن پس اگر سالک بوسوسه به اصفا ایدیه و زاد
 و راحله سر قور فاقه سیله حجاج قافله سیله بیت شریفه توجه ایدوب کندیسه اول پول زحمتدن بدتنه کسل
 عارض اولدقده و ایدر اوت کاری فوت اولوب قیلده ملالت بولدقده اولعین اکا دیر که نفسکه ظلم و تضییق
 ایدوبده طاقتدن زیاده تحمل ایتمه غمازلق فوت اولور رسه ده قضای میکه ده ممکندر تعصب ممتنه کتمه پس
 بوسالک بجز نندن لعینک بویکلامه امتثال ایدوب ادای فرایضدن هم تکامل ایدروا کاجوع و نظام غالب
 کلوب خلقی طار اولدقده نه لعین اکا دیر که حق تعالی بیخی اغنیایه فرض ایتشد در سنک کبی فقیر اول بیته
 نیجه کشیدرسیم بوقدر که سنی طریق حجه کوندن داعیه آنیج و سوسه شیطانیه امیش پس اول فقیر آنک
 بویکلامدن محزون اولوب اکا دامت کاور و قضایه خط ایدوب قلی مظلم اولور و خلقک غیبتن ایدوب شوم
 اید عرضنه کیجوب آنره عداوت قیلور زیرا که بیچ بولنده اکا برکسه نه تصدیق ایلر نه ده التفات ایدیه یلور پس اول
 قافله بی غمونه بشیر بولوب و هر کس کندی نفسی قیلنده اولد بختدن اول طلب فوت ایلد مشغول اولوب بیچ
 و زیارتدن بیچره فالور و کریمه مند اولسه ده یک بلا ایلد اولور و مقدم بولدقده مقیم ایکن صدوری مفسر و خلقی
 مفرح بر حلیم و سلیم ایسه ده و نامی نفسنه ترجیح ایتار ایدر بیچ و کریم ایسه ده ایدی اشیای طریق بجه باشند
 کلان احوال احوالندن خلقی ذمیم و صدوری ضیق اولوب و نفسی بخیل و حریص و لثم اولور چونکه بوسالک
 بیجه کتمه کندی بولندن فالور و باشند بویجه بلال کور پس اولعین بونک طریق قطع ایلد مرادن آلور
 و اگر حق تعالی کون و عنایتی سالک ایدوب اوله سنک بونک کی مکر و حیل لردن نجات بولدیه آداب
 شریعتیه و ارکان طریقه و علومه تله سالک اولور تا کیم نفسی ملهجه اولوب مقام نانی بولور (نظم)

نه مست باد عشقم نه مرد مستورم درون دلدی دلداری طشرده ارادم شراب و شاهد و تخم کولده در اما طولار جهانه دمام هزار نفقه صور کوکل بوشاه غفلدن ایتمه طشره خرام جل عشق کوردم کوکل کوزله عیان شراب ناب محبتدن ایچسم ای حق	نه مخبرم نه ده مستخبرم عجب دورم وصال ایچنده ایکن غفلتله مهجورم نه بهر بهیاضم با کرم چوباک دورم عجب نه مرده دلم تده ساکن کورم بقین ایدر که حقیقتده بیت معمورم اودمده بن بکا خوش فاطرم که منظورم اوجام جان ایلد الحق مدام مسرورم
--	--

(نوع سابع) سالک طریق مقر بین مقام نفس ملهجه ده ایکن شیطان لعین آنی طریق حقدن قطع ایچون
 اکا سورت حقدن کادیکی ابوابی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که سالک طریق حق

مقام نفس ملهجه ده ایکن شیطان لعین آنک طریق قطع ایچون اکا مناسب قبولدن دخول ایدر زیرا که
 بویکالت عقبات مذکور بی کیجوب مقام نالده درجه عرفانه کشیدر و دسایس مزبوریه ایلد مغرور اولدن امین
 اولشدر پس بوعارفه اولعین سورت حقدن کلوب دیر که سن خوش احوال عالمه واقف اولوب وحدت
 وجودی عارف اولمشن پس لام وجود الا الله دیر سن که هو الاول والاخر و الظاهر و الباطن بویوری لعائن
 بولمشن زیرا که الله نور السموات والارض اشارتن فایغما تولوا فتم وجه الله بشارتیه بولمشن
 وجه من حقدن کلبش اکا کیده رز که ان الله و اما الیه راجعون بیورمشدر و مبدأ و معاد من آنیج اودر که
 (منه بدالامر و الیه یعود) حصری طیورمشدر و جنت اعلی جنت ایچوندر و نار اعلی نار ایچوندر که
 (جری ماجری و جف القلم) بومضوندر و بر مختزل حرکت ایلر من الا که آنک محرکی خالقدر که الله خلقکم
 و ما تعم لون بیورمشدر و بورموزی برکسه بیاز الا که اول سنک کبی عارفله الهام ایلد طیورمشدر
 بوند نصکره سن نه ایچون اعمال شافیه ایلد کندیکه زحمت و برز سن بوند بویله سنک شانکه لایق اولان بودر که
 بوعمال ظاهرده بولن عبادات و ریاضاتک جمله سن اول محجوب اغیار اولان اهل ظاهر ایچون تارک اوله سن
 و اهل تقلید امور یله مشغول اولوب آنیج کندی قلبیکه کلوب ذوق و شوق ایلد طوله سن و اهم و الزم اولان
 مراقبه و مشاهده کبی اعمال باطنیه ایلد تلذذ قیلده سن پس اگر بوعارفق قلی قدیمی سورچوب بوسارس
 و دمایسه اصفا ایتدیه عبادت و مجاهده بی ترک ایدوب هوای نفسنه تابع اولوب کندیسه آنک قلی
 من حیث لا یشر مظلم اولوب اولعین آنده نمکن بولور بعدد اکا دیر که سنک حقیقتکدر سن آنک حقیقتی
 سنکه (وهو السمع البصیر) بیورمشدر پس هر نه دیر سن ایشله که (لا یستل عما یفعل) کلامیه سنکدخی
 مسؤل اولدیفک طیورمشدر پس اولزمان محجب ظلمانیه طبیعییه آنک بصیرتن اوله ستر ایدر که هیچ کورمن اولور
 یا شرمسرت و خیانتله زنا و لواطه ایشلر و مسکرات ایچون انواع حرام اکل ایدر و اعتقادی بویلوب خدادن خوف
 ایتز اولوب ضلالت بولنه کیدر و لعینک اوله بر ملهجه سی اولور که رجائی قیوبوب انی ولی اتخاذ ایدر پس ارض
 طبیعتیه میل ایدوب کلام لعین آنک هوا سنه معین اولان غافلک حالی بودروا کربوعارفه عنایت حق ایدر بویلوب
 عبادت و مجاهده اوزره ثابت قدم اولدیه تحقیقا آنک نفسی مطمئنه اولوب علوه متله مقام رابعه کاور
 و سعادت داری و قوت عینی بولوب لعینک مکرندن امین اولوب سلامت فالور (نظم)

غفلتدن اویان ای دل کیم باد صبا کلدی ای عاشق روحانی وی عارف روحانی ویر خوا بکی امواته کل فانی حاجاته قوی خواب و خیالاتی ترک ایلد محالانی کثرت کدردن کیم وحدت مینی صاف ایچ خواب ایچره اولور غلر عشق ایچره اولور دملر حق قو بو اغیاری بول دلد اودلداری	عشق بیلی اسدی یل کیم جانه صفا کلدی تنها کیجه بول آنی کیم جانه هدا کلدی خوش باشله منا جانه اوان ثنا کلدی بول عشق ایلد حالانی کیم شوق لقا کلدی سن صباء وجودک هیچ اول نور و ضیا کلدی اکاه اولک آدم لچون عون خدا کلدی فوت ایلد اسحاری کیم وقت ندا کلدی
---	--

(نوع نامن) سالک طریق مقر بین مقام نفس مطمئنه به واصل اولدقده حسن مولایه داخل اولوب شیطان
 لعینه غالب کلدی کن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل الله دیشلدر که سالک صادق مقام رابعه واصل
 اولدقده اکا اوله بر کمال حاصل اولور که اول ماسوادن هارب و انس حتی طالب اولور و ذات پاکنه محبت ایدوب
 حبیبینه تبعیت قیلور و آنک اقوال و افعال و اخلاقی جان ایلد قبول ایدوب آندن حیات جان ولدت ایمان آلور
 و نور عرفان ایلد حضور چنان بولور و شرع شریقیله طوعری کیدر تا کیم موت طبیعتیه انتقال ایدر پس
 بویکالت قلبیه هر نه کیم خطور ایلده آنی حبیب اکرم صلی الله علیه و سلم حضرت تکریم آنک اقوال و افعاله
 قیاس ایدر اگر موافق کلدیه آنکه عمل ایدر و الاربایدوب دیر که شیطاندر سو بیلر و حقه بیلمشدر که حضرت
 حبیب اکرم صلی الله علیه و سلم وفات ایلد انتقال ایدر بیجه دلد فرایض و واجباتک بری ترک ایتمشدر
 و ترک عمل صالح نه اولیادن و نه علمادن اشد لمشدر پس محب صادق اولان کامل یقین قیاسدر که شریعتیه

موافق و بیان خود طریقه سنی ضلالت اولست در برابر که اول اهل باطن ظاهره و خفایه اولان باطنی باطل
بولست در پس طریق عبادتده استقامت قیلوب شیطان بعینه غالب اولست در و حق تعالی اند (ان عبادی ایس لک
عالمین سلطان) و در دین بیلست در و مشهورست اکامشکشف اولوب آتی ظاهره شرعیتده پنهان بر بحر
فی بابان کورست در اما ظاهر شرعیتده عامل اولیان غافل نه عارف نه ده کامل اوله یلورونه باطن و سری اکا
مشکشف اولور و لکه زندیق اولوب ضلالتده فالور چونکه حق تعالی ملک حبیبه (قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی
یحییکم الله) و حی نازل اولست در پس بویا کریمه دار آخرته انتقال ایدنجیه دلک باب شرعیت اوزرنده و قوفی
انترام ایتمل حقه جله به کفایتده نهایت بولست در اما شرعیتده عامل اولان عارف و کامل آنک باطن و سرینه
داخل و آندن اسرار خدایه نازل اولور و لایله مقاب آراستده واقع اولان خصوصیات و اصل اولور و بواسراری
آتیق ظاهر لری شرعیتده مزین و باطن لری حقیقتده منور اولان کامل لری یلور لکه آنله هیچ بر نسته ملتس اولماز
و شیطان لعین آنله یقین کلز و کسه ده هیچ بر جهتن یول یولماز و مراد ایلسه ییله آنلری اضلال ایده ییلمز
نه کیم شیخ محمد انی عبدالقادر کیلانی حضرت قلیله یاده ده شیطان کاوب (باعبد القادر انی ان الله وقد اجبت لک
المحرمات فاصنع ما شئت دیدکده پوشش کامل رحمة الله تعالی علیه اکا کذبت انک شیطان ان الله لایامر بالافشاء
جوان و بر مشدرای حق بصیرتله بر کره باق که بوشریت نه عظیم قلعه کرامتدرو و بونکله عامل اولان ایکی عالمده
نه عجب عزیز و شریف و هر خطر دن امین و سلامتدرو پس جمیع ابرار و عابدین و اخبار و عارفین و احرار کاملین
زمره منه داخل حصن حصین و ابلیس لعین تلبیس آندن امین ایلرالا که توفیق نعم المعین الله تشبث بشرع
کرین و اتباع روح کاملین و صحبت علمای عاملین ایلر (وصلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین و الحمد لله رب
العالمین چونکه بوکتاب مستطاب فن ثابتن بورایه کالجیه یه دلک جمیع شروط و ارکان طریق عرفانک و رسوم
و ادب حضور بر ذلت و عموم اسباب قرب رب الانامک ظاهر شرعیت غرایه موافق اولان حکمت اولیای کرام
ایله ترکیب و ترتیب و ترتیب و ترتیب تمام اولوب بومقدار اظهار و کجایله نظامی و برکتدرو پس ایددی بومقامده
بوفتن بو باب اخیرنک ختامی قیلب ایچون پیر من غوث علوی فقیر الله شیخ اسمعیل تلوی رحمة الله علیه
حضرت برینک اوصاف جلیله بن بیان ایدن قصله تمام اولوق مناسب کورلمشدر نه کیم (عند ذکر الصالحین
تنزل الرحمة) دینک در زیر که نزول رحمت حب ابرار ایلر بولمشدر (یت) حمدی اهل بقای یاد ایلر * خاطر لک
یادی ایلر شاد ایلر (نظم)

طوطی جانده هم اول شهید و شکر دن سوله	بر محبت خسر ز دور خسر دن سوله
عشق را صبار آتیق او پردن سوله	قوی شش و پنج ایلر نجی او نهان کنی بول
بونده یم بن دیدی سن نور بصر دن سوله	حسرت عشق ایلر دیوانه اولوب آغلردم
سن انا نیتی قوی حسن نظر دن سوله	جمله یوزدن سکا یوز و بر مش ای جان پدر
عقلی قوی محرم اول سر قدر دن سوله	بر قدر یوزلی کورندی دیدیکم عشق یم
مرمی عقله دیمه طور بشر دن سوله	قلبه هر نه دیم کیزی همان تسلیم اول
ایتمه جسته کاه سفر دلدن سوله	صحت عشق ایلر قیل دلدن حضورای حق

(فصل ثامن) حضرت غوث علوی فقیر الله شیخ اسمعیل تلوی بنک حسب و نسب و مذهب و مشرب بن و لسان
و ادب و وطن و ولادت و رسم و عادت و علم و عبادت و حکایت بثریه سن و ولایت کشفیه سن و عزات کایه سن
و قوت قدسیه سن و فضائل جلیله سن و شمائل جمیه سن و عبادات یومیه سن و عادات انسیه سن و ثیاب
لبسیه سن و پدرم عثمان افندی ایلر هم رانی محمد افندی غایبانه میل و محبت والدین و پدرم نه شکل دردمند
اولوب نه طریق ایلر واروب انی بولدیفن و اول حکیم الهینک یاتنده فالوب هر دردی نه درمان الدیفن و حضرت
شیخ بعضی کراماتی نیجه ظاهر اولدیفن و نام و شان و جاه و صیت ایلر جهان طولدیفن و مرحوم پدرم
و فاتر نصکره ی حق یقین بر نظر ایلر نه زیاده ایدوب بعد نیجه حکمتله توصیه و حکیمانیه تربیه قیلب دیفن و حضرت
شیخ و عده می ابروب مقه بیان و یروب مراد الدیفن و جام فانی ایچوب عالم بقایه کوچوب بوجهانده

ذکر جمیلی و خیر جزیلی قالدیفن اون نوع ایلر بیان و عیان ایدر (نوع اول) حضرت غوث علوی فقیر الله
تلوی مر حومک حسب و نسب و مذهب و مشرب بن و لسان و ادب و وطن و ولادت و رسم و عادت و علم و عبادت
بیلدر بر (ای عزیز) معلوم اولست و لکه اول ولی مولای جلیل ووصی نبی جمیل پیر من شیخ اسمعیل فقیر الله رحه
الله حضرت تلوی علمای ساندن شافعی المذهب و عربی الاصلدر که اجداد کرامتک لسانی عربیجه تکلم قیلمشدر
و جده اعلامی مولانا ملا علی پای تحت کوردستان اولان جزیره الاکراد لرین علمای بولمش ایکن طقوز
یوز اون تاریخنده همان ظلمه دن دین الوب هجرت قیلوب ایکی مرحله مسافه جانب شماله کلمشدر و بنده من
اوشرومک جنوب و مشرقی جانینده اون مرحله قدر مسافه ده تیش سکر درجه طولنده و او یوزیدی درجه
عرضنده واقع جله بناسی حص و جیح ناسی عرب اولان قصه طیبه سفر دلک نقطه مشرقی سمندده اندن ایکی
ساعت مسافه ده بر مر تفع مکانه واقع لطیف الله و اکثر الکروم و الا بحار و لیل الماء و اکثر الصهار یچ والا بار
جمله بیوت آچودن ایکیوز دار ایلر نیجه کان و برخان و برجام و اوج مسجد و برجه جامعی وار اولان تلونام
عرب تریه سنده یون ایدوب اول جمعه جامعده امام و خطیب و مدرس اولمشدر و آنک ولد عزیز مولانا ملا
عبد الجال آندن علوم عربیه فی اخذ ایدوب پدری و فاته نصکره مکانه قالمشدر و آنک خدمت عزیز
مولانا ملا قاسم آندن تعلیم علوی تمام ایدوب پدرند نصکره آنک مقام بولمشدر چونکه تاریخ هجرت نبوی یکن
التشیدی اولمشدر پس مولانا ملا قاسم حضرت قلیله اول سنه رجب شریفنک ابتدای جمعه کجیه سی لیل
و غایتک نصی اخیرنده سعدا کبر اولان مشتری نامعنده سعاده بر اوغلی دنیایه کلمشدر و صدق رحمة الله علیه
اخن المشدر و آنک سعادت مادر زادی آتی قریل همان فوا که لطیفه ایلر تریه قیلمشدر و مطیع پاک جمیع
اطعمه دن بلکه خبز و شیر به دن تفر قیلبه یچون صفات بیایدن طاهر قالمشدر و آنک درون و بیرون علم
و عبادت لذتله طولمشدر و اول خشوع و خضوع ایلر ملائکه حضور بولمشدر و حقوق والدیه رعایتله دعا
و برضالرعایتله آلمشدر و پدری ملا قاسم تحصیل علوم ایدوب بکرمی درت یاشنده ایکن تکمیل معارف
و اول سنه آخرتده می حوم پدری آخرته کیدوب کندی ناهل ایدوب امانت و خطا بنده و تدریس و عبادتده
قام مقام پدر اولمشدر و کندیسی او یوز یاشنده وارد قدده مادره شفقه سی دخی آخرته کیدوب کندی اهل
و اولاد دینه قالمشدر و روز هجری مقتضاسیجه باغلر نه یاشنده بر خالی بری احدا ایدوب کند و سیچون براوزم باغی
دیگمشدر و اهل و اولاد یچون دخی بر تر لا احداث ایدوب میشه دن جمیع ایلر یکی مازیلر بر کسی حلال آدمدن
تخم ایچون براولمک حنطه الوب کندی بدیلر فارمه ایلر آنده کشر لهما اوزم باغی خدمت کندی بدیلر کور و بن
آرغه سیله میوشن او کتور ردی و اما تر لاسی صومزد که ما تر باغلر و تر لار مثالی غوغا سزد و و صادی و قنده
قلامبیدی آبدست الوب آتی اوراق ایلر یچوب دسته دسته توفقه لدر و کوب غریبالله صاور لر دی بعد اهل بیی
اول حنطه دن تخم مقدارن حفظ ایدوب زیاده سن هسته ال در کمنیلر دقیق ایدر لدی بعد کون بکون خیر
و اوجاقده قطیر ایدوب بی شرب و لذای حیوان و بی کسب خبیث نادان حلال لقمه بر لدی اما کند و سی
همیشه خبات غیب و زینب ایلر افطار و اکتفا ایدر دی و هر یوم جمعه غسل ایدوب تیابن دگشدر کده جینه
بر مقدار زینب و ورلدی و جمعه آخرتده نه آنک بقیه سنی بولور لدی زیرا که اول عزیز لر لیلی قائم و هر نهاری
صائم ایدی و مولاسیله حضوری دائم ایدی و کند و به ذکر و فکر و عبادتی هادئ ایشدر و آنلر اکا قوت جان
اولوب لذت ایمانه یتمشدر تا سن سنینی اربعین اولنجیه دلک یوم نوال اوزره کتمشدر و قرقنی سنه مزاج لطیفی
مخبرف اولوب قرق کون علی التوالی بلا اکل و شرب و تکلم فالوب بی خود یا تمشدر بعد الاربعین اول مبارک
کوزن آچوب بر طاس صوابیچوب اکتشی رمان اشی استیوب خیر ایلر اکل ایشدر آندن افاغله مزاجی صحت
بولوب هر طعمه اشتهای کاوب ساولی حقه وسطه یتمشدر و نوال مذکور اوزره قرق سکر یاشنده حلقه چین ادا
ایدوب علم و فضلله آبا و اجدادی بر لرن طوعشدر و یوزمانه دلک بش اولادی وجوده کاوب دردی معمر اولوب
بر کره سی صیهه ایکن کتمشدر و اولاد کرامتک اکبری شیخ عبدالقادر در که اول علم و فضلده مثلی تلدر در
و اوسطی ملا عبد الله در که اول متخلق باخلاق الله در و اصغری حاجی صالحدر که اول هم عارفدر هم صالحدر
و حنصه نامنده جلدن شفته لی اولان کریمه سنه زیاده محبت ایشدر و یول اوغلی عبد القادر افندی

کند و در صکره مقام طیبته بخشد (نظم)

جان دماغی دمدم پر بوی جان اولدی خوش	قمر بچرم یزل امواج احسان اولدی خوش
جمله به سر معیتله چو عشق اولمش رفیق	ذره لردن دایم اول خورشید رخشان اولدی خوش
خلقدن احببت ان اعرف چون اولمش قصیدار	بونه و رات فراوان ایچره سیران اولدی خوش
چیز زلف عشقندن بر حلقه اچدی چون صبا	لامعه حسن رخنی شمع شبستان اولدی خوش
زانی سودا سنده رنجور اولمش ایکن شکر کیم	جان یوزن کوردی کوکادن شاد و خندان اولدی خوش
جمله ذرات جهانیه عشقه ساری مدام	اول سیددن هر که بلبل شناخوان اولدی خوش
چون حرمندن قلبه قیادی بر طر سلطان عشق	جان عاشق محرم امیر سلطان اولدی خوش
عشق بی پرده ظهور ایدی چو دلان عاشقه	مست اولوب طولدی درونی بچر عرفان اولدی خوش
حتی یل هر مظهر لبر رتبه سی وار حفظ قیصل	صاعقه کیم هب مظهر عشق اولدی یکسان اولدی خوش

(نوع ثانی) غوث اعظم علوی شیخ اسماعیل تلوی فقیر الله رحمه الله حضرت تلمیذ حکایت بتریه سن ولایت کشمیه سن و عزلت کلیه سن و قوت قدسیه سن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولونکه چونکه غوث علوی فقیر الله تلوی رحمه الله علیه حضرت تلمیذ سن شریفی قرق سکرینچی بیله کلشدر و تاریخ هجرت یلک یوزاون درده بالغ اولشدر پس قضا آتک جیرانندن بر مسلمان رجب آتک آخر نه کتشد در و اول مرقت کالی شعبان اینک غره سی جمعه اخشای واروب منین خانه سنده اصحاب تمزیه ایتمشدر اول قر به نک هر دارنده بر بر اولغله یوزیل قدر صوری چقوب بعده یابین فالغله اول جارتک دارینک حواله سی دیوارنده بر بر یابین واریادی و آنک عتی بکرمی سکر ذراع و دیواری طی ایجار ایدی اول صیف ایامنده تبرید مار حفظ اشیا ایچون مثال کلار ایدی و او یله صور قیورله بیله واکه و ما کولات آصار لردی چونکه اول امام همام بعد التقریه و الطعام قبل العشاء قیام ایدوب جماعته دیمدر که میز بونده مکث اید بکتر بن بالکتر جامعه کیده رم و صلوة عشاء دارکن ایدرم پس اولدمده آنلری کیفیجه و یوب اوستی آجوق حولی به تنه اجه کیندوب باب خارجدن خروج قصدنده ایکن یمن بابه متصل دیوار ایچنده بخنی اولان بتر عقیقه دخول ایلمش خبری اولمشدر و قمرینه نزول ایلمش آتی بتر اولدیغن دخی بیلمشدر و قمرینه قائم بولنوب بر فارشدن آرزقوره دو شمش ظن اولنوب بتره دوشد بکن تخیل قیامت در چونکه اول عید محفوظ اول بتر یابین ایچنده اطرافن دور ایدوب باب خارجنی بولمیشدن محزون و متحیر فالمشدر پس اول جین اول دلیل المتحیرین آنک در و تندن فتح باب ایدوب بر جندب ایل آتی آلمشدر و اول مجلس معناده ارواح اولیای بولشدر و اولدمده هر مرادی وجوده کلشدر و هر نه اولمش ایسه اول حالتده اولمشدر و کائن محبتله مست مدام اولمشدر و تجلی نورینه حیران اولوب فالمشدر و روحن نور اخضری اول بتره منعکس اولغله اولدمده آنک بیل بتره چالمشدر حتی بوقعه دنصکره بعض قضا بونده سکری حالتده بوقوعه اشارت قیلشدر (شعر) وقعت بتر خضره و طیار مر ایجار * و کان قمرها اذرع و جوده اقصر اشبار * رأیت النور من بترالی فوق السموات *

انسانی بضوه مایضیه فضاوار * اول دولتی بوسعاده بجر عشقه طالمشدر و ولایت مرتبه سن بولوب مشاهده لذت آلمشدر حال بوکیم آنک بواجالی بیلیان جماعت جامعه و خانه سنده آره یوب بری برینه سرور شوب آنک غننده فالمشدر آنجق بر مسلمان چو اهل اول حولی ایچنده اولان دکاتده بر طوقه و ایکن اول کجه دن درت ساعت بکدر کده اول قیود و تندن بوعاشقک لذتی صداسن آلمشدر اول همان خلقه خبر و یوب جمیع اهل محله شمع له راس بتره کلشدر لکن اتی او یله استغراق آلمشدر که اول جمله دن بی خبر ایشدری پس اول بتره آدمی سالوب آنی چقارمشدر که عمامه سی باشنده و تعلیمی یاغنده و جمیع وجودی سلامت فالمشدر آنجق مبارک جبهه سی صول حاجی فوقندن بر طریق مقداری صیرلشدر پس آنی سعادت خانه سنده کو نور و سلامتیون جمله سی مسرور اولشدر و بوحاکای اول عزیز کندی لسانیه نقل ایلد کده دیمدر که بن اول بتره نه دوشد بکیمی یلورم نه ده چقار دقطن یلورم بی چقار من مراد اید نلره

دیر ایتمش که الله تعالی بی سور سکرین ترک اید بکتر بن سکر له ایشم فالمدی بدن ابراعه کید بکتر بوسوزی دخی بیلم آنجق اتی یلورم که بی ایکی آدم طو و عش محله باشنده او کتورر و اهل محله و نوان و صبیان جمله اطرافده از دحام ایلورر و هر کس النده بر شمع طو و عشدر کجه بکایقین کلوب یوزمه بر نظر ایتمشدر همان سرور ایلده سلامتم ایچون شکر ایدوب دونوب کتشد تر کلامه رضی الله عنه چونکه اول یوسف نانی بوجه ظلمایده نور عیان بزدانی بولشدر پس اول مصر دله عزیز و محترم جان و سلطان اولیای زمان اولمشدر و قدر و جاه نهانی دللرده داستان اولوب جهانه طولمشدر اما قیوده نوش ایلدیکی سفراق محبتدن سکر ییل استغراق ایلده علی التوالی مست مدام اولمش فالمشدر و ناسک جمله سندن بالکلیه عزت ایدوب اهل و اولادندن بیله تجرد و تقرد قبلشدر زرا که خلقدن ابراع اولان حقه یقین اولدیغن بیلمشدر پس ناسدن قاجوب اینش الم توحشین ایلده تنها فالمشدر ولدت حضور انسی جمله نعمتندن لذت و اعز بولمشدر آنجق یولک اوغلی عبدالقادر اشدی بی خدمتیچون قبول ایدوب ایچری اکتشدر و اول سکر ییل طر قنده اهل و اولادی آنک خدمتده کادکجه اه متاع ایدوب دیر ایتمش که بن ایکی خادم و اورد که هر بری بر بدن کله کدر و هر خدمتی آنجق آنلر کوره بکدر چونکه طقوزنجی سنه عزت و لغت و غلبه و خلوت اکابر ابر اولمشدر و سکر و استغراقندن صحر و افاق بولشدر پس بر صومعه بیایدوب آتده سجاده نشین اولمشدر و احبابنه زیارت باین کشاده قیلشدر وقتا که پدر عزیز بن عثمان اشدی و برده فتنه دنصکره صهرانی محمد اشدی آنک زیارته کلشدر حضرت شیخ آنلره عظیم التفات و رغبت قیلشدر و ایکسین بیله بشیر ایدوب من عند الله اعطا اولدیم ایکی خادم ملا عثمان ایلده ملا محمد ایتمش دید کده ایکسی بیله سجده شکره واروب هر بری یلک سرور ایلده طولمشدر و ایکسی برابر مثال دورادر او شغفتلی پدر خدمتده اون ییل قدر فالمشدر و ایکسی برده فتنه وفات ایدوب جنازه لری نماز ن کندی قیلشدر و آنلر مراد آلمشدر (نظم)

عجب عشق و عجب عشق نه در بادر الهی	کوز لدر نه کوز لدر نه ر عنادر الهی
عجب یاد دهر ا عجب حسن دلارا	عجب بچر مصفا نه معنادر الهی
عجب تق و عجب صور عجب نار و عجب نور	عجب ناظر و منظور نه زیبادر الهی
عجب شور و عجب شوق عجب وجد و عجب ذوق	عجب حسنه ایدر سوق نه غوغادر الهی
عجب شیوه عجب میل عجب زلف و عجب لیل	عجب عشق و عجب میل نه سودادر الهی
عجب ماه و عجب شاه اودر هر دله همراه	عجب عارف اکساک نه دافادر الهی
عجب حنی عجب شین عجب روح و عجب زین	عجب عشق و عجب عین نه اعلادر الهی

(نوع ثالث) غوث اعظم علوی شیخ اسماعیل تلوی فقیر الله رحمه الله حضرت تلمیذ فضائل جلیله سن و شمائل جسمیه سن و عبادات یومیه سن یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولونکه فقیر الله رحمه الله حضرت تلمیذ وکل و تقوی و تسلیم و رضا و اخلاص صدق و صفا و تخلیه قلب از غیر خدا و اشتغال با حضرت مولی و عبادت حق با حب و شنا و افتقار بفقر و فنا و تواضع و مرقت بار قفا و قطع تعلق از دنیا و اهلها و وجود فقر ایلده ارغنا و استوای سر اوضار و ترک اعتراض بتقدیرات قضا و صبر و شکر در وقت بلا و عدم متابعت نفس و هوا و امتناع از عجب و ریاضات و امر بی ملال و عنا و اجتناب مناهی در خلوت و ملاقات قدم بر شریعت غزا و کرم وجود و خفا و عفو و علم و حیا و رفق و شفقت و وفا و احتراز از تعصب و جفا و نصیحت اصداقا و عدا و بذل و ایشار احبا و محبت علماء و صلحا و تعظیم اولیا و انبیاء کبی صفات ذاتیه جلیله سی جمله اخلاق حمیده و اوصاف پسندیده ایدی (قریه الله من جنابه و قبل رجائه) اما حضرت شینک شکل و شمائل جسمیه سی حسن و جماله و قیافت اعضای جسمیه سی لطف و اعتداله با صنع حکیم احسن تقویم اوزره هر عیبیدن میرا و معرا خلق اولمشدری زیرا که آنک تدموزری نه طویل و نه قصیر ایدی لطیف و معتدل و بی نظیر ایدی و راس شریفی کبیر و شعر راقی عبیر ایدی و معتدل جبهه سی جبل و چین جبینی طویل ایدی و اذن لطیف معتدل و بین و حاجبیتی مقوس و مفروق و مایق بی چین ایدی والا کوزلر یلک هر صفی اوسط و باقشی کویج و انشط ایدی و وجه و جبینی انور و متبسم

وایریدی و آنست یعنی معتدل و دقیق ایدی و هم شریفی اوسط و شفه سی رفیق ایدی و صوفی بی غنه ملج و نطقی صریح و لسانی فصیح و کلامی صحیح ایدی و نکستی طیب و اسانی بیاض و صاغ و مبارک طبعه سی تمام و اغ ایدی و عنق و منکبتی لطیف و ماعدین ویدی ضعیف ایدی و کف شریفی لب و اصابع لطیفی طول و کبر و به انحناسی هین ایدی و صدوری و سعتی چوق و شعری هیچ یوق ایدی و بطنی خفیف و جله جسمی تخیف ایدی و اصابع قدی طول و باشدن اباحه جلیل ایدی حق تعالی اول دوستی اوکش یار غمش ایدی و یوزینک کوکاده اکابر غمش ایدی اگر مه الله بخایاته و نفعنا بخیلاته و اما حضرت شیخ عبادت یومیه سی مخصوص خواص اولان حالت وسطا ایدی و عادت قدیمه سی هر ایشده اقتدای حبیب خدا ایدی زیرا که اول عزیر باشدن اقبیه و فناء اولانان متماندن هر سحر وقتنده اقبیه سی عندنده فراشندن قیام ایدردی (الحمد لله الذی احیانا بعد مالماتنا و رد النارا و احنا اولیه البعث و النشور) و ان شاء الله و انما شهد ان محمدا عبده و رسوله (حقا) دیوب وضو و سجده اتمام ایدردی بعده سجاده اوزرنده مستقبل القبلة تریع قیلوب دعوات و استغفار الیه مناجات عفا ایدوب احیای احباب الیه صباحه دل ارام ایدردی بعده (اصحی و اصبح) و اصبح الملک الله الواحد القهار رضیت بالله ربنا و بالاسلام دینا و بمحمد علیه الصلوة و السلام نبیا و بالکعبة قبله و بانقران اما عا و بالمؤمنین اخوانا و بالمؤمنات اخوانا و لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم) دیوب صباح اولدقه شاقی وقتنده کندی صومعه سنده کریم قدر بر جبر اوزرنده تکلم صوت الیه کندی اذان اوقیوب (اللهم رب هذه الدعوة التامة و الصلوة القائمة آت سیدنا محمد الوسیلة و الفضیلة و الدرجة الرفیعة و ابعثه مقاما محمودا الذی وعدته انک لا تخلف الميعاد) دعاسیله اذانی ختام ایدردی بعده منت صبی قیلوب یوز کره (سبحان الله و بحمده سبحان الله العظیم) دیوب صلوة فرضی اولان کرامیله ادا ای نام ایدردی بعد السلام (اللهم لا مانع لما اعطیت و لا معطى لما نسئ و لا راد لما قضیت و لا یقزع الجدم منک الحمد سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم) دیوب ایة انکری اوقیوب تسبیح و تحمید و تکبیراتی صاغ الینک اصابع مقاصیلله اوزر اوجر عددن تمام ایدردی (بعده لا اله الا الله و حده لا شریک له له الملک و له الحمد یحیی و یمیت و هو حی لا یموت سیده الخیر و هو علی کل شیء قذیر) دیوب دعاسنک اولنده و آخرنده حضرت پیغمبره صلوة و سلام ایدردی بعد الدعایون کره لا اله الا الله او نخبیده (محمد رسول الله دیوب) فاتحه الیه انجام ایدردی و آیدستی مسواله و ادعیه سیله الوب خشوع و خضوع الیه قیلوب دعایی خلوص و تقوی رض الیه ایدوب والدین و اوستاذن و اقر با و اتباعن و خیر دعایه وصیت ایدن احبابن آذر الیه کوب اوقات تحمید و نظامی التزام ایدردی و طلوع شمس دلک سورة یسن الیه اسمای حسنی اوقیوب مبعات عشره کبی ادعیه واذ کلرن تمام ایدردی بعده صلوة اشراق ادا الیه و باندن صکره اعل و اولادیه کلام ایدردی بعده کندی یازدینی محف شریف الیه درت بش جز و قدر قرآن تلاوت ایدوب صلوة ضعی الیه اختتام ایدردی بعده احباب و زواریجون فتح باب ایدوب وقت ظهره دکن کلان اهل درده بند و حکمتله و دعا و همتله درمان ایدوب فقرایه احسان و غریبایه اطعام ایدردی و عاشقاری دیدار الیه مسرور و عارفاری کفشار الیه مست مدام ایدردی و ظهر اولدقه یته صومعه سنده مناره من پوره اوزرنده کندوسی اذان اوقیوب یاتنده بولنان جماعت اکا و یوب ادا ای صلوة ظهری تسبیح و دعاسیله تمام ایدردی بعده عصره دلک زیارتیه کلان مخلوق خدایه ظاه دن ماعدایه لطف ادا الیه عادتجه کلام ایدردی و هر کسه رفیق و تواضعه معامله ایدوب امر او اغبیادن زیاده ضعف و فقرایه اکرام ایدردی و جله بی توجه و نتیجه به و عقل و همتجه ناقل مرام ایدردی و عصر اولدقه یته کندی اذان اوقیوب یاتنده بولنان احباب اکا اقتدا ایدوب صلواتی ادا الیه کده ختم کلام ایدردی و بعد العصر اول محبوب اقلب احبابن اذن و الیجون غلق باب ایدوب جناب رب الاربابه توجه تام ایدردی و معتادی اولان ادعیه واذ کار الیه اخشام ایدردی اخشام اولدقه (امینا و امی الملک الله الواحد القهار اللهم انی اعوذ بک من شر هذه الایلة و شر ما فیها و شر ما بعدها و اعوذ بک من همز الشیاطین و اعوذ بک زب ان یحضرن و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم) دیوب صلوة مغربک تمجیلده احتیاج ایدردی و صایم ایسه صوابه افطار ایدوب (اللهم لك صمت و بک امت و علیک توکلت و علی رزقک افطرت) اوقیوب رمضان ایسه (و لصوم عن من شهر رمضان فیت فاغفر لی ما قدمت و ما اخرت دیوب دعایی تمام ایدردی و بعد صلوة المغرب

و الا و این سورة فیتی اوقیوب اولاد کرامیله بر اوزرنده یزدن سفره اوستنده اغاج فایغ ایچنده اداب و سنت اوزره طعام ایدردی و بعد الفراغ (اللهم اشبع کل جائع کاشیه منا) دیوب صاغ الینک رؤس اصابعن سفره اوزرنده قویوب تمجیل ایلدکده ایکی الن فالدیوب (الحمد لله جدا کثیرا طیبامبارک کافیه غیر ممکنی و لا مودع و لا مستغنی عنه الحمد لله الذی اطعمنا و سقانا و کسانا و ربه لنا من المسلمین و هدانا لرحمة الله و برکاته علی صانع الطعام و الا کاین و الحمد لله رب العالمین) دیوب اللرن یوزینه سوروب اول نعمته احترام ایدردی بعده اهل و اولادیه محبت ایدوب آنلرک کینهجه کیدوب تدبیر معاش و منزل امورندن اعلام و احببندن ایلدکاری قصور و کسوری حکیمانه تکمیل و اتمام ایدردی و تجدید وضو ایدوب صلوة عشایی اولاد کرامیله قیلوب سورة ملکی اوقیوب لیله یجمعه ایسه دعای ختم قرآن ایدوب هدیه روح پاک ثمر افلاک علیه الصلوة و السلام ایدردی و قبله به طوغری دوشنش فراش صوف اوزرنده بلا تاخیر قصد منام ایدردی و فراش ایچنده جلوس ایدوب بر رفاتجه وایة الکرمی و اوج اخلاص شریف و بر ربه عزتین اوقیوب هر بری آنرا اولدجه کندی وجود یته اوقیوب البرک کوکسنه سوروب یواضوفی مدام ایدردی بعده صاغ یانی اوزره قبله به متوجه یازرقه سی اوزره دعواتی متفکر اوق (یا سکر ربی وضعت بحبی فاغفر لی ذنبی و اودعتک نفسی فان امسکتها فارحها و ان ارسلتها فاحفظها بما تحفظ به عبادک الصالحین اللهم انقظنی فی احب الاوقات الیک و استعملنی باحسن الاعمال لیک اشهد ان لا اله الا الله و انشهد ان محمدا عبده و رسوله) دیوب عالم کثرتدن دیوب یته مراقبه الیه عالم وحدتده خوش خرام ایدردی (نفعنا الله ببرکاته و ملک بنامسا لک) (نظم

عشق بویله دم باد صبا کلندر	خوف و اندوه کیدوب ذوق و صفا کلندر
نغمه کلدی و تسبی دل جان بخش ایتدی	شاد مانم که بکابوی ولا کلندر
کو کلی زنده ایدرتکمت باد صغری	آنده خوش بوی دم اهل بقا کلندر
جمله دن حق متجلی کن اودستیته مدام	دم و بیسی دن اکا بوی خدا کلندر
وصلت عشق بولان جان اشیدر هر بردن	نیجه ینک نغره مستان هوا کلندر
جمله افکار کاو قلبه مسافر قدن	جمله دن خوش ده تسلیم و رضا کلندر
طور متاشله بلا لرد صبور اول سیرایت	حقی - قدن نه کاور جان صفا کلندر

(نوع رابع) غوث اعظم علوی شیخ اسمعیل تلوی فقیر الله رحمه الله حضرت تریسک عادات سنیه سن و مساعدات انسیه سن و نیاب لیسیه سن ییلدیر (ای عزیز) معلوم او سونکه فقیر الله رحمه الله حضرت تریسک عادات و مساعداتی امر حقه تعظیم و جله خلقه رفیق و تکریم ایدی زیرا که آنک یاتنده حق نه الینک اسم شریفی ذکر اولدقده تعظیم ایدوب جل شانه دیر ایدی و حضرت پیغمبر اکرم شریفی ذکر اولدقده صلی الله تعالی علیه و سلم دیر ایدی و سائر انبیادن برینک اسم شریفی ذکر اولدقده علیه الصلوة و السلام دیر ایدی و جبرائیل و امیراقیل و یامیکائیل و یاعزرائیل اسملری ذکر اولدقده علیه السلام دیر ایدی و اصحاب کرامت بری آکدقده رضی الله تعالی عنه دیر ایدی و اولیادن بری آکدقده قدس الله روحه دیر ایدی و علما و صلحان بری ذکر اولدقده رحه الله تعالی علیه دیر ایدی و سلطان اسلامه عادل و منصف اولدقده و اعدا اوزرنده فرصت و نصرت بولمده دعا ایدردی و اولاد یته تعلیم علم دین ایدوب اقبیاسنه صلوة رحی ادا ایدردی و قوشولر یته رعایت و مودتله حاجت لرن قضا ایدردی و زیارتیه کلان و کلیمان احبابنه محبت ایدوب قصور لرنه قالمازدی و زیارتیه کان امرایه بلکه وزرایه ییله قیام ایده بی یازدی رفیق و تواضعه امر معروف و نهی منکر ایلدکجه اولزدی کان حبایدیکه ضحک ایتجوب تبسمله سو یلردی و سوال ایده نه جواب ایدوب ایتیمه سکوت ایلردی و صدر صومعه ده مبسوط اولان سیاه سجاده اوزرنده قبله به توجه ایدوب متریع جالس اولوردی نه خلقه التفات ایدردی و نه دیواره بصلنوردی و نه بصدیغه انسا ایدوب نه ده یوقاری باقه بیلوردی زیارتیه کانلرک یوزینه بر کاند و برده کیدنده نظر ایدردی و کانلر و هدیه ذهب و فضه کتور سلقبول ایدردی لکن الله المیوب سجاده نک تحتنه وضع الیه امر ایدردی بعده یولک اوغلی انی الوب مصارف یتنه خرج ایدردی

وسائر انواع هدایای کندی بدیه اهل و اولادی یتیمه تقسیم ایدردی اما فوا که و ما کولات امثال هدیه لری
مجلسنده حاضر بولنان احباب و زواره تقریق ایدوب کندی هم ساول ایدردی و برکون برکجه ده
براقن ربعن آنجق ساول قیلوردی و بش اتی کونده آنجق برکاسه صوابجه یلوردی و اکثر اوقات ده کار چند
و حالت کاورایدی و اول وجه دی حالده اطراق رأس و تغمض عین ایدوب صوت و صداسن فالوردی و جله
وجود یله قعودی حالده حرکت دوریه قیلوردی یعنی ابتدا صاعه و صاعدن کیرویه و کیرودن صوله وصولدن
ایله رویه و ایلوردن صاعه قایل یله بلندن یوقاری برقرار اوزره متحرک اولوردی و وصول ان آجوب ارقه سن
اوکنده بره قویوب کتی ایچیزده صاع الیکن شهادت برمنی اوجیهله کندی حرکتی جهتهله دایره محیطی رسم
ایدربکی اولوردی و قتا که بوحالت جاذبه اول کاملی آلوردی آنک حواس و قواسی او یله استغراقه واردریکه
نه برکلام سوبلیه یلوردی نه ده برکسه دن خبری اولوردی هر نسنه دن بی خبر قالوب کندی حال یله مشغول
اولوردی پس یاشده بولسانلری جله مهابت آلوب طشریه کوردی و قویوقعه سندنصکره ملک مشربلی
حصور اولدیغندن امله یله یاغزدی و هیچ برکسه نک خانه سنه کتزدی اما کندی زیارتسه کان مسافر لره کونده
برقران آتس و برقران پلا و ایله ایکه وزا بخت یغزدی و جله بدعتلردن احتراز ایدردی سفتلری ترک ایتزدی و بش
وقتی کندی صومعه سنده اذان و جماعتله ادا ایدردی و ایام جمعه غسل ایدوب ثیابن دکشوب جامع شریفه
کیدردی و صلوة اشراق وضعی و اتوبین و تجمعه مداومت ایدردی و یوم النین و خیس ایداصاتم اولوردی و هر یوم
جمعه قبل الصلوة البته سور که کتی اوقوردی و جمیع اقوال و افعال و اخلاق و اطوارنده حضرت حبیب
خدایه اقتدا ایدردی و عبادات و عبادات و اعتقادات ایله آنک ترجیه کیدردی حتی یوحی - ضعیف اول فاضل
کاملدن کتاب مصابیح سکرانی طرفنده اوقویوب اکامرا قبالمشدم هر حالده جله حرکات و سکنات اول کتاب
شریفه موافق و مطابق بولدم و الحاصل بر عالم و عامل و فاضل و کامل ایدی و دنیادن معروض و مولایه مقبل
ایدی و وظایف عبادتده مقیم و لطایف عبادتده مستقیم ایدی رضی الله تعالی عنه وارضاه و اما حضرت شیخ
لبسیه می دخی سنت اوزره مصتبع ایدی زیرا که آنک لباسی خشین و ایض و اخضر و اسود و قصیر و مربع ایدی
انداز اس شریفه آق بزدن ایکی عدد کله پوشن اوزرینه برکچک عمامه بیضا صار ایددی و آق اورتیه بزدن
کوملک ایشیه کیروب آنلره یله نظافت ارازدی و آق انچه بزدن ترک ظو بونی و قسه قفتانی و ارازدی و مبارک
هلبه بیاض اینجه شال قوشاق باغرا ایدی و جبهه می یشیل اینجه مخیر شال ایدی و آنک کی مر ققنده وزبلی
و کبه سنده ایدی و رنکی زمر دستالی ایدی و ابوسه مذکورات ایکیشرفات او منوال ایدی و اینجه شال دن ایکی
قواسر بول عباسی و ارازدی هر نمازی آنلره قیلرا ایدی صیف ایچون اولان عباسی آق و شش ایچون اولان سیاه
و براق ایدی و بیاض اپلان چورانه صاری مسح و پا بوج ایکیشرفخت الحاق ایدی و سیاه اورتیه بزدن ایکی
سجاده می و ارازدی و شیل خشین بزدن دیکلمش آنلره استار ایدی و استارندن اطرافنه ایکیشرفرمق بوکلمش
حاشیه لری و ارازدی برنی صدر صومعه سنده نیم لحاف او سنده اچوب اید اوزرنده جالس اولمشدی و برنی
جمعه نمازی ایچون هیاقیلندی یوم جمعه بامک جانب شرقیه سنده انکچون بسط اولتوردی زیرا که قوی
وقعه سندنصکره امامت و خطابت خدمتده یول اوغلی بولتوردی و ایکی هفته ده برکره تراش اکا عادت
اولتدی انکچون اوج اوستره و بر مقراض و بر قایش و بر یلکی و بر پیت کیری برکچک صندیق ایچیده مهنیا
قیلمشدی و اول خدمتی دولتم مانند اولادی اولان پدرم بولمشدی بعده آندن یونیمه اودوات میرات قالمشدی
تسریح حلیه ایچون ایکی صندال طراق و قلم اطقار ایچون بر حیاق آلمشدی (النظافه من الايمان) دیوب و نظافت
ارایوب رفته باغزدی حتی سیم خاتین یله اصبعنه طافزدی و قس ناجی عینی و شکلی بانای و حلقه می سیم
ایدی و نقشی شده چی اسمعیل بن قاسم ایدی و زمزم ملی بزدن کفی سائر بخور و لوازمیله حاضر بر صندیق ایچنده
محفوظ ایدی زیرا که هر دمده وفات آنده محرمط ایدی و بر مندیقه سائر ثیابن مقلدی و جمعه اخشاملری
صومعه سنده بخور یقارلردی و آنک مشربیه می بریاض فحجان ایدی و چنانچی افواج فایق و فاشی شمیر
کوچک فاشی ایدی و شمعیانی باشل چینی شمسان ایدی و صندلی عصامی بدزدن یاد کار ایدی و آیدست
و غسل ایچون آق طهارندن درت ابریق و ارازدی ایکسی یول ایدی غسل ایچون و ایکسی کوچک

لله لری بک طار ایدی مسواکی چوق و تسبیحی بردن آرتق یوق ایدی و آبا و اجدادندن قالان کابلر بشی و زدن
چوق ایدی اما صومعه سنده کندی حسن خطیله قرات عشره سی اشارتیه بر مصحف شریف
و سنه کندی خطیله ایکی مجلد بر تفسیر معالم تنزیل و سنه کندی خطیله بر مجلد صابیح شریف و پدوری خطیله
درت مجلد احیای علوم دین و سنه پدوری خطیله ایکی مجلد انوار قه شافعی وجد اعلامی ملا علی خطیله درت
مجلد بر قاموس اکبر و بر مجلد کتب شفای شریف و بر شرعه الاسلام بونلر کندی عندنده فالوردی و حرم
حوایسندن صومعه حوایسنه بر قیو وارد که اهل و اولادی آنجق آندن یاشه کاورلردی و صومعه می بر مربع
قبه در که ایکی حصیر اید ایکی کلیم اتی امتیاع ایدر بولمشد و طول و عرضنک شکل و مقداری بوجدولدن
بیلمشد و وصیف ایا سنده صومعه حوایسنگ نصف مسقفنده جلوس ایدوب زیارت اولمشد و اول بر ایواندر که
اکا عربجه بهره دینلر درواکنده کندی مبارک بدیه طابلی نار اغاجی دیکمشدر و خانه سنی شکلی بودر

خادم بوی ایشدوب پائنه دو شمشدر و اولدمده کاهدایت حق ایشددر پس اول عزیزی آنی تبشیر ایدوب
دیشدر که باشکی قالدیر که بود دولت نقد آنده قرار طوطی و کندی صورتی یعنی ابکی قاشی آره من نقش ضمیر
ایتمکله اکاتبیه ایشددر و مکله قوییدی صغیر انقاس ایل کونده اون بیک کره تکرار ایشکی اکتله این ایدوب
کشمدر پس اول عزیزی بونیه و تاقیقین درویش افندی حرجان وورد لسان قیامشدر و ایل و نه سارا و متوال
اوزره تکرار ایل مشغول ایشددر و اول ائنده آنک بدری ملا بکر آزا ق سفر شه کیدوب کفه ده وعده سی تبوب
ائده اولو جامعده قالمشدر پس آندن کیر و بونده قالان تجارت و زراعت و فدان و خدمتکار و جفت و کونان و عربیه
و میرابه و خانمان و کان کیدن ققرا و سمه مالک تدبیر امور کرانی و خانه ده یوانان اخوان و صبیانک فریاد و فغانی
و سبب وجودی اولان پدر بر جودی موتک حسرتی و فراقی نیرانی درویش افندی بیکد کر و فکر و حضورینه
مانع اولدیفندن آنک طبعی بینه و روحی خسته و قلبی شکسته و محزون و متالم ایشددر و هر ساعت و هر آن
کریان و نالان اولوب هموم و غموم بجهرته طامشدر و بر مرشد کامل بولمش که انی کوکادن ایجری آله آنکچون
طشردده قالمشدر پس نور کله توحید و تارالم شدید اجتماعندن بر مرشد مبتلا ایشددر که جمیع اجزای بدنی
صوفدن یا نوب یوز کبی بردایله طولمشدر و پوائنده کندی اوتوز یا شنه و تارخ هجرت بیک یوز اون شنه باشنه
کاشددر و عمر نده تور و بیلوب احسن خلقه مالک اولان درویش افندی اول آئشندن خسته مزاج اولوب
هر کور دیک نینه دن و هر صدادن اکا غضب کلمشدر و ایل حسن خلقه مالک ایکن بوله سو خلق ایل مالک
اولدیفنی اکابر بشقه الم ایشددر و هر سینه براوغلی طوغوب اوج درت آلیق اولد قده مه دایچنده بخاتله
بوغولمشدر و آنلری کوز کوره بوغان کور نمیبوب بوغ ایشددر و نیجه بومذ کورات امشالی آلام واکد ایل
دنیا دن اعراض واکراه ایدوب مات و تحیر قالمشدر و بردایله یا غمش یا قلمشدر (نظم)

عشق میداتسده مرد اولقندن اوز که کار بوق	بونده جانندن کیچمیدر غیری بر کفتار بوق
بر نفس آسوده اولمز عاشق دیدار یار	آفتاب عشق ایچون بر سایه دیوار بوق
عشق یار آهسته سوبلر جان قولاغینه مدام	هر کیمک شغلی وارا کادرد مزدن یار بوق
اجنبیلک سرمه سن کوزدن بودم قان یا شیله	قنده سیرایندمه غیر جلوه دلدار بوق
بر قدم پول کتمکجه بولمق اولمز انی کیم	غایت قریشدن اوز که مانع دیدار بوق
حوت بجهری کورمدهی تاجقه مدقه بجهردن	وارا فکدن چیقکه بودر یادن اوز که وار بوق
مردایسکل رنگ درد عشقه ای حق بویان	باق که بودار ایچره بزدن غیری بردار بوق

نوع سادس) غوث اعظم علوی شیخ اسماعیل تلوی فقیر الله رحمه الله حضرت تلیک رئیس خدای بلکه ماتد اولاد
کرامی اولان حلم و حیاء عدنی درویش عثمان حسن حقیر الله رحمه الله حضرت تلی کندی امر نده استخاره
قیلوب ابراهیم اوغلی دنیا به کاروب کندی جمله دن کجوب قلعه دن ارضرومه کوجوب تصوف آشنا اولوب
صاحب بنک خبرن آلوب سیاحت رفیق بولوب تدارک قیلدیفن بیلدیر * ای عزیز * معلوم اولسونکه چونکه
درویش افندی مر حوم ورنده متحیر و غموم قالمشدر و تارخ هجرت بیک یوز اون بونیه سینه به بالغ ایشددر
پس اول محرمک ابتدا جمعه کجه سی تدبیر امور ایچون صدق ایل استخاره قیلمشدر و رو قیاسنده ترک دنیا و طلب
مولایله مامور ایشددر و او باند قده سیاحت قیلای و مرشد کامل بولمق آرزوسیله طولمشدر و اول صبحی
یوم جمعه زهره ساعتده طلوع شمس ایل برابر آنک براوغلی دنیا به کلمشدر و اسم و رسم ابراهیم حق ایشددر و جان
و جسمی عشق و شوق ایل طولمشدر و کدورات جسمانیه دن و آفات روحانیه دن عنایت حق ایل سلامت بولمشدر
و آنک اجمال علی بواج ییتندن معلوم ایشددر (نظم) هجرت تاریخی بیک یوز اون بونیه اولدی اول بهار قلعده
احسنده ابراهیم حق طوغدی زار * اختیاری علم ایدی تا سال بیک یوز قرقه دل * عشقه دوشدی عارف
اولدی و جد و حالی قیلدی کار * سال بیک یوز تیش اولدی سن حق الی * کندی کاری بار و واری اختیاری
قالدی بار * حال بوکیم پندری آندن بلکه جانندن کیچوب مرشد آرزوسیله سیاحت فکرنده قالمشدر و اخوان
و عیالی شهر کوته سنده راحت قالمسون ایچون بر کجه خفجه قلعه دن ارضرومه کوجوب کلمشدر

وارضرومه کورمکچو درویش افندی بی کندی اوغلونه استاد ایتکه طایب ایشددر و نیجه اکرام ایل بهرماه
اوتوز غروش آلیق تعیین ایدوب آره به آدم صالمشدر و اول جمله دن اعراض ایدوب مر و تلی حبیب افندی بی
ارایوب بولمشدر و اول مر حمت کافی مر حومدن مر حومه بحرمانه انصوف علنده کاب سیر و سولک اوقیوب تمامیله
بیشددر و اول حبیب القلوب بو محرمه محبت قیلوب احترام ایل امام ایلک ایچون مه دی محله سنده برجامع
نیشاقیشددر لکن امام همام بدر افندی هموم و غموم آئشیله مثال محوم اولوب بردایله یا غمش یا قلمشدر و مر شد
آرزوسنی آنک صبر و ارامن کسوب عقل و فکرن آلمشدر و اول ائنده لالا یا شاجامعه بر مر شد کامل اوز بیکلی
واعظ کلمشدر و درویش افندی واروب اول کاملی تنها کوروب امریاض و احوالن اکا سولمشدر و وانی مر شد
انجاذ ایلوب برابر کیده بیک ایشددر و اول کامل اول کجه مر اقبه سنده حق نه ایلک بیلدیر مسیله بونک
حقیقت احوالن بیشددر پس بردخی کورشد کده اول حکیم بومر یضه عظیم التفات ایل تبشیر و تسلیه
قیلمشدر که ای مؤمن برادر بر سنی قبول و استعجاب ایدردل لکن بزدن مقدم سنی سلطان آلمشدر و سکا بشارتکه
سنک بر یولک صاحبک وارد که اول مر شد اکل چون کبریت اجر دراتی سنده دن بروانک سکا استیقای مقرر در
و ابکی سینه به دلک ملاقاتکزمیسر در همان سن بونیرانه تحمل ایدوب غنیمت بیلکه کوزل علامتدر و مولایه توکل
ایدوب تیقن قیل که صوکی ملامتدر چونکه درویش افندی اول کامل اوز بیکلیدن بو خبری آلمشدر پس
بواشارت و بشارتله مخلوط و مسرور ایشددر و صاحب موعودنی بولمق آرزوسیله سیاحت ایچون عارف بالله
ایوب افندی رحمه الله تعالی علیه حضرت تلی رفیق شفیق طریق بولمشدر و ابکی سینه لیل و نه ارا تکه یار غار
و محرم اسرار و انیس و نمکسار اولوب قالمشدر و اول ائنده آنک اهلی - نیفه خاقون بو ابراهیم اوغلان ترک ایدوب
آخرته رحلت قیلمشدر پس درویش افندی عالم تجریده ابروب براوغلی ابکی قرتدا شنه و بروب کندی پول
تدارکن کوروب سیاحت فرصتی بولمشدر (نظم)

کراو لسه بو عشق ایل ارواخ گرفتار	جان و دلمز اولمز ایدی طالب دیدار
میل ایتسه کر عاشقه اولدیر معشوق	دوشمزدی بو عشاق ایچنه کریمی بازار
عالمده اگر اولسه نه عشق و نه دردی	بوجان و کوکل اولمز ایدی عاقل و هشیار
کوسترمه کردور و تسلی رخ وزانی	قیلمزدی بو عاشق لری سرکشه چوپر کار
هم کندی رخن کورمه کر پرده اولمه	کندی بی پس اول پرده دن اولمزدی خریدار
صورتلر اولوردی همه بی حاصل و محصول	عار فلر اگر اولسلر واقف اسرار
ای حق اگر اولسه جان ایسته عشق	عندنده آنک اولمز ایدی جانکه مقدار

نوع سابع) غوث اعظم علوی شیخ اسماعیل تلوی فقیر الله رحمه الله حضرت تلیک رئیس خدای بلکه ماتد اولاد
کرامی بولنان حلم و حیاء عدنی درویش عثمان حسن حقیر الله رحمه الله حضرت تلی اول صاحب موعودنی
اولان محب محبوبن نه تقریب ایل بولوب خسته منده قلوب دردینه درمان اولوب مر ادین الدیفن بیلدیر
* ای عزیز * معلوم اولسونکه چونکه فقیر الله رحمه الله حضرت تلی تویی وقعه سندن بری درویش افندی
پندری کندی خدمته لایق و محبتنه موافق کوروب محرم و همدم ایلک ایچون محبتله دمبدم جذب ایشددر
و درویش افندی هم بوطرفده استخاره کجه سندن بری دمبدم مر شد کامل جاذبه سی آرزوسیله صبر و قرار
کسولوب ایشی تبشدر و تارخ هجرت بیک یوز بکری ابکی سینه سی رجب شریفک ابتدا سینه تبشدر پس درویش
معوم و اول مر شد موعودن بولمق ایچون ربع مسکون ایچنده اون بیل سیاحت قیلای عزیمتله رفیق شفیق شیخ
ایوب افندی بیلدیر طر فقه کلمشدر و رفیق شفیق اول سینه مقدم واروب ملا محمد اروانی نامنده بر کامل
بولوب بر مدت باند قلوب آندن تحصیل علوم و عرفان ایلد بیکدن اول طرفی ترجیح ایشددر و درویش افندی
بلده نیه بیلدیر واروب آنک بیوت عالییه سن و انمار جاریه سن و انمار متدلیه سن کورد کده
تجرب قیلوب بوره سی جنت میدر دیوب رفیق شفیقه ضرور برهفته آنده قلوب سیرا تبشدر و بعده ایوب
افندی بیک شیخ ملا محمد اروانی رحمه الله علیه حضرت تلیک مر قدشرفن زیارت ایچون کدستانه طرف مکه

گمشد در آنده هم بر هفت قدم مکث اید و پس افندنک صبر و آری کید و ب جانان ایلمنه توجه ایتمش در در
آدن رفیق شفیقه نصبه سعیده طوعری حج نیل کعبه یوان طوعش در در (مصرع) جانان ایلمنه ایتمش در جان
طاعی کورندی پس خیزانند سعیده و اران کاربان ایله یولداش اولوب انزلک لساندن بد سعیدک یاتنده یولونام
برقریه ده شیخ اسمعیل نامنده بر عزیزک خبرن ایتمش در و آتی زیارت ایچون کاربان اهلندن بر اختیار ایله اکابر
کوندروب کشید یول اول کعبه برقریه ده یا تمش در و ایلر و کیدن آدم اول عزیزه خبرن ایتمش در که یارین ایکی اوضر و ملی
ملازل سنک زیارت که کله جکدر عجب اولر کیم اولمجه در اول عزیز را کابوله جواب ایتمش در که انزلک بری نه
اوضر و مه کیدوب بری یونده قاله جقدر پس درویش افندی رفیق ایوب افندیله شعبان شریفک ابتدا کونی
اول عزیزک یاتنه جان تمش در و اون ییلاق مسافه ده استدکاری دولتلی بی اون کونلک یرده یولوب دیدار دولته
یتمش در و همان ایله ای تصاده ایوب افندی نور عرفان ایله ای طایوب بی توقف سجده مذکوره کتمش در و اول عزیز
اکامل ایوب * ارفع رأسلک هذا حجت * دیوب ای تبشیرا تمش در و امداد ویش داریش اول عزیز مریم
اکلیوب کبریت اجر و خورشید انور اولدیغن طکلیوب قیاس بنفس ایتمش در و کندی مرشد حکیم و صاحب
قدین یولاش ایکن بیلوب آتی ارامده عقلی کعبه یه و کندی سعیده کتمش در و اچنجی کونی قریه تلوه کابوب
کورمش که رفیق ایوب افندی آرا دیغن یولوب قدرن ییلوب یاتنده قالمش در و بیرامه دل اول جامعده معتکف
اولمغه و کونده بر لحظه اول عزیزک بحالندن مراد المغه نیت و عزیمت قیلمش در پس اولدخی رفیقنه تبعیت
ایدوب آنکله جامعده قالوب بحر حیرته طالمش در لکن یوما فیوما علی زائل اولدیغندن انا فانا اول عزیزه
توجه قیلوب اکاماتل اولمش در و تدریج ایله جسمی سلامت و جان راحت یولمش در و ساعت بساعت قلبندن
غم و غفلت کیدوب سرور و حضور ایله طولمش در و بیرامه دل صاحب طایوب اکامید اکبر اولمش در و اول عزیز
اول درویش بر مرته آلمش در که رفیق زده قالمش در اما شیخ ایوب افندی بعد الغید اوضر و مه کتمش در و اما
درویش خادم حضرت محمد و من بیلمش در و سکر ییلدن بر و آرزو یابد یکی مرشدن یولمش در و سر مایه تسلیم ایله
دولت معرفته فائز اولمش در و کباب سیر و ساولک ایله عامل اولوب اول کاملک صحبته کامل اولمش در و نیران غومی
انصاف و هر علتدن شفا یولمش در و اول عزیزه صدق و صفا ایله مهر و وفایدوب و خدمتنده ملازمت قیلمش در و ذوق
حضور ایله عمری اولدجه آنک یاتنده قالمش در پس اول عزیزک نطق یرن یولمش در (نظم) کوزل شوق و کوزل شوق
کوزل عیش و تمنا * کوزل عشق و کوزل ذوق * کوزل حسن و قونی * کوزل صورت و قامت کوزل روز قیامت
کوزل لطف و کرامت * کوزل صحبت و الفت * کوزل نور و تجلا * کوزل بار و کوزل یار * کوزل مؤنس احرار
کوزل معدن اسرار * کوزل منصب اعلا * کوزل نور و کوزل نور * کوزل رأیت منصور * کوزل آیت مشهور
تقدس و تعالی * کوزل طالع موعود * کوزل حامد و محمود * کوزل واحد و موجود * کوزل صورت و معنا
کهی قنه جانن * کهی شور جهانن * کهی امن و امانن * کهی بحر مصفا * عجب حتی * محمول * عجب
علت و معلول * عجب قابل و مقبول * عجب اسم و معنا * چونکه رئیس الخدام درویش عثمان افندی اول مخدوم
عزیزن شعبان شریفک ابتدا سنده یولمش در پس اول شهرک یدنجی کونی خادم ثانی و محب روحانی و فتون
علومک بحر عانی ملا محمد صهرانی دخی اول ولی رحمانی و عصری اولیاسنک سلطان اولان عزیزک زیارت
کتمش در و مساوی ترک ایدوب خلوت نشین اولوب مرادن آلمش در و صدق و صفا ایله اول عزیزه خدمت قیلوب
مدح و ثناء ایله وصفن ایدوب صحبتنده فایده و عمری اولدجه درویش افندیله رفیق اولمش در و ارنسی ییلی
شعبانده مر حوم شیخ علی عم بن طغوز یاتنده ایکن بنی آتوب در افندی بی یولمش در و ابتدا ملافاغز اول وقتده
میسر اولمش در که حضرت شیخ ایله پدر افندی صلوة عصری معا قیلمش در و ابتدا کورشمده حکمت یار ایله اول
عزیزک دیداری پدر مدن زیاده بکایاش و طائش کلمش در همان اولامده جذبه دیدار ایله کوکام آلمش در و عقلم آنک
حسن و جلاله و لطف و معالنه و خلق و کالنه ایردیک قدر حیران اولوب قالمش در و در عزیزم بنی سحره طاش
ایدوب حلم و رفیق ایله علم اوکردوب و لطف ایله تربیه قیلمش در بنم ایسه اول عزیزه ورد جانم السلام علیک یا روحی
اولمش در (نظم)

من عین عیاشم	وارده من ای روح	بل روح روغم	بارمده من ای روح
من بخت سعیدم	هم وعدو عیدم	بل عمر مزیدم	کارمده من ای روح
من جان و جهمانم	هم امن و امانم	بل کج نهانم	دلورده من ای روح
من راحت روحم	هم فتح و قوحم	بل جام و صبوحم	غارمده من ای روح
من قدر و برآتم	هم آب حیاتم	بل عین نجاتم	بارمده من ای روح
من ذوق حضورم	هم حزن و مروم	بل کوزده کی نورم	نارمده من ای روح
حق دیدی درویشم	فریاد که دل بزم	امداد که بی خویشم	جارمده من ای روح

(نوع نامن) غوث علوی شیخ اسمعیل قلی قلی الله وجه الله حضرت تلمیذ ککنند و درن طایسز و خیزر
صادر اولان خوارق عادات و کشف کرامت کیکده برین بیلد بر (ای عزیز) معلوم اول- و نه که مر حوم شیخ
علی عم ایله تلو به واروب پدر عز رزم عثمان افندی بی کوروب حضرت شیخ دیدار شریفه مشرف اولدیم
اثناده بر کیکه رفیاده کورده شد که سما یوزنده هوا ییاض سر یجه لرله طو لشد و روحه سی خلق اوزر نه هجوم
ایله کلمشدر و کاحله اید ناری پدر افندی اوزر مدن دافع اولمشدر الا که بر سر چه فرصت بولوب صاع ابطمه
خو قیلشد و صبحی پدر مه سولید کده آنده ایله طاعون اثری بولمشدر و بنم مطعون اولدیم مدن اول غایت
محزون اولمشدر بش کون بی خبر با یوب التخی کیکه کوزم آجوب کوردسکه پدرم آغله و حضرت شیخ باشم
ار حینه کلشدر و حضرت خضر آسا آمد ادمه ایر یثوب ان قالدیروب بکاد عاقبت اشد دره مان اولدمده جام
حیات و جنهم شفا و قلم صفا بولمشدر و الارن مبارک یوزنه سور د کده پدرمک یوزنه سر و ایله با یوب اتی
قبشیرا تمشدر که ابراهیم ایشی بتش ایکن حق تعالی اتی مجد دا حیا ایشدر و اما ایکنی سنه مزده صادر
اولان کرامت سن بری بودر که شتا ایامنده بر کون پدرم حضرت شیخ ایله صلوة عصری ادا ایله یوب بنله حجره مزه
کلک اولمشدر حال بو کیم صومعه نک اوجاغنده بلید کوزی جوق یغاشدر و مرحت کافی شیخ افندی یوزجر اغنه
شفقتن طیور مشدر ملا ابراهیم اوشو مسون آنکچون حجره به کوز کور یوز یوزده پدرم یوز مشدر انک امر یه
امتناله پدرم اوجاغ اوکنه کیدوب عباسی انکین بسط ایدوب ایکی الین آتیه صالحند رکن حضرت شیخ اتی
کوروب دمور طار ایله کور یوز یوز اشارت قیلشدر برین پدر افندی بی کوردسکه ان واتکین چکوب دمور طار و ایله
کوز آلمشدر و قضا که حجره به کاوب بنله تنه قالمشدر بنم اول مشکامن حلی و قتی کلشدر برین پدرمه دیدم که
سنگ الات نار ایله یانز میکیم اوله آتیه طالمشدر دیدیکه بنم جمع وجود من دنیا به کلز دن بش بل مقدم نار
بر دایله یانز یقیلمشدر و دیدم که ان شاء الله اول بردانه دن اولاده میرایت قیلوب میراث اولمشدر یوزدن حظ
ایله یوب وجود عوای آتش اوزر نده بوش قوری اعاج کوزیه تشبیه ایدوب وجود خواصی مالیه علو و منجه
کوزیه تمثیل قیاشدر بعده دیدم که یانچون دمور طار و ایله امر اولندک جواب ایدیکه سن آنده بولند یغکی
بیلشدر زبر که خلق عاجز اولد یغی اموری اظم ارایلک کندوبی خقه صائق صایلد یغدن آنک عنده اول
ترک ادب اولمشدر برین خوارق عاداتی ستروا خفا ایله تنبیه و اشارت قیلشدر و اما اوچینی سنه مزده صادر
اولان کرامت سن بریمی بودر که باغ یوزوی و قتی کوز ایامنده حضرت شیخ قریه سندن شرق و شماله طوغری
درت ساعت مسافه ده بولان قلعه ده شروان یکی اوزر نه و ن باشای بیل قدر عسکر و بر طوب ایله کاوب اول
قلعه بی محاصر ایلد کده بشخی کوفی حضرت شیخ کامکتوب ار سال ایشدر که امت محمدله فقر اسنه مرحت
ایده سن باغلری یغما اولغزدن بر ساعت اقدام عسکری الوب کیده سن و اول عاصی بکن جزای ترتیب سن
آخر له وقت آخره آخیر ایدم سن چونکه مکتوب شریف اکاف و شاق وقتنده کتمشدر برین اول باشا حقی اصغا
ایتمیوب هماندم قاقوب کتمیوب خطبا ایشدر فرمان سلطان ایله کلشم دیوب قلعه نک فتحنده اصر ارایدوب
برزدخی طوب آتمشدر همان اولدمده اول طوب قلعه به دکوب کیریبه در یوب ایکی باره اولوب کندی فرس
هلاک ایشدر و در عقب برقره صاحب اول عسکری احاطه ایدوب ایکی ساعت قدر ایری طولو باغوب ایشدری
تمشدر و خیول و دواب اول طولودن فرار ایدوب اصحابی اناری ارامده ایکن طاعنن نیچه سایلار کاوب خیای

قلع ایدوب جله سن الوب کشند پس اول زمان پاشا او یوب برانه بنوب سکن زیاده چو قدر ایل بهدالعهصر الحق
 برم جیره به جان آتش در ویدر افندیله واروب حضرت شیخی کوروب ابلاغ اوزره طوروب فان تره باعشدر و حضرت
 شیخ اکالتفات ایتیموب آتجیق (باطالم انت ما تخاف من رب العرش) خطایله عتاب ایتشد راول مسافر مثال
 مخموم از تعداد ایل استغفار ایدوب اشارت بدر ایله صومعه دن قم قمری طشره کشند و جیره مزه کلوب عرفن
 سیلاب مهباتدن ایشی تمشدر بن شوکتلو سلطان احمدک مصاحبی ایدم بودولتی کبی مهباتلی برکسه
 کوردم دیومین ایتشد و راول کیجه در افندی ایله هیج اویوم یوب صباحدن چقمش کشند و امداد رنجی
 سنه مزده صادر اولان کراماتدن بریسی بودر که کوزایامنده سطوح منازلده اوچیوز کیله قدر باغورمز
 سرلمش ایکن آیلان ایکنی کیجه سی ماهتاب اولمش ایکن وجه اخشای عشاقی کلمش ایکن اذان ایچون
 مناره جقمه باقد مکه قریه نیک مشرق معنی محاب آتش در و رجال و نسا سطوح منازلده بولنان اشیای مطردن
 حفظ ایتل تدارکنده عجله قیامدر بن دخی اذان اوقیوب عجله ایتدم بزم بلغورری دوشورمه یاردم ایچون
 کشند مکه حضرت شیخ اولاد و احقاد کرامی و غلمان و خدامی بالجله باب جامع کشند راندر دیده که یوقاری
 عجله ده عجله ایله مطر تدارک اولمش در دید بلر که بزخی اول تدارکنده ایکن سیدم بزمی منع ایلشد بره بلغوری
 باغورری قویوب جامع کیدیکر ججه کیجه سنه تعظیم ایدیکر سو یلشد پس جله من جامع صفه سنه کیدوب
 صلوة عشائی تحت السعاده ایدوب یوقاری باقد که محاب ایکی یار یلوب قریله یه کشند و قریه اوزرنده ذره
 قدر غیم اولیوب اطراف سیلاب اسود آتش در و ایل شد تلی مطر کشند که اطراف قریه دن سیلاب کشند پس
 حق تعالی اول قریه اهله ایدناتی و بروب اول عبد عز بزمه اکرام ایتشد و امداد بختی سنه مزده صادر اولان
 کراماتدن بریسی بودر که صیف ایامنده بر ججه کیجه سی پدور بزم جالس مر اقب ایکن بن یا تمش اویومشدم
 دوشمه کوردم مکه خرمین بری ججه ایدیکر زیاده سوار و پیاده عسکر کشند و ایلدن اینوب جله سی
 میدانده ججه اولمش در آنلر کیسی مشایخ هیئتند و کیسی علمایا سنده فامتری ایکی آدم بوی قدر یو جلمش
 وزین وزینتلی آنلری خرمین برنده فالمشدر و کشند بلر حضرت شیخ صومعه سی باند صاف در نلشد
 بن یو جمعیت کبرایه تماشا ده ایکن صومعه باینک صاغ یا تده طوران صفدن بریسی همان اکیلوب بنی
 قوجاغنه آتش در و تبسعه تقبیل ایدوب یسارنده طورانک قوجاغنه و برمشدر اولدخی بنی الوب محبتله اویوب
 صولنده طورانک قوجاغنه و برمشدر بومشوال اوزره نوبت سکن بنی روحه ابرمشدر اولدخی بنی آلوب تقبیل
 ایدوب یسارنده باب صومعه اولمغله اکیلوب رفق ایلدخی بره قویوشدر بن دخی بابی اچیق بولدم ایچری داخل
 اولدم نظر قیلد مکه حضرت شیخ صومعه سنه سکن اختیار و اتلی کشند و راول حضرت عالم صورتده هیج
 کسه به قیام ایدم از ایکن آنلر قیام ایدوب جله سبله معانقه و مصاحفه ایتشد بن یو تعجیده ایکن اویانده مکه
 بورقیا نلک لای جانم جان فامشدر بورقیا سیرورمدن همان اولدمه کند ایچنده قاعده در راجنده سو یلدم
 مکر اول ولی اگاه بومعنا فک غورینه کشند بورقیا کوا واقعه کلوب آنلری مشاهده ایل کوروب سوزلن
 ایتشد بر افندی بکاتیبیه ایلدیکه اگرچه بورقیا سا کوره غمیدر لکن تکلم ایلد که بورقیا نلدن عیددر
 وقتا که صباح اچلوب ججه نمازی قیلنوب بین الصلوات اولمشدر بن قیوا کند طوره ایکن کوردم مکه سعرد
 امتندن بر قیر آنلی آق صقلی سید کشند راتدن اینوب المی اوبدکده بن آلی کورمشم اول بنی طاینبوب
 صومعه قیوسن یلشد و بنی هدیه سبله حرم قیوسندن کوندروب زیارت اذن استکده اکان زیارت ایچون فتح
 باب اولمشدر و بنه ایچری کلوب حضرت شیخ سلام ویردکده و علیکم السلام ورحمة الله اهلا و سهلا
 التفتایله سلامن آتش در و قعه و ایلد امر ایدوب ابتدای کلامی بواولمشدر که یاسید ججه کیجه سی بزمه جوق
 مسافر کشند و آنلر بخوش خطابندن سید ججه مات و مخیر فالمشدر و برمقده ارا کانبوب اغلیوب در ایوب
 قالمقوب مجاده سن اویوب بنه بزم جیره کشند و بر افندی به احوال حکایت قیامدر که بن سعرد
 اعیانندن سید ججه سیم بیا شمه کلمشدر عزمده بوقریه یی کورمشمدر و بونچلک زیارتی دواتنه ابرمشدر
 نابو کیجه دوشمه بتمیز قدر بوزی نوری آلی و بشیوزدن زیاده اوزون بوی پیاده اولیا عسکر نه بلد سعرد
 اوکنده فارشوب بودولتی نلک زیارت کلام و بوقریه یی طریقله روایده کورمکه یلدم وقتا که اولیا عسکری

بوخرمنلره کلدیلر جله سی خیلندن نزول ایدوب بوقیولر مقابلنده صف اندر صف دیرلر و بونچله سی
 بوخرمنلر صومعه سنه دخول ایدوب بوی زیارت قیلدیلر بکادخی ساده لره زیارت بوی قیلشد و باب
 صومعه نلک صاغنده صف طوران اولیا نلک قوجاغنه ایشده بواوشاغی کوردم مکه بری برینه و بروب المشدر
 قیو یا تده طوران بواوشاغی قوجاغندن ایتدر کده صومعه به داخل اولمشدر بن قیو ده ایکن اویانده مکه
 کولکم لذت ایمان ایل طورمشدر پس بوکون ججه نمازن قیلوب فرجه سوار اولوب کیجه کلدیکم طریق ایل
 طوغری کلام و کسه دن سوا لسیز بوقریه یی بولوب منزلی طاینبوب یلدم و حضرت شیخ کاده مکه بورقیا یی
 سو یلیم و بعد الیوم اکامرید اولوب محبت ایلم بوایسنه بندن مقدم بکا خبر و برمشدر که یاسید ججه
 کیجه سی بزمه جوق مسافر کشند سبحان الله بنم اسم و رسمه یی قنده بیا شد و روبا کوردم بکوانیجه عیسان
 اولمشدر و سید ججه نلک بونچینه بدر افندی بویه جوان بر و برمشدر که سنلک بکوردکن روبا یی عیله بواو غلم دخی
 کورمشدر لکن عوام نامک کوردیکی روبا لره خواص اولیا مشاهده ایلد ابره شد حق تعالی هر قولنه
 بر عطیه و برمشدر و اما آلتجیق سنه مزده صادر اولان کراماتدن بریسی بودر که بهار ایامنده برکون ضعی وقتنده
 بردلی نلک اوزره در خد امیله زیارته کشند و باب صومعه دن بی پروا کوروب ابلاغ اوزره طوروب تبسم و سرور ایل
 سلام و بروب مهبات و محافقت سوز اول عز بزمه دیشدر که کوزل جانم بن دیر اید مکه کافنده ابره سن خوش
 بونده ایش سن دخی بن نه طورایم اللهم سورسن بر قیام ایلد که فامتکی دخی کوره یی اندن بوطا قلی جانم سیکا
 قد ایلیم همان اول مرؤت کافی قائم اولمشدر و امیر مجنون ایاغنه دوشوب بیموش اولوب فالمشدر پس حضرت
 شیخ آنان خدامنه اشارت قیلشد که بوا میری مسافر او طه سنه کوروروب اوزر نه جوق لحاف اورنکر
 اویوسنکه افاقب بولمشدر و عقی کالاول باشنه کلمشدر آتش کوندن بروا بومیان مجنون آلی لحاف آتنده
 الی ساعت اوبقویه طالمشدر آنلر اویقویه آلی ساعت اولد قده حرم دن بکا خبر اولمشدر کتده مکه والده
 عز بزمه بر طبق ایچنده قوری ایری قمری اوزم کتورمشدر و حضرت شیخ اول زیب اجری مبارک ایدیل
 تقابیل ایدوب اوقیوب افورمشدر اول عز بزمه بوقوانه یورمشدر که واراول یا نان مسافر ل باشی او جنده اوقور
 اویا نوب نه استرسه کل و بره لم کتور بن همان کتدیکم کبی اویا نوب دیدیکم بن حضرت شیخ اوکنده طبق ایچنده
 اولان زیب اجری استرم بن دخی حضرت شیخ کلام خبر و بروب اوزم طبقن الدم مسافره کتور دکه اوزوی
 کوروب المذن آلمشدر و کفیله غزن طاولد یروب کوزن اغردوب دایجه سنه تساول قیامشدر اوزم نهایت
 بولد قده فالقوب آیدست الوب افاقب بولمشدر آتش کون نماز قیلیمان مجنون اولد نمازن قیامشدر و اول
 کیجه بدر افندیله فالمشدر چونکه خنچی وقتنده کیده جک اولمشدر پس حضرت شیخ و داع ایچون کشند
 لکن دخول صومعه به جسات ایدم میوب مهباتله طواشدر و جیابندن ایچری سبله نظر ایدم میوب قیو ده
 ابلاغ اوزره فالمشدر آتجیق عتبه بابی خضوع ایلد تقبیل ایدوب سرور ایل بولنه روان اولمشدر زیرا که آتک عقی
 باشنه کلوب دونکی کوزل جانک بوکون کیم اولد یقین یلشد و اما یدخی سنه مزده صادر اولان کراماتدن
 بریسی بودر که صیف ایامنده مهرانی شیخ علی افندی نامنده بریر فانی الی ایکی مرید ایلد بلا میر حاج
 کعبه دن کشند و ضعی وقتنده حضرت شیخ ایلد ملاقی اولمشدر نه سلام و بروب نه برکلام ایدوب و نه تقبیل
 و نه مصاحفه قیلشد همان واروب متأدب او نورب صحت و سکوت ایلد اطراق رأس ایدوب ظهره دل حضرت
 شیخ یا تده فالمشدر و بعد ادا الهالوة بی وداع و سلام اول عز بزمه یلشد بن جقمشدر و بزمه
 بلا سلام و کلام اطراق رأس ایدوب مرید او نورب عصره دل بدر افندیله مر اقبه قیلشد و بر افندی اول پیره
 تعظیم عظیم ایدوب توقیر کثیر ایلد خدمتنده اولمشدر و اول پیر اختیارا خشم افطار ایلد کده هر طعامدن
 برلقمه یا بر فاشق آتش در و اول کیجه نه اولمجه ساکت و جالس ججه سطحنده ماهتاب ایدیلغنده بدر افندیله
 تمها ججه فالمشدر غالباً آنلر صبا حه دل بجر مکافقه به طالمشدر علی الصباح اول پیر مسافر واروب حضرت
 شیخی کوروب بر لحنه نه ساکت او نورب قیام ایلد کده حضرت شیخ اکا اکرام ایچون قالمقوب ابلاغ اوزره دعا
 قیلشد و بعد الدعامبارک ان تقبیل ایدوب صحت و سکوت ایلد قهری صومعه بهیه سندن طشره به کشند
 و حضرت شیخ اکا قایم ایچون جله مزاول پیره اکرام ایلدن تقبیل ایدوب آتیه بشد یروب احترام ایلد تشییع

ایستاد که بیست و نه بیت بولش در بعد اول برین سوار بر نه و دواغ ایدوب پیاده میدان ایدواری
اولش در پس عودتد نصکره پدرا فندیه دیند مکه بونه شکل مسافر در که جله دن زیاده عزت و حرمت بولش در
جواب بد بیکه بوسه سازد سار لره قیاس از آنز کماله و خواص او ایادن صاحب دل در برزم خاص الخیاس
افندی زک حال و نه اته قریب و فایاد زری را که دیشدر که بن جوق زماندن بروسه یا تحت ایدوب اطراف عالمه
کیدوب ربیع مسکونک بلاد و قراسن کور مشدر واللی شنه دنبر زمانه ده اولان او ایای کرامک جله سنک
زیارته ایر مشدر ظاهرده معروف اولیان او ایای مجلس معناده خوش کور مشدر بو عزری جله سندن
اقرب واکرم و غوث اعظم بیلمشدر و حالا بونک وجود شریفن آتش عشق حق ایلدیش بولشدر چونکه
بو عزری زک صومعه شنه کتشد مذودید اشریفه بیلمشدر و کولکی عیانا کوزله کور مشدر پس بنم
سیاحت تمام اولوب مرادم آلمشدر پدرا فندیه دیده که هیچ تکلم ایتمیان مسافر و وافر سوزری نه زمان
سو بولشدر جواب ایلشدر که بر اشراق قلوب ایلد تکلم ایلشدر و بوندن غیری دخی جوق حکمت سوزیشدر
واما سکر زنی شنه مزده صادر اولان کراماتدن بریسی بودر که حضرت شیخ قریب سندن اویج ساعت مسافه
بروادیه بر قریبه اهلندن بر محبی و اراید بیکه انک باغنده عجب مسبق نامنده بر درلی سیاه اوزوم اولور دیکه عینک
سارافو اعددن بیکرمی کون مقدم ایرشوردی و اول عجب ایرشد کده اول عجب اندن ابتدا حضرت شیخه بر سید
کندی آرقه سیله هدیه کتورمکی هر سینه عادت قیلدی پس اول سینه عادتدن بر هفته صکره کتشدی
و تا خیرنده مرز کتشدن بویه عذر خواه اولد بیکه شیخ بنی معذور طونکه بن عادت اوزره ابتدا ایریشن غنی سز
افندی مزه کتور را بکن غیری کوبن چوبانی اولان دو ستم یول اوزرینه کتشد و او درده بکاتضاد ایدوب بوسنه
نار بکنی بیلمشدر بکادی کل بوسه و کازنده سنکه بر ساعت راختنوب سوبیلیم و پدرو مادونک خیرینه ایکی
صانقم اوزم و بریه لم جوق بیانه ایلدم لکن بک مصر اولشدری بن دخی ناچارا کاتلم اولدم تا کیم سیدک نصفی
بولشدری آند نصکره دو نوب بکاتکته ایلد تعذیر ایدوب دیشدر که تکرری بکامال و برمش اما عقل و برمشدر
بو عاقل ایشی دکادر که اولاد بیک قریوب کندی مالکی مستحق اولیان ایلارم بویه زحمت کور و بوب و بررسن شیخ
اولمک مشکدر بوجه عتب بولدیغن نه یلورسن بنم کوزم بوسوزی طوقوب قلان اوزی بویه غیر چوبانه احسان
ایله که نوانی و الیدیلن جاتمه دکن و بوب اوزی قیامیلد آلمشدری بن دخی بوش سیدی الوب کیرویه دو مشدر
آنحوق بوقش باری اولشدری همان دردن امان امان صداسی کتشدی برده ای کوردمکه اول چوبانی کندی
کلی یا نورمش آتشد آلمشدری وازی دیشدن صاحبیلک بونمازینده ضالمشدری همان سکر دوب چوبانی کابندن
قلیل ایدم مان نصکره آرمش اولان بولشدری پس انک نوبه بی ایلد خیر ایدم بن دخی یله کتدم بعض
علاج ایلد بختد و دندی لکن بنی بر هفته بخدمتدن عوق باندی عذرم بواولشدری پس حضرت شیخ اول عجبک
بو عذرن قبول ایدوب اکا دعا قیلشدر که (جزاک الله عنا خیرا کثیرا من کان لله کان الله له معینا نصیرا) و اما
طوق زنی شنه مزده صادر اولان کراماتدن بریسی بودر که حضرت شیخ کندی اقریاسندن عباس نامنده
بر اختیار اول عزری زک حضورینه کتشد کوردمکه اغزی اکیلب مول قولاغنه متصل اولشدر مول
بوزیک جلدی قات قات قیرشوب شفه سیله قولاغنی آراسته بوشوب کورغز اولشدر و صاغ بوزیک جلدی
اوله کربلوب ایلشدر که کوننده قالان دف کبی ازرق و براق اولشدر و سولار اما سوزی فهم اولندن قالشدر
اول مرحمت کانی ای اوله کوردمکه اغلیوب مبارک بیلد ایلی مسج ایدوب ال قالد بروب دعا قیلشدر در بعد اقامه
اغزی کالاول طوغریلوب تمام برینه کتشد بریده تکلم ایدوب دیشدر که الا مان شیخ بنی عفا و ایلد که سنک
حقکده قصور ایلشدر بویکیه سکاغیتکده ناسزا و سوزیله شمد برن اوبه و به وارد فده غاییدن بریده کتشد
اغزی بوحاله حالشدر توبه ل اولسون دیوب بوزن بره و سوزشدر و اول حکیم الهی اول بیولک گاهی عفو
ایدوب دیشدر که سکا بزدن بکا اولان قصورک حلال اولسون و حق تعالی سکا هدایت قیاسون مقین که بی
غیبت ایلد که مؤمن مؤمنی غیبت ایتمک نص قاطع ایلد و بری سوزله که برزم کبی عبد ذلیلک حاجی عزری
ذواته اندر اما حضرت شیخ نقل اولنان کراماتک اوننی کرامتی بودر که برکون حضرت شیخ صومعه شنه
بر ساعت مسافه ده بر قریبه دن بر حافظ متورع اولان فقیه مشرع کتشد و حضرت شیخ معارض بولشدر

ایند ایشدر که شیخ بن نیچون جامعه کلرسن اول دریای حلم اللف اطف ایلد جوان و بره شد که باحافظ
بوصومعه مسج زیننه بنا اولشدر بونده دنیا کلامی سوبانک مکروه بیلمشدر نکاردیشدر که نیچون جماعت
نوان طالب اولرسن بنه رفیق ایلد جوان و بره شد که اوقات خنده اولاد و احیایم جماعت اولوب فرایض ایلرله
ادالوشدر نکاردیشدر که نیچون اذان محمدی به اجابت قیلرسن بنه اطف ایلد جوان و بره شد که بومسجدک
مناره می شوکر بیج قدر حجر در که انک اوزرنده بش وقتده اذان اوقغله بومسجدک اذاته اجابت قیلشدر
وصلوه جمعه جامعه ادا اولشدر نکاردیشدر که نیچون جماعت کثیره نک فضیلتن بوازن بنه تبهله جوان
و برمشدر که قوی وقعه سندن مقدم کبی حضوره خروج اگر مانع اولسیدی جماعت کثیره نوانی جامعه
مشدر که غیبت بولشدر چونکه معذورم حق تعالی اول نوبدن بحرم ایلونکه * بنه المؤمن خیر من عله *
خبرده روایت قیلشدر پس حافظ افندی کندی حدن بیلوب جوان الوب کتشدرا اول کچه خانه سنده یاوب
صباحی او یا تمشکه قرآن وقفه ببالله اونوشدر را بکنی کونی آبدست المنی و نماز قیلد فی بالکلیه اونوشدر
او چینی کونی کوزی اعی اولوب نوری بیکپاره کتشد در دخی کونی مقبر قالوب آتیه نوب ایکی اوج ادمه
حضرت شیخ قیوسنه جان آتمشدر اول مرحمت کانی ای اعی کوردمکه اغلیوب دعا اتمشدر و مبارک
الن کوزینه سوردمکه نوری کلوب ظلمتی کتشدرا اول اعتبار ایدوب خیالته باتمشدر و مرث کانی اکاشمین
ایدوب حق سوبیلدک امر معروف ایلدک سعیک مشکور اولسون دیوب تسلیمه خاطر ایلشدر پس حافظ
افندی تائب اولوب حدن بیلوب اول کچه برزم حجره ده یا تمشدر صباحی قالوب کالاول شفا بولوب اونوشدر
هپ خاطر نه کلوب مسرور و ممنون اولوب حقه حمد و ثنا و بجه جوق دعا قیلوب بوزن کوزن عتبیه
سوروب پیاده کونیه کتشدرا کرچه فقیر الله رحمه الله حضرت نوری معدن استقامت اولد بقدن منع کرامات
اولوب مقام خلافته کتشدرا کون بومحله بود کراولشان کراماتی ارادت اهل محبت کفایت ایشدر ویراکه
فنا فی الشیخ اولان نور محمدی به ازوب فنا فی الله مرتبه شنه کتشد (نظم)

فقیه قانی اولان دیر جم جهان بن	امیر دیر اوجه بنده شبام بن
فقیر دیر که جهان ایچره شمس تابان	امیر دیر که اکاسه اینه نام بن
امیر دیر بوزمان برو بجره حکم ایدرم	فقیر دیر که شه ملک جاودان بن
امیر دیر که قوناس ایچنده مقبولم	فقیر دیر که کولارده طائلی جان بن
فقیر دیر که جهان محنتندن آزادم	امیر دیر که بلا سهمنه فشان بن
فقیر دیر که اولومدر فتمده شه و شکر	امیر دیر که اولدن قتی جهان بن
فقیر دیر که قیامتده نم حساب اولنور	امیر و حق دیر اول غله بد کجام بن

(نوع ناسخ) غوث اعظم علوی شیخ اسماعیل تلوی فقیر الله رحمه الله حضرت نلرینک رئیس خدای و مائند اولاد
کرامی بولان حلم و حیا بعدنی درویش عثمان حسنی حقیر الله رحمه الله حضرت نلرینک رحمت حق تعالی مراد
آلدیغن و حضرت شیخ اند نصکره بو ستم بر نظره تعزیه و بجه حکمتله توبه و حکیمانه تربیه قیلدیغن بیلدر
* ای عزری معلوم اولسونکه چونکه می حوم پدرا فندی سیکسکان بر نار بختده حسن قلعه سنده دنیایه
کتدر و او بوزیل قدر او قیوب یا زوب چلی افندی اولشدر و بوزان نار بختده فار بارده ایلد باغمه باششدر
و بوزان بشده دیدان اوصاشمش مرشد کامل آرزوسن قیامتد و او ضرومه کوچوب دورت بش یل انده
قالشدر و بوزیکری ایکی نار بختده اون ییل سیاحت قصد یلوا ضرورمدن اون کونلک یره کتشد و عید المثل
اولان عزری انده بولشدر پس انک سایه سنده اون سینه معادته قالشدر و هموم غموی و سرور و حضوره تبدیل
اولشدر و بوجنی بر کاتیله خواص اولیا مرتبه سن بولشدر و احوال اهل قبوره مطلع اولوب کشف حیدن حظ
آلمشدر و اشراق قلوبه واصل اولوب کشف خیالی بی بولشدر راعنی حضورنده بولشان کسه نک خیالی انک
قلبنده منهکس اولشدر و وحوش و طیور انکالفت قیامتد و بونوبت جم سائنده الی ایکی سینه جلوه ایلد
هر مرارن المشدر لکن علی هدیه اقصای کال اولان زلال وصال ارزونده قالشدر و سار مقامات و کراماتی

که ماسوی و لا خیدانی نظر ندن صالمش در و مراد موصودی الحقی موت الیه بواسطه کمال وصال اولمش در حق
کندی یار اشدن ملا زیاد نامند اول قریه ده بر مسجد امامی تمهاده بر کون پدرافتندی به دیشدر که من بو عز برک
عزنده اولادندن اعزایکن اون سته دن بروائل مر ام اولمکه کی اولدخی جواب ایتمشدر که هوز اقصای
مراد منائل اولمشدر سته و عده مر او سو که نائل مر ام اولدینم کی سکا خبر ویریم تیا تو را واسک بیله سنی
قالدیریم و بو و عده او زینه اون کون می ورا تمشدر به ده پدرا عزیزم مریش اولوب امام موعودا کابش کون بش
کیجه خدمت ایتمشدر بو مدت او مر حوم اکل و شرب و تکام ایتمشدر حرارت یخ و دیا تمشدر چونکه سن سینی
تای ایکی اولوب و عده می تمشدر و تاریخ هجرت یکن یوز او تو زایکی به کلوب ماه رجب اصم نصفه کتمشدر
پس بنم اول یار غارم پدرو مادر م و غمکه ارم و حجره داشم و غربت یولداشم درویش عثمان افندی جمعه کیجه می
صباحه بقین دنیادن اخرته اته سال ایتمشدر و بودار شقادن اول دارقابه کتمشدر و حق یولده جان ویروب
قرب وصاله تمشدر و نائل مر ام اولوب رحمت دریاسنه با تمشدر و بو یتم اول کیجه بته جه مسافر او طه سنده
یا تمشدر صباحی قالوب خسته پدزی کورمک مر ادا یلده کده انی بکلیه لر بنی الداتمشدر دیدیلرسن و اراته ادا
غازی قیل صکره کل که خسته شمعی راحت ایتمشدر بن یوسوزی تصدیق ایدوب جامعه کیدوب کوردیمکه
جمله جماعت مسیح انفا تمشدر بینه تظن ایده میوب ظن ایلدیمکه خلایق زکام طو تمشدر چونکه غازی قیلوب
حجره مزه کلوب کوردیمکه پدرافتندی کتمشدر پس بن دخی نه اکثروم ایشم بتمشدر همان کوکام اوی ظلمت
غیوم غمور ایلد طوب حسرت فراق مر حوم ایلد مثال ویرانه یوم اولمشدر و مسعوم اولان کی اوله فریاد و فغان
ایده جک ایدم که سقف حجره بی رفع ایدوب صدای انیم معمایه کیده جک ایدی بن یوتد ارکده ایکن انی کوردیمکه
خلایق اورکشوب اول مرحت کافی کلمشدر و بندن خوش اول حزن و المی المیشدر و بنده قیام ایدوب کوکدن
دیدیمکه شمعی عید در صبور اولورم عزیز افندی زکند کد نصکره نه صیحه لایده حکم بن یلورم همان اول خضر
وقت ایروب جلایه لام بر یوب غریب او غلنگ باشی او جنده قاعد اولمشدر و شهید عشق کد روحی چون بر فاقحه
و تیوب مراقبه طالمشدر و بو حقیر اول عزیز کر شو سنده مر حومک ایغی ستمده ایاقده قالمشدر مکره
عنایت حق ایرشجک وقت اولمشدر همان انی کوردیمکه اوس شریف قالدروپ نظر کیا اثر یله یوز به باقوب
تبسم اینه رک فقط ملا ابراهیم ملا عثمان افطیله بو یتمن قریه قیامت در اول اثناده انک مبارک صدر ندن شمشک
مشالی بر نور لامع و برق اوروب اید قالمشدر اولدمه بنم درون سیمده یوره کم سر عتله دره یوب حزن و الم کیدوب
یرینه سرور و لذت طو کد در واول بابای عالم بو یتمن سجد ادا احیا ایدوب کندی مکاتنه روان اولمشدر و کوکام
اول ذوق ایلد اوله طو کد در که حواءدن یله دو کیلوب طاعت در بر بر املق جدید آل یائل انوای کیدیمکه اول
روز ماتم بو یتمه عیندا کبر و سر اعظم اولمشدر و فکر مده قالوب غم چکن احباب اول سرور مدن تعجب
قیلشدر حق تعالی اول پدری غریب رحمت ایلد سو که بو اوغلی اندن نه حیاتی حالده مغموم اولمشدر و نه
وفای یقینده محزون قالمشدر و مر حوم پدرافتندی یکن یوزن اچوب با قدم کانه کورمشدر و بر سره می نورانی
و بدنی گرم و اعشاء و مفاسلی نرم گریا که اول نامش اولمشدر و جنازه می نمازن حضرت شیخ افندی کنندی
یلک در و انک جنازه می نماز بینه اوج قریه خلایق و جمیع سعرا دلی کلمشدر و بر سر و زقر ذی دخی اغلشوب
خرم برستک برکوشه سنده جمع اولمشدر و انک وفای چون بر او غلاندن غیری اول ملکک خلایق بالجله محزون
قالمشدر زیرا که حضرت شیخ شجیه درویش اوغلی دخی محبوب القلوب اولمشدر و به الدفن و التلخیص
امام موعود او به و مر قالدیر یقین همان واروب اول ساعت کنندی خانه سنده اهل و اولادی یاتده حزن ایلد
یا قوب او به قریه طالمشدر فی الحال امام اولدمه کنندی و بی ایاقده سرور و بولمشدر پس انک اهل و اولادی آتی
نام ایکن خافله قائم کوروب تعجب یاتده واروب صورت لکه کانه حالت اولمشدر امام اغلیوب انله جواب
ویرمشدر که اون بش کوندن مقدم عثمان افندی مر حوم ایلد و عده مر او ایدیکه نائل مر ام اولدینم و کا اعلام
ایده نامش واسم بیله بنی قائم ایدوب کیده پس اول و عده سن وفای چون شمعی سرور ایلد کلمشدر و بی قوشا غمدن
طو یوب نه یا قوسن قائم اولک بن مرادله دائم اولدم دیوب بنی نرم قیلمشدر همان امام ابدست آلوب حضرت
شیخه کلمشدر و اول و درون ماسدن نائل بار اید و اول عزیز با خطاب ایتمشدر که باه مزیا او غلوم ملا عثمان

حليم وسليم ومستور وتسلم اولاد يغندن حال حياتهم كماله اربوب خواص اوليا امر به سنة بتسدر غالبا
همي عالي اولاد يغندن اخص خواص ايله اولمخي مراد ايتسدر ان شاء الله تعالى اقلن زمره سنة كمتسدر
يس بدرافندي مر حومك اون ميل سياحت عزيمتي انك عمرى به سنة اشارت ايمش رحمة الله عليه روحچيون
الفاصح ويدرافندي مر حومك وفاتى كوفى انك رفيقي اولان ملا محمد صهرانى دخی عليل اولوب برهفته قالوب
اولادخی وفات ايتسدر روحه قندن برهفته صكره كلوب برهفته صكره كمتسدر وحضرت شيخ انك دخی جنازه مي
نمازن قيلوب اولادخی مراد به تسدر روحه الله عليه روحچيون الفاصح امامباي عالم اخند مزو نيتمه شفقيه
التفات ايلدي بكندن مر حومك پدرافندي نصكره انك خدمتلى بزه ميراث قالسدر واول حكيم الهى بوخوى
خسته سن فجيحه حكمت شربت ايله تربيه قيلسدر كوكل امر اضندن بخت بولمده محبته ايلي ايجرى المشذر
بش فو حيدونو كل وقتو بوض و تحمل وتسلم ورضارياضنه داخل اولسدر و جان و جهم اندن اعز والد نعمه تاز
بولسدر و جلد دن اولى واعلام معرفت و محبته فنانى بيلسدر و اول طبيب قلوبك بومر بوض عيوب ايجون تركيب
ايلديكي حكمت شربتلى الفاظيك نظرونه ايله تاج بوشله نقل اولسدر و امن اول مرشد كامل بوجاهل غافل
علامن ارشاد ايدوب اقتضا ايلديكيه بررايكيشر حكمت بيورمشد و نوحه اشارت و بشارتله كوكل علاجان
طوبوره شسدر ملا ابراهيم من وحد الله نجمان عذاب الله ملا الكل من الله والكل الى الله ملا الكل
مع الله والكل لله ملا الكل بيد الله والكل افعال الله ملا من احب الله احب فرامة القرآن ملا قرأه القرآن
غدا مروح الانسان ملا قرأة الفاصحه جالبه ودافعة ملا من احب الله عمل بضمون القرآن ملا ابراهيم
من احب الله اتبع حبيب الله ملا من احب الله احب حبيب الله من احب حبيب الله اكثر من الصلوة عليه ملا
من احب حبيب الله عمل بسفته من احب حبيب الله قرأ حديثه ملا كآب المصاييح كله من الاحاديث الصحاح
ملا ابراهيم انما اذن من ابى وهو اذن من اجدادى بتعليم العلوم اجمعين واذنت لى تعليم المصاييح وتفسير
المعالم وعلوم الدين ملا افضل العباد و تعليم علم الدين للمسلمين وافضل العلم علم الصلوة فانه راجع المؤمنين
انت ملى الفرائض فى الوقت مع السن اما الجماعة على الامكان ملا الشريعة المحمدية ثمرة شجرة الوجود
واتباع الشريعة يعطى الله ودا حذر ان يخرج من دائرتها انك ان تشارك باجماع اهل ملا ابراهيم الدنيا
ملعبة الصبيان الدنيا خيال ونقصان الدنيا كاطل الزائل الدنيا كالزوايا الباطل ملاه و الدنيا ليست
بعملى الدنيا مال قدر يغلى ملا الدنيا خراب والباطل اترك الكل وتوجه الى الله لا يساعدى والعقاب ممدى
والمولى ابدى ملا ابراهيم الاصل هو القاب والشرط هو المحبة وجد المولى من فى قلبه طلبه لانه قريب من العبد
وهو ملا ابراهيم الرياضة للصعب عادة تقايل الاكل والشرب صحة وراحة ملا كآب ايلك يقول ما
الجمع لا يمنع الرياضة انا كل خمسة ايام مر شرب الماء بهذه الكاسة وان فلانا بقى لوما عطشان نشرب جرعة من الماء
وذلك يفسد الرياضة ملا اصل هذا الطبع غص حلال انا كل فى اليوم واليلة جرعة اقيمت من اى طعام
وجد ملا ابراهيم تقايل النوم حضور و سرور ملا الليل نهار الخجين الليل محرم العاشقين ملا انا فى بداية حالى
كنت احب اللبائى وانتظر طلع الفجر وانتظر كيف يضى والان انا فى العشاء وتوضا وانام الى ما شاء الله ملا
ابراهيم الصحة حكمة بليغة وخضلة ملكية ملا صحت اللسان معين لصحت القلب وصحت القلب موجب
لمعرفة الرب ملا سلامة الانسان فى حفظ اللسان والمقل احد اللسانين ملا السر صديق ملازم وفتره امر لازم
لا تقل غير الصدق ولا تقل كل صدق ملا احوال القلب على اللسان نقصان الحال وخسران اذا كان افشاء سر
الخلاق بوجوب العقاب فكيف سر الخالق ملا ابراهيم الراحة فى العزلة والسلامة فى الوحدة ملا الناس ما يتخلون
على حاله الناس ما يتخلوا احدا على اعدا ملا نحن خيلناك مع قلبك فكنا انت مع ربك انت مابقى لك شغل مع اجد
ولاميل الى عدو ملا نحن مالنا معاملة مع الخلق ولا التفات الى الكائنات صحة الخلق صداع والانسان
فى الانقطاع ملا الخلق حجاب لبصرنا عن شهودنا وانت حجاب لقلبك عن شهود ربك فانت محجوب عنك بهم
الحق محجوب عنك بك ملا كن مع الله كان لا خلق ومع الخلق كان لا نفس واذا كنت مع الله كان لا خلق فقد
وحسدت وعن الكل فبنت واذا كنت مع الخلق كان لا نفس فقد عدلت وبقيت ملا ليس الا خلق وخلق فان
اخترت الخلق فقل فانهم عدولى الارب العالمين ملا انت بين الله والخلق فان علق قلبك بهم مذلول وان غلقت

بالله خدموك انزل الخلق وادخل الى قلبك وحدك ترى مؤنسك في خالوة مراك ملا ابراهيم * افضل الذكر
 لا اله الا الله * وتكرار الاسم منتج لمحبة الله من ذكر الله وحده ذكره الله واحبه ملا حقيقة ذكر الله في بيان ماسواه
 ان ذبيت الكل بقيت مع الله ملا من قال كل يوم خمس مائة مرة * لا اله الا الله * واسم الجلال الى ماشاء الله
 بار خفاء فقد سلك طريق لا وليا وطريقنا اوبس والتلقين فيه من الله ملا اذا كرم من لا يخطر بباله سوى
 مولاه ولا يغيب عن معناه ولا يميل الى هواه الذكر المدام غدا الارواح ملا ابراهيم الفكر التمام عادة الاولياء
 الكرام تفكر ساعة في نفي وجودك * خبر من عبادة سنة باثباتك له ملا الخواطر خطاب يرد على الضمائر فاذا
 كان من قبل الملك فهو اللهايم واذا كان من قبل الشيطان فهو الوسوسة واذا كان من قبل النفس فهو الهوى
 واذا كان من الله بالذات فهو الخاطر الحق فعلمة اللهايم ان يرد بضعف موافقا للعلم وعلمة الوسوسة ان ترد
 بضعف مخالفا للعلم وعلمة الهوى اللجاج في الطلب بسوء وشرة وبافى الاخلاص معاردا حتى يأتي به علامة
 الخاطر الحق انه يرد على القلب بقوة ولذة ومعرفة يعرف بغمته عند وجوده في الخير والخلق والاصل وبعقب سرورا
 وعلماء وحلماء وراحة وامانة كالا وتوفيقا وتسلما ورضاء ومعرفة وحبا وحكمة ولطفاء ومن كانا كله من الحرام
 لا يقدر ان يفرق بين هذه الخواطر اقلب رباط اضياض الخواطر ملا ابراهيم نو كل على الله وفوض امره الى الله
 ملا نو كل بالله ولم امره الى الله ملا انت مثلنا سلم امورك الى الله ملا انت محسوب علينا نحن نبعت لادخل
 بيتك نحن نعطى لا اولادك ملا المتوكل ما زه في البر وخبره في الغيب لاهم له في القلب ولا دراهم في الجيب ملا ابراهيم
 ما اختار احد حاله الا كان عليه وبالا ملا في الاختيار فقه في التفويض راحة فدع الاختيار الى ربك لانك
 لا تدري تفعل ولا ضرك ملا انظر الى ابراهيم عليه السلام كيف نو كل على ربه واعتمد عليه في كل حاله وحين
 التي في النار ما استعان من احد ولا من جبرائيل عليه السلام قال له جبرائيل هل لك من حاجة قال اما اليك فلا
 واما اليه فلي قال فاستله قال علمه بحاجتي حسبي عن سؤالي واستعان يوسف عليه السلام من صاحبه المسجون
 فقال له ربه كيف ونفت بمخلوق عاجز وعرضت قصتك عليه ورفعت حاجتك اليه وانا المعطى والمانع وانا الضار
 والنافع ملا التوكل والتفويض والتسليم والصبر والرضا اصول في طريق حصول الوصول الى الله تعالى ملا
 ابراهيم الصبر المأمور من الله والجدلة دسيسة الشيطان التحمل امن وامان ملا الصبر اوله من كالحظيل وآخره
 حلوم مثل العسل ملا الله صبور يحب الصابرين هو يبلى عبده ويعين ملا العلم بالعلم والحلم بالعلم القلب سلطان
 ونخته التوحيد وتاجه الحلم العلم مرتبة عليه والحلم عطية عظيمة ملا ابراهيم من رضى عن الله فقد رضى الله عنه
 ملا الرضاء بانقضاء من شأن الاولياء ملا البلاء من الحبيب عطاء فالسخط للعطاء خطاء ملا الخير فيما اختاره الله
 والاحسن ما فعله الله ملا كيف ما فعل الله الملمج ذلك الملمج ماسواه الله فافرض بما قدر لك الله ملا اول مقامات
 المعرفة الصبر على مراد الله واوطسها الرضاء بمراده وآخرها ان تكون بمراده ملا ابراهيم انت موعود بمعرفة ربك
 ومحبة وعطية الله تعالى ليست بالسعي والجهد بل ببغايته وهدايته ملا لو اردت معرفته عشرة ايام بالصدق
 لا عطاء بل ان اردتها يوما وليلة بالتوجه التمام لم يدلك ملا ارجو ان الحق سبحانه ان يباغلك الى مقصودك
 ملا مثل الله العظيم ان يعطيك مرادك ملا انى قد دعوت الله تعالى وسئلته ان يسهل عليك جميع مراداتك
 ملا انما اراد الله تعالى ان يعرف لعبده وضع نوره في قلبه ليعرفه به ملا نور المعرفة في قلب العارف كالشمس
 في العالم اذا طلعت من خلا يحضوره البسه من نوره ملا ان الطاعة والمعرفة تجعلان العبد اميرا وان ضديهما
 يجعلان الامير اميرا ملا ان عرفت نفسك ذليلا فمعرفة ربك عزير اقدر ان جهلت ربك تحركت وان عرفت
 سكتت معرفة الله سعادته الدارين ومحبة الله قرعة العين ملا المحبة ثمرة المعرفة والمعرفة هداية ازلية ملا اول
 ما يطلع في صحاء انقلب نجم الحكمة ثم قرأه ثم شمس المعرفة فبضوء نجم الحكمة تشاهد حقائق الاشياء وبضوء
 قرأه ثم تشاهد دعاء المعنى وبضوء شمس المعرفة تشاهد حضرة المولى ملا ابراهيم من كان له حبيب مثل الله
 فكيف يميل الى غيره ومن كان له طبيب مثل الله فكيف يركن الى غيره ومن كان له صديق مثل الله فكيف يخاف
 من غيره ومن كان له صاحب مثل الله فكيف يشغل بغيره ومن كان له جيل مثل الله فكيف يشاهد غيره كما قال
 الله تعالى كذب من ادعى محبي وخطر سبيله غيري ملا من احب الله آثره على ماسواه من ترك غير الله ضي وقته
 مع الله من احب الله فقد احب الله ملا من احب الله غلق على نفسه ابواب المقالات وعلى قلبه ابواب الكونين

في جميع الحالات ملا ليس كل عبد يصلح لشد كاره ولا كل قلب يصلح لمحبة الجبار ملا فلوب المشتاقين منورة
 بنور الله فاذا انكلموا الضياء النور من انفسهم ملا الشوق يكون الى العبد الغائب وهو قريب فكيف
 نشاق اليه بل يحبه تحبه ونحب من يحبه ملا انما فقير الله احب من يحب الله ملا انت محبنا منذ خلق السموات
 والارض ملا انت است الجنة ولا النار بل لاجل محبتنا في الله ملا انت ولدنا انت عندى مثل عبد القنادوات
 كمثل اولادى ملا انت لي دع الاستحياء وعلى فاقبل انت منى اى شئ ما تفعل انا اقبل ملا ابراهيم قريب من الله
 وبعيدنا قريب انت عندى انا كنت لورميتك في الجحيم ملا الله على ملاهناك ايضا نحن نرى الله معك
 هو معك رحمة تلك الله به طيبك عمر اطويلا واولادا كثيرا ويحبك عاقبتك خيرا ملا ابراهيم النفس الزكية
 نجم وانقلب السليم غرر الصافي شمس فقام الفم في الباب ومقام القلب في الحضرة ومقام السرق في الخرج
 قائم في الحضور بالخضوع فيتلقن الحكمة وياقن القلب بالقلب وياقن النفس بالنفس وعلى العين او اللسان
 او القلم ملا المؤمن اذا عمل صالحا انقلب نفسه قلبا ثم انقلب قلبه روحا ثم انقلب روحه سرا وصار قلبا
 ثم انقلب انفسا وصار وجودا فينثني فيه ربه ما يسقى ويرزق ما يزرع ملا منى طلبه بالعلم والتفكير
 وقد ضللت ودنى طلبته بالافتقار والتخير فقد اهتدى وهو معكم انا كرم في الدنيا والاخرة ملا اذا كنت معه تحب
 عنك وذا كنت معك استعبدك له فالقضاء خروجك عنك والبقاء توحيدك اياه ملا مادمت انت انت فانت
 مراد فاذا انك عنك فانت مراد فالسمادة العظمى غيبتك عنك والدولة الكبرى وجودك به ملا المعرفة
 طريق القضاء واقضاء طريق التوحيد ما صلت لنا وفيك بقية اسوانا فاذا انفتحت عنك صلت لنا فاودعناك ضمنا
 وابقيناك بنا لا ذا سنا سنا بك استوحشت عنه واذ استوحشت عنك استأذنت به ملا ان سلمت اليه فربك
 وان نازعته ابعده فربك منه خروجه عنك وبعده عنه وقوفك معك ملا ان يثبت قلبك وان يثبت بك
 حبيبك فانفصل عنك تشهد في قلبك فتعنى عنك وتبقى به فلا تشهد في مرأت الوجود الا الوجه الموجود وانتهى
 كلامه ملا ابراهيم غلامه رضى الله عنه وارضاء وجعل مقعد الصدق مأوى (بيت) خذ العلم من افواه الرجال *
 يقاب لا يعقل ذى جدال * وحضرت بير برتديرك بوحيرة فقيرة اعطيا بلديكي هدايا سلك برى زين العابدين
 حضر تاريتك بوم منظومه سيدركه مطلوب اولان ارقوم سيدر (منظومه)

عباد الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	وكونوا غوثا لله	عسى تحضر بفضل الله
فيا قطاب ويا اوتاد	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	وفينا اشفعوا الله
الى من غيركم اذهب	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	وانتم خير اهل الله
تعالوا وانظروا بالله	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	بحب الله دور الله
اجيبوا يا كرام القوم	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	وكونوا غوثا لله
تقصدا كرام الحى	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	وما الى غير باب الله
فيا ربى بسبادنى	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	وبصفوا وقتنا بالله
فيا رباه يا ربى	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	والحقنى باهل الله
فيا طه ويا طس	يا يعون الله رجال الله	اعينونا يا يعون الله	وما الى غير ذكر الله

معنا منك يا محبوب
 سئلناكم سئلناكم
 بقرآن وجبريل
 باسماء واصناف
 بطه سيد الكونين
 رب قد تولاكم
 قلوا سيقم يا قوم
 فميرابا اولى الالباب
 فزين العابدين واقف
 وانتم بابه يا هو
 باسم الله فتحنا الباب
 فطفنا ثم واقفنا
 ونادانا منادى الحى
 وما كذبى لا شياح
 فيا اركان بيت الله
 وزين العابدين ملقى

وجاء السؤل والمطلوب
 بحق الله رجال الله
 ولا ابواب جنتناكم
 بحق الله رجال الله
 ونورية وانجيل
 بحق الله رجال الله
 وذات ذات اوصاف
 بحق الله رجال الله
 وسيد والد الشابين
 بحق الله رجال الله
 واعطاكم والاولاكم
 بحق الله رجال الله
 وهيرار انصرون اليوم
 بحق الله رجال الله
 تعالوا وفتحوا الى الباب
 بحق الله رجال الله
 على ابوابكم عاكف
 بحق الله رجال الله
 فيا هو اشفعوا يا هو
 بحق الله رجال الله
 وصلينا مع الاحباب
 بحق الله رجال الله
 وحينما ولينا
 بحق الله رجال الله
 اجبتناكم وزال النى
 بحق الله رجال الله
 ولكن تفرح الارواح
 بحق الله رجال الله
 وباجيران جبرائيل
 بحق الله رجال الله
 على ابوابكم حقا
 بحق الله رجال الله

واعينكم عندنا مكتوب
 اعينونا بعون الله
 وفي امر قصدناكم
 اعينونا بعون الله
 وما فى اى تنزيل
 اعينونا بعون الله
 وابرار واشراف
 اعينونا بعون الله
 وانتم نور عين العين
 اعينونا بعون الله
 وفي الاكوان والاكم
 اعينونا بعون الله
 فحاشا بعتريكم نوم
 اعينونا بعون الله
 وانتم جله الاحباب
 اعينونا بعون الله
 ومن تقصيره خائف
 اعينونا بعون الله
 واهل النى قد تاهو
 اعينونا بعون الله
 ودارت بيننا الاكواب
 اعينونا بعون الله
 وفي الابواب ناجينا
 اعينونا بعون الله
 وجاءت فى سماكم حى
 اعينونا بعون الله
 من الفتح والفتح
 اعينونا بعون الله
 بكم طينا وحق الله
 اعينونا بعون الله
 فحاشا بعدة يشقى
 اعينونا بعون الله

وصفك زين اهل الله
 فشدوا عزمكم بالله
 اعينونا لاجل الله
 واخيار دروس الله
 انلى مقصدي لله
 اعينونا بجهاد الله
 عن الراجى لكم يا الله
 وانتم خير اهل الله
 ولا يشكوا لغير الله
 ولم يدروا باهل الله
 شربناها بيسم الله
 وجدنا كل اهل الله
 وقولوا الف شى الله
 بهذا اجابوا مرا الله
 وهذا شان اهل الله
 ايا سادات شى الله

(نوع عاشق) غوث اعظم علوى شيخ اسمعيل تلوى فقير الله رحمه الله حضرت تلى تلىك حراته متانت وطر بقتده استقامت وحق بقتده امامت واندن جله نك استعانت وحيات مستعاره سنده مدت اقامت وزمان امتثال ورحلت بيلد برى عزى معلوم اولسونكه فقير الله رحمه الله حضرت تلى تلىك روح پاكي عالم فضلون بولمى شدى وجره عنايتده تربيه قبل شدى وانك ولايت فطريه مى خداداد ايدى وسعادت جليليه مى مادرزاد ايدى آنى كيون تلىك قلوب ونفوسى اكاسبت ومنقاد ايدى واول محبوب قلوب ملوك ايدى ومخدوم عموم اهل ملوك ايدى آنك بستان معادنى كعبه حاجات خواص ايدى وباب دولتى مقصد عامه ناس ايدى الى كورن علماء

وعاشه ولايت تامه سنده تسليم ايدى واول عصر تلىك فريدى ودهر تلىك وحيدى وقدرى عظيم ايدى انك صيت جليلى عربستان وكوردستان اقطارنده مشهور اولمى شدى وذكرك جليلى اسلامبولدن هندستانه واروب ايران وتوران طولى شدى احرارا كا اختيار ايله خدمه شكار اولوب رقيق قبول قبل شدى وصحبتي بولوب خدمت قبل شى حالات وكالات اعلاسن بولمى شدى آنك مبارك باشنده وصدور شريفه كوش كى نور مشمع كورمى شدى وانى كورن اول عزى خبر سوزومى شدى واندن الله قلمن آلوب آنكه ايرد كرى نه ايره شلدى وآنك جالى خيانت نش ضمير ايدن صفا سن سورمى شدى واول واسطه ايله مجلس حضوره كيرمى شدى زيرا كه اول وصى همام طريقت محمديه ده امام ايدى وعلامات مرشد كامل انده تمام ايدى توفيقى انك رفيقى وجات وسطى طريق ايدى وانس انك ندى بى وسط انك نسجى ايدى وحكمت انك مشيرى وفكر انك وزيرى ايدى وصدق انك رايتى وحلم انك صناعتى ايدى ومكاشفه غدامى ومشاهده شفاى ايدى واداب شريعت انك ظاهرى واطوار حقيقت انك مرطاهرى ايدى اول معدن عرفان منشرح الصدر وعظيم الشان ايدى وخوارق بحبيبه مى فى حد وحالات غريبه مى بيبان ايدى وقطب اولياى زمان بلكه غوث هر لهماق ايدى ته كيم عالم دلده اوروج روان اولياى عصر نه سلطان وجهه به صاحب فرمان ايدى وعاشق قله جانان ودر تليله درمان ايدى وجمال وكمال ايله خمس تابان وادل بصيرت انك علوشانده حيران ايدى كذا لك عالم صورت اولان شريف مسعود مكرمه وسلمان هندستان ومسلطان محمود آل عثمان وانك اكثرو زراى وجميع امر اى كوردستان اكاسيان وپنهان مكاتيب ونذروارمغان ارسال ايدوب هر برى انك دعا ورضا ودهم قن جويان ايدى وقبول دعاى ولادت رضاى ظاهر وغميان ايدى واقبال عزى ونفوذ ده قى كوشدن عيان ايدى وانك احبابه لقاسى وفقرابه عطاسى فى امتنان ايدى وزائر نه نصيح وشنامى وسائر ربه حب ودعاى مفت وپنهان ايدى وتلقين اكانه عظيم واكرام ايله امر نه رام اولوب رضاسن خواهان ايدى زيرا كه اول مرشدانس وچن وشيخ اهل عرفان ايدى وعزير اهل عالم ووارث خلافت آدم ووصى حبيب رحمان ايدى * نفعنا الله تعالى ببركاته آمين *

اما شريف مسعودك اول محبوب قلوب كوندردى بكي مكتوبك عنوانى بودرا الحمد لله الذى جعل مرآتى قلوب اوليايه بجالى جمال وجهه الكريم ولا ح مناعلى صفائح وجوههم لوايح نوره القديم فصاروا بحيث اذا رادوا كرا لله والصلوة على افضل من ارتفع حجب الكون عن بصير صائرهم وانكشف سر سرمان وجوده السارى فى البكل على سر ائرفهم قار اوافى الوجود الاياه بدابلاغ جواهر بواهر الاسله والخصيات وزراهر نوادر الاثنيه الوفيات بالروايح الطيبات والالواح المكررات الى من عنده قلبى مقيم ومن بشوقه جسمى سقيم معدن اللطف والجود ومنع فيض الودود شيئا وشيخ الثقاين عين الانسان وانسان العين ظل الله فى العالم ووصى النبي المحترم صلى الله عليه وسلم اعنى به العالم العامل الفاضل السكامل حضرت مولانا فقير الله الغوث التلوى قدس الله سره اله لوى واما سلطان محمودك اول عزيزه كوندردى بكي مكتوبك عنوانى بولدر الحمد لله الذى كشف لاوليايه ما لا يحيط به علمه العقل والقياس واصل بحبيهم ومعقدهم الى ما لا يمكن الوصول اليه لسائر الناس وقرب خواصهم منه بحيث من وجدهم عرفه ومن عرفهم وجدوه بلا التباس فن قبل احدهم شجا ومن قبله احدهم تقد وصل الى الله بالاستيناس والصلوة والسلام على من شرب من بحار القدس وجلس على بساط الانس وعلى آله واحبابه الذين شاهدت اسرارهم ايجلال الاحديه فتلاشت اوصافهم فى شهود الربوبية اما بعد (فسلام قولنا من رب الرحيم) الى حضرة شيخنا العظيم امام الطريقة وهمام الحقيقه قائم مقام الارشاد وناظم امور العباد المتوجه الى الله تعالى فى جميع احواله والداعى للخلق الى الحق بجماله وقاله خلاصه الاشباح والارواح وسر الزجاجة والمصباح عارف احوال الملوك والملكون والواقف على اسرار القدس والاذهوت المعروف العارف بالله والمنقطع الزواصل الى الله عز ورتا مولانا فقير الله ادامة الله به وابقاء انتهى عنوان المكتوبين چونكه اوروج باله عرصة خاكه انوب كسب كمال ايدوب عارف حق ومعروف خلق اولمى شدى ومظهر عنايات ازليه ومنع فيوضات ابدية اولوب ايكي جهانى كوكل ايبته سنده بولمى شدى وجهه فى ارنودوب الحق ريسن سلوب آنكه تلىك وتنهاق الملى بىس بوجه انك جور وحقاسندن اعراض ايدوب عالم ذوق وصفابه متوجه اولمى شدى وبوجه انك كثر كدرندن اوصافى عالم وحدتده زلال وصال مدامى آرزو بولمى شدى وبو كارخانه ده بر جلوه بحبيبه ايله توفيق صاوب رحلت وقتى كلى شدى وبودار قنادن اول

امانة الله بولشدر و پور مشدر كه كندی عبدیه بیدیه ضرب ایدنه كه فارقی آنی از ایدله كد و پور مشدر كه
 لسانه مالت اوله نك عیوی مستور در و كظم غیظ ایدنه نك ذنوبی مغفور در و پور مشدر كه چواری و غلبانكزه
 لطیف ولین ایدله مكالمه ایدنه سز بر كونده یتش كه نقصیات ایدر رسده عقوبله معامله ایدنه سز و آنره كندی
 ما كولا نكز دن اطعام ایدله سز و كندی ملبوسانكز دن الباس ایدوب اولاد كز كبی اكرام ایدله سز و آنره
 طاقن نكز دن زیاده خدمت كلیف ایدل كز كه بدنری لحم ایدمدر و آنر سز ل كبی بی آدمدر آنره ظلم ایدنك
 خصمی خلاق عالمدر و پور مشدر كه هر كیمكه پدر و مادر بته مطیع اولوب صله رحم ایدله و اهل و اولاد
 و خدامیه ملایم مو نیسه و اخوانه اكرام ایدوب كندی خانه منه ملازم ایدله تحقیق اول كسه تكمیل
 مرقت ایدل در و پور مشدر كه اولیا ایدله محالسه و علما ایدله مكالمه ایدل كز و حكایله صحبت و فقر ایدله اقصیت ایدل كز
 و پور مشدر كه ایکی مضاجل كمانی بری برنده امانت در پس برینه حلال اولنكزه او بر نك كیزی سوزن كسه به
 سولیه یا نك سر مستورن خلقها ظاهر ایدله و پور مشدر كه مؤمن مؤمنه روح ایدله جسد منابه سنده در
 و پور مشدر كه مؤمنك مؤمنه نظری عبادت در و پوز بته تباهی كفسارت در و پور مشدر كه مؤمنك قلبه سز و
 ادخال ایدل كز موجب رضای رحماندر و پور مشدر كه هر كیمكه حق تعالی به و عالم عقبایه ایمان كتور مشدر اول
 كسه جابره اكرام و ضیفه احترام ایدل و خیر سولسون یا سكوت ایدل و پور مشدر كه یا باهر بره
 نفسكه محبت ایدل كز امری ناسه محبت ایدله كه مؤمن اوله سن و جوار كه مجاورتی كوچك ایدله كه مسلمان
 اوله سن و پور مشدر كه جبریل امین بكا حسن مجاورتله اوله چوق وصیت ایدر ديكه قونشی قونشی سندن
 میراث اولورن ایدر دم راول حضرت نه كلوب جازندن شكوی ایدن مؤمنه و پور مشدر كه كندی جاز كدن اذیتكی
 كف ایدوب آنك اذیتنه صبر ایدر سن تا كیم موت ایدل نادن آریلوب كیدر سن پس حسن جوار آنجق كف
 اذیت دكدر بلكه حسن جوار اذیت جاره صبر و تحملدر و پور مشدر كه تحقیقا حسن خلق و حسن جوار
 و صله رحم اسباب رضای مولادر و مذیب جمیع خطایادر و پور مشدر كه حسن خلق الله تعالی نكز جنتدن
 صاحبی انفسده بر اولادر كه بر ملك بدنده در و ملك ایدله خیره چكر كیدر و خیراتی جنته ادخال ایدر
 و سوره خلق الله تعالی نكز عذابدن صاحبی انفسده بر اولادر كه بر شیطان الله در و شیطان ایدله آتی شره
 چكر كیدر و شرانی جهنمه ادخال ایدر و پور مشدر كه هر كیمكه كاوچ خصلت اولن اول كسه ایمان طعمی
 بولن بری حلدلر كه انكله باطل غضب ردايل و بری و عدلر كه آنكله مجار مدن منع ایدل و بری حسن خلقدر كه
 آنكله خلقه مدارات ایدل و پور مشدر كه افضل صدقات مدارات ناسدر و پور مشدر كه ادای فرایضله امری
 اولدیم كبی مدارات ناس ایدله ما موم و پور مشدر كه رفق و مداردن بهره مند اولان دنیا و آخرت خیرن
 بولشدر و رفق و مداردن محروم اولان دنیا و آخرت خیرندن بی بهره فالشدر و پور مشدر كه ایمان نكز صكره
 عفت باقی مدارات ناسدر و خافه بودله حسن امتزاج و استیلا سدر و بر ا كستشاره ایدله نك ایشی راستدر
 و كندی رأیه قانع اوله نك موكل افلا سدر و پور مشدر كه دینی ترك ایدن عند الله مرغوب اولور و خلقك بدنده
 اولی ترك ایدن محبوب القلوب اولور و پور مشدر كه امانت قبض ایتمن راحت بولور و ناسدن بر نسنه سوال
 ایتمن عز بولور و پور مشدر كه مؤمنله نهج و نهقت علامت عبادت در و پور مشدر كه حق تعالی رفیقدر
 و رفقی و رب عنی آلمز و رفقی ایچون ایدل كی لطیف عتق ایچون قیاز و پور مشدر كه حق تعالی بریت اهلنه
 خیر مراد ایدله اتلری رفق ایدله منتاد ایدوب عنقندن از ایدر رفق اكر رفق بر نسنه ده بولن الا كافی زین ایدر
 و عتق بر نسنه ده بولن الا كافی شی ایدر و پور مشدر كه یا ایدر اكر مؤمن قونداشك نفعك اولدیه باری ضررك
 اولسون و اكر اول سندن سرور بولدیه غم هم بولسون و اكر انی لسانك مدح ایدیه دم هم قیلسون
 زیرا كه مسلمان اولدر كه امانت بدندن و اسانندن و امانت سلامت بوله لروجه سی لك شر و زیادتدن امین اوله ل
 (یت) نفس قبول قیل ای حق خلقی انجمنه كیم انجور سه سنی حندن اكلمه سن ای * (نوع نانی) جمله
 خلق ایدله حسن خلق ایدله معامله نك و انقب ولین ایدله مكالمه نك ماهیت و کیفیت نجه اخبار و انار ایدله بیدر
 ای عزیز (معلوم اولسونكده) دل ایدر دینشدر كه حضرت حبیب اكرام علی الله تعالی علیه و سلم امت و اخوانه
 مودت و محبتله اغت و محبتك ایل و ارکان تهیم و تعلیم ایدوب ماهیت و کیفیت طایر مشدر نك كیم

احادیث شریفه سنده اطفایه و پور مشدر ای امت و اصحاب اخلاق حق ایدله متخلاق اولنكز تحقیقا علم و حلم
 آنك اخلاقنددر و علم الحق تعالی وجوده كاور و حلم هم تحملله حاصل اولور و خیری اختیار ایدن كسه خیر بولور
 و شردن حذر ایدن حفظ اولنوب سلامت قالور و پور مشدر كه علی طلب ایدل كز و علم ایدله بیله حلم و سكينتی
 طلب ایدل كز و تعلیم ایدل كز طالبه ملایم و بولكز و علم ایدل كز او شادله تعظیم ایدل كز جیبا بر علمادن
 اولنكز كه چهل كز سز غالب اولسون و پور مشدر كه ای امت سز دن قطع رحم ایدنه صله رحم ایدل كز و سزی
 محروم ایدنه سز كرم قیل كز و سز جهله معامله ایدنه سز حلم ایدله اولنكز و بوخصاله عند الله رفعت بولكز
 و پور مشدر كه حق تعالی دین اسلامی مكارم اخلاق ایدله محفوظ و محاسن اعماله مزین قیلشدر كه آنلر
 حسن معاشره و كرم طبیعتدر ولین جانب و بذل مرفوعه و اطعام طعام و بذل سلامدر و عبادت
 مریدض و توقیر پیر و اختیار در و عفو مسی و حسن جوار در و كظم غیظ و اصلاحدر و وجود و كرم و سخا حدر
 و اظهار محاسن و متر عبوددر و پور مشدر كه مسلمانك مسلمان اوزرنده اولان حقوقی ایدلر كه مسلمان
 ملاقی اولدقه ا كاسلام و بره سن و سنی دعوت ایدل كده اجابت ایدوب كیده سن و سندن نصیحت استه كده
 اكانصیحت ایدنه سن و عطیه سی عقیده حد ایدل كده ا كادعا ایدنه سن و مریدض اولدقه عیاده سنده كیده سن
 و فوت اولدقه جنازه سنده كیده سن و پور مشدر كه مؤمن دین ولین اولوب نافع كبی چكاور سه كیدر و اكر
 بر طاش اوزرنده بخ اولشور سه ایدر و اول حضرتك غزاده مبارکسن رباعیه سی شهید اولدقه اصحاب كرامه
 کران كلوب دیدلر كه بوقومه لعنت ایدله كه سكا بوفعلی ایشلدیلر پس اول حضرت اصحابنه جواب ایدلر كه
 بن مخلوق خدایه لعنت ایچون بعث اولنه شم آنجق انلری حقه دعوت ایچون بعث اولنشمدر و رجه لامعین
 بولنشمدر اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون و پور مشدر آنكچون دینشدر كه كیمكه ظالمته بد دعا ایدر سه تحقیق
 اول كسه محمد امینی محزون ایدوب ایلین یعنی مسرور ایتمش اولور و كیمكه ظالمی عفو ایدر سه تحقیق اول كسه
 محمد امینی مسرور ایدوب ایلین یعنی محزون ایتمش اولور و پور مشدر كه یتیم اوشاق دو كاسه آنك اعلمه سیچون
 عرش رحمان كركت ایدلر پس حق تعالی دیر كه ای بنم مكارم سیز شاهد اولنكز كه اول یتیمی راضی ایدنه
 بن كندی عند مدن راضی ایدر و پور مشدر كه كیمكه بازاردن اولادنه بر تر فنده میوه كتور سه تصدق
 ایتمش اولور ایدلر انا نه و بر سونكه آنلره رقت اغلب اولدیفندن حق تعالی آنلره او حدر و پور مشدر كه
 ولدك والدینی اوزرنده اوچ حق وارددر كه طوغد قده اسن كوچكك ایدلر و عاقل اولدقه كایت اوكر غكدر
 و بالغ اولدقه تزویج ایدلر و پور مشدر كه زوجك زوجیه سی اوزرنده اولان حقوقی بودر كه اكر عورت
 بر دوه نكاتی سی اوزرنده بولنسه بیله كندی نفسن زوجندن منع ایتمسون و آندن اذن سز مضانك غیر پسنده
 بر كون اورچ طوغسون و زوجندن خبر سز خانه سندن بریره كسون ثواب اومار ایكن كاهسه باقمسون
 و پور مشدر كه اكر بر عورت زوج خانه سندن فرار ایدر سه آنك نمازی قبول اولنر تار جوع ایدوب ان الله و ربوب
 هر نه ایشلر سن ایشله دیدكجه خلاص بولنر و پور مشدر كه تحقیقا بر عورت بش وقت نمازن قیاسه و بر آری
 اوروجن طونه و كندی ناسحر مدن فقط ایدله و زوجنه اطاعتله كنه اول عورت جنت اعلایه داخل
 اولور و پور مشدر كه چارلر اوزرنده اولان حقوقی سكردر اكر سندن بر نسه بوج استر سه اعطا ایدنه سن
 و اكر سنی دعوت ایدر سه دعوتیه كیده سن و اكر سندن استعانت ایدر سه اعانت ایدنه سن و اكر بر خیره ایدر سه
 تهیه ایدنه سن و اكر بر صیبت ایدر سه تعزیه ایدنه سن و اكر بر رض اولور سه عیاده ایدنه سن و اكر موت
 ایدر سه جنازه سنده كیده سن و اكر غایب اولور سه منزل و عیالنه محافظه ایدنه سن و پور مشدر كه چار
 اوچدر كه بعضنك اوچ قات حق وارددر و بعضنك ایکی قات حق وارددر و بعضنك بركات حق وارددر اما اوچ
 قات حق اولان چار سنك قریب و مسلم چار كدر كه بری قریات حق و بری اسلام حق و بری جوار حقیدر و اما
 ایکی قات حق اولان چار سنك مسلم چار كدر و اما بركات حق اولان چار ذی چار كدر و پور مشدر كه قصور
 چنان اول مؤمنلر ایچوندر كه انراطعام طعام و افشای سلام و كوند ز صیام و كیمجه قیام ایدر لرنه كیم
 ابراهیم علیه السلام حضرت تلی اطعام طعامی اوله آرزدیلر ديكم تساول غدا مراد ایدل كده كند و سیله
 بیله اكل ایدر كسه بولدیه ایکی میل مقداری بره واروب مسافر ارار ایدنی و قصر نك جهات اولدیه

دوت یابی واریدیکه هر برندن نظر ایدوب ضیف آرزو سیله منتظر بولنشدنر انکچون خلیل الرحمن
 ابوالاضیاف اجمله تسمیه اولنشدنر و بیور مشدر که تحقیقا بودیندر که بن سزه لایق کور مشدر حال
 بوکم بونی اصلاح ابلز الا که ایکی خصلت ایلریری حسن خلقدن و بری ضادر پس بونله بودینه اکرام
 ابلک لازمدر و بیور مشدر که مؤمنه حلال اولمزه که اوج کیچه دن زیاده کوسی طوقوب هجرت ایلیه
 و بری برینه ملاقی اولدقه بوزلن دونه دروب اعراض ایدله و ایکی سئل خیر لیبی ابتدا اسلام و برور
 سوبلیاندر و بیور مشدر که صدقه بیره فضائل کثیره در اصلاح ذات البین در که تمساج و تقاطع ایدر
 و بیور مشدر که کیچه ایکی مؤمنک مایتن اصلاح ایلر حق تعالی اگاهر برکله ایچون بر ربه عتیق نوابن بخش
 ایلر و بیور مشدر که بر میل مسافه کیدوب پر خسته عیاده ایلله و ایکی میل مسافه و بیور و بیور مؤمن قرتد اشکی
 زیارت ایلله و اوج میل مسافه مشی ایدوب اصلاح ذات البین ایلله و بیور مشدر که سلطانیه قریب اولان رحماندن
 بعید اولور و اتباعی جوق اولانک شیاطینی کنیر اولور و مالی جوق اولانک هم و غمی بی حساب و شدید اولور
 و بیور مشدر که چونکه ملوک و امرا علم و حکمتی سزلک عندیکزده ترک ایتلدر پس سزدخی آنلرک لکن
 آنلرک عندنده ترک ایلکز و بیور مشدر که کیچه قاضی نصب اولنور اول بچاق سزدخج اولنور و بیور مشدر که
 مجاوره اغنیاء و معاشره امرا و علمای دنیادن حذر اوزره اولنور و بیور مشدر که وقتا که متواضعری کورر سز
 آنلر قواضع ایلکز و متکبرری کورد که آنلر تکبر ایلکز اول آنلر مذلتدر و سزلر تصدق و عزتدر و بیور مشدر که
 کیچه باوچن دیکوب نوبن ترقیع ایدر و مولایه مجود ایلله و جهنی غبار ایدر تحقیق اول کسه کبردن بریدر
 و بیور مشدر که کیچه عیالیه اربه ایتمکی بیوب ثیاب صوف ایلله نعل مخصوصی کیدوب شاتنی حلب ایدر سه
 و مساکین ایلله بحالسه قیلوب حارینه را کب اولوب یولنه کیدر سه تحقیقا حق تعالی اول کسه نکل قیلندن
 ککبری محو ایتلدر و بیور مشدر که درت نسته صوم ایلله رضوی بوزوب عمل صالحی هدم ایدر که آنلر کذب
 و غیبت و غیبه و ناهجره نظر در و بودردی ساقی اصول هر شر در تته کیم صوفای اصول هر شر در و حضرت
 عیسی علیه السلام احسانیه دیمدر که بکاخبر و بریکز که اگر سز بر اوزر کسه اوزر سه کسه که کز که رح آنک
 بعض عورت برن کشف ایتلدر سزانی ستر ایدر میسر جواب ایتلدر که بیلی ستر ایدر زاول حضرت آنلر
 دیمدر که لابلکه فالان برن سز کشف ایدر سه سز دیمدر که سبحان الله بر ازل بقیه بی نیجه کشف ایدر سه
 جواب ایتلدر که سزلک عندیکزده برکسه سوا ایلله ذکر اولدقه سزانی استعجاب ایدر جک ایکن اسوه
 احوال سوبلر میسر (یت) مباح در پی آزار و هر چه خواهی کن که در طریقت ما غیر ازین کاهای نیست
 نوع ثالث) جمله خلق ایلله حسن خلق ایلله معامله به و اطفال ایلله مکالمه به متعلق اولان کلمات کجاری و هر کسک
 عقلیجه رفتار و گفتاری و هر امر مهم و مختاری بیلدر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل ادب دیمدر که
 خضایت انساندر و عفو احسن احساندر قواضع ثمره علمدر و علم قاندر حلم و صدق کرامتدر و کذب
 مهاتدر شجاعت صدق ایلله در و میمنت رفق ایلله در قواضع سلم شرفدر و تکبر اساس تلفدر قناعت معز
 اسیردر و طمع مذل فقیردر و عده بر مر ضرر که آنک شفای و فاسیدر عاقله مخالفت اشد عتابدر و احقه
 سکوت افضل جوایدر کریم آزی شکور اولور و ائیم چونی کفور اولور لسان میزان انساندر و میزدانا
 و ناداندر مؤمن انصاف ایتله نه انصاف ایلله کیدر و صبر آنک قلبنه مصیبت قدر نزول ایدر مؤمن هین ولین
 اولور و سمل و امین و مؤمن اولور کذاب و تحیل شیطاندر لکن صورتده انساندر رفق و عفو اتباعدر و حلم
 و کرم طباعد کریم اولان و عدینه وفا ایدر و خلف ایدر فی عفو ایدر کیدر خلق الله الله اولندن کف
 بدایتک ایکی محتانک بر بیدر سوا نله دعا ایتک ایکی صدقه نکل بر بیدر و زوجه مواقفه ایکی راحتک
 بر بیدر حقه تقرب سوال ایلله در و ناسه تقرب عدم سوال ایلله در دوستک برانساندر که اول سنک عینکدر
 آشیق فرقی بودر که اول سنک غیر کدر مشاوره سکا و احتدر و مستشار که رجندر حلیک ابتدا عوض حلی
 اوله ساری و جایدر که جمیع ناس آنک شخصی اوزر نه معین و انصار ایدر رفعتله قواضع قدرته عفو کیدر
 کریم اولان مکارم اخسان کندی اوزر نه دین کور که ادا ایدر و ائیم اولان سوائف احسان ناس اوزر نه
 دین کور که قبض ایلله صدق قافض واحددر و اجسام متفرقه دمه و من خلقک اذینته متعلمدر و اندن

برکته متأذی دکادر کریم اودر که عرضی مالیه صیانت ایدر و ائیم اودر که مالی عرضیه صیانت ایدر
 نصرت ایلله که نصرت اولنه سن و اسامت ایدر نه احسان ایلله که آکمالک بولنه سن کیچه دیلرسن احسان ایلله ده
 امیری اول و کیدن دیلرسن استغنا ایلله ده نظیری اول و کیچه دیلرسن محتاجی اولدیه امیری اول ایلله ثیاب ایلله
 ترین ایلله که آنکله نه شهرت بولنه سن نه ده حقیق اوله سن کندی که راضی اولدیغک سوزی خلقه سوبلیه سن وقادر
 اولدغکجه عفو و قصور و ستر عیوب ایلله سن خالق سنکله هر نیجه صحبتندن محفوظ اولور سن همان
 سندخی اندلره اویلمه صحبت قیلنه سن تا کیم اندلر سندن امنیت بولوب سن اندلر دن امین اوله سن اعتذار ایدر نکل
 عذری قبول ایلله سن و سکا حفا ایدر فی عفو ایدوب ملایم سوبلیه سن سندن یوکاره سن مطیع اولکله
 سندن کوچکاره سکا مطیع اولر مؤمنک رجایی حقدن اولور ماسوادن رجاییدن خائب قالور اوله ایشدن
 حذر قیل که صاحبک بی اعتبار ایدر و اندن سوال اولدقه ایشان حیا ایدوب ایی انکار ایدر کریمه امانت
 ایلدکسه اندن حذر قیل و لویه اکرام ایلدکسه اندن حذر اوزره اول هزل و مزاح و ترهات افاتی جالبدر
 و تضییع اوقات عمر هر طالبدر رغبت و نیجه دن حذر قیلکه آنلر صاحب خالق و خالقدن بعید ایلر بچلندن حذر
 قیل که بخیل اولان کسه دن قریبی نفرت قیلوب غریب کامت ایلر نافع کنوز محبت ایلور و حلم و تواضع
 مرغوب و محبوبدر عارف بالله اولان ناسه اعتذار ایدر اوار ائیمه باقیوب آگاهم اعتبار ایدر علمک افضل
 حلم و سکینتدر ثیابک احسنی اودر که سنی ناس ایچنده اجل و الطف ایدر و السنته خالق سندن کف ایدر
 مسکین الله تعالیکن رسو ایدر کارو کیچه اکابر نسنه عطیه قیلور اول آتی کوندور نه و برمش اولور و آتی
 منع ایدن کونده رفی منع ایتش اولور مکارم اخلاقک اکرمی بودر که سندن قطع رحم ایدر نه سن صلیه
 رحم ایدر نه سن وصی محروم ایدر نه سن کرم ایدر نه سن و سکا ظلم ایدر فی سن عفو ایدر نه سن خلقک سکا احتیاجی حقدن
 نعمتی رواجیدر آتی غنیت یل ملول اوله که اول نعمت نعمت اوله سن فطریق ایدر سن صدق سوبله مالک
 اولور سن رفق ایلله وعده ایدر سن وفا قیل معروف ایشلرسن اخلاق قیل لثام ایلله بولنور سن ضمام ایلله اکتفا
 قیل سقیمه حلم ایلدکسه آتی مغفور ایلدک حاکمه غنم زیاده قیل که آتی شوم آکلدک غیر کرده بر خلق
 ذمیم کوردر کسه آنک امثالندن اجتناب ایلله جود ایلله سیادت اولور و شکر ایلله زیادت اولور موافقتله مودت
 اولور و رفق ایلله مرؤت اولور حسن عشرتله صحبت دوام بولور و ایثار ایلله امر ارغلام اولور و رفق ایلله صبر
 این اولور و تائیله سبیلر هین اولور بذل سلام کوزل خصلتدر و تمام احسان ترک منتدر قواضع غره سنی
 رفعتدر و قواضع غره سنی عزتدر حسن صحبت مزید محبتدر و حسن خالق اصل هر فضیلتدر حسن خلق
 انسانه خیر قریندر حسن خلق آدمه نعم المعین در ناس ایلله اوله امتیاس ایلله که اکبر بره عتبه کیدر سن
 سنی آرزو ایلله لروا کروفات ایدر سن سنی اغلیوب سوبلیه لر علمک باشی رفق و حلمدر و حلمک باشی کظم و تحملدر
 حکمک باشی مدارات ناسدر و عهدهک باشی توددله امتیاسدر حسن خلق انسان سعادته پیور آدمک
 رفق و سخامی اعداسن آکامحبت ایتدیرر حلمک زکاتی حسن مداراتدر و علمک زکاتی تعلیم از یکادر علمک
 زینتی حلم و رضادر و حلمک زینتی تحمل اذادر قدرتک زینتی انصاف ایتکدر و نعمتک زینتی ماله رحمه کیمکدر
 سبب محبت ضادر و سبب الفت وفادر سبب فرقت اختلافدر و سبب فقر اسرافدر سنت کرامتک کلام و افشای
 سلامدر سندن راضی اولانه شکرک آنک رضاه و سخام سن زیاده قیلور و سکا ساخط اولانه شکرک آندن سکا
 صلح و محبتی موجب اولور ملازمت رفق و مدارام فتاح محبت اعداددر لاده سکینت احسن زینتدر و اخوان
 صفاینت رخاوعون بلاددر حسن خلق ایلله سخام و جب غنا و رخا و بذل سلام و این کلام موجب مودت
 جمیع انامدر عادت اولیاسا حلم و خضادر و رفق و مدارادر و بیلا ده مسرور و شد تنده صبور و زلا زله و قور اولقدن
 مالکله مخفی و سرکه بخیل اولکله بذل مال ایدن جلیل و بذل عرض ایدن ذلیلدر لسانی عزب اولانک
 اخوانی کثیردر سنی مدح ایدن بلکله ذبح ایلر سکا نصیح ایدر اولکله عیبکی سوبلر کلامی ملایم اولانک محبتی
 لازمدر عزمنی اظهار ایدنک خرمی نائمدر کیچه سائل ماسوای قدر اول خجروم اولمغه مستحقدر کیچه خلقه
 اذیت ایلر کسه اکاعدات ایلر خانی کریم اولانک رزق وسیع و قدری عظیم اولور و سوطکدن خوف ایدن
 موتکی استرسکا حسن ظن ایدر نکل ظنن تصدیق ایدر نه سن حسن مدارات ایلله اصلاح اولمیبان سوبکافات ایلله

اوله جعفر تحقیق اید من مدح ایله ترک ایتمن ذم ایله ایلر زرا که عیبی دیلره دونوب خلق آتی سولر
 کظم غیظ ایدن تکمیل حلم ایتمش اولور ناس ایله مدار ایدن سلامت بولور غضبه مالک اولان حلیمدر
 شهوتیه مالک اولان حکیمدر خلقی کو چک اولان ملایم سولر هم راحت بولور هم راحت ایلر ناس ایله صلح
 اولانک عیوبی مستور فالور و خائف عیوبی آریانک عیوبی مکشوف اولور نصیحت قبول ایدن فضیلتدن
 سلامت بولور سکا توجه ایدنه اعانت لازم کاور تو قیر عالم تعظم خدادر اطاعت امام اطاعت مولادر ناس
 لیچون قیوقزان کندی دوشربولنه کاور کو چک مصیبتی بولنه مسایان اندن یوکیله مبتلا اولور کیجه خلق
 اسرارن افشا ایدوب سولر حق تعالی انک اسرارن اظهار ایلر خفیات اموری نفیس ایدن کو کلام و دستدن
 محروم اولور خلقه احسان ایدن حقندن احسان بولور و جیع امورنده عاقبتی خیر اولور مسینه احسان ایدن
 هر فضلی آله یلور و کندی فو قنده اولانله مدارات ایلین مرادن آلورد و ستنک ذلاته تحمل قیلین مرض
 موده بالکز فالور ناسه شکر ایتمن حق تعالی به شکر ایتمش اولور ناسدن حیای ایتمن حقندن ایتمش
 صابور ناسه باقیانک قلبی راحت بولور سکا نقل کلام ایدن سندنه نقل اید یلور سکا غریبن شکر ایدن
 سندن سوال ایتمش اولور سفهای لوم ایدن نقصنه شتم ایتمش اولور والدیننه مطیع و منقاد اولان کندویه اولادن
 انقیاد اوزره بولور صدیق صدوق اعظم نعمندن برابر ای ذم اشرف شیخند و صدق اقبال و رفی احوال و حسن
 خصال علامات اقبالدر طاعت کبی عز و قناعت کبی کنز اولمز ادب کبی حسب و علم کبی شرف اولمز تغافل
 کبی حلم و تجاهل کبی عقل اولمز معصیت خالقه مخلوقه اطاعت اولمز ویلان سولین کسه دن خیر اولمز
 عافله لازمدر که طیبیک خسته یه ایلر یکی خطاب کبی جاده خطاب ایلله اول حدته شدت ایلر کیجه بولایم
 سولیه صقین کریمک ایدن طوبیه من اول احسان ایلد کده من منع ایتمه من تا کیم مسلوب امکان اولوب
 کتمیه من خلقک اگر ایلد یکی ایشلری ایشله کسه نیک حقکده اقتضایه باشلیه رحمتن ایلله مسی فی مساوی
 طوبیه من محبتی دعا و نادن او تو قیه من بخیل و چمان ایلله مشاوره ایتمه من عورته بولنه اولیه من مالندن
 استغنا قیله من زرا که اول امتنانی اکنار و احسانی اکنار ایدندر احسانی او نودوب نقصانی حفظ ایدن دوست
 دکل دشمندر عورته وجودنی تجاور ایدن خطای غلیم ایتمه من عورت ریحاندر قهرمان دکادر اول بول
 آتیه آتی آتیه من صقین مجالیده بر کسه یه نصدر ایتمه من مجلس ادلی سنی رفع ایتمکجه من یوقاری
 کتمیه من (قطعه) وارمه اول صدره کسه سندن اعلا * سنی اشاعه سور ربی پروا * بودر ارباب کاله الیق *
 قدری عالی اوله کوکالی الحق (نوع رابع) نأدلی و تزوجک ترهیب و آفاتن و ترغیب و فوائدن یلدر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشدر که تزوجک آقانی اوچدر و فوائدی بشدر و ترهیبندن ترغیبی خوشدر
 و فوائدی بولنه ریمه تزوج بودر اما تزوجدن ترهیبک اده سی انصح و انصح وارو حدر ته کیم امام محمد شافعی
 رحمه الله علیه حضرت تریک مذهبنده تجرد نأدل اوزرینه مر جدر و حدیث شریفده مصر حدر که (اذا
 اتی علی امتی مائة و ثمانون سنة فقد حلت العزوبة والعزلة والترهب علی رؤس الجبال) و نه خبرده موضحدر که
 (بأقی علی الناس زمان لا تسال المعبیة فیہ الا بالامه صیة فاذا کان ذلک الزمان حلت العزوبة) و حضرت علی
 رضی الله تعالی عنه یورمشدر که (النساء شرکهن و امر منهن احتیاجنا الیهن) و نه یورمشدر که
 اکنار المناسک ایشار القضایح (طوبی لمن لا اهل له) و تفسیر کشف صافی دیمشدر که (شعر) تزوجت لم اعلم
 و اخطأت لم اصیب فیما لیتنی قدمت قبل التزویج فوالله لا ابکی علی ساکن التری و لکنی ابکی علی المتزوج *
 و بعض کبار عرب دیمشدر که التزویج فرح شهر و غم دهر و کسر ظهر و التزام مهر و بعض شعرای عرب دیمشدر که
 (یت) ان ذلما اخذوه و تمار و فی عاقبه * قال شیخ زوجوه و ذروه فی عذاب * و بر مرید مشندن تزویج
 اذن طلب ایلشدر مرشد آکان الله فرد یحب الفرد فابترد حکمتن سو یاشدر ته کیم حضرت حبیب
 اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (خیرکم بعد الماتین الخفیف الحاذل الذی لا اهل له ولا ولله) یورمشدر
 اول حضرت بوزمانده تجرد نأدلدن اولی و اعلی اولدیغن طیور مشدر (یت) نظر شهوت ایچون روی زمان اغ
 اولسون * زنی اولمز که کشتیک صول الی صلیغ اولسون * و اما تزوجک آفات ثلثه سندن اولکی آفتی
 حلال معیشتی کسب ایتمدن عاجز و تقدر ته کیم خبرده (کاکم راع و کاکم مؤول عن رعینہ) روایت

قیلشدر و راسته اذه اولسان جهده بلا کثرت عیال و قله مالله تاویل اولمشدر و یا حیدر عزوبیه و التجرد و بیانشدر
 و اما بکنی آفتی اهل اولادک حقوقن ادا ده تصور قیلدر ته کیم خبرده (ان الهارب عن عیاله کالعبد الا بقر
 لا یقبل له صلوة ولا صیام) کلشدر و اما اوچینی آفتی اهل اولاد آدمی حقندن مشغول قیلقدر و استمتاع اهل
 راستنسان اولاد ایلله اولوب ذکر و فکر مولادن غافل قالمقدر ته کیم خبرده (قد تمس عبد الزوجة روایت
 اولمشدر و دخی (من لازم اخذ النساء لا یجی منه شیء فی حکم الشادر) دینمشدر و اما تزویج ترغیبک اده سی
 اصح و ارجح و اشد در ته کیم امام اعظم ابوحنیفه رحمه الله تعالی علیه حضرت تریک مذهبنده نأدل تجرد
 اوزرینه مر جدر و حق تعالی (فانکحوا ما طاب لکم من النساء) یورمشدر و نه والذین یعولون و ناساب لسان
 ازواجنا و ذریاتنا قرة اعین) یوروب سوال ازواج و اولاد احسن احوال اولیا اولدیغن طیور مشدر و حضرت
 حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (تا کحوا و تا کثروا فانی اباهی بکم الام یوم القیمة و لولایه سقط) یورمشدر
 و نه اول حضرت (من ترک التزویج مخافة الفقر فلیس منام) یوروب تاهل خصوصنده توکل ایتمشدر شرار
 ناس اولدیغن طیور مشدر اما انبیاء اولیا نیک صدوری معرفت نوریه اولدیغن عروقه فایض اولوب اول نور
 ایلله دل و جان هیجان بولور و حواس و قوای نفس و روح و انفس آنکه حرکت کاور پس اهل دل اولان
 عارفندن هر کیجه قلبشده نوری افر اولور اول کمالک شهوت جماعی کبر اولور زرا که علاج ایتمک علت
 قدر لازم کاور ته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم (اعطیت قوة اربعین رجلا فی البطش
 و الجماع و اعطی المؤمن قوة عشرة) یورمشدر شهوت جماع اهل عرفانک نور و حضوری حسبجه اولدیغن
 طیور مشدر زرا که هر شهوتدن قلبه قساوت و کدر کلشدر الا که شهوت جماع ایلله کوکل نور و ضیا و ذوق
 و صفایولشدر آنکچون اکثر انبیاء اولیا و علما کازیا ده مائل اولمشدر و اما اهل نفس اولان عامه ده جماعک
 غلبه سی مرض مذمومدر زرا که اول تأثیر ضیای نور معرفت دکل بلکه مقتضای نار شهوت شومدر پس کوکل
 امر اضندن صحت بولان کمالک هر شهوتی عروج و مقبولدر و امراض قلب ایلله فالان ناقضک شهوت جماعی
 یله مدخول و مه لواندر (یت) عویت (ایمان فشیبتنی) و تکت قدم مشورت النعمان) و اما تزوجک فوائد
 خمسة سندن اولکی فائده سی جنس انسان بقا بولقدر و امت محمد آنکه چوق اولقدر معصوم ایکن
 کیدر سه روز محشرده نفعات قیلقدر و اما بکنی فائده سی بودر که تزوجده زنادن تحفظ و اهلیله تلذذ
 اولور و فراغ بالله نیجه خوش حالی بولور زرا که (ومن شر غاسق اذا رقب) نظم کریمی قیام ذکر ایلله تاویل
 کاور ته کیم حق تعالی (زین للناس حب الشهورات من النساء) یورمشدر نسایی جله به تقدیمندن جمیع
 لذات دنیانک انشی و احلامی عورت اولدیغن طیور مشدر و اما اوچینی فائده سی بودر که تزوج ایدن آدمک
 نفسی اهلیله انسیت و راحت بولور زرا که نفس انسان بر امره مداومت قیلله آندن یوریلور آنکچون
 روحوا الاذهان کا تروحوا الا بذهان) دینلور و حق تعالی (خلق منهن زواجا لیسکن الیهن) یورمشدر
 هر قولنه کاهجه اهلیله تلذذ لازم اولدیغن طیور مشدر و حدیث شریفده حبیب الی من دنیا کم ثلاث
 النساء و الطیب و قرة عینی فی الصلوة) کلشدر و اول حضرت مکاشفات انواری ثقیل اولدجه بکنی
 باعایه دیوب مبارک ایدن اوزرینه قویوب آنکه ملاعبه قیلشدر و اما در دینی فائده سی بودر که تزوج
 ایدن کشتی تدبیر منزلدن فراغ قلب ایلدر راحت بولور زرا که خانه سی خدمتیه کیجه کوندز مشغول اولان
 نضیع اوقات عمر ایدوب علم و عملندن معزول اولور آنکچون صالحه خاتون دنیای دیندن عداوت یوب آخرتدن
 صایا بولور زرا که اول کشتیک بی ایشن و قضای شهوت خدمت کوروب آخرت اعمالنده اکامعین اولور و اما
 بشنی فائده سی بودر که تزوج ایدن کشتی اهل اولادک اصلاح و تربیه لرنده نفسیه مجاهده ایدر و انرا ایچون
 کسب حلاله و اذیتلر نه احتمالله ریاضت بولنه کیدر زرا که تدبیر معاش و تربیه عیال انسان حالدن حاله
 مسارب نفسا یتندن دوشروب نیران المذهب و روب پوته نموده قال ایدر (شعر) انی وان کنت ذاعیال قلیل مال
 کنیر دینی * مستغف برزق ربی حوائجی ینه وینی) چونکه بویان ایلله تزوجک آفات و فوائدی باخمله عیال
 و هویدادر پس هر کیده که آنک آفتی منشی و فوائدی مجتمع و مهیادر اول کسه ایچون تاهل و تزویج احسن
 و اولی در و کیده کیم بواشرک عکسی بواشرک آنک تجرد و عزوبی افضل و اعلا بیلشدر و کیده کیم آفات

و فو ندی محتاط باشد و فقهی غالب باشد اول ستمه کتب ترجیح قیامش در حرام اکاندن زیاده زباده
 حذر قیامش در شوق غالب اولان فقیر تر و جله امر اولش در اما مجر د اولان سالک صائم و سهران اولسون
 کسه ابله سو بلیوب خلقه نظر ابله بلیوب کو کلدن مولایه توجه قیلسون و نفسی پورلد قده بر ستمه کتمیوب
 کندی قلبه کاسون و انواع آرزوی هواسی تخیلاتیله تسلی بولسون بعدیه ماسوایی اولونودوب ذکر
 و فکره طالب مولایه تنها قالسون تاباغ و کامل اولدقچه تاهل قیلسون اول نفسیه نزاع وجدال
 اوزره ایکن هواسیه کو کلدن طشریه کتسون نه کیم بر مرشد کامل مارایت سالکا تزوج و ثبت علی
 طریق المولی فان من تزوج فقد رکن الی الدینیا دیوب حکمت سوبلش در وزمانه زنائی آرزو سنده صبر و تخیل
 انزه و اصلدن بد خو یلر شمعندن قلبه اروح و انجیح و اهون و روحه اعز و الذوا حسن اولدیغن بیان ایا شد
 زیرا که حق تعالی (ان من ازواجکم و اولادکم عدو و الکم فاحذروهم) کلامیه تنبیه بیور مشدر آدمک نفسی
 عدوی جان ایکن سائر اعدا ابله جمعی کندی و به زیاده زبان اولدیغن طیور مشدر و اما عارف کامل عالم وحدته
 کلندر و عالم کثری خیال و نظر بیلشدر و اکاناهل و تجرد و صحبت و عزات برابر اولشدر زیرا که اول جله بی
 ریسیله بولشدر و جمیع احوالنده آنکه معامله ایدوب تسلیم و رضایله طولشدر و انک ماسوا ابله برایشی
 قالدیوب حق ایچون خلقه رغبت و خدمت قیلشدر پس اکانا ازواج و اولادندن نه ضرر و نه زیان کلشدر غلبه
 و کثرته یله مولایه تک و تنها قالمشدر (بیت) امواج کثرت ایچرم و حدی سیزن در بادل اردر اول نه کدر
 آسمده مه زن و الحاصل خلقک کیمی سلامتین تجرد حالنده و کیمی راحتین تزوج نوالنده بولور پس کوزل
 خصاله یا خود کانه و یا جلاله و یا جوق ماله مالک اولان کسه تزوجدن لذت آکور و مال و جمال و کمال و خصالی
 اولین کسه تجرد عالمنده راحت قالدور حال بویکم حق تعالی هر قولنه خیری اولان امری یلور و هر کسک
 حالته در آنده لایق اولانی عدم کرم قیلور (بیت) خلاق جهان عالمه قیلد قده تجلی و هر قولنی بر حاله قیلش
 متعلی (فصل ثالث) اداب و ارکان صحبت خالق و خلق زمانی و الفت اخبار و جیران و یارانی اون اوج نوعله
 بیان و عیان ایدر (نوع اول) عیدک مولایه حضور و انیسینک آداب و ارکان بیلدیر (ای عزیز) معلوم
 اولسونکه اهل ادب دیمشدر که تحقیقاً سنک اول صاحبک که حضور و سفرک اوقاتده و عظه و نومک ساعتده
 بلکه حیات و موتک حالته سندن بر آن مفارقت ایاز اول سنک مولی و خالقکدر و رب و رازقکدر و هر نه
 ساعت که من اتی ذکر و فکر ایدر من اول سنک جلس و انیسکدر نه کیم حق تعالی انا جلس من ذکر
 بیور مشدر و هر نه زمانه آنک حقنده اولان تقصیرک ایچون سکا حزن کلوب قلبک منکسر اولور اول سنک
 صاحب و ملازمتکدر نه کیم حق تعالی (انا عند المتکسرة قلوبهم لاجلی) بیور مشدر (بیت) کرد زاران
 دام باشد در قدم چون تو بامای باشد هیچ غم و تحقیق اگر من حق تعالی معرفتیه عارف اولسنک اتی
 صاحب اقتضاد ایدرک و خلقک صحبت بالکلیه ترک ایدر کیدرک و جمیع انفس و لطفانکده قلب و جوارحکی
 مراقبه ابله یلوب بقن ایدرک که حق تعالی هر آنده سنک ضعیف که مطلع اولور ایمش و ظاهر و باطنکده مشرف
 و قلبک هر خطور ایدنی یلور ایمش و مشاهده ایدرک که حق تعالی سنک مخالطه و خلوتکده مقرر اولدیغن
 و آنکده سنکده در ایش و سر حرکت و سکا نکه و عدم خدات و خطرات که ناظر ایمش و سیر ایدرک که
 نامدن و سکاوت بیخنده بر اکن سکاوت بولور و بر خیر حرکت قیلر الا که جبار عات و ارض اتی محیط
 ایمش پس اول زمانده عیدک مولایه حضورنده ناد بی کبی حضور باریده ظاهر و باطنکده متأدب
 اولورک وسیع و اهتمام ایدرک که مولای جلیل اصلاسی منبیا شده کور میوب مأمور شده بولسون ایمدی
 اگر من جمیع اوقاتکده بوحضور و انسه قادر اولدکسه زنهار لیل و نههار اولد بوقفتدن خالی اولسونکه
 آنده بکنه تنها اولسن و مناجاتیه تلذذ اولسن پس اول وقتده سکا لازمدر که اداب صحبت مولایه سن
 و بوحضورک آداب اون بش عدد بولسن که بری باشن اکوب اوکونه باقدرد و بری عقان جمع ایدوب غیری
 افشکاری برافقدرد و بری صحت و سکوت قیلقدرد و بری جمیع اعضای بدنی ساکن اولقدرد و بری مبادرت
 امر ایتمکدر و بری اجتناب شی ایتمکدر و بری اعتراض ایتمکدر و بری دوام ذکر ابله اولقدرد و بری فکر
 مولایه ملازمت قیلقدرد و بری حق تعالی بی جله به ترجیح و انبشار ایتمکدر و بری خلقک جله سندن مایوس اولوب

ایتمکدر و بری هیبت آتنده خضوع ایلد تذل قیامقدرد و بری حیا آتنده خضوع ابله منکسر اولقدرد و بری
 کار و کسب ایتمیوب ضمان حقه اعتماد ایتمکدر و بری تسام و رضا ستمه کتمکدر و لازمدر که بوذ کراولان
 اداب و ارکان جمیع لیل و نههار کده سنک شمارک اولر زیرا که بونلر سندن طرقة العین مفارقت ایلین
 صاحبکده اولان آداب صحبتدر اما خلق البته بهض اوقاتکده سندن مفارقت ایدر و سنی ترک ایدوب کندی
 ایشلرینه کیدر (نظم)

جانان ایلندن کلشیم	قای مسکا فی نیلرم	اول ملکه میلم صالمشیم	بن بوجهائی نیلرم
دنیا به کادم کتمکده	علم ابله حلیه یتیمکده	عشق ابله جان سپر ایتیمکده	بن این و آتی نیلرم
دور زماندن طوعیشیم	کون و فساد قوعیشیم	دازالامانی طوعیشیم	بن سجن جانی نیلرم
هپ اعتبارم آتتمشیم	عاشقانه ال قاتتمشیم	بن نفسی دوسته صاتمیشیم	بودنمائی نیلرم
عشق شرابن ایچیمشیم	دل کلشینه کوچیمشیم	بن وار لغمدن کچیمشیم	نام و نشائی نیلرم
عشق طیبیم قیاشیم	در دنده درمان بولیمشیم	بن اب حکمت بیلیمشیم	بونایائی نیلرم
انفاس عشق دارکم	مال و منائی تارکم	کنج نهائی مالکم	نقد روانی نیلرم
تحت نوکل بولیمشیم	ملک قناعت آلمشیم	مخفجه سلطان اولیمشیم	جاه عیائی نیلرم
هر نه کاور سه یخیدر	زیر اود و سنک یخیدر	چون جله آنک ایشدر	بن بد کائی نیلرم
اولش آنکده قالمشیم	عین حیا نه طالمشیم	کندیم یلوب کامالمشیم	و هم و بلای نیلرم
کرچه زمان دوران ابله	برایتدی جسم شان ابله	کو کام جواندر جان ابله	پروچه وائی نیلرم
تن بولمکدن صایتمشیم	کو کام مر این یایتمشیم	خورشیدم آنده طایتمشیم	بن اخترا نیلرم
یاری بکایس کورمشم	اغیاری دلدن سورمشم	انسیه تنها طورمشم	بن انس و یائی نیلرم
دلدن ده ییک ترجمان	وارکن نه سولر بولسان	چون جان و دلدر هم زبان	نطق و یائی نیلرم
حق جمیع خلقدن	مستغنی بم بالله بن	خلاق عالم و ارایکن	خلق زمان نیلرم

نوع ثانی) عالمک طالب البریه تعلیم و تدرب سنک اداب و ارکان بیلدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل ادب
 دیمشدر که استاذک تلامیذیه تعلیم و تدرب سنک آداب و ارکانی اون بیدر بری احتمال اذاد و بری صتمه
 ملازمت قیامقدرد و بری حلیم و سلیم اولقدرد و بری وفایله جلوسدر و بری اطراق رأسد و بری اختیار تواضعدر
 و بری ترک هزل و مزاحدر و بری متعلمه ملایم اولقدرد و بری متبجزه ثانی قیامقدرد و بری بلیدی حسن ارشاد ابله
 اصلاح ایلکدر و بری سوالی تکرار ایدنه تعذیر ایتمکدر و بری سائله صرف همتله اصفا ایلکدر و بری
 سوالی تفهم ایدوب آندن جوان بن سو یلمکدر و بری حقی قبول ایتمکدر و بری حقه رجوع و انقیاد ابله
 کتمکدر و بری ضررلی علمدن متعلی منع ایتمکدر و بری علم نافع غیر الله ایچون تعلندن اتی زجر
 ایتمکدر پس هر عالمه لازمه در که متعلم ایلد بوا داب مذکورده اوزره معامله ایدوب علم نافع تعلیم ایلد (قطعه)
 ما ذون اولور سن اوقوت علوی * نشر ایلد خلقه نفع عوی * عامل اولور سن * کامل اولور سن *
 حکم تملی هپ سنده بولور سن (نوع ثالث) شا کردک اوستاذندن تعلیمک اداب و ارکان بیلدیر (ای عزیز)
 معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشدر که متعلم عالمدن استفاده سنک اداب و ارکانی اون بشدر بری استاذینه
 سلام و ربوب ابلاغ اوزره طور مقدر و بری استاذی اذنبه او فور مقدر و بری نماز ایچنده کبی ادبی قهود
 ایلکدر و بری آنک حضورنده از سوبلکدر و بری استاذی سؤال ایلد کچه سوبلمکدر و بری آندن استیذان
 ایلد کچه سؤال ایامکدر و بری فلان سنک خلافتک دیمشدر و سبیلها کامعارض کتمکدر و بری صوابی
 استاذندن کندی اعلم اولدیغن اکانا شعار ایتمکدر و بری آنک مجلسنده جلوسنک قولانغه محنتی سوز
 سو یلمکدر و بری باشن اوکده اکوب اطرافته التماس ایلمکدر و بری آنک ملای عندنده ختم کلام ایلمکدر
 و بری اول کیدوب کلام کچه اکانام ایلمکدر و بری استاذی قیام ایلد کده سوالی ترک ایتمکدر و بری اول بولنه
 کیدر ایکن اکابر ستمه سؤال ایتمیوب یله ضجه کتمکدر و بری آنک جمیع اولاد و لواحقته یله تعظیم

واکرام ایتمه کدر وری طاعری منکر اولان ایشده آکسوه ظن ایتیموب سرینه یتمه کدر واول فعلک سرینه
 آتی اعلم بیا سون ووه ظن عارض اولمده حضرت خضر اید موسی علمه سال السلام قصه سن تذکر
 قیاسون پس مرطاب علمه لازمدرکه است ذابله ادا مذكوره اوزره معادله ایدوب تحصیل علم ایا سون
 ته کیم دینامشدر (ما وصل من وصل الابرار و التعلیم و ما سقط من سقط الا بترك الحرمة و التعظیم
 بیت) استاذ که تعظیم ایت زیرا که دینامشدر به من علمنی حرفا قد صیرنی عبدا (نوع رابع) آدمک والذینله
 صحبت وافتنک ادا وارکانن یلیدرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشدر که والدین حیاته اولان
 کسه نک والذینله صحبت وافتنک ادا وارکانن اولن بشدر وری انلرک سوزلن استماع ایتمکدر وری امر لینه
 امتثالله کیمکدر وری انلردن اذنسز اولور مقدر وری انلرک قیاسیمچون اباع اوزره طور مقدر وری انلرک
 اوکنجه بریوله کیمکدر وری انلرک صوتدن زیاده رفع صوت ایتمکدر وری انلرک امر لیه دعوت ایتمکدر
 وری دعوت لینه اجابت ایدوب لیلک سولمکدر وری خدمت لینه سرعت ایتلکدر وری انلرک رضالین طلبده
 حریض اولمدر وری انلره قول قنات بسط ایدوب حرمت قیلده وری انلره بزو احسان امتنان ایتمکدر
 وری انلره خدمت نظر ایتمکدر وری انلرک بوزنه قارشو بوزن کشتیموب کولج بوزله و طابلی سوزله خاطر لرن
 مطیب قیلمدر وری امر لری اولار بجه غریبه کیموب یا نلرنده قالمدر پس هر کسه لازمدر که والدینله بو ادا
 اوزره صحبت وافت ایدوه هر خدمت لرن کوروب رضالین کوزده ده (بیت) رضای حق رضای والدین ایچره
 بیلنمدر (که جنت امهات اقداجی تختنده بولنمدر (نوع خامس) تجرد عالمده اولان عارفک تأهل و تزوجنک
 ادا وارکانن یلیدرر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشدر که سالک متجرد تکمیل سالک ایدوب
 عارف کمال اولمدر و تروج ایتاق مراد یلیدسه آنت نامز اولوب تروج قیاسنک ادا وارکانن اولن بشدر
 بری تحصن وعتقیت قیلمدر وری ولیعه و مهر ایچون آتجه فرض آلمدر اگر یاتنده ایچیه بولنمدر پس
 السون بحق تعالی بی آنت ادا سنده ضامن بیلسون و بری فقر و عسرتدن خوف و حذر ایتیموب حقه توکل
 قیلمدر وری اصلی پال اولان متدینه و عاقله بی نشانلوب آلمدر زیرا که مطیع وصالحه خاتون اغرنجه
 اتون دکر خبر متاع دنیا صابور فقیر و فقیر اولور سه ده زوج آکا محبت ایدوب اوزرینه بایلور و بری
 عز و مال و جمال ایچون تزوج ایتمکدر زیرا که عز ایچون تزوج ایدن ذلیل اولور و مال ایچون تزوج ایدن فقیر
 اولور و مال و جمال ایچون تزوج ایدن رسوای عالم اولوب بلا سن بولور و بری شرف و مال و سن و قامتمده کندودن
 ادنای آلمدر زیرا که قلبه اوله اولقی اروح کاور و آنت حقارت نظر ندن امین اولور و اگر عورت نشانلق مراد
 ایلیدسه رجلده دین و حسن خلق و مخا اختیار ایا سون و بری تقبیل مهر ایتمکدر زیرا که مهرک خیر لیبی
 در تیز و منقال فضا در وری موسر ایدسه ادای مهری تجلیل ایتمکدر و بری برشاه ایدله اولور سه ده طعام
 ولیعه قیلمدر وری اکل طعام ولیعه بی غنیمت بیلکدر زیرا که اول جنت طعامندن حظ آلمدر و بری احسن
 لباسیه مزین اولمدر و بری قبل الزفاف ایکی رکعت نماز قیلمدر و بری ابتدا اهلنک ناصیه سن طو مقدر
 (الله بارک لی فی اهل و بارک لاهلی فی) دیمکدر و بری اهلنک زخلک بوس ایدوب لیلن اموب عمل لرن بکدر
 و حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عورتک ضعیف و ضعیفیدن سوال اولمده فداشک لیل اولسون بیورمشدر
 نسوانک صفای احسن و اشی و جمای الذوا حلا اولدیغن طیورمشدر (بیت) بزه لازم دکل ضعیف و من یض
 استز عورتی معین و عریض (نوع سادس) رجل کندی اهلله ملاعبه و جماعتک ادا وارکانن یلیدرر (ای
 عزیز) معلوم اولسونکه اهل ادب دیمشدر که جماعتک ادا وارکانن یکر میدر و بری ابتدا کندوسی قیصندن
 غیر لیباسندن معر اولمدر و بری اهلنی دخی کذلک غاری قیامدر و بری سلنک ایچون ایکی خرقة المقدور و بری
 جماعه دن مقدم تقبیل و ملاعبه ایله مثله ذاولمدر زیرا که اوله ایتنک هم بدنده خفت وهم کو کاده عفت وهم
 جابده راحت بواقدر و بری قبل الادخال نمودن و جماعه قیلمدر و بری عند الادخال تقبیل و تکلمدن فارغ
 رلمدر زیرا که بولنمدر که تساهل اولمده سبب و بری بعد از ازال اهلنک بطنی اوزرنده انک دخی ایشی
 بتجبه دکل فاشدن کیم عورت بر دخی جماعه اولمده دلست اولوب تنبل قالمسون ته کیم خبرده وارد
 اولمدر که و تساهل رجل اهلله اختلاط ایلر خروس کیم ایتسون بکده ایلنده بولدی فی لذی اهلنی دخی اندن

بولدغه بطنی اوزرندن کیمسون وبری صبی ویاچه عندنده جماع ایتمکدر وبری املنک قبلن قویوب دبرنه
کتمکدر وبری کثرت جماع ایله افتخار ایلمکدر وبری عورتنک حسن واطفن کسه به سولیمکدر زبراکه
بونلر قشیه باعندر وبری ترک جماعه مداومت قیلمه قدر زبراکه محمدن سوت صاعلمه آنک صوغلمی
محققدر وبری بعد الفراغ اوج قطره ده اولورسه بول ایتمکدر نا کیم بقیه مئی مشانه ده فالسئون وآنندن دواسنر
مرض حاصل اولسون وبری بعد الجماع صاعغانی اوزرینه راحت بدن ایچون برنومه خفیه به اتمکدر وبری
پردخی عودت مراد ایدرسه ذکرن غلبه ایتمکدر وبری اتی ارقه سی اوزرینه یا قویوب دوردی آراسنه کتمکدر
براکه جماعنک بکرمی شکندن احسن اشکالی بویه ایتمکدر ته کیم انک اولدا اشکالی واضراحوالی عورت
رجل اوزرینه حقه مقدر وآنک فرجی رطوبتی آنک ذکر اوزرینه آنقدر وبری عورته حیض ایامنده رغبتی
ازاولق ایچون اکا سکی نیساین کیدیرمکدر وبری عورت باله اولنجیه دل آزار آتسه یله آلتن سورتمکدر
اما انکله یله یاتسون ویهل سنجه اکل وشراب ایتسون وبری آناسی ویاچیمی وعمه سی وخاله سی ونیزی وکلینی
محبیه له مجامعت قیلمه قدر وبری اجنبیه دن اجتناب ایدوب انکله تمها طامه قدر زبراکه اجنبیه ایله خلوت
حرآمدروا کانظر وانکله کلام اتمامد برشاعر بربولولع عورتلر یاندن بکوب بولنه کیدیرایکن دیمشدرکه
یت ان النساء شیاطین خلقن لنا * نعوذ بالله من شر الشیاطین * وانلردن برشاعره اکا جواب
ایتمشدرکه (یت) ان النساء ریاحین خلقن لکم * وکسکم یشتمی شم الریاحین (نوع مانع) اوقات جماع
واتحادی واحوال واشکال اولادی یلیدیر (ای عزیز) معلوم اولونک اهل ادب دیمشدرکه مستحب
ولایق وشم فایق ومرتبه موافق بودرکه رجل املنک رضایله جماع ایلیه وهراعات اوقات ایله اجتماع
ایلیه وارقات ممنوعه آندن امتناع ایلیه پس اگر برکشی املنک رضامحبیه له جماع ایدرسه آندن حاصل
اولان ولد اولور وورشید اولور واکر هلال آیت ابتدا کوفی جماع ایدرسه آندن اولان ولد جمیل اولور واکر
کوندز قبل الظهر ایدرسه ولد حکیم وکرم اولور واکر اثنین کیجه سی ایدرسه حافظ قرآن اولور واکر صالی
کیجه سی ایدرسه ولدهم بخنی وهر حیم اولور واکر خیس کیجه سی ایدرسه ولدهم عالم وهرم عامل اولور واکر
جمعه کیجه سی ایدرسه ولدهم عابد وهرم عارف اولور واکر جمعه کوفی قبل الصلوة ایدرسه ولدهم عید اولوب موتی
کاد کاده شمید اولور واکر برکشی املندن رضامنا کرا دله جماع ایدرسه آندن اولان ولد ادا حق اولور واکر
مرضعه بی ایدرسه ولدینه ضرر کاور واکر هلال آیت ابتدا کیجه سی یا اون بشنی کیجه سی ویا صولک کیجه سی
جماع ایدرسه ولد مجنون اولور واکر بازار کیجه سی ایدرسه ولد قاطع طریق اولور واکر چارشنبه کیجه سی
ایدرسه ولد قتال اولور واکر کوندز بعد الظهر ایدرسه ولدک کوزی شاشی اولور واکر رمضان بیرای
کیجه سی ایدرسه ولد عاق والدین اولور واکر تربان بیرای کیجه سی ایدرسه ولد التي یارمقی ویا درت یارمقی
اولور واکر باغ اوزره اولدینی حالده ایدرسه ولد فرشته بوال اولور واکر بالدوزی محبتیه ایدرسه ولد خنی
اولور واکر جماع اوزرنده تکلم ایدرسه ولد لال اولور واکر فرجه نظر ایدرسه ولداعی اولور واکر اول حالده
زنی تقبیل ایدرسه ولد صاغر اولور واکر میوه اغاج التند ایدرسه ولد نظام اولور واکر طهارتسز ایدرسه
ولد بخیل اولور واکر طافسز تحت النجوم ایدرسه ولد مشافق اولور واکر برکسه نك حضورنده ایدرسه ولد
سارق اولور واکر برات کیجه سی ایدرسه ولد بدخوبی اولور واکر بوله کیده جک کیجه ایدرسه ولد مسرف اولور
وانزالی حالنده ایکسینک فکر وخیالنده صورت بولورسه ولد اکابین اولور واکر زنی نه رنک نظر ایدرسه
ولد اول رنک قریب اولور واکر حیض وبقا ایامنده ایدرسه ولد جذام اولور وایتدیکی ایش حرام اولور واکر
نطقه ممتازجه داخل فم رحمه اولان افواه اربعه سنک برندن دخول ایدرسه ولد بر اولور وایکسیندن کیدرسه
ولد ایکی وایچندن کیدرسه ولد اوج ودر دندن کیدرسه ولد درد اولور واکر ماه رجل اول کابوده اکثر اولورسه
اول سبقت حکمه یله اوغلان اولوب اول کثرت حکمه یله عمو سینه مشابه کاور واکر ماه رجل اول کابوب ماه مرآه
اکثر اولورسه اول سبقت حکمه یله اوغلان اولوب بو کثرت حکمه یله طای سینه مشابه کاور واکر ماه مرآه سبقت
ایدوب اکثر اولورسه اول سبقت حکمه یله قیز اولوب اول کثرت حکمه یله خاله سینه مشابه کاور واکر ماه مرآه
سبقت ایدوب ماه رجل اکثر اولورسه اول سبقت حکمه یله قیز اولوب بو کثرت حکمه یله عمو سینه مشابه کاور

و بوا حکامک جله سی انارایه اثبات اولنوب تجربه قیلنشدور (نظم)

شول دمکه روح طائر قدس اشیان ایدی	جان بلبلینه کاشتن وحدت مکان ایدی
کان خفاده جوهر جان بی نشان ایدی	کتم عده مده عالم و آدم نهان ایدی
خلوت سرای سرده کوکل کامران ایدی	بریار ایدی همان ویر اول یار جان ایدی

|| دملراودملرایدی زمان اول زمان ایدی ||

فتی اودمکه ساقی سخنانه ازل	صنوردی روح پاکیمزه جام لم برل
ما بخت زده اولزایدی بحث ایله جدل	بی قیل و قال اولوردی قومشکلات حل
یوغ ایدی آفت اجل عمر بی بدل	راحتده ایدی زمرة ارواح ما حصل

|| دملراودملرایدی زمان اول زمان ایدی ||

داخی قورامشدی طلسمات کائنات	یکسان ایدی هنوز نوافراد ممکنات
چیقماش ایدی ساحل امکانه فلک ذات	اولماش ایدی موج فککن قلم صفات
کتم عده ایدی شئون مکونات	داخی ظهوره کلمش ایدی تعینات

|| دملراودملرایدی زمان اول زمان ایدی ||

ناصیه کات کاتب دیوان امر هو	یازدی برات آدمه طغرای اهبطو
آیری دوشوب او کلشن لاهوتدن قو	ایندک ضروری کلشن ناسوته سرفرو
طوتدق اگرچه صحن سرای وجوده رو	جانده هنوز باقیدر اول شوق و آرزو

|| دملراودملرایدی زمان اول زمان ایدی ||

ارواح انس بصدی قدم چون میاحته	کادک ضروری عالم کون و صباوته
تبدیل اولوب اود کاولطافت کثافتیه	دست قضا بر اقدی فلکدن فلا کثیه
دوشدک قیودرینج و عنا و مقامته	بوخا ککدانه کادک اگرچه اقامته

|| دملراودملرایدی زمان اول زمان ایدی ||

(نوع نامن) رجعت اولمیه صحبت و لغتند ادب و ارکان بیادیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل ادب دیشلردکه رجعت زوجه سیله صحبتک ادب و ارکانی اونوزد و بری کشی کشی ایدیه حسن خلق ایله معامله ایلمکد و بری آنکله رفیق و حلم ایله صحبت و الفت ایدوب اطف و این ایله سو یلمکد و نه کیم خبرده کلشدورکه خلقک خبرلیسی اهلنه خیرلی و منفعتلی اولان کسه درو بری اهلنک اوزرینه داخل اولدجه اکاسلام و یروپ حالن سوال ایلمکد و بری آتی تنهاده مسروره بولدیسه ساچلرن اخذ و مسح ایدوب انواع نطفه کندی بوس و کار ایلمکد و بری آتی تنهاده محزون بولدیسه آکاظه ارحمت و شفقتله خاطر ن صورت طسانی سو یلمکد و بری اهلنک خاطر دروغ مصلحت آمیز اولان وعده لره تطییب ایلمکد و بری اول اول خانه سنده محبوس و غیریدن مایوس و کند و سیله مأنوس اولان یارغاری و غمکساری و امکداری و ملامه سی و مز و عه سی و مآربه سیدر و بری اهلنه طفلی تربیه سنده یاردم ایلمکد و بری اول خانه کیجه کوندز فریاد و فغان ایله بر زمان مهلت و بر زمان آمانسز غریمیدر بلکه انصافسز مهینیدر پس آکامداد ایدیه نک مولایی معینیدر و بری اهلنه کندی محبوس سندن الباس ایتمکد و بری آکاکندی ما کولاتدن اطعام ایتمکد و اگر وسیع وار ایسه آنک نفقه سن واسع قیلسون و اهلنک مکن و لباس و نفقه سن بویینه

واجب

واجب یلسون و بری اهلنی هیچ دو کیوب دنیا مورنده اولان قصور یچون سو کمکد و بری اهلنک دین امورنده بولنان تقصیر یچون برکوندن زیاده کو کمکد و بری اهلنه رفیق ایله مدار ایلمکد و بری اول ضلع معوجدن خلق اولنشدور و عقل و دینی ناقص بولنشدور و زوجی عهده سیر قیلنشدور ایچق بولنشدور صحبت و الفت ایچون ایشدور و بری اهلنک سو خلقی حرکت ایلمکده کندی نفسنه سو ظن ایدوب اگر نفسنه اصلاح اولسه اهلنک دخی اصلاح اولوردی دیمکد و اولمای کراملن بریسی اهلنک سو خلقنه صبر ایدوب سوال ایدنه جواب ایدر ایش که خوف ایدر مک آنک اذیتنه صبر ایتمیان کسه آتی تزوج ایدوب ایکسی سیله بلایه دوشر لته کیم دیشلردکه رجل اهلنکدن تحمل ایتمده الی نسته نک الی نسته دن نجاتی واردر صبیله دن و قدره قیلدن و یوزای دو کله دن و کدی سو کلدن و مسافر قورولدن و ثیاب برتله دن قورتلور و بری اهلنک غضبی غالب اولدقه سکوت ایلمکد و تا کیم عورت نادم اولوب زوجه اعتدال اولسون زیرا که اول ضعیفه در سکوت ایله مغلوب اولور و بری اهلنک حسن خلقی غالب کلوب هر خدمتن بولنشدور ادا ایلمکده آکاک دعا و حقه شکر و ثنا ایلمکد و بری اول که رجله موافق عورت شکری ادا اولغز بر نعمتدر و بری اهلله اوله معامله ایتمکد و عورت زوجه بی جله نسادن زیاده بکنش و سومش یلسون و بری اهلله تدبیر معاش و حوائج بیت امورنده مشاوره ایدوب غیر ییولن امور ای کابار خاطر ایتمکد و بری اهلنک خیانت و مکرندن حذر اوزره اولمقد و بری اول که حضرت آدم آتاز اهللی حوالا نملر دعوتیه و یسنه عاصی اولمشدور و بری اهلنک معصیت اولمیان تقصیرات و تزویراتدن انماض ایله قیجاول و تغافل ایتمکد و بری اهلنک جمیع اسرار و عیون بن جله دن ستر ایلمکد و بری اهلله مزاج ایدوب اطفیه ل سو یلمکد و کندی زی نسیاه کیر میوب غیر ملاعبه ل ایلمکد و نه کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم ازواج مطهره سیله اطرف ناس ایدی حتی اول حضرت عایشه اهلله بر کره مسابقه ایلمکده عایشه انامز ضعیفه و ضامره اولدیفندن آتی سبقت ایلمشدور بعده اول حضرت عایشه اهلله عایشه انامز تسمین بدن علاجن تناول ایدوب سینه اولدقه بردخی مسابقه ایدوب اول حضرت عایشه سینه بی یکد کده هده شکل حدیثن سو یلمشدور زیرا که رجعت اهلله ملاعبه سی او و باطل دکادر بلکه اول حقدور و طاعتدر و بری اهلنی غلبه ناسه ناظر اولان ایوانده اسکان ایتمکد و تا کیم نا محرم باقوب خلقه میلی آخسون و بری اهلنه یازی یازمق او کرتمکد و بری اول که آنده قتنه واردر و بری اهلنه قرآن و فرائض و ادب دین او کرتمکد و بری اهلنکدن اذیتنر نطقه بی آندن عزل ایتمکد و بری اهلنک البسه فاخره دن عاری صافلقد و تا کیم زینت صافق ایچون طشره به چقمیوب خانه سته ملازم اولسون (بیت) خاقون خوب صورت و پاکیزه روی راه نقش و نگار و خاتم فیروزه گو مباح * و بری اهلنکدن اذیتنر سفره بلکه سجه کتمکد و بری اهللی صالحه و مطیعه ایسه آنک اوزرینه بردخی تزوج ایتمکد و تا کیم عدالتله حسن معاشره دن محروم اولیه و بری اهلنه هموم و غموم و خصوم و دیون سو یلمکد و بری اهلنه حضور و غیابنده خیر دعا ایدوب بد دعا ایتمکد و بری اول که لیل و نهار اول آنک خدمتکاریدر و خیمار و طباح و خیاط و غسال و خزینه داریدر بلکه انیس و مؤنس و یارونه کاریدر (بیت) کیمک که یاری سنجلین سر و ناز اولور * یوزیک بلایه او غرسه ده ینه از اولور (نوع تاسخ) عورتک زوجه یله صحبت و الفتک ادب و ارکان یلمدیر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل ادب دیشلردکه عورتک زوجه یله صحبتک ادب و ارکانی یکرمید و بری زوجی قیودن ایچری کادکده اکاقیام ایلمکد و بری زوجک انبساط ایله استقبال ایلمکد و بری زوجنه مر حبا افتد سو یلمکد و بری زوجک عیاسن المقدور و بری زوجنه هر امر نده مطیع و منقاد اولمقد و بری زوجک فراشندن فراتر ایتمکد و بری زوجکدن اذیتنر خانه سندن بریره کتمکد و بری زوجی آندن بوس و نگار استدیکی ساعت نفسنی تسلیم ایدوب تا خیر ایتمکد و بری زوجک قیاسن تطییف ایدوب قان دوشورمکد و بری زوجک آشن و آتمکن بشورمکد و بری زوجک مومن و واجغن یا قوب فراشن بسط ایدوب دوشورمکد و بری زوجنه غسل و وضوء ایچون طشت و منقرمه و بری زوجک و بری زوجی استرسه غسل و وضوء آنک خدمتن بشورمکد و بری زوجکدن اذیتنر اوزوج طوعمقد و بری زوجنه مال و جلاله امتنان ایتمکد و بری زوجنه کسوت و نفقه امر نده برغم کتورمکد

ویری زوجتک صوتن زیاد کندی صوتن یوقاری کونورمکدر ویری زوجنه اذیتله جانتنه یئورمکدر ویری
زوجتک حضور و غیابنده آکادعاوت اقیاقه در ویری زوج چگون کل و حواله و سائر مباح اولان اشیا الیه متین
اولمقدور ویری زوجتک عرض و مالن کجه کونند زحایت و صیانت ایلکدر بهی کندی ناخمرمه کورمغوب
اندن دنسز برکسه به برنسنه سن ویرمکدر (بیت) مرادم شویله در حاله سکاای قامتی بالا قومه سن
حضرت مولایه بی بران همان سنسن (نوع عاشق) کشینک اولاد یله صحبت و الفتک اداوار کان یلدر
ای عزیز (معلوم اولسونک اهل ادب دین لر در که آدمک کندی اولاد یله صحبتک اداوار کان یلدر
یری پدر اولادک ولادت یله سرور اولدورنه کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یورمدر که
ولد دیناده سرور و آخرتده نوردر ویری بنات یله زیادده سرور اولوب آنلره حرمت قیاقه در زیرا که اولادک
خیر لایسی قیاقه در نه کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یورمدر که عورتک برکت لایسی
قیاقه طوعه غله استفتاح ایدن در زیرا که بن حق تعالی دن مؤتسر اولاد استدم بکایات احسان ایلکدر
ویری تیشیر اولدورنه ولدینه کوچک آدورمکدر ویری یدنجی کوتده یابنده اوغلان ایچون ایکی قیون
وقیر ایچون برقیون عقیقه نییله ذبح ایدوب بی کسر عظام انی تقسیم سهام ویا طبع واطعام ایلکدر ویری یوم
سابعده یا اون یلدر اولدوغلن منت خشان ایتدورمکدر ویری اوغلی یا قیزی آتی باشنه بالغ اولدورنه آنلره قرآن
و فرائض و آداب دین اوکرمکدر ویری اوغلنه کتات ویری و مباحات و برصنعت هینه تعلیم ایتکدر زیرا که
خبرده الحرفه امان من الفقر کیشدر واکر علمه رغبت ایدورنه آکا هدایت اولمدر (قطعه) لغت
یل صرف و نحو و منطق آداب حساب و حکمت و هیئت سطرلاب) مهانی ییل اصواب شریعت حدیث
وقعه و تفسیر و طریقت و ویری اوغلنه کوچک لقب ویرمکدر ویری قیزینه طبع و غزل و خیاطه اوکرمکدر
ویری جمیع اولادن ترین و احسان و هدایا بهر طوعه قدر ویری ترنده میوه بی ابتدا قیاقه اولادینه ویرمکدر
زیرا که آنلرک یورکری ارق واضعه در ویری اطفالن شفته قیل وراقتله در اغوش ایلکدر ویری
اولاد یله بغایت مرحمتله معامله ایلکدر ویری آنلره ملاعبه ایدوب انیساط ایله سولمکدر ویری آنلره
بدعا ایچوب خیر دعا ایلکدر زیرا که بدعا اسباب فقر درنر و چوق اولور که قرین اجابت اولوب آنلری
فساده ویر ویری اون باشنه بالغ اولان صیانتک ذکر و امانن تقریق ایدوب بشقه دوشکده یا قورمدر
زیرا که آنلری یله یا قورمق قتمنه یا قورمدر ویری اون بش باشنه بالغ اولان اولادن رضایله تزویج ایلکدر
ویری اولادینک ادا الیه مدیکی خدمتی امر ایتکدر تا کیم عاق اولمدر نه سبب اولسون ویری یاتده فالانرینه
کندی ما کولاتدن اطعام و کندی ملوساتدن لباس ایلکدر ویری کسه نک اولادینه سؤقتد
ایتکدر تا کیم آنک ضرری کندی اولادینه راجع اولسون ویر زماندن صکره یوللرینه کلسون نه کیم
اخوت یوسف آتی پدرندن الوب اسیر قیلدیلر آنلرک اولادی هم فرعون الله اسیر اولدیلر واکد کارن
ایچوب جزالن اولدیلر (بیت) مجازاتده خوب و زشتک ایتز ذره جه قصصه عجب صورت نمای عدلدر
آینه عالم (نوع حادی عشر) سیدلر غلمان و جوار یله صحبت و الفتک اداوار کان یلدر (ای عزیز)
معلوم اولسونک اهل ادب دین لر در که آدمک کندی ملایمینی اولان غلمان و جوار یله صحبتک اداوار
وارکانی اون یدیدر ویری سید اول اسیرلر ایترا ایلدکده باشلن طوقوب آنلره برکتله دعا ایتکدر ویری ایتدا
آنلره بر شیرین سنسیدر ویری کندی طعامندن یدورب کندی ایستادن کیدر ویری آنلره اولادی
کچی قرآن و فرائض و عقاید دین اوکرمکدر ویری آنلره شفته ایش تکلیف ایتکدر ویری آنلره اعمال شاقه
تکلیف ایلدکده یاردم ایلکدر ویری برکون برکجه ده بخش که قصور ایتسه لغو ایله معامله قیلدور ویش
برخی قصور ایتدکارنده لسان الیه تعزیر ایدوب یش ایلکجیده نادیب ایچون الیه اورمقدور ویری آنلری غضبی
ماکن اولمقدور ضرب ایتکدر ویری اون سله دن یوقاری کیممکدر ویری آنلری نادیب ایچون دوکدکده
یوزلرینه و تهلکیرلرینه ضرب ایتکدر ویری غلام و جاریه نک کندی خدمتده اولان نصیراتن کندی نک
مولایسی خدمتده اولان نصیراتدن کورمکدر نه کیم اولیای کرامت بر سنک غلامی کندیوه عاصی
اولدورنه یرایش که ای غلام سن بکایات مشابه سن ویری آنلرک قریه قبول ایتیانلرین یا یع ویا تزویج

ایله چراغ ایتکدر ویری آنلری کندی و سینه بر سقرده برابر او قوردوب طعام ایتدورمکدر واکر آنلر ایتدورمکدر
ایدن اولدیلر سه اکل اولانان اطعمه دن آنلره بر رلقه ویرمکدر ویری آنلری بر زمان استخراجه نصکره ازاد
ایتکدر تا کیم حق تعالی آتی ناردن ازاد ایلد ویری آنلری بعد العتق استخدام ایتکدر زیرا که اول آنلره
ایتدور ویری کندی را کب اولدیغی دایه او زنده غلامن ردیف ایتکدر ویری آنلرک فوئله کاهی بنوب کاهی
ساده کیمکدر اما کندی اتن بنوب غلامن اردنجه یورمکد خلقه کبر ایتکدر زیرا که حضرت عرو رضی الله
تعالی عنه شام شریفه قدومنده بر غلام یله بر ناهیه رکوننده فوئله مشارکت ایلکدر کاهی کندی ناهیه بنوب
یولارن غلامی چکوب بر فرسخ قدور کیدردی و کاهی غلامی بندیروب ناهیه کندی چکوب بر فرسخ نیاده
یورزدی وقتا که شامه یقین کار یلر فوئله و کوب غلامن ایکن یول او زنده بر نهره تصادق قیلدیلر پس اول
حضرت یابوحن صول قواشغه آلوب ناهیه چکوب اول صول چکوب کورمدر که امیر شام اولان عبیده
بن الجراح آتی استقبال ایچون کار نهره کیشدر چونکه عبیده انی اول حالتده کورمدر پس اکاد عبیدر که
یا امیر المؤمنین اعیان شام استقبال که کورلور و سنی یوسال او زره کورمه لراستحسان ایچوب غیری مهی ویرلر
اول حضرت اکا جواب ایتکدر که حق تعالی بزی دین اسلام الیه عزیر ایلکدر بر انک رضاسن طلب ایلر
مقالات ناسن الیه مقید دکانلری یلدر (بیت) دوست مد جندن نه حاصل دم دوشندن نه غم فارغ وازاده
بر ذرا ناهیه مدح و ذم و حضرت عثمان رضی الله تعالی عنه بر غلامنک قواشن بوکوب انجمنشدر بعد مادم
اولوب کندی قولغن چکدیروب آتی آزاد ایتکدر پس هر کسه لازمدر که اداوار کان مذکورده ایله عامل
اولوب غلمان و جوار یلرینه اولادی کچی مرحمت و شفقت قیلر و اما غلمان و جوار یلرک انما افندیلر یله صحبت
و الفتک اداوار کان و ارکانی بهینه بالاده بیان اولان اولادک والدرین الیه بولسان صحبت و الفتک اداوار
وارکانی کیدر و خبرده کیشدر که اغاشندن قیون قولک غمازی قبول اولماز تا وجوع ایدوب تائب اولدقجه
(بیت) الهی عبدک العاصی انک مقرب الی الذیوب و قد عاک (نوع ثانی عشر) اقربانک اقربا یله صحبت
و الفتک اداوار کان و ارکان یلدر (ای عزیز) معلوم اولسونک اهل ادب دین لر در که کشینک اقربا یله
صحبتک اداوار کان ای یدیدر ویری کچی اقربانن احیاناً زیارت ایلوب آنلره طابقی سولمکدر نه کیم
حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم یا اباذر زری غبارتزد حبا یورمدر و احیاناً زیارت ایدر نک
محبتی زیاده اولد یغن طرورمدر پس قریه ممکن ایسه هفتده بر یا ایدر بر یا سنده بر که اقرباننک زیارت
کلسون واکر ممکن دکلسه زیارت بدل آنلره بر رده یبارمکتوب و یبارر سلام ارسال ایتسون ویری کندی
عشیرت و قبیله سینه و ذوی الارحام اقربا یله تباضر و تظافر ده یکدل و یکجهت ید واحد اولمدر پس آدم
اقرباننه کندی حاجاتدن بر نسنه تکلیف ایچوب مه حاجاتدن آنلری راحت قیلسون و آنلرک غماریه مغنوم
ویرورلر یله مسرور اولسون و تعزیه و تنیه ایدوب یبرام کونلریده ویری بر نک زیارتیه کلسون و آنلرک دکده
قیام ایدوب بشاشته سولسون و کتدکده برابر کیدوب قیومده دلک تشیع ایلسون و ویری اقرباننک دوشن
حاجتن ردایچوب ادا قیاقدر زیرا که آنلری ردایچک طالع رحم اولمقدور انجیون مجاورت اقرباننک و اعتبار
اولمکدر تا کیم هر کون کورنمکله محبتلری فصلان یولسون و حرمتلری قاقوب تقاطع ارحامه بادی
اولسون نه کیم خبرده حق تعالی رحمی وصل ایدی وصل ایدر و قطع ایدی قطع ایدر کیشدر پس ایدر صله
رحیم الیه بر سلام الیه اولورده ده واجب اولمقدور ویری پدرندن صکره عمو سن و یولک قرنداشن و خالن و قیر
و اطاعت و خدمتده یدری مشابه سنده طوعه قدر و آنلر دخی اکا شفقت و مرحمته و زاننده اولادی کچی
معامله ایتکدر ویری والد سندن صکره عمو سن و خاله سن و والد سنی منزله سنه تنزیل ایدوب آنلر دخی اکا عزت
و شفقت ایتکدر ویری کچی اقربانن اسیر اولمش یولدیسه اشترا ایدوب ازاد ایتکدر ویری اقرباننک هر اذیتنه
تحمل ایدوب آچی سوزلن یوققدور و خسته لن کوروب جثازه لر نه واروب وصیتلن طوعه قدر زیرا که
اقربا یلر برندن صله رحم اکرامن کایله مأمول ایدرلر مأمول ایلر کار سنک عکسی ظهور ایلدکده خصمانی
قویوب خصوصت سننه کیدرلر پس اقربا یله مبتلار نه لازمدر که آنلر ایلکله آنلرک اهل و اولاد یله حسن و قفا
قیله لرا کیم خصمانی خصوصتده و غیوب صله رحم ایش اولر و حسن لری شرنندن سلامت بولر (شعر)

افارب کالمقارب فی اذها) فلا تفرح بعم اوبخال بکم عم بكون النعم منه * وکم خال عن الاحسان خال
(نوع ثالث عشر) کتبتک جبرائیل صحبت والقتلک ادا واکان یلدر (ای عزیز) معلوم اولونکه
اهل ادب و بشارت که بشارت جبرائیل صحبتک ادا واکان اربعین اولمدر بری کتبتک کند
بسته متصل اولان بیوتک اصحابی وکندی پیوستی مقابله بولنوب ابوابی کور بن بیوتک اصحابیله
قرق داره وارنجیه دل ذی اولورسه ده واجب الاحسان اولان جبرائیل که اقرابی مشای آتله اکرام
ایتمکدر وبری جبرائیل اهل بیتنه خیانت ایتمیوب عرضلر صیانت ایتمکدر زیرا که خبرده حرمة
الحاکم حرمة الام کلشدر وبری جبرائیل خادمه لری نه جوق باقوب نظرن ارزاقه مقدر وبری جبرائیل ابرار
کندی طوق باقمه قدر وبری جبرائیل الیه یادلیله المجتهدن صافقه قدر وبری آتله دارنه اذ نسز باقمه قدر
وبری جبرائیل آزدن وچوقدن بولنای ذی اولورسه ده هدیه ورمکدر وبری قونشی چنانی کوندر مکدر
یعنی برقوقی طعام بشورد که جارقینه حصه ورمکدر وبری اشترایلدیکی میوه دن کوردیکی جارقینه
هدیه ایتمکدر وبری جبرائیل استقراض ایدر لسه قرض حسن ورمکدر وبری جبرائیل محتاج
اولدیلر نه حاجتلر کورمکدر وبری جبرائیل بیاملر ده زیارت ایتمکدر وبری جبرائیل دیوارنه قبول
ایتمکدر وبری جبرائیل ایلر نه طاش آتمکدر وبری جبرائیل دواشه شرب ایتمکدر وبری جبرائیل اولادن
کندی اولادینه دوکد وروپ سوکدر وبری جبرائیل اذ نسز کندی بنامن آتله بنامی اوزر نه
حواله ومرتفع بادره قدر وبری جبرائیل کندی جدارنه اغاج فاققه دن منع ایتمکدر وبری جبرائیل مصب
ماء میزاب و مطرح تلج و تراب ایچون تضییق ایتمکدر وبری جبرائیل غیوب و اسرارن سوال ایلمکدر وبری
جبرائیل امور واحوالن سو بلمکدر وبری جبرائیل یوله مصادف کلد که ابد اسلام ورمکدر وبری جبرائیل
ابتدا سوزی اوزا غیوب در شرمکدر وبری جبرائیل دن ماه و موع و ناراضای مفاقه یتنی منع ایتمیوب ورمکدر
وبری جبرائیل هدیه سن آزابسه ده قبول ایدوب جوق کورمکدر وبری جبرائیل عیوبن ستر ایتمکدر وبری
جبرائیل مواسات ایلمکدر وبری جبرائیل اذله دارن اجنبی به صافقه قدر وبری جبرائیل برطر فدن کلد که آتله
زیارت ایتمکدر وبری جبرائیل مسرور اولد قده تم نیه لری نه کتکدر وبری جبرائیل محزون اولد قده واروب انلری
تعزیه ایتمکدر وبری جبرائیل آتی دعوت ایلمکدر اجابت ایلمکدر وبری جبرائیل بر حاجت طلب ایلمکدر وبری
ایله ورمکدر وبری جبرائیل قصور ایلمکدر عفوایله مودنه ایرمکدر وبری جبرائیل خسته اولد قده واروب
کورمکدر وبری جبرائیل وفات ایلمکدر جنازه لری نه حاضر اولمدر وبری جبرائیل ایستماع ایلمکدر
وبری جبرائیل ملاقی اولد قده کویج یوزایله طائلی سوز سو بلمکدر وبری جبرائیل کندی وسیله نه شکل
معامله لردن محظوظ اولورسه آتله اولجه معامله ایلمکدر وبری سائر ناسدن تحمل ایتمیکی جبرائیل
تحمل ایلمکدر تسلط ایدلر نه تسلیم اولوب سرت سو بلمکدر (بیت) صبرایله سن ابلت قیل جور
ایلمسه همسایه بوقدرایکی عالمده ابلت کبی سرمایه (فصل رابع) ادا واکان صحبت اخوان و معارف
خاصی و الفتح مجادل ناسی و عادات و مراسم عوام اجتماعی و امور خارجیه علماء و خواصی و بوجهی ایسانه اسان
ایدن توحید رب الناسی الی نوع و بر خاقه ایله بیان و عیان ایدر (نوع اول) ادا واکان صحبت اخوان
صفای یلدر (ای عزیز) معلوم اولونکه اهل ادب و بشارت که اکرام اولور اولونکه اکرام اولور
وازیاج و فروغ و عدل و علمان و افارب و جبرائیل نصکره سائر ناس آتله حقدنه اوج قسم اوزره بولنشد که یا اخوان
صفادر و یا معارف بر بخادر و یا مجادل بی وفادر پس عهده اخوت و صداقتنه سنجیون ایکی وظیفه لازمدر
اما وظیفه اولی ابتدا طلب شروط صداقتدر اندن صکره عهده اخوتدر تا کیم اخوت و صداقت لایق اولمیاندری
صدیق اقتضا ایتمیه من ته کیم حضرت حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم المره علی دین خلیله ییورمشدر
کشی کندی صدیقنک مشرب و مذهبنده اولادین طایفه شدر اکر سن تکلم و تعلیمه شریک و دین و دنیا
امورنده رفیقنک اولن ایچون بر صدیق شفیق استر من آتله پیش خصلت رعایت ایلمک سکا کر کدر و اما خصلت
اولی عقلدر پس صحبت احمده خیر اولماز زیرا که انک احسن احوالی اودر که سکا منفعت مر ایدر کن ضرر
ایدر بیلز و اما خصلت ثانیه حسن خلقدر پس بد خوئی اولان کسه دن وفا و صفا کلز و بد خوئی اودر که

غضب و شهم و سه مالک اوله بیلز پس اوله بر کسه بی صدیق اقتضا ایلمک کسه سن اکر خدمت ایدر کده اول سنی صیانت
ایلمه و سن انکه الفت ایدر کده اول سکا زینت و پروپ طائلی سو بلمیه و سندن بر حشته کورد کده آتی عدایلیله
و بر بسته کورد کده آتی سدا یلیله و اما خصلت ثالثه صلاحدر پس بر کبیره اوزر نه مصر اولان فاسق ایدر دوست
اوله که خقدن خوف ایدن معصیتنده مصر بولنمز حال بوکیم حقدن خوفی اولمیان کسه نلک غایله سندن
امین اولنمز زیرا که اول تغیر اعراض متغیر اولور قالمز و اما خصلت رابعه قناعتدر پس حرص دنیا ایله
مقارن اوله که صداقتی زاتلدر حال بوکیم حرص ایله صحبت سم قانلدر زیرا که طبایع تشبه و اقتدایه
ماتلدر بلکه طبایع اصحابندن خبر سز بری بزدن خوی و خصال اوغورانه ماهر در پس مصاحب
حرص البته حرص اولور نه کیم مقارن زاهد زاهد اولوب راحت بولور و اما خصلت خامسه ضد قدر پس
کذاب ایدر دوست اوله که مذموم مدر و اول سراب اما شومدر زیرا که اول سکا اراغی یقین و یقینی اراغی
معلومدر و اکر بو خصال خسه نلک اجتماعنک شخص واحدده بولمک کسه اول زمان سکا ایکی امر لک بری لازم کاور
یا ناس ایله خصالی قدره صاحب اولور سن و یا کایتله عزت ایدوب سلامت بولور سن زیرا که اخوان اوجدر
بری سکا اخ آخرتدر پس آتله آتقی دیانت آراسن وبری اخ دنیا در پس آتله آتقی حسن خلق آراسن
وبری اخ استیناسدر پس آتله آتقی شمرندن سلامت بولنق آراسن حال بوکیم خلق عالم بری برینک حقدنه اوج
مرتبه بولنشد بری مثال غدار که اندن هیچ استغنا کلز وبری مثال دوا در که اول بهض وقت ادمه لازم
اولور و بعض وقت اولمز و مرتبه ثالثه مثال دادر که اول هر کلز لازم اولمز لکن انسان انکه کاهجه مبتلا اولور
و اول بر شخصدر که اندنه بر منفعت بولنور نه ده انکه انبیت قیلنور پس آتله خلاص بولنجه نلک انکه
حسن مدارات اولنور تا کیم آتله نیجه فوائد عظیمه بولنوب نیجه عبرت لرنور بر فائده بورد که اندن استغیاخ
اولنسان خیانت امثالندن اجتناب اولنور زیرا که سعید اودر که غریبه لیه متعظ بولنور نه کیم حضرت
حبیب اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم یورمشدر که اگر ناس غریبن کوروب اکر ایدر کاری اشیا بدن
اجتناب ایلمه لری کال بولوب و دیدن مستغنی اولور لردی و اما وظیفه ثانیه مراعات حقوق صحبت
والقدر و قنایه صدیقنک یکنزده شرکت و رفاقت منقاد اولور پس حقوق صحبت والقت هر بریکزه لازم
کاور حال بوکیم دوستلک حقوق ادا سنک دخی نیجه ادا واکان وار کانی واردر نه کیم حضرت حبیب اکرم صلی
الله تعالی علیه و سلم یورمشدر که اخوین مثال یدین در که بری برین غسل ایدر و اول حضرت بعض
اصحابیله بر اغا حلقه داخل اولوب ارال اغا چندن ایکی مسواله کسشد که بری طوغری وبری اگری
ایدی اول کرم کانی طوغری مسواله رقیقه و بروپ اگری یی کندی الدقه و یقینی دیمدر که مسواله
مستقیمه سن یدن مستحق ایکن بکا و بر دیک کده حکمت ندر پس مروت کافی اکر ایدر که اگر مسواله
سن بولوب کسش اولسک اولزمان طوغری یی بکا و برینک ایشار و مروت عد اولنور دی زیرا که ایکی کسه
صحبت ایتمیلر الا که صاحبیه اشق اولان عند الله اکرم اولور اما ادا واکان صحبت والقت اخوان صفا
یکری بشدر بری مال و لکن صدیقنه بخش ایدوب رضاسته بتمکدر و ممکن اولدیه فضل مالله احتیاجن
دفع ایتمکدر وبری صدیقنک حاجتده آتله آتله مقدم بادرله اعانه کتکدر الیه یاد ایدر ایدر ایتمکدر وبری
صدیقنک هر سرن جلدن کتم ایتمکدر وبری صدیقنک عیوبن اوزر کدر وبری خلقنک آتی ذمندن اکاغم ابرار
ایدن سوزی آتله کتم ایلمکدر وبری خلقنک آتی مدحندن کاسر و ورن سوزی سو بلمکدر وبری صدیقنک
حدیثن کال التفات ایله استماع ایلمکدر وبری صدیقنک کلامنه مداخله و معارضه ایتمکدر وبری صدیقنک
کویک ایدلر یعنی کندی و به خوش کان اقبیل دعوت ایلمکدر وبری صدیقنه پند اقتضایلدیه لطف و رفیق ایله
نصیحت ایلمکدر وبری صدیقنک محاسنچون اکامدح و ثنا سو بلمکدر وبری صدیقنک غیبتی اولد قده
استصحاب ایلمکدر وبری صدیقنک قصور و کورن عتاب و جفا سائر اغماز ایله عفو ایلمکدر وبری صدیقنه حیل
و عاتده هر عقیب صلا تده دعا ایلمکدر وبری صدیقنک خیر لیه محزون اولمدر وبری صدیقنک سرور لیه مسرور
اولمدر وبری صدیقنک آکا تنهاده اظه ارا بیلد بکن اشعار ایلمکدر وبری صدیقنک حضور و غیابنده برابر
اولوب سرازلنا کاخیر صافقه قدر وبری صدیقنه کندی حاجتده برانسته تکلیف ایتمیوب کندی مهماتندن

و قیوب ذکرا الله الشکر فیله من وهر شمرک نیجه ایامنده صائم اوله من و نه سکه رقیب اولوب علمی محافظه به
 اله من تا کیم علمکله ایکی عالمده منفعت بوله من و کند لایع و شر الی قیوب بر خادیم بوله من که امور کرده معتمد علیه
 اوله و ناس الیه اولان خدمتگر یکی اول کوره یله ویدکده بولان دنیادولتمه ویدنکده اولان اعضا صحنه اعتبار
 و اعتماد ایتمه من تا کیم انزلک جله سندن صوتوب مشوال اولدورده یامه باغیه من و امرد اوغلانلر
 المیه من تا کیم خلق دیلنده قالمیه من اگر سلطان سنی کندی مقربلندن ایدر سده من اول قریب که خلق
 واقف قیلیمه من تا کیم ایکی صویک آراهنده قالمیه من زیرا که اظهار تقرب سلطان ایلدکده قبله حاجات ناس
 اولور من اگر قضای حوایجی بوشکه آور من تحقیق قالمیه من نظر ندرن دوشوب عمارت بولور من و اگر التزام
 ایتمه که تعییب ناس الیه ارمق و کوهک نقلنده قالمیه من و خلق خطاسن سترایدوب صوابه تعییب
 یامیه من و اگر رکسه فی شریله یلدکده آئی آنکله ذکر ایتیموب بر خیرین بولوب آنکله سوبلیه من و اگر اول
 شردین امر نده ایسه آئی خلقه سوبلیه من و کاتبه سندن آنلری تحذیر ایلیمه من نه کیم حضرت حبیب اکرم
 صلی الله تعالی علیه و سلم یازا کرا افساجر عافیه حتی یحذره الناس وان کان ذاجاه و منزله یورم و در حق
 تعالی دین مینک معینی و آنک ناصری اولدیغن طپور مشدر پس اگر من اهل جاهک دیننده کوردیکان
 شملی بر کرد ذکر ایدر من حق تعالی معینک اولور و سندن ناس البته مهابت آورونه که دین امر نده بریدعت
 اظهار ایلیمه یلور نه ده آمل اول خلای اولد قالمیه من که سلطانکدن علمه موافق اولیان عمل کورور من آئی
 ا کا اطا عتله ملایم سوبلیه من زیرا که آنکیدی سنکد کدن قوتلیدر پس بوسوزی بر کرد ایلد اکتفا یلیه من
 و کر اول اهل جاه اول خلای غیبتده سوبلیه من که سندن مهابت آلمیه و آئی نه اشلوب ترک قیلیمه من
 آنک سرایه واروب آئی تنها کوروب رفتی و این الیه نصیحت ایلیمه من و اگر مبتدع ایسه مناظره ایلدکده و سندن
 خاطر که کانی سوبلیه من قبول ایلدیمه نه کوزل و الا آئی اغصاب ایتمدن حذر ایلیمه من و صقین موتی
 او فقیوب حق تعالی دن استاذ لک ایچون مغفرت و رحمت طلب ایلیمه من و تلاوت قرآنه مداومت ایدوب
 زیارت مقابر و رؤیت مشایخه و مبارک مواضعه چوق کیده من و عامه نک سکا عرض ایلدکاری انیا و اولیا
 و صالحلری مساجد و منازل و مقابرده کوردکاری رؤیالرن قبول ایلیمه من و کفر و بدعت اهلندن برکسه ایلد
 مجالسه و مکالمه ایتمه من و ممکن ایسه دینه دعوت ایلیمه من و الالوب و شتم اولان مجله کتیمه من و مؤذن اذان
 او قودقه مهیا اوله من تا کیم عامه دن مقدم مسجد کاه من و حاکم جوارنده دارالخدا ایلیمه من و جار کدن
 کوردیکان عیب اما تدرانی سترایدوب که نک سرن کسه به سوبلیه من و کیمکه سنکله بر ایلدده مشورت ایلر
 آئی حقه ییده من و سنی مولایه قریب ایدن افعالی ا کا اشارت ایلیمه من و بزم بوسیدتلمی جان ایلد قبول قیلیمه من
 تا کیم بولرله دنیا و آخرتکده منتفع اوله من و توفیق حق رفیق بوله من و صقین ماله بخل ایتمه که مبغوض
 اولیمه من و طماع و کذلب اوله که مرتزق قالمیه من و حق باطله قائمه که اهانت کوریمیه من و جمیع امور کرده
 مرتکب کوریمیه من و مراوضه نسیاب ایچس کیوب غنای قلب اظهار ایلیمه من و اگر فیسر اولدکده
 کسه به عرض احتیاج ایتمه من و حطام دنیا به حرص و رغبت سخته کتیمه من و همتک عالی ایدوب آیتده
 قالمیه من تا کیم همت ضعیفه ایلد حرم سز اولیمه من و قتا که یولده کیدر من عین و سار که التفات ایتیموب
 ارضه نظر ایدر من و قتا که جامه داخل اولور من حاکم و جامکان اجرت بازار ایتیموب عامه دن زیاده چه کرم
 قیلور من و جام اهل یشنده مرتکب ظاهر اولوب آنلر دن تعظیم و حرمت بولور من و کندل جواهرها و صناعه
 متاع الوب و بر ملک ایچون کتیمه من وید که غلافی کیل و دراهمی عدا یتیمه من و علم اهل عتندده حقیر اولان
 دنیایی آلتق طوته من تا کیم حق تعالی نک عتندده دنیادن اعلی و ابی اولان دولته یتیمه من و اموردنیا ایچون
 بروکیل صادق بوله من تا کیم اول حاجاتکی مهیا قیلوب من علم و عمله اقبال ایلیمه من و صقین مجانبین ایلد
 بر سوز سوبلیه من و علم اهلندن حجت و مناظره بیلیانلر و طلب جاه ایچون ناس ایچنده اولان مسائل بحثه
 طالئلر نکلم ایلیمه من زیرا که آنلر سندن حذر ایتیموب تحذیر لکه سی ایدر و سندن حق اوزره اولدیک یلسله لده
 محال کیدر و اگر ایمان و اگر بخل سندن داخل اولدکده آنلر سنی یوقار سخته رفیع ایتمه من و رفیع ایتمه من
 و بر جماعت ایچنده بولنه کسه آنلر سنی تعظیم الیه صلوة ایچون تقدیم ایتمه من و ایلر و کتیمه من و کوشن

طوبی نذر مقدم و اوله وقتی جامه و ارمیه من و جمیع نسوان و غلمان اولان مصیره لده طوبی من و فسق
 و ملاهی و ظلم و زناهی اولان مجلسله کیریمیه من تا کیم انلرله شریک اولوبده اهانت کوریمیه من صقین علم
 مجلسنده غضب ایلیمه من و عامه به نکذیه قریب اولان حکایه لری سوبلیه من و قتا که اهل علمک بر یچون
 بر مجلس اتخاذ ایتک مراد ایدر من اگر اول مجلس فقه ایسه کندک کیدر من و انده یلدیکان تحقیقی تقریر
 ایدر من تا کیم خلق آئی عالم صافوبده آنکله مغرور اولسونلر و سندن حضور کاه شبهه ده قالمسونلر و اگر سوزی
 فتویه صالح ایسه آئی آندن ذکر ایلیمه من و الا سندن حضور کده تدریس ایتمش اولسون ایچون قالمیوب کیده من
 بلکه آنک یا ننده بر شا کردیکه مستمع قیلیمه من تا کیم آندن آنک کیفیت کلامک و کیت علمک خبرن آله من
 و بدعتله مختلط اولان مجالس ذکره حاضر اولیمه من و کندی شا کردک مجلس و عتندده او توروب آئی منفعل
 قلمیه من بلکه اعتماد ایلدیکان اهل محله فی و عامه فی قندیره من و اصحابک برینی آنده مستمع کوندره من و امور
 مناسکی و صلوة جنابری و صلوة عیدی جمعه خطیبه تفویض ایدوب بولیمه ایلیمه کندیک فایمیه من و الدین
 و اساتیدکی خیر دعادن او نغمیه من و بوم و عظه فی بزدن دل و جان ایلد قبول ایلیمه من زیرا که بونی سنک و جله نک
 مصلحتیچون وصیت ایلیم بولیمه کیده من تا کیم خلق حق بولندوب آخرت سخته ییده من (یت) مقصودک
 اگر دین ایسه دنیادن کیچ (الله بول جله اشیا دن کیچ) (نوع خامس) اولیای کرامک و مشایخ عظامک امور
 خارجیه لری نظامن یلدیرر (ای عزیز) معلوم اولسونک اول فرید عصری حسن بصری قدس الله تعالی
 روحه حضرت نلری محبت عی عاشق لرجی حبیب یحیی قدس الله تعالی روحه حضرت نلر نه امور خارجیه فی
 و عادات سغیه فی تعلیم و توفیه ایدوب پیور مشدر که یا حبیب ناسدن هر کسه عقلی قدر مکالمه ایلدیکان کی
 حدی قدر مره امل برله کندی مرتبه سته تنزل ایلیمه من و جمیع امور کرده رفتی و تانیله حالت و سطا ده کیده من
 دنیا و آخرت اهلندن هر صنفه کندی خلقله اختلاط ایدوب ملایم سوبلیه من و سفهادن بر ضرره سخته مله
 اون ضرر دن قورنلوب اون قائده هم ریح ایلیمه من و اهل اسلامه ا کرام ایلد حرمت قیلیمه من تا کیم حق تعالی به
 ا کرام ایتمش اوله من و لسانکی کلمه طیبیه ایلد معتاد ایلیموب خیر سوبلیوب شیرین جواب اله من و جله خلقه
 خیر خوا اولوب هر کسه عین شفقتله نظر قیلیمه من و جله به حسن ظن ایدوب سندن اولی و اعلی یله من و مال
 و عرض و دمکی الله ایچون عبادینه تصدق ایدوب جله دن راضی اوله من ایکی جهاندن برکسه دن بر نسنه
 مطالبه ایتیموب سکارم اخلاقی بوله من و اگر طر بقفده سندن بر نسنه دوشدیمه اول کاب و یا ثیاب و یا هزار
 دینار ایسه ده وانی کیچمش کتش اولدکده اول نسنه دن و از کیچوب کیده من آنک طلبنده نه کندک رجوع
 ایلیمه من و نه کسه فی کوندره من آئی فراموش ایلیمه من و یولده کیدر ایکن کیزویه التفات ایتمه من اگر التفات
 ایلیمه جک اولدکده جمیع وجودکله دونه من و سکا کیرودن ند ایلیمه من جوان و یریمیه من و مکان و زمان ایلد
 و انسان و حیوان ایلد تشوم ایتیموب جله ایلد تغال ایدوب او غور بولیمه من و اغنیای اوزرینه فقرای ترجیح ایلیمه من
 و اهل دنیا اوزرینه اهل آخرتی ایلری طوبیه من و جمیع احوال کده اداب دین ایلد مؤذوب اوله من و علمای عاملین
 ایلد صحبت قیلیمه من و حدیث و تفسیر و شریعت علمندن حظ وافر اله من و متصرفه جهله دن نعم ایدوب
 صحبتلرندن احتراز ایلیمه من و ضلالتی جماعتله ادا ایدوب مجلس و عظه کیده من امام مؤذن و امام و واعظ و شیخ
 اولیمه من و مناصبله مقید اولوبده شهرت بولیمه من و مکاتیب و محضر لده ایکی یازوبده امضا قیلیمه من و محکمه
 قضایه واروبده باشکی غوغایه صالمیه من و کسه به وکیل و کفیل و وصی و متولی و سبب اولیمه من و اغنیای و امرا
 ایلد ایت ایدوبده آفت و بلا ده قالمیه من و نسوان و غلمان ایلد صحبت ایدوبده رسوای عام اولیمه من و تکیه لده
 ا کذوبده تم مکره طالمیه من و کسنه دن بر نسنه ایتیموب امانت هم آلمیه من و کسه فی استخدام ایتمه من
 و اهل دنیا خدمتیه کتیمه من و حرام صرفه ال اوزا غیمه من و دینکی دنیا به صاعقه من و کندی خانه
 بی منتکده ملازمت قیلیمه من و نشر علوم دین ایلد مشغول اوله من و اهل و اولادکاه عدالت ایلیمه من
 و تربیه لرنده ملایم سوبلیه من و مخلوق خدادن کاظم غیظ اوله من تا کیم خالق و باریدن مجازات بوله من
 پس کظم غیظ ایتمه جهود همت قیلیمه من تا کیم کوکلردن مودت لذت آله من نه کیم حضرت حبیب اکرم
 صلی الله تعالی علیه و سلم بری بریزه تحبب و بودله امر ایلد ر و محبت و مودتک اعظم اسبابی کظم غیظ

اولد یغن شوبله در پس حق تعالی نیک مسکنه نه شکل معامله سن محبت ایدرسن اول معامله بی بهینه
مخلوقاتیله قدم بقدم ایدر کیدرسن و هیچ کسه بی حاضر اولسون غائب اولسون انجندیکی نسته ایله لسانه
المیه سن و ناسدن بر کسه تک معکر و هیله مسرور اولیه سن و سکا شتم و ظلم ایدن کسه تک ذمتن ابر الیوب
موجندن کیچوب کیده سن متواضعله تواضع قیلوب متکبرله تسامح ایده سن امام تواضعله علاماتی اون
نسته در که خادم ایله اعلیٰ یمکدر و عصا ایله یورومکدر و پولاردن ایدانی دوشورمکدر و صبیانه تبه سله سلام
ورمکدر و تابه ستر سیاده یورومکدر و قتر ایله بحاله ایدوب انلری کورمکدر و چارسودن خانه سته لازم
اولان اشیایی کتورمکدر و حلب ایچون شانی اعتقال ایدوب سورمکدر و سواره بنوب اکاجوابن و برمکدر
و قوشورلک دوشن خدمتلرن کورمکدر (شعر) لاهل الحق اوصاف کرام * خضوع و اذیت و انکسار *
البته اکبری توقیر و علمایه تعظیم ایده سن و وضعایه نصرت محنته کیده سن و سندن یا شده بیول اولنه تعظیم
ایدوب زیارتن تقدیم ایده سن و کوچکه شفقت ایدوب اکاعطای تقدیم ایده سن و هدیه بی صاحبندن تعظیم ایله
قبول ایدوب مکافاتن اکثر و بره سن و نتیجه ایجه یا میوه و بر و باشن طوفوب شفقتله خاطر نصوره سن و سائله
اطعام و زائر اکرام ایدوب هر خدمتن کندی الکله کوره سن اکر زائر اکرامی رد ایدوب بیه ابرام ایله
قبول ایدوب بره سن ته کیم اصحاب کرام بری برلر نه ملاقی اولدوده معانقه ایدر لدی و مقارقت ایدلده
مصافحه ایدوب کیدر لدی اکر هر کون ملاقی اولسه لر نه معانقه و مصافحه ایدر لدی و سکا تکرری
مسافری کلد کده اکاهلا و سلا و من جاد یوب یوزنه بشاشته باقوب و مصفا و خوش ایده سن و لالن
شکر و شاشته طوبه ای آتوب منزلکه کیده سن و قدر تک بتدی کی قدر نان و نعمتله خدمت و اطعام ایده سن
و مریه می تحمل ایدوب قدر اطف و الفتنه عزت و احترام ایده سن و رحلتی و قتی کلد کده اکا اول بومیه
نواله سن و بر و بارج بابله دلا اکاد ایدرلک بیله سنجه کیده سن و اکر یاده ایه قبودن طشره یوز خطوه
مسافه نشیج ایده سن اول سکاسری الله تعالی به اصغر لدی دید کده سن اکا سلامتله الله تعالی به امانت اوله سز
دیوب رجوع ایده سن و جمیع بهایم و روحوش و طینور و حشراته مرحت و شفقت قیله سن تا کیم حق تعالی دن
رحمت و رأفت بوله سن و دانه تک یوزنه اور میوب هیچ بر حیوانه عذاب ایجه سن و عصفوری عبث یره قتل
ایتموب قتل بی بره ایجه سن و هیچ بر حیوانی ناره القا ایجه سن ته کیم اولدر در ارضی الله تعالی عنه حضرت نلری
اطفال النذن عصافیر اشترا یوب زاده ایدر دی و ارجناح آچوب هواده اوچوب سلامت قال دیوسو ایدر دی
واکر بهایدن بریه مبتلا اولد کسه آنک غبارن سیلوب هر خدمتن کوره سن یا کور دوره سن و بر کون بر کیچوده
اون کره علق و صوبون و بره سن و شاتک بوینندن طوته سن قولاغندن طومیه سن و بری جبار کی تحمیل
ور کوب ایجه سن و هر به هر کورد کی یکن بر راقمه و بره سن اج قباغیه سن و مخلوق خدا دن برینک برین
کسوب عیبلی ایجه سن و بر و بر امر عظیم اولد یغن یلوب حذر از ره اولوب او فو غیه سن و بر حیوانی بغلی ویده
قور شون و اوق کی اشیایه نشان ایجه سن و هدهد و ضفدی و قحله و غله بی و سایر حشرات ارضی قتل ایجه سن
و طبری کیچه زقی یووه سنده طومیه سن زیرا که لیل انک امن و امانیدر اور کو غیه سن و خبرده کلشدر که
ییلانلری قتل ایده سن مکر کیم قضیب فضه کی کورینن جان ایضه دکیوب کیده سن (بیت) و ادر کرچه
اولدر مک ییلانی * اکر درویش ایسل انجتمه جانی * تحقیقه بانسان مخلوقا تک حقتده اوج درجه ده بولنور
اما اولکی درجه خلقت حقتده ملائکه دن کرام بره منزله سنده بولنقد که چله به راحت ایصالنده سبی ایدوب
قلوبه سروراد خاندن اهتمام یتکدر و اما بکنی درجه خلقت حقتده جادات منزله سته تنزلدر که انلره خیرن
ایرشدن منزله کن شرن یخی انلردن کن ایدر و اما اوچنی درجه خلقت حقتده سباع و حیات و غنایر منزله سته
دو تنکدر که اندن خیر مأمول اولنر بلکه شرنندن خوف و حذر و قیلنور پس اکر سن افق ملائکه کرامه ترقی
قیلغه قادر اولد کسه باری درجه جاداته قائل اولوب اول مرتبه ده مقیم اوله سن زینهار اندن درجه سباعه
و حیایه نزول ایتموب آندن حذر از ره اوله سن اکر اعلای علمیندن تنزلی کند بکه لایق کورد کسه باری اسفل
مسافلینه هبوطی لایق کورمیه سن تا کیم نعر نارد و شیه سن (بیت) خلوت و عزلتده کوردم چونکه شمرت
آقن * خدمت و محبتله ایزدم حضرت مولایه بنه نوع سادس و آفات ذنوی جمیع اعضایی و اسباب حقتده

و نسیان و فقر و غنایی اجمال ایلدر (ای عزیز) معلوم اولدو که اهل ادب دیشلدر که عبده و من اعضای
سبعه سیله جمیع بدنک اوچ یوز عدد ذنوب آفاتدن حفظ و حیات قیلد بیه اهل تقوی زمره سته داخل اولور
و ایکی جهان مشقندن سلامت و راحت قالدو بلکه * ان اکر کیم عند الله اتقا کم کرامتن بولور پس ذنوب
آفاتدن حفظ اولنه جق اعضایی عدا و لئشدر اذن و عین و لسان و ید و بطن و فرج و رجل بیلشدر و حفظ
اولنه جق بر دخی تعیین اعضای جمیع بدن بولنشد و ونیجه اشیای وارد که اسباب و حفظ و نسیان و فقر و غنا
اولدر نلری آثار ایله اثبات اولنوب تجربه قیلنشد و اما آفات اذن اون یکیدر بری تکلمی جائز و لیان کلامی استماع
ایلمکدر و بری ساز استماع ایلمکدر و بری نغمات اهنگنی استماع ایلمکدر و بری سخن و خطایله اوقنان قرآنی
استماع ایلمکدر و بری شباهه اجنبیه کلامن استماع ایلمکدر و بری خلقت حدیثن خبر سز دکاه مکدر
و بری قرآن و خطبه بی استماع ایتمکدر و بری قاضی و امیر و محتسب و استاذ و والدین و زوج و سید امثالی
متبوعن کلامن استماع ایتمکدر و بری مفتی مستفتی تک کلامن استماع ایتمکدر و بری قاضی خصم
و شاهدله سوزلن استماع ایتمکدر و بری مسؤل عنه سائل مضطرک کلامن استماع ایتمکدر و بری
اکابر ضعفانک کلامنی اصغایا ایتمکدر و اما آفات عین اون یکیدر بری قصدا ایله ناجرم عورته نظر ایلمکدر
و بری قصدا ایله غیرینک عورت برینه نظر ایلمکدر و بری فقرایه وضعه فایه حقارت کوزله نظر ایلمکدر
و بری منکرانه ضرورت نظر ایلمکدر و بری زول کوا که نظر ایلمکدر و بری دنیاهنده کندی فوقنده
اولانلره رغبت کوزله نظر ایلمکدر و بری دین امر نده کندی تحتنده بولنلر اقددا کوزله نظر ایلمکدر و بری
غیرینک خانه سته اذن نظر ایلمکدر و بری نماز ایچنده کوزله یوموب نظر ایتمکدر و بری ایکی خصم بری برینه
نظر ایتمکدر و بری شاهد مدعیله نظر ایتمکدر و بری قاضی خصم و شاهدله نظر ایتمکدر و اما آفات لسان
یتشدر بری کفر سوز سولیکدر و بری خوف کفر اولان سوزی سولیکدر و بری خطا سوز سولیکدر
و بری یلان سولیکدر و بری غیبت ایلمکدر و بری قوجیاق ایلمکدر و بری استهزا ایلمکدر و بری سب
ایلمکدر و بری فحش سولیکدر و بری خلقه لعن ایلمکدر و بری ناسه طعن ایلمکدر و بری نیاحت ایلمکدر
و بری نزاع ایلمکدر و بری جدال ایلمکدر و بری خصومت ایلمکدر و بری تعریض ایله یلان سولیکدر و بری
غنان ایلمکدر و بری سری افشا ایلمکدر و بری باطل سوز طالع قدر و بری سواله مال المقدور و بری عوامن
فهم ایده مدکارن سوال ایلمکدر و بری خلقه مغلطه سولیکدر و بری تعبیر نده خطا سولیکدر و بری سوزنده
نفاق ایلمکدر و بری ایکی دبللی سولیکدر و بری شغاعت سیته ایلمکدر و بری امری منکر و نهی معروف
ایلمکدر و بری کلام غفایله سولیکدر و بری عیوب نامی تجسس ایلمکدر و بری کندودن اعلانیاتنده
افتتاح کلام ایلمکدر و بری اذان اوقنور ایکن سولیکدر و بری نماز ایچنده دنیا کلامن سولیکدر و بری
خطبه حالنده سولیکدر و بری طلوع فجر دن طلوع شمسه دل دنیا کلامن سولیکدر و بری خلاده تکلم
ایلمکدر و بری جمیع ایدر کن سولیکدر و بری مسلماننه بد دعا ایلمکدر و بری ظالمه صلاح غریبه بد دعا
ایلمکدر و بری قرآن اوقنور کن سولیکدر و بری جامع دنیای کلامی سولیکدر و بری خلقه بد اقب
سولیکدر و بری عین غموس ایلمکدر و بری غیر الله ایله عین ایلمکدر و بری چوق عین ایلمکدر و بری سوال
امارت و قضایا ایلمکدر و بری توایه سوال ایلمکدر و بری وصیت سوال ایلمکدر و بری کندویه بد دعا ایلمکدر
و بری عذر نامی رد ایلمکدر و بری قرآنی کندی رأیله نفس ایلمکدر و بری مؤمنی تقویف ایلمکدر و بری
کلامی قطع ایلمکدر و بری تابع تبوعنک کلامن رد ایلمکدر و بری برنسته نک حل و طهارتن محلتک غیرنده
سوال ایلمکدر و بری مزاح ایلمکدر و بری آدمی یوزنده مدح ایلمکدر و بری هجوایله شعور سولیکدر و بری
شع و فصاحتده اهتمام ایلمکدر و بری فضول کلامی سولیکدر و بری مالایه بی سولیکدر و بری ایکی
آدم بر آدم یاتنده بری برینک قولفته یخی سولیکدر و بری شباهه اجنبیه ایله تکلم ایلمکدر و بری فاسقه
یاد می به سلام و برمکدر و بری مغبوط و باطله سلام و برمکدر و بری معصیت بولنه دلالت ایلمکدر و بری
معصیت اذن و برمکدر و بری آفات معاملات درو بری آفات عبادات متعدد درو بری آفات عبادات فاصره در
و بری آفات سکوتدر و اما آفات بدالتش آتیدر بری برکته بی بفیر حق قتل ایلمکدر و بری برکته بی جرح

ایلمکدر وبری برنسته سرت ایلمکدر وبری برکسه نک یوزنه ضرب ایلمکدر وبری حیوان نک قواغن
 یوککدر وبری حیوان نک یوزنه ضرب ایلمکدر وبری بلاحق خلقی دوککدر وبری خلقک مان چکوب آلفدر
 وبری غنیمت مالندن اوغورلین چالمقدور وبری غنی اولان زکوة وعشر و فطره و کفارت و لقطه بی آلفدر وبری
 هدیه بی ویره نک حسن ظننه مخالف اولان انی قبض ایلمکدر وبری وقت باطلدن اخذ ایلمکدر وبری وقف
 صحیحدن ترک خدمتله اخذ ایلمکدر وبری بیت المالک مصارفندن بولایمان آندن المقدور یا کفایتدن زیاده سنه
 ال صالمقدور وبری بی اذن سید عبدتدن کندی مالن المقدور وبری میته ودم وخر امثالی حرام لعینه اولان اشیایی
 الله آلفدر وبری مجنونک وصیتک مالن اخذ ایلمکدر وبری حیوانک صورتن تصور ایلمکدر وبری نظری حرام
 اولی لمس ایلمکدر وبری ذمیلله مصافحه ایلمکدر وبری کندی مالن تعییب و اسراف ایلمکدر وبری کندی
 مالن اتلاف ایلمکدر وبری مالن زیاده و معصیت یوانه صرف ایلمکدر وبری مدیون صوبوب کندی مالی
 قدرن المقدور وبری ضیافت آرنتی طعمای اذنسر المقدور وبری جامده عذرسن اعضایی دلت ایلمکدر وبری کندی
 عورتله جاریه سندن غیر کسه ایله بازار ی ملاحظه ایلمکدر وبری شطرنج امثالی ملعبه لری ایله آلفدر
 وبری طنبور امثالی الاتی اصول و مقامات ایله چالمقدور وبری قوش باز اولوب کوکرجین او بیاتقدور وبری دی
 روح نشانه بغلیوب اکاوق یا قورشون و یا طماش آلفدر وبری بهایمیری بریده دوکوشدر مکدر وبری جنب
 و محدث و حیاض و نفاس محض و تفسیره ال اورمقدور وبری بودردی قرآنی یازمه در وبری تلفظی حرام اولان
 کلامی یازمه در وبری جامده یا جامعه کیدر کن اصابعن تشبیه ایلمکدر وبری غیر شک مالیه بر مدت انتفاع
 ایدوب نه کار دایمک ایچون آتی آندن اذنسر المقدور کابر عیب و نقصان ایرشمنه ده نه غیر شک ملکته اذنسر
 تصرف قیلقدور وبری بر مؤمنی صل سلاح ایله تور قیلقدور وبری برکسه نک برنسته سن مزاج ایچون اوغورلقدور
 وبری پرچم قویوب تراش ایتمکدر وبری عورت باشن تراش ایلمکدر وبری رجل صفال تراش ایلمکدر وبری
 بر قبضدن اقصر اولان صفالی مقرض ایله آلفدر وبری قطع اولمش اطفا و شمعن کینه آلفدر وبری قبر
 اوزرندن سیره قویارمقدور وبری لحد مزاری قصر ایله آلفدر وبری صاغ ایله محض انقین المقدور وبری صاغ ایله
 استخبا قیلقدور وبری پارمغن دو بر نه یا قیلینه صو قیلقدور وبری فضه دن غیر خاتم طاققدور وبری ضرورتسن
 رشون و یروب آلفدر وبری غصب اولمش مالدن ویریلن هدیه و تصدق و میبعی اخذ ایلمکدر وبری قدرتی اولان
 کسه مظلومی تور نارمدن ال چکمکدر وبری اوقاقه بی تعلد نصکره ترک ایتمکدر وبری طرفن کسه بی
 ترک ایتمکدر وبری قادر ایکن سازا لاتن قیرمه بی ترک ایتمکدر وبری ممکن ایکن صور حیواناتی یوزمه بی ترک
 ایتمکدر وبری ضایع اوله حق لقیط و لقطه بی الهی ترک ایتمکدر وبری مال و حیوانی حرق و غرق و تلفدن انقادی
 ترک ایتمکدر وبری کونش باتد قده صبیان و دوابی طشره دن ایچری الهی ترک ایتمکدر وبری کیجه اولد قده
 تغلیق یابی ترک ایتمکدر وبری قایلرک اغزل اورقعه بی ترک ایتمکدر وبری شمع بی اطفا بی ترک ایتمکدر
 وبری اهلله ال بازارن ترک ایتمکدر وبری اهل واریکن بدیه استتایتمکدر وبری کندی اصبعن اهلنک
 قیلنه ادخال ایتمکدر واما اقات بطن اون بد وبری بطنه ضرورتسن حرام ادخال ایلمکدر وبری فوق الشیخ
 اکل ایتمکدر وبری بدنه ضرورتسن نه بی اکل ایتمکدر وبری چار سوده و بولده اتمکد وبری مقبره ده
 اتمکد وبری اتون و کومش قایلر دن نک و ایچمکدر وبری له و لعب ایله اولان ضیافتدن یمکدر وبری
 افتخار ایچون اتخاذا و اتان طعمای اکل ایتمکدر وبری عذرسن وصول ایله یمکدر وبری طعامک و سطندن یمکدر
 وبری یله سنجه تناول ایدنه نک اوکندن یمکدر وبری قلمه قد حدن صو ایچمکدر وبری اکل و شری مریض یا میت
 اولنجیه دلت ترک ایتمکدر وبری ترک اکل و شرب ایله عاق والدین اولقدور وبری قرق کوندن زیاده اکل مرقی ترک
 ایتمکدر واما اقات فرج بکر میدر وبری زنا و لواط ایتمکدر وبری بهیجه بی ایتمکدر وبری حیاض و نفاسی ایتمکدر
 وبری جماعه تحملی اولیان کوچک اهلن ایتمکدر وبری مریض بی ایتمکدر وبری آدم و یا حیوان یا نده جماع
 ایتمکدر وبری اشترا ایلدیکی جاریه سن قبل الاستبرا ایتمکدر وبری قضای حاجت حالنده قبله سخته یا نهمسه
 و یا قوره یوزن یا رقه سن دوندن مکدر وبری انسان یا حیوان مأکولاتیه استخبا ایتمکدر وبری بولده یا جماع ناس
 اولان غلامه قضای حاجت ایلمکدر وبری ایاق اوزرندن بول ایتمکدر وبری صوبوب بول ایتمکدر وبری شقوق

ارضه بول ایتمکدر وبری مفتنله بول ایتمکدر وبری اکنه بول ایدوبه خانه ده ترک ایتمکدر وبری کندی
 یوزمق یا ذکر قطع ایتمکدر وبری اهلله جماعی ترک ایتمکدر وبری اهلندن اذنسر نقطه بی عزل ایتمکدر وبری
 سود و کندن اجتنابی ترک ایتمکدر وبری سنت ختانی ترک ایتمکدر واما اقات رجل بکری بشدر وبری معصیت
 مجلسته کتمکدر وبری والدین و اهلندن اذنسر غزابه کتمکدر وبری طاعون اولان بردن فرا ایتمکدر وبری
 غیر شک ملکته اذنسر کتمکدر وبری قیور اوزرندن مشی ایتمکدر وبری نسوان جنازه ایله کیدوب قیوری زیارت
 ایتمکدر وبری جنب و حیاض و نفاس سجد کیمکدر وبری قبله به و معصمه و کتابه طوغری ایاق اوزرندن
 وبری ایاق ایله یا نده یا حیوانه دیمه اورمقدور وبری ایاق ایله غیر شک مان اتلاف ایتمکدر وبری طله نک قیوسنه
 ضرورتسن کتمکدر وبری مواضع شریفه به حصول ایاق ایله دخول و صاغیه خروج ایتمکدر و مواضع
 خبیثه به بونک عکسیه کتمکدر وبری سفردن قدومنده اهلنک اوزرمنه خبر سن دخول ایتمکدر وبری
 جامده رفاب نامی تخطی ایدوب ایلری کتمکدر وبری بهیجه و جماعته کتمه بی ترک ایتمکدر وبری تعلم و تعلیم
 کتمه بی ترک ایتمکدر وبری فرض اولان جهاد وجهه کتمه بی ترک ایتمکدر وبری منکر اولان دعوت
 کتمه بی ترک ایتمکدر وبری عاجزک خدمت کتمه بی ترک ایتمکدر وبری مینک غسل و دقنه کتمه بی
 ترک ایتمکدر وبری اچیرک خدمت مستاجر کتمه بی ترک ایتمکدر وبری ملوک خدمت سیده کتمه بی
 ترک ایتمکدر وبری ولدک والدینی خدمت کتمه بی ترک ایتمکدر وبری زوجة نک داخل بی خدمت کتمه بی
 ترک ایتمکدر وبری و عیله نک والدیری امریه کتمه بی ترک ایتمکدر اقات اعضای سببه بوندر که بیان
 اولناندر واما اقات جمیع بدن سکماندر وبری گردان قیور و رض ایاق آلوب قول صالمقدور وبری عورت
 وبری مکشوف اولقدور وبری حریر اسباب کیمکدر وبری بدن حرامه دکدر مکدر وبری حرام اوده طورمقدور
 وبری عاق والدین اولقدور وبری قطع رحم ایلمکدر وبری زوجن حقوقنه رعایت ایتمکدر وبری زوجة نک
 حقوقنه رعایت اتمکدر وبری اولادک ضایع قیلقدور وبری اجنبیه ایله تنهیا قالمقدور وبری رجل عورته
 تشبه قیلقدور وبری بونک عکسی اولقدور وبری ملوک سیده عاصی اولقدور وبری سید ملوک کینه اذیت قیلقدور
 وبری جارجار نه اذیت قیلقدور وبری اشرا ایله صاحب اولقدور وبری اسنه دکده آغزن اچقدور وبری بول
 اوزرندن او قورمقدور وبری کونشله کولکه ارا سنده او قورمقدور وبری حلقه و سطنده او قورمقدور وبری غیر شک
 برنده او قورمقدور وبری جامعه عمل دنیا ایلمکدر وبری انحنایه اسلام الوب ویرمکدر وبری خلقه صحر
 ایتمکدر وبری کوز بوجوغی امثالک یوفندن اصمقدور وبری اکنه و مورمه ایله دوکون اورمقدور وبری یق
 اوزراندور وبری حره عورت بحر مسر سفره کتمکدر وبری دایه نک اوزرندن ایتمکدر وبری اوج رفیقک برن امیر
 ایدمکدر وبری رفیق کیر و به قالد قده انکیچون اکنمکدر وبری عورت سیرج اوزرمنه یمکدر وبری طعمام
 ولجه بی ترک ایتمکدر وبری یوزی اوزرمنه یا قورمقدور وبری سیر سیر سطح اوزرمنه او یومقدور وبری الی یا غلی یا قلمقدور
 وبری کاب صالمقدور وبری بولده دایه نک یوفندن جرس اصمقدور وبری برانکی آدم یا لکزمفره کتمکدر وبری نوم
 و بصل امثالن اکل ایدن ناس ایله اختلاط ایتمکدر وبری ابدستی ترک ایتمکدر وبری غلی ترک ایتمکدر وبری
 تمازی ترک ایتمکدر وبری تعدیل اوکافی ترک ایتمکدر وبری جماعی ترک ایتمکدر وبری نسویه صفوقی ترک
 ایتمکدر وبری امامه مخالفت ایتمکدر وبری جمعه نماز ترک ایتمکدر وبری زکوة و یرمه بی ترک ایتمکدر
 وبری صوم رمضان ترک ایتمکدر وبری قضای مافات ترک ایتمکدر وبری کفاراتی ترک ایتمکدر وبری
 شذوراتی ترک ایتمکدر وبری صدقه فطری ترک ایتمکدر وبری انحبی بی ترک ایتمکدر وبری حجی ترک
 ایتمکدر وبری جهادی ترک ایتمکدر وبری بیتناز عورتی صا قیلقدور وبری کتب شریعتی یصدیق ایتمکدر
 وبری الات اهوی خانه سنده حفظ ایتمکدر وبری سفینه به کرب ایتمکدر وبری طیوری قفسده حبس
 ایتمکدر وبری بقاله آتجه قرض ایدوب تدبر بیچ ایله اشیای المقدور وبری اگر اه ایله بیچ ایدندن اشترا ایتمکدر وبری
 مسرقه تصدق ایلمکدر وبری جامعه سائله تصدق ایتمکدر وبری اسم الله یا زیلان کاغذه برنسته وضع
 ایتمکدر وبری قرآنی او قورمقدور وبری زبادر که ایچ بی قاتمه و یرمکدر وبری مأکولاتی اوجوز الوب حبس
 ایدوب زیاده بهائی صا قیلقدور وبری بولده بلده کان طعمامه قارشو کیدوب اشترا ایلمکدر وبری اسیری قریبتدن

تقریبی ایلمکدر وبری عینه ذره ای بقیه دور شرعیله فاده ویرمکدر وبری شهرتی کویلی به زیاده غنله ویرسی به
 سبب ایتمکدر وبری کندوبه لازم اولیان مبعک غنن زیاده ایتمکدر وبری خطبه اوزره خطبه ایلمکدر وبری غنی
 اولان بورجن ادا ده اهمال ایتمکدر وبری تصدقه وکیل اولان اول صدقه دن کندی ایچون آلمکدر وبری
 سهوایله اخذ اولشان نسته سنک کندی یاننده فالان بدلیله انتفاع ایلمکدر وبری قبور اوزرنده شوم ایقاد
 ایلمکدر وبری هبه دن رجوع ایلمکدر وبری قتال ایشاننده کفاردن فرار ایتمکدر وبری بواوچی و زافات
 مذکورده دن اجتناب ایدن آداب وارکان دین مبین ایله تقوی بولجیه کیدندر وایکی جهان سعادتیه یقندر
 واما اسباب حفظ اوندروبری تقلیل غدا وروبری اکتان و تکرار در وبری لیالیله صلو و قیام در وبری کثرت صلو
 و سلام در وبری قرائت قرآن در وبری ترک حله عصیان در وبری مسوالت استعمال ایتمکدر وبری هر صباح آج
 ایکن بال ایچمکدر وبری هر کون علی الریق یکریمی بردانه زید اجر یکدر وبری بلغمی هر تقلیل ایدن نسته بی
 تناول ایتمکدر واما اسباب نیان اوندروبری کثرت عصیان در وبری کثرت غموم و احتیاج در وبری کثرت علایق
 و تشاغل در وبری تازه کشنی تناول در وبری اکتی تقاضا اکل ایتمکدر وبری دوه قطاری اراشدن کیچوب
 کتمکدر وبری نفرت فغانن حجامت ایتمکدر وبری الواح قبوری اوقوم در وبری مصلوبن یوزنه یا قندرو وبری
 دیری قله بی ارضه آتمکدر واما احباب فقر اضطراری قرقر در وبری معاصی بی ارتکاب ایلمکدر وبری خلقه
 یلان سوبلکدر وبری صباح وقتی اولوم قدر وبری برکون برکیجه ده سکن ساعتدن زیاده اوقوم در وبری عربان
 اولوبده اوقوم در وبری عربان ایکن بول ایتمکدر وبری بریانی اوزرنه یصلوب اتمکدر وبری اتمک اوقاعن
 برده وککدر وبری جناب حالنده بلا مضغه اکل ایتمکدر وبری قشور نوم و بصل یا قندرو وبری کیجه وقتی
 منزل سپورمکدر وبری زبلی کج خانه ده جع ایتمکدر وبری باشد یوکارک اوکجه یوریمکدر وبری والدینک
 آدرله چاغرمکدر وبری چور چوبله دیشلن خلایق قدر وبری تراب وطن ایله الارین یوم قدر وبری عتبه
 اوزرنده اوقوم قدر وبری قبولک بر قنادینه اتکافیه قدر وبری خلاده آیدست آلمکدر وبری کندی اوزرنده
 نیان دیککدر وبری یوزن یقه قدده یکله یا انکیله سلکدر وبری بیت عنکوبی خانه ده ترک ایتمکدر وبری
 صلو بی ادا ایتمکدر تکامل قیلقدرو وبری صلو صبحی ادا انصکره جامعدن تیزچه مقدر وبری هر صباح ایرکن
 چارسویه کتمکدر وبری چارسودن کیچ خانه به رجوع ایتمکدر وبری سائلردن اتمک اوقاعن ایشرا ایلمکدر
 وبری کندی اولادینه بد دعا ایلمکدر وبری قله بی انشه آتمکدر وبری کیجه قابلک آغزن اچیق ترک اتمکدر
 وبری سراجی نفسله سوندرو وبری عقده لی قله یازم قدر وبری دیشی منکسر طراق ایله طرا مقدر
 وبری والدین وانشادن دعادن اوقوم قدر وبری قعودی حالنده عمامه سن صاره قدر وبری قائم ایکن ایاق
 طونن کیچکدر وبری سائله نه زبر ایدوب بوش دوندرو وبری تقیر ایدوب اوزمذن ازخج ایتمکدر
 وبری اسراف ایدوب حدندن زیاده صرف ایتمکدر وبری معاش امورندن تکاسل ایتمکدر وبری قبول منر
 منزله کیجه تمناجه یا قندرو یومند و زانک مورث فقر اولدینی انارایله ثابت و محقه قدر واما اسباب غنا
 یکریندرو وبری فقریه تصدق ایلمکدر وبری هر کسه طانی سوزس و یا کدر وبری جله خلقه کوچ یوز کوستر مکدر
 وبری حسن خط یازمه در وبری محروفتی اویا قندرو وبری خانه ایله قبول وکن سپورمکدر وبری قابلری پاک
 یوم قدر وبری فرایض خمس بی تعدیل ارکان و تعظیم ایله اوقاتده قیام قدر وبری ضعی نمازن قیام قدر وبری
 هر کیجه تبارک سورهن اوقوم قدر وبری اذاندن مقدم مسجد و ارمق در وبری ایدسته مداومت قیلقدرو
 وبری سنت بخیر ایله وتری خانه ده قیلقدرو وبری طلوع فجر دن طلوع شمسه دل دنیا کلامن ترک ایتمکدر
 وبری وتری قیلقدرو وبری نکاح مسز اتمدرو وبری نساوان ایله ازنجاله ایتمکدر وبری کلام لغوی ترک ایتمکدر
 وبری ازسوبلکدر وبری صیاحل منتیله فرضی اراشدن یوزکره سبحان الله و بجه ده سبحان الله العظیم
 دیکدر وبری هر جمعه کونی تیش کره اللهم اغنی بجلالک عن حرامک واکفی بفضلک عن سوالک دعا من
 اوقوم قدر وبری کورانی یقینا تصدیق ایتمک لازمدر که جله سی حق در و منبع فیض لایزال امام محمد غزالی
 علیه رجه المتعالی خضر تبارک یومنا جانی دولت دارینی جامع اولدینی محقه قدر وبری اللهم اناسک من النعمه
 قللمها ومن العصه و لمها ومن الرحه شواها ومن العافیه حصولها ومن العیش ارغده ومن العمر اهده

ومن افضل اعذبه ومن اللطف انفعه ومن الاحسان اغمه ومن الانعام اعمه اللهم کن لنا ولا تکن علينا وحق
 بالزیاده آمنا وافرنا بالعافیه غدونا واصلنا ناراحتم بالساده آجالنا وارجع الی رحمتک مصیرنا وارجع الی
 مجال عقولک علی ذنوبنا وامن عیننا باصلاح عیوننا وارجع الی تقوی زادنا واوله اذیه لبنا وافی ذلک اجتهادنا
 وعینک فو کلنا واعتمادنا وایماننا ما لنا اللهم یبتاع علی نهب الاستقامه واعدنا من موجبات الذمیه یوم القیمه
 وخفف عنا ثقل الاوزار وارضنا عیشه الارار واکفنا واصر ف عنا شر الاشرار واعتق رقابنا ورقاب آبائنا
 ورقاب امهاتنا ورقاب جمیع المؤمنین والمؤمنات من الدار باعز بریا غفاریا جلیل باجباریا مبین یاسرنا یا الله
 بفضلتک وجودک وکرمتک یا اکریم الکریمین برحمتک یا ارحم الراحمین
 خاتمه الخاتمه
 بالاده ترغیب اولنان طاعات وعباداتی و بواراده ترتیب اولنان آداب معاملات و عادات اولیای ساداتی انسانیه
 آسان ایدن توحید اعمار و صفاتی و روحن شادان ایدن وحدت ذاتی یلدر بر (ای عزیز) معلوم اولسونکه اهل
 وحدت دیشلدر که مادامکه انسانک نفسی میل شهوتله غالب وحیدرو قلبی مقبلدن غفلتله مغلوب و میشد
 و عقلی جسم ایله طبیعت ظلمتده محیر و محسوس در و روحی کثرله وحدتدن محجوب و مأیوس در تحقیق طاعات
 و عبادات اکاستیر اولور و معاصی و شهواته میلی کثیر اولور و آداب معاملات مخلوقات اکاکران کاور و مخالقات
 واهمال و کسل نفسنه آسان کاور بس اول کسه بی طاعت یردان وی آداب وارکان و حیاتیته دن بی فر
 و انسانیتدن بی خبر فالور زیرا که اول عام کالانعام کثرت اکل و شرب و نوم ایله مکبولدر و اوصاف ذمیه بیجیه ایله
 مجبولدر و عالم اغیارده شهوات نفسانیله مشغولدر اما اگر اول عام خام نیجه ایام تقلیل طعام و تقلیل منام
 و تقلیل کلام ایدوب صحبت جمیع ناسی ترک ایله تنهاییه کتدیه و مدام انای لیل و نهار لاله الا الله کلمه
 طبیعه سن صغیر انقاس ایله تکرار ایدوب فی خواطر و افکار ایله کیدوب مقاب القلوبه توجه و اقبال ایتدیه
 کلمه توحیدک ملازمت و مداومتده مودوع و موضوع اولان نور وحدت آنک قلبنه طرولوب اول نور وحدت
 جله جهندن صفحات کائنات اوزرنه منعکس اولوب ظلمات اغیار آنکه منکشف اولور و اذن ماسوا
 مضحیل اولوب کثرت احوار کاخیالات امثالی کوب اول عالم وحدتی بولور (بیت) توبیا که چشم جانی آبر
 جوهر لاله الا الله چکسه دم کاشانی جله بودار یازدر لاله الا الله جرحه شدن جهانی مست ایلر
 ساغر لاله الا الله نور توحید و ذوق عرفاندر (غر لاله الا الله) لامعی بولدک ایه مسرور اول) ظفر لاله الا الله
 پس اول حالده آنک نفس شهوانیه حیوانیه می میت اولوب نفس انسانیه می اولان قلبی حیات بولور و عقل
 مجردی معین طبیعه شدن جیقبوب لایفه رحمانیه قضا سسته کاور و روحندن حجب کثرت زائل اولوب شمس
 وحدت بصیرتله مشاهده قیلور و کنیدی صفاتی بشریتندن فنا بولوب امر حقه تعظیم و حرمت قیلوب جله
 خلقنه شفقته طرولوب آنک انجای حسنه ایله متصف اولور (بیت) تجلیات خداداد اچلمه چشم شعور
 تطورات عوالم تجددات امور * بروز کج خفیدر بولجیه پرشور * یوکار یار الهی بو طمطراق ظهور * پس اول
 موحد جمیع معاصیدن اکرا و اعراض ایدوب طاعات مولای جله دن الذوا حلا بولور و آنک مخلوقاتیه مرتبت
 و ریافت و محبت و مودت و شفقت و رقت و عزت و حرمت و رغبت و خدمت قیلور و آنک چون نه غم و نه حزن
 و الم نه ده غرض و مرض قالور و نه کسه دن خوفی و نه ده رجایی اولور اول الحق الله ایچون جمیع خلقنه لطف
 و رفق و ملائمه معامله ایدوب تعظیم و ادب و ملاطفه مکالمه ایدر زیرا که اول جله خانی کور که ظلال امثالی
 صاحبزاده بعینه کیدر و حرکات و سکناترنده نواصیری بدننده اولان محرکار شه مسخر بولور که اول انلری
 هر جمعه یذر (بیت) هب تصرف حق اولدینعه علم و ارایکن فوق آنکه علم چکدیکم آنک تمجیدر * پس
 اول عارف کنیدی ناصیه شی بدننده اولان صاحبندن بر خطه غافل اواز ویرکسه به میل و اعتماد کابی قیلور هیچ
 کسه دن اذیت و کراهیت بولمز و آنک عندنده کبیر و صغیر و امیر و فقیر و ملج و قبیح و قریب و غریب و صالح و طالح
 و غایب و حاضر هب برابر اولور و جله افعالی قدرت باریله بولور جمیع اموری بقین ایله اندن یلور پس آنک خدام
 و اصداقا و اعدائی هر حالده کنیدی حقنده هر نه ایدر رسته مراد و مقصودی اول ایشرا اولور زیرا که اول
 عبد راضی تسلیم و رضا ایله کنیدی نفسندن و مراداتدن کیچوب قانی اولمشدر و مراد مولادن غیر مرادی

فالمحبوب مراد حقى كندى مرادى نيك بولشدر پس مولاى متعال عبادى يديه هر نه اجر او اظهر ارايد يسه
اول بهينه انك مرادى اولشدر انك چون اول فاضل جميع فاعله اهل اولسون ناهل اولسون عقودى و تله
وايتار وفتوتله نجيب و تودايدوب رب تعالى نيك كندوبه اجر ايله يكي مؤنت ناسى طوع ورضا ايله تحمل قيلور
و حق تعالى نيك بونعمته مقابل اولان اسماعلى ظهور بچون اى ذل وافتقار و مسكنت و احتقار و تواضع
واضطراب و حيا و انك اراولوب هر كوكاده آنكه متادب اولور و حق تعالى دخی كاسحت ايدوب السنه خلقه
اكامدح و تار قيلور (شعر) بسمك اللهم يا ذا الامتنان * انت برهان لاصحاب العيان * نحن نرجو انك توفيق
الحضور * عن صميم القلب فى كل الامور * پس اول كامل وحدنى كتر تده و كترى وحد تده بولور و انك عند تده
عزالت و صحت مساوى اولور اول جسمك خلقه و قلب خالقه و رب غرق حضور و سرور اولوب حق ايله
قالور و خلق ايله هر معامله سى موافقت حق اوزره اولور و برسنه دن زهدايتوب هر نسته يى كندى محله
استعمال ايله بولور و جميع وجودى شعائر الله اولش كوروب معامله حبيب خدا كى نهظيم ايله معامله
قيلور و محبوب القلوب اولوب دولت دارين ايله سعادت كونين بولور و شرلك و شك عذايندن قورتلور و توحيد
و عرفان ايله ذوق و صفا قيلور * اللهم سرنا اللهم ارزقنا جهم واجعلنا معهم (نظم)

بوتوحيد اولدى اصلى هر كاك لك
تود و نه چوتوحيد اولدى مبدأ
عذابه باعث اولان شرك و شكدر
كشيك شركى دكادر عذابى
كشيك شركدن بالذاوله جاني
بر ايشى زيد و عمروك بيليدى
كل ايمدى زيد و عمروه طابعه فى قو
عصا مؤمنينى باقد بغي تار
اكر شرك خفيدر كر جليدر
خدا قيلز ولى سينه عذابى
بومعنان اكاسيم ايره ارشاد
موحد ايلز هيچ غيبرى اثبات
روايت قيلتور كيم بير بظام
اود كاور جدد وسعى ود قيله
باقوب هر حاله اول مرد قايق
ديمش برحقه لائق ايش بوق الحق
ديتاش بيله ميسن سوت يديك
بوسوزله بولوروى سنده توحيد
اويان غفلدن ايمدى عاقل آيسن
اولوب كز دن اول قوى هواي
سواي حق هوا بيله هو سدر
چوسن عرفان ايشون كدك جهانه
ندر ديرسن اكر انك طر بى
صلاحه كچه هر معروف بولر
كه ترك ايلر مقدم ماسواي
ايرشور مكره خوش توحيد ذات

كشرك و شكدر اصلى هر ضلالك
عذاب اكبره شركه اولدى منشأ
ايرن توحيد ذوق ايتك كر كدر
ار ايتك غايت ايله اجتنابى
او كورمن هيچ عذاب دو جهانى
عذابه جسم و جان صا لميذى
تو انواع شرك و شكدر ال بو
انكچوندر بكم شرك خنى وار
قودن بالذ اولان لايد وليدر
ولى اول شرك كدن قيل اجتنابى
برايشى زيد و عمروه قيلز اسناد
كه التوحيد اسقاط الاضافات
ارشخ بار بذاول صاحب اقدام
اود كاور خلوتيله عزتيله
آرايوب بولمش برحقه لايق
مكرور ايسه توحيدم وار انجق
بوره كيم اول سوت اغرتدى ديد يكك
عجب سن قنده سن يافتده توحيد
موحد اوله كوراهل دل آيسن
خدائى بيل بوق اكاه ماسواي
يل انجق حق كيم الله بسدر
هيچ ايتمه آره ده درلو بهانه
يلور حقى بيان نفس حقيقى
حقه قنده وايكن صالح اولر
كيمر نفسدن اول اكر خدائى
باقوب قالمز بوافعال وصفاته

بوتوحيد اكر ايرمك ديلر سن
همان ذكر ايله داتم قرع باب ايت
ديلر سن اوله سن مقبول حضرت
ديلر سنكيم قبول ايله سنى رب
كوزت يركى برنده هر مسماعى
حقيقت ايلسون سر كده جولان
حبيب الله سن قيل اقتدايى

سراي وحد نه كيرمك ديلر سن
سواي ترك ايدوب رقع حجاب ايت
مؤدب اول بوله سن تاكه قريت
مؤدب اول مؤدب اول مؤدب
عقول نامه كوره دى كلايى
شربت ظاهرك حفظ ايتسون اى جان
صراط مستقيمه كيت هدايى (مناجات)

بسم الله فاتح الوجود والحمد لله مظهر كل موجود ولا اله الا الله وحده لا شريك له توحيد مطلقا عن كشف
وشهود والله اكبر منه بده الامر واليه يعود سبحانه الله مانع سواه مشهود ولا معه غيره معبود واحد على
ما كان عليه قبل حرف الحدوث فى كل شئ آية تدل على انه واحد موجود سره منزعه عن الادراك والنفود
ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم استنزل به كل خير وادفع به كل شر وافتق به كل رفق مسدودا لله وانا اليه
راجعون فى كل امر و حال و خاطر و رورود والله هو المرحوم والمأمول والمقصود منه الالهام والفهم والوجود بلا انكار
ولا منازعة ولا جود باطن بالاحدية ظاهر بالوحداية فلا شئ معه اذا شئ بالحقيقة مفقود وهو الاول والاخر
والظاهر والباطن وهو بكل شئ عالم قبل كون الشئ وبعد الوجود فهو المثنى على نفسه وهو الحامد والحمد والمجود
احدى الذات واحد فى الاسماء والصفات عليم بالجزئيات والكليات محيط بالوقيات والخصيات بل هو الموجود
الاهم افتح لى ابواب هذه الكنوز واكشف لى حقايق هذه الرموز وكن انت مواجبه ووجهتى ووجهتى برؤيتى
لك عن رؤيتى لنفسى واضح يظهر تجليك جميع صفاتى حتى لا يكون لى وجهة الا اليك ولا يقع منى مشاهدة
الا عليك اللهم انظر الى بعين الرأفة والعناية والحفظ والرعاية فى كل شئ حتى لا يتجسنى عن شئ ودى لك شئ واكون
مشاهدا لك بما مددتنى به من نظرك فى كل شئ واجعلنى خاضعا لتجليك من كل شئ يا من بيده امر كل شئ يا من
اليه يرجع كل شئ يا من لا يعلم ما هو الا هو يا من له الوجود المطلق يا جواد فوق المراد يا مولاى انت اولابى منى
كيف لا اقصدك وانت وراء القصد ام كيف اطلبك والطلب عين العبد اطلب من هو قريب حاضر كيف اعرفك
وانت الباطن الذى لا يعرف ام كيف لا اعرفك وانت الظاهر الذى فى كل شئ تعرف كيف اوجدك ولا وجود
لى فى عين الاحدية ام كيف لا اوجدك والتوحيد سر العبودية سبحانه لا اله الا انت ما وجدك من احد سواك اذا
انت كما كنت فى سابق الازل ولا حق الا بدفع فى التحقيق ما وجدك سواك وما عرفك الا اياك بطنت وظهرت
فلا عنك بطنت ولا غيرك ظهرت فانت انت لا اله الا انت فيا من ايهم الامر واطن السر وواقع فى الحيرة ولا اله
غيره اللهم انى اسئلك كشف سر الاحدية وتحقيق عين العبودية والقيام بحق الربوبية فانا موجود بك حادث
معدوم وانت موجود باق حتى قيوم قديم ازلى عالم معلوم فيا من لا يعلم ما هو الا هو اللهم انى اسئلك اله رب منى
اليك والجمع بجميع مجموعى عليك حتى لا يكون وجودى حجابى عن شئ ودى يا مقصودى يا معبودى ما فانتى شئ
اذا وجدتك ولا جهلت شيئا اذا علمتك ولا فقدت شيئا اذا شهدتك ففانى فيك وبقية اى بك ومنشودى انت لا اله الا
انت الشاهد والمشهد يا قريب يا مجيب اللهم يا سمع اسمع منى يا بصير ابصر فى بك يا عليم علمنى منك يا حي
احيى بذكرك يا مريد خلصنى من ارادى بقدرتك وافتح لى كنز العرش والذات والمحقى تحت انوار الصفات سبحانه
لا يعلم من انت سواك سبحانه ما اقربك مع ترفع علاك يا من هو اقرب الى من جبل الوريد يا فعال لما يريد الهى
عدي بك عين الوجود ووجودى معك عين العدم فخر دى عن قوهم وجودى معك بتحقيق عدي بك واجمع
شملى باستملاكى فيك لا اله الا انت يا احد يا صمد بك الوجود ولك السجود اعوذ بك منى واسئلك زوالى عنى الهى
ادخلنى فى لجنة بجزا حديثك وقوفى بقوة سلطانك فردايتك حتى اخرج الى فضاء سعة رحمتك الهى انت القائم
بذاتك والظاهر بافعالك وصفاتك توحدت فانت الواحد الاحد وتفردت فى الازل والابد لا معك غيرك
ولا فيك سواك اسئلك افنا فيك والبقاء بك لا معك الهى غيبنى فى حضورك وافتنى فى وجودك واقطع عنى كل
قاطع يقطع عنى عنك واشغلى بى عنى وعن كل ما يشغلى عنك الهى انت الموجود الحق وانا المعدوم المحض بقاؤك

بالذات وبساقى بالعرض بخد بوجودك على العدم حتى اكون حيث لم اكن وانت كما انت حيث لم تزل الهى انت
الباطن في كل غيب والظاهر في كل عين والعالم والمعلوم في الواحد والاثنين فكما اناجيك وانت المناجى وكما ناديت
وانت المنادى بخردى من توهم الغيب ولا غير الا انا ولا انا الا انت سبحانه لا يشغلك شأن عن شأن ولا يحصر لك
الوجوب والامكان الهى لا تنفك الطاعات ولا تضرك المعاصى ويسدك ملكوت القلوب والنواصى
واليك يرجع الامر كله فلان نسبة للمطيع والعاصى قدس سرى باسرار وحدانيتك واسكر روى بجمه ورجال
ربوبيتك وزين عقلى به لوم لذييتك وفورة لبي بانوار حضرتك وانقلنى من دركات خلقى وخلقى الى درجات حقك
وحقيقتك انت ولي ومولاى بك عمائى ومجاي رب غيبى عن جميع خلقك واجعنى عليك بحقك واحفظنى
بشهود تصرفات امرى فى عوام فرقك رب ابنى بك توسلت ومنك سئلت وفيك لافى شئ سؤلر رغبته لاسئلك
سؤال ولا اطلب منك الا اياك لا اله الا انت رب ابنى بك فى كل شأن واشهد فى باطنك فى كل آن وافخ عين بصيرتى
فى فضاء ساحة التوحيد لاشهد قيام الكلى بك شهودا يقطع نظرى عن كل موجود باذا الفضل والجود رب
طهرنى طاهرا وباطنا من لوث الاغيار والوقوف مع الاطوار بفيض من ظهور قدسك وغيبى عنهم يسارقة
من يوارق انك واطعن على حقايق الاشياء واسمى على نطق الاكوان بصريح توحيدك فى العوالم كلها وابعدنى
من القواطع عن حضرة قربك واحم من لوح فكرى اشكال الاعيان وانبت فيه سر قرك السابق المكنون بين
الكاف والنون وازل ظلمة طبعى وبشرى بتجلى نور ذاتك بانوار النور يا عالم البدات الصدور رب اسئلك ذاء انانية
وجودى وبقاء امنية شهودى يا موجودى يا مة صودى يا معبودى يا هويا من هو هويا من ليس الا هو يا اول يا آخر
يا ظاهر يا باطن سبحانه لا اله الا انت الواحد الاحد الفرد الصمد يا كرم برحمتك يا رحمن الراحمين ختمت
هذا الكتاب بما اجاب العارفين (نظم)

حتى به اولم او غولدر بو كآب // اكدر خير اليه انى بحساب
كيم بوى او قورسه مره كار اولور // كيمكه فهم ايدن اور خوردار اولور
بو كآبى او قياى يا زنى // معرفت كنجيله باى ايت ياغنى

تأليف هذا الكتاب وقع فى تاريخ غنم * نفع الله من به انتفع * قد تم طبع هذا الكتاب المستطاب * المقبول
المرغوب فيه عند اولى الالباب * بعناية الله الملك الوهاب * المسمى بمعرفة تسانم * الذى فوائده للخلائق عامة *
المحتوى على كل علم باهر * الحقيق بقول الشاعر *

هذا كتاب لو يباع بوزنه * ذهب الكان البايع المغبون

او ما من الخسران انك آخذ * ذهبا ومعه طحور امكنونا

وهو من تأليفات العالم العامل * الفاضل الكامل * جامع جميع الفضائل * تاج العلماء المحققين * سلطان
العارفين * برهان العاشقين * قطب الكاملين غوث الواصلين * المتقاد بالتعظيم اسكن اوامر الله * المعتاد
بالشفقة على جميع خلق الله * العارف بالله الخلاق * المعروف بين الخلائق فى الافاق * اعنى به حضرت سيدنا
ومولانا ومن من كل الوجوه مولانا السيد الحاج الشيخ ابراهيم الحقى القبر الحليم السليم رحمه الله الرؤف الرحيم
خليفة حضرت الشيخ سيدنا فقير الله قدس سرى بامر الله * واقاض علينا من فيوضات انوارهم
وكان انطباعه بالمطبعة الكبرى بولاق مصر المحمية التى انشأها صاحب السعادة الابدية محمدى الاخلاق
على الهمم * فاعلموا بان العدل والاحسان بين الامم * محررا تجميعه على يد احمد اخدى
من تلامذة الشيخ حافظ محمدى ادب شيخ السادة النفس بندية سنة الف ومائتين
واحدى وخمسين من هجرة سيد المرسلين وحبيب

رب العالمين عليه افضل الصلاة

والسلام وعلى آله واصحابه

الكرام

هذه صورة مكتوب ابراهيم حتى بعض اخوانه فى الله

بسم الله الحمد لله وصلى الله على مصطفى ومن اجتهاد وبعد اياه الاخ فى الله اعزله الله وصل الى مكتوبك بكرم الله
وقبلت ما فيه بلطف الله واجبت سؤالك باذن الله وكتبت لك هذه القائمة بعون الله وبمعتها الى صوبك حبلى الله
فاذا وصلت اليك بمشية الله فاسئل من فضل الله ان تكون هذه الوصايا مقبولة عندك وعند الله وان تعمل بها
بتوفيق الله حتى تدخل فى زمرة اهل الله واصيكم اولاً بتقوى الله حتى تذوق طعم حب الله واصيكم بالتوكل
على الله حتى يكفيلك الله واصيكم بتقوى الله واصيكم بجمع الامور الى الله حتى تستريح عن العزم والاختيار والتدبير
الخائف لتقدير الله واصيكم بالتسليم والرضا بقضاء الله حتى تسلم من المخالعات وتسال رضا الله واصيكم
بالصبر الجميل على اذى الناس لله حتى تنسى اوصاف البهايم وتتخلق باخلاق الله واصيكم بكظم الغيظ وبالعفو
عن عباد الله حتى تجد حلالة عفواً لله واصيكم بستر العيوب وبالفقعة على جميع خلق الله حتى يستر الله عيوبك
وبرحمتك الله واصيكم بالعزلة عن الغافلين عن الله حتى لا يشغولوك عن التوجه الى الله وعن الحضور مع الله
واصيكم بالصدق وخلوص النية فى جميع احوالك لوجه الله حتى لا تلتفت الى غرض النفس ولا الى نظر الخلق
لثلاثة قط عن نظر الله واصيكم بالاتباع قولاً وفعلًا وظاهرًا وباطنًا لحبيب الله حتى يحبك الله ويذكر الله
ويهديك الله واصيكم بكنم احوال القلب وستر اسرار الحب وحفظ حدود الله عن كل من لا يعرف نفسه ولا يطلب
ربه ولا يعرف الله حتى يطيب عيشك ويدوم حضورك ويحفظك الله وتكون امين الحق ومحرم اسرار الله واصيكم
بالتوبة والرجوع الى الله من كل ما يقطعك عن الله حتى تجد الحق مع الكل والكل مع الله واصيكم بترك جميع
ما سوى الله حتى تشهد الوحدة فى الكثرة والكثرة فى الوحدة وتجمع بين حب الخلق وحب الله فتعامل الخلق
بالادب مع الله واصيكم بترك حظوظ النفس وبالسفر القلبي عنها الى الله حتى لا تبلى بالسفر الظاهر لاجلها
وبصغور وقتك مع الله واصيكم بتقليل الطعام والنام والكلام بغير الله حتى تذوق لذة الالهام وحلاوة
الانس بالله واصيكم بمداومة الذكر القابى بكلمة لا اله الا الله حتى يتنور قلبك بنور وحدانية الله وبمكس
ذلك النور على صفحات الكائنات وتشاهد وحدة الوجود بنور الله فتسال دولة لفقير الحقيقى وسعادة الفناء
فى الله واصيكم بنفى الخواطر والافكار فى ملاحظة غير الله حتى لا يبقى حجاب بينك وبين الله فيكون قلبك بيت
الله واصيكم بتجلية مرآة القلب بصيقل ذكر الله حتى تنظر فيه وبظهور لك سرعية الله وتجددك اقرب
اليك منك وتكون من المقربين الى الله وتعرف نفسك وربك بالله وتملك كنز معرفة الله وتسال السعادة الابدية
وتلحق بخواص رجال الله واصيكم بالاعراض عنك والاقبال على الله حتى تكون ناسية نفسك ومذكر الله
واصيكم بمحو الوجود بالكلية فى محبة الله حتى يجذبك بلطفه اليه ويكون هو سمعك وبصرك وقسمك بالله وتصبر
بالله فتفنى عنك ونفى بالله فلا يبقى لك انتظار ولا احتياج الى خارج عنك ولا شغل مع الله غير الله وتكون
مستغنياً بالله عما سوى الله واصيكم بدوام الاشتغال السرى بوحدة الله حتى لا يخطر ببالك فى جميع
احوالك غير الله خصوصاً فى مظاهر الافعال فلا تشاهد الفعل الا من الله من العطاء والمنع والضر والتفيع
والايداء والايلام والاهداء والانعام وسائر ما يصدر عن الانام فاذا ظهر انعام فلا تشكر حقيقة الا الله
وتشكر ذلك المظهر مجاز الكونه كالالة لله واذا وقع اذى او ايلام فتقرى ذلك من عدل الله ولا تعاتب ذلك الشخص
لكونك فى جميع الاحوال حاضراً مع الله وغائباً عما سواه واصيكم بخلاصة هذه الوصايا وهى ترك الكل ونسيان
النفس والهوى فى جنب ذكر الله حتى لا يبقى فى القلب الا الله وتموت نفسك الحيوانية ويحيى قلبك بالله فتكون
حينئذولى الله قال العارف بالله من كان فى قلبه الله فعيته فى الدارين الله ومن كان فى قلبه غير الله فخصمه
فى الدارين الله يا اخى فانه الله لا تغفل لحظة عن الله حتى لا تجد فى قلبك غير الله ولا تعرف ابداً الا الله الاول
الله والاخر الله والظاهر الله والباطن الله والحقى الله والباقي الله من الحب فى الله حتى بن حقير الله

مريد فقير الله ورجم الله

(يت) والله اتم الوصايا القدسية لطالب المعرفة والمحبة الانسية

(يت) شفائى صدم وموئيد وصيت نامة حتى قبول ايدن بولور دام حضور حضرت حتى

تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب

